

ספר
לקוטי הלכות

על
שֶׁלְחַן עֶרֶב: אֲרַח חַיִּים
חלק שני

יוצא לאור על ידי

נ נח נחמ נחמן מאומן

לעילוי כל נשמות ישראל ובניהם

לזכר עולם יהיה צדיק

ר' ישראל דב אודסר זצוק"ל בן ר'

אייזיק שלמה

תלמידו של ר' ישראל מקרדון זצוק"ל

תלמידו של ר' משה ברסלבר זצוק"ל

תלמידו של ר' נתן מנמירוב זצוק"ל

תלמידו של רביה"ק נחמן מברסלב

זצוק"ל

זכותם תגן עלינו ועל כל בית ישראל אמן.

© כל הזכויות שמורות, תשע"ד

להזמנות תרומות ושותפות בדפוס נא לפנות:

הוצאת מכון בשן

ד.ג. שומרון ברכה 44835

Bracha Po box. 43385 Shomron israel

טל' נייד 972+(0)52-2777007

טלפקס 972+(0)2-9947868

E mail- nanach148@gmail.com

אתר - nanach148.net - Web

ספר

לקוטי הלכות

על

ש"תן ערוך ארח חיים

חלק שני

מאת הרב הגאון הצדיק בוצינא קדישא איש חי רב פעלים מורנו
ורבנו הרב נתן זצוק"ל תלמיד מובהק לאדמו"ר הרב האמת הגאון
הקדוש האמתי זחל גבע מקור חכמה אור יש"ר אל וקדושו מורנו
ורבנו הרב רבי נחמן זצוק"ל בעל המחבר ספרי לקוטי מוהר"ן
הקדושים ושאר ספרים.

והחבור הזה נעשה על פי פקדנת רבו הגאון הנ"ל לבאר ולהדגש בכל
הלכה מש"תן ערוך למצא סמך וטעם בכל הלכה בדרך חכמת
האמת ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום
ונשגב עד אין סוף ואין תכלית שיתחזק כל אדם להתקרב לה'
יתברך בכל דרגא ודרגא מכל מקום שהוא, יהיה מי שיהיה. וכלם
מקדים על אדניו פו. וכל החבורים מהגאון החסיד הנ"ל נעתיקו
ונקבצו יחד על ידי תלמידו הרב המאור הגדול מוהרנ"ת הנ"ל.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

הַלְכוֹת נְטִילַת יָדַיִם לְסְעוּדָה א
הַלְכוֹת סְעֻדָה 118
הַלְכוֹת בְּצִיעַת הַפֶּת קיט
הַלְכוֹת דְּבָרִים הַנוֹהֲגִים בְּסְעֻדָה 382
הַלְכוֹת בְּרַפְת הַמְּזוֹן 198
הַלְכוֹת בְּרַפְת הַפְּרוֹת רנג
הַלְכוֹת בְּרַפְת הָרֵיחַ 328
הַלְכוֹת הוֹדָאָה תטו
הַלְכוֹת בְּרַכּוֹת הָרְאִיָּה וְשֵׁאֵר בְּרַכּוֹת פְּרֻטִיּוֹת תקכג
הַלְכוֹת תְּפִלַּת הַמְּנוּחָה תקפא
הַלְכוֹת תְּפִלַּת עֲרֻבִית 736
הַלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה תשצא
הַלְכוֹת שַׁבַּת תשצז

מפתח ההלכות

הלכות נטילת ידים לסעודה

- הלכה ד ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה] א
הלכה ה (כלולה בא"ר ח"א בהלכות ביהכ"נ ה, ו) ח"ב תורה ע"ח [בענין הנהגת הפשיטות] 720
הלכה ו ראשי פרקים ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם] 12

הלכות סעודה

- הלכה א ח"א תורה כט [האי מאן דאזיל] 118

הלכות בציעת הפת

- הלכה ב ח"ב תורה ב [ימי חנוכה] קיט
הלכה ג ח"א תורה ה [בחצוצרות] 122
הלכה ד (כלולה בהלכות נט"י לסעודה ד אות ט)
ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה] 10
הלכה ה ח"א תורה יד [להמשיך שלום] קנג
הלכה ו (כלולה בהלכות נט"י לסעודה ו אות י) ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם] יט

הלכות דברים הנוהגים בסעודה

- הלכה ב (כלולה בא"ר ח"ג בהלכות פסח הלכה ב) ח"ב תורה כד [מצוה להיות בשמחה] 382
הלכה ד ח"א תורה כ [תשעה תיקונין] 126

הלכות ברכת המזון

198	ח"א תורה יז [ויהי הם מריקים]	הלכה א
200	ח"א תורה מז [ואכלתם אכול ושבוע]	הלכה ב
202	ח"א תורה לד [ואתם תהיו לי]	הלכה ג
216	ח"ב תורה מ [מי שידוע מארץ ישראל]	הלכה ד
242	ח"א תורה כח [בני לן ביתא]	הלכה ה
72	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	הלכה ו (כלולה בהלכות נטילת ידים ו אות ע)

הלכות ברכת הפירות

רנג	ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון]	הלכה א
רנה	ח"א תורה מד [מחאת כפים בתפילה]	הלכה ב
רנה	ח"ב תורה מ [מי שידוע מארץ ישראל]	הלכה ב
רנו	ח"א תורה לז [דרשו ה' ועוזו]	הלכה ג
268	ח"ב תורה עא [חבלים נפלו לי בנעימים]	הלכה ד
286	ח"ב תורה פח [מענין דברים אבודים]	הלכה ה
292	ח"א תורה ו [קרא את יהושע]	הלכה ה (באות ו)
98	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	הלכה ו (כלולה בהלכות נטילת ידים ו אות פח)

הלכות ברכת הריח

328	ח"א תורה כה [אחוי לן מנא]	הלכה א
330	ח"ב תורה א [תקעו - ממשלה]	הלכה ב
שלה	ח"א תורה סה [ויאמר בועז אל רות]	הלכה ג

342 ח"ב תורה ח [תקעו - תוכחה] הלכה ד
406 ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים] הלכה ה

הלכות הודאה

..... תטו ח"ב תורה ב [ימי חנוכה] הלכה א
418 ח"א תורה ז [ואלה המשפטים] הלכה ב
328 ח"א תורה כה [אחוי לן מנא] הלכה ג <small>(כלולה בהלכות ברכת הריח הלכה א)</small>
..... שצא ח"ב תורה ח [תקעו תוכחה] הלכה ד <small>(כלולה בהלכות ברכת הריח ד אות מג)</small>
..... תכא ח"א תורה לא [אית לן בירא] הלכה ה
..... תלט ח"א תורה כד [אמצעותא דעלמא] הלכה ו

הלכות ברכות הראיה וברכות פרטיות

..... תקכג ח"ב תורה עב [חיים נצחיים] הלכה א
526 ח"א תורה יט [תפלה לחבקוק] הלכה ב
526 ח"ב תורה ד [ואת העורבים צויתי] הלכה ג
528 ח"א תורה קעט [תענית] הלכה ד
..... תקמא ח"א תורה נד [ויהי מקץ - זכרון] הלכה ה

הלכות תפלת המנחה

..... תקפא ח"א תורה לה [אשרי העם - זרקא] הלכה א
582 ח"ב תורה ד [ואת העורבים צויתי] הלכה ב
588 ח"א תורה סו [ויהי נא פי שנים] הלכה ג
590 ח"א תורה סד [בא אל פרעה] הלכה ד
..... תקצט ח"ב תורה כב [בענין ההכנעה] הלכה ה

הלכה ו	ח"ב תורה עא [חבלים נפלו לי בנעימים]	610
הלכה ז	ח"א תורה מט [לשמש שם אוהל בהם]	תרלג

הלכות תפילת ערבית

הלכה א	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	736
הלכה ב	ח"א תורה יט [תפלה לחבוק]	738
הלכה ג	ח"א תורה נב [הניעור בלילה]	תשמא
הלכה ד	ח"א תורה סה [ויאמרו בועז אל רות]	744
הלכה ה	(כלולה בהלכות תפילת המנחה ו אות ה)	ח"ב תורה עא [חבלים נפלו לי בנעימים]	תריז
הלכה ו	(כלולה בהלכות תפילת המנחה ז אות פב)	ח"א תורה מט [לשמש שם אוהל בהם]	708

הלכות קריאת שמע שעל המטה

הלכה א	ח"א תורה לו [בקרוב עלי מרעים]	תשצא
הלכה ב	ח"א תורה לה [אשרי העם - זרקא]	794

הלכות שבת

הלכה א	ח"א תורה ס [פתח רבי שמעון]	תשצז
הלכה ב	ח"ב תורה ד [ואת העורבים צייתי]	תשצט
הלכה ג	ח"ב תורה ז [כי מרחמם ינהגם]	תתא

הקדמת המחבר

ספרים אינו בכלל גדלה וחשיבות, והלואי שלא יהא לבדיון ללעג ולקלם, באשר רבו עתה המתלוצצים מספרים חדשים, ובמרים ותקרבו אליהם להביט בהם אם טוב ואם רע, ויתנבלו אליהם מקדם בנבלי ערמומיית וחבילות חבילות של ליצנות, ומכנים להם שם לגנאי, (וימה המכנה שם לחברו אין לו חלק לעולם הבא, ומכנה שם לספר שמדבר דברי תורה, דברי אלהים חיים וכו', על אחת כמה וכמה. ואין להארד בזה פאן), על כל פנים אין חבור ספרים בכלל גדלה וחשיבות בעתים הללו. אך אף-על-פי-כן נמצאים בשרים ותמימים בכל דור ודור עתה גם עתה, אשר הולכים בתם בטה, ובמושב לצים לא ישבו, אשר עליהם תפף אמרי אמת במים קרים על נפש עפה, ובקשו בכסף ובמטמונים יחפשו דברי אמת וצדק המישרים על אדני פו, על דברי רבותינו הקדושים ז"ל.

ואני בעניי דעתי כי לא הגעתי למדה זו לא מניה ולא מקצתה, לחזות דעי אפלו לפני קל שבקלים ותפחות שבפחותים, אך זאת אודה ולא אבוש והאמת אני ולא אכחד, ובראש הומיות אקרא, בפתחי שערים בעיר אמרי אמר,

הפעם אודה את ה' אשר עד פה עורני, מה אדבר והוא אמר ועשה, מי פה' אליהו וכו', מקום מעפר דל, מאשפות ירים אביון כמוני, לקרבי לאור צח ומצחצח פנה, אור האורות, צח הצחצחות, מי יספר שכחו, מי יספר תהלתו. וגם כי ידוע שכל הלשונות של שבה ותהלה כבר הרגלו העולם לכתבם על מאן דהוא, אך המענין בספריו הקדושים בעין האמת, ונבון יוסף לקח לשום עין עיינו בדברי אלה אשר חנני ה' בכחו המבארים בספרים האלה, יבין וישביל וידע כי כל השבחים ותהלות ונהגלות שפתתי עליו ז"ל עדן לא הגעתי לקרסלי שבחי תהלתו, כי שגבה מעלתו ונגדלתו ותקפו עד אין סוף ואין תכלית, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב.

ובזמן לבות הוא יודע, שאני יודע בעצמי מעוט ערכי עלי, כי מי אנכי כי באתי עד הלום לחבר ספרים, ובפרט דברים כאלו העומדים ברום רומו של עולם, הפותחים שער לכל דופקי בתשובה החפצים לצאת מחדש לאור, להתקרב לה' ותברך לאור באור החיים. ואם אמנם עתה בדרות הללו חבור

ואדברה בערותך נגד מלכים ולא אבוש, שפושם שאני קמן בעיני מצד עצמי פאשר בוחן לבות הוא יודע, פן יקרה נפשי מצד מעלת הדרת קדשת המשפיע עליה חקמה ובינה ודעת, הוא כבוד אדוני מורי ורבי הרב הקדוש והנורא הרב האמת וזכר צדיק וקדוש לברכה, ואם אמרתי אספירה כמו אפס קצה מאת כל אשר עשה לנפשי, לא תספיק הארץ להכיל את כל דברי. "במה אקדם ה', אפה לאלהי מרום". "רבות עשית אתה ה' אלקי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו, אין ערוך אליך אנידה ואדברה עצמו מספר".

והנה מהות הספר ומעשהו יראה הוואה בעיניו שפלו מיסד ומסדר על כל ההלכות שבארבע חלקי שלחן ערוך, כי כן צויתי מפיו הקדוש לחשב ולענן בכל הלכתא והלכתא עד שיאיר ה' עיני לחדש בהם איזה חדוש. וכל מה שזכרתי ה' יתברך לחדש בהם הכל מיסד עליפי ההקדמות והיסודות שקבלתי מרבנו הקדוש והנורא וזכר צדיק וקדוש לברכה המבארים בספריו הקדושים שהם לקוטי מוהר"ן א' וב', ולפעמים הוצאתי איזה הקדמות נוראות מהמעשיות הנוראות שספר המבארים בספר ספורי מעשיות, כי אם אמנם רמזי המעשיות שגבו מדעתנו, כי גאו הפנים נחל אשר לא נוכל לעבר, אף-על-פי-כן ה' יתברך חונן לאדם דעת, והאיר עיני למצא בהם לפעמים איזה דברים

נפלאים, פאשר יראה המענן בעיניו בהלכות תפילין (הלכה ה) ובהלכות ברכות השחר (הלכה ג) ובהלכות תפילה (הלכה ה) ובשאריו מקומות. ולפעמים לקטתי איזה ההקדמות מספר האלף בית. וכל ההקדמות שהוצאתי מספרי רבנו ז"ל וכל מה שעזרתי ה' יתברך לחדש בהם, בכלם האיר ה' עיני למצא אותם באר היטב בפסוקי תנ"ך ובמאמרי רבותינו ז"ל בנמרא ומדרשים וספרי הזוהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, עד שהאיר ה' עיני להכניס אותם בדרך פרד"ם (פשט רמז דרוש סוד) לתוך דיני המצות עליפי סדר ההלכות המבארים בארבע חלקי שלחן ערוך.

וקויתי לה' אשר עיניך תראנה נפלאות ברב המקומות, מה גדלו מעשי ה' מאד עמקו מחשבותיו, כי עליפי דברים האלה המבארים בספרים האלה, יוכל כל אדם להבין ולהשפיל מרחוק גדלות נוראות ונפלאות כל מצוה ומצוה וכל דין ודין מפרטי המצוה, ואפלו הדינים שבין אדם לחברו המבארים בחשן משפט אשר אין איש שם על לב להבין מהם רמזים ודרכים לעבודת ה' יתברך, ובחכמי ה' פאלו הספרים יורה את נפשו הצמא לשמע דברי ה'. פי זה ידוע שכל התורה וכל הדינים וההלכות שבכל חלקי התורה, מכלם צריכים להוציא עצות ודרכים ורמזים להתקרב אליו יתברך באמת, וכמבאר בדברי רבנו

ז"ל בהתורה 'חדי רבי שמעון' בסימן ס"א שפכל הלמודים שהאדם לומד צריכים להוציא משפטי הנהגות ישראל וכו', עין שם, אבל לאו כל אדם זוכה לזה, ובעזרת ה' וישועתו הנפלאה, באלו הספרים פתחתי שער קצת למצא דרכים אמתיים בכל למודי התורה הקדושה. וברב המקומות אינם בדרך רמו ודרוש לבד, כי אם כך הוא אמתת הענין עלפי סוד פגנת המצוה, ובאור דברי אלה לא יספיקו המון ורעות לבארם, אך המשפיל באמת יבין מעט דברי אלה פשישים לבו היטב להדברים הנאמרים בספרים אלה ובספרי רבנו ז"ל.

והנה אם אמנם ידמה להקורא לפום הרקא בכמה מקומות אשר הארכתי למעניתי וכפלתי ושלשתי הדברים בכמה וכמה מקומות, דע ידידי המעין, כי גם זאת מעם ה' צבאות יצאה אשר הפליא עצה הנדיל תושיה, כי המזשים לב לענין באמת בדברי רבנו ז"ל העמקים מפל מיני עמקות שבעולם ורחבה מני ים, אשר אין ערוך אליהם, ואחר כך ישים לב היטב לדברי אלה אשר חנני ה' לחדש ולבאר בהם, יבין היטב כי לפי ענין העמקות אשר בדברים האלה, עדין לא יצאתי ידי חובת הפאור אפלו במקומות שהארכתי מאד, מפל שכן בשאר מקומות שהייתי מקצר ועולה. כי דע, שכל הדברים שגלה רבנו ז"ל הם הקדמות חדשות לגמרי, (אם אמנם

כלם בניינים וינסידים על כל מצות התורה המקבלות בדינו מכבר, עם כל זאת הם הקדמות חדשות לגמרי), וכלם הם עצות ודרכים נפלאים להתקרב על-ידים לה' ותברך כל אחד ואחד ממקום שהוא. ועקר הפגנה – לקנינם בפשיטות כפי מה שיצאו מפיו בתמימות ופשיטות. אבל מעצם נשמיות גופנו ועכירת שכלנו, קשה וכבד מאוד להכניס בלב האדם תמימות ופשיטות הדברים האלה, כי דעת כל אדם נוטה אחרי חכמות של העולם שרפן מעקמין את הלב מנקרת האמת לאמתו בפשיטות ובתמימות, בפרט כי באמת לאמתו התמימות ופשיטות של דברי רבנו ז"ל עמוק עמוק מאוד, עמוק עמוק מן ומצאנו, ויש בכל דבר ודבר שגלה הוא ז"ל תלי תליו של הלכות, מענינות ותהומות יוצאים בפקעה ובהר, כי כל דבריו הם כמעין הנובע, באשר יראה הרואה מעט דמעט במקומות אשר חנני ה' למצא דברים נפלאים ונוראים וכוונות כפיה מצות בדבור אחד שגלה רבנו ז"ל.

בגזן בהתורה "ששון ושמחה ושיגו ונסו וגו' ואנחה" (בסימן כ"ג בלקוטי תניינא) שהוא דבור אחד לחטף היגזן ואנחה לתוך השמחה כמבאר שם, וה' ותברך עזרני והאיר עיני למצא על פי הקדמה זאת דברים נפלאים הרבה הרבה, באשר יראה הרואה באבן העזר בתחלתו וכן בכמה מקומות, ואף-על-פי-כן עקר הפגנה כפשוטו להתגבר לחטף היגזן

יתברך, שְׁכַבְל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה צְרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה עַד שְׁנוּפָה לְהַכְנִים אוֹתָם בְּלֵב הָאָדָם לְקַיֵּם בְּפִשְׁיּוֹת וּבְחַמּוּמוֹת, כִּי זֶה הָעֵקֶר, כִּי לֹא הַמְדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֶׂה.

הֵן עַל כָּל אֵלֶּה הַהִכָּרַח לְהַאֲרִיךְ בְּרַב הַמְקוֹמוֹת, כְּדִי לְהַסְבִּיר הַעֲצָה בְּפִשְׁיּוֹת כְּדִי שְׂבִיבֵי תַלְמוּד זֶה לְיַדִּי מַעֲשֶׂה. וְגַם מִצַּד הַחֲדוּשִׁים בְּעֲצָמָם, כִּי דְבָרֵי רַבְנֵי ז"ל הֵם עֲמֻקִּים וְרַחְבִּים מְאֹד, וּבְכָל תּוֹרָה וְתוֹרָה יֵשׁ כְּמֹה וּכְמֹה הַקְּדָמוֹת וְעֵינַיִם וְחֲדוּשִׁים נִפְלְאִים, וּבְכָל הַחֲדוּשִׁים שֶׁה' יִתְבָּרַךְ פָּקַח עֵינַי לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, כִּלְמַסּוּרִים וְיִמְדַקְדְּקוּם בְּקִשְׁרִים הַרְבֵּה בְּדַבְרֵי הַנּוֹרָאִים וְהַקְדוּשִׁים, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמִּתְרַחֵב הַדְּרוֹשׁ וְהַחֲדוּשׁ שֶׁחֲדוּשְׁתִּי בְּעוֹרַת ה' יִתְבָּרַךְ, בְּכָל־צְרִיכִין לְחַזֵּר בְּכָל פַּעַם לְכָל חֵלְקֵי הַתּוֹרָה שְׂגוּלָה רַבְנֵי ז"ל, שְׂבִלְוִלָה מִחֻלְקִים וּפְרָטִים הַרְבֵּה מְאֹד. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי הַקְדוּשׁ ז"ל שֶׁאָמַר עַל הַחֲדוּשִׁים שְׂלִי שְׂאִין מִי שְׂבִינָם הֵיטֵב מִחֻמַּת שְׂצָרִיכִין לִזְכֹּר הֵיטֵב מְאֹד אֵת דְּבָרֵי תוֹרַתוֹ הַקְדוּשָׁה וְלִהְיוֹת כְּקִי בְּכָל חֲדָרָיו וּפְרָטָיו וְדַקְדוּקָיו. וְעַל־יָפֶן הַכְּרַחְתִּי בְּכִמְהָ מְקוֹמוֹת לְהַאֲרִיךְ וְלִהְרַחֵב הַדְּבָרִים וְלְחַזֵּר עֵינָן אֶחָד כְּמֹה פְּעָמִים, אוֹלַי יִכְנַס בְּלֵב הַמַּעֲשֵׂן חֹכֵן הַפְּנוּהָ הָאֲמִתִּית, לְיַדַּע הַחֲדוּשׁ עַל בְּרִיּוֹ. וְהָעֵקֶר שְׂבִיבֹא עַל־יַדֵּי־יְהוָה לְיַדִּי מַעֲשֶׂה לְהַתְעוֹרֵר עַל־יַדֵּי־יְהוָה לְקַיֵּם דְּבָרֵי רַבְנֵי ז"ל בְּפִשְׁיּוֹת, לְקַיֵּם הַהִקְדָּמָה שֶׁהוֹצֵאתִי מִדְּבָרֵי רַבְנֵי

וְאֵנָחָה לְתוֹךְ הַשְּׂמֻחָה, דְּהֵינּוּ לְהַפְךָ כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת לְשְׂמֻחָה, כְּמִבְאֵר שֵׁם בְּמִקוּמוֹ. אֲבָל זֶה הַעֲנִין בְּפִשְׁיּוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל מִינֵי עֲצָבוֹת וְלְהַפְךָ הַכָּל לְשְׂמֻחָה קִשְׁה וּכְבֵד מְאֹד לְהַכְנִים בְּלֵב הָאָדָם, וְה' יִתְבָּרַךְ עֲוֹרֵנִי לְהַרְחִיב הַדְּבָרִים בְּזוֹה, וְלִהְרַאֲוֵת וּלְגַלּוֹת שְׂבִיבָה תְּלוּי קִיּוּם כָּל הַתּוֹרָה, כִּי שְׂמֻחָה הִיא הַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּת וְכו', וְעַל־יַדֵּי הַרְחַבְתִּי הַדְּרוֹשׁ בְּזוֹה, יְכוּלִין לְרַאֲוֵת מִרְחוֹק עֵצִים מַעֲלַת הַשְּׂמֻחָה וּכְמֹה וּכְמֹה צְרִיכִין לְהַתְחַזֵּק לְהַפְךָ הַעֲצָבוֹת לְשְׂמֻחָה, וְחֹכֵן הַפְּנוּהָ הוּא לְזוֹת לְקַיֵּם עֲצָה זוֹ בְּפִשְׁיּוֹת, וְלִבְקֵשׁ מִה' יִתְבָּרַךְ לְזוֹת לְזוֹה.

וְכֵן בְּשָׂרֵי עֲצוֹת וְדַרְכִּים נִפְלְאִים שְׂגוּלָה הוּא ז"ל, כְּמֹה הַתּוֹרָה "וַאֲיֵה הַשֵּׁה לְעֵלָה" (בְּלִקוּטֵי תַנְגַּא סִימָן י"ב), שֶׁהַעֲצָה הַמְבֹאֲרֶת שֵׁם עֲמֻקָּה מְאֹד, הֵינּוּ שֶׁהַפִּשְׁיּוֹת וְהַחֲמִימוֹת שֶׁל הַעֲצָה וְהַדְּרִיךְ הַזֶּה עֲמֻק מְאֹד, וְצְרִיכִין לְהַרְחִיב הַדְּבָרִים בְּזוֹה הַרְבֵּה וּלְדַבֵּר מִזֶּה בְּכִמְהָ לְשׁוֹנוֹת. וּבְחֻסְדֵּי ה' הַאִיר עֵינַי וּמִצָּאתִי שְׂדֵרְךָ עֲצָה זוֹ מִרְמֹז בְּמִקוּמוֹת הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, כְּמִבְאֵר בְּהַלְכוֹת גְּבִיַת חוֹב מִהִיתוּמִים (הַלְכָה ג'), אֲשֶׁר הַמְשַׁפִּיל יְכוּל לְהַכִּין מִדַּעְתּוֹ דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר שֶׁכָּל הַתּוֹרָה מְלֵאָה מִדְּרָךְ וְעֲצָה זֹאת. וְכֵן בְּהַתּוֹרָה "אֲמַרְהָ לְאֱלֹהֵי בְּעוֹדִי", בְּסִימָן רפ"ב הַמּוֹבָא בְּהַלְכוֹת הַשְּׂמֻחָת הַבְּקָר הַלְכָה א', וְכֵן בְּעֵינֵי הַרְצוֹן וְהַשְׁתַּקְוֻקָּת לַה'

ו"ל אשר עליה בניתי הבנין ההוא, כי מאד עמקו מחשבותיו.

וזה ברור וידוע לכל משכיל, ששכל המקומות שגמזא בספרים קדושים חרושים ובאורים באריכות גדול, הן בגמפ"ת (נקרא פירוש רש"י תוספות), הן בספרי קבלה ופרד"ם (פשת רמז דרוש סוד), כמו בספרי הש"ך על החשן משפט, או בספרי שאלות ותשובות בדרך ארקה מאד, או בספרי האר"י ו"ל, שכל דרוש ודרוש מתרחב והולך מאד, ועל פי רב הדרוש שפסוף מקשר מאד להדרוש שלפני פמה וכמה דפיו, ומי שקבי היטב בכתבי האר"י ו"ל מבין ששקמט כל הספר עין חיים ופרי עין חיים הם דרוש אחד גדול. כמו כן בכל מקומות הנאים בארקה פאלה, חלילה להמענן להתבהל ולפחד איד אפשר לתפס במח ושכל דרוש ארך מאד פנה, כי על זה נאמר (משלי י'): "ועיני פסיל בקצה הארץ", כמו שפרש רש"י שם, עין שם, אכל החכם אומר: היום אלמד מעט וימחר מעט וכו', כמבאר שם בפרוש רש"י, עין שם.

וזה הענן צריכין בני הנעורים לידע מאד, וחובה על מוריהם ורביהם להודיעם זאת, לכל יתבהלו ויפחדו כלל מדרוש או חרוש ארך, רק ישימו עיניהם ולבם עליו פסדר מעט מעט, ומקשרו בתחלה ענן אחד עד שכיניו אותו קצת, ואחר כך ילכו להלן פסדר בהדרגה

מחרוש לחרוש ומענן לענן עד שיגמרו עמוד או דף אחד, וכן ילכו פסדר בכל פעם מענן לענן בלי פהלה ובלבול, ואז יבואו על מקומם בשלום ויוכלו להבין אפלו חרוש ארך מאד, אפלו מי שאינו מפלג ביותר. והקרחתי להקפיד זאת פאן, מחמת שבספרנו תהלה לאל האריכות מצוי פהם מאד בכמה מקומות, על פן פאתי להקפיד את המענן לכל יתבהלו רעיוניו, רק ילך פסדר בהדרגה מענן לענן, ואז ילך לכטח דרפו. ואז אם ישום לבו היטב יבין שכל מה שגראה לאריכות דברים הפל נצרך אל באור הענן מאד, כי פאמת בכמה מקומות מה שגדמה לאריכות הוא רק בהשקפה ראשונה קדם שמשוימין לב להבין הענן היטב לאשורו, אכל אחר כך פשמשקליו להלן יותר ויותר ומשימין עיניו ולבו אל הדברים הנאמרים שם עד שפכינים אותם היטב, אזי רואים שכל הדברים שתורתו פמה פעמים חסר עדון הרבה מה שהיו צריכין עוד לבאר יותר, כי בעזרת ה' יש בספרים אלו קרב המקומות דברים עמקים הרבה, פי יסודתם בהררי קדש על פי ההקדמות הנוראות שגלה רבנו הגדול והקדוש, אשר כל דבור ודבור שציא מפיו הקדוש והנורא יקר צדיק לברכה אין שעור ואין קץ להעמקות שיש בו עד אין סוף ותכלית, פאשר יבין כל חד פפום מה דמשער בלפה מי שחפץ בהקאמת

לְאֵמֶתוֹ, (וְאִין בָּאן מְקוֹמוֹ לְהַאֲרִיד בְּזוֹה, וּמַעֲט
 מְבַאֵר בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרָיִם, עֵין שָׁם), וְעַל־כֵּן גַּם
 אֵלּוּ הַחֲדוּשִׁים שֶׁחֲנִי ה' שָׁהֵם פִּלְם
 בְּגוּיִים עַל דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, בְּכֻלָּם יֵשׁ
 בָּהֶם עֲמֻקּוֹת, מְחֻמַּת שֶׁפִּלְם הֵם כְּמוֹ
 פְּרוּשׁ וּבְאוּר עַל דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים וְ"ל.
 אֲבָל בְּאֵמֶת יְדַעְתִּי בְּנַפְשִׁי שֶׁעֲדוֹן לֹא
 נִגְעָתִי בְּדְבָרָיו אֲפִלוּ פְחוֹת מִטַּפָּה מִן
 הַיָּם.
 וְה' אֱלֹהִים אֵמֶת יִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת,
 כִּי אֲשֶׁר בּוֹחֵן לְבוֹת יוֹדֵעַ צְפוֹן לְבִי
 וּמַחְשַׁבְתִּי שֶׁכָּל תְּשׁוּקָתִי הוּא רַק לְנִקְדַּת
 הָאֵמֶת. בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר טוֹב גְּמַלְנוּ
 וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֵמֶת. אֱלֹה וְכֹאֱלֹה יוֹסֵף
 עִמָּנוּ וְיַזְכֵּר חֲסֵדֵי אֲבוֹת וְיִתֵּן לְעַקֵּב אֵמֶת.
 וַיִּקְרָא מִהֲרָה: "אֵמֶת מֵאַרְצֵי תַצְמַח", עַד
 יִכּוֹן בְּחֶסֶד כֶּסֶף דָּוִד וַיֵּשֶׁב עֲלָיו בְּאֵמֶת,
 כִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

לקוטי הלכות נטילת ידים לסעדה ד ארצה חיים

הלכות נטילת ידים לסעדה הלכה ד

די נבואה נתברר הכדומה. ועל ידי ברור הכדומה על ידי זה עקר חזוק האמונה הקדושה. ואז זוכין לאמונה שלמה בחדוש העולם שאי אפשר להשיגו בדעת כי אם על פי אמונה, שזה עקר יסוד האמונה הקדושה להאמין שה' יתברך ברא את העולם יש מאין הפחלם. ועל ידי אמונה זו זוכין לחדוש העולם של לעתיד. ואז יתנהג העולם בבחינת ארץ ישראל, כי עקר קדשת ארץ ישראל הוא על ידי בחינת "פח מעשיו הגיד לעמו" (כו' (תהלים קיא, ו), דהינו על ידי אמונת הדיש העולם בחינת "בראשית ברא אלהים את השמים" (בראשית א, א) וכו', כמו שפרש רש"י שם שבשביל זה פתח בבראשית משום פח מעשיו הגיד וכו' כדי שיוכלו לכבש ארץ ישראל. נמצא, שעקר קדשת ארץ ישראל הוא על ידי שמאמינן בחדוש העולם, דהינו שה' יתברך ברא את העולם יש מאין, כמו שכתוב, בראשית ברא וכו' פנ"ל. ועקר קדשת ארץ ישראל ששם מתגלה השגחתו יתברך בבחינת (דברים יא, יב) "תמיד עיני ה' אלהיך בה' וכו'. ולעיתים שיתנהג כל העולם בבחינת ארץ ישראל פנ"ל, אז יתנהג כל העולם רק על ידי השגחה לבר ויתפטר הטוב לגמרי. ואז יתער שיר של השגחה ונפלאות וכו'. וזה השיר הוא בחינת קול הנ"ל המושקה את הנגן שעל ידי זה זוכין למזונא דגשמתא, ומכניעין מזונא דגופא בחינת וידו אחות בעקב עשו וכו'. עין שם היטב, כי

על פי התורה "תקעו - תזכרה" בסימן ח' בלקוטי התנא, עין שם פל התורה מראשה לסופה:

והכלל, בקצור גדול המכרח לענינינו, שצריכין להכניע מזונא דגופא שהוא בחינת עקב עשו. ולהגביר מזונא דגשמתא. וזה זוכין על ידי שממשיכים קול הנגון והשיר שיתער לעתיד שהוא בחינת הקול המושקה את הנגן שעל ידי זה גדלים פל היראות והירחות שהם מזונא דגשמתא, בחינת "את קלך שמעתי פנן ואירא" (בראשית ו, ג) שזה הקול הוא בחינת "נהר היצא מעדן להשקות את הנגן" (שם ב, ו) וכו'. והוא בחינת "הקל קול יעקב" (שם יו) שהוא מכניע עקב דסמרא אחרא בבחינת וידו אחות בעקב עשו" (שם כה) וכו'. עין שם היטב:

ולזכות לזה הקול הוא על ידי התפלה בבחינת דין של הפעל פח שעל ידי זה מוציאין מהסמרא אחרא פל הקדשה וכל מימי הדעת שבלעה. ונתגלה הדעת דקדשה בבחינת "כי מלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים" (ישעיה יא). ועל ידי זה נעשין גרים ונתגלה כבודו יתברך. ועל ידי זה נמשך הנבואה. ועל-

לקוטי הלכות גמילות ידים לסעודה ארצה חיים

הם דברים ארכים ועמקים מני ים אין ערך להם:

א וזה בחינת גמילת ידים קדם הסעודה, כי אנו בני ישראל עם קדוש אנו צריכים לקדש את אכילתנו בקדשה גדולה עד שיהיה אכילתנו בבחינת מוונא דנשמתא. בבחינת (משלי יב, כה): "צדיק אכל לשבע נפשו", שזאת האכילה היא מסמרא דיעקב אבינו שהוא מכניע מוונא דגופא שהוא סמרא דעשו בחינת עקב עשו כנ"ל. ועליבן צריכין קדם האכילה לטטר ולקדש את דינו במים כדי שיהיה לנו פח על-ידי זה להכניע מוונא דגופא ולהגביר מוונא דנשמתא כדי שיהיה אכילתנו בבחינת מוונא דנשמתא. וזה

בחינת גמילת ידים לסעודה, כי על-ידי מצות גמילת ידים במים, על-ידי זה אנו ממשויכים מימי הדעת הנ"ל שיוצאין על-ידי התפלה של הבעל פח כנ"ל שעל-ידי זה זוכין לכל הבחינות הנ"ל עד שאזכין להמשיך הנהר היצא מעדן להשקות את הגן שעל-ידי זה נמשך בחינת מוונא דנשמתא ומכניעין מוונא דגופא בבחינת וידו אחות בעקב עשו. ובשביל זה נזמלין הדיים דיקא, כי עקר הכניעת עקב עשו שהוא מוונא דגופא הוא על-ידי הדיים דיקא, בבחינת וידו אחות בעקב עשו, וידו דיקא. כי באמת עקר ההכניעה הוא על-ידי קדשת הדיים, כי כל הבחינות הנאמרים בהתורה הנ"ל פלם גמשכים על-ידי בחינת ידים, כי עקר המשכת מימי הדעת הוא על-ידי תפלה של הבעל פח

כנ"ל. ועקר בחינת פח הוא בדיים פדוע בבחינת "פח ידיהם" (איוב 5). כי עקר הפח של הבעל פח הנ"ל שמתפלל תפלה הנ"ל, עקר התכלית הוא שזוכה לכל הבחינות הנ"ל כדי שזוכה לגלות חדוש העולם בעולם שידעו ויאמינו כל פאי עולם בהאמת כמו שהוא, שהעולם מתחדש, שה' יתברך ברא את העולם אחר העדר הגמור. ועל-ידי זה נמשך ההגון הנ"ל וכו'. נמצא, שהעקר הוא לגלות אמונת חדוש העולם שהוא בחינת א' בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. וכל זה הוא בחינת פח מעשיו הגיד לעמו וכו' שהם בחינת כ"ח אתון דעבדא דבראשית שהם הכ"ח אותיות שפסקו בראשית פדוע. שבהם ברא ה' יתברך את כל הבריאה. ואלו הכ"ח אתון הם בחינת כ"ח פרקין דידיים פדוע. נמצא, שעל-ידי זה הפח של הבעל תפלה הנ"ל, על-ידי זה נתגלה כ"ח אתון דעבדא דבראשית שהוא בחינת כ"ח פרקין דידיים שבהם ברא ה' יתברך את העולם, כמו שכתוב (ישעיה מה, ג): "אף די יקדה ארץ וימיני טפחה שמים" וכו'. וכל זה הוא בחינת התגלות אמונת חדוש העולם וכו'. שעל-ידי זה נמשך הנהר המשקה את הגן שהוא בחינת הקול הנ"ל המכניע עקב עשו בבחינת וידו אחות וכו'. ועליבן מחמת שפל זה הוא בחינת ידים שהם בחינת פח בחינת כ"ח אתון וכו'. בחינת כ"ח פרקין דידיים שעל-ידי זה היה חדוש העולם כנ"ל, על-יבן באמת נמשך זה הפח

וכו', וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בראשית רבה פרשה יט, ט) שְׂאֵמֵר לָהֶם מִן הָעֵץ אֶכֶל וּבָרָא אֶת הָעוֹלָם. נִמְצָא, שֶׁכִּפְרָה בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם, כִּי שָׁמַע לְעֵצַת הַנָּחַשׁ שֶׁהוּא בְּחֵינַת וְהַנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם הִנְאָמַר בְּהַתּוֹרָה הַזֵּה שְׁעַל־יָדַי כָּל זֶה מִתְגַּבֵּר הַכִּפְרָה בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם. כִּי כְמוֹ שְׁעַל־יָדַי הַתּוֹפֵלָה שֶׁל הַבַּעַל כַּח שֶׁהוּא מְכַנֵּעַ בְּחֵינַת וְהַנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, כְּמִכְאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֵּה, עַל־יָדַי זֶה זּוֹכֵין לְכָל הַבְּחִינּוֹת הַזֵּה עַד שְׂזוֹכֵין לְגִלּוֹת הָאֵמוּנָה הָאֲמִתִּית שֶׁל חֵדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁעַל־יָדַי זֶה הָאֲכִילָה בְּחֵינַת מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא כַּזֵּה, כְּמוֹ כֵּן לְהַפְדָּה חֵם וְשִׁלּוּם, כְּשִׁמְתַגַּבֵּר חֵם וְשִׁלּוּם בְּחֵינַת וְהַנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם, עַל־יָדַי זֶה מִתְגַּבְּרִין הַכִּפְרִיּוֹת חֵם וְשִׁלּוּם, וּמִתְגַּבֵּר חֵם וְשִׁלּוּם, דְּעוֹת הָאֲפִיקוֹרְסִים הַנוֹפְרִים בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם, יוֹמֵחַ שְׁמֵם וְזִכְרָם. וְאֵין הָאֲכִילָה בְּחֵינַת מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא, כִּי נִחְלַשׁ מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא כַּזֵּה וּמִתְגַּבֵּר עַקֵּב עֲשׂוֹ שֶׁהוּא זְהוּמַת הַנְחֵשׁ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא. וְכָל זֶה הוּא בְּחֵינַת חֵמָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁשָּׁמַע לְעֵצַת הַנָּחַשׁ בְּחֵינַת וְהַנְחֵשׁ הָיָה עָרוֹם הִנְאָמַר שֵׁם כְּפָרְשָׁה וְכִפְרָה בְּעֵקֶר חֵדוּשׁ הָעוֹלָם, וְאֶכֶל מֵעֵץ הַדַּעַת שֶׁהוּא אֲכִילָה דְסִמְרָא אַחְרָא, אֲכִילָה שֶׁל אֲסוּר שֶׁהוּא עֵקֶר מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא. וְעַל־כֵּן בְּאֲמַת כְּשֶׁה' וְחִפְרָד רִצָּה לְחַסֵּם עָלָיו וְלַחֲקוֹנוֹ הַמִּשְׁדֵּד עָלָיו הַקּוֹל הַמִּשְׁקָה אֶת הַגּוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֵׁם כְּפָרְשָׁה (בראשית ג, ט): "אֶת קִלְעֵן שְׁמַעְתִּי בְּגָן וָאֵדָרָא" וְכו', שְׁעַל־יָדַיִזֶה חוֹזְרִין וּמְכַנֵּעִין מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא וּמְגַבְרִין מוֹזְנָא

לְבְחֵינַת יָדַיִם דְּיִקָּא. וְעַל יָדָם דְּיִקָּא מְכַנֵּעִין עַקֵּב עֲשׂוֹ בְּחֵינַת 'וְיָדוֹ אַחֲזָה בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ'. 'וְיָדוֹ' דְּיִקָּא כַּזֵּה, וּבִשְׂבִיל זֶה נִזְמָרִין הַיָּדַיִם דְּיִקָּא קִדְמָה הָאֲכִילָה. כִּי דְּיִקָּא עַל־יָדַי קְדִישַׁת הַיָּדַיִם וְיִכּוֹלִין לְהַכְנִיעַ מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'עַקֵּב עֲשׂוֹ', בְּחֵינַת 'וְיָדוֹ אַחֲזָה' כַּזֵּה. וְאֵין זּוֹכֵין שְׁתַּהֲוֶיהָ הָאֲכִילָה בְּחֵינַת מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם זֵרַע יַעֲקֹב שֶׁמְכַנֵּעַ עַקֵּב עֲשׂוֹ בְּיָדָיו כַּזֵּה, כִּי מִיָּמֵי הַנְטִילָה הֵם בְּחֵינַת מִיָּמֵי הַדַּעַת שְׁעַל יָדָם נִמְשָׁד הַנְּהָר הַיָּצָא מֵעֵרֶן שְׁעַל־יָדַי זֶה זּוֹכֵין לְהַכְנִיעַ מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא שֶׁהוּא עַקֵּב עֲשׂוֹ בְּחֵינַת וְיָדוֹ אַחֲזָה בְּעַקֵּב עֲשׂוֹ וְכוּ':

ב וּבִשְׂבִיל זֶה צָרִיד שִׁיְהִי הַיָּמִים שֶׁל הַנְטִילָה מִיָּם שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ בָהֶם מְלָאכָה, גַּם שִׁיְהִי הַכִּלֵּי שְׁלֵם, כִּי כָּל הַמְלָאכּוֹת יֵשׁ בָּהֶם אַחֲזִית הַסִּמְרָא אַחְרָא שְׁנֵאֲחִזוֹת בְּהַל"ט מְלָאכּוֹת שְׁבָהֶם כְּלוּלִין כָּל הַמְלָאכּוֹת שְׁבָעוֹלָם, כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכּוֹת נִמְשָׁכֵין מִזְהוּמַת הַנְחֵשׁ עַל־יָדַי שְׁאֶכֶל אֲדָם הָרֵאשׁוֹן מֵעֵץ הַדַּעַת עַל־יָדַי עֵצַת הַנְחֵשׁ, שְׁעַל־יָדַי זֶה נִתְקַלַּל "בְּזַעַת אִפְדָּי תֹאכַל לֶחֶם, בְּעֵצְבוֹן תֹּאכַלְקָה" (בראשית ג, יז ט) שְׁמִשְׁם נִמְשָׁכֵין הַל"ט מְלָאכּוֹת כְּיָדוּעַ. וְעֵקֶר חֵמָא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה בְּאֲכִילָה שְׁאֶכֶל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. דְּהֵינּוּ פָּנִים הַזֵּה שְׁאֶכֶל מֵאֶכֶל שֶׁל אֲסוּר שֶׁהוּא בְּחֵינַת מוֹזְנָא דְנִשְׁמָתָא בְּחֵינַת 'עַקֵּב עֲשׂוֹ' כִּי אֲדָם הָרֵאשׁוֹן כְּפָר בְּעֵקֶר, כִּי הַנְחֵשׁ הַטַּעֲהוּ וְאָמַר לוֹ (בראשית ג, ה): "כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְדָּ מִמֶּנּוּ"

לקוטי הלכות נטילת ידים לסעודה ארבע היים

דנשמתא ועל ידי זה התחיל באמת תקון החטא שלו, אבל עדין לא נתברר לנגרי עד שבא משיח פדויע, ועל ידי המאו גרם הל"ט קללות שעל ידי זה צריכין להתנגע בל"ט מלאכות שהם בחינת בועת אפך וכו'. נמצא, שכל המלאכות שבלולים בל"ט מלאכות פלם יש בהם אחיזת זממת הנחש שהוא ההפך מכל הנ"ל שעל ידו מתגבר חס ושלום, מוונא דגנפא וכו"ל. על כן הפנים של הנטילה שצריכין לקדש ולטהר בהם את הידים, כדי לזכות למוונא דנשמתא פנ"ל, על כן צריכין שיהיה מים שלא נעשה בהם מלאכה כדי שלא יהיה בהם שום אחיזה מזהמת הנחש. כדי שנוכל לטהר על ידם את הידים כדי שיהיה להם פח להנגיע מוונא דגנפא שהוא זממת הנחש פנ"ל ולהגביר מוונא דנשמתא פנ"ל שהוא בחינת אכילת ישראל שהם בני יעקב וכו' פנ"ל:

ג ועל כן צריכין שתהיה הפלי שלמה, כי הפנים רומזין על הדעת הנפלא שיתגלה לעתיד, בחינת וימלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים'. ועקר הדעת הוא לדעת את ה', דהיינו לידע ולהאמין שהוא יתברך יחיד קדמון, הוא היוצר, הוא הבורא יש מאין המחלט, הינו אמונת חידוש העולם הנ"ל וכמבאר בהתורה הנ"ל שעל ידי הדעת בחינת וימלאה הארץ דעה וכו', וזכין לבחינות הנ"ל עד שזוכין לאמונה הנ"ל. הינו אמונת חידוש העולם שהוא עקר פנ"ל. וזה הדעת הנ"ל שהוא בחינת מים, אי אפשר

להשיגו ולקבלו כי אם על ידי כלי שהוא בחינת אמונה, שהוא בבחינת המדמה, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. כי המדמה הוא הפלי של הדעת האמתי, כי באמת כל הדעות של כל העולם אפלו של החכמים והחוקרים הגדולים, הכל הוא רק בכת המדמה, כי דעת האמתי הוא רק לדעת את ה' וזה לא התחילו עדין להשיג ולטעם כלל, כי לזה הדעת אין זוכין כי אם צדיקים גדולים ונוראים יחידים שפדורות, אבל אנו אין בנו פח להשיג הדעת הזו ואנו צריכים להתחזק רק באמונה שאנו זוכין על ידי ברור המדמה שנתברר על ידי שאנו זוכין להתקרב לצדיקי אמת, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועל כן אלו הרשעים האפיקורסים שאינם רוצים לסמוך על דעת הצדיקים הקדושים, והם בגעל נפשם ומנופם בכל התאוות הם חפצים לחקר בשכלם המושקע, על כן באמת פח המדמה שלהם מערב ומבלבל עד שבאים לידי כפירות גדולות או לאמונות כוזבות. כי אי אפשר לינק ולשאב מהדעת הקדוש כי אם על ידי שזוכין לקדש ולברר את המדמה על ידי התקרבות לצדיקים אמתיים שעל ידי זה המדמה מברר. ואז זוכין לאמונה שלמה הקדושה, כי עקר האמונה הוא בהמדמה, כי במה שהשכל מכין אין צריכין אמונה וכמבאר בהתורה הנ"ל. וזה המדמה המברר שהוא בחינת אמונה, הוא בחינת כלי ששואב ומקבל מימי הדעת. וזה מרמז בהתורה הנ"ל שכתב שם בסוף שכל

ה לקוטי הלכות נטילת ידים לסעודה ד ארץ חיים

התארים והשכחים שאנו מתארים אותו ותברך פלם הם בבחינת המדפחה וכו'. וזה בחינת "ליום חגנו" (תהלים פא, ד), בחינת "ובמחוגה ותארהו" (ישעיה טד, יג) וכו' ענין שם בסוף. וזה בחינת פלי, כי הפרוש הפשוט של הפסוק ובמחוגה ותארהו נאמר על עשית פלי כמו שכתוב שם (ישעיה טד) "יעשהו במקצעות ובמחוגה ותארהו" וכו'. ושם מדבר מנגות אמונות כוזבות שמאמינים בעבודה זרה עין ואכן מעשי ידי אדם, שזהו בחינת פלים דסמרא אחרא, שהם אמונות כוזבות שמאמינים בעין ואכן ממש אבל על כל פנים מכאן שם שהפסוק מדבר מעשית פלים. ולהפך בקדושה אמונה הקדושה בה' ותברך שהוא בבחינת המדפחה המברך שעל-ידי זה זוכין לתאר ולשבת אותו ותברך בתארים ושכחים הנונים פראוי, כל זה הוא בחינת פלי ברוחניות. כי התארים והשכחים שמתארים ומשכחים אותו הם פלים לקבל השגת אלקותו כל חד בפום מה דמשער בלבה. כי באמת לית מחשבה תפיסא בה כלל. רק על-ידי תפלות ושירות ותשבחות, דהינו תארים ושכחים שנתנו לנו ברחמי רשות לתארו ולשבחיו בהם, על-ידי זה יש לנו כח להמשיך עלינו האמונה הקדושה שעל-ידי זה נעשין בחינת פלים לקבל בהם השגת אלקותו כל חד בפום מה דמשער בלבה. ועל-כן צריכין שתהיה הפלי של נטילת ידים בשלמות פלי שום פגם וחפרון פדי שתוכל לקבל ולהכיל את הפנים שהם

בחינת מימי הדעת הנ"ל שהוא הדעת שיתגלה לעתיד, שאי אפשר לקבלו כי אם על-ידי פלי שלמה שהוא בחינת מדפחה המברך ומתקן, פי כשהפלי פגומה ושבורה היא בבחינת "בארת נשברים אשר לא יכלו הפנים" (דברים ב) שנאמר על העובדי כוכבים הפופרים שיש להם אמונות כוזבות. על-כן צריכין שתהיה הפלי שלמה פדי לקבל על ידה מימי הדעת הנ"ל שעל-ידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם כנ"ל שעל-ידי זה עקר הכנעת מזונא דגופא וזוכין למזונא דנשמתא שזה עקר פגנת הנטילה כנ"ל: ד ובשביל זה מים מטהרין מכל הטמאות. ואי אפשר לכנס לשום קדושה פלי מים פגון הפגמים בעבודתם. וכן בפסוק בקומו. וכן קדם תפלה ותורה צריכין לטבל או לטל ידיו במים. וכן כל הטמאים אינם עולים מטמאתן כי אם על-ידי מים, כי מים מרמזים על הדעת של חדוש העולם, כי מים קדמו לכל הבריאה, כי התחלת הבריאה היו המים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי העיגה פ"ק ב' הלכה א'). נמצא, שעקר חדוש העולם התחילו מן המים. ועל-כן שם עקר שרש הדעת של חדוש העולם שעל-ידי זה עקר הטמאה ורק על-ידי זה נכנסין בעבודת ה'. פי זה עקר יסוד האמונה הקדושה להאמין ^ט _ה בחדוש העולם בחינת 'בראשית ברא אלקים' וכו'. שהוא התחלת התורה. וזה עקר הקדושה והטהרה, כי להפך כל

הַמְּטָאוֹת נִמְשָׁכִין מִזְהַמַּת הַנְּחֹשׁ שֶׁהֵבִיא מִיָּתֵהּ שְׂמֵשֶׁם עֵקֶר הַמְּטָאָה וְעֵקֶר זֵהֶמֶת הַנְּחֹשׁ הוּא הַכַּפְרִיָּה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּחֵדוּשׁ הָעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל־כֵּן מִיֵּם שֶׁהֵם בְּחֵינֵת מִימֵי הַדַּעַת הַג' ל' שֶׁעַל־יָדֵי זֶה נִמְשָׁךְ אֲמוּנַת חֵדוּשׁ הָעוֹלָם, עַל־יָדֵי זֶה כָּל הַפְּתָרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִי אֶפְשֶׁר לְכַסֵּם לְשׁוֹם קִדְשָׁה וְעִבּוּדָה כִּי אִם עַל־יָדֵי מִיֵּם, כִּי כָּל הַקְּרִיאוֹת וְכָל עִבּוּדוֹת ה' תְּלוּיִים בְּאֲמוּנָה זוֹ שֶׁל חֵדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁזִּכְרֵן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ עַל־יָדֵי טְהָרָה בְּמִיֵּם עַל־יָדֵי מְבִילָה אוֹ גְּמִילָה כְּפִי הַדִּין, כִּי עַל־יָדֵי הַפְּתָרָה בְּמִיֵּם מְמַשְׁכִּים עַל עֲצֻמוֹ בְּחֵינֵת הָאֶרֶץ מִימֵי הַדַּעַת שֶׁיִּתְגַּלֶּה לְעֵתִיד שֶׁעַל־יָדֵי זֶה זֹכֵן לְאֲמוּנַת חֵדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁהוּא יָסוּד הַתּוֹרָה וְהָעִבּוּדָה כִּנ"ל:

הַזֶּה בְּחֵינֵת אֶרְבַּע צוּמוֹת עַל חֶרְבֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּמְשָׁךְ עַל־יָדֵי חֵטָא הַמְּרָגְלִים שֶׁכָּבוּ בְּלִיל תְּשַׁעָה בָּאָב (מַעֲנֵה טו), שֶׁפָּגְמוּ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁשֵׁם מִתְגַּלֶּה אֲמוּנַת חֵדוּשׁ הָעוֹלָם, וְהֵם שֶׁפָּגְמוּ בְּזֶה עַל־יָדֵי זֶה הַתְּגַבֵּר חֵס וְשְׁלוֹם, זֵהֶמֶת הַנְּחֹשׁ מִזְּמַן דְּגוּפָא כִּנ"ל. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְצוּם כְּדֵי לְהַכְנִיעַ מִזְּמַן דְּגוּפָא, כִּי בְּשׂוֹכֵין לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה אֵין צְרִיךְ לְצוּם, כִּי עַל־יָדֵי הָאֲמוּנָה אֵין הָאֲכִילָה בְּבְחֵינֵת מִזְּמַן דְּנִשְׁמַתָּה שֶׁזֵּהוּ בְּחֵינֵת אֲכִילַת יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים בְּחֵינֵת אֲכִילַת שֶׁבֶת, כִּי עַל־יָדֵי אֲמוּנָה עֵקֶר בְּרוּר הָאֲכִילָה כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (בְּסִינן טו) בְּחֵינֵת "וְרַעַה אֲמוּנָה" (תְּהִלִּים לו, ג), אֲבָל עַל־יָדֵי שֶׁפָּגְמוּ בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וּפָגְמוּ בְּאֲמוּנָה כִּנ"ל, עַל־כֵּן

צְרִיכִין לְצוּם לְהַכְנִיעַ מִזְּמַן דְּגוּפָא עַל־יָדֵי הַצוּם, וְזֵה בְּחֵינֵת אֵיכָּה שְׂאוּמְרִים בְּתַשְׁעָה בָּאָב, וְזֵה בְּחֵינֵת (אֵיכָּה ד): "אֵיכָּה יוֹעַם זָהָב". כִּי עֵקֶר הַקְּיֻנוֹת הֵם עַל הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שֶׁשְׂקוּלָה כְּפִלָּים כְּחֶרֶבֶן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל־יָדֵי זֶה אֲנוּ עֹכְשֵׁי בְּצִאֵן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה, כִּי אֵין אֲנוּ יוֹדְעִין מִי הוּא הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי, וְאֲנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק וּלְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אֵיכָּה אֵיכָּה הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי שֶׁנִּחְשָׁךְ אִירוֹ אֲצַלְנוּ שְׂאִין זֹכֵן לִדַּעַת מִמּוֹנֵה שֶׁזֵּהוּ בְּחֵינֵת 'יוֹעַם זָהָב' וְכו', שֶׁהַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הַנְּחַכָּד מְזַהָב יוֹעַם וְנִחְשָׁךְ אִירוֹ אֲצַלְנוּ, וְכִמוֹ שְׂאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְוָנִים לְבָרְכָה שֶׁיִּרְמָזָה יֵהֵא מְקוֹנֵן אֵיכָּה יוֹעַם עַל הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיק יִאֲשְׁיֵהוּ, וְכֵן כָּל דוֹר וְדוֹר הוּא מְרַמֵּז עַל הַסְּתַלְקוֹת וְהַתְּעַלְמוֹת אִירוֹ הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי שֶׁבְּדוֹר, וְזֵהוּ 'אֵיכָּה יוֹעַם זָהָב' כִּנ"ל שֶׁנִּחְשָׁךְ אִירוֹ אֲצַלְנוּ, וְאֵין זֹכֵן לְהַנּוֹת מֵאִירוֹ, וְלֹא דִי זֶה כִּי אִם עוֹד נֹסֵף יְגוֹן עַל מַכְאוּבָנוּ, כִּי גַם 'יִשְׁנֵא הַכְּתָם הַטּוֹב', שֶׁהַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הַנִּמְשָׁל לְכַתָּם הַטּוֹב כָּל כֶּךָ נִחְשָׁךְ אִירוֹ מִיִּשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר נִשְׁתַּנָּה הָאֲמִתִּי לְגַמְרִי, כִּי אֲזַמְרִים לְרַע טוֹב וְלַטּוֹב רַע, וְזֵהוּ 'יִשְׁנֵא הַכְּתָם הַטּוֹב', שֶׁנִּשְׁתַּנָּה הַכְּתָם הַטּוֹב שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי שֶׁמְדַבְּרִין עָלָיו כָּל הַרְעוֹת וּמְשַׁנְּזִין וּמְחַלְפִּין הָאֲמִתִּי בְּשֶׁקֶר, וְעַל־יָדֵי זֶה 'תִּשְׁתַּכְּנֶנָּה אֲבֵי קִדְשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת' שֶׁזֵּה נֶאֱמַר עַל הַסְּתַלְקוֹת וְהַתְּעַלְמוֹת הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחֵינֵת רֹאשׁ בֵּית וּמִתְגַּבְּרִין הַמְּפַרְסְמִים שֶׁל שֶׁקֶר שֶׁהֵם בְּחֵינֵת רֹאשׁ כָּל חוּצוֹת, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר

לקוטי הלכות נטילת ידים לסעודה ד ארצה חיים

בהתורה "בראשית - לעיני וכו'" (עין שם בלקוטי תניא סימן סו), וזהו 'בני ציון הקורים' וכו' כמו שנתבאר שם בהקפד בפרשת אלה תולדות נח, עין שם בסיומן הנ"ל. וזהו "גם תנים חלצו שד" (שם, ג) וכו', שהיו בחינת רחמנות דסמרא אחרא, כמו שמבאר בהתורה תקעו - תוכחה הנ"ל שעל ידי זה מתגבר חס ושלום, בחינת 'ותחש היה ערום' שעל ידי זה נמשך כל הצרות הנ"ל עד שאין יודעים מהצדיק האמת, כמובן לעיל שבשומכניעין והמת הנחש שהוא בחינת גם תנים חלצו שד וכו', על ידי התפלה של הפעל פח, או זוכין לכל הבחינות הנ"ל עד שנתברר המדמה על ידי הצדיק האמת כנ"ל. ולהפך להפך חס ושלום. ואין אין יודעין 'איכה' איפה אור הצדיק האמת ועל זה אנו מקוננין איכה יועם זהב שנאמר על הסתלקות והתעלמות אור הצדיק שהיה נמשך מבחינת 'גם תנים חלצו שד' כנ"ל, אבל על ידי הקנינות והצניעות איכה אנו זוכין שיתגלה לנו אורו ונזכה לאמונה שלמה עד שיהער השיר שלעתידי שאנו תגדל השמחה מאד וכמו שאמרנו רבותינו וכוונם לברכה: "שישו אתה מושז כל המתאבלין עליה" וכו'. וזה בחינת 'שבת חזון', חזון דקרא, הינו נבואה. פי עקר התקון שאנו צריכין עכשו הוא לחוד ולהמשיך השפעת הנבואה שעל ידי זה עקר ברור המדמה שעל ידו שלמות האמונה כנ"ל. פי בשבת עקר התקון. פי שבת אגין עלוהי על אדם הראשון שפגם

בכל הנ"ל ושבת אגין עלוהי. ועל כן קורין את זה השבת שקדם תשעה באב שבת חזון להורות שאנו צריכין עכשו בשבת הנה לתקן בחינת האמונה שעקרה תלויה בנבואה כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועל כן נקרא 'שבת חזון' לשון נבואה כנ"ל:

101

ו זה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב החדש (ספר המדות) אות צדיק סימן כ שעל ידי הזכרת שמות הצדיקים יכולים להביא חידוש במעשה בראשית, דהינו לשנות הטבע. פי מבאר בהתורה תקעו - תוכחה הנ"ל שכל צדיק יש לו בחינת רוח נבואה רוח הקדש שעל ידי זה נתברר המדמה של כל המתקבצין אליו. ועל ידי זה זוכין לאמונת חידוש העולם. ועל ידי אמונה זו יהיה חידוש העולם לעתיד שאנו יתנהג העולם בבחינת ארץ ישראל, דהינו בבחינת השגחה ונפלאות שלא פרוץ הטבע. עין שם כל זה (בבאר) היטב. ועל כן על ידי שמופדין שמות הצדיקים, על ידי זה מעוררין הרשימו שלהם כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (סימן רמה לקוטי ח"א) שעל ידי שמספרין מצדיקים נתעורר הרשימו שלהם. ועל כן על ידי הזכרת שמותם נתעורר פח הרשימו שלהם של מעשיהם הטובים. ועקר פח מעשיהם הטובים של הצדיקים הוא שעל ידי מעשיהם הטובים זכו לבחינת רוח הקדש. והמשיכו על ידי זה אמונת חידוש העולם כנ"ל. ועל כן על ידי הזכרת שמותם בודאי יכולים להביא שנוי

במעשה בראשית, דהינו לשנות הטבע. כי על ידי הופרת שמוותם של הצדיקים נתעורר כח הרוח הקדוש שלהם ונמשך אמונת הדין העולם בעולם שעל ידי זה נמשך הארה מחדש העולם שלעתיד שהיה על ידי זה פנ"ל שעל ידי זה יתנהג העולם בבחינת השגחה ונפלאות שלא בדרך הטבע. ועל כן בודאי יכולים לשנות הטבע על ידי זה. וזה שכתב רבנו ז"ל שצריכין לכתב לעצמו שמות הצדיקים לזכרון וכן שכתב בראי"ה תש"ן אות צדיק, סימן טו: כי שיה' יתברך חשוב בעיניו וכתב לעצמו בספר שמות הצדיקים והתנאים והוראים לזכרון. כי צריכין לכתב שמותם לזכרון, כי עקר הכח של הצדיקים שמגילין אמונת הדין העולם פנ"ל, הוא על ידי שמבאין הכח המדמה על ידי בחינת רוח הקדוש רוח נבואה שלהם, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, כי עקר האמונה הוא על ידי ברור המדמה פנ"ל. ועל כן צריכין לכתב בספר שמות הצדיקים לזכרון, כי הכתב הוא בשביל זכרון כמו שכתוב (שמות ט, ט): "כתב זאת זכרון בספר", והזכרון הוא ככח המדמה, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן טו): "והשם הוא בחינת זכרון, כמו שכתוב: 'לשמך ולזכרך תאות נפש' (שערי צדק, ח), ובמו שכתוב (שמות ג, טו): 'זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר', וכתוב (תהלים קלה, ט): 'ה' שמך לעולם ה' זכרך לדר ודר'". על כן על ידי שמות הצדיקים שהם בחינת זכרון, בחינת (משלי י, ט): "זכר צדיק לברכה", כי עקר הזכר שגשאר מפל

הצדיקים הוא שמם הקדוש שגשאר וזכרם בעולם לברכה, על כן על ידי הופרת שמוותם הקדושים אשר שמו יתברך משתף בשמם, על ידי זה מבררין המדמה, כי שמם הקדוש שהוא בחינת זכרון, שהוא בבחינת המדמה. על כן נתברר המדמה על ידי זכר שמותם הקדושים של הצדיקים שכל עבודתם לברר המדמה. וכו' פנ"ל. ועל כן הופרת שמותם מסגל לזה ביותר כי שמם בעצמם הוא בחינת ברור המדמה, כי שמם הוא בחינת תקון הזכרון שהוא תקון המדמה ששם הזכרון פנ"ל. ועל כן צריכין לכתב שמותם בספר דיקא, כי הכתב הוא לזכרון בחינת כתב זאת זכרון בספר שעל ידי זה נתברר המדמה פנ"ל. ועל כן כל דברי הנביאים צריכין לכתב בספר, כי כל כ"ד (עשרים וארבעה) ספרי הנביאים הם בחינת תורה שכתב שאסור לאמרם בעל פה. כי נבואה היא ברור המדמה פנ"ל על כן צריכין לכתבם דיקא. כי הכתב הוא בחינת זכרון שהוא בחינת ברור המדמה פנ"ל, שהו בחינת חתיבת שמות הצדיקים לזכרון, כי כל זה הוא בחינת ברור המדמה שנתברר בזכות וכן הצדיקים פנ"ל שעל ידי זה זוכין לאמונת הדין העולם שעל ידי זה משגיח הטבע פנ"ל:

ז וכל זה זוכין על ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח, פמבאר היטב בהתורה הנ"ל שעל ידי התפלה של הבעל כח זוכין לעשות גרים ולהרבות

פינחס בן אלעזר שהוא הפעל כח שהתפלל הפלה בבחינת דין שמפניו נמשך הכח של הצדיקים וכו' אשר מחמת זה מסגל הופרת שמוותם כנ"ל ועתה מה יפה אף נעים שנסמך תכף לזה פרשת ירשת ארץ ישראל, כמו שכתוב שם (פסוק גג טז): "לאלה תחלק הארץ גנתלה במספר שמות, לשמות מפות אבתם ינחלו" כי כל הבחינות הנ"ל הם בחינת ארץ ישראל, כי הדיש העולם שלעתיד שזוכין על ידי כל הנ"ל הוא בבחינת ארץ ישראל כנ"ל והבן היטב. והוה לאלה תחלק הארץ גנתלה במספר שמות. 'במספר שמות' דיקא. 'לשמות מפות אבתם' דיקא, הינו בחינת שמות הצדיקים שעל ידם נתברר המדמה וזוכין לאמונה ועל ידי זה זוכין לחדוש העולם שלעתיד שהוא בחינת ארץ ישראל כנ"ל והבן היטב:

ח ועל כן אין חביון בנטילת ידים כי אם על פת שמברכין עליו המוציא וברכת המזון. והמוציא וברכת המזון אין מברכין אלא על המשת המינין שגששתבה בן ארץ ישראל שעקר מצות ברכת המזון הוא רק לברכו ותברך על שנתן לנו ארץ ישראל כמו שכתוב (דברים ה): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ המבנה" וכו'. כי עקר קדשת האכילה הוא על ידי ארץ ישראל שהוא בחינת חדוש העולם שלעתיד שעל ידי זה נמשך הנגון שלעתיד שעל ידי זה זוכין שתהיה האכילה בבחינת מזונא דנשמתא כנ"ל. שבושיל זה עקר מצות נטילת ידים

כבודו ותברך ולהמשיך נבואה שעל ידי זה נתברר המדמה נמצא, שבת הצדיקים שמברכין המדמה נמשך מהתפלה של הפעל כח הנ"ל שעל ידי זה זוכין לרוח נבואה שעל ידי זה מבררין המדמה כנ"ל. וזה שנסמך פרשת "שאו את ראש בני ישראל" (במדבר כו, ט) לפרשת "פינחס בן אלעזר" וכו' (במדבר כה, יא), כי פינחס השיב חמת ה' ותברך והמתיק הדין מישראל על ידי התפלה בבחינת דין שהתפלל, בחינת "ועמד פינחס ויפלא ותעצר המנופה" (תהלים קו, ז) כמבאר היטב בתחלת התורה הנ"ל, עין שם. ועל כן תכף אחר זה שהזכיר הכתוב גדל הכח של פינחס שהשיב את חמתו וכו', שכל זה היה על ידי התפלה בבחינת דין שלו כנ"ל. שעל ידי זה נעשין כל הבחינות הנ"ל שמשם מקבלין הצדיקים רוח נבואה שעל ידי זה נתברר המדמה וזוכין לאמונה ולחדוש העולם שלעתיד שזהו בחינת ארץ ישראל שבושיל זה מסגל מאד להזכיר שמות הצדיקים כנ"ל. וזה בחינת פרשת "שאו את ראש בני ישראל למשפחתם" ששם מזכיר שמות כל הצדיקים שהם ראשי אבות בני ישראל אשר ה' ותברך שתף שמו בשמותם, כמו שכתוב, החנכי הפלאי (במדבר שם, ה) כמו שפרש רש"י, שמו מעיד עליהם. נמצא, שכל השמות של המשפחות הנזכרים שם בפרשת פינחס כלם הם בחינת שמות הצדיקים ששמו ותברך משתף בהם. ועל כן מה טוב ויפה סמיכת פרשה זו לענין

לזון ולהשביע את האדם בבחינת מוֹנָא דנשמתא שמשום עקר השביעה האמתיות בבחינת (משל י): "צדיק אכל לשבע נפשו", ועל־כן ה' מינין דיקא 'יש להם פח להשביע את האדם, כי הם מקבלין פח מארץ־ישראל מבחינת הא דה'ששי', פ מבחינת אמונת הדיוש העולם שמשם פ נמשך מוֹנָא דנשמתא שמשום עקר השביעה, כי במוֹנָא דגופא שהוא בחינת אכילת עשו אכילה דסמרא אחרא, נאמר (שם): "ובטן רשעים תחסר", אבל מוֹנָא דנשמתא שם עקר השביעה בחינת 'צדיק אכל לשבע נפשו', כי מוֹנָא דנשמתא הוא בחינת (תהלים כג): "ה' רעי לא אחסר", בחינת (שם ד): "כי אין מחסור ליראיו", כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. הפך מוֹנָא דגופא שהוא בחינת אכילת הרשעים שהיא בחינת ובטן רשעים תחסר כנ"ל. ועל־כן גם בגשמיות עקר השביעה הוא על־ידי חמשת המינין שהם עקר הלחם שסועד הלב שהינין עליהם המוציא וברכת המזון, כי הם ה' מינין שהם שבת ארץ־ישראל שנמשך בהם קדשת ארץ־ישראל בחינת אמונת הדיוש העולם שנתגלה על־ידי הא דהששי אשר בשביל זה הם ה' מינין כנ"ל, ועל־ידי זה שהם בבחינת ארץ־ישראל וכו'. על־ידי זה הם בבחינת מוֹנָא דנשמתא ביותר, ועל־כן עקר השביעה על דם וכו'.

וזה בחינת הא דהמוציא שצריכים להקטעים הא דהמוציא כמו שהוזכרו רבותינו זכרונם לברכה והפליגו

כנ"ל ועל־כן עקר גמילת דעים הוא על חמשת המינין דיקא שהינין עליהם ברכת המזון שהם שבת ארץ־ישראל, כי עקר גמילת דעים להמשיך בחינת ארץ־ישראל על־ידי מימי הדעת פרי לזכות להנגן הנ"ל פרי שתהיה האכילה בבחינת מוֹנָא דנשמתא כנ"ל:

ועוד יש צוה כמה דברים. ה' והפרך וזכנו להמשיך אמונה שלמה בעולם ונשוב לארץ־ישראל במהרה במינין ויקים (שיר השירים ד, ח): "תבואי תשורי מראש אמה", במהרה במינין, אמן:

הלכות בציעת הפת

ט ועל־כן הם חמשת המינין. כנגד ה' דהששי. שכל העולם היה תלוי עד ששה בסיון שקבלו ישראל את התורה שהיא בחינת נבואה שעל־ידי זה נתגלה הדיוש העולם, כמבאר בהתורה הנ"ל. נמצא שהא דה'ששי מורה על הדיוש העולם. ומשם עקר קדשת ארץ־ישראל שמקבלת קדשתה על־ידי 'פח מעשיו' וכו'. על־ידי שיודעין שה' והפרך ברא את העולם בחינת 'בראשית ברא' וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ומשם מבחינת ארץ־ישראל בחינת הדיוש העולם שנתגלה על־ידי הא דה'ששי, משם מקבלין בחינת ה' מינין שהם שבת ארץ־ישראל, כי ה' מינין כנגד הא דה'ששי שעל־ידי זה עקר קדשת ארץ־ישראל. שמשם מקבלין הח' מינין כחם

לקוטי הלכות נטילת ידים לסעודה ד ארצה חיים יא

מאד בזהר הקדוש בענין הא דהמוציא, כי הא דהמוציא הוא בחינת הא דהששי שמונה על חדוש העולם שעל ידי זה עקר תקון האכילה ודקדושה בבחינת מוונא דנשמתא פנ"ל. וזה שפסקו רבותינו זכרונם לברכה לברך המוציא בהא, על שם המקרא (שמות ו) "המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים", כי באמת בלא חד, כי פסוק המוציא אתכם מתחת סבלת מצרים, דהינו יציאת מצרים הוא מורה על חדוש העולם. כי בשעת יציאת מצרים נתגלה חדוש העולם על ידי האותות והמופתים, כמובא בכל הספרים. גם כי עקר יציאת מצרים היתה בשביל קבלת התורה, כמו שכתוב (שם ג, ט): "בהוציאך את העם ממצרים תעבדוני" וכו', ועקר התגלות חדוש העולם היה על ידי קבלת התורה פנ"ל. נמצא שפסוק המוציא אתכם מתחת סבלת מצרים מורה על חדוש העולם. ועל כן מושם למדו רבותינו זכרונם לברכה ה' דהמוציא (שהוא עקר המקור) שהוא מורה על חדוש העולם שזה עקר תקון האכילה בבחינת מוונא דנשמתא פנ"ל:

הנאמר במוונא דנשמתא בחינת 'כי אין מחסור ליראוי'. ועל כן יש חשיבות ללחם שלם כי הוא סמוך יותר לבחינת מוונא דנשמתא שהוא שלם בלי חסרון בחינת 'כי אין מחסור ליראוי' פנ"ל. ועל כן באמת בני פריצי עמנו ההולכים בדרביהם של העובדי פוכבים, אין מניחין לחם שלם לסעודה כי אם פרוסת ברכי העובדי פוכבים כי בכל תנועותיהם הם רוצים להראות שעוקרים עצמם מידת ישראל, אשר אצלנו יש חשיבות ללחם שלם לברכת המוציא כמו שכתוב בשלחן ערוך. ואלו הרשעים מגלין שכל מוונותם הוא מוונא דגופא בחינת אכילת עשו שהוא אכילת הרשעים שאין שם שלמות, כי אכילתם הוא בבחינת בטן רשעים תחסר. כי אין להם אמונה. ועל כן אינם זוכין למוונא דנשמתא שנמשך מאמונה פנ"ל. אבל אכילת ישראל עם קדוש הוא בבחינת מוונא דנשמתא, כי מדקדקין בברכתם לברך ה' ויברך באכילתם בברכת המוציא וברכת המוון. שכל זה מורה על חדוש העולם. ועל כן מדקדקין לברך על השלם שהוא בחינת כי אין מחסור ליראוי בחינת מוונא דנשמתא פנ"ל.

ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

הלכות נטילת ידים לסעודה
הלכה ה נבדלת בהלכות בית
הכנסת הלכה ה:

י וזה מה שצריכין לדקדק לברך המוציא על לחם שלם. ויש לו חשיבות ודין קדימה להשלם על החסר, כי אכילת ישראל צריכין להיות בבחינת מוונא דנשמתא שהוא בחינת שלמות בלי חסרון בבחינת 'ה' רעי לא אהסר'

רַאשֵׁי פְּרָקִים לְהַלְכוּת גְּטִילת יָדַים לְסַעֲדָה

הַלְכָה ו

עַל־פִּי הַתּוֹרָה "כִּי מִרְחֻמִּים יִנְהַגִּם" (לִקְוִי)
תַּנְגַּא מִיַּמֵּן וְיָ) וְכַבֵּר מִבְּאֵר מַזְהָ
בְּהַלְכָה ג:

א כִּי צָרִיכִין לְמַהֵר קַדֵּם הָאֲכִילָה הַיָּדִים
דִּיקָא, כִּי כָל עֲבוּדַת הָאָדָם בְּעוֹלָם
הַזֶּה הִיא לְאֲבִלְלָא שְׂמַאֲלָא בְּיַמֵּינָא, כַּמּוּבָן
בַּזֶּהר הַקְּדוּשׁ בְּכַמְהָ מְקוּמוֹת, כִּי כָל
אַחִזַּת הַסְּמָרָא אַחֲרָא הוּא מִסְּמָרָא
דְּשְׂמַאֲלָא. וְעַקֵּר הַעֲבוּדָה שְׂבִשְׂבִיל זֶה כֹּא
הָאָדָם לְעוֹלָם הוּא לְאֲכַפְיָא לְסְמָרָא
אַחֲרָא. עַד שִׁיְהִיָּה נִכְלָל שְׂמַאֲלָ בְּיַמֵּין,
וְיַמֵּין וְשְׂמַאֲלָ הֵם בְּחִינַת דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי
מַטָּה. בְּבַחֲבִינַת (שְׁעָרָה טו): "אֵף יָדֵי יִסְדָּה
אַרְצָ וְיַמֵּינֵי טַפְחָה שְׂמַיִם", 'אַרְצָ וְשְׂמַיִם'
הֵם בְּחִינַת דְּרִי מַטָּה וְדְרִי מַעְלָה, וְזֶה
בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשָׁה, חֲמֹד וְצוּרָה. וְזֶה בְּחִינַת
עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא, כִּי הַכֹּל בְּבַחֲבִינַת
אַחַת, כִּי הַגּוֹף נִגְדַּד הַנַּפֶּשׁ הוּא בְּבַחֲבִינַת
עוֹלָם הַזֶּה בְּחִינַת חֲמֹד, בְּחִינַת דְּרִי מַטָּה,
בְּחִינַת שְׂמַאֲלָ וְכוּ':

וְהַנַּפֶּשׁ הוּא בְּבַחֲבִינַת עוֹלָם הַבָּא בְּחִינַת
צוּרָה בְּחִינַת דְּרִי מַעְלָה בְּחִינַת
יַמֵּין וְהַעֲקֵר שִׁיְהִיּוּ נִכְלָלִים יַחַד כָּל
הַבְּחִינּוֹת הַגְּלוּלִים שֶׁהֵם כָּלל הָעוֹלָמוֹת
הַגְּלוּיִן בְּתַחֲתוֹן וְתַחֲתוֹן בְּעִלְיוֹן כַּמּוּ

שְׂמַבְאָר בְּהַתּוֹרָה הַגְּלוּלִים, הַיְנוּ שִׁיְהִיָּה נִכְלָל
שְׂמַאֲלָ בְּיַמֵּין, הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא,
דְּרִי מַטָּה עִם דְּרִי מַעְלָה שְׂהוּא בְּחִינַת
כְּלָלִיּוֹת הַגּוֹף בְּהַנַּפֶּשׁ וְכוּ', וְעַל־יָדֵי
הָאֲכִילָה מִתְחַבֵּר הַנַּפֶּשׁ עִם הַגּוֹף, כִּי
הָאֲכִילָה מְחַיָּה אֶת הָאָדָם שְׂהוּא מַה
שְׂהַנַּפֶּשׁ מְחַיָּה הַגּוֹף עַל־יָדֵי הָאֲכִילָה, כִּי
כָּד בְּרָא ה' וַיִּתְּבַרַּךְ בְּרִצּוֹנוֹ שְׂדִיקָא עַל־יָדֵי
הָאֲכִילָה יְהִיָּה נִמְשָׁד חַיִּית הַנַּפֶּשׁ אֶל הַגּוֹף
וַיִּתְחַבְּרוּ יַחַד שְׂזָה עֵקֶר הַחַיִּים. כִּי
כְּשֶׁהַנַּפֶּשׁ מִתְּפַרֵּד מִהַגּוֹף חֵם וְשְׁלוֹם, זֶהוּ
בְּחִינַת מִיתָה. וְעַל־כֵּן הַמְּצוּהָ הַרְּאשׁוֹנָה
נִצְטָוָה אָדָם הַרְּאשׁוֹן בְּעִנְיַן הָאֲכִילָה שְׂלֹא
לְאֲכַל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, כִּי עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ
הִיא תְּלוּיָ בְּאֲכִילָה, כִּי טוֹב וְרָע אַחֲזוּתֵם
בְּיַמֵּין וְשְׂמַאֲלָ פִּדְיוֹעַ, וְה' וַיִּתְּבַרַּךְ רְצָה
שְׂהָאָדָם לֹא יֵאֲכַל כָּלל אֲכִילָה שְׂשֵׁם נְאֻחוֹ
טוֹב וְרָע שְׂהוּא אֲכִילַת עֵץ הַדַּעַת, כִּי רְצָה
שְׂכָל אֲכִילָתוֹ יְהִיָּה רַק מִהָאֲרַת הַרְּצוֹן
שְׂנִמְשָׁד מֵיַם הַחֲכֵמָה שְׂמִשְׁם עֵקֶר שְׂרִישׁ
הַפְּרִנְסָה וְהָאֲכִילָה דְּקַנְדְּשָׁה שְׂעַל־יָדֵי זֶה
עֵקֶר שְׂלֵמוֹת הַהִתְחַבְּרוֹת וְהַכְּלָלִיּוֹת שְׂל
דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה שְׂהֵם הַשְּׁנַת אִי"ה
וּמְלִ"א, כַּמְּבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַגְּלוּלִים שְׂעַל־יָדֵי
זֶה עֵקֶר כְּלָלִיּוֹת שְׂמַאֲלָ בְּיַמֵּין וְכוּ' וְשֵׁם
שְׂרִישׁ שְׂתֵי הַיָּדִים שְׂעַל יָדַם נִבְרָאוּ שְׂמַיִם
וְאַרְצָ דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה. שְׂהֵם בְּחִינַת
הַרְּמוּזִים שְׂיִישׁ בְּיַם הַחֲכֵמָה שְׂהֵם
הַהִתְבּוֹנְנוֹת שְׂכַלְמוֹד הַקְּדוּשׁ שְׂאֵי אֲפִשְׁר
לְבָאָר כְּפָה בְּפִרוּשׁ גּוֹמְרִים אוֹתָהּ בְּיָדִים
שְׂהֵם בְּחִינַת רְמוּזִים. וְעַל־יָדֵי זֶה דִּיקָא
נִכְלָלִים יַחַד הַשְּׁנַת הַבּוֹן וְהַתְּלַמִּיד שְׂהֵם

שהם הרמזים שיש בים החכמה שיש הארת הרצון. ועל־כן רצה ה' ותברך שלא יאכל האדם אכילת עין הדעת טוב ורע, כי על־ידי הדעת אי אפשר להשיג כִּלְלִיּוֹת הַנִּלְוִי. ועל־כן מִשֵּׁם נֶאֱחָז טוֹב ורע, כי עקר כל הַכְּלִיּוֹת הוא רק על־ידי הרצון שְׁנִמְשָׁךְ על־ידי רמזים שהוא לַמַּעֲלָה לַמַּעֲלָה מִהַדְרַת. ואדם הראשון פָּגַם בְּהַ עַל־פִּי נִגְוָה עָלָיו מִיַּתָּה שְׁהִיא פְּרוּד בֵּין הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף וכו'. וְהַתְּקוּן עַל־יַדֵּי הַתּוֹרָה שֶׁנֶּחֱזַק מִשָּׂה רַבְּנֵי עָלָיו הַשְּׁלוֹם שֶׁעָקְרָה לְכַלֵּל הַעוֹלָמוֹת הַתְּחִתּוֹן בְּעִלּוֹן וְעִלּוֹן בְּתַחֲתוֹן וכו' בְּבַחֲנִית (משל ל) "מי עָלָה שְׁמִים וַיֵּרֵד וכו'", וְכֵן כָּל דוֹר וְדוֹר תְּרַבִּי הַאֲמַת הוּא בְּחִינַת מִשָּׂה שְׁעוֹמֵק בְּלִמּוּד הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְהַאִיר בְּדַרְי מַעֲלָה וְדַרְי מִטָּה הַשְּׁנַת אִי"ה וּמִלֵּא לְכַלֵּם יַחַד. וְהַעֲקָר עַל־יַדֵּי הַרְמָזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים שִׁישׁ בְּיָם הַחֲכֵמָה וְעַל־פִּי צְרִיכִין לְטַהַר אֶת הַיָּדִים דִּיקָא קָדָם הַאֲכִילָה, וְהַטְהָרָה עַל־יַדֵּי הַיָּמִים הַנִּמְשָׁכִין מִיָּם הַחֲכֵמָה שִׁישׁ מֵאִיר הַאֲרַת הַרְצוֹן וּמִשֵּׁם שֶׁרַשׁ הַיָּדִים שֶׁהֵם הַרְמָזִים הַנִּלְוִי. וְאִזּוֹכִין שֶׁהַאֲכִילָה בְּקַדְשָׁה שִׁיְדוּקָה לָהּ כֵּן לְחַבֵּר הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוּף שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּלִיּוֹת דַּרְי מַעֲלָה וְדַרְי מִטָּה כְּלִיּוֹת שְׁמֵאֵלָא בְּיַמֵּינָא וכו' בַּנִּלְוִי:

ב וְזֶה בְּחִינַת נְטִילַת יָדִים שְׁחִרְיַת בְּשִׁקְמִים מִהַשְּׁנָה, כִּי שְׁנָה אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּמִיתָה וְהַתְּעוּרֹרוֹת הַשְּׁנָה הוּא בְּחִינַת תְּחִיַּת הַפְּתִים וּבְמֵו שְׁמִבְרַכִּין עַל זֶה הַפְּחִיזִר וְשִׁמּוֹת לַפְּגָרִים מִתִּים. וְעַל־פִּי

הַשְּׁנָת אִי"ה וּמִלֵּא. שֶׁהֵם בְּחִינַת הַשְּׁנָת דַּרְי מַעֲלָה וְדַרְי מִטָּה, כִּי זֶה יָדוּעַ שֶׁהַשְּׁנָת אֲלֻקוֹת גְּבַה מְאֹד מְאֹד, כִּי לִיַּת מַחֲשֶׁבֶה תְּפִיסָה בַּה כְּלָל, כִּי אִם לְכָל חַד כְּפֹהֵם מַה דְּמִשְׁעֵר בְּלַבָּה. וְהַעֲקָר הוּא כְּלִיּוֹת אִי"ה וּמִלֵּא שְׁאִין נִתְפָּסִין בְּמַח וּבְלַב כִּי אִם עַל־יַדֵּי בְּחִינַת רְמָזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים שְׁבָיִם הַחֲכֵמָה. וּמִשֵּׁם מִשְׁתַּלְשָׁלִים כָּל הַלְמוּדִים הַקְּדוּשִׁים וְכָל הַהַתְּבַוּנְנוֹת בְּתוֹרָה וְיִרְאָה שְׁכֵלֵם אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּינֵם מְרַבּוּ בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם עַל־יַדֵּי רְמָזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים, כִּי אֶפְלוּ בְּחֲכֵמוֹת הַתּוֹרָה בְּנִגְלָה בְּשִׁטְטִים בְּגִמְרָא פְּרוּשׁ תּוֹסְפוֹת אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּין תְּחִינַת הַדְּבָר וּמִתְּחִילַת הַפְּשִׁט וְהַחֲדוּשׁ כִּי אִם עַל־יַדֵּי שְׁגוּמָרִים לְהַבִּינֵם לְהַתְּלַמֵּד בְּיָדִים שֶׁהֵם בְּחִינַת רְמָזִים. כְּמוֹ שְׂרוּאִין בַּחוּשׁ שֶׁהֵרַב מִסְּבִיר הַפְּשִׁט לְתַלְמִידָיו בְּתוּנְעוֹת יָדָיו, מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן בְּדַרְכֵי עֲצוֹת בְּעִבּוּדַת ה' שֶׁהַבַּעַל דָּבָר חוֹתֵר עַל הָאָדָם מְאֹד מְאֹד בְּתַחֲבִילוֹת אִין מִסְפֵּר כָּל יוֹם יוֹם וּבְמַעֲט בְּכָל שְׁעָה וְרַגַע שְׁאִי אֶפְשָׁר לַעֲמֹד עַל עֲמֻדוֹ כִּי אִם עַל־יַדֵּי הַתּוֹרָה שֶׁקְּבַלְנוּ מִרְבוּחֵינוּ וְקְרוֹנֵם לְבָרְכָה וְהַעֲקָר הוּא הַרְמָזִים שִׁישׁ בְּהַתּוֹרָה:

וְעַל־פִּי בְּאֲמַת צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד רַבִּי אֲמַתִּי שֶׁקְּבַל מְרַבִּי אֲמַתִּי וְלְדַבֵּר עִמּוֹ פְּנִים אֶל פְּנִים כְּדִי לְהַבִּין הַרְמָזִים שֶׁמְרַמֵּז בְּדַרְיו עַד הֵיכֵן לְהַתְּחַזֵּק וְכו', וְכו', מִכָּל שֶׁפֶן בְּהַשְּׁנָת אֲלֻקוֹת וְכו'. וְכָל זֶה נִמְשָׁךְ עַל־יַדֵּי אֲכִילָה קְדוּשָׁה שְׁנִמְשָׁכַת מִשֵּׁם, מִהַיָּדִים

פסוק (אסתר ב, א): "ומה יעשה בה" – ז'ה אהר משני צדיקים וכו' שהם דוד ומרדכי' וכו', וכמו שכתוב (שם, כ טא) "אין אסתר מוגדת וכו', ומרדכי יושב וכו'", המרמוז על קד. ועל-כן כל פונתם לתרע של אחשוורוש והמן היה לבטל עבודת בית- המקדש כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכמו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל, כי עקר פלילית עליון בתחונן וכו' היה בבית המקדש על-ידי הקרבנות שמכפרין וכו' כמו שנתבאר בהשיחה הנ"ל. על-כן התקנאו והתגרו ביותר בבית המקדש וכו':

ד וזה בחינת סעדת פורים ומשלוח מנות, כי עכשו האכילה בקדשה בבחינת הארת הרצון כי נמשכת מהרמזים הנ"ל. ועל-כן כל אחד שולח לחברו מנות מסעדת פורים כדי לרמוז לו על-ידי זה הרמזים שיש גים החכמה, כי כבר מבאר בתורה הנ"ל שהעקר שכל אדם ידבר עם חברו בידאת שמים ויאר לו ויקבל ממנו הארת הרבי הנ"ל שמאיר קבן ותלמיד שמלא כל הארץ כבודו, וה' אתנו וכו', ועקר שלמות הארת הדעת הוא על-ידי הרמזים וכו' שמהם הפרנסה דקדשה של ישראל שהיא בחינת מן, בחינת: "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן", שנאמר בו (שמות טו, טו): "כי לא ידעו מה הוא", בחינת תכלית הידיעה אשר לא ידע רק בדרך רמזים יכולים לרמוז לכל אחד לפי ערכו תכלית הידיעה הואת שהוא השגת משה, שהוא בחינת הרבי האמת, שהוא בחינת

צריכון לטהר הידים במים הנ"ל כשקמים מהשנה שהוא בחינת מיתה שהוא בחינת פרוד בין הנפש והגוף שמשם אחיזת הסמרא אחרא כנ"ל. ועל-כן בשעת שנה סמרא אחרא שריא על ידוהי דיקא וכו' ל. ועל-כן כשקמים מהשנה וחזרת הנשמה ומתקברת עם הגוף שנה בחינת פלילית והתקברות עליונים ותחתונים שזה עקר השלמות כנ"ל, על-כן צריכון אז לטהר הידים במים שגמשכין מבחינת זה הים גדול ורחב ידים, כי שם עקר פלילית העולמות שהם בחינת שתי הידים הנ"ל שעל-ידי זה עקר הטהרה והקדשה, כי עקר שלמות הקדשה הוא כשגכללין העולמות יחד בבחינות המבארים שם. שזהו בחינת קדשת הידים ימון ושמואל שגכללין יחד וכו' ל:

ג וזה בחינת פורים, שהוא להכניע קלפת הקונעמלק שהוא בחינת כפירות, כמובא בדרבי רבנו ז"ל (בלקושי הקניא סימן ט), ועקר הכפירות על-ידי הקשיות על שרצים להבין בשכל פלילית העולם הזה בעולם הבא איד הם גכללין על-ידי תורתנו ומצוותינו הקדושים שנה אי אפשר להבין בשכל אנושי בשום אפן וכמוכן בהשיחה הקדושה הנרפסת בספר ספורי מעשיות (שמות נד"ו סימן ט) מענין תדרידייל, מענין גלגל החזור וכו' שעקרו היה בבית המקדש וכו', עין שם. ועל-כן היה הנם על-ידי מרדכי שנתן לב להסתפל על הרמזים שרמזו לנו ה' וקברך בכל עת כמו שפרש רש"י על

וּ **וּבְזָזָה** תְּכַיֵּן רְמוּזִים קָצֵת בְּעֵגֶן מֵה שְׁפָתוֹב (בְּלֻשׁוֹ תַּנְגַּן סִימֹן ע"ד) אַחֵר פּוֹרִים קוֹרֵין פְּרִשֶׁת פְּרָה, כִּי מִתְחַלֶּה הוּא פּוֹר וְכוּ'. וְאַחֲרֵיכֵן נַעֲשֶׂה פְּרָה וְכוּ'. גַּם קִדְּם לֹזֵה שְׁמַעֲנֵנו מִפְּנֵי הַקְדוּשׁ שְׁבַפּוֹרִים הָיָה עוֹסֵק לְתַקֵּן הַמָּא מִחֲלָקַת קֶרֶח וְאָמַר שֶׁהוּא סוּד מִפְּלֵג מֵאֹד מֵאֹד. וְהִרְמֹז בְּפָסוּק (וַיִּקְרָא י', ט"א): "וְיֵאֵם מִפֶּתַח פְּנֵיו לְרַמֵּט רֵאשׁוֹ", רֵאשֵׁי תְבוֹת פְּוֹרִים, קֶרֶח הוּא וְכוּ', עַן שֵׁם בְּהַשְׁוִיחוֹת (תּוֹ מוֹתֵר"ן סִימֹן ז'). וְהַעֲנֵן מוֹבֵן קָצֵת מִרְחוֹק עַל-פִּי מֵה דְאִיתָא בְּפִסְקִיתָא מוֹבָא בְּלֻקוֹט הָרְאוּבִנִי בְּפִרְשֶׁת חֶקֶת וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "לְמָה נֹאמַר פְּרִשֶׁת פְּרָה אַחֵר מִחֲלָקַת קֶרֶח? לְפִי שֶׁהַקֶּהֱתִים הִמְהִירוּ לְשֵׁאת אֲרוֹן בְּרִית ה' שְׁנֹאמַר (בַּמִּדְבָּר י', ט) "בְּכַתְּף יִשְׂאֹו", אָמַר קֶרֶח, לֹא דִי שְׁהוֹצִיאֻ אוֹתִי מִכְּלָל בְּהִנֵּה וּמִתְנֹת אֵלָא שְׁנֹלַח רֵאשֵׁי וְעֵשֶׂה אוֹתִי סָבֵל. מִיָּד נִתְקַנָּא לְמִשְׁה לְעֵרְעֵר. וְהוּא לֹא יָדַע חֵק פְּרָה אֲדָמָה תְּהִיָּה בְּפִרָה עַל יִשְׂרָאֵל" עַד כַּאֵן לְשׁוֹנוֹ. וְהוּא פְּלִיאָה. מֵה עֲנֵן חֵק פְּרָה אֲדָמָה לְמִחֲלָקַת קֶרֶח? אֵךְ עַל-פִּי דְבָרֵי אֲדוּנֵנו מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ וְ"ל הַנִּל רְמוֹז לְנוּ שֵׁישׁ לְהֵם קָשֶׁר כִּי בְּפּוֹרִים תַּקֵּן מִחֲלָקַת קֶרֶח. וּמִפּוֹרִים נַעֲשֶׂה בְּחִינַת פְּרָה אֲדָמָה. נִמְצָא שְׁבַאֲר לְנוּ שְׁפָרָה אֲדָמָה הוּא תִּיקוֹן מִחֲלָקַת קֶרֶח. וְהוּא עֲנֵן פְּסִיקָתָא הַנִּל:

וּ **אֵךְ** סוּד הַעֲנֵן בְּדוּדַי אִי אֲפִשֶׁר לְהִבִּין. כִּי הוּא סוּד פְּרָה אֲדָמָה, שֶׁהוּא חֵק נַעֲלָם וְסִתוּם מֵאֹד שֶׁעַל זֶה נֹאמַר (קִלְקֵלִת י', ט): "אֲמַרְתִּי אֲחַפְּכֶהּ וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנּוּ",

כֵּן שְׁיָרֵד בְּזוֹכוֹתָ שֶׁהוּא יוֹדַע לְהֵאִיר תְּכִלִּית הַיְדִיעָה הוּאֵת עַל-יְדֵי הַרְמוּזִים וְכוּ'. וְזֶהוּ בְּחִינַת "מִשְׁלַח מִנּוֹת אִישׁ לְרַעְהוֹ" (אֶסְתֵּר ט) וְכַנ"ל, שֶׁשְׁוֹלַח כָּל אֶחָד לְחִבְרוֹ מִנּוֹת שֶׁהֵם מִינֵי אֲכִילָה שֶׁל סֻעָדַת פּוֹרִים שְׁבָהֵם מִלְּבָשִׁים הַרְמוּזִים הַנִּל פְּרִי שְׁאִיר כָּל אֶחָד בְּחִבְרוֹ הַרְעַת הַקְדוּשָׁה הַנִּל עַל-יְדֵי הַרְמוּזִים הַנִּל וְכוּ' וְכַנ"ל:

ה **וְעַל-בֵּן** כָּל הַנְּעֻת וּמִפְּלַת עֲמֹלֵק הָיָה עַל-יְדֵי תְדִים שֶׁל הַרְב שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁה שֶׁהֵם בְּחִינַת רְמוּזִים בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת י', א'): "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יֵרִים מִשְׁה יָדוֹ וְגַבֵּר יִשְׂרָאֵל", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל רֵאשׁ הַשְּׁנָה (ט) שֶׁ"כָּל זְמַן שִׁישְׂרָאֵל מִסְתַּכְּלִין כְּלָפֵי מַעֲלָה וְכוּ'", הִינּוּ כַּנ"ל. שְׁמִשְׁה עֵשֶׂה מִלְחָמָה עִם עֲמֹלֵק שֶׁהֵם בְּחִינַת הַכְּפִירוֹת וְהַקְּשׁוּיֹת שֶׁל הַמַּחְקָרִים עַל-יְדֵי הַרְמַת דִּיּוֹ דִּיקָא שֶׁהֵם הַרְמוּזִים הַנִּל שְׁרַמְזוּ לְיִשְׂרָאֵל בְּדִיּוֹ הַקְדוּשִׁים שִׁישְׁתַּכְּלוּ כְּלָפֵי מַעֲלָה וְיִצְרֹו וְיִבְנוּ מִרְחוֹק כָּל הַנַּפְסִים וְהַנַּפְלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת שֶׁעֲשֶׂה ה' וְיִתְבַּרַךְ עִמָּהֶם וְכָל הַהֲתַנַּחֲצוֹת אֵלְקוֹת שְׁפָכֵר נִתְקַע בְּלִבָּם עַל יְדוֹ וְכוּ' וְלֹא יִסְתַּכְּלוּ כְּלָל עַל הַקְּשׁוּיֹת וְהַחֲקִירוֹת וְהַכְּפִירוֹת שְׁרוּצָה לְהַכְּנִים כְּלָב, כִּי אֵין הִזְמִן מִסְּפִיק לְתַרְצֵם. וְעַל-בֵּן לְסִיג לְחַבְּמָה שְׁתִּיקָה וְכוּ'" (אֲבוֹת פֶּרָק ג' מִשְׁנֵה יג) כְּמוֹ שְׁמַבְאָר שֵׁם שְׁכָל זֶה בְּחִינַת רְמוּזִים הַנִּל שְׁצִרִיד כְּכָל פַּעַם הַרְב לְשִׁתַּק רַק הַתְּלִמִּידִים הַחֲפִצִּים פְּאָמַת יְבִינוּ רְמוּזִים הַרְבָּה עַל-יְדֵי שְׁתִּיקָתוֹ וְהַנְּעוּתוֹתַי הַקְדוּשׁוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדַים וְכוּ':

ואתמתי לתלמידיו וכו', אבל בשמירתם יורה, בפרט פשיש פנמים הם ושלום, אני נאחזים בהם הדינים וצריכין לגלחם (וכמו שמבאר מה בסיון מה התורה של אסור גולה וענן שם מה שמבאר על פסוק, לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו וכו', ענן ש) וזה בחינת מצות תגלחת השערות של המצדע שבא על ידי מחלקת על ידי שספר לשון הרע שזהו בחינת המא קרה, שמרמז בפסוק, ואם מפאת פניו ומרט ראשו וכו', ועל פניו היו הלויים צריכים תגלחת במצדעים וממאים, כמו שפרש רש"י שם (במדבר ה. י), כי הם מסטרא דשמאלא כנ"ל ששם נאחזים הדינים ועקר בהשערות וכו'. אבל כל זה אי אפשר להבין, כי כלליות שמאלא בימינא אי אפשר להשיג בשלמות. ועל פני סוג לחכמה שתיקה' שהיא בעצמה הרמזים הנ"ל שיש בנם החכמה, כי יש כמה דברים שאין מבינים אותם רק על ידי בחינת שתיקה, שהוא בחינת רמזים, שהוא בחינת הארת הרצון. ועקר ההתבוננות שמבינים על ידי התגלות תורתו של הרבי האמת הוא מה שמבינים מפניו כל אחד ואחד לפום דרגה שעד פאן תחום שבת ואי אפשר להבין יותר, כמו שמבאר שם בבאור בענין המקופים וכו' שבשביל זה צריך לשתק כדי שלא יכנס בקשיות ותרוצים שהם למעלה מהזמן וכו'. נמצא, שעקר מה שמדבר הרב עם כל אחד ואחד ומאיר בו דעת להצילו מעוונות וכו' העקר הוא שמבאר לו שביין מרחוק שיש חכמות אמתיות ותשונות

אך אף על פירי כל מה שאפשר למצא אזיה רמזים בזה מהיכים אנו לתור ולמצא, כי גם בכל הספרים הקדושים לא בארו לנו זה הסוד של פרה, ואף על פירי כן גלו לנו כמה רמזים בהסוד הנעלם הזה, פי כבר מבאר שעקר התקון שבשבילו נברא האדם הוא לאכללא שמאלא בימינא וכו' כנ"ל. וזה היה כל פנים קרה, כמו שאיתא בתקונים וכו' והר הקדוש, דקרה בעי לאחלקא שמאלא בימינא וכו', פי קרה היה לוי שהוא בחינת שמאל בקדשה פידוע, אבל מושם כל אחיות השתלשלות הדינים הקשים וכל עבודתו היה להמתיקם על ידי שיהיה נכלל במשה ואהרן שמסרו להלויים לשא את המשפן, ובפרט קרה שהיה מנושא הארון שהיה צריך להמשיך עליו קדשת התורה שבארון, ועקר הקדשה - שהיה צריך לבטל דעתו והחכמות שלו נגד משה, פי זה עקר החכמה לבטל דעתו לגמרי בפרט נגד רבי אמתו בזה שהוא משה רבנו עליו השלום. וקרה פנים בזה מאד וסמך על דעתו וחלק על משה ועל ידי זה הפריד שמאל מימין עד שהתגברו תקף הדינים עליו ונפל לשאול תחתיות רחוקא לצלן. ועל פני היה הפנים מה שאמר שעשה אותו סכל כמה שגלה שער. והוא רצה להיות חכם. וזה היה כל פנים כנ"ל. ועל פני פנים שפרא תור על שגלה שער. פי השערות הם מותרו מחין ובקדשה הם גבוהים מאד, פי על ידם עקר ההתבוננות שמאיר הרבי

101

נפלאות בתורה כדי שיתחזק אמונתו עד שיכול לבוא לבחינת פסול אל האין סוף בחינת הארת הרצון, אבל תכף בשרוצה להבין ולהכניס בדעתו הוא פוגם בזה וצריך לברח מזה מאד בחינת (הצניעות): "במפלא מופך אל תדרש וכו'". וכל זה הוא ענין מה שבאר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל (בהתורה כדי רבי שמעון) על פסוק (דברים ה): "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים וכו'" לענין סוד העבור שיש בזה חכמה שיכולין לגלותו ואף-על-פי כן לא ידעו הסוד רק יבינו שהסוד אצלנו וכו', ענין שם. וכמו כן הוא בין ישראל בעצמן בין הרב והתלמידים ושאר העולם שהם מגלים חכמות ועצות עמוקות וגבוהות מאד מאד ואף-על-פי-כן הסוד נשאר אצלם, רק שעל-ידי ההתגלות שלהם הם מסבירים להעולם שנשאר הסוד אצלם. וזה בחינת פרה אדמה שמעשיה בחוץ, והיא חק סתום ונגעלם ביותר מפל המצוות: כי בתקרבנות שהיו בבית המקדש על-ידי זה נכללו העולמות בבחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה, כמו שמבאר בענין התגלגל וכו' (בענין תרדיל) שזה עקר התקון ואף-על-פי שגם סוד זה אי אפשר להשיג, עם כל זה מאחר שהיתה עבודת התקרבנות בבית המקדש יכולין לדבר בזה, כי בבית המקדש היתה כל התורה וכל ההשגות וכו'. אבל פרה מעשיה בחוץ ממש והיא חקה נפלאה מאד, רק כל עבודתה היתה על-ידי ששחט אותה נגד

פתח אהל מועד ששחטה בחוץ והסתפל נגד בית קדש קדשים, זה בחינת לעיני העמים הנ"ל שהמושך או קדשה זאת לידע שצריכין מבחוץ להסתפל לפנים על הבית המקדש שהוא בחינת התורה שעמדה שם שהיא בחינת הרבי האמתי שהוא הדעת האמתי בחינת משה, בחינת הבית-המקדש, כי כל מי שיש בו דעה פאלו נבנה בית-המקדש ביימו. וצריכין להסתפל לשם. אבל העקר צריכין לידע שרחוקים מאד מאד מזה הדעת ואסור לכתם לזה שירצה חס ושלום, להבין הקשיות שעלמנו ממנו כל חד כפום דרגה, כי על זה נאמר, אמרתי אהכמה והיא רחוקה ממני. ועל-כן הפרה מפוררת ממצאת מות שגרים אדם הראשון על-ידי שאכל מעץ הדעת טוב ורע שעקר הפגם היה דאסתפל בטה דלא היו לה רשו שרצה לדעת טוב ורע שנמשכין ממנו ושמואל לידע על-פי דעת ושכל כל שרשם ואיך הם נכללים יחד וכו' וכו'. ועל-ידי זה נגזר מיתה שהיא פרווד כנ"ל. ועל-כן על-ידי הפרה ששחט נגד פתח אהל מועד שזהו בחינת הנ"ל שמוסתפל רק מרחוק על הדעת הקדוש וממושך ממנו קדשה לידעתו להבין שיש סוד וחכמה עמוקה אבל הוא רחוק ממנו כנ"ל, על-ידי זה מטהרין ומתקנים פגם ממצאת מות שנמשך מאדם הראשון שפגם בזה כנ"ל. וכל זה הוא תקון חמא קרח שפגם בזה כנ"ל. וכל זה עוסקין לתקן בפזרים כנ"ל, כי תקון "הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג, 1 ב, סד),

10

ורצה לפגם בהגורל של יום הכפורים
 שנתן הכהן על שני השעירים 'אחד לה'
 ואחד לעזאזל' שהוא סוד פרה אדמה
 שמעשיה בחוץ פמובא. והשני שעירים
 הם בחינת שערות הנ"ל, בחינת "הן עשו
 אחי איש שער" (בראשית כו), שהיה מלא
 שערות וכו'. אבל בהשערות בעצמם,
 שהם בחינת שני השעירים, יש שתי
 בחינות פנ"ל בחינת לב חכם לימינו וכו'
 פנ"ל. ואי אפשר להשיג זאת. על-כן
 צריכין להפיל גורל איזה לה' וכו'. והמן
 כפר בזה ואמר שהוא 'משך הגורל
 בכשפיו רצונו להתגבר על מרדכי וכל
 ישראל חס ושלום, וה' יתברך ברחמי
 הפך הדבר עד שתלו אותו ואת זרעו וכו'
 על-ידי זה ונעשה פורים שהוא על שם
 הפו"ר עד שנעשה מזה בחינת פרה
 אדמה שמעשיה בחוץ ומסתכלים לפנים
 וכו' שהוא עקר בחינת אמרתי אהבמה
 והיא רחוקה ממני שעל-ידי זה עקר
 התקון וכו"ל:
 ח ועל-כן קורין אחר-כך תקף פרשת
 החדש שהוא סוד קדוש
 החדש שהוא סוד העבור, כי כל זה הוא
 בחינת סוד העבור, בחינת פי היא
 חכמתכם ובינתכם לעיני העמים. לעיני
 העמים' דיקא וכו"ל (עין שם בהתורה "חדי רבי
 שמעון" ת"ל בסיון סא תבין). כי עקר הסוד העבור
 שהוא סוד קדוש החדש שנתקשה בו
 משה הוא לתקן גנימת הלבנה עד שידעה
 אור הלבנה פאור החמה שהוא בחינת
 כלליות אספקלריא שאינה מאירה שהוא ירא

בחינת הלבנה, בבחינת אספקלריא
 המאירה שהוא בחינת החמה, שהוא
 בחינת כלליות השנת דרי משה, שהוא
 מלא כל הארץ כבודו, בהשנת דרי מעלה,
 שהוא בחינת איה וכו', פמבאר שם
 בהתורה פי מרחמם הנ"ל. שכל זה אי
 אפשר לכלל בשלמות פי אם על-ידי
 בחינת השתקה, בחינת הרקזים, בחינת
 הארת הרצון וכו' שזה עקר התקון לכל
 הנ"ל. ובכל זה עוסקין קדם פסח שאז
 עקר התחלת התקרות ישראל לאביהם
 שבשמים על-ידי משה רבנו שמאיר
 הדעת בכל ישראל וכו' שעקר התקון
 על-ידי זה פנ"ל וענין מזה עקר במקום
 אחר בהלכות פטר חמור (הנמצא בהלכות פסח
 הלכה ט) ששם מבאר ענין פסח ומזה ואסור
 חמין על-פי התורה פי מרחמם הנ"ל. אך
 כאן נתוספו דברים רבים על ענין הארבע
 פרשיות ועדין הסוד פמום ונעלם מאתנו
 רק שרואין מרחוק וכו' ועוד לאלהי מלין:
 ט והעקר לעבדא שהאדם איד שהוא,

צריך לזהר על כל פנים
 מהכמות, שלא יתה חכם בעיני עצמו, פי
 החכמות של העולם מוקיין מאד לכל
 אחד ואחד, כמו שכתב אדוננו מורנו
 ורבנו ז"ל (בלקוטי תנאים סיון מד): "החכמות
 מפילין את האדם", וכמו שכתוב (משלי כו,
 א): "ראית איש חכם בעיניו תקוה לבסיל
 מכוננו". ובפרט בשבא על-ידי חכמות שלו
 לדי מוחלקת חס ושלום, מפל שפן
 בשחולק על-ידי זה על פשרים ממנו וכו'
 ויש שאומרים בפה מלא אמת שהוא ירא

לקוטי הלכות נמילת ימים לקעדה ו ארחה חיים יט

ה' וכשר ממנו, אבל אף-על-פירכן אינו מתנהג כראוי לפי דעתו שגדמה לו שהוא חכם בעיניו כמצוי זה הרבה בכמה בחינות. וזה מוזק לכל אחד יותר מכל העוונות, פי מחלקת ושנאת הנם קשה מהכל ועל-ידי זה נחרב הבית המקדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פ"ו ע"ג), ועדן השמן מרקד לעכב בגן בית המקדש על-ידי זה על-ידי רבוי המחלקת והקטגוריה בכל העולם, בפרט בין החכמים והבשרים וכו'. פי כל זמן שהאדם שומר עצמו מכל מיני מחלקת על האמת ומכבול דעתו נגד דעת התורה והצדיקים אמתים יש לו תקנה לעולם יהיה איד שיהיה. פי גדול ה' ואין יודעין כלל וכו' בפרשם שיהיה קדושה זאת בפרט חיי מוהר"ן (פ"ד ע"ג), ומוכן שם שעקר התקנה והתקון על-ידי שמאמינים בגדלת ה' ותורתו וצדיקו ושאו יודעין כלל וכו'.

הלכות בציעת הפת

י על-פי התורה 'כי מרחמם ונהגם' הנ"ל:

וזה בחינת בציעת הפת שיש בו כמה דינים בענין הבצוע. ורבותינו זכרונם לברכה חקרו ודרשו ופלגלו הרבה בענין הבצוע, כמו שכתוב בגמרא (פסחד"ו ע"ב), מהיכן קא שרית המוציא וכו', שמוכן שיש בזה סודות עמוקים (וכמו שהבאר בזה בהלכות הקודמים):

פי כל תקון בציעת הפת שדקדקו בו רבותינו זכרונם לברכה כל כך, הוא

שצריכין לראות לבצע הפת בכרחה באופן שזכה בשעת האכילה להארת הרצון הנ"ל המבאר בהתורה הנ"ל פי מבאר שם שעל-ידי כלליות בן ותלמוד על-ידי זה זוכין בשעת האכילה להארת הרצון המפלג וכו'. פי המלכות, שהיא בחינת יראה, מקבלת הפרנסה מהידים שיש בים התכמה שהם בחינת רמזים וכו' שיש מאירין המקיפין שהם בחינת מה בחינת שתיקה וכו'. וזה בחינת אין משיחין בפעדה וכו', עני שם כל זה היטב:

יא וזה בחינת מה שכתוב בשלחן ערוך שצריך להניח העשר אצבעות על הפת בשעת הבצועה וכו'. להורות שהלחם שאוכל נמשך מהידים הנ"ל שיש בים התכמה פנ"ל שעל-ידי זה קדשת האכילה שעקרה הוא לכות או להארת הרצון שנמשך על-ידי הידים שהם הרמזים וכו' פנ"ל:

יב וזה בחינת מהיכן קא שרית המוציא מהיכן דקרים בשולה. פי אכילת ישראל צריכה להיות בקדשה גדולה. ועקר האכילה המשביע את האדם הוא הלחם. ועל-כן יש בו עשרה מצוות, כמו שכתוב בפסוק ושלחן ערוך, פי צריכין לברר התבואה והלחם בכמה פרורים. וזה בחינת כל הפרחות והגיעות שפורחין בהתבואה עד שגעשה לחם שהם, החרישה והזריעה והקצירה והברור ממין ותבן ואחר-כך לטחגו ולנפותו ולנקותו מספין ומרסין וכו'. וכל זה נמשך מחטא אדם הראשון שחטאו היה באכילה שאכל

116

מעין הדעת טוב ורע שאו נגור עליו
 "בזעת אפך תאכל לחם וכו'" (בראשית ג, יט),
 שהם כל המלאכות והיגיעות הנ"ל עד
 שנעשה לחם. והכל במשכיל ברורים לבער
 הרע והפסלת ולברר הטוב. ועל-כן באמת
 עקר הברור ברוחניות נעשה על-ידי
 ישראל על-ידי עשר מצוות הנוהגות בפת
 כנ"ל. וכל אלו הברורים לברר הטוב
 מהרע, האכל מהפסלת, לנקות התבואה
 ממיץ ותבן שהם בחינת הקלפות הקודמין
 לפני הכל הוא לברר האמונה הקדושה
 שפגם בה אדם הראשון שהוא על-ידי
 שדוחין ומבערין מהמח הקשיות שיש בלב
 כל אחד שמהם גמשיכין כל מיני כפירות
 שהם בחינת הקלפות בחינת מיץ ותבן
 החופין על החטה, כמובן בתקוני זהר
 ובזהר הקדוש לענין ברור ההלכה שהוא
 בחינת לברר החטה ממיץ ותבן כי הכל
 אחד, פי על-ידי האכילה נמשך חיית
 להאדם, ועקר החיות הוא הדעת
 והחכמה, כמו שפתיב (קבלת ג, יט): "החכמה
 תחיה", ועל-כן המאכל בשרשו בפרט
 הלחם שהוא העקר גבה מאד, פי משרש
 בו כח וחיות שהוא בחינת חכמה להחיות
 את האדם ולקשר נפשו בגופו, אבל
 מחטא אדם הראשון יש סביב הלחם
 פסלת הרבה שהם מיץ ותבן וכו' שהם
 בחינת הקשיות שהם בלבול הדעת
 שמשכבין את המח עד שאין יכול להבין
 ההלכה על ברירה שהם דיני התורה
 הקדושה שבשכיל זה צריכין להתניע מאד
 לברר ההלכה מהקשיות שהם בחינת מיץ

ותבן, כמו שאיתא בתקוני זהר כנ"ל.
 וביותר צריכין לברר הלחם מהקשיות
 והפסולות שרוצים לכלכל את האמונה
 הקדושה שזה העקר. פי עקר תקון
 האכילה הוא על-ידי אמונה, כמו שכתב
 במקום אחר (ספרן סב לקוטי א), פי עקר קיום
 הדעת ושלמותו הוא על-ידי האמונה
 כמכתב בדרךיו ו"ל כמה פעמים. וזה
 בעצמו בחינת הארת הרצון, בחינת
 שתיקה הנ"ל שזוכין בשעת האכילה כל
 אחד כפי מה שזוכה לקבל מרבו האמתי
 הארת בן ותלמיד כנ"ל, פי הארת הרצון
 עקרו על-ידי שלמות האמונה שזוכין
 על-ידי שמאיר בו רבו בדתו הנפלא פי
 מלא כל הארץ כבודו וכו', כמובן שם
 בהתורה הנ"ל ובהשיתה הקדושה שדבר
 עמו אחר-כך ומוכא בספר ספורי
 מעשיות, עין שם. ועל-כן בשבאין לאכל
 את הלחם שנעשה מהתבואה שכתב
 בתורה בכמה ברורים ממיץ ותבן וספין
 ומרסין וכו' שהם בחינת הקשיות
 והבלבולים וכו' כנ"ל, שכל זה נמשך
 מהדעת הקדוש של הרב שהוא בחינת
 משה שמאיר הדעת הקדוש בכל אחד
 לדעת פי ה' הוא האלקים וכו'. אבל
 תכלית שלמות הדעת הוא השתיקה,
 בחינת סג לחכמה שתיקה שהוא בחינת
 הארת הרצון כנ"ל. ועל-כן כשרוצין לאכל
 הלחם שאו עקר המשכת החיות שהוא
 החכמה והדעת שצריכין להמשיך על-ידי
 הלחם הנה, על-כן כל התקון שיאכלנה
 בברכה בקדושה ובטהרה באפן שזכה

לקוטי הלכות נמילת ימים לקצרה ו ארצה חיים כא

על-ידי אכילת הלחם הזה להארת הרצון שהוא עקר תקון ושלמות הדעת שנתברר עד הנה על-ידי כל העבודות שעשו בהתבואה עד שנעשה לחם פנ"ל. ועל-כן הוזהרו רבותינו וזרונם לברכה לדרקק מאד בעת הבציעה איד לבצע, באפן שיבצעו וישברו הלחם עד שיאכלו אותו בקדשה שיזכו לקבל הארת הרצון בשעת האכילה.

וזהו מהיכן קשירת המוציא מהיבא דקרים בשולא, שהוא מקום ששולט בו האש יותר. פי האש הוא בחינת יראה, כמו שמבאר במקום אחר. פי עקר תקון כל הנ"ל הוא על-ידי היראה כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל וכמו שמבאר בהתורה רצונה היתה יוצאה וכו' (בסיון עו לקוטי תניא) ששיבה לזה שעקר תקון האכילה על-ידי היראה. ועל-ידי זה ממשכיין הארת הרצון בשעת האכילה, פי היראה בחינת צמצום, הינו בחינת שתיקה הנ"ל. שמשמגלין הדעת לחבריו ותלמידיו ומכמלין ממחם כמה קשיות וכפירות. אבל עדן רוצה הפוח לרויץ ולפרח להבין עוד ועוד, או צריכין לעשות סניג לדבריו שהוא השתיקה ולרמוז לו עד פה תבוא, פי אסור לך לחקר יותר לפי בחינתך, פי 'במפלא ממך אל תדרש' וכו' וכמוכין כל זה בהתורה הנ"ל בענין הקשיות והתרוצים וכו' שמבאר שם שכל מה שמבגיסין איזה מקור חכף נבגם מקור אחר וכו', ענין שם היטב. וזה הפיג והצמצום שממשכיין שהוא השתיקה זה

נמשך על-ידי היראה שהיא בחינת צמצום, פי העקר להמשיך עליו יראה עד שיהיה לו יראה ופחד ובושה לחקר בדעתו המגשם כמה שאין לו רשות, פי אפלו הצדיק הגדול בעצמו בחינת משה מצמצם מוחו מחמת יראה ואינו מביט בהשגת אלקותו למעלה ממדרגתו שעומד בו עתה, שזהו בחינת (שמות ג, 1): "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים וכו'". ועל-כן צריכין לבצע המוציא מהיבא דקרים בשולא שהוא מקום ששולט בו האש יותר שהוא בחינת יראה, בחינת צמצום פנ"ל שכל עקר גמור תקון הלחם שיהיה ראוי לאכילת אדם הוא על-ידי זה על-ידי שנאפה באש שעל-ידי זה נעשה לחם לזון ולהיות את האדם, פי עקר החיות שבלחם שהוא החכמה והדעת שמתנה פנ"ל עקר שלמותו הוא על-ידי הצמצום הנ"ל שהוא בחינת שתיקה פנ"ל, שהוא בחינת יראה, בחינת אש. ועל-כן כל גמור תקון הלחם הוא על-ידי האש. ועל-כן במקום ששולט בו האש יותר שהוא היבא דקרים בשולא שם צריכין לבצע הלחם כדי לזכות באכילה הזאת להארת הרצון שזה העקר שנמשך על-ידי בחינת השתיקה שנמשך מבחינת צמצום הנ"ל שהוא בחינת אש, בחינת יראה פנ"ל:

יג כי בתחלה בשלחם שלם אי אפשר לאכלו כך עד שבוצעין ופורסין ושוכרין אותו לחתיכות ואחר-כך לזעסין אותו. ואז דיקא מתייה את האדם. וכל זה

כל הפרנסה, כי הכל תלוי זה בזה פמוכן בהתורה הנ"ל:

יד ועל-כן צריכין לרקדק לברך על השלם שהוא חשוב ביותר, כי עקר השלמות הוא על-ידי היראה, פמוכא בדבריו ו"ל (בסימן ד) מאמר הזוהר הקדוש (תרו דף עט) כי באתר דאשתבח יראה תשכח שלמותא, כמו שכתוב (תהלים ד, ט): "כי אין מחסור ליראיו". כי צריכין לאכל בקדשה באפן שיהיה נמשך שביעה בחינת (משל י, כח): "צדיק אכל לשבע נפשו", הפך הרשעים שנאמר בהם (עם): "ובטן רשעים תחסר", ועקר השביעה הוא על-ידי הארת הרצון הנ"ל, בחינת (תהלים קמה, טו) "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון". ועקר הארת הרצון נמשך על-ידי היראה כנ"ל. על-כן צריכין לברך על השלם שהוא בחינת יראה ששם עקר החשיבות, כמו שמבאר בסיומן ה בהתורה 'פחצרות' שעקר החשיבות הוא היראה בחינת "יראת ה' היא אוצרו" (שערי צדק, ט, וכו'):

טו וכל זה הוא בחינת פסח. וענין בהלכות פטר חמור הלכה ד שם מבאר כפה דברים מענין מצה ואסור חמין וכו' על-פי התורה הנ"ל. ועל-פי דברינו הנ"ל יתבאר עוד בחסדו יתברך. ויתכלל, כי עקר שלמות האדם שנברא בשבילו, הוא שיחבר דרי מעלה עם דרי מטה וכו', כמבאר לעיל מצה. שזה הענין בשלמות נעשה רק על-ידי צדיק הדור

הוא ברור ההלכה שהוא ברור הדעת שאחר שמבטעין כל הפסלת שהם הקש והתבן וכו' מההלכה עדן צריכין ללעם את ההלכה להבינה היטב על מכוונה להכניסה בלב, כי התרוץ לשון שבירה פמוכא, הינו שהתרוצים על הקשיות הם בחינת שבירה שמשברים ומבטלים את הקשיות עד שיודעין ההלכה על ברוה ומחלקים ופוסקים את ההלכה לכמה וכמה חלקים ופסקו דינים וכו', שאז עקר שלמות ברור ההלכה. וכן הוא בעקר הדעת הפנימי להשיג ולדע את ה' יתברך. וכל זה הוא בחינת בצינת הלחם ושבירתו שיהיה ראוי לאכילה, על-כן צריכין לרקדק מאד בענין הצינע שתכלה ברכה עם הפת שהבציעה תהיה רק בבחינת הברכה שהוא האמונה הקדושה בפשיטות שנאמנים שה' יתברך ברא את הלחם. ועל-כן אנו מברכין אותו יתברך על זה, דהינו שלא לבגס עוד בקשיות וחקירות כלל שזה היה כל הטא אדם הראשון פאכילת עין הדעת דאסתפל כמה דלא היו לה רשו וכו' כנ"ל. כי עתה צריכין לתקן זאת על-ידי אכילת ישראל בברכה. ועל-כן צריכין לבצע מקום ששלט בו האש ביותר שהוא בחינת יראה, כי עקר צמצום הדעת הוא על-ידי היראה שעל-ידי זה נמשך הסיוג והמחיצה הנ"ל שהוא השתיקה שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון הנמשך בשעת האכילה על-ידי הדינים שיש פים החכמה שמשם

הגדול במעלה מאד שידע להאיר בדרך מעלה וברך משה בבחינת "כי כל בשמים ובארץ" (דברי הימים א כב, יא) וכו' ולחברם ולכללם יחד וכו' מבבאר במקומו בהתורה הנ"ל (סימן ז בלקישי תנאי, עין שם הישב), וכל אחד ואחד פני קרובו להצדיק בן מקבל על עצמו הארה זאת שעל-ידי זה כל תקונו לנצח, פי על-ידי הארה הזאת לא יפל ולא יתרחק לעולם אפלו אם גער עליו מה, פי כל זמן שמקרב עצמו להצדיק אוי הצדיק אוהו בידו ומודיעו בכל פעם פי עדן ה' אתו ואצלו וכו' פי מלא כל הארץ כבודו ומקין ומעורר אותו בכל פעם שלא יתאש בשום אפן בעולם בבחינת 'הקיצו ורגנו שכני עפר' וכו', כמו שמבאר שם.

וכל זה הוא בחינת פסח שהוא הגאולה הראשונה שהיתה על-ידי משה רבנו שהוא עקר בחינת הרבי האמתי הנ"ל שיכול להאיר בדרך מעלה ודרי משה ולקשרם ולכללם יחד כמו שמבאר שם.

וכן עתה בגלות המר הזה כל תקוננו וכל גאולתנו ופדות נפשנו שאנו מקוים ונוספים להמשיך עלינו בכל יום בבחינת (תהלים סג, יז): "קרבך אל נפשי גאולה וכו'", הכל הוא בכח הצדיק אמת האלו שהם בחינת משה שהוא הרה הגואל הראשון והוא ירה הגואל האחרון בבחינת מה שהיה הוא שיהיה. והוא גם עתה בגלותנו עמנו, פי אתפשטותיה בכל דור ודור ומאיר בנו על-ידי צדיקו אמת פי עדן ה' עמנו ועם כל אחד ואחד בפרטיות איד שהוא וכו' כנ"ל:

זו ועל זה מרמז פסח, ומצה, ומרור, פי הקרבן פסח זה בחינת כלליות העולמות עליון בתחתון ותחתון בעליון בבחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה שזה עקר שלמות הגאולה, כמו שמבאר בספר ספורי מעשיות (שמות תר"ן סימן ט) על פסוק (תהלים עד, ב): "גאלת שכמי נחלתך הר וכו'", והוא שקד לתורה פי מרחמם הנ"ל, עין שם. פי מבאר שם שזהו בחינת קרבנות, שהבהמה עלתה לריח ניחוח לה' למעלה, והקדוש-ברוך הוא, בכיכול, ירד למטה בבית המקדש וכו', עין שם. ובהקרבן פסח האיר בחינה זאת בפלא גדול יותר ויותר שגם בארץ מצרים שהיתה מלאה לגולים, גם שם האיר משה רבנו בעצם פחו שייכלו גם שם להקריב הקרבן פסח להעלות הבהמה לה' במקום ממא פנה ולהוריד את ה' והפרך בעצמו לשם, בבחינת "ועברתי בארץ מצרים וכו' אני ה' (שמות יב, יג) - אני ולא השליח וכו' אני הוא ולא אחר' וכו' שזהו עקר בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה, בחינת כלליות העולמות וכו'. ועל-ידי זה היתה עקר הגאולה וכו' ל"ל. אבל כבר מבאר שכל זה אי אפשר להשיג רק שהצדיק מאיר בנו מרחוק פי ה' אתנו עדן וכו' אבל אסור לנום בהקשיות ותרוצים, פי סג לחכמה שתיקה, בפרט כל אחד ואחד בתחלת התקרבותו וכו'. וכל זמן שהוא אצלו בחינת התחלה, פי אחר שתור וקלקל פני מה שידע בנפשו, על-כן בודאי הוא צריך

הגדול במעלה מאד שידע להאיר בדרך מעלה וברך משה בבחינת "כי כל בשמים ובארץ" (דברי הימים א כב, יא) וכו' ולחברם ולכללם יחד וכו' מבבאר במקומו בהתורה הנ"ל (סימן ז בלקישי תנאי, עין שם הישב), וכל אחד ואחד פני קרובו להצדיק בן מקבל על עצמו הארה זאת שעל-ידי זה כל תקונו לנצח, פי על-ידי הארה הזאת לא יפל ולא יתרחק לעולם אפלו אם גער עליו מה, פי כל זמן שמקרב עצמו להצדיק אוי הצדיק אוהו בידו ומודיעו בכל פעם פי עדן ה' אתו ואצלו וכו' פי מלא כל הארץ כבודו ומקין ומעורר אותו בכל פעם שלא יתאש בשום אפן בעולם בבחינת 'הקיצו ורגנו שכני עפר' וכו', כמו שמבאר שם.

וכל זה הוא בחינת פסח שהוא הגאולה הראשונה שהיתה על-ידי משה רבנו שהוא עקר בחינת הרבי האמתי הנ"ל שיכול להאיר בדרך מעלה ודרי משה ולקשרם ולכללם יחד כמו שמבאר שם.

וכן עתה בגלות המר הזה כל תקוננו וכל גאולתנו ופדות נפשנו שאנו מקוים ונוספים להמשיך עלינו בכל יום בבחינת (תהלים סג, יז): "קרבך אל נפשי גאולה וכו'", הכל הוא בכח הצדיק אמת האלו שהם בחינת משה שהוא הרה הגואל הראשון והוא ירה הגואל האחרון בבחינת מה שהיה הוא שיהיה. והוא גם עתה בגלותנו עמנו, פי אתפשטותיה בכל דור ודור ומאיר בנו על-ידי צדיקו אמת פי עדן ה' עמנו ועם כל אחד ואחד בפרטיות איד שהוא וכו' כנ"ל:

ענה לחור ולהתחיל מחדש וכו', במבאר בדברינו הרבה בזה. על-כן כפי מדרגתו השפלה בודאי אי אפשר לו לדע כל זה, רק שמאזינו לו באפן שייכל להתחזק באמונה כי עדון ה' אתו, אכל חליה, שיכנס בקשות ותרוצים שהם לפי בחינתו למעלה מהזמן שאין הזמן מספיק לכאר הקשות והתרוצים שיש שם וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה בחינת מצה שגוהרין אז מאד מחמץ שלא להתחיל להחמין מזה כלל בחקירות וקשות וכו'. ובמבאר כל זה בהלכות פטר חמור הנ"ל, עני שם היטב. וזה מרור וכו' ו'ומררו את תיהם" (שמות א, טו ע"פ פסחים קט"ז). כי על-ידי פסח ומצה שעל-ידי זה נמשכין הארת מוחן גדולים ועצומים מאד על כל אחד מישראל עד שיתחזק כל אחד במקומו לדעת כי עדון ה' אתו כי מלא כל הארץ פבורו וכו'. שנה בחינת פלליית העולמות וכו', שנה עקר התקון עד שזוכין לבחינת שתיקה הנ"ל שהוא בחינת הארת הרצון בשעת האכילה וכו'. וכל זה אי אפשר לזכות בו אם על-ידי בחינת מרור שצריכין לסבל מרירות קדם שזוכין לזה בבחינת מה שמבאר בסומן בו על פסוק הנה לשלום מר לי מר וכו', עני שם, מבאר שם ששלום הוא רפואה לכל הדברים רפואת הנפש ורפואת הגוף. אבל אי אפשר לקבל השלום כי אם על-ידי מרירות וכו', רק שה' והפרד מרחם עליו ואינו שולח עליו מרירות כפי עונותיו הרבים שלא היה יכל לסבל, רק

שולח עליו מרירות כפי וכלתו וכו'. וזה בחינת אכילת מרור כליל פסח, כי כלליית העולמות הנ"ל שהוא עקר התקון שזוכין בפסח זה בחינת שלום שעושין שלום בין הנפש והגוף, בין ימין ושמאל, בין דרי מעלה לדרי מטה וכו' פנ"ל. וזה השלום אי אפשר לזכות בו אם על-ידי מרירותא. על-כן צריכין לאכל מרור עם הפסח והמצה שהם בחינת פלליית העולמות פנ"ל:

יו והמרירות שצריכין לסבל הוא בכמה בחינות, כי הרבה צריכין לסבל מרירות ממש מרובי המניעות והפסוקים להתקרב למקדש האמת, ומניעות מחמת פריסה ולפעמים יסורי הגוף או מכנים חס ושלום. וגם הקשות והבלבולים המעמקין את הלב שצריכין לכרח מהם והעקר על-ידי בחינת שתיקה פנ"ל. גם זה בחינת מרירות בבחינת "ומררו את תיהם בפעודה קשה" (שמות א, טו) - 'בקשוא', וכמו שמבאר במקום אחר. ובכמה אפנים זה המרירות קשה מהכל, כי העקר לשבר מניעות הפח שבא מחמת הקשות ועקמומיות שבלב. אבל מי שרוצה לחוס על עצמו להמלט מבאר שחת ומטיט הנון בהקרח שיסבל מרירות אלו כפי בחינתו, ואז יזכה לשלום שהוא בחינת קשר וכלליית העולמות שהם כל הבחינות הנ"ל. אבל צריכין לדע ולהאמין שה' יתברך שולח המרירות ברחמנות ומשליך כל חמאתיו אחר גוף ואינו שולח

לקוטי הלכות נטילות ידים לסעודה ו ארצה חיים כה

לו מרירות כפי עונותיו רק כפי יבלתו כמו שכתבאר שם בפסוק הנ"ל, אבל על כל פנים בהכרח שיסבל זה המרירות, וזה בחינת שממבלין המרור בתרסת, ואמרו רבותינו ז"ל (פסחים לב): "דחם הקדוש ברוך הוא עלן". הינו כנ"ל שלפי מעשיו לא הנה לו כח לסבל המרירות המוגיע לו, אך ה' התברך ממעט המרירות כנ"ל, כי רחמנא חס עלן כנ"ל וזהו חס - רות כמובא (פיר עין שמים שיע טג המצות פרק ו יו), כי רות כרמו על בחינת דוד - "שרנה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות וכו'", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בבא בתרא ד:), הינו שהמקמת המרירות הוא על ידי שמרון להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות, דהינו שידועין האמת שהכל בחסד וברחמים והקדוש ברוך הוא חס עלן וממעט המרירות כנ"ל, ועל-כן אנו צריכין להודות לו ולשבחו בשירות ותשבחות בבחינת (תהלים נ, יא) "בה' אהלל דבר באלהים אהלל", כי הכל בחסד גדול כנ"ל. גם כי התרסת כרמזין על הטיט וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קמא), כי היו כרמזין חיותם כטיט וחמר וכו', הינו כי צריך לזכור שתינה משקע כטיט הינו לפי מעשיו והקדוש ברוך הוא מעלהו משם בבחינת ועלני מבור שאון מטיט הינו וכו', ועל-כן בודאי בהכרח לסבל המרירות הנה כי הכל בחסד וברחמים לפי מעשיו וכנ"ל:

יח וזה שתתקף אחר קריעת ים סוף כתיב (שמות כו, כה): "ויבאו מרתה ולא יכלו לשותת מים ממרה וכו', שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו", כי זה עקר הנסיון לכל אדם המתחיל להתקרב שצריכין לסבל המרירות שעובר עליו וכנ"ל. וזהו (שם, כו): "ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך וכו' כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך", וזכר נתקשו רבותינו ז"ל בפסוק זה (פנדרין סא), אך על-פי הנ"ל מבאר היטב כי מבטחים הכתחה גדולה הנ"ל, הינו אף-על-פי שלפי מעשיהם מקדם הנה ראוי שביאו עליהם כל המחלה אשר במצרים חס ושלום, כי הלא אי אפשר להתרפאות כי אם על-ידי מרירות כנ"ל, אך הקדוש ברוך הוא מבטחים שבתסוד יחוס עליהם ולא ישום עליהם כל המחלה אשר במצרים, כי אם כן לא היו יכלים לסבל והיו לאחר יאוש, רק שיתיה מקל עליהם ככל מה דאפשר ולא ישלח להם כי אם כפי יבלתם, וזהו כי אני ה' רפאך. הינו שאני ה' שאני רחמן גדול עוסק ברפואתך, ועל-כן בודאי לא אשלח עליך מרירות כפי מעשך שהוא בחינת כל המחלה אשר שמתי במצרים, רק ארפא אותך ברחמים כמעט מרירות כפי יבלתך באפן שתסבל ותתרפא, וזהו כי אני ה' רפאך, ובודאי ארפא אותך בראוי וכנ"ל:

ראשי פּרקים להלכות פסח
המחבר להלכות גטילת ידים
לסעדה. על-פי התורה 'כי
מרחמם ינהגם':

יט וזה בחינת ארבע בוסות של יין. כי יין
 בקדשה זה בחינת התגלות הרצון
 בבחינת (ערוכה סח): "כל המתפתה בינו
 וכו'", ו"תפך גיין הטוב הולך לדודי
 למישרים וכו'" (שיר השירים ג, ו) ופרש רש"י,
 אהבת המישור בחינת אהבה והשתוקקות
 ורצון מפלג, וכנראה בחוש שמו שהוא
 ירא שמים ושותה יין בקדשה בשבת ויום
 טוב וכו' או יתעורר לבו בהשתוקקות
 נמרץ לה' ותפדו. כי "זכה - הנין
 משמחו" (ויקא ע"ג), בחינת (תהלים קד, טו) "יין
 ישמח לבב", ושמחה היא בחינת הרחבת
 הלב בהשתוקקות נמרץ לה' ותפדו
 בחינת (שם טו, א'): "שבע שמחות את פנדו
 וכו'", וכמו שכתוב (שיר השירים א, ד): "גופרה
 ודוד גיין מישרים אהבוד". וזה בחינת
 בוס יין של ברפת המזון לגלות הארת
 הרצון שנמשך בשעת האכילה על-ידי
 פלליות בן ותלמוד וכו' פנ"ל:

וזה בחינת קדוש על בוס יין בשבת ויום
 טוב. כי "אין אומרים שיר אלא על
 הנין" (ברכות לה), כי שיר הוא עקר הדבקות
 לה' ותפדו ברצון מפלג וכו'. ועל-כן
 בבניסת שבת שאז צריכין להעלות כל
 מעשה בראשית שבששת ימי המעשה
 ולתנון כל העברין דהל שכללו בקדשת
 שבת שכללו ששת ימי המעשה בקדשת

שבת שזה עקר תכליתם פשעולים ונכללין
 בשבת שהיא תכלית שמים וארץ, כי
 שבת בחינת עולם הפא שעקר תכלית
 העולם הזה שנברא בששת ימי המעשה
 הוא שיהיה נכלל בעולם הפא שהוא
 בחינת שבת, שזהו בחינת פלליות
 העולמות וכו' פנ"ל. על-כן תקף בבניסת
 שבת צריכין לקדש על הנין שהוא בחינת
 רצון, כי עקר הפלליות הוא על-ידי הרצון
 וכו' ל פי העקר הוא להמשיך רחמנות על
 העולם להאיר בהם הדעת להוציאם
 מהרוח שטות שמשם כל העוונות
 והפגמים רחמנא לצלן. שעקר אחיותו
 בששת ימי המעשה בבחינת: "שמו העם
 ולקמו" (במדבר יא, ט) - "בשטותא וכו' (והר
 בשלה דף פג). אבל בשבת מאיר הדעת, הנין
 הדעת של הרב המאיר בן ותלמוד. כי
 הצדיק בחינת שבת וכו' (וכמו שמבאר מנה במקום
 אחר). ועל-כן מקדשין על הנין, כי עקר
 שלמות פלליות הנ"ל הוא בחינת הארת
 הרצון וכו' ל. ואין קדוש אלא במקום
 סעדה כדי להמשיך הארת הרצון בשעת
 האכילה שאז עקר הארת הרצון שמשם
 עקר השביעה בחינת (תהלים קמח, טו)
 "וימשביע לכל חי רצון", וזהו: "ואכלת
 ושבעת וברכת וכו'" (דברים ה, ו) שהוא
 מצות ברפת המזון על בוס יין. כי על-ידי
 זה ממשיך כל אחד הארת הרצון וכו' ל.
 וזהו גם-כן בחינת קדוש של יום - טוב כי
 יום - טוב גמי אקרי שבת:

כ אבל בפסח שהוא תחלת הנאולה
 שהותה בנס נפלא ובחסד

לקוטי הלכות נטילת ידים לסעודה ו ארצה חיים כו

גדול, כי הנה עדין קדם מתן תורה ונגאלו בלי אתערותא דלתתא וכו', על-פני צריכין או להמשיך הדעת הנ"ל שעקר השלמות הוא הארת הרצון בכמה שנויים, פמבאר בפנונות. וזה בחינת ארבע כוסות פנגד ארבע לשונות של גאלה, והוצאתי, והצלתי, וגאלתי, ולקחתי (שמות י, יז). כי בשבת מעלין על-ידי הקדוש ששת ימי החל על-ידי אתערותא דלתתא שהוא על-ידי התורה והמצוות שעסקו בחל בבחינת (שם כ, ט): "ששת ימים תעבדו וכו', ויום השביעי שבת", שפני העבודה של ששת ימים פן זוכה לקדשת שבת וכו'. אבל בפסח שהיה קדם מתן תורה ולא היה או אתערותא דלתתא. רק ממשכיין מחין גדולים מלמעלה בכניסת פסח בחסדו לבד. שההתחלה היא מקדוש על הנין. על-פני אי אפשר לאכל הסעודה מיז, כי עתה אי אפשר לזכות להמשיך ולהאיר בשלמות הארת הרצון כי אם על-ידי שישתו עוד כוס שניה קדם הפעדה ולסדר עליו ההגדה ולספר הנסים והנפלאות שעשה ה' ותברך עמנו שהוציאנו מצרים בחסדו, ומתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועכשו קרבנו וכו' ועל-ידי זה עקר הכלליות של דרי מטה שהוא זה העולם, בדרי מעלה בעולם העליון, כלליות עשיה פאצילות שהוא בחינת בן חכם שמיאר בבו רשע שהוא בבחינת עשיה שאי אפשר לברר בחינת עשיה להאיר שם הדעת כי אם על-ידי בחינת אצילות כמו שמבאר

בפנונות, כי העקר הוא לתקן הבן רשע שהוא בחינת עשיה, הינו להאיר הדעת העליון הגבה מאד להמשיכו בחכמה נפלאה עד שיאיר בעשיה פדי להחזיר הרשעים בתשובה, כי כל מה שהוא נמוך ביותר וחולה ומקלקל ביותר צריכין להמשיך עליו שכל ידעת ממקום גבה יותר (כמו שמבאר בתורה מישאל, עין שם). כי הארבע כוסות הם פנגד הארבעה בנים, כמו שמבאר בפנונות. ועל-פני על-ידי כוס שניה שמסדרין עליו ההגדה שהוא פנגד עשיה וכו' שיהיה נכלל פאצילות על-ידי זה עקר כלליות העולמות הנ"ל שזה העקר התקון הנ"ל שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון, על-פני אי אפשר לאכל מקדם, כי עתה אי אפשר לזכות לכלליות הנ"ל כי אם על-ידי זה שמסדרין ההגדה על כוס שניה וכו'. ועל-פני עוקרין הקערה מקדם להורות כי עתה אי אפשר לאכל בבחינת הארת הרצון פנ"ל כי אם על-ידי שישפרו ביציאת מצרים וכו'. שעל-די זה עקר הכלליות וכו' פנ"ל:

כא וכל זה פדי שראה תינוק וישאל מזה גשתנה, כי פאן הבן שואל, כי ההכרח שישאל הבן שהם הארבעה בנים הנ"ל. כי עקר יציאת מצרים שגלה אלקותו ותברך לעין כל הכל היה בשביל הבנים, כמו שפתיב (דברים ד, ט): "והודיעתם לבניך ולבני לבניך", וכן בפסוקים רבים. כי זה עקר הדעת הנ"ל להאיר בבנים ותלמידים שנקראים גם-פן בנים, להאיר הדעת מדור לדור לעולם בחינת (תהלים קמ,

(א) "דור לדור ישבה מעשיך", וקמו שפתוב (שמות ב: ב): "ולמען תספר באזני בנך וכן בנך וכו'". ועליבן צריכין לעשות שנויים כדי שישאל. אבל כל התשובה היא רק שמספרין פי עבדים היינו לפרעה במצרים ויציאנו ה' אלקינו משם וכו' ומצריכין בספור זה וכל המרבה לספר ביציאת מצרים וכו' משבח. אבל בכל זה עדין אין תשובה מספקת וטעם גמור על כל המצוות והשנויים, כמובן לכל וקמו שמבאר בספרים מזה. אבל באמת זה עקר התקון שמודיעין לו שכל השנויים שבלילה הזאת וכל התורה והמצוה הכל בשביל להמשיך עלינו האמונה הקדושה שגלה לנו ברחמינו עלידי יציאת מצרים עלידי האותות והמופתים הנוראים שעשה עמנו עד אין חקר. שעלידי זה ראינו עון בעון כי ראוי לנו לעבדו ולקבל על מלכותו באהבה כאשר צונו עלידי משה. אבל עקר הטעם של כל מצוה בפרטיות זה אי אפשר לבאר, כמו שכתוב (תהלים קט, יז): "לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד", שזהו בחינת מה שכתבנו (בהלכות ספר חסד ה"ל) על תשובת הבן חכם אין מפתירין אחר הפסח אפיקומן, עין שם. וכן לכלם משיבין רק 'בחוק יד הוציאנו ה' ממצרים', לומר שבשביל זה אנו אוכלים עתה מצה מרור וכו'. ובשביל זה עושים שנויים כדי שתשאל וישיבו לך ויספרו לך הנסים והנפלאות של יציאת מצרים. וממילא תבין שראוי לנו לקום

דברי משה שמסר לנו כל זה. אבל עקר הטעם בפרטיות בודאי אי אפשר לספר לך וכנ"ל על פסוק לעיני העמים וכו', עין שם. ועליבן הרשע ששואל בדרך עזות מה העבודה הזאת לכם ומציא עצמו מן הכלל וכופר בעקר, (ועין בהלכות ספר חסד ה"ל מזה) עליבן מקהין את שני ואומרים לו, לי ולא לו אלו היה שם לא היה נגאל, הינו מאחר שאתה מוציא עצמך מן הכלל ואתה שואל מה העבודה הזאת לכם ולא לו. כאומר שהוא אינו רוצה לקום זאת העבודה אם לא שיקראו לו בפרוש הטעם של כל דבר שזה דבר שאי אפשר כנ"ל. עליבן מרחקין אותו ואומרים לו אלו היה שם לא היה נגאל. כי הנאלה היתה רק עלידי אמונה - (ו"אמן העם" (שמות ה, א), וקמו שפתוב (שר השירים ה, ח): "תבואי תשורי מראש אמונה", רק שלא היה אפשר לנו לבא לאמונה, עליבן עשה לנו נסים ונפלאות פאלה והראה לנו שראוי להאמין וישראל - עם קדוש קימו בן והסתכלו על האמת והאמינו בה' ובמשה עבדו אבל לבאר לך הרעת בפרטיות שתדע טעם העבודה זה אי אפשר כנ"ל. וכל פונתנו אפלו בתשובת הרשע הוא למכותו אולי שוב עלידי זה מרשעתו ויכניע לבבו לכלי לשאל קשיות ברשעת פוה. וקמו שפבר פעלו הצדיקים שפמה רשעים שבו בתשובה עלידי דבריהם שהכניסו בהם שישתכלו על האמת ולא ישאלו קשיות

לקוטי הלכות ומילת ימים לקעדה ו ארצה חיים כט

יותר מדאי מאחר ש'כבר הופיע עליהם הדעת שראוי להם להאמין עלידי כל האותות והמופתים וכו' וכו"ל:

כב וזהו בחינת פרפס שהוא מין ירק שאוכלים או שהוא בחינת מחין דקמנות, דהינו שמרמזין אף-על-פי ששתינו בוס ראשון עדן לא זכינו לאכל המצה שהוא מאכל מלאכים בחינת מן, כמו שאמרו רבותינו וזרונם לברכה (י"א ע"ה). רק אנו צריכין לזכור תחלה עניינתנו וכו'. פי עתה קדם מתן תורה קדם אתערותא דלתתא אכילתנו בבחינת מאכל בהמה בחינת (בראשית ג, י"ח) "ואכלת את ירק השדה", מחמת שפגם באכילת עץ הדעת וכו', וכמו שאמרו רבותינו ו"ל (פסחים ק"ח): "בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון 'ואכלת את ירק השדה' נודעו וכו', עד שאמר לו (שם ג, ט): 'בועת אפך תאכל לחם'", שרמו לו שעל-ידי יגיעות ועבודות שיתגעו ישראל בתורה ומצוות יזכו לאכילת לחם שהוא מאכל אדם:

כג וזה בחינת 'יחז' שפורסין המצה להורות שאף-על-פי שבוצעין ופורסין אותה אי אפשר לאכל תכף עד שספרי ביציאת מצרים לכלל העולמות כנ"ל. ואז יזכו לאכילת מצה שהוא בחינת שתיקה על הקשיות רק שעונין עליו דברים הרבה, שהם שירות ותשבחות על שהוציאנו ממצרים ונלה אלקותו לעינינו וכו'. שזהו בחינת לחם עני (כטו שנתפאר

הלכות פסח הנ"ל, עין שם). וענין לעיל (במות יא יב) ענין בציעת הפת שהקשר לבצע בברכה כדינו באפן שזכה או להמשיך הארת הרצון בשעת האכילה וכו', עין שם. ועתה בפסח שהוא תחלת ההתקבצות וכו' כנ"ל אי אפשר לאכל תכף כנ"ל. על-כן בוצעין ושוכרין המצה מקדם שזהו בחינת יחז ואין אוכלין מיד עד שמשדרין ההגדה, להורות שעתה אי אפשר להמשיך תקון הבציעה שהוא המשכת הארת הרצון כי אם על-ידי ספור וציאת מצרים שעל-ידי זה נכללן העולמות וכו' וכו"ל:

כד ו'אחר-כך שותין עוד שתי כוסות וכו' והם כנגד שתי הדיים הנ"ל. שיש בים החכמה שהם הרמזים שמשם הפרנסה והאכילה שמשם הארת הרצון וכו' וכו"ל:

וכלל הארבע כוסות הם כנגד המלכות שעולה לקבל הפרנסה משתי הדיים שיש בים החכמה. שזהו ארבע בחינות 'חכמה' ו'מלכות' ו'שתי הדיים', שעל-ידי זה מאיר הארת הרצון בשלמות. ועל-כן מסמין 'נרצה' בחינת הארת הרצון בתקונים ונפלאים שזוכין על-ידי כל הסדר כנ"ל:

כה והבוסות בעצמן ששותין בהם הדין של הארבע כוסות הם בחינת יראה, כי ב"ם בגימטריא אלפים כמובא (שער הנאות ענין קדוש דרוש א) שהוא בחינת יראה, בחינת (בראשית מב, י"ח): "את האלהים אני ירא". כי כל הבחינות הנ"ל

110

עשה לי וכו' (דברים ת, ז), על-פני צריכין לרחץ ידיו במים להורות שהפונסה היא רק על-ידי טהרת הידים במים עד שנקבלין בתהדים שיש בים החכמה שמשם כל הפונסה. כי תהדים פקדשה הם בחינת בטחון שמרימין ידיו לה' יתברך בבחינת (תהלים קמז, ו): "פרשתי ידי אלד" (שם פז, י) "שטחתי אלד כפי", כי אין לי שום בטחון בכחי ועצם ידי, כי אם בך לבד בטחתי. ועל-פני נקרא רחיצה לשון בטחון כנ"ל כי כל הפונסה והעשירות שפלים נמשכין על-ידי מים שמגדלים כל דבר ואפלו אוצרות (כמו שכתב במקום אחר) בבחינת (דברים כח, יב): "פתח ה' לד את אוצרו וכו' לתת מטר ארצך בעתו וכו'", הכל נמשך מ'ים החכמה' הנ"ל על-ידי הבטחונות של ישראל. ועתה בפסח צריכין שתי רחיצות. שמקדם אכילת הפרס נטלין גם-כן ידיו שנהו סימן ורחיץ. לומר שאפלו אכילה זאת של מעט ירק אין בכחי להמשיך פי אם על-ידי בטחון בחסדך לבד. וזה עקר שלמות הבטחון שאפלו כשהאדם בעניית ובדחוקת גדול ופונסתו מצמצמת מאד ואין לו כי אם מעט ירק אל יתרה אחר מורתיו רק יאמר הלא גם זה המעט ירק הוא חסד נפלא מה' יתברך. על-פני אני בוטח בו. כי האלקים רחוקה אותי במעט ירק הזה הוא יכול לפונסני בכבוד ועשר גדול פרצונו, "כי לא ממוצא וממערב וכו', כי אלהים שפט זה ישפיל וזה ירים" (תהלים

כז, ו) כולים בראה שהיא בחינת מלכות כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-פני כנו שתינת תינו רק על שם הפונסות שאמרין שצריכין לשתות ארבע בוסות, פי תינו, שהוא בחינת המושכת הרצון, אין יכולים להמשיכו ולקבלו פי אם על-ידי היראה שהיא בחינת מלכות שעולה ומקבל הפונסה מים החכמה וכו'. וגם כל הארת פן ותלמיד וכו' הכל בבחינת יראה כמו שמבאר שם:

כו וזה בחינת שתי הרחיצות בליל פסח. רחיצה' בחינת בטחון, כי בטחון בלשון תרגום הוא רחיצה. [וכן ראיתי באיזה ספר שסימן רחיצה מרמז על בטחון]. הנינו שקדם האכילה צריכין לרחץ ידיו במים, שנהו מצות גטילת ידים לסעודה כדי לטהר הידים שהם עסקניות כדי שיוכל להמשיך שפע פונסה מהידיים שיש בים החכמה וכו'ל. וכל זה נמשך על-ידי בטחון כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל שהכל מצפין על פונסה. והמלכות מקבלת כל אלו הבטחונות ועולה עמהם ומקבלת הפונסה מהידיים שיש בים החכמה וכו'. ועל-פני צריכין רחיצה במים קדם האכילה, כי המים שהם בחינת הדעת של ים החכמה, הם מטהרין מכל הטמאות שבאין על-ידי הרוח שטות שהוא הפך הדעת. ועל-פי רב מונע הרוח שטות מעבודתו יתברך על-ידי מרדת הפונסה מחמת שהרוח שטות ממעה אותו פאלו יש בכח ידיו להמשיך פונסה שזה בחינת פנים "ואמרת... כחי ועצם די

לקוטי הלכות נטילות ידים לקצדה 1 ארצה חיים לא

ויש לרמוז שעל-פני כוונתו רבותינו זכרונם לברכה בשם פרפ"ס. וכל המקורשים תמיהים על זה. אך על-פי הנ"ל יש לרמוז שעמיה ביציאת מצרים בתחלת הגאולה שיהיו ישראל חזקים מאוד מאד בבטחון, כמו שכתוב (שמות יב): "וגם צדה לא עשו להם", והכתוב מושבחן מאד על זה, כמו שכתוב (דברים ב): "זכרתי לך חסד געורך וכו' לכתך אחרי במדבר וכו'", כמו שפרש רש"י שם. על-פני אנו ממושיבין עתה עלינו הבטחון בזה. כי אנו מאמינים שגם זה המעט ירק הכל בהשגחה נפלאה מה' יתברך. ועל-פני נקרא בשם פרפס שהוא שם של בנדי משי יקרים, כמו שכתוב (אסתר א) "חור פרפס ותכלת", כלומר אני בוטח שהכל בידך וזה המעט ירק הוא חדוש נפלא כמו לבושים יקרים הנקראים פרפס. ואני בוטח בך שאמה יכול להגביהני לפרנסני בעשר וכבוד בבגדי פרפס כי הכל בידך לבר. וזה עקר המתקת מחין דקטנות. וזה עקר תקון העניויות שבשכיל זה נקראת המצה להם עני' שהוא תקון להעני. כי העקר על-ידי בטחון שהוא בחינת מצה שנאפית בחפון "כי גרשו ממצרים וכו' וגם צדה לא עשו להם" (שמות יב). וזהו גם-כן אכילת הפרפס שרוחצין ידיו ואוכלין אותו קדם כל המאכלים לחזק הבטחון מתכלית תכלית העניויות, לבטח בו בישועתו כי הכל ממונו יתברך לבר והעשר והכבוד מלפניו וכו'.

שעל-ידי זה מנרשין הרוח שטות בחינת "שמו העם ולקטו" וכו', וזוכין לדעת הנ"ל

שהוא בחינת כלליות העולמות שהוא בחינת גלגל החזור המבאר בהתורה של 'גאלת שבטו' וכו' הנ"ל. שהוא בחינת זה ישפיל וזה ירים בחינת (תהלים קיב): "המגביהי לשבת, המושפילי לראות וכו', מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביו", בחינת (שמואל א ב): "ה' מוריש ומעשיר משפיל אף מרומים", שהכל בבחינת גלגל הנ"ל שעל-ידי כל זה זוכין להארת הרצון בשעת האכילה שנמשך משם כנ"ל:

כז נמצא שעמיה בליל פסח עושין שנוי בכל הדברים הנ"ל כנ"ל. שפופלים אותם והכל בשכיל הארת הרצון שנמשך בשעת האכילה דקרא שהוא עקר התקון בחינת "ואתה נתן להם את אכלם פעתו" (תהלים קמה), שהוא בחינת (במדבר כב): "כעת יאמר לעקב ולישראל מה' פעל אל וכו'", שזה עקר התקנה והתכלית וכו'. כי בכל ימות השנה ממושיבין הארת הרצון בכניסת שבת על-ידי הכוס של קדוש. כי העקר הוא שבת שהוא מעין עולם הבא שאף עקר בחינת העת אשר יאמר וכו' מה' וכו' שהוא בחינת הארת הרצון כנ"ל. ומשם מקבלין כל ששת ימי החל לזכות תמיד בשעת האכילה להארת הרצון. והכל כפי מה שזכה בעבודתו בששת ימי המעשה שהם בחינת העולם הזה לכלל העולמות דרי מטה בדי מעלה וכו'. שזה עקר תכלית העבודה שקמו בן זוכה בשבת בכניסתו על-ידי הקדוש על הכוס להארת הרצון בבחינת (שבוה נה ג) "מי שטרח בערב שבת

עני'
העניויות

יאכל בשבת וכו' פנ"ל. ועתה בפסח בכניסתו בלילה הראשונה שאין לנו שום עבודה רק בחסדו וכו' על-כן אי אפשר לנו לזכות להארת הרצון על-ידי כוס אחד של קדושה רק על-ידי שמסדרין ההגדה על הכוס שני ומספרין עליו תקף הנסים שעשה עמנו בחמלתו הגדולים שהאיר עינינו על-ידי משה רבנו והודיענו אמתת אלקותו וממשלתו הגדולה וכו'. פי מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו ועקשו קרבנו המקום לעבודתו וכו'. שכל זה הוא בחינת הארת האצילות שהוא תכלית העולם העליון, בעשיה שהוא תכלית עולם התחתון בחינת הארת הכן חכם בכן רשע (מבאר בבנות) וכו"ל. שאו דיקא אנו זוכין לכללויות העולמות. ואו דיקא יבולין לאכל אחר-כך המצה וכו' להמשיך הארת הרצון העליון שצריכין עתה להמשיך ביותר ויותר על-ידי מצות אכילת מצה וכו'. פי עתה צריכין לדבר בזה הרבה ולהרבות בספור הנסים של יציאת מצרים כדי להמשיך הארת הרצון הנ"ל מחמת שעדיין אין לנו שום עבודות ומעשים טובים וכו'. פי עתה עקר התקון על-ידי הדבור שמרבין לספר ביציאת מצרים שזה בחינת פסח פה - סח בחינת כל המרבה לספר. וכן הוא בכל אדם שצריך להרבות להודות לה' ותברך וכו'. וכן הרחיצות שהם בחינת נבחות, מופלין. וכן הבציעות מופלין, שבתחלה קדם ספור ההגדה בוצעין המצה שהוא בחינת יחין, ואחר-כך פעם שני בשעת

המוציא. פי הרחיצות והבציעות הפל בשביל הארת הרצון פנ"ל. ועתה צריכים כל זה שתי פעמים. ובין שתי כוסות ושתי הבציעות ושתי הרחיצות אומרים ההגדה ומאריכין לספר ביציאת מצרים. פי עתה אי אפשר להמשיך הארת הרצון בשעת האכילה פי אם על-ידי סדר זה מחמת שהוא בהתחלה בבחינת אתערותא דלעלא וכו' וכו"ל:

כח וכן הוא בכל אדם שכל זמן שאינו זוכה במעשיו לכלל העולמות עד שזוכה להתכלית הנ"ל שהוא הארת הרצון צריך על כל פנים להרבות מאד מאד בספור הנסים והנפלאות שעשה ה' תברך עמו לקרבו במקום שהוא ולהודיעו כי עדין ה' עמו וכו'. שכל זה הוא בחינת ספור יציאת מצרים בכל אדם וכו'. פי על-ידי זה דיקא יזכה להארת הרצון בשעת האכילה פי עקר התקון על-ידי הדבור בחינת (תהלים סט, ד) "פי ידבר חכמות וכו'". שזהו עקר החלופות וכו', וכל המרבה לספר בזה הרי זה משבח בחסדים שהוא בחינת חסד ואהבה ורצון, בחינת הארת הרצון הנ"ל:

כט וזה בחינת ספירת העקר, פי מבאר בבנות שאו ממשיכין על-ידי הספירה המקופין וכו', זה בחינת לעיני העמים הנ"ל. פי המקופין הוא השכל שאי אפשר להשיג. ואם בן מהו המשכתו. אך העקר שממשיכין עלינו השכל המקופין שיהיה סמוך אלינו ונקוף את שכלנו, הינו

לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו ארצה חיים לג

וסודות עצומים והם לנגד עינינו רק אי אפשר לנו להשיגם כי הם במפלא ממונו, שזהו בחינת הארת המקיפין הנ"ל. ועקר הארתם הוא שמאירים לנו בדעתנו לעשות מחצה וגבול בהדעת לכל נהרם לכנס בקשיות ותרוצים שהם אצלנו בחינת למעלה מהזמן וכו':

ל וּבְלֵל אלו המקיפין הם בחינת תקופות הימים, כי ניסן הוא בחינת תקופות הימים בחינת (שמואל א, כ) "ויהי לתקופות הימים וכו'", ותשרי הוא בחינת (שמות לז, כב) "תקופת השנה", שנאמר על חג האסיף שהוא בתשרי וכו' ובכל יום יום שהוא הזמן צריכין להמשיך מלמעלה מהזמן מבחינת תקופות הימים שמשם הם הארת המקיפין הנ"ל. וזה בחינת הספירה:

לא וְזֶה (תקרא כג, יז) "וספרתם לכם" - 'לכם לעצמכם' (מנחות סה: וברר אמר דף ע"ג:) לכל אחד לפי בחינתו שצריך להמשיך הארה מתקופות הימים מלמעלה מהזמן לתוך כל יום יום של הזמן שהוא בחינת הארת המקיפין הנ"ל. וזה (שם) "שבע שבתות תמימות תהייתה", כי עקר הוא תמימות ופשיות ולכלי לכנס בחקירות וקשיות שזהו בחינת בן תם שהוא בחינת (בראשית כה, יז) "עקב איש תם" (כמו שקבאר בהתורה מירא סימן ל לקוטי ח"א) כי עקר שלמות העולמות הוא בשגבולין זה בזה בבחינת הנ"ל שזה הדבר עקר ונעשה בבית המקדש על ידי הקרנות שהיו

שנוכח לראות ולהבין שאי אפשר לנו להבין, כי בני מרחוק שיש סודות עצומים אצל גדולי הצדיקים ואנו מתנבכים לדרך בכל בחנו אחריהם ולהתדבק בהם. אבל עדין הסודות נעלמים מאתנו שזהו בחינת לעיני העמים הנ"ל. וזהו בכל הרגא ודרגא אפלו בדיומא התחתונה מאד מאד. כי מלא כל הארץ כבודו וכו'. ואף על פי כן אין זה תכלית הדיעה אשר לא נדע. כי עדין אנו רחוקים מאד מאד מתכלית הדיעה כי אין אנו יודעים כלום. רק על ידי התקרבותנו להצדיקים הם מאירין בנו כי עדין ה' אתנו אידך שאנחנו הם אפלו וכו'. ומודיעין לנו מרחוק שהסוד אצלם. שזהו בחינת הארת המקיפין לכל אחד מישראל בכל מדה ומדה של שבעת ימי הבנין שהם בחינת השבע מדות וכו'. כי אור הפנימי אי אפשר להשיג מחמת החרפן בית - המקדש שאין אנו זוכים להקריב קרבן העמר. רק על ידי שאנו מתפללין בעת הספירה להרחמן וחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומו' וכו' על ידי זה ממשכין מעט אורות הפנימיים וכו' כמו שמבאר כל זה בפגנות, הינו על פי המבאר בתורה הנ"ל, ובהתורה על פסוק גאלת שבת וכו' הנ"ל, שעקר הדעת הנ"ל שכולל דרי מעלה עם דרי מטה הוא בבית המקדש וכו'. ועל פני עקשו בעת החרפן אי אפשר להאיר הדעת בשלמות. רק על ידי תפלה וכו' הצדיקים ממשכין עלינו שכל דעת שנדע שיש אור גדול לסביבנו, הינו שמקיפין אותנו שכליים

עליונים למטה ותחתונים למעלה. והעקר תלוי בתחתונים שעל-ידי שהצדיק האמת מודיע לתחתונים אפלו להתחתונים מאד שהם בעמק הירידה מאד, ב'שמודיע להם שעדן עדן ה' אתם ואצלם וקרוב להם פי מלא כל הארץ כבודו עד שמקבלין זה הדעת ומתעוררים להתקרב אליו בתפלה ותורה ומעשים טובים וכו' בבחינת 'הקיצו ורננו שכני עפר' שעל-ידי זה הוא מגביה כל התחתונים למעלה, על-ידי זה ממשיכין העליונים למטה, פי על-ידי זה ממשיכין השראת שכנינו למטה, פי באתערותא דלתתא אתער לעלא וכו'. וזה תכלית השלמות של האדם ושל כל העולמות. ועקר הנה בבית המקדש כנ"ל ומעת שחרב בית - המקדש חשכו המאורות וכו' ואין אנו יכולין לקבל שום אור לעורר ולהקיץ אותנו פי אם על-ידי גדולי הצדיקים שיש להם דעת גדול שנגחש כבני בית - המקדש כמו שאמרו רבותינו וזרננו לברכה (ברכות זב.), שהם מאירין בנו כל זה כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן מפסח עד העצרת שאנו צריכין להקיץ עצמנו לקבלת התורה על-ידי איוה אתערותא דלתתא, על-כן צותה לנו התורה לעסק בתקון העמך שעורים. [ואף-על-פי שאין לנו בית-המקדש, כבר מבאר שעל-ידי התפלה וכו' ממשיכין הארת תקון הקרבת העמך כנ"ל, פי הקרבת העמך שעורים והתנפתו הוא עקר בחינה הנ"ל בחינת תחתונים למעלה שמאיר על-ידי הקרנות, כמו שמבאר

שם על פסוק גאלת הנ"ל. ועתה בתחלת ההתקרבות הוא פלא יותר שצוה לנו להקריב מאכל בהמה שהוא העמר שעורים, שהוא מנחת קנאות שמכפיל ומבכר הרוח שמות בבחינת (במדבר ת, טו): "איש פי תשמה אשתו וכו'", פי מעלין גם משם על-ידי גדל פח הצדיק ומעלין העדר הדעת כזה בחינת שעורים - מאכל בהמה תקף הגבורות הפלולים כתבת שעורה (במבאר בבחינת) הכל מעלין ומניפין לריח נוח לה'. ועל-ידי זה דוקא הוא בחינת תחתונים למעלה כנ"ל. וספרין אחר-כך שבע שבתות וכו'. עד שאזכיר ביום החמשים בשבועות לבחינת עליונים למטה, שזהו בחינת "וידר ה' על הר סיני" (שמות יב, ט) שהמשיכו שכנינו למטה וכו' כנ"ל שזהו עקר התקון של מתן תורה שהוא בחינת שלום שעושה שלום ושלמות בכל העולמות שהעקר שיהיו גבולין יחד בבחינת תחתונים למעלה וכו' כנ"ל. וזהו בחינת 'תמימות התינה'. פי זהו עקר תמימות ושלמות הימים והשבועות שהם בזמן, כשמוגביהוין אותן למעלה לבחינת למעלה מהזמן לבחינת תקופות הימים על-ידי שידועוין ומאמינים פי עדן ה' אתנו בכל מקום שגדחנו לשם בעוונותינו וכו' פי מלא כל הארץ כבודו, שזהו עקר הדעת שמאיר בנו הצדיק שהוא בחינת משה, שזהו בחינת יציאת מצרים וספירה ומתן תורה שאו מתקרב ישראל לה' ויתברך על-ידי הארת הדעת הנ"ל, פי מבאר שם בהתורה הנ"ל שעקר

לפי

לקוטי הלכות נמילות ימים לקעדה ו ארחה חיים לה

השלמות הוא בשמקשרין שני העולמות וחד שששבייל זה צריכין להשאיר בנים ותלמידים וכו' כי כשהוא למעלה לבד אין זה שלמות וכו' וזהו בחינת תמימת התנינה לשון שלמות. כי עלידי הספירה לעמר שעלידי זה מקשרין וכוללין עליונים ותחתונים וחד פנ"ל, עלידי זה עקר התמימות והשלמות בחינת תמימת תהינה וכו' ל:

לכ ועוד צריכין לכאר גזה. כי בתחלה צריכין לתקן בחינת מאכל בהמה שהוא ענינת עמר שעורים וכו'. ואחר כך בשבועות וזכין לשתי הלחם מוחים בחינת מאכל אדם שזהו בחינת תקון חמא אדם הראשון שתחלה נאמר לו (בראשית ג יח): "ואכלת את עשב השדה" שהוא מאכל בהמה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (פסחים קיח) שגודעו ואכר: "אני וחסור באבוס אחד וכו'", ואחר כך אמר לו (שם, ע): "בועת אפך תאכל לחם וכו'", שזהו בחינת מזה שאוכלים כרפס בפסח קדם התחלת הסדר שהוא מין ירק וכו'. ואחר כך אוכלין מצה וכו' וכו' ל. כי עקר התקון לזכות להארת הרצון בשעת האכילה שגמ'שך מבחינת שתיקה בחינת (פסוקתא וזקתא בראשית פרק טו) אין מסיחין בסעדה וכו':

לג כי התורה "כי מרחמם" הנ"ל (וכן כל הבריות) קשורה וחד בקשר נפלא. כי מתחלה כתב שצריכים להאיר הדעת הקדוש בכל אחד ואחד שזהו עקר הרחמנות כדי להוציאו עלידי זה

מהעונות הבאים עלידי רוח שטות וכו'. והולך ומבאר עוד, אחר כך גלה שהצדיק מאיר בדרי מעלה ודרי מטה שמודיע להדרי מטה המנחים בדיוטא התחתונה מאד מאד כמאד בישאל תחתיות וכו' שגם שם עדין ה' אתם ואצלם. כי מלא כל הארץ כבודו ומעוררם ומקצצם בבחינת הקיצו ורננו שכני עפר וכו'. ובאמת הכל אחד כי עלידי זה בעצמו שיש לו פח להודיע לדרי מטה שהם הירודים מאד כי עדין ה' אתם וכו' עלידי זה בעצמו הוא מאיר בהם הדעת ומגרש מהם הרוח שטות בכל פעם כי בודאי הוא מלאכה גדולה ואמנות נפלא מאד מאד להאיר הדעת באנשים כאלה שגכשלו בעונות, כפרט שיש שגכשלו כמו שגכשלו רחמנא לצלן במודין גמורים בעונות עצומים. והצדיק הוא רחמן כזה שאפלו להם הוא מאיר בטובו ורחמיו הדעת הקדוש. כי בכחו הגדול מודיע להם כי עדין ה' אתם כי לית אתר פגוי מזה וכו' ועלידי זה בעצמו מגרש מהם הרוח שטות בכל פעם, כי אפלו אם האדם הוא כמו שהוא תכף בשמודיעין לו כי גם שם נמצא ה' ותברך, כמו שכתוב (ויקרא טו, טו): "השבן אתם בתוך מטאתם", כי אפלו בעשר בתרין דמסאבותא נמצא ה' ותברך כי מננו ותברך לבד כל חייתם וכו' אזי תכף בורח הרוח שטות בבחינת (ישעיה יב, א): "ונעו אלילי מצרים מפניו", ובבחינת (שמות יב, יב): "ועברתי בארץ מצרים" - "ואתגליתיו וכו' (אנוקלום שם), "אני ה'" - "ולא מלאך וכו',

אוי 'והפיתו כל בכור', שהוא הרעת דסמרא אהרא שמשם הרוח שטות, כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אליו ותברך. וכל זה הוא בחינת הקרבת העמר שעורים שהוא מאכל בהמה שהוא בחינת רוח שטות שהצדיק בחינת משה בכהו הגדול יכול להעלות גם בחינת שעורים מאכל בהמה בחינת רוח שטות לנפוחו בשלש עשרה נפה עד שיכרך גם שם ניצוצות קדושים וברורים ונפלאים עד שיעלה הכל לריח ניחוח לה'. כי בבחינת בהמיות בעצמו בתוך הרוח שטות בעצמו נעלם חיות אלקותו ותברך. שהוא מניה את כלם ועל-כן על-ידי זה שמגיפים העמר שעורים ומקריבין אותו לה'. על-ידי זה מגלין כי גם בכל המדרגות התחתונות מאד מאד שאפלו לשם כל הנחשלים ותורידים הנ"ל. גם שם נמצא ה' ותברך כי מלא כל הארץ כבודו. ועל-ידי זה הוא עקר כלליות העולמות וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה מקריבין הכל לה' ותברך כי על-ידי זה בעצמו מגרשין הרוח שטות. ועל-כן מתחילין תכף לספר הנימים לעמר. כי בכל יום יש בו חכמה ודעת בחינת (אויב לב, ו) "מים ידברו וכו'" (וכמוכן בהפעשה של יום השלישי (ספרי מעשיות מעשה ג) שקל ההכמות גדולים בהימים וכו' עין שם), ועתה על-ידי מצות הספירה אנו מקשרין כל הנימים לעמר כדי לצאת על-ידי זה מזהמת מצרים. כי על-ידי שמקשרין הנימים לעמר מגלין שגם בזהמת מצרים בעצמן בהרוח שטות בעצמו נעלם ה' ותברך פנ"ל.

ועל-ידי זה בעצמו בורחת ההקמא שהוא הרוח שטות פנ"ל. כי על-ידי הספירה מקשרין הזמן והימים לבחינת למעלה מהזמן לבחינת תקופת הימים שהם סוד הפקפין שממשיכין על-ידי הספירה כמו שמבאר בפגנות וכו' שזהו בחינת כלליות דרי מטה דברי מעלה, כי שם בבחינת דרי מעלה הוא למעלה מהזמן. והזמן הוא רק בבחינת דרי מטה ששם יש בחינת ספירה ומזון, כי "לפני אחד מה אתה סופר" (ספר יציה פרק א), ואנו בני ישראל בכח הצדיקי אמת שבכל דור שהם בחינת משה מקשרין על-ידי הספירה הנימים והזמן לבחינת למעלה מהזמן לבחינת תקופת הימים שזהו בחינת התקשרות וכלליות דרי מטה דברי מעלה וכו' שזהו עקר השלמות בחינת תמימות תהינה פנ"ל:

לד ואנו סופרין שבע שבתות ארבעים ותשעה יום שבע פעמים שבע, שהם כלליות כל המדות כדי להאיר בכל מדה ומדה שהם בחינת שבעת ימי הכהן שאיך שפגם האדם בכל מדה ומדה פפי מעשיו גם מ'שם יתעורר לה' ותברך בכל יום ויום בכח הצדיק בחינת משה שידע סוד הנפת העמר שעורים מאכל בהמה וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה ממשיכין על עצמו בכל יום איזה הארה מהארת הרצון. עד שיוכין בשביעות להמשיך בחינת הפתר (שהו כל קנות שביעות מביאר בפגנות) שהוא להמשיך הארת הרצון שהוא בחינת שפע הפתר. עד שיהיה נמשך בשעת האכילה ויקא

לקוטי הלכות נמילת ימים לסעודה ו ארחה חיים לו

שזהו בחינת שתי הלחם מחמים שהם מאכל אדם שעולה מ"ה בחינת הארת הרצון שהוא בחינת מה, בחינת בעת ואמר וכו' מ"ה וכו' כנ"ל, כי בכל ימי הספירה תקנו בחינת מאכל בהמה על ידי העמר שעורים, דהינו שעוסקין להאיר ולגלות שגם בתוך בחינת מאכל בהמה יכולין להמשיך ולהאיר אמתת אלקותו לידע כי גם שם נמצא ה' ותברך עד שיזכה גם אז לבחינת הארת הרצון בשעת האכילה, הינו שאפלו האדם הפשוט שאינו זוכה עדין שתהיה אכילתו בבחינת מאכל אדם בשלמות גם הוא יהיה איש חיל ולא יהיה עצל (שירון שלפוחית) ויתגבר בשעת אכילתו להמשיך על עצמו הארת הרצון המפלה, כי כל אדם יכול לזכות לזה בכח הצדיק שדוקא בשעת אכילתו ימשיך עליו היראה הנפאה אל האדם או עד שיזכה להארת הרצון המפלה וכו' או בשעת האכילה דוקא. ובכל פעם כפי מה שנמשך עליו הארת היראה והרצון הנ"ל, כמו בן מתברר אכילתו ממאכל בהמה למאכל אדם עד שיזכה למאכל אדם בשלמות שזהו בחינת ספירת העמר ושבועות שמקריבין בהם תחלה עמר שעורים מאכל בהמה ואחר כך בשבועות שתי הלחם מאכל אדם, כי בתחלה על ידי הקרבת העמר וספירה מקריבין מאכל בהמה על ידי שממשיכין הארת הדעת של הצדיק הנ"ל שגם בתקף הירידה אפלו בהרוח שטות ממש אפלו במאכל בהמה גם שם נמצא ה' ותברך

כנ"ל. וגם שם יכולין לזכות בשעת אכילתו להארת הרצון, כי הרצון הפשי תמיד, כי הוא בחינת יוכל הגדול בחינת שער החמשים שכל אדם יוצא שם לחרות בבחינת (תקלה י, י) "אשר יד ארץ שמלפך בן חורים ושרך בעת יאכלו", כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, ענין שם היטב לקשרו לכל הנ"ל, הינו שאפלו בעמק גלותו הפור והמרור מאד שנתנה לתוך רוח שטות כזה, הן בענין מחשבותיו והרהוריו הרעים מאד, הן בענין הפרנסה שנפל מהבטחון דקדשה לבחזנות של שוא והכל שזהו בחינת "שטו העם ולקטו - בשטותא" וכו'. גם שם ימשיך על עצמו הארת הרצון שנמשך בשרשו מעולם החרות מבחינת יוכל מבחינת שער החמשים, כי אף על פי כן אני רוצה ברצון חזק לה' ותברך, כי כבר הודיעו לנו הצדיקים האמתיים כי עדין ה' אתי ואצלי וקרוב אלי תמיד כי מלא כל הארץ כבודו. ועל ידי זה ממשיכין על עצמו בכל פעם הדעת והרצון הנ"ל אפלו בבחינת מאכל בהמה עד שמתברר מאכל בהמה בחינת שעורים וזוכין לבחינת מאכל אדם שהוא בחינת שתי הלחם של שבועות שאו נמשך שפע הבתר על כל ישראל שמושם עקר הארת הרצון כנ"ל, ששם הוא עקר הפהרה והתקון מפל העוונות שהוא בחינת המקנה של שבועות שהוא המקנה של שער החמשים שהוא בחינת פתור וכו'. שכל זה הוא בחינת "זה היום גדול ורחב ימים וכו'" (תהלים קד, כה) שהם המקומים

וכו', שזה היום גדול הוא ים החכמה שהוא בחינת המקוה של שבועות. שכל זה בחינת הארת הרצון הנ"ל שאוכין בשעת האכילה שהם בחינת שתי הלחם של היום שמביאין בשבועות שכל החג הקדוש והנורא הזה נקרא על שם אלו שתי הלחם, כמו שכתוב (במדבר כח, טו): "וימים הכבדים בהקריבכם מנחה חדשה לה'", שהם שתי הלחם של היום, כי זה העקר התקון - לזכות למאכל אדם שהוא בחינת הארת הרצון בחינת מ"ה בשעת האכילה וכו' כנ"ל:

לה וכל זה הוא תקון מאת אדם הראשון שכל פגמו היה באכילה וכו' וכן כנ"ל. ועכשו מתקנין זאת בתחלה בבחינת 'ואכלת את עשב השדה' שהוא מאכל בהמה שגם בחינת מאכל בהמה יתברר על ידי שממשיכין הדעת והארת הרצון גם לשם. ואחר כך וזכה לבחינת מאכל אדם בחינת 'בזעת אפך תאכל לחם' וכן כנ"ל:

וזהו מרמז בדברי רבותינו וכוונם לברכה שאמרו (פסחים טז, א): "בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון 'ואכלת את עשב השדה' נודענו, אמר: אני וחמור באבום אחד, בין שאמר לו הקדוש ברוך הוא 'בזעת אפך תאכל לחם' נתישבה דעתו". הינו שעל ידי זה בעצמו שגודענו בשאמר לו ה' יתברך 'ואכלת את עשב השדה' שהוא מאכל בהמה על ידי זה בעצמו זכה שה' יתברך הבטיחו לזכות למאכל אדם. והכל על פי הנ"ל. שאפלו

בשמהאלו עדין בבחינת מאכל בהמה צריך גם כן להמשיך על עצמו היראה הבאה אל האדם בשעת האכילה עד שיזכה גם אז להארת הרצון עד שישתקק על כל פנים ברצון חזק לזכות למאכל אדם ואז על ידי זה בעצמו זכה למאכל אדם כמו אדם הראשון שעל ידי זה שאמר לו ה' יתברך 'ואכלת את עשב השדה' שהוא מאכל בהמה על ידי זה נודענו, נודענו דקא, שהמשיך עליו יראה וכן כנ"ל. וצדק ואמר 'אני וחמור באבום אחד'. הינו שאני רוצה ומבקש שתוציאני מבחינת מאכל בהמה ואז תכר נתרצה לו ה' יתברך ואמר לו 'בזעת אפך תאכל לחם', שעל ידי זעת אפך, דהינו יגיעות בתורה ועבודה שהוא בחינת זעת אפך בחינת "וירח אפך פתפוחים" (שיר השירים י), שהם בחינת היגיעות להתקרב להצדיק המקורב לה' יתברך, כמו שמבאר בהתורה תקעו - אמונה (באור טו) על ידי זה 'תאכל לחם', שתזכה למאכל אדם שהוא הארת הרצון בתכלית השלמות וכן כנ"ל:

לו וזה שמבאר בכונות ספירה שצריכין לבנו בכל יום לברר הש"ך ניצוצין להמשיך מ"ה ניצוצות בכל יום שעולים אדם עד שבשבעת ימי השבוע יהיה בשלם הש"ך ניצוצין שהם שבע פעמים אדם בגימטריא שמו"ו והוא של השם וכו', הינו כי דיוע שכל עבודת האדם לברר הניצוצות הקדושות שגפלו בין הקלפות והרוח שטות על ידי עונותיו. ועקר הפנים שגפלו מהדעת מבחינת אדם

לקוטי הלכות נטילות ידים לקצדה 1 ארצה חיים לט

לכחינת בהמה לבחינת רוח שטות. ועל ידי תקון הספירה זוכין לטהר עצמנו מקלפותינו ומטמאותנו מפל הרוח שטות של העונות. והעקר על ידי שיודעין ומכונים על ידי הצדיק האמת שגם שם בתוך הרוח שטות בעצמו נעלם ה' ותברך אותם שזה עקר הפגם של העונות שהוריד ניצוצות קדושות באלו המקומות ממנפים באלו, וזה זה עקר התקון בשירדע ומאמין שיש שם ניצוצות קדושות שהם חיות אלוקותו ותברך ומדבק את עצמו לה' ותברך גם משם בנ"ל. עד שנתעורר וישב לה' ותברך מפל מקום שהוא עד שפולקט ומכרר בכל יום כמה ניצוצות שעולין אדם שהם שבע פעמים אדם שעולין שט"ו עד שמהפך בחינת שטות בחינת שטות, בחינת שטות העם ולקטו - בשטותא' מהפך הכל לבחינת אדם שהוא בחינת דעת, בחינת רצון שהוא בחינת מ"ה והכל על ידי הדעת של הצדיק האמת שמאיר בלב כל אחד ואחד כי עדין ה' עמו וכו'. והעקר על ידי הרמזים הנ"ל, כי אי אפשר לבאר זה הדעת כפה בשלמות כי אם על ידי רמזים שהם בחינת ידים שבים החכמה שמושם הפרנסה וכו' שכל זה בחינת ברור הניצוצות הנ"ל. כי הצדיק מאיר בדין ורמזו לכל ניצוץ וניצוץ שיתעורר ויקיץ מגפילתו הגדולה. כי הרמזים הם בחינת ניצוצות כמו אור המתנצץ מרחוק דרך נקבים וחורים שבכחלי המחצות

המפסיקים. ועל פני הניצוצות שהם ניצוצי הדעת הנעלמים עדין בתוך הרוח שטות מתעוררים על ידי הרמזים של הצדיק שמתנצץ בהם שזכרו בה' ותברך וישבו אליו עד שנתלקטים ונעשים בחינת אדם וכו'. וכן בכל יום מימי הספירה וכו"ל. והבן מאד מאד לעבדא ולעצות טובות באפן שלא תמעה את עצמך ותבין מרחוק על ידי הרמזים עצות בכל פעם לכלי לראש את עצמך בשום אופן:

ה

לו כי זה רואין בחוש שיש בגי' אדם שרואין מהם כפה מיני שגועין ממש שהוא רוח שטות ממש. ואף על פי כן אינם משגעים לגמרי וכל זה נמשך מניצוצי הדעת שיש בהם שמכונים שלא לצאת מהדעת לגמרי. אכל פשאחד פוגם בדעתו הרבה ונמשך אחר השגועין והרוח שטות שלו, אזי נעשה משגע ממש. וזה רדוע שכל אחד כפי עוונותיו הוא משגע, כי בעל עברה הוא משגע כמו שמבאר בתחלת הספר לקוטי מוהר"ן, עין שם. כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. וכפי רבוי העוונות שגמצאין בהרבה בגי' אדם פדוע היה ראוי שיהיו נעשים כלם משגעים ממש. אך ה' ותברך מרחם על הבריות ומקנים דעתם שלא יצאו מדעתם לגמרי על ידי בחינת הנ"ל, דהינו על ידי שגועין נשאר רשימה בדעתם שגמשך מהרמזים הנ"ל מניצוצות הנ"ל שעל ידי זה מכינים שלא לצאת מדעתם לגמרי כי מי שנכשל ונפל להרוח שטות יש לו עדין בחירה, כמו

שְׁאָמַר אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ ז"ל לְאַחַד
 שְׁהוּא ז"ל בְּעֶצְמוֹ אָמַר לוֹ שֵׁשׁ לוֹ שְׁנַעוֹן
 וְכו' וְאֶחָד־רֶכֶד אָמַר לוֹ, אִם אַתָּה רוֹצֵה אֵין
 אַתָּה מוֹשְׁעוֹ, וְהָבֵן זֶה מֵאֵד. כִּי בַּם הַמּוֹשְׁעַ
 מִמֶּשֶׁשׁ בְּשִׂמְכֵין אוֹתוֹ הַיֵּטֵב מִכְּרַח לְהוֹשִׁיעַ
 הַשְּׁנַעוֹן מִחַמַּת יְרָאָה וּמִכָּל זֶה יִכּוֹל הָאָדָם
 הַרוֹצֵה לְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ בְּאֵמֶת לְהַתְּנַבֵּר
 בְּמַעַט מַעַט דַּעְתּוֹ שֶׁנֶּשְׂאָר לוֹ עֵדוּן עַל
 הַרוּחַ שְׁמוֹת וְשְׁנַעוֹן הַמִּתְּנַבֵּר עָלָיו בְּכָל
 פַּעַם, וְהַכֵּל בְּכַח הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַמְּרֻמָּו לוֹ
 רְמוּם וּמְאִיר בּוֹ הַדַּעַת בְּפִרוּשׁ וּבְרָמּוֹ
 בְּדַרְכֵי עֲצוֹת טוֹבוֹת וְעִמְקוֹת וְתַמִּימִיּוֹת
 וְכו' אֲשֶׁרֵי שִׂיאָהוּ בּוֹ, וְכֵן זֶה מְרָמּוֹ בְּסוּד
 בְּנוֹת הַסְּפִירָה שֶׁהַעֲקָר תְּכֵלִית הַבְּנוּה
 הוּא לְטַהַר עֲצָמָנוּ מִזְּהֻמּוֹתֵינוּ מִהַרוּחַ
 שְׁמוֹת וְכו' שֶׁהַכֵּל הוּא עַל פִּי כָּל הַנְּ"ל.
 וְהָבֵן הַיֵּטֵב לְטוֹבוֹת עֲצָמָד לְנִצּוֹחַ שְׁתּוֹכַחַ
 לְהַמְּשִׁיעַ עֲלֵיד הַרְחֻמְנוֹת הָאֵמֶתִי
 שֶׁל הַמְּנַהֵיג הָאֵמֶת הַעוֹסֵק לְרַחֵם עֲלֵיד
 בְּאֵמֶת, אֲבָל אַתָּה צְרִיד לְהַמְּשִׁיעַ עֲלֵיד
 רְחֻמְנוֹת, כִּי אִם אַתָּה לֹא תִרְחַם עֲלֵיד מִי
 יִחַמַל עֲלֵיד. וְיִכְבַּר הוֹדִיעַ לָךְ מִרְחוֹק עֲצָם
 רְחֻמְנוֹתוֹ עַד שֶׁכָּבַחוּ הַגְּדוֹל יֵשׁ לָךְ כַּח
 לְרַחֵם עֲלֵיד. וְהָבֵן מֵאֵד מֵאֵד:
 לֹא זֶה שֶׁמְבַאֵר בְּפִנוּת שְׁעַקֵר הַמְּקִיפִין
 שְׁנֹמְשִׁכִין בְּסְפִירָה נְמֻשְׁכִין עַל־
 יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁהוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת וְכו', כִּי
 עֲקָר הַתְּלָלוּת הַנְּ"ל הוּא עַל־יְדֵי הַדְּבוּר
 פֶּה שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְגַלִּין הָאֵמֶת הַקְּדוּשָׁה
 בְּבְחִינַת (תְּהִלָּם ספ"ב) "אוֹדִיעַ אֲמֹנֶתְךָ בְּפִי".
 כִּי עֵינֵי הַתְּלָלוּת הַנְּ"ל אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיעַ
 בְּשִׁבְלֵי וְכו' וְכו' ל, רק צְרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק

בְּאֵמֶת עַל־יְדֵי שְׁמֵרָאִין לָנוּ וּמְאִירֵינוּ
 הַצְּדִיקִים הַתְּנוּצְצוֹת פְּאֻלָּה שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 מְחַזְּקִין הָאֵמֶת הַקְּדוּשָׁה שְׁמֵאֲמוּנִים
 בְּאֵמֶת שְׁלֵמָה פְּאֻלֵי רֹאִין בְּעֵינֵינוּ כִּי ה'
 אֵתְנוּ וְכו' וְזֶה הַעוֹלָם כְּלוּל בְּעֵלְיוֹן וְעֵלְיוֹן
 בְּתַחְתּוֹן, כִּי כָּל פְּלוּלִים וְקִשּׁוּרִים זֶה בְּזֶה
 וּמִתְּנַהֲגִים בְּרֻצּוֹ הַפְּשׁוּט יִתְּבַרַךְ בְּבְחִינַת
 כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֵרָץ וְכו'. וְכֵן הָאֵמֶת
 הַקְּדוּשָׁה הוּא צְרִיכִין לְדַבֵּר בְּפֶה פְּנ"ל.
 וְזֶה מִמְּשִׁכִין בְּסְפִירָה שְׁמִתְקַנֵּין הַדְּבוּר פֶּה
 עַל־יְדֵי מְצוֹת הַסְּפִירָה פְּמוּבָן בְּפִנוּת:
 וְכֵן זֶה אֵנוּ עוֹסְקִין בְּסִדְר הַתְּפִלָּה בְּכָל
 יוֹם בְּפִסְקֵי דְמִקְרָה וְקִרְיָאֵת שְׁמַע
 וּבְרַבּוּתֶיהָ וְתְפִלָּה וְכו'. שְׁאֵנוּ עוֹסְקִין לְדַבֵּר
 בְּפִינוּ הָאֵמֶת הַקְּדוּשָׁה שֶׁה' יִתְּבַרַךְ בְּרֵא
 אֵת הַכֵּל וְכו'. וְעַל־יְדֵי זֶה פּוֹלְלִין יְחַד עֲלֵינוּ
 בְּתַחְתּוֹן וְתַחְתּוֹן בְּעֵלְיוֹן שְׁזֵהוּ בְּחִינַת
 שְׁצְרִיכִין לְכַלֵּל מִדַּת לִלְיָהּ בְּיוֹם וּמִדַּת יוֹם
 בְּלִילָה, כִּי צְרִיכִין לְכַלֵּל יְחַד בְּחִינַת יוֹם
 וְלִילָה שֶׁהֵם בְּחִינַת חִמּוּה וּלְבָנָה, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת אֶסְפֵּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה וְאֶסְפֵּקְלָרְיָא
 שְׁאֵינָה מְאִירָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָאֵרֶת דְּרֵי
 מַעְלָה וְהָאֵרֶת דְּרֵי מַטָּה פְּמוּבָן בְּהַתּוֹרָה
 הַנְּ"ל. שֶׁכֵּן זֶה בְּחִינַת סְפִירָה, בְּחִינַת (תְּהִלָּה
 ספ"ב) "וּסְפִירְתֶּם לָכֶם וְכו' שֶׁבַע שְׁבָתוֹת
 תְּמִימוֹת תִּתְּיַנְּחוּ", שְׁצְרִיכִין לְסַפֵּר תְּמִימִים
 כְּדֵי שֶׁכֵּן יוֹם וְיוֹם יִתְּיַחַד תְּמִימִים וְשִׁלְּם
 עַל־יְדֵי שְׁפּוֹלְלִין יוֹם וְלִילָה יְחַד שֶׁהֵם
 בְּחִינַת חִמּוּה וּלְבָנָה, בְּחִינַת דְּרֵי מַעְלָה
 וְדְרֵי מַטָּה שְׁזֵהוּ עֲקָר בְּחִינַת הַסְּפִירָה
 שֶׁהוּא הַבְּנָה לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה שְׁעַקֵרָה
 בְּשִׁבְלֵי זֶה פְּנ"ל. בְּחִינַת (דְּבָרִים ד', טז) "וַיְדַעַתְּ

מא ארצה חיים לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו

היום ותשבת אל לכתך כי ה' הוא האלהים בשמים ממעל" – בחינת דרי מעלה, "ועל הארץ מתחת" – בחינת דרי מטה, ובבלם "אין עוד", כי אם ה' הוא האלקים המנהיגם ברוצו וכוללם יחד, כמו שאומרים, 'הכל יכול וכוללם יחד'. ועל-כן אומרים סדר קדשה בכרפת קריאת שמע קדם קריאת שמע שהוא מלא כל הארץ כבודו ו'ברוך כבוד ה' ממקומו' שהם בחינת הארת דרי מטה שהוא מלא כל הארץ כבודו ותארת דרי מעלה שהוא בחינת איה, בחינת "מה חמית" (ויר הקדמה דף א), שזהו בחינת ברוך כבוד ה' ממקומו פדוע. כי עקר קריאת שמע, שהוא אמונת היחוד, הוא בחינת פלליות איה ומלא הנ"ל, שהם הארת דרי מעלה ותארת דרי מטה. לידע ולהודיע בפה מלא כי הבורא היחיד הקדמון שהוא סתום ונעלם בתכלית ההעלם, כי לית מחשבה תפיסא בה כלל, שזהו בחינת מה, בחינת איה הוא ברא ויצר ועשה הכל וכל הארץ מלא מכבודו כי הוא מחיה את כלם וכו':

לט וזה בחינת קריעת ים-סוף שאז ה'ה עקר התגלות הדעת, כמו שאמרו רבותינו ו'ל: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא", מפל שכן ישראל אפלו הפשוטים, מפל שכן הגדולים וכו', כמו שמבאר (בסיון לט בלשוני תנאים). הינו שנמשך עליהם הארת הדעת הקדוש הנ"ל של פלליות בן ותלמיד שהוא בחינת פלליות כל העולמות שהוא

בחינת 'זה הים גדול ורחב ימים' וכו' ששם מאיר הארת הרוצו וכו'. כי לתוד הים אי אפשר לנגס מחמת רבוי המים. וכמו כן הוא בהים הרוחני שהוא ים החכמה שהוא שרש הים הנשמי שאי אפשר לנגס בו מרבוי מימי הדעת. וכל מי שרוצה לנגס בו בלי רבי ומנהיג אמתו נמבע בו באין סומך כמו פרעה ומצרים, כי אין יכולים לנגס בו כי אם על-ידי צדיקים חכמים אמתיים שהם בחינת (תהלים קז, כג) "וירדי הים באניות עשי מלאכה במים רבים וכו'". כמו שפנים הנשמי אי אפשר לעבר כי אם על-ידי אניות העשויים בחכמה ובאמנות גדול וגם צריכין מנהיג הספינה שיהיה לו דעת לידע איך להנהיג הספינה כפי השעה כפי הרוחות שמנשבין וכו', כמו כן ברוחניות בענין ים החכמה שצריכין צדיק מנהיג אמתו שידע הדרכים שפנים בבחינת (ישעיה כג) "הנותן פים דרך וגמים עזים גתיה" שנאמר על קריעת ים-סוף, וידע לגלות להעולם דרכים וגיבויות שהם בחינת אניות, בחינת (משל לא) "היתה פאניות סוחר". וזהו (עש) "ממרחק תביא לחמה", כי משם נמשך הלחם והפרנסה מהתנים שהם בחינת רמזים שיש בים החכמה וכו' כנ"ל. כי צריכין לידע איך להנהיג את האניות ועקר שלמות החכמה אי אפשר לבאר כי אם בבחינת רמזים, כי אי אפשר ללמוד איך יטה ונהיג את החבלים והתרון והספינה וכו' ככל עת, רק שצריך להבין בעצמו לפי נטיות הרוחות וכו' עד

ש'לפגמים אין מועיל שום חקמה כי אם לצעק אל ה', בחינת (תהלים ק) "ויאמרו ויעמד רוח סערה וכו'" עד "וכל חכמתם תתבלע" (שם, כו), ואין עצה ותחבולה כי אם "ויצעקו אל ה' וכו'" (תהלים קו), מפל שפן ברוחניות בענין ים החכמה הנ"ל. וכל זה הוא בחינת קריעת ים־סוף שהיה קשה מאד לפניו ותפרד כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. ועקר הכבוד והקשי היה מחמת שאז היה גמר הגאולה. ועקר גמור ושלמות הגאולה הוא התקשרות וכלליות העולמות שזה עקר שלמות הדעת שגלה משה ביציאת מצרים כנ"ל. אבל עדן לא היה בשלמות גמור מחמת שביציאת מצרים נתגלה הדעת הנ"ל בלי אתערותא דלתתא ועקר כלליות העולמות בשלמות הוא רק על־ידי אתערותא דלתתא. ששביל זה ברא ה' ותפרד את העולם בגשמיות כזה וחסין בעבודתנו דיקא שפנה תלויים כל העולמות וכו' והעקר מחמת שיש לו בחירה והיצר הרע והספרא אחרא מתנגדין בכל יום ובכל עת מפל צד וכשאנו מתעוררים אפלו משהו מלמטה זה יקר בעיניו ותפרד יתור מפל עבודת המלאכים וכו':

וזה היה כל הכבודות של קריעת ים־סוף, כי אז הכרח ה' ותפרד, כפיכחול, להשתיק גדל הקטרוג שאמרו, הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה וכו'. על־ידי שמיצא בחדו איה זכותם ונקודות מובות בישאל שנתעוררו

בעצמן, שזהו נעושה גם בכל דור ודור שעל־ידי הספירה שסופרין שבוע הראשונה עד ששה ימים שהם עקר יסוד הספירה (כפיאר בבנות, עין שם) על־ידי זה נמשך בחינת אתערותא דלתתא. והעקר שעל־ידי בחינת אתערותא דלתתא שמיצא בהם ה' ותפרד בחדו, דהינו שהמשיכו עליהם הדעת הקדוש שהמשיך עליהם משה ביציאת מצרים עד שנתעוררו מעט מעצמן לעבודתו ותפרד, עד שזכו לבחינת שתיקה לבלי להרהר אחר מדותיו ותפרד בחינת (שמות יד) "ה' ילחם לכם ואתם תחראו", על־ידי־זה זכו שהאיר עליהם ים החכמה פתקונו עד שיכלו לעבר בו ברוחניות, כי נבקע להם אז כל המעינות חכמה עד שראתה שפחה על היים וכו' כנ"ל. עד שעל־ידי זה נעשה להם גם נפלא וגורא שנבקע היים בגשמיות ועברו ביבשה בתוך היים כי זכו לצמצומים ומחצות קדושים על־ידי בחינת שתיקה הנ"ל שהוא בחינת סיג ומחצה לחכמה שתיקה, אבל פרעה ומצרים, שהם בחינת חכמות ושכליות חיונים, רדפו אחריהם ונשקעו ונטבעו בתוך היים ברוחניות ובגשמיות, כי מי שאינו מקבל מרוב מבחינת משה, בחינת השתיקה הנ"ל שהוא בחינת מחצות השכל שלא יכנס בתקירות בקשיות ומרוצים וכו' רק יסמוך על אמונה כו' כנ"ל, הוא נשקע ונטבע בתוך היים ברוחניות ובגשמיות וכו' כנ"ל. ועל־כן לאחר שביעי של פסח התר החמין, כי כבר נתתקנו מחצות המחון עד

מגו לְקוּטֵי הַלְכוֹת וְיִגְג מִהַסְמָרָא אַחֲרָא וְכוּ', אַרְחַת חַיִּים

וְכוּ' וְשֵׁם כִּבְאָר וּמוֹבָן שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי שְׁהַצְדִּיק הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה, מַעֲלָה הַנְּפֹשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת מְאֹד מְאֹד שֶׁהֵם בְּחִינַת "מֵרַת נַפְשׁ" (שְׁמַאיִל א, י) בְּחִינַת "נַפְשׁ רַעֲבָה וְכוּ'" (תְּהִלִּים קו, ט), וּמְכַנִּים אוֹתָם גַּם-כֵּן בְּתוֹךְ כְּלָלִיּוֹת שְׁאָרֵי הַנְּפֹשׁוֹת הַקְּדוּשִׁים וּמַעֲלָה אוֹתָם בְּבְחִינַת עֲבוּר וְכוּ' עַל-יְדֵי זֶה דִּיקָא נַעֲשֶׂה הַיְחוד הַנְּפֹלָא וְכוּ' וְכֵמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם עַל מֵאֲמַר רַבָּה בַר בַּר חֲנָה פּוֹק חוּי גְבוּרְתָא דְמֶרְדֵךְ דְּאֶפְלוֹ בְּמֵלָא חוּבָא דְחֵלָא לִית דְּעֵבֵר וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְזוֹהוּ בְּעֵצְמוֹ סוּד קְרִיעַת יַם-סוּף הַמְּבֹאֵר בְּפְנוֹת שְׁהוּא עַל-פִּי מֵאֲמְרֵי הַזֵּהר הַקְּדוּשׁ הַנֶּ"ל בְּעֵינֵי נְשִׁיבַת נְחֻשׁ וְכוּ'. שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחֲוִן דְקַטְנוּת וְכוּ' כֵמוֹ שְׁמִבְּאָר שָׁם, הֵינּוּ שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי הַנְּפֹשׁוֹת הַפְּגוּמוֹת מְאֹד מְאֹד שְׁאֶפְלוֹ בְּשִׁמְעֵלִין אוֹתָם הֵם בְּבְחִינַת מַחֲוִן דְקַטְנוּת, כִּי בְּחִינַת הַנְּחֻשׁ נֶאְחָז בָּהֶם מְאֹד וְעַל יָדָם דִּיקָא נַעֲשֶׂה הַיְחוד כְּכַח הַצְדִּיק בְּחִינַת מִשָּׁה הַגְּדוֹל בְּמַעֲלָה מְאֹד שְׁזוֹהוּ בְּחִינַת מוֹה שְׁמִבְּאָר שָׁם (זֵהר בְּשִׁלַח דף טו): "מִה תִצְעַק אֵלֶי" (שְׁמַת יד, טו) - בְּעִתִּיקָא תְלִיא מִלְחָא, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹתָם וּלְחַנְּקָם וְכוּ' כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת עִתִּיקָא, דְהֵינּוּ עַל-יְדֵי 'אוֹרֵיתָא דְעִתִּיקָא סְתִמְאָה' וְכוּ' וְכִמְבְּאָר וּמוֹבָן בְּדַבְּרֵי וְ"ל בְּהַתוֹרָה "מִיִּשְׂרָא" וּבִשְׂאֵר מְקוּמוֹת שְׁהַחֲלוּם כְּחֵלִי הַנְּפֹשׁ בְּיֹתֵר, אִי אֶפְשָׁר לְהוֹשִׁיעֵם וּלְהַאֲוִיר בָּהֶם הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבִּי גְדוֹל מְאֹד שְׁיִכּוֹל לְהַאֲוִיר בָּהֶם מִבְּחִינַת גְּבוּהָ מְאֹד

שְׁאֵינן הַחֲמִין יוֹגֵג מִהַסְמָרָא אַחֲרָא וְכוּ', (כִּמְבָאָר כֵּל זֶה בְּהַלְכוֹת פֶּסַח חֲמוּר, עֵינֵי שָׁם):

כִּי זֶה בְּחִינַת הַסוּד הַנְּעֻלָם הַמְּבֹאֵר בְּפְנוֹת שֶׁל שְׁבִיעֵי שֶׁל פֶּסַח שְׁקִרְיעַת יַם-סוּף הֵיךְ בְּסוּד "הֵהוּא נְחֻשׁ דְּנִשְׁדִּיק וְכוּ'" (זֵהר בְּשִׁלַח דף נב), הֵינּוּ כִּי עֶקֶר קְרִיעַת יַם-סוּף הֵיךְ שְׁמִשָּׁה רַבְּנֵי כְּכַחוּ הַגְּדוֹל מְאֹד מְאֹד הַקְּדוּשׁ זֶה הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ הַנֶּ"ל שֶׁל בֶּן וְתַלְמִיד עַד לְמִטָּה לְמִטָּה מְאֹד מְאֹד. עַד שְׁהוֹדִיעַ אֶפְלוֹ לְהַמְנַחִים בְּדִיקָא הַתְּחַתּוּנָה מְאֹד בְּשִׂאוֹל תְּחַתּוּת וּמִתְחַתּוּת שָׁם הֵם יָדְעוּ כִּי ה' אִתָּם עֲדוּן כִּי מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ' עַד שָׁם הֵם מִתְעוֹרְרִים בְּאִזְוָה בְּחִינַת אֲתַעֲרוּתָא דְלִתְתָא עַד שְׁדִיעוּ וְנֶאֱמִינוּ בַּה' וּבְמִשָּׁה עֲבָדוּ שְׁזוֹהוּ עֶקֶר שְׁעִשְׁוִיעוּ וְתַבְרָךְ, כִּי כֵמוֹ שְׁה' וְתַבְרָךְ מַנִּיחַ כֹּל הַעֲלוּנִים מְלֹאכִים וְשִׂרְפִים וְכוּ' וְרוֹצֵה דִיקָא בְּעֹבֵדַת גְּבִירָאֲדָם הַנְּשִׁמִּים וְכוּ' כִּי בֶן כֹּל מַה שְׁהַמְרָגָה נְמוּכָה וּפְחוּתָה בְּיֹתֵר בְּשִׁמְתַעוֹרְרִים מִשָּׁם בְּאִזְוָה הַתְּעוֹרְרוֹת כֹּל שְׁהוּא נַעֲשֶׂה מְזוֹה שְׁעִשְׁוִיעִים גְּפֹלָאִים לְמַעֲלָה בְּבְחִינַת (זֵהר יתרו דף טו) "כִּד אֲתִי וְתָרוּ בְּדִין אֲתִיקָר וְאֲתַעֲלָה שְׁמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכוּ'", כֵמוֹ שְׁמִבְּאָר בְּמִקוּם אַחֲרָי. זֶה בְּחִינַת נְשִׁיבַת הַנְּחֻשׁ שְׁעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה הַיְחוד שְׁהוּא סוּד קְרִיעַת יַם-סוּף וְכוּ' הַמְּבֹאֵר בְּפְנוֹת:

כִּי כִּי מוּכָא בְּדַבְּרֵי וְ"ל (בְּהַתוֹרָה "אִשֵּׁר הַעִם" סִימָן 2) מֵאֲמַר הַזֵּהר הַקְּדוּשׁ (פְּתָח דף רמטו): מַעֲוִין זֶה שְׁהוּא, הֵאִי תִיָּה כִּד אֲתַעֲבַרְתָּ

מבחינת אורחא דעתיקא סתימאה הינו פנ"ל:

מא וזה בחינת מה שקריעת ים-סוף היה עלידי עצמות יוסף, כמו

שכתוב (תהלים קד, א): "היים ראה ויגים",

ועלידי זכות אבות כמו שאמרו ז"ל (והי

תריפה דף קע); ואף-על-פי-כן היה קשה

לפניו כל הילולה, עד שבבקר נופר זכות

אבותם. וקשה לכאורה הלא זכות אבות

היה יכל לזכר גם מקדם, כי זכותם היתה

מוכן מבקר אך הכל על-פי הנ"ל, כי עקר

זכות האבות אברהם יצחק ויעקב ויוסף

וכל השבעה רועים הוא מה שבלם עסקו

בהמשכת הדעת הקדוש הנ"ל להמשיכו

לכניהם, ולכני בניהם עד עולם, להודיעם

כי ה' הוא האלקים כמו שנאמר באברהם

אבינו שהוא הראשון מהשבעה רועים

שגלה אלקותו בעולם – "כי ידעתיו למען

אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו

לשמר דרך ה' וכו'" (בראשית יח, יט). אבל

עקר שלמות הדרך הקדוש הזה הוא

שאנחנו מבני בניהם נמשיך עלינו דעתם

הקדוש והנורא שהמשיכו עד שנתעורר

מעצמנו להתקרב אליו ותברך עלידי

שפבר גלו שעדון ה' אתנו וכו' כי מלא

כל הארץ כבודו וכו'. ועל-כן היה קשה

קריעת ים-סוף כל הילולה עד שבקש ה'

ותברך עד שמצא בהם איזה התעוררות

מלכשה שעלידי זה דיקא נתעוררו זכות

אבות בשלמות עד שנבקע הים מפניהם

ועברו בו בשלום, כי עקר זכות אבות אי

אפשר להמשיך עד שתגמר הגאולה

בשלמות כי אם עלידי שאנו בעצמנו

נתעורר עלידי דעתם הקדוש שהמשיכו

עלינו, שאז דיקא ימשיך עלינו זכותם

הגדול. עד שנוצה לגאולה בשלמות כמו

בקריעת ים - סוף שהיתה גמר הגאולה

של מצרים בבחינה זאת וכו"ל. אבל

מחמת שעקשו צריכו שתהיה גאולה

שלמה יותר ויותר, כי צריכו עתה גאולה

שלמה שאין אחריה גלות בלל, על-כן

מתארך הגלות כל כך וסוף כל סוף

היתה הגאולה בזכות אבות ובמתנת חנם

דף כג.

למענו ותברך. וכמו שכתוב (תקרא כו, מד):

"ואף גם זאת בריותם וכו'", כמו שכתוב

(שם, כב): "ותברתי את בריתי יעקוב וכו'",

וכתיב (ישעיה מו, יא) "למעני למעני אעשה".

אך ה' ותברך רוצה שעל כל פנים

נתעורר מעט כל אחד ואחד ממקום

שהוא להתקרב אליו ותברך. וכבר יש לנו

כח גדול לזה עלידי הדעת הקדוש

שקבלנו מאבותינו ורבותינו וכל הצדיקים

הקדושים שהיו לנו בכל דור ודור עד

עתה ועלידי זה נוצה לגאולה שלמה

בקרוב במהרה בימינו, אמן:

מב וזה שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל על

פסוק "גאלת שבתם שבתם נחלתך הר

וכו" הנ"ל, שכתב בשירת הים אמרו (שמות

טו, י) "תבאמו ותמעמו בהר נחלתך". כי

שם בבית המקדש עקר הכלליות הנ"ל

שזה עקר השלמות וכו', הינו כי כל זה

הוא בחינת קריעת ים-סוף שאז אמרו

השירה וסימנו בהתקנה שיבנה בית

המקדש וכו' ששם עקר הכלליות וכו'

מה **לְקוּטֵי הַלְכוּת** הלכות ומילת ימים לסעודה ו **אֵרַח חַיִּים**

הנ"ל שָׁה עַקֵּר הַגְּאֻלָּה שֶׁנִּגְמַר בְּקִרְיַת יַם-סוּף וּבנ"ל:

מִזֶּה וְעַל-כֵּן בְּתַחֲלַת הַהֲתַנְלוּת לְמֹשֶׁה בִּסְפָרָה אָמַר לוֹ שִׁישְׁלִיד

הַמַּטָּה וְכו' וּבְכוּן שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת ה', ג):

"הַשְּׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה... וַיְהִי לְנַחֵשׁ וְכו'". הַיְנוּ

כִּי מֹשֶׁה הָיָה מִמָּאֵן בְּהַשְּׁלִיחוֹת, כִּי אָמַר

שָׂאִין בְּיָדוֹ לְגַאֲלָם וְלֹהֲאִיר בְּהֵם הִדְעַת

מַחֲמוֹת שִׂידַע שִׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כַּמָּה אֲנָשִׁים

שֶׁשְׁקָלְקוּ הִרְבֵּה וְכו' וְעַל-כֵּן אָמַר לוֹ ה'

יִתְבַּרַךְ שִׁישְׁלִיד אֵת הַמַּטָּה אֶרְצָה וְאִיתָא

שְׁמַטָּה מִשָּׁה דָא מַט'ט שְׁמִישָׁם שְׂרִישׁ

הַבְּחִירָה שֶׁהוּא לְשׁוֹן מַטָּה שִׁישׁ בְּיַד

הָאָדָם לְהַטּוֹת לְכָאן וּלְכָאן. וְהִרְאָה ה'

יִתְבַּרַךְ לְמֹשֶׁה בְּמוֹפֵת זֶה שִׁיבִין גְּדֹל הַכַּח

שֶׁל הַבְּחִירָה. וְעַל-כֵּן הָאָדָם בִּסְפָרָה

עֲצוּמָה בְּכָל עַתָּה. וְזֶה שֶׁאָמַר לוֹ שִׁישְׁלִיד

הַמַּטָּה שְׁלוֹ אֶרְצָה, כִּי בְּאֵמַת מֹשֶׁה כָּבַד

הִפָּךְ אֵת הַבְּחִירָה לְטוֹבָה כִּי כָּבַד עַמּוֹד

בְּנִסְיוֹן וְנַעֲשֶׂה כֵּלָּו טוֹב. אִךְ הִרְאָה לוֹ כַּח

הַבְּחִירָה שֶׁל הַחֲמוּן וְצָה לוֹ שִׁישְׁלִיד

הַמַּטָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת כַּח הַבְּחִירָה,

יִשְׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה. שִׁישְׁלִיכֵהוּ לְתוֹךְ אֶרְצֵיֹת

וְגַשְׁמִיּוֹת שֶׁל שְׂאֵר הַחֲמוּן וְתַכְּף

בְּשֶׁהַשְּׁלִיכֵהוּ אֶרְצָה, וַיְהִי לְנַחֵשׁ, הַיְנוּ

שֶׁאֲצֵל רַב הָעוֹלָם שֶׁמְנַחִים בְּאֶרְצֵיֹת

נִהְפָּךְ הַמַּטָּה שֶׁהוּא כַּח הַבְּחִירָה לְנַחֵשׁ

מִגְדֹּל הַתְּגָרוֹת הַיַּצֵּר הָרַע שֶׁהוּא בְּחִינַת

נַחֵשׁ הַתְּקֻמוּנִי. וְתַכְּף אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת שֵׁם, ד)

"שְׁלַח יָדְךָ וְאָחוֹז בְּנֹכְחוֹ וְכו' וַיְהִי לְמַטָּה

כַּכְּפוּ", לְהַזְרוֹת לוֹ וְלֹהֲדִיעוֹ שֶׁאֶף-עַל-פִּי

שֶׁהַיַּצֵּר הָרַע וְהַנַּחֵשׁ מִתְגַּבֵּר כָּל כֶּךָ בְּכַח

הַבְּחִירָה, אֶף-עַל-פִּי כִּבְן מִדָּה טוֹבָה מְרַבֵּה

וַיֵּשׁ בְּיָדְךָ לְהִפָּךְ הַמַּטָּה מִנַּחֵשׁ לְמַטָּה,

הַיְנוּ שִׁישׁ לָךְ כַּח לְעוֹר אָפְלוֹ לְאוֹתָם

שֶׁהֵם בְּבַחֲבִינַת הַנ"ל שֶׁנִּתְהַפָּךְ אֲצֵלָם

בְּחִינַת הַמַּטָּה לְנַחֵשׁ שֶׁתִּמְצָא לָהֶם זְכוּת,

וְתֹאִיר בְּהֵם הִרְעַת הַקְּדוּשׁ הַנ"ל שְׁעֲרוֹן

ה' אֲתַנּוּ וְכו' עַד שִׁיתְהַפְּכוּ מִנַּחֵשׁ לְמַטָּה.

שְׁעַל-יָדֵי זֶה הַמַּטָּה נַעֲשׂוּ אַחֲרֵי-כֵן כָּל

הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים, כִּי עַקֵּר הַגְּאֻלָּה

עַל-יָדֵי זֶה, עַל-יָדֵי שֶׁהַצִּדִּיק מְעוֹזֵר

הַנוֹפְלִים מְאֹד עַד שֶׁמְקַרְבֵּם לַח' וְתַבְּרַךְ

כַּנ"ל וְעַל-כֵּן בְּגִמְרוֹ הַגְּאֻלָּה בְּקִרְיַת יַם-

סוּף הָיְתָה הַגְּאֻלָּה דִּיקָא עַל-יָדֵי הַיַּחֲוֵד

הַנַּעֲשֶׂה עַל-יָדֵי בְּחִינַת נַחֵשׁ דִּיקָא

שֶׁנִּתְהַפָּךְ אֶל הַקְּדוּשָׁה וְכו' כַּנ"ל:

מִדּוּ וְזֶה "לְכֵן הַמַּשְׁכִּיל בַּעַת הַהִיא יָדָם

וְכו'" (עֲשׂוֹת ה', יג), "לָךְ דְּמִיָּה

תַּהֲלֵךְ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן" (תְּהִלִּים סה, ב), "אִךְ

לְאֱלֹהִים דּוֹמִי נַפְשִׁי וְכו'" (שֵׁם סב, ו), "טוֹב

וַיְחַיֵּל וְדוֹמָם לְהַשְׁעֵת ה'" (אִיכָה ג, כו) וְכו',

וְכֵן פְּסוּקִים הִרְבֵּה, כִּי עֲתָה בְּאַחֲרִית

הַיָּמִים הָאֵלֶּה שְׁעַלֵּיהֶם נִתְבַּאֵר בְּפְסוּקִים

הַנ"ל, צְרִיכִין לָדָם וְלִשְׁתַּק הִרְבֵּה עַל כָּל

מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲתָה בְּעוֹלָם וְלְבָלִי לְכִנּוּס

בְּמַקְרִיּוֹת וְקִשְׁיוֹת וְתַרְצוּם כָּלֵל רַק לָדָם

וְלִשְׁתַּק וְלַצְפוֹת לִישְׁעוֹת ה' עַד שְׁעַל-פִּי

הִרְבַּ עַל-יָדֵי הַדּוּמְיָה וְהַשְׁתַּקָּה וְיַעֲרֵר לְבוֹ

עַד שֶׁיַּצְעַק וְיִתְפַּלֵּל לַח' וְתַבְּרַךְ, בְּבַחֲבִינַת

(תְּהִלִּים לט, ג ד): "נְאֻלְמִתִּי דּוּמְיָה הַחֲשִׁיתִי

וְכו', חֵם לְבִי בְּקִרְבִּי כַּהֲיָגִי תַבְּעֵר אִשׁ

דַּבְּרַתִּי בְּלִשׁוֹנִי וְכו'". וְזֶה (אִיִּב כב, ג):

"מִשְׁנָאֵי לְגוֹיִם וְיִאבְדֵם", כִּי "לְכַד חַכְמִים

בערמם" (שם ה, יג), שכל זה היה בקריעת ים-סוף שפסבכם בכונה להמעותם, כמו שכתוב (שמות ד, ט): "וישבו ויחגו לפני פי החירות וכו' ואמר פרעה וכו'", וכן הוא עתה. ואלו הנרדפים צריכין לזהר לכלי לילך בתקמות רק לצעק אל ה' ואם גם זה קשה על כל פנים לא יתרה, וכל שכן שלא ידבר נגד מדותיו ותברך רק ישתק וידם עד ישקוף וירא וכו' ויצפה לחסדו ותברך לבד בחינת (שמות ד, ט) "ה' ילחם לכם ואתם תחראשון", כמו שכתוב (דברים הימים ב ב, יג): "ואנחנו לא נדע מה נעשה כי עליד עינינו וכו'", וכתוב (שם): "כי אין בנו כח בכל הקמון הזה וכו'", "עורגו... כי עליד נשענו" (שם ד, י). בפרט עתה בסוף הגלות הנה, שעל זה אמר רמיה (אבה ב עד טח): "צפו מים על ראשי וכו' קראתי שמך ה' מבור תחתיית וכו'", ואמר (שם טו): "טוב וחייל ודומם לתשועת ה' וכו'" פנ"ל, "עד ישקוף וירא ה' משמים" (שם ו), "כי לא ינח לעולם ה' וכו'" (שם לא), וכן הרבה. פי עקר הדיפה של השונאים הן מעובדי פוכבים הן בין ישראל בעצמן שהחולקים רודפים מאד את הכשרים. והעקר עלידי חכמות של הכל שנדמה לכל אחד שהוא גבון וחכם ורוצה שהכל ילכו בדרך חכמתו העקמה ומהפכת, ונדמה לו שהוא צריך להיות רודף את הנרדפים מאד, אבל אלו הנרדפים צריכין לזהר ביותר שלא יתעו ויטעו אחרי חכמתם הרעות רק יסתכלו על האמת לאמתו ויקימו אל תען כסיל באולתו. רק

לחוש ולשתק אפלו בדעתו לכלי לכנס בקשיות ותרוצים פנ"ל. רק לצפות לישועת ה'. בבחינת מה שאמר משה לישראל בקריעת ים-סוף (שמות ד, ט ד) "אל תיראו התנצבו וראו את ישועת ה' וכו', ה' ילחם לכם ואתם תחראשון" פנ"ל. רק שעתה מחמת שצריכין שתהיה גאלה שלמה שאין אחריה גלות והסמרא אחרא והיצר הרע מתפשט מאד מאד וכו' עליפן צריכין עתה להאריך אפו ביותר ויותר ולהתנצר יותר לדם ולשתק בדעתו לכלי להרהר אחרי ה' ותברך ואחרי יראי ה' האמתיים. רק להשתדל לצעק ולהתפלל לה' ותברך הרבה פנ"ל. וכמו שאמר התנא כמה פעמים (בבא מציעא פ"ג טו) "בעקבות משיחא חצפא יסגא וכו' ויראי חמא כו' והאמת תהיה נעדרת", ודרשו רבותינו ז"ל (פנדרין צא) שיתיה געשה האמת עדרים עדרים, וכל אחד יאמר שאצלו האמת, עד שבסוף מסים על מי לנו להשענו? על אבינו שבשמים, וכן חוזר ואת כמה פעמים שבכל פעם שמגלה הכלבול והקמטוריא שיהיה באחרית הימים האלה, מסים בכל פעם, על מי לנו להשענו? כי אם על אבינו שבשמים, כמבאר בסוטה, עין שם, הינו פנ"ל: והכלל, שעקר הדיפה של הרודפים את הכשרים והתמימים הוא שרוצים לתפסם בתקמתם הרעה וברבוי ליצנות שלהם וזה קשה מן הכל. פי עקר הוא מניעת המוח, פי מתחלה רודפים אותם ממש במפרסם. ואחר-כך

בתקונים (הג"ל) שנוכח להארת הרצון בשעת האכילה שזה עקר כלליות העולמות בשלמות וכנ"ל. וזה בחינת זכרון תדמים שהעקר שיהיו תדמים נבלעים באיברים. וכל זה נעשה על ידי תקון האכילה בשמתגברים להמשיך על עצמו בשעת האכילה הנראה הנגשת אל האדם אז עד שממשיכין על עצמו הארת הרצון המפלג אז כנ"ל:

כי זה ידוע שעקר האכילה שהוא להחיות את האדם עקרה הוא בשביל תדמים, כי הדם הוא הנפש והוא מתיך את האדם. ומחמת רתיחת תדמים יש באדם אש הנוער וכו' שבשביל זה צריכין לאכל להכניס הפאכל לתוך המעים שהוא תמורת התנדך וכו' כמובא. ועל ידי זה מתיין את הדמים שייבולו להחיות את האדם, אבל העקר לאכל בקדשה על פי התורה בבחינת (תהלים כג ט) "ותורתך בתוך מעי", דהינו שעל ידי הפאכל יתיך את הדמים שבהם הנפש עד שהנפש יתקשר עם הגוף בבחינת כלליות העולמות כנ"ל, דרי מעלה עם דרי מטה שהם בחינת גוף ונפש כנ"ל בתחלת ההלכה הזאת, עד שנוכח לראה שלמה שהיא בחינת גבורות דקדושה, בחינת דמים עד שיבא להארת הרצון המפלג שהוא בחינת חמימות תדמים דקדושה לבער ולהתלהב לה' יתברך בשלהובין דרומיותא בבחינת (שיר השירים ח ט) "רשפיה רשפי אש וכו'", בבחינת (תהלים לג ט) "חם לבי בקרבי וכו'". וזה עקר בחינת בליעת

משתדלים ביותר לפתוחם בחלקלקות דבריהם הרעים שאומרים שדורשים מותחם וכו' וזה קשה מן הכל, על פי אי אפשר לבאר ולספר כל מה שיש בזה רק המשביל בעת ידם ויבין היכן האמת ויקים דברי התנאים הנ"ל שחזרו וכפלו כמה פעמים על מי לנו להשגין כי אם על אבינו שבשמים:

מה ונתחזר לענין ספירה. וזה שמבאר בפנות שבספירה עוסקין לתקן ולבוד תדמים. והעקר שיהיו נבלעים באיברים וכו', עין שם סודות נוראים בענין זה. כי זה כלל ענין פסח וספירה, בחינת (תהלים סו י) "ואמר לך בדרמך חיי וכו'" עין שם. וזה ידוע שכל סודות הקבלה מרמזים בהאדם שהוא בחינת "צלם אלהים וכו'" (בראשית א כז), הינו על פי התורה כי מרחמם הנ"ל שבארנו לעיל שכל זה ענין פסח וספירה. כי אז הודיע לנו משה רבנו אלקותו ויתברך אשר מלא כל הארץ כבודו. כי ראינו זאת עין בעין על ידי כל האותות והמופתים ועל ידי הארת הדעת שהאיר בנו וכו'. ועל ידי הארת הדעת שהעקר הוא לכלל העולמות עליונים ותחתונים יחד וכו' כנ"ל על ידי זה זוכין להארת הרצון בשעת האכילה. ועל פי עוסקין בתקון האכילה בספירה ושבעות על ידי עמר שעורים ושמי הלחם וכו' וכנ"ל. ועל פי בימי הספירה ירד המן לישראל. ועל פי מבקשים אז, ארץ נתנה יבולה וברכנו וכו'. כי אז צומחים תבואות הישדה ואז עוסקין

הדם בְּאִיבָרִים שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֲדָם שֶׁהָאֵלֶף
 מֵאִיר וּמְחִיָּה אֵת דָּם הָאָדָם וְנַעֲשֶׂה מִ"ה,
 שֶׁהוּא בְּחֵינַת הָאָרֶת הַרְצוֹן פֶּנ"ל כַּמְבֹאָר
 בַּפְּנוּת, כִּי זֶה נַעֲשֶׂה רַק עַל־יְדֵי אֲכִילַת
 יִשְׂרָאֵל שְׁנִמְקָאִים צְדִיקִים שְׂאוּכָלִים
 בְּבְחִינַת הַנ"ל עַד שְׂזוּכִין לִרְאֹה וּלְרַצוֹן
 פֶּנ"ל. שִׁמְשֵׁם עֵקֶר הַשְּׂבִיעָה בְּחֵינַת
 "וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" (תְּהִלִּים קָטוֹ, טו), שְׂאוֹ
 הוּא בְּבְחֵינַת (מִשְׁלֵ יג כח) "צְדִיק אֲכַל לֶשְׂבַע
 נִפְשׁוֹ", וְכֵמוֹ שְׂאוֹתָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ
 וְרַעוּתָא דְשְׂבִיעָה שְׁנִיָּה עֲלוּתִי. כִּי פִּשְׁאֵנוּ
 אוֹכֵל בְּקִדְשָׁה בְּבְחִינַת הַנ"ל הוּא בְּבְחֵינַת
 "וּבְטָן רְשָׁעִים תְּחַסֵּר" (מִשְׁלֵ יב) כִּי עֵקֶר
 הַשְּׂבִיעָה מֵהַרְצוֹן פֶּנ"ל. וְאִזּוּ הַדְּמִים
 שְׁמֻקְבָּלִין חַיִּית מֵהַמַּאֲכָל אֵינָם זְכִיבִים וְיֵשׁ
 לוֹ עֲכִירַת דְּמִים שְׂאוֹ הַדְּמִים אֵינָם
 מְקֻשְׂרִים וּמְכַלְעִים הַיֵּטֵב בְּתוֹךְ הָאִיבָרִים
 רַק הֵם שׂוֹמְפִים וְרוֹחֲפִים עֲלֵיהֶם וּמִשֵּׁם כָּל
 בְּלִבּוֹל הַדַּעַת שְׁנִמְשָׂךְ מַעֲכִירַת הַדְּמִים
 וּמִשֵּׁם כָּל הַרוּחַ שְׂטוּת, עַל־כֵּן עֵקֶר הַתְּקוּן
 כְּשִׁמְקָרֵב עֲצָמוֹ לְהַצְדִּיק שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 מִשָּׁה שֵׁיט לֹא פִחַ לְהָאִיר בּוֹ הַדַּעַת הַנ"ל.
 עַד שְׂמוֹדִיעוֹ שְׁנָם אֲצִלוֹ נִמְצָא ה' וְהַבְּרָךְ
 כִּי עֲדוּן ה' וְהַבְּרָךְ עֲמוֹ וְכו' עַד שְׂמִתְגַּבֵּר
 לְהוֹיֵת אִישׁ חַיִל וְכו' לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
 הָאָרֶת הַרְצוֹן כְּשַׁעַת הָאֲכִילָה וְעַל־יְדֵי זֶה
 עֵקֶר הַשְּׂבִיעָה שֶׁהוּא חַיִּית הַדְּמִים, הֵינּוּ
 שְׂהַדְּמִים נִבְלָעִים הַיֵּטֵב כְּהָאִיבָרִים
 בְּבְחֵינַת 'בְּרִמּוֹךְ חַי' וְכו'. שְׂעַל־יְדֵי זֶה
 מְכַפֵּל הַרְצוּנוֹת הַרְעִים שֶׁל רְתִיחַת הַדְּמִים
 וּמְהַפֵּךְ רְתִיחַת הַדְּמִים אֶל הַקְּדוּשָׁה שְׁרִיגִיל
 עֲצָמוֹ לְהַמְשִׁיךְ רִצּוֹנוֹ תְּמִיד לַח' וְהַבְּרָךְ כִּי

כְּשִׁזָּה קָם זֶה נוֹפֵל, כִּי אִי אֶפְשֵׁר שְׂהוּיָה
 שְׁנֵי מַחְשְׁבוֹת יַחַד וְכִשְׂמִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהוֹיֵת
 רִצּוֹנוֹ חֻק תְּמִיד לַח' וְהַבְּרָךְ בְּיוֹתֵר, כְּשַׁעַת
 הָאֲכִילָה דְיוֹקָא, שְׂאוֹ מֵאִיר הַרְצוֹן בְּיוֹתֵר
 וְאִזּוּ יְכוּלִים לְהַמְשִׁיכוֹ עַל עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר אִם
 לֹא יִהְיֶה אִישׁ עֲצֵל שְׂקוֹרִין שְׂלִימְזוּלְנִיק כְּמוֹ
 שְׂמְבֹאָר שֵׁם, עַל־יְדֵי זֶה מְכַפֵּל רִצּוּנוֹת שֶׁל
 רְתִיחַת הַדְּמִים דְּסִמְרָא אַחֲרָא שְׂנִמְשָׂכִין
 מַעֲכִירַת הַדְּמִים שֶׁהֵם בְּחֵינַת הַדְּמִים שֶׁלֹּא
 נִבְלָעוּ כְּרָאוּי כְּהָאִיבָרִים כְּמוֹ הַתִּינוֹק
 שֶׁהִכָּאוֹ לְרַבִּי יִתְנַן הַכְּבִלִי שְׂהִיָּה אֲדָם
 בְּיוֹתֵר וְכו' (שַׁבָּת קָטוֹ. חֲלִין טו), כַּמְבֹאָר מֵאֲמָר
 זֶה בַּפְּנוּת, עֵינֵי שֵׁם. וְכָל זֶה זּוֹכִין עַל־יְדֵי
 הַצְדִּיק שֶׁיְכוּל לְהָאִיר בְּבָנִים וְתַלְמִידִים
 בְּדַרְי מַעֲלָה וְדַרְי מִטָּה וְכו' וְלִקְשֵׁר וְלִכְלֵל
 הַעוֹלָמוֹת יַחַד פֶּנ"ל. שְׂעַל־יְדֵי זֶה זּוֹכִין
 לְהָאָרֶת הַרְצוֹן כְּשַׁעַת הָאֲכִילָה שְׂמֻקְשֶׁרֶת
 הַנֶּפֶשׁ עִם הַגּוּף עַל־יְדֵי שְׂמִתְהָ אֵת הַדָּם
 שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ שְׂעַל־יְדֵי זֶה הוּא בְּחֵינַת זְכוּדָה
 הַדְּמִים שְׂנִבְלָעוּן כְּהָאִיבָרִים כְּרָאוּי עַד
 שְׂבֹעֵר לַח' וְהַבְּרָךְ כְּכֹל עַת בְּרַצּוֹן מְפֻלָּג
 בְּיוֹתֵר עַד שְׂמוֹצִיא הַרְצוּנוֹת כְּפִיו שְׂמוֹדִיעַ
 וּמְהַלֵּל וּמְתַפַּלֵּל לַח' וְהַבְּרָךְ שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 מִצְוַת בְּרַכַּת הַמּוֹזֵן אַחַר הָאֲכִילָה כַּמְבֹאָר
 בְּמִקּוּם אַחֵר, שֶׁהוּא בְּחֵינַת חֵם לְבִי בְּקַרְבִי
 בְּהַגְיָה תְּבַעַר אִשׁ דְּבַרְתִּי בְּלִשׁוֹנִי פֶּנ"ל. כִּי
 עֵקֶר חֲמוּמוֹת הַלֵּב שְׂבֹעֵר כְּמוֹ אִשׁ הוּא
 מְרַתִּיחַת הַדְּמִים שְׂצָרִיכִין לְהַפֵּךְ רְתִיחַת
 הַדְּמִים שֶׁהֵם חֲמוּמוֹת הַלֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה
 שְׂיַבְעַר לַח' וְהַבְּרָךְ בְּרַצּוּנוֹת דְּקִנְיָה עַד
 שְׂיַדְבֵּר בְּלִשׁוֹנוֹ הַכְּסוּפִין וְהַרְצוּנוֹת מְטוֹבִים
 שְׂלוֹ כְּמוֹ שְׂמְבֹאָר בְּמִקּוּם אַחֵר (בְּתוֹרָה אִת

מט ארצה חיים הלכות ומילת ימים לקעדה ו לקוטי הלכות

לו ברא בדברא וכו' סימן לא) כי עקר התגלות
האמונה הקדושה הוא על-ידי הדבור
כנ"ל כמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע
אמונתך בני", ועל-ידיה עקר המושבת
אורות הפנימיים שנמשכין על-ידי הדבור
כמו שמבאר בפגנות, ענין שם וכנ"ל (ענין לעיל
באות לה, ענין שם):

מו ועתה בא וראה זה מצאתי במדרש
חזית שיר השירים (שיר השירים
רבה פרשה ו פסוק ד אות ב) מוגדל מעלת הרצון
שזוכין על-ידי תדום שהם הרמזים שיש
בם החכמה כנ"ל. וזה לשון המדרש שיר
השירים (קפיטול ו פסוק ד) 'פה את רעיתי
בתרצה. בשאת - רוצה, פד את בעיני לית
את צריכה בעניא מפלום מילף מפלום, מי
אמר להם להביא עגלת בקר לטעון המשפן
לא מהוין ובהוין וכו', עד כאן לשונו. ושים
לבך היטב לכל דבור ודבור מדברי
המדרש הקדוש הזה, כמה וכמה הוא
מפליג במעלת הרצון הקדשה של ישראל
- עם קדוש שבשרוצים באמת רצונות
הקדשה להתקרב לה' ותברך אינם צריכים
עוד לבקש משום אדם וללמד ממנו. רק
הרצון בעצמו יודיע לו מה לעשות לגרם
נחת רוח לה' ותברך. כמבאר במדרש
הנ"ל בשאת רוצה פד את בעיני לית את
צריכה בעניא מפלום מילף מפלום וכו' פי
הרצון הוא בחינת אור מ"ה הנ"ל המאיר
בם החכמה שהוא בחינת הרמזים הנ"ל,
הינו פי וכן מעצמו על-ידי הרמזים
שהצדיק מרמז לו בכל עת על-ידי דברי
תורתו הקדושה שאי אפשר לבאר הכל

בפה ובכתב רק על-ידי בחינת רמזים וכול
להאיר בדעתו עד שיתחזק ברצונות
תוקים מאד לה' ותברך עד שלא ידע כלל
מה הוא רוצה (כמו שמבאר שם) עד שה'
ותברך יעור לו ויאיר בלבו שזכין מה
לעשות לגרם נחת רוח לה' ותברך
להתקרב אליו על-ידי זה כמו הנשיאים
שהבינו מעצמם להביא עגלות להמשפן
אף-על-פי שלא נצטוו על זה כלל כמבאר
שם במדרש וענין שם מה שמבאר שם על
פסוק "קח מאתם" (במדבר י, ה) - מאתם
היו הדברים וכו', ענין שם:

מו וכל זה היה בשעת הקמת המשפן
שאז הביאו הנשיאים עגלות
וכו' שעל זה משבחם הכתוב מאד 'פה
את רעיתי בתרצה' כנ"ל. פי עקר כל
התקונים הנ"ל המבארים בתורה הנ"ל
נעשים על-ידי בחינת הקמת המשפן
שהוא בחינת הבית המקדש שבו הקריבו
כל הקרבנות לרצון. פי עקר התקשרות
ובכליות עליונים ותחתונים היו על-ידי
הבית - המקדש שהוא בחינת המשפן כמו
שמבאר שם בתורה הנ"ל, ענין שם. והיו
בחינת 'פה את רעיתי בתרצה נאזה
כירושלים אמה כנגלות' וכו'. פי אמה
כנגלות' נאמר על מעלת הדגלים של
ישראל שהלכו ישראל במדבר בסדר
הדגלים וכן הדגלים נשאו את המשפן
שכל זה הוא בחינת כל התקונים הנ"ל
של תורה הנ"ל שהעקר הוא להאיר
הדעת הקדוש בישראל להודיעם תמיד פי
ה' הוא האלקים ולא ישכחו אותו ותברך

בְּשׁוּם עַת, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים (בְּמִסְפָּק לִיאֵשׁ הַשֶּׁמֶת) ;
 'אֲשֶׁרִי אִישׁ שְׂלֵא יִשְׁפָּחֶד' וְכוּ', שְׁעַל-יְדֵי-
 זֶה מוֹצִיאִין אֶת יִשְׂרָאֵל מֵעוֹנוֹת מְרוּחַ
 שְׁטוֹת וְכוּ'. וְזֶה צְרִיכִין לְקַבֵּל מִהַצְדִּיק
 הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה כַּנֶּל, וְגַם
 צְרִיכִין שְׂכַל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵאָר בְּחִבְרו
 הָאֵרֶת הַדַּעַת שְׁנִמְשָׁךְ בְּלִבּוֹ מִרְבוֹ, שִׂיאִירו
 כֹּל יִשְׂרָאֵל זֶה לָזֶה וְיִקְבְּלוּ דִין מִן דִּין כְּמוֹ
 שְׂמִבְּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנֶּל, וְזֶה בְּחִינַת מַעְלַת
 הַדְּגָלִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵלְכוּ בְּדָגְלִים סָבִיב
 הַמִּשְׁכָּן, כִּי הַמִּשְׁכָּן בְּחִינַת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ
 שֶׁם עָקַר הָאֵרֶת הַדַּעַת שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כִּי
 שֶׁם קָבַל כְּמוֹ מִצְוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּדְבַּר ה'
 יִתְקַדֵּךְ עִמּוֹ בְּאֶהֱל מוֹעֵד שֶׁהֵם עָקַר הַדַּעַת
 עַל-פִּי הֵלְכוּ כֹּל יִשְׂרָאֵל סָבִיב לְמִשְׁכָּן כֻּלָּם
 כְּאֶחָד חֲבָרִים וְנִשְׂאוּ הַדְּגָלִים שֶׁהָיָה מִצִּיר
 עֲלֵיהֶם הַגּוֹנִין שֶׁל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנֵי
 הַחֹשֶׁן שֶׁהֵם בְּחִינַת הַגּוֹנִין עֲלָאִין גּוֹנִין
 קַדִּישִׁין שִׂישׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
 בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה מֵס, ג) "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ
 אֶתְפָּאֵר" שֶׁהֵם כְּלוּלִים מִגּוֹנִין סְגִיאִין. וְכֹל
 אֵלוֹ הַגּוֹנִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל הֵיוּ כְּלוּלִים
 בְּהַצִּיּוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַדְּגָלִים שֶׁנִּשְׂאוּ
 לְאוֹת וְלִנֶסֶם שֶׁהֵם הֵיוּ הַפָּאֵר וְהַלְפִי וְהַדְּהוּר
 הַנֶּפֶלֶא וְהַנּוֹרָא שֶׁל מַחֲנוֹת יִשְׂרָאֵל
 הַקְּדוּשִׁים, כְּמִבְּאָר בְּמִדְרָשִׁים מְעַצֵּם
 הַפְּלִגַּת נּוֹרָאוֹת מַעְלַת הַדְּגָלִים, וְכֹל זֶה
 הָיָה כְּדִי שְׂכַל גּוֹן וְגוֹן הַקְּדוּשׁ שֶׁל כֹּל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל יֵאָר בְּחִבְרו וְחִבְרוּ בְּחִבְרו וְיִקְבְּלוּ
 דִּין מִן דִּין כְּדִי שְׂכַל כֹּל אֶחָד וְהָיָה נִמְשָׁךְ
 הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. שְׂצָרִיךְ כֹּל
 אֶחָד מִהַחֲבָרִים שֶׁהֵם הַתְּמַלְמִידִים שֶׁל מֹשֶׁה

לְהֵאִיר זֶה בְּזֶה וְזֶה בְּזֶה וְכוּ' כְּמוֹ שְׂמִבְּאָר
 שֶׁם, וְעַל-יְדֵי הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ הָיָה נִמְשָׁךְ
 הָאֵרֶת הַרְצוֹן הַמְּפֹלֵג כַּנֶּל. וְזֶהוּ הַסְּמִיכוֹת
 הַנֶּפֶלֶא שֶׁל הַפְּסוּק הַנֶּל יָפָה אֶת רַעֲיָתִי
 כְּתַרְצָה שְׂמִדְבַר מִגְדַּל מַעְלַת הַרְצוֹן כַּנֶּל.
 וְזֶהוּ נִאֻהָ בִּירוּשָׁלַיִם וְרוּשָׁלַיִם בְּחִינַת יְרָאָה
 שְׁלָם, כִּי עָקַר הָאֵרֶת הַרְצוֹן וְהַדַּעַת נִמְשָׁךְ
 עַל-יְדֵי יְרָאָה כַּנֶּל. וְזֶהוּ, 'אִמְתָּה בְּנִדְגָלוֹת'
 שֶׁהֵם הַדְּגָלִים, כִּי עָקַר הָאֵרֶת הַדַּעַת,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֵרֶת הַרְצוֹן, נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי
 הַדְּגָלִים שְׁעַל-יְדֵי זֶה הֵאִירו וְנִקְלְלוּ כֹל
 הַגּוֹנִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל זֶה בְּזֶה וְהֵאִירו זֶה לָזֶה.
 שֶׁהוּא בְּחִינַת מַה שְׂכַל אֶחָד צְרִיךְ לְדַבֵּר
 עִם חֲבָרוּ בִּירְאָת שְׁמִים בְּכָל יוֹם כְּדִי שְׂכַל
 אֶחָד יִקְבַּל מִחֲבָרו וְכוּ' וְכַנֶּל שְׁעַל-יְדֵי זֶה
 נִמְשָׁךְ הַדַּעַת הַנֶּל שְׁעַל-יְדֵי זֶה מֵאִיר
 הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יָפָה אֶת רַעֲיָתִי
 כְּתַרְצָה' וְכַנֶּל:

מַח וְזֶהוּ שְׂנִסְמָךְ לָזֶה "הַסְּבִי עֵינֶיךָ
 מִנְּגִדִי" (שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁם, ה), זֶה
 בְּחִינַת שְׂתִיקָה הַנֶּל בְּחִינַת סִיג לְהַכְמָה
 שְׂתִיקָה. כִּי עֵינַיִם עַל שֶׁם הַהַכְמָה נִאֻמְרו
 (רַש"י בְּרַאשִׁית ג, י), וְעַל-פִּי מִזְהוּר הַפְּסוּק
 'הַסְּבִי עֵינֶיךָ מִנְּגִדִי', שְׂנִסְב וְיִסְלַק עֵינֵי
 הַכְּמָתוֹ מִנְּגִדוֹ שְׂלֵא יִסְתַּפֵּל וְלֹא יַעֲזֵב בְּמַה
 שְׂאִין לוֹ רְשׁוֹת שְׂלֵא יִבְנֵם בְּקִשׁוֹת
 וְתַרְצִים שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהוֹמֵן וְכוּ' שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שְׂתִיקָה הַנֶּל כַּנֶּל:

מִט וְעַכְפֵּךְ הַמִּשְׁכַּת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ הַנֶּל
 הוּא לְהֵאִיר בְּלֵב כֹּל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל אֶדְךָ שֶׁהוּא עַל-מִקְוֵה הַגְּלוּת בְּנִפְךָ

לקוטי הלכות נדמים לסעודה ו ארצה חיים נא

ונפש וממונן שאף-על-פירכן לא יתראש עצמו מן הרחמים, כי עדן ה' עמו וכו' כי מלא כל הארץ כבודו ואל ישמע לשום הסתה ודחיה שרוצים אחרים או המחשבות שבלבו להסית ולהדיח אותו חס ושלום, מה' ותברך פאלו כבר אפם תקנה חס ושלום וכו', כי לא בן הוא פי גם עתה עדן ה' ותברך עמך וכו', ועל-פן פשה עובדי פוכבים ותפטרין אחרנין אומרים לישראל "שוכי שוכי השולמית וכו'" (שיר השירים ג, א), שסמיתים אותם שישוכו חס ושלום אליהם כמו שפרש רש"י שם, משיבין ישראל, מה תהוו בשולמית פמחלת המחנים' שנאמר על מחנה הדגלים, כמו שפרש רש"י שם, הינו פנ"ל. פי ישראל משיבין להם, איה אתם יכולים לפתות אותנו להתרחק מה' ותברך חס ושלום מחמת מרידת עמק הגלות הלא כבר יש לנו קדשת מחלת המחנים שהם קדשת הדגלים שמשם נמשך הקדשה מה שכל אחד ואחד קדבר עם חברו בקראת שמים ומאירין זה לזה וזה לזה וכו' פנ"ל. ועל-פן שוב אין אתם יכולין להסית ולהדיח אותנו חס ושלום, מאמתת האמת, כי כבר האיר בנו דעת נפלא כל כך וכל אחד ואחד מאיר בחברו שזהו פחנית קדשת הדגלים שעל-ידי זה נשארים קמים באמתת קדשת ישראל פנ"ל:

שנשארה לנו היא פלולה מהכל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים ק), ועל-פן על-ידי שאנו קורין בתורה סמוך לשבועות פרשת הדגלים, על-ידי זה אנו ממשיכין עלינו נפלאות נוראות קדשת הדגלים שהם פחנית פלליות הגנון וכו' פנ"ל. וצריך כל אחד לבנו לזה שיזכה להמשך על עצמו קדשת הדגלים כדי שיזכה להתגבר לדבר עם חברו בקראת שמים בכל יום כדי להאיר הדעת הקדוש בעולם על-ידי שאירוי זה בזה ויקבלו דין מן דין וכו'. שזהו פחנית קדשת הדגלים פנ"ל. גם הדגלים הם פחנית רמים הנ"ל, פי הדגלים הם לאות ולסימן ולרמז לכמה דברים בענין הקבוץ ובענין תכסיסי מלחמה שיודעים אנשי חיל וגבונים פמה וכמה רמים על-ידי הדגלים להתקבץ כל אחד ואחד למחנהו ולדגלו וכו', ועל-פן רב המלחמה מתנהג על-ידי הדגלים שהם לאות ולסימן לכל עניני הקבוץ למלחמה. נמצא, שהדגלים הם פחנית רמים הנ"ל שעל-ידי זה עקר המשכת הדעת הנ"ל שישאר כל אחד על עמדו וכו' וכו' פנ"ל:

נא וזה שפמליג שם פפדרש (שיר השירים רבה פרשת ו פסוק ד אות ב) מאד בשבח עצה זאת של הנשיאים שהשיגו להביא עגלות ושורים לשאת את המשכן, פמבאר שם פפדרש למען שם, עד שמשנה נתיירא שמא רוח הקדש נסתלקה מנו וישתה על הנשיאים או שמא נביא אחד עמד וחדש את ההלכה עד שאמר לו הקדוש-ברוך הוא שמאתם היו הדברים וכו' ענין

פ פ פ

ל ב

שָׁהם הַבְּנִיִּים וְתַלְמִידֵי־שָׁל הַצַּדִּיק שֶׁנֶּקְרָא
 'יִשְׁשַׁבֵּר כְּנֹל', כִּי גַם הַתַּלְמִידִים נִקְרָאִים
 בְּנִיִּים, הֵם 'יֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים' שִׂידְעִים
 בִּינָה לְהַתְּבַזֵּן לְעֵתִים שָׁהֵם כָּל הַעֲתִים
 שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר עַל זֶה צִעַק יְהוָה
 (תְּהִלִּים ל"א, טו): "בְּיָדְךָ עֲתָתִי הַצִּילֵנִי" כו':

כִּי זֶה יְדוּעַ לְכָל אָדָם כַּמָּה וְכַמָּה עֵתִים
 עוֹבְרִים עָלָיו בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי־חַיִּית
 בְּגוֹף וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן בְּפָרְסָה וּבְגִדוּל בְּנִי
 בְּקַטְנוֹתָם וּבְגִדְלוֹתָם וְכו' וְכַמָּה מִיְּנֵי צְרוֹת
 מִצְרוֹת שׁוֹנוֹת וְכַמָּה וְכַמָּה יְשׁוּעוֹת
 וְחֻסְדִּים וּנְפִלְאוֹת שֶׁה' יִתְּבַרֵךְ עוֹזֵר לוֹ כְּכֹל
 פְּעַם וּבְפֶרֶט בְּעֵינֵי קְדֻשַׁת יְהוּדָתוֹ שֶׁזֶה
 הַעֲקָר. וְזֶה עֲקַר הַרְחֻמְנוּת עַל נֶפֶשׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי וְשֵׁם כְּלוּלִים כָּל הַצְּרוֹת
 וְהַיְשׁוּעוֹת וְהַיְדוּדוֹת וְהַעֲלִיּוֹת שֶׁל כָּל אָדָם,
 כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשְׂאָר מִמֶּנּוּ כְּלוּם כִּי
 אִם מִה שֶׁהַתְּנַבֵּר בְּחֻסְדּוֹ יִתְּבַרֵךְ לְהַנְצִיל
 וּלְהַקְלֵט מִפֶּחַ יוֹקֵשִׁים מִהַמְּצוּדָה הַפְּרוּסָה
 עַל כָּל הַחַיִּים וְכו'. וּבְכָל עַת וְעַת שְׁעוֹבֵר
 עַל הָאָדָם בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעָקוֹ חֵם וְשָׁלוֹם,
 בֵּין בְּעֲלִיָּה בֵּין בִּירֵדָה וְכו', כְּכֹל־מֵאִיר
 בְּהֵם הַצַּדִּיק בְּחִינַת 'יִשְׁשַׁבֵּר שְׂדֵעוֹ עֲצוֹת
 מִה לַעֲשׂוֹת. שְׂדֵעוֹ בְּחִינַת הַפְּסוּק הַנֶּ"ל
 'וּמִבְּנֵי יִשְׁשַׁבֵּר יֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים'
 שִׂידְעִים בִּינָה מִהֲדַעַת וְהַרְמוּזִים שֶׁל
 הַצַּדִּיק שֶׁהָאִיר בְּהֵם לְדַעַת מִה יַעֲשֶׂה
 יִשְׂרָאֵל שְׂדֵעוֹ בְּכָל הַעֲתִים שְׁעוֹבְרִים
 עֲלֵיהֶם מִה יַעֲשׂוּ וּבְמָה יַחֲיוּ אֶת עַצְמָן
 בְּאֶפֶן שִׁישְׂאָרוֹ עַל עַמּוּדָם וְלֹא יִפְּלוּ וְלֹא
 יִתְּרַחְקוּ לְעוֹלָם, וְזֶהוּ בְּחִינַת יֹדְעֵי בִּינָה
 לְעֵתִים, כִּי צְרִיכִין לְקַשֵּׁר כָּל הַעֲתִים

שֵׁם. וּמִבְּאֵר שֵׁם, וְמִי נִתֵּן לָהֶם אֶת
 הַעֲצָה? אָמֹר רַבִּי סִימוֹן, שִׁבְטוֹ שֶׁל
 'יִשְׁשַׁבֵּר, אָמֹר לָהֶם הַמִּשְׁכָּן הַזֶּה שֶׁאַתֶּם
 עוֹשִׂים פּוֹרֵחַ הוּא בְּאִיר? עֲשׂוּ לוֹ עֲגֻלוֹת
 כְּדֵי שִׁיחָא וְנִמְעֵן בְּהֵם. הוּא שֶׁהַכְּתוּב
 מְשַׁבַּח שִׁבְטֵי 'יִשְׁשַׁבֵּר': "יֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים"
 (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א יב, טז), מִהוּ 'לְעֵתִים' וְכו' "לְדַעַת
 מִה יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל וְכו'". כִּי 'יִשְׁשַׁבֵּר' זֶה
 בְּחִינַת הַצַּדִּיק הַאֲמֵת שֶׁיְּכֹל לְהָאִיר בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת כְּדֵרִי מַעֲלָה וְדֵרִי מַטָּה עַד
 שִׁיכּוֹל לְעוֹרֵר וּלְהַקְיִץ אֶת כָּל הַשׁוֹכְנֵי עַפְרַיִם
 הַמְּנַחִים בְּדִיּוֹטָא הַתְּחַתּוּנָה מֵאִד מֵאִד
 שֶׁגַּם הֵם יִתְּעוֹרְרוּ לֵה' יִתְּבַרֵךְ כִּי הוּא
 מוֹדְעֵם כִּי עֵדוֹן ה' יִתְּבַרֵךְ אִתֶּם וְכו' כִּי
 מֵלֵא כָּל הָאֲרָץ כְּבֹדוֹ. וְזֶה בְּחִינַת 'יִשְׁשַׁבֵּר
 שְׂמוּדֵיעַ לְכָל בְּחִינַת 'יִשׁ שְׁבֵר', בְּחִינַת
 (דְּבָרֵי־לֵא, טו טז) "כִּי יִשׁ שְׁבֵר לְפַעֲלֵתְךָ, וְיִשׁ
 תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ וְכו'", כַּמְּבֹאֵר כָּל זֶה
 הֵיטֵב בְּהַלְכוֹת פֶּטֶר חֲמוֹר הַנֶּ"ל, עֵינֵי שֵׁם
 הֵיטֵב. וּמִבְּאֵר שֵׁם עַל פְּסוּק זֶה "וּמִבְּנֵי
 'יִשְׁשַׁבֵּר יֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים לְדַעַת מִה
 יַעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל" שֶׁהַצַּדִּיק בְּחִינַת 'יִשְׁשַׁבֵּר
 שְׂמֵאִיר כָּל הַלְכוֹת הַתּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל
 בְּנִתְּנֵיהֶם כְּסִינֵי כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שֵׁם בְּמִדְרַשׁ
 עַל פְּסוּק (דְּבָרֵי תְּמִימֵי א שֵׁם): "וְכָל אַחִיהֶם עַל
 פִּיהֶם" - "שֶׁכָּל אַחִיהֶם הָיוּ מִסְּבִימִין
 הַחֲלָכָה עַל פִּיהֶם כְּהַלְכָה לְמוֹשֶׁה מִסִּינַי,
 עַד שְׂמֵאִיר בְּבָנִים וְתַלְמִידֵי־הַתְּחֻמָּוֹת
 עֲצוּם וְנוֹרָא שִׁיתְּחַזְּקוּ כָּל יְמֵיהֶם וְעִתֵּיהֶם
 כְּכֹל מִה שִׁיעֵבֵר עֲלֵיהֶם שְׁלֹא יִפְּלוּ וְלֹא
 יִתְּרַחְקוּ מִה' יִתְּבַרֵךְ לְעוֹלָם אִף אִם יַעֲבֹר
 עָלָיו מִה. שְׂדֵעוֹ בְּחִינַת 'יִשְׁשַׁבֵּר',

שעוברים על האדם לבחינת העת האחרון שהוא עת קבול השכר של כל אחד מישראל שהוא בחינת "פעת ואמר ליעקב ולישראל מה פעל אל" (במדבר כג, כג), המובא בהתורה הנ"ל לענין הארת הרצון המפלג בשעת האכילה וכו' פנ"ל. וזהו 'לדעת מה עשה ישראל' מ"ה דיקא בחינת פעת ואמר ליעקב ולישראל מה פעל אל שהוא בחינת הארת הרצון שהוא בחינת מוה, בחינת (תהלים לא, כ) "מה רב טובך אשר צפנת ליראוך וכו'". כי עקר ההתחזקות הוא על-ידי הרצון שאיך שעובר עליו בכל עת איך שהוא איך שהוא על כל פנים יחזק את עצמו ברצון חזק מאד לה' יתברך ועל כל פנים יכסף וישתוקק לשוב לה' יתברך מכל מקום שהוא כי סוף כל סוף מה ישאר מנגונו ובפרט שכבר גלו לנו הצדיקים אמתיים שהרצון הטוב בעצמו יקר וחשוב מאד מאד, וזה בחינת עקר התכלית האחרון בחינת 'מה רב טובך' וכו', על-כן צריך להתחזק תמיד בכל עת ברצון חזק לה' יתברך מכל מקום שהוא שעל-ידי זה יתעורר ויתגבר להתפלל תמיד לה' יתברך ולהרבות באמירת תהלים ותחנון ובקשות רבות שישחל עליו ה' יתברך ומשויך עליו הרחמנות האמתי של המנהיג האמתי שהוא בחינת 'כי מרחמם ויגהם' (ישעיה כג, י), עד שזוכה לצאת מהרוח שטות וכו' ובפרט להרבות בהתבודדות שהיא שיחה ותפלה בינו לבין קונו עד שישפך לבו פנים נכח פני

ה' עד ישקוף וראו ה' משמנים ויאיר עליו הדעת הקדוש לבטל הרוח שטות עד שיצא וישוב מכל העוונות ויזכה להתקרב לה' יתברך באמת. כי תפלה זו בחינת יראה, בחינת 'מוה הנ"ל, בחינת (דברים י, יב) "מה ה' אלהיך שאל מעמך כי אם ליראה", שהוא בחינת תפלה בחינת (משל לא, ט) "יראת ה' היא תתהלל", וכמוכא שם פסוק זה לענין הארת הרצון הנ"ל, ענין שם:

נב ועל-כן שכמו של יששכר דיקא ששקבלו הדעת הקדוש הנה הנ"ל. הם נתנו עצה להביא עגלות לשאת את המשכן ששם עקר התקשרות והכלליות של דרי מעלה ודרי מטה פנ"ל. שזה היה עקר התקון על המא העגל שפגמו ישראל באמנה ועבדו עבודה זרה. וכשנתרצה ה' יתברך למשה צוה לו לעשות המשכן בתקונים נוראים ונפלאים פאלה עד שעל-ידי זה ימשיכו שכינתו למטה לגלות ולהאיר כי מלא כל הארץ כבודו וכו'. שעל-ידי זה עקר התקון וכנ"ל. ועל-כן שכמו של יששכר שהם עסקו מאד בלמוד הקדוש הנה שקבלו מרובם, על-כן הם נתנו עצה זאת להביא עגלות לשאת את המשכן באופן שייכלו על-ידי גשיאת המשכן להמשיך אלקותו יתברך למטה בכל הדרי מטה הירודים מאד להודיע לכל כי ה' הוא האלקים. שבשכיל זה הלכו ישראל במדבר ארבעים שנה והלכו ארבעים ושנים מסעות ועברו כמה מדבריות הכל כפי לגלות שה' יתברך בכל

מקום. כי ה' יתברך מרוקם ומגששא מאד מכל העולמות הרחוקים. ואף על פי כן בנפלאות חסדיו הוא מצמצם שכינתו למטה בזה העולם הגשמי דוקא, כי זה עקר גדלתו וכו', כמו שמבאר שם. וזה מרמז שם במדרש שאמרו, "המשכן הזה שאתם עושים פורח הוא באויר, עשו לו עגלות", ופרש שם ה"מפתחות בהנה", פורח הוא באויר? שהוא בלשון בתמיה. אבל יש לפרש שפנתם הוא בפשוטו שאמרו לישראל, הלא המשכן הזה שאתם עושים פורח הוא באויר כי הוא רחוק מאד מאד מזה העולם הגשמי וכול לפרח באויר ולהסתלק מקם, על כן צריכין לעשות תחבולות להמשיכו עוד למטה למטה להביא עגלות ושורים לשאת אותו עד שתהיה נמשכת הקדשה של המשכן גם על העגלות הגשמיים והשורים שהם בהמות חסרי דעת, כי כל מה שישראל ממשיכין קדשתו למטה למטה יותר ומגלין שבתקף הגשמיים שורה קדשתו עלידי זה נעלה ונתקדש שמו ויתברך ביותר כ"ל. ודקא על ידי זה נקשרת קדשתו למטה ולא תסתלק עוד, כמוכן כל זה בהתורה הנ"ל ובהר הקדוש ובתקונים, ובפרט במה שאיתא בתקונים דישאל תראן לה בשמע ישראל וקשרין לה בכמה קשרין של ציצית ותפלין וכו' וכו' שזהו בחינת (שיר השירים י. ג) "מלך אסור ברהמים" המובא בדבריו ו"ל (סיון סוף לקשי תנאי, עז שם) ועל כן היתה עצה עמקה של שבת יששכר להביא עגלות ושורים

לשאת את המשכן שלא ירחק באויר רק להמשיך קדשת המשכן על עגלות ושורים גשמיים באופן שימשיכו ויקשרו שכינתו למטה שזה עקר התקון וכו'.¹ כי העגלות שגשאו את המשכן הם בחינת מעשה מרובה שהיו שם אופנים והגלגלים נושאי הכפא, כי כל מעשה המשכן וסדר הדגלים היה בבחינת מרכבה העליונה פי' דע בבחינת "מרכבו ארמון" (שיר השירים

דף טו ב)

טו ב), ואלו האופנים והגלגלים של העגלות שהם בחינת גלגלי המרכבה הם בחינת גלגל החזור המובא בדבריו ו"ל (בענין הדרידיל המובא בלקוטי מוה"ר"ן שאצל הספרי מעשיות (שמות ה"ד סיון טו)) שהוא בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה בחינת כליית העולמות וכו', עין שם הטוב:

נג וזה בחינת מה שנאמר בעקב (בראשית טו ב): "וירא את העגלות אשר

שלח יוסף לשאת אתו ותהי רוח יעקב אביהם". כי שגשאו את יעקב נשאו אותו בבחינת המשכן, כמו שמבאר בפרשת הדגלים שהיו מסדרים כמו שצוה להם יעקב לשאת אותו אחר הסתלקותו, כמוכא בדבריו רבותינו ו"ל (במדרש רבה פרשה

ב. ח) ובפרוש רש"י (במדבר ב. ב), ובנודא גם בחי יעקב היו כל נסיעותיו בבחינת זאת בבחינת נסיעת השבטים עם המשכן, פי העקר הוא לזכות לזה בחינת בבחינת נדריים ו"א) "היום לעשותם", ו"מי שפירח בערב שבת וכו'" (עמודה וזה ג), ועל כן יעקב אבינו קדש את עצמו כל יום עד שזכה בחינת לזה שכל נסיעותיו היו בבחינת הנ"ל

וְאָקָה פֶּת לַחֵם וְסֵעְרוּ לְבַבְכֶם – בַּתּוֹרָה
 נְבִיאִים וּכְתוּבִים מְצִינוּ שְׁפָתָא סַעְדָּא
 דְּלִבָּא וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַשְּׂבִיעִיָּה הוּא מִהֶאֱרַת
 הַרְצוֹן בְּחִינַת 'מִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן'
 שְׁנִמְשָׁךְ מִתְּדִים שֵׁשׁ בָּיִם הַחֲכֵמָה שֶׁהֵם
 הַרְמוּזִים הַנ"ל בְּחִינַת 'פּוֹתַח אֶת יַדְךָ' וְכוּ'.
 כִּי עֵקֶר חַיִּית הָאָדָם שְׁמֻקְבֵל מִהַמְּאֻכֵל
 הוּא עַל־יְדֵי הַחֲכֵמָה וְהַדַּעַת שְׁמֻלְבֵּשׁ
 בְּהַמְּאֻכֵל שְׁמֻשֵׁם כָּל הַחַיִּית, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
 (קִהְלָה י, ב): "הַחֲכֵמָה תַּחֲדָה", וְעֵקֶר שְׁלֻמוֹת
 הַדַּעַת הֵם הַרְמוּזִים שְׁמֵאִיר הַרֵב לְתַלְמִידָיו
 בְּיָדָיו וְכוּ'. ל. וְעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַהֲתַנְּבֵרוֹת
 בְּמַלְחָמָה שְׁצָרִיד כָּל אָדָם לְלַחֵם בְּזֶה
 הָעוֹלָם מַלְחָמָה הָאֲרָפָה וְהַגְּדוּלָּה עִם
 הַיָּצֵר הָרַע וְהַמּוֹזְעִים שֶׁהַמַּלְחָמָה מִתְּנַבֶּרֶת
 וּמִתְּפַשְׁטֶת כָּכֵל עַת כְּמַעֲט בְּלִי שְׁעוֹר וְאִין
 לָנוּ שׁוֹם כַּח כִּי אִם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
 שְׁקַבְּלָנוּ מִרְבוּתֵינוּ וְכוּנָם לְבָרָכָה שְׁבָאָרוּ
 לָנוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה וְהוֹדִיעוּנוּ לָנוּ דְרָכֵי הַתּוֹרָה
 בְּכֵמָה וְכֵמָה עֲצוֹת וְדַרְכִים יְשָׁרִים
 לְהַתְּנַבֵּר כְּנִגְדָם וְלִבְלִי לְהִיּוֹת גִּלְכָד
 בְּרִשְׁתָּם. שְׁהוּוּ בְּחִינַת הַדַּעַת הַקְּדוּשָׁה
 הַנ"ל שְׁמֵאִיר הַרֵב הָאֵמֶת כָּכֵל דּוֹר לְכַנּוּ
 וְלְתַלְמִידָיו שְׁהַעֲקָר הוּא לְהַצִּיל יִשְׂרָאֵל
 מִעוֹנוֹת וְכוּ' כַּנ"ל. וְעֵקֶר הַדַּעַת הַזֶּה אִי
 אֶפְשָׁר לְהֵאִיר בָּהֶם כִּי אִם עַל־יְדֵי רְמוּזִים
 שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים כַּנ"ל. כִּי אִי אֶפְשָׁר
 בְּשׁוֹם אֶפֶן לְהוֹדִיעַ וְלִבְאֵר לְכָל אָדָם אִיד
 וְתַנְּבֵר לְשֹׂאֵר עַל עֲמִדוֹ כָּכֵל מִה שְׁעִיבֵר
 עֲלָיו כָּכֵל הָעֵתִים הַשּׁוֹנִים שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו,
 רַק הַמְּשִׁיבֵל הַחֶפְזָן בְּאֵמֶת צָרִיד לְשׁוֹם לְבוֹ
 לְהַבִּין הַרְמוּזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדִים שֵׁשׁ בָּיִם

בְּחִינַת נְסִיעַת יִשְׂרָאֵל עִם הַמְּשִׁיבֵן שְׁזֶה
 הַסּוּד יָדַע יוֹסֵף כִּי יַעֲקֹב מָסַר לוֹ כָּל
 חֲכֵמָתוֹ, עַל־כֵּן פֶּאֶשֶׁר רָאָה אֶת הָעֵגְלוֹת
 אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אוֹתוֹ אִוּ, וְתַחֲתֵי
 רוּחַ יַעֲקֹב'. כִּי הַבִּין שְׁזֶה הַסּוּד אִינוּ יוֹדַע
 רַק יוֹסֵף, כִּי הוּא סוּד הָעֵגְלוֹת שֶׁל
 הַנְּשִׂאִים שְׁנִשְׂאוּ אֶת הַמְּשִׁיבֵן שְׁכָל סֹדֵר
 נְסִיעַתָם עִם הַדְּגָלִים קָבְלוּ מִיַּעֲקֹב אֲבִיהֶם
 כַּנ"ל. שְׁעַל־יְדֵי הַסּוּד הַזֶּה שֶׁל מַעֲשֵׂה
 הַמְּשִׁיבֵן וְיִשְׂרָאֵל נִשְׂאוּ אוֹתוֹ עִם סֹדֵר
 הַדְּגָלִים עַל הָעֵגְלוֹת וְהַשּׁוֹרִים וְכוּ' עַל־יְדֵי
 כָּל זֶה עֵקֶר תַּקּוּן הָאֵמוּנָה לְכַפֵּל חֵטְא
 הָעֵגֶל שֶׁהוּא פָּנָם הָאֵמוּנָה. כִּי עַל־יְדֵי כָּל
 הַתַּקּוּנִים שֶׁל הַמְּשִׁיבֵן עִם הָעֵגְלוֹת וְכוּ'
 כַּנ"ל עַל־יְדֵי זֶה מְמַשְׁכִּין שְׁכִינָתוֹ לְמַטֵּה
 בְּקִשָׁר אַמִּיץ וְחֹק שְׁלֵא יִתַּקֵּן וְלֹא יִהְיֶה
 לְעוֹלָם שְׂאֵפְלוֹ עֵתָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים
 הָאֵלֶּה בְּסוּף הַגְּלוּת בְּעַקְבוֹת מִשְׁחָא
 בְּמִרְיוֹת דְּמִרְיוֹת גְּלוּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁל
 הָעֵתִים הַלְלוּ אֶף־עַל־פִּי־כֵן יְאִירוּ כְּנוּ
 הַצְּדִיקִי אָמֶת שְׁבַע גַּם עֵתָה אִיד
 לְהַתְּחַזֵּק כָּכֵל עַת בְּחִינַת 'יִמְכְּנִי יִשְׁשַׁכֵּר
 יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים לְדַעַת מִה יַעֲשֵׂה
 יִשְׂרָאֵל' וְכוּ':

נד וְנַחֲזוֹר לְעִנּוּן הַלְכוֹת סַעְדָּה וּבְצִיעַת
 הַפֶּת וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת בְּרַפְתָּ
 הַמוֹצִיא שֶׁהוּא חֲשׂוּבָה וְקוֹדֶמֶת לְכָל בְּרַפְתָּ
 הַנְּהַיֵּן מִכְּבָאָר בְּפוֹסְקִים, כִּי עֵקֶר הַשְּׂבִיעִיָּה
 וְסַעְדָּת הַלֵּב הוּא הַלְחָם שֶׁהוּא עֵקֶר
 אֲכִילַת הָאָדָם. וְכֵמוּ שְׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
 וְכוּנָם לְבָרָכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה מו, יא) וּמוֹכָא
 בְּפִרוּשׁ רִש"י ו'ל עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית יח, ה):

החכמה באפן שישאר קים בנקדת יהדותו לעולם ועד, כי יש רמזים הרבה שמאיר הצדיק לכל אדם בדרך עצות נפלאות להצילו מחטאים שישמר מחשבתו, כי אי אפשר לשני מחשבות שיהיו ביחד וכו'. וכיצא בזה בכמה רמזים שמרמזים הצדיקים אמתיים שישמוט עצמו ולא יהיה פרוק אחרי שרירות לבו, וכו' כמו שכתוב (תהלים לב, ח): "אשפילך ואורך בדרך זו תלך אינעה עליך עיני, אל תהיו כסוס בפרד אין הבין וכו'". אבל מגדל התגבורות המלחמה של הוצר הרע וחילותיו - כי הבחירה יש לה פח גדול, על-ידי זה נמצאים הרבה שגבשלים כמו שגבשלים. ואזי רוצה הבעל דבר להתגבר עליהם להפילם לגמרי חס ושלום, כדוע נגע המספחת הזאת בכמה וכמה בני אדם וזה גרוע מן הכל. על-כן העקר להתקרב לצדיקי אמת שהם מכניסים בהם דעת כי עדין ה' אתם ואצלם כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל ועקר הדעת הזה בשלמות מכניסים בהם על-ידי רמזים הנ"ל, כי אי אפשר לבאר בפה ובכתב עד היכן עד היכן צריך כל אחד להתחזק בכל מה שיעבר עליו כל ימי תויו, רק צריך להתחזק ולהתגבר בעצמו ולהסתפל על הרמזים האמתיים של הצדיק וכו' וכנ"ל. נמצא, שעקר התגבורות המלחמה הוא על-ידי הרמזים שהם בחינת ידים הנ"ל: וזה בחינת מה שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קכד, א) "ברוך ה' צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי למלחמה", כי

עקר המלמד ללחם מלחמה זאת הוא על-ידי הידים והעשר אצבעות, כי הרמזים שהם בחינת ידים בחינת (משל, א, טו) "גמתי ידי", הם כלולים בכל העשר אצבעות כי יש הרבה רמזים, ובכל אצבע ואצבע מהעשר אצבעות יש פמה וכמה רמזים שנהו בחינת אצבעותי למלחמה. ומחמת שבהלחם מלבד ביותר הדעת עם הרמזים הנ"ל על-כן יש בו פח ביותר להשביע את האדם ולסעד את לבו, כי עקר השביעה על-ידי הרמזים שהם הידים שעל ידם נמשך הארת הרצון שמשם עקר השביעה פנ"ל. ועל-כן נקרא לחם לשון מלחמה כמו שכתוב (תהלים לב, א): "לחם את לחמי", וכמו שאיתא בזהר הקדוש שבשעתא דסעדתא הוא עדין קרבא. וכמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל שצריך לכלי להיות עצל שקורין שלמיזולגים כי צריכין להתגבר אז בשעת האכילה מאד להמשיך על עצמו הארת הרצון הקדוש הנ"ל. אף אם הוא כמו שהוא וכנ"ל. ועל-כן התורה נמשלה ללחם, כמו שכתוב (משל, טו, ה): "לכו לחמו בלחמי", כי התורה היא הדעת הנ"ל שמשם מקבל הלחם חיית להיות את האדם והעקר על-ידי הרמזים וכו' פנ"ל. וזה בחינת ברפת המוציא שמכרכין על הלחם שמשנה ברכה זו מכל ברפת הנהגין, כי פורטין בה בפרוש מקום יציאת הלחם, כי מכרכין המוציא לחם מן הארץ, ומכרכין הארץ בפרוש. מה שאין בן בכל ברפת הנהגין שמכרכין רק בורא פרי העץ או הארמה או שהכל וכו' ואין מכרכין

בפרוש שניצאו מן הארץ ארץ-עלפי שנקמות פלם הוציא ה' ותברך מן הארץ, כי "הכל יהיה מן העפר" (קהלת ג, ט). אך מן-המקום ששקד שביעת האדם וחיותו הוא על-ידי הלחם ביותר, על-יכן ברכה זאת חשובה מכלם ומזכירין בה בפרוש שהוציא הלחם מן הארץ, הינו שמזכירין לה' ותברך שברא את הלחם והשפיע בו חיות שהוא החכמה והדעת המלכש בו שמשם כל כחו להחיות את האדם כנ"ל. ועקר הדעת הנה שהוא החיות שבו. הוציא מן הארץ דיקא, דהינו מבחינת (שעה ג, ב) "מלא כל הארץ כבודו", כל הארץ דיקא, כי עקר אלקותו ותברך מתגלה בהארץ הזאת דיקא שזה כלל כל התורה הזאת שמראים לתדרי משה פי מלא כל הארץ כבודו, כי הקדוש-ברוך הוא יש לו שרפים וחיות וכו' ועולמות עליונים מאד מאד ומניח פלם ומשרה שכינתו בתחתונים, כי דיקא למטה בזה העולם "מלא כבודו את כל הארץ וכו'" (תהלים עב, יט) כנ"ל. ומשם מבחינה זאת ה' ותברך מוציא את הלחם להחיות את האדם כי עקר החיות הוא על-ידי זה שיודעון כי ה' הוא האלקים ומלא כל הארץ כבודו וכו' ל:

ועל-יכן ברכת הלחם חשובה וקודמת לכל ופוטרת כל הדברים הבאים מחמת הסעדה. וכמו שכתוב במשנה (ברכות פקו ו משנה ח): "ברך על הפת פטר את הפרפרת, ברך על הפרפרת לא פטר את הפת". כי עקר שלמות הדעת

מלכש ביותר בהלחם כי שם מלכשם ונעלמים כל הרמזים שיש בים החכמה שהם העקר, כי זה רואין בחוש שכל המאכלים יש בהם טעמים ערכים ומתוקים וכו' יותר מבהלחם, אבל ארץ-עלפי-יכן עקר השביעה והחיות הוא הלחם. וזה מחמת כי באמת כל הטעמים נמשכין מהדעת שנקרא מעם כמו שכתוב (תהלים קיט, טו): "טוב מעם ודעת למנוי", ועל-ידי-זה יש כח בהמאכל להחיות את האדם וכו' ל. וכל מאכל ומאכל מקבל איזה חלק מהדעת להחיות את האדם וכמו כן יש בו טעם ערב ומתוק וכו'. אבל בהלחם אין מרגישין בו ערכות ומתוקות כל פה, אבל באמת נעלמים בהלחם כל מיני טעמים של כל מיני מאכלים שבעולם, כי שם מלכש עקר הדעת בשלמותו שהם הרמזים שיש בים החכמה שהוא פלילות ושלמות כל הדעת וכו' ל. ועל-יכן הלחם חשוב ועולה על כל המאכלים שבעולם ארץ-עלפי שיש בהם טעמים ערכים ומתוקים מאד, כי כל ערכותם ומתוקותם שנגמשך מהדעת ששם כל הערכות והמתוקות האמת (וכמו שכתוב בהתורה "מי שידע מארץ-ישראל" בלקושי תננא סימן ט) שמתוקות הדעת עולה על הכל וכמו שכתוב (תהלים יט, א): "ומתוקים מדבש ונפת צופים", כל זה אין לו שלמות כי אם על-ידי הלחם שהוא עקר האכילה, כי שם בהלחם נעלמים כל הרמזים הנ"ל שהם הארת הרצון ששם עקר השביעה. ועל-יכן בהלחם אין מתגלה

ט

לא אתירא מהם, כי אני בוטח בזאת. שהיא אחת שאלתי וכו'. שהוא התנגרות הרצון דקדושה שאני מתגבר בכל עת. שעל ידי זה יסעני ה' ותברך לנצחם ולשפרם, כי עקר ההתנגרות במלחמה הוא על ידי הרצון דקדושה וכו' ל:

נו וזה בחינת סמיכות המשנה של פרק ד דמסכת אבות שהוא: 'כן זומא אומר איהו חכם הלומד מכל אדם, שנאמר (תהלים קיט, טז): "מכל מלמדי השכלתי". איהו גבור הכובש את יגרו, שנאמר (משלי טו, אב): "טוב ארף אפים מגבור וכו'", איהו עשיר השמח בחלקו, שנאמר (תהלים קכח, ב): "יגיע פפדו כי תאכל אשריך וטוב לך" - אשריך בעולם הזה, וטוב לך בעולם הבא. איהו מקבד המקבד את הבריות, שנאמר (שמואל א ב, ל): "כי מקבדי אכבד וכו' יקלו":

כי כלל המשנה הקדושה הזאת שגולה בן זומא הוא בחינת הארת הדעת דקדושה הנל המבאר בהתורה כי מרחמם הנ"ל. שזה עקר הכל, עקר קיום וישוב העולם כמו שמבאר שם. והתחיל מהעקר שהוא התקמה והדעת הנ"ל, ואמר, איהו חכם הלומד מכל אדם, ובודאי אין פגנתו שייסתפק בזה לבר במה שילמד מכל אדם ולא ילמד מרב כלל, כי הלא כבר הודירנו רבותינו זכרונם לברכה (אבות א, ו): "עשה לך רב וקנה לך חבר". ואמרו (ברכות טו): שכל מי שאינו משמש תלמיד חכם אפילו קרא ושנה וכו' הרי זה עם הארץ. וכמה וכמה הפליגו רבותינו זכרונם לברכה לילך

הערכות והמתיקות כל כך מחמת ששם הרמזים הם בהעלם גדול אבל הם עקר החיות והשביעה וכו' ל. ועל-כן כל המאכלים הם מופלים להלחם שהוא העקר, כי עקר הדעת הם הרמזים שהם נעלמים בהלחם שהם בחינת הארת הרצון, שהם עקר השביעה וכו' ל:

נה וזה, (שם כו, ה): "אם תחנה עלי מתנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש וכו'". הינו כי מבאר לעיל שעקר ההתנגרות במלחמה של זה העולם הוא על ידי הרמזים שהם בחינת הארת הרצון, כי אף-על-פי-כן אני רוצה היאמת וכו' וכמבאר מזה בדברינו כמה פעמים. וזה מבאר בסמיכות הפסוקים הנ"ל שאמר דוד, 'אם תחנה עלי מתנה לא יירא לבי אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח'. ומפרש והולך מהו זאת שהוא בוטח בו שהוא מה שאחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתו בבית ה' כל ימי חי' לחיות בנעים וכו', הינו בחינת התנגרות הרצון והכפופין דקדושה שכל שאלתי ובקשתי מאת ה' תמיד היא רק אחת שהיא, שבתו בבית ה' כל ימי חי' וכו'. שאזכה לשבת בבית ה' לחיות בנעים ה' וכו' שהוא רצון דקדושה ומאחר שכל רצוני רק לזה וכל שאלתי ובקשתי כל ימי חי' היא רק זאת, 'בזאת אני בוטח' בכל המלחמות שקמים עלי ובכל המחנות החונים עלי ומקפים ומסבבים אותי מכל צד ופנה ומצדי גדרים שאף-על-פי - כן

לקוטי הַלְכוּת ומילות יָדִים לַסֵּדֶה ו אַרְחָה חַיִּים נט

וּלְבַקֵּשׁ רַב וְחֲכָם אֶפְלוּ בְּמִתְחַקִּים וְכָל
הַחֲכָמִים שֶׁבְּעוֹלָם פָּלַם קָבְלוּ מִרַבֶּם
שֶׁקָּבְלוּ מִרַבֶּם עַד רַבֵּי הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוּא
מִזְשֵׁה רַבְּנֵי עַלְיוּ הַשְּׁלוֹם. אֵד פְּנֵת הַתַּנְּאָה
הַיָּא אִיזְהוּ חֲכָם שֶׁבְּכָר קָבַל הַחֲכָמָה
פְּרָאוּי מִרְבוּ הָאֵמֶתִי עַד שְׂרָאוּי לְקִרְוֹת
אוֹתוֹ גַּם-פֶּן בְּשֵׁם חֲכָם הוּא הַלּוֹמֵד מִפֶּל
אָדָם, הֵיגוּ בְּשֶׁקֶבֶל מִרְבוּ בַּחֲנִינֵי הַרְמָוִים
הַנִּזְ"ל, כִּי מוֹ שֶׁקָּבַל חֲכָמֹת רַבּוֹ פְּרָאוּי
עַל-יָדֵי שֶׁהִבִּין הַרְמָוִים שְׁלוֹ אִזִּי הוּא יִכּוֹל
לְלַמֵּד מִפֶּל אָדָם וְלִהְיִין מִפְּלָם רְמָוִים
לְהִתְקַרֵּב לַה' וְתַבְרָךְ וְכִמּוֹ שֶׁפְּתָב אֲרוֹנֵנוּ
מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵנוּ ז"ל (בַּחֲנוּךְ יְהִי פֶסֶן - וְהָיָה סִיּוֹן נִד)
שֶׁה' וְתַבְרָךְ מִצְמַצֵּם אֵת עֲצָמוֹ מֵאִין סוֹף
וְעַד אִין תְּכִלִּית וּמְרַמְזוֹ לְכָל אַחַד רְמָוִים
בְּכָל יוֹם לְהִתְקַרֵּב לְעַבְדוּתוֹ עַל-יָדֵי כָּל
מִחֲשָׁבָה דְּבוֹר וּמַעֲשֵׂה וְכוּ'. אֲבָל לְהִבִּין
כָּל זֶה צָרִיכִין לְהִיּוֹת בְּקִי מְאֹד בְּדַבְרֵי
הַתּוֹרָה שֶׁקָּבַל מִרְבוּ עִם הַרְמָוִים שֶׁבָּהֶם.
וְאִזּוּ יִכּוֹל לְמַצֵּא דְּבַרֵּי תוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה
בְּכָל הַשִּׁיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם עַד שֶׁיִּלְמַד וַיְבִין
מִהֶם חֲכָמוֹת וְעֲצוֹת אֱמִתִּיּוֹת לְהִתְקַרֵּב
לְעַבְדוּתוֹ וְתַבְרָךְ. כִּי בְּכָל הַשִּׁיחוֹת
שֶׁבְּעוֹלָם יֵשׁ בָּהֶם תּוֹרָה גְּעֵלְמַת רַק
שֶׁצָּרִיכִין לְתַת לֵב לָהּ וְלִהְיִית בְּקִי הַיִּטֵּב
בְּחַדְרֵי הַתּוֹרָה שֶׁקָּבַל מִרְבוּ. וְהוּוֹ שֶׁמִּבְּיֵא
הַפֶּסֶק (תְּהִלָּים ק"ט, ע"ג): "מִפֶּל מְלַמְּדֵי
הַשְּׁפִלְתִּי כִּי עַדוּתִיד שִׁיחָה לִּי". שֶׁבְּכָל
הַשִּׁיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם אֲנִי מוֹצֵא עַדוּתִיד
שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, וְעַל-יָדֵי זֶה, 'מִפֶּל מְלַמְּדֵי
הַשְּׁפִלְתִּי', כִּי בּוֹדְאֵי זֶה שֶׁמוֹצֵא בְּכָל
הַשִּׁיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם דְּבַרֵּי תּוֹרָה הַנְּעֵלְמִים

שֵׁם, הוּא יִכּוֹל לְלַמֵּד מִפֶּל אָדָם וְלִהְיִין
וְלִהְשָׁפִיל מִפֶּל דְּבַרֵּיהֶם וְשִׁיחוֹתֵם רְמָוִים
לְהִתְקַרֵּב לַה' וְתַבְרָךְ. [כִּמּוֹ שֶׁשִּׁמְעֵתִי
מִמֶּנּוּ ז"ל, שְׁמִי שֶׁבְּקִי הַיִּטֵּב בְּדַבְרֵי תוֹרָתוֹ
יִכּוֹל לְמַצֵּא בְּכָל הַשִּׁיחוֹת דְּבַרֵּי תוֹרָתוֹ
זְכוּ]. גַּם-צֵא, שֶׁהַלּוֹמֵד מִפֶּל אָדָם זֶה
בַּחֲנִינֵי הַחֲכָם שֶׁמִּבִּין הַרְמָוִים שֶׁל רַבּוֹ
שֶׁעַל-יָדֵי זֶה יִכּוֹל לְלַמֵּד מִפֶּל אָדָם פְּנִ"ל.
וְהוּוֹ שֶׁנִּסְמָךְ לָהּ, אִיזְהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֵת
יָצְרוֹ. כִּי עַקֵּר הַגְּבוּרָה וְהַנְּצָחוֹן שֶׁל
הַמְּלַחְמָה שֶׁל הָאָדָם הוּא עַל-יָדֵי הַרְמָוִים
שֶׁהֵם בַּחֲנִינֵי יָדִים בְּבַחֲנִינֵי 'יָדֵי לְקָרֵב' וְכוּ'
וְכוּ"ל. וְזֶה שֶׁמִּבְּיֵא הַפֶּסֶק 'טוֹב אֲרָךְ
אֲפִים מִגְּבוּר' וְכוּ'. הֵיגוּ שֶׁעַקֵּר הַגְּבוּרָה
לְהַתְּנַבֵּר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל מַה שֶׁצָּרִיד
לְהַתְּנַבֵּר הוּא אַרְיֵת אֲפִים לְהַאֲרִיךְ אִפּוֹ
עַל כָּל מַה שֶׁיַּעֲבֵר עַלָּיו כָּל יְמֵי חַיָּו וְלֹא
יַפֵּל מִשּׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם אֶפְלוֹ אִם יַעֲבֵר
עַלָּיו מַה. וְכִמּוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה שֶׁל
אַרְיֵת אֲפִים (בְּסִיּוֹן קַדָּה) וּבְדַבְרֵינוּ הַרְבֵּה
מְזֵה. וְכָל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כִּי אִם
עַל-יָדֵי הַרְמָוִים הַנִּזְ"ל שֶׁעַל-יָדֵי זֶה יִכּוֹל
לְלַמֵּד מִפֶּל אָדָם וְלִהְיִית חֲכָם פְּאֵמַת עַד
שֶׁיְבִין אֵיד לְהַצִּיל אֵת עֲצָמוֹ וְלִהְשָׂאֵר עַל
עַמְדוֹ שֶׁזֶה עַקֵּר הַחֲכָמָה פְּיָדוּעַ:
נוּ זֶה שֶׁנִּסְמָךְ לָהּ, אִיזְהוּ עֲשִׂיר הַשְּׁמִחַ
בְּחֻלְקוֹ. כִּי כְּבָר מְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה
הַנִּזְ"ל שֶׁעַל-יָדֵי הַדַּעַת הַנִּזְ"ל שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵי
כְּלָלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵי כְּבִישַׁת
הַיָּצֵר, כִּי מֵאִרְיִין בָּהֶם הַדַּעַת לְגַרֵּשׁ הַרוּחַ
שִׁטוֹת שֶׁמֵּהֶם כָּל הַחֲמָאִים רַחֲמֵנָא לְצִלָּן
וְכוּ', עַל-יָדֵי זֶה זּוֹכִין לְקַבֵּל הַפְּרָסָה

ט"ו ט"ו ט"ו

והעשירות מינם החכמה מהידים שהם הרקומים שיש שם שהם בחינת הארת הרצון כג"ל וזהו שנסמך לשתי בבות הנ"ל, 'איהו חכם', 'איהו גבור' וכו', 'איהו עשיר'. פי משם כל העשירות והפרנסה כג"ל. ועקר הפרנסה והעשירות נמשך משם מינם החכמה שהוא הדעת הנ"ל, על-ידי בפתוחו כמו שמבאר שם על פסוק (תהלים קד, ט): "בלם אלך ישברון וכו'". שעל-ידי זה מקבלין הפרנסה והעשירות שמאיר שם הארת הרצון בחינת 'ומשביע לכל חי רצון'. ואזי הפרנסה נשחקת ונחלקת לכל אהר פראוי לו כמו שמבאר שם על פסוק 'ליתן זה צרת לשחק בו' וכו', עין שם היטב. וזהו בחינת 'איהו עשיר השמח בחלקו', פי עקר העשירות האמתי הוא בשזוכה לקבל העשירות בקדשה מבחינת ים החכמה הנ"ל. מהידים שיש שם שאז מקבל הארת [הרצון] ואז הוא בודאי שמח בחלקו שזהו בחינת רצון הנ"ל, בחינת 'ומשביע לכל חי רצון'. שמוצא רצון בכל מה שה' יתברך משפיע לו מאחר שפך הוא רצונו יתברך. וזהו שנאמר, 'גיע פפך פי תאכל' וכו', 'גיע פפך' דיקא, דהינו שמקבל האכילה והפרנסה מהכפיים והידים שגנים החכמה על-ידי הפתוחו שנושא עיניו לשמים. ושומח אליו יתברך בפיו בבחינת (תהלים קמג,

הוא בחינת הארת הרצון המפלט הנ"ל שהוא בחינת (פסוק כג, כג) "כעת יאמר לעקב ולישראל מה פעל אל" שהוא בחינת (תהלים לא, ט) "מה רב טובך אשר צפנת ליראך וכו'" כמו שמבאר שם. ומאחר שזוכה גם בזה העולם להארת הרצון כג"ל. בודאי אשרי לו גם בעולם הזה פי מאיר עליו הרצון שהוא מעין עולם הבא, ועל-כן בודאי 'אשרי בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא', פי אז זכה להארת הרצון בתכלית השלמות שהוא רב טוב הצפון מאחר שגם בזה העולם המושך על עצמו הארת הרצון שהוא בחינת השמח בחלקו וכו':

נח וזהו, 'איהו מכבד המכבד את הגריות. שנאמר, פי מכבדי אכבד ובני יקלו'. והוא אינו מוכן לכאורה איד מוכח מזה הפסוק שהמכבד הוא המכבד את הגריות. הלא זה הפסוק פי מכבדי וכו', מדבר רק מכבוד ה' יתברך? אך על-פי כל הנ"ל מוכן ומבאר היטב. ויבאוי דפתח התנא מסיים. פי התחיל איהו חכם וכו'. שהוא החכמה והדעת הנ"ל להכיר את ה' יתברך שזה עקר החכמה, כמו שכתוב (תהלים כג, ט): "אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' פי אם בזאת וכו', השפל וידע אתי". ועקר החכמה והדעת הזה הוא לידע ולהאמין פי מלא כל הארץ כבודו וה' יתברך בוחר בעבודת המתחוננים שבוה העולם שהם דרי מטה ובהם עקר התגלות כבודו יתברך וכו'. ועל-כן בודאי צריכין לכבד את הגריות פי

(1) "פרשתי יד אלך וכו'" בחינת "שפתתי אלך כפי" (תהלים פח, ט). ואז בודאי "אשריך וטוב לך" - "אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא". פי עקר שעשוע עולם הבא

לקחתי בחזקה וכו'". ועל-כן הוכיחם שם הנביא ואמר להם (שם טו): "הנגלה נגליתי לבית אביך במצרים" שהוא אהרן הכהן הראשון, כפי שפרש רש"י שם, הינו שהוכיחם מדוע אינם הולכים בדרך אביהם אהרן הכהן הראשון שממנו כל קדשת הכהנה, כי אהרן הכהן הראשון שממנו כל קדשת הכהנה, כי אהרן הכהן עסק בתחילת המשכת הדעת הנ"ל לישראל בתכלית השלמות, כי היה אוהב שלום וכו', כמו שאמרו רבותינו וזרנום לברכה (אבות א, יב): "היו מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרנן לתורה". כי המשכת הדעת הנ"ל לגלות פי מלא כל הארץ כבודו שעל-ידי זה נקשרין ונקללין העולמות זה בחינת שלום כנ"ל, כי הפל תלוי בשלום, כי על-ידי שעושים שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, על-ידי זה נולדין ונתרבו בנים ותלמידים, כמו שמבאר במקום אחר שעל-ידי השלום שבין אדם לחברו יכול כל אחד לדבר עם חברו ביראת שמים ולקרבו לה' ותברך וכו' (כמו שמבאר בהתורה רצ"א בסיון טו). וזה היה עבודת אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו. אוהב את הבריות ומקרנן לתורה, כי על-ידי השלום עקר ההתקרבות לתורה וכן"ל. ועל-ידי זה דיקא וכה לקדשת הכהנה לדורות, כי זה עקר קדשת הכהן להאיר בגנים ותלמידים ולכלל ולקשר כל העולמות על-ידי זה שזהו בחינת עבודת הקרנות וכן"ל.

בזה מכבד את ה' ותברך, כי צריך להאמין שכל אחד מישראל מלבד כבודו ותברך, כי מכל אחד מישראל אפלו הגרוע שבגורעים כל זמן שהוא בכלל האמונה הקדושה ה' ותברך מקבל ממנו כבוד והתפארות פרטי, כי על ישראל גאון וקבדו ונגלו פדוע. ועל-כן גודאי צריך לכבד את כל אחד ואחד. ועקר הכבוד הוא לדבר עם כל אחד מהתכלית להכניס בו יראת שמים וכן לקבל ממנו בבחינת "ומקבלין דין מן דין" (ישעיה ו, ג תרגום יונתן), שזהו בחינת ה'לומד מכל אדם' שהתחיל בזה, כי זה עקר הכבוד בבחינת (שמות וכה לת, ה): "אין כבוד אלא תורה". וכמו שהזכיר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בתורה הנ"ל שכל אדם צריך לעסוק בזה להכניס הדעת בתברו וכו' כמו שמבאר שם. וזה עקר כבוד ה' ותברך כנ"ל ועל-כן הביא הפסוק 'כי מכבדי אכבד' וכו'. כי זה עקר כבוד ה' ותברך כנ"ל:

נט כי המקרא הזה 'כי מכבדי אכבד' וכו'. נאמר על בני עלי על שבוי את בני ישראל ותקרנות, כמו שכתוב שם בפירוש (שמואל א פרק ב) והם עשו ההפך ממה שתורה ראוי להם לעשות, כי הם היו פתנים ועקר קדשת הכהן הוא בחינת פלליית בן ותלמיד כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, כי הפתנים מקריבים כל הקרנות שעל-ידי זה עקר פלליית וההתקשרות של דרי מעלה עם דרי מטה וכו' כנ"ל והם פגמו בזה מאד כי בזה את ישראל ותקרנות ואמרו (שם טו) "ואם לא

ועליבן הוכיח את בני עלי על זה שאינם
הולכים בדרך אהרן הבהן אביהם. ועליבן
סים, 'כי מכבדי אכבד ובני יקלו'. כי זה
עקר כבודו בשהולכים בדרך של אהרן
הבהן לאהב שלום וכו'. ולאהב את
הבריות ולקרובן לתורה שעלידי זה מגלין
פי מלא כל הארץ כבודו פנ"ל. ועליבן וכה
אהרן באמת לכבוד גדול זה שהוא קדשת
הבהנה בחינת 'כי מכבדי אכבד ובני יקלו',
שהם המביאים את בני אדם ומוציאים
חסרונות בכל אדם. וקשרואים את אחד
ש'רצה להתקרב לה' ותברך מבקשים
ומתקשים למצא בו מומין וחסרונות
ומביאין אותו ודרי הם פאלו מבויז, כפיכול,
את ה' ותברך שכל כבודו עלידי מעשה
התחתונים. והעקר עלידי התקרבות
הרחוקים מאד לה' ותברך כמו שנתבאר
במה פעמים בדרבינו. ועליבן נאמר
עליהם 'ובני יקלו', אבל המכבד את
הבריות ומקיים אל תהי בו לכל אדם
וחותר ומשתדל לדבר עם כל אחד
מהתכלית להכניסו אל התקדשה שזה עקר
הכבוד, בודאי הוא מכבד את ה' ותברך
ועליו נאמר, 'כי מכבדי אכבד'. נמצא,
שהתנא ככל פאן כל תקוני המשיכת
הדעת הקדושה הנ"ל. שהיא 'איתו חכם'
וכו' שהוא מי שזכה לדעת הנ"ל פנ"ל.
שעלידי זה הוא מתגבר על הרוח שמת
וכו'. שזהו בחינת 'איתו גבור הכובש את
יצרו' וכו'. ועלידי זה נמשך הפרנסה
והעשירות מים החכמה וכו'. שזהו בחינת
'איתו עשיר' וכו'. וכל זה הוא לגלות

כבוד ה' ותברך בכל העולם ובכל בני
אדם שבעולם לקרב כל הרחוקים
שבעולם עלידי שמגלין להם פי מלא כל
הארץ כבודו שזהו בחינת 'איתו מכבד'
וכו' וכנ"ל:

ס וזה, (תהלים קיט, טז): "מה אהבתי תורתך
כל היום היא שיחתי". מה
אהבתי תורתך בחינת אהבה ורצון
המפלג פנ"ל, עלידי זה כל היום היא
שיחתי, פי עלידי הארת הרצון הנ"ל,
שהוא בחינת רמזים הנ"ל, עלידי זה
מוציאין בכל השיחות שבעולם רמזים
להתקרב לה' ותברך כמו שמבאר לעיל
על פסוק, 'מכל מלמדי השפילתי פי
עדותיך שיחה לי, וכנ"ל. וזה שנסמך לזה,
'מאיבי תחמני מצותך פי לעולם היא לי'.
כי עלידי זה עקר ההתגברות על האויבים
שהם היצר הרע וחילותיו וכנ"ל. וזהו 'פי
לעולם היא לי', הינו שפכר קבלתי
מרבתי שהתורה הקדושה עומדת לעולם
ועד. בחינת 'לעולם ה' דברך נצב בשמים.
לדר ודר אמנתך כוננת ארץ ותעמוד' (שם
קט, פט ז), הינו שאוד שהוא אחר כל מה
שעובר על האדם, "אתה מרום לעולם
ה'" (שם צב, ט), פי דבריו חיים ומקיימים וכו',
לעד לעולמי עולמים' וכו'. ועלידי זה
'תחמני מצותיך מאיבי' להתחזק לכלי
לפל משום דבר רק להתגבר בכל יום
ובכל עת מתדש לחטף תורה ומצוות כל
מה שיוכל. פי אוד שהוא זה ישאר לו קיים
לעולם בחינת 'פי לעולם היא לי' ועליבן
נסמך לזה 'מכל מלמדי השפילתי פי

להסתכל על כל מה שעובר עליו, כי צריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' כי אין יודעין כָּלָל, רק לקום כמו שצונו רבינו ו'ל שאין שום יאוש בעולם כָּלָל כי לנגלתו אין חקר וכו'. וכמו שנתבאר מזה פֶּבֶר בְּכֶמֶה מקומות. הפך פָּהֵם והפך פָּהֵם וכו', כי הם תייד לנגח:

הלכות בציעת הפת ודברים הנחונים בסעודה

סא וזה שהזהירו רבותינו וזרונם לברכה להביא מלח על השלחן ולמבל פרוסת המוציא במלח. כי פֶּבֶר מִבְּאֵר שהאכילה בקדשה היא בחינת התקשרות וכלליית העולמות עליונים ותחתונים. שהם בחינת גוף ונפש וכו' כנ"ל. ועל-כן צריכין לזהר להביא מלח אל הסעודה, כי עקר ההתקשרות והכלליית הוא על-ידי בחינת מלח, שהוא בחינת ברית מלח, בחינת קדשת הברית, (כמוקד בחתונה צוית צדק כסימן כג על מאמר רבותינו וזרונם לברכה מלח קמחו, חסר עו שם). שזה עקר קדשת הצדיק שעל-ידי זה מקשר כל העולמות עליונים ותחתונים יחד. בבחינת (דברי הימים א, כט, א) "כי כל בשמים ובאָרֶז", "כי כל - דא צדיק" (והי בראשית לא). כמו שכתבאר בהתורה הנ"ל, ועל-כן צריכין להביא מלח על כל התקבנות, כמו שפתיב (ויקרא ב, ט): "ולא תשביט מלח ברית אלהיך וכו' על כל קרבנך תקריב מלח". כי פֶּבֶר מִבְּאֵר שעל-ידי התקבנות גבולין ונקשרין העולמות עליונים למטה ותחתונים

עדותיך שיחה לי, כי הם בחינה אחת כנ"ל כי כל זה קבלתי מרבותי האמתיים שעל-ידי זה אני יכול ללמוד מפל אדם ולקבל מהם רמזים מפל השיחות שבעולם. בחינת 'פי עדותיך שיחה לי' וכנ"ל. וזה שאמר קדם לזה סמוך לפסוק 'מה אהבתי הנ"ל, לי קווי רשעים לאפדני עדתיך אתבונן לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד'. ונסמך לזה מיד 'מה אהבתי תורתך' וכו'. הינו שאמר שכנגד הרשעים והסמרא אחרא שקווי לאפדני התגברתי על-ידי עדתיך אתבונן שהתבוננתי בתורתך וראיתי כי לכל תכלה' - לכל תכלית דבר יש 'קץ' כפי שפרש רש"י שם, אכל רחבה מצותך מאד'. כי התורה והמצוות רחבים מאד בלי קץ ותכלית ואי אפשר להשיגם ועל-ידי זה עקר ההתקברות וההתחזקות על-ידי שיודעים שאין יודעים כלל שזהו בחינת (אבות ג, ט) "סיג לחכמה שתיקה" הנ"ל, בחינת רצון הנ"ל שנמשך על-ידי הרמזים כנ"ל, כי עקר ההתחזקות על-ידי שפאמנים בהדעת הקדוש הנ"ל שמלא כל הארץ כבודו וכו'. אבל תפך בשבאין עליו קשיות ואפלו בשקשה לו על עצמו על שאף-על-פירבן הוא פגום כל כך ורחוק כל כך מקדשת התורה או תפך צריך לברח מפל אלו הקשיות ולשתק במחשבתו ולקום 'סיג לחכמה שתיקה'. רק להתגבר בכל פעם לחטף איזה נקודות טובות כל מה שיוכל תורה ומצוות ובפרט תפלה ותחנונים ושיחה לפני קונו ולבלי

למעלה וכו'. ועל-כן מוכרחין להקריב מלח על כל התקרבנות. כי עקר התקרבנות על-ידי 'ברית מלח עולם' כנ"ל:

סב ועל-כן עקר האכילה היא פת במלח. כמו שכתוב (אבות

ד): "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל וכו'". כי לחם ומלח הם בחינה אחת. כי אותיות ל'ח' וימ'ל'ח שוין כמובא, כי בלחם נעלמין כל הטעמים שבעולם כנ"ל. ומובא בספרים בשם המחקרים שכל הטעמים שבכל המאכלים שבעולם הם על-ידי המלח שמערב בהתקבתם שהוא יסוד הרגיש מעמם וכפי שנוי ציורי חלקי המלח שבהם פן הוא שנוי מעמם. וכל זה מחמת שהמלח בשרשו גבה מאד, כי ברית פרותה למלח וכו'. וכמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה על פסוק (בראשית א, י): "יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים", שהיו המים תחתונים בוכין 'אגן בעינן למיהו קדם מלכא', עד שפרת לחם ברית שיהיו עולים לתקבן בנסוד המים בחג, ובמלח שמקריבין על כל התקרבנות, כי הרקיע המבדיל בין מין עליון, למין תתאין זה בחינת הצדיק הנ"ל כמובא שמקום עליונים ותחתונים, כל אחד בבחינתו בבחינת 'איה' ו'מלא' כנ"ל. ובתחלה היו המים התחתונים בוכין. כי לא ידעו שיכולין לגלות בהם התגלות אלקותו ומלכותו והפרדו. ועל-כן כבו ואמרו, אגן בעינן לחו קדם מלכא. עד שפיקסם ה' והקבדו. וברת לחם ברית מלח עולם.

שעל-ידי בחינת מלח בחינת קדושת הצדיק יזכו להתקרב על גבי המזבח ולעלות לתקבן לעלא ולעלא, כי אדרבא, עקר התגלות כבוד מלכותו הוא דיקא על-ידי התחתונים, כי דיקא הארץ מלא כבודו וכנ"ל. ועל ידם עקר ההתקשרות והתלליות וכנ"ל. ועל-כן כל המאכלים המתניין את האדם לקשר הנפש עם הגוף, שהוא בחינת פלליות העולמות כנ"ל, כל הרגישת מעמם הוא על-ידי חלקי המלח שבהם, כי עקר החיות המקשר הנפש עם הגוף שהוא פלליות הנ"ל הוא על-ידי בחינת 'ברית מלח' כנ"ל. וזהו בחינת לחם, כי בהלחם נעלמים כל הטעמים שבעולם. שהם בחינת חלקי המלח כנ"ל. ועל-כן לחם ומלח שייכים ומקשרין זה בזה מאד. ועל-כן הוהירו רבותינו וכוונם לברכה מאד למבל פרוסת הבציעה במלח וכנ"ל:

סג ועל-כן על פגם הברית נאמר: "היאכל תפל מבלי מלח"

(א"כ ג, י), כמובן בהפסוקים 'שרשמתי מפיו הקדוש על סימני היוד קפוטל תהלים (לקוטי מוה"ר קאא סימן צב), לומר בשביל תקון המקרה רחמנא לצלן, שהם כנגד היו"ד מיני גנינה, עין שם. וזהו, 'היאכל תפל מבלי מלח אם יש טעם פריד חלמות'. כי בלי מלח אין שום טעם, כי כל הטעמים נמשכין ממלח. שהוא בחינת 'ברית מלח עולם', בחינת קדושת הצדיק דגמיר ברית שעל-ידי זה כל ההתקשרות עליונים ותחתונים. שזה עקר תקון האכילה

ד"ר

לקוטי הלכות נטילת ידים לקצדה ו ארצה חיים סה

דקדושה שהיא במקום התקבנות שהם כולליו ומקשריו העולמות כנ"ל וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק (תקולא מא, כב): "זה השלחן אשר לפני ה'" שהאכילה במקום קרבן. ועל-כן "שלחן מכפר במזבח" (ברכות נה, הנייה כו), הינו כנ"ל: סד וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות ג, ד): "קד היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל וזמן במשורה תשתה ועל הארץ תישן ותי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אם אתה עושה כן אשריך וטוב לך. אשריך - בעולם הזה, וטוב לך - לעולם הבא". כי עקר הטוב והענג בעולם הזה ובעולם הבא הוא רק הרצון, דהינו כשהכל הוא כרצונו וזה רואין בחוש, ומוכן לכל משפיל כי בודאי אפלו אם יצטר בעפר כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות, אם אין רצונו שבע מזה וחספן ודואג שיהיה לו יותר, וגם דואג אולי יאבד גם זה שיש לו, מפל שפן כשאין לו קורת רוח מאשתו ובניו ושכניו וכיוצא ויש קטמות וסכסוכים ביניהם, או בודאי כל גשירותו אינו נחשב לכולם. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם כ. ג): "מרבח נכסים מרבה דאגה". שהוא מחמת כל הנ"ל. ויותר מזה דאגות מדאגות שונות. ועל-כן באמת אמר קהלת החכם מפל האדם: גם כל ימיו פעם ומכאובות וכו' (קהלת ב, כג). וזה ידוע ומוכן לכל שאי אפשר שמי לא האדם רצונו מזה העולם. על-כן באמת אין שום טוב בעולם כי אם כשזוכה להארת הרצון הנ"ל.

שיהיה כל מנמתו וכל חפצו ורצונו ותשוקתו וכסופיו רק לה' ותברך להכלל ברצון שברצונות. שזה הרצון נשאר קיים לעולם ועד. וכל נקדה ונקדה טובה שזוכה על-ידי זה הרצון, ואפלו אם לא זוכה פלוס חס ושלום, רק זה הרצון בעצמו הוא יקר ועולה על כל מחמדי תבל. והכל אין ואפס גמור. נגד נקדה אחת מרצון הטוב הזה. וזה אי אפשר לכאר בפה ובכתב, כי אם לכל חד כפוס מה דמשער בלבה. וזה, קד היא דרכה של תורה פת במלח תאכל. כי עקר האכילה היא בשביל הארת הרצון הנ"ל. שנמשך על-ידי כלליות העולמות. שהם בחינת התקשרות הנפש עם הגוף, שזהו בחינת פת במלח כנ"ל. וזהו, זמנים במשורה תשתה. כי המים הם בחינת מימי הדעת הנ"ל. הנמשכין מזה הים גדול ורחב ידים" (תהלים קד, כה). ואף-על-פי שהדעת יקר מאד אבל צריכין לקבלו במשורה ובמדה שלא יצא חוץ לגבול, שלא יבנס לקשיות ותרוצים שאין הזמן מספיק לכאדם. שזהו בחינת מימי לחכמה שתיקה. וזה בחינת זמנים במשורה תשתה שצריכין לשנות מימי הדעת במשורה ובמדה. שלא להתחכם יותר. בבחינת אל תתחכם הרבה ובתיב (קהלת ג, טו): "ואל תתחכם יותר" וכנ"ל שזהו בחינת אין משיחין בפערה, כמו שכתבאר שם. וזהו, ועל הארץ תישן. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (פסא בתרא עד): "ותיה רבי אליעזר

ישן ורבי יהושע געוור", ששנה היא בחינת 'מה' בחינת "עין לא ראתה וכו'" (ישעיה סה, ו). וצריכין לכלל העולמות עליון בתחתון וכו'. ועקר התגלות כבודו ותפוד הוא בארץ הנשמי הנה דיקא. ועל-כן כשישן על הארץ בשביל התורה הוא כולל ומקשר העולמות יחד, כי עולה ונכלל בבחינת 'מה' בשעת שנתו מתוך גשמיית הארץ הנשמי שישן עליה, כי יודע ומאמין שכלא כל הארץ כבודו. ומשם הוא נכלל גם בבחינת מ"ה שהיא בחינת שנה כנ"ל. 'חיי צער תחיה', שחיותו ושמתו יהיה חיי צער, כי יבין שבוה העולם אין שום תענוג שלם כלל, כי כל תענוגי זה העולם הם בבחינת (משל ד, י): "ואתירת שמחה תוגה" גם בזה העולם. מכל שכן מה שעתיד לתן דין וחשבון עליהם בעולם הבא. כי אי אפשר שיתנהג הכל כרצונו כנ"ל. על-כן אי אפשר להיות בזה העולם שיהיו נקראים חיים כי אם בשמסתפק במה שיש לו ושמתח בלקו אפלו - אם אין לו רק לחם וזים ברחק, כי אין שום צער ויפורים בעולם כי אם עוונות, שהם עקר המשואי בכד מכל המשאות של כל מיני יסורין שבעולם. כמו שמבאר בתחלת התורה הנ"ל, על-כן דיקא זה שמרצה בחיי צער יש לו חיים אמתיים על-ידי 'ובתורה אתה עמל' שהוא עקר החיות והטוב, כמו שכתוב (דברים כ, ב) "כי הוא תיך וכו'". וזהו: 'אם אתה עושה כן אשרך - בעולם הנה, וטוב לך - לעולם הבא', כי עקר שעשועי עולם הבא הוא

הרצון הנ"ל. שהוא בחינת 'מה רב טובך' וכו' כנ"ל. ומי שממשיך עצמו לרצון זה בעולם הנה, רק הוא זוכה לחיים ואשרי לו גם בעולם הנה כי אין שום חיים וטוב בזה העולם. כי אם תורה ותפלה ומעשים טובים. והעקר הוא הרצון וכו'". וענין בהשיות (שמות ה"ג שח) מה שבארנו בזה יותר קצת. והבאתי שם מה שקצת העולם מקשין על זה על מה שאמר התנא על 'פת כמלח' וכו' 'אשריך בעולם הנה'. שבאמת מי שיש לו לב אמתי להבין את כל המעשה תחת השמש. יבין וישפיל ויראה שאין שום טוב וחיות בזה העולם. כי אם בשמרים לילך בדרך התנא הנ"ל. ואז דיקא אשרי לו גם בעולם הנה, כי בלא זה כל מי שחפץ יותר חפצי העולם הנה ומחמדיו חיי מרים ומרורים ביותר אפלו מי שיש לו עשירות הרבה כפדוע לבקאים בהם, עצם רבוי המרירות מר ממות ורבוי הדאגות שסובלים גם בעולם הנה. מכל שכן מה שיצטרכו לתן דין וחשבון לעולם הבא, על שלא התנהגו כמובנים ועשירותם פראוי שעליהם נאמר (קהלת ה, י): "עשר שמור לבעליו לרעתו". וענין מה שכתוב השיחה הנפלאה (לקוטי מהר"ן התנא סקון קס) שהעולם אומרים שיש עולם הנה ועולם הבא וכו'. שגפי הנראה בכאן הוא הגיהנם וכו'. ומי שישים לבו באמת לרבי צדיקי אמת יבין גם כדעתו שדברי התנא הנ"ל הם פנים ואמתיים רק על-פי פשוטן של דברים. שרק מי שמרצה לילך בדרך הנ"ל. אשרי לו גם בעולם

הַדַּעַת הַקְדוּשׁ הָיָה מִשָּׁה רַבְנָה. כִּי הוּא הָיָה עָנִי מְאֹד מִכָּל הָאָדָם (בְּמִדְרַב יב, ט), וְכֵן הַתְּלִמְדִים הַחֲפִצִּים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ צִרִיכִים עַל כֹּל פְּנִים שְׂאֵל יִהְיֶה לָהֶם גְּסוּת רֹחַ וַיִּבְרָחוּ מִן הַכְּבוֹד, כִּי אִם לֹא יִכְתְּלוּ בְּבוֹדָם בְּיָדָי לֹא יִכְלֹו לְהִתְקַרֵּב אֶל הָאָמֶת, כִּי עַל־יָדֵי שְׂחָפֵץ בְּכְבוֹד עֲצָמוֹ חָס וְשְׁלוֹם הוּא פּוֹגֵם בְּכַוִּינַת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ, כִּי אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִין לְדוֹר וְכוּ' כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרָנָם לְבְרָכָה (סוֹסָה ה.), וְקָרַח פָּגַם בָּהּ מְאֹד עַד שֶׁכָּפַר בְּעֶקֶר כְּבִ"ל, וְעַל־כֵּן אָמַר אִזּוֹ מִשָּׁה, וְאַחֲרָי מִה הוּא, מִ"ה דִּיקָא וְכוּ"ל. וְעַל־כֵּן חִלַּק עַל צִיצִית וְעָקַר עַל תְּכֵלֶת שְׂבִיצִית, כִּי תְּכֵלֶת הוּא חֲבוּר שָׁחַר וְלָבֵן כְּמוֹכָא, כְּחוֹת פְּלִיּוֹת הַכְּבוֹד, שְׁחַר כְּחוֹת הַשָּׁד, כְּחוֹת עֵמֶק הַמִּשְׁעָה, כְּחוֹת אִי"ה, כְּחוֹת מִה חֲמִית וְכוּ'. לָבֵן כְּחוֹת הַתְּנַלְמוֹת, כְּחוֹת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ שְׂצָרִיכִין לְכַלֵּם יַחַד וְקָרַח פָּגַם בָּהּ כְּבִ"ל:

סו וְעַל־כֵּן מִסֵּר לוֹ עֲבוֹדַת הַקְּמָרַת, וְאָמַר לוֹ שֶׁשֶּׁם הַמְּנוֹת נְתוּן כְּתוּבוֹ שֶׁכֵּן נִשְׁרָפוּ נְדָב וְאִבְהוּא כִּי כֹל הַתְּקַרְבָּנוֹת הֵם כְּחוֹת פְּלִיּוֹת הַכְּבוֹד כְּבִ"ל, אֲבָל 'אֵין לָךְ חֲכִיב מִן הַקְּמָרַת' (תַּחֲנוּמָא תַּצְנָה טו) שְׂעָקַר הַתְּקַרְבָּנוֹת עַל יָדוֹ. וְעַל־כֵּן נִקְרָא קְמָרַת לִשְׁוֹן קִשְׁרָה, כִּי קְמָרַת יוֹרֵד לְמִטָּה לְמִטָּה מְאֹד לְהַעֲלוֹת מִמֶּמְקוֹ עִמְקֵי הַקְּלָפוֹת בְּסוּד הַלְּבָנָה. שְׂוָה כְּחוֹת אַחַד עֶשֶׂר סְמֵי הַקְּמָרַת כְּנֶגֶד אַחַד עֶשֶׂר אֲלוֹפֵי עֶשֶׂר וְכוּ'. שְׂוָה כְּחוֹת אַחַד עֶשֶׂר פְּסוּקִים שְׂמַתְחִילִין בְּגוֹן וּמְסוּמִין בְּגוֹן. נוֹן כְּחוֹת

הַזֶּה, וְכֹל מִה שְׂמַקְרֵב עֲצָמוֹ יוֹתֵר לְדָרֶךְ הַכְּבוֹד אֲשֶׁרֵי לוֹ, מִכָּל שְׂכָן אִם זָכָה בְּשִׁלְמוֹת לְדָרֶךְ הַכְּבוֹד, מִה רַב טוֹבוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא וְכוּ'. עֵינֵי לֹא רָאִתָּה וְכוּ'. ה' יִתְבָּרַךְ יִשִּׁים חֲלָקֵנוּ עִמּוֹ. אָמֵן, מִן יְהִי רְצוֹן:

סו וְזֶה כְּחוֹת "וַיִּקַּח קָרַח" - 'וְאִתְפְּלֵג קָרַח' (אֲנָלוֹס בְּמִדְרַב טו, א), שְׂחִלַּק בֵּין כְּחוֹת 'אִי'ה' לְכְּחוֹת 'מְלֵא'. כִּי עָקַר תַּקּוּן כֹּל הַמְּצוּוֹת וְעֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל הוּא לְכַלֵּל וְלְקַשֵּׁר הַעוֹלָמוֹת יַחַד. שְׂוָה כְּחוֹת הַמִּשְׁכָּן שֶׁהוּא כְּחוֹת הַבַּיִת - הַמְּקַדָּשׁ שֶׁהִקְרִיבוּ בוֹ הַתְּקַרְבָּנוֹת. שְׂעַל־יָדֵי זֶה עָקַר הַפְּלִיּוֹת וְכוּ' כְּבִ"ל, אֲבָל אִסוּר לְכַנֵּס בָּהּ הַדַּעַת בְּקִשּׁוֹת וְתַרְצִימֵי שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִשְׂכְּלוֹ כְּבִ"ל. רַק לְכַבֵּל הַדַּעַת וְגַד אֲבוֹתֵינוּ וְנֶגֶד הַצְּדִיקֵי אָמֶת הַמְּמוּשְׁכִּין זֶה הַדַּעַת בְּכָל יוֹר וְיוֹר. לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם כִּי מְלֵא כֹל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ וְלְכַלֵּל בְּכַוִּינַת מִה וְכוּ' כְּמוֹ שְׂמַכְבָּר שֵׁם. וְקָרַח מַחְמַת גְּסוּתוֹ פָּגַם בָּהּ מְאֹד וְנִכְנַס בְּקִשּׁוֹת שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִשְׂכְּלוֹ עַד שֶׁכָּפַר בְּעֶקֶר עַל־יָדֵי שְׂעִשְׂעָה פְּרוּד בֵּין כְּחוֹת 'מִה' לְכְּחוֹת 'מְלֵא'. וְכֹל זֶה הָיָה מַחְמַת גְּסוּתוֹ שֶׁכָּנֵא עֲצָמוֹ בְּנִשְׂאוֹת אֲלֵצָפֵן וְרָדַף אֶת הַכְּבוֹד. וְכוּהָ פָּגַם בְּכְבוֹד ה' יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר כֹּל הָאָרֶץ מְלֵא בְּבוֹדוֹ, וְצָרִיךְ כֹּל אָדָם לְכַבֵּל בְּבוֹדוֹ כְּבוֹד הַמְּקוֹם וְלִמְעַט בְּכְבוֹד עֲצָמוֹ וְלְהַרְבוֹת בְּכְבוֹד הַמְּקוֹם, כִּי מוֹכֵן שֵׁם בְּסוֹף הַתּוֹרָה כִּי מִרְחִמָם הַכְּבוֹד. שֶׁהִעָקַר תְּלוּי בְּעִנְיָה שְׂהוּא גְדוֹלָה מִן הַכֹּל. וְעַל־כֵּן עָקַר הַרְבֵּי הַרְאִשׁוֹן שֶׁהִמְשִׁיד זֶה

נפילה (ברכות ד:). ונגזר בחינת משיח ששייג
 שער הגנון שאי אפשר לעלות שם כי אם
 על ידי בחינת (תהלים עב יז): "לפני שמש יגון
 שמו". שזהו בחינת הגנון הפוכין שסביב
 פְּרֵשֶׁת "וְהָיָה בְּנֹסַע וְכוּ'" (פסוקי י, לה)
 וְכַמוּכָא. וְזוֹה בְּחִינַת הַגְּנוּן הַפּוֹכִין
 שֶׁבְּקַפְיֻטָּל קו בְּתַהֲלִים בְּמִזְמוֹר הוֹדוּ.
 שְׁמַדְבַּר מִכַּל הַגְּלוּיֹת שֶׁנִּפְלוּ בְּנֹסַת יִשְׂרָאֵל
 בָּהֶם שֶׁתְּקוּנָם עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַגְּנוּן שֶׁל
 מְשִׁיחַ. שֶׁהֵם בְּחִינַת הַצְּדִיקֵי אֵמֶת שֶׁבְּכָל
 דוֹר שֶׁמְבַרְכִּים בְּיִשְׂרָאֵל - לְצַעַק בְּכָל פֶּעַם
 לַה' וְלַהּוֹדוֹת לוֹ יְתַבָּרַךְ עַל חֲסָדָיו
 וְנִפְלְאוֹתָיו שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עַת בְּתוֹךְ
 עִמְק מְרִירוֹת הַצָּרוֹת בְּגוֹף וְנִפְשׁ וּמִמּוֹן
 וְכוּ'. וְכֵן לְצַעַק וְלַחֲזוֹר וְלְצַעַק בְּחִינַת
 וַיִּצְעֲקוּ וַיִּצְעֲקוּ וְכוּ'. כְּמוֹכָא בְּזוֹה הַרְבֵּה
 בְּדַבְּרֵינוּ. וְכַל זֶה הוּא בְּחִינַת קְטָרֶת פְּנִ"ל.
 שְׁצָרִיכִין לְאִמְרָם בְּכֹונָה כְּדֵי לְזַכּוֹת
 לַתְּשׁוּבָה כְּמוֹכָא. כִּי קְטָרֶת יֵשׁ לוֹ זֶה הַכַּחַ
 לְגִלוֹת בְּעִמְקֵי הַקְּלִפּוֹת כִּי מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. וְלַהֲעֵלוֹת מִשָּׁם כֹּל מִי שֶׁנִּפְלַל לְשָׁם
 וְכַ"ל עַד לְעֵלְא וְלַעֲלָא, כִּי סְלוּקָא דְקְטָרֶת
 עַד אֵין סוּף כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּהַר הַקְּדוּשָׁה,
 אֲבָל אַף עַל פִּי שֶׁקְטָרֶת גְּבוּהָ כֹּל כִּד גַּם
 בּוֹ סַם הַמּוֹת נִתּוֹן בְּתוֹכוֹ, שְׂבוּ גִשְׁרָפוּ נִדְב
 וְאַבְיָהוּא שֶׁפְּגַמּוּ גַם־כֵּן בְּכַלְלִיּוֹת הַזֶּה
 מְרַבִּין קְדֻשָׁתָם הַעֲצוּמָה מְאֹד. בְּחִינַת (וַיִּקְרָא
 טו): "בְּקִרְבָּתְכֶם לִפְנֵי ה' וַיִּמְתּוּ", אֲבָל
 אַף־עַל־פִּי־כֵן פְּגַמּוּ מְאֹד, כִּי עָלוּ לְמַעְלָה
 מְעַלָּה שְׁלֵא בְּרִשׁוֹת וְלֹא רָצוּ לְהוֹרִיד עֲצֻמָּן
 לְמַטָּה לְהַמְשִׁיךְ הַדַּעַת מְדוּר לְדוֹר.
 בְּבְחִינַת חֲלִיפּוֹת הַנִּ"ל. שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת גְּנוּן

דְּלֵא אֲנִיסוּבו. וְכַמוֹ שֶׁפְּתוּב (פסוקי ג): "וְכֹנֵם
 לֹא הָיוּ לָהֶם". כִּי עָקַר הַהִתְקַשְׁרוֹת הַנִּ"ל
 הוּא בְּסוּד יְחוּד אִישׁ וְאִשָּׁה בְּקִרְבָּה
 שֶׁמִּשָּׁם הַמְּשַׁכֵּת כֹּל הַיְדוּרוֹת שֶׁהֵם
 הַחֲלִיפּוֹת. וְהֵם סָבְרוּ שֶׁיִּזְכְּלוּן לְהַקְטִיר
 קְטָרֶת בְּלֹא תְּקוּן וְכוּ'. עַל־כֵּן מִתּוֹ. מִכַּל
 שֶׁפֶן קָרַח וְעֵדְתוֹ שֶׁפְּגַמּוּ בְּזוֹה מַחְמַת גְּאוֹת
 וְכַבוֹד פְּנִ"ל:

סוּ וְזוֹה בְּחִינַת מַה שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרוֹנֵם
 לְבִרְבָּה (פסוקי דָּבָר יח, ח): "שֶׁקָּרַח
 עֵינָיו הִטְעָנוּ. רָאָה שְׁלִשְׁלֹת גְּדוּלָה יוֹצֵאָה
 מִמֶּנּוּ שְׂמוּאֵל וְכַנְיֹו וְעֵשָׂרִים וְאַרְבַּע
 מִשְׁמֵרוֹת וְכוּ'". הֵינּוּ כִּי עַל־יְדֵי זֶה טַעָה
 וְהִתְלַבֵּשׁ הַיָּצֵר הָרַע אֲצִלוֹ בְּמַצּוֹת כְּדַרְבּוֹ
 (כַּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּסוּפֵן א). כִּי סָבַר שֶׁכְּבוֹד ה' יְתַבָּרַךְ
 - לְגִלוֹת כִּי מֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ רְאוּי
 לְהוֹרֹת עַל יְדוֹ. מֵאַחַר שֶׁזֶה הַכְּבוֹד צָרִיכִין
 לְגִלוֹת מְדוּר לְדוֹר. כְּמוֹכָא גְּאוֹת הַתּוֹרָה
 הַנִּ"ל. שֶׁבְּשִׁבְלֵי זֶה צָרִיכִין לְהַשְׁאִיר בְּנִים
 וְתַלְמִידִים שֶׁהֵם הַחֲלִיפּוֹת וְכוּ' פְּנִ"ל, עַל־
 כֵּן סָבַר מֵאַחַר שֶׁהוּא רוֹאֶה שֶׁמִּמֶּנּוּ יִצְאוּ
 דוֹרוֹת קְדוֹשִׁים שֶׁל צְדִיקִים כְּאֵלוֹ שֶׁיִּגְלוּ
 כְּבוֹדוֹ יְתַבָּרַךְ שֶׁהֵם שְׂמוּאֵל וְכוּ', בְּוֵדָא
 מְגִיעַ לוֹ כֹּל הַתְּהִלָּה וְהַכְּבוֹד שֶׁל הַנְּשִׂאוֹת,
 כִּי בְּאִמְתּוֹ זֶה הַצְּדִיק שְׁצָרִיךְ לְהֵאִיר הַדַּעַת
 הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם בְּוֵדָא רְאוּי שְׂתִּידָה לוֹ כֹּל
 הַכְּבוֹד שֶׁיִּבְאוּ כֹּל יִשְׂרָאֵל אֵלָיו לְכַבֵּדוֹ כְּדֵי
 שֶׁיִּזְכְּלוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ תּוֹרַת וְדַעַת עַל־יְדֵי זֶה.
 כִּי שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה הוּא כְּבוֹד דְּקִנְיָשָׁה.
 וְכַמוֹכֵן בְּדַבְּרֵינוּ ז"ל בְּכַמְּהָ מְקוּמוֹת. וְזוֹה
 בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ג): "כְּבוֹד חַכְמַיִם יִגְחָלוּ". וְעָלוּ
 נְאֻמֵּר: "כִּי מְכַבְּדֵי אֲכַבְּדוּ". כִּי מֵאַחַר שֶׁהוּא

עוסק לנלות כבודו ותברך בודאי ראוי שיהיה לו כל הכבוד שיהיה מכבוד ומפרסם גדול, ויהיה לו ממשלה ונשיאות כדי שיוכל למשל בעולם ולהתרויח את ישראל בדרך הקנשה, להאיר דעת הקדוש בעולם. ובשביל זה היו כמה צדיקים גשויים ומלכים ומכבדים מאד. אבל זה הצדיק שמקבל הכבוד, צריך שיהיה ענו גדול בתכלית בבחינת משה ויהיה בורח מן הכבוד באמת לאמתו ולא יקבל הכבוד לעצמו רק למען כבוד ה' ותברך כדי שיוכל על-ידי זה להאיר הדעת בעולם מדור לדור כנ"ל. וקרח טעה בזה שראה שיצאו ממנו דורות צדיקים שיתגלה כבודו ותברך על ידם וסבר שהדעת הקדוש שלהם לנלות כבודו ותברך יהיה נמשך על דו. ועל-כן אמר שראוי לו כל הכבוד כדי שיוכל להמשיך הדעת מדור לדור כנ"ל, אבל פגנתו לא היתה לשמום כי אם בשביל כבוד עצמו. אבל הוא היה חזק בדעתו ונכנס לאותו חזקה שהוא ימלט. מאחר שראה שלשלת פזאת שיצאו ממנו שישתלשל ממנו דורות קדושים שימשיכו דעת כזה בעולם. ועל-ידי זה נתעה כל כך עד שמרד במשה רבנו שממנו כל המשכת הדעת הקדוש הזה וחלק עליו. ואמר, פלם שמעו מסיני וכו', פאלו קבלת התורה שהוא עקר המשכת הדעת, ירשו פלם מאבותיהם מעצמם שלא על-ידי פהו של משה רבנו. וכזה טועים הרבה גם בדורות האלו פאלו התורה הולכת

בירשה וכו'. פדוע לפקאים קצת בהנהגת העולם עתה. ורבותינו זכרונם לברכה אמרו בהפך (ויקרא עכ"ל): "כתר שם טוב מנח, כל הרוצה יבוא ויטל". וכתוב (תהלים י"ח): "אב לא ישא בעון הבן ובן לא ישא בעון האב וכו'". וכמו שראינו בכל הדורות שהיו צדיקים גדולים הרבה שהיה להם בנים רשעים, והיו רשעים שהיו להם בנים צדיקים וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (אבות ב' י"ג): "אל תאמר שהיא ירשה לך וכו'". פי אר-על-פי שעקר הדעת והאמונה הקדושה התחיל מהאבות, אר-על-פ-י-כן לא היה מי שהאיר והמשיך זה הדעת בכל העולם כמו משה רבנו עליו השלום, כמו שכתוב (דברים ה'): "פי שאל נא לימים ראשונים וכו' הנהיה פדבר הגדול הזה וכו'". ואפלו עתה בדורות שאחר מתן תורה, אי אפשר להמשיך הדעת הקדוש פי אם על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים שה' ותברך שולח בכל דור ודור. וכמוכן למשפיל מפל המעשיות שעברו בישראל בכל דור ודור עד היום הזה. וקרח פגם בזה מאד מאד מחמת שצפה שדורות קדושים יצאו ממנו וכו', על-כן סבר שהוא השיג הדעת. ורצה להבין הכל ונכנס בקשיות שהם למעלה מהימן עד שפפר במשה ובתורתו, עד שפפר בעקרי: סח וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בפפר 'חלק' (פנתרות ט"ז): "ויקח קרח', שעשה קרחה בישראל". ודרשו שם כל שמות אבותיו הקדושים על קרח לגנאי. וכמו שכתוב שם, בן יצחק

שְׁהִרְתִּיחַ כֹּל הָעוֹלָם בְּצִהְרִים, וְכֵן בֵּן קָהַת וְכוּ', וְהַקְּשָׁה "לְכַתֵּב בֶּן יַעֲקֹב שֶׁעָקֵב וְכוּ'" וְהוּא פָּלֵא לְמַה לְכַתֵּב שֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יַעֲקֹב גַּם־כֵּן לְהַפְכוֹ לְגִנְיָא לֹא, אִךְ קָרַח בְּמַחְלָקָתוֹ גָּרַם שְׂאֵל דִּי שְׁהִדְעַת שֶׁל בְּנָיו לֹא יִהְיֶה נִמְשָׁךְ לְבָנָיו עַל יָדוֹ, כִּי אִם עַל־יְדֵי מִזְשָׁה וְתַלְמִידָיו יִהְיֶשׁע וְהַזְקֵנִים וְכוּ', אִף גַּם פָּנִים וְכֶרֶת וְעַקֵּר עֲצָמוֹ מִהֲדַעַת הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אָבוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁכָּל הַדַּעַת שְׁלֵחָם נִהַפֵּךְ אֶצְלוֹ לְרַעָה, בְּחִינַת "לֹא זָכָה יַגְעִשִׁית לֹא סֵם הַמְּנוּת" (יִזְבָּא עֲבָד), עַד שֶׁכָּל שְׂמֹתֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהוּא הַדַּעַת שֶׁכָּלֹל בְּהַשֵּׁם שְׁלֵחָם (כְּמוֹ שִׁמְכָאֵר בְּמִקְוֵם אַחֲרֵי), הִפָּךְ הַכֹּל עַל עֲצָמוֹ לְרַעָה, וְעַל־כֵּן הַקְּשָׁה וְלְכַתֵּב גַּם בֶּן יַעֲקֹב וְיִדְוּהָ נִדְרָשׁ עָלָיו גַּם־כֵּן לְגִנְיָא, כִּי בּוֹדָא פָּנִים גַּם בְּשֵׁרֶשׁ הַדַּעַת שֶׁל יַעֲקֹב שִׁמְכָמוֹ הַתְּחִלַּת יְחוּם יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאִים בְּלָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַשִּׁיב, יַעֲקֹב בִּקְשָׁה עַל הַדְּבָר (בְּרֵאשִׁית ע"ג): "בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד בְּכַדִּי", הִינֵנּוּ שְׁנֵה הָיָה נִפְלְאוֹת הַכַּח שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינוֹ שֶׁהַמְּשִׁיךְ בּוֹרְעוֹ קְדֻשַׁת הַדַּעַת הִזָּה בְּקִדְשָׁה חֻקָּה כּוֹזֶת שְׂאֵפְלוֹ אִם יִדְוּהָ אִיזָה מוֹרְעוֹ פּוֹגֵם בְּדַעַתוֹ מְאֹד אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן לֹא יִהְיֶה נִפְסַק חֵם וְשְׁלוֹם, הַדַּעַת מוֹרְעוֹ, כִּי בְּכָל דּוֹר דּוֹר יִקְוִמוּ צִדִּיקִים שְׂאִיִּירוֹ דַּעְתוֹ בְּעוֹלָם, וְעַל־כֵּן בִּקְשָׁה מוֹד' וְתַבְרָךְ, וַפְּעַל, שְׂאֵפְלוֹ בְּשִׁפְתָּהּ יִרְצָה לְעַקֵּר אֶת הַכֹּל חֵם וְשְׁלוֹם, לְכַפֵּל הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ הִזָּה חֵם וְשְׁלוֹם, אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן לֹא יוֹכֵל לְפָנֵם בְּשֵׁרֶשׁ הַדַּעַת שֶׁלֹּו שֶׁהוּא כְּבוֹד ה' וְתַבְרָךְ בְּחִינַת בְּקִהְלָם אֵל תַּחַד בְּכַדִּי, כְּבַדִּי' דִּיקָא, כִּי כָּל שְׂרָשִׁי

הַנִּפְשׁוֹת הֵם כְּבוֹד ה' וְתַבְרָךְ, כִּי הַכֹּל נִבְרָא לְכְבוֹדוֹ (וְכֵמוֹ שִׁמְכָאֵר בְּמִקְוֵם אַחֲרֵי), וְיַעֲקֹב כֹּלֹל מִכָּל הַכְּבוֹד שֶׁהוּא שְׂרָשׁ כֹּל הַנִּפְשׁוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ, כִּי הַמְּשִׁיךְ זָרְעוֹ בְּקִדְשָׁה כּוֹזֶת שֶׁכָּל כְּבוֹד ה' וְתַבְרָךְ יִתְגַּלֶּה עַל־יְדֵי זָרְעוֹ, כִּי זָכָה לְמַטָּה שְׁלֵמָה שֶׁכָּל שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנָיו הָיוּ בְּלָם קְדוֹשִׁים וְהָיוּ עוֹסְקִים לְהַמְּשִׁיךְ הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ שֶׁהוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה בְּעוֹלָם, וּבְעֵצֶם כַּחוֹ פֶּעַל כֹּל כֶּךָ שֶׁקְדֻשַׁת זָרְעוֹ לֹא יִפְסַק לְעוֹלָם, שֶׁכָּל זָרְעוֹ עַד הַסּוּף, בְּלָם יִפְּירוּ וְזָרְעוּ אֶת ה' וְתַבְרָךְ וְיִמְשִׁיכוּ הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ מִדּוֹר לְדוֹר לְעוֹלָם, עַד שְׂאֵפְלוֹ אִם אַחֲרַי בְּמָה דוֹרוֹת יִהְיֶה נִמְצָא אִיזָה רְשָׁע מוֹרְעוֹ שִׁירְצָה לְהַכְרִית עֲצָמוֹ מִשְׂרָשׁ הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, כְּמוֹ קָרַח, אֲפִי־עַל־פִּי כֵן לֹא יוֹכֵל לְעַקֵּר כִּי אִם אֶת עֲצָמוֹ, אֲבָל דוֹרוֹתָיו שֶׁיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה נִשְׂאָר בְּהֵם נְקֻדַּת קְדֻשָׁתוֹ שֶׁהוּא קְדֻשַׁת הַדַּעַת הַזֶּה שֶׁהוּא כְּבוֹד ה' וְתַבְרָךְ, עַד שְׁסוּף כֹּל סוּף יִתְגַּלֶּה עַל־יְדֵי זָרְעוֹ שֶׁל זֶה הַרְשָׁע וְהַכּוֹפֵר, יִתְגַּלֶּה עַל יָדוֹ גַּם־כֵּן קְדֻשַׁת כְּבוֹדוֹ וְתַבְרָךְ, שְׁנֵהוּ עֲנִין כֹּל הַרְשָׁעִים בְּנֵי הַצִּדִּיקִים שְׁהָיוּ בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט בְּמַלְכֵי בֵּית דָּוִד, וְאַחַר כֶּךָ יִצְאוּ מִתָּהם דִּיקָא צִדִּיקִים קְדוֹשִׁים וְנִזְרָאִים מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ אֲחִיו שְׁהָיָה בֵּן הַצִּדִּיק יוֹתֵם וְהוּא הָיָה רְשָׁע גְּדוֹל וְאַחַר כֵּתִי בְּנִסְיוֹת וּבְתִי מוֹדְרָשׁוֹת, וּבִקְשָׁה לְכַפֵּל הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל וּלְסַלֵּק שְׂכִינְתוֹ מִיִּשְׂרָאֵל שְׁנֵה עַקֵּר פָּנִים כְּבוֹד הַזֶּה כְּמוֹ שְׂאֵפְלוֹ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְזִינֵם לְבְרָכָה (פְּתִילָתוֹן ע"ג) שְׂאֵמַר: "אִם אֵין גְּדוּיִים אֵין תְּיַשִּׁים, אִם אֵין צֵאֵן

לקוטי הלכות נמילת ימים לקצדה 1 ארצה חיים עא

אין רועה וכו". ואף-על-פי-כן יצא ממנו צדיק קדוש ונורא מאד שהוא יחזקיהו שבקש הקדוש-ברוך-הוא לעשותו משית, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם צד.) וכן יחזקיהו הוליד את מנשה ואמון שהיו רשעים, ואחר כך יצא מהם יאשיהו הצדיק שפמזהו לא היה "אשר שב אל ה' וכו'" (מלבי"ם ב.). וכן בכמה דורות עד 'שופך כל סוף יצא מהם משיח צדקנו שתעבר נשמתו דרך כמה דורות רשעים וסוף כל סוף יהיה גולד מהם. ויהיה צדיק קדוש ונורא מאד עד ששכל הגאולה תהיה על ידו (כמבוא בכתבי האר"י ז"ל מזה).

וזה היה כל ענין קרח. שעל-ידי תאוה כבוד עצמו הטא מאד ומרד כנגד משה רבנו שפמנו כל המושכת הדעת הקדוש בעולם לגלות כי מלא כל הארץ כבודו. עד שכפר בעקר וכל חזקת טעותו היתה על-ידי בניו שראה שלשלת גדולה יוצאת ממנו כנ"ל ועל-ידי זה נתעה מסברא לסברא של שקרים וטעותים עד שכפר בכל תורת משה. ובקש לעקר את הכל עד שגמר שעקר את עצמו מפל קדשת אבותיו הקדושים. ועל-כן נדרשו עליו כל שמותם לננאי וכנ"ל. כי אצלו נהפך הכל לננאי וכנ"ל. אבל כפי עצם פגמו היה ראוי שיהיה נכתב גם כן יעקב ולדרשו לננאי עליו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כמבוא הנ"ל כי הוא רצה לעקר עצמו מתחלת שרש קדשת ישראל שהוא יעקב אבינו. אך יעקב בקש על הדיבר, בקהלים אל תחד כבודי כנ"ל. הינו

שעצם קדשת נקדתו של יעקב תהיה מסתתרת ומתעלמת אז ולא יוכל להגיע פגמו לשם כדי שתוכל הנקדה הקדושה הזאת להתלבש בבניו לעוררם בתשובה בתוך עצם המחלקת הגדולה הזאת. וכן היה שבתוך הרעש הגדול של הבליעה שבו בתשובה בכחו הזה ונתבצר להם מקום בגיהנם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (במדבר רבה יח ב) על פסוק (במדבר כו) "ובני קרח לא מתו", עד שמותם יצאו כל השלשלת הגדולה שראה קרח שהם הדורות הקדושים שמואל וכו' שגלו אלקותו בעולם אבל לא בכחו של קרח, כי הוא נאבד מתוך הקהל כי נשאר קרח מפאן ומפאן, כי עקר עצמו מאבותיו וכל שמותם הקדושים נדרשו עליו לננאי כנ"ל. וגם בניו ודורותיו לא קבלו הדעת הקדוש ממנו, כי אדרבא, הוא הסית גם אותם עד שגם הם היו בתוך המחלקת בתחלה. רק שבכח תפלתו של יעקב סבב ה' ותברך שנתעוררו בתשובה ולא מתו עד שיצאו מהם כל הדורות הקדושים שהלכו בדרך של משה רבנו, והמשיכו הדעת הקדוש של משה רבנו בעולם לידע ולהאמין בה' כי מלא כל הארץ כבודו. וזה שדרשו רבותינו זכרונם לברכה שם, "ויקח קרח", שעשה קרחה בישראל. קרחה ודאי כמו שדה שיש בו קרחת. שיש תבואה ופרות נפלאים מפאן ומפאן ובאמצע יש קרחה בלא תבואה ופרות כמו מדבר שמים. וזהו בחינת קרח. שאבותיו היו כלם קדושים ובניו ודורותיו גם-כן צדיקים קדושים והוא

א"ת

נִשְׁאָר בְּאִמְצַע כְּמוֹ קִרְחָה וְעַל־כֵּן נִקְרָא קִרְחָה וְכַ"ל:

סֵט וְעֵתָהּ מִה מִתְקוּ דְבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְזָכוֹנָם לְבִרְכָה שְׁאִמְרוּ

בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְרָשׁ רַבָּה י"ח, ה) שְׁעֵקֶב אֲבִינוּ בְּקֶשׁ בְּקִהְלָם אֶל תַּחַד כְּבֹדֵי, שְׁלֵא יִזְכֵּר שְׁמוֹ בְּמַחְלַקַת קִרְחָה. וְאִמְתִּי יִזְכֵּר שְׁמוֹ בְּשֵׁהֵן מִתְנַחֲסִין וְעוֹמְדִים עַל הַדְּיוּכָן "בֵּן תַּחַת, בֵּן אֲסוּר וְכוּ'" עַד "בֵּן יִשְׂרָאֵל", הֵינּוּ שְׁעֵקֶב בְּקֶשׁ שְׁנֵי הַדְּבָרִים שֶׁהֵם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה כְּדֵי שְׁיִשְׁאָר קִדְשָׁתוֹ שֶׁהוּא קִדְשַׁת הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ בְּעוֹלָם לְהַכִּיר אֶת הַבוֹרָא שְׁמִים וְאַרְצֵי. כִּי בְּקֶשׁ שְׁעַל מַחְלַקַת שֶׁל קִרְחָה שְׂרָצָה לְבַטֵּל הַדַּעַת הַקְּדוּשׁ הַזֶּה עַל־יְדֵי שְׁחֵק עַל מוֹשֶׁה וְתוֹרָתוֹ. אִז לֹא יִזְכֵּר שְׁמוֹ שְׁלֵא יוֹכֵל לִפְגֹּם בְּשֵׁרֶשׁ קִדְשָׁתוֹ וְכַ"ל.

וְלִהְיֶה עַל הַדְּיוּכָן אִז דִּיקָא יְהִי מִתְנַחֲסִין עַל שְׁמוֹ בֵּן יִשְׂרָאֵל כְּדֵי שִׁתְּיָה נִמְשָׁךְ קִדְשַׁת דַּעְתוֹ שֶׁהוּא שֵׁרֶשׁ קִדְשַׁת כָּל יִשְׂרָאֵל יְהִי נִמְשָׁךְ בָּהֶם שְׁעַל־יְדֵי זֶה יְהִי לָהֶם כַּח לְגִלוֹת וְלִהְיִיר הַדַּעַת בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי כָּל הַשִּׁירוֹת וְהַתְּשַׁבְּחוֹת שְׁאִמְרוּ בְּרוּחַ הַקִּדְשׁ עַל הַדְּיוּכָן וְכַ"ל. וְעַל־כֵּן בְּקֶשׁ יַעֲקֹב עַל זֶה שְׁיִזְכֵּר שְׁמוֹ עַל הַדְּיוּכָן בַּעַת שְׁבַקֵּשׁ שְׁלֵא יִזְכֵּר שְׁמוֹ בְּמַחְלַקַתָּם. כִּי וְכִירַת שְׁמוֹ בִּיחּוּסִים עַל הַדְּיוּכָן הוּא תַקְוִין לִפְגֹּם מַחְלַקַת קִרְחָה שְׁבַקֵּשׁ לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל אֲפֹלוּ נִקְרַת קִדְשַׁת יַעֲקֹב עַד שֶׁהַכְּרַח יַעֲקֹב לְהַתְּפַלֵּל שְׁלֵא יִזְכֵּר שְׁמוֹ עֲלֵיהֶם שְׁלֵא יִגַּע הַפְּגָם לָשֵׁם. וְעַל־כֵּן בְּקֶשׁ מִדֵּי שְׁעַל הַדְּיוּכָן אִז דִּיקָא יִזְכֵּר שְׁמוֹ, לְהוֹדוֹת שְׁנִקְרַת קִדְשָׁתוֹ אִינְהוּ נִפְסַקַת לְעוֹלָם אֶרְעֵל־פִּי

שֶׁהִיָּה בְּאִמְצַע קִרְחָה שֶׁהוּא קִרְחָה וְכַ"ל, כִּי נִקְרַת קִדְשָׁתוֹ וְהִלְבֵּשׁ בּוֹרְעוֹ וְכַ"ל. וְעַל־כֵּן בְּקֶשׁ וְפַעַל אֲצֵל ה' יִתְבַּרַךְ שְׁאִז בִּיחּוּס עַל הַדְּיוּכָן אִז דִּיקָא יִזְכֵּר שְׁמוֹ, כִּי זֶה תַקְוִין עַל מַחְלַקַת קִרְחָה שְׁשֵׁם לֹא נִזְכֵּר שְׁמוֹ מִחֻמַּת זֶה וְכַ"ל. וְדָבָר אֲלִקְוֵנוּ יָקוּם לְעוֹלָם וְכַ"ל. וְכַעֲנֵן זֶה יֵשׁ דְּבָרִים גְּעֵלְמִים הַרְבֵּה וְעַיִן מִה שְׁכַתֵּב אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ ז"ל בְּסִמְנָן ז' עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים 106): "ה' יִסְפֹּר בְּכַתוּב עַמִּים זֶה יֵלֵד שֵׁם סֵלָה". וַיְמָה שְׁבַאֲרָנוּ בְּזֶה קִצַּת בְּהַלְכוֹת דְּבָרִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַחַי עַיִן שֵׁם וְתִבִּין מִרְחוֹק מַעֲטָן. אִךְ אַחַר כָּל אֵלֶּה צְרִיךְ כָּל אֶחָד לְדַעַת שֶׁהַבְּחִירָה הַפְּשִׁית תְּמִיד. וְאֲפֹלוּ אִם יְהִי לֹא אֲבוֹת צְדִיקִים קְדוּשִׁים וְנִרְאִים, וְאֲפֹלוּ אִם עַתִּידִים לִצְאֹת מִקְּוֵנוּ צְדִיקִים, אֶרְעֵל־פִּירְכֵּן הוּא יֵשׁ לֹא בְּחִירָה. וְאִם יִיטִיב מַעֲשֵׂיו אֲשֶׁרֵי לֹא וְאִם לֹא אוֹי לֹא. מִכָּל שֶׁכֵּן בְּשִׁפְמוּךְ עֲלֵיהֶם לְחַלֵּק עַל הַצְּדִיק הַאֲמַת אוֹי לֹא אוֹי לְנַפְשׁוֹ, כִּי "הַנֶּפֶשׁ הַחוּטָמַת הִיא תְּמוֹת וְאֵב לֹא יִשָּׂא בַעֲזוֹן הַבֵּן וְכֵן לֹא יִשָּׂא וְכוּ'" (תְּהִלִּים 106). וְכָל זֶה מוֹכֵן מִמַּחְלַקַת קִרְחָה וְכַ"ל. וְעַיִן לְעִיל בְּאוֹת ז' בְּהַלְכָה זֹאת שֵׁם מְבַאֵר גְּסִיפָן מַעֲזוֹן קִרְחָה וְכוּ', עַיִן שָׁם:

ע וְזֶה בְּחִינַת בְּרִפַּת הַמְּזוּז, כִּי עַקֵּר תַקְוִין הַאֲבִיכָה הוּא לְזִכּוֹת אִז לְהִאָרַת הַרְצוֹן שְׁיִאִיר לְעֵתִיד בְּחִינַת (תְּהִלִּים 106): "וְאִתָּה נֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ", בְּחִינַת 'בַּעַת יִאָמֵר לַיעֲקֹב וְלִישְׂרָאֵל מִה פִּעַל אֵל' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מִה רַב טוֹבֵךְ אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאֹךְ' וְכוּ' וְכַ"ל. וְעַל־כֵּן צוֹתָהּ

כי לא ידעו 'מה' הוא" (שם טו), וברכה שניה היא ברכת הארץ, זה בחינת השגת דרי מטה שהיא בחינת מלא כל הארץ כבודו, פי עקר התגלות כבודו בארץ הגשמי הזאת היא בארץ-ישראל ומשם נמשך איה הארה גם לחוץ לארץ על-ידי הקדשות שישאר מקדשין גם האור של חוץ לארץ בקדשת ארץ-ישראל פמבא בדבריו ז"ל (לקוטי מוה"ר סימן מה), וכמו שאמר רבותינו ז"ל: "כל הדר בארץ-ישראל דומה כמו שיש לו אלוה וכו'". ועליבן יהושע דיקא תקן ברכת הארץ כמו שאמר רבותינו ז"ל (ברכות מה), פי יהושע הוא בחינת תלמוד כמו שמבאר שם שהשגתו בחינת מלא כל הארץ כבודו שהוא השגת התלמוד כמו שמבאר שם. וברכת בונה ירושלים, תקנו דוד ושלמה בשנבנה הבית המקדש. זה בחינת פלילות בן ותלמוד פלילות דרי מטה עם דרי מעלה שהיא בחינת פלילות העולמות שזה העקר. שעקר זה התקון בשלמות נמשך על-ידי הבית - המקדש ששם עולים כל הקרבנות וכו' וכנ"ל. ועליבן בשנבנה בית המקדש אז נשלם התקון הזה. ואז תקנו דוד ושלמה הברכה שלישית בברכת המזון שהיא בונה ירושלים. פי עקר התקון הוא על-ידי ירושלים ובית המקדש ששם עקר פלילות העולמות שעל-ידי זה דיקא זוכין להארת הרצון בשעת האכילה ועליבן תקנו כל אלו הברכות על אכילת ישראל כפי שיתרה נמשך על-ידי זה הארת הרצון

איתנו התורה הקדושה לברך ברפת המזון אחר האכילה כדי שזוכה כל אחד ואחד מישראל להמשיך על עצמו בחינת הארת הרצון על-ידי הדיבור הקדוש של ברפת המזון שמברכין ומודים ומשבחין לה' ותברך על אכילתו, פי כל הברכות וההודאות לשמו הגדול ותברך הם בחינת הארת הרצון, פי "שמו" בגימטריא 'רצון', פי כל הברכות וההודאות כלולים בבחינת עשרה מיני נגינה שהם ברכה והודאה וכו', שפלא הם בחינת דבקות נפלא ורצון והשתוקקות נמרץ אליו ותברך. ועליבן עקר ברפת המזון הוא על הכוס של יין, פי "אין אומרים שיר אלא על היין" (ברכות לה) שזה בחינת דבקות ורצון, פנ"ל לענין ארבע פוסות (פאת טו):

עא וזה בחינת שלש ברכות של ברפת המזון, פי להארת הרצון אין זוכין פי אם על-ידי פלילות בן ותלמוד שהוא פלילות דרי מעלה ודרי מטה וכו', כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועליבן הם שלש ברכות בברפת המזון אחד כנגד הארת דרי מעלה ואחד כנגד הארת דרי מטה. ואחד כנגד פליותם יחד, פי ברכה ראשונה תקן משה כשירד המן לישראל, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות מה), וזה בחינת השגת מ"ה, בחינת הארת דרי מעלה פנ"ל, פי משה הוא עקר הרבי הראשון שעקר השגתו בחינת מ"ה שבו כלולים שניהם, פי התחתון גבלל בעליון כמו שמבאר שם. וזהו בחינת המן, בחינת "ויקראו בית ישראל את שמו כן:" (שמות טו):

בשעת האכילה שהוא הרצון שאיר לעתיד בחינת 'צעת ואמר לעקב ול'שראל מ'ה' וכו' מה דיקא וכו' כנ"ל: עב וזה בחינת ברפת הטוב והמטיב שתקנו בבינה על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה, כי עקר הטוב האמתי והנצחי הוא הארת הרצון שיזכה כל אחד לעתיד לפי בחינתו שעל זה נאמר 'מה רב טובך אשר צפנת ליראוך' וכנ"ל. ועל-כן לעתיד לבא וברכו על הכל הטוב והמטיב, כי אז יבינו וישיגו הכל שקל מה שיעובר על האדם הכל לטובתו הנצחית כדי שיזכה על-ידי זה להארת הרצון המפלט שזה עולה על הכל. ועל-כן אחר החרבן תקנו החכמים להזכיר בפרוש ברפת הטוב והמטיב בברפת המוון כדי להמשיך על-די זה הארת הרצון מהעולם הנא לעולם הזה, על-ידי הברכה של הטוב והמטיב שהיא בחינת עולם הנא, כי אז וברכו על הכל הטוב והמטיב כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ג), כי בזמן שביית המקדש היה קיים היה נמשך הארת הרצון ממילא על-ידי השלש ברכות של ברפת המוון שהם בחינת כלליות העולמות שעקרם היה בבית המקדש על-ידי הקרבנות שמכפרין, אבל עכשו שאין לנו בית - המקדש ולא קרבן וצריכין להמשיך הכפרה והסליחה על העוונות על-ידי האכילה בעצמה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות נה) שעכשו שלחנו של אדם מכפר. ועל-כן עכשו צריכין להוסיף ברכה רביעית שהיא ברפת הטוב

והמטיב שהיא בחינת הברכה של עולם הנא שאז יהיה הארת הרצון, כי עכשו צריכין להמשיך הארת הרצון של לעתיד לבא על-ידי הברכה נוספת שמדברת מעולם הנא שהיא ברפת הטוב והמטיב שיברכו לעתיד על הכל. ועל-כן תקנו הטוב והמטיב בבינה על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה, והדבר תמוה, למה תקנו ברפת טוב והמטיב דיקא על שנתנו לקבורה. וגם מה זה שקבעו ברכה זאת שנתקנה על קבורת הרוגי ביתר בברפת המוון דיקא ששברכין אחר האכילה, היה להם לקבועה בברפת התפלה, אך עקר ברכה זאת תקנו לחזק תקוננו עדן גם עתה אחר החרבן שעדן יש לנו תקנה לזכות לרב טוב הצפון לעתיד לבוא שהיא הארת הרצון, וזה תקנו על-ידי שראו חסד ה' שהרוגי ביתר נתנו לקבורה, כי הקבורה היא תקון המת, כי אז דיקא מתחיל צמיחת חיותו הנצחי, כמו שכתוב (קהלת ג): "וישב העפר על הארץ פשהיה", ואז דיקא "והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קכב), הינו שאז מתחיל לזכות להארת הרצון שמאירה הנפש בהגוף הרחוק ממנה עתה מאד ואז דיקא מאירה בו הארת הרצון שהיא עקר תקונו בחינת חיים נצחיים שיזכה לעתיד, כי תכף כשאדם מת צריך להתחיל לחיות חיים האמתיים שהם חיים נצחיים שהם בחינת הארת הרצון הנ"ל. וכמו שכתוב במדרש (קהלת רבה ג, ד) על פסוק (קהלת ט): "טוב יום המות מיום

דף תר

לקוטי הלכות ומילת ימים לקצרה ו ארצה חיים עה

הוֹלָדוֹ, שֶׁשָּׂאָדָם חַי מוּגֵן לוֹ לְמִיתָה, וּבְשִׁמַּת מוּגֵן לוֹ לְחַיִּים, כִּי אִזְ עֵקֶר הַתְּחִלַּת חַיּוּתוֹ הַנִּצְחִי. אָבֵל אִין מִתְחִיל לְזִכּוּת לָזֶה כִּי אִם לְאַחַר הַקְּבוּרָה, כִּי הַנֶּפֶשׁ אִין לֵה שׁוּם מְנוּחַ עַד אַחַר הַקְּבוּרָה כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרָם לְבִרְכָה, בְּבַחֲנִית וַיִּשׁוּב וְכוּ' פנ"ל. כִּי כֹל זְמַן שְׂאִין עוֹלָה הַנֶּפֶשׁ אֶל הָאֱלֹקִים לְמִקּוֹר חֲצֻבָה לְמַעְלָה. אֵינָה יְכוּלָה לְהֵאִיר בְּגוֹף שֶׁהוּא בַּחֲנִית דְּרֵי מַטְהָ:

כִּי זֶה כֹּלל שֶׁכָּל מַה שֶׁהַנֶּפֶשׁ עוֹלָה בְּעֲלִיָּה יִתְרָה הִיא מְאִירָה בְּיֹתֵר לְכָל מִדְּרֻגוֹת הַתְּחִלּוֹנוֹת שֶׁהֵם בַּחֲנִית דְּרֵי מַטְהָ, בַּחֲנִית גּוֹף, שֶׁהִיא בַּחֲנִית מְעֻלַת הַצְּדִיק הַגְּדוֹל שֶׁכָּל מַה שֶׁהוּא גְּדוֹל בְּמַעְלָה מִכֻּלָּת יֹתֵר וְיֹתֵר הוּא מְאִיר בְּדְרֵי מַטְהָ יֹתֵר. נִמְצָא, שֶׁהַקְּבוּרָה הִיא תְּקוּן הַמֵּת. וְעֵקֶר הַתְּקוּן הוּא שְׂאִין עוֹלָה הַנֶּפֶשׁ לְמַעְלָה. וְעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא מִתְחַלֵּל לְהֵאִיר מִשֶּׁם בְּהַגּוֹף בַּחֲנִית הָאֵרַת הַרְצוֹן שֶׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים נִצְחִיִּים שֶׁל לְעֵתִיד שְׂזִיבָה כֹּל אֶחָד אַחַר תְּחִיַּת הַמֵּתִים, אָבֵל הַתְּחִלַּת צְמִיחַת הַחַיִּים הַזֶּה שֶׁהוּא בַּחֲנִית הָאֵרַת הַרְצוֹן, מִתְחִיל מַעַת הַקְּבוּרָה שְׂאִין מִתְחִיל הַגּוֹף לְהַתְּבַלֵּה בְּעֵפֶר שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִכְלָה הַזְּהֻמָּא שְׂנֵאִחוּ בּוֹ מִחֻטָּא אֲדָם הָרֵאשׁוֹן שֶׁכָּל פְּגָמוֹ הָיָה עַל־יְדֵי הָאִכִּילָה שְׂאִיבֵל מַעֲזַת הַדַּעַת. שְׁעַל־יְדֵי זֶה פָּגַם בְּבַחֲנִית הָאֵרַת הַרְצוֹן הַנִּזְכָּר וְכֵן שְׂמִבְּאָר לְעִיל מִזְהָ. וְעַל־כֵּן אִזְ מִתְחִיל צְמִיחַת חַיּוּתוֹ שֶׁהוּא הָאֵרַת הַרְצוֹן וְכֵן־ל. וְעַל־כֵּן שְׂפִרְאוֹ הַחֲכָמִים בְּאוֹתוֹ הַדּוֹר שְׂאִין מְנִיחִין בִּיתֵר לְקְבוּרָה

סְבִירוֹ שֶׁחַם וְשָׁלוֹם אִפְסֵי תְּקוּהָ, כִּי עֵקֶר צְרַת חֲרָבִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא מַה שְׂפִרְמֵנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַחֲרָבִין. שְׁעַל־יְדֵי זֶה אִין מִי שְׂיִכְפֹר בַּעֲדֵינוּ עַל עֲוֹנוֹתֵינוּ שְׂזֵהָ עֵקֶר הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה מְכַל הַצָּרוֹת שְׂבְּעוּלֵם כְּמוֹ שְׂמִבְּאָר שָׁם. וְעֵקֶר הַצָּרָה הוּא שְׁעַל־יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת הַעֲוֹנוֹת שְׂפִרְמֵנוּ הַחֲרָבִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ אִי אִפְשָׁר לְכַלֵּל הַעוֹלָמוֹת וְלִזְכּוּת לְהָאֵרַת הַרְצוֹן הַנִּזְכָּר עֵקֶר הַתְּכִלִּית וְכֵן־ל. וְעַל־כֵּן שְׂפִרְאוֹ שְׂאִין מְנִיחִין לְקְבוֹר הַרוּגֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם הַרוּגֵי בֵּיתֵר סְבִירוֹ שֶׁחַם וְשָׁלוֹם הַתְּגַבֵּר הַקְּטוּרָן כֹּל כֶּף עַד שְׂאִפְסֵי תְּקוּהָ שְׂאִי אִפְשָׁר עוֹד לְזִכּוּת לְעֵקֶר הַתְּקוּהָ הַנִּזְכָּר. שֶׁהִיא הָאֵרַת הַרְצוֹן שְׂזוֹכִין אַחַר הַקְּבוּרָה דִּיקָא. וּבְכַרְטַת הַרוּגֵי בֵּיתֵר שְׂנִהְרֵנוּ עַל־יְדֵי שְׂהַדְּלִיקוֹ גִּירוֹת לְחֲרָבִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ בַּמִּדְרָשׁ (אִיכָּה רַבָּה ב' ד'). וְעַל־יְדֵי זֶה הַמְּשִׁיכוֹ עַל עֲצָמוֹן גְּזֵרַת הַחֲרָבִין יֹתֵר וְיֹתֵר. כִּי "כָּל הַמֵּתְאָבֵל עַל יְרוּשָׁלַיִם זֹכֵה וְרוֹאֵה בְּשִׂמְחָתָהּ" וְלִהְפֹּךְ כֹּל מִי שְׂאִינוֹ מִתְאָבֵל עַל הַחֲרָבִין מְכַל שֶׁכֵּן בְּשִׂשְׂמִיחַ עַל צָרָה הוֹאֵת עֲלָיו נֶאֱמָר (תְּהִלָּה ל' ב' ט'): "וְיִתְּרֵי עוֹנוֹתֵם חִקּוּקָה עַל עֲצָמוֹתֵם וְכוּ'" כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (תְּעִיבֵי ל'): "וְעֵקֶר קַלְקוּל הַעֲוֹנוֹת שֶׁהֵם עֵקֶר פָּגַם חֲרָבִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ כֵּן־ל, הוּא שְׁעַל־יְדֵי זֶה אִין זְכוּת לְהָאֵרַת הַרְצוֹן בְּעַת הַתְּחִיָּה כְּשֶׂאִינוֹ זֹכֵה לְתִשׁוּבָה. וְעַל־כֵּן כְּשֶׂפִרְאוֹ הַחֲכָמִים שְׂאִי־עַל־פִּי־כֵן חָמַל ה' עַל עַמּוֹ וְנִתְּנָה הַרוּגֵי בֵּיתֵר לְקְבוּרָה רְאוּ שְׂעֵדִין "חֲסִדֵי ה' לֹא תִכְנְנוּ וְכוּ'" (אִיכָּה ג'), כִּי "לֹא כְּחֻטְאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ וְכוּ'" (תְּהִלָּה ט').

כי אף-על-פי-כן חמל עליהם בכח הצדיקים האמתיים שעסקו בתקונם והתפללו עליהם עד שנתנו לקבורה, ועל-פון תקנו אז ברפת הטוב והמטיב דיקא, כי הטוב והמטיב היא הברכה של לעתיד שיכרכו הכל בעת התחיה שהיא בחינת הארת הרצון שהוא עקר הטוב האמתי והנצחי בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראוך וכו', ועל-פון תקנו ברכה זאת בברפת המזון דיקא כי עקר הארת הרצון של לעתיד ממושיבין על עצמו בזה העולם בעת האכילה דיקא שזהו בחינת מצות ברפת המזון כנ"ל ועל-פון אז בעת שנתנו הרוגי ביתר לקבורה, הוסיפו בברפת המזון דיקא ברפת הטוב והמטיב שמורה שעדין גם עתה אחר תקף התרפן יש תקנה עדין לזכות לטוב הנצחי שהוא הארת הרצון, וזה רואין עלי-ידי שנתנו לקבורה שאז עקר התחלת תקון זה לזכות להארת הרצון כנ"ל כי אדרבא, דיקא עתה אחר התרפן הגדול הזה צריכין להתגבר ביותר ויותר ברצון חזק ואמין מאד לה' ותברך ולתורתו הקדושה כי עתה אין בית-המקדש ולא ביה ולא קרנן לכפר בעדינו, ואין אנו מוחיין עצמנו רק במה שאנו מתנגעגעים ומצפים ומחכים לבנין בית-המקדש ואנו עוסקין באמירת הקרננות בבחינת (חשע ח): "וגשלמה פרים שפתינו", שכל זה הוא בחינת רצון שאנו חושקים ורוצים ומצפים לעשות רצונו להביא קרננות לבית-המקדש וכו', ומחמת שעקר הארת הרצון נמשך בשעת

האכילה על-פון הוסיפו ברכה זאת של הטוב והמטיב בברפת המזון דיקא וכו' ל: עג וזה שקונן ורמזהו על התרפן (אפה ג, ח): "ואמר אבד נצחי ותוחלתי מה", שפבר שחם ושלום אפס תקנה מאחר שנחרב הבית-המקדש שעקר כלליית העולמות על ידו שזה עקר התקון וכו' כנ"ל, ועל-פון שם בבית המקדש היה עקר הרצון והדבקות הנפלא לה' ותברך. ועכשו שנחרב חם ושלום, אפס תקנה, אך בתוך דבריו כנחם עצמו אומר: "זאת אשיב אל לבי על-פון אוחיל חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו, חדשים לבקרים רבה אמונתך", 'חדשים לבקרים' וכו' זה בחינת תחית המתים שאז יתחדשו כל הנפשות ויקומו בתחיה ויהיו חיים נצחיים שהוא בחינת הארת הרצון הנ"ל שהוא הרב טובך שיופן לעתיד וכו' ל, וזהו שמתחזק עצמו כי אף-על-פי שנחרב הבית-המקדש ששם היה עקר תקון זה כנ"ל, אף-על-פי-כן לא אפס תקנה, כי אף-על-פי-כן נזכה לבחינת חדשים לבקרים וכו' על-פון חלקי ה' אמרה נפש על-פון אוחיל לו, כי עדין אוחיל ואחפה ואמנה ואצפה לה' ותברך שכל זה בחינת רצון כי עדין יש תקנה כי חסדי ה' לא תמנו וכו', כי אדרבא, עתה בתקף גלותנו ותרפנו בכלל ובפרט צריך כל אחד לחזק את עצמו יותר בבחינת התחזקות הרצון ולחכות ולחלות ולצפות עדין לישועת ה' ברצון ונגעגועים גדולים מאד, כי כפי מה שימשיך על עצמו התחזקות הרצון בזה

ועקר הפגם הוא בחינת מחלקת קרח הנז"ל שהוא מה שעושים פרוד בין בחינת א"ה ומל"א. על-ידי הקשיות שהם למעלה מדעתם שאי אפשר להבינם וכנ"ל. והכל בא על-ידי נפשות ונאות שכל אחד חפץ בכבוד, פי מי שמכבול כבודו נגד כבוד הצדיק האמת שהוא כבוד המקום בודאי לא יפל לעולם אף אם יעבר עליו מה, פי הצדיק יכול להאיר בו בכל מקום שהוא פי מלא כל הארץ כבודו וכנ"ל. אבל אם חפץ בכבוד עצמו או אינו יכול להתקרב להצדיק בפרט עתה בדורות האלו שנקרת האמת מבזה מאד ונשלק אמת ארצה וכנ"ל וכל מי שחפץ להתקרב אל האמת מבזין אותו מאד. על-כן אי אפשר להתקרב פי אם על-ידי שיכבול כבודו וכנ"ל. אבל זה שחפץ בכבוד אי אפשר לו להתקרב אף גם נעשה חולק שזהו בחינת מחלקת קרח וכנ"ל. שעל-ידי זה עקר החרבן ואריכת הגלות וכנ"ל.

וזה שצועק ירמיהו (אכה ת, א): "זכר ה' מה היה לנו". ואיתא בכתבי האר"י ז"ל שצועקה היא שמבחינת מ"ה נתהיה לנו וכנ"ל, ענין שם. הינו בחינת הנז"ל שהגבירו בחינת לנו על בחינת מה. פי האדם צריך להיות בבחינת מ"ה שיתיה נכלל בהרבי האמת שהוא בחינת משה שאמר (שמות טו) "ונחנו מ'ה" שפמל כל ישותו ונכלל בבחינת מ"ה. ונעשה בחינת הצדיק האמת היה קדוש וטהור בקדשה נוראה מאד ויגע מאד מאד בעבודת ה'. ואף-על-פי-כן

העולם גם בתקופ הגלות פו זכה לרב טוב הצפון שהוא הארת הרצון לעולם הפא. ועל-כן עתה שחרב הבית המקדש ששם היה עקר הארת הרצון פנ"ל. על-כן עתה צריכין להתחזק בזה ביותר וכנ"ל:

עד וזה בחינת בין המצרים שאו מתאבלין על חרבן בית-המקדש שגמרמו המרגלים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תענית כט) על פסוק (פסוק ד): "ויכפו העם בלילה ההוא", אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות'. וכמבאר כל זה בהתורה "כי מרחמם" הנז"ל. שזהו הצרה הגדולה מכל הצרות וכנ"ל, כמו שמבאר שם. ועל-כן צריכין להתאבל מאד על זה. והעקר לכפות על עוונותינו שגמרמו החרבן והם מעכבים הגאולה. ועקר הצרה הגדולה מן הכל הוא ההסתלקות וההעלמה של הצדיק אמת שנסתלקו ונתעלמו בעוונותינו ואין מי יעמד בעדינו, פי כל חמא המרגלים וכל חמא העגל שגמרמו חרבן בית-המקדש. וכן כל העשר נסיונות שנסו אבותינו את הקדוש-ברוך-הוא במדבר פלם היו על-ידי פגם המחלקת שחלקו על משה והתלוננו עליו ולא שמעו לדבריו. פמוכן בכל פרשיות התורה המדברים מזה, כמו שכתוב שם בפסוק (שמות טו): "וילוננו העם על משה ועל אהרן וכנ"ל" וכן הרבה. וזה גרם כל החרבנות. וכן עתה עקר אריכת הגלות הוא על-ידי המחלקת על צדיקי אמת והאמת נעדרת. ועל-כן צריכין לכפות ולצעק מאד על זה במר נפש.

בפול את עצמו בתכלית הפטול מכל שכן וכל שכן שאר אנשים שכל אחד יודע פגמוי וחטאיו וכו'. אם הוא רוצה לחוס על עצמו להתקרב לצדיקי אמת בחינת משה צדיק לידע שפלותו ופחיתותו האמתי על כל פנים ולא ירצה כבוד על כל פנים ויהיה נכלל בבחינת מ"ה ואז יוכל הצדיק להאיר בו גספון כי מלא כל הארץ כבודו עד שיהיה נכלל בחינת מ"א ובחינת א"ה יחד כי באמת פלא חד וכב"ל. אבל התפץ בכבוד עצמו עושה פרוז ואז געשה מבחינת מ"ה בחינת לג"ו שהוא בחינת דינים ממבאר בכתבים הב"ל. וכל זה מחמת שפרוד אחר ישותו והפץ בכבוד שזהו בחינת 'לגו' שאנו חוששים על כבוד שלנו פאלו הפל מגיע לנו עד שתפצים שיהיה לנו גם כבוד. והוא (אכה עש): "הביטה וראה את הרפתגו". חרפה היא הפך הכבוד, כי עלידי שתפצים בכבוד באים לחרפות ובושות גדולות חס ושלום, כי כל הרודף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו' (עריבין יג), כי אינו יכול להתקרב לצדיקי אמת. ואז פא לידי חרפות ובושות שהם העוונות רחמנא לצלן, כי אין מי שצילנו ויאיר בו, כי עדון ה' עמו כי מלא כל הארץ כבודו. מאחר שנתרחק מהצדיקי אמת עלידי שתפץ בכבוד עצמו וכב"ל. והוא (אכה ת, ב) "נחלתנו נהפכה לזרים וכו'". כי מבאר בהתורה הב"ל שעקר הפרנסה והעשירות נמשך מפללויות העולמות הב"ל. אבל זה שנתרחק וגרם פרוז כב"ל. עלידי זה אינו

יכול להמשיך השפע של הפרנסה והעשירות. ועל-כן נחלתנו נהפכה לזרים וכו'. ועל-כן אנו מבקשים (תהלים קטו): "לא לנו ה' לא לנו כי לשמך תן כבוד", כי אנו מבטלין עצמנו וישותנו בחינת לנו שהוא ישותנו, רק אנו מבקשים 'לשמך תן כבוד' שכל הכבוד יהיה נחוד וישוב לשמו יתברך שהוא בחינת (מלכים א' ח) 'ה' הוא האלהים" שהוא שם מלא שעלידי זה יתגלה כי מלא כל הארץ כבודו וכו'.

עה וזה בחינת ברפת הזמון שתקנו רק בברפת המזון לבר שבששלאשה אוכלין יחד צריכין לזמן, שצרידי המכבוד לומר להשנים שרוצים לברך. שזהו עקר ברפת הזמון, כי מחמת שבשעת האכילה הוא עקר הארת הרצון כב"ל. שזהו בחינת מצות ברפת המזון כב"ל כרי להמשיך הארת הרצון המפלט שבשעת האכילה גדבורים שהם דבורי הברכות של ברפת המזון וכב"ל. עלינ תקנו שבששלאשה אוכלין ביחד, אז יסיפו לזמן, כי עקר ברפת הזמון הוא בחינת הארת הרצון שאומרים קדם ברפת המזון שאנו רוצים לברך. כמו שאומרים, נברך שאכלנו משלו וכו'. ועוד הנהיגו רבותינו זכרונם לברכה להוסיף לומר מתקדם בלשון לע"ה, רבותי מיר וילין בענמטיון. פקח עיניך אתה המעין וראה נפלאות ה' איד חכמינו זכרונם לברכה ברוח קדשם תקנו הפל על הסדר, שדיקא במצות ברפת המזון תקנו זאת לזמן שהוא לומר נברך וכו'. ולהוסיף עוד מתקדם לומר דבורי הרצון המפלט

לקוטי הלכות נטילות ידים לקצדה 1 ארצה חיים עט

הנ"ל בפה מלא שאומרים 'מיר ווילין בענמישין'. וכל זה מחמת שעקר הארת הרצון הוא בשעת האכילה הנ"ל, על-כן אז דקא תקנו ברפת הזמון ולומר דבורי הרצון בפרוש, כי זה עקר ברפת הזמון שאחר האכילה, שהוא התגלות בפה הארת הרצון המפלג המאיר בשעת האכילה דקא וכנ"ל:

עו ועל-כן תקנו ברפת הזמון בשלשה דקא, כי עקר הארת הרצון בשעת האכילה גמושד על-ידי פלליות העולמות הנ"ל. שהם שלש בחינות שהם הארת דרי מעלה והארת דרי מטה וכללותם יחד וכנ"ל. שזהו בחינת שלש קדושות בחינת (שעת) "קדוש קדוש קדוש וכו'". וכן מתרגם קדיש בשמי מרומא עלאה וכו', בחינת קדשת הארת דרי מעלה. קדיש על ארעא וכו', בחינת קדשת הארת דרי מטה. קדיש לעלם עלמאי, זה בחינת קדשת פללותם יחד שזה עקר שלמות התקדשה לכללם יחד זה בזה שעל-ידי זה דקא מתפשט ומאיר ומתגלה קדשותו ותברך בכל העולמות לעולמי עד ולנצח נצחים ואז דקא אחר כך אומרים 'ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו', כי בתחלה הצדיק מקשר כל העולמות יחד על-ידי שמקדש שמו ותברך למעלה ולמטה ומקשרם וכוללם יחד שזהו בחינת שלש קדושות הנ"ל. ואז דקא ממשיך התקדשה בהתגלות גפלא כל כך עד שמודיע לכל הרחוקים מאד מאד שהם בחינת תכלית הירודים והנמוכים

של דרי מטה מודיע להם דקא כי מלא כל הארץ כבודו שזהו עקר שלמות הארת דרי מטה להודיע לכל הרחוקים את גדלתו ותברך וכמוכן היטב בכל התורה הנ"ל, שזהו עקר גרלת עבודתו של הצדיק הרחמן הזה כמבאר שם עין שם, אבל בתחלה מקשר העולמות בשלש קדושות הנ"ל עד שממשיך התקדשה יותר למטה למטה בבחינת 'ה' צבאות מלא כל הארץ כבודו'. ועל-כן בשיש שלשה מישראל שאכלו על שלחן אחד תניבים לזמן, כי הארת דרי מטה הנ"ל שהוא בחינת מלא כל הארץ כבודו מתחיל משלשה ישראל לפחות שהם כנגד בחינת שלש קדושות הנ"ל, כי מבאר בהתורה הנ"ל שכל אדם צריך לעסוק בזה להאיר זה הדעת הקדוש בחבריו שנעשים תלמידיו על-ידי זה, והיגיו שיתרה כל אדם לדבר עם חבריו ביראת שמים בכל יום. כפי מה שקבל מרבו האמתו להאיר בו הדעת הקדוש הזה להודיע כי ה' הוא האלקים וכמלא כל הארץ כבודו וכו' וכמו שמבאר שם. ועל-כן בכל מקום שיש שלשה שעוסקין בזה הם ממושיכין בחינת שלש קדושות הנ"ל שזהו בחינת שלשה שאכלו יחד שתניבין לזמן, כי אין כל בני-אדם שוין ועל-כן הגדול שבהם הוא בבחינת הרב לגבי השנים שמאיר בהם הדעת הקדוש הנ"ל והשנים מאירין זה בזה ומקבלין דין מן דין וכמבאר לעיל מזה. וזהו בחינת "אין אדם חשבו רשאי לצאת לדרך כי אם עם שני נערי". כמו

שכתוב (בראשית כב): "ויקח את שני נעריו אהו" וכמו שמבאר מזה שם, פי בשמחמקצין שלשה ועוסקין בלמוד תדעת הקדוש הנה נמשך שלש בחינות הנ"ל שהם הארת דרי מעלה שהוא בחינת הראש שבהן שהוא בבחינת הרב כנ"ל, שהשגתו בחינת מה, פי התחתון נכלל בעליון וכו'. והקמן שבהם הוא בבחינת הארת דרי מטה וכו'. והאמצעי הוא בבחינת המקשרם וכוללם יחד, פי האמצעי מקבל מהראש וימאיר להשלישי הנמוך מכלם. ועל-כן הוא בבחינת ההתקשרות והכליות הנ"ל ועל-כן הזכירו רבותינו וזרזנם לברכה במשנה מעלת שלשה שעוסקין בתורה בפרט על השלוקן, במבאר במשנה אבות (ג, ז), וזו בחינת שלשה שאכלו באחד שחיבים לזמן שאז חיבין ביותר להמשיך הארת הדעו ולומר בפה מלא שרוצים לברך וכו". פי המברך הוא בבחינת הרב שהוא הגדול שבהן. והשנים העונים הם בבחינת השנים הנ"ל שמקבלים ממנו ומאירין זה בזה וכו"ל:

עו וזה בחינת שתקנו שעשרה שאוכלין יחד צריכין לזמן בשם שאומרים בברך אלקינו ובפחות מעשרה אסור להזכיר השם בברכת הזמון. והדבר פלא לבארה מדוע החמירו כל כך בברכת הזמון דיקא שלא להזכיר את השם כי אם בעשרה, פי הלא כל אחד מישראל מוזכר את השם בברכות כמה פעמים בכל יום, ורבים בהברכות שמברך ביחוד. ולמה

בברכת הזמון דיקא החמירו שלא לזמן בשם פי אם בעשרה וכללוהו בתוך כל הדברים שבקדשה שאין אומרים אותם בפחות מעשרה? וגם הוא גופא צריכין להבין ולשום לב, מהו החלוק בין הדברים שבקדשה שצריכין עשרה דיקא לבין שאר ברכות ומהודאות שאומר כל אחד מישראל ביחוד כמה וכמה פעמים. הלא כל הברכות הם קדש ומזכירין שמו הקדוש והנורא ביחוד ברב הברכות? אף עקר ענין דברים שבקדשה שאין אומרים אותם בפחות מעשרה הוא ענין התורה יתברך הוא על-ידי כלליות העולמות יחד וכו"ל. שעקרו הוא על-ידי שמגליו קדשתו למטה דיקא בזה העולם הנשמי פי יש לך יתברך מלאכים ושרפים וכו'. ואף על-פירבן עקר שעשועיו יתברך בשעולה הקדשה מזה העולם השפל דיקא וכו'. ומבאר שם (ובמקום אחר השיך לזה הנ"ל) שהעקר הוא בשגבולין העולמות יחד שזה בחינת כלליות השגת בחינת אי"ה ובחינת מלא שצריכין לכללם יחד, פי באמת פלא חד וכו"ל ובאמת זה הדבר נעשה על-ידי כל אחד מישראל כפי עבודתו על-ידי כל ברכה ותהלה ועל-ידי כל תורה ומצוה שעושה שכפי עבודתו בזה העולם, פן ממשך אלקותו למטה ומקשר את עצמו למעלה ומגלה אלקותו בעולם אכל אינו דומה יחיד המברך ומקדש שמו, לרבים, פי התגלות הקדשה בפרסום גדול עד שנוכל לעורר כל הדרי מעלה ודרי מטה

לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו ארצה חיים פא

לקדוש שמו ותברך יחד, זה אי אפשר כי אם בעשרה, שנהו בחינת כל דבר שבקדשה אין אומרים אותו בפחות מעשרה ודברים שבקדשה הם כגון קדשה שעקר גדלת מעלתה הוא מה שאז אומרים בפרוש וקוראים לכל דרי מעלה שיקדשו שמו ותברך עמנו הדרי מטה יחד כמו שאומרים נקדישך ונעריצך כנעם שיהי סוד שרפי קדש וכו'. וכן בקדשת כתר שפוללים ביותר שניהם יחד דרי מעלה ודרי מטה, ואומרים, כתר יתנו לך ה' אלקינו מלאכים המוני 'מעלה', עם עמך ישראל קבוצי 'מטה', יחד בלם קדשה לך ישלשו וכו'. ואז צריכים עשרה דיקא, כי אי אפשר לפרסם קדשתו ברבים לכל דרי מעלה ומטה ולכלם יחד כי אם כשיש עשרה מישראל יחד, כי עקר הקבליות הוא לכלל בחינת השנת א"ה ומל"א יחד וכו"ל שהם בחינת תכלית נוראות הקדשה העליונה דסתים ונגזי שהוא בחינת א"ה בחינת מ"ה בחינת כתר וכו' עם תכלית קדשה האחרונה שהוא בחינת מלכות בחינת מלא כל הארץ כבודו.

וזה רוע שבמחינת א"ה עד בחינת מלא הם בחינת עשר תקונים שהם עשר ספירין שהם מפתר עד מלכות, ועל-כן באר לנו אדוננו מורנו ורננו ו"ל, שבהתורה הזאת כלולים כל העשר ספירות כמבאר בהשיחה שבסוף התורה ה"ל. ודיקא על-ידי אלו העשר תקונים וכולן לקשר ולכלל העולמות יחד. ועל-כן

צריכין עשרה מישראל לזה ואין אומרים דבר שבקדשה בזה שהוא לקרא ולעורר את כל דרי מעלה שיקדשו שמו ותברך עם כל דרי מטה יחד כי אם בעשרה שהם כלולים מפל העשר תקונין ה"ל. ואז דיקא וכולים לכלל כל העולמות יחד בשלמות שנה העקר וכו"ל. וגם נרכו שאומרים דיקא בעשרה הוא גם כן בבחינת ה"ל, כי אף על פי שאנו אומרים כל ברפת השחר וברפת קריאת שמע ביחיד אבל כשרוצים לעורר ולפרסם שמו ותברך ולומר לרבים שיקרכו שם ה' המברך צריכים עשרה דיקא, כי זה נקרא דבר שבקדשה שאין אומרים בפחות מעשרה, כי לעורר ולהקזין רבים שיקרכו שמו שבהם כלולים דרי מעלה ודרי מטה, לזה צריכים עשרה דיקא כדי שייכלו לכלל א"ה ומל"א יחד וכו"ל:

וזה בחינת ברפת הזמון בשם שאין מופרין השם בברפת הזמון בפחות מעשרה, כי ברפת הזמון הוא רק בחינת הארת הרצון בעצמו שעדוין אין אומרים הברכה בעצמה רק שאומרים שרוצים לברך וכו"ל שנהו בחינת הארת הרצון שיקר מאוד שמתנגלה בעת האכילה דיקא על-ידי קליות העולמות וכו"ל. ועל-כן להזכיר את השם בברפת הזמון שהוא הארת הרצון לזה צריכין עשרה שאכלו יחד דיקא שאז דיקא מתנגלה הרצון בשלמות יותר על-ידי קליות העולמות שנקללין בעשרה דיקא וכו"ל, כי בכל הברכות בשמפירין את השם אינו חדוש

כל כך כמו להזכיר את השם בכרפת הזמון שהוא בחינת הארת הרצון, פי באמת בחינת הרצון הוא למעלה מכל השמות וכל השמות נמשכין משם, רק בשזוכין לרצון חזק במעלה נפלאה מאד אזי זוכין שמשך קדשת שמו מהבחינה הגבה יותר ויותר ששם זה הרצון שהוא בחינת מה חמית, בחינת אי"ה הוא שם בבחינת התגלות בחינת מל"א וכו'. כי מה שהוא בתכלית ההעלם בזה העולם עד שאין לנו בו שום תפיסה במח בי אם בחינת רצון לכד הוא בהעולם הגבה יותר בבחינת התגלות בחינת מל"א, וכן מעולם לעולם ומדרגה לדרגה עד אין סוף וכדוע ומוכן כל זה למשפילים ובפרט עלפי דבריו הקדושים ו"ל המדברים מזה במקום אחר, עין שם. ועל-כן בכרפת הזמון בשאובלים עשרה יחד אז דוקא מאיר הרצון ביותר עד שצריכין לזמן בשם להזכיר בכרפת הזמון שהוא רק בחינת רצון כנ"ל - להזכיר גם שם את השם אלקינו שהוא בחינת התגלות מלכותו, בחינת "ואלהים מלפי מקדשם" (תהלים עה), שהוא בחינת השגת מל"א, שממשיכין מעולם שלמעלה ממנו על-ידי הרצון התקוף המתגלה ומאיר על-ידי עשרה שאכלו על שלחן אחד שאו על-ידי האכילה דוקא מאיר הרצון כנ"ל. ומאחר שאכלו עשרה יחד וכולין להמשיך הארת הרצון כל כך עד שימשיכו בחינת התגלות מלכותו שהוא בחינת שם אלקים מהעולם שלמעלה לתוך הרצון שזה עקר

דף לה

שלמות הרצון עד שזוכה להוציא מההעלם אל הגלוי וזה עקר פלילית העולמות וזה אי אפשר כי אם בעשרה, כי זהו בעצמו הוא בחינת דבר שפקדשה שאינו נאמר בפחות מיור כי הוא בחינת פרסום התקדשה מאד לקשר ולכלל דרי מעלה ודרי מטה יחד עד שימשיכו על-ידי הרצון שהוא למעלה מכל השמות שבוה העולם להמשיך לתוכו הופרת השם מהבחינה והעולם שלמעלה ממנו וכו' וכנ"ל. והכן מאד מאד, כי צריכין לדבר הרבה בזה לכאר היטב ענין זה:

עח ולבאר הענין קצת הוא כי הרצון נמשך מבחינת המקיפין שאי אפשר להשיג שזהו בחינת מ"ה, וזה ידוע ומבאר שם שכל אחד יש לו בחינת מקיפין לפי ערכו ומדרגתו, וכל אדם צריך להשתדל ולהתנגע עד שיקנים המקיפין שלו לפניו וכו' כמו שמבאר שם. והעקר לזכות להקנים בפנים לעשות מהמקיף פנימי, הוא על-ידי התגברות הרצון. שצריך להרגיל עצמו לכסף תמיד לה' יתברך ותורתו ברצון חזק ותקוף מאד ולכלי לחשב שום מחשבה חיצונית כלל רק לחשב בתורה ועבודת ה' להשתוקק בכל עת ברצון חזק אליו יתברך עד שזוכה להכין ולהשיג מה שלא היה מבין מתחלה שזהו בחינת השגת המקיפים וכו' כנ"ל. וכל מה שזוכה לזה ביותר הוא מקשר וכולל העולמות יותר וכולל יותר בחינת אי"ה ומל"א. כי מה שאינו משיג הוא בבחינת אי"ה, בחינת מה חמית'

שהם כלל כל המדרגות מראש עד סוף פנ"ל. ומאיר בכלם שידעו פלם שעדיו ה' עמם פנ"ל. וזהו בחינת החלוק שבין השגת 'מה' של הצדיק בחינת משה לבין השגת 'מה' של המלאכים דרי מעלה, שהצדיק צריך להאיר בהם בחינת מ"ה שעדיו אין יודעים בלום. והדבר קשה לכאורה, הלא גם קדם שבא הצדיק והאיר בהם היו אומרים תמיד איה מקום כבודו, כמו שאומרים, משרתיו שואלים זה לזה אי"ה וכו'. וכמו שמוכא זה בהתורה הנ"ל. ואם פן מה זה שהצדיק מאיר בהם ומודיע להם שעדיו אינם יודעים בידיעתו ותברך שזהו בחינת 'מה' הלא גם מתחלה הודו בעצמם שאינם יודעים ואמרו אי"ה וכו'. שהוא בחינת מ"ה פנ"ל. אך החלוק הוא על"פ הנ"ל כי המלאך נקרא עומד שאינו יכול לעלות מדרגא לדרגא כמוכא. אבל האדם הפעל בחירה פשוטה לעמוד גנסיון בזה העולם שנעשה צדיק יכול לעלות מדרגא לדרגא עד שיכול לבוא להשגות גדולות ועצומות. כי זוכה בכל פעם להשיג תמקופין שלא היה משיג מתחלה שזהו בחינת שממשיך מביחינת איה לביחינת מלא וכו' פנ"ל. עד שיכול להאיר בדררי מעלה ודרי משה ביותר ויותר כי בכל פעם שהוא משיג מקיפים גבוהים ביותר משה ויותר, הוא מאיר בכל פעם בדררי משה יותר ויותר שאפלו הנפולים ותורידים מאד שלא היה יכול בתחלה להאיר בהם ולהודיעם כי עדיו ה' אתם וכו'. עתה

וכו'. ושם הוא אצלו למעלה מכל השמות, כי בחינת אי"ה הוא בביחינת עתיק, בחינת שרש ופנימיות הפתר שהוא למעלה מכל השמות ושם דוקא הוא שרש כל השמות פידוע ומוכן בכתבי האר"י ז"ל: וזהו מעלת מגן עשרה, כי "אכל בה עשרה שכינתא שר"א" (פנדרון לט), ואז יכולין לומר דבר שבקדשה שהוא לעורר ולהקיץ יותר ויותר כל הדררי מעלה ותדרי משה שיקללו יחד ויקדשו שמו ברבים, כי עשרה בלולים ביותר מבחינת אי"ה ומלא וכו' פנ"ל. ואז יכולין ביותר להמשיך מבחינת אי"ה לביחינת מלא כל הארץ כבודו שזהו בעצמו בחינת השגת המקיפין. ואז עולין כל אחד בפעילות גדולות וכל מה שעולין יותר ויותר יכולין להאיר למטה יותר ולהאיר לכל הדררי משה הנמוכים ותורידים ביותר ויותר להאיר גם בהם כי עדיו ה' עמם כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. כי עשרה מישראל בלולים בשרשם מכל הפתות שיש בישראל מתכלית המעלה של גדולי ישראל עד תכלית השפלות של הפחותים ותורידים מאד שלכלם צריכים להודיע אלקותו אשר בכל משלה שזהו בחינת מה שפמשה רבנו עליו השלום, שהוא עקר הרבי שמאיר הדעת הנה בכלם. קבץ בלם קדם הסתלקותו ואמר להם (דברים כג, ט): "אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם וכו'" וכו'. ומונה כל המדרגות עד: "מחטב עציך עד שאב מימך" שהם עשרה מדרגות כמוכא,

על־ידי השגתו המופיין יותר הוא מאיר גם בהם כי ה' אתם גם עתה כי מלא כל הארץ כבודו. וכן מאיר בהדרגה מעלה יותר שפאור בהם בחינת מה המית שהוא בחינת א"ה הינו שפאור להם ומודיע להם שערון אינם יודעים כלום:

היגו כי בתחלה היו סבורים שידעים איזה ידיעה רק שלמעלה מידעתם אי אפשר להשיג על־פני הם שאולים איזה וכו'. שנהו בחינת (תקאל א, ד) "והחיות רצוא ושוב", שפרש רש"י שמתנשאים בכל פעם להסתפל למעלה מהרקיע אשר על ראשם ושבים וחוזרים חכף מאימת הבורא ותברך וכו'. אבל הצדיק מודיע להם שמה שנגעלם מהם ונדמה להם ששם מסתימת ידיעת הבורא ולמעלה מזה הוא בחינת א"ה שאי אפשר להשיג. זאת ההעלמה היא יודע היטב, כי הוא יודע היטב מה שנגעלם מהם ויודע עוד יותר ויותר רק הוא יודע שאי אפשר להשיג, דהינו שאפלו בעצם נוראות השגתו עדו יש מקופים גבוהים יותר שאי אפשר להשיג, כי תכלית הידיעה אשר לא נדע וכו'. נמצא, שמודיע להם לכל הדרי מעלה שאינם יודעים כלום, דהינו שגם מה שהוא יודע. הם אינם יודעים. וכן מודיע להם בכל פעם שנהו בעצמו בחינת עולם הפאור רבותינו וזכונם לברכה (ירושלמי שבת, ג, ט בבא בתרא עה:) "עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי השרת. והמלאכים ישאלו אותם מה פעל אל", כמובא מאמר זה שם, הינו

שהמלאכים ידעו או שאינם יודעים מה שהצדיקים יודעים, כי הידיעות שהצדיק ממשיך מבחינת איה לבחינת מלא ממפקד לפניו. אצלם הוא בהעלם והצדיק צריך להודיע להם כל זה, וכן בכל פעם. והיו בעצמו בחינת מה פעל אל. מ"ה בחינת א"ה, בחינת העלמה. פעל בחינת פעלה ובריאה, בחינת מלא. והצדיקים ידעו מה פעל אל שהוא בחינת שמשוך בכל פעם מבחינת אין ליש ממה למלא, ממפקד לפניו והמלאכים ישאלו בכל פעם זאת מהצדיקים שידעו להם כל זה וכו'ל:

עט וזהו ענין מה ששמעתי מפניו ז"ל, כי יש שנדמה להם שמתניית ידיעתו ותברך אחר עולם הגלגלים ויש שידעים שיש עולמות גבוהים יותר, אבל אחר כך מסתימת ידיעתם ונדמה להם שלמעלה מזה הוא בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע. אבל באמת "גבה מעל גבה שומר וכו'" (קהלת ה, י) כי יש צדיק שידע כל אלו הידיעות שנדמה להם שאי אפשר לדע אותם, אבל האיני יודע שלו בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע שלו זה עמק ונורא ונשגב מאד וכו', כי אצל המחקרים מסתימת הידיעה אצל הגלגלים שלמעלה מהם אינם יכולים לדבר כלל ואפלו עד הגלגלים הם תועים ונבוכים בלב הדברים, אבל למעלה משם נדמה להם שהוא כלו רוחניות אלקות והוא בחינת תכלית הידיעה אצלם. שלפי דעתם זהו בחינת תכלית הידיעה אשר לא נדע. אבל הצדיקים המקבלים האמתים כל ידיעתם

דף לה:

גמג

להקוטי הלכות נדמים לקצרה ו ארצה חיים פה

מתחיל משם ולמעלה, דהינו מעולם הנגזלים שהם הרקועים ולמעלה, פי אמר שבמקום שמתקמת חכמת המקרים לגמרי, משם מתחיל ידעת הקבלה האמתית. אבל אמר שגם המקבלים הגדולים שגלו השגות עצומות גם בעולם האצילות ולמעלה בשרשי האצילות וכו' גם שם יכולין לעלות ממעלה למעלה וכו'. ועלין ארעלי פי שכל החכמים ואפלו המחקרים מודים שתכלית הדיעה הוא אשר לא ידע, אבל לא כל אפין שוין, כי רבם אינם יודעים כלל מה שאינם יודעים והם בבחינת אינו יודע שאינו יודע יותר ויותר פמוכן למושיל מדברינו הנ"ל. ועין עוד במקומות אחרים משיחות כאלו ומהם תוכל להתבונן ותעמד מרעיד מאימת הבורא ותברך. עלין הצדיק מאיר בכל תדרי מעלה בכל פעם בחינת א"ה, בחינת מ"ה, פי מאיר בהם בחינת מ"ה מבחינת גבה יותר ויותר וכו' וכו' כנ"ל. וכל מה שמואר בהם בחינת מה ביותר הוא מאיר בדרי מטה בחינת מלא ביותר עד שמעורר ומקין הנמוכים מאד מאד שהם בחינת פגרים מתים ממש שנפלו מאד מאד עלידי עוונותיהם הרבים והעצומים מאד הוא מקין ומעורר גם אותם פי עדן ה' אתם ואצלם פי מלא כל הארץ כבודו וכו' כנ"ל. וזהו בחינת המעלה של הקבוץ מישראל האוחזים עצמן בהצדיק האמת שזכה לדעת הנ"ל שיכול להאיר בדרי מעלה ודרי מטה בכל פעם שעקר קבוץ ישראל על ידו פי נקרא

רועה ישראל בחינת (שענה מ, א): "ברעה עדרו ורעה בורעו יקבץ מלאים וכו'". פי כל מקום שמתקבצים עשרה מישראל יכולים לימר דבר שבקדשה לעורר ולהקין ולהחבר ולכלל כל דרי מעלה ומטה וכו'. לכלל איה ומלא יחד ולהמשיך המקיפין לפנים להמשיך מבחינת איה לבחינת מלא ולזכות לבחינת איה בחינת מ"ה הגבה יותר וכו' כנ"ל:

פ אבל עדן צריכין לזה תפלות וצעקות הרבה לה' ותברך לזכות לזה שיהיה נכלל בהקבוץ הקדוש שיאמרו כל הדברים שבקדשה בכונה גדולה כל פד ובהתקשרות לצדיקים אמתיים עד שיוכלו להמשיך כל התקונים הנ"ל בכל פעם, פי בעוונותינו הרבים נתרצה המחלקת מאד בישראל שהוא מזיק ביותר מפל הקלקולים כמו שאמרו חכמינו וזרזום לברכה. ועלידי זה נחרב הבית המקדש ועלידי זה מתעפב פנינו, פי עקר העפוב הוא עלידי שאין הקבוץ של ישראל בשלמות בתכלית השלום האמתי, פמוכן כל זה ותרצה חפצים בכבוד עצמן שמזה נמשך כל המחלקת שהוא בחינת מחלקת קרח הנ"ל. שמשם כל התרנגות ועפוב בגין בית המקדש. [ועין לעיל באות סה סו וכו' בענין מחלקת קרח שעלידי שכל אחד חפץ בכבוד עצמו ואינו מבטל עצמו וכבודו פראוי עלידי זה אי אפשר לגלות לו להאיר בו הדעת הנ"ל, פי מלא כל הארץ כבודו ועדן ה' אתו איד שהוא. ועלידי זה אינו מתחזק בעבודת ה'

העיר ובית המקדש בעצמו שמונה מתחיל איכה שניה שהיא (שם ב, א) "איכה יעיב ה' באפו את חומת בתי ציון וכו', ולא זכר הים רגליו וכו'". שהוא שמתאבלין על הרבן חומת ציון וירושלים וחרבן בית המקדש שנקרא הים רגליו וכו' ובב"ל, ואיכה שלישית שהיא (שם ג, א) "איכה יועם זהב", נאמר על הסתלקות הצדיק שהוא בחינת יאשהו הצדיק שעליו אמר ורמיהו כל ה"איכה יועם", כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין שם באיכה רבת) וכן הוא בכל דור שמתאוננים על הסתלקות והעלמות הצדיק וכו' ובב"ל:

וְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא אָמַר (איכה ג, א): "אֲנִי הַנְּבִיר". ששם כלולים כל השלש אלפא ביתות, כל השלש איכה אמר כלם על עצמו, כי תולה כל החסרון בו. ועלפן אמר, "אני הנביר ראה עני", 'אני' דיקא, אותי נהג וילך, 'אותי' דיקא וכו'. וכן "אך בי ישב והפך ידו כל היום וכו'". עד שאמר: "ואמר אבד נצחי וכו'". אכל מחוג עצמו הרבה ואומר "זאת אשיב אל לפי עלפן אוהיל חסדי ה' כי לא תמנו וכו'". וכן: "צפוי מים על ראשי אמרתי נגזרתי קראתי שקד ה' מבור תחתיות וכו'". ומזה יכול כל אדם ללמד אלפים ורבבות קל וקור על עצמו אך הוא צריך לומר כל זה על עצמו על רבוי עוונותיו ומחשבותיו הרעים השומטים עליו כל פך אכל חלילה חלילה שפיל על-ידי זה חס ושלום, רק וחסד עצמו בכח הצדיק האמת הענו מאד מאד שהוא נקי

והקבד ותורתו באשר הוא שם. והרבה נעשים מתנגדים וחולקים גדולים על-ידי זה, עין שם. ועל-ידי זה עקר עכוב גאלת ישראל ונגון בית-המקדש וכו' [ל]. ועל זה צריכין לבכות ולהתאוונן מאד בין המצרים, ובתשעה באב, וכן בכל לילה בחצות, להתאבל על הרבן בית-המקדש ופזור ישראל. וזה בחינת שלש פעמים איכה שמתאבלין על הסתלקות והעלמת הצדיק שכלל השנתו בחינת מה פנ"ל שהוא יכול להאיר בכל הדרי משה בחינת מלא כל הארץ כבודו' ולהשיב כלם לה' והקבד והעקר על-ידי השלום שיתקבצו ויתאספו יחד ויתקשרו עם הצדיק האמת, שזהו בחינת המשפן שהיה בימי משה ובית המקדש שנגה דוד ושלמה, כי לשם מתקבצים כל ישראל יחד ומקבלים הארת הדעת מהרב בחינת משה שעל-ידי זה עקר כלליית העולמות בחינת אי"ה ומל"א יחד וכו' ובב"ל, ועלפן מקוננין על זה שלש פעמים איכה על הסתלקות הצדיק, ועל פזור ישראל, ועל הרבן בית - המקדש, ששם נתעדרו ונקללו יחד כל ישראל עם הצדיק האמת בחינת משה ששם עקר הכלליית וכו' [ל], וזה בחינת (איכה א, א) "איכה ישבה בדר העיר רבתי עם - רבתי בגוים וכו'" שמתאבלין על גלות ישראל מירושלים ממקום קבוצם, וזהו (שם א, א): "גלתה יהודה מעני וכו'", שזהו בחינת הבכיה על פזור ישראל, שצאו מירושלים ובית - המקדש, ואיכה שניה שהיא "איכה יעיב", מרמו על הרבן

מכל צד שגיאיה ומכל שכן מאיזה עוון חס ושלום ואף על-פי-כן הוא אומר על עצמו קינות פאלה הנ"ל וכל זה אומר בשביל כלל ישראל עד שכל אחד יוכל לעורר עצמו ולחזק עצמו בכוח הגדול בכל מה שעובר עליו, שיאמר בכל פעם, אף-על-פירכן "חסדי ה' בי לא תמנו כי לא כלו רחמי" כי חרשים לבקרים מתחדשים החסדים, כמו שפרש רש"י שם (אכה ג, כג) וכו'. וזה שאיתא בזהר הקדוש שעל-ידי בי פנישתא חדא ומתא חדא יבוא משיח בשישבו באמת, הינו פנ"ל. כי על-ידי רבוי המחלקת קשה מאד לקבץ בי פנישתא חדא ומתא חדא שישבו באמת. אבל אף על-פי-כן ה' יתברך יגמר את שלו. כי הצדיק האמת מאיר בכל פעם השגת הדעת הנ"ל בדרךים נפלאים מאד מאד עד שסוף כל סוף יעורר ויקיץ כל דרי משה אפלו הנמוכים מאד ויודיע לבלם כי עדין ה' אתם עד שישבו ויתקבצו בי פנישתא ומתא חדא עד שיבוא הגואל צדק, כי על-ידי שיתקבצו בי פנישתא חדא וכו' ויאמרו כל הדברים שבקדשה בכונה ובהתקשרות לצדיקים אמתיים, על-ידי זה יתמקן הכל וכו"ל. ואז ישבו פלם לה' ויתברך על-ידי הארת הדעת הנ"ל ויקים (ישעיה נח, ט): "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב וכו'". על-ידי "ואני זאת בריתי אתם אמר ה' רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיה לא ימושו מפיה ומפי ורעה ומפי ורעה אמר ה' מעתה ועד עולם" שהוא בחינת הארת

הדעת הנ"ל שמאיר הצדיק בכניס ותלמידים שנקראים גסרין פנים שמאיר בהם דעת אמתי ונפלא ונורא כזה שאיר בהם מדור לדור לעולם שעל-ידי זה תבוא הגאולה שלמה במהרה ביימינו. אמן, בן יהי רצון אמן ואמן:

פא ועל-פי-כן היה משה רבנו משתוקק כל קד לארץ-ישראל והרבה

בתפלות על זה מאד, כי משה הוא הרבי הראשון האמתי שעסק בהארת הדעת הנ"ל שהוא פלילות והתקשרות העולמות, על-פי-כן היה מתלהב כל קד לארץ-ישראל ובית המקדש, כי עקר הדעת וכלליות העולמות הוא בארץ-ישראל ובית המקדש וכו"ל. אך עקר העפוב היה על-ידי המחלקת שהם מי מריבה שעל-ידי זה נגזר עליו שלא יבוא לארץ-ישראל וכמו שכתוב (דברים ג, כו): "וינתבר ה' בי למענכם וכו'". וזה בחינת (שם) "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדרך הזה". אל תוסף דבר וכו' זה בחינת "סיג לחכמה שתיקה" (אבות ג, ט) הנ"ל. כי באמת ענין זה אי אפשר

להבין ולהשיג ואפלו משה רבנו היה קשה לו מאד להשיג ענין זה. מדוע לא יזכה הוא לבא לארץ-ישראל ולא פעל בקשתו ברבוי תפלות פאלה וכמובא במדרשים הרבה כזה שהתפלא משה מאד על זה שהוא פעל בתפלתו להציל כל ישראל שלא יכלו חס ושלום, פמה פעמים, מה שהם חטאו באמת הרבה והוא בעצמו שלא חטא כלל כי אם איזה שגיאיה דקה במי מריבה וגם זה היה על ידם, כמו

שפתוב (קהלת ג, ט): "כי העשק והולל חכם וכו'". כמו שאמרו רבותינו ז"ל במדרש רבה שמות (פרשה ג, ב), לא יועילו לו כל קד תפלות לפעל שיבנם לארץ - ישראל? וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק (דברים ג, ט): "אתה החלוח וכו'". ומוכא בפרוש רש"י שם שאמר: 'מוקד למדתי להתפלל שאמרת (שמות לב, ט) "ועתה הניחה לי וכו'" וכי תופס הייתי בך' וכו'. על-כן השיב לו הקדוש ברוך הוא: 'רב לך אל תוסף דבר'. כי באמת זהו בבחינת שתיקה, בחינת אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, כי הוא בחינת מקיפים הגבוהים מאד מאד שאי אפשר להשיגם, כי משה היה בבחינת מה, בבחינה עליונה ונשגבה מאד כג"ל ועל-כן מה שנעשה עמו הוא בחינת אל תוסף דבר, בחינת שתיקה הג' שהוא בחינת שתק בך עלה במחשבה שהשיב לו על מיתת רבי עקיבא (קטות סו, ב). כי גם ענין רבי עקיבא היה בבחינה זאת כמו שמבאר בהתורה הג"ל, ענין שם. וזה שנסמך מיד לזה (דברים ג, ט): "וצו את יהושע וחקהו ואמצוהו כי הוא יעבר לפני העם הזה וכו'", וכן בכמה מקומות שמוכיחם על שמכרח להסתלק בעבורם נסמך לזה מה שהבטיחו ה' וחקהו שיהושע יבניםם לארץ-ישראל, כמו שכתוב לקמן בפרשה זאת (שם ה, טא): "וה' התאנף בי על דבריכם וישבע לבלתי עברי וכו'. יהושע הוא עובר לפניך אותו חזק וכו'" וכן במקומות הרבה, כי זה נפלאות תמים דעים שאי אפשר להשיג

כלל, כי דיקא על-ידי הסתלקות משה לעלא ולעלא על-ידי זה היה פח ליהושע להכניס את ישראל לארץ, כי כבר מבאר שכל מה שהצדיק עולה למעלה ותרה לבחינת מקיפים עליונים יותר הוא יכול להאיר בדרך משה ביותר בחינת מלא כל הארץ כבודו. ועל-כן מעצם רבוי הפגמים של ישראל, ובפרט רבוי התלונות והמחלוקת שלהם שזה גרוע מן הכל, על-ידי זה לא היה אפשר להכניסם לארץ-ישראל ששם עקר התגלות הדעת הג"ל כי מלא כל הארץ כבודו כי אם על-ידי הסתלקותו, כי היה מכרח לעלות לעליה גדולה כל קד שאי אפשר להשיג בזה העולם כלל כי אם על-ידי הסתלקות ממש שנסתלק ברעוא דרעיון בבחינת מ"ה העליון מאד מאד עד שעל-ידי זה דיקא היה יכל להאיר לתלמידו יהושע בחינת הארת מלא כל הארץ כבודו שהוא השגת התלמיד בחינת יהושע כמו שמבאר בהתורה הג"ל:

ובזה פעל לדורות שאפלו בשייתגברו העוונות והרוב הפית, וישראל גלה יגלה מעל אדמתו, כמו שכתב נתקנם שתי פעמים בעוונותינו הרבים וקץ האחרון סתום ונפלא מאד מעין כל, אף-על-פי-כן ימצאו צדיקים נזראים גם בעקבות משיח בקץ האחרון ששינו השגות עצומות מאד ויאירו בישראל כי מלא כל הארץ כבודו ושנין שום יאוש בעולם כלל ואף-על-פי שהבעל דבר והסמרא אחרא וחילותיהם ותפשטו

לקוטי הַלְכוֹת נְמִילַת יָדַים לְסֻדְהָ 1 אַרְחַ חַיִּים פּט

וַיִּתְגַּבְּרוּ כְמוֹ שֵׁיחַתְּשֻׁמוּ בְּפִרְמִיּוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּבְכַלְלִיּוֹת בְּרַבּוֹי הַמַּחְלֻקָּת שִׁתְּיָהּ קַטְגוֹרִיא גְדוּלָּה בֵּין הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים כְּמוֹ שְׁנֵתְקִים עֲקָשׁוּ בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים שֶׁהָ עֵקֶר חֲבָלוֹ שֶׁל מוֹשִׁיחַ כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְנָם לְבָרְכָה בְּחַבּוֹת דָּף קִיב. וּמוֹבָא בְּרַשׁ"י שֶׁבַת קִיח, אַף־עַל־פִּירְכּוֹ יִמְהַר וְיַחֲשִׁי לְגֻאֲלָנוּ עַל־יְדֵי הָאֶרֶת דַּעְתָּם הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם, כִּי אַף־עַל־פִּי שִׁתְּנַגְּבַר הַסַּמְרָא אַחֲרָא כָּל כֶּךָ עַד שִׁדְּיוּ מְבַרְחִים הַצִּדִּיק אָמַת בְּחֵינַת מוֹשֶׁה לְהַסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם, אַף־עַל־פִּירְכּוֹ עַל־יְדֵי זֶה תִּהְיֶה הַיְשׁוּעָה וְהַגְּאֻלָּה וְהַפֶּדָּה אֲבָלִם לְשׂוֹזֵן, כִּי הַסְתַּלְקוֹת וְהַעֲלַמַת הַצִּדִּיקִים הִיא הַצָּרָה הַגְּדוּלָּה וְהַמְּרָה מִכָּל הַצָּרוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְנָם לְבָרְכָה (עַן אִיבָה רַבִּי א. ל.ו.), "לְמֹשֶׁה סְלוּקֵן שֶׁל צִדִּיקִים כַּפְּלִים בְּחֶרֶבֶן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ'". אֲבָל גַּם זֶה יִתְּהַפֵּךְ לְמוֹבָה וְלִגְנָחָה, כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי הַסְתַּלְקוֹתֵם לְעֵלָא וְלַעֲלָא וְכוּ', יַעֲלוּ לְבַחֲחֵינַת מַקְיָפִים גְּבוּהִים וְגִשְׁגָּבִים כָּל כֶּךָ עַד שֶׁמּוֹשֶׁם דִּיקָא יֵאָרוּ בְּיֹתֵר בְּחֵינַת מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ לְתַלְמִידֵיהֶם שֶׁהֵם בְּחֵינַת יְהוֹשֻׁעַ, וְכֵן מִדּוֹר לְדוֹר עַד שֶׁיַּעֲלֶה וְיִגְמְרוּ מַה שֶׁהַתְּחִילוֹ לְהֵאִיר בְּעוֹלָם דַּעַת הַנְּ"ל שֶׁיַּעֲדֶה הַכֹּל כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְיִשׁוּבוּ לַה' יִתְּבַרַךְ בְּאֵמַת שֶׁעַל־יְדֵי זֶה תְּבוֹא הַגְּאֻלָּה בַּנְּ"ל, כִּי מַרְבּוֹי הַפְּנֻמִּים וְהַעֲוֹנוֹת הַכְּרַחוּ לַעֲלוֹת לַעֲלוֹת גְּדוּלוֹת כָּל כֶּךָ שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לַעֲלוֹת לְשֵׁם בְּשֵׁהֶם מְלַבְּשִׁים בְּגוּף כּוֹה הָעוֹלָם. פְּמוֹבָן כָּל זֶה מוֹשִׁיחֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְזֶהוּ בְּחֵינַת מִיתַת

הַצִּדִּיקִים שֶׁמְכַפֶּרֶת עַל עוֹנוֹ הַדּוֹר, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְנָם לְבָרְכָה (וַיִּהְיֶה אַחֲרַי עַן מוֹשֶׁה קָסוֹן ס.ח.), הֵינּוּ בַּנְּ"ל. כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי מִיתַתָּם הֵם מְמַשְׁכִּים בְּחֵינַת "סֵלַח נָא" (בַּמִּדְבָּר יד. טו.) לְכַפֵּר חַטָּא הַמְּרַגְלִים שֶׁגָּרְמוּ חֶרֶבֶן הַבַּיִת שֶׁזֶהוּ בְּחֵינַת חַטָּאֵי כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁעֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי שְׁפוּעֵלִין בְּקִשַׁת סֵלַח נָא בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְחַנּוּנַת הַבַּיִת שֶׁהוּא בְּגֵן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ כְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ. אֲבָל מַרְבּוֹי הַעֲוֹנוֹת אֵי אֲפָשֶׁר לְזַכּוֹת לְכָל זֶה כִּי אִם עַל־יְדֵי מִיתַת הַצִּדִּיקִים שֶׁמְכַפֶּרֶת, כִּי אִזְ דִּיקָא עוֹלִים כָּל כֶּךָ עַד שֶׁיִּכְבְּלוּם לְהֵאִיר בְּתַלְמִידֵיהֶם בְּחֵינַת יְהוֹשֻׁעַ כִּי מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ'. וְלִתְהוֹרֵי אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתַשׁוּבָה עַל־יְדֵי זֶה וְלִהְיוֹצֵאֵם מִעֲוֹנוֹת וְלְכַפֵּר עוֹנוֹתֵיהֶם הַקּוֹדְמִים וְכוּ' וְכוּ' ל. כִּי גְדוּלוֹת צִדִּיקִים בְּמִיתַתָּם יוֹתֵר מִבְּחֵינַתֵּם הֵינּוּ בַּנְּ"ל:

כַּב וְזֶהוּ בְּחֵינַת (יַשְׁעִיָּה מ. א.) "נְחֻמוּ נְחֻמוּ עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהֵיכֶם", כִּי עֵקֶר הַנְּחֻמָּה הוּא הַדַּעַת הַנְּ"ל. (וְכַמוֹ שֶׁמְבַאֵר סוֹפֵר הַתּוֹרָה עֲמִיקָא סִינָן כֹּא עַל פְּסוּק זֶה) וְזֶהוּ נְחֻמוּ נְחֻמוּ עַמִּי. וְאֵינוּ מַפְרֵשׁ בְּפִסּוּק לְמִי הוּא מְזוּהָר נְחֻמוּ נְחֻמוּ, אֲדָּ וְיִכּוֹלֵן לְזַמֵּר שְׁמוֹזְהִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֶצְמָן שֶׁנְּחֻמוּ זֶה אֶת זֶה, שֶׁזֶהוּ נְחֻמוּ נְחֻמוּ עַמִּי. כְּאֹמֵר אֲתֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַמִּי נְחֻמוּ נְחֻמוּ עִצְמֵיכֶם זֶה אֶת זֶה וְזֶה רָמַז שְׁמוֹזְהִירִם שֶׁיַּעֲסֻקוּ בְּלִמּוּד הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַרְבֵּי הָאָמְתִי בְּחֵינַת מוֹשֶׁה הַנְּ"ל שֶׁתְּזוּהִיר שֶׁכָּל אֶחָד יְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם כְּכָל יוֹם, לְהַכְנִים הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ

בחברו שגנעשה תלמידו עלידי זה ואחר כך יכניס חברו דעתו בו ויהיה בחינת תלמיד לחברו בבחינת ומקבלין דין מן דין כמו שמבאר שם וזה עקר הנחמה פנ"ל. וזה נחמו נחמו עמי פנ"ל. וזהו (ישעיה מ. ב): "דברו על לב ירושלים וקראו אליה כי מלאה צבאה". זה בחינת מלא כל הארץ כבודו שזהו עקר מלוי צבאה של ירושלים עיר הקדש בחינת "ומלאו את הארץ" (בראשית א. ח).

המובא בהתורה הנ"ל, כי כל זמן שאינם מקבלים הדעת האמתית הנ"ל אינם בכלל בני אדם וצריכים למלאות את הארץ שעקרה ירושלים בבני אדם שהם בני דעה כמו שמבאר שם. ועל-כן מבשר את ירושלים כי מלאה צבאה, כי כבר נתמלאה מצבא ה' שהם בני דעה שיוצאים כי מלא כל הארץ כבודו שהם עקר המלוי בחינת "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה וכו'" (דברים לז. ט) כמו שמבאר שם. וזהו, כי נרצה עונת. 'נרצה' דיקא, כי הצדיקים האירו בהם הדעת כל כך עד שנכללו העולמות יחד עד שעלו לבחינת רצון הנ"ל ונתהפכו כל העוונות לבחינת רצון, בחינת כי נרצה עונת וכו"ל. וזהו (ישעיה עב): "כי לקחה מיד ה' כפלים בכל חטאתיה". זה בחינת הסתלקות הצדיקים שזה הענין המור נקרא כפלים בחינת ק'שה סילוקן כפלים בחרבן בית - המקדש, וכוה בעצמו מנחם אותם, כי הלא כבר לקחו כפלים בכל חטאתיה שנסתלקו הצדיקים אמתים עבורם שהוא בחינת כפלים פנ"ל. וזה עקר הנחמה

והתקנה, כי עלידי זה דיקא מאירים משם דיקא בחינת הארת דרי משה שהוא הארת התלמידים בחינת יהושע להודיע לכל כי מלא כל הארץ כבודו ולהשיבם לה' ותברך עלידי זה וכו"ל.

וזהו בעצמו (שם ט): "קול קורא במדבר פנו דרך ה' וישו בערבה מסלה לאלהינו". זה בחינת מלא כל הארץ כבודו, דהינו שאין שום יאוש בעולם ולכלם יש תקוה פי הכל יכולים להתקרב לה' ותברך אפלו מי שנתעה בעוונותיו למדבר שמים כי קול קורא במדבר פנו דרך ה' וכו', וזהו (שם ט): "כל גיא ינשא וכל הר וגבעה ישפלו". זה בחינת נבוא בתרא ט): "עליונים למטה ותחתונים למעלה". כל גיא ינשא, זה בחינת תחתונים למעלה. וכל הר וגבעה ישפלו, זה בחינת עליונים למטה שזה עקר בחינת הדעת הנ"ל כמו שמבאר שם. וזהו (ישעיה מ. ד): "ויהי הערב למישר והרכסים לבקעה". שכל הדרכים העקבים והעקמים והמרכסים והנבוכים מאד מאד שנתעה בהם מי שנתעה, כלם יתפשטו ויתהפכו לדרכים ישרים וכו', פי יגלה לכלם דעת אמתית כוה שייכלו כלם לשוב אליו ותברך. וזהו (שם ה): "ונגלה כבוד ה'". שיתגלה כבודו ותברך, פי יגלה כי מלא כל הארץ כבודו, שזה עקר הארת הדעת הנ"ל. וזהו (שם): "וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר". כל בשר דיקא שהם הנפשות הפשורים שיתקבצו יחדו בבחינת קבוץ הקדוש הנ"ל שיתקשרו לצדיקו אמת כלם יראו יחדו כי

לקוטי הַלְכוֹת נְטִילַת יָדַיִם לְקַדְשָׁהּ וְ אַרְחַת הַיַּיִם צא

פִּי ה' דִּבֶּר, שֶׁהַדְּבָרִים שֶׁמְדַבְּרִים אֵלֵיהֶם בְּכָל פֶּעַם לְנַחֲמֵם וּלְחַזְקֵם וּלְעוֹרְרֵם וּלְהַקְצִיעַ בִּי עֵדוּן ה' עִמָּם בִּי מֵאֵל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְכוּ' פֶּנ"ל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "פִּי דִבֶּר חֻקֹּת וְכוּ' (תְּהִלִּים נט, ד) הַנ"ל. כָּל אֵלֹו הַדְּבָרִים הַקְּדוּשִׁים יֵצְאוּ מִפִּי ה', בִּי פִי ה' דִּבֶּר כָּל זֶה, בִּי רַבִּים רַחֲמֵי מֵאֵד וְחַפֵּץ חֶסֶד הוּא וּמֹדִיעַ לָנוּ דִּבְרָיו הַקְּדוּשִׁים עַל־יְדֵי הַהִשְׁאָרָה וְהַחֲלִיפוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנִּשְׁמַתְּלָקוּ בִּי עֵדוּן עֵדוּן ה' יִתְפָּדֶה עִמָּנוּ בְּכָל דוֹר וָדוֹר וְלֹא יַעֲזֹב אֶתְנוּ לְעוֹלָם עַד יִכְוֶן וַיֵּשׁוּב אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בְּאָרֶץ וְכוּ':

פֶּן יִזָּח שֶׁהָשׂוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה יוֹם חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב יוֹם הַכַּפּוּרִים וְאָמְרוּ (תַּעֲנִית כו) שְׁלֹא הָיוּ יָמִים מִזְּכֵרֵי לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב יוֹם הַכַּפּוּרִים, בִּי כַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב מִתְחִיל הַהִתְמַקְהָה וְהַתְּקוּן שֶׁל חֲטָא הַמְּרַגְּלִים שֶׁגָּרְמוּ בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת בְּלִיל תְּשׁוּעָה, בְּאָב כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה (שם כט) וְכוּ'ל. בִּי כְּט"ו בְּאָב כְּלוּ מִתִּי מִדְּבַר שֶׁהָיוּ מֵתִים בְּכָל לַיִל תְּשׁוּעָה בְּאָב מִחֲטָא הַמְּרַגְּלִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה (שם לו) וַיְרוּשָׁלַיִם תַּעֲנִית ד, ח). וְזֶהוּ בְּעִצְמוֹ בְּחִינַת יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁאֵין מִבְּקָשִׁים סֶלַח נָא עַל חֲטָא הַמְּרַגְּלִים שֶׁגָּרַם חֲרָפָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ בְּחִשְׁבֹּתָהּ שֶׁבּוּ תְלוּוִים כָּל הָעוֹנוֹת. נִמְצָא, שֶׁחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב יוֹם הַכַּפּוּרִים הֵם בְּחִינַת אַחַת, בִּי שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת תְּקוּן חֲטָא הַמְּרַגְּלִים וְדוֹר הַמְּדַבֵּר שֶׁגָּרְמוּ חֲרָפָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ'ל. וְזֶהוּ

שְׁפִימִים שָׁם בְּמִשְׁנֵה (תַּעֲנִית ד, ח): "בְּיוֹם חֲתָנָתוֹ" - "זֶה מִתּוֹן תּוֹרָה", וְכִיּוֹם שֶׁמִּחַת לָבוֹ" - "זֶה בְּנֵינּוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ" וְכוּ'. בִּי עֶקֶר צִרַת הַחֲרָפָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הוּא מֵה שֶׁעַל־יְדֵי זֶה אֵין יִכְלוּן לְקַשֵּׁר הָעוֹלָמוֹת וּלְכַלְלֵם יַחַד פֶּנ"ל שֶׁזֶהוּ פָּנָם כָּל הָעוֹנוֹת רַחֲמָנָא לְצַלָּה, שְׁגוֹרְמִין פְּרוּד חֵם וְשְׁלוֹם וְכוּ'ל. וְעַל־כֵּן הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחִינַת וְכִיּוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְנֵינּוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הֵם הַתְּקוּן לָזֶה, בִּי עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה מִתְקַשְּׁרִין כָּל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיּוֹן בְּתַחְתּוֹן וְתַחְתּוֹן בְּעֲלִיּוֹן, בִּי זֶה עֶקֶר כָּלֵל הַתּוֹרָה שֶׁאֵין זִכְוִן עַל־יְדֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁאֵין עוֹשִׂין בְּגִשְׁמִיּוֹת כֹּהֵה הָעוֹלָם לְהַתְקַשֵּׁר לְמַעְלָה וּלְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינַת עֲזָר לְמַטָּה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַיְחָדִים הַנִּעֲשִׂים עַל־יְדֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה. וְזֶהוּ בְּחִינַת בְּנֵי בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשָּׂם עֶקֶר מְקוֹם הַתּוֹרָה, "בִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה" (תַּעֲנִית כ, א), בִּי שָׁם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עֶקֶר כְּלָלִית הָעוֹלָמוֹת וְכוּ'ל. וְכָל תְּקוּן זֶה נִמְשָׁךְ כַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׂבוּ מִתְחִיל לְהַתְּקוּן חֲטָא הַמְּרַגְּלִים שֶׁגָּרְמוּ חֲרָפָה וְעַל־כֵּן אֵין מִתְחִיל בְּחִינַת חֲנֻכַּת הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא הַתְּקוּן פֶּנ"ל:

וְזֶהוּ גַּם־כֵּן מֵה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה (תַּעֲנִית לא) שֶׁכַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב נִתְּנָה הַרוּגִי בֵּיתֵךְ לְקַבּוּדָה שֶׁעַל זֶה תִּקְנֵה כְּרַפַּת הַטּוֹב וְהַמְטִיב כְּכַרְפַּת הַמְּזוּן וְזֶה הָיָה כַּחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר בְּאָב דִּיקָא שְׂבוּ פְּסָקוּ מִתִּי מִדְּבַר שֶׁגָּרְמוּ חֲרָפָה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁעַל־יְדֵי זֶה לֹא נִכְלָלוּ הָעוֹלָמוֹת וְאֵין יִכְלוּן לְהַמְשִׁיךְ הָאֵרַת הַרְצוֹן בְּשִׁעַת

ב
ג

האכילה וכנ"ל. ועל-כן סבב ה' יתברך שבחמישה עשר באב, שהוא בחינת תקון מתי מדבר כנ"ל. ועל-כן או דיקא נתנו הרוגי ביתר לקבורה ותקנו על זה ברפת הטוב והמטיב בברפת המזון שהוא בחינת המשכת הארת הרצון בשעת האכילה וכן"ל (באות עב). פי הארת הרצון נמשך על-ידי כלליות העולמות שנמשך על-ידי בחינת חגבת הבית שמתחיל להתמשך בחמישה עשר באב שהוא בחינת יום הכפורים שהוא תקון המרגלים ומתי מדבר שגורמו חרפן בית-המקדש. ועל-כן בחמישה עשר באב שבו פסקו מתי מדבר מתחיל התנוצצות בחינת חגבת הבית המקדש שעל-ידי זה נמשך הארת הרצון כנ"ל. שזהו בחינת ברפת הטוב והמטיב שתקנו על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה. ועל-כן נתנו לקבורה ביום חמישה עשר באב דיקא, פי הכל בחינה אחת וכן"ל:

ועין לעיל היטב באות עב הנ"ל ענין ברפת הטוב והמטיב שנתתקן בברפת המזון דיקא על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה. ותבין היטב נפלאות ה' שבשביל זה דיקא נתנו לקבורה כמ"ו באב דיקא פי או מתחיל תקון הטא המרגלים שעל-ידי זה זוכין לחגבת הבית שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון וכי"ל כנ"ל ותבין היטב:

פר וזהו, (דברים י, יב): "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וכו'". פי בכל פרשיות הקודמין מוכיח אותם משה רבנו הרבה שישמרו את התורה ומאיר

בהם הדעת הקדוש הנ"ל שידעו גדל חביבת ואהבת הקדוש ברוך הוא את ישראל שרוצה שהם דיקא ידעו ויכירו אותו יתברך מזה העולם הנשמו דיקא רק שהעפוב מצדם מרובי עוונותיהם ובפרט מרובי תלונותיהם ומחלוקותיהם על משה ואהרן, כמבאר מתחלת אלה הדברים עד הפרשה הזאת ורב תוכחתו בסדר דברים היה על הטא המרגלים שגורמו בכיה לדורות כמו שכתוב, (שם א, מה): "ותשובו ותבכו לפני ה'". שעל-ידי זה גורמו חרפן בית-המקדש שהוא כלל כל העוונות שהם הפך הדעת הקדוש כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וטוען עמקם שאף על-פי-כן לא זו ה' יתברך מחנכם והחיה את פניהם להכניסם לארץ ישראל וכבר הוריש לפניהם ארץ סיחון ועוג שהם מבני הנפילים שהם עזא ועזא"ל, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (נהם סא) שהם המלאכים שקטרגו על בריאת האדם ואמרו (תהלים ח, ה): "מה אנוש פי תזכרנו". והפילם ה' יתברך ונקשלו בזה העולם על-ידי תאות נאוף, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (והר גראשית כג, דלק רח), ועדין נמשך מהם קטרוגים ונסיונות על בני - אדם פי מהם נמשך רב ההרהורים, פי בלעם הרשע היה עוסק עמקם שהיה שטוף בזמה ביותר, כמובא (סנהדרין קה), וגם מהם נמשך חלישות הדעת של המרגלים עד שהכניסו במחשבותיהם להוציא דבה על ארץ ישראל, כמו (דברים א, כח): "וגם בני ענקים ראינו שם". שעל-ידי זה נמשך

הרפנ בית-המקדש וכו' פנ"ל. אכל משה רפנו בגלל כחו הרג ועקר את סיחון ועוג, כי הם דיקא עמדו על גבול ארץ-ישראל, כי הם ההפך מארץ-ישראל, כי בארץ ישראל נתגלה הדעת הנ"ל בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה. שהאדם יש לו כח יותר מן המלאכים וכו' פנ"ל. והם סיחון ועוג הם נמשכין מהמלאכים שמתקדשו על האדם ואמרו מה אנוש וכו'. ועל-כן משה שהוא בחינת הרבי הנ"ל שמאיר הדעת הנ"ל, על-כן הכניע ועקר קלפת סיחון ועוג שהם ההפך מזה פנ"ל. ובכל זה מספר בכל פרשת דברים עד שמשמים (דברים ג, כא): "ואת יהושע צויתי בעת ההיא לאמר עינד הראת את כל אשר עשה ה' אליהם לשני המלכים האלה בן יעשה ה' לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה לא תיראום כי ה' אליהם הוא הנלחם לכם". וזה מרמז על עקר המלחמה הגדולה והפכה שהיא עקר מלחמת כל אדם שהיא מלחמת היצר בזה העולם שהעקר שלא יירא ולא יתפחד כלל כי ה' אתנו. כי מלא כל הארץ כבודו כמו שאמר אז אדוננו מורנו ורבונו ז"ל, ה' יתברך עמך ואצלתך וכו', אל תירא. וכמו שמבאר (בלקוטי תנאים סימן מה) שהאדם צריך לעבר בזה העולם על גשר צר והעקר שלא יתפחד. וזה, לא תיראום כי ה' ילחמכם הוא הנלחם לכם. ואזהרה זאת והזהיר ביותר את יהושע, כמו שכתוב 'ואת יהושע צויתי' וכו'. כי יהושע הוא בחינת התלמיד שהשגתו בחינת מלא כל

16

הארץ כבודו, בחינת ה'קיצו ורננו שכני עפר" (ישעיה כג, טו). שהוא ראשי תבות יהושע וכו' כמו שמבאר שם שעקר השגתו הוא בחינת התחזקות שיחזק את עצמו ואת כל ישראל בכחו של משה רפנו שלא יתאשו ולא יפלו משום דבר ובכל מה שיעבר עליהם יהיו חזקים בכחו של משה רבם. כי ה' אתם עדין ולא יתיראו כי ה' אתם, כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. שהו בחינת לא תיראום וכו'. כי הצדיק בחינת משה יכול להשפיל את המלאכים המתקדשים שמהם נמשכו ונשתלשלו קלפות סיחון ועוג פנ"ל, כי מראה להם שאינם יודעים עדין בדיעתו יתברך כלל וכו'. ולעורר ולהקיץ כל השוכני עפר שהם הדרי משה שלא יתיראו כי עדין ה' אתם כי מלא כל הארץ כבודו וכו' פנ"ל. שהו בחינת אזהרת משה את יהושע, עינד הראת את כל אשר עשה ה' אליהם לשני המלכים האלה שהם סיחון ועוג שפחם היה מתקדשו המלאכים פנ"ל בן יעשה ה' לכל הממלכות וכו'. כי מאחר שכבר הרג שני המלכים האלה בזה רואין כי יש כח לכפול קטרוג המלאכים מאחר שהרג שני המלכים האלה סיחון ועוג שנמשכו מהם, על-כן בודאי תהיה בטוח וחזק כי בן יעשה ה' לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה ובודאי תירשו ארץ-ישראל ששם עקר התגלות זה הדעת של משה שהוא בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה וכו' פנ"ל, על-כן בודאי לא תיראום וכו':

נמצא, שכל פרושה דברים עוסק להאיר בהם הדעת הקדושה להודיעם גדל רחמנות של ה' ותברך על ישראל לעולם אף-על-פי שעשו מה שעשו אף-על-פי-כן עדון ה' עמם וכו'. ומחוקם בזה ואומר להם לא תיראום וכו'. כנ"ל. וכן בפרשת ואתחנן מדבר בזה הרבה בענין עליונים למטה ותחתונים למעלה שהוא עקר הדעת הנ"ל לידע שעקר גדלת ה' ותברך נתגלה על-ידי האדם הזה שבוה העולם דיקא, כי המלאכים אין יודעים את ה' ותברך ואין להם כח כמו הצדיקים שבוה העולם. וזה (דברים ג, כג): "ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכו' אתה החלולת להראות את עבדך את גדלך וכו' אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשד וכגבורתך". כי המלאך בחינת אל, כי נקראים 'אלים', וזהו 'אשר מי אל' שהם בחינת המלאכים אשר יעשה כמעשד וכגבורתך שאין שום מלאך שיכול לעשות כמעשד וכגבורתך ודיקא מנהו. אבל בבני - אדם התחתונים שהם דרי מטה יש גיש שיכולים לעשות כמעשד וכגבורתך שהם הצדיקים שהם מושלים בעולם שיכולים לקרא עולמות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (והר הקדש ה) על פסוק (ישעיה טו, טו): "ולאמר לציון עמי אתה" - אל תקרי עמי אלא עמי. כה אמר עבדי שמאי וארעא במלוילי אף אתה בן. וכן במקומות הרבה ובמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (והר הקדש טו, י) על פסוק (דברים י, י):

"כי בכל חכמי הגוים וכו' מאין כמוך" - 'אבל בישראל יש כמוך' וכו'. ועל-כן אני מבקש (דברים ג, טו) "אעברה לא ואראה את הארץ וכו'". שהוא לבא לארץ-ישראל כי שם עקר גדלויות העולמות ושם רואין עקר גדלת ישראל בבית המקדש וכו' כנ"ל. והרבה בתפלות הרבה מאד על זה ואף-על-פי-כן לא פעל בקשתו עד שאמר לו ה' ותברך, 'וב לך אל תוסף דבר' וכו'. שהוא בחינת סיג לחכמה שתיקה הנ"ל שגלה לו שאחר כל מה שהשיג שאין שום מלאך ושרף יכול להשיג, אף-על-פי-כן עדון יש מקיפים גבורים כל כך שאי אפשר להשיגם בחינתו ומכרח להסתלק בשביל זה ובכח זה דיקא יאיר בתלמידו והושע בחינת השגת מלא כל הארץ כבודו עד שהושע תלמידו הוא דיקא יבנים לארץ-ישראל בכחו והוא בעצמו אי אפשר לו לכנס לארץ-ישראל וכנ"ל. שכל זה הוא בחינת נוראות נפלאות הדעת הנ"ל שה' ותברך עושה נפלאות גדולות וחסדים רבים ועצומים בשביל להודיע לבני - אדם גבורותיו להודיע לכל דרי מטה כי מלא כל הארץ כבודו וכו' כנ"ל. וכן חוזר עמם כל סדר מתן תורה וכו'. שהכל היה בשביל להאיר זה הדעת הקדוש בעולם. ובמו שכתוב שם (דברים ד, טו): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים אין עוד מלבדו וכו'". וכן הולך ומבאר בכל סדר זה, כמו שכתוב (שם ד, טו): "כי שאל נא לימים ראשונים הנהיה בדבר הגדול הזה וכו'" מן השמים

נמצא, שכל פרושה דברים עוסק להאיר בהם הדעת הקדושה להודיעם גדל רחמנות של ה' ותברך על ישראל לעולם אף-על-פי שעשו מה שעשו אף-על-פי-כן עדון ה' עמם וכו'. ומחוקם בזה ואומר להם לא תיראום וכו'. כנ"ל. וכן בפרשת ואתחנן מדבר בזה הרבה בענין עליונים למטה ותחתונים למעלה שהוא עקר הדעת הנ"ל לידע שעקר גדלת ה' ותברך נתגלה על-ידי האדם הזה שבוה העולם דיקא, כי המלאכים אין יודעים את ה' ותברך ואין להם כח כמו הצדיקים שבוה העולם. וזה (דברים ג, כג): "ואתחנן אל ה' בעת ההיא וכו' אתה החלולת להראות את עבדך את גדלך וכו' אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשד וכגבורתך". כי המלאך בחינת אל, כי נקראים 'אלים', וזהו 'אשר מי אל' שהם בחינת המלאכים אשר יעשה כמעשד וכגבורתך שאין שום מלאך שיכול לעשות כמעשד וכגבורתך ודיקא מנהו. אבל בבני - אדם התחתונים שהם דרי מטה יש גיש שיכולים לעשות כמעשד וכגבורתך שהם הצדיקים שהם מושלים בעולם שיכולים לקרא עולמות, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (והר הקדש ה) על פסוק (ישעיה טו, טו): "ולאמר לציון עמי אתה" - אל תקרי עמי אלא עמי. כה אמר עבדי שמאי וארעא במלוילי אף אתה בן. וכן במקומות הרבה ובמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (והר הקדש טו, י) על פסוק (דברים י, י):

דף לח

לקוטי הלכות נטילת ידים לקצדה ו ארצה חיים צה

השמועך את קלו וכו'. ודבריו שמעת מתוך האש וכו' (שם ה, לו), "פנים בפנים דבר ה' עמכם וכו'" (שם ה, ד). שבכל זה הוי"ו אהם ותור עמכם שזכרו גדל כחו של זה האדם שבזה העולם שיכול לזכות לדבר עם ה' פנים בפנים וכו'. מה שאין מלאך וזכה לכך שזהו בחינת עליונים למטה ותחתונים למעלה וכו' פנ"ל. ועל-פן אמר אחר כך, "ויהי עקב תשמעון את המשפטים האלה". כי הדעת הקדושה הנה להאיר גברי מעלה בחינת א"ה, בחינת מה חמית וכו'. ולהאיר גברי מטה, בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת 'הקיצו ורננו שכני עפר פי ה' עמכם' וכו'. זה בחינת משפט כמו שמבאר שם באות ח' וכו'. בחינת "פי אלהים שופט זה לשפיל וזה ירים וכו'" (תהלים עה, ח). כמו שמבאר שם. וזהו ו'היה עקב תשמעון את המשפטים האלה', הינו כשהאדם בבחינת עקב ורגליו שרד ונפל לדימוא המתחננה שהיא עקב ורגליו, וזהו הן בפרימיות לענון האדם הפרימי בעצמו הן בכלליות הדורות שהוא בחינת עקבות משיחא. שאו מתגברת הסטרא אחרא מאד. ואו אם תשמעו את המשפטים האלה בחינת הדעת הנ"ל שהוא בחינת משפט וכו' לידע שערוני ה' עמכם וכו', בחינת לא תיראום וכו' פנ"ל, או, "ושמר ה' אלהיך לך את הברית ואת החדש אשר נשבע לאבותיך" (דברים י, יג). שהבטיח להם לתת לזרעם את ארץ ישראל ולהיות להם לאלקים, שזהו בחינת הדעת

הנ"ל שעקר הארתו בארץ ישראל שישם עקר כלליות והתקשרות העולמות וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה (שם ג): "וברכך והרפך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך וכו'". שישפיע לך ברכת העשירות והפרנסה בשפע גדול, כי עקר העשירות והפרנסה נמשך על-ידי כלליות העולמות פנ"ל. שאו נמשך העשירות והפרנסה בבחינת ברכה שהיא בחינת הארת הרצון שהוא עקר הברכה בחינת (שם לו, ט) "מברכת ה' ארצו וכו'". "ורצון שוכני סנה" (שם לו, טז) בחינת (תהלים קמה, טז) "פיתח את ידך ומשביע לכל חי רצון". פה ועל-פן התחיל בלשון רבים 'היה עקב תשמעון ושמרתם ועשיתם אתם' וכו'. ואחר כך בהבטחה כדבר בלשון יחיד, כמו שכתוב, 'ושמר ה' אלקיך לך וכו' ואהבך וברכך וברך פרי בטנך' וכו'. פי המשכת הדעת הנ"ל עקרו הוא על-ידי רבים. וכמבאר לעיל שעקר כלליות העולמות הוא בשמתקשרים ומתאספים רבים מישראל יחד ולפחות עשרה שאו אומרון דבר שבקדשה וכו' וכו' פנ"ל. אבל אחר כך בשנמשכת ברכת הפרנסה והעשירות נמשך לכל אחד ואחד ביוחד כפי הראוי לו בבחינת "ליתן זה יצרת לשחק בו" (תהלים קד, טו) המבאר בהתורה הנ"ל. שהוא בחינת שחקים - ששם שחקין מן (תענה יב), שהפרנסה נשקת ונתחלקת לכל אחד פראוי לו שזהו בעצמו בחינת ומשביע לכל חי רצון, שזה עקר הברכה בשאזכה כל אחד ואחד לקבל

הפרנסה מה' יתברך ברצון טוב והוא שמח בחלקו ומאמין שפקד הוא רצונו הטוב והכל לטובתו, פי דיקא על-ידי הפרנסה הזאת זוכה לקבל הארת הרצון המפלג שהוא בחינת 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך'. ורק זה נקרא עשירות ופרנסה, פי בודאי זה שיש לו עשר ונכסים רבים וכלי כסף וזהב ואין לו שום נחת רוח בעשרו, אדרבא, כל ימיו פעם ומקאובות וחלוו הרבה וקצף מרובי תאוותיו שהוא נבהל להון הרבה יותר ויותר, ומקנא מאוד בהגבירים הגדולים המפלגים ממנו הרבה וכו'. פמציז כל זה מלבד שאר מיני פעמים ומקאובים וכו'. שיש לו בכל יום וכמעט בכל שעה שאי אפשר לפרטם. בודאי אין זה עשירות כלל וכמו שאמר קהלת (קהלת 1): "איש אשר יתן לו אלהים עשר ונכסים ולא ישליטנו לקבל וכו' גם זה הכל וחלי וכו'". פי עליו נאמר (שם ה, ב): "עשר שמור לבעליו לרעתו". ועל-כן בודאי עקר העשירות והפרנסה הוא כיששורה ברפת ה' בפרנסתו בחינת (משלי 10ב): "ברפת ה' היא תעשיר ולא יסוף עצב" שהוא מי שזוכה להיות שמח בחלקו ושיהיה חזק בבטחון שמה שמקרה לו לפרנסתו ופרנסת ביתו ובניו בודאי ישיפע לו ה' יתברך בעתו וזמנו פראוי לו שכל זה זוכין על-ידי הדעת הנ"ל שעל-ידי זה מקבלת המלכות הפרנסה מהימים שיש בהם החכמה על-ידי הפטוחות של ישראל בחינת (תהלים 124) "כלם אליך ישפרון לתת אכלם בעתו",

בחינת (פסוקים 21): "פעת יאמר לעקב ולישראל מה פעל אל וכו'". שהפרנסה הזאת נמשכת בבחינת ליתן זה יצרת לשחק בו, שהפרנסה היא בבחינת מן שששקת לכל אחד שיקבל חלקו פראוי לו וכו'". ועל-כן אמר כל ההכחות האלה של ברפת הפרנסה והעשירות שזוכין על-ידי הדעת הנ"ל בלשון יחיד וברבד, והרבה וכו'. פי העקר שכל אחד יקבל חלק פרנסתו באהבה וברצון ויאמין פי זהו חלק שנמשך על ידי הדעת הנ"ל שרק על-ידי זה זוכה לבחינת הארת הרצון וכו'. שזה העקר שעל-ידי זה זוכה לחלקו הטוב לעולם הבא שעקר הוא הרצון הטוב שזוכה כל אחד בחינת 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך' שכל זה מקבלין על-ידי שמקרבין עצמן להצדיק בחינת משה שמאיר בכל ישראל ואפילו בהירודים מאוד מאוד פי מלא כל הארץ כבודו וכו' ומחזקם תמיד עד שמוכנס לכל הנ"ל. אשרי שיאחו בו באמת:

107

פו וזה שנאמר במדרש בפרשה זאת (דברים 10ג, 11) ושמר ה' אלוקד וכו'. ומביא שם פסוק (דברים 10 ט) "האל הנאמן וכו'". ומאמנתו של בשר ודם את יודע אמנתו של הקדוש ברוך הוא, כמו שמוכא שם המעשה של רבי פינחס בן יאיר ששכחו אצלו שתי סאין של שעורים והיה זורע אותן בכל שנה עד שעשה אותן גרן וכו'. וסו' שם שהברכות שברכו אותן האבות הן משמרים לעתיד לבא. וכן איתא שם קדם לזה וזה לשונו, אמרו לו

עשאו לעצמנו. ודרשו מפסוק ועשיתם אתם, הינו בחינת הדעת הקדוש הנ"ל שעקר שלמותו בשמקבילים אותו רבים מישראל וכל אחד עוסק לדבר עם חברו ביראת שמים ולהאיר בו הדעת הנה וכו' פנ"ל, שזהו בחינת ועשיתם אתם וכו' פנ"ל:

שך לעיל לאות עו עח וכו':

פּו וְעַתָּה בּא וְרָאה פְּמֹה גְדוּלִים מַעֲשֵׂי ה' דְּרוּשִׁים לְכָל חַפְצֵיהֶם, כִּי הִנֵּה בֹאֲרֵנו גְּדֹל הַמַּעֲלָה הַנּוֹרָאָה שֶׁל הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ'. כִּי אִין אוֹמְרִים דְּבַר שְׁבַקְתָּשָׁה בְּפָחוֹת מַעֲשֵׂה וְכוּ'. וְעַל־כֵּן תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת שֶׁבִשְׁבִיל זֶה לְמַדּוּ רְבוּתֵנו וְכוֹרֵנָם לְבַרְכָּה עֲגוּן זֶה שְׂאִין אוֹמְרִין דְּבַר שְׁבַקְתָּשָׁה בְּפָחוֹת מַעֲשֵׂה מַעֲדַת הַמַּרְגְּלִים דִּיקָא כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רְבוּתֵנוּ וְכוֹרֵנָם לְבַרְכָּה (ברכות כא:) שְׂנֵאמַר (במדבר יד, כו): "עַד מָתַי לַעֲדָה הִרְעָה הַזֹּאת" יֵצְאוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב וְלְמַדּוּ מִזֶּה דִיקָא גִּירָה שׁוּה לְמַקְרָא (נדרים כב, ג): "וְנִקְדַּשְׁתִּי בַתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכוּ'". עַד מִכָּאן שְׂאִין אוֹמְרִים דְּבַר שְׁבַקְתָּשָׁה בְּפָחוֹת מַעֲשֵׂהוּ, כִּי כָּבֵד מְבֹאֵר שְׁעָקֵר כָּל הַצְּרוֹת וְהַחֲרַבְנוֹת רַחֲמָנָא לְצַל, גְּרַמוּ הַמַּרְגְּלִים שְׁחַלְקוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שִׁשָּׁם עָקֵר הִרְעַת הַנְּ"ל שֶׁמִּמּוֹשֵׁד מִשָּׁה כָּבֵל דוֹר וְכוּ' וְכוּ'. וְהָעָקֵר הָיָה עַל־יְדֵי הַקְּבוּץ הִרְעָה הַנְּ"ל שֶׁהוֹצִיא דְבָר חוּץ יְהוֹשֻׁעַ וְכָלֵב, וְהֵם גְּרַמוּ כָּל הַתְּלַקּוּלִים פְּנ"ל. וְמָה עֲשֵׂה ה' יִתְבַּרְךָ בְּנִפְלְאוֹת חֲסִדּוֹ הַרְבִּים? הוֹרָה אֵת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל וְאִמְתִּי אִתָּה נֹתֵן לָנוּ שֶׁכֵּר הַמַּצְּוֹת שְׂאֵנוּ עוֹשִׂין? אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרִדְהוּא, מַצְּוֹת שְׂאֵתֶם עוֹשִׂים מִפּוֹרְתֵיהֶם אִתֶּם אוֹכְלִים עֵבֶשׁ, אָבֵל שְׁכָרוֹ בַּעֲקֵב אִנִּי נֹתֵן לָכֶם. מִנּוּן וְכוּ'? וְהָיָה עַקֵּב תִּשְׁמְעוּן, עַד פֶּאֶן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵל זֶה הוּא עֲגוּן הַנְּ"ל שְׁצָרִיכִין לְהֵאֱמִין בַּה' יִתְבַּרְךָ וְלִשְׁמַח בְּחֻלְקוֹ כִּי בְּדַאי זֶהוּ חֻלְקוֹ הַמְּגוּעַ לוֹ וְכוּ' פְּנ"ל, כִּי עָקֵר רַב טוֹב צָפוּן לְעוֹלָם הַבָּא שְׁזֵיבָה עַל־יְדֵי הִרְעַת הַנְּ"ל עַל־יְדֵי שִׁיבָל הַפְּרִנְסָה מִשָּׁם עַד שְׁזֵיבָה לְהֵאֲרַת הַרְצוֹן וְכוּ' גַם בְּעוֹלָם הַזֶּה בַּעֲת הָאֲכִילָה שׁוּה עָקֵר הַבְּרָכָה פְּנ"ל שְׁעַל־יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְעֵתִיד לְעַקֵּר הַשֶּׁכֶר שֶׁהוּא רַב טוֹב הַצָּפוּן וְכוּ', כִּי כְּפֹה דַּתְּיִדְבַק בְּרִשׁ בְּהַאי עֲלָמָא כְּבִי וְכוּ'. וְזֶה, וְשִׁמְרֵה' אֶלְקִיד לָךְ וְכוּ' וְיִבְרַךְ וְהִרְבֵּד שְׂמוֹדִיעַ לָהֶם שִׁישְׁפִיעַ לָהֶם פְּרִנְסָה בְּחִינַת בְּרָכָה הַנְּ"ל שֶׁהִיא לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ פְּנ"ל. כִּי עָקֵר הַשֶּׁכֶר שֶׁהוּא רַב טוֹב הַצָּפוּן מִשְׁמֵר לְעֵתִיד לָבֵא, שְׁזֵהוּ, וְשִׁמְרֵה' אֶלְקִיד לָךְ. וְכַמְבֹּאֵר בְּמִדְרַשׁ הַנְּ"ל וְעַל־כֵּן אִתָּה צָרִיד לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ בְּחֻלְקוֹ וְלִקְבַל הַפְּרִנְסָה בְּאֵהֶב וְרָצוֹן טוֹב שֶׁכֵּל זֶה זּוֹכִין עַל־יְדֵי הִרְעַת הַנְּ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת מִשְׁפָּט, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת 'וְהָיָה עַקֵּב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמּוֹשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה' וְכוּ' פְּנ"ל:

וְזֶהוּ, וְשִׁמְרֵתֶם וְעֲשִׂיתֶם אִתֶּם, הוּא בְּחִינַת מַה שְׂאִמְרוּ רְבוּתֵנוּ וְכוֹרֵנָם לְבַרְכָּה (במדבר יג, טו) וּמִכָּאן בְּרַבְרֵיו וְכוּ', כָּל הַמְּלַמֵּד בֶּן חֲבָרוֹ תוֹרָה פֶּאֱלוּ עֲשֵׂאוּ וּכְאֵלוּ עֲשֵׂאוּ לְדַבְרֵי תוֹרָה וּכְאֵלוּ

ישראל הצדיקים שילמדו משם ויקא גזרה שנה לענין דבר שבקדשה שאין אומרים בפחות מעשרה כ"ל. להודיע ולהורות לכל בני ישראל לדורות עולם שאין החולקים על הצדיק בחינת משה פועלין בלום, כי ה' הפיר עצתם ולא תעשינה ודיהם תושיה. כי דיקא מהם למדים שיתקבצו עדת בני ישראל שהם לפחות עשרה ויעסקו בדברים שבקדשה שעלידי זה מפרסמים הדעת הקדושה הנ"ל בחינת מלא כל הארץ כבודו וכו' כ"ל. וכוה עוקרים משמשם עדה רעה הנ"ל הנועדים על ה' לחלק על משה וארץ ישראל וכו' כ"ל. וכן הוא בכל דור דודר ועצת ה' לעולם תעמוד. והכן היטב:

התחלתו ה' וסליחות כ"ו אלול תר"ג פה קהלת או"ן:

הלכות ברפת הפרות

פה וזה בחינת אין מומנין על הפרות, כי אין קבע לפרות רק ללחם העשוי מחמשה מינין שרק הוא משביע ומזין כי כבר מבאר בהלכות ברפת המזון (באות עה) שעקר ברפת הזמון הוא בחינת התגלות הרצון שמתגלה בעת האכילה ויקא עלי די פלליית בן ותלמיד שהוא פלליית העולמות שאובה כל אחד עלידי הדעת הקדושה של הצדיק הרועה האמתי שעוסק לקבץ את נדחי ישראל שהם הרחוקים מאד מה' ותברך להשיבם אל הקדשה וכו'. אשר עליבן עקר ברפת הזמון שהוא התגלות הרצון ביותר הוא בשיש אזה

קבוץ מישראל לפחות שלשה. והעקר בשמתקבצים עשרה על שלחן אחד שאין מומנין בשם וכו', עני שם היטב. ועליבן אין ברפת הזמון כי אם על הלחם לבד, אכל אין מומנין על הפרות. כי אין קבע לפרות, כי זה ידוע ומבאר כבר שטעם כל המאכלים וכןם להחיות את האדם נמשך רק מהדעת והתקבץ שמשם כל החיות, כמו שכתוב (קהלת י, ט): "התקבץ תחיה". וכפי חלקי גיוצוי הדעת שהמשיך ה' ותברך בכל מאכל ומאכל פן יש בו פח להחיות ולקיים את האדם. שעלידי זה מתקשרות נפשו בגופו שנה עקר החיות, שנהו בחינת פלליית העולמות וכו' כ"ל. ועליבן עקר הוא הלחם שרק הוא משביע ומזין את האדם, כי בהלחם מלכש עקר פלליית הדעת שהוא בחינת הרמזים הנ"ל. ועליבן בהלחם אף עליפי שאין מרגישים בו כל קד טעם מתיקות כמו בשאר פרות ומאכלים, אף עליבין הוא עולה על כל המאכלים והוא עקר בלם, כי כל בחינת מתיקות הדעת המלכש בכל הפרות והמאכלים בלם בלולים בהלחם שבו נעלמים הרמזים הנ"ל שהוא פלליית הדעת ועליבן באמת בהלחם נעלמין כל המעשים שבפעולם וכנ"ל:

ועליבן אין ברפת הזמון שהוא התגלות הארת הרצון ביותר כי אם על הלחם, כי עקר הארת הרצון מתגלה ביותר עלידי הקבוץ של ישראל שעלידי זה עקר פלליית העולמות וכו'. וכמבאר לעיל שנהו בחינת אין אומרים דבר

לקוטי הַלְכוֹת נְמִילַת יָדַי לְסֻדְהָ ו אַרְחַת חַיִּים צמ

שְׂבָקְדָשָׁה בַּפְּחוֹת מַעֲשֶׂרָה. וְכֹל מִה שְׂמֹתֶקְבָּצִין קְבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה בְּיֹתֵר וְעוֹסְקִין לְגַדֵּל וּלְקַדֵּשׁ וּלְכַרֵּךְ אֶת שְׁמוֹ. יִתְבָּרַךְ, וְגַלְלִין הַעוֹלָמוֹת יוֹתֵר וְיֹתֵר. וְכֵמוּ בֵּן מִתְגַּלֶּה וּמֵאִיר הָאֶרֶץ הַרְצוֹן יוֹתֵר וְיֹתֵר:

וְעַמְךָ הַקְּבוּץ הָאֲמִתִּי הוּא עַל-יְדֵי הַרְוָעָה יִשְׂרָאֵל שְׂבוּ בְּלוּלִים כָּל הַצְּדִיקִים

הָאֲמִתִּים שֶׁבְּכֹל דּוֹר שֶׁהוּא עוֹסֵק לְקַבֵּץ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּרַעַה עֲרֹד וְרַעַה בּוֹרַעוּ וְקַבֵּץ וְכו' וְכו' ל. כִּי הוּא עוֹסֵק בְּיִשׁוּבוֹ שֶׁל עוֹלָם שֶׁהוּא לְהֵאִיר הַדַּעַת בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מִשְׁחָה רַבְנֵי שֶׁהִיא רַחֲמֵן אֲמִתִּי וְהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי שֶׁבְּכֹל דּוֹר וְכו' כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בַּתְּחִלַּת הַתּוֹרָה שֶׁאָנֹכִי עוֹסְקִין בָּהּ שֶׁהוּא כִּי מִרְחָמִים וְנִהְגַּם, עֵינֵי שָׁם, וְעַמְךָ הַקְּבוּץ הוּא עַל-יְדֵי הַרְמוּזִים שֶׁבַּדַּעַת שֶׁעַל-יְדֵי זֶה עַמְךָ הָאֶרֶץ הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל הָאֲמִתִּי בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְגֻדֹל וְעַד קָמָן בְּכֹל מְקוֹם וְדִרְגָּא שֶׁהוּא, שִׁיתְחַזֵּק אִידֵךְ שֶׁהוּא לְשׁוֹב מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת רְעִים שְׂרוּצִים לְדַחְתוֹ לְשֵׁם חַס וְשְׁלוֹם. וְלִהְפָּרִידוֹ מִהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ חַס וְשְׁלוֹם. לְכֹל יִשְׁמַע לְשׁוֹם הַתִּיבָה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק יְחֻזַּק יְדוֹ בַּה' יִתְבָּרַךְ וְיַעֲמֵד עַל רַגְלָיו בְּכֹל עוֹ יֵאָחֵז עֲצֻמוֹ בְּכֹל בַּחוּ בְּהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל-יְדֵי זֶה לֹא יִמָּט לְעוֹלָם כִּי הֵן אֵל בְּפִיד לֹא יִמָּאֵס. וְכֹל זֶה אִי אֶפְשָׁר לְכַאֵר בְּפִה כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַרְמוּזִים הַנִּזְכָּרִים שֶׁבְּחִינַת (מִשְׁלֵי א טו) "נִמְיִתִי יְדֵי וְכו'" וְכו' ל. כִּי הַעַמְךָ הַקְּבוּץ וְקִיּוּמָם הוּא עַל-יְדֵי הַרְמוּזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדַי, כְּמוֹ

שֶׁכְּתוּב (שִׁעְרָה מַט, כג): "הִנֵּה אֲשָׂא אֶל גּוֹיִם יְדֵי וְאֶל עַמִּים אֲרִים נָפִי וְכו'". שֶׁלְעֲתוּדֵי שֶׁאֲנִי יָאִיר הַדַּעַת הָאֲמִתִּי גַם בְּכֹל הַגּוֹיִים וְהָעַמִּים וְיִתְקַבְּצוּ בְּלֶם אֶל הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (צִפְרָה ג ט): "כִּי אֲנִי אֶהְפֶּךְ אֶל כָּל הָעַמִּים שֶׁפִּה בְּרוּרָה לְקַרְא בְּלֶם בְּשֵׁם ה' וְכו'". וְכֵמוּ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים לא, טו): "כִּי כֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי וְכו'". וְכֹל זֶה יָאִיר בָּהֶם עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַרְמוּזִים שֶׁבַּדַּעַת שֶׁהֵם בְּחִינַת יָדַי, בְּחִינַת הִנֵּה אֲשָׂא אֶל הַגּוֹיִם יְדֵי וְכו', וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת יז יא): "וְהִיָּה בְּאֲשֶׁר יָרִים מִשְׁחָה יְדוֹ וְגַבַּר יִשְׂרָאֵל". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנֵם לְכַרְכָּה (רֵאשִׁי הַשָּׁנָה כג): שֶׁבּוֹמֵן שִׁישְׂרָאֵל מִסִּתְפָּלִין בְּלִפְי מַעֲלָה עַל-יְדֵי הַרְמוֹת יָדַי, עַל-יְדֵי זֶה וְגַבַּר יִשְׂרָאֵל נִגְדַּ עֲמֶלְק, כִּי עַמְךָ הַתְּהַנְּבֹרִית נִגְדַּ קִלְפַת עֲמֶלְק שֶׁהוּא כָּלֵל הַסְּפָרָא אַחֲרָא כָּלֵל כָּל הַהֶסְתוֹת וְהַפְתוּיִים וְהַדְּחִיּוֹת שֶׁל הַיָּצֵר הַרַע וְחִילוּתָיו הוּא עַל-יְדֵי הַרְמוּזִים שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְמוֹת יְדֵי מִשְׁחָה שֶׁהוּא הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי הַרְוָעָה הָאֲמִתִּי הַעוֹסֵק תָּמִיד לְקַבֵּץ נְדַחֵי יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי זֶה וְכו' ל. כִּי בְּיָדָיו אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר עִם אֲלֹפִים וְרַבּוֹת נְפֻשׁוֹת בְּאֶפֶן שִׁישְׁמַע וְיִבִּין כָּל אֶחָד עֲמֻקּוֹת חֲכָמָתוֹ לְעַמְקָה אִידֵךְ לְהַתְחַזֵּק וְכו'. כִּי אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת יָדַי שֶׁהֵם בְּחִינַת רְמוּזִים שֶׁמְרַמְזוּ לָהֶם וְיִקְבְּצוּם עַל-יְדֵי זֶה, וְכֵן אַחַר כֵּן בְּכֹל מִה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטוּיָתוֹ כֹּל יָמֵי תַיִן צָרִיד לְשׁוֹם לְכוּ הַיָּמִב לְהַרְמוּזִים שִׁיתְחַזֵּק לְשֶׁאֵר קְבוּעַ תְּוֹךְ הַקְּבוּץ וְלֹא יִפְרֵד עֲצֻמוֹ מֵהֶם אִידֵךְ שִׁתְּיָה שְׁלֵא יִתְּהָ חַס וְשְׁלוֹם, מֵאוֹתָן

ח

שנאמר עליהם (קהלת א, טו): "מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות", ודרשו רבותינו ז"ל (ברכות כו.) "זה שנמנו חבריו לדבר מצוה וכו'", מפל שפן וכל שפן שלא יחלק עליהם חס ושלום שזהו בחינת (משלי יח, טו): "אח נפשע מקרית עוז וכו'", וידל מרעהו יפרד וכו'" (שם יח, טו.) שעלידי זה נופל חס ושלום לעלמא דפרודא שזה עקר כלל כל הפגמים פידוע. אבל כל זמן שהוא בתוך הכלל שמקבץ תרועה האמיתי יש לו תקנה לעולם: פט וזה בחינת ראש השנה שאז כל ישראל עוסקין בזה שכל אחד מורה ומתנגע לבא לתקבץ הקדוש של ישראל שזהו בחינת (מלכים ב, ט): "בתוך עמי אנכי יושבת", הנאמר על ראש השנה כמו שאיתא בזהר הקדוש. ואפלו מפל הכפרים ומקומות הרחוקים מתקבצים אל המקום שיש קבוץ מישראל. והעקר בשזוכין לבא להצדיקים האמתיים פאשר נהגין כל ישראל לנסע לצדיקים על ראש השנה, כי עקר הקבוצין וקיומו הוא עלידי הצדיק תרועה האמיתי בחינת משה פכ"ל. וזה בחינת תקיעת שופר שהוא בחינת רמזים להתקבץ. בחינת "והיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול וכאו האבדים בארץ אשור והגדחים וכו'" (ישעיה סו, ט.) וזה עלידי הרמזים. כי תקיעת שופר בחינת רמזים כמו שנאמר בענין החצוצרות [שהם גסרין בחינת שופר, כמו שאמרו רבותינו וקרוגם לברכה לענין אמירת הפסוק ותקעתם בחצוצרת להשלים פסוקי

שופרות וכו']. שלמד אותם שיבינו הרמזים איד להתקבץ עלידי הקולות, כמו שכתוב (במדבר י, ה): "ותקעתם תרועה ונסעו המחנות החגים קדמה ותקעתם תרועה שנית ונסעו המחנות וכו'. ואם באחת יתקעו ונקהליו אלד וכו'". נמצא שהיה להם רמזים איד להתקבץ עלידי סימני הקולות. וכן המנהג בכל תכסיסי מלחמות הגשמיות [שלמדו מישראל מסדר הדגלים, כמובא בפרים] שעקר קבוצם עלידי סימנים בחינת רמזים כגון סימני הדגלים שלהם ותקולות של חצוצרות ותפים וכו'. שעלידי זה יודעין איד להתנהג ולהיבן להתקבץ וכו'. והיו בחינת הדגלים הקדושים של ישראל. וכבר מבאר לעיל מזה (באות טו) שהדגלים הם בחינת קיום הקבוצין של ישראל שצריכין כל אחד ואחד להאיר תדעת הקדוש שהוא יראת שמנים בחברו וכו' כמו שמבאר שם. וכל זה הוא עלידי דגלים שהם בחינת רמזים פכ"ל שפרימין דגל פלוני פרי שידעו כל אחד להיבן לפנות ולילך וכו'. וזה בחינת אשרקה להם ואקבצים (בריה יח) 'אשרקה' בחינת רמזים. כי עקר הקבוצין וקיומם במלחמה הארפה של זה העולם הוא עלידי הרמזים וכו'ל. וזה בחינת שני תקולות של השופר תשר"ת תשר"ת תשר"ת, פפי הרמזים שהם עקר תדעת והמחין שנמשכין עלידי השופר. ועקר הרמזים שהם קיום תדעת לנצח הוא עלידי התורה של הצדיק בחינת משה שהוא בחינת (דברי הימים א, כט)

פכ"ל

לקוטי הלכות נטילות ידים לקעדה 1 ארצה חיים קא

(א) "כי כל בשמים ובארץ" שיכול להאיר בדרי מעלה ודרי מטה ולכללם יחד מחמת שהדושי תורתו הוא פליליות פי גלקח משרש נפשות ישראל שלוקחם ומקצצם יחד קדם הירוש בבחינת (משלי יא, ל) "ולקח נפשות חכם" (כמו שבבאר סימן ג), ועל-ידי זה (שם סא, סב): "עיר גברים עלה חכם ויזר עז מבטחה", שהיא התורה. ועליה נקראת תורה אמתית פזאת עז מבטחה, פי תורתו ודבריו הקדושים חיים וקיימים וכו' לעד ולעולמי עולמים. והם מבטח עז לכל המשים לב לדברי תורתו וקניו לשאר קנים במלחמה בתוך הקבוץ הקדוש בכל מה שיעבר עליו, שזהו בחינת מה שמבאר לעיל (באות נט) על פסוק "ובגני יששכר ידעי בנה לעתים לדעת מה יעשה ישראל וכו'" (דברי הימים ב, עז שם):

ז וזהו בחינת החלוק שיש בין אכילת לחם לשאר פרות ומאכלים שעקר השביעה וחיית האדם וקנימו הוא על-ידי הלחם, אבל שארי פרות ומאכלים אף שהם מתיין ומשביין את הנפש, אבל הוא רק לפי שעה וכל עקר מאכלם פראוי הוא רק עם הלחם פקידע לכל, פי כל מעמי המאכלים וכחם להחיות את האדם הוא על-ידי הדעת כנ"ל. ויש חלוקים רבים בענין הדעת והחכמה, פי יש למודים שיש בהם חכמות גדולות וסברות והמצאות, אבל אינם מועילים אל התכלית כלל. ויש הרבה שמזיקים מאד מאד אל התכלית כגון רב הלמודים של

חכמות חיצוניות, פי אף-על-פי שיש בהם הרבה שצרכין להעולם הזה לענין מלאכות וכו', אבל אינם מועילים אל התכלית הנצחית. והרבה הרבה חכמות שלהם מזיקין מאד מאד לכל העוסקים בהם והפרוכים אחריהם כגון החקירות שלהם בעיונות שנקרא אצלם פילוסופיא אלקות שזה מוזק מאד, פי באים לכפירות גדולות במפרסם, פי אי אפשר לידע ממנו והברך פי אם על-ידי תורת משה שבכתב ובעל פה כפי מה שמפרשים לנו התנאים ואמוראים וכו' וצדיקי אמת שבכל דור כמבאר בכל הספרים הקדושים וברברינו הרבה מזה. ומשם מחכמות ולמודים אלה נמשכים מעמי הפרות והמאכלים המזיקים מאד לאדם. כגון המאכלים והמושקאות שהם סם המות. או שאר המאכלים המזיקים:

זא אבל גם בהלמודים הקדושים של חכמת התורה הקדושה יש כמה חלוקים, פי יש שלמודו בנסות פנה ובמה פגום ומקלקל פנה. והוא רחוק מצדיקים אמתיים מאד, אדרבא, הוא חולק ומתנגד עליהם הרבה עד שנאמר על למודו לא זכה - געשית לו סם מות, כמו שדרשו חכמינו זקונם לברכה (יו"ט עב): על פסוק (דברים יא, יח): "ושמתם - זכה געשית לו סם חיים, לא זכה - געשית לו סם מות". ומלמודים כאלו נופלים הרבה בבאר שחת ללמוד חכמות חיצוניות כאשר מצוי בעונותינו הרבים הרבה לומדי תורה שעסקו בלמודי

החיים

חכמות חיצוניות שנתעו כמו שנתעו רחמנא לצלן. כמבאר הצעקות הגדולות והמרות על זה בכמה וכמה ספרים קדושים:

אך אפלו העוסקים בחכמות התורה ובכלפולא לשם שמים פי חדי קדשא בריך הוא בכלפולא אף-על-פי-כן אין זה עקר התכלית, כי העקר הוא לאסוקי שמעתתא אלפא דהלכתא כמו שפצינו בהקדמונים שנתרחקו מהכלפול של הכל רק ירדו לעמק ההלכה לאסוקי שמעתתא אלפא דהלכתא. אבל אפלו העוסקים בזה באמת לשם שמים שבדראי אשרי להם אשרי חלקם, אבל עדין אין זה תכלית השלמות, כי עקר התכלית בשלמות הוא הלימוד הקדוש שמיביא לדי מעשים טובים ומדות ישרות ולשוב מעברות להציל את ישראל מהעונות שזה עקר הרחמנות על ישראל פי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה (אבות א, יז). וכמו שאנו מבקשים בכל יום, ותן בלבנו בינה לבינו ולהשכיל לשמע ללמד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים וכו'. כי העקר הוא הלימוד הקדוש שמיבנים קיים התורה בישראל. והעקר שתתקיים התורה והמצוות אצל כל אחד ואחד כל ימי חייו בכל מה שיעבר עליו. וזה עקר לחמה של תורה בחינת (משלי יז, ה) "לכו לחמו בלחמי". ומשם נמשך בח הלחם שהוא עקר השביעה והסעודה, כי אין הסעודה נקראת אלא על שם הלחם, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (תרי בלק קאמט). כי בח הלחם

נמשך מהרעת הקדוש הזה שכלולים בו כל המזנים שעל-ידי זה עקר קיום הדעת בלב כל אחד שעל-ידי זה עקר קיום הקבוצ בנ"ל שמשם כל המעשים שבעולם שכלולים בלחם בנ"ל. ועל-כן עקר ברפת הזמון שהוא עקר הארת הרצון בשלמות יותר הוא רק על הלחם שהוא עקר הקביעות סעדה, כי יש בו כח להחיות את האדם ולקיימו כל ימי חייו, אבל אכילת הפרות ושאר מאכלים אף-על-פי שיש בהם טעמים ערבים ומתוקים מאד שגומשכין מהרעת שמשם כל המעשים שבעולם בנ"ל. אבל כל טעמים ומתיקותם נמשך מהרעת של התורה שמחיה את האדם רק לפי שעה בנראה בחוש שאכילת פרות ושאר המאכלים אינם משביעים את האדם רק מתיין ומשיכין את הנפש לפי שעה. והוה בחינת הלימודים של התורה שמתיין את העולם באמת. אבל הוא רק לפי שעה ואף-על-פי שגם זה טוב מאד ויש שיכולים לחיות בזה כמה זמנים, אבל אין זה קיים כל בני-אדם לנצח, כי עקר הקיים לנצח הוא על-ידי התורה הקדושה שאמורה בעולם קיים התורה לדורות עולם כמו משה רבנו עליו השלום שגאמר בו (שמות יב, ט): "וגם בד יאמינו לעולם". ועל-כן אין מומנין על הפרות, כי אין קבע לפרות, כי עקר קביעות הקבוצ על השלחן אשר לפני ה' שזהו ברפת הזמון בחינת הארת הרצון שגומשך מהרמזים וכו'. הוא על-ידי בחינת אכילת לחם שהיא בחינת נהמא דאורייתא

רבותינו זכרונם לברכה לברך ולזמן עליהם וכו':

צב ועל-כן מכאן בשלחן ערוך שלעגנו צרוף לזמן. מצטרף אפלו על-ידי אכילת פרות ומאכלים. ואפלו להחולקים בזה בזמן שלשה, אבל בזמן עשרה הכל מודים שמצטרפים על-ידי כל דבר מאכל, הינו כנ"ל. כי לעגנו צרוף אל הקבוץ הקדוש יכול להצטרף אפלו על-ידי פרות ושאריו מאכלים, כי עם בחינת תלחם שהוא עקר השביעה והקיום הכל מצטרף למטבה וכו', אך בזמן שלשה יש פלגתא מחמת שאין שם עדון בהתחלת הקבוץ כי אם שנים שאוכלים לחם ביחד ורוצים לצרף השלישי לזמן בשלשה על-ידי אכילת פרות, על-כן יש דעות שאינו מצטרף כי אין פח לצרפו מחמת שהם בעצמן אינם בכלל קבוץ, כי הקבוץ הפחות הוא על כל פנים שלשה שהם בחינת שלש קדשות כנ"ל לעגנו זמן שלשה (כמו שמבאר באות עו). אבל בקבוץ עשרה שיש כבר רבא דמנכר שהם שבעה אוכלי פת. או גודאי מצטרף עמהם שלשה אפלו על-ידי פרות וכו' מאחר שכבר יש קבוץ של השבעה אוכלי פת, על-כן גודאי מצטרפין עמהם על-ידי פרות, כי על-ידי בחינת הלמוד הקדוש שהוא קיום התורה שהוא בחינת לחם של תורה על-ידי זה מצטרפין ונתתקנון כל המאכלים. ויש בהם פח להשביע את

שהוא בחינת הלמוד המביא לידי מעשה המכנים קיום התורה לנצח כנ"ל. אבל אכילת פרות אין בהם קביעות כי אין מחיין רק לפי שעה, כי נמשכין מהלמוד הנ"ל שאינם מחיין ומקמיין את העולם כי אם לפי שעה אבל לא לדורות. ועל-כן אין מוזגנו עליהם לבר. ועל-כן כל אכילת הפרות ושאריו המאכלים הוא רק עם תלחם שהוא עקר הסעודה, כי בשמצטרפין עם תלחם אזי דיקא יש להם פח גדול להשביע ולהחיות את האדם בנראה בחוש, הינו שכל הלמודים הנ"ל של התורה שהם בבחינת פרות כל תקונם בשלמות הוא בשמצטרפים עם בחינת נהמא דאורייתא, דהינו בשמתקרבם להצדיק האמת ולתורתו הקדושה שהיא בחינת לחמה של תורה שכולים ונעלמים בה כל המטעמים של תורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יט) על משה רבנו עליו השלום וכמה צדיקים שהיו יודעים כל מה שתלמוד ותיק עתיד לחידוש. והכל כלול בתורתם הקדושה. והעקר שתורתם מביאה לידי קיום התורה לנצח. ואז הוא עקר תקון כל הפרות והמאכלים ואז הם מטעמים את תלחם ומחיין ומשביעין את האדם הינו כנ"ל. והבן היטב לרמות המשל לנמשל, כי באמת המשל והנמשל הכל אחד, כי חיות תלחם והפרות והמאכלים הכל מהתורה. ועל-כן כפי שרשם בתורה בן יש בהם פח להחיות את האדם ולקיימו וכמו בן תקנו

האדם עד שאיר שם הארת הרצון ביותר שזוהו בחינת ברפת הזמון בעשרה וכו"ל: צג וזה בחינת מנהג ישראל שאוכלין בראש השנה לחם עם דבש, כי מובלין פרוסת המוציא בדבש, כי עקר האכילה של האדם צריך שתהיה רק לחם עם מלח, כי "כך היא דרבה של תורה פת במלח תאכל" (אבות 1, ד). כי באמת בהלחם ומלח פלוים כל הטעמים וכל המתוקות של כל הפרות וכל המאכלים שבעולם, וכמבאר לעיל מזה. כי הלחם שרשו וחייתו מבחינת הרמזים של הדעת שהיא עקר וכלל כל טוב טעם הדעת שמשם טעמי כל הפרות וכו' וכו"ל. כי באמת צריך האדם למעט בתאות הטבע, וכמו שכתב בחרויים שלו ו"ל (בהקדמת לקוטי מוציא), נאכל לבד לקיים גופנו ונמעט תאות טבענו. וכמו שכתוב במשנה (אבות 1, 1) בארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהם במעוט מענוג. כי הצדיקים הגמורים מזבירים תאות אכילה לגמרי, ובפרט גדולי מבחרי הצדיקים ששברו תאות אכילה בתכלית עד שזכו שלא נהנו מאכילתם אפלו בחוט השערה, רק וכו' לבחינת (משיל י, כח) "צדיק אכל לשבע נפשו" בחינת "והשביע בצחצחות נפשך וכו'" (ישעיה נח, יא). אשרי להם וכמוכן בהתורה תקעו - ב (בלקוטי מנציא סימן ח), ועליון באמת וכו' לחיות חיים טובים על ידי אכילתם לחם ומים, כמו שכתוב בספורי מעשיות בהמעשה של היום שני בענין החרש שהיה חי חיים טובים על ידי

שהיה אוכל לחם ומים וכו', אבל גם שארי הפשרים הרוצים ללך בדרך התורה צריכים על כל פנים להרגיל עצמם ללכת בעקבותם. ועל כל פנים צריכים למעט באכילת הפרות ושאר מאכלים ועקר מאכלו יהיה פת במלח שהיא דרבה של תורה, כי באמת וכו' וכו' להרגיש בהלחם טעם כל המאכלים שכולים בו. וכמו שגם באנשים הנפסים יש שמותענגים מאכילת לחם ומים יותר מהשרים שאוכלים מעדני מלכים. והם באמת בעלי כח ובעלי קוצה יותר מהשרים, מפל שפן בקדשת ישראל והתורה שכולין להרגיל עצמו להחיות את עצמו בלחם ומים עד שירגיש בו כל הטעמים. וכמו שמוכן בהמעשה של החכם והתם. שעל כל מאכל שרצה לאכל צוה להביא לו חתיכת לחם ושבח מאד המאכל ההוא כאלו אוכלו ממנו, כי באמת פן הדבר שבהלחם געלמים בו טעמי כל המאכלים. ואם ירצה ויכל להרגיש בו כל הטעמים של כל הפרות וכו"ל. וכן מובא בזהר הקדוש ששביעת האדם תלוי ברצונו כמו שאיתא שם. ורעותא דשבעא שויה עלוהי וכו' (והר שמות קנ), וכן הוא לענין טעמי המאכלים שתלוי ברצונו שאם ירצה להסתפק בלחם ויכל להרגיש בו כל הטעמים שירצה. וזה בחינת (תחומיא בשלח כ) לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפון. כי הפון היה בו כל הטעמים שרצה האדם, אבל פני המוכן בהתורה הוא שגם אז היה לחם בחירה ברצונו על זה, כי הרשעים שבו את הפון לא היו

97 תא

לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו ארצה חיים קה

רוצים להרגיש בו כל הטעמים, על-כן בזו אותו ואמר (במדבר כא, ה): "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל", וכן הרבה. ועל-כן באמת נאמר (דברים ת, א): "ויעמד וירעבך ויאכלך את הפן אשר לא ידעת וכו'". המאכליך מן במדבר וכו' למען ענותך ולמען נסותך וכו' (שם טו). וכן פתיב (שמות טו, ד): "הנגי כממיר לכם לחם מן השמים למען אנפנו הילך פתורתי אם לא וכו'". וכן עוד בכמה פסוקים נאמר שאכילת הפן היתה נסיון, הינו כנ"ל. והוא ענין שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ויקרא עז, ט) על זה אינו דומה רואה ואוכל לאינו רואה ואוכל וכו', הינו שהחולקים על הפן רצו שיראו דיקא בעיניהם כל המאכלים מוכנים ומסודרים לפניהם ולא רצו לאכל הפן ברצון טוב ולהרגיש בו כל הטעמים. ומאחר שלא רצו להרגיש ברואי לא הרגישו, על-כן בזו אותו והטאו בזה הרבה שהיו החטא של המתאוננים המבקשים תואנה לפרש מן המקום שעל-ידי זה מתו הרבה וקראו למקום ההוא קברות התאונה, "כי שם קברו את העם המתאווים וכו'" (במדבר י"א, לד). אבל גם עתה נעשה בזה הרבה אצל כל אדם הרוצה לילך בדרךה של תורה וכו"ל. ועל-כן בשעת פרשת המוציא צריכים למבל פרוסת המוציא במלח דיקא, כי זה עקר האכילה והשביעה ושם כל הטעמים וכו' כנ"ל:

מתקנין עתה הטא אדם הראשון שהיה ביום זה שעקר הטאו היה באכילה שאכל מעין הדעת. וכן הטאי כל בני - אדם שצריכין לתקן עתה בראש השנה שהוא ראשון לעשרת ימי תשובה. ואנו מרמזים שבכח הצדיקים אנו מתקנים כל החטאים וחוכין לתשובה שלמה עד שחוכין להמתיק ולתקן תקף הגבורות שהם בחינת דבש כמובא בפגנות עד שהדבש הוא בכחינת הפן שנאמר בו (שמות טו, א): "וטעמו בצפיחת בדבש". שהיה בו כל מתיקות הטעמים, כי כלל כל המתיקות שבכל הפרות והמאכלים הוא בחינת דבש כנ"ל. ואנו אוכלין פרוסת המוציא עם דבש הזה. להורות שתקנתנו לזכות לבחינת הנ"ל לאכל הלחם בכחינת מן להרגיש בו כל מתיקות הטעמים שבעולם שהם בחינת דבש כנ"ל, כי באמת בהלחם נעלמים כל הטעמים שבעולם, כי חיותו מהרמזים שבדעת האמתי של הצדיקים שהוא קיום התורה לניצח וכו' כנ"ל שבו כלולים כל הטעמים של כל השכליות והתחכמות שבעולם וכו' וכו':

זה כי עקר הטא אדם הראשון היה בענין זה שנומשך אחר ערבות והמתיקות של עין הדעת שהוא תאות הגוף שהוא בעצמו בחינת חכמות חיצוניות של זה העולם שיש בהם מתיקות השכל. אבל הוא שלא להועיל אל התכלית הנצחי - אדרבא, מוסיף הרבה וכו"ל. וכמפורש בתורה, כמו שפתיב (בראשית ג, ו): "ותרא האשה כי טוב הענין למאכל וכי תאוה

צד אכל בראש השנה מביטלין פרוסת המוציא בדבש. לרמז שאנו

הוא לעינים ונחמד העין להשכיל ותפח
מפריו ותאכל". הינו פנ"ל. כי טעם השכל
וטעם האכילה הם בחינה אחת, פי שרש
טעם של המאכל נמשך מהדעת פנ"ל.
על-כן כפי האכילה פן נמשך הדעת (וכמו
שנבאר בהתורה וזו הם מריקים שריקים בסיון יז עין שם
ובמקום אחר) זה' ותברך הוהיר את האדם
שלא לאכל מעין הדעת "כי ביום אכלך
ממנו מות תמות" (שם ב, יז). פי זה המאכל
אינו מביא חיים הנמשכין מהכמה אמתית
שהוא בחינת "ההכמה תחיה" (קהלת ג, יב)
רק הוא נמשך משכליות חיצונים שגראים
מתוקים בתחלתם ואחריתם דרבי מות.
שזהו בחינת 'פי טוב העין למאכל וכי
תאנה הוא לעינים ונחמד העין להשכיל'.
פי הם בחינה אחת, פי טעם מאכל של
העין וטעם השכל הנמשך משם הכל
אחד וכלם הם רק תאות עולם הזה.
והנחש שיהיה ערום מכל, ופקח להרע
מאד, הסיחם על זה, כמו שכתוב (בראשה
ג, ח): "פי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו
ונפקחו עיניכם והייתם באלהים וכו'".
שזהו בחינת המעשה הרע הנעשה תחת
השמש עתה בדורות האלו. שמתפשטים
בהכמות חיצוניות שנמשכין מזוהמת
הנחש שההכמים שלהם משקעים בכל
התאות שבעולם ומפתים ומסיתים
ומדיחים להיות פרוך אחר מתיקות השכל
של אלו ההכמות שהם בחינת מתיקות
המאכלים המזיקים המביאים מיתה
לעולם וכו'". ששל זה נאמר (משלי ה, ג): "פי
גפת תמפנה שפתי ורה וחלק משמן חכה

ואחריתה מרה כלענה וכו'". שזה נאמר
על חכמות חיצוניות כמו שפרשו רבותינו
ו"ל שם (רש"י שם). שזהו בחינת 'פי טוב
למאכל ונחמד להשכיל', פי הכל אחד, פי
כל חכמתם נמשך מתאות, פי כמו שיש
להם תאוה לאכילה ושאר תאות פן יש
להם תאות רעות לחכמתם הרעה. וזה
שאמר להם הנחש 'והייתם פאלקים'. והו
ממש מזה שנבאר בספריהם שעל-ידי
חכמות שלהם יכולים לבא אל התכלית
שלהם שהוא לבא אל תכלית חכמות
שלהם וכו'. שהוא אצלם שגבל נפשם
באלקים שהוא השכל הפועל פמבין
בספריהם. וכמו שצווקין מרה על זה בפה
ספרים קדושים כמו בספר עבודת הקדש
וכו'. ובש"ה הקדוש וכו'. וכמו שנבאר
מזה בלקוטי תנינא (סיון יט):
אכל אנו מזוהרים על כל זה. ועל-כן אנו
מזוהרין שיהיה כל אכילתנו על-פי
התורה, כמו שכתוב (תהלים מ, ט): "ותורתך
בתוך מעי" וכו' שפרש רש"י שם, כל
מאכלי על פיה. פי אנו צריכין לאכל כל
המאכלים בקדשה על-פי התורה ולברך
על כל דבר תחלה וסוף ברי שגובה
על-ידי האכילה לקבל חיות שהוא שכל
דקדשה. שעקר השכל הוא חכמות
התורה הקדושה שעקרה הוא הלמוד
המביא לידי מעשה לידי קיום התורה
לנצח וכו'". ועל-כן עקר האכילה צריך
להיות לחם ומלח פנ"ל, פי שרשם
נמשכים מלמוד הקדוש הזה, ובו כלולים
כל הלמודים שבעולם שהם בחינת כל

כן יהיו נכללים כל הפעמים של כל מיני שכל, בשכל האמתי שהוא השכל של קיום התורה שיתיה כל חכמתו ושכלו רק להבין עצות שביאו לידי קיום התורה לנצח. שזהו בחינת (תהלים קיא, י): "ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב לכל עשיהם". וכתוב (איוב כח, כח): "הן יראת ה' היא חכמה וכו'". וכל זה הוא בחינת היד האוחזת בשופר וכו'.^ל כי גם קולות השופר הם בחינת רמזים הנ"ל וכו'.^ל

צו כי בראש השנה או עקר הקבוץ הקדוש שמתקבצין כל ישראל בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. והעקר מה שמתקבצין אצל הצדיקי אמת שהם בחינת משה שהוא עקר הרועה האמתי המקבץ גדחי ישראל וכו'. כנ"ל שמתורתו הקדושה נמשכין כל הרמזים של הדעת הקדוש שמרמזין לכל אדם בכל מקום ודרגא שהוא ואפלו בתכלית הירידה חס ושלום, מרמז לו שם גם כן רמזים לשוב משם וכו'. ועל כל פנים שלא ישתקע יותר חס ושלום וכו'. ועל כן או בראש השנה מאירין הרמזים ביותר, כי עלידי זה עקר התשובה שזוכין בראש השנה עלידי שמצטרפין אל הקבוץ הקדוש עלידי הרמזים וכו'.^ל על כן מנהג ישראל תורה, שאוכלין או פרוסת המוציא לחם עם דבש. כי אז בכח הצדיקים הנ"ל נכלל כל מיני מתיקות שהוא בחינת דבש בתוך הלחם שזהו בחינת שכל מיני טעמי הדעת נכללין בעקר הדעת שהוא הדעת של קיום התורה לנצח שזהו בחינת (תהלים

טעמי הפרות והמאכלים שבועולם וכו'.^ל אבל עכשו בראש השנה צריכין לזכות לתשובה להפך הכל לטובה בכח הצדיקי אמת שפרשו עצמן מכל תאוות עולם הזה לגמרי. ועל כן אוכלין לחם עם דבש בברפת המוציא. להורות שאנו מצפין לזכות לשנה טובה ומתוקה שהוא לזכות לתשובה ומעשים טובים שהוא עקר הטוב. שזוכה שיתיה נכלל הדבש בהלחם שזוכה להרגיש כל מתיקות הפעמים שבועולם שהם בחינת דבש להרגיש בלם בתוך אכילת לחם שזהו בחינת אכילת הפן, שזהו בחינת שופר שהוא בחינת קבלת התורה שמופירין בראש השנה בחינת אמת נגלית וכו'. כי לא נתנה תורה אלא לאוכלי הפן וכו' כנ"ל. ועל כן מבאר בכונות האר"י ז"ל שדבש מרמז בש"ו של שופר שעולה דבש. ועם היד האוחזת בשופר הוא ש"ך וכו'. ועלידי זה המתקת הדינים. ועל פי דרכנו מרמז בזה ענין הנ"ל שעקר התקון עלידי הרמזים של הדעת וכו'.^ל ששם פלולים כל הפעמים שבועולם שהם בחינת דבש. וזה בחינת היד האוחזת בשופר שהוא בחינת רמזים, בחינת (משלי א, טו) "נמיתי יד" כנ"ל. והיא מתקנת את הדבש, כי עקר תקון כל המתיקות המדמה של זה העולם הוא עלידי הרמזים כנ"ל שעלידי זה מכינים להרגיל עצמו לפרש ממנו ולהסתפק במוטת בחינת (שם טו, טו): "דבש מצאתי אבל ידך פן תשבענו והקאתו וכו'" עד שיזכה שיכלו כל הפעמים בהלחם. וכמו

קט"ו, ט): "טוב טעם ודעת למדיני" שאומרים קדם השופר ובנ"ל:

זו וזה בחינת (תקרא ב, יא"י): "פי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' קרבן ראשית תקריב אותם וכו'. וכל קרבן מנחתך במלח תמלח וכו'. ופרש רש"י: "ומה יש לך להביא מן השאור ומן הדבש - קרבן ראשית, שהם שתי הלקחם שבאים מן החמץ, ובפורים הבאים מן הדבש וכו'".

פי כל הקרבנות באין רק מצה שהוא בחינת מן שהיו בו כל הטעמים, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (קדושין לה), ענה שהוא מצה שהוציאו ישראל ממצרים טעמו בה טעם מן. פי כל הקרבנות באין לכפר על החטאים של הכלל או הפרט, וכל החטאים נמשכן מחטא אדם הראשון שאו נמשך והמת הנחש עלידי אכילת עץ הדעת טוב ורע שהוא בחינת אסור חמץ פמוכא. בחינת חמוץ המת דסטרא אחרא שהוא חכמות חיצוניות ומחשבות רעות וכו'. ומחמת זה אסור חמץ בפסח, פי או צריכין לטהר ולנפד עצמנו מזחמת מצרים שהיינו שם בגלות שנמשך מחטא אדם הראשון פמוכא. ועליבן אסור או החמץ, פי או אפשר לבררו או וכו'. עליבן צריכין לאכל מצה שהוא בחינת מן שהיו בו כל הטעמים שהוא בחינת הדעת של משה הרועה האמתי וכו' ובנ"ל. רק בשביעי של פסח שהיה בו קריעת ים-סוף שאו מאיר ביותר הדעת הנ"ל שהוא

בחינת (תהלים קד, כה) "זה היום גדול ורחב ידים" שהם בחינת הרמזים, או התר החמץ, פי או יכולים לבררו ולתקנו לאכילת ישראל עלידי שקבלו אסותא תחלה שהיא המצה שהיא בחינת מן שעלידי זה יכולים לזכות אחר קריעת ים-סוף, הינו אחר שביעי של פסח לאכל להם חמץ בבחינת מן, ובנ"ל (באות לה), ובשבעות שהוא מתן תורה שעלידי זה עקר התגלות הדעת של משה, שעלידי זה עקר פליוות העולמות, שעלידי זה מאיר הרצון ביותר בנ"ל, עליבן או מביאין שתי הלקחם במקדש מחמץ דיקא, פי או מאיר הארת הרצון מאד עלידי הלקח חמץ דיקא שבביאין במקדש עלידי הרמזים שנעלמין בהלקחם, פי דיקא עלידי הרמזים נתתקן הדעת עד שיכולין להחמיץ מוח בקדשה להשיג מה ששיג עלידי זה, ואף-על-פי-כן לא יצא חוץ לגבול חס ושלום כלל. ועליבן או מביאין גם דבש שהוא בחינת כלל המתיקות שהוא הטעם של כל הפרות והמאכלים שנפגמו עלידי חטא אדם הראשון, ועתה נתתקנו עלידי קבלת התורה עד שמאיר גם בהם הארת הרצון, ונקבל הדבש בהלקחם שהוא בחינת (תקרא ב, יב) "קרבן ראשית תקריב אותם לה' בשבעות". פי הדבש, שהוא כלל מתיקות הטעמים, נכלל בהלקחם שבו געלמים כל הטעמים, פי שם געלמים עקר הרמזים וכו' ובנ"ל. ועליבן בראש השנה שאו חזרין וממשיכין בחינת קבלת התורה שהיתה עלידי קול

לקוטי הלכות נמילת ימים לסעודה ו ארצה חיים קט

שופר. ועלין אומרים או, אתה נגליה וכו'. עלין או אוכלין לחם עם דבש שהוא בחינת שאור ודבש שמביאין מהם קרבן ראשית בשבועות בזמן מתן תורה שהוא כלליות העולמות וכו' כנ"ל כי עתה נתתקנו ונתבררו השאור והדבש ביותר שיכולין לאכלם בקדשה גם חוץ למקדש, כי עקר התקון של מתן תורה נמשך ביותר בראש השנה, כי אחר קבלת התורה בשבועות קלקלו עלידי הטא העגל. והתקון הוא במו"ם ימים האחרונים מאולול ועד יום כפור. והעקר בראש השנה שאו התחלת עשרת ימי תשובה ואו התחלת השנה ואו הוא יום שנברא בו אדם הראשון וקטא ושב בתשובה שעלידי זה נקבע זה היום לדורות כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (והר אמר קט) קטא. ועלין או עוסקין הצדיקים בזה התקון ביותר עלידי הקבוצ של ישראל שמתקבצין אליהם וכו"ל. ועלין אוכלים או כל אחד בביתו לחם ודבש, כי הדבש נכלל בהלחם וכו' וכו"ל. וזה שנסמך לזה (נקרא ב יט): "וכל קרבן מנחתך במלח תמלח ולא תשבית מלח ברית אלהיך וכו'". שמפליג מאוד בשבח המלח שפרת עמו ברית עולם להורות ולהודיע שאף-על-פי שצוה להביא קרבן ראשית משאור ודבש. אף-על-פי-כן עקר התקון עלידי הברית מלח שעל דו עקר התקשרות העולמות כנ"ל (פאות נט) וכל הפעמים נמשכים משם כנ"ל (פאות נט) ועלין גם באכילת חל עקר התקון לאכל פת במלח שהיא דרבה של

תורה. רק בשבועות לכד מביאין קרבן ראשית משאור ודבש. וכן בראש השנה אוכלין פרוסת המוציא עם דבש מחמת שאו נתעורר קול שופר שהוא בחינת מתן תורה וקבוצ נדחים וכו' וכו"ל. אבל עקר התקון עלידי בחינת "ברית מלח עולם וכו'" (פפדבר יח, טז) כנ"ל. ועלין: "על כל קרבנד תקריב מלח". וכן באכילת חל עקר תקון האכילה הוא פת במלח וכו"ל:

צח וזה בחינת מה שפרות ארץ-ישראל קודמין לברכה, כי שם הבית-המקדש שעלידי זה עקר הכלליות שעל-די זה עקר הארת הרצון שזה עקר השיבות המאכל וכו"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כז, מא)

לענין שכל הקודם בפסוק מקדם לברכה. שארץ בתרא הפסיק הענין. ועלין ויתים קודמין לשעורין. ותמרון, שהם נקראים בפסוק זה דבש, הם קודמין לזבן שהם ענבים. נמצא שיתים ותמרים הם נמשכים ונחשבים אחר חטא ושעורה שעושים מהם לחם, כי זה העקר לכלל שמן ודבש בלחם של חמשה מינין שכלולים בחטא ושעורה, כי המן שהיה בו כל הפעמים נקרא דבש (ושמן) כמו שכתוב (שמות מא, לא): והיה "טעמו בצפחות בדבש" וכו"ל. וכן נקרא שמן, כמו שכתוב (פפדבר יא, ח): "והיה טעמו בטעם לשד השמן". וכתוב (תקאל מז, טז): "סלת ושמן ודבש האכלתיך". כי שמן כלל כל השמנונית. ודבש כלל כל המתוקות שזהו כלל כל הפעמים שפרות. וצריכין לכללם

קט

כלם בלחם שהוא חטה ושעורה כנ"ל. ועל־כן זית שמן ודבש נמשכין ונחשבים אחר חטה ושעורה ויחד עליהם שבת הארץ כפרטיות על־ידי ארץ בתרא ששבת ארץ־ישראל עמיהם שהוא ארץ זית שמן ודבש, כי הם כלל מעמי הפרות, כי הם בבחינת מן שנקרא על שמם וכו' וכנ"ל. ועל־כן הם נמשכים ונחשבים אחר חטה ושעורה שהם כלל החמשת מיני דגן שעושים מהם לחם וכנ"ל. והעקר לחסון הדבש שהוא עקר מתיקות הטעמים שדרבן של הנערים וחסרי הדעת להמשך אחריו. וזה מרמזו במקרא זה שהתחיל בחטה וסוים בדבש, כי סופו געוץ בתחלתו לרמזו שעקר תקון המאכלים הוא בארץ ישראל ששם כלליות העולמות כנ"ל שעל־ידי זה נתתקן חטא אדם הראשון שפגם באכילה ונמשך אחר בחינת מתיקות העין הדעת שהוא בחינת דבש, כי על־ידי קדשת ארץ־ישראל בחינת קדשת רמזו הדעת הקדוש הנ"ל על־ידי זה נכלל דבש בחטה שהוא כלליות כל מתיקות הטעמים שהוא בחינת דבש שנכלל בחטה שהוא ראש וכלליות כל מיני לחם הנעשים מהמשה מיני דגן וכנ"ל. ועל־כן בתיב בארץ־ישראל שם בפרשה (דברים ח, ט): "ארץ אשר לא במספנת האכל בה לחם לא תחסר כל בה". ואיחא בפסרים שפרושו ששם הלחם מטעם כל כך עד שאין אוכלין לחם מחמת מספנות ועניות וכו'. וכן מבאר בדבריו ז"ל (בסיון טו לקוטי ח"א) הינו

כנ"ל כי שם בארץ־ישראל נכללין כל מתיקות הטעמים בהלחם על־כן שם אין אוכלין לחם במספנות ועניות כי שם בהלחם כלולים כל הטעמים שבעולם. וזה בחינת לא תחסר כל בה' שמרמזו על הלחם בעצמו שהוקדיר תחלה שלא תחסר כל בה, כי כל הטעמים שבעולם כלולים בה כנ"ל:

צט והנה כל ענין ראש השנה יום כפור וספות וארבעה מינים, כבר מבאר הרבה מזה על־פי התורה הנ"ל כי מרחמם ונהגם בהלכות הקדמין. בהלכות סבה הלכה ד. ובהלכות גדרים הלכה ד אות ח. ובהלכות חוקת מטפלין הלכה ג אות ה. אך עתה עסקנו לכאר שעקר כל התקונים נעשים ברח האיתנים שהוא תשרי על־ידי מעלת הקבוץ הקדוש שמקשרים עצמן לצדיקי אמת שהם בחינת משה, בחינת הרועה האמתי המקבצם בחינת "ומשה היה רועה" (שמות י, א), שהיה בחינת ראש השנה, בחינת תקיעת שופר שמקבצן גדחים וכו' כנ"ל. וכן ביום כפור מפסין זה את זה כדי שיהיה שלום בין כל ישראל שזה עקר קיום הקבוץ שלא יתנה ביניהם פרוד לבבות ומחלקת חם ושלום, שמרחסים הקבוץ חם ושלום. וזה בחינת סבות שעושים אחר כך, בחינת ספת שלום, בחינת ענני כבוד ששם היו מקבצים כל ששים רבוא נפשות ישראל. והענין כבוד היו בוכות אהרן הכהן שהיה "אוהב שלום וירדף שלום אוהב את הבריות ומקרבן

לקוטי הלכות נטילות ידים לקצדה 1 ארץ חיים קיא

לתורה" (אבות א, יב) שזה עקר קיום הקבוצין וקנישתו כדי להמשיך הרעות הקדושה הנ"ל שהוא כלליית העולמות שהוא בחינת פהן וכו' כנ"ל (באות טז), וזה בחינת (וקרא כח, טב): "כל האורח בישראל ישבו בפקת" לרמוז על כלל גפשות ישראל שמתקבצין לתוך ספת שלום, ועלפן גננסין כל השבעה רועים לתוך הספה, כי הם בחינת כלל כל הרועים האמתיים שבכל דוד שהם בחינת (ישעיה ט) "פרעה עדרו ירעה בורעו וקבצן מלאים וכו'". שהם עוסקין לקבצן כל הנדחים ולקנים הקבוצין לדורות עולם וכו' ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל (סנה כו:): "כל ישראל יוצאין בספה אחת". כי בחינת ספה היא בחינת אספה וקבוצין של כל ישראל כנ"ל, וזה בחינת (במדבר לג, ט): "וישמע הפנעני מלך ערד", שהוא עמלק, שמע שמות אהרן ונסתלקו עניי כבוד וקא להלחם בישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה ג), כי עקר מלחמת עמלק הוא עם החלושי פה שבישראל שהיה הענין פולטין בבחינת (דברים יח, יח) "ויזב כד כל הנחשלים אחריו וכו'" כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא תצא י), והצדיק הרועה האמתי בחינת משה לוחם בשבילים להצילם מבחינת קלפת עמלק וחילותיו ומדעותיהם הרעות, ולהכניסם ולאספם לתוך הקבוצין הקדוש המקבצים בתוך העניי כבוד שהם בחינת ספה וכמוקא בזהר הקדוש שמביא שם פרשת וישמע הפנעני הנ"ל לענין ספה, ענין שם, כי משה הרועה האמתי חוזר וממשיך

העניי כבוד אפלו לאחר הסתלקות אהרן הכהן, כי באר ענין וכן פלם חזרו בוכות משה כמו שאמרו רבותינו וזרונם לברכה (תענית ט), ועלפן עשה אז נחש נחשת ויהיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי" (במדבר כא), ואמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה כט): "וכי נחש ממות או מתייה? אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה היו מתרפאין ואם לאו היו גמוקין". זה בחינת רמזים הנ"ל כמו שמבאר לעיל (באות פח) לענין ויהיה כאשר ירים משה ידו ויבר ישראל וכו', כי הם בחינה אחת פמוכן פמשנה ראש השנה שנסמכו שם יחד, להורות שצריכין הכל להסתפל כלפי מעלה, הינו בחינת רמזים שפדעת הנ"ל שהם עקר הארת הרעות להתבונן בכל עת על-ידי הרמזים הקדושים של הרעות הנ"ל להתחזק לשאר על עמודו וכו' כנ"ל, כי לפעמים יש שאין מועיל הרמזים של הרמות ידיו, וצריך עוד לעשות עבדא לזה כמו משה שעשה אז נחש נחשת שרבו להם יראת העניש שאל ישכחו שיש נחשים שרופים שהם ענשים קשים ומרים, על-פן אתה מקרח להסתפל כלפי מעלה, כי אין מקום לברח מענישיו הקשים והמרים גם בעולם הזה מכל שכן לאחר מיתה פגיהנם וכף הקלע וגלגולים וכו' רחמנא לצלן, כי אם להסתפל אליו יתברך ולשאת ענינו למרום תמיד, בבחינת (תהלים קכג, א) "אלהך נשאתי את עיני וכו'", וקמו שרמו לנו אדוננו מורנו ורבנו ז"ל (שמות ת"ו ח), ואמר שעקר הוא

יראת העגש אף על פי שכתוב בספרים שצריכין דיקא יראת הרוקמות וכו'. אבל באמת הלואי שנופה להנצל ממה שצריכין להנצל על ידי יראת העגש. וכן שמענו בשם פמה צדיקים גדולים שאמרו שהעקר הוא יראת העגש. ורמז לנו אז היטב היטב פמה וכמה צריכין להתירא ולפחד מיראת העגש וכו'. וזה בחינת נחש הנחשת שעשה משה ורמז להם על ידי זה להסתפל כלפי מעלה הינו על ידי יראת העגש וכו"ל. כי העקר הוא הרקומים האמתיים וכו"ל. ועל ידי זה לחם משה בחינת הצדיק האמת מלחמת עמלק להציל חלושי הכח שלא יהיו נפרדים מתוך הקבוץ הקדוש מתוך העגש כבוד. וזהו בחינת סבה שהיא בחינת ענין כבוד פנ"ל:

[כי ענין הנחש נחשת נסתבב על ידי מלחמת עמלק כמובן בפרוש רש"י שם ובפרשת עקב על פסוק (דברים י, ח): "וכני ישראל נסעו מבארות בני יעקב מוסרה וכו" שבינו שבא עליהם מלחמה זאת שהיא מלחמת עמלק חזרו לאחוריהם וכו'. ואז עשה משה נחש נחשת וכו']:

ק ועל כן מצות הקהל היא בסבות. כי אז עקר זמן הקבוץ פנ"ל. ועל כן בפרשת וילך שמדבר שם מסוף הסתלקות משה ביום האחרון שאז הוכיחם מאד על שעתידין לחטא ויחרב הבית המקדש כמו שמבאר שם באלו הפרשיות. על כן צוה להם אז מצות

הקהל לרמוז שכל התקון הוא על ידי בחינת הקהל שהוא כשיקחלו ויתקבצו הרבה מישראל לעסק בעבודת ה' ולהתקרב לצדיקו אמת שהם בחינת משה שהוא בחינת מצות הקהל שתיה בבית המקדש, כי "כל מי שיש בו דעה באלו נבנה בית המקדש בימיו" (פרות זב). וכן בסוף אמר (דברים לא, כח): "הקהלו אלי את כל ראשי שבטיכם וקניכם". וכן יעקב קדם מותו אמר (בראשית כג, ב): "הקבצו ושמעו בני יעקב וכו'". להורות שעקר התקון באחרית הימים הוא על ידי הקהלה והקבוץ יחד אל הרועה האמתי שהוא בחינת משה וכו"ל. ועל כן מסתירין בסבות "אז יקהל שלמה; ויקהלו אל המלך שלמה בחג" (מלכים ב, א, ב). כי אז עקר תקון הקבוץ וקיומו פנ"ל. ועל כן קורין אז קהלת שמדבר הרבה מהכל העולם שכל העולם הכל הכלים. ונקרא קהלת על שם שהיה שלמה אומר כל דבריו בהקהל כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קהלת רבה א, ב), כי על ידי הקבוץ שנקהליו ונקבצו הרבה נפשות ישראל יחד יכולין להודיע ולהכניס כלב יותר שכל העולם הכל הכלים, בחינת "הכל הכלים אמר קהלת" (קהלת א, ב) כי כל אחד היה יכל למעות שיש אוהו עולם הזה אצל אחד אצל על ידי קהלת, דהינו זה הצדיק האמת שיש בו קבוצת התכונה כפי שפרש רש"י על פסוק הכל הכלים אמר קהלת. והוא מקבץ יחד כל בני אדם ומבין מה שנועשה עם כלם. הוא יכול

לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו ארצה חיים קיג

להראות שהכל הכול, כי כל העולם מלא יגונות וכו' כמו שכתוב שם (ב, כג): "כי כל ימיו פעם ומקאבות וכו'" ושאיין שום טוב בעולם כי אם לסור מרע ולעשות טוב. וכמו שפנים (שם יב, ט): "סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמר כי זה כל האדם". הינו כי אין שום אדם בעולם כי אם זה שמקיים זאת ליראה את ה' ולשמור מצותיו. כי מי שאין בו דעת האמתית הנה אינו אדם כלל כמו שמבאר בתחלת התורה הנ"ל. ועל-כן זה הצדיק שזכה לזה בשלמות עליו נאמר כי זה כל האדם, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו: שבת לז): "לא נברא כל העולם אלא בשביל זה ולצוות לזה וכו'". וכל באי עולם צריכין להתקרב אליו לקבל ממנו הדעת הקדוש האמתית להתקרב לה' ותברך וכל אחד כפי קרובו אליו הוא בכלל אדם כי זה כל האדם כנ"ל:

קא ועל-כן עקר מצות ספה הוא לאכל בפסח כמו שכתוב בשלחן

ערוך (ארצה חיים סמן תלש עמוד ט): "נהגו שאין מברכין כי אם בשעת אכילה". כי ספה בחינת מקיפים כמו שמבאר בפגנות, הינו בחינת מחצות המקיפין המבאריין שם בתורה הנ"ל על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא עה:): "עתידין צדיקים שיהיה מחצתן לפנים ממלאכי השרת וכו'". שזהו בחינת הארת הרצון בשעת האכילה כמו שמבאר שם. ועל-כן צריכין לאכל בפסח. ואז דיקא מברכין לישב בפסח, כי עקר מצות ספה לזכות להארת

הרצון הנ"ל בשעת האכילה. שזהו בחינת הארת המקיפין הנ"ל בחינת פעת ואמר לעקב ולישראל מה פעל אל' שזהו בחינת מחצות הספה כנ"ל. ועקר הארת הרצון בשעת האכילה הוא על-ידי שהמלכות עולה עם כל הבטחונות ומקבלת הפרנסה מהימים שהם הרמזים שבים החכמה וכו', וזה בחינת הארבעה מינים שנוטלים פדים בספות ומנגענים בהם לכל צד שכל זה הוא בחינת רמזים שהם בחינת ימים כנ"ל וכמבאר מזה בהלכות הקדמין הנ"ל. והעקר מרמזין לכל אחד שלא יתיאש רק ישתדל להיות נכלל בתוך הקבוץ הקדוש ששואבין מימי הדעת ממעניי הישועה. כי הארבעה מינים מרמזין על כל הפחות שיש בישראל כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (נדרים רבא ל, ב): שהאתרוג יש בו טעם וריח וכו'. עד ערבי נחל שאין בהם לא טעם ולא ריח וכו'. ואוגדין פלם יחד שזה בחינת ואגדתו על ארץ יסדה כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (מנחותא אמר ט): ועל-ידי זה נכללין גם הפושעי ישראל בחינת ערבי נחל בתוך הקבוץ הקדוש ונתתקנון גם-כן כי "כל המחבר לטהור טהור" (בבא ספא צב:). ועל-כן עוסקין ביותר בספות בהערבי נחל כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (ספא טה:): "מרביות של ערבה היו מביאין וכו'" ובפרט בהושענא רבא. כי עקר היגיעה הוא בשביל בחינת הערבי נחל פדי לעורר אותם גם-כן שיתחברו ויתקבצו אל הקבוץ הקדוש כי

10

זה כל תקונם וכנ"ל. ועם האגדה זאת מתפללין על פרנסה. כי עקר הפרנסה מקבלין על-ידי הבחונות שמקבצין המלכות ועולה ומקבל הפרנסה מהידים שהם הרמזים כמו שמבאר שם. שהיה בחינת ארבעה מינים שנוטלין בידים כנ"ל. ועני בהלקות הקודמין הנ"ל:

קב ועל-כן סבות נקרא "חג האסוף"

(שמות כג, טז) שאוסף כל מיני מאכל (רש"י שם והגייה יח). וזהו בעצמו בחינת האספה והקבוץ של נפשות ישראל שמתאספין אז בתוך סבת שלום בתוך העניי כבוד כנ"ל. כי כבר מבאר שכל הטעמים של כל המאכלים נמשכין מהדעת שהוא התורה שנמשכת על-ידי קבוץ נפשות ישראל כנ"ל (באת צא). ועקר הוא הלחם ששם כל הטעמים כנ"ל. ועל-כן עקר מצות אכילה בפרה הוא אכילת לחם כי פרות מתר לאכל חוץ לפרה כי אין בהם קביעות סעדה וכמבאר בשלחן ערוך. ועקר חייב ספה הוא באכילת לחם. ואז דיקא מברכי לישב בפרה, כי עקר קבוץ כל הטעמים של כל הפרות וכל המאכלים הוא בהלחם כנ"ל. ועל-כן בפרה שאז עקר תקון הקבוץ והאספה של נפשות ישראל כנ"ל. על-כן אז הוא תקון כל המאכלים בחינת חג האסוף שאוסף כל מיני מאכל, הינו שאוספין טעם כל המאכלים לתוך הפרה ששם האספה והקבוץ של נפשות ישראל, ועקר אספת כל המאכלים הוא הלחם שהוא עקר המאכלים כי לשם נאספין כל

מעמי המאכלים בבחינת מן הנ"ל עד שנופה על-ידי האכילה להארת הרצון המפלג בשעת האכילה דיקא שהיה בחינת מצות אכילה בפרה וכנ"ל. וכל זה זוכין על-ידי הדעת הנ"ל שהוא פלגיות העולמות שהוא נמשך על-ידי האספה והקבוץ של ישראל וכנ"ל. נמצא שאספת וקבוץ נפשות ישראל שעל-ידי זה נמשך הדעת הנ"ל ואספת כל המאכלים הם בחינה אחת. וכל זה זוכין בפרה על-ידי כל התקונים שהמשכנו בראש השנה ויום הכפורים וכנ"ל:

קג וזה בחינת שמיני עצרת. שאז גמר התקון של ראש השנה ויום כפור וסבות כמו שמבאר בכוונות האר"י ו"ל. ועל-כן נקרא עצרת לשון אספה, כי עקר כלל התקונים שהמשכנו מראש השנה עד שמיני עצרת הוא בחינת תקון הקבוץ והאספה של נפשות ישראל שהצדיקים האמתיים בחינת רועי ישראל מתנגעין בזה ביותר בכל הדש תשרי מראש השנה עד שמיני עצרת לאספה ולקבוץ את כל נדחי ישראל שכלם ישונו לה' יתברך באמת ונעמדו על עמדם באופן שיתקמו הקבוץ הקדוש לדורות עולם. שבוה תלוי כל הגאולה שלמה, בבחינת (תהלים קמ, ט): "בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יבנם". וכן מפורש בכל תענית צבור שהוא בחינת תשובה: "נאם ה' מקבוץ נדחי ישראל עוד אקבוץ עליו לנקבציו" (ישעיה נג, ח). ועקר זה התקון נעשה בראש השנה על-ידי תקיעת שופר בחינת

קד

לקוטי הלכות נדמים לסקודה ו ארצה חיים קמו

(שם כ, ט): "ותיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וקאו האבדים וכו' והגדהים וכו'". והגמר הוא בשמיני עצרת. ועל-כן נקרא עצרת לשון אספה וקבין כנ"ל:

ועל-כן נהגין או לקרא את כל אחד לעלות לתורה, כי זה כל עסקנו בתדוש הזה לקבץ ולאסוף ולהעלות הכל אל התורה כנ"ל שגמר תקון זה נגמר בשמיני עצרת ושמחת תורה כנ"ל. ועל-כן הכל עולין אז אל התורה וכנ"ל:

קד וזה שהולכין על קברי צדיקים באילול, ובפרט בערב ראש השנה וערב יום כפור כדי לזכות לפעל בקשת סלח נא ביום כפור עד שגופה לחננת הבית שנה אי אפשר כי אם בכח הצדיקים שנסתלקו שנהו בחינת (דברים ג, כד): "כי לא תעבר את הירדן הזה. וצו את יהושע וחזקוהו ואמצהו כי הוא יעבר וכו'" וכנ"ל (פאת שא):

הלכות ברפת הריח

קה וזה בחינת ברפת הריח שמברכין לפניו אבל לאחריו אין צריך לברך כלום כמו שכתוב בשלחן ערוך. פי עקר כל ברפת התהנין הוא בשביל לגלות ולהאיר בחינת הריח הטוב והנפלא שהוא בחינת הארת הרצון המפלג שזוכין בשעת האכילה כנ"ל. פי הארת הרצון שזוכין בשעת האכילה על-ידי פלליות בן ותלמיד כנ"ל זה זוכין על-ידי היראה הקדושה הנגשת ובאה אל האדם בשעת האכילה כמו שמבאר בלקוטי הננוא בסיומן עו על

פסוק (רות ב, ט): "לעת האכל גשי הלם וכו'". פי עקר הרצון נמשך בשעת האכילה מחמת שהמלכות שהיא מקור היראה מקבלת הפרנסה מהידים שיש בים החכמה וכו' כמו שמבאר שם בהתורה פי מרחמם הנ"ל שאנו עוסקין בה עתה, עין שם. ועקר כל הברכות אחרונות שמברכין אחר האכילה הוא בשביל זה להמשיך היראה על עצמו שעל-ידי זה מאיר הרצון וכנ"ל. פי ברכה הראשונה מברכין לגלות כי מלא כל הארץ כבודו שהוא התגלות הדעת הקדוש הנ"ל. פי שמברכין לה' ויתברך ומודים שהוא ויתברך הוציא הלחם מן הארץ או בורא פרי העץ וכו' בזה מגלין ומפרסמין שם כבוד מלכותו ויתברך שהוא מלא כל העולם. והוא משגיח בכל עת ובורא הכל לחם ופרות וכל המאכלים, שכל זה הוא בחינת מלא כל הארץ כבודו שהוא בחינת הדעת הנ"ל. ואחר כך אוכלין המאכל. ואז באה היראה אל האדם שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון מי שהוא איש חיל וכו'. ובשביל זה נתתקנו כל הברכות אחרונות כדי להמשיך על עצמו היראה שמשם כל הברכות וההודאות בחינת "יראת ה' היא תתהלל" (משל לא, ב) שעל-ידי זה עקר הארת הרצון כנ"ל. והיראה והרצון זה בחינת ריח, בחינת "והירחו בנראת ה'" (ישעיה יא, ג), כמו שמבאר בבריו ו"ל פמה פעמים (לקוטי מוה"ר קפא כא), וזהו גם-כן בחינת הרצון המפלג שהוא בחינת ריח.

כי מניע לרצון והשתוקקות נפלא לה' ותברך שאינו יודע כלל מה הוא רוצה שזהו בחינת ריח טוב שאינו יודע כלל מה הוא רוצה רק כמאן דארת ריחא המובא בזהר הקדוש בחינת (שיר השירים א, ג) "לריח שמניך טובים וכו'". שזה עקר חיות הנשמה כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה כב, ב), עקר הקבול שזכר לעתיד לבא שהוא "תליסר נהרי אפרסמונא דבנאי דיתמינ צדיקאי לעתיד לבא", שזהו בעצמו בחינת "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך" (תהלים לא, ב), שהוא בחינת הארת הרצון שזוכין הנראים דיקא, כי יראה בחינת ריח שעלידי זה זוכין לרצון הטוב המפלג שהוא תכלית הריח טוב שזהו בחינת ריח גן עדן שהוא ריח השרפנות שמכפרין העונות שהם בחינת ריח רע ועלידי פח הצדיק שממשיך דעת הנ"ל שמלא כל הארץ כבודו, ומחזק הכל לשוב ולהתקרב לה' ותברך מפלג מקום שהוא עלידי זה ממשיך בחינת סלח נא של יום כפור שעלידי זה נתהפכין העונות לזכיות ומעלין ריח טוב בבחינת (שיר השירים א, יב) "גירי נתן ריחו" כמו שמוכא במקום אחר (בסיון ח בקישי תנינא), ומצא, שעקר ברכה האחרונה של המאכלים הוא בשביל המשכת הריח טוב שהוא עקר המאכלים כמו שמבאר במקום אחר שהוא בחינת המשכת היראה והרצון המפלג כנ"ל. עלינן על הריח אין צריכין לברך ברכה אחרונה, כי כל הנאתו הוא הריח שהוא בחינת

תקון המאכלים בחינת יראה ורצון כנ"ל, כי תכף שמגלין עלידי ברכה ראשונה שה' ותברך ברא זה הריח טוב תכף מאיר הריח טוב שהוא בחינת יראה ורצון שהוא עקר התכלית עלינן בודאי אין צריכין ברכה אחרונה וכן"ל:

91 מ"ה

קו וזה בחינת מעלת ארץ ישראל. ששם עקר כלליות העולמות עקר המשכת הדעת הקדוש הנ"ל שעלידי זה עקר הארת היראה והרצון שכל זה זוכין בארץ ישראל וכן"ל. כי עקר ארץ ישראל הוא הבית המקדש שנקרא הר המוריה על שם ריח הקמרת כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה טו, ז) ושם מקום היראה, כמו שכתוב (בראשית כה, יז): "מה צורא המקום הזה". ושם עקר הארת הרצון בחינת "תוכו רצוף אהבה וכו'" (שיר השירים ג, ז) וכן"ל. וזה בחינת (בראשית יב, א): "לך לך מארצך ומבולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", ופרש רש"י: "ולא גלה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו", היינו כי מאחר שעקר שלמות ארץ ישראל הוא ששם זוכין להארת הרצון המפלג הנ"ל. עלינן לא גלה לו הארץ מיד כדי לחבבה בעיניו - כדי שירצה וישתוקק ויתאזה יותר ויותר לבוא לשם. ועלידי זה דיקא זכה לבוא לשם ולקבל קדשת ארץ ישראל בשלמות שעקרה הוא הרצון והשתוקקות לה' ותברך שזהו בחינת כלל כל המניעות שיש לכל אחד לברך שבקדשה. וכל מה שהדבר שבקדשה גדול ביותר יש לו מניעות יותר. הכל

לקוטי הלכות ומילת ימים לסעודה ו ארצה חיים קי

בשביל זה. מחמת שעקר הקדשה לזכות לרצון שהוא עקר התכלית פנ"ל, על-כן מונעים אותו כל קד כדו שיהיה לו רצון חזק יותר שעל-ידי זה יזכה להדבך שבקדשה בשלמות ולקבלו פראוי ברצון טוב ולהשתוקקות נפלא שזה עקר התכלית. כי גם אחר קד בשפאין לארץ ישראל או להדבך שבקדשה צריכין עוד להתגבר ברצונות טובים וכסופין גדולים לה' ותברך כי זה העקר פנ"ל:

קו וזה, (שם ב): "ואעשך לגוי גדול ואברךך ואגדלה שמך", "שהבטיחו על הבנים ועל הממוז ועל השם" (רש"י שם). זה בחינת הדעת הקדוש הנ"ל שזוכין ביותר בארץ ישראל כי בנים זה בחינת הארת בן ותלמיד הנ"ל. כי גם התלמידים קרויים בנים. ועל-ידי הארת בן ותלמיד זוכין לפרנסה ועשירות כמו שמבאר שם. וזהו שהבטיחו על הממוז כמו שכתוב ואברכה - בממוז, כי על-ידי זה הדעת זוכין לממוז ועשירות פנ"ל. וזהו, ואגדלה שמך, זה בחינת הארת הרצון הנ"ל שהוא בחינת (ישעה כו ה) "לשמך ולקרבך תאות נפש" וכל מה שמתגברין ברצונות טובים וכסופין קדושים לה' ותברך וכללן ביותר בשמו הקדוש וכמו בן נגדל שמו בעולם. והכל משתוקקים ורוצים להכלל בו ולהתקרב אליו. וזה בחינת ה' שנתוסף על שמו, כמו שכתוב (בראשית יג ה): "ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם", כי אות ה' הוא בחינת "אתא קליא דלית בה מישושתא" (שיר אקדמות'

לשבועות). שזהו בחינת מ"ה, שאין בו ממשות רק תשוקה ורצון לכד שזהו בחינת שם מ"ה הקדוש שהוא שם הויה ברוך הוא. כי ה' הוא בחינת רצון בחינת מ"ה שזה זכה אברהם על-ידי גדל רצונו וכסופיו הטובים לה' ותברך שעל-ידי זה זכה לארץ ישראל ולהגדיל שמו וכו'. וכמו שמבאר בדברי ז"ל (לפני מזה"ן קמא סין קמב) שעקר העבודה של אברהם אבינו היה הרצון הטוב. כי הוא נדיב לב הראשון, כי לא היה אז עדין תורה. וכל עבודתו היה רק רצון והשתוקקות וכסופין טובים וכן גם עתה אחר מתן תורה העקר הוא הרצון הטוב. וכמבאר בדברינו הרבה פזה:

שך לעיל לענין מחלקת קרח באות סט: וראת זה האיר ה' לעיני בספר דברי הימים. שדקדקתי וראיתי ששפמנחם שם המזושרים שעמדו על הדוכן מבני לוי שהם גרשון קרת ומררי (קפיטל ו) שאינו מזכיר שם יעקב שהוא ישראל כי אם בהימן המזושר שהוא מבני קרח בן יצהר וכו' שפמנחם עד בן לוי בן ישראל. אבל חפץ פאחיו אסף שאינו מבני קרח אינו מנחם כי אם עד גרשון בן לוי ולא הזכיר בן ישראל וכן בכני מררי אינו מנחם אותן כי אם עד בן מררי בן לוי ולא הזכיר שם גם-כן שם ישראל. אתה הראת לדעת. שכל זה מורה שעקר מה שפזכיר שם ישראל בהימן המזושר שהוא מזרע קרח. הוא רק מחמת תפלת יעקב אבינו שהתפלל "בקהלם אל תחד כבודי" (בראשית כג ו), שלא יזכר שמו על מחלקת קרח רק

ס"ט

ביחוסו על הדוכן וזכר שמו דיקא, הינו ככל דברינו אלה המבארים למעלה שמה שנוכר שם ישראל ביחוסו על הדוכן זה עקר התקון שפעל יעקב אבינו שאף-על-פי שקרה יהיה חזק במחלקתו ויבטח על ירעו שהם השלשלת גדולה שעמדו ממנו וכו'. אף-על-פי-כן לא יוכל לקלקל עד השרש העליון כי עצם שרש הקדושה של יעקב אבינו בעצמו, לשם לא יוכל להגיע הפגם והמלקול. אדרבא, על-ידי נקדת קדשת יעקב על-ידי זה יגמר ה' ותברך פרצונו שתהיה הנקודה מסתתרת בדרך גפלא עד שבסוף יצאו ממנו השלשלת הגדולה והכל בכח קדשת יעקב וכו' וכו'. וקרח יהיה נשאר קרח מפאן ומפאן וכו'. ועל-יפן דיקא בהימן המשורר מבני קרח נזכר היחוס עד יעקב ישראל. אבל לא בבני גרשון ומררי. כי שם אין צריכין לזה, אבל אצל בני קרח שקלקל כל קדו במחלקתו. שם נזכר דיקא שם ישראל, כי זה עקר התקון. וזה פעל יעקב בתפלתו וכו'. ודבר ילקינו יקום לעולם, כי אתה מרום לעולם ה'.

הלכות סעודה

הלכה א

יין הוטר כל מיני משקין

עין במאמר המתחיל 'האי מאן דאול למינסב' וכו' סימן כ"ט שתקון כלל הדמים הוא על-ידי שמרמיו את

הפוח. ומשם נמשך לבגיונות לכל הדמים, עין שם:

והנה הברכה של כל הדברים היא כדי לחזק ולתקן נפשו. ועל-ידי זה יכול לתקן הנפש המלבש בתוך הדבר שאוכל. וזה שאסרו חכמינו וכוונם לברכה לאכל קדם התפלה (ברכות י'): ולמדו מפסוק (תקרא י"ג, ט): "לא תאכלו על הדם" - לא תאכלו קדם שתתפללו על דמכם. כי "הדם הוא הנפש" (דברים י"ב, כג). וצריך להתפלל תחלה לתקן דמו ונפשו. ואז יוכל לאכל ולהעלות ולתקן הנפשות המלבשין שם, כי התפלה היא שירות ותשבחות וברכות והודאות לה' ותברך. ועל-ידי זה יתקנו הנפשות. כי הנפש היא בחינת דבור כמו שמבאר שם. וכן כל הנפשות המלבשין בכל הדברים הם בחינת אותיות ודבורים המלבשין בכל מקום. ותקון הדבור הוא על-ידי שבח הצדיקים ועל-ידי ברכות לה' ותברך שהוא צדיקו של עולם כמו שמבאר שם:

וזה גס-פן בחינת הברכה שמברכין על כל דבר כדי לברך ולהודות את צדיקו של עולם כדי שעל-ידי זה יתקנו הנפשות שהם בחינת דבור. וזה שאיתא בתקונים שברכה היא מסמרא דאמא עלאה בחינת להניח ברכה אל ביתך, עין שם. כי שם בחינת "נעבר דדם ונעשה חלב" (ברכות ה'), שהוא בחינת תקון הנפשות. ועל-יפן בשמברכין על היין שאז נתעלה הדעת מאד בבחינת (ויקרא ע"ג) "זכה

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ב

ארה חיים קיט

על-פי מה שכתב רבנו גרו"איר בפמאמר
הנפנה והודאה בלקוטי תנינא
סימן ב, עין שם היטב כל המאמר:

והכלל, שהודאה היא בחינת עולם
הפא, כי זה עקר העולם הפא
להודות ולהלל אותו ותברך ולדעת אותו
ותברך. ועל-ידי זה זוכין לבחינת שלמות
הדבור שהוא לשון הקדש. ועל-ידי זה
ממשיכין קדשת שמחת שבת לששת ימי
החל וכו', עין שם. ועל-ידי זה נתגלה
אחדות הפשוט שכל הפעולות משתנות
נמשכין מאחד הפשוט ותברך. וזה יקר
מאד אפלו אצלו ותברך. ועל-כן הלכה
ברבים וכו', עין שם היטב:

וזה בחינת ברפת הנהיגין שצריך לברך על
כל דבר של העולם הזה. כי "אסור
להנות מן העולם הזה בלא ברכה" (ברכות
לח). והענין כי האדם צריך לדיק מחשבתו
בעלמא דאחי ולפרש עצמו מן העולם
הזה מפל וכל כי זכאה מאן דלא איתנהה
מדלה כלום כמו שאיתא בזהר הקדוש.
ועל-כן בכל ההכרחיות שאנו מברחין לקח
מן העולם הזה כגון אכילה ושתיה וכיוצא
שמברחין לקיום האדם צריכין לברך על
ההנאה שנהיגין מן העולם הזה. ועל-ידי זה
אנו פוללין ומעלין הדברים האלו של
העולם הזה בתוך בחינת עולם הפא, כי
הברכה וההודאה היא בחינת עולם הפא,
כי זה עקר העולם הפא כנ"ל. נמצא,
כשאנו מברכין על איה דבר ומחללין
אותו ותברך על אותו הדבר. נמצא

"נעשה ראש" כמו שמבאר שם. כי על-ידי
הברכה הוא בחינת זכה כי מוכף את דמיו
כנ"ל. ועל-כן אין צריך לברך עוד על שאר
המושקין כי מאחר שנתתקון ונתעלה הדעת
על-ידי הנין וברכתו, ממילא נתתקנו
הנפשות שהם בחינת דמים, כי עקר תקון
הדמים שהם הנפשות הלוי בהדעת כמו
שמבאר שם. ועל-כן הנין חשוב שצריכין
לברך עליו אפלו בתוך הפעדה ואין הפת
פוטרו. כי גם חשיבות הפת היא גם-כן
מחמת בחינת הדעת המלבש שם כנ"ל.
ועל-כן הוא פוטר כל הפעדה, כי הכל
טפל אל הדעת, כי הדעת הוא העקר
כנ"ל. אבל הנין שהוא בחינת דעת גדול
מאד אין הפת פוטר:

ועל-כן מברכין על שני יין 'הטוב
והמטיב'. כי כל הטוב הלוי
בהדעת בבחינת "גם בלא דעת נפש לא
טוב" (משלי י"ב ב) כמו שמוכא שם. ועל-כן
הנין שהוא בחינת הדעת מברכין עליו
הטוב והמטיב. כי במקום הדעת שם
הטוב כנ"ל:

הלכות בציעת הפת

הלקה ב

הפת קובע ברכה לעצמו מחמת
חשיבותו. והם חמשה מיני דגן
מבבאר בשלחן ערוך עין שם:

ושנעשה מדברי עולם הזה והודאָה אליו ותברך. כי על-ידי הדבר הזה אנו מודים ומברכין אותו. על-יבן על-ידי זה נכלל הדבר הזה של העולם הזה שאנו מברכין עליו בתוך בחינת העולם הנא. כי הברכה והודאָה הוא בחינת עולם הנא כנ"ל. וזהו בחינת הברכה שמברכין על כל דבר שנגזין מן העולם הזה כדי שידיה נכלל בתוך העולם הנא על-ידי הברכה כנ"ל. ועל-יבן נתקנו כל הברכות בלשון הקדש כי הברכה וההודאָה היא בעצמה בחינת לשון הקדש, כי על-ידי ההודאָה והברכה נשלם הדבור שהוא בחינת לשון הקדש כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת המשכת קדשת שבת לששת ימי החל שנמשך על-ידי זה כנ"ל, כי ששת ימי החל הם בחינת עולם הזה שהוא חל בחינת עולם הפרוד שמערב טוב ורע. שזה בחינת ששת ימי החל שהם מערבים טוב ורע כידוע. ושבת היא בחינת עולם הנא כמובא (והר הקדש א). ועל-יבן על-ידי הברכה שמברכין אותו ותברך על דברי עולם הזה שעל-ידי זה נכלל העולם הזה בהעולם הנא על-ידי זה נמשך קדשת שבת שהוא בחינת עולם הנא לששת ימי החל שהם בחינת עולם הזה כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת התגלות אחרות הפשוט ותברך שעקר התגלות על-ידי פעלות משתנות דקא, דהינו כשכל הפעלות משתנות נכללין באחרות הפשוט ותברך שנתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט ותברך כנ"ל:

ועתה נכון מאד מה שמצינו בפה ברכות פרטיות ומבררות והם חשוכות יותר מברכות כלליות כמבאר בשלחן ערוך, ולכאורה הדבר תמוה. מה חלק יש אם אנו מברכין אותו בכלל או בפרט? אך על-פי הנ"ל הדבר מבאר היטב, כי כל מה שמברכין אותו ותברך על דבר פרטי יותר נתגלה יותר אחרות הפשוט מפעלות משתנות ביותר. וכל מה שהפעלות משתנות ופרטיות ביותר יקר והשוב יותר כשנתגלה גם מהם אחרות הפשוט ותברך. נמצא, שכל מה שמברכין על כל דבר פרטי ומיוחד יותר נתגלה ביותר אחרות הפשוט ותברך, כי נתגלה אחרותו ותברך מפעלות משתנות בפרטיות, כי עקר חשיבות התגלות אחרות הפשוט ותברך הוא דיקא כשנתגלה מפעלות משתנות כנ"ל. ועל-יבן כל מה שהפעלות משתנות ופרטיות ביותר יקר והשוב יותר

ושנעשה מדברי עולם הזה שבת והודאָה אליו ותברך. כי על-ידי הדבר הזה אנו מודים ומברכין אותו. על-יבן על-ידי זה נכלל הדבר הזה של העולם הזה שאנו מברכין עליו בתוך בחינת העולם הנא. כי הברכה והודאָה הוא בחינת עולם הנא כנ"ל. וזהו בחינת הברכה שמברכין על כל דבר שנגזין מן העולם הזה כדי שידיה נכלל בתוך העולם הנא על-ידי הברכה כנ"ל. ועל-יבן נתקנו כל הברכות בלשון הקדש כי הברכה וההודאָה היא בעצמה בחינת לשון הקדש, כי על-ידי ההודאָה והברכה נשלם הדבור שהוא בחינת לשון הקדש כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת המשכת קדשת שבת לששת ימי החל שנמשך על-ידי זה כנ"ל, כי ששת ימי החל הם בחינת עולם הזה שהוא חל בחינת עולם הפרוד שמערב טוב ורע. שזה בחינת ששת ימי החל שהם מערבים טוב ורע כידוע. ושבת היא בחינת עולם הנא כמובא (והר הקדש א). ועל-יבן על-ידי הברכה שמברכין אותו ותברך על דברי עולם הזה שעל-ידי זה נכלל העולם הזה בהעולם הנא על-ידי זה נמשך קדשת שבת שהוא בחינת עולם הנא לששת ימי החל שהם בחינת עולם הזה כנ"ל. וזהו בעצמו בחינת התגלות אחרות הפשוט ותברך שעקר התגלות על-ידי פעלות משתנות דקא, דהינו כשכל הפעלות משתנות נכללין באחרות הפשוט ותברך שנתגלה שכלם נמשכין מאחד הפשוט ותברך כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ב

ארה חיים קבא

כשנתגלה גם מהם אחדותו ותפודה, ומצא ששומרינו בכלל שהכל נהיה בדברו אין התורה חשובה כל כך כמו התורה ששומרינו על דבר פרטי כגון 'בורא פרי הגפן'. כי על ידי ברכת שהכל אין נתגלה כל כך בפרוש בחינת אחדות הפשוט ותפודה מפעלות משתנות. מאחר ששומרינו על כל הבריאה בכלל אבל כששומרינו על דבר פרטי נתגלה מפעלות משתנות ופרטיות אחדותו ותפודה. ועל כן ברכת שהכל היא קטנה במעלה מברכות פרטיות כמו שכתוב בשלחן ערוך וכן ביצא צוה. ועקר החשיבות של כל הדברים הוא על ידי הדעת, כי החכמה מתנה הכל. ובכל מקום שמלבש הדעת ביותר הוא חשוב יותר ומקריבין עליו ברכה חשובה ביותר, דהיינו ברכה פרטיות. כי מחמת חשיבותו קובע ברכה לעצמו כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על פסוק דברים (ברכות כב), הינו מחמת שמלבש בו דעת ביותר. והדעת הוא העולם הפא. כי זה עקר העולם הפא, דהיינו לדעת אותו ותפודה להודות ולברך אותו ותפודה פנ"ל. ועל כן בכל מה שיש בו בחינת דעת יותר הוא נכלל ביותר בהעולם הפא. ויכולין לברך עליו ברכה חשובה ביותר, דהיינו ברכה פרטיות, דהיינו לכלל אותו הפעולה בפרט, בתוך העולם הפא שיהיה נכלל באחדותו ותפודה וכפ"ל. כי הכל תלוי בדעת שכל מה שהדעת יותר גדול משיגין ביותר אחדות הפשוט ותפודה ונכללין ביותר

פעלות משתנות ופרטיות באחדות הפשוט ותפודה:

וזהו בחינת חשיבות פת וזין שהם חשובים מן הכל, כי הלחם הוא

בחינת דעת פמוכא (וזה יצא קט), כמו שכתוב (משלי ט, ה): "לכו לחמו בלחמי וכו'".

ועל כן חשוב, וחשיבותו שקובע ברכה לעצמו ששומרינו עליו ברכה פרטיות.

דהיינו שנתגלה אחדות הפשוט ותפודה מפעלות משתנות בפרט פנ"ל. ועל כן לא

נקרא לחם כי אם חמשת מיני דגן בחינת ה' הדעת כמו שכתב רבנו במקום אחר

100

(לקוטי מוה"ר קמא ט) וכפ"ל. ומחמת חשיבות הלחם הוא פא עם קרבן תודה, דהיינו

לחמי תודה. ותודה היא בחינת עולם הפא, כי כל התקנות בטלוי חוץ מן

התודה (נקרא רבה ט, י) דהיינו שלא ישאר רק להודות ולהלל אותו ותפודה פנ"ל. ועל כן

ברכת הלחם חשוב מן הכל ונקבע לו ברכה פרטיות, כי ברכת הלחם הוא

בבחינת לחמי תודה שהוא קרבן חשוב שהוא לבר ישאר לעתיד פנ"ל. ותזין

גם כן חשוב וקובע ברכה לעצמו, כי הזין גם כן בחינת דעת, כמו שכתוב (סנהדרין ע),

חמרא וריחני פקחין. וכמו שאמרו (יבמות ע"ב) "זכה - נעשה ראש", הינו מחין וכמוכא

במקום אחר (לקוטי מוה"ר כט):

הלכות דברים הנותנים בפעולה הלכה ב, עין בסוף הלכות פסח

הלכה ב

הלכה ג

ענין בציעת הפת

כי איתא במאמר בחצרות (סימן ה) בענין הרעמים שצריך לפנות את המוח ממחשבות זרות ומרהורים ותאוות שלא יחמיץ את מוחו בתאוות וכו'. וצריך לגער באלו המחשבות, וזה בחינת מצה לשון מריבה, בחינת (תהלים סח, לא) "גער חית קנה" ואיתא בזהר (פנים רוב) "קנה חית תשבר ותעשה ממנה הא" ותעשה מאותיות חמץ מצה, הינו שלא תחמיץ חכמתך. הינו בשתשמר את חכמתך שלא יבנם בו חכמות חיצוניות שלא תתרחק בהרהורים רעים וכו'. על-ידי זה תצצל מבחינת חמץ שהוא סטרא דמותא כדאיתא מהמצת וכו', ותאמין וכו' כדי שתשוב ממות לחיים, מחמיץ למצה, מחית לה"א וכו', עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת בציעת הפת שקראו רבותינו זכרונם לברכה את המכרד ברפת המוציא בשם בוצע, וכנו את עקר הכרדה על שם הבצוע, כמו שאמרו (ברכות נו): "בעל-הבית בוצע ואורח מכרד". ולמה לא קראו את המכרד ברפת המוציא גם-כן בשם מכרד המוציא. וכן בכל מקום נקרא ברפת המוציא וכן עקר אכילת לחם בשם בוצע ופורם, כמו שכתוב (אקה ד, ד): "עוללים שאלו לחם פורם אין להם". וכמו שכתוב (שענה נח, ז) "הלא פרם לרעב לחמך". וכן

בכמה מקומות שמכנה אכילת לחם בשם פורם ובוצע. וכן בעל השלחן ערוך כל הלכות ודינים של ברפת המוציא קרא בשם 'הלכות בציעת הפת'. שגארה שהעקר הוא הבצוע. וכן מוכן בזהר הקדוש שיש סודות גדולים בענין בציעת הפת וכמוכא בדברי רבותינו זכרונם לברכה (פנינין קב) ששאל לו: "מהיכן קא שרית המוציא וכו'":

ב פי ישראל - עם קדוש כל אכילתם צריך להיות בקדושה בבחינת אכילת מצה, כי בחינת חמץ הוא סטרא דמותא ואסור לאכילת ישראל, הינו שכל אכילתם צריך להיות מאכל שנתפרד ונודף מחטא אדם הראשון ומזהמת הפחש. שאין על-ידי זה המאכל נשלים הדעת ביותר. וזה בחינת מצה, בחינת מחין, דהינו מחשבות קדושות וזכות פנ"ל. כי חטא אדם הראשון היה באכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע שזה בחינת חמץ סטרא דמותא, בחינת (בראשית ב, ז) "כי ביום אכלך ממנו וכו'", דהינו בחינת מאכל שעל ידו נתערבב המוח ומתחמץ במחשבות זרות, שזה בחינת "עץ הדעת טוב ורע" (שם), דהינו שעל-ידי אכילה זו נפגם הדעת ונתערב טוב ורע, דהינו שנגסין מחשבות רעות בהמוח שזהו בחינת חמץ פנ"ל. הפך עין חיים שהוא בחינת מצה, בחינת קדשת המחשבה שהוא בחינת חיים פנ"ל במאמר הנ"ל. ועל-ידי חטא אדם הראשון נתקלקלה האדמה בחינת (שם ג, ז) "בעצבון תאכלנה"

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ג

ארה חיים

קכג

וכן "בועת אפד תאכל להם" (שם ט). ועל־ידי זה נפגמו ונתערבו כל המאכלים עד שבלם צריכין ברור ובפרט הלחם שהוא עקר חיות האדם שם צריכין ברורים הרבה. וזה בחינת כמה וכמה מלאכות ויגיעות שצריכין למרח בלחם קדם שנגמר ונתברר לאכילת אדם, דהיינו הרישה וזריעה וכו'. ויש כמה וכמה מצוות בפת, פי על־ידי המצוות התלויות בפת, דהיינו מצוות התלויות בהרישה כגון "לא תחלש בשור ובחמור" (דברים כב. י) וכיוצא. וכן בזריעה וכיוצא, פי עשר מצוות בפת. ועל־ידי מצוות אלו התלויות בפת על־ידי זה נתברר הלחם מזהמת הנחש מחטא אדם הראשון מבחינת "בעצבון תאכלנה". ואז ראוה הפת לאכילת אדם. ועקר גמר הברור הוא בשעת הברכה. שעל־ידי הברכה מוציאין אותו מקללה לברכה, דהיינו כמה שנתקללה האדמה על־ידי חטא אדם הראשון. מבררין אותו ומעלין אותו מקללה לברכה, על־ידי הברכה שמתבררין עליו. ואז כשהלחם נתברר לאכילת ישראל אזי הוא בבחינת מצה שהיא בחינת עין החיים, בחינת קדשת הדעת הפך בחינת חמץ שהוא פגם הדעת, בחינת עין הדעת טוב ורע, פי אכילת ישראל צריכה להיות תמיד בבחינת אכילת מצה, כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (תנחומא בשלח ט): "לא נתנה התורה אלא לאוכלי הפן". וכן הוא בחינת מצה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (קידושין לח): "ענה שהוציאו ישראל

ממצרים", דהיינו מצות, "טעמו בהם טעם מן", פי בשזוכין לאכל בקדשה ובמורה וזוכין לברר המאכל על־ידי הברכה אזי המאכל הוא בבחינת מצה שהוא קדשת המוח, פי הדעת הוא כפי האכילה כמובן בחוש, וכמוכן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מהר"ן סימן יז) ועל־פני צריכין לאכל בקדשה ובטהרה כדי לזכות למחין זכים ומחשבות טהורות על־ידי אכילה זו. ואזי האכילה הזאת היא בבחינת מצה שהיא בחינת קדשת המחשבה.

נמצא, שעל־ידי ברפת המוציא, על־ידי זה מבררין הלחם ואזי האכילה היא בבחינת מצה. ועקר בחינת מצה הוא על־ידי שמשברין קנה החית ועושים ממנה ה"א פנ"ל, וזה בחינת ה' דה' מוציא שצריכין להטעים ה' דה' מוציא כמו שאמרו חכמינו וכוונם לברכה (ברכות לח). זה בחינת ה"א פנ"ל בחינת מצה שעקרה היא בחינת ה' פנ"ל על־ידי שמשברין קנה החית ועושים ממנה ה"א פנ"ל. וזה בחינת בציעת הפת שצריכין לבצע הפת אחר הברכה לרמו שזא על־ידי הברכה מוציאין הפת מחמץ למצה שמשברין קנה החית ועושים ממנה ה"א, ועל זה לרמו הבציעה, פי זה עקר הברור מה שבוצעים ומשברין את הפת בשעת ברכה דיקא שמרמו שמוציאין אז את הפת מחמץ למצה שזה בחינת שכירת קנה החית לה"א פנ"ל. פי זה עקר תקון וברור האכילה להוציא הפת מחמץ למצה פנ"ל. וזה בחינת בציעת הפת פנ"ל, פי

10

מצה היא בחינת פרוסה, וזה בחינת מה שמשברין המצה האמצעית קדם ההגדה ומברכין על אכילת מצה על הפרוסה דיקא, כי עקר מצה הוא בחינת פרוסה, דהינו על-ידי שמשברים קנה החית ועושוין ממנה ה"א פנ"ל. ועל-כן פורסין אז בפסח קדם ברפת המוציא, כי זה עקר המצה שפבר נפרסה ונשברה קדם ברפת המוציא, דהינו שפבר נשבר קנה החית ונעשה ה על-ידי ששמרו את המצה שלא תחמיץ, כי אז אוכלין מצה ממש. ועל-כן עקר מצותה בפרוסה לרבו על הנ"ל, כי אין צריכין להמתין מלשברה עד שיברכו עליה כי היא כבר נעשה מצה ממש. על-כן תכף משברין אותה, כי זה עקר בחינת מצה פנ"ל:

ג וזה בחינת (פסחים ס"א) – "לחם עני" – מה דרבו של עני בפרוסה, כי עקר העניות גמ'שך מבחינת 'בעצבון תאכלנה' שבא על-ידי אכילת עין הדעת טוב ורע שהוא בחינת חמץ. ועל-כן העני חשוב פמת בחינת 'ביום אכלך ממנו' וכו', וזו שחונן את העני ונותן לו מלחמו, אזי הוא מעלה את העני מבחינת עניות, מבחינת 'בעצבון תאכלנה' שבא מבחינת חמץ. ועל-כן נקרא הגדקה בשם פרוסה, כמו שכתוב, 'הלוא פרס לרעב לחמך'. כי הוא מעלה אותו מבחינת חמץ לבחינת מצה, שזה בחינת פרוסה ושבורה בחינת שכירת קנה החית פנ"ל, ועל-כן נקראת המצה לחם עני. כי עקר תקון העניות וחייתו הוא על-ידי בחינת מצה על-ידי

שמשלן אותו מבחינת חמץ למצה. כי צדקה היא גס'פן בחינת ה, כי זה עקר תקון הצדקה שמשמיכין ה ועושוין מצדק צדקה פידוע. הינו בחינת ה"א הנ"ל. בחינת ה"א דמצה, וזה 'מה דרבו של עני בפרוסה' כך מצה היא פרוסה כי זה עקר בחינת מצה, וזה עקר חיות העני, כי זה בחינת ה"א הנ"ל וכו' פנ"ל. וזה בחינת 'עוללים' שאלו לחם פורס אין להם, 'פורס' דיקא פנ"ל. וזה בחינת (תקנה ס"ו): "ולא יפרסו להם על אבל לנחמו וכו'". כי האבל שנגעה בו סטרא דמותא חס ושלום, על-כן אין לו פה אז לפרס ולבצע על הפת, כי אינו יכול אז להכניע סטרא דמותא שהוא בחינת חמץ ולפרס את הפת ולהעלותו מחמץ למצה מחית לה"א פנ"ל. כי אין לו זה הפת, ועל-כן אסור לו לאכל סעדה הראשונה משלו. ועל-כן צריכין להברותו משל אחרים. כי הוא אז בבחינת עני שאי אפשר לו לעלות מחמץ למצה כי אם על-ידי אחרים שפורסים לו מלחמם ועל-ידי זה מעלן אותו מחמץ למצה פנ"ל:

וזה בחינת לחם עני שדרשו רבותינו וברנם לברכה עליו, 'מה דרבו של עני בפרוסה' וכו' פנ"ל. דבר אחר, לחם שעונין עליו דברים הרבה, הינו הר, כי על-ידי בחינת מצה על-ידי שמשברין קנה החית ועושוין ממנה ה"א בחינת 'גער חית קנה', דהינו על-ידי קנשת הפחשבה על-ידי זה יכולין להתפלל בבח' להוציא הקול בבח' גדול בתפלתו. וזה בחינת לחם

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ג

ארה חיים קנה

בן צריכין לבצע מ'היבא דקדים בשולא' במקום שהתחיל האש לשלט בתחלה, כי שם התחיל הברור והתקון ועל-כן שם צריכין לבצע ולברך המוציא. שעל-ידי זה משברין קנה החית ועושין ה בחינת ה"א דה'מוציא. ואז מוציאין הלחם מהמין למצה מחית להא שזה עקר הברור כנ"ל: ו ועל-כן התחלת כבוש ארץ-ישראל היה בעת שקנה אברהם את מערת המכפלה מבני חת. והם אמה ראשונה משבעה עממין, כמו שכתוב (דברים כ, יז): "החתי והאמורי וכו'". כי ארץ-ישראל שם כל העשר קדשות (פלים א, י). וכל המצוות התלויות בפת הם בארץ-ישראל ומשם עקר ההשפעה. ועל-כן שם עקר הברור של הפת לברור מהמין למצה מחית לה"א ועל-כן עקר הכמחת ארץ-ישראל לאברהם היתה בעת שקראו אברהם בה"א וכמו שכתוב (בראשית י, יח): "ולא יקרא שמך וכו'". ושם נאמר (שם ח): "ונתתי לך ולזרעך את ארץ כנען וכו'". כי עקר קדשת ארץ-ישראל הוא קדשת הדעת בחינת "אורא דארץ ישראל מחכים" (כפא פתרא קנח), כי עקר הקדשה הוא קדשת הדעת שזה בחינת קדשת ארץ-ישראל. וכל זה הוא בחינת ה"א כנ"ל:

ו ועל-כן קנה אברהם השדה מאת בני חת דיקא. ואז התחיל לזכות בארץ-ישראל, כי עקר כבישת ארץ ישראל הוא על-ידי שמשברין בחינת חית, בחינת גער תית קנה שהוא עשו שהחריב

שעונו עליו וכו'. כי על-ידי לחם זה, בחינת מצה, על-ידי זה ענין בקול גדול. כי על-ידי זה יכולין להתפלל בקול גדול, דהינו תפלה בכח במאמר הנ"ל, ענין שם:

ד וזה גס-כן בחינת תקון האכילה, דהינו לברר ולהעלות הלחם מהמין למצה כנ"ל. כדי לזכות לתפלה בכח במאמר במאמר הנ"ל, כי עקר כח האדם וחיותו הוא על-ידי האכילה כנראה בחוש, כי האכילה נמשך מבחינת גבורות בחינת גבורות גשמים שזה בחינת רעמים כנ"ל במאמר הנ"ל, כי גשמים הם על-ידי רעמים ומשם נמשך הפרנסה והאכילה. וכן עקר תקון הדעת הוא כפי האכילה כנ"ל. ועל-כן פשאוכל בקדשה או הקול היוצא בכח בתפלתו שנמשך על-ידי כח האכילה כנ"ל ופוגע במוח או נעשה ממנו רעמים. ואזי הלב שומע כנ"ל במאמר הנ"ל. נמצא, שהכל תלוי באכילה דקדשה שמושם נמשך הכח ומשם עקר שלמות הדעת כנ"ל. גם היראה שממנו תוצאות הקול הוא גס-כן על-ידי אכילה בקדשה, כי עקר היראה באה לאדם בשעת אכילה כמובא במקום אחר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי

תנ"א סימן עו):

ה וזה בחינת מ'היבן קא שרית המוציא מהיבא דקדים בשולא" (פנדרין כב), כי על-ידי האפיה על-ידי האש על-ידי זה נתברר ונתתקן הלחם, כי מהאש יצאו והאש האכלם (תוספתא טו), ועל-כן על-ידי האש נתברר הלחם מזהמת הנחש. ועל-

ד טו

ה טו

הלכות דברים הנהגים בסעדה הלכה ד

ובו יתבאר ענין ראש השנה, ויום הכפורים, ועשרת ימי תשובה, וסבות, וארבעה מינים, והושענא רבא, ושמיני עצרת, ושמחת תורה:

על פי התורה תשעה תקונין זקרון וכו' בסימן כ לקוטי מוהר"ן חלק א, עין שם כל התורה מראשה לסופה:

א וזה בחינת ראש השנה. כי כל עבודתנו בימים הקדושים הללו בראש השנה ועשרת ימי תשובה וערב יום הכפורים ויום הכפורים וסבות וארבעה מינים עד שמיני עצרת, הכל הוא כדי לגלות קדשת ארץ ישראל כדי שנוכח לבא לארץ ישראל. שזה עקר קדשת איש הישראלי כמו שאמר רבנו ז"ל. בעת שהגיד לעמו התורה הנוראה הנ"ל. שאמר אז בזה הלשון, מי שרוצה להיות איש ישראל, דהינו שילך מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם על ידי ארץ ישראל. גם אמר שהעקר בשזוכה אדם לנצח המלחמה לבוא לארץ ישראל כמו שכתוב שם בסוף התורה הנ"ל. וזה לשונו: "באלו אשתפח גבר תקוה", הינו בשבא לבחינת ארץ ישראל או נקרא גבר תקוה כי קדם שבא לבחינת ארץ ישראל או

את הבית המקדש וגלו ישראל מארץ ישראל. על-כן אי אפשר לזכות בארץ ישראל כי אם על ידי שמשברין חית קנה, דהינו קנה חית ועושין ממנה ה"א שהוא בחינת מצה שהוא בחינת קדשת האכילה שהוא רק בארץ ישראל ששם כל המצות התלויות בפת וזה בחינת ה"א דאברהם שהוא ראשון שזכה לארץ ישראל וכו"ל:

פי זריבין לאכל בשמחה, כמו שכתוב (קהל מ. ט): "לך אכל בשמחה לחקוד וכו'". ובמו שכתוב (שם ה. טו): "אין טוב לאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח וכו'". הינו בשאכלין בקדשה כנ"ל שאו האכילה בבחינת מצה כנ"ל. ואזי זוכין לבחינת רעמים ואזי נפשט עקמימיות שבלבו כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינת "ויאכל וישת ויטיב לבו" (רות ג. ט) הקד עקמימיות שבלב. ואזי זוכין לשמחה בחינת "ולישרי לב שמחה" (תהלים צ. א) הקד בחינת 'בעצבון תאכלנה'. כי אכילה דקדשה בבחינת מצה כנ"ל. הוא בחינת תקון חטא אדם הראשון כנ"ל. ואזי נתבטל ונתמק בחינת 'בעצבון תאכלנה' פי על ידי בחינת מצה שהוא אכילה דקדשה וזכין לשמחה בחינת לאכל ולשתות ולשמח ולראות טוב וכו' כנ"ל.

(עין כל זה היטב במאמר בהצטרות וקול שופר תי"ל, עין שם):

הלכות בציעת הפת הלכה ד
נבללת פהלכות נמילת ידים
הלכה ד:

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסגדה ד

ארה חיים קבו

"אל יתהלל חוגר במפתח" (מלבי"ם א ב יא).
אבל אחר כך בשנוצח או נקרא איש
מלחמה, עד פאן לשונו:

נמצא שעקר קדשת איש הישראלי ועקר
נצחון המלחמה שצריכין לנצח
בזה העולם העקר הוא לבוא לארץ
ישראל. וזה בחינת עבודתנו בימים
הנוראים הקדושים הללו מראש השנה עד
שמיני עצרת, כי קדשת ארץ ישראל
מתגלה בראש השנה, כמו שכתוב בשבח
ארץ ישראל (דברים יא י): "תמיד עיני ה'
אלהיך בה מראשית השנה עד אחרית
שנה", שמשם עקר קדשת ארץ ישראל.

כמו שמבאר בדברי רבנו ז"ל (במקום אחר
בלקוטי תנינא סימן מ"ג) נמצא, שעקר קדשת
ארץ ישראל נתגלה בראש השנה, וזה
בחינת פגות כל המצוות והתפלות של
ראש השנה, כי מבאר בכתבי האר"י ז"ל
שבראש השנה מתחלת הנסירה שמנסרין
בחינת מלכות מראש השנה עד יום פפור.
ואחר כך בארבעה ימים שבין יום פפור
לספות, ובספות נמשכין כל החסדים
פנימים ומקיפם, ועל ידי כל זה זוכין
בשמיני עצרת שנתחבר פגסת ישראל,
שהיא בחינת מלכות, עם דודה באהבה
ואז הוא עקר שמחתן של ישראל. [עין
בפגות ותראה שעל יסוד זה סובבין
והולכין כל הפגות מראש השנה עד
שמיני עצרת. הכל כדי לבנות ולנסר
בחינת מלכות בשלמות כדי להתחזק
פנים בפנים ששלמות תקון זה מתחיל
בראש השנה ונגמר בשמיני עצרת], וכל

זה הוא בחינת ארץ ישראל, כי מלכות
היא בחינת ארץ ישראל שהיא בחינת
(משל לא, ל) "אשה יראת ה'" במבאר
בספרים. כי עקר בחינת מלכות הוא
לגלות מלכותו ותברך לכל באי עולם
שידעו ויאמינו כל באי עולם שהוא יתברך
לבדו מלך מנהיג ומושל שליט בעולמו
ברצונו. שעל זה אנו מתפללין הרבה
בראש השנה ויום פפור כמו שאנו
אומרים, 'וכן תן פחדך ה' אלקינו על כל
מעשיך בהר ציון וכו'. 'מלך על כל
העולם פלו בכבודך. וידע כל פעול כי
אתה פעלתו. ויבין כל יצור כי אתה יצרתו
ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי
ישראל מלך וכו'. וכן חותמין הברכה
'מלך על כל הארץ' 'המלך הקדוש',
'המלך המשפט'. הכל כדי לגלות מלכותו
לכל באי עולם שזהו בחינת בגין המלכות
המבאר בפתיים. וכל זה הוא בחינת
התגלות קדשת ארץ ישראל שהוא בחינת
מלכות פנ"ל. כי עקר התגלות מלכותו
יתברך הוא רק בארץ ישראל ששם הוא
ירושלים וזאת המקדש ששם עקר
התגלות מלכותו יתברך, כמו שכתוב
(תהלים מ, ב): "גדול ה' ומהגלל מאד בעיר
אלהינו הר קדשו". וכמו שאמרו רבותינו
ז"ל (בבבב ק"י): "כל הדר בארץ ישראל
דומה פמי שיש לו אלוה. וכל הדר
בחוץ לארץ דומה פמי שאין לו אלוה".
ובשביל זה אומרים בפגסת ראש השנה
מזמור "לה' הארץ" (תהלים ד) שהוא מדבר
מהתגלות מלכותו יתברך כמו שכתוב:

"ויבא מלך הכבוד וכו'". וזה המזמור מתחיל מקדשת ארץ-ישראל כמו שכתוב, לה' הארץ ומלאוהא. שהיא ארץ-ישראל כפי שפרש רש"י שם. כי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא בארץ-ישראל ועל-כן בראש השנה שאנו עוסקין לגלות מלכותו העקר הוא לגלות קדשת ארץ-ישראל ששם מתגלה מלכותו יתברך כנ"ל:

ב נמצא, שבראש השנה צריכין לכוין שנוקה מהרה לבוא לארץ-ישראל ששם עקר התגלות מלכותו יתברך כנ"ל. ולבוא לארץ-ישראל הוא על-ידי תורה שממשיכין במבאר בהתורה הנ"ל (באור 1) וזה לשונו, ובכות התורה שממשיכין זוכין לארץ-ישראל וכו', ומבאר שם שאי אפשר לבוא לארץ-ישראל עד שמכניעין תחלה הרשעים המונעים מוציאי דבת הארץ. והכניעת המונעים הוא כפי התחדשות התורה. והתחדשות התורה הוא כפי הקדשה שנתוסף למעלה, עין שם היטב והבין:

והכלל, שמי שרוצה להמשיך באורי התורה הוא צריך לשפך שיחו בתפלה לפני ה' יתברך וכו', וכשתפלה קדם הדרוש צריך להתפלל בתחנונים ויבקש מאת הקדוש-ברוך-הוא מהנת הנם ולא יתלה בזכות עצמו. אף-על-פי שעבשו נתעורר משה עזו של עבודתו. אין זה המטה פדי להתנאות אלא פדי להכניע הרע שבעדה, כי ברבים יש בהם טובים ורעים, וצריך להכניע הרע שברעים כנ"ל.

אבל לפני ה' יתברך יעמד כדל וכו' וידבר תחנונים ולא יתלה בזכות עצמו וכו'. וזהו טעות שפסוק משה שהקדוש-ברוך-הוא אמר למשה (בפסוק ב, ח) "קח את המטה וכו'" שיקח ממשתל עזו שיש לו ממוצות ומעשים טובים שלו פדי להכניע רשעתם של הרעים שבעדה כנ"ל. ואחר כך, "ודברת אל הסלע לעניהם". אין דבור אלא נחת (שבת סג), שישפך שיחו ותפלתו בתחנונים כדל וכו' אל הסלע, הינו לב העליון כנ"ל. לעניהם דיקא שיהיה הקהל בשעת מעשה פדי שיקשר את עצמו עם נשמתם כנ"ל. והוא לא כן עשה שזכר טובו וצדקתו בשעת תפלתו שלא השתמש עם המטה בשביל הקהל אלא השתמש עם המטה בשעת תפלתו וכו'. ובשביל זה אין לאדם לדחוק את עצמו על שום דבר אלא יבקש בתחנונים אם יתן לו ה' יתברך יתן ואם לאו לאו, עין שם כל זה היטב. ומבאר שם שעל-ידי טעות זה לא היה יכל משה לבוא אל ארץ-ישראל, כמו שכתוב (בפסוק ב, י): "לכן לא תביאו וכו' אל הארץ". כי צריך לשפך תפלתו קדם התורה וכו'. ואז על-ידי התורה שממשיך זוכה לארץ-ישראל, כי על-ידי פחות הרוחניות הנבואיים מאותיות התורה שהודש הכחות האלו הן הן מלאכים ממש. והן מקבלין הפח מאדם פדי לעגש הרשעים המונעים בתרפא ונקלא וכו'. ואלו הכחות הרוחניות, הינו המלאכים הן לפי התחדשות התורה, והתחדשות התורה

דף קמ"ח

לפי הקדשה שנתוסף למעלה וכו'. ולפעמים הקדשה כל כך מעטת עד שהמלאכים הם מעומי פח שאין פח בידם לקבל פח לעגש את הרשעים בחרבא ומקלא. ואין להם פח אלא להכניע את הרשעים בלבד ולהביא מרד בלבכם ולפעמים גם זה הפח אין להם. ואין להם אלא הפח הזה לעורר פח האמות על הרשעים מוציאי דבת הארץ וכו'. ולפעמים גם זה הפח אין להם ואין להם פח אלא להשתיק אותם בלבד שלא לדבר סרה בפנינו וכו'. ולפעמים גם זה הפח אין להם. הכל לפי מעוט הקדשה וכו'.

והקבלל, שאי אפשר לבוא לארץ ישראל אלא על ידי התחדשות התורה שעל ידי זה נבראים בחינת מלאכים שהם מקבלים פח מאדום להכניע המונעים מלבוא לארץ ישראל. שעל ידי זה דקא זוכין לבוא לארץ ישראל. וכחות אלו המלאכים שמקבלין מאדום הם כפי התחדשות התורה. והתחדשות התורה היא כפי רבוי הקדשה שנתוסף למעלה כנ"ל. ורבוי הקדשה שנתוסף למעלה הוא על ידי רבוי הנפשות שמתקשר הצדיק עמהם בשעת התפלה שמתפלל קדם הדרוש כנ"ל, דהינו כשאין ממשוד התורה על ידי מטה עזו של מעשים טובים שלו. רק הוא ממשוד התורה על ידי רחמים ותחנונים כעני בפתח. וגם על תפלתו אינו סומך את עצמו. כי תפלת יחיד לפעמים מואסין בתפלתו רק הוא מקשר את עצמו בשעת התפלה עם רבים, דהינו עם כל

העדה העומדים בשעת הדרוש. ועל ידי זה תפלתו תפלת רבים שאין הקדוש ברוך הוא ממאס תפלתם. ועל ידי תפלה זו בהתקשרות גשמת רבים. על ידי זה נתעוררין רחמי ה' ויתברך וימשיע עליו דבורים חמים כנחלי אש מלב העליון. ועל ידי זה נמשכין לו באורי התורה גם כן משם. נמצא, שיש לכל אחד מהעדה חלק בהתורה. ואין זאת התורה שנמשכת על ידי התפלה ברחמים ותחנונים בהתקשרות גשמת רבים זאת התורה יש לה פח גדול. כי על ידי תפלת רבים נתוסף קדשה יתרה למעלה. וכפי רבות הקדשה כפי רבוי הנפשות כן רבוי התחדשות התורה. וכמו כן יש פח יותר להמלאכים הנבראים מאלו החודשי תורה שיקבלו פח ביתר שאת מאדום להכניע הרשעים המונעים מארץ ישראל באיזה בחינה מהבחינות המבארים שם בהתורה הזאת, והכל כפי התחדשות התורה כפי רבוי הקדשה על ידי רבוי הנפשות כנ"ל. ועל כן משה רבנו שחטא בהבאת הצור. וכל הפגם שלו היה שפעה בעיני הנ"ל, שה' יתברך צוה לו לקח מטה עזו בשביל העדה להכניע הרע שברעים. והוא מטה וסבר שצריכין להשתמש עם המטה בשביל להמשיך התורה. ועל כן המשיך תורה בכת וקאנס ולא ברחמים ותחנונים. וגם לא התקשר עצמו עם הנפשות בשעת המשכת התורה ולא נתוסף קדשה למעלה על ידם. וגם מאחר שהשתמש עם מטה עזו בשביל המשכת התורה.

ממילא לא הכניע הרע שבעדה על־ידי משה עזו. כי השתמש עם משה עזו בשביל המושכת התורה. ועל־ידי כל זה לא היה פח להמלאכים הנבראים מהתורה לקבל שום פח מאדום. והשיב לו (שם ט'): "לא תעבר בי", ועל־כן לא היה כל משה לבוא לארץ־ישראל. והכרח להסתלק על־ידי זה. ועל־ידי מיתתו נתוסף הקדשה על־ידי נשמתו ותקן מה שחסר. כל זה מבאר מתוך התורה הזאת, ענין שם היטב והבן:

ג וכל ענין זה אנו עוסקין לתקן בראש השנה, כי ראש השנה זמן קלה לכל הוא. שאז מתקבצין ישראל ביחד אל הצדיקים שבדור. ואז עוסקין לגלות קדשת ארץ־ישראל שהיא בחינת התגלות מלכותו ותברך בנ"ל. על־כן צריכין אז להקשיף באורי התורה כדי לבוא על־ידי זה לארץ־ישראל. וזה בחינת התורה שאומרים הצדיקים בראש השנה בעת שמתקבצין אליהם. וגם כלל ישראל המתקבצין יחד במקום שאין שם צדיק שהיה ראוי לומר תורה. אף־על־פי־כן הם ממשיכין בחינת קדשת התורה על־ידי מצות שופר שהוא בחינת מתן תורה שנתנה בקול שופר. ועל־כן מוזכרין מתן תורה בראש השנה כמו שאנו אומרים, אהה נגלית וכו' שבלו מדבר ממתן תורה. ועל־ידי זה אנו ממשיכין עלינו בחינת הפח והקדשה של המושכת התורה כדי לעורר פח המלאכים הנבראים מחדושי התורה שיקבלו פח מאדום להכניע

המונעים כדי שזוכה מהרה לבוא לארץ־ישראל שהיא בחינת מלכות דקדשה שאנו עוסקין לנסרה ולבנותה ולתקנה בראש השנה בנ"ל. וזה בחינת השנה והדורמיטא המוכא בפנות דאפיל דורמיטא על זעיר אנפין כדי לנסר את המלכות, דהינו הסתלקות המחין שהיו בחינת שנה. ואחר כך על־ידי השופר נתעורר מהשנה וכו', ענין שם כל זה בפנות, הינו בחינת הנ"ל שצריכין להקשיף באורי התורה רק על־ידי רחמים ותחנונים דיקא ולא יתלה בשום זכות. ואז דיקא זוכין לבוא לארץ־ישראל בנ"ל. וזהו בחינת שנה ודורמיטא הנ"ל שהוא הסתלקות המחין בשביל לנסר את המלכות שהיא בחינת ארץ־ישראל בנ"ל, הינו כשרוצין לזכות לארץ־ישראל שהיא בחינת מלכות צריכין לסלק את המחין שהם בחינת משה עז הנ"ל, דהינו ממשלת עזו שיש לו ממצוות ומעשים טובים שלו שהם בחינת מחין, כי כל המצוות שעושין על־ידי כל מצוה ומצוה נמשך על האדם מוח ודעת קדוש, כי המצוות הם חכמתו ותברך שמו, כי אוריתא מחכמה עלאה נפקת. וכמו שפתיב (משלי ת, יב ט): "אני חכמה וכו' אני בינה וכו'". נמצא, שכל אדם כפי המצוות ומעשים טובים שזוכה לסגל שהם בחינת משה עזו, כמו כן יש לו מוח ושכל דקדשה. ובראש השנה כשרוצין להקשיף מחין חדשים בחינת באורי התורה כדי לזכות לארץ־ישראל שהיא בחינת תקון המלכות דקדשה. אזי

לקוטי הלכות

דברים הנהגים בסעדה ד

ארה חיים קלא

צריכין מקדם לסלק כל המחין שיש לו ממצוות ומעשים טובים שלו, שנהו בחינת מטה עזו שאין צריכין להשתמש בו עתה בשביל המושבת התורה. וזה בחינת שנה הסתלקות המחין שהם בחינת הכח של כל המצוות ומעשים טובים שמסלקין עמה ואין משתמשין בהם רק עומד לפני ה' יתברך ברחמים ותחנונים כעני וברש ו"אין עני אלא מן הדעת" (תרי"ם מא), הינו שעומד לפני ה' יתברך כמו שאין בו שום דעת כי מאחר שמסלק מאתו כח המצוות ומעשים טובים שלו, בודאי אין בו שום דעת. כי עקר הדעת האמתי הוא מצוות ומעשים טובים. ועכשו בראש השנה אנו יודעין פחיתות ערכנו שאין כח במעשינו להמשיך עלינו חדושי תורה בחינת קדשת מחין חדשים. עלינו אנו מסלקין מעט מעשינו הטובים שהם בחינת דעת כי אנו מסלקין דעתנו לגמרי, רק אנו עומדין לפני יתברך כעני וברש בפתח שואל. וזהו בחינת שנה הסתלקות הדעת, כי אין עני אלא מן הדעת כנ"ל, כי אנו מבקשים רק רחמים ותחנונים:

וזה שאומרים בתחלת הפליחות קדם ראש השנה, 'לך ה' הצדקה ולנו בשת הפנים וכו'. לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך גדלים וברשים דפקנו דלתיד. כי על רחמך הרבים אנו בטוחים ועל חסדיך אנו נשענים' וכו'. כי כל קדשת ראש השנה שהוא קדשת המחין חדשים בחינת ראש השנה. 'ראש' דיקא, דהינו בחינת באורי התורה שנפתחין אז שעל-

די זה זוכין לארץ ישראל כנ"ל. זה אי אפשר להמשיך כי אם על ידי רחמים ותחנונים דיקא, ולא על ידי מטה עזו של מצוות ומעשים טובים שלו אפלו הצדיק האמת שיש לו באמת מצוות ומעשים טובים הרבה אינו משתמש בהם אז בשביל המושבת התורה כי אם עומד לפני ה' יתברך כעני שאין בו דעה ומבקש רק רחמים ותחנונים כנ"ל, וכן כל התפלות והסליחות והפיוטים של ימים הנוראים כלם הם רק בדרך זה כעני בפתח, וכן השליח - צבור קדם שמתחיל להתפלל ברכים. מתפלל תחלה תפלתו שנתפטר מקדמונים שמתחלת ה'נינו העני מפעש' וכו'. כי צריכין לבוא לפני יתברך רק ברחמים ותחנונים כעני בפתח. וזה בחינת שנה הנ"ל, כי הצדיק אינו משתמש עם מטה עזו של מצוות ומעשים טובים שלו כי אם להכניע הרע שבפניו. אבל הוא בעצמו עומד לפני ה' יתברך כעני וברש ומבקש רק מתנת הנם. וזה בחינת מה שמבאר בפנות שבשעת בחינת שנה הנ"ל, אז נמשכין כל הגבורות לבחינת מלכות וכל החסדים מקבל לעצמו, הינו כי מטה עז הנ"ל הוא בחינת גבורות קדושות שיש לו כח והגבורה על ידי מעשים שלו. שכל אלו הגבורות קדושות בחינת מטה עז הנ"ל הוא ממשיך הכל לבחינת המלכות שהיא בחינת נסות ישראל, דהינו שנותן זה הכח והגבורה לנסות ישראל שהם כלל העדה הקדושה כדי להכניע הרע שבפניו על ידי זה כנ"ל.

אש כמו בשעת מתן תורה שדבר ה' עמו
מתוך האש, שכל זה הוא בחינת שופר
שהוא בחינת מתן תורה, בחינת יראה,
כמו שכתוב (עמות ג, ט): "התקמע שופר בעיר
ועם לא יחרדו". ויראה הוא בחינת אש,
כמו שכתוב (דברים ה, כד, ט, כא): "פי ה'
אלהיך אש אכלה הוא; אל גדול וגורא",
הינו שעלידי השופר נמשכין דבורים
חמים בגחלי אש שעלידי זה זוכין
לבאורי התורה, שזהו בחינת התעוררות
השנה התחדשות המחין זה זוכין עלידי
רחמים ותחנונים שרבינו להתפלל בכל
ימי הסליחות קדם ראש השנה ובראש
השנה עצמו. ובפרט קדם השופר שנהגין
כל ישראל לשבר לבם מאד ולהרבות
ברחמים ותחנונים פעני רש דל ואביון
ועלידי זה דיקא זוכין אחר כך
להתחדשות המחין עלידי השופר וכפ"ל.
ואז עלידי התחדשות המחין עלידי
השופר בחינת באורי התורה, עלידי זה
זוכין לארץ ישראל ועל-כן אז מתחלת
תקון בגין המלכות במבאר בפגנות, כי
מלכות, הינו ארץ ישראל מתחיל
להתגלות ולהתמתן און, פי עלידי באורי
התורה זוכין לארץ ישראל כפ"ל:

ה וזה בחינת מלכות זכרונות שופרות.
שכלם הם בחינת התגלות קדשת
ארץ ישראל, פי מלכות זה בחינת ארץ
ישראל, כי עקר התגלות מלכותו יתברך
הוא בארץ ישראל כפ"ל. וזה שמתחילין
מלכות מעלינו לשבח שהוא שבח נפלא
מגדלת מלכותו יתברך. ועלידי השבח

וכל החסדים מקבל לעצמו, דהינו שהוא
בעצמו אינו משתמש עם הבורות שהם
בחינת מטה עו הנ"ל רק מבקש מה'
יתברך חסד חנם שזהו בחינת כל
החסדים שמקבל לעצמו כי הוא מבקש
רק חסד חנם כפ"ל. ועלידי בחינה זו
דיקא נסר ונבנה המלכות במבאר
בפגנות, כי דיקא עלידי זה שנותן המטה
עו לכלל ישראל שהם בחינת מלכות.
ומקבל לעצמו החסדים, דהינו שמבקש
חסד חנם עלידי זה נסר ונבנה בחינת
מלכות דקדשה, דהינו כלל ישראל שגבין
וגדלין נפשותם וזוכין לארץ ישראל. שכל
זה הוא בחינת בגין המלכות דקדשה. כי
כלל נפשות ישראל, דהינו פנסת ישראל
וארץ ישראל. כל זה הוא בחינת מלכות
דקדשה, פי על ידם נתגלה מלכותו
ואמונתו יתברך שמו:

ד ואחר כך בא השופר שהוא בחינת
התעוררות השנה. ואז
נמשכין התחדשות המחין, דהינו בחינת
באורי התורה שהוא בחינת מחין חדשים,
חדושי תורה. פי שופר הוא בחינת מתן
תורה שנתנה בקול שופר, פי אז נמשכין
דבורים חמים בגחלי אש שעלידי זה
נמשך באורי התורה. כי שופר הוא בחינת
יראה, בחינת אש, כמו שכתוב במתן
תורה (שמות כ, טו): "וכל העם ראים את
הקלות ואת הלפידים ואת קול השופר".
וכתיב (דברים ה, ט): "דבריו שמעתי מתוך
האש". זה כמו שאי אפשר להמשיך
באורי התורה כי אם מי שדבריו בגחלי

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסגדה ד

ארה חיים קלג

הקדוש הזה נכנסין לארץ ישראל, כי איתא שיהושע עם ישראל כבשו את יריחו על ידי השבת הזה, כי אמרו אז עלינו לשבח (ירושלמי מועד קטן ב ד). ויריחו היא התחלת הגבול של ארץ ישראל. נמצא, שנכנסו וכבשו ארץ ישראל על ידי אמירת עלינו לשבח, וגם תקעו אז בשופרות כמו שכתוב שם במקרא (יהושע ו). וזה אנו עושין עכשו ביום ראש השנה הקדוש הזה שאחר קול שופר אומרים עלינו בתחלת פסוקי מלכות, כי כל פונתנו לכבש ארץ ישראל ששם התגלות מלכותו ותברך ב"ל שזה זוכין על ידי אמירת עלינו שאנו מתפארין בו ותברך שזכינו לקבל על מלכותו ותברך ב"ל. שבכח השבח וההתפארות הזה אנו כושין ארץ ישראל. כמו יהושע שנכנס ליריחו שהוא התחלת ארץ ישראל על ידי זה ב"ל:

ו **ואחר כך** אומרים וברונות שהוא גם כן בחינת ארץ ישראל, בחינת (תקרא כו, טב) "והארץ אפר". ובשכיל זה נקרא ראש השנה יום הזכרון. כמו שאנו אומרים בכל תפלתנו בראש השנה, את יום הזכרון הזה. כי ראש השנה הוא לגלות קדשת ארץ ישראל שהיא בחינת זכרון, בחינת והארץ אפר ב"ל. כי זכרון הוא בחינת שם, כמו שכתוב (שמות ג, טו): "זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דר". וכתוב (תהלים קלה, י): "ה' שמך לעולם ה' זכרך לדור ודור". וכתוב (שעתי כו, ח): "לשמך ולזכרך תאות נפש".

נמצא שזכרון היא בחינת שם, כי השם של כל נברא הוא זכרו, כי על ידי השם יכולין להזכיר את הדבר להודיע לחברו. וכן נחקק זכרו בלב, כי השם של כל דבר בולל כל מהות הדבר בצלמו ותמונתו כמו שהוא. למשל כשאחד רוצה להודיע לחברו שיש לו שלחן או מגורה. אין צריך לציר לו שיש לו דבר בארבעה רגלים ולכבוזין ומבלא עליו וכו'. רק שמזכיר לו שם שלחן לבד. הוא מבין מהות הדבר. וכן בכל דבר שבשמים. וכן בשמזכירין שם שור וידעין תכף כל ציור בהמה שחברו מודיע לו, דהינו מין שור שידוע תמונתו. וכן ואין צריכין לציר לו עוד תמונתו. וכן בשמזכירין שם ראובן או שמעון מעיר פלוני. בזה כלול כל תמונת האדם הזה וכל ענינו אם הוא עשיר או עני, צדיק או רשע וכיוצא. כי בהשם של כל הנבראים והנוצרים והנעשים כלול כל ענינם ומהותם בצלמם ודמותם. והוא עקר הזכר של כל נברא, כי אין מזכירין אלא שמו. וזה (משלי י, י): "זכר צדיק לברכה ושם רשעים ורקב". הינו כי ישם רשעים ורקב הוא החפץ מן זכר צדיק לברכה, כי הזכר הוא השם ב"ל. וכן אצל ה' ותברך כביכול שמו ותברך הוא זכרו. ואין אנו יכולין להזכירו כי אם בשמו ותברך כי ה' ותברך לית מושבה תפיסה בה כלל. ואין אנו יכולין ואין אנו רשאים לדבר ממנו ותברך כי אם על ידי שמוותיו הקדושים שנתן לנו רשות להזכירו בשמותיו הקדושים, וכשאנו מזכירין שמו אנו מכונין

עליו בעצמו יתברך שהוא המנהיג והמושל בכל אשר הוא ברחמיו קרא לעצמו זה השם. וכמו שכתוב לכו בך גופיר שמך (ישעיהו כו), וענין מזה בהלכות ברכת השחר בפרק הראשון הנדפס כבר (הלקה ג אותיות לביא), וענין בלקוטי חלק א סימן גו. וענין עוד בשיחות הר"ג (שיחה גה) מענין גדלת מעלת השם של כל אדם.

ועקר זכרון שמו יתברך הוא בארץ ישראל שקדשתה נמשכת מבית המקדש ששם עקר זכרון שמו המיוחד, כי אין רשארן להזכיר שם המפרש כי אם בבית המקדש כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (יומא סט), וכמו שכתוב (שמות כ, כא): "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך". וכפי שפרש רש"י שם, דהינו בבית המקדש, וזה שכתוב (תהלים ע, ג): "נדוע ביהודה אלהים בישראל גדול שמו ויהי בשלם סוכו". כי דיעת אלקותו וממשלתו והגדלת שמו יתברך הוא רק בירושלים ששם הבית המקדש ששם מזכירין שם המפרש כנ"ל. וזה ידוע שקדשת הבית המקדש נמשכת בכל גבולי ארץ ישראל שעד שם גבול הקדשה. ומגבולי ארץ ישראל ואילך הוא אחיות הסמורא אחרא שגאחיים בשבעים שרים המושלים בחוץ לארץ שהם עומדים סביב ארץ ישראל מגבולי ארץ ישראל ולחוץ. ועל כן עקר בחינת שם ה' שהוא בחינת זכרון הוא בארץ ישראל. וזה שכתוב באברהם בשבנכם לארץ ישראל (בראשית יג, ט) "ויקרא שם אברהם בשם ה'".

וכן בפרשה הקודמת פתוי (שם כו, כה): "ויכן שם מנצח ויקרא בשם השם". כי עקר שם ה' משיגין בארץ ישראל. ועל כן על ידי שזכה אברהם לארץ ישראל, על ידי זה וזה שנגדל שמו ונתוסף לו ה' על שמו. וכמו שכתוב (שם יב, א-ב): "לך לך מארצך וכו' אל הארץ וכו'; ואברכה ואגדלה שמך". ועל כן בעת שה' יתברך הגדיל שמו וקרא שמו אברהם, אז הכמיח לו ביותר על ירשת ארץ ישראל, כמבאר בפרשה שם (שם יג, ה-ח): "ולא יקרא עוד את שמך אברם והיה שמך אברהם וכו'. והקמתי את בריתי וכו'. ונתתי לך ולרעך את ארץ מגרד את ארץ כנען וכו'". כי הא בהא תליא. כי עקר הגדלת השם הוא בארץ ישראל, כי קדשא ברך הוא וישראל ואורתא בלא חד ושמו משתף בשמו. ועל כן בארץ ישראל ששם עקר הגדלת שמו יתברך, על כן נגדל שם שם אברהם. וזהו: "ושמת שמו אברהם ומצאת את לבו וכו' וברוח עמו הבירית לתת את ארץ כנעני וכו'" (מקדש כו, יח). כי הגדלת השם וארץ ישראל הם בחינה אחת כנ"ל. כי השם הוא בחינת מלכות כדוע וכמו שכתוב (שמואל ב, יג): "ונעש דוד שם" (כמובא בסיון ד לקוטי חלק א) ומלכות הוא בחינת ארץ כדוע, הינו בחינת ארץ ישראל כנ"ל. כי כמו שהארץ היא תכלית הגשמיות של כל העולמות, כמו כן בחינת שמו יתברך הוא בחינת תכלית הגשמיות נגד גדלת רוממותו יתברך, כי לית מחשבה הפיסק בה כלל. והוא

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בספדה ד

ארה חיים קלה

יתברך למעלה מכל השמות פמוכא. רק מצד רחמנותו להטיב לנבראיו צמצם עצמו בכמה וכמה צמצומים כדי לגלות אלקותו. וכל הצמצומים הם בחינת שמות פדיוע שצמצם עצמו, פכוכל, עד שנתן רשות לקרותו באלו השמות שהם אהדותו יתברך. כי ה' אהד ושמו אהד, אבל אין אנו יודעין ממנו כלל כי אם על-ידי שמו. נמצא, שהשם הוא בחינת מדרגה אחרונה, בחינת מלכות, בחינת ארץ, הינו בחינת ארץ-ישראל. ועל-כן הדר בארץ-ישראל דומה כמו שיש לו אלפי. אבל הדר בחוץ לארץ וכו'. כי עקר ההתגלות אלקותו הוא על-ידי שמו יתברך שהיא בחינת ארץ-ישראל כנ"ל:

ועקר הדיו והמשפט שדינו את האדם בראש השנה וביום הדין הגדול העקר הוא שמסתכלין בשמו ששם חקוקים ונכתבים על מעשי האדם. ועל-כן שואלין את האדם אחר מיתתו אם זכר את שמו כי בהשם של כל האדם נחקק ונכתב כל מעשיו, כי השם הוא הנפש כמו שכתוב (בראשית ב, יט): "נפש חיה הוא שמו". ושם בהנפש שהוא שמו שם מגיע כל הפגם או התקון של כל מעשי האדם לטוב או להפך חס ושלום, כי בהשם של כל אדם נגבל כל חייתו וכל ענינו ומהותו. וכפי מעשיו פן מאיר שמו למעלה. וכן נזכר למעלה לטובה. וכן להפך חס ושלום, וזה בחינת מעלת זכרון שמות הצדיקים, כי בהשם הקדוש של כל צדיק וצדיק, בו נכלל כל מהות הצדיק כל

צדקתו ותורתו ומעשיו הפוכים וכל מעלותיו ומדרגותיו, כי השם הוא נפש ונשמתו כנ"ל. ועל-כן על-ידי שמו פדיוע שם הצדיק אנו משייכין עלינו קדשיתו וזכותו. ועל-ידי זה נזכה גם אנחנו לקדשה ומרה ולשוב אליו יתברך. למשל פשאנו מזכירין שם התנא רבי שמעון פן יוחאי. בזה השם כלול כל מעשי זה התנא שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר ספר הזהר. וכל המעשיות הנזכרים ממנו כלם כלולים בזה השם הקדוש רבי שמעון פן יוחאי. וכן בשאר שמות הצדיקים:

ויבראש השנה נפתח ספר הזכרונות. וזכר כל המעשים עולה לפניו אז, כמו שמתפללין, כי זכר כל המעשים לפניך בא' וכו'. ועקר זכר כל המעשים הוא השם של כל אהד ואהד שבו נחקק כל מעשיו כנ"ל. וכפי המעשים של כל אהד שכתבו פן יש לו שם כנ"ל, כמו פן נתגדל ונתקדש שמו וזכרו יתברך כי שמו משתר בשמנו כנ"ל. ועל-כן נקרא ראש השנה יום הזכרון שהוא בחינת שם כנ"ל. וכל זה הוא בחינת ארץ-ישראל כנ"ל.

ועוד לאלק מלון בעגן השם שהוא עקר החבור והקשר בין עליונים לתחתונים. ועל-ידי השם עקר המשכת החיות מחי החיים לכל הנבראים שבעולם. וזה נפש חיה הוא שמו, כי השם הוא החיות והנפש של כל דבר. וכל העולמות נבראו בשביל האדם כדי שהוא יקשר אותם לה' יתברך פדיוע. ועל-כן

ו
ה

האדם ולקשר נפש האדם עם גופו. וכשאוכלין בקדושה, או ממושכין נפש וחיית דקדושה שהוא בחינת שם הקדוש. ואז נגדל שם ה', וזה בחינת (ויאל ב, כו) "ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' וכו'", ולהפך להפך על-ידי אכילה דסמרא אחרא, דהינו אכילה של אפור בחינת אכילת עין הדעת טוב ורע. על-ידי זה פוגמין בהחיות והנפש שהוא השם שמתנה את האדם על-ידי האכילה וכו"ל. ועקר תקון האכילה הוא על-ידי ארץ ישראל שמשם כל הברכה והשפע וכל המזון נמשך משם פדוע. ועל-יבן עקר מצות ברכת המזון הוא לברך ה' תברך על ארץ ישראל שנתן לנו, כמו שכתוב (דברים ה, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ וכו'". כי על-ידי ארץ ישראל שהיא בחינת שם ה' על-ידי זה נתמקן האכילה בקדושה וזוכין לקבל נפש וחיית דקדושה על-ידי אכילתו שהיא בחינת תקון שמו שהוא נפשו כנ"ל. ועל-יבן בראש השנה על-ידי שממשיכין אז קדשת ארץ ישראל כנ"ל, על-ידי זה מגדילין שם ה' וזכרו לנצח כנ"ל שעל-ידי זה מתקנין חטא אדם הראשון שחטא אז באכילת עין הדעת ופגם בבחינת השם, כי ארץ ישראל היא עקר תקון התקון האכילה דקדושה בחינת הגדלת שמו תברך כנ"ל. ועל-יבן אומרים בראש השנה ועשרת ימי תשובה וישתבח וכו'. שמא דקדשא בריך הוא, לעלא ולעלא וכו'. כי

תכף בשנברא אדם הביא ה' תברך לפניו כל הנבראים לקרא להם שמות כמבאר שם במקרא (בראשית ב, טו): "ויבא אל האדם וכו', וכל אשר יקרא לו האדם וכו'", כי על-ידי שידע לקרא להם שמות על-ידי זה היה מקשר כל הדברים למעלה לשרשן שהוא שמו תברך שמשם נמשך החיות לכל הדברים שבעולם על-ידי השם שיש להם, וכו' ביום פגם אדם הראשון באכילת עין הדעת טוב ורע. וזה היום היה ראש השנה פדוע (פנדרין לה). ועקר הפגם היה בבחינת השם, כי שם כל הפגמים כמו שאנו אומרים, 'תמלא כל השמות שפגמתי בשמך הגדול'. ועל-יבן בראש השנה שאז אנו צריכין לתקן חטא אדם הראשון שחטא אז. על-יבן העקר הוא לתקן ולמלאות הפגמים שפגם בשם שהוא בחינת זכרון כנ"ל. ועל-יבן נקרא ראש השנה יום הזכרון, ועקר התקון הוא על-ידי ארץ ישראל ששם עקר גדלת שמו תברך כנ"ל. כי עקר חטא אדם הראשון היה על-ידי אכילה שאכל מעין הדעת טוב ורע. ופגם האכילה דסמרא אחרא פוגם בהשם ביותר, כי השם הוא החיות והנפש בחינת נפש היה הוא שמו. ועל-ידי האכילה נמשך חיות להאדם כנראה בחוש, כי עקר התקנות חיות הנפש עם הגוף הוא על-ידי האכילה. וכל זה הוא מחמת בחינת השם כי כל דבר יש לו שם ועל-ידי זה השם הוא מקבל חיות משמו תברך. ועל-ידי זה יש לו כח להחיות את

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסגדה ד

ארה חיים קלו

נתגדל ונתקדש שמו ולעלא שנהו עקר התקון כנ"ל. ועלפן נקרא יום הזכרון. כי השם הוא בחינת זכרון כנ"ל.

ועוד יש בענין זה דברים שקשה לבארם בכתב. והי שם ה' מברך מעתה ועד עולם:

זוה בחינת שופרות שאומרים בראש השנה שהוא גספן בחינת ארץ ישראל, כי שופר הוא בחינת קבוץ גלויות, בחינת (ישעיה כו, ט) "ויהיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים". ועקר קבוץ גלויות הוא לארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ל, דה): "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם וקבצך ה' אלהיך וכו', והביאך אל הארץ וכו'". וכמו שאנו אומרים אחר פסוקי שופרות תקע בשופר גדול לחרותנו ושא גם לקבוץ גלויותינו וכו' והביאנו לציון עירך ברבה, נמצא שכל ענין שופרות הוא בחינת קבוץ גלויות לארץ ישראל. נמצא שמלכותי וחזונות ושופרות כלם הם בחינת ארץ ישראל, כי כל עבודתנו בראש השנה לגלות קדשת ארץ ישראל לזכות לשוב לארץ ישראל וכו' ל:

ועלפן כל ענין קדשת ראש השנה הוא מצות תקיעת שופר. ועל שם השופר נקרא יום הקדוש הזה בתורה, כמו שכתוב (פסוקי חמ, א): "יום הרועה יהיה לכם". כי שופר הוא בחינת קבוץ גלויות לארץ ישראל. שזה עקר בחינת ראש

השנה לגלות קדשת ארץ ישראל שמותגלה דיקא על ידי קבוץ גלויות לתוכה, כי עקר קדשת ארץ ישראל נמשך על ידי התורה שממשיכין כנ"ל בהתורה הנ"ל. והעקר פשוטיון להמשיך התורה ברחמים ותחנונים ושקשר את עצמו עם נפשות השומעים ועם המטה עז לא ישתמש כי אם להכניע הרע שבערים. ואז יש לכל אחד מהשומעים חלק בהתורה שמגלה. ועל ידי זה בעצמו מתקן נפשותם. ואז זוכה לבוא לארץ ישראל. וזה הענין לא יהיה בשלמות עד שיבוא משיח צדקנו. כמו שכתוב (ישעיה נב, ט): "ובא לציון גאל ולשבי פשע בענקב". שמשית יחור כל העולם לה' יתברך על ידי תורתו שממשיך בבחינת הנ"ל:

כי משה הוא משיח שיחזור ויתקן מה שטענה בתחלה בהפאת הצור שעל ידי זה לא היה יכל לבוא לארץ ישראל. ואיתא בזהר בכמה מקומות שמשה צריך לתקן מה שפגם על ידי שקרב את הערב רב. שעל זה נאמר לו (שמות לב, ז) "לך רד". ובאמת מכאן למבין בזהר ובכמה מקומות. שכל מה שפגם משה בהפאת הצור הכל נמשך לו רק על ידי שקרב את הערב רב. וכל התטאים וכל הצרות שעברו על ישראל הכל היה על ידי זה על ידי הערב רב שהחטאו את ישראל בחטא העגל שזה גרם חרבן בית המקדש וכל הצרות וכל הפקידות שבאין על ישראל חס ושלום, הכל על ידי זה פדוע. וזה בעצמו גרם שטענה משה בהפאת

זוה בחינת שופרות שאומרים בראש השנה שהוא גספן בחינת ארץ ישראל, כי שופר הוא בחינת קבוץ גלויות, בחינת (ישעיה כו, ט) "ויהיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים". ועקר קבוץ גלויות הוא לארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ל, דה): "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם וקבצך ה' אלהיך וכו', והביאך אל הארץ וכו'". וכמו שאנו אומרים אחר פסוקי שופרות תקע בשופר גדול לחרותנו ושא גם לקבוץ גלויותינו וכו' והביאנו לציון עירך ברבה, נמצא שכל ענין שופרות הוא בחינת קבוץ גלויות לארץ ישראל. נמצא שמלכותי וחזונות ושופרות כלם הם בחינת ארץ ישראל, כי כל עבודתנו בראש השנה לגלות קדשת ארץ ישראל לזכות לשוב לארץ ישראל וכו' ל:

ועלפן כל ענין קדשת ראש השנה הוא מצות תקיעת שופר. ועל שם השופר נקרא יום הקדוש הזה בתורה, כמו שכתוב (פסוקי חמ, א): "יום הרועה יהיה לכם". כי שופר הוא בחינת קבוץ גלויות לארץ ישראל. שזה עקר בחינת ראש

16

הצור. נמצא שפגם שקרב את הערב רב ופגם הפאת הצור תלויים זה בזה, וכל זה מבאר על-פי התורה הנ"ל. כי משה רבנו בנדאי היתה פגנתו לטובה מה שקרב את הערב רב, כי רצה שיתדבקו גרים בשכינה, כפי שפרש רש"י בפסוק (שמות ל, 6): "כי שחת עמך". וכל הפגם שלו היה בכחינה הנ"ל, דהיינו פגם הפאת הצור. שהוא מה שהשתמש עם מטה עזו בשביל המשכת התורה, ולא המשיך התורה על-ידי רחמים ותחנונים, ועם מטה עזו לא היה צריך להשתמש רק כדי להכניע הרע שברעים, ואם היה עושה כן, היה עולה בידו מה שרצה לקרב רשעים רחוקים פאלו, דהיינו גשמת הערב רב. כי פאמת מוכן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוה"רן חלק א סימן נט), שמו שרצה לקרב רשעים ומרחקים לעבודתו יתברך יש עליו ספנות גדולות מאד בלי שעור, וצריך לזה כמה תחבולות בלי שעור עד שיצפה לפעל פעלתו בשלמות, ועל-כן אפלו משה רבנו אדון כל הנביאים שגתו לנו את התורה וקרבנו לעבודתו יתברך ורק הוא פתח לנו אור הדעת לידע כי ה' הוא האלקים, וכל אשר עשה עמנו וכו' וכו'. אף-על-פי-כן בענין התקרבות הערב רב לא עלתה בידו עד שגרמו חטא העגל ושכירת הלוחות וכו', ועקר הטעות היתה בכחינה הנ"ל כי צריכון להמשיך תורה ברחמים ותחנונים דיקא ועם כח מטה עזו שיש לו מופעשים טובים שלו לא ישתמש בו אם כדי להכניע הרע שברעים

ובשעת תפלתו בשמתפלל ברחמים ותחנונים הוא צריך לקשר עצמו עם נפשות השומעים וכו' כנ"ל. ואז נתתקן הכל בשלמות וזכה לבוא לארץ-ישראל כנ"ל. כי על-ידי שלא השתמש עם מטה עזו בשביל המשכת תורה, על-ידי זה היה לו כח עם מטה עזו להכניע הרע שבעדה ולא די שהכניע הרע שלהם אף גם הוסיף לתקן אלו הנפשות בתקון נפלא וגורא על-ידי שהתקשר עמהם בשעת התפלה. שעל-ידי זה יש לכל אחד ואחד חלק בהתורה כמו שמבאר שם, שעל-ידי זה הם מתתקנים ביותר, ואז חוזרים בתשובה בלם וזכה לבוא עמהם לארץ-ישראל שישם עקר עבודת ה' יתברך. ויש צריכון להתקבץ כל הרחוקים והנרחים בכחינת א"ם יהיה נדחך וכו' והביאך אל הארץ וכו' כנ"ל, ואז בשמשיך התורה ברחמים ותחנונים בהתקשרות נפשות השומעים, ועומד פרש ובאביון לפני ה' יתברך, א"ם ימן ה' יתברך ימן ואם לאו לאו, ואינו לוקח התורה בכח ובאגם. אזי על-ידי אלו הרחמים והתחנונים הוא יכול לקרב גם את המרחקים ביותר שהם בחינת גשמת ערב רב שגם הם צריכון תקון כי לא ידח ממנו נדח וסוף כל סוף בנדאי יתתקנו בלם. אבל אי אפשר לקרובם ולהכניסם לתוך התורה בכח ובאגם כי אם ברחמים ותחנונים, כי יש רשעים שהם משקעים בתאוותם ובמחשבותם הרעות כל כך. והם רחוקים כל כך עד שאי אפשר בשום שכל ובשום כח לקרובם לה' יתברך, ואי

ק"ט

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסגדה ד

ארה חיים קלט

ברעיא מתימנא (פי תצא רעו): "ובגין דכל יומך וכו", עין שם מבאר שם שמשוה כל ימיו היה חושב שאם היה אפשר לו להשיב כל העולם לה' ותברך, היה משתדל בכל כחו להשיבם. ומחמת זה רצה לעשות הרבה בחפזו גדול לקבל את הערב רב בשעת חפזו בעת שיצאו ישראל ממצרים בחפזו. ובאמת לקרב רשעים פאלו, דהינו בחינת ערב רב צריכין מתינות גדול פנ"ל. וזה גרם שפעה בהפאת הצור פנ"ל, כי הכל אחד פנ"ל, כי אי אפשר לקרב רחוקים פאלו כי אם פשיש לו בחינת אריכת אפים שהוא בחינה הנ"ל. דהינו שלא ידחק את השעה בשום דבר ויתפלל קדם הדרוש ברחמים ותחנונים בהתקשרות נפשות השומעים. ואז יש פה למטה עזו להכניע הרע שברעים מאחר שלא השתמש עמו בשביל המשכת התורה פנ"ל. ואז אף-על-פי שנמצאים רשעים רחוקים כל פד שאי אפשר להכניע הרע שבהם עם מטה עזו. אף-על-פיכך יכול לקרבם על-ידי רבוי הרחמים ותחנונים שהרבה לפני ה' ותברך, כי יכול לעזור רחמים פאלו עד שימשכו רחמים וחסדים גם על רחוקים פאלו לקרבם לה' ותברך, ואם אף-על-פי כן אי אפשר לפעל עתה לקרבם, ההכרח להמתין עוד אולי יוכל לפעל בפקשתו בפעם אחרת כשיחזר להמשיך תורה פברך הנ"ל ואם גם אז לא יפעל, ימתין עוד. ואז פברך זה הוא יקרב בכל פעם מעט מעט את הרחוקים ביותר עד שפוף

אפשר לקרבם כי אם על-ידי רחמים ותחנונים שהוא בחינת אריכת אפים, כי ה' ותברך מאריך אף לרשעים פדי שישבו. וצריך הצדיק שיאחו גם-כן בבחינה זו של אריכת אפים. ובבחינה זו של אריכת אפים של הצדיק כלול מה שצריך הצדיק שלא יהיה ידחק את השעה בשום דבר, רק יאריך אפו על כל דבר וימתין הרבה לרחמי המרבים פלי שעור, כי אף-על-פי שפגנת הצדיק בודאי לטובה שרוצה רק למלאות רצונו ה' ותברך. ומחמת זה הוא בהול מאד בהדבר שחפץ. מחמת שידע שהוא רצונו ותברך אף-על-פיכך אסור לדחק את השעה, כי צריכין להיות פקי בענין זה מאד שזוהו בחינת פקי פרצוא ושוב, כי צריכין לרוץ מאד מאד לעשות רצונו ותברך. אבל אף-על-פיכך צריך שיהיה לו אריכת אפים לכלי לדחק את השעה רק ימתין לישועת ה'. ובפרט בענין התקרבות רחוקים פאלו שה' ותברך בעצמו פכפכול, צריך לחשב מחשבות ותחבולות איד לקרבם, כמו שכתוב, "וחשב מחשבות לכלתי ידח מזונו נדח" (שמואל ב ד) ומאחר שה' ותברך צריך לחשב מחשבות על זה. בודאי אין הדבר פא פגול. וכל ענין השניאות של משה רבנו פמה שקרב הערב רב ובהפאת הצור. הכל היה פזה. כי מחמת שכל ימיו היה משתוקק מאד רק למלאות רצונו ה' ותברך והשליד נפשו מנגד ומסר נפשו רק בשביל נפשות ישראל. והיה חפץ מאד לקרב כל העולם לה' ותברך וכמו שאיתא

כל סוף יקרב בלם. אבל כשהוא דוחק את השעה או הם יכולים להורידו ממדרגתו חס ושלום.

נמצא, שקבוץ גדחים ואובדים, דהינו לקרב רחוקים הוא כפי התורה שממשיך, דהינו כשממשיך התורה ברחמים ותחנונים או יכול לקרב כל הרחוקים לה' ותברך. ועל-כן קבוץ כל הגדחים הוא לארץ-ישראל כנ"ל, כי עקר קבוץם ותקונם הוא על-ידי התורה הנ"ל שנמשכת ברחמים ותחנונים שעל-ידי זה זוכין לארץ-ישראל כנ"ל, כי עקר התקון הוא בארץ-ישראל ששם עקר העליה של כל הנפשות, כמו שאמר רבנו ז"ל בתחלת התורה הנ"ל. שמי שרוצה להיות איש ישראלי, דהינו שיעלה מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם על-ידי ארץ-ישראל. ועל-כן נתנה התורה בקול שופר. וכן מובדיל בראש השנה בפסוקי שופרות כל ענין מתן תורה, כי קול שופר שהוא בחינת קבוץ הגדחים, דהינו להחזיר כל הרחוקים לה' ותברך, זה זוכין על-ידי התורה שממשיכין כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לארץ-ישראל ששם עקר הקבוץ והתקון של כל הגדחים והאובדים. בבחינת (ישעה ב, ט) "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים וכו' והגדחים וכו' והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים" וכנ"ל. נמצא בראש השנה יום תרועה - או מגילין קדשת ארץ-ישראל על-ידי השופר שתוקעין שהוא בחינת מתן תורה, דהינו התורה שממשיכין או ברחמים ותחנונים

שמרבין בימים אלו כנ"ל, שעל-ידי דהיינו המושבת התורה בבחינה זו, על-ידי זה זוכין לארץ-ישראל כנ"ל שהיו עקר בחינת ראש השנה להמשיך קדשת ארץ-ישראל שהיא בחינת מלכות דקדשה שעוסקין לנפחה ולכנותה בראש השנה וכנ"ל. כי עקר קדשת ארץ-ישראל נמשך מראש השנה בבחינת: 'תמיד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה ועד אחרית השנה' הנאמר בארץ-ישראל. ודרשו רבותינו ז"ל (ראש השנה ח.) "בראש השנה נדון מה יהא בסופה". שבראש השנה נמשך עיני השגחה ותברך על ארץ-ישראל על כל השנה בלה, שהיו עקר קדשת ארץ-ישראל, כי עקר קדשתה על-ידי עיני ה' כמבאר במקום אחר (לקוטי מוה"ר" תנאי סימן ה וסימן ט) וכנ"ל:

ח וזה בחינת עשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום כפור. שבהם ננסרת ונגבית המלכות כמבאר בפגנות, הינו כי באלו העשרה ימים עוסקין בתשובה ומרבין ברחמים ותחנונים ועל-ידי זה נמשכין מחין בכל יום שהם בחינת חדושי תורה שעל-ידי זה נגבית בחינת קדשת ארץ-ישראל שהיא בחינת מלכות כנ"ל. ועל-כן הם עשרה ימים כנגד עשר קדשות שארץ-ישראל מקדשת בהן כמו שאמרו רבותינו וזרזים לברכה כמשנה

(פ"א, א, ט):

ועתה מבאר ומוכן מאד לעין כל משכיל בגיסת הפה גדול ביום הכפורים לבית קדשי קדשים, כי קדשי קדשים היא

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסגדה ד

ארה חיים קמא

קדשה העשירית של ארץ-ישראל העליונה על כל הקדשות, כמו שאמרו רבותינו וזרונם לברכה שם במשנה, קדשי קדשים מקדש ממונו שאין נכנס לשם אלא בהן גדול ביום הכפורים. פי בראש השנה מתחילין לבנות ולגלות קדשת ארץ-ישראל ובכל עשרת ימי השוכה וזכין לכל העשרה קדשות שארץ-ישראל מקדשת בהן עד שביום הכפורים ביום העשירי וזכין לקדשה העליונה שהיא בחינת קדשי קדשים ועל-כן אז דיקא הבהן הגדול נכנס לשם פי אז וזכין לקדשה עליונה זאת כנ"ל:

ט וזה בחינת סבה וארבעה מינים, פי אז כסכות וזכין לכבש ארץ-ישראל על-ידי הארבעה מינים שהם בחינת מאנא קרבא כמו שאיתא בזהר הקדוש (דרי רבא). פי בראש השנה ועשרת ימי השוכה במשכין תורה על-ידי התשוכה ורחמים ותחנונים, פי עקר המשכת התורה על-ידי התשוכה, דהינו שמעלין נפשות הרחוקים ומקרבין אותם לה'. תברך, כמו שמבאר בהתורה אשרי העם (בסיון יג) וכמובן בהתורה הזאת, שעקר המשכת התורה כפי רבוי הנפשות שעומדים בשעת הדרוש שהצדיק מכניע הרע שלחם על-ידי המטה עז שלו ומקשר עצמו עם נפשותם בשעת התפלה שעל-ידי זה הוא כמשד תורה הרבה כפי רבוי הנפשות, שכמו כן מתרבה הקדשה למעלה וכו' כנ"ל. נמצא, שעקר המשכת התורה על-ידי הנפשות שמכניע הרע שלחם, דהינו

שמחזירים בתשובה, וזהו בחינת ראש השנה ועשרת ימי תשובה עד יום כפור שאז הם ימי תשובה ומרבין ברחמים ותחנונים שעל-ידי זה נכנע הרע שבפדה ומרבים בתפלה ורחמים ותחנונים וכל ישראל מתקשרים יחד אז. שעל-ידי זה נמשך רבוי התורה בכל פעם. ועקר ההתחלה הוא בראש השנה שאז עקר העבודה והיגיעה לחרת ולחפר ולפתח הבאר, דהינו הצור. בבחינת (בסיון כ, ח) "ודברת אל הסלע ונתן מימיו", דהינו מימי התורה. ועל-כן בראש השנה הוא בחינת חפירת הבארות שחפרו האבות כמובן בזהר. וכן קורין בראש השנה מענין הבארות של אברהם שהוא היה הראשון לחפר בארות, כמו שכתוב שם (בראשית כא, מה): "והזכיה אברהם את אבימלך על אודות באר המים וכו'". וכתוב (שם ט): "בעבור תהיה לי לעדה פי חפרתי את הבאר הזאת". פי עקר בחינת ראש השנה להמשיך מימי התורה מהבאר והסלע הנ"ל ברחמים ותחנונים, שעל-ידי זה וזכין לארץ-ישראל שכל זה התחיל אברהם אבינו לעסוק בזה. פי הוא הראשון שגלה קדשת ארץ - ישראל, כמו שאיתא בזהר (דף דף ע"ח) תקיל בתיקלא עד דאתגלגליה לה, וכמבאר בתורה בכמה פרשיות, שאברהם הוא הראשון שה' יתברך גלה לו מעלת ארץ-ישראל והבטיחו בכמה הבטחות לתת לזרעו את הארץ הקדושה הזאת. ועל-כן מחמת שאברהם היה הראשון שהשיג וזכה לקדשת ארץ-ישראל, על-כן

התורה בכחית (ויאל ד, חי) "מענין מבית ה' יצא", דהינו מבית קדש קדשים כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עין יוסף עז):

וזה בחינת סבות שעושים אחר ראש השנה ויום הכפורים, כי עכשו בסבות אנו זוכין לכבש ארץ-ישראל, כי בראש השנה ועשרת ימי תשובה ויום הכפורים על-ידי תורה שהמשכנו אז על-ידי תשובה ותפלה, על-ידי זה נבנה ונתגלה בחינת קדשת ארץ-ישראל. ועכשו אנו צריכין לכנס לארץ-ישראל. וזה עוסקין בסבות ללחם עם המונעים שהם מוציאי דבת הארץ רעה כדי לזכות לכנס לארץ-ישראל שהיא בחינת מלכות ביום שמיני עצרת שאז עקר שלמות המלכות שזוכין לחדד בחינת מלכות עם דודה שזה בחינת שלמות קדשת ארץ-ישראל שהיא בחינת מלכות כנ"ל:

כי סבה היא בחינת הדרך לארץ-ישראל, כי סבה היא בחינת "ענגי כבוד" (סב) (א) וענגי כבוד הם בחינת הדרך לארץ-ישראל, כמו שכתוב (שמות י, כא): "וה' הלך לפניכם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך וכו'". וכל הדרך של ישראל שהלכו אז הכל היה לילך לארץ-ישראל שזה היה עקר יציאת מצרים. כדי לתת להם את הארץ, דהינו ארץ-ישראל, כמבאר בתורה פעמים אין מספר. וזה בחינת סבה שהיא בחינת ענגי כבוד שהיו מוליכים את ישראל בדרך הנכון כדי לבוא לארץ-ישראל, כי העננים היו מישרון להם הדרך

היה עוסק לחפר בארות שעלידי זה היה חופר באר העליון להמשיך מימי התורה שעלידי זה זוכין לארץ-ישראל כנ"ל. ומחמת שבראש השנה מתחילין לעסק בתקון זה, על-כן אז עקר העבודה והיגיעה ואז עקר הקבוץ אל הצדיק, כי כל התחלות קשות. ואז צריכין יגיעה גדולה עד שפותחין את הבאר להמשיך משם מימי התורה. ועל-כן צריכין אז להתקבץ יחד אצל הצדיק ולהרבות ברחמים ותחנונים ולתקע בשופר וכמה תקונים שעושים אז באמירת מלכות וזכרונות ושופרות וכו'. הכל כדי להתחיל לפתח הבאר כדי להמשיך מימי התורה כדי לזכות על-ידי זה לארץ-ישראל. אבל אחר ראש השנה אז בנקל ממשיכין בכל יום בחינת מתי, דהינו חדושים הנמשכין מהבאר הנ"ל שעלידי זה נבנה בכל יום בחינת קדשת ארץ-ישראל ביותר. שזה בחינת כל העשר קדשות שממשיכין בכל עשרת ימי תשובה כנ"ל. עד שביום הכפורים נכנסין לבית קדש קדשים שהוא קדשה העשירית העליונה. ואז נתתקנין כל הנפשות, כי אז הוא יום הכפורים שמוחלין כל עוונותיהם. ועל-כן אז נמשכת התורה בשפע גדול בחינת "פתח צור ויזובו מים" (תהלים קה, טא). וזהו בחינת הלוחות שנתנו ביום הכפורים, כי אז ממשיכין התורה בשפע גדול שעלידי זה זוכין לקדשה העליונה של ארץ-ישראל שהוא קדש קדשים כנ"ל, כי בבית קדש קדשים שם הוא מקור המעין של באר

לקוטי הלכות

דברים הנהגים בסעדה ד

ארה חיים

קמו

והיו הורגין נחשים ועקרבים ומכניעין את השונא הגדול שהוא עמלק שלא יהיה לו שליטה וכה לבוא להלחם עמהם מחמת הענני כבוד. כמובן בפרוש רש"י על פסוק (במדבר לג, ט) "וישמע הכנעני מלך ערד וכו'" - "שמע שנסתלקו ענני כבוד" וכו'. שכל זה הוא בחינת המונעים שיש בדרך הליכה שהולכין לארץ-ישראל שאלו המונעין הם בחינת נחשים ועקרבים בחינת עמלק שמכניעין אותם על-ידי ענני הכבוד שזהו בחינת סבה:

יא וזה בחינת ארבעה מינים שנוטלין בסבות. שהם בחינת מאנא קרבא כמו שאיתא בזהר הקדוש (תקנ"ד וד' תתק"י דף ע"ב) מאן נצח? מאן דאחיד מאנא קרבא בידוי. זה בחינת מה שמבאר שם בהתורה הנ"ל שעל-ידי חדושי תורה שממשיכין על-ידי זה מקבלין מלאכים הנבראים מאלו החדושי תורה. הם מקבלין כח מאדום שממנה על הרב לענש את הרשעים המונעים, מוציא דבת הארץ רעה בחרבא וקטלא וכו'. או בבחינה אחרת כפי החדושי תורה כפי רבות הקדושה על-ידי רבוי הנפשות וכו'. וזה בחינת ארבעה מינים שהם בחינת מאנא קרבא, הינו בחינת הכח שמקבלין מאדום שממנה על הרב שמקבלין כח ממנו להכניע המונעים מארץ-ישראל שזה בחינת ארבעה מינים שהם מאנא קרבא שבהם אנו לוחמים את אויבינו ומכניעים את כל המונעים מארץ-ישראל שהיא בחינת סבה בחינת סבת שלם, כמו

שכתוב (תהלים ע"ג): "ויהי בשלם סובב וכו'". כי עקר קדשת ארץ-ישראל נמשך מירושלים ובית המקדש שנקראין סבת שלם. וזה שכתב בזהר הקדוש שהארבעה מינים מורים שאנו נצחנו המלחמה בראש השנה ויום כפור, כמו שאיתא מאן נצח מאן דאחיד מאן קרבי בידוי. כי עקר נצחון המלחמה הוא בראש השנה שאנו מתחילין להמשיך התורה בקבוצין וכו'. וכפי התורה שממשיכין או בן מנצחין המלחמה לבא לארץ-ישראל, כי כפי התורה כמו בן מקבלין המלאכים כח מאדום להכניע המונעים מארץ-ישראל בחרבא וקטלא. ועל-כן כשאנו זוכין בסבות למל הארבעה מינים שהם בחינת כלי זין מאנא קרבא. בזה אנו מורים שנצחנו המלחמה בראש השנה שזכינו או להמשיך תורה בתקוננו כנ"ל שעל-ידי זה זכינו למאנא קרבא. לנצח ולהכניע המונעים מארץ-ישראל כנ"ל. כי עקר נצחון המלחמה הוא לבוא לארץ-ישראל כנ"ל. ועל-כן עקר הארבעה מינים הוא האתרוג שהוא בחינת מלכות בחינת ארץ-ישראל. והלולב ומיניו הם בחינת כלי זין שבהם מכניעין המונעים וזוכין לבוא לארץ-ישראל שהיא בחינת האתרוג שהוא בחינת (שיר השירים ה, ז) "בלך יפה רעיתי ומום אין בך", בחינת (משל לא, ט) "אשה יראת ה'", בחינת ארץ-ישראל, ועל-כן צריך שיהיה האתרוג נקי בלא שום מום וחסרון בבחינת ומום אין בך, הינו כי אנו צריכין להכניע ולכער כל

מוציאי דבת הארץ רעה שהם מפילין חס ושלום, מום ופגם בארץ ישראל שהיא בחינת אתרוג. ועל ידי זה שאנו נוטלין אתרוג מחדר בלי שום מום וחסרון, על ידי זה נתגלה הדרדור ויפי של קדשת ארץ ישראל שהיא בחינת אתרוג בלי שום מום וחסרון בחינת (דברים ח, ט) "לא תקסר כל בנה". פי נכנעין כל מוציאי דבת הארץ ונתבטלין כל המומים והחסרונות שרוצים להטיל בארץ ישראל חס ושלום:

יב וזה בחינת הלולב שהוא עקר המרמז על בחינת כלי זון שאוחז הצדיק, פי לולב הוא בחינת (תהלים צב, יז): "צדיק פתמך ופרח". 'צדיק מאן דנטיר ברית' (זהר נח ע"ג) 'שהוא בחינת (תהלים מה, ד) "חגור חרבך על ירך". פי עקר הפלי זון שזוכה הצדיק לקבל על ידי התורה להכניע המונעים מארץ ישראל. כל זה זוכה כפי תקון הברית כמובן בהתורה הנ"ל, עין שם מה שמבאר על פסוק (פסוקר ב, ד) "אתה ידעת דיקא וכו'. ובפרט גלות מצרים שהיה על פגם הברית וכו', עין שם היטב. ומובן שם שהכל תלוי בתקון הברית. וזה בחינת לולב בחינת 'צדיק פתמך ופרח', בחינת "הרב פיפיות" (תהלים קטז, ו), בחינת 'חגור חרבך על ירך' שזוכה הצדיק על ידי תקון הברית להמשיך תורה בבחינה הנ"ל עד שזוכה לקבל הפלי זון בסכות שהם בחינת לולב כדי להכניע על ידי זה המונעים מארץ ישראל כנ"ל. ועל פי אודין עם הלולב חס וערכי נחל.

ערכי נחל זה בחינת רשעים ופושעי ישראל כמובא (תקרא רבה ל, יב), הינו מה שהצדיק מקשר את עצמו עם כל הרשעים כדי להכניע הרע שלהם ולהחזירם בתשובה שעל ידי זה דיקא ממשיך תורה הרבה בשפע גדול בבחינת 'פתח צור וזוכו מים'. פי כפי רבוי הנפשות שזוכה לתקן שעל ידי זה נתרבה התקשה למעלה, כמו כן הוא ממשיך תורה הרבה בשפע גדול. ועל פי הערכה גדלה על המים זה רמז שתקון הערכות שהם בחינת הרשעים הוא על ידי "שכבי פנים לבך נכח פני ה'" (איכה ב, יט), הינו על ידי רבוי רחמים ותחנונים שעל ידי זה זוכה הצדיק להמשיך תורה הרבה שהיא בחינת מים כנ"ל:

וזהו בחינת הדם שריחו טוב ונפלא וטעמו מר. זה בחינת הנשמה שפוקלת מרירות על שעבוד התורה שממנה נמשכין כל באורי התורה והנשמה היא בחינת ריח, כמובא בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי מוה"ר"ן תנינין סימן א סימן ח), כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות מג): "איזה דבר שהנשמה נהנה ממנו ולא הנוף, זה הריח". ועל פי טעמו מר, זה רמז על המרירות שפוקלת הנשמה על שעבוד התורה בחינת "פת כמלח תאכל וכו'" (אבות ג, ד), וממאסת בכל הפעמים והתענוגים של זה העולם. ואין חיותה אלא מהריח שהוא חיות הנשמה. ועל פי ההדס משלש על שם התורה שנמשך משם שהיא משלשת בכל בחינותיה, כמו

לקוטי הלכות

דברים הנהגים בסעודה ד

ארה חיים קמה

שָׁאֵמְרוּ רבוֹתֵינוּ וזְכוּנוֹם לְכַרְכָּה (שבת פח.)
"בְּרִידָה רַחֲמָנָא דִּיהִיב לֵן אוֹרְוִן תְּלִיתָאָה וכו'". נִמְצָא, שְׁלוֹבֵב וְהָדָם וְעַרְבָה מְרַמֵּז שֶׁהַצְּדִיק מְמוֹשֵׁד וּמְקַבֵּל כָּל זֶן לְהַכְנִיעַ הַמוֹנְעִים מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמְמוֹשֵׁד מִהַנְשַׁמָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת הָדָם מְשַׁלֵּשׁ שֶׁמְקַבֵּל מִשָּׁם מִימֵי הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי עַרְבֵי נַחַל דִּיקָא וְעַל־יְדֵי הַרְשָׁעִים שֶׁמִּחוּרִים בְּתוֹשׁוּבָה וּמְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ עִמָּהֶם בְּשַׁעַת תַּפְּלֹתוֹ קָדָם הַדְּרוֹשׁ שֶׁשׂוֹפֵד כַּמּוֹס לְבוֹ נֹכַח פְּנֵי ה'. שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁכִין מִימֵי הַתּוֹרָה בְּשַׁפְעַ גְּדוֹל בְּכַחֲנִית 'פְּתַח צוֹר וְזוּבוֹ מוֹס'. שְׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת עַרְבֵי נַחַל אֲפִיקֵי מוֹס כַּנ"ל, וְכָל הַמְלַחֲמָה הוּאֹת הִיא בְּשִׁבְלֵי לְכַבוֹשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲתָרוּג שֶׁמְחַפְּרִין עִם הַשֵּׁלֶשׁ מִיָּנִים. כִּי הַעֲקָר לְבוֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת הָאֲתָרוּג כַּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת הַנְּעֻנְעִים שֶׁהַפְּנֵה לְעוֹרֵר הַמַּחַ בְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ הַמַּחֲוִין אֶל הָאֲתָרוּג כַּמְבָאָר בְּפָנּוֹת, הֵינּוּ שְׂצָרִיכִין לְעוֹרֵר כַּח הַצְּדִיק שֶׁתַּקֵּן אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח עַל־יְדֵי קְדוּשַׁת הַבְּרִית שֶׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵה לְהַמְשִׁיךְ חֲדוּשׁ תּוֹרָה, שֶׁעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא זוֹכִין לְבוֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, דִּהֵינּוּ לְקַבֵּל הַכַּח מֵאָדוּם לְהַכְנִיעַ הַמוֹנְעִים. שְׁזֵהוּ בְּחִינַת 'אִתָּה דְּעַת' וְכו' וְכַנ"ל, וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְנַעֵנַע בְּאַרְבַּעַת מִיָּנִים לְעוֹרֵר הַמַּח וְהַדַּעַת, כִּי כְּבִישַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא כְּפִי תַקּוּן הַדַּעַת שׂוֹכֵה הַצְּדִיק וְכַנ"ל:

נִמְצָא שֶׁבְּסֻפּוֹת מְקַבְּלִין כַּח מֵאָדוּם בְּעֲצָמוֹ לְהַכְנִיעַ הַמוֹנְעִים מֵאַרְצֵי

יִשְׂרָאֵל. וְאֵן כָּל הָאֲמוֹת נוֹתְנִין כַּח מְשַׁפְּטֵיהֶם לְהַכְנִיעַ אֶת כָּל הָעוֹבְרִים עַל דַּת תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְאֵת כָּל הַמוֹנְעִים מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל עַל פְּסוּק (תְּבַקֵּן א, ט): "עַל־כֵּן יֵצֵא מְשַׁפֵּט מֵעַקֵּל", וְעַל־כֵּן נִקְרָא סַפַּת שְׁלֹם. כִּי אֵן יֵשׁ לָנוּ שְׁלֹם עִם כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר הִרְאֵשׁ שְׁלָהֶם הוּא אֲדוּם, כִּי מִמֶּנּוּ בְּעֲצָמוֹ מְקַבְּלִין כַּח לַעֲגֵשׁ הַמוֹנְעִים בְּחֻרְפָּא וְקַמְלָא אוֹ עַל־יְדֵי מְשַׁפְּטֵי הָאֲמוֹת כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן מְקַרְבִּין אוֹ שְׁבָעִים פְּרִים בְּשִׁבְלֵי הַשְּׁבָעִים אֲמוֹת, כִּי אֵנוּ צְרִיכִין אוֹ לְקַבֵּל כַּח מִתָּהֶם לְהַעֲמִיד הַדַּת עַל תְּלָה. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהַקְרִיב קִרְבָּנוֹת עֲלֵיהֶם. וְעַל־יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת מְכַרְרִין הַטוֹב הַנֶּעֱלַם בָּהֶם שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשַׁפֵּט דְּקַדְשָׁה שֶׁנִּפְּלַ בְּיַדְהֶם, כִּי הֵם מִחוּרִין הַמְשַׁפֵּט אֲצִלְנוּ עַל־יְדֵי שְׁנוֹתְנִין תַּקָּף לְהַכְנִיעַ הַמוֹנְעִין מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל וּמְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּקַדְשָׁה וְלְהַעֲמִיד הַדַּת הַקְּדוּשָׁה עַל תְּלָה כַּנ"ל:

יג וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁבָעָה אוֹשְׁפִיזִין שְׁהֵם הַשְּׁבָעָה רוּעִים שֶׁנִּכְנָסִין בְּסַפָּה. כִּי עַקֵּר קְדוּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל נִמְשַׁכַּת עַל־יְדֵי שְׁבָעָה צְדִיקִים אֵלוֹ שֶׁעַל יָדָם וְכִינוּ לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, כִּי הִרְאִישׁוּן הוּא אֲבָרְהָם שֶׁהוּא הַתְּחִיל לְגַלּוֹת קְדוּשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הִרְאִישׁוּן שְׁה' וְתַבְרָךְ אֲמֹר לוֹ (בְּרֵאשִׁית יב, ט) "לֵךְ לְךָ מֵאַרְבָּד וְכו' אֶל הָאֶרֶץ וכו'". שְׁגִלָּה לוֹ ה' וְתַבְרָךְ שֵׁישׁ אֶרֶץ שְׁהוּא מְקַדְשַׁת מְכָל הָאֶרְצוֹת. שְׁמִי שְׂרוּצָה לְהַפִּיר אוֹתוֹ וְתַבְרָךְ וְלִדְבַק בוֹ וְתַבְרָךְ צְרִיד לִילָךְ וְלְבוֹא לְשֵׁם. וְלְהַנִּיחַ אֶרְצוֹ וּמוֹלְדוֹתוֹ

טז

השביעי שהוא הושענא רבה שאז הוא בחינת דוד פדונו. כי אז זוכין לכבש ארץ-ישראל בשלמות שזה לא זכה רק דוד שאז נתקם, 'הניח ה' לכם' וכו'. 'וישבתם לבטח' וכו' פ"ל. ועלין נקראת הספה על שם דוד, כמו שכתוב (עמוס מ, א): "ביום ההוא אקים את ספת דוד הנפלת". כי עקר הספה הוא בחינת כבישת ארץ-ישראל שזה זכה דוד פ"ל. ועלין אז חוזרין ומעוררין בם ההתחלה שהתחלנו בראש השנה לחפר בארות המים מימי התורה כדי לזכות לארץ-ישראל. כי אז חוזרין וחופרין אותם כמו שאיתא בזהר הקדוש בזהו יומא וישב יצחק וחפר את בארת המים וכו' פ"ל. ועלין עוסקין או באמירת תהלים שסדר דוד המלך עליו השלום. כי כל ספר תהלים מלא תחנות ובקשות שהרבה דוד להתפלל כל ימיו ברחמים ותחנונים בעני ואביון, כמו שכתוב (תהלים פו, א) "הטה ה' אוניך ענני כי עני ואביון אני", וכן הרבה שעלידי זה זכה באמת לכבש ארץ-ישראל וכו' פ"ל.

וזה בחינת משנה תורה שאמרים אז. כי כל ספר משנה תורה מדבר מקדשת ארץ-ישראל, כי כל התוכחות והדברים שדבר עמהם משה שם, הכל היה מענין יציאת מצרים לבוא לארץ-ישראל לחפר כל הטובות והנפלאות שעשה ה' ותברך עמנו והוציאנו ממצרים והרג סיחון ועוג וכו'. בן עשה ה' לכל הממלכות וכו'. פוק עין ותשבח שכל ספר דברים מדבר במעט

ובית אביו לילך אל הארץ הקדושה הואת היא ארץ-ישראל ואחר כך הבטיחו ה' ותברך לתת לזרעו שהם בני ישראל את הארץ הקדושה והטובה הזאת. וכן יצחק ויעקב לכלם הבטיח על ירשת ארץ-ישראל אשר עלידי הבטחה הזאת יצאנו ממצרים ונאנו לארץ-ישראל במבאר בתורה (שמות י, י): "וארא אל אברהם וכו' וגם הקימתי את בריתי אתם לתת להם את הארץ וכו'" וכן בכמה מקומות. ומשה ואהרן הם שהוציאנו אותנו ממצרים שעלידי זה זכינו לבוא לארץ-ישראל, כי עקר יציאת מצרים היה לבוא לארץ-ישראל פ"ל. ויוסף חבב ארץ-ישראל והשביע את בני ישראל להעלות עצמותיו לארץ-ישראל שבה היה תלוי גאלת מצרים כמו שאיתא בזהר (תריסר קמא, א): "וכמבאר מזה במקום אחר (בהלכות ברית הפיות הלכה ד אות יב). ועקר כבישת ארץ-ישראל בשלמות היה עלידי דוד המלך שגלחם מלחמת ה' וזכה לכבש ארץ-ישראל בשלמות, כי עליו נאמר: "וישבתם בארץ וכו' והניח לכם מפל איביכם מסביב וישבתם לבטח; והיה המקום אשר יבחר ה' וכו' (דברים יב, יא), וכמו שפרש רש"י שם: "ואין זה אלא בימי דוד ושלמה":

נמצא שכל השבעה צדיקים האלו שהם השבעה רועים, על דם נתגלה קדשת ארץ-ישראל. ועלין נכנסין השבעה רועים בפסדה, כי בכחם אנו זוכים לבוא לארץ-ישראל וכו' פ"ל. וכל זה אנו עוסקים בשבעת ימי הפסח עד יום

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בפסדה ד

ארה חיים

קמו

בכל פרשה מענגן ארץ-ישראל איד' ה' ותברך רצה להביאם מיד לארץ-ישראל. והם על-ידי חטא המרגלים מוציאי דבת הארץ רעה וכו', על-ידי זה נתעכבו ארבעים שנה. ועתה הם מוכנים לבא לארץ-ישראל, על-יבן ההרים לשמור את התורה כדי שירשו ארץ-ישראל וכו'. עין בפרשת דברים, ואתחנן, עקב, ראה, וכו'. ותדקדק ותראה חביבת ארץ-ישראל איד' מזכיר בכל פעם ארץ-ישראל אצל כל האזהרות שפנהיר אותם לקום את התורה ושעקר קיום התורה הוא בארץ-ישראל, כמו שכתוב (דברים ה' כח, ו, א): "ועשו בארץ אשר אנכי נתן וכו', בכל הדרך וכו', למען תחיון והארכתם ימים בארץ וכו'. וזאת המצוה וכו'. ללמד אתכם לעשות בארץ וכו'. ועשית הישר והטוב ובאת וירשת את הארץ וכו'". וכן הרבה מאד. ועל-יבן בליל הושענא רבא אומרים משנה תורה שפדבר ממעלת קדשת ארץ-ישראל. ואיד' ישראל וזכין אליה על-ידי התורה. ועל-יבן אומרים אז תהלים שהוא רחמים ותחנונים שעל-ידי זה וזכין להמשיך תורה בשפע גדול שעל-ידי זה וזכין לכבש ארץ-ישראל כנ"ל:

יד ועל-יבן עוסקין בהושענא רבא הרבה עם הערבי נחל שנוטלין אותם לבדם וחוכמין אותם, כי הערבי נחל מרמזים על הרשעים שמתחזרים הצדיק בתשובה שעל-ידי זה עקר המושכת התורה כנ"ל. על-יבן עכשו בממר שצריכין לכנס לארץ-ישראל ביום שמיני

עצרת. אז נגמר תקון הערבי נחל שהם תקון אלו הנפשות של הרשעים. ועל-יבן נוטלין אותם לבדם. זה רמז שעד עכשו לא נתתקנו אלו הרשעים כי אם בעת שהיו קשורים עם הצדיק אבל באמת עכשו הצדיק מחמן אותם כל כך עד שאפלו בשמסמלק מהם, יהיה להם פח בעצמן לעבד את ה' ולהמשיך תורה בעצמן שהיו עקר התקון שלהם, כי האדם הוא בעל בחירה ובדאי יש פח ביד הצדיק לטל הבחירה מהאדם ולהחזירו בתשובה. אבל אין זה תקון מאחר שאינו עושה תשובה בבחירתו. ועקר התקון שהצדיק מנגלגל עמו כל כך בדרכים נפלאים עד שזוכה להפנות לבבו אליו ותברך עד ששב מעצמו לה' ותברך. ועל זה מרמז ערבי נחל שנוטלין בפני עצמן בהושענא רבא שהיו גמר תקון של הרשעים החוזרים בתשובה בשנעשה תקון על ידם למעלה אפלו פשהם בפני עצמם. ועל-יבן צריכין הערכות חביבה בקרקע כדי להמתיק הדינים, כי מחמת שהיו מתחלה רחוקים כל כך צריכים להמתיק מהם הדינים שנאחזו בהם בתחלה כדי שיתתקנו בשלמות כדי שיעלו מהם בעצמן שעשועים לפני ה' ותברך בחינת העלאת מין נוקבין להשכינה שתתפאר בהם השכינה בעצמם: "חיו במה ברא קאתינא לנגד" (דבר וקרא יב), שעל-ידי-זה מתהדרת השכינה בשמיני עצרת פידוע (שער הפנות עין פחות, דרוש ט), שהיו בחינת כבישת ארץ-ישראל, כי

עקר כבישת ארץ־ישראל הוא על־ידי שחזורין בתשובה כל הרשעים כנ"ל שנהו בחינת קבוץ גלויות לארץ־ישראל לקבוץ כל הנדחים והואוֹבדים לארץ־ישראל וכו' פנ"ל:

טו וזה בחינת שמיני עצרת ושמחת תורה שאז עולין בשמחה לארץ־ישראל. ועל־כן מנדלין השמחה אז. כי צריכון לעלות לארץ־ישראל בשמחה, כמו שמבקשין, שתעלנו בשמחה לארצנו. וכתוב (שעה לה, ט): "ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם". וכתוב (שם נה, יב) "כי בשמחה תצאו". ועל־כן בשמיני עצרת ושמחת תורה, שאז עקר גמר תקון המלכות בשלמות שנה מרמו על ארץ־ישראל, שנופה לכנס בתוכה במהרה בימינו, על־כן אז השמחה גדולה מאד, כי עקר השמחה בשוכבשין ארץ־ישראל וכו'. וכמו שכתוב (דברים כ, א יא): "והיה כי תבא אל הארץ וכו', ושמתה בכל הטוב וכו'" וכן הרהב:

טז ועל־כן קורין אז פרשת ואת הברכה שהיא סיום התורה, כי על־ידי התורה שזכינו לסיים, על־ידי זה נופה לארץ־ישראל, כי על־ידי התורה זוכין לארץ־ישראל פנ"ל. ועל־כן קורין אז פטירת משה, כי משה נסתלק על פנים הנ"ל על הפאת הצור. ועל־ידי הסתלקותו תקן זה הפנים כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, שמה שגמור על ידם נשלם על ידם על־ידי הסתלקותם שנתוסף קדשה גדולה למעלה על־ידי נשמתם. ועל־ידי תקון זה

נופה במהרה בנינו לבוא לארץ־ישראל על־ידי משיח צדקנו שהוא משה בעצמו, כמוכא כי מה שהיה הוא שיהיה, כי הוא היה הגואל צדק והוא יחזיר ויגאלנו בשלמות. כי משה הוא משיח פנ"ל, כי על־ידי הסתלקותו תקן מה שגמור על־ידי הפאת הצור ועל־ידי זה נופה להיות משיח. ואז ימשיך לנו תורה ברחמים ותחננים. ואז יקבץ נדחינו ויחזיר אותנו בלנו בתשובה שלמה ונופה בלנו לבוא עמו לארץ־ישראל. נמצא שבכח הסתלקות משה פאין לארץ־ישראל, כי הסתלקותו היא תקון הפאת הצור שעל־ידי זה חזרין לבוא לארץ־ישראל. על־כן קוראין הסתלקות משה בשמחת תורה כדי לזכות לבוא לארץ־ישראל על־ידי זה. שנהו עקר גמר שלמות התקון הנעשה בשמיני עצרת ושמחת תורה שאז נשלם בשלמות גדול בחינת מלכות ומתחדת עם דודה שנה בחינת קדשת ארץ־ישראל שנופה לבוא שם במהרה בימינו אמן, בן יהו רצון:

יז על־פי התורה הנ"ל, מבאר ענין סעדה, וברכת המוציא שחשובה מכל הברכות וקודמת לכלן. ופותרת כל הדברים הבאים בתוך הסעדה מחמת הסעדה כמבאר בשלחן ערוך: כי עקר קדשת האכילה נמשך מארץ־ישראל שמישם עקר השפע של המזון והאכילה פדוע שכל הפרנסה וכל ההשפעות נמשכין רק מארץ־ישראל, כי כל הארצות מתמצות ארץ־ישראל הן

לקוטי הלכות

דברים הנהגים בסעדה ד

ארה חיים קמט

שותין, ומשם עקר קדשת הלחם, כי כל המצוות הנהגות בלחם כגון תרומות ומעשרות וחלה וכו', כלם הם מצוות התלויות בארץ. וכל קדשת ארץ ישראל שנקדשת מכל הארצות. העקר הוא בענין קדשת האכילה, כי שאר כל המצוות נהגות בין בארץ בין בחוץ לארץ רק מצוות התלויות בארץ אין נהגין אלא בארץ ישראל. ומצוות התלויות בארץ, הם קדשת האכילה, דהינו תרומות ומעשרות וכו', ועלפן עקר כל הברכות שצריכין לברך על כל דבר תחלה וסוף שעל ידי זה מקדשין את המאכל שאוכלין שיהיה נזון מסטרא דקדשה. עקר הקדשה שגמשיכת על ידי הברכה היא מארץ ישראל. שעל ידי הברכה נתקדש המאכל בקדשת ארץ ישראל שמשם עקר הקדשה ועקר השפע כנ"ל, כי כל ברפת הנהגין למדו רבותינו וזרונם לברכה מברפת המזון, כמו שאמרו רבותינו וזרונם לברכה (ברכות לה): 'השתא לאחריי מברך, לפניו לא כל שכן'. ועקר ברפת המזון הוא לברך ה' ותברך על שנתן לנו ארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ט'): 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך'. ותדבר תמוה לבאורה מאד מה ענין ארץ ישראל לברפת המאכל שאכל. כי לפי השכל הפשוט עקר הברכה הוא לברך את ה' על המזון שנתן לנו והיה ראוי לכתוב ואכלת ושבעת וברכת וכו' על המאכל והמזון שנתן לך. ומה ענין וברכת את ה' אלקיך על הארץ ל'ואכלת

ושבעת'. אך על פי הנ"ל מברך היטב כי באמת עקר המזון והמאכל נמשך רק מארץ ישראל. ומשם עקר קדשת האכילה הנמשכת על ידי הברכה, כי עקר הקדשה בארץ ישראל וכו"ל. ועלפן כשאוכלין שצריכין לברך את ה' כדי להמשיך קדשה על המזון שאכל כדי שהחיות הנמשך על ידי המאכל יהיה נמשך מסטרא דקדשה. עלפן צריכין לברך את ה' ותברך על ארץ ישראל דיקא על שנתן לנו ארץ חמדה וירבה. ועל ידי זה דיקא ממשיכין קדשת האכילה, כי עקר הקדשה נמשך משם כנ"ל. ומברפת המזון למדו רבותינו וזרונם לברכה כל הברכות כנ"ל. כי כל הברכות נמשכין מארץ ישראל ששם עקר הברכה והקדשה כנ"ל, כי עקר הברכה שמברכין על כל דבר הוא לגלות שה' ותברך ברא את הדבר כמו שאנו מברכין המוציא לחם מן הארץ. שהכל נהיה בברו. בורא פרי העץ וכו'. ועל ידי שמגלין שה' ותברך ברא את הדבר הזה. על ידי זה נתגלה קדשת ארץ ישראל, כי עקר קדשת ארץ ישראל נמשך מזה על ידי שיודעים ומאמינים שה' ותברך ברא העולם ומלואו, שזוהו בחינת (תהלים קיא.) "בח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים". כמו שפרש רש"י על פסוק 'בראשית' ומוכא בדרבי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר חלק א סימן מה, חלק ב סימן עח), שעקר קדשת ארץ ישראל על ידי שיודעין שה' ותברך ברא העולם ומלואו, כמו שפרש רש"י שם: הוא בראה, ברצונו נתנה להם

ה"ב

וברצונו נמלה מהם ונתנה לנו. ועל-כן
 על-ידי הברכה שמברכין על כל דבר
 שעל-ידי זה מגליון שה' יתברך ברא את
 הדבר הזה, על-ידי זה מגליון בחינת קדשת
 ארץ-ישראל שעקר קדשתה על-ידי זה
 כנ"ל. נמצא, שעקר הקדשה שממשיכין
 על כל דבר מאכל על-ידי הברכה הוא
 בחינת קדשת ארץ-ישראל שמשם עקר
 הקדשה והברכה כנ"ל. ועל-כן העקר הוא
 ברפת הלחם שהוא ברפת המוציא
 שחשובה מהכל. וגם צריכין לברך עליו
 ברפת המזון, כי הלחם מחמשת המינין
 שגשתבחה בהם ארץ-ישראל שמשם עקר
 הברכה כנ"ל:

יח כי בשרוצין להמשיך קדשת ארץ-
 ישראל או אפשר להמשיך כי אם
 על-ידי התורה הנמשכת בכל התפונים
 הנאמרין לעיל בהתורה הנ"ל, דהנינו
 להמשיך תורה ברחמים ותחנונים לשפוך
 לבו פנים נכח פני ה' שעל-ידי זה נכמרים
 רחמי הלב העליון ונמשך עליו דבורים
 חמים גנחלי אש. ועל-ידי זה ממשיך
 באורי התורה גם-כן משם מבחינת הלב
 הזה, ששם כתובים כל באורי התורה וכו'.
 וכשמתפלל קדם הדרוש ברחמים
 ותחנונים צריך לקשר עצמו עם כל נפשות
 השומעים שעל-ידי זה נתוסף קדשה
 גדולה למעלה לפי רבוי הנפשות וכמו כן
 הוא ממשיך באורי התורה גם-כן משם
 בשפע גדול. ויש לכל נפש ונפש חלק
 בהתורה. ואוי דיקא זוכה להכניע המונעים
 מארץ-ישראל וזכה לבוא לארץ-ישראל,

כמבאר כל זה בהתורה הנ"ל. וכל
 התפונים האלה צריכין להמשיך בשעת
 האכילה כדי לזכות שתהיה האכילה
 בבחינת קדשת ארץ-ישראל שמשם עקר
 קדשת האכילה כנ"ל. ועקר האכילה הוא
 לחם שהוא עקר חיות האדם, כי הוא
 משיבוע ומזון. והוא עקר הסעדה, כמו
 שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (והרי בלב
 קמח), אין הסעדה נקראת אלא על שם
 הלחם. כי לחם מחמשה מינים שגשתבחה
 בהם ארץ-ישראל שרשו נמשך מכל
 הבחינות הנ"ל שהם בחינת המשיכת
 התורה בתפונים הנ"ל, שעל-ידי זה זוכין
 לארץ-ישראל שמשם עקר קדשת הלחם
 שבו כלולין כל המצוות בארץ כנ"ל. כי
 הלחם הוא בחינת תורה, כמו שכתוב
 (משלם טו, ח): "לבו לחמו בלחמי". וכמו
 שכתוב (שם לא, ד): "ממרחק תביא לחמה".
 כי על-ידי המאכל שאוכלין נמשך חיות
 האדם פידוע בחוש. ועקר החיות נמשך
 מהתורה שמחיה את הכל, כמו שכתוב
 (דברים ה, ב): "כי הוא חיך וארך ימים".
 ועל-כן בהכרח שכל כח המאכלים שיש
 להם כח להחיות את האדם, זה הכח הוא
 בחינת אותיות התורה המלבש בהם, ומי
 שזוכה לאכל בקדשה ובטהרה הוא
 ממשיך קדשת התורה הקדושה על-ידי
 אכילתו בבחינת (תהלים טו, ב): "ותורתך
 בתוך מעי". ועקר הוא הלחם שהוא עקר
 האכילה והשביעה, כי אין נקרא לחם כי
 אם בשגלוש במום ונאפה על האש. נמצא
 שיש בלחם כח מום ואש. ואלו המום

לקוטי הלכות

דברים הנוגעים בסעודה ד

ארה חיים קנא

והאש נמשכן בשרשם מבחינת מים ואש הנ"ל של הצדיקים שנמשכין תורה על-ידי בחינת מים ואש, דהינו על-ידי ששופכין לבן בפנים וכו' קדם הדרוש שעל-ידי זה נמשך עליהם דבורים חמים בגחלי אש. שעל-ידי זה ממשכין תורה מלב העליון. ומשם נמשך פה המים והאש שבלחם מי שזוכה לברך הברכה פראוי ולאכל בקדשה גדולה שאו אכילת הלחם הוא בחינת המשכת התורה ממש שנקראת לחם שנמשכת על-ידי מים ואש שמשם פה המים והאש שבלחם כנ"ל ועל-ידי הלחם סועד הלב, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה טז, א) בתורה ונביאים וכתובים מצינו שפתא סעדא דלבא וכו'. כי הלחם הוא בחינת התורה שנמשכת מלב העליון כנ"ל. ועל-ידי פה לו פה למעד את הלב מחמת שנמשך בשרשו מלב העליון כנ"ל. ועל-ידי אין הסעדה נקראת אלא על שם הלחם, כי עקר שם הסעדה על שם שפועד את הלב. עקר בחינה זו הוא רק בלחם שהוא בחינת התורה שנמשכת מלב העליון וכו' כנ"ל. ועל-ידי מחמת שהלחם הוא בבחינת התורה הנמשכת בתקונים הנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לארץ-ישראל על-ידי צנונו ה' ותברך לברך ברכת המזון על הלחם שעקר הברכה על ארץ-ישראל, כמו שכתוב, 'ואכלת ושבעת וברכת' וכו' על הארץ' וכו'. כי עקר התגלות קדשת ארץ-ישראל הוא על-ידי בחינת הלחם שבו תלוי כל קדשת ארץ-ישראל שהם

המזונות הנוהגות רק בארץ שכלם הם בלחם כנ"ל. כי עקר קדשת ארץ-ישראל הוא על-ידי התורה הנ"ל שהיא בחינת לחם כנ"ל. וזה שהפליג בזהר הקדוש בכמה מקומות בענין קדשת הסעדה בענין עשר קדשות עשר תקונים שפסעדה, ענין שם בזהר בכמה מקומות. כי קדשת הלחם שהוא עקר הסעדה גבה מאוד מאוד. אשרי הזוכה למעם אכילת לחם כזה:

ובזה תבין איזה התנוצצות בהמשעה הנוראה הנתובה אצלנו בענין הצדיק שזכה על-ידי אכילת לחם לקבלת התורה, ענין שם והבן:

יש ועל-ידי עקר השביעה על-ידי הלחם, כי הלחם הוא בחינת התורה שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל שכל זה נמשך על-ידי הצדיק האמת שנמשך התורה בתקונים הנ"ל כנ"ל. ועקר השביעה הוא מבחינת הצדיק שהוא בחינת יוסף שהוא בחינת שבע שני השבע פדונו. וזה בחינת (משלי ה, כח) 'צדיק אכל לשבע נפשו'. וזה בחינת אכילת שבת, כי משם עקר הברכה והשביעה, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן קמא סימן רע"ו). כי שבת וארץ-ישראל הם בחינה אחת פמובן בשבע הברכות שאמרו רבותינו ז"ל בירושלמי (ברכות ה, ב), 'שחושב שם בין יום השביעי לששת ימי המשעה ובין קדשת ארץ-ישראל לשאר הארצות ובין ישראל לעמים. כי כל אלו הברכות כלם שכיבים

זה לזה, כי ארץ - ישראל, ושבת, וישראל, כלם הם בחינה אחת כי כלם קדש, ולהפך העמים, וחזן - לארץ, וימי החל, כלם הם בחינת חל. ועל-כן עקר השביעה בארץ-ישראל, כמו שכתוב (ויקרא כ, ה): "ואכלתם להמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם". כי ארץ-ישראל מקבלת מהצדיק הנ"ל בבחינת "צדיקים ירשו ארץ" (תהלים לו, כט), ומהצדיק עקר השביעה והברכה כנ"ל:

כ ועל-כן ברפת הלחם פוטרת כל הדברים הנבאים בתוך הסעדה מחמת הסעדה, כי הצדיק בשממון הוא מקשר את עצמו עם כל נפשות השומעים העומדים בשעת הדרוש שעל-ידי זה דקא הוא יכול להמשיך תורה בשפע גדול. ועל-ידי זה דקא זוכין לבוא לארץ-ישראל כנ"ל, ומבחינת הצדיק והנפשות הנ"ל שמקשר עמו בשעת המשכת התורה, משתי בחינות אלו, דהינו מהצדיק ומהנפשות מהם נמשכין עקר החיות הנמשך על-ידי אכילת כל הדברים שבעולם, הינו כי הלחם שהוא עקר השביעה עקר חיות האדם, זה נמשך מהצדיק בעצמו שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל עקר השביעה וכן-ל. ומהנפשות שמקשר עמו בשעת הדרוש כנ"ל משם נמשך חיות שאר כל המאכלים שבסעדה שמפלים לעקר הסעדה שהוא הלחם, שהוא בחינת חיות הצדיק בעצמו, שהוא העקר שמקשר עמו כל הנפשות כנ"ל. ועל-כן מברכין על

שארי המאכלים לשבאין בפני עצמם בורא נפשות רבות, כי חיותם נמשך מנפשות רבות המתקשרים עם הצדיק בשעת הדרוש כנ"ל. ועל-כן לשבאין בתוך הסעדה הפת פותרין, כי הם מפלים להפת שחיותו מהצדיק הנ"ל שהוא העקר, כי הוא מקשר עמו כל הנפשות השומעים וכלם מפלים אליו:

כא וזה בחינת עשר מצוות התלויות בפת. שבשכיל זה צריכין לתן שתי ידיו על הפת בשעת הברכה שיש בהן עשר אצבעות וכן יש עשר תבות בברכת המוציא. ועשר תבות בפסוק (דברים י, ה) "ארץ חטה ושעורה וכו'", כמבאר בשלחן ערוך ארח חיים סימן קסו, וכמו מבאר יתרו. וכן יש עשר תקונים בסעדה המובאים בזהר הקדוש בכמה מקומות הכל כנגד עשר קדשות שיש בארץ-ישראל שמשם עקר קדשת האכילה שעקרה הוא הלחם וכן-ל:

כב כי עקר הברכה הוא לגלות שה' יתברך ברא את העולם כנ"ל. שעל-ידי זה מגילין העשרה מאמרות שבהם נברא העולם שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל כנ"ל, ומחמת זה בעצמו יש עשר קדשות בארץ-ישראל מחמת שעקר קדשתה על-ידי שמגילין שה' יתברך ברא את העולם בעשרה מאמרות, כמו שכתוב (בראשית א, א): "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ", כמו שפרש רש"י שם כנ"ל. ועל-כן עקר קדשת ארץ-ישראל נמשך על-ידי קבלת התורה כנ"ל, כי

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קנ

מלחמה זו זוכין עלידי התורה הנ"ל שהיא בחינות הלחם כנ"ל:

כג וזה בחינת ה' דה'מוציא שהוקירו רבותינו זכרונם לברכה הרבה להמעים ה' דה'מוציא. וזה בחינת המושת מיני דגן שגשתבחה בהן ארץ-ישראל שעליהם מברכין המוציא. וכל זה הוא בחינת קדשת ארץ-ישראל שהיא בחינת ה' דאברהם, כי אברהם הוא הראשון שגלה קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. ולא זכה לארץ-ישראל עד שהוסיף לו ה' יתברך ה' על שמו, כמו שכתוב (בראשית י"ח ח): "ולא יקרא עוד את שמך אברהם ויהיה שמך אברהם וכו'; ונמתי לך ולרעך את ארץ וכו'" כנ"ל:

הלכות בציעת הפת

הלכה ה

צריך לברך על השלם. וצריך שתכלה ברכה עם הפת. וענין הבצוע שכל דיני ברפת המוציא פנו על שם הבצוע. וקראו תמיד את המברך המוציא בשם בוצע. ולא קראו אותו סתם בשם המברך המוציא כמו שקראו המברך ברפת המזון בשם מברך. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות מ"ו): "בעל-הבית בוצע ואורח מברך". וכן בכל הדינים תלו כל הדינים בשם הבצוע דיקא. וכן כל אכילת לחם או לתן לחם לעני

התורה בלילה מעשרת הדברות שעל ידם נתגלה שה' יתברך ברא את העולם בעשרה מאמרות, כי כל העולם היה תלוי עד ששה בסיון שקבלו ישראל את התורה, הינו שהתגלות אמונת חודש העולם שה' יתברך ברא את העולם יש מאין מעשרה מאמרות שזה עקר קיום העולם. זה היה תלוי עד ששה בסיון שקבלו ישראל את התורה שהיא בחינת עשרת הדברות כנ"ל. (וכמבאר על כל במקום אחר בהתורה הקטן - תוכחה לקושי תניא סיון ה' עין שם). ומשם עקר קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. וכנגד כל זה הם כל הבחינות של עשר שיש בלחם וכו"ל. ועל-כן נקרא לחם לשון מלחמה, כמו שכתוב (תהלים לח א): "לחם את לחמי". וכמוכא בזהר הקדוש

(בלק פסח) שפסעדה הוא עין קרבא, כמו יסורים שאמר הניקא עין שם כי הלחם הוא בחינת התורה שגמשכת בתקונים הנ"ל. שעלידי זה יכולין ללחם עם המונעים מארץ-ישראל, שעלידי זה זוכין לבוא לארץ-ישראל וזה עקר בחינת הפת והחיית הקנשה שמקבלין עלידי האכילה כדי שיתיה לו פת ללחם עם המונעים מלבוא לארץ-ישראל להכניעם ולהשפילם ולבערם מן העולם ולזכות לבוא לארץ-ישראל. ועל-כן נקרא לחם לשון מלחמה כנ"ל, כי עקר המלחמה של האדם הוא שזכה לבוא לארץ-ישראל ששם עקר קדשת איש הישראלי. שאז דיקא בשבא לארץ-ישראל נקרא איש מלחמה. ונצחון

האכילה הוא בבחינת המבארים בתורה
הנ"ל שהוא להמשיך שלום שהוא על-ידי
שמשלמין את היראה את היראה הכבוד
שמשלמין, על-ידי שעושים בעלי תשובה
וגרים וכו'. כי עקר האכילה הוא לכרר
ניצוצות הקדושים שיש בכל דבר

שאוכלין. ואלו הניצוצות הם בחינת ניצוצי
נשמות קדושות שנפלו ונתערכו למקום
שנפלו. וכשמשלמין ומכבדין אותם על-ידי
אכילה כראוי בכרחה בכונת הלב כראוי
זהו בחינת שעושים בעלי תשובה וגרים, כי
גם עקר מעלת הבעלי תשובה והגרים
הוא גם-כן מה שמשלמין הניצוצות
והנשמות ממקום שמשלמין אותם ומשיבין
אותם אל הקדשה שהיו בחינת ברור
הניצוצות על-ידי האכילה. ועל-כן גם
על-ידי האכילה בקדשה עולה ונתגדל
כבוד ה' ותפרך כמו שמבאר במקום אחר

(בתורה וכו' בסיון סו חלק א) בבחינת (במות כד):
"שלחן מלכים", "מלך הכבוד וכו'" (ההלים
כד, ט). ועל-כן בשעת האכילה באה היראה
אל האדם, כי אז נשלם היראה על-ידי
עלית הכבוד שעולה על-ידי הניצוצות
שנתכבדין על-ידי האכילה שעל-ידי זה
נתגדל כבוד ה' וכו"ל. ועל-כן צריכין
להדר לכרף על השלם שהוא בבחינת
יראה ששם עקר השלמות כנ"ל:

ג וזה ענין בציעת הפת שדקדקו רבותינו
וכוננם לכרחה הרבה אידך לכצע
את הפת וקראו תמיד המכרף המוציא
בשם בוצע וכל דיני ברפת המוציא כללו
על שם הבוצע. וגם בעל המחבר השלחן

קראו על שם הבוצע והפורס את הלחם,
כמו שכתוב (ישעיה נח, ט): "הלוא פרס לרעב
לחמך וכו'", וכן הרבה. וענין מה שדקדקו
ופלפלו הרבה מהיכן לכצע הפת (פנהדרן
צד): ומסקו מהיכא דקדים בשולא. או
מהיכא דקדים בשולא:

א על-פי התורה להמשיך שלום בעולם
בסיון יד, ענין שם כל התורה

(בלקוטי חלק א)

ותהלה, כי צריכין להשלים את היראה
על-ידי הכבוד שמשלמין על-ידי
הגרים ובעלי תשובה שעושים על-ידי
תורת חסד וכו'. ואז בשזוכין ליראה
זוכין לשלום, דהינו שלמות. כי באתרא
דאית דחילא תמן תשתבח שלמותא
וכו'. ועל-ידי זה זוכין לתפלה בחינת
(משלי לא, ט) "יראת ה' היא תהלה וכו'",
ענין שם היטב:

ב וזה בחינת מעלת השלם לענין בציעת
הפת, דהינו בשצריכין לכרף ברפת
המוציא ולכצע הפת. שצריכין להדר אחר
השלם, כי השלם הוא בבחינת יראה
ששם עקר השלמות כנ"ל, כי עקר היראה
באה ונגשת אל האדם בעת האכילה כמו
שמבאר במקום אחר (בלקוטי תנינא סיון עו).
ועקר הכרחה היא על-ידי היראה, כי דיקא
על ידה יכולין להודות ולהלל לה' ותפרך
שהיו בחינת הכרחה בבחינת "יראת ה'
היא תהלה". ועל-כן צריכין להדר אחר
לחם שלם שהוא בבחינת יראה שהוא
עקר השלמות כנ"ל, כי עקר תקון

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קנה

עריך קרא הלכה זאת שמתבררת מדיני ברפת המוציא קרא הכל בשם הלכות בציעת הפת וכן זוהר ובמקרא ומדרשים במקומות שמדברין מותקין האכילה. מוכן ומבאר שיש סודות עצומות מענין הבצוע של הפת:

כי באמת כל דבר שבעולם צריך להתברר בכרוי אחר ברור עד שיבוא לתכלית שלמותו. וכמו שרואין זאת ביותר בענין האכילה שהמאכל נמשך על ידי ברורים הרבה שבתחלה צריכין לחרש ולרע, ואחר כך לקצר התבואה, ואחר כך לברר החטה מפני ותבן, ואחר כך לתחן החטים ולבררם מסבין ומרסין וכו'. כי מחמת שעקר נפילת הניצוצות היה על ידי חטא האכילה על ידי שאכל אדם הראשון מעץ הדעת טוב ורע. על-כן שם צריכין ברורים הרבה ביותר שנהו ענין כל הניעות שצריכין להתניע ולטרח הרבה בהתבואה עד שתהיה לחם שנהו בחינת (בראשית ג ט)

"בועת אפך תאכל לחם וכו'", והכל כדי לברר הניצוצות שנפלו ונתערכו שם מאד על ידי פגם אכילת עץ הדעת פנ"ל. ועקר ברור הניצוצות הוא לבררם ולהפשיטם מהבגדים הצואים שנתלבשו בהם שאז הם בבחינת פלגא, דהינו חסרון השלמות כמוכן שם בהתורה הנ"ל על מאמר רבה בר בר חנה ויבי מרבעתיה דרישא פרסא ופלגא, רמא בפתא וסכרא לירדנא, שמבאר שם שהנשמות והניצוצות שרחוקים עדן מהקדשה הם מכונים בשם

פלגא. כי עדן הם רחוקים מהקדשה מאד מאד ויכול להיות להם מניעות רבות וצריך להם יגיעות רבות כדי להפשיט מהם הבגדים צואים שהלבשו, כמו שכתוב (דברים ג ט): "הסירו הבגדים הצואים". כי אלו הבגדים הצואים הם מונעים אותם מלחזור להקדושת-פרוד-הוא והם מפסיקים כמו נהר המפסיק שאי אפשר להלך דרך אותו הנהר וצריך להשליך הבגדים הצואים וזה רמא בפתא וסכרא לירדנא ועל ידי שפפשיטין ומשליכים מעליהם הבגדים הצואים נתבטלין כל המניעות והמפסיקים המבדילים בינם לבין הקדשה וזה וסכרא לירדנא, כי תירדן מפסיק בין קדשת ארץ ישראל לחוץ לארץ. ובשביל זה נקראים בשם פלגא, כי עדן צריך להשליך מהם הבגדים הצואים כדי להסיר המפסיקים והמונעים והמפסיקים המבדילים בינם לבין הקדשה, עד כאן לשונו. ענין שם בהתורה הנ"ל.

נמצא שכל הניצוצות והנשמות שנפלו קדם עלייתן וברורן הם בבחינת פלגא מחמת שצריכין להשליך מהם הבגדים הצואים שהם בחינת אחזות הקלפות והסמרא אחרא שנפלו ביניהם. ועל-כן עקר שלמות עלייתן כשנשלם היראה על ידם פנ"ל, כי אז עולין מבחינת פלגא לבחינת שלמות שהוא היראה ששם עקר השלמות הפך בחינת פלגא הנ"ל ותבן. ועקר עלייתן מבחינת חסרון,

מבחינת פלגא הוא כפי מה שמפשיטין ומשליכין מהם הבגדים הצואים כנ"ל: **ובשביל** זה צריכין כמה יגיעות וטרחות בלחם שהם בלם ברורים ברור אחר ברור כנ"ל, כי שם עקר אחיות הבגדים הצואים מחמת שהחטא הראשון היה על-ידי אכילה, על-כן צריכין יגיעות גדולות וטרחות רבות מאד קדם שמבכרין הלחם שהיה ראוי לאכילה, כי כל היגיעות והטרחות מחמת אחיות הבגדים הצואים כנ"ל. ועל-כן בכל ברור וברור של הלחם צריכין לחזור ולשברו ולחלקו לחלקים דקים ואחר כך נשלם. ואחר כך חוזרין ומשברין אותו, וכן בכל פעם. כמו שראוין שבתחלה כשזוהרין החטה היא בשלמות, ואחר כך אי אפשר שתצמח עד שנתרקה לגמרי בארץ. ואז דיקא צומח ממנה שבלת שלם. ואחר כך צריכין לחלק השבלת ולהוציא החטה ממנה לבכרם ממיז ותכו, ואז החטה בתכלית השלמות של החטה, אבל עדן אינה ראויה לאכילת אדם. וצריכין לחזור ולחלקה ולשחקה היטב על-ידי הפחינה ולבכרה מספין ומרסן ולעשות ממנה עסה. ואחר כך הולקוין את העסה לחלקים קטנים ועושים מכל חלק לחם ואופין אותו בתנור. ואז הגיע הלחם לשלמותו כי נעשה לחם שלם שאז ראוי לאכילת אדם ולבכר עליו המוציא. נמצא, שבכל ברור אף-על-פי שבכר הוא בשלמות עדן אין זה שלמות כנגד הברור השני שצריכין לבכרו עוד. כגון כשזואין החטין בשלמותן אף-על-פי

שנראה שהיו שלמות גמור, כי כבר נשלמו החטים לגמרי וראויים לכוורה. אבל עדן אין זה שלמות הראוי לאכילה. וקדם שמביאין אותו לשלמות גמור שהיו ראויים לאכילה צריכים לחזור ולחלקם, והינו לטחנם ולבכרם ולנפותם וכו'. עד שהיה נעשה מהם לחם הראוי לאכילה, כי קדם כל ברור אזי הדבר בבחינת פלגא מחמת הבגדים הצואים שנאחזין בו עדן כנ"ל. ועל-כן אפלו כשהלחם בשלמות עד שראוי לבכר עליו המוציא עדן חסר עקר תכלית השלמות שהוא לבכרו עד שיוכל להשביע ולהחיות נפש האדם ולהשלים נפשו שיוכל לעבד את ה' לבכרו ולהללו ולשבתו יתברך. ואז עקר העבודה הגדולה בבחינת (תפלת ג.) "כל עמל אדם לפיחו". כי עקר תכלית הברור הוא בשעת האכילה עצמה שאז צריכין לחזור ולבצע ולשבר את הלחם ולחלקו לחלקים קטנים ולאכלו. ובשעת האכילה נטחן ונשחק ונדק המאכל מאד מאד על-ידי הלעיסה ועל-ידי כלי האכילה שבאדם שטוחנין ושוחקים את המאכל מאד מאד ומסגנין ומזככין אותו מאד מאד בכמה וכמה ברורים (כידוע בתקנות היתוח) עד שנתברר ועולה ממנו הדק מן הדק שמשביע ומחיה נפש האדם והנשאר נעשה פסלת גמור קיא צואה ממש.

נמצא שאין המאכל נתברר מבגדים צואים ממש כי אם בתוך גוף האדם שאז דיקא נחלק ונתברר כל כך עד שנפשט ונתברר ונדחה הפסלת הגמור

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קנו

ונעשה קיא צואה. והטוב והנדך עולה ומחיה את האדם. ועלין צריכין לברך ברפת הנהנין בכונה גדולה תחלה וסוף. ובפרט ברפת הלחם שהוא עקר חיות האדם שמברכין עליו המוציא ולאחריו שלש ברכות, כי עקר הברור בשלמות הוא בשעת האכילה. ועלין דקדקו רבותינו וברונם לברכה מאד בענין הפצוע של הפת, כי ברפת המוציא צריכין להדר ולברך על השלם כנ"ל שהוא בבחינת יראה ששם השלמות שמשם כל הברכות בבחינת יראת ה' היא תהלהלל כנ"ל. כי אז כבר גשלים הלחם ונתברר מפמה מיני פסלת שהם מיז ותבן וכסין וכרסן שבלם נמשכין מבחינת בגדים צואים שהוא בחינת פלגא כנ"ל. ועתה כבר נתברר הלחם מהם ונעשה בבחינת שלמות שהיא הלחם שאז הגיע לשלמותו כי ראוי לאכילת אדם. ועלין צריכין להדר אחר השלם וכנ"ל ואז מברכין עליו המוציא. ועקר הברכה על-ידי היראה שהוא עקר השלמות כנ"ל, אבל תקף שמברכין המוציא צריכין תקף לפרם ולבצע הפת, כי עתה דיקא מתחיל עקר הברור שנעשה על-ידי האכילה בעצמה שאז דיקא עקר הברור מבגדים צואים ממש שהוא הברור הנעשה על-ידי האכילה בתוך גוף האדם שאז דיקא נתברר המאכל בתכלית הברור שעולה ממנה טוב נפלא שמשביע ומחיה נפש האדם. והפסלת נעשה פסלת גמור קיא צואה ממש עד שגדחה ויצא לחוץ:

ובאמת כזה רואים נראות הברור ותברך נפלאות תמים דעים כמו שמברכין על זה 'ומפליא לעשות', מה שאין מברכין פן על שום דבר. כי בודאי הוא נפלאות גדולות מאד שיתברר המאכל בקרב האדם בברור כזה שיעלה ממנו טוב כזה שהוא חיות האדם וקיימו בעולם והפסלת היא פסלת גמור כזה. כי אז עקר תכלית שלמות הברור שמברכין הטוב מבגדים צואים ממש שהוא פסלת האכילה שעקר זה הברור נעשה בשעת האכילה. ואז דיקא עולה הטוב מבחינת פלגא, שהוא בחינת בגדים צואים, לבחינת שלם שהוא יראה. כי אז עולה הטוב ומחיה את האדם שיהיה לו פת להודות ולהלהלל לה' ותברך שזהו בחינת ברפת המזון שמברכין אחר האכילה. כי עקר הברור הוא לברר החיות שהוא הטוב כדי שיהלהלל את ה' ותברך שבשכיל זה נוצר האדם. ובשכיל זה ה' ותברך מחיה ומקנם אותו בעולם. ועלין עקר השלמות היא היראה, כי על-ידי היראה יכולין להללו ולברכו בבחינת יראת ה' היא תהלהלל כנ"ל. ועלין ענין הפצוע של הפת הוא דבר גדול, כי צריכין לכוון בברפת המוציא ובהפצוע באפן שיזכה על-ידי הפצוע שיוכל לברר ולהעלות את הפת מבחינת פלגא לבחינת תכלית השלמות להפשיט מהטוב הבגדים הצואים שלא יהיה להם שום אחיזה בטוב העולה ומחיה את האדם, כי כל אחיזה

חיי

בשעת האכילה דוקא והמוב יעלה ויחיה
את האדם שיוכל להודות ולהלל לה'
יתברך שזהו תכלית השלמות כנ"ל:

ד וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה
(פנדרין סב) שששאמר רב אשי

"למחר נפתח בחרבין, אתא מנשה אתחוי
לה בחלמא וכו' ואמר ליה, מהיכא בעית
למישרא המוציא". ולכאורה תמוה אם
רצה מנשה לקנטרו בדרבנים ולקפחו
בהלכות, מדוע תפס דיקא זאת ההלכה,
אך על פי הנ"ל הכל נחא. והדברים
מבונים היטב, כי רב אשי רצה לדרש
בנות מנשה שחטא ועבד עבודה זרה,
על-כן שאל מנשה אותו מאחר שאתה
רוצה לדרש בי על שנתעיתי כל כך עד
שעבדתי עבודה זרה, אם כן תגיד לי
'מהיכן קשרית המוציא' הינו כי העבודה
זרה נקראת קיא צואה, כמו שכתוב (ישעיה
כה, ח): "כי כל שלחנם מלאה קיא צואה
וכו'". ועקר פחה להטעות האדם נמשך
מבחינת הבגדים צואים שנמשכו על-ידי
חטא אדם הראשון ועל-ידי החטאים של
כל אחד שעל-ידי זה נתלבש חס ושלום,
בבגדים צואים שהם מסבבים ומקנקמים
את דעתו בשנעונו ממש עד שיוכל לבוא
לידי עבודה זרה, כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה (שבת סה), היום אומר לו
עשה כך ולמחר עשה כך, עד וכו'. ועל-כן
שאל אותו, אם אתה מלעיג עלי על
שעבדתי עבודה זרה, שהיא פחינת בגדים
צואים כנ"ל. נראה הדבר שאתה נקי מהם
אם כן תאמר לי 'מהיכן קשרית המוציא'

היצר הרע נמשך מפנים האכילה על-ידי
שנאחו חס ושלום, אחיות הבגדים
הצואים בהאכילה, שעל-ידי זה באים כל
הגיעות והמגיעות מעבודת הבורא
יתברך, וכל יגיעות וטרדות וטרחות
הפניסה שהם מונעים ומבלבלים את
האדם מאד מעבודת הבורא יתברך. והכל
על-ידי שאין משתדלון להפשיט הבגדים
הצואים כנ"ל שעקר אחיותם הוא
בהאכילה כנראה בחוש. ועל-כן כל עמל
אדם לפיהו. ועל-כן צריכין לדקדק
בהברכה והבצוע מאד באפן שדיקא על-
ידי שמשפר את הפת שהיה שלם ומשפרו
לחלקים. על-ידי זה יחור ויעלהו מבחינת
פלגא לשלם. כי קדם שמיגע לתכלית
שלמותו הוא מבחינת פלגא. אף-על-פי
שקבר היה שלם בערך אותו הפרור
שנתברר מקדם. אבל כפי ערך הפרור
הזה שאחריו שנתברר בפרור אחר פרור
ערין הוא מבחינת פלגא כנ"ל. ועתה
בשעת האכילה הוא תכלית הפרור
בשלמות שצריכין להעלות את הפאכל
שיניה את האדם שיוכל להודות ולהלל
לה' יתברך שזהו עקר השלמות שיהיה
נכלל על-ידי האכילה המתיה את האדם
יהיה נכלל על ידיה בחי החיים שישם עקר
השלמות, כי אין שלמות כי אם באין סוף.
ועל-כן הבצוע הוא עבודה גדולה, כי
צריכין להשתדל שעל-ידי הבצוע יוכל
להעלות הלחם מבחינת פלגא לתכלית
השלמות על-ידי שיפשיט ממנו הבגדים
הצואים ממש שנתבררין ונרחין בשלמות

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קנט

ה וזה צריך כל אדם לדע כשרוצה להתקרב לה' ותברך. ורואה שהמניעות והמסכים מתפשטים כנגדו מאד מאד. ובפרט ששקבר התחיל מעט ורואה שקבל פעם משתמחים כנגדו יותר ויותר ולפעמים רואה שאחר כמה ימים ושנים שגדמה לו שקבר התחיל להפטר קצת חזר ונפל והתנברו עליו התאוות והרהורים בהשתמחות עצום מאד רחמנא לצלן. צריך שידע שכל זה נמשך מהבגדים הצואים שעדן לא נודפק מהם שמשם כל המניעות וההתנברות וכמבאר היטב בהתורה הנ"ל, שהבגדים הצואים הם מונעים כמו נהר המפסיק וכו'. וכפל ושלש שם בדבורים אלו מנגד עצם רבוי המניעות והמסכים שיש להאדם מחמת הבגדים הצואים. ושצריך לזה יגיעות רבות כמו שמבאר שם, ענין שם. ומחמת גדל הניעות שצריכין להפשיט מעצמו הבגדים הצואים ולא כל אדם זוכה לעמוד בזה, מזה בא כל מה שעובר על האדם ואפילו מי שקבר התחיל קצת בעבודת ה' והתחיל לטהר עצמו מעט ואפילו אם כבר עלה קצת מדרגא לדרגא. ובכל פעם נודפק ביותר אף על פירבן יכול להיות שאחר כך יחזר ותפשט עליו כל התאוות והרהורים בהתפשטות יותר מבתחלה והכל על ידי הבגדים הצואים שעדן לא הפשיט אותם לגמרי אף על פי שקבר התחיל לטהר עצמו קצת, והדבר מוכן היטב מענין הנ"ל של ברור הלחם שהוא חיות האדם שצריכין לבררו בברור אחר

כי עקר הברור והזכוד מבחינת בגדים צואים היא בשעת האכילה ויקא בשיודעים לבצע ולברך המוציא פראוי. כנראה בחוש שעקר ברור הטוב מקיא צואה ממש הוא על ידי האכילה. ואם כן בשאמה מלעיג עלי שעבדתי העבודה זרה שהיא בחינת קיא צואה, האמר לי מהיכן קשרית המוציא, הינו אם יודע סוד הבצוע של ברפת המוציא, אם אתה יודע איד לבצע באפן שתברך המאכל בשלמות מאחזית הבגדים הצואים שעקר הברור על ידי הבצוע וכו' וכנ"ל. ומאחר שאינד יודע זאת בשלמות לא היה קד להלעיג על שגפתי לעבודה זרה שהיא קיא צואה. כי גם אתה עדן אינד יכול להפשיט בשלמות הבגדים הצואים מאחר שאינד יודע מהיכן קשרית המוציא שעל ידי זה עקר הזכוד מהבגדים הצואים כנ"ל. ומה שאני פאתי ידי עבודה זרה ממש ואתם נקיים מזה, זה מחמת שבנימי היה היצר הרע של עבודה זרה גדול מאד מאד וכימיכם כבר שחמו זה היצר הרע. וכמו שאמרו שם שאמר לו מאחר דחבימות פלא האי וכו', והשיב לו כנ"ל. הינו שתשובתו היתה שגם הוא אינו נד מהבגדים הצואים מאחר שאינו יודע מהיכן קשרית המוציא וכנ"ל רק שלא בא לידי עבודה זרה מחמת שעקשו כבר בערו ובכלו זה היצר הרע. נמצא שקנשה השיב לו מענינו שקמרו שגם הוא אינו יודע עדן איד מוכיח הנפש מהבגדים הצואים שמשם אחזית העבודה זרה כנ"ל:

ברור כנ"ל, דהיינו שמתחלה צריכין לחרש ולרע ביגיעה גדולה, ואחר כך לקצר התבואה, ואחר כך לנקות החטה ממין ותבן ופסלת. וכשמוזכבין החטה מהפסלת וכבר היא נקיה וזכה בתכלית הזבוק הראוי להחטה וראויה לסחורה. אבל ארעל-פירבן עדן אינה ראויה לאכילה כלל וצריכין לחזר ולהתנועע למחנה היטב עד שתהיה נעשית קמח. ואחר כך לנקות הקמח מסבין ומרסן. ואחר כך אפלו בשקמח מגפה כל צרכה עדן אינה ראויה לאכילה עד שעושין ממנה פת. ואז בשעשה פת אז הוא בתכלית השלמות, כי כבר הגיע למעלתו שהוא ראוי למאכל אדם ולברך עליו המוציא. אבל ארעל-פי שפבר הגיע הלחם לשלמותו. וכבר בררו אותו וזכבו אותו מכמה וכמה מיני פסלת שנומשבין מבחינת בגדים צואים שהם המין והתבן והסבין והמרסן וכו' עד שעמה הלחם נקי וזך, ארעל-פירבן כנגד תכלית שלמותו האחרון עדן לא התחיל וזכבו כלל, כי עדן צריכין לעקר הזבוק והברור שהוא הזבוק והברור שעשה בשעת האכילה בעצמה שאז דיקא נתברר הלחם בתכלית הברור. ואז דיקא עקר הניגיעה לברר הטוב ולזכבו מקיא צואה ממש שאינו מתברר מזה כי אם בקרב האדם שאז דיקא עולה הטוב הנד ומתיה את האדם שיוכל להודות ולהלל לה' ויתברך ולהלל על-ידי זה באין סוף בחי החיים ויתברך ויתעלה, והפסלת

נעשה פסלת גמור קיא צואה ממש ונדרחה לחוץ כנ"ל.

במצא, שארעל-פי שגם מקדם היו להחטה והלחם כמה וכמה ברורים על-ידי כמה וכמה וגיעות עצומות, ארעל-פירבן אין אלו הברורים נחשבים כלל כנגד הברור האחרון שבשעת האכילה עצמה שאז עקר הברור מבגדים צואים ממש. וזהו ממש ענין כל מה שעובר על האדם, כי יש שפבר התחיל לברר ולזבוק עצמו קצת, אך הברור הוא רק בבחינת ברור החטה ממין והתבן. וגם לזה צריכין וגיעה גדולה וסיוע רב מלעלא שזכה לברר ברור החטה ממין ותבן, כמובן בזהר הקדוש גדל מעלת ברור זה של החטה ממין ותבן, אבל אפלו אם כבר זכה לזה עדן צריך לברר הקמח מסבין ומרסן בבחינת (אבות ג, ח) "אם אין קמח אין תורה". אבל אפלו מי שזכה לזה עדן צריך וגיעות עד שיהיה נעשה לחם, בבחינת "לכו לחמו בלחמי" (משל ט, ח). ואפלו משזכה לבחינת ברור הלחם שגדמה שפבר הגיע לשלמות הברור ובאמת הוא בודאי מעלה גדולה ועצומה מי שזוכה לבחינת ברורים פאלו, אבל ארעל-פירבן עדן צריך וגיעות רבות ועצומות יותר מבתחלה עד שזכה לאכל הלחם פראוי, דהיינו שזכה לבחינת הברור הנעשה בשעת האכילה שאז דיקא עקר הברור מהבגדים הצואים ממש כנ"ל. ומי שאינו זוכה לכפל הגיעות פראוי

ת. ק. ד.

לקוטי הלכות

הלקות בציעת הפת ה

ארה חיים קסא

משפתחין עליו מניעות ובלבולים ומסכים הרבה יותר מפתחלה מחמת שעכשו נתעוררין הנגדים הצואים ממש שצריכין לדחותם בשעת האכילה דקא. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה הרי שלחן והרי בשר וכו'. ואין לנו פה לאכל (קדושין טו), הנינו שאף-על-פי שהשלחן ערוך לפנינו, וכבר בדרנו כמה ברורים. אף-על-פי-כן עדן אין אנו יכולים לאכל. כי זה הברור האחרון קשה ביותר כנ"ל:

ו זהו בפרט ובכלל, כי בפרטיות על כל אדם צריך לעבר כל זה, שצריך להתניע לברר בברור אחר ברור. והברור האחרון שהיא בבחינת אכילה קשה מכלם. וזה שבמשך דוד המלך עליו השלום (התלים ב, ט): "לעשות רצונך אלדו הפצתו ותורתך בתוך מעי". שיהיה הברור הנעשה על-ידי תורה ומצוות בבחינת ברור האכילה בתוך המעים שאז נרחין כל הפסלת גמור לחוץ, כמו פן יהיו נרחין כל הקלפות וכל הסטרא אהרא ותקף הוהמא, הכל יהיה נפרש ונבדל ונרתה לחוץ. ועל-פן קבלת התורה וקיימה נקרא בשם אכילה, כמו שכתוב ביהוקאל (א, ט): "יאכל את המגלה הזאת", שהוא כלל התורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערכין סא, וק"ש פ"ט), וכתוב שם (דברים ג) "ואכלה ותהי כפי וכו'". כי כל קיום התורה והמצוות, הכל הוא בחינת ברורים לברר הטוב ולדחות הרע שהם הקלפות וההפירות שהוא בחינת קיא צואה ממש. ועל-פן נקראים בשם אכילה, כי צריכין שיהיה

הברור בבחינת אכילה שאז הוא תכלית הברור בבחינת ותורתך בתוך מעי, דהינו שצריך עצמו מהנגדים הצואים לגמרי ונפשיטם מהטוב וישליכם לחוץ. וזה בחינת מה שמבטיח להצדיקים (ישעיה ב, ח): "לאכל לשבעה ולמכסה עתיק", שצרכו לעתיד לבחינת אכילה וזה שאין פה אחיות בנגדים צואים כלל רק האכילה תהיה בבחינת לאכל לשבעה ולמכסה עתיק. מכסה עתיק הוא תכלית שלמות הנגדים וכסות נקי בחינת (דניאל ג, ט) "ועתיק יומין יתיב ולבושה פתלג חור". אשרי הוזכה לזה, וזה שבמשך יעקב (בראשית ב, ט): "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש". שתהיה האכילה בבחינת בנגדים נקיים וכנ"ל. וזהו בחינת (המנוחא בשלח ב) "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן", כי המן היה נבלע באיברים, כי הוא מאכל שהמולאכים נוזניו ממנו שאין בו אחיות הנגדים הצואים שהוא בחינת מאכל אדם הראשון קדם החטא, כי עקר שלמות קבלת התורה וקיימה הוא בשמזככין עצמו בשלמות מבחינת הנגדים הצואים כמו אכילת המן שנהיה נד מזה לגמרי כי היה נבלע באיברים. ועל-פן היה משה בקר ארבעים יום בלי אכילה מחמת שהוא היה כלל קבלת התורה. על-פן היה צריך לזכור עצמו מזה פתכלית הזכור:

ו זכרן בכלליית העולם עקר עצם הניגעות שיש עכשו למי שרוצה לבנם בעבודת ה' וכל עצם מרירות הגלות של עכשו בעקבתא דמישיחא הוא מחמת

דף קמ

שעבשו צריכון לברר תכלית הברור שהוא בחינת הברור הנעשה על ידי האכילה. וזה בחינת מה שרגיל בדברי רבותינו זכרונם לברכה (ירושלמי שקלים ה, א): "הראשונים תרשו וזרעו וקצרו ודשו וטחנו ורקדו ואנו אין לנו מה לאכל". כי בכלליות העולם הברור של עכשו הוא בבחינת ברור האכילה שהוא קשה ביותר, כי אז עקר התגברות הנגדים צואים פנ"ל, כי אף-על-פי שהצדיקים הראשונים בודאי זככו את עצמן גם בבחינת הברור הנה של האכילה בשלמות. אבל בענין הברור הנעשה בכלליות העולם עדן לא נשלם הברור כי אם בבחינת קצירה וטחינה ורקודה וכו', אבל בחינת ברור האכילה עדיון לא נשלם בכלליות העולם. ועל-כן צריכון לסבל מרירות ויגיעות הרבה קדם שזיכון לעשות שום דבר קמן שבקדשה, בפרט לזכות עצמו מתאוות והרהורים, כי בכל פעם יצרו של אדם מתגבר עליו ושוטפים על לבו ודעתו רעיונים ומחשבות רעות שהם בחינת קיא צואה ממש וזה מחמת בחינת הנ"ל פנ"ל. וצריך עתה להתחזק מאד מאד בכל מיני התחזקות לכלי לפל בדעתו מזה כלל, רק להשתדל לנרשם מעתה על פי הדרכים והעצות המבארות בדבריו ו"ל, כי כמו שעמה הפעל דבר והסמרא אהרא מתפשט ביותר ויותר מימי קדם, כמו כן לעצת זה כבר חמל עלינו ה' והפרד ודקדים רפואה למפה ושלח לנו כבר צדיקים פאלה שהשאירו אחריהם ברכה

ספרים נוראים פאלה מה שלא היה בימי קדם, אשר על ידם אנו יכולים להתחזק ולהחיות עצמנו עתה גם עתה לשאר על עמדתו להמשיך את עצמו לה' והפרד בכל פעם אף על פי שעוברים עליו שטף מים רבים מים הידונים פאלה רחמנא לצלן. וזה שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קי"ב, ב): "לולא תורתך שעשעי או אבדתי בעיני". כי עקר הנחמה על ידי התורה הקדושה שקבלנו על ידי משה רבנו עליו השלום, ועל ידי כל הצדיקים האמתיים שהיו מאז ועד הנה:

כי מבאר בהתורה הנ"ל שעקר עליית הכבוד מיוזמתא דגלותא על ידי בעלי תשובה וגרים הוא על ידי שעוסקין בתורה לשמה בכונה עד שמעוררין כל שרשי נשמות ישראל המשרשין בהתורה וכו' שעל ידי זה נולדו נשמות הגרים ונתעוררין הפושעי ישראל בתשובה, ומבאר שם שנשמות הבעלי תשובה וגרים הם בבחינת פלגא, כי עדן הם רחוקים מהקדשה מאד מחמת הנגדים הצואים וכו' פנ"ל. וצריכון לתקנם ולזככם בכל פעם ולעוררם בכל פעם. והכל נעשה על ידי התורה שהצדיקים עוסקים בה וממשיכים לנו שעל ידי זה ממשיכין הארה משרשי הנשמות שבתורה שעל ידי זה מאיר נשמת כל אחד ואחד שיוכל להתגבר לסבל הניגעות והמרירות עד שיפשיט וישליך הנגדים הצואים, כי עקר התקון על ידי התורה שהיא מטהרת מפל הממאות והגולולים והמנופים הבאים על-

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קסג

ידי הבגדים הצואים כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות טו): "בגדלים נטו וכו'" (פסוקי דה, ו), 'מה גדלים מעלן את האדם מטמאה לטהרה אף דברי תורה' וכו':

ח ועקר שלמות זה התקון והפרור האחרון ה"ל נעשה רק על ידי משיח שהוא בחינת דוד. ועל זה פקש דוד (תהלים כב ט): "אכלו עניים וישבעו יהללו ה' וכו'". שיהיה הפרור בשלמות בבחינת פרור האחרון של האכילה כ"ל. וזה בחינת (שם כג ה) "תערוף לפני שלחן נגד צדי וכו'". וזה שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים קט): שלעמיד לבא יעשה הקדוש ברוך הוא סעדה לצדיקים וכו'. וכשרצו לברך ברפת המזון, יברך דוד המלך דיקא ויאמר לי נאה לברך וכו'. כי עקר קבול השכר לעמיד הוא בבחינת תקון וברור האכילה בשלמות וכ"ל וזה יהיה נשלם על ידי דוד שהוא משיח. ועל-כן הוא דיקא ויברך ברפת המזון. כי ברפת המזון מברכין על ברור האחרון של האכילה כי ברפת המזון מברכין אחרי שפבר אכלו שפבר נתפרר הטוב להחיות את האדם. ואז צריכין לברך את ה' יתברך כדי שיהיה הפרור בשלמות ועל-כן צריכין להזכיר ארץ ישראל בברפת המזון. וזה עקר מצות ברפת המזון, כמו שפתיב (דברים ח ט): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה וכו'". כי עקר פלליות הקדשה היא ארץ ישראל. וכל עקר קדשתה בענין קדשת האכילה שהם

המצוות התלויות בארץ שהם חלה ובפורים ותרומות ומעשרות וכל הקרבנות. ועל-כן הזכיר שם אדוננו מורנו ורבינו ז"ל ענין ארץ ישראל לענין כלל הקדשה שצריך האדם לבוא אחרי יגיעות רבות הבאים מהבגדים הצואים, כמו שמבאר שם על מאמר רבה בר בר חנה רמא כותפא וסקרא לירדנא. כי הירדן מפסיק בין קדשת ארץ ישראל לחיץ לארץ וכו', עין שם. כי עקר הקדשה בפרט בחינת הפרור של קדשת האכילה הוא על ידי ארץ ישראל. על-כן צריכין לברך על ארץ ישראל אחר האכילה. ועל-כן דוד המלך דיקא ויברך ברפת המזון אחר הסעדה של לעתיד, כי הוא משיח שהוא יגמר הפרור האחרון שהוא בבחינת ברור האכילה שהוא בחינת ברפת המזון כ"ל. ועל-כן דוד הוא העקר שפבש ארץ ישראל בשלמות, כי עליו נאמר (דברים כה ט): "ויהי בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך", כמו שפרש רש"י שם: "ואין זה אלא בימי דוד". כי בבית ארץ ישראל הוא בבחינת הפרור האחרון של האכילה שהוא מצוות קדשת האכילה התלויות בארץ שכל זה נעשה רק על ידי דוד שהוא בחינת משיח שיבוא במהרה בימינו אמן:

ט וזה בחינת שבת שהיא מעין עולם הבא שאז מצוה גדולה לאכל וזה עקר פבוד שבת, כי בשבת יתפרדו כל פועלי און. ואין להסתרא אחרא, שהם בחינת בגדים צואים, אין להם שום אחיזה

על השלם תכף פורסין אותו לתצאין, כי בשעת האכילה נתפסל השלמות הראשון, כי צריכין לחזר ולברר עקר תכלית שלמות הברור שנעשה בשעת האכילה וכו' כנ"ל. ועל-פן צריכין לדקדק מאד בברפת המוציא והבציעה. כדי שתכף בשעת הבציעה שמתחיל ברור חדש, דהיינו הברור האחרון שאז תזר הפת לבחינת פלגא שהוא הבציעה והפרוסה כנ"ל. תכף ומיד יתחיל השלמות, דהיינו שתכף יתחיל הברור האחרון שבשעת האכילה שאז הוא תכלית העליה מבחינת פלגא וחסרון לבחינת שלמות וכנ"ל. אבל בחל צריכין לזה יגיעה גדולה מחמת שאז יש אחיות הנגדים צואים כנ"ל. ועל-פן בשעת הבציעה נתפסל לפי שעה השלם מן השלחן, כי כבר פרסו הלחם השלם רק שעתה על-ידי האכילה יחזר ויתעלה לתכלית שלמותו וכנ"ל. אבל בשבת אין ברור, כי אין אחיזה ויניקה להחיצונים והנגדים הצואים ככל. וכל הניצוצות שנתבררו בכל ימי החל עולים למקום מנוחתם בשבת מיד שהוא עקר המנוחה והשבותה של שבת, על-פן פורסין על לחם משנה להורות שתכף בשעת הבציעה בעצמה עדן לא נתפסל השלמות אפלו לפי שעה, כי עדן מנח הלחם השני השלם על השלחן, כי עתה בשבת אין נתפסל בחינת השלמות מן השלחן אפלו בשעת הבציעה בעצמה, כי תכף בשעת הבציעה תכף ומיד עולה החיות שבפחם לתכלית שלמותו, כי עולה

ויניקה בהמאכל של שבת. כי אכילת שבת בלוי קדש כמו שמבאר במקום אחר (בסיון ג לטווי חלק א), וזה בחינת רחיצת חמין ומבילה בערב שבת. ואחר כך לובשין בגדי שבת קדש, כי רוחצין עצמן מבחינת הנגדים הצואים בבחינת (שעה ד, ד) "אם רחץ ה' את צואת גנות ציון" כמובא. ואחר כך לובשין בגדי שבת שהם נגדים נקיים בחינת נגדים לבנים. כי שבת מעין עולם הבא שאז תכלית שלמות הברור בבחינת אכילה דקדשה, בבחינת "אכלו עגורים וישבעו וכו'" (תהלים כב, ט). שהוא בחינת הפערה של לעתיד וכו' כנ"ל. וזה בחינת לחם משנה של שבת, כי כל הברורים שמבררין בחל על-ידי כל המלאכות שרפן בענין הלחם שהם הזרע והחורש והקוצר וכו', כלם בטלים בשבת. כי בשבת אין ברור רק שפל הברורים של ששת ימי החל עולים למנוחתם ונשלמים בשבת בתכלית השלמות שהיא הנראה בבחינת גראשית - ירא שבת. וגם כל הכח לברר בששת ימי החל, הכל על-ידי קדשת שבת שממשיכין לששת ימי החל, כי מנה מתברכאן כל שתא יומין ועל-פן מסדרין בשבת לחם משנה שהם שני לחמים שלמים, כי בחל אף-על-פי שמתבררין אחר השלם אבל אינו חייב כל כך. ולפעמים מברכין על הפרוסה, כי בחל יש אחיות החיצונים שהם הנגדים צואים שעל-ידי זה אין שלמות, כי קדם הברור הכל בבחינת פלגא, דהיינו חסרון השלמות כנ"ל. ועל-פן אפלו בשמברכין

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קסה

הכל מיד בלי יגיעה וברור ועולה תכף מבחינת פלגא לבחינת שלם. ואין נתבטלים מהשלחן בחינת השלמות אפלו שעה קלה שזהו בחינת לחם משנה שאפלו בשעת הפרוסה נשאר השלם השני. מה שאין בן בחל. אף-על-פי שזהו עקר פגנת הבציעה שתכף בשעת הבציעה שחזור ונעשה בבחינת פלגא בערך הברור האחרון פנ"ל. תכף ותחיל התקון לחזר ולהעלות מפלגא לתכלית השלמות האחרון פנ"ל. אבל בחל צריכון לזה יגיעה גדולה ולהתמהמה קצת עד שיעלה לבחינת שלמות. ועל-כן אין רואין זאת בחוש על השלחן, אבל בשבת או עקר העליה לבחינת שלמות על-ידי כל הברורים של ימי החל. ואז תכף ומיד בשעת הבציעה עולין לבחינת שלם בלי יגיעה פנ"ל. ועל-כן רואין זאת פגנינים על-ידי מצות לחם משנה, כי גם בשעת הבציעה נשאר השלם על השלחן פנ"ל, כי בשבת עקר השלום שהיא בחינת שלמות כמו שמבאר בהתורה הנ"ל שזהו בחינת שבת שלום, בחינת ספת שלום שנפרס בשבת:

י כי כל התקונים שעל ידם מוכיחין שלום המבארין בהתורה הנ"ל פלם געשים בשבת קדש, כי עקר התקון על-ידי התורה שעוסקין בה כפגנה עד שקעורין שרשי הנשמות שבתורה שעל-ידי זה נודגין הנשמות ומולדין נשמות הגרים המביאין הארה לנשמות הפושעי ישראל שיחזרו בתשובה כמו שמבאר שם,

עין שם. וזה עקרו נעשה בשבת, כי בשבת נתנה תורה, והיא שרש התורה. ועל-כן אז בשבת קורין בתורה הרבה יותר מכל השנה, כי קריאת התורה בצבור בספר תורה שנכתב פרת כנתנתה מסיני זה בחינת עסק התורה הנ"ל, דהינו לעסק בתורה עד שיעורר שרשי נשמות ישראל שבתורה, כי עקר שרשי הנשמות הוא בהששים רבוא אותיות הכתובים בספר התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל שעוסקין לקרותם בכל שבת ושבת בספר הכתוב כדינו וקורין במעמים ונקודות שעל-ידי זה עקר התעוררות השרשי נשמות ועל-כן שבת לשון תשובה, כמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל (לקוטי מוה"ר סימן מט), כמו שכתוב (דברים ה, ו): "ושבת עד ה' אלהיך". כי עקר התעוררות התשובה על-ידי שבת שבו נתנה התורה וקוראים בו בתורה בצבור בסדר כל התורה שכלולה מכל הנשמות פנ"ל. ועל-כן עקר הזיווג בשבת, כי אז יכולין להמשיך נשמה זכה ובהירה על-ידי התעוררות שרשי הנשמות שבתורה או, כמבאר שם על מאמר רבותינו זכרונם לברכה (דברים נב, א) על שלא ברכו בתורה תחלה, עין שם. ועל-כן בשבת עולה פבוד ה' ותפוד על-ידי בעלי תשובה וגרים בבחינת (תהלים צ, ו): "הבו לה' משפחות עמים הבו לה' פבוד ועז" שאומרים בקבלת שבת. וכן כל המזמורים של קבלת שבת מדרגים מזה מעצם הגדלת פבודו על-ידי הגויים דיקא על שהם מכירים פבודו, כמו שכתוב שם (שם

116

ג. י: "ספרו בנזים כבודו בכל העמים ונפלאותיו", "אמרו בנזים ה' מלך וכו", וכן הרבה. פי עקר עלית הכבוד על-ידי שגם הם מכירין כבודו ומתגורין שנה נעשה על-ידי שמעוררין ומאירין שרשי הנשמות שבתורה שעקרו נעשה בשבת כפ"ל. ועל-כן אז בשבת נשלם היראה בבחינת ריא שבת כפ"ל (עוף ט). ואז הוא תקלית השלום בכלל ובפרט בבחינת שבת שלום וכל זה זוכין על-ידי הענה בשלמות כמו שמבאר שם בהתורה כפ"ל בבחינת "שבו איש תחתיו" (שמות טו, כט), שכל אחד יהיה קטן בעיניו יותר מפרגתו השפלה. וזה נעשה בשבת כמו שמבאר במקום אחר (בסימן עט). כי בשבת נאמר מקרא זה שבו איש תחתיו, כמובא זה המקרא שם לענין זה, שבשבת רואה כל אחד פחיתותו ושפלותו, ענין שם. וזה בחינת בגדי שבת, פי בשבת אין אחיזה להבגדים הצואים, פי אז עולין כל הניצוצות והנשמות ומתלבשין בבגדים נקיים בחינת בגדים לכנים שהם בגדי שבת וכפ"ל:

יא וזה שכתוב ברות (ג. י): "ורחצת וסבת ושמת שמלתך על-ך" - אלו בגדי שבת (שבת קנז). פי רות היתה גיורת אמיתית. ותקנה תקון נפלא מאד מאד עד שזכתה שיצא ממנה משיח שעל דו עקר וזכר התקון שהוא בחינת תקון האכילה כפ"ל, דהינו לרחות ולבער הבגדים הצואים לגמרי ולקוות לבחינת בגדים נקיים שהם בגדי שבת וכפ"ל שזהו בחינת

(רות ג. ט) "ופרשת כנפך על אמתך" שהם בחינת כנפי מצוה, בחינת ציצית, בחינת בגדים לכנים, בחינת כנפי השכינה ששם באים הגרים, כמו שמבאר שם בהתורה כפ"ל, ענין שם. ועל-כן היו כל מעשה רות בשעת ברור התבואה מהפסלת ובשעת האכילה, פי נכנסה בתחלת הקציר וישבה שם בשדה עד כלות הקציר. ועקר תקונה היה בשעת האכילה, כמו שכתוב (שם ב. ד): "ויאמר בעו אל רות לעת האכל גשי הלם". לעת האכל דיקא. פי היא היתה גיורת שהיתה צריכה לצאת ולהודיף מבחינת בגדים צואים שעקר אחיזתם בהם כפ"ל, על-כן נכנסה בעת שקוצרין ומכרין התבואה מהפסלת שזהו בחינת הברור מהבגדים צואים כפ"ל. ועקר שלמות הברור בשעת האכילה כפ"ל. ועל-כן עקר התקרותה היה בעת האכילה דיקא כפ"ל. וזהו בחינת (שם) "ותאכל ותשבע ותתר". ותאכל' בעולם הנה, ותשבע ותתר' לימות המשיח ולעולם הפא, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (שבת קנז). הינו שזכתה שאכילתה היתה בבחינת הברור שיהיה נעשה על-ידי משיח שיצא ממנה, שהוא הברור האחרון בבחינת ברור האכילה, שזהו בחינת אכילת סעדת הצדיקים לעתיד לבוא, דהינו שתהיה האכילה מבררת בתכלית הברור בלי אחיות הבגדים הצואים כפ"ל שזכתה רות לזה על-ידי שנתגרה ובהא מקומות הרחוקים פאלה ונתגרה באמת וסבלה וגיעות ויסורים וטלטולים

לקוטי הלכות

הלקות בציעת הפת ה

ארה חיים

קסו

100

ועל-כן וכתה להוליד את עובד. ואיתא

(והר משפטים קג) שהוא בחינת (משלי יב, א) "עבד אדמתו ישבע לחם", הינו כנ"ל. פי עובד שממנו יצא משיח הוא עוסק בבחינת ברורים הנ"ל שהם בחינת ברור התבואה והלחם. והעקר בשזוכין לשבע לחם בבחינת "צדיק אכל לשבע נפשו" (משלי יג, כה), בבחינת ותאכל ותשבע ותתר, הינו בחינת שלמות הברור שהוא בחינת אכילה ושיביעה דקדשה וכן"ל. שזהו בחינת עבד אדמתו ישבע לחם וכן"ל:

יב ועל-כן צריכין לומר דברי תורה על

השלחן (אבות ג, ג), פי עקר הברור מהבגדים הצואים הוא על-ידי התורה שעל-ידי זה מעוררין שרשי הנשמות שעל-ידי זה נעשין גרים וכן"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם), כל שלחן שלא אמרו עליו דברי תורה פאלו אכלו מובחי מתים. שנאמר (ישעיה כח, ח) "כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום". פי בשאין אומרים דברי תורה אי אפשר לברר מבחינת בגדים צואים. ועל-כן נאמר על זה, פי כל שלחנות מלאו וכו'. שזהו בחינת זכחי מתים, דהינו עבודה זרה שהיא עקר סטרא דמותא שנמשך על-ידי חטא האכילה של אדם הראשון כנ"ל. פי עקר התקון על-ידי התורה שעל-ידי זה מעוררין שרשי הנשמות וכן"ל:

ומירות פאלה, פי עקר התקון דיקא על-ידי מו שהוא רחוק מאד מאד פשהוא מתעורר לבוא להצדיקי האמת. אז דיקא נעשה תקון נפלא ונורא ביותר ונתגדל כבודו ותברך ביותר, פי זה עקר כבודו ויגדלתו ותברך בשהרחקים והמלככים והמטנפים ביותר נתעוררים לה' ותברך. שעל-ידי זה ה' ותברך מעורר רחמיו וממשיך עליהם תקונים פאלה על-ידי הצדיק האמת עד שעל ידם דיקא נטהר העולם מכל המנופים של הבגדים הצואים שנתאחוו בעולם, פי מחמת שהם פאו מקומות פאלו ונתעוררו לשוב לה' ותברך ביגיעות פאלו. על-ידי זה נתתקן ונטהר העולם, פי עקר כלל כל התקונים הוא לתקן דיקא במקום שנתקלקל דיקא. כמו שראוין ברות שפחמות שהיתה נכרית בתחלה ששם עקר הבגדים הצואים. ועל-כן יהושע היה לבוש בגדים צואים על שהיו בניו גשואים גשים נכריות, כמו שכתוב שם במקרא וכמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צג). ורות שזכתה לצאת ממקום כזה ולהתגבר, על-כן היא דיקא וכתה שיצא ממנה משיח שיבער ריח הפחמה מן הארץ שעל ידו תפמלו אחיות הבגדים הצואים מכל נשמות ישראל שזהו בחינת ברור האכילה שהוא שלמות הברור האחרון שיהיה נעשה על-ידי משיח דיקא כנ"ל שזהו בחינת ותאכל ותשבע ותתר' לימות המשיח ולעולם הבא כנ"ל:

וזה צריך כל אדם לדע שאפלו אם הוא
 כמו שהוא. אם יברח בכל יום אל
 התורה הן הרבה הן מעט אם אי אפשר
 לו מחמת הפרנסה או שארי מניעות. על
 כל פנים בשיקבע עצמו על התורה ללמוד
 בכל יום יום אף שיהיה ויעבר עליו מה,
 או בודאי סוף כל סוף יהיה נטהר מפל
 הבגדים הצואים ויתקרב לה' ויתברך
 באמת, כי אף על פי שהם נסבכים באדם
 מאוד מאוד ומתנגדים בכל פעם שמתעורר
 האדם לה' ויתברך, הם מתנגדים ביותר.
 בפרט בשרוצה לעסק בתורה ותפלה.
 וכמוכא בכתבי הא"י ו"ל. שיש הרבה
 שהמצולות ים שהם הרהורים רעים
 ומגנים מתנגדים עליהם ביותר, בפרט
 בעת עסקו בתורה ותפלה, אבל אף על-
 פי כן אם לא יניח את מקומו ויכריח
 מחשבתו להמשיכה לתוך התורה
 והתפלה בכל פעם יהיה אף שיהיה.
 בודאי סוף כל סוף התורה תטהר אותו
 מפל הנ"ל, כי התורה היא בחינת נהר
 שאינו פוסק וכמעט המתנגב שאין שום
 ממאה ולכלוך יכול להתקיים בנגדה, כי
 כל הממאות והגולגולים שבעולם היא
 שוטפת אותם ומבטלת אותם ברגע קלה,
 רק שהעקר שיהיה חזק בהו, כי אחר כך
 הם חוזרים ומתנגבים ביותר. וצריך לחזר
 ולברח אל התורה. וכן בכל פעם. וזהו
 בחינת (שבת לא) קבעת עתים לתורה.
 'קבעת' דקא שיהיה עסק התורה
 בקביעות גדול. אפלו מי שאינו עוסק
 בתורה כל היום כי אם איזה עתים

יג וזה בחינת הנפה שהוא בחינת הנפת
 הבית המקדש. וזה בחינת גדל
 המעלה של פתי פנסיות ובתי מדרשות
 שעוסקים בהם בתורה ותפלה שהם
 בחינת מקדש מעט. פי עקר הטהרה
 מבחינת בגדים הצואים הנ"ל שמהם כל
 המניעות והעפובים מעבודת הבורא
 יתברך, עקר הטהרה מהם הוא על ידי
 התורה הקדושה שהיא נקראת באר מים
 חיים וקמו שכתוב במשנה (אבות ג א):
 "וכנהר שאינו פוסק וכמעט המתנגב". כי
 אלו הבגדים הצואים שיש לכל אדם כל
 זמן שלא תקן המאיו. ובפרט מי שנתלכלך
 כמו שנתלכלך רחמנא לצלן, שעל ידי זה
 מתעוררין ומתנגבין עליו המניעות
 והפוסקים בכל פעם והם משתפחים לפניו
 ומפסיקין מאוד מאוד כמו נהר ממש כנ"ל.
 הם בחינת (תהלים סג ג) "והן מצולה ואין
 מעמד", בחינת טיט הנון, שמתרפק מאוד
 בכל פעם. ומשם באים כל הנפילות
 וההתרחקות של הרבה בני אדם מה'
 יתברך כי אפלו אם מתעורר לפעמים
 לשוב לה' ויתברך. תכף משתפחים בנגדו
 ואינם מניחים אותו להתקרב. וכן בכל
 פעם. ועל זה צעק דוד, "טבעתי ביון
 מצולה ואין מעמד וכו'. הצילני מטיט ואל
 אטבעה וכו'". ועקר התקון לזה הוא
 התורה הקדושה, כי התורה היא מקור
 מים חיים, שמתהרת מפל הגולגולים
 והמנופים. בחינת מים טהורים, בחינת
 (תהלים לה ב) "וורקתי עליכם מים טהורים
 וטהרתם מפל טמאותיכם ומפל גולגולכם".

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קסט

ושעות, על כל פנים צריך לזהר שיהיו אלו העתים והשעות בקביעות גדול בכל יום חק ולא יעבר. כדי שברח בכל פעם למקור מים חיים המטהרים מכל הטמאות והבגדים הצואים וכנ"ל:

וזוהו בחינת חגפה, כי ענין חגפה מבאר שם במקומו בהתורה הנ"ל שכל התקונים הנצמרים שם נמשכים על-ידי מצות הדלקת נר חגפה. אך עדין יש לדבר ולבאר בזה, כי עקר כל התקונים הנ"ל הם על-ידי התורה שעוסקין בכונה עד שמעוררין שרשי נשמות ישראל המשרשין בתורה כמו שמבאר שם. שעל-ידי זה נתעוררין ושבין לה' ותברך ונעשין בעלי תשובה וגרים שעל-ידי זה עקר עלית הכבוד מזילותא ודגלותא להשלים היראה שעל-ידי זה נעשה שלום וכו', ענין שם וזהו בחינת נר חגפה שהוא בחינת גרות המנורה המהורה שהיא בחינת כלל התורה פדוע בחינת (משל ה, כג) "כי נר מצוה ותורה אור", כי עקר הכבוד שהוא בחינת אור הנר של חגפה כמו שמבאר שם. עקר עליתו על-ידי התורה כנ"ל, וזהו בחינת תקן הנס של חגפה שנעשה בכל שנה ושנה בכל יור ויור. שהוא להכניע מלכות וון הרשעה שמתנגרת בכל פעם, כי מלכות וון הרשעה זהו בחינת וון מצולה ואין מעמד, בחינת מיט הון הנ"ל. שהם כלל כל המניעות והעכובים הנמשכין מבחינת הבגדים הצואים כנ"ל. ולגדל התגברותם כמעט אפס תקוה חס ושלום, כי הם אומרים (בראשית רבה טו, יז):

"כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל", כי רוצים לרחק את כל אחד למורי חס ושלום, לגדל עצם השתפחותם לפניו במניעות ועכובים ומחשבות ורעיונים רעים וזרים וממנפים מאד שבמעט אין תקוה לצאת מהם חס ושלום, וכמו שכתוב (אברה ג, ט): "צפו מים על ראשי אמרתי ונזרתי". וכמו שפרש רש"י שם שבזמן שהאדם בא במים עד צוארו יש תקוה וכו', אבל בשצפו מים על ראשו וכו', ואני אף-על-פי-כן קראתי שמך ה' מבור תחתית וכו', ענין שם. ועקר הנס והישועה להציל מהם נעשה על-ידי הכהנים שהם בחינת הצדיקו אמת שנקראים כהנים, כמו שכתוב (מלאכי ג, ז): "כי שפתי כהן וכו'". כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי מוה"ר קמא סימן טו, ז) הינו על-ידי הצדיקים שעוסקים בתורה תמיד ומעוררין בכל עת שרשי נשמות ישראל שעל-ידי זה נתעוררין הכל לה' ותברך כנ"ל שעל-ידי זה מתגברין בכל פעם לשפר המניעות הבאים מהבגדים הצואים כנ"ל, כי מימי התורה הקדושה מטהרין מהם וזוכין לבגדים נקיים בחינת בגדים לבנים:

יד וזהו בחינת השמן של נר חגפה שהוא בחינת הדעת הקדוש של התורה, בחינת (שמות ל, טו) "שמן משחת קדש", שעל-ידי מצות הדלקת נר חגפה אנו זוכין להמשיך עלינו קדשת הדעת הקדוש של התורה הנמשך על-ידי הצדיקו אמת שעל-ידי זה נטהרים מהבגדים הצואים שמהם כל המניעות

נתהפכין לזכויות עד שהפגידות שהם פגם
הבגדים מעליו ריח טוב:

מו וזהו בחינת 'נר חנכה מוסף והולך'
בחינת 'ושמן על ראשך אל
יחסר'. שעל-ידי תקופ הנס של חנכה שעל
זה תקנו לנו להדליק נר חנכה על-ידי זה
זוכין להוסיף ולילך ולהאיר אור התורה
בכל יום יותר ויותר עד שזוכין ליום
השמיני שהוא עקר תקופ הנס שדלק מעט
השמן שמונה ימים, כי יום השמיני זה
בחינת בינה אמא עלאה שהיא בחינת
שרש התורה שפלוזה משבעת ימים
משבע מידות שהם בחינת שבעה קני
המנוחה ושרשם בבניה שהיא בחינת יום
השמיני ששם שרש נשמות ישראל
שצרכין לעסק בתורה עד שיעוררו על
ידה שרשי הנשמות שבבניה שהיא אם
כל חי, שהיא שרש התורה, וזה שנסקד
בפרשת ואתה תצוה - שמדבר משמן
המנוחה, נסקד מיד פרשת בגדי כהונה. זה
בחינת הנ"ל, בחינת 'בכל עת יהיו בגדי
לבנים ושמן על ראשך אל יחסר'. כי
על-ידי שמן המנוחה בחינת נר חנכה זוכין
לבחינת בגדים לבנים שהם בחינת בגדי
כהנה. ועל-כן היה הנס של חנכה על-ידי
הכהנים שלובשין בגדי כהנה שהם בחינת
בגדים לבנים וכנ"ל:

מו וזה בחינת חנפת הבית המקדש
שנמשך בחנכה, כי כל
התקונים הנ"ל פלולים בבית המקדש, כי
שם בבית המקדש שם שרש התורה שהם

כנ"ל וזוכין לבגדים לבנים בבחינת (קהלת ב,
ה) "בכל עת יהיו בגדי לבנים ושמן על
ראשך אל יחסר". שעל-ידי שמן על
ראשך אל יחסר, הינו בחינת השמן של
נר חנכה על-ידי זה זוכין לבגדים לבנים
בחינת בכל עת יהיו בגדי לבנים. וזהו
'ושמן על ראשך אל יחסר'. אל יחסר'
דיקא שצרכין לזהר שלא יהיה נחסר
השמן שהוא עסק התורה לעולם וכנ"ל
שיעסק בתורה בבחינת נהר שאינו פוסק
וכמען המתגבר בכל פעם ואז חכה שבכל
עת יהיו בגדיו לבנים. בכל עת דיקא. הינו
אף-על-פי שהם ירצו להתגבר בכל פעם
לעורר פגם הבגדים הצואים חס ושלום,
אבל על-ידי שיבחר אל התורה בכל פעם
בבחינת ושמן על ראשך אל יחסר, על-ידי
זה יטהר בגדיו בכל פעם על-ידי מימי
התורה ויחכה שבכל עת יהיו בגדיו לבנים.
'בכל עת' דיקא, וכנ"ל. וזה בחינת מה
שנאמר בשבט עסק התורה (תהלים מה, ח):
"על-כן משחד וכו' שמן ששון מחברך מור
ואהלות קציעות כל בגדתיך וכו'". כי
על-ידי בחינת 'שמן ששון' בחינת 'ושמן
על ראשך' וכו', על-ידי זה 'מור ואהלות
קציעות כל בגדתיך', שהבגדים מעליו ריח
טוב שהוא בחינת בגדים לבנים הפך
הבגדים הצואים שריחו רע רחמנא לצלן.
וזה שדרשו רבותינו ז"ל (שיר השירים רבה ג, א):
'כל הבגידות שקף מעליו ריח טוב', כי
התורה מטהרת מכל הפגמים והלכלוכים
שנאחזים בהבגדים דיקא עד שהעונות

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קעא

מעט, כי עקר התקון על-ידי עסק התורה של הצדיק אמת שיכולין על-ידי למודם לעורר ולהאיר שרשי נשמות שבתורה כנ"ל. וקדשה זאת צריך כל אדם להמשיך על עצמו על-ידי שיחבר עצמו להוראים המקשרים בהצדיקי אמת, בבחינת (תהלים קיט, טו) "חבר אני לכל אשר יראוך", כי בודאי איש אחד לבדו קשה לו לזכות להמשיך על עצמו הארה הנ"ל. אכל בשמתחברים רבים יחד ובונין בית המדרש לעסק בו בתורה, וכוונתם אל האמת לאמתו להכליל על-ידי עוסקם בתורה ותפלה בצדיקי אמת שיש להם פח להאיר ולעורר כל נשמות ישראל, בודאי "הן אל כבוד לא ימאם" (איוב לו, ה), כי זכותא דרבים עדיף (ברכות ח, ג) גם במקום שהם רבים וכל אחד יש לו שרש בתורה על-ידי זה נתעוררים ומאירים הרבה אותיות התורה ומאירים זה לזה עד שגולדין נשמות הגרים ונתעוררין הפושעי ישראל ממבאר בתורה הנ"ל. ועל-פני רגיל בדברי רבותינו וכוונם לברכה לקרא שם הבית המדרש על שם הצדיק והרבי של התלמידים שלומדים שם כמו שפצינו בכמה מקומות שאמרו (שם טו) בבית מדרשו של רבי. ובבית מדרשו של רבי פלוני. וכמו שדרשו על פסוק (בראשית כה, כב): "ותלך לדרש את ה'", שהלכה לדרש בבית מדרשו של שם ועבר. כי עקר שלמות הבית המדרש פשוקרא על שם צדיקי אמת שיכולים לעורר שרשי נשמות ישראל על-ידי תורתם וכו"ל.

הלוחות וספר תורה שהיה מנח שם בבית קדש קדשים על האבן שתיה. ועל-פני שם היו סנהדרין וישיבין, כי מציון תצא תורה. ועל-פני שם נטהרין מכל העוונות והחטאים שהם בחינת בנדים צואים, כי על-ידי התורה היוצאת משם נטהרין מהם כנ"ל, כי מעין מבית ה' יוצא, שמתגבר בכל פעם שמתהר מכל המנופים וכו"ל. ועל-פני שם עקר עלית הכבוד, כמו שכתוב (דברי הימים ב, א): "וכבוד ה' מלא את הבית". כי שם עקר הגדלת כבוד ה' ותברך וכבוד ישראל, כי שם עקר התקרבות הגרים ובעלי תשובה, כמו שכתוב (דברים לו, יט): "עמים הר יקראו וכו'". שפרשו על הגרים כמו שפרש רש"י שם. וכמו שכתוב (ישעיה נב, י): "כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים". ועל-פני שם עקר היראה, כמו שכתוב (בראשית כה, יז): "מה נורא המקום הזה". ועל-פני קרא אברהם שם המקום ההוא ה' ירא'ה, ושם עקר השלום, כי נקרא סבת שלום (ירושלמי ברכות ה, ה), ועל-פני קרא מלכי צדק שמו שלום. והקדוש-ברוך-הוא הסכים על שניהם וקרא שם העיר ירושלים על שם ירא'ה שלום, כמו שאמרו במדרש (בראשית רבה נב, י), הינו כנ"ל. כי עקר השלום נעשה על-ידי היראה שגשגות על-ידי הכבוד וכו'. שכל זה נעשה בבית המקדש שעומד בירושלים וכו"ל:

זו וזהו בחינת קדשת הבתי פנסיות ובתי מדרשות. שהם בחינת מקדש

וזה (במדרש, דר, ה): "מה טבו אהל'ך יעקב משכנת'ך ישראל" שמדבר בשבח בתי כנסיות ובתי מדרשות. וזהו "בגחלים נפיו וכו'", כי הם מטהרין את האדם כמו נחל נובע, כי הם בחינת נהר שאינו פוסק וכמען המתגבר שעומדין תמיד פגגד הבגדים הצואים לטהר מפלם אף אם מתגברין בכל פעם כמו שמתגברין, כי התורה שהיא בחינת נחל נובע וכו'. בחינת מקור מים חיים מתגבר עליהם תמיד ומטהרת מהם כג'ל. שזהו מעלת הבית הנקסת ובית המדרש שמהמת שיש מקום קבוע לתורה ותפלה על-ידי זה סוף כל סוף נטהר מהם, כי אדם יחידי יכולין להפיל חם ושלום. על-ידי התגברותם כג'ל. אבל פשיש בית המדרש קבוע כל מי שהוא בכלל אנשי הבית המדרש הקדוש ואינו מפריד עצמו מהם לגמרי חם ושלום, בודאי יתגבר קנשת הבית המדרש שכלול מעסק התורה של רבים שיש להם כח ביותר להמשיך עליהם הארה משרשי נשמותיהם הנמשכים על-ידי הצדיקי אמת שנקרא הבית המדרש על שמו שעל-ידי זה וזכה גם הוא לשאר על עמדות עד שיתנה נטהר בכללם מפל הבגדים הצואים וזכה לבגדים נקיים כג'ל:

וזה שטרה דוד המלך עליו השלום כל כך למצא מקום לח, כמו שכתוב (תהלים קל"ג, ה): "אם אתן שנת לעיני וכו', עד אמצא מקום לח", כי צריך שיתנה

מקום קבוע להקדשה שזהו בחינת גדל מעלת קנשת הבית המקדש כדי שלא תוכל הסטרא אחרא להפיל את האדם, כי מאחר שגשאר מקום קבוע שהוא הבית המקדש ששם שרש התורה. לעולם התגבר קנשתה עליהם וכג'ל, אבל בעוונותינו הרבים התגברה הסטרא אחרא על זה בעצמה והחריבה הבית המקדש. ועתה נתמתנו על-ידי הבתי כנסיות ובתי מדרשות, כמו שכתוב (תהלים י"א, ט"ו) "כי הפיצותים בגוים וכו', ואהי להם למקדש מעט". כי בכל בית הנקסת ובית המדרש נמשך קנשת הבית המקדש שקנשתה נשאר נקמת אפלו לאחר התרבו, כי מקום הבית המקדש שכבר מצא דוד על-ידי ויגיעתו כבר נשאר קיים לעולם. ומשם נמשך הקדשה לכל הבתי כנסיות ובתי מדרשות שהם מקדש מעט, כי על-ידי קביעת הקדשה של הבתי כנסיות ובתי מדרשות, על-ידי זה נטהרין ישראל, כי קנשתם הקבוע יעלה על כל התגברות המונעים שגמשכין מהבגדים הצואים אף על-פי שמתעוררים בכל פעם ביותר ומשתפחים ומתפשטים מאד מאד בפרט בדורות הללו פאשור יודע כל אחד בגפשו, כי קביעת הקדשה של הבתי כנסיות ובתי מדרשות עולה על פלם ומטהרת מפלם בגחלים המטהרים בבחינת 'בגחלים נפיו', כמו שדרשו רבותינו ז"ל (ברכות ט"ז) "מה גחלים מטהרין את האדם, אף בתי כנסיות ובתי מדרשות מטהרין וכו'" וכג'ל:

פ"ד א"ח

לקוטי הלכות

הלקות בציעת הפת ה

ארה חיים

קעג

יח ועל-כן הם שמונה ימי חגכה. כנגד שמונה חומים שבציצית שהם בחינת בגדים לבנים בחינת כנפי מצוה שהגרים נכנסין לשם שזוהו בחינת שמונה בגדי כהן גדול שנסמכין בפרשת ואתה תצוה לפרשת שמן המנורה וכו"ל: יט וזה בחינת קימת הצות לילה לעסק בתורה, כי אז עקר עסק התורה בשלמות לעורר על-ידי עסק התורה שרשי גשמות ישראל, כי בשעוסקין בתורה בחצות מתעוררין עמו כל גשמות הצדיקים שגבן ערן וכלהו ציתין לקלה כמו שאיתא בזהר הקדוש. ונשמות הצדיקים הם פולין מפל גשמות ישראל פדוע. וכשהם מתעוררין, נתעוררין כל הנשמות ומאירין זה לזה שעל-ידי זה נעשין בעלי תשובה וגרים כו"ל. וזה שאיתא בזהר הקדוש (פרש תעלה פרשת בראשית): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך". ודורש שם בגנים לשון גנות, ומפרש שם: 'היושבת בגנים', 'בגנותא דעלמא'. 'חברים' שהם הצדיקים, 'מקשיבים לקולך' בשעוסקין בתורה בחצות לילה וכו', עין שם. הינו שזוהו עקר מעלת עסק התורה בשקמים בחצות, כי על-ידי שנתעוררין מהשנה או ועוסקין בתורה על-ידי זה מעלין נשמתו וכל הנשמות התלויים בו מבחינת אני ושנה הנזכר בהתורה הנ"ל שהוא בחינת גשמות הפגומין קדם ששבין בשלמות לה' ותברך שהם בחינת פלגא וכו', ואז מעלין פלם מנונתא וזילתא דהאי עלמא על-ידי

שנתעוררין לקולו כל גשמות הצדיקים שגבן ערן וכו"ל. וזה שמוהיר ומחזק הפסוק את כל אדם שקיום בלילה ועסק בתורה. ולא יפל בדתו מחמת שהוא מגנה על-ידי מעשיו. כי אף-על-פי-כן הצדיקים ציתין לקלה. שזוהו היושבת בגנים, בגנותא דהאי עלמא שפלה, אף-על-פי-כן 'חברים', שהם הצדיקים, 'מקשיבים לקולך', כי פלם מתאזים לשמע קולך בתורה ותפלה. ועל-כן 'השמיעני' ולא תאמר שישמסו חס ושלום, בקולך מחמת גנותך, כי אדרבא, ה' ותברך והצדיקים משתעשעים בקולך דיקא, כי זה עקר כבודו ותברך ככל עת שהרחוקים ביותר מתעוררין לה' ותברך כמבאר שם בהתורה הנ"ל. ועל-כן מתאבלין אז בחצות על חרפן בית-המקדש, כי עקר ההתקרבות של כל הרחוקים לה' ותברך הוא על-ידי הבית-המקדש שכלול מפל התקונים הנ"ל, על-כן צריכין אז להתאבל עליו שעל-ידי זה יעורר רחמיו שיבנה במהרה גימיו שעל-ידי זה יתמנן הכל כו"ל. ואחר כך בבקר לוכשין ציצית ותפלין, כי ציצית הם בגדים לבנים, בחינת כסות נקי הפך הבגדים הצואים כו"ל שזו עקר כבודו בחינת 'כפרהו בכסות נקי' כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-ידי הכבוד גשלים הידא שזוהו בחינת תפלין שהם בחינת יראה, כמו שכתוב (דברים בת, י): "וראו וכו' וראו מפך". ועל-ידי זה יכולין להתפלל, כמו שמבאר שם. ועל-כן מתפללין אז במילית ותפלין שהם בחינת

היראה שהיא בחינת תפלין שששלים על ידי הכבוד שעולה על ידי הגרים שבאים תחת כנפי מצוה שזהו בחינת ציצית שכל זה געשה על ידי התורה שעוסקין בחצות כ"ל וכמבאר בכננות הא"י ו"ל שעקר תקון ציצית ותפלין ותפלה בבקר הוא על ידי קימת חצות לעסק בתורה, הינו כ"ל. וזה שדרשו רבותינו וזכרונם לברכה (ש"ת קט): "בכל עת יהיו בנגיד לבנים" – אלו ציצית, ו"שמעו על ראשך אל יחסר" – אלו תפלין, הינו כ"ל:

כ על לבן צרף האדם להתחזק מאד מאד לעסק בתורה ותפלה בכל יום אף אם יעבר עליו מה, פי כל זמן שחזור אל התורה נמשך עליו מהרה גדולה, ואף אם אחר כך געשה עמו מה שנגעשה, אף על פירי יחזר ויברח אל התורה עד שסוף כל סוף יהיה נטהר על ידי התורה. שתורה אותו דרך לצאת מכל הכליו ורעיונים הרעים הנמשכין מהבגדים הצואים שנסבבין בו כל כך.

שמעם כל המניעות והבלבולים, פי התורה היא מקור מים חיים שמשטרת מכלם כ"ל. וזה שאמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קי"ב, ט): "חשבתו דרכי ואשיבה רגלי אל ערתיך". שאני חושב דרכי בכל מה שעובר עלי. ואשיבה רגלי אל ערתיך. פי אין מנוס לברח מהם פי אם אל התורה כ"ל. ועל כן חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצותיך" (ש"ס ט). פי מחמת רבוי המניעות והבלבולים צריכין להודרו לשמור מצוותיו ותברך בנוריות

גדול מאד. וזהו "חבלי רשעים ענרנו תורתך לא שכתתי" (ש"ס ט), הינו אף על פי שחבלי רשעים, שהם הקלפות המונעים והמבלבלים, מתקצצים עלי בכל עת, אף על פירי תורתך לא שכתתי, פי אדרבא, מחמת זה אני מתעורר ומתגבר בכל עת לעסק בתורה שמשטרת מהם כ"ל. וזהו (ש"ס ט) "חצות לילה אקים להודות לך וכו'", הינו פי עקר התקון על ידי קימת חצות כ"ל שאז עסק התורה בבחינת תורת חסד שהוא המוד תורה על מנת לתמדה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל שהוא על ידי שמעוררין נשמות ישראל על ידי התורה שזה געשה יותר בחצות כ"ל. וזה (ש"ס ט): "חבר אני לכל אשר יראוך", פי צריכין לזה להתחבר לראים אמתיים האחווים בצדיקו אמת כדי שייכל עמהם לזכות לבחינת תורת חסד הנ"ל, פי אדם פשוט לבדו בודאי אינו זוכה לזה פי אם פשמותחברים לראים אמתיים בבחינת חבר אני לכל אשר יראוך וכו' וכו'. וזהו "חסדך ה' מלאה הארץ חסדך למדני" (ש"ס ט), הינו שמבקש שזכה לתורת חסד הנ"ל. וזהו חסדך ה' מלאה הארץ, הינו כמו שחסדו יתברך מלאה הארץ, כמו כן בבחינת זאת חסדו ולמדנו, הינו שזכה לבחינת תורת חסד וכו' כ"ל:

כא וזה שאמר רבותינו וזכרונם לברכה (תהלים ל"ב, ו): "על זאת ותפלל כל חסיד אלקי לעת מצא" – זו אשה וחד אמר: זו תורה וכו'. וחד אמר: זה מיתה.

ס"ט

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קעה

וחד אמר: זה קבורה. וחד אמר: זה בית הכפסא (ברכות ה), ואמר שם "הא דאמר זה בית הכפסא" עדיפא מפלהו", הינו מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי. פי פלו חד והפל תלוי זה בזה. על-פי התורה הנ"ל, פי דוד המלך עליו השלום, הוהיר את האדם שיתפלל תמיד להנצל משטף מים רבים שהם המונעים הרבים הנמשכין מתקלפות שהם בחינת הנגדים צואים וכנ"ל. ועל-כן דרשו לעת מצא זו אשה, שהיא בחינת קדשת הזווג, שהיה עקר בחינת (משלי יח, כב) "מצא אשה מצא טוב ופק רצון מה", הינו שזיכה לעורר נשמות ישראל כדי שימשדו לכנו נשמה בהירה וזה, כמו שמבאר שם על דברי רבותינו ז"ל (נדרים כא): "מפני מה תלמודי חכמים אין גניהם תלמודי חכמים וכו'", ועל-כן דרש אידך זו תורה, פי אי אפשר לזכות לזה פי אם על-ידי עסק התורה בבחינת הנ"ל וכנ"ל. ואידך אמרו זו מיתה וקבורה, פי המיתה וקבורה הם לתקן הטא אדם הראשון שאז נמשכו הנגדים הצואים עד שאי אפשר להפטר מהם בשלמות עד המיתה והקבורה שאז יתפלה תהאמא בעפר וכנ"ל, אבל צריכין להתפלל ולבקש על זה כל ימי חייו שזיכה למיתה וקבורה יפה באופן שהיה לו תקון להפשיט ממנו מיד הנגדים הצואים בשעת מיתה וקבורה ולהלבישם בבגדים נקיים ולבנים, פי יש הרבה שצריכין לסבל ענשים קשים וקרים בגיהנם וכו' ונגלגולים רבים קדם שמפשיטין מהם הנגדים הצואים, על-כן

צריכין להתפלל על זה הרבה שזיכה למיתה וקבורה יפה שזיכה להתלבש או מיד בבגדים נקיים. ואידך אמר, זו בית הכפסא ששם עקר הדיקה שדוחין את הפסלת הנמור לחוץ. ועל זה מברכין 'רופא כל בשר ומפליא לעשות'. פי הברור הזה הוא הפלא גדול. אבל צריכין לזה זכיה גדולה שגם ברוחניות יפשיט ממנו הנגדים הצואים כמו שדוחה בגשמיות הפסלת לחוץ ועל-כן אמרו שם, הא דמר וזטרא עדיף מפלהו. פי עקר צריכין להתפלל על זה לדחות הפסלת לחוץ, דהינו להפשיט ממנו הנגדים הצואים שהם עקר השטף מים רבים, פי מהם כל המניעות והבלבולים והעקמומיות שבלב. וכל המסכים המבדילים פנ"ל. וזה על זאת ותפלל כל חסיד אלך. 'חסיד' דיקא. פי אי אפשר לתקן כל זה פי אם על-ידי בחינת חסד, דהינו תורת חסד. ועל-כן צריכין להשתדל להתקרב להצדיק שהוא בחינת חסיד באמת שעוסק תמיד בתורת חסד ללמד תורה על מנת ללמדה לעשות חסידים אמתיים בעולם, פי רק על ידו יכולין לזכות לכל הנ"ל להפשיט ממנו הנגדים הצואים ולזכות לבגדים נקיים וכנ"ל:

כב וזה שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (ברכות ה): "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וכו' אם נצחו מוטב ואם לאו יעסק בתורה וכו'. ואם לאו יקרא קריאת שמע וכו' אם נצחו מוטב ואם לאו יזכר לו יום המיתה וכו'". ולכאורה קשה.

אם פן יזכיר לו תקף יום המיתה, ועוד
הלא אנו רואים רב בני האדם שזוכרים
יום המיתה בפייהם ואף-על-פי-כן עושים
מה שעושים רחמנא לצלן, וכמו שכתוב
(תהלים מז, ט): "ואתרייתם בפייהם ורצו סלה".

אך באמת עקר המלחמה כנגד היצר הרע
הוא רק על-ידי התורה, כמו שאמרו
רבתינו ז"ל (קדושין 5): "אם פגע בך מגול
זה משכח לכות המדרש אם אכן הוא
נמוח וכו'". ועל-כן קראו מגול, כי עקר
התגברותו על-ידי הגויל של הכתובים
הצואים פנ"ל. ונתקון על-ידי מימי התורה
וכו' וכו'ל. וכמו ששמעתי מפיו הקדוש
ז"ל שאמר, נכספתי מאד להמשיך העולם
אל עשייה, והינו שיהיה חיוב לכל אחד
בכל יום ולמד פה וכה פה ערכו וכו'.

ושאלתי אותו או, הלא יש בני-אדם בעלי
עברות רחמנא לצלן?! השיב בלשון גערה
קצת, אין אתה יודע פה הגדול של
התורה וכו'. וכונתו היתה שאפילו מי
שנלמד בעברות חס ושלום, ונדמה לו
שאי אפשר לו לצאת משם. אם אף-על-
פי-כן היה קובע לו שעורים קבועים
לתורה בכל יום ויום היה פת התורה
מתגבר עד שגם הוא היה נתמקן ויוצא

מהם סוף כל סוף. (עניינה בשיחות הר"ן שיהיה ית
שאמר הספרי מעשיות) נמצא, שעקר נצחון היצר
הרע על-ידי התורה, אבל הפעל דבר
מתגבר על האדם על זה בעצמו לבטלו
מהתורה, ואפילו כשאדם עוסק לפעמים
בתורה הוא מתגבר להפילו מזה. ועקר
הסתרתו לדחותו מהתורה חס ושלום, הוא

על-ידי זה בעצמו מחמת שרואה שעוסק
בתורה. ואף-על-פי-כן עדן הרע שלו
בתקפו. על-כן מתנפל עליו הפעל דבר
להסיתו לדחותו חס ושלום מהתורה
לגמרי. אבל מי שמסתכל על האמת
לאמתו ויוצר באמת יום המיתה שסוף כל
סוף יעברו ימי חייו כצל עובר ויצטרף לתן
דין וחשבון וכו'. בודאי לא יסתכל על
הסתת היצר הרע, ויקים דברי רבותינו
זכרונם לברכה לעסק בתורה בכל יום חק
ולא יעבר יהיה אף שיהיה, כי סוף כל
סוף המאור שבת יחזירוהו למוטב. וזה היה
פונת הנקרא הנ"ל שצוה לעסק בתורה או
בקריאת שמע כדי לנצח היצר הרע. ואם
לא שלא נצחו על-ידי התורה. ואז ירצה
היצר הרע להתנפל עליו לדחותו מהתורה
לגמרי מאחר שרואה שאין מועיל לו עסק
התורה לנצח היצר הרע ולפעמים יש
נופלים כל פה עד שדוחה אותם אפילו
מלקרות קריאת שמע על-ידי שמפילו
הפעל דבר בודעתו מחמת רבוי מעשיו
הרעים, כי פה דרכו של היצר הרע היום
אומר לו עשה פה למחר ואמר לו עשה
פה עד שאומר לו וכו'. והעצה על זה.
זכר לו יום המיתה, הינו שזכר יום
המיתה שסוף כל סוף יהיה מוכרח למות.
ואז בסוף הכל בודאי טוב יותר כל מה
שחמץ פזה העולם איזה דבור תורה
והפלה וקריאת שמע אף אם הוא כמו
שהוא. ועל-כן על-ידי שזכר לו יום
המיתה יחזר אל התורה וקריאת שמע
שיתגבר לעסק בתורה בכל יום או על כל

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קעו

פנים יקרא קריאת שמע בכל יום ולא יפל
 בדתו משום דבר. ואז בודאי יזכה סוף
 כל סוף לנצח הוצר הרע. נמצא, שעקר
 נצחון הוצר הרע על-ידי התורה פנ"ל. אך
 מחמת שלא כל אדם יכול לנצח הוצר
 הרע על-ידי עסק התורה בזמן מעט רק
 הרב צריכים להתגבר לעסק בתורה ימים
 ושנים הרבה עד שינצחו ובתוך כך עובר
 על האדם מה שעובר ורוצה הבעל דבר
 להפילו מעסק תורתו מחמת שנדמה לו
 שאין מועיל לו עסק התורה חס ושלום,
 על-כן יזכר לו יום המיתה שסוף כל סוף
 מה יעשה ליום פקדה ועל-ידי זה בודאי
 ישוב אל התורה בכל עת אפלו אם יעבר
 עליו מה. ואז בודאי יזכה לנצח הוצר הרע
 ולהפשיט מעצמו הנגדים הצואים שמהם
 כל הבלבולים והמניעות, כי עקר התקון
 על-ידי התורה שהיא מקור מים חיים
 פנ"ל. נמצא, שפגנת רבותינו זכרונם
 לברכה להזכיר לו יום המיתה כדי שישוב
 אל התורה שעל ידה עקר נצחון
 המלחמה. והמאמר נעוץ סופו בתחלתו
 והבן:

כג על-פי הנ"ל מבאר שצריך כל אדם
 לזכור דעתו תמיד בפרט בעת
 עוסקו בתורה ומצוות שיהיה נמשך עליו
 ההארה מהצדיק האמת שעוסק תמיד
 לעזר ולהאיר שרשי נשמות ישראל על-
 ידי עסקו בתורה פנ"ל, כי זה ידוע ומוכן
 לכל שאף-על-פי שהצדיק עוסק להביא
 הארה והתעוררות אפלו לפושעי ישראל,
 אף-על-פירבן בודאי צריכין לזה גם

אתערוותא דלתתא מהאדם עצמו בבחינת
 (שיר השירים ב, א) "אם תעירו ואם תעוררו את
 האהבה עד שתחפץ" כדוע. וכל מה
 שהאדם מכון דעתו לזה ביותר ועוסק
 בתורה ביותר בודאי נמשך עליו הארה
 ביותר עד שיזכה לשוב לה' ויתברך
 בשלמות בבחינת (שם ב, א) "אני לדודי ודודי
 לי", שכל מה שאני חותר ועוסק יותר
 לחבר את עצמי לדודי שהוא הארת
 הצדיק האמת משרש נשמותי שבתורה
 פנ"ל, כמו בן דודי לי, הינו כמו בן מוסף
 והולך הצדיק להאיר בי בתוספת הארה.
 והו בחינת מצות הדלקת נר חנכה בכל
 אדם בכל דור שצריכין לזכור שעל-ידי
 מצות הדלקת הקדושה הזאת נמשך על
 עצמו ההארה משרש נשמתו שבתורה
 שמאירה בתוך כלל נשמות ישראל
 הכשרים על-ידי עסק התורה של הצדיק
 האמת. שמהארה זאת נדלק ומאיר נר
 חנכה הקדוש. ועל-ידי שמקמין ישראל
 מצוה זאת בכל שנה נמשך על כל אחד
 הארה הזאת על-ידי שעוסק להדליק
 ולהאיר על עצמו הארה הזאת על-ידי
 מצוה זאת, כי זהו בחינת תקן הנש של
 חנכה בכלליות שהיה בימי מתנתהו וכו'.
 וכן געשה הנש בפרטיות בכל שנה בכל
 אדם שכל פעם רוצים להתגבר בחינת
 מלכות וזו הרשעה שהיא בחינת "זון
 מצולה ואין מעמד וכו'" (תהלים סב, א), שהם
 רוצים לכלכל ולכלכל את האדם לגמרי
 מעבודת ה' ויתברך כדי להשפיתם תורתך
 ולהעבירם על חקי רצונך. ועל-ידי גדולי

10

מכתי הַצְדִּיקִים הַקְדוּשִׁים שְׁהָיוּ אוֹ, הַכְנִיעוּ אוֹתָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחַנִיּוֹת, כִּי גַם מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה בְּגִשְׁמִיּוֹת כָּל פֶּה־ם וַיִּנְקָתָם הָיָה עַל־יְדֵי שְׁהַתְגַּבְרוּ עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּלַבְּוִלִים מִבְּחִינַת יוֹן מְצוּלָה וְאִין מַעֲמֵד וְכוּ' כִּנ"ל. וְהַדְּלוֹי הַצְדִּיקִים שְׁהָיוּ אוֹ הַכְנִיעוּם וּבְמַלּוּם עַל־יְדֵי קְדוּשַׁת תּוֹרָתָם וְכוּ' כִּנ"ל וְלֹא דִי שְׁהַכְנִיעוּם אַף גַּם קָבְעוּ הַגַּם לְדוֹרוֹת וְצוּוּ עָלֵינוּ לְהַדְּלִיק גַּר הַנֶּפֶשׁ בְּכָל שְׁנָה. לְהוֹרוֹת שְׁהַמְשִׁיבוּ עָלֵינוּ הָאָרֶז נִפְלָאָה וְתַקּוּן גּוֹרָא לְנַצַּח עַד שְׁפָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו יוֹכֵל לְהַדְּלִיק גַּר הַנֶּפֶשׁ הַקְדוּשׁ בְּבִיתוֹ שְׁעַל־יְדֵי זֶה מִמְשִׁיד עַל עֲצָמוֹ הָאֵרַת הַתּוֹרָה מִשְׁרָשָׁה שְׁנִמְשָׁד עַל־יְדֵי צִדְקֵי אֵמֶת שְׁכָל דּוֹר שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵן לְשׁוּב לַה' וְתַבְרַךְ וְלְהַשִּׁיב אַחֲרֵים בְּתַשׁוּבָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה עוֹלָה הַכְּבוֹד שְׁהוּא בְּחִינַת אֹר וּמִשְׁלִים אֶת הִירְאָה וְכוּ'. שְׁפָל זֶה הוּא בְּחִינַת מִצְוֹת גַּר הַנֶּפֶשׁ כִּנ"ל:

כְּדִי שְׁיַגִּיעַ הָאָרֶז עַל כָּל אֶחָד כִּנ"ל. וְעַל יִשְׂרָאֵל מְכֹל, וְיִקְחוּ אֱלֹדִי שְׁמֹן זֵית יוֹד, כִּי הֵם צְרִיכִין לְהַתְעוֹרֵר מִלְמַטָּה כִּנ"ל, עַל־כֵּן צָרִיד כָּל אֶחָד לִקַּח וּלְהִבְיֵא לְהַצְדִּיק בְּחִינַת שְׁמֹן זֵית יוֹד, הֵינּוּ בְּחִינַת הַטּוֹב שְׁבָדְעָתוֹ וּמַחוֹ שְׁנִקְרָא שְׁמֹן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, כִּי עָקֵר הַבְּרוּר עַל־יְדֵי הַדַּעַת, כִּי בְּלֹא בְּמַחְשָׁבָה אֲתַבְּרוּ וְצָרִיד כָּל אֶחָד לְרֹאוֹת לִקַּח בְּחִינַת שְׁמֹן זֵית יוֹד, הֵינּוּ הַקְּבָדָה טוֹבָה שְׁבָדְעָתוֹ שְׁנִמְצָא בּוֹ עֲדוּן, כִּי אִפְלוּ בְּפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל עֲדוּן נִמְצָא בּוֹ אִיזָה נִקְבָּה טוֹבָה שְׁהִיא בְּחִינַת שְׁמֹן זֵית יוֹד שְׁצָרִיד לְהַכִּין עֲצָמוֹ לְהִבְיֵא לְהַצְדִּיק עַל־יְדֵי שִׁיבְרִיחַ עֲצָמוֹ לְעַסֵּק בְּתוֹרָה וְתַפְלָה וּמִצְוֹת. וְכָל כּוֹנֵנוֹ יִהְיֶה כְּדִי שְׁיִהְיֶה נִתְפָּס בּוֹ אֹר הַצְדִּיק כְּדִי שְׁתַּהַיֶּה נִשְׁמָתוֹ בְּלִקְתָּ וּבְמֵאִירָה כְּמוֹ גַּר מִמַּשׁ בְּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כ, טו)

"גַּר ה' גִּשְׁמַת אֲדָם" כִּנ"ל. וְזֶהוּ, כְּתִיב לְמֵאוֹר, 'כְּתִיב' דִּיקָא, כִּי צְרִיכִין לְכַמֵּשׁ וּלְכַתֵּת הַגּוֹף וְלִסְבַּל כְּמוֹהַ יַגִּיעוֹת גְּדוּלוֹת וּכְמוֹהַ מִינֵי מְרִירוֹת עַד שְׁיִזְכָּה שְׁיִזְכָּל הָאוֹר לְתַפְסֵם בְּנִשְׁמָתוֹ בְּבְחִינַת אֵעָא דְלֹא סְלִיק בַּה גְּהוֹרָא מְכַמֵּשִׁין לָהּ גּוֹפָא דְלֹא סְלִיק בַּה גְּהוֹרָא דִּנְשַׁמְתָא מְכַמֵּשִׁין לָהּ, כְּמוֹ שְׁאִיתָא בְּזִהַר הַקְדוּשׁ. וְכֵן מְבָאָר בְּמִדְרָשׁ בְּפִרְשָׁה זֹאת (שְׁמׁוֹת רַבָּה לֵב, א) שְׁבִשְׁבִיל מַה נִּמְשָׁלוּ יִשְׂרָאֵל לְזֵית, אֵלֶּא מַה הָיִיתָ הָיָה עַד שְׁהוּא בְּאֵילָנוּ מְגַרְגְּרִין אוֹתוֹ וְאַחַר כֵּךְ מוֹרִידִין אוֹתוֹ מִן הָיִיתָ וְנִחַכְמַט. וּמִשְׁחוֹכְמִין אוֹתוֹ מִעֲלִין אוֹתוֹ לְגַת וְנִתְחַיֵּן אוֹתוֹ בְּמִטְחָן וְאַחַר כֵּךְ מוֹחִינִן אוֹתוֹ. וְאַחַר כֵּךְ מִסְפִּין

כַּד וְזֶה, (שְׁמׁוֹת כ, טו): "וְאַתָּה תַּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֱלֹדִי שְׁמֹן זֵית יוֹד וְכוּ'". וְיִקְחוּ אֱלֹדִי דִּיקָא, כִּי מִשָּׁה הוּא כָּלֵל הַתּוֹרָה בְּחִינַת הַצְדִּיק הָאֵמֶת שְׁיִכּוֹל לְעוֹרֵר וּלְהֵאִיר שְׁרָשֵׁי נִשְׁמוֹת שְׁבַתְּוֹרָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְבִיא הָאָרֶז לְכָל אֲדָם שְׁמִשְׁם בְּדִלְקוּן שְׁבַע קִנֵּי הַמְּנוּרָה שְׁהֵם בְּחִינַת כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁכָלוֹלִים בְּשִׁבְעָה כְּתוּב. וְזֶהוּ, 'וְאַתָּה תַּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל'. 'תַּצְוֶה' לְשׁוֹן צִוְּתָא וְהַתְּחַבְּרוּת, הֵינּוּ שְׁאִתָּה תַּצְוֶה וְתַחְבֵּר וְתִיחַד אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, דְּהֵינּוּ שְׁרָשֵׁי נִשְׁמוֹתֵיהֶם שְׁבַתְּוֹרָה

לקוטי הלכות

הלקוטים בציעת הפתח

ארח חיים קעט

אותן בחבלים ומכאיון אכנים ואחר כך נותנין את שמנין כך ישראל וכו', הינו שצריכין לסבל כמה וכמה מיני יגיעות גדולות עד שזוכין להפשיט מעצמו הבגדים הצואים שמהם כל המגיעות פדי שהיה נתקם בו הארת הצדיק בבחינת פתית למאור פנ"ל.

וזהו, 'להעלות נר תמיד', 'תמיד' דיקא שצריכין להכריח עצמו לעסק בתורה תמיד בכל יום כמו שכתוב (יהושע א, ח): "והיית בן יומם וילילה". כי כל פעם חוזרין ונעזרין המגיעות וכו' שהם בחינת הבגדים הצואים. ועל-כן צריכין בכל פעם להתגבר פננדם על-ידי התורה וכו"ל. וזה:

הערת יערך אתו וכו'. "שמנות הרלקת המנורה פננך ארון העדות ששם הלוחות שהם שרש התורה ששם עקר שרשי גשמות ישראל בחינת "תוכו רצוף אהבה וכו'" (שר השדים ג, א). כי עקר הרלקת המנורה פדי להמשיך על ישראל הארת שרשי גשמותיהם שבתורה שגמשיך על-ידי הצדיק וכו"ל שהיה בחינת הרלקת נר חנכה, שהיה בחינת גדל תקף הגם, כי בבית המקדש לא היה יכול להדליק הרלקה קדושה זאת כי אם הכהן בהיכל על המנורה המהורה ועתה על-ידי שהסמטא אחרא שהם בחינת מלכות ון הרשעה רצו לכבול עבודת בית-המקדש לגמרי ולהשפית תורתו וכו' וטמאו כל השמונים וכו' חמל עלינו ה' יתברך ועמד לנו בעת צרותינו עד שנתהפך מהפך אל

הפך, כי אדרבא, עתה על-ידי תקף הגם נתוסף לנו מצוה קדושה שהיא הרלקת נר חנכה בכל שנה שעל-ידי זה זוכה כל אחד מישראל להאיר בביתו בחינת קדושת הרלקת המנורה המהורה שהיא בחינת המשכת התורה משרש גשמותו שגמשיך על-ידי הצדיק האמת פנ"ל. ועל-כן נקמך מיד לפרשה זאת פרשת בנגדי כהנה, כי על-ידי בחינת שמן הנ"ל, בחינת הארת התורה, נטהרין מבגדים צואים וזוכין לבגדים נקיים בחינת בגדים לבנים שהם בחינת בנגדי כהנה פנ"ל:

כה וזהו, (בפסוק ח, ב): "בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות", הינו שהזהיר את אהרן הכהן שהוא שושבינא דמטרוניתא שעוסק לקרב ישראל לה' יתברך על-ידי שגמשיך עליהם הארת הצדיק האמת הנ"ל בבחינת (אבות א, יב) "היו מתלמידיו של אהרן אוהב שלום וכו' ומקרבן לתורה". וזהו, 'בהעלתך את הנרות', ב'שפתצה להעלות ולהאיר את שבעת הנרות, שהם בחינת כלל גשמות ישראל, אל מול פני המנורה' שהיא בחינת הצדיק האמת, בחינת משה, שהוא בחינת פני המנורה פני התורה, כי הוא כלול מכל השבעים הפנים לתורה ועל-כן הוא יכול להאיר כל שרשי גשמות ישראל. ועל-כן הזהירו, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, שכל הפתות שבמקדש שכלולים בשבע פתות כלם יאירו אל מול פני המנורה,

שכלם יכוננו דעתם אל הארת הצדיק האמת שמשם מאיר נשמותיהם וכנ"ל:

כו וזה שנסמך בזכריה (קפ"ט טו) שהוא הפטרת שבת חגכה. נסמך שם מראה המנוחה לענין ויהושע היה לבש בגדים צואים. ואמר, "הסירו הבגדים הצאים וכו'". כי בחינת המנוחה הוא תקון וטהרה להסיר הבגדים הצואים ולזכות לבגדים לבנים בבחינת 'בכל עת יהיו בגדי לבנים ושמן על ראשך אל יחסר' וכנ"ל. וזה בחינת (תהלים קל"ג): "בשמן הפזב וכו' שירד עלי פי מודותיו", שהם בחינת הבגדים, בחינת בגדי הפנה בגדים נקיים וכנ"ל:

כו וזה מה שמבאר בפגנות שעקר הארת נר חגכה הוא על ידי בחינת השם 'נחל' שהוא ראשי תבות ל'הקל' ג'ר ח'גכה, הינו בחינת התורה שהיא בחינת נחל נובע וכו', בחינת 'פנחלים נטו'. שהו בחינת רכבות נחל שמן (מ"ב טו). כי עקר ההדלקה להמשיך קדשת השמן שהוא בחינת קדשת דעת התורה בלי הפסק בבחינת 'ממען המתגבר וכנהר שאינו פוסק' בבחינת 'ושמן על ראשך אל יחסר', דהינו שלא יפסק ויתבטל חס ושלום, מדברי תורה בכל מה שיעבר עליו וכו' וכנ"ל, שהו בחינת 'וזה מעשה המנוחה מקשה זהב עד ורכה עד פרח מקשה היא' (במדבר ה טו), שהוא לשון קשי ועקשנות, שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' מתחלה ועד סוף כמבאר

במקום אחר (לקוטי מו"ק"ו תנינא סימן טח) וכנ"ל. וזהו בחינת (מלבי"ם י"ד) "כד תקמח לא תכלה וצפחת השמן לא תחסר", הינו כנ"ל. וזה 'כד תקמח לא תכלה' על ידי 'וצפחת השמן לא תחסר', כי גמ'שכת ברכה הפך הקללה שהיה על ידי חטא אדם הראשון שאו גמ'שכו הבגדים צואים כנ"ל, כי על ידי בחינת 'וצפחת השמן לא תחסר', בחינת עסק התורה בקביעות נתתקן כל זה כנ"ל:

כח וזה שכתוב בהפטרה הנ"ל בעת שראה מראה המנוחה הקדושה. 'ויעירני פאיש אשר יעור משנתו', כי מראה המנוחה שהוא להביא הארה משרשי נשמות ישראל שבתורה וכו', זה בחינת התעוררות השנה להעלות הנשמות מבחינת 'אני ישנה' הנזכר שם בהתורה הנ"ל. ומחמת זה נאמר אז דיקא, 'ויעירני פאיש אשר יעור משנתו' מחמת שהיה צריך לעסק בהתעוררות השנה שהו בחינת מראה המנוחה כנ"ל:

כט ועל בן נקרא חגכה, כי זה עקר החינוך לבנם לעבודת ה' יתברך על ידי שממשיכין על עצמו ההארה משרש נשמותו שבתורה שגמ'שכת על ידי הצדיק האמת שהו בחינת הדלקת נר חגכה כנ"ל:

ל וזה בחינת מעלת הנוסעים והולכים על קברי צדיקים אמתיים, כי הצדיק שעסק כל ימיו בתורת חסד, דהינו שלמד תורה על מנת ללמדה, דהינו שהיה עוסק

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קפא

בתורה עד שהיה מעורר שרשי נפשות ישראל שבתורה. שעל ידי זה רבים השיב מעוזו והגדיל כבוד ה' ותברך וכו' כנ"ל, זה הצדיק אפלו בשנסתלק עדן הוא עוסק בזה להחזיר כל העולם למוטב על ידי שממשיך על כל אחד הארה משרש נשמתו שבתורה, כי כל צדיק כפי חלקו בתורה. בשנסתלק נסתלק עמו חלקו שיש לו בתורה. ובשביל זה בעת שנסתלק צדיק, אז קשה לומר תורה. מחמת שנסתלק עם הצדיק חלקו שבתורה, כמו ששמעתי כל זה מפיו הקדוש בעת שנסתלק צדיק אחד. והצדיקים הגדולים שכל התורה כלולה בנשמתם בשנסתלקים נסתלק עמם שרש כל התורה שהוא שרש כל נפשות ישראל. אבל אלו הצדיקים הגדולים מחמת אהבתם את ישראל. וכל מיהם מסרו נפשם בשבילם להביא להם הארה משרש נשמותיהם, על כן גם עתה אחרי הסתלקותם, אינם מניחים שיסתלק אור שרש התורה עמם לנמרי רק הם עוסקים גם לאחר הסתלקותם להמשיך ולהאיר בישראל בכל אחד ואחד הארה משרש נשמתו שבתורה. כי כל התורה שהיא כלל נשמות ישראל כלולה בנפש הצדיק בדיע. ועקר גדלת מעלת הצדיק היא שאפלו בשנסתלק למעלה למעלה למקום שנסתלק. יהיה למוטה גם כן להמשיך הארה לכל דרי מטה, כמו שמבאר בהתורה כי מרחמם ינהגם (בלקוטי תניא סימן 102 ע"ג שם) כי הארת נפש הצדיק נשארת על

קברו הקדוש ומאירה בכל העולם העשירה, כמבאר בכתבי האר"י ז"ל. נמצא, בשבאים על קברו ששם הארת נפשו שנסתלקה לשם עם כל התורה שעסק בה כל ימיו ללמוד לאחרים על ידי שהיה מעורר בתורתו שרשי נשמות ישראל שבתורה, בשבאים לשם ממשיכים על עצמו הארה משרש נשמתו שבתורה, כי שם כלולים כל נפשות ישראל ששרשם בתורה וכו'. שעל ידי זה חוזרים למוטב כנ"ל:

לא וזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על חזקתו מלך יהודה (בבא קמא י"ז) "וכבוד עשו לו במזות", שהושיבו ישיבה על קברו והניחו ספר תורה על קברו ואמרו, קים זה וכו'. ומסקו שם אפלו קים אמרינו על שאר צדיקים אבל למוד לא אמרינו, כי חזקה עסק ללמוד תורה לאחרים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פנדרין ד"ה) הנינו כי מחמת שחזקה עסק בתורת חסד ללמוד תורתו לאחרים על ידי שהיה מעורר שרשי נשמות ישראל שבתורה, על כן מגיע לו כבוד הזה להושיב ישיבה על קברו. להורות שקיים ישיבות ובתי מדרשות לעסק בתורה הכל בנוי ומבוסס על קברו, כי משם מאיר הארת שרשי הנשמות ישראל שבתורה שעסק בזה כל ימיו כנ"ל. ועל כן הניחו ספר תורה על קברו ואמרו קים זה וכו'. ולמד וכו'. כי הספר תורה שהניחו על קברו מורה ששרש התורה כלולה בנפשו על ידי

שהיה עוסק בחייו בזה כנ"ל שעל-ידי זה היה מלמד תורתו לאחרים שזהו מה שאמרו עליו למה, כי זה עקר מעלתו מה שהיה מלמד תורתו לאחרים על-ידי שהיה מעורר שרשי נפשות ישראל שבתורה שעל-ידי זה גם עתה מאיר על קברו הארה זאת שגמשה על כל אחד מישראל לעוררו לתשובה כנ"ל שזהו בחינת שהושיבו ישיבה על קברו והניחו ספר תורה על קברו ואמרו למד וכו' כנ"ל. וכל זה דרשו מפסוק ו'כבוד עשו לו כמותו'. כי זה עקר הכבוד בשמלמדו תורתו לאחרים ומחזירים אותם בתשובה שעל-ידי זה עקר הגדלת ועלית כבודו ותפוד כנ"ל כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-פן מגיע לו זה הכבוד בבחינת (שמואל א ב. ב) "כי מכבדי אכבד":

לב וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכונם לברכה (הלוי א): "גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם". וזה שאמרו על פסוק (תקל"ד, ב): "ושבח אני את המתים שכבר מתו וכו'" לענין דוד המלך עליו השלום, שבשעה שבקש שלמה המלך עליו השלום להכניס הארון לבית קדש קדשים דבקו שגרים זה בזה ואמרו עשרים וארבע רגנות ולא נענה, עד שאמר (דברי הימים ב א, כב): "זכרה לחסדי דוד עבדך". כי עקר שלמות קדשת ישראל הוא בשהיית-המקדש בנוי על מכונו. והארון עומד על מקומו בבית קדש קדשים שמשם היה נמשכת הארה לכל אחד מישראל משרש נשמתו שבתורה

שעמדה בבית קדש קדשים על מכונה ועל מעמדה. כי מקדם פתיב, ואהיה מתהלך מאהל אל אהל ובמשכן ולא היה מקום קבוע להארון. ועל-פן לא היתה הארת התורה מאירה כל כך בתכלית השלמות. ועל-פן היה מתנגע דוד מאד למצא מקום להבית-המקדש, כמו שכתוב (תהלים קלב, ד):

"אם אתן שנת לעיני וכו' עד אמצא מקום לה". ועקר הוא מקום הארון שהוא נקדת האבן שתיה שמשם תצא תורה, כמו שכתוב (ישעיה ב, א): "כי מציון תצא תורה", הינו שמשם יוצאת הארת התורה משרשה ומקומה ומאורה באור גדול עד שמגיע ההארה על כל אחד ואחד מישראל כפי שרש נפשו בתורה וכו' ל. ועל-פן בדרו של דוד ושלמה היו צדיקים גדולים, כמו שאמרו רבותינו זכונם

לברכה (שמות רבה טו, א): מחמת שאו היתה מאירה הארת התורה ביותר מחמת שיגע דוד עד שמצא מקום קבוע לארון וכו' ל, כי דוד עסק כל ימיו בתורה בבחינת הנ"ל, בבחינת תורת חסד שהוא בחינת (ישעיה נה, א) "חסדי דוד הנאמנים". כי דוד היה מסיק שמעתה אלפא דהלכתא, כמו שכתוב (שמואל א טו, יח): "וה' עמו" - 'שהלכה כמותו', כמו שדרשו רבותינו ז"ל (סנהדרין עג, ב): כי זה עקר בחינת מסיק שמעתה אלפא דהלכתא, דהינו שינקה על-ידי עסק התורה לעורר שרשי נשמות ישראל שבתורה עד שמגיע הארה על כל אחד מישראל להתחזרו למוטב להורות לו דרך והלוקד איך יזכה לצאת מהרע שלו

דף ק"ח

א

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קפג

ולתקרב לה' יתברך שזהו עקר שלמות פסק ההלכה, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה (אבות א, יז). ועל שם זה נקראים הלכות לשון הליכה כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (גדה עז): "אל האמר הליכות אלא הלכות". הינו שעל ידי ההלכות יזכה לילך בדרך ה' ולשוב אליו יתברך שזהו עקר שלמות עסק התורה שזוכה על ידי הלמוד לשמר ולעשות ולקיים כמו שאנו מתפללים בכל יום, ותן בלבנו בינה וכו' ללמוד וללמוד לשמר ולעשות ולקיים וכו'. וכמו שכתוב (תהלים קיא, י): "שכל טוב לכל עשיהם", 'ללומדיהם' לא נאמר אלא 'לעושיהם' וכו', שלא יהא אדם קורא ושונה ובעט באביו וזרבו וכו', ועל זה צעק דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט, ט): "במה יזכה נער את ארחו לשמר בדרךך". הינו איד וזכין לדרך וארח שעל ידי זה יזכה הנער המנער מכל טוב הרחוק מה' יתברך כמו שרחוק שיזכה גם הוא לשמר בדרךך. ומתחמת שדוד היה מתנגע על זה כל ימיו, על כן זכה באמת למצא מקום הבית המקדש להעמיד הארון על מקומו ומכוננו ולא יהיה מטלטל עוד כפי שאיר הארת התורה משרשה ומקומה בשלמות כפי שניגע ההארה על כל אחד ואחד בפרטיות וכו', אבל בעוונותינו הרבים אף על פי שדוד התנגע כל כך בשביל לחקן נפשות ישראל ופעל וגמר הרבה מאוד כי מצא מקום הבית המקדש להעמיד שם הארון שלא נתגלה עד ימיו,

אף על פי כן עדין התגרה הפעל דבר בישראל עד שהתמאם אחר כך עד שנחרב הבית המקדש, כי זה צריכים לדעת שאף על פי שהצדיקים הגדולים עושים תקונים ונפלאים בכל דור ודור בפרט בחיורי צדיקא כמו דוד וכיצא שעשו מה שעשו לטובת תקנת נפשות ישראל ופעלו וגמרו הרבה מאד, אף על פי כן הפעל דבר אינו מניח את מקומו ומתגרה בישראל בכל פעם יותר ויותר הרבה מאד לקלקל כל התקונים של הצדיקים, אבל אף על פי שהוא מקלקל הרבה מאד, אף על פי כן "אתה מרום לעולם ה'" (ישעיהו צב, טז). כי גדולי הצדיקים מתקנים תקונים ונפלאים כאלה עד שאף על פי שמקלקל אחר כך כמו שמקלקל אף על פי כן נשארת הרשימו של התקון לנצח. שעל ידי זה סוף כל סוף יגמר הצדיק התקון שהתחיל, ועל כן אף על פי שהפעל דבר התגרה אחר כך עד שנחרב הבית המקדש שני פעמים, אף על פי כן מקום הבית המקדש שהוא מקום הארון שמצא דוד נשאר קיים לעולם, כי זה אי אפשר לקלקל בשום אופן, כמו שכתוב (ישעיהו צח, יז): "למה תצדון הרים גבנונים הקר חמד אלהים לשבתו אף ה' ישכן לנצח", כי מיום ששרתה שכינה בבית המקדש לא שרתה במקום אחר, כמו שדדשו רבותינו ז"ל (תנחומא בא טז):

לג ועל כן בשעה שפקש שלמה להקים הארון דבקו שערים וכו'. ולכאורה הדבר תמוה מאד, מה ראוי על

ההארה בקביעות. ויש פה לצדיקי הדור גם עתה להמשיך ההארה משם על כל אחד מישראל עד שיהיו למוטב. ועל-כן חקף בשזכר זכרה לחסדי דוד עבדך וכו' מיד גענה ונפתחו השערים ונכנס הארון על מקומו ומכוננו, כי הכינו שתקון של דוד שגע בתורה כל כך לעורר שרשי נשמות ישראל עד שמצא מקום הארון כנ"ל. זה התקון אי אפשר לקלקל לעולם. ועל-כן הכניסו הארון כדי שיעמד על מקומו המוכן לו לצנח. שעל-ידי זה מאירה הארת התורה גם עתה מאחר שכבר עמד על מכוננו ונשארה הרשימו לצנח, כי מקום הארון נשאר קבוע לצנח וכו"ל. והנה זכרה לחסדי דוד. 'חסדי דוד' דיקא בחינת חסדי דוד הנאמנים שהם בחינת ההלכות, בחינת תורת חסד הנ"ל, הינו מה שהיה לומר על מנת ללמדה בבחינת הנ"ל שעל-ידי זה זכה למצא מקום הארון וכו"ל:

לד וזהו, (תהלים 135, 2): "אוהב ה' שערי ציון מפל משפנות יעקב" ודרשו רבותינו ז"ל: "אוהב ה' שערים המצניעים בהלכה מפל בתי פנסיות ובתי מדרשות" (ברכות ט), והדבר תמוה לכאורה. והלא בכל הבתי מדרשות עוסקים בהלכות. אך הענין הוא על-פי הנ"ל, כי עקר השלמות בשעוסקון בתורה עד שיכולין לעורר שרשי נשמות ישראל להחזירם למוטב שאלו הצדיקים עושין שערים גדשים ופותחין כל השערים שמפבר להתקרב על דם לה' יתברך ולהפיר אותו יתברך. והנה

ככה השערים לסגור עצמן ולכלי להניח הארון לבנם לעמוד על מקומו? וכמה יגיעות יגעו דוד ושלמה וכל ישראל עד שגמרו בנין הבית המקדש ועתה אינם רוצים להניח הארון שהוא עקר קדושת הבית המקדש לבנם לתוכו? אך השערים ראו שלא יתקיים הבנין, כי עתיד לחרב פעמים, על-כן חשבו שאין זה כבוד לארון שיתבסס להבית המקדש ואחר כך יחרב. על-כן דבקו עצמן ולא רצו להכניסו, כי מאחר שסופו לחרב ולא יהיה מקום לארון למה יבנם עתה. וכל מה שאמר שלמה תפלות ורגנות לא הועילו עד שאמר, 'זכרה לחסדי דוד עבדך'. הינו שהזכיר כח זכות דוד המלך שכבר מת ונסתלק. אבל אף-על-פי-כן התקון שלו אי אפשר לקלקל לצנח, כי עקר התקון של דוד הוא מה שמצא המקום של הבית המקדש. וזה אי אפשר לקלקל בשום אופן כנ"ל, כי בשלמא הבנין שבנה שלמה אפשר להחריבו באשר היה פן באמת אחר כך בעוונותינו הרבים, אבל מקום הבית המקדש שמצא דוד זה אי אפשר לקלקל כנ"ל ומאחר שאי אפשר לקלקל זה התקון. סוף כל סוף יגמר דוד שהוא משיח את שלו ויחזיר כל ישראל למוטב על-ידי פת התורה שעוסק להמשיך ולעורר הארת כל נפשות ישראל שבתורה כנ"ל שנה נמשך ביתר על-ידי שעומד הארון על קביעות מקומו בבית המקדש, כי אף על פי שעתיד לחרב אבל מאחר שכבר עמד שם הארון נשאר

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קפה

בחנית 'שערים המצוינים בהלכה'. שעל ידי הלכות התורה נעשים ציונים וסימנים להכיר השערים, כי השערים נעשו על דם פנ"ל. ועל-כן ההלכות הם מצוינים בהשערים, כי על דם נעשו. והו בחנית 'שערים המצוינים בהלכה' שהקדוש-ברוך הוא אוהבם יותר מכל בתי פנסיות ובתי מדרשות, כי לא המדרש עקר אלא המעשה, כי הקדוש-ברוך הוא אוהב ביותר למוד התורה שמביא לידי מעשה, דהינו מי שיכול על-ידי עסק תורתו לעשות ולצון שערים להתקרב על דם לה' ותברך שנהו בחנית 'שערי הבית' המקדש שדרד שם היו מכירין אותו יתברך. כי הבית המקדש הוא בחנית הרעת לדעת אותו ותברך שאי אפשר לדעת ממנו ותברך כי אם על-ידי כמה שערים ופתחים נפלאים שעושים הצדיקים בבחינת (תהלים כד, ו) "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד", דהינו בחנית השערים והפתחים שנעשין ברעת האדם שדרד שם נכנס מלך הכבוד, כי דרך שם נכנס בו השנת וידיעת אלקותו ותברך:

לה וזהו שאמרו שם (בברכות ט) הינו דאמר רבי חייא בר אמי, מיום שחרב בית-המקדש אין לו להקדוש-ברוך-הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד. הינו שזוכה האדם על-ידי ההלכה ליקר בו ארבע אמות על כל פנים שנהו שעור מקומו של אדם, כי כל אדם יש לו ארבע אמות שהם נמשכין מארבע

אזניות הנה, הינו שכל אדם בכל מקום שהוא יש לו בחנית ארבע אמות להתקרב בהם לה' ותברך (עין מזה במקום אחר (חשן משפט הלכות הלכות השתפזן ד, ג)) ואלו הארבע אמות זוכין על-ידי הלכות, על-ידי פת הצדיקים שעוסקין בתורה בבחינת הנ"ל להמשיך הארת הנשמה משרשה שבתורה שנה נעשה בבית המקדש ביותר. ועכשו מיום שחרב בית-המקדש אין לו להקדוש-ברוך הוא בעולמו אלא אלו הארבע אמות של הלכה, הינו מי שזוכה על-ידי הלכות התורה לבחינת ארבע אמות הנ"ל, דהינו למצא לו מקום בכל מקום שהוא להתקרב על דו לה' ותברך, דהינו שנגיע לו הארה מהתורה עד שידע היטב שהאדם בכל מקום שהוא יש לו ארבע אמות, דהינו שיש שם גם-כן מקום ועצה להתקרב לה' ותברך. וזה יקר מאוד בעיני ותברך. ואין לו בעולמו אלא אלו הארבע אמות של הלכה, כי זה עקר גדלתו וכבודו שיתקרבו כל הרחוקים אלו ותברך וכן ל:

לו ועל-כן משה רבנו השתדל ביותר לקח עצמות יוסף, כמו שכתוב (שמות יג, טו): "ויקח משה את עצמות יוסף עמו". כמו שדרשו רבותינו ז"ל: "הכם לב יקח מצות" (משלי י, ח) - 'זה משה' וכו' (סוטה יג, א). כי משה כלל התורה, והוא היה צריך להמשיך הארת התורה ולתנה לישראל, על-כן השתדל ביותר לקח ארזנו של יוסף עמו, כי ארזנו של יוסף שהוא בחנית קצר הצדיק שם מאיר הארת התורה משרשה פנ"ל. ועל-כן היו

שני הארונות מהלכין זה אצל זה שהם ארוננו של יוסף וארון העדות, כי זה תלוי בזה כנ"ל:

לו ונחזור לענין שהתחלנו. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו וזרונם לברכה לענין מהיכן קשרית המוציא. שהשיבו: מהיבא דקדים בשולא, הינו כי גם הבשול והאפיה על האש הוא בחינת ברור, כי מחמת הטא אדם הראשון שיהיה על ידי אכילה. שמחמת זה נפלו כל הדברים אל הקלפה בפרט הלחם. שמחמת זה צריכין בפה וגיעות וקלאכות קדם שמתקנים ומבררים הלחם שיהיה ראוי למאכל אדם. ובשביל זה צריכין הבשול והאפיה, כי על ידי האפיה והבשול באש מבטלין ושורפין הרע הנאחו בהלחם קדם האפיה שמחמת זה אינו ראוי למאכל אדם קדם האפיה, כי האפיה והבשול באש הוא תקון וברור הלחם והמאכל מהקלפה והרע הנאחו בו שנשרף ונתבטל על ידי האש, כי "מהאש יצאו והאש תאכלם" (תקאל טו, י), ועקר התקון הוא על ידי פח התורה שנקראה אש, כמו שכתוב (דברים כג, כט): "הלאו כה דברי באש נאם ה' וקפטיש יפצץ סלע". כי עקר התקון הנעשה על ידי כל הברורים של התבואה והלחם שהם כל המלאכות שעושין בהתבואה והלחם. עקר התקון נעשה על ידי התורה שהם כל המצוות התלויות בכל המלאכות של התבואה והלחם, כי יש עשר מצוות בפת, כגון לא תחרש בשור ובחמור ולא תזרע כלאים וכו' פנובא. וזה, 'ותורתך

בתוך מעי, ופרש רש"י, כל מאכלי על פיד. כי עקר תקון המאכל הוא על ידי התורה כנ"ל. ועל פני צריכין לפרס המוציא מהיבא דקדים בשולא, כי עקר גמר הלחם שיהיה ראוי לאכילה הוא בשעת הבשול והאפיה שאו נגמר ברור התבואה עד שנעשה לחם שראוי למאכל אדם, אבל אחר כך אפילו בשכבר נעשה לחם עדין צריכין ברור גדול בשעת האכילה בעצמה שאו עקר הברור כנ"ל. שבשביל זה נתקשו רבותינו וזרונם לברכה מאד בזה מהיכן לבצע פרוסת המוציא, כי הוא עבודה גדולה מחמת שאו עקר שלמות הברור האחרון וכו' וכנ"ל. ועל פני השיבו שם מהיבא דקדים בשולא, הינו במקום שהקדים הפת להתבשל בתנור שאו נגמר ברור שמבחוץ, דהינו שנעשה לחם גמור שראוי לאכילה. ועל פני בודאי באותו חלק מהפת. שהתחיל לנגמר ברור הלחם שמבחוץ שם צריכין לפרס המוציא כדי לאכל מהפת שאו עקר שלמות הברור האחרון שנעשה בפנים בתוך האדם עצמו שיהו עקר הברור, כי הברור שבקרב האדם צריכין להתחילו במקום שהתחיל גמר הברור של האפיה והבשול שאו נגמר הלחם, כי מאחר ששם הקדים להתבשל ונגמר שם תחלה הברור שמבחוץ קדם לשאר הלחם, בודאי ראוי להתחיל מכאן עקר הברור שבפנים שהוא אכילת פרוסת המוציא. ועל פני שם צריכין לבצע לברפת המוציא שאו מתחיל עקר הברור האחרון

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קפו

שכפנים שנעשה בקרב האדם על ידי האכילה כנ"ל:

לח ועקר התקון הוא על ידי התורה כנ"ל, כי כל התקונים

והברורים שצריך האדם לברור בזה העולם שכלם כלולים ומרמזים בברור הלחם והתבואה כנ"ל, כלם אינם נעשים כי אם על ידי התורה ששם ערש נשמות ישראל שמשם מניע הארה לכל אחד בכל פעם שישוב בתשובה ועסק בעבודתו ותברך

שעל ידי זה מברר ומתקן בכל פעם כפי הברור והתקון שצריך אז וכנ"ל. ועל זה

מרמז גם כן מה שהשיב על השאלה מהיכן קשרית המוציא, מהיכא דקדים

בשולא, הינו שהשאלה היתה איד וכאיה דרך זוכין לפרס המוציא, הינו איד וזוכין

לברר עקר הברור האחרון שהוא בשעת האכילה שאז עיקר הויגעה והעבודה, כי

צריכין לברר הטוב הנפלא מבחינת קיא צואה ממש וכנ"ל שזהו בחינת מה שעובר

על כל אדם ועל כל הדורות בכלל ובפרט שמתפשט הפעל דבר בכל פעם במניעות

ועפויים רבים. בפרט בסוף פשוט צעה לכנס בשלמות לעבודת ה', כי כל זה נמשך

מחמת שצריך כל אדם לברר הטוב מהרע בכמה וכמה מיני ברורים כמו התבואה

והלחם וכנ"ל. ואחר כך ששכבר נשלם בשלמות ברור הלחם, עדן צריכין ברור

האחרון שקשה מכלם שהוא בשעת האכילה עצמה וכנ"ל. וכמו שהוא פענין

האכילה בעצמה, כמו כן הוא בכל עבודת האדם שכל העבודות שעובר את ה'

ותברך בתורה ומצוות כלם הם בחינת ברורים. וצריך לסבל יגיעות אחר יגיעות

ולשבר מניעות רבות ועצומות מאד הנמשכין מהבגדים הצואים עד שזכה

לברר הטוב בכמה ברורים פראוי. אבל עדן יש בחינת ברור האחרון שהוא

בחינת ברור האכילה שאז צריכין לגרש ולדחות הקלפות והספרא אהרא הנאחזין

בהטוב עדן שהוא בחינת הברור הנעשה בשעת האכילה בעצמה וכנ"ל.

116

ועל זה שאלו מהיכן קשרית המוציא, הינו איד וזוכין לזה הברור

האחרון שאז תכלית הברור. ואז מתפשטין המניעות והבלבולים על האדם כמו

שמתפשטין עד שיש שנדמה להם שאי אפשר לעמד בנגדם. ומתכות זה רבים

נכשלו ונפלו פשהגיעו סמוך לגמר שלמותם. וכמו שאמר רבנו ז"ל שיש

שהוא כבר אצל הפתח וחזור משם. ויש שאז מתפשטין בנגדו כל כך וכו' כמו

שמבאר בלקוטי תנינא (בפינו טו). וכל זה נמשך מבחינת הנ"ל. ועל זה היתה

התשובה, מהיכא דקדים בשולא, הינו במקום שהיתה התחלת התקון והברור

שנקרא בשם בשול, כי גם כל שאר הברורים והתקונים של התבואה נקראים

בשם בשול. כי צמיחת התבואה נקרא גם כן בשם בשול כמו שרגיל בדברי

רבותינו וכוונם לברכה לקרא גדול הפרות והתבואה בשם בשול, כמו שאמרו,

מושעה שמתחילין להתפשט באילן, וכיצא בזה הרבה, הינו שהשיבו שעקר

התקון והברור בסוף הוא ממקום התחלת התקון שהוא על-ידי התורה שעל ידה עקר התקון מתחלה ועד סוף. וצריך האדם להיות חזק מאוד לעמוד על עמודו לבלי להתרשל מדברי תורה חס ושלום, בכל אשר יעבר עליו. ואף-על-פי שראוי שמתפשטין כנגדו כמו שמתפשטין, אל יניח את מקומו ויתגבר בכל פעם מחדש לעסק בתורה ותפלה, פי "ראת ה' טהורה עמדת לעד" (תהלים יב, ט), הינו שהתורה שנקראת 'ראת ה' טהורה היא עומדת לעד ובכל מה שעובר עליו יוכל להתגבר על-ידי התורה. וכמו שהתחלת התקון הוא על-ידי התורה, כמו כן הוא הגמר שזהו בחינת מתיבן קשיות המוציא, מתיבא דקדים בשולא, שהברור האחרון שהוא בחינת בציעת פרוסת המוציא שהוא קשה מאוד צריך שיתנה ממקום התחלת הבשול והברור שזהו בחינת 'מתיבא דקדים בשולא', דהינו ממקום שהתחיל הברור והתקון שהוא על-ידי התורה שקדמה לעולם שמשם התחלת כל התקונים. ומשם גמר כל התקונים עד הסוף האחרון פי 'ראת ה' טהורה עמדת לעד':

לט וזה שנתברך יוסף הצדיק (דברים לג, ט):
 "מברכת ה' ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת וממגד וכו'. וממגד וכו' ומראש הררי קדם". שברכו בכל מיני מגדים שהם בחינת כל מיני ברורים שמתברר הטוב והמתקנות שבמאכל שהוא בחינת מגד שזה עקר

הברכה בחינת 'מברכת ה' ארצו' שיוצא מהקללה של חטא אדם הראשון. ועל-פני סים 'ומראש הררי קדם'. ופרש רש"י, שהרריה קודמין להתבשל פרותיהן, הינו שכל הברורים של המאכלים שהם בחינת כל המגדים הנ"ל כלם געשים ונגמרים ממקום שהתחיל התחלת התקון שזהו בחינת ומראש הררי קדם ממקום שהתחיל ראשית בשול הפרות, כמו שפרש רש"י שהם קודמין להתבשל וכו', שכל זה מחמת כח התורה שנקראת קדם - שקדמה לעולם כמו שכתוב "מראש מקדמי ארץ" (משל ח), ויוסף ששומר את התורה וזה לזה שהררי ארצו קודמין להתבשל ומשם נמשכין כל בחינת המגדים הנ"ל שהם בחינת ברור הטוב בברור אחר ברור עד משלום הברור האחרון, כי כלם געשו ונגמרו על-ידי כח ההתחלה בחינת ומראש הררי קדם, הינו על-ידי התורה שמשם התחלת התקון ומשם הגמר כנ"ל, על-פני צריכין להתחזק לעסק בתורה ועבודה תמיד אף אם עבר עליו מה ואו גודאי וזה לאחריית טוב לגמר התקון והברור וכו"ל:

מ ועל-פני יוסף נתקא נתברך גוה. פי עקר קבלת התורה על-ידי יוסף, כמו שכתוב: 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו' וכו"ל. פי יוסף וזה בשלמות להפשיט מעצמו הכגדים הצואים על-ידי שעמד בגסיון בגדה שפחה גויה וזנה שמשם עקר הכגדים הצואים כנ"ל. ויעקב אבינו מחמת שראה צדקת יוסף, על-פני

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קפט

אמר: "פתנת בני חיה רעה אכלתהו וכו"^(בראשית ל, ט) ודרשו רבותינו ו"ל (בראשית רבה ה, ט) שמרפז שנתגרה בו אשת פומפר, ולכאורה תמויה מה ענן זה אצל זה, מה ענן סמיכות פתנת בני - לחיה רעה אכלתהו שהוא על התגרות אשת פומפר?⁽¹⁾

אך על-פי הנ"ל מבאר היטב. כי תכף כשראה שפתנת יוסף מלכלכת בךם אז הבין שעדן מתגרון בו הבגדים הצואים שעקר התגרותם באדם הוא פתאות נאוף. ועל-כן אמר אז 'פתנת בני חיה רעה אכלתהו' שהיא התגרות אשת פומפר שהיא גדה שפחה גזיה זונה, שהם עקר הבגדים הצואים כנ"ל.

וזה שכתוב שם פעת הנסיון (בראשית ל, ט): "ותתפששו בגנודו". 'בגנודו' דיקא, כי רצתה להתאחו בבגדיו חס ושלום, כדי שיתלבש חס ושלום בבגדים צואים, אבל יוסף הצדיק עמד בנסיון ולא רצה לטמאות נשמתו על-ידי בגדים צואים הנמשכין על-ידי נאוף. ועל-כן, 'וגעוב בגדו בידה ויגם ויצא החוצה'. ואז דיקא באותה הרגע הפשיט מעצמו בשלמות כל אחיות הבגדים הצואים שהיו נאחזין בבגדיו. כי אפלו הצדיקים הגדולים כל זמן שלא עמדו בנסיון פראוי להם עדן יש בהם איזה אחיזה מהבגדים הצואים, ועל-כן כשעמד יוסף בנסיון אז דיקא הפשיט מעצמו בחינת אחיות הבגדים הצואים בבחינת 'געוב בגדו בידה ויגם' וכי. שהבגד שהיה לה אחיזה בו עוב

(בראשית ל, ט): "ועשה לו פתנת פסים", בחינת בגדים נאים, בגדים נקיים. והו' כי בן זקנים הוא לו ועשה לו פתנת פסים. כי הא בקא תלא. שמחמת שהיה לו בן זקנים - בר חכים, שכל מה שקבל משם ועבר מסר לו, דהינו שמסר לו כל חכמתו ותורתו, על-כן, 'ועשה לו פתנת פסים'. בחינת חלוקא דרבנן, בחינת בגדים נקיים שזוכין על-ידי התורה וכנ"ל. אבל אחיו נתקנאו בו בזה, וגם רבותינו זכרונם לברכה הקפידו על יעקב אבינו בזה, כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (שבת י, א) לעולם אל ישנה אדם בנו וכי' שבשביל משקל שתי סלעים מולת נתנגלגל הדבר וכי, הינו שעדן היה קרם הזמן. כי עדן היה צריך לעבר על יוסף מה שעבר נסיונות רבות. ועל-כן היה צריך להמתין מלהלבישו בבתנת פסים עד שיברר עצמו בשלמות מבחינת אחיות הבגדים הצואים על-ידי שעמד בנסיון. ובשביל זה נתקנאו בו אחיו, כי גם הם היו בעלי רוח הפגש וראו שעדן הבעל דבר מתגרה בו וטענו וסברו שאינו נקי כלל מאחיות הבגדים הצואים על-כן התקנאו על שעשה לו אביו פתנת פסים. ועל-כן 'ויפשיטו את יוסף את פתנתו את פתנת הפסים וכי, ומטבולו אותו בדם' (בראשית ל, טא), להורות שעדן יש בו אחיזה הלכלכים הנמשכין מהבגדים הצואים. ועל-כן כשהביאו את הפתנת המלכלכת בדם אל יעקב אביהם, על-כן 'ויקרא יעקב שמלתיו וישם שק במתניו וכי'. ואז

בגדה, והפשיט את עצמו מבגדים אלו בשלמות, ואז זכה אחר כך לבגדים נקיים ויקרים בבחינת "וילבש אתו בגדי שש וכו'".¹ וכמו שאיתא בזהר הקדוש יוסף מודה נטל וכו'. ומגדל עצם צדקתו שעמד בנפיון פנה זכה להמשיך בחינת בגדים נקיים לכל אחיו בבחינת "לכלם נתן לאיש חלפות שמלתו וכו'".² שמרמז שהיה לו פח לתקן פלם להמשיך להם בחינת בגדים נקיים. ועל-כן "ולבגמון נתן וכו' וחמש חלפת שמלתו", שמרמז על בגדי פתח הגדול שהיה מוחליף בגדיו חמישה פעמים ביום כפוד בשנכנס לבית-המקדש שהיה בנוי בחלקו פמוכא (מגלה כו).³ כי עקר בחינת בגדים נקיים - בגדים לבנים זכה הפתח הגדול. שעל-ידי זה היה מכפר על כל ישראל וכו'.⁴ ועל-כן כל גדלתו של יוסף היה על-ידי פתרון חלומות, כי זכה לברר נשמתו מבחינת אני ישנה הנ".⁵ ועל-כן היה יודע לפתור חלומות שבשנה. כי זכה לברר השנה, ועל-כן עלה לגדלה על-ידי פתרון חלום פרעה שהיו בענין שבע שני השבע ושבע שני הרעב. כי עקר הברור הוא בבחינת ברור האכילה והשביעה שהוא בחינת ברור שבע שני השבע משבע שני הרעב. ועל-כן נתן עצה ויצברו בר וכו'. והנה האכל לפקדון. ואיתא שב"ד מרמז על ר"ב (מאתם ושמונה) ניצוצות מהרפ"ח (מאתם שמונים ושמונה) ניצוצות, שברר יוסף במצרים, כמו שכתוב, "ויצבר יוסף ב"ר וכו'". פמוכא. הינו שיוסף הצדיק נתן עצה לכל מי שרוצה לחיות על נפשו.

שיקבץ את כל אכל שבע שנים הפזבות וכו', הינו בעת שמתעורר איהו טוב באדם שהוא מבחינת שבע שני השבע. או יודרו חכה לצבר ולאסף אכל השנים הפזבות שיהיה אצלו לפקדון לימי הרעב, הינו שימחר לחמף תורה ותפלה ומעשים טובים כל מה שיוכל בעת הפזובה, כמו שכתוב (קהלת ב, י): "כל אשר תמצא יודך לעשות בכחך עשה וכו'", כדי שיהיה לו לפקדון לימי הרעב חס ושלוש, שהם בחינת הימו רע שצריכו לעבר על האדם שאז יוכל להחיות את עצמו בהטוב שקבץ בתחלה בימי עשוריו. ועל-כן היה עקר קיום ישראל בגלות מצרים על-ידי יוסף הצדיק, כמו שכתוב (בראשית מ, ה): "כי למחרת שלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ וכו'". כי גלות מצרים, וכן כל הגלויות, בפרט גלות האחרון המור הזה שכלם מכנים בשם גלות מצרים פמוכא במדרש (בראשית רבה טו, ד), בכלם לא היה אפשר לנו להתקיים לולא ה' עזרתה לנו שהקדים רפואה למכה ששלה לפנינו צדיקים נוראים כאלה שעמדו בנסיונות רבים אין מספר שהם בחינת יוסף הצדיק שהם ממשכים עלינו הארות משרש נפשותינו שבתורה בכמה וכמה דרכים נפלאים לחיותנו ביום הזה בבחינת לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדלה, אמון ואמון:

מא ועל-כן קורין ענינים אלו של יוסף חס. בימי העגה, כי אז צריכו להמשיך בחינת בגדים נקיים על-ידי שמן

שֶׁם עַד שֶׁיֵּצֵאוּ מִשָּׁם וְיַעֲלוּ אֶת הַכְּבוֹד, בִּי עֵקֶר הַגְּלוּת הוּא מִה שֶׁהַכְּבוֹד דִּקְדָּשָׁה נִפְלֵ אֲלֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה בַּנְּ"ל. וְעַל-כֵּן אָמַר לָהֶם, וְהִדְרַתְּם לְאָבִי אֵת כָּל כְּבוֹדִי וְכוּ' שְׁנֵם עִתָּה וְכִיתִי לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד, וְעַל-יְדֵי זֶה אֵין לְהַתְּרֵא מֵהֶם עוֹד, כִּי בָּחַו וְיָכְלוּ לְהִתְקַיֵּם עַד הַגְּאֻלָּה עַד שֶׁיִּחְזֹר הַכְּבוֹד לְיִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת:

מִדּוּ וְזֶה בְּחִינַת מַעֲלַת קְבִיעוּת מְקוּם לִסְעֵדָה, שֶׁבְּשִׁקְבֵעוּ מְקוּם אִין דִּיקָא אֶחָד פּוֹטֵר אֶת חֲבֵרוֹ בְּכַרְפַּת

הַמּוֹצִיא וּבְכַרְפַּת הַמְּזוּן, אֲבָל אִם אֶכְלוּ מִפְּזָרִין בְּלֹא קְבִיעוּת אֵין אֶחָד פּוֹטֵר אֶת חֲבֵרוֹ, כְּמִבְּאֵר בְּשִׁלְחֹן עֵרֻד כְּמִה דִּינִים בְּזוֹה (בַּסִּיּוֹן ס"ב) כִּי כָּבֵד מִבְּאֵר שֶׁכָּל הַבְּרוּרִים

הֵם בְּבִחִינַת בְּרוּר הַלְחָם וְהַתְּבוּאָה שֶׁצָּרִיכִין לְבַרְרֵם בְּכְמִה וּבְכְמִה בְּרוּרִים זֶה אַחֵר זֶה, וְעַקֵּר הַבְּרוּרִים בְּשִׁלְמוֹת הוּא בְּסוּף בְּשַׁעַת הָאֵכִילָה בְּעֶצְמָה וְכוּ' וְכַנ"ל.

וְעַל-כֵּן צָרִיד הָאֵדָם לְהִיּוֹת חוֹק מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת ה' וְצָרִיד לְהִיּוֹת עֲקָשׁוֹן גְּדוֹל מְאֹד בְּעִבּוּדַתוֹ מִחַמַּת שֶׁכָּבֵל פְּעַם מִתְּבַרְרִים הַבְּגֵדִים הַצּוֹאִים שֶׁצָּרִיכִין כְּמִה וּכְמִה מִיַּי גִּיעוּת וְלִסְבֵּל כְּמִה וּכְמִה מִיַּי מְרוּרוֹת וְעֲקָמִימוּת וּבְלִבּוּלִים וְהַתְּנוּרוֹת הַרְבֵּה עַד שֶׁזוֹכִין לְהַפְּשִׁטָּם, מִה שְׂאֵי אִפְשָׁר לְבָאֵר וּלְפָרֵשׁ כָּלָל, כִּי הַהַתְּנוּרוֹת שֶׁלָּהֶם וְהַמְּנוּעוֹת וְהַהֲסָחוֹת וְכוּ', מִשְׁתַּנְּיִם בְּכָל עַתָּה וּבְכָל אֵדָם עַל-כֵּן צָרִיכִין לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פְּעַם בְּהַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹל מְאֹד, אֲבָל לֹא הֵיחָ אִפְשָׁר לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמוֹ

הַמְּנוּרָה שֶׁהוּא דַעַת הַתּוֹרָה בְּבִחִינַת 'כָּבֵל' עַתָּה וְהִי בְּגֵרִיד לְבָנִים וְשָׁמֶן עַל רֹאשׁוֹ אֵל יִחְסֹר, שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲנֻכַּת הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ שֶׁשָּׁם עֵקֶר קְבִיעוּת הַתּוֹרָה וְכַנ"ל. וְכָל זֶה נִעֲשֶׂה בְּכַח הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף הַצְּדִיק עַל-כֵּן קוֹרִין זֹאת חֲנֻכָּה:

מִכּוּ וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת כְּרַפַּת הַמּוֹצִיא, צָרִיכִין לְמַן שְׁתֵּי דָיו עַל

הַפֶּת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם עֵשֶׁר אֲצִבְעוֹת כְּנֶגֶד עֵשֶׁר מִצְוֹת הַתְּלוּיוֹת בַּפֶּת וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּשִׁלְחֹן עֵרֻד (אַרְבַּע חַיִּים סִיּוֹן ס"ב קַעוּף ס"ד), כִּי עֵקֶר הַתְּקוּן וְהַבְּרוּר שֶׁל הָאֵכִילָה הוּא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה בַּנְּ"ל. גַּם הָעֵשֶׁר אֲצִבְעוֹת הֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה, הֵינּוּ בַּנְּ"ל:

מִגּוּ וְעַל-כֵּן אִסוּר לְהִיגֹב בְּזִיוֹן בְּאֶכְלוֹן וּבְפִרְטָה בַּפֶּת, כִּי עֵקֶר תְּקוּן

וּבְרוּר הָאֵכִילָה הוּא בְּבִחִינַת עֲלִיַּת הַכְּבוֹד מְזִילוּתָא דְּגִלוּתָא כְּמִבְּאֵר לְעִיל, וְעַל-כֵּן אִסוּר לְבִזְיוֹתָם. וְעַל-כֵּן עַל-פִּי רַב בְּשִׁאֲחָד רֹצֵף לְכַבֵּד אֶת חֲבֵרוֹ הוּא מְכַבְּדוֹ בְּאִיָּה דְּכַר מֵאֲכָל וּמִשְׁקָה כִּי שָׁם עֵקֶר הַכְּבוֹד בְּבִחִינַת 'שִׁלְחֹן מְלָכִים' מְלֶכֶד הַכְּבוֹד' וְכַנ"ל. וְזֶה שֶׁאָמַר יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מ"ג, י'): "וְהִדְרַתְּם לְאָבִי אֵת כָּל כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם",

'כְּבוֹדִי' דִּיקָא שְׂוָבָה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד דִּקְדָּשָׁה בְּמִצְרַיִם, וְעַל-כֵּן 'וְהִדְרַתְּם וְהִדְרַתְּם אֶת אָבִי הַנֶּהָד', כִּי אֵין לוֹ לְהַתְּנוּרָא עוֹד מִזְּהַמַּת מִצְרַיִם שֶׁלֹּא יִתְגַּבְּרוּ עַל בְּזִיוֹ. מֵאַחַר שֶׁכָּבֵד הִקְדַּמְתִּי לְפָנֵיהֶם וְכִיתִי לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד מְזִילוּתָא עַל-כֵּן בּוֹדֵאֵי מַעֲמָה וְיָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַיֵּם

לגדל ההתנגדות בלי שעור. לולי ה' עזרתה לנו שהמל עלינו והקדים רפואה למכה ונתן לנו את התורה על-ידי משה רבנו עליו השלום, ושלח לנו צדיקים נוראים שעשו תקונים ונפלאים עד שקבעו מקום לתורה שנה בחינת דוד שהוא בחינת משיח שיגיע כל ימיו עד שמצא מקום לה', דהינו מקום הבית המקדש שהוא מקום הארון, כי עקר הכניעתם בכל פעם הוא על-ידי התורה כנ"ל. על-כן צריכין שתהיה התורה קבועה בקביעות גדול כדי ששכל פעם יוכל לברח אל התורה בכל מה שיעבר עליו, שהיה בחינת קביעות בתי מדרשות לתורה, בחינת קביעות הישיבות של הצדיקים אמת שהם בחינת מקדש מעט, כי צריכין לעשות מקום קבוע לתורה כדי שעל-ידי זה יוכל כל אחד לברח בכל פעם אל התורה בכל מה שיעבר עליו, כי קביעות התורה תתגבר ותעמד כנגד כל המונעים וכו'. כי עקר ההתנגדות על-ידי התורה כנ"ל:

וזה בחינת (הקלה יב) "דברי חכמים פדרבנות וכמשמרות נטועים בעלי אספות וכו'". ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (מבוא פירושו רש"י) מה מסמר קבוע, אף דברי תורה קבועים וכו'. (עין פירושו רש"י שם) הינו כנ"ל שצריכין שתהיה קביעות גדול להתורה כדי שיוכל לעמוד בכל פעם נגד המונעים העצומים ולשוב אל הדרך הישר והאמת בכל פעם. והיו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (בפסוק דבר ד, ד) על פסוק זה, 'דברי חכמים פדרבנות' וכו', מה

109 ק"ל
 דרכן מכון את הפרה לתלמיה, אף דברי תורה מכונין את האדם וכו', הינו שצריכים להנהיג ולהדריך את האדם בכל פעם לכונן לדרך הישר בכל פעם כמו שמנהיגין את הפרה בדרך ממש בכל פעם שהיא רוצה להטות ראשה לאיזה דרך אחר מן הצד מלמדו אותה בדרך שמתה ותכון הדרך לתלמיה. כמו כן ממש צריכים להנהיג ולהדריך את האדם מחמת שכל פעם מתעוררים ומתנגדים עליו מה שמתנגדים ומתגרים בו מאד מאד. על-כן צריכין בכל פעם לחקוק ולהדריכו לכונן לדרך הישר. וזה נעשה על-ידי בחינת 'וכמשמרות נטועים', דהינו דברי תורה הקבועים. שעל-ידי שיש בחינת בתי מדרשות וישיבות קבועים לדברי תורה על-ידי זה יכולים לכונן בכל פעם לדרך הישר כמו הפרה לתלמיה בדרך כנ"ל. והיו 'וכמשמרות נטועים בעלי אספות', 'בעלי אספות' דיקא. הם בחינת הצדיקים הגדולים שיכולים על-ידי עסקם בתורה לעורר שרשי נשמות ישראל שבתורה שהם נקראים בעלי אספות, כי הם מאספים ומקבצים הנשמות יחד ומונחם ומחדש שעל-ידי זה נולדים נשמות הגרים ומאירים ומתעוררים נשמות הפושעי ישראל בתשובה כנ"ל. ואלו הצדיקים דיקא עושים קביעות לתורה בבחינת 'וכמשמרות נטועים בעלי אספות'. מה מסמר קבוע' וכו', כי הם דיקא מטהרין את האדם בכל פעם מבחינת התגרים

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים

קצנ

הצואים וממשיכין לבם לשוב בכל פעם אל התורה ברתחוקות וגלא מאד, כי בכל פעם ממושיכין עליהם הארה חדשה משרשי גשמותיהם שבתורה שעלידי זה נתעוררין בכל פעם מחדש לשוב לה' ותברך אף אם עובר עליו מה שעובר, כי עקר ההתחזקות בכל פעם הוא עלידי התורה, דהינו עלידי שרשי גשמות שבתורה שנתעוררין ומאירין בכל פעם עלידי גדולי הצדיקים שהם בחינת בעלי אספות וכו' כנ"ל וזהו, נתנו מרעה אחר, זה בחינת גדל השלום שגמשד עלידי זה כמבאר בתורה הנ"ל שמתחלת להמשיך שלום וכו', עני שם. כי כן פרש רש"י שם על פסוק זה, נתנו מרעה אחר. שאף על פי שאלו מטהרין ואלו מטמאין אלו מחיבין ואלו וכו', כלם נתנו מרעה אחר וכו', עני שם. הינו בחינת שלום גדול שנעשה עלידי עסק התורה בבחינה הנ"ל, דהינו עלידי שפעוררין שרשי גשמות ישראל שבתורה שעלידי זה נעשין גרים ובעלי תשובה ומעוררין אותם בכל פעם עלידי עסק התורה בבחינה הנ"ל עד שגשארים קמים וקבועים על עמדם ונתגדל כבוד ה' ותברך על דם בכל פעם ונשלם היראה שעלידי זה נעשה שלום כמו שבבאר שם, עני שם:

מה ועל לבן בשקובעין מקום לאכילה אחר פוטר את חברו בכרבה, כי עלידי קביעות מקום מקבלין

כח ברור האכילה מבחינת מקום קביעות התורה שגמשד מבחינת קביעות מקום הארון שמצא דוד. ששם עקר שלמות ברור האכילה, כמו שכתוב (דברים יב, ז): "ואכלתם שם לפני ה' אלהיכם וכו'". וכל מה שאוכלין בכל מקום שהוא צריכין לקבל כח הברור משם שזהו בחינת מצות ברפת המזון שהוא לברך על ארץ ישראל ששם מקום בית המקדש, כמו שכתוב (ש"ת ט, ז): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה וכו'". ועל לבן צריכין קביעות מקום לברפת המזון והמוציא כי הם דברים הפועלים ברכה במקומן, ואז דיקא אחד פוטר את חברו, כי אז נמשך כח הברור מבחינת קביעות מקום התורה הנ"ל שמשם עקר שלמות הברור בכל הבחינות עד תכלית הברור האחרון שהוא בשעת האכילה בעצמה. ועל לבן אז דיקא אחד פוטר את חברו, כי שם נכללים הגשמות זה בזה עלידי עסק התורה הנ"ל של הצדיקים שהם מעוררים שרשי גשמות ישראל שבתורה שהם בחינת בעלי אספות וזהו בחינת קביעות מקום הארון, כי שם כלולים כל שרשי הגשמות, כמו שכתוב (ש"ת השנים ג, ז): "תוכו רצוף אהבה וכו'". ועל לבן אז אחד פוטר את חברו מחמת שהגשמות נכללים זה בזה שזה נעשה עלידי בחינת קביעות מקום דיקא שהוא בחינת קביעות מקום לתורה שגמשד עלידי בחינת בעלי אספות דיקא כנ"ל:

הלכות דברים הנוהגים בסעדה

מו וזה בחינת הדין שכתוב בשלחן ערוך בסיומן קעה, שדברים הטעונים ברכה לא תריהם במקומם אם שנה מקום אינו צריך לברך. כמו שפסק הרמ"א פ"ב חסדא שאמר מאי טעמא לקבעא קמא קהדר. כי זה עקר שלמות האדם שיהיה קבוע כל כך בתורה ועבודה שכל מקום שיהיה בכל שני מקומות שבעולם מפלס יחזר תמיד למקומו הקבוע שהוא קביעות התורה ששם עקר המנוחה והקביעות, כי זה דויע למו שיש לו שכל מעט בקדקרו שהאדם אין לו שום מנוחה כלל בזה העולם והוא תמיד נע ונד ומבלבל אפלו בשיושב בביתו, כמו שכתוב (פיוס בתפלת יום כפור): 'ימים לא ינוח לילה לא ישכב וכו', ואין שום מנוחה וקביעות להאדם כי אם בשעוסק בתורה ועבודה ששם עקר המנוחה והנחלה. אבל צריכים להשתדל מאד להתקרב לצדיקו אמת שהם יכולים לקבעו בקביעות גדול בתורה שאפלו אם יהיה במקום שיהיה בגשמיות ורוחניות לא יהיה נדחה לגמרי חס ושלום, רק מפל המקומות שבעולם ישוב אל התורה והעבודה בבחינת (סבתא א. ה) "הלך אל דרום וסובב אל צפון ואל מקומו שואף זורח הוא שם". שכל מקום שילך ויסבב אל מקומו ישאף לזרח שם בבחינת (שם י. ה) "אם רוח המושל תעלה עליך מקומך אל תנח", שזהו בחינת קביעות מקום הבית המקדש ששם מקום קביעות

התורה, כי מקדם נאמר (דברים יב. ט): "כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה וכו'" עד אשר "ועברתם את הירדן וכו'" ויהיה בהניח ה' אליהו וכו'". "ויהי המקום אשר יבחר ה'" שהוא מקום הבית המקדש וכו' שעליו נאמר (תהלים קלב. ד): "זאת מנוחתי עדי עד וכו'" שזהו בחינת קביעות פתי מדרשות הנ"ל שימשוך דעתו תמיד אל קביעות התורה בבחינת לקבעא קמא קהדר. שמפל שני מקום שהוא יחזר תמיד אל התורה. וזהו בחינת (תהלים יא. א) "בה' חסיתי איד תאמרו לגפשי נודי הרכם צפור", עין פרוש רש"י שם שפרש לעגו שנתגרש מארץ ישראל. עלכן הוא אומר בה' חסיתי שיחזרני להסתפח בנחלתו איד תאמרו אתם טורדי לגפשי גדי הרכם וכו', הינו שדוד אומר מאחר שאני חוסה בה' ואני מקוה ומצפה ומיחל ומחכה בכל עת וממשיך רצוני תמיד לשוב לקביעות התורה שהיא בחינת הר ששם מקום קביעות הארון בדר המזרחה, עלכן איד תאמרו לגפשי גדי וכו', כי איני נע ונד מהתורה לעולם, כי בכל מקום שאני שם, דעתי תמיד לקביעות התורה שהיא בחינת הבית המקדש ובנ"ל. ועלכן נקרא הבית המקדש "בניו לתלפיות" - תל שהפל פוגין ומסתפלין אליו (ברכות ט). כי כל רעותין תקועין תמן שזהו עקר ההתחזקות שכל מקום שהוא. יפנה מחשבות לבו ויסתפל אל מקום קביעות התורה שהוא בחינת לשפת הגוית שבבית המקדש

16.01.01

לקוטי הלכות

הלכות בציעת הפת ה

ארה חיים קצה

ששם היו עוקקין גדולי הצדיקים בתורה שעל זה נאמר מקרא זה (שיר השירים ה, ד): "כמגדל יוד צוארדך בנוי לתלפיות", כמו שפרש רש"י שם, ענין שם. וזהו 'צוארדך', שהוא לשפת הגזית שהיתה חזקן ומבצרן של ישראל, ואותו המגדל בנוי לתלפיות בנוי לגוי להיות הכל מסתכלין בו וכו', ענין כל זה בפרוש רש"י שם הינו כנ"ל:

מן וזוה, (שמות י"א, א): "וישמע יתרו". 'מה שמועה שמע וכו', קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, וכן נסמך פרשת יתרו לפרשת בשלח שמדברת מקריעת ים סוף ומסתמכות במלחמת עמלק, כמו שכתוב (שם י"א, טו): "מלחמה לה' בעמלק מדר דר". כי עמלק הוא עקר זחמת הנחש, כמובא, הינו בחינת כלל כל המונעים והמעכבים וכו' מן הקדשה, שבאים מהבגדים הצואים שגומשכין מזהמת הנחש. ועל-כן קלפת עמלק הוא אורב תמיד על כל אחד מישראל בכל עת שרוצה להתקרב אל הקדשה והוא מתגבר בכל פעם מתדוש ועל-כן צריך ה' יתברך בעצמו, בכיכול, ללחם עמו בבחינת 'מלחמה לה' בעמלק מדר דר', ועקר התגברותו היא על הגרים ובעלי השוכה שעליהם מתגברים מאד המניעות וכו' הנמשכין מהבגדים הצואים שהם בחינת זחמת הנחש שהוא קלפת עמלק. והכניעתו על-ידי בחינת קריעת ים סוף שאז היה עקר גמר יציאת מצרים והתחלתם לבנם לארץ ישראל, כי אז נפל פרעה וחילו לגמרי ויצאו מרשותו לגמרי והתחילו לילך

לארץ ישראל. כמו שאמרו בהשירה (שם טו, י): "תבאמו ותפעמו בהר נחלתך". ועקר קריעת ים סוף היה על-ידי ארונו של יוסף, כמו שכתוב: "היום ראה וינם - ויצא החוצה", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מדרש רבה ושב פרשה ז), שהיו בחינת פת קדשת קברי הצדיקים הגדולים שזכו לתכלית שלמות שמירת הברית שזכו ללמוד וללמד וכו' ועל-כן קלב בשראה שמתגברים מאד עצת המדגלים שרוצים לפגם בקדשת ארץ ישראל, על-כן הלך ונשתטח על קברי אבות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה ד"ה): ועל-ידי זה זכה למה שזכה, כמו שכתוב (דברים א, טו): "אם לא האמין אשר דרך בה וכו'". כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה, כי בשרוצים לבוא לארץ ישראל שהיא כלליות כל הקדשות מתגברים ומשתטחים המניעות והעכובים וכו' מאד מאד כמו הים והידון, כמבאר בהתורה הנ"ל שכל זה נמשך מהבגדים הצואים שמתגברים אז ביותר כמו ים ונהר ממש עד שראה קלב שאי אפשר להכניעם כי אם על-ידי פת קברי הצדיקים שהם קברי האבות שהלך ונשתטח עליהם. ועל-כן כל קריעת ים סוף היה על-ידי פת ארונו של יוסף הצדיק שהוא בחינת קבר הצדיק שעל-ידי זה היתה עקר הנאמרה, כמו שכתוב, 'ויקח משה את עצמות יוסף עמו' כנ"ל. ועל-כן היה מולך ארונו של יוסף אצל ארון הלוחות, כי עקר קבלת התורה נמשך ממש כנ"ל:

ועל-בן יתרו שהיה גר צדק עקר גרותו היה על-ידי ששמעו קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק, כי שמעו והבין שאף-על-פי שהוא מלחמה גדולה ועצומה לזכות להתגבר באמת ולשוב אל הקדושה כי היא בחינת מלחמת עמלק שמתגבר ומתפשט ביותר בכל פעם כג"ל, אף-על-פי-כן כבר הקדים ה' יתברך רפואה למכה שהוא בחינת קריעת ים-סוף שהיה בזכות וכה ארזנו של יוסף וכו' כג"ל שעל-ידי זה וכו' לגרש שטף מים רבים בחינת המים היודונים ושהיה נפתח להם מימי החכמה והדעת שזהו בחינת קריעת ים-סוף שברחו המים מפניהם ונפתחו להם אז מענות החכמה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יורה דעה נב), ראתה שפחה על תים וכו' ואז נכנע ונפל פרעה וחילו לגמרי והתחילו לילך לארץ-ישראל. שכל זה הוא בחינת הנגעת קלפת עמלק שהוא בחינת המניעות מן הקדושה וכו' המתפשטים מאד שבאים מהבגדים הצואים ועל-בן אף-על-פי שאחר כך מתגבר בכל פעם יותר אף-על-פי-כן בכח הזה יבולים להכניעו תמיד. וכל זה שמעו והבין יתרו ונתגבר בחינת מזה שמועה שמעו ובא, קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק, כי עקר קיום הגרים ובעלי השחיבה שישארו קמים בקדשתם הוא על-ידי זה כג"ל:

מח ועל-בן עקר מפלת קלפת עמלק לגמרי יהיה רק בשבואו ישראל אל המנוחה ואל הנחלה, כמו

שכתוב (דברים כה, יט): "ותיה בהניח ה' אליהו לך וכו' חמקה את זכר עמלק וכו'". כי כל זמן שאין באים אל המנוחה הקדושה בשלמות הוא מתגבר בכל פעם כמבאר לעיל. אבל מכניעין אותו בכל פעם בכח התורה והצדיקים ובפרט על-ידי צדיקים שוכני עפר שכבר באו אל המנוחה בשלמות, כמו שכתוב: "יבוא שלום ינחו על משכבותם הלך נחו" (ישעיה נ, ב), וכתוב: "ושם ינחו יגיעי כח" (איוב ג, יז) שדרשו רבותינו ז"ל על הצדיקים, וכמו שכתוב (דניאל יב, יט): "ואתה לך לקץ ותנוח וכו'". וזה שאמרה נעמי לרות כשצתה להתגבר (רות ג, א): "עתה פתי הלא אבקש מנוח אשר ייטב לך וכו'", 'מנוח' דיקא. כי זכתה בגדל צדקתה שנתגברה באמת בשלמות גדול כל כך עד שפשטה מעצמה לגמרי הבגדים הצואים ונחלבה בבחינת בגדי שבת כג"ל שהוא בחינת מנוחה. עד שזכתה שצא ממנה משיח שהוא יביא את ישראל אל המנוחה ואל הנחלה בנשמיית וברוחניית במהרה כימינו, אמן:

מח ועל-בן בשבאו המלאכים אצל אברהם נתן להם לאכל. כי בזה הראה להם שלא יקמרו על ישראל שרוצים לקבל את התורה. אף-על-פי שעתידין לחטא וזה שמוכא במדרש (שמות רבה כה, א), בשעה שעלה משה למרום לקבל את התורה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה וכו'. והלא זה הוא שאכלתם אצלו. כי אז בשבאו המלאכים

לְאַבְרָהָם אִם הַתְּחִיל הַתְּנוּצָצוֹת קִבְּלָתָהּ הַתּוֹרָה מֵאַחַר שֶׁכָּבַר גְּמוּל אַבְרָהָם שֶׁהָיָה מִצְוָה רִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטַמָּה בָּהּ. וְגַם כֵּאֵי לְבַשְׂרוֹ שִׁיתִּיהָ נֹדֵד. יִצְחָק שֶׁמְמוֹנָו יָצָאוּ בַּל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה עַל־פִּנְ אוֹ הַשְׁתַּדֵּל אַבְרָהָם אֲבִינוּ לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ הַמַּלְאָכִים לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם אַף־ עַל־פִּי שֶׁהֵם כִּמוֹ שֶׁהֵם. וְעַל־פִּנְ נִתְּן לְהַמַּלְאָכִים לְאַבֵּל פְּדֵי שִׁדְעוֹ וְיָבִינוּ עַל־יְדֵי זֶה כֹּל מִה שֶׁהָאֵדָם צָרִיד לְסַבֵּל בְּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁהוּא מִכְרָח לְאַבֵּל שֵׁשׁ בּוֹ בְּרוּרִים כְּאֵלוֹ עַד שֶׁכְּסוּף צָרִיד לְכַרְרוֹ בְּתוֹךְ הַגּוֹף מִפְּסֻלַּת בּוֹה. וְעַל־פִּנְ אוֹן לְקַטְרֵג עַל הָאֵדָם אִם נִכְשַׁל חֵם וְשֵׁלוֹם, בְּמַה שֶׁנִּכְשַׁל מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּמִקּוּמוֹת כְּאֵלוֹ שֶׁצָּרִיד לְכַרְרוֹ מִבְּחִינַת קִיָּא צוּאָה מִמַּשׁ מִמְּקוּמוֹת מִמְּנַפִּים כְּאֵלֶּה. וְעַל־פִּנְ בְּאֵמַת הַמַּלְאָכִים הַנִּלְ, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵכְלוּ בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה כְּרָאוּי לְמַלְאָכִים וְרִאשׁוֹן רִאשׁוֹן מִסְתַּלֵּק, כִּמוֹ שֶׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה (מִדְּרַשׁ רַבָּה וְרָא פֶּרֶשׁ מוֹ), אַף־עַל־פִּי־פִּי־פִּי־פִּי לֹא יָצָאוּ נְקִי אוֹ פִּי נִכְשְׁלוּ בְּשִׁלְחוֹתָם, כִּמוֹ שֶׁאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבִרְכָה עַד שֶׁהִכְרַחוּ לְהַתְמַהֵמָה בּוֹה הָעוֹלָם וְלֹא יִכְלוּ לְעֲלוֹת עַד בִּימֵי יַעֲקֹב וְאַחַד לֹא עָלָה עַד יְמֵי מְנוּחָה, כִּמוֹכָא, פִּי מְזֶה הָעוֹלָם קִשְׁהָ מְאֹד לְצֵאתָ נְקִי בְּשִׁלְמוֹת, כִּמוֹכָא שֶׁהַמַּלְאָךְ כִּשְׁבָא לָזֶה הָעוֹלָם אִינוּ יָכוֹל לְעֲלוֹת לְמִקּוּמוֹ עַד שֶׁטּוֹבֵל עֲצֻמוֹ בְּמַה מְבִילוֹת בְּגַהֵר דִּיגוּר. וְעַקֵּר בְּרוּר הַטּוֹב מֵהַזְהָמָא בּוֹה הָעוֹלָם כִּלְאֵל בְּבִחִינַת אֲכִילָה וְכַנִּל. פִּי עַקֵּר הַזְהָמָא נִתְאַחֲזָה עַל־יְדֵי חֲטָא

אֲדָם הַרִאשׁוֹן שֶׁתִּיהָ בְּעֵינָו הָאֲכִילָה וְעַל־פִּנְ אַבְרָהָם אֲבִינוּ עַלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, כִּכְד אֶת הַמַּלְאָכִים בְּעֵינָו הָאֲכִילָה וְכִזֶּה הָרָאָה וְרִמּוֹ לָהֶם גְּדֵל עֵצִים הַיְגִיעוֹת וְהַמְרִירוֹת שֶׁצָּרִיד הָאֵדָם הָעֲלוּב הַזֶּה לְסַבֵּל בּוֹה הָעוֹלָם עַל־פִּנְ אוֹן לָהֶם עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה לְקַטְרֵג עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה, פִּי בְּנֹדֵא ¹¹⁶ הַהִכְרַח לִתֵּן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, פִּי אִי אֲפָשֶׁר לְעַמֵּד נֶגֶד זֶה הָעוֹלָם פִּי אִם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרָאת אֲכִילָה וְקִדְשָׁה כְּנִל בְּאִרְכוּת. וְעַל־פִּנְ בְּשִׁרְצוֹ לְקַטְרֵג עַל מִשְׁה בְּשִׁעָלָה לְמָרוֹם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה צָר קִלְסֵתָר פְּנִי כִּמוֹ אַבְרָהָם וְאָמַר לָהֶם, הֲלֹא זֶה הוּא שֶׁאֲכַלְתֶּם אֲצִלוֹ. כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִדְרַשׁ הַנִּל, הִינוּ שֶׁהָ יִתְבָּרַךְ הַשִּׁיב לָהֶם, אִידֵי יֵשׁ לָכֶם פִּתְחוֹן פֶּה לְקַטְרֵג עַל קִבְּלַת הַתּוֹרָה לָזֶה הָעוֹלָם, וְהֲלֹא אֲכַלְתֶּם אֲצִלוֹ. 'אֲכַלְתֶּם' דְּיוֹקָא, פִּי בּוֹה מְעַמְתֶּם קֶצֶת מִה שֶׁצָּרִיד הָאֵדָם לְסַבֵּל בּוֹה הָעוֹלָם עַד שֶׁאִי אֲפָשֶׁר לוֹ לְחַיּוֹת וְלְהַתְקַיֵּם בְּלֵי הַתּוֹרָה, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קט טז): "לֹאֵל תּוֹרַתְךָ שֶׁעֲשִׂי וְכוּ" וְכַנִּל:

וְעַל־פִּנְ כִּשְׁבָא הַמַּלְאָךְ אֵל מְנוּחָה. וְרִצָּה גַּם־פִּנְ לְכַבְּדוֹ לְאַבֵּל הַשִּׁיב לוֹ שְׂאִינוּ רוֹצִים עוֹד לְאַבֵּל, כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמִטָּה יג טו): "אִם תִּעַצְרֵנִי לֹא אֲכַל בְּלִחְמוֹךְ" פִּי אוֹ כִּכְר הַנִּיעַ שֶׁעָתוֹ לְחוֹר וְלְעֲלוֹת, עַל־פִּנְ לֹא רִצָּה עוֹד לְאַבֵּל שֶׁלֹּא יִתְעַבֵּב יוֹתֵר, פִּי כִכְר מְעַם גְּדֵל הַכְּבִדוֹת שֶׁל בְּרוּר הָאֲכִילָה אֲצֵל אַבְרָהָם כְּנִל שֶׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְעַבֵּב כֹּל כִּד כְּנִל. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמָר שֶׁם בְּעֲלִיתוֹ לְמִקּוּמוֹ: "וּמִפְּלֵא

לעשות" (שם י) כי עליתו למקומו היה בדרך פלא גדול, כי קשה לעלות ולשוב למקומו לנקות עצמו מזהמות זה העולם כנ"ל ובשביל זה קבעו לנו רבותינו זכרונם לברכה בברכת אשר יצר ומפליא לעשות' כי זה הברור הוא פלא גדול כנ"ל:

הלכות בציעת הפת הלכה ו נבללת בהלכות נמילת ידים הלכה ו מאות י והלאה:

הלכות ברכת המזון ומים אחרונים

הלכה א

על-פי מה שכתבתי לעיל בהלכות נמילת ידים ובציעות הפת הלכה א שהאכילה היא בחינת המשכת הדעת כנ"ל וכן כתב רבנו במאמר י'הי הם מריקים שפתיהם' סימן ז' שעל-ידי האכילה נשלם הדעת, עין שם:

ועל-כן צריך למל מים אחרונים אחר האכילה כדי לתת חלק להסתרא אחרא כידוע, כי עקר ניקתה הוא משם מבחינת מובח שהוא שלחנו של אדם, עין שם. ובהכרח לתת להם ניקה וחיית בצמצום כדי שלא יתגברו ביותר ויהיה חס ושלום, קלקול הדעת לממרי. וזה בחינת מים אחרונים כנ"ל, נמצא שמים אחרונים הוא קיום הדעת, כי

אם לאו יתגברו חס ושלום כנ"ל. וזה שפסקו חכמינו זכרונם לברכה הנמילות זה לזה וקראום מים ראשונים ואחרונים, כי שניהם לצורך ענין אחד, כי מים ראשונים כדי לטהר הידים להמשיך הדעת משם כנ"ל, ואחר האכילה שפסק נמשיך הדעת באים מים אחרונים כדי לתת להם חלקם כדי לקיים הדעת כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כ"ג), והתקדשתם - אלו מים ראשונים. והייתם קדושים - אלו מים אחרונים, כי שניהם בחינת קדושה, כי עקר קדושה הוא הדעת כנ"ל ועתה מדקדק היטב למוד רבותינו זכרונם לברכה במקרא. כי והתקדשתם הוא לשון התקדשות מחדש שצריך לראות להתקדש. ומזה למדו מים ראשונים כי על ידיהם מקדש עצמו על-ידי שממשיך הדעת משם כנ"ל אבל והייתם קדושים, 'והייתם' הוא לשון הנה וקיום, הינו שצריך לראות שיהיה ויתקיים קדושתו ולא יתבטל חס ושלום, ומזה למדו מים אחרונים, כי על-ידי מים אחרונים נתקיים הדעת כנ"ל ועל-כן מים אחרונים נוסלים בכל מיני משקים, כי מים ראשונים באו לצורך המשכת הדעת, ועל-כן צריך שם להגביה דיו ולברך עליהם כדי להמשיך קדושה, על-כן צריכין מים דוקא, כי מים הוא בחינת דעת כנ"ל והם בחינת מים קדושים, אבל אחרונים שאינם באים רק להעביר הזוהמה ולתת להם חלקם, על-כן אין צורך למים, כי אין צריך עתה להמשיך הדעת רק להעביר הזוהמה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון א

ארח חיים קצט

ולתן להם חלקם כנ"ל. ומחמת זה צריך להשפיל ידיו. גם אין מברכין עליהם כמובא וכו' ל:

ותקף אחר שנטל ידיו וזכה לקיים שלמות הדעת כנ"ל. או זוכין לברכת המזון, כי על-ידי שלמות הדעת נתקשרין להצדיק כמבאר במאמר ויהי הם מריקים וכו' הנ"ל, וכשנתקשרין להצדיק משם נמשכין כל הברכות בחינת ו"ברכות לראש צדיק" (משלי י. 1) פירושו. וזה בחינת ברפת המזון שזוכין להמשיך ברכות על-ידי הצדיק על-ידי שנתקשרין אליו על-ידי האכילה שהיא שלמות הדעת כנ"ל. וזה בחינת אורח מברך בחינת: "ארח צדיקים פאור", כמו שכתב רבנו (בסימן טז) וכו' ל. ועל-יכן תקף לנטילת ידים ברכה כי צריך לזהר מאד שלא לתת להם יניקה וזמר כדאי על-יכן תקף אחר נטילת מים אחרונים שנותנין להם פח ויניקה צריך לברח תקף מהם ולברך כדי לקשר עצמו להצדיק ולא להפסיק כלל בינתים כדי שלא יתגברו בתוך כך הם ושלום:

ביותר צריכין לזהר בשעת אכילה לקיים או מצות צדקה כדי שיהיו נעשין גרים על-ידי זה ויהיה נשלם בחינת המזבח כמו שמבאר שם, ענין שם ועל-יכן מותר לברך ברפת המזון בכל לשון, כי כבר נתבאר וניקת כל השבועים לשונות וחזרו פלם אל הקדשה ונשלם הדעת כנ"ל, ומאחר שכבר נתגברו וחזרו פלם אל הקדשה על-יכן מותר לברך בכל הלשונות, כי פלם קדושים, כי יצא הטוב שבהם וחזר אל הקדשה וזכר נתבאר ממילא, ענין שם.

וזה שכתב רבנו במקום אחר (לקוטי מוה"ר א סימן טז) על הגמרא (ברכות כו): "תפלות פנגד תמידין תקנום", שהכנסת אורח תלמיד חכם הוא תקון הדעת והוא בחינת ארח צדיקים וכו', ענין שם. כי עקר ההצדקה שיהיו נעשין גרים על ידה ויהיה נשלם המזבח כדי לזכות להתקשרות להצדיק, הוא בשנותנין צדקה לתלמיד חכם דיקא והעקר בשעת האכילה כנ"ל, וזה בחינת הכנסת אורחים תלמידי חכמים, בחינת ארח צדיקים כנ"ל, כי על-ידי זה זוכין לשלמות המזבח שעל-ידי זה נתקשרין להצדיק ואו אורח מברך, כי מהצדיק מקבלין כל הברכות כנ"ל, וכשנתקשרין להצדיק זוכין ליראה ואהבה וזה בחינת שלש ברכות של ברפת המזון פנגד בחינת הצדיק והיראה ואהבה שבאים ממנו כנ"ל, כי ברכה אמצעית שהיא ברפת הארץ היא פנגד הצדיק שעל-ידי זה זוכין לארץ-ישראל, כי "צדיקים ירשו ארץ" (תהלים לו, כט). ועל-יכן נזכר שם ברית בחינת

ועל-יכן ברפת המזון נאמרה בכל לשון. כי מאחר שכבר זכו לשלמות הדעת ונתבאר וניקת כל הקלפות וכל האמונות פוביות שניקתם מפגם המזבח, כי כבר זכה לשלמות המזבח על-ידי מים ראשונים ומים אחרונים ואכילה כבשרות ומחמת זה צריכין להאכיל לעני מעל שלחנו, כי אף שמוצות צדקה גדולה מאד וצריכין לזהר תמיד בצדקה. עם כל זה

1600

ומזה נעשה היראה ואהבה כמו שמבאר שם, וזה בחינת ברכת המזון כנ"ל, בחינת (ויאל ב. טו): "ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם ה' וכו'", כמו שמבאר שם:

בחינת שלש ברכות של ברכת המזון הם כנגד הדעת שכלול מתלת, מבחינת יראה ואהבה בחינת חסד וגבורה והדעת המפורס, ועל-פני מדאורייתא סגי בשלש ברכות, כי עקר הדעת הוא רק שלש בחינות כנ"ל, והכמינו זכרונם לברכה הוסיפו ברכה רביעית כדי להמשיך התפשטות הדעת בפרטייות, כי בפרטייות הם ארבע בחינות, כמובא, ועל-פני הוסיפו ברכת הטוב והמטיב, כי עקר הטוב הוא הדעת בחינת גם בלא דעת נפש וכו', כמו שכתב רבנו:

הלכה ב

זמון בשלשה ואז צריכין כוס כמבאר בהרה וכמובא בשלחן ערוך שעקר הכוס בשלשה:

על-פי מה שכתב רבנו במאמר ואכלתם אכול ושבוע וכו' (בסיון מו לקושי חלק א) שעל-ידי שביורות תאות אכילה הוא זוכה לאמת ויכול לעשות מופתים וכו', ענין שם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ב:): "וכי לא אשא פנים לישראל, שאני אמרתי "ואכלת ושבעת וברכת" והן מדרקדקין מפזות ועד פביצה'. נמצא, שעל-ידי שביורות תאות אכילה שהיא בחינת שמדקדקין מפזות ועד

צדיק, והוא עומד באמצע וממנו מתפשטין ויוצאים אהבה ויראה - בחינת ברכה ראשונה שהיא בחינת רצון בחינת אהבה, כי כל הברכה מדברת מטובו וחסדו ורחמיו ורצונו, וברכה שלישית היא בונה ורושלים שהיא בחינת יראה בחינת יראה שלם, כי על-ידי התקשרות להצדיק על-ידי האכילה זוכין ליראה ואהבה, כמו שמבאר שם, ענין שם:

וזה שכתוב (בראשית כא, לז): "ויטע אשל בכאר שבע ויקרא שם בשם ה' וכו'". כי על-ידי האכילה ושתיה שהיא בחינת אשל, כמו שפרש רש"י, על-ידי זה דקא קרא בשם ה', כי על-ידי זה נתגלה היראה והאהבה כנ"ל, כי אברהם זכה לשלמות המזבח שהוא אכילה בכשרות על-ידי שתיה מגיד גרים, כי אברהם היה איש חסד ובעל צדקה וגמילות חסד ועל-ידי זה היה מגיד גרים ועל-ידי זה זכה לשלמות המזבח שהוא תקון האכילה כנ"ל:

שיר לעיל

על-ידי האכילה בכשרות זוכין להתקשרות להצדיק ועל-ידי זה זוכין ליראה ואהבה כנ"ל, כי אכילה בכשרות הוא נשפע מבחינת ארץ-ישראל שהיא בחינת אמת, בחינת תפלין שנקראין פאר, כמו שכתב רבנו במאמר: "ואכלתם אכול ושבוע וכו'" בסיון מו, ענין שם. נמצא שזוכה על-ידי אכילה בכשרות לגלות ההתפארות בחינת תפלין הנ"ל.

שֶׁמִּבְּאֵר שָׁם, עֵינַי שָׁם. וְזוֹ הַחֵינֵת הַכּוֹס
 שֶׁל בְּרַפְת הַמְּזוֹן בְּשִׁלְשָׁה, כִּי הַכּוֹס הִיא
 הַחֵינֵת מַלְכוּת כְּדוּעָה, וְהִיא הַחֵינֵת אֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא גַּם־כֵּן הַחֵינֵת מַלְכוּת. וְזוֹ
 שְׂאֵמֶרֶו רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבָרְכָה: 'כּוֹס שֶׁל
 בְּרַכָּה צְרִיךְ שִׁיתֵּן עֵינָיו בּו' הַחֵינֵת אֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (דְּבָרִים י"א, ב'): "תִּמְדוּ עֵינֵי
 ה' אֱלֹהֶיךָ בָּהּ וְכוּ'", כִּי עַקֵּר אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הָעֵינַיִם אִלּוּ כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם
 אַחֵר (סִיּוּן ט ב' בְּלִקּוּטֵי תַנְחָא), גַּם עַל־יְדֵי זֶה יוֹכֵל
 לַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים וְלַשְׁנוֹת הַטֹּבֵעַ כְּרַצּוֹנוֹ
 כְּנ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה תִּתְגַּלֵּה מַלְכוּתוֹ שִׂידוּעֵין
 שֵׁישׁ שְׁלִישׁ וּמוֹשֵׁל וְתִבְרַךְ עַל־יְדֵי שְׁנֵי
 הַטֹּבֵעַ וְזוֹ הַחֵינֵת הַכּוֹס שֶׁהִיא הַחֵינֵת
 מַלְכוּת. הֵינּוּ הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ כְּנ"ל וְעַל־כֵּן
 עַל־יְדֵי בְּרַפְת הַמְּזוֹן נִמְשָׁךְ הַשֹּׁפֵעַ כְּמִבְּאֵר,
 כִּי עַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ הַשֹּׁפֵעַ מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 כְּנ"ל. וְכִמְבָאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר, עֵינַי שָׁם. וְזוֹ
 גַּם־כֵּן הַחֵינֵת שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת שֶׁל בְּרַפְת
 הַמְּזוֹן דְּאוֹרֵיתָא כְּנֶגֶד הַחֵינֵת שְׁלֹשָׁה קְנוֹי
 הָאֵמֶת הַחֵינֵת יַעֲקֹב שֶׁלּוֹל מִשְׁלֹשָׁה אֲבוֹת
 כְּנ"ל:

וְכַזֵּה נִכּוֹן דְּבָרֵי רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנוּם לְבָרְכָה
 שְׂאֵמֶרֶו, בְּרַפְת הַטֹּבֵעַ וְהַטֹּבֵעַ תִּקְנוּ
 עַל הַרוּגֵי בֵיתָךְ שֶׁנִּתְּנָה לְקַבּוּרָה. וְתִדְבַר
 תְּמוּנָה מִהוּ הַשִּׁבְכוֹת שֶׁל בְּרַפְת הַקַּבּוּרָה
 לְבְּרַפְת הַמְּזוֹן. וְעַל־פִּי הַנ"ל מִקְשָׁר הַטֹּב
 כִּי סִיּוּם רַבְּנֵי גְרוֹ יֵאֵיר שָׁם כְּמִבְּאֵר הַנ"ל
 סִיּוּם הַפְּסוּק הַנ"ל וְאִכְלֵתֶם וְכוּ'. וְהַלְלֵתֶם
 וְכוּ'. שְׁמִסִּים, וְלֹא יִבְשׂוּ עַמִּי לְעוֹלָם, הֵינּוּ
 שְׁעַל־יְדֵי אִכְלֵה בְּקִדְשָׁה הַחֵינֵת אֵמֶת
 נִצְלוּיִן מִבוֹשָׁה, כִּי אֵמֶת הִיא הַחֵינֵת

כְּבִרְיָה, עַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ נְשִׂיאוֹת פְּנִים שֶׁהִיא
 הַחֵינֵת אֵמֶת כְּמִבְּאֵר. וְעַל־יְדֵי זֶה מִקְבֵּל
 הַשֹּׁפֵעַ מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּנְקָתָהּ מֵאֵמֶת
 וְכוּ', עֵינַי שָׁם הַטֹּב:

וְהִנֵּה בְּרַפְת הַמְּזוֹן הִיא בְּחֵינֵת נְשִׂיאוֹת
 פְּנִים, הַחֵינֵת אֵמֶת, הַחֵינֵת יַעֲקֹב,
 הַחֵינֵת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. כִּי עַל מִצְוֵה זוֹ שֶׁל
 בְּרַפְת הַמְּזוֹן אִמְרו רְבוּתֵינוּ זְכוּרָנוּם
 לְבָרְכָה, וְכִי לֹא אֶשָּׂא פְּנִים וְכוּ'. וְעַקֵּר
 בְּרַפְת הַמְּזוֹן בְּשִׁלְשָׁה, כִּי אִלּוּ הַשִּׁלְשָׁה הֵם
 הַחֵינֵת שְׁלֹשָׁה קְנוֹי אֵמֶת, הַחֵינֵת תֵּלֶת
 אֲבָהֵן שֶׁיַּעֲקֹב כְּלוּל מִשְׁלֹשֶׁתָן שֶׁהוּא הַחֵינֵת
 אֵמֶת. וְעַל־כֵּן כְּשֵׁישׁ שְׁלֹשָׁה אוֹי הַסְּמֵרָא
 אַחֲרָא דְקָאִים עַל פְּתוּרָא נִבְנַעַת כְּמִבְּאֵר.
 כִּי עַקֵּר יִנְקָת הַסְּמֵרָא אַחֲרָא עַל־יְדֵי פְּנִים
 תְּאוֹת אִכְלֵה וְכְשֵׁישׁ שְׁלֹשָׁה שְׁהֵם הַחֵינֵת
 אֵמֶת כְּנ"ל אוֹי נִבְנַעַת הַסְּמֵרָא אַחֲרָא, כִּי
 אֵמֶת הוּא הַפֶּךְ תְּאוֹת אִכְלֵה כְּנ"ל,
 וְכִמְבָאֵר שָׁם כְּמִבְּאֵר הַנ"ל. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי
 שְׁלֹשׁ שְׁהֵם הַחֵינֵת שְׁלֹשָׁה קְנוֹי אֵמֶת נִבְנַעַת
 תְּאוֹת אִכְלֵה וְאוֹ עַקֵּר שְׁלֵמוֹת בְּרַפְת
 הַמְּזוֹן בְּחֵינֵת וְאִכְלֵתֶם אִכּוֹל וְשׁוּבַע -
 וְהַלְלֵתֶם וְכוּ', כְּמִבְּאֵר שָׁם כְּמִבְּאֵר הַנ"ל,
 דְּהֵינּוּ שְׁעַל־יְדֵי שְׁבִירַת תְּאוֹת אִכְלֵה
 שֶׁהִיא הַחֵינֵת אֵמֶת מִשֶּׁם מִקְבֵּל אֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל הַשֹּׁפֵעַ וּמִשֶּׁם וְהַלְלֵתֶם וְכוּ'. וְזוֹ
 שְׁעַקֵּר בְּרַפְת הַמְּזוֹן הוּא נִתְקַן עַל אֶרֶץ־
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ת' ט'): "וּבְרַכְתָּ
 אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְכוּ'", כִּי
 זֶה עַקֵּר בְּרַפְת הַמְּזוֹן עַל־יְדֵי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
 שְׁמוֹשֶׁם וְיִצְאִין אִמְרֵי שֶׁפֶר עַל־יְדֵי אֵמֶת
 שֶׁהִיא הַחֵינֵת תְּפָאֶרֶת כְּלָלִית הַגּוֹנֵן כְּמוֹ

הקבורה אצל ברפת המזון כנ"ל. ברוך ה' לעולם, אמן ואמן:

שך לעיל:

ועל-כן ברפת המזון צריך זמון להזמין הקדושה כמובא, כי אנו רוצים לעורר פאן קדושת ארץ-ישראל, כי ישראל יש להם פח לעשות ארץ-ישראל בכל מקום שהם אפילו בחוץ לארץ, כמובן בדברי רבנו גרו יאיר, בכמה מאמרים (בסימן סד סא), וכן אנו עושים ומעוררים קדושת ארץ-ישראל על-ידי ברפת המזון שהיא בחינת אמת. ועל-ידי הכוס שנותן עיניו בו שעל-ידי זה נעשה בחינת ארץ-ישראל כנ"ל ועל-כן צריך הזמנה כדי להזמין הקדושה חדשה שאנו עושים ומעוררין עתה, הינו קדושת ארץ-ישראל שנעשה פאן כנ"ל:

הלכה ג

ענין ברפת המזון על-פי המאמר ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכו' (בסימן לד

בלקוטי חלק א)

בתיב, "חרפה שברה לבי" (תהלים סב, כא), ^{דף} הינו החרפות ובונינות שוברין לכו של אדם והתקון הוא על-ידי שמקשר לכו לנקדה השך ללכו פעת הזאת וכו'. כי הממשלה ביד הצדיק וכו'. ועקר הממשלה להאיר ולעורר לכו לעבודת ה' יתברך וכו' בחינת (בראשית כג, ו) "ויוסף הוא השליט וכו'". ובחינה הזאת, הינו בחינת ויוסף הוא השליט היא בחינת מלואפוס,

תפארת כלליות הגנון ועל-ידי זה נצולין מבושה שהיא גם-כן כלליות הגנון ממדות הנפולין כמבאר שם, עין שם. ועתה נכון מאד התקשרות הברכה והודאה שעל הקבורה לברפת המזון, כי זה מבאר שהקבורה היא כפוי ותקון על הבושה של המת שמתבזה בין החיים ועל-ידי הקבורה מכסין על בושתו, כי הקבורה היא כבוד המת תקון הבושה ועל-כן שובה שפיר לברפת המזון שהיא בחינת אמת שעל ידו נצולין מבושה כנ"ל. גם ברוחניות הקבורה היא השבת הנפשות לנחתן למקור שנחצבו משם פידוע. וזה נעשה גם-כן על-ידי תקון האכילה בקדושה שעל-ידי אכילה בקדושה מעליו ומתקניו נפשות המגלגלין ומשיבים אותן למקורם שהיו בחינת קבורה כנ"ל. וזהו דיע שעקר מעלת הקבורה היא קבורה בארץ - ישראל, ועל-ידי ברפת המזון שעל - ידה נתעורר קדושת ארץ-ישראל על-ידי בחינת אמת כנ"ל. או מתקנין וחזרון למקורן בבחינת קבורת ארץ-ישראל כנ"ל גם ברפת המזון שהיא בחינת אמת היא בחינת חיים, כמבאר שם כמאמר הנ"ל. שעל-כן נקרא ארץ-ישראל ארץ החיים, עין שם. ותקבורה היא גם-כן בחינת חיים, כי המת שנפטר וזכה לחיים על-ידי הקבורה שהיא תקונו שעל-ידי זה מתבלה ההמא ויודפד גופו וזכה על-ידי זה לחיות בתחית המתים. נמצא שהקבורה היא חיים ממש ומחמת כל הנ"ל תקנו ברפת הטוב והמטיב על

בחנינת מלא פום להורות שכלי השפע, הינו הפה של הצדיק, מלא מאלקות של ה' והברך וכו' ובשביל זה צריכין להתפלל בפה דיקא ולא במחשבה לבד וכו'.

והפֿלל שהצדיק הוא נקדה הפלליות שרש נשמות ישראל ובתחלה

צריכין הפל לקבל מהצדיק ואחר כך צריך לקבל כל אחד מהכבוד, כי בכל אחד

מישראל יש נקדה טובה דבר יקר מה שאין בחברו ובחינה הזאת שיש בחברו

היא בחינת צדיק נגוד, וצריך לקבל מנקדה זו על ידי שמדבר עם חברו בראת

שמים ואחר כך צריך לקבל כל אחד מניה וביה מהנקדה שיש בו בעצמו להאיר

הנקדה שיש בו שהוא צדיק מושל על לבו, על ידי שמדבר בינו לבין קונו להאיר

בחינת 'פי דבר חכמות' שהוא בחינת הנקדה אל הלב. ועל ידי שלש בחינות

אלו נתבטלן התרפות השורין על הלב שהם שבירת לב, דהינו כל התאוות

רעות, פי כל התאוות באין משבירת פלי החסד שמשם באין כל אהבות הנפולין

ומשם כל התרפות של הלב ועל ידי שמקשר הלב אל הנקדה שהוא בחינת

צדיק, על ידי זה נתבטלן כל התרפות והשבירות בבחינת "על כל פשעים תכסה

אהבה" (משלי י, יב), פי שם אצל כל הנקדות הנ"ל שהם בחינת צדיק בחינת יוסף וכו',

שם שורה אהבה דקדשה בחינת כהן, בבחינת (פסוקי דתורה, יב) "הניני נתן לו את

בריתי שלום" הנאמר בפניהם בשנתנה לו הכהנה, פי כהן בחינת אהבה דקדשה

שורה אצל הכרית שלום שהיא בחינת צדיק, בחינת יוסף, בחינת נקדה הנ"ל, ועל כן על ידי זה שמקשר הלב אל

הנקדה ששם שורה אהבה דקדשה נתבטלן אהבות הנפולין, וכל זה על ידי

שלש נקדות הנ"ל שבתחלה צריכין לקבל מנקדה הפלליות שהוא צדיק הדור ואחר

כך לקבלו דין מן דין פנ"ל. ואחר כך מנה ובה וכו' פנ"ל, עין שם כל זה היטב היטב:

א וזה בחינת ברכת המזון, פי כל הדברים שבעולם שאדם אוכל

ונהנה מהם בכלם יש בהם בחינת אהבות הנפולות וצריך להעלותם ולקשרם

לאהבה שבקדשה בבחינת (שיר השירים י, ז): "אהבה בתענוגים", שכל התענוגים

שבעולם צריכין להעלותם ולקשרם לאהבה דקדשה וכל זה נעשה על ידי

שמקשרין הלב אל הנקדה שהיא בחינת צדיק פנ"ל שעל ידי זה נתבטלן אהבות

הנפולין וזוכין לאהבה דקדשה בחינת כהן ששורה אצל הנקדה פנ"ל. וזה בחינת כל

הברכות שתקנו חכמינו זכרונם לברכה על כל הדברים שבעולם שאסור להנות בלא

ברכה, פי על ידי הברכה מקשרין הלב אל הנקדה שהיא בחינת צדיק שהוא מקור כל

הברכות בבחינת (משלי י, ז): "וברכות לראש צדיק", בבחינת כהן מברך, פי כל הברכות

הם בחינת אור הנקדה הנ"ל שהוא מקור כל הברכות פנ"ל. בחינת 'פי דבר

חכמות', הינו הברכה והשבח לה' והברך שמברכין בפה דיקא פנ"ל בפאמר הנ"ל

לענין תפלה וכו'. ושם אצל הנקדה שורה

אֲהָבָה וְקַדְוָשָׁה בְּחֵינֵת כְּהֵן. וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְפַּלְטִין אֲהָבָוֹת הַגְּפוּלִין שְׁהֵם הַחֲרָפוֹת וְכו' פנ"ל. וְזֶה בְּחֵינֵת בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין שְׁמוּשָׁם לְמִדּוּ רְבוּתֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבָרְכָה כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבָרְכָה (בְּרָכוֹת דה.) לְאַחֲרָיו מְבָרְךְ לְפָנָיו לֹא כָּל שֶׁבֶן, כִּי עֵקֶר גְּמַר הַבְּרִיר שֶׁל הַמַּאֲכָלִים הוּא אַחַר הָאֵכִילָה שְׁאֵז הוּא תְּכֵלִית הַבְּרִיר שְׁאֵז מִתְחִיל הַמַּאֲכָל לְהִתְעַבֵּל בְּמַעֲשֵׂים וְנִתְבָּרַר הַמַּאֲכָל, דְּהֵינּוּ הַטּוֹב וְהַמְּבַחֵר שֶׁבַּמַּאֲכָל עוֹלָה אֶל הַלֵּב וּמִשָּׁם נִתְבָּרַר הַמְּבַחֵר וְעוֹלָה אֶל הַמּוֹחַ. וְהַמּוֹתֵר לְשֶׁאֵר הָאֵיבָרִים וְהַפְּסֻלֹת הַגְּמוּר נִדְחָה לַחוּץ לְגַמְרֵי וְכו' וְעַל־פִּי צְרִיכִין לְבָרְךְ בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין אַחַר הָאֵכִילָה כְּדֵי שִׁיתְבָּרַר הַמַּאֲכָל בְּקַדְוָשָׁה כְּדֵי שִׁיתְקַשֵּׁר הַלֵּב אֶל הַתְּקֵדָה שֶׁבִּפְהָ עַל־יְדֵי בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין וְכו'ל. וְעַל־פִּי בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין הִיא עַל הַלֵּחַם דּוֹקָא, כִּי פִתּוּא סַעֲדָא דְלֵבָא, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבָרְכָה (מִדְרַשׁ רַבָּה בְּרַאשֵׁית פָּרָשַׁת מֹת, יא) וּמִחֲמַת שְׁהֵלַחַם סוּעַד הַלֵּב, עַל־פִּי שֶׁם צְרִיכִין הַבְּרִיר יוֹתֵר מֵאֲהָבוֹת הַגְּפוּלִין שְׁהֵם בְּחֵינֵת שְׂבִירַת לֵב פְּנ"ל וְעַל־פִּי צְרִיכִין לְבָרְךְ אַחֲרָיו שֶׁלֶשׁ בְּרָכוֹת כְּדֵי לְקַשֵּׁר הַלֵּב אֶל הַתְּקֵדָה עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה שְׁהִיא בְּחֵינֵת אוֹר הַתְּקֵדָה פְּנ"ל:

וְזֶה, "וַיֵּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּטֵּב לְכוּ" - זֶה בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין (וְהוּא נִתְקַל רַח. מִדְרַשׁ רַבָּה רַח. פָּרָשַׁת מֹת, טו), כִּי עַל־יְדֵי בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין נִתְפַּלְטִין רַע הַלֵּב שְׁהוּא בְּחֵינֵת אֲהָבוֹת הַגְּפוּלִין שְׂבִירַת לֵב פְּנ"ל, כִּי מֵאוֹר הַלֵּב עַל־יְדֵי הַתְּקֵדָה שְׁהוּא בְּחֵינֵת צִדִּיק, בְּחֵינֵת טוֹב,

בְּחֵינֵת "אִמְרוּ צִדִּיק כִּי טוֹב" (שְׁעֵרָה ג, י), וְעַל־פִּי עַל־יְדֵי זֶה, וַיִּטֵּב לְכוּ עַל־יְדֵי בְּרַפְתַּת הַמְּזוּזִין וְכו'ל:

כ כִּי כָּל הַשְּׁפָעוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת נִמְשָׁכִין מִהַצִּדִּיק שְׁהוּא בְּחֵינֵת (בְּרַאשֵׁית מִב, י):

"וַיֹּסֵף הוּא הַשְּׁלִיט", שְׁהוּא מְקוּר כָּל הַבְּרָכוֹת וְכָל הַשְּׁפָעוֹת, בְּחֵינֵת וַיֹּסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאֶרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכָל

דף
טו

עִם הָאֶרֶץ, כִּי הַצִּדִּיק בְּחֵינֵת יוֹסֵף הוּא בְּבְחֵינֵת שְׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע שְׁהוּא מְכַנֵּיעַ וּמְכַבֵּל שְׁבַע שְׁנֵי הָרַעֲב שְׁהֵם בְּחֵינֵת חֲרָפָה בְּחֵינֵת חֲרַפַּת רַעֲב, כְּמוֹכָא בְּדַרְבְּרֵי רַבְנּוּ ז"ל בְּמִקּוּם אַחַר (לְקוּטֵי חֶלֶק א סִיּוּן טו), כִּי יוֹסֵף הַצִּדִּיק הוּא זֶן וּמְפָרְנֵם אֵת כָּל הָעוֹלָם בְּשְׁנֵי הָרַעֲב, כִּי הוּא כְּכַבֵּל חֲרַפַּת רַעֲב, (זֶה שְׁסִיּוּם הַכְּתוּב כִּי פִּיר מַעֲלִילֵיהֶם יֵאבְלוּ, לְרַחוּם עַל הָאֵכִילָה וְקִדְוָשָׁה הַמְּבוּאָר פִּנִּים הַי"ח), בְּבְחֵינֵת "אִסֵּף אֲלֵכֶם אֵת חֲרַפְתִּי", הַנֶּאֱמָר בַּיּוֹסֵף הַצִּדִּיק.

כִּי יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט הוּא הַמְּשַׁבֵּיר וְכו' פְּנ"ל. וְזֶה שְׁאָמַר לָהֶם פִּרְעֹה: "לְכוּ אֶל יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמֵר לָכֶם תַּעֲשׂוּ" (בְּרַאשֵׁית מִב, טו), וּפְרַשׁ רַש"י שְׁאָמְרוּ לוֹ שְׁנֵם הֵם אֲצִירוּ תְּבוּאָה וְהִרְקִיבָה אִמְרוּ לָהֶם, אִם כֵּן אֲשֶׁר יֹאמֵר לָכֶם תַּעֲשׂוּ, כִּי יוֹסֵף אָמַר לָהֶם שִׁימּוּלוּ וְכו'. הֲלֹא גִזַּר עַל הַתְּבוּאָה וְהִרְקִיבָה מָה אִם יִגְזַר עֲלֵינוּ וְנִמּוֹת וְכו'. כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַכְנִיעַ חֲרַפַּת רַעֲב כִּי אִם עַל־יְדֵי בְּחֵינֵת מִילָה שְׁהִיא בְּחֵינֵת תְּקוּן הַבְּרִית שְׁעַל יְדֵי נִתְנַלָּה אוֹר הַתְּקֵדָה הַקְּדוּשָׁה בְּחֵינֵת צִדִּיק מוֹשֵׁל בְּחֵינֵת יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט פְּנ"ל. וְזֶה הֲלֹא גִזַּר עַל הַתְּבוּאָה וְהִרְקִיבָה, כִּי הוּא בְּחֵינֵת צִדִּיק

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ג

ארה חיים רה

מחמת אהבות הנפולין, אהבת הבהמיות, משם עקר הרעבון שהיא בחינת חרפת רעב, 'חרפה' דיקא פנ"ל וקמבאר בדברי רבנו במקום אחר (בסימן לו).

וזה בחינת מה שאמר להם יעקב לכו הביאו שבר רעבון בתיכם. 'שבר' דיקא. כי עקר הרעבון מבחינת שבירת לב, בחינת חרפה שברה לבי, שזה בחינת חרפת רעב וכו' פנ"ל, שהתקון על-ידי יוסף דיקא פנ"ל, שעל דו עקר השביעה בבחינת "ואכלתם לחמכם לשבע" (ויקרא כו, ה), שתשלח ברכה במעים בחינת "צדיק אכל לשבע נפשו" (משלי יג, טו). וזה בחינת ברפת המזון כדי להמשיך ברכה ושפע להמשיך ברכה ושביעה במעים בבחינת ואכלת ושבעת וברכת וכו' וכמו שאיתא בזהר הקדוש וכו' עד לא יוכלו למשפע וכו'. אלא אפלו אכיל בר גש פורתא ורעותא דשבעא שני עלוהי וכו', עין שם. כי עקר השביעה הוא על-ידי ברפת המזון בעצמו, פי על-ידי ברפת המזון מקשרין הלב אל הנקדה שפפה שהיא בחינת צדיק, בחינת יוסף הוא השליט הוא המשבור ועל-ידי זה נתבטלן החרפות השורין על הלב ונתבטל חרפת רעב פנ"ל. ועל-ידי זה נשתלח ברכה ושביעה במעיו בבחינת ואכלתם לחמכם לשבע והללתם את שם אלקיכם וכו', הינו על-ידי והללתם את שם ה' וכו', בחינת ברפת המזון על-ידי זה ואכלתם לחמכם לשבע. פי על-ידי זה נתבטל חרפת רעב על-ידי

מושל, בחינת יוסף הוא השליט, ויגור אמר וקם. פי כל מי שאינו מתקרב עצמו אל אור הנקדה הקדושה הוא רחוק מקרבה, ומתנפר עליו בחינת שבע שני הרעב ועל-יפן התבואה נרקבת אצלם וכו"ל. מה אם יגור עלינו ונמות, פי כל החיות הוא רק מהצדיק מבחינת יוסף בבחינת צדיק חי עלמין, ובלעדו אין שום חיות בעולם רק מה שמקבלין חיות מהצדיק שהוא בחינת אור הנקדה הנ"ל שמתנה ומבטל שבירת לב שהוא בחינת סמרא דמותא פדועה, והצדיק מבטל בחינת שבירת לב וממשיך חיות בעולם, 'פי שם צנה ה' את הברכה חיים' וכו' פדועה. וכל מי שרוצה איזה ברכה והשפעה לבטל חרפת רעב הוא צריך לבוא אל יוסף שהוא בחינת צדיק בחינת אור הנקדה הקדושה, בבחינת "וכל הארץ באו מצרימה אל יוסף לשבר וכו'" ואפלו יעקב וכו' שהם בחינת 'ועמד ישראל כלם צדיקים', אף-על-פי-כן אי אפשר להם לקבל השפע והברכה לבטל שבר רעבון בתיכם פי אם על-ידי בחינת יוסף הוא השליט שהוא בחינת נקדה הפליליות שרש גשמות ישראל, שבתחלה צריכין הכל לקבל ממנו פנ"ל. ואחר כך אחר מחברו ואחר כך מנה ובה. אבל בתחלה צריכין הכל לקבל דיקא מהצדיק מבחינת יוסף וכו'. ועל-ידי זה דיקא נתבטלן החרפות השורין על הלב שהם בחינת אהבות הנפולין שהם בחינת חרפת רעב. פי עקר הרעבון הוא לבהמיות, הינו

בחנינת יוסף שהוא בחנינת הנקדה שהוא מקור כל הברכות כנ"ל:

ג וזה בחנינת שלש ברכות של ברפת המזון, בחנינת שלש נקודות הנ"ל, הינו נקדה הפלילית של הצדיק הדור בחנינת יוסף, ונקדה שמקבל כל אחד מחבריו ונקדה שמקבלין מנה ובה, שכל אלו הנקודות הם בחנינת צדיק שישם שורה אהבה דקדושה בחנינת פהן וכו'. ועל-כן צריכין לברך שלש ברכות כדי לקבל משלש נקודות אלו שהם בחנינת ברכה כנ"ל. וזה בחנינת פהן מברך וכו' כנ"ל. ועל-כן צריכין להזכיר בברפת המזון ברית, ותורה, ותמים ומזון, כי כל זה בחנינת צדיק, בחנינת נקדה הנ"ל. ברית הוא בחנינת יוסף שעל שם זה נקרא יוסף הצדיק בגין דנטיר ברית. וזה בחנינת תורה, כי התורה היא גם-כן בחנינת מלאפום בחנינת נקדה הנ"ל כמבאר במאמר הנ"ל, עין שם. וזה בחנינת חיים ומזון, כי משם מבחינת הנקדה שהיא בחנינת יוסף הצדיק, משם עקר החיים והמזון והשפע כנ"ל, כי הוא מתנה בחנינת שבירת פלים ומבטל סמרא דמותא שבאה מהשכירה כדוע, כי הצדיק הוא מקור החיים כנ"ל:

הגדול שבכלם והוא בבחינת צדיק בחנינת נקדה הפלילית נגדם והוא מאיר בהם בחנינת נקדה, בחנינת נקדה הפלילית והם מקבלים ממנו. ומאחר שהם שנים חוץ ממנו הם מקבלים גם-כן דין מן דין, ואחר כך מקבל כל אחד מנה ובה. נמצא שששים שלשה מישראל על השלחן מאירין כל השלש נקודות הנ"ל. ועל-כן אז עקר ברפת המזון בשלמות. וזה בחנינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תנחומא דלק ח) שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא שני אנשים, כמו שכתוב באברהם (בראשית כב, ג): "ויקח את שני געריו עמו וכו'". כי הצדיק צריך להאיר תמיד בחנינת הנקדה שלו באנשיו. ועל-כן צריך תמיד לפחות שהיה עמו שני אנשים כדי שיוכלו לקבל הארה מהנקדה שלו כי צריכין שהיו שנים לפחות דוקא כדי שיוכלו אחר כך לקבל דין מן דין, ואחר כך מנה ובה, כי עקר שלמות הארת הנקדה היא על-ידי שלש בחינות הנ"ל. וכמו שאנו רואין בענין הלמוד בפשיטות אצל המלמד שטובים השנים מן האחד, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שאם ישפח האחד השני מעמיד לו גרסתו, כי הרב לומד עם התלמידים ומאיר להם ובשהם שנים לפחות. אוי אחר הלמוד הם חוזרין ביניהם מה שקבלו מתרב. וכל אחד מאיר בחברו ומסביר לו הדבר היטב ומזכיר כל אחד את חברו מה ששכח איהו דבר ומקבלין דין מן דין ואזי הדבר על בריו אצל כל אחד ואחד. ואחר כך

ד וזה בחנינת ברפת זמון בשלשה כנגד בחנינת שלש נקודות הנ"ל, כי ששים שלשה מישראל שישבו על שלחן אחד אזי מאירין כל השלש נקודות הנ"ל. ואז צריך אחד לברך ברפת הזמון והשנים וכונו אליו, כי זה האחד שמברך הוא

חוזר כל אחד בינו לבינו להבין הדבר יותר, ולקבל ישפח ממנו, כמו כן בעבודת ה' בענין הארת הנקדה הנ"ל שצריכין דקא כל השלש בחינות הנ"ל שיקבלו התולה פלם יחד מהנקדה הכלליות מצדיק הדור האמתי. ואחר כך דין מן דין. ואחר כך מנה ובה על-ידי שמדבר בינו לבין קונו, ועל-יפן צריכין שיהיה שנים לפחות לקבל מהרב בחינת ויפח את שני געריו פנ"ל כדי שאירוי כל השלש נקדות פנ"ל. וזה בחינת (שבת פח) ברוך רחמנא דיהיב לן אורן תליתאה ביום תליתאה על-ידי תליתאה וכו'. כי כל התורה היא משלשת, כי התורה היא בחינת נקדה הנ"ל פנ"ל, כי נקראת ברית שלום, כמו שכתוב: "בריתי היתה אתו החיים והשלום" (מלאכי ב), ועל-יפן התורה היא משלשת בכל הבחינות, כי היא כלולה מכל השלש נקדות הנ"ל שעל ידם עקר קיום התורה והעבודה פנ"ל. וזה בחינת ברכה משלשת של ברפת פהנים, כי פהן איש חסד הוא בחינת אור האהבה דקדושה ששורה אצל הנקדה פנ"ל, ושם מקור הברכה פנ"ל. ועל-יפן מברכין כדי להאיר בישראל בחינת שלש נקדות הנ"ל. ועל-יפן בשלשה שישבו על שלחן אחד חל החיוב ביותר שאמרו על השלחן דברי תורה פרממשע בהמשנה, כי בשיש שלשה או עקר שלמות הארת התורה, כי אז מאירין כל השלש נקדות פנ"ל:

ה וזה בחינת שעקר שלמות ברפת המזון הוא בשלשה, כי עקר ברפת המזון

הוא לקבל אור השלש נקדות פנ"ל. ועל-יפן עקר השלמות הוא בשלשה שאז מאירין כל השלש נקדות פנ"ל, כי בכל מקום שיש שלשה מישראל אזי האחד הגדול שבהם הוא בבחינת רב בבחינת נקדה הכלליות נגד השנים. ועל-יפן מאירין אז כל השלש נקדות פנ"ל:

ו וזה בחינת זמון שצריך הכנה לברך, כי כל דבר שפנקדושה צריך הכנה והזמנה כמו שאיתא בזהר הקדוש, הינו להבין ולהזמין הלב שיקבל אור הנקדה בחינת: "והבן ללבם אלד" (דברי הימים א כט). וזהו שאומרים, שמעו רבותי אנו רוצין לברך, שזהו בשביל הזמנה כמו שכתוב בפוסקים. כי שמיעה כלכא תליא, הינו שאומרים להם שישו אונם ולבם להבין הלב אל הברכה כדי לקשר הלב אל הנקדה שבה שמשם יוצאין הברכות פנ"ל. כדי שעל-ידי זה יתבטל הרפת לב וכו' פנ"ל:

ז וזה בחינת ברפת הטוב והמטיב - ברכנה תקנה בשביל הרוגי ביתר שנתנו לקבורה, כי אחר שמברכין שלש ברכות, ואז מקבלין הארה מבחינת שלש נקדות הנ"ל. אחר כך מברכין הטוב והמטיב, כי הנקדה, שהיא בחינת צדיק, היא בחינת טוב, בחינת אמרו צדיק כי טוב, וזהו הטוב והמטיב הטוב לדידה והמטיב לאחריו. הינו שהנקדה בעצמה היא טוב, ויש לה פח להאיר ולהמטיב לאחריו. כי על-ידי הנקדה נמשך טוב אל הלב ונתבטל רע הלב הרפת הלב בבחינת

'ואיכל וישת' ויטב לבו זה ברפת המזון'
 וכו' פנ"ל. והוה שאמרו רבותינו זכרונם
 לברכה שתקנו ברפת הטוב והמטיב
 בברפת המזון בשביל הרוגי ביתר וכו'.
 ותקנהו בברפת המזון דיקא, כי על-ידי
 ברפת המזון מאיר הנקדה טובה הנ"ל.
 ואזי נתבטל שבירת לב שהוא בחינת
 סטרא דמותא שבאה מן השבירה פידוע
 פנ"ל. והוה בחינת הרוגי ביתר שנתנו
 לקבורה שעל-ידי זה נכנע סטרא דמותא,
 כי הקבורה היא כבוד החיים והמתים
 ונתבטל הבזיון והחרפה של המת והוא
 תקון גדול להמת. ועל-ידי הקבורה נכנע
 סטרא דמותא, כי כל זמן שלא נתנו
 לקבורה והיו מטלים ההרוגים בחוץ. והוה
 בחינת התגברות סטרא דמותא. חס
 ושלוש, ועל-ידי זה שנתנו לקבורה נכנע
 בחינת סטרא דמותא. ועל-פן אז תקנו
 ברפת הטוב והמטיב וקבעוה בברפת
 המזון, כי על-ידי ברפת המזון שעל-ידי זה
 מקבלין אזר הנקדה הקדושה ששם שורה
 אהבה ודקדשה שעל-ידי זה נתבטל בחינת
 שבירת לב בבחינת 'על כל פשעים תכסה
 אהבה'. וזה בחינת קבורה שמכסה על
 החרפה של המת שמטל בבזיון, כי עקר
 הקבורה הוא על-ידי בחינת נקדה הנ"ל
 שהיא בחינת ברית, כמו שאמרו רבותינו
 זכרונם לברכה לברכה שבני שם ופת שפסו
 ערות אביהם שזה בחינת תקון הברית,
 וכו' לקבורה הפך זרע חם וכו'. ועל-פן
 תקנו הטוב והמטיב בברפת המזון דיקא
 וכו' פנ"ל:

ח וזה בחינת כוס של ברפת המזון
 שצריך יוד [עשרה] דברים, כי
 הנקדה הנ"ל היא בחינת יוד, בחינת קדש,
 כי הכוס היא בחינת מלכות פה פידוע
 בחינת "כוס ישועות אשא" (תהלים קטו, יג)
 הנאמר בדרך המלך עליו השלום. ושם
 בבחינת מלכות פה מאיר הנקדה הנ"ל
 שהיא בחינת מלאפוס פנ"ל במאמר הנ"ל.
 ועל-ידי הנקדה זו מעלין ומקשרין הלב אל
 הנקדה ומבטלין חרפת לב וכו' פנ"ל. וזה
 בחינת תינו של כוס של ברכה, כי עקר
 תקון תינו הוא על-ידי הנקדה הנ"ל שהיא
 בחינת צדיק, בחינת תקון הברית, בבחינת
 (סוטה ב.) כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר
 עצמו מן תינו, כי אי אפשר לשותות יין
 בקדשה כי אם על-ידי בחינת תקון
 הברית. ואז הוא בבחינת (תהלים קד, טו): 'ויין
 ישמח ללב' על-ידי שנתבטלין חרפת לב,
 כי תינו כלול משני בחינות פידוע, "וכה
 געשה ראש וכו'" (ויקרא ע"ג), כי שם עקר
 הברור והתקון, כי עקר השבירה היה
 על-ידי חטא אדם הראשון על-ידי אכילת
 עץ הדעת. ועץ הדעת הוא בחינת יין, כמו
 שאמרו רבותינו ו"ל (בראשית רבה י"ג, ח):
 "סחטה ענבים ונתנה לו". ועל-פן אין
 אומרים שיר אלא על תינו, כי כל השירות
 הם בבחינת לב כדי לעזור ולקשר הלב
 לה' ותברך פנראה בחוש שעל-ידי השיר
 והזמר והנגון נתעורר הלב מאד לה'
 ותברך בבחינת "לפי ובשרי ודגני אל אל
 חי" (תהלים פ"ג, ג). ועל-פן אין אומרים שיר
 אלא על תינו, כי זה עקר תקון של השיר

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ג

ארה חיים

רט

לקשר הלב אל הנקדה שפפה פדי שעל ידי זה יתמקן הנין שיהיה בבחינת ונין ישמח ללב אנוש. וזה בחינת ברכת המזון בשלשה על הכוס של וין, כי אז מאיר הנקדה בשלמות וכו' פנ"ל:

ט וזה בחינת חנפה, כי זה בחינת הדלקת גר חנפה, כי גר חנפה זה בחינת אור הנקדה הקדושה שמאירה בבחינת אור וגר ומעוררת ומקשרת הלב לה' יתברך פנ"ל במאמר הנ"ל. וזה בחינת גר חנפה, בחינת "גר מצוה ותורה אור" (משל)

ג. כז, כי הנקדה הנ"ל היא בחינת תורה אור, כי היא מאירה ומעוררת הלב פנ"ל. ועל-כן הנקדה היא בחינת אור וגר, בחינת גר חנפה. וזה בחינת גר של שמן, בחינת (שמות ל, א): "שמן משחת קדש", בחינת 'משח רבות קדשא' שהיא בחינת המחין שזהו בחינת הנקדה הנ"ל שהיא בחינת צדיק בחינת יוסף הוא השליט, שנמשך מבחינת חכמה ובינה, כמו שמבאר במאמר הנ"ל, דהינו המחין שהם בחינת שמן משחת קדש שמשם עקר בחינת הנקדה הנ"ל שהיא בחינת צדיק שנמשך משם פנ"ל. וזהו בחינת גר חנפה בחינת לאמשיבא משח רבות קדשא ולאדלקא בוצינא שממשיכין שמן משחת קדש משח רבות קדשא, שזהו בחינת המשכת הנקדה בחינת צדיק שנמשכת משם פנ"ל. ועל-ידי זה מדליקין בוצינא, כי על-ידי זה, על-ידי המשכת הנקדה הנ"ל בחינת צדיק, על-ידי זה מאיר האור והגר, כי על-ידי זה מאירין ומעוררין הלב לה'

יתברך בבחינת גר מצוה ותורה אור, כי התורה היא גם-כן בחינת הנקדה הנ"ל, בחינת ברית פנ"ל, כי התורה נקראת ברית בחינת אור הנקדה הנ"ל:

י וזאת המצוה של הדלקת גר חנפה אנו מקנימין בכל שנה ושנה פדי לשפר ולהכניע מלכות הרשעה העומדת עלינו בכל דור ודור ובכל זמן וזמן לבטל אותנו מעבודתו יתברך חס ושלום, להשפיע תורתו ולהעביר על חקי רצונו כמו שהיה אז בימי מתתיהו וכו' בשעמדה מלכות וין הרשעה על עמך ישראל להשפיעם תורתך וכו', כי עקר פח מלכות הרשעה הוא על-ידי שבירת פלים שמשם עקר ינקתם פדויע. והעקר על-ידי אהבות

הנפולין שהם תאוות רעות שעל-ידי זה הם רוצים להתגבר על ישראל לבטלם מעבודתו יתברך. ועל-כן אין להם פח כי אם בשאין הנקדה הנ"ל, שהיא בחינת צדיק מושל מאירה, כי הנקדה מכניעת ומבטלת אותם פנ"ל. כי על-ידי שממשיכין הארת הנקדה הנ"ל בחינת 'צדיק מושל', בחינת 'ישראל ממולותיו' על-ידי זה נתבטלין כל התרפות וכל השבירת לב. ואזי הם נתבטלין לגמרי, כי אין פחם אלא משם מבחינת שבירה פנ"ל. ואזי בשאין מאירה חס ושלום הנקדה הנ"ל, שהיא בחינת צדיק מושל, בחינת מלכות, כי עקר הארת הנקדה היא בבחינת מלכות פה בחינת יוסף הוא השליט, בחינת ישראל ממולותיו, בחינת כל ישראל בני מלכים הם (שבת פק"ד משנה

ט"ז

הם רצו לבטל הממושלה של ישראל שהם מושלים בו ותפרד בבבול, ועל-כן רצו שיכתבו ישראל שאין להם חלק בו ותפרד שאין להם ממושלה בו ותפרד בבחינת חלק ונחלה בנ"ל, בחינת אני חלקך וכו'. כי רצו חס ושלום לבטל הממושלה של ישראל על-ידי שהתגברו להשכיח תורתו בנ"ל שהיא בחינת הנקדה בנ"ל שעקר הממושלה שלנו בו ותפרד שיהיה ה' ותפרד חלקנו ונחלתנו הוא על-ידי שמסר בדינו תורתו שהיא רצונו וכו' בנ"ל והם רצו לבטל זאת חס ושלום בנ"ל. ועל-כן טמאו כל השמנים בחינת שמן משחת קדש, בחינת המחין שמשם נמשך הנקדה הנ"ל, בחינת צדיק מושל, כי עקר בחינת הצדיק מושל, בחינת הנקדה הנ"ל הוא על-ידי בחינת שמן משחת קדש, בחינת המחין, דהינו על-ידי שמירת הברית שהוא שמירת המחין לשמר המוח והדעת לקדש ולטהר הדעת מהרהורים שלא לפגם בטפי המוח חס ושלום, כמו יוסף הצדיק שעמד בנסיון ולא פגם בהמח ועל-ידי זה זכה לחכמה ובינה בחינת (בראשית מא, טז): "אין גבון וחכם וכו'". ועל-ידי זה זכה לבחינת יוסף הוא השליט שהוא בחינת צדיק מושל בנ"ל. ועל-כן היה הנס של הנכה על-ידי פהנים שהם בחינת אהבה דקדושה שהיא בחינת פהן ששורה אצל הברית שלום אצל הנקדה הנ"ל, פמבאר היטב בפאמר הנ"ל שעל-ידי זה נתפטר שבירת לב ונתפטר מלכות הרשעה שניקתם משם כי נתבטלון כל

(ו) וכשואין מאירה חס ושלום, בחינת הנקדה הנ"ל, בחינת מלכות, אזי הם מתגברים על-ידי זה בנ"ל ואזי מתגבר חס ושלום, מלכות הרשעה על-ידי שאין מאירה הנקדה הנ"ל שהיא בחינת מלכות דקדושה בנ"ל. ועל-כן רצו הוונים לבטל את ישראל מן התורה לגמרי. ועמדה עלינו להשכיח תורתו חס ושלום, כי התורה היא בחינת אור הנקדה הנ"ל, והם רצו להשכיח ולהעלים בחינת אור הנקדה לגמרי ולהגביר מלכותם חס ושלום, ועל-כן אמרו: "כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלהי ישראל". כי ישראל נקראין חלק אלהי ממעל, בחינת (דברים לב,

ט): "כי חלק ה' עמו" וכן ה' ותפרד נקרא חלקנו וגורלנו, כמו שפירש (התלים טו, ה): "ה' מנת חלקי וכוסו וכו'" בחינת (במדבר יח, ט) "אני חלקך ונחלתך". כי על-ידי שבחר בנו ונתן לנו את תורתו, על-ידי-זה מסר רצונו בדינו והמושלה בדינו שיהיה רצונו פרצונו בחינת ישראל ממשלותיו, בחינת "מי מושל בי צדיק" (משע קטן טו), כמו שמבאר כל זה בפאמר הנ"ל. נמצא שישראל הם בבבול, מושלים בה' ותפרד בנ"ל. ועל-כן נקרא ה' ותפרד בבבול חלקם ונחלתם של ישראל בנ"ל. בחינת 'אני חלקך ונחלתך' וכו'. כמו שיש לאדם חלק ונחלה שהיא שלו שהוא מושל בו לעשות בו פרצונו, כמו כן בבבול, ישראל הם מושלים בו ותפרד ועל-כן נקרא חלקם ונחלתם בנ"ל. וזהו שאמרו, כתבו לכם שאין לכם חלק באלהי ישראל. כי

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ג

ארה חיים

גדולה בחינת כהן גדול ששורה אצל הכרית שלום כנ"ל, כי הכהן הגדול מצוה על קדשת הכרית יותר מכל ישראל. ועל-כן על-ידי השמון של הכהן הגדול שהיה חתום שנהו בחינת אור הנקדה של הצדיק הדור שכלול מנשמות ישראל שנמשך מבחינת שמון משחת קדש, דהינו המחזן שהם חתומים בחותם דקדשה בחינת שמירת הכרית שנה עקר בחינת צדיק על-ידי זה היה הגם של חנכה ועל-ידי זה אנו זוכין בכל שנה להדלקת נר חנכה, כי אף-על-פי שהם מתגברים חס ושלום, לממאות כל השמנים. ועל-ידי זה אין פח בהנקדה של כל אחד מישראל להאיר ולעורר, כי עקר אור הנקדה הוא על-ידי בחינת שמון משחת קדש כנ"ל, אף-על-פי-כן ה' יתברך מרחם על עמו ישראל בכל דור ודור ושולח להם צדיק אמתי שהוא שומר הכרית בתכלית השלמות. ועל-כן הנקדה שלו יש לה פח להאיר ולעורר כל ישראל, כי הוא בחינת נקדה הכלליות כנ"ל. ועל-ידי שכל אחד מישראל מקבל מנקדה הכלליות מצדיק הדור. על-ידי זה נתעוררה ומאירה הנקדה שיש בכל אחד מישראל. ועל-ידי אור הנקדה מבטלון חרפת ושכירת הלב על-ידי בחינת אהבה דקדשה, בחינת כהן ששורה אצל הנקדה כנ"ל. ואינו נתפסל מלכות הרשעה לגמרי וכו' כנ"ל. והו בחינת נר חנכה, בחינת אור הנקדה שמאירה על-ידי שמון משחת קדש על-ידי שמקבלים מנקדה הכלליות של צדיק

התאוות וכל התרפות שבאין מאהבות הנפולין על-ידי אהבה דקדשה בחינת כהן ששורה אצל אור הנקדה הנ"ל כנ"ל: יא ועל-כן נקרא הצדיק ותרב האמת שפדור בחינת כהן, כמו שכתוב (מלאכי ב, 1): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה ויבקשו מפיהו וכו'". כי אצל הצדיק שהוא בחינת הנקדה הנ"ל, שם שורה האהבה דקדשה בחינת כהן הנ"ל. וזה בחינת שהגם של חנכה היה על-ידי השמון שהיה חתום בחותמו של כהן גדול, זה בחינת צדיק הדור שהוא בבחינת כהן גדול. כי כל אחד כפי מה שזוכה לבחינת צדיק שהוא בחינת נקדה הנ"ל, כן הוא זוכה לבחינת אהבה דקדשה שהיא בחינת כהן כנ"ל. והצדיק הדור האמתי שזוכה לשמירת הכרית בתכלית השלמות והוא בחינת נקדה הכלליות כנ"ל. על-כן הוא בחינת כהן גדול, כי זוכה לתכלית האהבה דקדשה בשלמות שהיא בחינת כהן גדול וכו'ל. והו שמצאו שמון שהיה חתום בחותמו של כהן גדול בחינת חותם ברית קדש, כמו שכתוב (שם טו): "וצאצאו חתם וכו'", הינו בחינת שמירת הכרית, הינו על-ידי צדיק הדור שזכה לשמירת הכרית בשלמות. ועל-כן היה השמון שלו חתום בחותמו, הינו השמון משחת קדש שלו, דהינו המחזן שלו היו קדושים וטהורים בלי שום פגם כלל, כי היו חתומים בבחינת שמירת הכרית שנקרא חותם כנ"ל. ועל-ידי זה בעצמו הוא נקרא כהן גדול, כי זכה לאהבה

נדבנם בו הכהן הגדול לפני ולפנים, כי
 "שמן וקמרת ישמח לב" (משלי ב, ט), כי
 מצות קמרת היא בשעת הדלקת הנרות
 של בית המקדש, כמו שכתוב (שמות ל, ח):
 "ובהעלות אהרן את הנרות וכו'
 וקמירנה". כי אחד עשר סממני הקמרת
 הם מעלין כל החיות שבקלפות אל
 הקדשה פדוע. והיו בחינת שמן וקמרת,
 הינו בעת שמורליק הכהן את הנרות של
 שמן בבית המקדש, דהינו שממשיך אור
 הנקדה הנ"ל בחינת שמן משחת קדש
 כנ"ל. אז מקמיר קמרת, דהינו שמעלה
 החיות שבקלפות שבא מבחינת השבירה
 מבחינת אהבות הנפולין ומעלה ומקשר
 אותם אל אור הנקדה הקדושה שהיא
 גרות של שמן כנ"ל. והיו לשון קמרת
 לשון קשר שממשיך הלב אל הנקדה שהיא
 בחינת שמן כנ"ל. והיו "שמן וקמרת ישמח
 לב" הפך שבירת לב, כי נתבטל שבירת
 לב על-ידי שמן וקמרת על-ידי שממשרין
 הלב אל הנקדה שזהו בחינת שמן וקמרת
 כנ"ל. ועליבן שמן וקמרת ישמח לב כנ"ל:
 וזהו בחינת הקמרת של כהן הגדול ביום
 הכפורים שהיה נכנס בהם אל
 נקדת האבן שתיה שהיא בחינת נקדה
 הנ"ל ושם היה מקשר כל החיות של
 אהבות הנפולין שמשם באין כל העונות.
 ועל-ידי הקמרת העלה החיות מהקלפות,
 הינו שהעלה כל האהבות הנפולין וקשר
 אותן לבחינת אור הנקדה שעל-ידי זה
 נתבטלין כל הפשעים והעונות הבאים
 משם בבחינת 'על כל פשעים תכסה

הדור שהוא בחינת כהן גדול שעל ידו
 היה עקר הנס של הנגה כנ"ל:
 כי הכהן גדול היה נכנס לפני ולפנים
 לכפר על ישראל ולטהר את ישראל
 מעונות על-ידי הקמרת שהניח על האבן
 שתיה מקום הארון והלוחות, כי נקדת
 האבן שתיה שהיתה בבית המקדש היא
 בחינת נקדה הנ"ל שהיא בחינת צדיק, כי
 נקדת האבן שתיה היא יסוד העולם, כי
 ממנה השתת העולם. וזה בחינת צדיק,
 בחינת (משלי י, כח) "צדיק יסוד עולם",
 בחינת (שמואל א, ב, ח) "כי לה' מצקי ארץ
 וישת עליהם תבל", הינו הצדיקים בחינת
 מצקי ארץ הם בחינת האבן שתיה בחינת
 וישת עליהם תבל, כמובא זה במקום אחר
 בדברי רבנו ז"ל (סיון סא ח"ד רבי שבעון) ועליבן
 היו מנחים שם הארון והלוחות שהם
 בחינת נקדה הנ"ל כנ"ל. ועליבן שם היה
 הכהן הגדול נכנס להגביה את ישראל
 ולטהרם מעונות על-ידי שהתקשר עצמו
 עם כל ישראל שהיו עינם ולבם תלויות
 בו אל נקדת האבן שתיה שהיא אור
 הנקדה הנ"ל שעל ידה נתבטלין כל
 אהבות רעות על-ידי שממשרין ומקשרין כל
 האהבות הנפולין אל האהבה הקדושה
 ששורה שם אצל הנקדה. ועל-ידי זה
 נתבטלין כל העונות שלהם שבלם באים
 מאהבות הנפולין שמהם כל התאוות
 וכנ"ל. ועליבן שם עולין כל התפלות, כי
 עקר התפלה הוא על-ידי הנקדה הנ"ל
 שהוא בחינת 'פי דכפר חכמות' כנ"ל
 כמאמר הנ"ל. וזה בחינת קמרת שתיה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ג

ארה חיים

ריו

אהבה/ הינו אהבה דקדושה ששורה אצל הנקדה מכסה על כל הפשעים ונתפולין כל השבירת לב וכל התרפות וכו'. כמבאר במאמר הנ"ל:

יב וזה בחינת קרבנות הנשיאים שהקריבו לחגפת המזבח שקורין בהם בחגפה, פי זה בחינת כל הקרבנות שפלה היו עלידי הבהן שהוא בחינת אהבה ששורה אצל הנקדה שהיה לו פח להעלות החיות מאהבות הנפולין שהם אהבות הפהמיות שמהם באים כל החטאים. וזה בחינת שהיו מביאין בהמה אצל הבהן והבהן היה מקריבה לקרבן, פי הוא היה מעלה אהבות הפהמיות אהבות הנפולין אל אור הנקדה הקדושה ששם שורה אהבה דקדושה בחינת פהן שעלידי זה נתפולין כל המאוות וכל החטאים בחינת על פשעים תכסה אהבה כנ"ל. וזה בחינת קרבנות של חגפת המזבח שהקריבו הנשיאים דיקא, פי הנשיאים הם בחינת צדיקי הדור שהם בחינת נקדה הפלליות שמהם מאירין כל הנקדות של כל אחד. ועליפן עקר החנוף על ידם, פי חגפת המזבח, דהינו לחנכו בקדושה ולהעלותו מחל לקדש, זה נעשה רק עלידי בחינת אור הנקדה הנ"ל שעלידי זה עולין מחל לקדש עלידי שמתקשרים אל הנקדה וכו' וכן"ל. ועליפן חגפת המזבח היה עלידי קרבנות הנשיאים שהם בחינת נקדה הפלליות בחינת צדיק מושל. ועליפן היה להם פח לחנך את המזבח ולהעלותו מחל לקדש עלידי אור

יב יד

נקדתם בחינת נקדה הפלליות שעלידי זה מקשרין הלב ומכניעין ומכפולין חיות הסטרא אחרא ועלידי זה נתחנכו ועולין מחל לקדש, פי המזבח והבית המקדש הם בחינת לב, כמו שכתוב (דברי הימים ב ג, טו): "והיו עיני ולבי שם". ושם היו עיניהם ולבם של כל ישראל תלויות לכפר עליהם עלידי אור הנקדה בחינת אכן שתיה כנ"ל:

יג וזה בחינת חגפה לשון חנוף, פי עקר החנוף של כל אדם בעבודת ה' הוא עלידי בחינת הנ"ל במאמר הנ"ל, הינו עלידי אור הנקדה הנ"ל, דהינו שמקבל מאור הנקדה של הצדיק. ואחר כך מקבל כל אחד מחברו וכו' כנ"ל. ואחר כך מנה ובה עלידי שמדבר בינו לבין קונו ועלידי זה מאיר הנקדה. ועלידי זה מקשר את הלב לה' והפרד ונתפולין כל התרפות והשבירות, דהינו אהבות רעות וכו'. ועולה מחל לקדש. נמצא שעקר החנוף לבנם אל הקדושה הוא עלידי הנקדה הנ"ל. הינו עלידי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו שעלידי זה דיקא מאירה הנקדה כנ"ל:

יד וזה בחינת גר חגפה, פי עלידי הבר חגפה, שהוא בחינת אור הנקדה הנ"ל, עלידי זה נתחנכו ונגנסין בעבודת ה' כנ"ל וזה בחינת מה שכתוב בפגנות שגר עולה בגימטריא שלשה יחודים וכו', עין שם, הינו בחינת שלש נקדות הנ"ל וכל נקדה היא בחינת צדיק שעל ידה עקר היחוד וזה בחינת שלשה יחודים בחינת

נקודות שעל ידם מרליקין גר חנפה כנ"ל, פי על ידי שמקבלין מפל השלש נקודות הנקודות לעיל, על ידי זה מאירין ומעוררין הלב לה' יתברך שזהו בחינת גר חנפה וכו' כנ"ל:

טו וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת כא:), גר חנפה איש וביתו. והמהדרין גר לכל אחד, והמהדרין מן המהדרין מוסף והולך וכו', פי כל איש בביתו הוא בבחינת נקדה הקלליות, פי הוא ראש בית ומושל עליהם וכלול מכלם. והוא בחינת נקדה הקלליות נגדם, פי כמו שבכלל, הצדיק הדור הוא נקדה הקלליות של כל ישראל, בן בפרטיות יש שירי אלים ושרי מאות וכו'. וכן כל איש שורר בביתו וכו' וכל אחד הוא בחינת נקדה הקלליות נגד האנשים שמתחיו, פי יש אילו וענפים וענפים לענפים וכו', כמובן כל זה בדברי רבנו ז"ל סימן טו. וזה גר חנפה איש וביתו, זה בחינת נקדה הקלליות ואו מאירין ממולא כל שאר הנקודות. והמהדרין גר לכל אחד זה בחינת הארת הנקדה של כל אחד ואחד, דהינו הנקדה שיש בכל אחד מישראל שיש לה פח להאיר ולעורר לב חברו כנ"ל והמהדרין מן המהדרין מוסף והולך זה בחינת הנקדה של כל אחד ואחד שמאיר מנה ובה, וזהו מוסף והולך, שמעורר ומאיר אור נקודתו בעצמו מנה ובה, ואורו מוסף והולך ומאיר בכל יום ביותר על ידי שמעורר אור נקודתו תמיד עד שזוכה ליום השמיני בחינת שמונת ימי

חנפה שהם שלמות אור הנקדה שהיא בחינת צדיק שהוא בחינת יום השמיני, בחינת מילה שנתנה לשמיני, שהוא בחינת צדיק, בחינת אור הנקדה הנ"ל:

טז וזה בחינת (שבת כא:) מצות גר חנפה משעת יציאת הכוכבים עד שתכלה רגל מן השוק, יציאת הכוכבים זה בחינת (דניאל יב, א): "מצדיקי הרבים ככוכבים", היינו אור הנקודות הנ"ל שהם בחינת מצדיקי הרבים, פי על ידם נכנסין אל הקדושה כנ"ל, והם בחינת צדיק ועליהן נקראים הנקודות הנ"ל מצדיקי הרבים. והיו 'ככוכבים' בחינת (תהלים קמח, א):

פד

פד

"כוכבי אור", פי הנקדה מאירה כנ"ל בבחינת (תהלים צג, א) "אור זרע לצדיק וכו'". והיו עד שתכלה רגל מן השוק. פי כשהלב משקע בחרפות, דהינו בתאוות זה בחינת רגליה ידות וכו' ועל ידי אור הנקדה נתבטלת שכירת לב שהיא בחינת סטרא דמותא ועולין רגלי הקדושה מהסטרא אחרא, והיו עד שתכלה רגל מן השוק שהוא מקום הסטרא אחרא כמובא. פי על ידי אור הנקדה נתבטל חייתם על ידי שמקשרין הלב אל הנקדה כנ"ל, שזהו בחינת גר חנפה כנ"ל, ועליהן ימי חנפה הם ימי תפלה והודאה, כמו שאמורים, וקבעו שמונת ימי חנפה אלו להודות ולהלל וכו' פי עקר התפלה וההודאה הוא בבחינת אור הנקדה הנ"ל שמאירין פי ידבר חכמות אל הלב וכו' כנ"ל כמבאר בפאמר הנ"ל שזהו בחינת תפלה, עין שם כל זה היטב היטב. ובשביל זה קורין

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ג

ארה חיים

רמו

פְּרֵשֶׁת מִקֵּץ חֲנֻכָּה כִּי זֹאת הַפְּרִשָּׁה
מִדְּבַר מִיֹּסֵף הַצַּדִּיק שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת מֶלֶךְ
בְּחַיֵּית יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט. וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בָּאוּ אֵלָיו, כִּי בָלֵם צָרִיכִים לִקְבֹּל מִמֶּנּוּ, כִּי
הוּא בְּחַיֵּית נִקְרָה הַפְּלִיאִית בֶּנִּי־ל וְזֶה
בְּחַיֵּית גַּר חֲנֻכָּה בֶּנִּי־ל:

שָׂדֶה לְעִיל לְעֵינַי בְּרַפֶּת הַמְּזוּן:

וְזֶה בְּחַיֵּית (בְּרַשִׁיט מ, ד): "וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ
עִמּוֹ". וַיִּדְרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת קל"ט):
"מִיֹּסֵף שֶׁפָּרַשׁ יוֹסֵף מֵאֲחָיו לֹא שָׂתוּ וַיִּין
וְכוּ". כִּי אִי אֶפְשָׁר לְשַׁתּוֹת וַיִּין כִּי אִם
בְּשִׁנְתוֹעֲרִים וְנִתְקַבְּצִים יַחַד כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עִם יוֹסֵף הַצַּדִּיק, דִּהְיִנוּ בְּחַיֵּית
הַנִּי־ל בְּשִׁמְאֵיר הַנִּקְרָה שֶׁהִיא בְּחַיֵּית יוֹסֵף
הוּא הַשְּׁלִיט וְכוּ' כְּכֹל יִשְׂרָאֵל וְכוּ' בֶּנִּי־ל
שָׂאוּ וַתִּכְפַּל חֲרַפַּת לֵב וְכוּ' וְאֵן הַיִּין הוּא
בְּכַחַיֵּית (וַיִּין יִשְׁמַח לִבֵּב) וְכוּ' בֶּנִּי־ל. וְזֶה
בְּחַיֵּית בְּרַפֶּת הַמְּזוּן עַל כּוֹס שֶׁל וַיִּין, כִּי
עַל־יְדֵי בְּרַפֶּת הַמְּזוּן מִמְּשִׁיבֵי הָאָרֶת
הַנִּקְרָה בְּשִׁלּוּמֵי וְכוּ' בֶּנִּי־ל. וְאֵן הַיִּין
בְּקִדְשָׁה בֶּנִּי־ל בְּחַיֵּית 'וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ
עִמּוֹ', 'עִמּוֹ' דִּקְא, הֵינּוּ עַל־יְדֵי שְׁנִתְקַרְבוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַנִּקְרָה שֶׁהִיא בְּחַיֵּית
יוֹסֵף בֶּנִּי־ל:

שָׂמֵן שֶׁל גַּר חֲנֻכָּה וְכוּ' בֶּנִּי־ל. וְזֶה אֲנִי
מִמְּשִׁיבֵי קִדְם בְּרַפֶּת הַמְּזוּן כְּדִי שִׁתְּאִיר
הַנִּקְרָה עַל־יְדֵי בְּרַפֶּת הַמְּזוּן בְּשִׁלּוּמֵי שָׂאוּ
מִקְשָׁרִין הַלֵּב אֶל הַנִּקְרָה בֶּנִּי־ל כְּדִי
לְהַמְשִׁיד שְׁבִיעָה בְּחַיֵּית שִׁבְעֵי שְׁנֵי הַשְּׁבַע
הַנִּמְשָׁכִין מִיֹּסֵף הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַנִּקְרָה
הַמְּכַפַּל חֲרַפַּת רָעַב וְכוּ' בֶּנִּי־ל בְּחַיֵּית כּוֹס
וַיִּין שֶׁל בְּרַפֶּת הַמְּזוּן, כִּי בְּשִׁמְאִיר הַנִּקְרָה
אֵן עָקֵר שְׁלֵמוֹת הַקִּדְשָׁה עַל־יְדֵי הַיִּין דִּקְא
בְּחַיֵּית כּוֹס שֶׁל בְּרַכָּה שֶׁהוּא עַל הַיִּין דִּקְא
בְּחַיֵּית אֵין אוֹמְרִים שִׁיר וְכוּ' כִּי הַיִּין הוּא
בְּבְחַיֵּית לֵב וְעַל־יְדֵי הַיִּין מִקְשָׁרִין הַלֵּב אֶל
הַנִּקְרָה שְׁמֵאִירָה עַל־יְדֵי בְּרַפֶּת הַמְּזוּן וְכוּ'
בֶּנִּי־ל וְעַל־כֵּן שְׂכּוֹר מִתַּר לְבָרַךְ בְּרַפֶּת
הַמְּזוּן, בְּחַיֵּית וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ, 'עִמּוֹ'
דִּקְא וְכוּ' בֶּנִּי־ל:

פ
פ

וְזֶה בְּחַיֵּית הַצַּדִּיקָה שְׁנוֹתֵינוּ בְּחֻנְכָּה זֶה
בְּחַיֵּית (תְּהִלִּים ל, ט) "צַדִּיק חוֹנֵן
וְנֹתֵן", כִּי אֶהְבֶּה דִּקְדָּשָׁה שֶׁהִיא בְּחַיֵּית
חֶסֶד בְּחַיֵּית אֶבְרָהָם שׁוֹרָה אֶצֶל הַנִּקְרָה
שֶׁהִיא יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְעַל־כֵּן צַדִּיק חוֹנֵן
וְנֹתֵן, כִּי שָׁם שׁוֹרָה אֶהְבֶּה דִּקְדָּשָׁה בְּחַיֵּית
אֶהְבֶּת חֶסֶד וְעַל־כֵּן הוּא גּוֹמֵל חֶסֶד עִם
הַכֹּל בְּחַיֵּית 'הֵן אֵת הַעוֹלָם כֹּל בְּמִטְבוֹ
בְּחַן וּבְחֶסֶד' אֵין טוֹב אֶלָּא צַדִּיק בְּחַיֵּית
'צַדִּיק חוֹנֵן וְנֹתֵן'. וְזֶה בְּחַיֵּית 'וְיִכְלָל יוֹסֵף
אֵת אָבִיו וְאֵת אָחָיו' וְכוּ' וְעַל־כֵּן בְּחֻנְכָּה
שְׁצַרִּיכִי לְהַמְשִׁיד אוֹר הַנִּקְרָה עַל־יְדֵי גַר
חֲנֻכָּה שֶׁתְּאִיר בְּחַיֵּית הַנִּקְרָה אֶצֶל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בֶּנִּי־ל, עַל־כֵּן מְרַבֵּין בְּצַדִּיקָה אֵן
בְּחַיֵּית צַדִּיק חוֹנֵן וְנֹתֵן וְכוּ' בֶּנִּי־ל:

וְזֶה
מִסְכֵּי

הלכה ד

על-פי התורה מי שידע מארץ-ישראל וכו' בלקוטי תנינא סימן מ"ם, ענין שם כל התורה הוא הטיב:

א ותכלל, שעקר קדשת ארץ-ישראל הוא על-ידי ענין ה' על-ידי שה' יתברך מסתכל שם תמיד, שעל-ידי זה אורא דארץ-ישראל מחכים, כי עינים על שם החכמה נאמר (רש"י בראשית ג, ט). ועקר בחינת ענין ה' נתעוררים על-ידי ההתפארות שה' יתברך מתפאר עם ישראל בבחינת "ישראל אשר בך אתפאר" (ישעיה טז, ג), שזה בחינת תפלין וכו'. ומי שמסתכל על ההתפארות הוא נעשין אצלו גם-כן בחינת מחין תפלין, והמחין בוקעין בעינים, ואין גם בכל מקום שהוא מסתכל נעשה גם-כן האור בבחינת ארץ-ישראל כנ"ל, אבל ההתפארות של ה' יתברך בעצמו לאו כל אדם זוכה לראות אך מי שמסתכל על הצדיק ועקר בעת שהעולם מתקצין אליו, דהינו בראש השנה שאז עקר הקבוץ, ואז עולה התפארות הרבה מהקבוץ הנ"ל שמתקצין אליו בשביל לעבד את ה' והצדיק כלול מכל ההתפארות הוא, כי עקר ההתפארות ^השה' יתברך מתפאר ביישראל הוא על-ידי הצדיק שמקרב אותם לה' יתברך ^בשעל-ידי זה ה' יתברך מתפאר בהם. נמצא, שהצדיק הוא בעצמו עקר ההתפארות, על-כן מי שמסתכל בעיניו

בהצדיק הוא ממשיך על עצמו גם-כן מואת ההתפארות בבחינת תפלין ואין ההתפארות והמחין בוקעין בעינים, אין גם בכל מקום שזה האיש מסתכל נעשה גם-כן ארץ-ישראל, כי עקר ארץ-ישראל נעשה על-ידי העינים הנמשכין על-ידי ההתפארות וכו' כנ"ל, ענין שם כל זה הטיב:

ב וזה בחינת פוס של ברכת המזון צריך שיתן בו עיניו, כי עקר ברכת המזון הוא לגלות קדשת ארץ-ישראל שמשם עקר קדשת ותקון האכילה כמבאר במקום אחר (לעיל בהלכות דברים הוצגים בפעולה, ענין שם) וכמו שכתוב (דברים ה, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך". ועקר קדשת ארץ-ישראל נתגלה על-ידי העינים שמסתכלין על ההתפארות של ישראל כנ"ל וזה בחינת פוס של ברכת המזון אחר האכילה של ישראל, כי פוס של ברכה זה בחינת פלליית ההתפארות מה שה' יתברך מתפאר ביישראל שעל-ידי זה נעשה שמהם והדרה גדולה בכל העולמות, כי לתפך חם ושלום, בשאחד מיישראל נופל מעבודתו חם ושלום, ונתרחק מהשם יתברך, אין הוא בחינת עצבות חם ושלום, בחינת (בראשית ו, י): "ותעצב אל לבו", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (פנדרין ב): "שכינת מה אוכרת, קלני מראשי קלני מזרועי". וכמו-כן מאמר זה בהתורה הנ"ל. אבל בהפך, בשישראל מתקרבים לה' יתברך וה' יתברך מתפאר

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ד

ארה חיים

ריו

בהם, או נתוסף עו וחדוה בכל העולמות
 בבחינת "ישמח ה' במעשיו" (תהלים קד, לא),
 בחינת "מעשי ידי להתפאר" (ישעיה ס, כא),
 שה' יתברך שש ושמח בכבודו, בגדל
 ההתפארות שמוקבל מישראל, שהוא עקר
 שעשועיו ושמחתו יתברך. וכמו שכתוב
 לענין ההתפארות שלנו שאנו מתפארים
 עמו ויתברך, "בשמך יגילון כל היום וכו'
 פי תפארת עמו אתה וכו'" (תהלים פב, ז"ח).
 כי ההתפארות היא שמחה. וזה שכתוב
 (שם קכט, ד) "פאר עניים בישועה ועלו
 חסידים בכבוד". וכתוב (ישעיה סא, י): "שוש
 אשיר בה' תגל נפשי באלהי כי הלבישני
 בגדי ישע מעיל צדקה יעטני פחתן וכהן
 פאר וכו'". נמצא שהתפארות היא שמחה
 וזה בחינת יין המשמח שהוא בחינת היין
 של בוס של ברכה, כמו שכתוב (תהלים קד,
 טו) "ויון ישמח לבב אנוש", הינו כי היין
 דקדשה, דהינו בחינת ברכה הוא בחינת
 שמחה, דהינו בחינת כלליית ההתפארות
 שהוא בחינת שמחה כנ"ל, כי אין אומרים
 שיר אלא על היין, כמו שאמרו רבותינו
 ו"ל (ברכות לה) על פסוק "המשמח אלהים
 ואנשים וכו'" (שופטים ט, יג), מכאן שאין
 אומרים שיר אלא על היין. וכל השירות
 והתשבחות הם בחינת התפארות שאנו
 משבחין ומפארים אותו ויתברך בשיר ורגן
 והלל ושמחה. כי ה' יתברך מתפאר
 ומתרום על ידי השירות והתשבחות של
 עמו ישראל בבחינת 'יתברך וישתבח
 ויתפאר ויתרום' וכו'. וזה בחינת (שמות טו,
 א) "אשירה לה' כי גאה גאה". גאה זה

בחינת ההתפארות, בחינת "ה' מלך גאות
 לבש" (תהלים עג, א), דהינו בחינת לבושי
 גאותו והתפארותו. או הוא בחינת אשירה
 לה', כי השיר והשבח הוא בחינת
 התפארותו ונגאותו בכבודו, כנ"ל. ועל-כן
 היין של ברכה הוא בחינת כלליית
 ההתפארות, כי עליו אומרים כל השירות
 והתשבחות שהם בחינת התפארות, כי
 אין אומרים שיר אלא על היין כנ"ל:

ג וזה בחינת בוס של ברפת המזון, כי
 אנו צריכין עתה להמשיך קדשת
 ארץ-ישראל שהוא עקר מצות ברפת
 המזון, בחינת ואכלת ושבעת וברכת וכו'
 על הארץ וכו'. ועקר קדשת ארץ-ישראל
 נמשך על ידי ההתפארות וכו' כנ"ל. על-
 כן צריכין להביא בוס של ברפת המזון, כי
 בוס יין של ברכה הוא בחינת התפארות
 ושמחה כנ"ל שעל ידי זה עקר קדשת
 ארץ-ישראל כנ"ל. וזה בחינת בוס של
 ברפת המזון צריך לתן עיניו בו, כי עקר
 קדשת ארץ-ישראל נמשך על ידי העינים
 על ידי שמסתכלין על ההתפארות שעל-
 ידי זה בכל מקום שמסתכל נעשה ארץ-
 ישראל כנ"ל ועל-כן צריכין לתן עיניו
 בכוס של ברפת המזון, כי היין של ברכה
 - יין המשמח הוא בחינת ההתפארות
 כנ"ל ועל ידי שמסתכלין על זה
 ההתפארות נעשה ארץ-ישראל שהיא
 בחינת מלכות בחינת בוס של ברכה
 כדוע, שבוס של ברכה היא בחינת דוד,
 בחינת: "בוס ישועות אשא" (תהלים קטו, י),
 בחינת מלכות שהוא בחינת ארץ-ישראל

של ישראל כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוה"ר קמ"א סימן סב) שעקר שלמות המלכות הוא על-ידי אכילה של ישראל בבחינת (רות ב, ד): "לעת האכל גשי הלם" – אין הלם אלא מלכות' (יגה"ס קב), שמלכותו יתברך נתגלה על-ידי קדשת אכילת ישראל, ועקר על-ידי מצות ברפת המזון וכמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב (אות א אכילה) על-ידי ברפת המזון נתודע ה' יתברך בעולם, והתגלות מלכותו יתברך זה בחינת התגלות ההתפארות הנ"ל מה ש'ה' יתברך מתפאר בעמו ישראל שעל-ידי זה עקר התגלות מלכותו יתברך כי אין מלך בלא עם, ועל-כן בשישראל עובדין אותו יתברך ועושין רצונו יתברך שאין ה' יתברך מתפאר בהם אלא מתגלה מלכותו יתברך כמו שכתוב ה' מלך גאות לבש', גאות לבש' הינו לבושי גאותו והתפארותו אין ה' מלך' כי עקר התגלות מלכותו הוא על-ידי ההתפארות שמתפאר בישראל כנ"ל (זה סוד מה שכתוב בכתבי הא"ר ז"ל שעקר כגון המלכות על-ידי תפארת וקבו) נמצא שבשעת האכילה נתגלה ההתפארות שהוא בחינת התגלות מלכותו שנמשך בשעת האכילה כנ"ל, כי כן דרך המלכות להראות כבוד עשרו ותפארתו ונדלתו בשעת סעדה שאז עקר התגלות מלכותו וכמו שכתוב (אסתר א, ב"ד): "בשבת המלך על כסא מלכותו עשה משתה, בהראות את עשר כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו וכו'", ומלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיע ועל-כן אמרו

שהיא בחינת מלכות כנ"ל, נמצא שבכום של ברכה המלא יין ודקדשה זה בחינת ארץ-ישראל שמקבל ההתפארות של ישראל שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל כנ"ל, כי היין שבכום הוא בחינת ההתפארות בחינת שמחה כנ"ל והכוס בעצמו שהוא בחינת מלכות כי כוס בניגמריא אלקים כמובא בכתבי הא"ר ז"ל, ואלהים הוא בחינת מלכות כמו שכתוב (שם ע"ד, יב): "ואלהים מלכי מקדש וכו'". ועל-כן הכוס שהוא בחינת מלכות הוא בחינת ארץ-ישראל שהוא בחינת מלכות פדיוע, נמצא שהכוס היא בחינת מלכות בחינת ארץ-ישראל שמקבלת קדשתה מההתפארות של ישראל שהוא יין ודקדשה יין המשמח שבכום כנ"ל, ועל-כן צריכין לתן בו עיניו כי העקר תלוי בעינים כי על-ידי שמסתפל בעיניו על ההתפארות על-ידי זה נעשין עיניו בבחינת עיני ה', ואזי בכל מקום שהוא מסתפל בעיניו נעשה ארץ-ישראל כנ"ל, ועל-כן צריך להסתפל בעיניו בכום של ברכה כדי לעשות בחינת ארץ-ישראל על-ידי זה על-ידי שמסתפל על היין ועל הכוס שעל-ידי זה מקושי ההתפארות לעיניו וחוזר ומקושי לבחינת הכוס שהוא בחינת מלכות בחינת ארץ-ישראל. דהינו לקדש האויר בבחינת ארץ-ישראל על-ידי העינים כנ"ל:

ד וכל זה צריכין אחר האכילה כי אכילת ישראל קדש. ועקר התגלות ההתפארות הוא בשעת סעדה ודקדשה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ד

ארה חיים

ריט

רבותינו וזכרונם לברכה (ברכות י) אסור
לאכל קדם התפלה שאמרו (נדרים יב, כו)
"לא תאכלו על הדם" – לא תאכלו קדם
שתתפללו על דמכם'.

כי אי אפשר לאכל בקדשה כי אם
בשמעלון תחלה התפארות
ושעשועים לפניו ותברך ועל-כן צריכין
להתפלל קדם כי עקר ההתפארות שה'
יתברך מתפאר בישאל הוא על-ידי
התפלה שהיא שירות ותשבחות
והתפארות שאנו משבחין ומפארים אותו
ותברך שעל-ידי זה ה' יתברך מתגדל
ומתפאר בכל העולמות שהוא יתברך
מתפאר בנו שיש לו עם קדוש בזה
שיודעין בזה העולם הנשמי לפאר
ולשבח ולהתפלל לפניו, כמו שכתוב
(תהלים כג, ה): "ואתה קדוש יושב תהלות
ישאל", שעל-ידי תפלות ותהלות ישאל
על-ידי זה ה' יתברך מתקדש ומתפאר
בכל העולמות, ועל-כן קדם התפלה אסור
לאכל כי אי אפשר לאכל בקדשת ישאל
כי אם על-ידי התפלה שעל-ידי זה עולה
ההתפארות של ישאל ואז האכילה
בקדשה כי אז מתגלה כל ההתפארות
בשעת סעדה דוקא שעל-ידי זה מתגלה
קדשת ארץ-ישאל שעל-ידי זה עקר
קדשת האכילה כנ"ל, וזהו (קהלת ב, י): "לך
אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב ויגד
כי כבר רצה האלהים את מעשך", הינו
אחר שכבר רצה אלהים את מעשך,
שמעשך עולים לפניו ויתברך לנחת ולרצון
והוא מתפאר בהם בבחינת (ישעיה ס, כא):

"ועמד ישאל בלם צדיקים וכו' מעשי די
להתפאר" הינו אחר התפלה שאז כבר
קבל ה' יתברך התפארות ונחת ורצון
מפדו, אז לך אכל בשמחה לחמך וכו' כי
אז האכילה בקדשה בבחינת ארץ-ישאל
על-ידי התגלות ההתפארות שעל-ידי זה
נעשה ארץ-ישאל כנ"ל:

ה וזה שקורא הכתוב ההתפארות שה'
יתברך מקבל מישאל בשם
אכילה כמו שכתוב (שיר השירים ה, א): "באתי
לגני אחתי כלה אריתי מזרי עם בשמי
אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ויני עם
חלבי אכלו רעים וכו'", שפרש רש"י
שהענין מדבר על הנחת רוח שמקבל ה'
יתברך מקרבנות ועבודת ישראל עני שם.
כי הנחת וההתפארות שה' יתברך מקבל
מישאל הוא בחינת אכילה שאז עקר
התגלות ההתפארות כנ"ל. וזה בחינת
(קהלת ה, טו): "לאכל ולשתות ולשמח",
בחינת (רות ג, י): "ויאכל וישת ויטיב לבו",
שעל-ידי-זה מאיר הפנים, כמו שכתוב
(משלי טו, יג): "לב שמח ויטיב פנים", כי
הארת פנים על-ידי אכילה ושתיה דקדשה
זה נמשך מבחינת ההתפארות שמתגלה
בעת האכילה שמשם עקר הפאר והארת
פנים, וזה בחינת לחם הפנים כי עקר
הארת פנים שהוא ההתפארות בחינת
מ'לך בנפיו' וכו' זה זוכין על-ידי אכילה
דקדשה כנ"ל ועקר הפאר והארת פנים
של האכילה דקדשה מתקבץ ומתגלה
על-ידי הכוס וין של ברפת המזון שהוא
בחינת וין המשמח בחינת השמחה של

אור הצדיק שהוא מגלה כל ההתפארות של ברכה נמשך זה ההתאדמות הפנים מבחינת ההתפארות הנ"ל שהוא בחינת "אדמוני עם יפה עינים" הנאמר בדרוש המקור עליו השלום (שמיאל"א טו, יב), שהוא בחינת בוס של ברכה נכ"ל, שהוא בחינת התאדמות פני התוקע בראש השנה כי בראש השנה אז הוא עקר קבוץ ועלית כל ההתפארות של ישראל שמתקבצין כלם אל הצדיקים שבדור וכנ"ל. וזה בחינת שופר לשון שפרא כמו שכתוב: "שפרו מעשיכם" (תקרא רבה כט, ו). הנה בחינת התגלות היפי וההתפארות שמתגלה בראש השנה נכ"ל. ומשם נמשך התאדמות פני התוקע על ידי שמאיר בו בחינת קבוץ ההתפארות הזאת בבחינת (תהלים כט, טו): "אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניו יהלכו", אור הפנים הנה התפארות הנ"ל שעולה לפניו והברך על ידי תקיעת שופר וזהו "בשמך יגילון כל היום וכו'. כי תפארת עזמו אתה וכו'".

וזה בחינת פני הסעודת של מצוה פי בשגומרון איזה מצוה או איזה מסכתא עושין סעדה כי עקר ההתפארות שמקבל ה' יתברך מהלמוד הזה או ממצוה זאת הוא מתגלה בשעת סעדה דיקא כי עקר התגלות ההתפארות - בשעת סעדה דקדושה נכ"ל, וזה בחינת אכילת שבת ויום טוב שהיא מצוה גדולה מאד. כי אז בשבת ויום טוב עולה

ו זהו (תקרא ה, י): "אכלו משמנים ושתו ממתיקים וכו' ואל תעצבו כי חרות ה' היא מעונכם", כי עקר תקון האכילה בקדושה הוא על ידי שמחה, שהוא בחינת ההתפארות נכ"ל, בחינת 'כי חרות ה' היא מעונכם' שהוא בחינת 'כי תפארת עזמו אתה' וכו' וכנ"ל. ועל פי נאמר מקרא זה על ראש השנה, כי אז בראש השנה הוא עקר התגלות ההתפארות נכ"ל, ועל פי זה עקר התגלות קדשת ארץ ישראל כמו שכתוב (דברים יא, ט): "חמד עיני ה' אלהיך בה מראשית השנה וכו'". וכנ"ל, ועל פי זה מזהיר הכתוב לאכל ולשתות בשמחה כי חרות ה' היא מעוננו על ידי ההתפארות שמקבל אז מאתנו נכ"ל שעל ידי זה נעשה קדשת ארץ ישראל שעל ידי זה עקר תקון האכילה בקדושה נכ"ל:

וזה בחינת כל הסעודת של מצוה פי בשגומרון איזה מצוה או איזה מסכתא עושין סעדה כי עקר ההתפארות שמקבל ה' יתברך מהלמוד הזה או ממצוה זאת הוא מתגלה בשעת סעדה דיקא כי עקר התגלות ההתפארות - בשעת סעדה דקדושה נכ"ל, וזה בחינת אכילת שבת ויום טוב שהיא מצוה גדולה מאד. כי אז בשבת ויום טוב עולה

וזה שכתוב בהתורה ויהי הם מריקים שניהם' בסיומן זו, שעל ידי אכילה בקדושה וזכין לדעת שעל ידי זה מאיר

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רכא

ההתפארות והשעשועים של כל המצוות והעבודות שעושים בחל וכמוכן דברכי רבנו ז"ל כמו שמבאר (בסימן קל"ט) על פסוק "צדק לפניו יחיד", שבשבת עולה המצוה לפני ה' יתברך וה' יתברך מתפאר בה וכו'. וכן ביום - טוב מתקבץ השמחה של כל המצוות ואז זוכין לאור הפנים בחינת (דברים טו, טו): "ש"ש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' וכו'" (כמו שמבאר בהתורה "מישראל דסביב" בסימן ל), ועליבין מחמת שבשבת ויום טוב עולה ומאיר כל ההתפארות של כל המצוות שישראל עושים, עליבן אז הוא עקר אכילה דקדשה ואז מצוה גדולה להרבות בסעודה, כי קדשת האכילה היא עלידי התגלות ההתפארות שעלידי זה נתגלה ונמשך במקום הזה קדשת ארץ ישראל שמושם עקר קדשת האכילה כנ"ל:

שך לעיל:

ח לענין מה שכתב רבנו ז"ל שעקר קדשת ארץ ישראל נמשך עלידי ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל, וזהו ועמד ישראל בלם צדיקים לעולם וירשו ארץ נצר מטעי מעשי ידי להתפאר הינו כנ"ל עלידי בחינת מעשי ידי להתפאר, דהינו ההתפארות שמתפאר בנו עלידי זה לעולם וירשו ארץ, עלידי זה נזכה לארץ ישראל כי עקר קדשת ארץ ישראל עלידי ההתפארות בחינת מעשי ידי להתפאר כנ"ל:

101

ט וזה בחינת הנפה כי הדלקת נר הנפה הוא להמשיך ולגלות אור ההתפארות הזאת מה שה' יתברך מתפאר תמיד עם עמו ישראל ומושם ממושיבין האור הגדול הזה שממנו מוליק ומאיר אור הנר של הנפה שהוא פרסומי נפא שמעיד ומפרסם תקף הגסים שה' יתברך עושה עמנו בכל דור ודור, וכל זה מחמת גדל אהבתו את עמו ישראל שהוא מתפאר בנו בכל דור ודור, שמחמת זה הוא עושה עמנו נסים ונפלאות בכל דור ודור, כי מלכות יון הרשעה עמדה על ישראל להשיבם תורתו ולהעבירם על חקי רצונו כי התקנאו בהתפארות שה' יתברך מתפאר בנו עלידי קיום התורה והמצוות ורצו לכבול את התורה חס ושלום, ואמרו כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלוי ישראל שהוא הפך ההתפארות מה שאנו מתפארים בו יתברך שהוא אלקינו ואנחנו עמו, והם רצו לכבול זאת ההתפארות, שזהו גספן בחינת בטול ההתפארות של ה' יתברך שהוא יתברך מתפאר בנו כי הא ביהא תליא ושניהם אחד. כי כפי קיום התורה והמצוות וכפי ההתפארות והשמחה שאנו מתפארים ושמחים בו יתברך כמו כן הוא יתברך שש ומתפאר בנו, כמו שכתוב (דברים טו, י"ט): "את ה' האמרת וה' האמרך היום וכו' ולתתך עליו וכו' לתהלה ולשם ולתפארת וכו'". ועליבן בשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום נעשה הנם בנרות המנורה וקבעו לדורות להדליק נר הנפה

כי עקר האור נמשך מאור ההתפארות
הואת ש'ה' ותברך מתפאר בישראל
במעשיהם הטובים שזה עקר האור
כמו שכתוב (בראשית א. ה.): "ובדל אלהים
בין האור ובין החשך", ואמרו רבותינו
ז"ל (בראשית דב. ה.): "אור" – אלו
מעשיהם של צדיקים וכו', וכמו
שכתוב (משלי י. טו) "אור צדיקים ישמח".
ועל כן נעשה מזה התפארות הואת אור
עינים כמו שמבאר בהתורה הואת
שהתפארות הואת נעשה בחינת תפלין
מחין והם בוקעין בעינים ומשם נמשך
אור העינים שעל ידי זה נעשה קדשת
ארץ ישראל כנ"ל.

כי עקר האור נמשך מאור ההתפארות
הואת ש'ה' ותברך מתפאר בישראל
שאז מאיר אור גדול בכל העולמות
ונדלקין ומאירין כל הנרות והאורות
העליונים כמו שאיתא בזהר הקדוש
לאדלקא שרנין ולאנתרא בוצינין וכו',
ומאור ההתפארות הואת אנו ממשכיין
אור הקדוש והנורא הזה של גר חגכה
הקדוש. על ידי תקף הנס שעשה ה'
ותברך עמנו אז שעל ידי זה נתגלה
ההתפארות ש'ה' ותברך מתפאר בנו עדון
בכל דור ודור. ועושה נסים ונפלאות
גדולות בשבילנו ועל ידי התגלות
ההתפארות מאירין כל האורות כנ"ל.
ומשם אנו ממשכיין אור ה' של חגכה
כנ"ל. וזה האור הקדוש של גר חגכה
מצוה לראותו כמו שאמרו רבותינו וזכרונם
לברכה (שבת כג.) הרואה גר חגכה מברך

וכו', וכמו שאמרים הנרות הללו קדש הם
וכו' אלא לראותן בלבד. כי עקר הדלקת
גר חגכה הוא להמשיך למטה אור
ההתפארות הואת כדי לזכות לראות אור
ההתפארות הואת כדי לזכות על ידי זה
להרגיש מעם המתוק והקדוש של ארץ
ישראל כמבאר בהתורה הנ"ל. שמי
שרואה זאת ההתפארות אז גם בכל
מקום שהוא מסתכל נעשה האור
בחינת ארץ ישראל וכו' ונתעורר תשוקה
חדשה וחשק נמרץ לארץ ישראל כמובן
בהתורה הנ"ל. כי בחגכה צריכין להמשיך
קדשת ארץ ישראל לתקן פנים המרגלים
שהוציאו דבה על הארץ ופגמו בארץ
ישראל כמו שכתב רבנו בהתורה כי
מרחמם ונהגם (לקישי תניא סיון ז), שפכי
הסלח נא שפועלין ביום הכפורים בן זכין
לקדשת חגכה. כי משה רבנו עליו השלום
בקש סלח נא על חטא המרגלים וכו'
נמצא שפחגכה צריכין לתקן חטא
המרגלים שדברו על ארץ ישראל. על כן
אנו צריכין עכשו לגלות הפעם הקדוש
של ארץ ישראל. וזה נעשה על ידי
הדלקת גר חגכה שעל ידי זה נתגלה אור
ההתפארות מה ש'ה' ותברך מתפאר
בישראל שעל ידי זה נמשך קדשת ארץ
ישראל בכל מקום שמשתכלין בו. כי
נמשך בחינת אורא דארץ ישראל מחכים
וכו'. על ידי אור ההתפארות שהוא בחינת
מחין תפלין וזה בחינת השמן של גר חגכה
שהוא בחינת מחין תפלין בחינת: "ושמן
על ראשך אל יחסר" (תהלים ט. ח) הנאמר

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רכנ

בתפילין כמו שדרשו רבותינו ז"ל (שבת קנב),
 פי המחין הם בחינת שמן מן שחת קדוש
 בידוע ועל ידי זה נמשך קדשת ארץ
 ישראל בכל מקום שמסתכלין בו. ואזי
 מרגישין טעם של ארץ ישראל וחזרון
 ומשתוקקין באמת לארץ ישראל. ובה
 מתקנין פנים המרגלים שהוציאו דבה על
 ארץ ישראל. ועל כן צריכין לראות
 ולהסתכל בנר הנגפה כדי להסתכל על
 אור ההתפארות הזאת שהוא בחינת אור
 הנר של הנגפה כדי לזכות על ידי זה
 לעשות ארץ ישראל בכל מקום שהוא
 יסתכל שם. ואזי יחזר וישתוקק לארץ
 ישראל. ובה יתקן פנים המרגלים שפגמו
 בארץ ישראל כנ"ל:

י ועל כן קורין בתפלה פרשת הנשיאים
 פי הנשיאים של ישראל הם
 בחינת צדיקי הדור שעקר ההתפארות
 כלול בהם. כמו שמבאר בהתורה הנ"ל
 ועל כן הנשיאים הביאו את אבני
 המלוואים לאפוד ולחשן. פי אבני האפוד
 והחשן הם בחינת התגלות ההתפארות
 שה' יתברך מתפאר בישראל פי עקר
 ההתפארות על ידי הגנין על ידי שישאל
 כלולין מוגנין סגיאין במבאר בדברי רבינו
 ז"ל במקום אחר (ספן בה). וכליות הגנין
 של ישראל היו מתגלין באבני החשן
 והאפוד שכל אבן היה לו גון מיוחד כפי
 שכתב שהיה פתוח עליו הינו כפי הגון
 וההתפארות שה' יתברך מקבל מזה
 השכתב פי כל שכתב ושכתב יש לו גון מיוחד
 וכל אלו הגנין היו באבני החשן והאפוד,

אדם לראובן. פמדה לשמעון וכו'. ואלו
 הגנין היו מצדין פדגלים כמו שאמרו
 רבותינו זכרונם לברכה. שבאלו הדגלים
 היו הולכין ישראל במלחמת מצוה לכבוש
 ארץ ישראל שהיה הנה עקר מלחמת
 ישראל פי עקר פבישת ארץ ישראל הוא
 על ידי התגלות ההתפארות שהוא בחינת
 כליות הגנין של אבני החשן שהיו
 מצדין פדגלים שעל ידי זה נעשה קדשת
 ארץ ישראל ונתגלה הטעם של ארץ
 ישראל. שאז מכניעין כל המונעים מארץ
 ישראל. פי עקר המונעים הם מוציא דבת
 הארץ רעה וכו' כמו שכתב רבנו ז"ל
 בהתורה תשעה תקנין וכו' (ספן ט) עין
 שם:

ועל כן הביאו הנשיאים דקא את
 אבנים של החשן והאפוד. פי
 עקר ההתפארות תלוי בהנשיאים שהם
 בחינת צדיקי הדור שעקר ההתפארות על
 דם כנ"ל. ועל כן קורין פרשת הנשיאים
 בתפלה פי אז מגלין אור ההתפארות
 הזאת שעקר תלוי בצדיקי הדור שהם
 בחינת נשיאים כנ"ל:

יא וזה בחינת מצות נר הנגפה איש וביתו
 והמקדשין נר לכל אחד ואחד
 והמקדשין מן המקדשין מוסף והולך (שם)
 כ. פי בנר הנגפה יש מקדשין, ומקדשין מן
 המקדשין. פי עקר נר הנגפה הוא בבחינת
 הדור והתפארות שמגלין התפארות של
 ה' יתברך שמתפאר ומתדר כנ"ל. וזה
 בחינת השלש מדרגות שיש במצות נר
 הנגפה דהינו איש וביתו. ונר לכל אחד וכו'

ר
טב

טב

ההתפארות שלו, אבל הצדיקים האמתיים הם רואין את ה' ותברך והתפארותו כמו שמצינו בנביאים. כמו שכתוב (ישעיה ה, א) "וַאֲרָאָה אֶת ה'", וכן מיכהו אמר: "רֵאִיתִי אֶת ה' יֵשֵׁב וְכוּ" (מלכים א, כב, טו). ועל־פִּי הצדיקים בעצמם בודאי רואין את ההתפארות של ה' ותברך בעצמו, וגם הם בעצמן הם עקר ההתפארות וכו' כנ"ל. ועל־פִּי עקר קדשת ארץ־ישראל נתגלה על־ידי הצדיק שהוא כלל כל ההתפארות שעל־ידיה נעשה קדשת ארץ־ישראל כנ"ל. וזה בחינת: "צדיקים יירשו ארץ" (ישעיה ס, כא) כי עקר קדשת ארץ־ישראל נמשך על דם כנ"ל. כי זה ידוע שעקר הקדשה נמשך למטה כפי מעשה בני אדם, והכל תלוי במעשה התחתונים. ועל־פִּי כשנמשך קדשת ארץ־ישראל על־ידי ה' ותברך על־ידי הסתכלות עיניו ותברך שמו בעצמו, עדן אין הקדשה בשלמות כל כך, כי עקר המושבת הקדשה למטה בשלמות הוא על־ידי בני אדם דיקא כדוד, ועקר תלוי בהצדיק. ועל־פִּי כשהצדיק מקבל זאת ההתפארות וזוכה לעיני ה' הנ"ל, עד שזוכה להמשך קדשת ארץ־ישראל על־ידי הסתכלות עיניו, אז נמשך ונתגלה קדשת ארץ־ישראל בשלמות גדול ביותר, וזה בחינת שלש המדרגות שבמצות גר הנכה כנ"ל. כי גר איש וביתו, זה בחינת שממשיכין אור ההתפארות שהוא בחינת קדשת ארץ־ישראל שמתגלה על־ידי ה' ותברך בעצמו, שזאת הקדשה וההתפארות היא

כנגד שלש בחינות של המושבת קדשת ארץ־ישראל המבארין בהתורה הנ"ל, כי מבאר שם שעל־ידי ההתפארות שה' ותברך מתפאר בישׂראל, על־ידי זה נעשה קדשת ארץ־ישראל על־ידי הסתכלות עיני ה' ותברך שם, וגם כל מי שזוכה להסתכל על זאת ההתפארות הוא ממשך לעצמו גם־כן בחינת עיני ה' ואין גם ככל מקום שהוא מסתכל נעשה גם־כן בחינת אורא דארץ־ישראל, אך מי הוא זה שזוכה לראות ההתפארות של ה' ותברך וכו' רק מי שזוכה לראות את הצדיק האמת שהוא עקר ההתפארות של ישראל וכו' ואין הוא זוכה גם־כן לקבל מהתפארות הזאת ונעשין אצלו גם־כן בחינת עינים הנ"ל, ואין גם ככל מקום שהוא מסתכל נעשה שם בחינת ארץ־ישראל כמבאר שם עין שם היטב. נמצא שיש שלש בחינות הסתכלות העינים שעל־ידי זה נעשה קדשת ארץ־ישראל כנ"ל דהיינו בחינת הסתכלות אור עיני ה' והסתכלות הצדיק שהוא כלליות ההתפארות והסתכלות העינים של כל מי שזוכה לראות את הצדיק, ועקר הוא הצדיק כי הוא כלול מכל ההתפארות של ישראל שכלם נתקרכים לה' ותברך על ידו וכו'. וגם הצדיק הוא יכול לראות את ההתפארות של ה' ותברך, כי אף על־פי שכתב רבנו שם, מי הוא שיוכל לראות ההתפארות של ה' ותברך וכו', זה נאמר על סתם בני אדם שבודאי אינם זוכים לראות את ה' ותברך שיראו את

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רכה

בחנינת כלליות. וזה בחינת איש וכו'. כי ה' איש מלחמה. והוא כבכול הפעל - הבית של כל העולם שדומה לבית כמו שאמרו רבותינו וכו' לברכה (אבות ג' יא).
 בחנינת בראשית - ראש בית:

והמהדרין גר לכל אחד ואחד. זה בחנינת אור ההתפארות שנתגלה אצל כל אחד ואחד. על-ידי שזוכה לראות אור ההתפארות הזאת על-ידי שמסתכל בהצדיק וכו' פנ"ל. וזאת ההתפארות מאיר יותר מחמת שנתגדל ההתפארות כל כך עד שגם אנחנו זוכין לבחינת עינים אלו להמשיך קדשת ארץ ישראל על-ידי הסתכלות עיניו. ואז מאירה קדשת ארץ ישראל יותר ויותר. כי על-ידי שאנו מקבלין זאת ההתפארות וזוכין לעינים אלו. ואז גם בכל מקום שאנו מסתכלין נעשה קדשת ארץ ישראל כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וכל מה שנמשך קדשת ארץ ישראל ביותר. אפלו לחיזן לארץ מאירה ארץ ישראל ממש באור גדול ונפלא יותר ומשתוקקים ומתגעגעים ביותר לארץ ישראל וכמו שזכרנו היטב שם בהתורה הנ"ל. שמתחיל שם, מו' שידע מארץ ישראל שפעם באמת מעם ארץ ישראל. אז הוא יכול להכיר באחר אם יהא אצל הצדיק על ראש השנה. ומסים שם בטעמו, כי על-ידי זה האיש שהיה אצל הצדיק אמתי על ראש השנה נעשה האור בבחינת ארץ ישראל בכל מקום שהוא מסתכל בו. ומרגישין

מעם ארץ ישראל שם וכו'. ואמר, שהוא ידע זאת מקדם כי קדם שהיה בארץ ישראל היה משתוקק מאוד לארץ ישראל. ופעם אחד התעורר יחד עם איש אחד. ונתעורר לו תשוקה גדולה לארץ ישראל. והבין שזה האיש היה בודאי אצל הצדיקים על ראש השנה. ושאל את אותו האיש, וכן הוה. כי ספר לו שהיה אצל כמה צדיקים על ראש השנה וכו'. (גמ' עין זה בשיחות שלי (מי מוכרין דו) נמצא שעל-ידי זה האיש שזוכה לעינים הנ"ל שבכל מקום שהוא מסתכל נעשה בחינת ארץ ישראל אפלו בחיזן לארץ. על-ידי זה חוזרים ומשתוקקים ביותר לארץ ישראל ממש. כי נתגלה קדשת ארץ ישראל ביותר על-ידי זה האיש. כי זה כלל שהתקדשה כל מה שנמשכת למטה יותר לקדש ולטהר מקומות החיצונים יותר. אין התקדשה נגרעת על-ידי זה חס ושלום אדרבא נתוסף עליו אור גדול ונפלא יותר ויותר בכלי כפלים. ועל-כן כל מה שממשיכין קדשת ארץ ישראל בחיזן לארץ יותר ויותר על-ידי בחינת עינים הנ"ל של כל אחד ואחד פנ"ל. על-ידי זה נתוסף אור גדול בארץ ישראל בעצמה יותר ויותר. ועל-כן מרגישין יותר ויותר מעם ארץ ישראל ומשתוקקים לארץ ישראל ביותר. וזה בחינת והמהדרין גר לכל אחד ואחד. זה בחינת אור ההתפארות הנמשך על-ידי כל אחד ואחד. על-ידי שזוכה לראות ההתפארות הזאת על-ידי שמסתכל בהצדיק וכו' פנ"ל:

שם שמוסיף והולך ומתחדש בעבודתו 'תברך בכל יום ויום, בבחינת (שם טו) "סף ה' לי בן אחר". פי הצדיק מוסיף בעבודתו בכל עת, ומתחיל בכל פעם מחדש כאלו לא התחיל עדיו בעבודתו 'תברך כלל'. וזה עקר השעשועים וההתפארות של ה' 'תברך. פי עקר ההתפארות והשעשועים של ה' 'תברך הוא על ידי הדישים דיקא. דהינו בשעולה התפארות חדש למעלה. דהינו בשמתקרב הרחוק לה' 'תברך וכמבאר בהתורה הנ"ל. שעקר ההתפארות הוא בשאחד מישראל בתקרב לה' 'תברך ונתנסף עוד אחד מישראל שרוצה לעבדו 'תברך. אזי הוא עקר ההתפארות של ה' 'תברך. וכן מוכן ומבאר בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות שכל ההתפארות שה' 'תברך מתפאר ביישראל אינו עולה כלל כנגד ההתפארות החדש שעולה למעלה בשמתקרב אחד מחדש אליו 'תברך ורוצה לעבדו, בבחינת (וזה יתרו טז) כד אתי יתרו וכו' כדון אסתלק ואתנער שקא דקדשא ברך הוא עלא ותמא, שעקר גדלתו והתפארותו 'תברך הוא בשמתקרבים הרחוקים לה' 'תברך. פי ההתפארות הוא בחינת לבושים בחינת ה' מלך גאות לבש' וכו'. פי רבי יוחנן קרי למאני מכבודתא (שבת קנ"ג). ועקר השיבות הלבושים הוא בשזוכין לעשות בחינת לבושים חדשים לה' 'תברך שזה עקר כבודו והתפארותו כי אין המלך מתפאר בלבושי מלכות שיש לו מקבר. אפלו אם הם יקרים מאד כמו שמתפאר בלבוש

ומתהדרין מן המתהדרין מוסיף והולך, זה בחינת אור ההתפארות של הצדיק בעצמו, שהוא כלול מהכל, מפל ההתפארות של ישראל. פי הוא מקרב כל ישראל לה' 'תברך. גם ה' 'תברך מתפאר בו ביותר מפל ישראל מחמת גדל צדקתו ותורתו ומעשיו הטובים. פי כל מי שעושה רצונו 'תברך יותר, מתפאר בו ה' 'תברך ביותר. וגם הצדיק זוכה לראות ההתפארות של ה' 'תברך בעצמו כנ"ל. ועליון הוא עקר ההתפארות של ה' 'תברך בעצמו כנ"ל. ועליון עקר ההתפארות הוא הצדיק והוא זוכה ביותר לבחינת עינים הנ"ל, ועל ידו עקר המשכת קדשת ארץ ישראל כנ"ל. וזה בחינת 'מתהדרין מן המתהדרין מוסיף והולך בכל יום, שעל ידי זה ממשכין האור של ההתפארות של הצדיק שהוא בחינת יוסף שמוסיף והולך בעבודתו בכל יום שעקר ההדרור וההתפארות על ידו בבחינת (בראשית ל"א): "ויהי יוסף ופה תאר ויפה מראה", שהצדיק בחינת יוסף הוא עקר היפי והפאר כי הוא כלול מפל ההתפארות הנ"ל. ועליון נקרא יוסף על שם "אסף אלהים את חרפתי" (שם ל טו), חרפה הוא הפך ההתפארות והכבוד. ויוסף בחינת הצדיק הוא מאסף ומבטל כל החרפות וביונות, פי הוא מנגלה כל ההתפארות והכבוד שה' 'תברך מתפאר ומתקבד ביישראל שהוא הפך החרפות וביונות. וזה בחינת מוסיף והולך בחינת יוסף שהוא בחינת הצדיק שנקרא יוסף על

חדש וגון חדש שעולה למעלה על-ידי שנתקרב הרוחק לה' ותברך שנה עקר שעשועיו והתפארותו וכבודו וגדלו. פי תענוג תמידי אינו תענוג. ועל-פני עקר תענוגיו ושעשועיו והתפארותו ותברך הוא על-ידי חדושים ודיקא. ועל-פני איתא בזהר הקדוש ולבושא דאיהו לביש ביומא דא לא לביש ליומא אחרא. ולבושין דאיהו לביש בצפרא לא לביש ברמשא וכו'. פי ה' ותברך מתפאר בכל עת בלבושים חדשים הנעשים על-ידי התקרבות הרוחקים שמתקרבין בכל פעם על-ידי צדיק הדור שהוא בחינת יוסף. פי זה הצדיק מתחיל בעצמו בכל פעם מחדש כאלו לא התחיל בעבודתו מעולם כלל. כמבאר בדברינו מזה כמה פעמים. ומחמת זה יש לו כח לקרב רחוקים ממש בכל עת לה' ותברך לקרב בכל פעם רחוקים יותר. פי בכח התגברותו להתחיל בכל פעם מחדש כאלו הוא מתחיל עתה לעבד את ה' בכח הזה יש לו כח לעורר בכל פעם רחוקים ממש שיתחילו מעתה לשוב לה' ותברך. ועל-פני מצדיקים כאלו יש לה' ותברך תענוגים ושעשועים והתפארות נפלא בכל עת. דהינו התפארות חדש. שנה עקר ההתפארות כנ"ל:

כי ההתפארות עולה מחדש על-ידי הצדיק בעצמו שמתחדש ממש בכל עת ומוסיף והולך בעבודתו, ועל-ידי התקרבות רחוקים שבאים חדשים להתקרב לעבודתו ותברך. ועל-פני נקרא

יוסף, בחינת יוסף ה' לי בן אחר. פי ההתפארות היא בחינת בן שנה' ותברך מתפאר בישראל כבב המתפאר עם בנו בבחינת (שמות ד, כ): "בני בכורי ישראל", "בנים אתם לה' אלהיכם" (דברים ד, א), שהוא לשונות של חבה והתפארות. והצדיק הוא עקר כלל ישראל והוא בעצמו נקרא בן כמו שכתוב (תהלים כג): "ה' אמר אלי בני אתה". ומחמת שהצדיק מתחדש בעבודתו בכל פעם מחדש, הוא בכל פעם בן חדש אצל ה' ותברך. בבחינת ה' אמר אלי בני אתה אני היום ולדתי, שהצדיק מתחיל בכל פעם מחדש כאלו נולד היום ועל-ידי זה ה' ותברך מתפאר בו בכל פעם מחדש כאלו ילדו היום. בבחינת בני אתה אני היום ולדתי. וזה בחינת יוסף ה' לי בן אחר שהצדיק מבקש וחספן תמיד שנה' ותברך יוסיף לו בעצמו בן אחר דהינו שיתחדש ותחיל בכל פעם מחדש בעבודתו ותברך עד שיהיה נחשב בכל פעם בן אחר לה' ותברך כבן חדש שנולד היום בחינת בני אתה אני היום ולדתי. שנה בחינת מעלת תזון הגדול מכלם. המובא בהמעשה של השבעה בעמלירם (ספורי מעשיות מעשה יג), שהתפאר שהוא זקן מאד והוא זיק מאד ועדין לא התחיל לחיות כלל וכו' עין שם והבן. וגם על-ידי זה שהצדיק מוסיף ומתחדש בעבודתו ומתחיל בכל פעם מחדש על-ידי זה הוא מקרב בכל פעם רחוקים לה' ותברך כנ"ל. ואלו הרחוקים שהצדיק מקרבם לה' ותברך הם נקראים

בנים אצל הצדיק, כי כל המלמד את בן חברו תורה כאלו ילדו (פנדרין יט), וזהו גם כן בחינת יסף לי בן אחר, שזיכה בכל פעם לקרב אחד מישראל מחדש לה' יתברך שהוא בן אחר, בן חדש שזה עקר התפארותו ויתברך, כמו שראינו אצל רבנו ז"ל שעקר החשיבות היה אצלו ז"ל כשכא איש חדש להתקרב לה' יתברך שהיה יקר בעיניו מאד יותר מכל האנשים שנתקרבו מכפר. כי עקר ההתפארות הוא בשעולה התפארות חדש לה' יתברך על ידי התקרבות הרחוקים כז"ל. וזה בחינת 'המהדרין מן המהדרין' הדיור והדיור התפארות והתפארות הוא בחינת מוסיף והולך בחינת יוסף, בחינת הצדיק שמוסיף והולך ומתחיל בעבודתו מחדש בכל פעם שזה עקר ההתפארות וכו' כז"ל. וכל עקר ההתפארות של כל ישראל על ידו, כי הוא מקרב כל הרחוקים לה' יתברך שזה עקר ההתפארות כז"ל. וזה עקר קדשת חנכה, כי על שם זה נקרא חנכה לשון חנוך, בחינת (משל כד, ו): "חנך לנער על פי דרכו", דהיינו כשמתחנך אחד מחדש ומתחיל לנגם בעבודת ה' שזה עקר התפארותו יתברך. ומשם עקר המישכת האור של גר חנכה, כי עקר האור על ידי ההתפארות כז"ל. ועקר ההתפארות הוא על ידי התקרבות הרחוקים שמתחילים להתחנך בעבודתו יתברך ועל כן נקרא חנכה לשון חנוך כז"ל:

יב וזה בחינת: "וזה מעשה המנוחה מקשה זהב עד ויכה עד פרחיה

מקשה היא" (פנדרין ת, ד). כי איתא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר תקנא סימן מה) שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה'. ומי שהתחיל מעט בעבודת ה' יודע זאת שאי אפשר להיות איש ישראל באמת כי אם על ידי עקשנות גדול, כי הרבה הרפתקאות ועליות וירידות צריכין לעבר על כל אחד ואחד בלי שעור. ואם לא יהיה עקשן גדול לכלי להניח על ידי זה מעט עבודתו שהתחיל, אי אפשר לו שישאר על עמדו, ובפרט לנסע ולבוא לארץ ישראל שזה עקר קדשת איש הישראלי והוא עקר נצחון המלחמה, כמו שכתב רבנו ז"ל ביהתורה תשעה תקנין מלחמה זאת כי אם על ידי עקשנות גדול מאד. וזה עקר ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל, כי ה' יתברך מתפאר מאד בהעזות והעקשנות של איש הישראלי שמפילין אותו בכל פעם. והוא מתחזק בכל עת והוא עקשן גדול. ואינו מניח להפיל עצמו בשום אופן. וזה עקר ההתפארותו ויתברך בבחינת (תהלים סח, לה): "תנו עו לאלהים על ישראל גאות". עו' זה בחינת עזות ועקשנות של ישראל שהם עזים והזקים בעבודתו, שעל ידיה עקר קבלת התורה שהוא כלל ההתפארות, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל: "מפני מה נתנה תורה לישראל, מפני שהן עזין" (בבא בתרא). על ידיה על ישראל גאות. דהיינו גאות והתפארות, כי זה עקר ההתפארותו יתברך. וכמו שכתוב

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רכט

וּמִמֶּנּוּ יֵה וְיֵה לִי לִישׁוּעָה. שְׁעָרַת הַיְשׁוּעָה
 וְעָרַת הַכְּנָעַת הַסְּמָרָא אֲרָרָא הוּא עַל־יְדֵי
 הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת דְּקִדְשָׁה שְׁהוּא בְּחֵינַת
 עֲזֵי וּמִמֶּנּוּ יֵה וְכַ"ל. וְהוּוּ עָרַת הַתְּפָאָרוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ בְּחֵינַת כִּי גָאָה גָאָה כְּנִ"ל. וְזֶה
 אֵלֵי וְאֵנְהוּוּ אֶלְכִי אָבִי וְאַרְמְנָנְהוּ, הִינְנִי נוֹי
 וְהַתְּרוּמָמוֹת שְׁהוּא בְּחֵינַת הַתְּפָאָרוֹת
 שְׁמִתְפָּאֵר ה' יִתְבָּרַךְ עַל־יְדֵי הַעֲזוּת
 וְהַעֲקֻשְׁנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל וְאִזּוּ זִכְהָ
 לְנִצָּחַת הַמַּלְחָמָה וְלְבֹאֵי לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל. וְזֶה
 בְּחֵינַת ה' אִישׁ מִלְחָמָה, כִּי עָרַת גִּצְחוֹן
 הַמַּלְחָמָה בְּשְׁמִתְחַזְקוֹן בְּעֻקְשָׁנוּת גְּדוֹל עַד
 שְׁזִכְוִין לְבֹאֵי לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל כְּנִ"ל, כִּי כָל
 בְּנֵי הַשִּׁירָה הֵואַת הַכֵּל גָּמַר בְּשִׁבִיל
 לְזִכּוֹת לְבֹאֵי לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל כִּי עָרַת יְצִיאַת
 מִצְרַיִם וְקִרְיַעַת יָם - סוּף וְכו' הַכֵּל הָיָה
 בְּשִׁבִיל לְבֹאֵי לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
 (דְּבָרִים ו, כג): "וְאוֹתֵנּוּ הוֹצִיא מִשֶּׁם לְהָבִיא
 אוֹתֵנּוּ אֶל הָאָרֶץ וְכו'". וְכֵן בְּפְסוּקִים רַבִּים
 וְכַמְבָּאָר מְזִה לְעִיל בְּאַרְיִכוֹת (בְּהַלְכוֹת רַאשׁ
 חֲשֵׁנָה הַכֵּלל בְּהַלְכוֹת דְּבָרִים הַבָּאִים בְּפִסְקֵיהֶם הַלְמַח ה, עין שם).
 וְעַל־כֵּן מְסִים בְּסוּף עַד יַעֲבֹר עִם זֶו וְכו',
 דְּהִינְנִי שְׁנַעֲבֹרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן לְבֹאֵי לְאַרְצֵי־
 יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁפָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרְזִים
 לְבָרְכָה. וְעַל־כֵּן מִתְחִיל הַשִּׁירָה, כִּי גָאָה
 גָאָה עֲזֵי וּמִמֶּנּוּ יֵה. כִּי עָרַת אֲרִצֵי־יִשְׂרָאֵל
 זִכְוִין עַל־יְדֵי הַתְּנַלּוֹת הַהַתְּפָאָרוֹת שְׁנַתְּגַלָּה
 עַל־יְדֵי הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 כְּנִ"ל:

וְזֶה בְּחֵינַת 'וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנִרָה מְקֻשָּׁה
 וְהַב' 'מַעֲשֵׂה הַמְּנִרָה' זֶה בְּחֵינַת כָּל
 הַהַתְּפָאָרוֹת שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל

(תְּהִלִּים פנ"ו, יח): "כִּי תִפְאָרַת עֲזָמוֹ אֲתָה", כִּי
 עָרַת הַהַתְּפָאָרוֹת הוּא הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת.
 וְעַל־יְדֵי זֶה הַעֲקֻשְׁנוּת בְּעֲזָמוֹ שְׁהוּא עָרַת
 הַהַתְּפָאָרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי זֶה זִכְהָ בְּאִמַת
 לְנִצָּחַת הַמַּלְחָמָה וְלְבֹאֵי לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁהוּא
 עָרַת גִּצְחוֹן הַמַּלְחָמָה, כִּי עַל־יְדֵי הַעֲזוּת
 וְהַעֲקֻשְׁנוּת שְׁהוּא עָרַת הַהַתְּפָאָרוֹת, עַל־
 יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ קִדְשַׁת אֲרִצֵי־יִשְׂרָאֵל, כִּי עָרַת
 אֲרִצֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי הַהַתְּפָאָרוֹת כְּנִ"ל.
 וְזֶה בְּחֵינַת 'ה' מִלְּךְ גָּאוֹת לְבֶשׂ לְבֶשׂ ה'
 עַו הַתְּאָרָר" (תְּהִלִּים צג, א), הִינְנִי עָרַת
 לְבִוֵּשׁ גָּאוֹתוֹ וְהַתְּפָאָרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא
 עַל־יְדֵי הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל
 בְּבְחֵינַת 'לְבֶשׂ ה' עַו הַתְּאָרָר', בְּחֵינַת 'הִנְנִי
 עַו לְאַלְהוּים עַל יִשְׂרָאֵל גָּאוֹתוֹ' וְכו' כְּנִ"ל.
 וְזֶה בְּחֵינַת 'אֲשִׁירָה לָהּ' כִּי גָאָה גָאָה וְכו' (שְׁמוֹת יו, א)
 זֶה בְּחֵינַת גָּאוֹתוֹ וְהַתְּפָאָרוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הַהַתְּפָאָרוֹת נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי
 הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 הֵם מְכַנְיַעִים וּמְפִילִין אֶת הַסֶּמֶךְ [הַסֶּמֶךְ
 מִזֶּם] וְחִילוֹתָיו שְׁמִתְנַבְּרִין עַל כָּל אֶחָד
 מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם שְׁאִי אֶפְשָׁר לְהַפִּילֵם
 וּלְכַנְיַעֵם כִּי אִם עַל־יְדֵי עֻקְשָׁנוּת וְעֲזוּת
 גְּדוֹל מְאֹד. וְהוּוּ עָרַת הַהַתְּפָאָרוֹתוֹ וְגָאוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ כְּנִ"ל. וְהוּוּ סוּם וְרַכְבּוֹ רָמָה בָּיָם.
 'סוּם וְרַכְבּוֹ' הֵם בְּחֵינַת ס"מ וְנוֹקְבִיה
 כְּמוֹכָא בְּפִנוּנוֹת, שְׁהֵם בְּכָלֵל הַהַסְתּוֹת
 וְהַתְּפִוּיִם וְהַתְּאָוֹת וְהַמְּיַנְעוֹת וְהַתְּהוּרִים
 וּמִחְשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁמִתְנַבְּרִין עַל כָּל אֶחָד
 בְּכָל יוֹם שְׁזִכְוִין לְהַפִּילֵם וּלְכַנְיַעֵם
 בְּבְחֵינַת סוּם וְרַכְבּוֹ רָמָה בָּיָם. עַל־יְדֵי
 הַעֲזוּת וְהַעֲקֻשְׁנוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְהוּוּ עֲזֵי

שמתחלה ועד סוף צריכין עקשנות ועזות גדול כנ"ל:

יג וזה בחינת מה שה' יתברך משבח את ישראל (שיר השירים ג, ח): "זאת קומתך דמתה לתמר", דהינן שהם תוקים וקשים ותקיפים בעבודתם ואינם מניחים להפיל עצמן בשום אופן, וכמו שפרש רש"י שם לענין העלם של גבוכדנצר שעמדו בקיפתו ולא השתחוו לו, כי זהו השבח ומהתפארות של ישראל כנ"ל:

יד וזה בחינת (תקרא ב, י): "ואלף אתכם קוממיות" ופרש רש"י, בקומה וקופה. כי זה המקרא נאמר לענין ארץ ישראל. שלשם היו הולכין ישראל כי כל ההליכות והדרכים והנסיעות של ישראל וכל המלחמות והכבישות הכל היה לילך ולכבוש ארץ ישראל, כמובן ומבאר בספרי כל התורה בלה. וזהו, ואלף אתכם קוממיות, דהינן בקומה וקופה בחינת עזות ועקשנות שעומדין וקופין בעקשנות גדול לנצח המלחמה ולילך ולבוא לארץ ישראל שזה היה עקר תכלית יציאת מצרים וכו' כנ"ל, כי אי אפשר לבוא לארץ ישראל לנצח מלחמה זאת שהיא עקר כלל כל המלחמות של איש הישראלי כי אם על ידי עקשנות גדול מאד בחינת ואלף אתכם קוממיות. בחינת ותולכנו מהרה קוממיות לארצנו כמחרה במיני, אמן:

טו ועל בן היה הנם בכהנים שהם לובשים בגדי ההתפארות,

שמשם עקר האור כנ"ל. ועל בן בירות המנורה היה עדות שה' יתברך אוהב עמו ישראל ומשרה שכירתו בהם, כמו שאמרו רבותינו וזכרנם לברכה על גר המערכי שהוא עדות לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל. שזה בחינת התפארות שמחמת התפארותו ואהבתו בנו הוא משרה שכירתו בתוכנו, ונמצא שכל מעשי המנורה הוא בחינת התפארות שה' יתברך מתפאר בישראל. וזה בחינת כל הצירים הנפלאים שהיו במנורה גביעים וכפתורים משקדים ופרחים וכו' כל זה מרמז על כמה מיני גונוי ההתפארות שה' יתברך מתפאר בישראל שכלולים מגונוי סגיאין. וכל אלו ההתפארות שהם בחינת מעשה המנורה אין זוכין כי אם על ידי עקשנות גדול שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת ה' כנ"ל. וזה בחינת וזה מעשה המנורה מקשה זהב. מקשה לשון עקשנות. שצריכין להיות עז וקשה. בעבודת ה' בעקשנות גדול מאד כנ"ל. וזהו עד ירכה עד פרוחה מקשה היא, דהינן שכל הצירים והפרחים שבמנורה עד ירכה עד פרוחה שהוא כלל ההתפארות של ישראל, הכל זוכין על ידי עקשנות דוקא בחינת עד ירכה עד פרוחה מקשה היא וכנ"ל, הינו שבכל עבודות איש הישראלי מתחלה ועד סוף שמופלם מקבל ה' יתברך התפארות שהוא בחינת מעשה המנורה כנ"ל. כל זה נעשה רק על ידי עקשנות בחינת עד ירכה עד פרוחה מקשה וכו'.

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רלא

כמו שכתוב (שמות כח, ב): "ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת". ועקר הוא הכהן הגדול שהיה לבוש בחשן ואפוד שהיו כתובים עליהם שמות בני ישראל ששם היו מאירין כל הגוין שהם בחינת אדם פמדה וברקת וכו' שכל אכן ואכן היה לו גון מיוחד שהם כלל התפארות של ישראל וכו'ל. ועל-כן הם שמונת ימי חגכה פנגד שמונת בגדי כהנה גדולה שהם כלל התפארות שמושם עקר האור של גר חגכה פנ"ל ועל-כן נמקד פרשת בגדי כהנה לפרשת וקחו אליך שמן זית וכו'. שהוא בחינת גר חגכה, הינו פנ"ל:

וזה וקבעו שמונת ימי חגכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול. פי התודאות וההלל הם התפארות שמהללין ומשבחין ומפארו אתו. ותברך שעל-ידי זה ה' ותברך מתפאר ומתגדל ומתקדש בכל העולמות שהו עקר קדשת חגכה פנ"ל:

זו ועל-כן קורין פרשת ויהי מקץ בחגכה, פי איתא בסוף התורה הנ"ל המברכת מענין ארץ-ישראל וכו' וסיום שם. ויש בזה עוד ענינים, פי אין אדם מת וחצי תאורתו בידו, נמצא, שאין ממלא תאורתו ורצונו בממון לעולם, פי תמיד חסר לו פנ"ל. אבל יש בחינת שפע כפולה בחינת (איב כב, מה) ויכסף תועפות לך" שהוא לשון כפול. נמצא, שבה השפע נתמלא רצונו מאחר שהיא כפולה, ולא סיים, עד כאן לשונו:

והנה רבנו ז"ל לא פאר דבריו מה חבור יש לענין זה עם כל מה שאמר שם מקדם מענין ארץ-ישראל וראש השנה וכו'. אך הנראה לעניות דעתי אבאר קצת, פי תאות כמון, דהינו מה שאין אדם מת וחצי תאורתו בידו, וכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר. זה בחינת פגם העינים בבחינת "וגם עינו לא תשבע עשר" (קהלת

ו). ופגם העינים זה בחינת פגם ארץ-ישראל, פי עקר קדשת ארץ-ישראל נמשך מן העינים שמתקבלים על הצדיק שכלול מכל התפארות. שעל-ידי זה נמשך קדשת ארץ-ישראל. וארץ-ישראל היא מקור הברכה, פי כל הברכות וההשפעות נמשכין מארץ-ישראל בידוע, פי ארץ-ישראל מקבלת קדשתה מהצדיק פנ"ל. ואצל הצדיק הם כל הברכות וההשפעות בבחינת (משלי י, א): "ברכות לראש צדיק", בחינת (תהלים לו, כא): "צדיק חונן וגותן". וכשזוכה לקבל השפע של ארץ-ישראל והצדיק בשלמות גודאי אין לו שום חסרון, פי בארץ-ישראל פתיב (דברים ת, ט): "לא תחסר כל בך", שהשפע הנמשכת משם אין בה שום חסרון, פי שם צוה ה' את הברכה, בחינת (מלאכי ג, א): "תהיאתי לכם ברכה עד בלי די", שהו ההפך מבחינת אין אדם מת וחצי תאורתו בידו, דהינו שלעולם חסר לו. אבל השפע דקדשה של ארץ-ישראל היא בחינת שפע כפולה שאין בה שום חסרון בחינת ברכה עד בלי די - "שיכלו שפתותיכם מלומר די" (שבת לב, א): שהשפע כפולה ומכפלת

יותר ממה שרוצה. וזה בחינת השפיע של שבת דמנה מתברכין כל שתא יומין שהוא בחינת לחם משנה, בחינת שפע כפולה הנ"ל, כי שבת וארץ ישראל הם בחינה אחת כמו שמסדר בהשבע הבדלות שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בירושלמי (ברכות ה, ב) בין קדשת ארץ ישראל לחוץ לארץ בין יום השביעי לששת ימי המעשה. נמצא, שהצדיק שממנו נמשך כל קדשת ארץ ישראל הוא זוכה לשפע כפולה כנ"ל. וזה בחינת מה שכתוב בצדיקים, "לכן בארצם משנה יירשו" (ישעיה סא) משנה זה בחינת שפע כפולה, בחינת לחם משנה וזהו לכן בארצם משנה, 'בארצם דיקא, כי עקר בחינת השפע כפולה הוא בארץ ישראל וכו'. וזה שכתב רבנו ז"ל בהתורה צוית צדק (ספין כג) שעקר שבת תאות מומן הוא על ידי הצדיק ומו שחולק על הצדיק הוא נופל לתאות מומן כמו שמבאר שם על פסוק (דברים ל, ט): "ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד", כשמקשר להצדיק הוא ממשיך ממנו בחינת שפע כפולה שהוא הפך תאות מומן שהוא בחינת אין אדם מת ויחצי תאותו בידו וכו"ל:

זו וזה בחינת חלום פרעה, שבע פרות טובות, ושבע פרות רעות שהם בחינת שבע שני השבע ושבע שני הרעב. זה בחינת תאות מומן שכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר. וזהו מה שראה שבע פרות בריאות וטובות, דהינו בחינת שבע שני השבע. זה בחינת עשירות וכל טוב

שנותן ה' ותברך להעשירים. והנה שבע פרות אחרות עלות אחרתן וכו', ותכלענה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות יפות המראה והבריאות. שבע פרות הרעות הם בחינת שבע שני רעב שהוא בחינת תאות מומן שהוא רעב תמיד לכלע מומן הרבה. שהם בולעים את שבע שני השבע את כל הטוב והעשירות שנתן לו ה' ותברך, כי כל מה שיש לו עשירות יותר חסר לו יותר בבחינת (אבות ב, ט): "מרבה נכסים מרבה דאגה". ויש לו דאגות ויסורין כאלו הוא עני ממש, בבחינת ותכלענה שבע פרות הרעות וכו' ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה, ומראהו רע כאשר בתחלה. דהינו על ידי הרע של תאות מומן שהיא בחינת שבע שני הרעב בחינת שבע פרות הרעות. על ידי זה נבלע ונשכח כל השפע והעשירות שחננו ה' ותברך ולא נודע אצלו העשירות כלל והוא מלא דאגות בבתחלה, כי לעולם חסר לו, כי אין לו חצי תאותו בידו לעולם ועינו לא תשבע עשר לעולם, כי תאות מומן שלו מה שמתאנה בכל פעם יותר, זה בולע את כל העשירות שלו עד אשר לא נודע כל טוב והעשירות שלו, כי נבלע ונשכח הכל על ידי תאות מומן שלו שמתאנה בכל פעם יותר ויותר. והתקון על ידי יוסף שהוא בחינת הצדיק שבדור שעקר תקון תאות מומן על דיו. והוא נותן עצה להעשירים בעלי המומן שינצלו משבע שני הרעב מרעבון תאות מומן על ידי

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ד

ארה חיים רלג

צדקה שהיא עקר שכירת תאנות ממון, כמו שכתב רבנו ז"ל (פסיון ט), וזה בחינת 'עשה פרעה ופקד פקדים על הארץ' שיעשה ממונים, הינו בחינת גבאי צדקה שהם ממונים לפקח על העניים. וזהו 'וחמש' את ארץ מצרים. 'וחמש' זה בחינת צדקה ששעורה חמש, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (כתובות ג), המכובז אל יכובז יותר מחמש. וזהו 'והיה האכל לפקדון לארץ' וכו', כי עקר פקדון ושמירת הממון הוא על ידי צדקה בבחינת (כבא בתרא א.) אבותי גנוזו למטה ואני גנותי למעלה וכו'. וכמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה, מלח ממון חסר (כתובות טו):

וזה, (בראשית מא, ט): "ולא תברת הארץ ברעב", שלא תתגבר רעבון תאנות ממון שפונרת ועוקרת את האדם חס ושלום, מכבאר בהתורה צוית צדק (פסיון כג) כי על ידי צדקה גזולין מתאנות ממון כנ"ל. וזהו 'ויתן אכל בערים ושמו. אכל שדה העיר אשר סביבתיך נתן בתוכה', הינו שנתן האכילה והשפע של כל עיר ועיר לעניי אותה העיר, כי עניי עירך קודמין לעניי עיר אחרת, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (כבא בתרא עא.), וזהו בחינת 'אכל שדה העיר אשר סביבתיך נתן בתוכה' שנתן וחלק בתוך העיר לעניי אותה העיר. את כל האכילה והשפע שבסביבותיה. וזה שפרש רש"י שכל ארץ מעמדת פרותיה. ונותנין מעפר הארץ לתוכה ומעמדת פרותיה וכו', כי העני הוא בחינת עפר, כי מנח עד עפר, כמו

שכתוב (תהלים קיג, י): "מקימי מעפר דל". וכשרוצה האדם לשמר עשירותו, שלא ישלמו עליו שבע שני הרעב צריך להן מעפר הארץ לתוך עשירותו דהינו זכות וכח הצדקה שנותן לעניים שהם בחינת עפר. וזה מעמיד ושומר עשירותו שיתקיים ולא יכלה על ידי שבע שני הרעב שהוא תאנות ממון שמכילה חיו ועשירותו חס ושלום, וזה שאמר יוסף לאחיו (בראשית מב, טו): "מרגלים אתם לראות את ערות הארץ באתם". ואיתא שרמז להם פגם המרגלים שפגמו בארץ ישראל, הינו שיוסף שהוא בחינת הצדיק שממנו נמשך קדשת ארץ ישראל ששם בחינת שפע כפולה, בחינת תקון תאנות ממון, אמר לאחיו שפגמו בכבודו וחלקו עליו ומכרהו למצרים. אמר להם, מרגלים אתם, הינו שפגם שלכם הוא פגם המרגלים שפגמו בארץ ישראל, כי שפגמו בכבוד הצדיק פוגמין בארץ ישראל שכל קדשתה נמשך מהצדיק כנ"ל. וזהו לראות את ערות הארץ באתם. 'ערות הארץ' לשון הרפה ובושה. הפך ההתפארות של הצדיק שבשזוכין לראות אותו, משם עקר קדשת ארץ ישראל. והם פגמו בכבוד הצדיק שהוא יוסף ולא רצו לראות פיו והתפארותו, אדרבא, באו לראות ערות הארץ שהיא הפך התפארות. ואמר להם שמחמת זה התגבר עליהם שבע שני הרעב שהוא בחינת תאנות ממון שכל זה נמשך מבחינת פגם המרגלים פגם ארץ ישראל שהוא פגם בכבוד הצדיק וכנ"ל.

טו

ועל-כן יעקב כששמע שאמר להם מרגלים אתם, הבין להיכן הדבר מגיע, על-כן אמר להם, 'וכסף משנה קחו בדרךכם'. 'כסף משנה' זה בחינת שפע בפולה שצוה להם להמשיך שפע בפולה הנמשך מארץ ישראל כנ"ל:

יח וזה בחינת הדרך שנותנין בחנה בשביל לתקן תאות ממון להמשיך בחינת השפע בפולה הנמשך מארץ ישראל ששם מקור הברכה שזהו בחינת השמן של חנה בחינת (קולת פ, ח): "ושמן על ראשך אל יחסר". 'אל יחסר' דקא, דהינו שאין שם שום חסרון. בחינת (מלבי"ם י, ד): "צפחת השמן לא תחסר וכו'". כי השמן הוא בחינת מחיו, בחינת 'שמן מושחת קדש' כנ"ל. ועל-ידי הפח והדעת אין חסר לאדם שום חסרון וכמו שאמרו רבותינו ו"ל: "דעת קנית מה חסרת" (דרם טא). וכו', וזהו בעצמו בחינת הים של חנה שגשלה ברכה במעט השמן שדלק שמונה ימים, הינו בחינת ברכה ושפע בפולה הנמשך מארץ ישראל, כי בחנה אנו עוסקין להמשיך קדשת ארץ ישראל כנ"ל:

יט וזהו, 'ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם וכו'". 'מקץ' זה בחינת תאות ממון, בחינת: "קץ שם להשך" (א"ב ב, ג) - 'דא זקמא דדקבא' כמו שאיתא בזהר (מקץ קכג). הינו תאות ממון שהוא בחינת חשך אנפין חשוכין מרה שחרה עצבות. בחינת מרבה נכסים מרבה דאגה.

כי יש לו בכל פעם חסרונות יותר ויותר, כמו שכתב רבנו כל זה בהתורה צוית צדק בסימן כג, עין שם. וזה 'שנתים ימים', זה בחינת פגם המרגלים שנאמר בהם "יום לשנה יום לשנה" (בפרק יד, ד), כמו שפרש רבנו ו"ל (בסימן טו), כי על-ידי פגם המרגלים, דהינו פגם ארץ ישראל ממש נמשך תאות ממון כנ"ל, כי הממון נקרא רגל, כמו שכתב רבנו ו"ל (לפי מהר"ן סימן טו). בחינת "ואת כל היקום אשר ברגליהם" (דברים יא, י) - 'זה ממונו' וכו'. ועל-כן כל אלו המשקעים בתאות ממון נקראים מרגלים, כי נוסעים תמיד למרחקים ומרגלים ומשוטטים בכל הארץ בשביל ממון, ואינם מאמינים בה' יתברך שיוכל לתמוין להם פרגסתם במקומם בלי מרחא כמו המרגלים שלא האמינו בה' יתברך שיתן להם ארץ ישראל שהיא מקור הברכות בלא דרך הטבע כלל. ואמרו שרוצים דקא לרגל את הארץ לכבש ארץ ישראל מקור הברכה על-פי דרך הטבע כמו שאר העובדי פוככים ששולחין מרגלים למקומות שרוצים לכבשן. אבל באמת אנו צריכים להאמין בה' שיכבש לנו ארץ ישראל בלא מרגלים כלל. וכמו כן אלו המשקעים בתאות ממון ומסכנים עצמן בספנת דרכים ונוסעים למרחקים ומשוטטים ומרגלים את הארץ כאלו חס ושלום, אין ה' יתברך יכול לתן להם ברפת עשירותם בבתים. נמצא שהמשקעים בממון נקראים מרגלים, כי

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ד

ארה חיים רלה

באמת עקר פגם תאנות כמזון נמשך מפגם המרגלים שהוא פגם ארץ-ישראל כנ"ל:

וזהו, ויהי מקץ שנתיים ימים. הינו בחינת פגם תאנות כמזון הנמשך מפגם המרגלים שנאמר בהם יום לשנה יום לשנה וכו'. ופרעה חלם והנה עמד על היאר. פרעה זה המשקע בתאנות כמזון שנקרא פרעה, כי תאנות כמזון היא עבודה זרה ממש כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה "ציות צדק". ועקר העבודה זרה שהיא תאנות כמזון נמשך מחטא העגל שעשו להם אלהי זהב שהוא בחינת תאנות כמזון, כי גם חטא המרגלים נמשך מחטא העגל שאז חזרו ומשכו היצר הרע עליהם כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה. וכמו שפרש רש"י (במדבר יד, טז) שגזרת הארבעים שנה שהיו במדבר וכו'. נגזר כפר מחטא העגל, כי הא בקא תלוי, כי פגם המרגלים נמשך מחטא העגל כמובן בספרים. וכל זה הוא בחינת תאנות כמזון כנ"ל. ועל-כן נקרא פרעה לשון "כי פרעה אהרן לשמצה" הנאמר בעגל (שמות לב, טו) שהוא עבודה זרה של תאנות כמזון כנ"ל. גם נקרא המשקע כמזון פרעה מלשון פרעון, כי המשקע בתאנות כמזון הוא בעל חוב תמיד. ותמיד טרוד לשלם פרעון כנראה בחוש שרב העשירים חייבם אינם חיים מרבוי הפרעון שלהם שצריכין כמעט בכל יום להחזיר פרעון ואין להם חיי שעה מדאגת הפרעון בכל עת. וזה ופרעה חלם והנה עמד על היאר, יאור מצרים הוא

גילום שהיה פרעה עושה אותו עבודה זרה, הינו תאנות כמזון שהוא עבודה זרה שאומר 'כחי ועצם ידי עשה לי החיל הזה'. כמו פרעה שעושה הגילום לאלחי. כי הגילום הוא בחינת ברפת העשירות, כי הגילום היה עולה ומשקה את כל ארץ מצרים וכל טוב מצרים מהגילום והיה פרעה עושה אותו עבודה זרה, כי לא היה מאמין שכל הברכה והעשירות הכל רק מה' ויברך. רק עושה הגילום לעבודה זרה. וזה בחינת העבודה זרה של תאנות כמזון. שהמזון הוא עבודה זרה אצלו פאלו כחו ועצם ידו עשה לו החיל הזה חס ושלום, והוה והנה מן היאר עלות שבע פרות טובות ושבע פרות רעות וכלעו פרות הרעות את הטובות. שהוא כמו שררע, דהינו תאנות כמזון שהוא בחינת שבע שני הרעב, בולע את כל העשירות שלו בבחינת ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה. כי כל מה שיש לו יותר יש לו דאגות יותר כאלו הוא עני ממש וכו' כנ"ל. וכל זה אי אפשר לתקן אלא על-ידי יוסף בחינת הצדיק האמת שהוא נותן עצה להרבות בצדקה שעל-ידי זה מתקנין תאנות כמזון וזוכין להמשך שפע כפולה מארץ-ישראל כמו שכתוב לענין מעשר שהוא צדקה (פלאי א, ט): "ובחגוני בא בזאת וכו' והירקתי לכם וכו' עד בלי די", הינו בחינת שפע כפולה שהוא תקון תאנות כמזון וכו'. וזהו 'עשה פרעה ויפקד פקידים וחמש' וכו', כמבאר כל זה לעיל באר היטב:

כ ונחזור לענין ברפת המזון, והכלל, שעקר מצות ברפת המזון הוא לגלות ולהמשיך קדשת ארץ-ישראל. בחינת (דברים ח, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה וכו'". ועקר קדשת ארץ-ישראל נמשך על-ידי התגלות ההתפארות שנתגלה בעת השלקון. שזה בחינת כוס של ברפת המזון וכו' כמבאר כל זה לעיל באריכות, וזה בחינת ברפת המזון, שמשוהם שלשה אומרים נברך שאכלנו משלו קדם ברפת המזון. וזהו ברפת המזון, דהינו קדם ברפת המזון הם מזמינים עצמן לברך ואומרים נברך וכו':

והענין כי עקר קדשת איש הישראלי ועקר עבודתו הוא רק הרצון והכסופין דקדשה, כמבאר בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מו"ק סימן לא), וכמו שאמר הוא ז"ל, שלעבד את ה' אין מי שיתפאר בזה שיוכל לעבדו ותברך. ואפלו מלאך ואפלו שרף אינו יכול להתפאר בזה שיוכל לעבדו. ותברך רק העקר הוא הרצון והכסופין שצריך להתגבר שיהיה לו תמיד רצונות חזקים וכסופין גדולים לעבודת ה' ותברך וכו'. (כמבאר שיהיה זאת קצת בסוף ספורי מעשיות, ענן שם (סיוח ה"ו נא)) ויותר מזה שמענו מפיו ז"ל בעצמו מנגד מעלת הרצון דקדשה שהוא עקר עבודת ה'. וכל העבודות תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים כלם כלולים בזה, ואי אפשר לזכות לשום דבר שבקדשה כי אם על-ידי זה, על-ידי רצון וחשק והשתוקקות וכסופין

ונגעושים חזקים ולא ירפה את הרצון בשום אופן, רק כל מה שהמניעה מתגברת ביותר יראה לגבר את עצמו בחשק וכסופין ונגעושים ורצונות חזקים ביותר ויותר וכן לעולם עד שזקפה לגמו להוציא מפה אל הפעל את המצוה או הדבר שבקדשה שהוא רוצה, וכן אחר כך בשאר עבודות ודברים שבקדשה שירצה אחר כך עוד לעשות, ותגבר גם כן ברצונות חזקים. וכל מה שהמניעות והעפובים והכלבולים מתגברים יותר. ותגבר את עצמו ברצונות חזקים יותר עד שיוציא מפה אל הפעל וזקפה גם לאותה המצוה והעבודה וכן לעולם, כמבאר בהתורה והיה נא פי שנים (בסימן טו) שהמניעה היא רק בשביל החשק, ואם יתגבר שיהיה לו חשק גדול כפי המניעה, בודאי ישבר המניעה.

נמצא, שעקר ההתחזקות להתגבר על המונעים מהקדשה הוא רק הרצון והחשק, וזהו עקר ההתפארות מה שה' ותברך מתפאר עם כל אחד מישראל. שעקר ההתפארות מהעוהות והעקשנות שלהם, שעל-ידי זה עקר מבלת התורה, שהיא כלל ההתפארות כנ"ל. ועקר העוהות והעקשנות הוא בהרצון שצריך האדם שרוצה לכנס בעבודת ה' שיהיה עקשן גדול ברצון לבל יעוב ולא ירפה את הרצון משום מניעה בעולם. וזה עקר העקשנות דקדשה, וזה עקר התפארותו ותברך מה שהוא ותברך מתפאר בעבודת ישראל, כי באמת עקר

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רלו

ההתפארות הוא רק מה שה' יתברך מתפאר עם הרצון והחשק וההספון דקדושה של כל אחד מישראל, מה שכל אחד מישראל לבו בוער תמיד ברצון חזק לזכות לעבודת ה' באמת, וזה עקר התפארותו יתברך שמו, כי העבודה בעצמה אינה יקרה כל קד, כי הכל מאתו יתברך, כמו שכתוב (אי"ב טא, ז): "מי הקדימני ואשלים וכו'". ואי אפשר לנו לעשות שום דבר שבקדושה ולא להנצל משום עברה כי אם על ידי ישיעתו יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנה ב): "בכל יום יצרו של אדם מתגבר ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו היה נופל בידו". ועל כן עקר ההתפארות הוא רק בהרצון מה שכל אחד מישראל רוצה ברצון חזק לעבוד יתברך. וכפי התגברות הרצון שמתגבר כל אחד לכספו לה' יתברך ברצון חזק, כמו כן זוכה לעבודת ה' וכמו כן ה' יתברך מתפאר עמו, כי עקר ההתפארות הוא העזות והעקשנות של ישראל מה שאיש הישראלי הוא עקשן גדול בעבודת ה' שזהו עקר התפארותו יתברך כנ"ל. ועקר העקשנות הוא ברצון, שזהו עקר ההתגברות על המונעים לזכות לפעול מה שהוא רוצה בעבודת ה', כי אפילו אם יהיה עקשן גדול ביותר בעבודת ה', אף על פי כן בודאי יש מניעות באלה שאי אפשר לאדם לשגרה. למשל כשאדם צריך לנסע לצדיק אמתי ויש לו מניעות רבות ועצמות, כגון מחותנו ואשתו ואביו ואמו ושאר בני העולם וכו'.

והוא מתגבר ומתחזק ומשבר כל המניעות האלו. ועדין יש לו מניעות מחמת כמון והוא משבר גם מניעות אלו, כגון שמפקיר כל מה שיש לו ומכר או ממשכן כסותו בשביל לנסע להצדיק או שהולך רגלי, אף על פי כן אם מתגבר מדת הדיון חס ושלום, למנוע חס ושלום, יכולים למנוע חס ושלום, בודאי במניעות באלה שלא יוכל לשגרה, כי בודאי יש מניעות רבות בעולם שאי אפשר לשגרה, כגון תפיסה בכבלי ברזל חס ושלום, או חולאת חס ושלום, וכיוצא באלה רבות חס ושלום. וכן למשל בענין שאנו עוסקין בו לילך ולנסע לארץ ישראל שהוא עקר נצחון המלחמה כנ"ל, וצריכין להיות לזה עקשן גדול מאד כנ"ל, אכל אף על פי כן אם יהיה האדם עקשן אלף פעמים, אם הים עומד לפניו ואין לו ספינה לעבר בו ואין בידו מעות או שאין נמצאת ספינה כלל או שהוא שעת מלחמה חס ושלום, וכיוצא. מה יועיל העקשנות שלו, כי בודאי אי אפשר לקפץ לתוך הים, כי לאו כל אדם זוכה שה' יתברך יקדע בשבילו את הים, על כן עקר העקשנות הוא רק ברצון שאיך שהוא על כל פנים לא יחליש את הרצון, ואפילו אם מונעים אותו באפלים ורובות מניעות שנוקמה לו שאי אפשר לשגרה בשום אופן, אף על פי כן הוא יעשה את שלו וירצה בכל פעם ברצון חזק יותר, כי החשק והרצון צריך שיהיה כפי המניעה, כמבאר בהתורה והיה נא פי שנים (בסיון טו).

בהרצון לכלי להניח את הרצון והכסופים דקדושה בשום אופן אף אם מפילין אותו כמו שמפילין אותו חס ושלום דחמנא לצלן, אינו סוף כל סוף בנדאי ועזרו ה' יתברך לשבר ולכבול כל המניעות וזמין לו כל מה שצריך לנסיעה לארץ ישראל או לשאר דברים שבקדשה ויחזור ויסיעו בכל מיני סיועות, כי המניעה לא היתה כי אם בשביל החשק שהוא עקר הנסיון שמנסין את האדם אם יעוב ויניח את החשק והרצון דקדושה מחמת המניעה ובשהוא עקשן בדעתו ועומד בנסיון ואינו מניח את הרצון והחשק דקדושה בשום אופן, אינו בנדאי ישבר את כל המניעות והמניעות יתהפכו לישועות שיעזרו וישיעו ה' יתברך ויסבב עמו סבות לטובה באופן שיגמור ויוציא אל הפועל הדבר שבקדושה שהוא רוצה:

נמצא, שעקר העקשנות ברצון, וזה עקר התפארותו יתברך כנ"ל. וזה בחינת (שיר השירים ט, ז): "שימני בחותם על לֶבְדִּי כחותם על זרועי כי עזה כמות אהבה וכו'". 'כחותם על לֶבְדִּי כחותם על זרועי', זה בחינת תפילין כמו שאיתא בזוהר הקדוש ותפילין הם התפארות מה שה' יתברך מתפאר עם ישראל ומשים אותם כחותם על לבו וכו'. ועקר ההתפארות שהם חותם התפילין נעשין על ידי האהבה וההשתוקקות והרצון והכסופין דקדושה של ישראל כנ"ל, וזה 'שימני בחותם' וכו', הינו תפילין - התפארות כנ"ל, 'כי עזה כמות אהבה'

וכו', כי אהבתנו ורצוננו אצלך עזה וחזקה מאד בעזות ועקשנות גדול מאד על-יבן ראוי לך להתפאר בנו, כי זה עקר ההתפארות כנ"ל. וזה, 'כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה'. אהבה היא בחינת רצון וחשק והשתוקקות לה' יתברך שעל ידי זה עקר ההתגברות על הסטרא אחרא שהוא סטרא דמותא שמשם כל המונעים מן הקדושה וכפי שהסטרא אחרא שהיא כלל המונעים מתגברת נגד האדם, כמו כן צריך שיהיה להאדם אהבה והשתוקקות ורצון חזק לה' יתברך ולהדבר שבקדושה שרוצה לעשות פי החשק שהוא בחינת אהבה צריך שיהיה כפי המניעה כנ"ל. וזה, 'כי עזה כמות אהבה, קשה כשאל קנאה'. שהאהבה והשתוקקות לה' יתברך ולעבודתו היא עזה וחזקה בעקשנות גדול כמות, הינו כמו התגברות המניעות שהם בחינת מות וסטרא אחרא, כי כל המניעות גמשכין משם, הינו כפי המניעה מן האהבה והחשק עז וחזק. וזה, 'קשה כשאל קנאה'. כפי השאל שהיא הסטרא אחרא שמפלת את האדם חס ושלום לשאל תחתיות, ואם האדם לא זכה לעמוד כנגדה ונפל למקום שנפל. אפלו אם נפל לשאל תחתיות חס ושלום, לסטרא דמותא חס ושלום. ואין פח בידו לצאת משם, אם אף על-פירבן הוא עקשן בדעתו, דהינו שהוא עקשן בהרצון שאף על-פירבן אינו מניח את הרצון לעולם וכוסף בכל פעם יותר לה' יתברך, וכל מה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ד

ארה חיים רלט

ש'מפילין אותו חס ושלום יותר. הוא בוסף לה' ותברך ולעבודתו ברצון חזק יותר ויותר. כי הרצון הוא בידו בודאי לבסוף על כל פנים ברצון חזק לה' ותברך. ואזי אם הוא עקשן גדול ברצון יש לה' ותברך התפארות גדול מזה, כי עקר ההתפארות הוא העזות והעקשנות של הרצון. ועל-ידי זה יזכה בודאי סוף כל סוף לפעל מה שהוא רוצה להתקרב לה' ותברך.

וזוהו, שימיני בחותם וכו'. הינו תפלין והתפארות מה שה' ותברך מתפאר עם ישראל, כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה שאנו אוהבין את ה' ותברך בחשק נמרץ ורצון חזק ואנו מקנאין קנאת ה' זכאות להגביר ולגלות האמות ולהכינע השקר אפלו בעמק הגלות הנה שהתגברה עלינו מאד מנת ושאל רחמנא לצלן, דהינו הסטרא אחרא, כי כפי התגברותם בן האהבה והרצון חזק כנ"ל. וכמו שכתוב (תהלים מד, ב) "כי דפיתנו במקום תנים ותכם עלינו בצלמות אם שכחנו שם אלהינו ונפרש פנינו לאל זר וכו' כי הוא יודע תעלמות לב כי עליך הרגנו כל היום וכו'". שנה נאמר על היגיעות שמתנגעין בשביל התפלה או שאר דברים שבקדשה שאף על-פי שעדין אינו זוכה להתפלל בראוי ולפעל מה שהוא רוצה, אף-על-פי-כן היגיעה לכד מה ששמתוקק לזה ומתנגע בשביל זה, זה בעצמו הוא בחינת קרננות, בחינת 'כי עליך הרגנו כל היום', ממבאר כל זה בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר

תקנא מו, שיהיה ה"ו יב). ועל-כן אנו מבקשים מה' ותברך שפוכות היגיעה וההכנה והרצון לכד שאנו משתוקקים לעבודתו ומתנגעים בכמה יגיעות בשביל זה, אף-על-פי שעדין לא זכינו לעבודתו באמת, אף-על-פי-כן על-ידי זה לכד נזכה להתגבר על כל המניעות שהם בחינת מקום תנים וצלמות חס ושלום, וזה (שיר השירים ט, ג): "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'". מים רבים שהם העובדי פוכבים וסמרון אחרנין שמהם כל המניעות אינם יכולים לכבות את האהבה והרצון, כי אנו עקשנים גדולים בהרצון. וכל מה שהמניעות מתגברים ביותר אנו מתגברים ברצונות חזקים ביותר, כי עקר המניעות מתגברים רק להפיל את האדם מן הרצון שנה עקר הנסיון של המגיעה כנ"ל. אבל באמת האהבה והרצון של ישראל קשה כמות כפי המגיעה וכו' כנ"ל. ומים רבים, שהם המניעות, אי אפשר להם לכבות את האהבה והרצון, אדרבא, מתגברים בכל פעם ברצון חזק וחשק גפלא ביותר, כי המגיעה היא בשביל החשק כנ"ל. ועל-כן בודאי נזכה לפעל מה שאנו רוצים להתקרב לה' ותברך. וה' ותברך ותפאר בנו תמיד בבחינת 'שימיני בחותם' וכו' כנ"ל:

כא וזה בחינת (תהלים קי, א): "שב לימיני עד אשית איכות הרים לרגליך". מיון הוא בחינת אהבה וחשק, על-ידי-זה עקר ההתגברות על האויבים והשוואים שהם המונעים. וזה בחינת (שם צא, ט): "על שחל

לָקַחַם הַמְצוּהָ שֶׁזֶהוּ בְחִינַת רְצוֹן. וְאִיזוֹ הַמְצוּהָ נְעֻשֵׁת מִמִּילָא בְּסִיעַי ה' וְתַבְרָךְ, כִּי "הֵבֵא לְטוֹהַר מוֹסְעֵיין לוֹ" (ויקרא לח:). וְהַכֵּל מֵאִתּוֹ וְתַבְרָךְ. וְעַקֵּר עֲבוֹדַתְנוּ הוּא הַרְצוֹן שֶׁהוּא בְחִינַת מַה שְׂאוֹמְרִים הֲרִינִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן וְכו'. וּמִחֻמַּת שְׂבֻשְׁעַת אֲכִילָה שְׂאוֹ צְרִיכִין לְגַלּוֹת הַהֲתַפְּאוּרוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה עַקֵּר קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ עַקֵּר קִדְשָׁת הָאֲכִילָה. וְאִזוֹ בְּשֻׁעַת הָאֲכִילָה הוּא עֵדוֹן קָרְבָּא. כִּי סִמְרָא אֲחֵרָא קָאִים עַל פְּתוּרָא דְבַר - גִּשׁ לְמַבְרָגָא לֵה, כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ. וְרוֹצֵה לְהִתְגַּבֵּר עַל הָאֵדָם כְּדִי לְכַפֵּל הַהֲתַפְּאוּרוֹת חֵם וְשְׁלוֹם. עַל־כֵּן תַּקְנֵנוּ רְבוּחֵינוּ וְכַרְוָנָם לְבִרְכַּה בְּרַפְת הַמְזוּן, כִּי עַל־יְדֵי הַהוֹמְנָה לְבִרַפְת הַמְזוּן שֶׁזֶהוּ בְחִינַת רְצוֹן, עַל־יְדֵי זֶה מִתְגַּבְּרִין עַל הַסִּמְרָא אֲחֵרָא וּמְגַלִּין הַהֲתַפְּאוּרוֹת, כִּי עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת הוּא בְּרַפְת הַמְזוּן כְּפ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה זֹכִינִין לְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶהוּ עַקֵּר מִצְוַת בְּרַפְת הַמְזוּן כְּפ"ל. וְכֵן מִבְּאֵר בְּפִגּוּת שְׁעַל־יְדֵי הַהוֹמְנָה לְדְבַר מִצְוַה שְׂבֻשְׁעַת מְגַרְשֵׁין הַסִּמְרָא אֲחֵרָא, הֲרִינֵנוּ כְּפ"ל. כִּי הַהוֹמְנָה הִיא בְחִינַת רְצוֹן שְׁעַל־יְדֵי זֶה עַקֵּר הַהֲתַגְּבְּרוֹת עֲלֵיהֶם כְּפ"ל:

כֵּב וְעַל־כֵּן עַקֵּר בְּרַפְת הַמְזוּן בְּשֻׁלְשָׁה, כִּי בְּשִׁישׁ שְׁלֻשָׁה מִיִּשְׂרָאֵל אִזוֹ עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת, כִּי עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת הוּא בְּכִחֵינַת יַעֲקֹב שֶׁהוּא בְחִינַת תַּפְּאֵרֶת כְּפִדּוּעַ. וְיַעֲקֹב מְשַׁלֵּשׁ בְּאַבְהֶן, כִּי כָּלֹל מְשַׁלְשָׁתוֹן וְכָל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִין עַל שֵׁם יַעֲקֹב שְׂנִקְרָא יִשְׂרָאֵל. וְשֵׁם עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת

וּפְתָן תַּרְדֵּךְ תַּרְמֵם כְּפִיר וְתַנִּין כִּי כִי חֶשֶׁק וְאַפְלִטוּהוּ". שְׁחַל, וּפְתָן, וְכְפִיר, וְתַנִּין, הֵם קַלְפוֹת וְסִמְרֵין אֲחֵרֵינִין שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמְזוּנֵים מִן הַקְדְּשָׁה הַמְזוּנֵים וּמִתַּפְּשָׁטִים עַל דְרָךְ הַקְדָּשׁ כְּמוֹ גַחְשִׁים וְכְפִירִים וְתַנִּינִים שְׂאִינִם מְנִיחִים שׁוֹם אֲדָם לִלְדָה בְּדֶרֶךְ הַקְדָּשׁ. וּמִכְמִיחַ הַפְּחֹב לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שְׂיִכַּל לְדֶרֶךְ עֲלֵיהֶם וְלִרְמָסָם וְלִכְבֹּטְלָם עַל־יְדֵי הַרְצוֹן וְהַחֶשֶׁק וְהַקְדְּשָׁה בְּבִחִינַת עַל שְׁחַל וּפְתָן תַּרְדֵּךְ וְכו' כִּי כִי חֶשֶׁק וְאַפְלִטוּהוּ. 'חֶשֶׁק' דִּיקָא. שְׁעַקֵּר הַהֲתַגְּבְּרוֹת עֲלֵיהֶם הוּא עַל־יְדֵי הַחֶשֶׁק וְהַרְצוֹן כְּפ"ל. וְעַל־כֵּן קָדָם בְּרַפְת הַמְזוּן שְׂאוֹ צְרִיכִים לְגַלּוֹת הַהֲתַפְּאוּרוֹת כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי זֶה. עַל־כֵּן אוֹמְרִים בְּרַפְת הַמְזוּן, דְּהִינּוּ נְבִרְדָה שְׂאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ שֶׁהוּא הַכְּנָה וְהוֹמְנָה לְהַמְצוּהָ שֶׁל בְּרַפְת הַמְזוּן שְׂאֵנוּ רוֹצִים לְקַיֵּם שֶׁזֶהוּ בְחִינַת רְצוֹן וְהַשְׁתַּוְקָקוֹת שְׂאֵנוּ מוֹדִיעִים בְּפִינוּ שְׂאֵנוּ רוֹצִים לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו וְתַבְרָךְ, דְּהִינּוּ מַה שְׂאוֹמְרִים נְבִרְדָה וְכו'. וְזֶהוּ עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת שֶׁה' וְתַבְרָךְ מִתְפָּאֵר בְּגוּ, כִּי עַקֵּר הַהֲתַפְּאוּרוֹת הוּא הַרְצוֹן כְּפ"ל. וְעַל־יְדֵי זֶה עַקֵּר הַתְּגַלּוֹת קִדְשָׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כְּפ"ל. שֶׁזֶהוּ עַקֵּר מִצְוַת בְּרַפְת הַמְזוּן כְּפ"ל. וְזֶה בְחִינַת מַה שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים קָדָם כָּל מִצְוָה, 'הֲרִינִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן' לְקַיֵּם מִצְוַת תַּפְּלִין אוֹ צִיצִית וְכוּצֵא. כִּי זֶה בְחִינַת רְצוֹן שְׂאֵנוּ מוֹדִיעִים וּמְגַלִּים בְּפִינוּ רְצוֹנֵנוּ וְכַסְפֵּנוּ הַחוּק לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו וְתַבְרָךְ, כִּי אִין לְנוּ כַח לְקַיֵּם מִצְוֹתָיו וְתַבְרָךְ כְּרָאוּי רַק אֵנוּ אוֹמְרִים שְׂאֵנוּ מוֹכְנִים וּמְזַמֵּנִים

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ד

ארח היים רמא

כנ"ל. וזה בחינת שלשה ברכות של ברפת המזון:

כג וזה בחינת שלשה סעדות של שבת, כי עקר התגלות ההתפארות בחינת ארץ ישראל הוא בשבת, שאז עולין כל המצוות לפני ה' יתברך, וה' יתברך מתפאר בהם, כמו שכתב רבנו ז"ל על פסוק, צדק לפניו יחלף וכו' (ספר רעו). ועל-כן אז אנפיקא גהירין בנהירו עלאה על-ידי אור ההתפארות של ישראל. ועקר התגלות ההתפארות הוא על-ידי הצדיק כנ"ל שהוא בחינת משה. וזהו בחינת, כליל תפארת נחת לו וכו'. שאמורים בשבת. וזה בחינת ומו כעמך ישראל גוי אחד בארץ תפארת גדלה וכו'. נמצא, שעקר ההתפארות בשבת. ועל-כן אז מצוה גדולה לאכל סעדת שבת, כי עקר התגלות ההתפארות הוא בשעת האכילה הקדושה שהיא בחינת אכילה של שבת. ועל-כן צריכין לאכל שלש סעדות בשבת, כי ההתפארות כולל משלש כנ"ל. ואלו תלת גונון שהם כלל ההתפארות, מאירין לבת עין, שהיא בחינת בוס של ברכה, בחינת מלכות דוד, בחינת ארץ ישראל שמקבלת כל ההתפארות. כי משם עקר תנשת ארץ ישראל כנ"ל וזהו בחינת ברפת המזון בשלשה על הכוס של ברפת המזון, כי אז מומנין בשלשה על הכוס. שכל זה הוא בחינת שלמות

בחינת (ישעיה נב, ט): "ישראל אשר בך אתפאר". וזה בחינת קדושה משלשת, כי ההתפארות הם בחינת תפלין מחין שנקראים קדש פדוע בחינת (שמות לג, ט): "פתוחי חותם קדש לה". כי עקר הקדושה הוא ההתפארות בבחינת (הקמ"ל, ט): "והתגדלתי והתקדשתי". שהגדלת שמו יתברך, דהינו ההתפארות שהיא כבודו וגדלתו יתברך, בחינת יקר תפארת גדלתו, זה עקר קדושתו יתברך בחינת והתגדלתי והתקדשתי שנתגדל ונתקדש שמו יתברך על-ידי ההתפארות שמקבל מישראל. וההתפארות הוא בחינת כלליות הגונון ועקר הגונון הם בחינת תלת גונון דעינא שמאירין לבת עין, שזהו בחינת קדשת ישראל שכוללים משלשה אבות שהם בחינת תלת גונון דעינא שעל ידם עקר ההתפארות. ועל-כן הקדושה משלשת, כי ההתפארות היא הקדושה וכו', כי ההתפארות על-ידי קיום התורה שהיא בכל בחינותיה משלשת כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (שבת פג, ב) ברד רחמנא דיהב לן אוהרין תליתאה על-ידי תליתאה ביום תליתאה וכו'. ועל-כן ברפת המזון שאז עקר התגלות ההתפארות הוא בשלשה, כי עקר ההתפארות הוא בחינת שלשה בחינת תלת אבהן. תלת גונון. קדושה משלשת וכו' כנ"ל. ואז עקר חיוב הכוס של ברפת המזון, כי הכוס הוא בחינת התגלות ההתפארות שמתגלה בשלשה דיקא

וההתפארות דקדושה, ועל־כן נקרא על שם הצחוק והשמחה, כמו שכתוב (בראשית כא, ו): "צחוק עשה לי אלהים וכו'", פי עקר השמחה על־ידי ההתפארות כנ"ל:

הלכה ה

על־פי התורה "בני לן ביתא" בסימן כח לקוטי חלק א. ענין שם כל התורה:

והכלל, כי המתנגדים וכו' זה מחמת שמקבלין תורה מתלמידי חכמים שרין יהודאין וכו'. שיש להם תורה נפולה מאלפין נפולים. ובאלפין אלו כתיב בשלמה (סלכ'א ד, יב): "וידבר שלשת אלפים משל, ויהי שירו חמשה ואלף". פי שלמה וכה להם בקדושה. אבל תלמוד חכם שד יהודי וכו'. נמצא שעל־ידיה אלו בני אדם נופלים בכפירות גדולות וכו'. והעצה על זה "אגבי תולעת ולא איש חרפת אדם וכו'" (תהלים כ, י), דהיינו בחינת תולע שעל־ידיה מנצח את אויביו, פי תולע בחינת אמונה וכו', והוא בחינת אברהם וכו', פי אברהם שהוא בחינת חסד, בחינת אמונה וכו', בזמן הנה מתגבר על אויביו וכו'. ובזה החסד מתקן אלו האלפין הנפולין בבחינת "ועשה חסד לאלפים" (שמות כ, י), ולבוא לחסד אי אפשר לבוא אלא על־ידי שיכניס תלמידי חכמים צדיקים בתוך ביתו שהוא כאלו הקריב תמידיו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכו'. וזה 'תמד' גימטריא

התגלות ההתפארות שעל־ידי זה מתגלה ביותר קדשת ארץ־ישראל שזהו עקר מצות ברכת המזון כנ"ל:

מד ועל־בן אברהם הוא הראשון שגלה קדשת ארץ־ישראל כמו שאיתא בזהר ומוכא בדברינו כמה פעמים, פי אברהם היה גדיב לב הראשון. שכל עבודתו היתה רק רצון וכסופין דקדושה כמו שמבאר במקום אחר (לקישי מוצרי' קמא סימן קכב), פי הוא היה קדם מתן תורה. ובתחלת עבודתו לא היה יודע משום מצוה. והיתה כל עבודתו רק רצון וחשק וכסופין דקדושה והיה חזק ועו בהרצון מאוד נגד כל העולם פלו שעמדו כנגדו למנועו. עד שזכה על־ידי זה לשפר כל האויבים והמונעים שזהו בחינת "שב לימיני עד אשית אויבך הרים לדגלך", המוכא לעיל שזה נאמר על אברהם. ועל־ידי כל זה התפאר בו ה' יתברך מאד, כמו שכתוב (שערי מא, ה): "אברהם אוהבי". ועל־ידי זה זכה לגלות קדשת ארץ־ישראל, פי קדשת ארץ־ישראל נתגלה על־ידי ההתפארות שעקרו על־ידי הרצון וכו' וכנ"ל. ועל־ידי גדל חשקו ורצונו הטוב שהיה עו וחזק בזה מאד זכה שנתגלה לו מצות מילה שהיא תקון הגרית שעל־ידי זה עקר שבירת העזות דסמרא אחרא שמושם כל המונעים וחוכן לעזות דקדושה שהוא תלוי בקדשת הגרית פי בו עו בו תקפא פדיע וזכה להוליד את יצחק שהוא הראשון שגולד בקדשת ישראל שממנו התחיל השמחה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ה

ארה חיים

רמז

ד' אלפין' שהוא תקון האלפין כנ"ל וכו'. וזה שאמרו סבא דבי אהונא 'בני לן ביתא באורא דעלמא', כי אלו בני-אדם הרוצים לערף עבודתם על-ידי התורה ששומעים מתלמידי חכמים פאלו. ובאמת אין להם על מה שישמכו והיו פאלו רוצים לבנות בית באורא וכו'. ואמר שם וקם בין שמיא לארעא, הינו התלמיד חכם האמתי הוא בין שמיא לארעא וכו' וכו', עין שם כל זה היטב. וכל זה הוא סוד פגנת פרשת התמיד, עין שם היטב ותבין. ותראה נפלאות תמים דעים אוד העלים והסתור בזה סוד פגנת התמיד בדרך הדרש נפלא ונורא בדרבו הנשגב ונעלה מאד אשר אי אפשר לדבר בזה כלל כי אם למו שהוא חכם ומבין מדעתו האמת לאמתו. ואין להאריך בזה כאן:

א וזה בחינת מצות ברפת המזון אחר האכילה, כי עקר כל ברפת הנהנין. ובפרט ברפת המזון שהיא העקר כי הוא דאורייתא. וממנו למדו כל הברכות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה. מה) 'השתא לאחריו מברך לפניו לא כל שפן'. ועקר כלל כל הברכות על המזון הוא לברר ברורים, כי על-ידי חטא אדם הראשון שהיה החטא באכילה על-ידי זה נתעברו כל הדברים ונגזר אז "בגעת אפך האכל לחם וכו' בעצבון האכלתה וכו'" (בראשית ג. י"ט), על-כן צריכין יגיעה גדולה עד שזוכין לאכל בקדושה לברר המאכל מהקלפה והפסלת הנאחז בו על-ידי חטא אדם הראשון. וזה בחינת

כלל כל הברכות שעל המזון כדי לברר הטוב מהמאכל ולדחות הפסלת לחוץ. וזהו בחינת ברפת המזון שהיא עקר ויסוד של כל ברפת הנהנין כנ"ל שהוא כדי לברר המאכל כנ"ל. ועקר הברור הוא לברר הטוב שבמאכל שאחזתו מהתורה הנ"ל הנמשכת על-ידי צדיקים אמתיים, ולדחות הפסלת לחוץ הנמשך מהתורה של התלמידי חכמים הפגומים הנ"ל שיש להם תורה נפולה מד' אלפין הנפולין הנ"ל. כי המאכל מתיז את האדם בנראה בחוש. ועקר החיות בודאי אינו נמשך מהלחם בעצמו כי אם מחיות אלקות שהיא חיות התורה המלבש בהלחם, כמו שכתוב (דברים ת. א): "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם וכו'". כי עקר החיות הוא מהתורה כמו שכתוב (דברים ל. ט): "כי הוא תיך וכו'". ועל-כן הפח והחיות שיש בהמאכל להחיות את האדם נמשך על-ידי התורה הקדושה כנ"ל. אבל על-ידי חטא אדם הראשון נתעברו בכל הדברים טוב ורע. כי יש בהלחם והמאכל גם אחיות הפסלת הנמשך מתורות הנפולות הנקרות לעיל שהם בחינת עצת הנחש, כמו שכתוב (בראשית ג. ט'): "הנחש השיאני וכו'", שהם בחינת למוד פגום ומקלקל שאינו אמת לאמתו שאין לו כח להרדיק את האדם בדרך הישר כנ"ל. וכל זה נמשך מחטא אדם הראשון. כי עקר חטאו היה גם-כן על-ידי פגם תורות הנפולות שהם בחינת עצת הנחש, כמו שכתוב הנחש השיאני וכו'. שהוא בחינת למוד

פגום הנ"ל, כי הנחש בא עליו בערמה וברמה גדולה פמוכא, דהינו שלמד עם האשה והאדם למוד גדול ועמוק מאד מאד בדרך חכמה ושכל נפלא עד שהטעה אותו כל כך, כי אדם הראשון היה חכם גדול והיה במעלה נפלאה כידוע, אבל הנחש התרמוזי שהיה ערום מאד הטעה אותו על-ידי למוד הנ"ל הנמשך מתורה נפולה מאלפין גפולין הנ"ל, ולמד עמו למודים פאלה והוסיף על הצויו וגרע וכו'. ונכנס עמיהם בדרךים כאלו רוצה להדריכם בדרך הישר. ואמר להם (בראשית ג, א): "אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן וכו'". והוסיף על הצויו ועל-ידי זה גרע אחר כך והטעה אותם בלמוד של שקר בהקש ודמיון כוזב, ואמר להם, כשם שאין מיתה בנגיעה, כן אין מיתה באכילה. נמצא, שעקר הטא אדם הראשון היה על-ידי בחינת למודים פגומים הנ"ל שהם בחינת תורות נפולות מוד' אלפין הנפולים פנ"ל. ומשם נמשך כל התערובות שבמאכלים שאריכו לבררם על-ידי הפרכות. והיו בחינת ברפת המזון כדי לברר הפאכל מאחיזת הפסלת הנמשך מתורות הנפולות מוד' אלפין הנפולין פנ"ל ועל-כן ברפת המזון היא ארבע ברכות עם ברפת הטוב והמטיב כנגד ד' אלפין הנ"ל. שעל-ידי ארבע ברכות של ברפת המזון מכריזו החיות שבמאכל שיהיה נמשך מוד' אלפין שבפדשה ויהיה נדחה הפסלת הנמשך מאלפין הנפולין פנ"ל:

ב וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה יב, ב): ארבעה פתחו באף, והם: הנחש שאמר (בראשית ג, א): "אף כי אמר אלהים וכו'". ושר האופים שאמר (שם ג, טו): "אף אני בחלומי וכו'". ועדת קרח שאמרו (במדבר טו, ד): "אף לא אל ארץ וכו'". והמן שאמר (אסתר ה, ב): "אף לא הביאה אסתר וכו'". כי כל אלו הארבעה נמשך דעותיהם הרעות מזרמת הנחש מעצת הנחש שהטעה את האדם שנמשך מלמודים הנפולים הנ"ל. ועל-כן הם ד' כנגד ד' אלפין הנ"ל, כי הם פגמו באלפין הנ"ל ונעשה אצלם מאלף אף שהוא בחינת חרון אף תקפא דדינא, כי הו' אלפין בקדשה הם בחינת תורת אמת שהיא בחינת חסדים גדולים, בחינת תורת חסד פמוכן בהתורה הנ"ל, אבל כשפוגמין בהם נעשה מזה כפירות ועבודה זרה שהיא בחינת דין וחרון אף, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ספר פירוש ראה): כל זמן שיש עבודה זרה בעולם חרון אף בעולם. ועל-כן אלו הארבעה הנ"ל פתחו פלם באף, כי נעשה אצלם מאלף אף פנ"ל, כי פלם פגמו על-ידי תורות הנפולות הנזכרות לעיל. ועל-כן למדו למוד שאינו אמת ודמיון של שקר כמו הנחש שאמר, אף כי אמר אלקים לא תאכלו מכל עץ הגן. ועל-ידי זה רצה ללמד עמיהם להתיר אכילת עץ הדעת וכו':

ובן שר האופים אמר, אף אני בחלומי. ורצה לדמות להשוות חלומי לחלום

פגום הנ"ל, כי הנחש בא עליו בערמה וברמה גדולה פמוכא, דהינו שלמד עם האשה והאדם למוד גדול ועמוק מאד מאד בדרך חכמה ושכל נפלא עד שהטעה אותו כל כך, כי אדם הראשון היה חכם גדול והיה במעלה נפלאה כידוע, אבל הנחש התרמוזי שהיה ערום מאד הטעה אותו על-ידי למוד הנ"ל הנמשך מתורה נפולה מאלפין גפולין הנ"ל, ולמד עמו למודים פאלה והוסיף על הצויו וגרע וכו'. ונכנס עמיהם בדרךים כאלו רוצה להדריכם בדרך הישר. ואמר להם (בראשית ג, א): "אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן וכו'". והוסיף על הצויו ועל-ידי זה גרע אחר כך והטעה אותם בלמוד של שקר בהקש ודמיון כוזב, ואמר להם, כשם שאין מיתה בנגיעה, כן אין מיתה באכילה. נמצא, שעקר הטא אדם הראשון היה על-ידי בחינת למודים פגומים הנ"ל שהם בחינת תורות נפולות מוד' אלפין הנפולים פנ"ל. ומשם נמשך כל התערובות שבמאכלים שאריכו לבררם על-ידי הפרכות. והיו בחינת ברפת המזון כדי לברר הפאכל מאחיזת הפסלת הנמשך מתורות הנפולות מוד' אלפין הנפולין פנ"ל ועל-כן ברפת המזון היא ארבע ברכות עם ברפת הטוב והמטיב כנגד ד' אלפין הנ"ל. שעל-ידי ארבע ברכות של ברפת המזון מכריזו החיות שבמאכל שיהיה נמשך מוד' אלפין שבפדשה ויהיה נדחה הפסלת הנמשך מאלפין הנפולין פנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ברפת המזון ה

ארח חיים רמה

שר המזקקים מה שבאמת הם שני הפכים וכמוכא בדברי רבותינו זכרונם לברכה:

ובן עדת קרח שאמר, אף לא אל ארץ וכו'. ורצו להטעות את ישראל פאלו משה רבנו חס ושלום, המעה אותם. ולמדו קל וחמר של שמות, ומה חוט אחד של תכלת פוטר את הטלית וכו'. נמצא, שעקר פגמם היה על ידי למודים פגומים ונפולים הנ"ל:

ובן המן שאמר, אף לא הביאה אסתר וכו'. ולמד בדעתו שהוא לטובתו ונתנאה מאד על ידי זה עד שרצה לחלות את מרדכי, ובאמת הכל היה לרעתו, כי גחלים היתה חותה על ראשו בזה שהביאה אותו על המשתה, כמו שאמר רבותינו זכרונם לברכה (גמ' טו.), נמצא, שכל אלו הארבעה פגמו על ידי שקבלו למודים רעים הנמשכין מתורות הנפולות מד' אלפין הנפולין הנ"ל. ועל-כן בלם פתחו באף שהוא בחינת הק"ש ודמיון שקר הנמשך מתקף הדיו והרון אף שמושם אחיות הסמרא אחרא. ועל-כן רצו לדמות מלכתא למלכתא בדמיון שקר וכו' וכו' הנ"ל:

ג וזה בחינת ארבע ברכות של ברפת המזון בפרטיות, כי ברכה ראשונה שהיא ה"ן, היא פנגד בחינת הקסד שצריכין לתמיד שעל ידי זה מתקנין הד' אלפין הנ"ל כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזהו בחינת ברפת ה"ן שהיא בחינת המשכת הקסד כמו שאומרים שם, ה"ן את העולם כלו בטובו

בחן בחסד וברחמים וכו' כי לעולם חסדו וכו'. וברכה שניה שהיא ברפת הארץ שהיא העקר, כמו שמוכא במדרש כי היא עקר ברפת המזון, כמו שכתוב (דברים ת. ט): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ וכו'". וזאת הברכה הוא בחינת עקר המשכת התקון של הד' אלפין הנ"ל שנמשך על ידי הכנסת אורחים צדיקים וכו' כמו שמבאר שם, שזהו עקר כלל בחינת ברפת המזון בחינת אורח מברך. וזהו בחינת ברפת הארץ, כי על ידי שמברכין על ארץ ישראל על ידיה ממשכין קדשת האורחים צדיקים שכל קדשתם הוא בחינת קדשת ארץ ישראל בבחינת "צדיקים ירשו ארץ" (תהלים לז, כב).

וברפת בונה ירושלים ששם הבית המקדש כמו שמופזרין בברכה זאת, ועל הבית הגדול והקדוש וכו'. זה בחינת ביתא בין שמיא לארעא שהוא בחינת המשכת התורה הקדושה שיש לה קיום וכו' כמו שמבאר שם, כי הבית המקדש שבירושלים זהו עקר בחינת הבית של קיום שהוא בחינת ביתא בין שמיא לארעא כי שם שער השמים ושם יסוד הארץ, כי שם האבן שתיה שמומנו השתת העולם. נמצא, שהבית המקדש הוא עקר הבית שבין שמיא לארעא ועל-כן שם עקר התורה האמתית, כי שם היה עומד הארון עם הלוחות ומשם תצא תורה, כמו שכתוב (שעיה ב. ט): "כי מציון תצא תורה וכו'", כי שם היו יושבין הסנהדרין בלשפת הגוית ומשם היו צריכין לקבל

אמתת התורה, כמו שכתוב (דברים י, ח): "כי יפלא ממך דבר למשפט וכי וקמת ועלית אל המקום". ועלינו עלידי ברכת בונה ירושלים ממשכינו קדשת התורה הקדושה שהיא בחינת ביתא בין שמיא לארעא שהוא בחינת קדשת הבית המקדש כנ"ל. וברכה רביעית שהיא הטוב והמטיב היא כדי לברר ולהעלות גם הטוב הנגזו בהתורה של התלמודי חכמים הפגומים הנ"ל כי טוביה נגזו בגוויה וצריכין לברר ולהעלות גם הטוב שבתוכו בבחינת תוכו אבל קלפתו זרק, כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל.

וזוהו ברכת הטוב והמטיב כדי לברר ולהעלות גם הטוב הזה הנגזו בין

החולקים והמתנגדים, כי ברכת הטוב והמטיב ביבנה תקנוה על הרוגי ביתר שנתנו לקבורה. והרוגי ביתר היה על שהדליקו גרות להרפן בית המקדש, כמו שכתוב במדרש איכה בפסוק בלע ה' וכי. נמצא שהיו מתנגדים על ירושלים ובית המקדש ששם עקר מקום התורה האמתית. אבל בודאי גם הם צריכין תקון, כי בודאי היה בהם טוב הרבה רק שטענו עלידי למידים רעים של המתנגדים על האמת עד ששטחו והדליקו גרות על הרפן בית המקדש. וטעם טעותם מחמת שהיו בירושלים רשעים, אבל באמת בודאי חטאו מאד בזה, כי בודאי אף-על-פי-כן אין להם לשמח על הרפן בית המקדש ששם עקר התורה כנ"ל, רק שטענו עלידי למידים רעים הנ"ל כנ"ל.

ועלינו כשנתנו לקבורה, שזהו בחינת תקון המת שיתפלה הרע בעפר והטוב יתברר ויעלה לשרשו ומנחתו עלינו תקנו אז ברכת הטוב והמטיב. ועלינו תקנו ברכה זאת בברכת המזון דיקא מה שלכאורה תמוה מה שיכות של קבורת הרוגי ביתר לברכת המזון. אך עלינו הנ"ל מוכן היטב, כי עקר ברור הטוב מהקלפה הוא עלידי האכילה, דהינו עלידי ברכת המזון שמברכין אחר האכילה ועקר הברור הוא לברר הטוב הנגזו בתוך הלמודים פגומים הנ"ל שזהו בחינת הרוגי ביתר שנתנו לקבורה כנ"ל. ועלינו קבעו הברכה על זה בברכת המזון דיקא, דהינו ברכת הטוב והמטיב כנ"ל:

ד הכלל לעבדא, שצריכין להתפלל מאד לה' יתברך שיצאל מלמודים רעים הנמשכין מבחינת התורות הנפולות הנזכרות לעיל, כי הרבה הרבה נשקעו בזה, כי הכל חפצים לזרוא את ה' יתברך, בפרט בני הנעורים שמחמת שעדין לא נתעו כל כך ואינם רחוקים משרשם כל כך, עלינו עליפי רב הם משתוקקים ומתגעגעים מאד להתקרב לעבודת ה' יתברך. אבל הרבה מתרחקים מחמת דעות רעות וקברות פוזביות של המתנגדים אל האמת הנ"ל שמקבלין תורות הנפולות שמחפכין דברי אלקים חיים, ואומרים שאסור להתפלל בכת וביגיעות ובמסירת נפש ותולין עצמן באילן גדול כאלו קבלו כך מצדיק גדול ותולין בו בוקי סריקי, כי חלילה לחשב

לָהֶם עַל־יְדֵי זֶה אֶת הָעֵגֶל, כִּי הִפֵּל בָּא
עַל־יְדֵי הַמִּתְנַגְּדִים שֶׁהֵם הָעֵרֵב רֹב שֶׁהִטְעוּ
אוֹתָם עַל־יְדֵי לְמוֹדִים רָעִים הַנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן
צִוָּה ה' וַתְּבַרְךְ אַחֵר כִּד לְעִשׂוֹת מִשְׁכָּן
שִׁשָּׁם הָיָה הָאָרוֹן עִם הַלְוִוחֹת שֶׁהוּא כָּלֵל
הַתּוֹרָה. וְהַמִּשְׁכָּן הֵלֶךְ עִמָּהֶם כָּכֵל
מִסְעֵיהֶם, כִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה הוּא
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שִׁשָּׁם עֲמַד הָאָרוֹן עַל
מְקוֹמוֹ הַמּוֹכָן לוֹ מִיּוֹם בְּרִיאַת הָעוֹלָם
שֶׁהוּא הָאָבֶן שֶׁתִּיָּה. וְעַל־כֵּן מִצִּוּן תֵּצֵא
תּוֹרָה כַּנִּזְכָּר, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת בֵּיתָא
שְׁבִין שְׁמַיָא לְאַרְעָא כַּנִּזְכָּר, אֲבָל מִחֲמַת
חֲטָא אָדָם הָרִאשׁוֹן, וּבִפְרָט מִחֲמַת חֲטָא
הָעֵגֶל לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְבֹא לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל
וּלְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ מִיָּד, עַל־כֵּן הִכְרַחוּ לְסַבֵּב
בְּמִדְבָּר וְכֵל מִלְטָלֵם בְּמִדְבָּר הָיָה לְבָרֵר
וְלַהֲעֵלוֹת הַתּוֹרוֹת הַנְּפִלוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת
אוּרָא דְעֵלְמָא שֶׁמִּשְׁשֵׁם נִמְשָׁכִין כָּל
הַמְּלָטוּלִים שֶׁל כָּל בְּנֵי־אָדָם שֶׁמְכַרְחִין
לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ וְלִהְיוֹת נֶעַ וְנָד וּמְטָלְטֵל חוּץ
לְבֵיתוֹ. וְהַפֵּל בְּשִׁבִיל לְבָרֵר וְלַהֲעֵלוֹת
הַתּוֹרוֹת הַנְּפִלוֹת הַנּוֹכְרוֹת לְעִיל שֶׁהֵם
בְּחִינַת אוּרָא דְעֵלְמָא, כִּי כְּשֶׁאָדָם נֶעַ וְנָד
בְּדֶרֶךְ הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּאוּרָא דְעֵלְמָא, כִּי
הוּא חוּץ לְבֵיתוֹ הַקְּבֹעֵ. וְכִשְׁזֹכֵרָה אִזּוֹ הוּא
מְבַרֵר עַל־יְדֵי זֶה אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז בְּהַתּוֹרוֹת
הַנְּפִלוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת אוּרָא דְעֵלְמָא
כַּנִּזְכָּר. שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַלִּיכּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר
בְּמִקּוֹם הַקְּלָפוֹת מְקוֹם נַחֲשׁ שֶׁרָף וְעָקֹב
וְצִמְאוֹן, הַפֵּל כְּדִי לְבָרֵר הַיְצִיאוֹת מִשָּׁם,
הֵינּוּ לְבָרֵר הַטּוֹב שֶׁל הַתּוֹרוֹת הַנְּפִלוֹת
הַנּוֹכְרוֹת לְעִיל. וְעַל־כֵּן עָשׂוּ שֵׁם אֶת

כִּזְאוֹת עַל צְדִיק אֲמַתִּי, רַק הֵם בּוֹדִים
מִלְכָּם סְבָרוֹת שֶׁקָּר בְּאֵלֶּה שְׁנִמְשָׁכִין
מִלְמוֹדִים פְּגוּמִים מֵאֲלָפִין הַנְּפִלוֹת הַנִּזְכָּר.
עַל־כֵּן עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹהִים
לְעַת מִצָּא שְׂזִכְרָה לְמִצָּא אִישׁ אֲמַתִּי שֶׁיִּקְבֵּל
מִמֶּנּוּ לְמוֹד אֲמַתִּי הַנִּמְשָׁךְ מִתּוֹרַת אֲמַתִּי
בְּלִי שׂוֹם פְּסֻלַּת וְשֶׁקָּר וְכֵלִי שׂוֹם סְבָרָא
מִחֲלָפֵת כָּלֵל. כִּי גַם אֲצֵל בְּנֵי־אָדָם
פְּשׁוּטִים וְנִמְצָאִים סְבָרוֹת מִחֲלָפוֹת
שֶׁמִּהֲפֻכִים הָאֲמַתִּי. בְּפִרְט כָּל הַנְּפִלוֹת
שֶׁנּוֹפְלִים בְּדַעְתָּם מִחֲמַת מַעֲשֵׂיהֶם אֲשֶׁר
לֹא מוֹכִים וְנִתְרַחֲקִים עַל־יְדֵי זֶה יוֹתֵר מֵה'
וַתְּבַרְךְ חַס וְשְׁלוֹם, הַפֵּל הוּא מִחֲמַת
לְמוֹדִים פְּגוּמִים הַנִּזְכָּר שֶׁהַבַּעַל דְּבַר מְכַנְּסִים
בְּלִבּוֹ כִּי אֲפָשֶׁר לוֹ עוֹד לְהִתְקַרֵּב
לֵה' וַתְּבַרְךְ, וְכִי־צָא בְּאֵלֹו הַסְּבָרוֹת שֶׁל
שֶׁקָּר שְׁנִמְשָׁכִין בְּלִבּ בְּנֵי־אָדָם שֶׁכָּלֵם
נִמְשָׁכִין מִתּוֹרוֹת הַנְּפִלוֹת הַנּוֹכְרוֹת לְעִיל.
עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לֵה' וַתְּבַרְךְ
לְהַצִּיל מִזֶּה:

ה זֶה בְּחִינַת הַלִּיכּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר. וְזֶה
בְּחִינַת הַמִּשְׁכָּן שֶׁנִּסְעָה לְפָנֵיהֶם
וּפְרָקוּ וַחֲקִימוּ אוֹתוֹ כָּל פַּעַם, כִּי הַמִּשְׁכָּן
הָיָה לְחֲסוֹן חֲטָא הָעֵגֶל, כְּמוֹ שֶׁאֲמַר
רַבּוֹתֵינוּ וְזָרָנוֹם לְבָרְכָה (ספֵר דְּבָרִים א, וְהִי שְׁמִינִי
ע"ב). וְעֵקֶר חֲטָא הָעֵגֶל שֶׁהוּא עֲבוּדָה זָרָה
נִמְשָׁךְ מִלְמוֹדִים רָעִים הַנִּזְכָּר שְׁנִמְשָׁכִין
מֵאֲלָפִין נְפִלוֹת הַנִּזְכָּר, כִּי הָעֵרֵב רֹב הִטְעוּ
אוֹתָם בְּסְבָרוֹת רָעוֹת וּכְלִמּוּדִים רָעִים
הַנִּזְכָּר שְׁנִמְשָׁכִין מִזְהֻמַּת עֲצַת הַנַּחֲשׁ עַד
שֶׁהִכְנִיסוּ בָּהֶם הַתְּנַגְּדוֹת גְּדוֹל עַל מִשְׁהָ
רַבּוּ עַד שֶׁבָּאוּ לְכַפְּרוֹת גְּמוּרוֹת וְעָשׂוּ

המשפן שהוא בחינת הבית המקדש, אבל עדין לא נקבע על מקומו רק הכרחו בכל פעם לפרקו ולהקימו כדי לברר ולהעלות על-ידי זה את התורות הנפולות הנזכרות לעיל.

כי זה כלל שאין הרין נמתק אלא בשרשו, על-כן דיקא על-ידי שהיה המשפן עם הארון והלוחות בעצמן עם כל ישראל נעים ונדים במדבר שהוא בחינת אוריא דעלקא, על-ידי זה דיקא ברוו והעלו בכל פעם את התורות הנפולות לשרשן עד שנתתקנו ונעשו תורה אמיתית, שהיה בחינת כל מצוות התורה הקדושה שנצטוו בכל פעם במדבר באהל מועד שזכו לזה בכל פעם על-ידי שבררו והעלו בכל פעם תורות הנפולות לשרשן ועל-כן נכתבו כל מסעות שלהם בתורה כמו שכתוב (במדבר י, כח): "אלה מסעי בני

ישראל", כי מכל המסעות שלהם נעשה תורה כנ"ל. ועל-כן בכל המסעות שלהם הכניעו האזיבים והשונאים שהם בחינת המתנגדים אל האמת, כי על-ידי המסעות שנסעו במדבר בקדושה פזאת והמשפן והארון הלך לפנייהם על-ידי זה הכניעו כל הקלפות היונקים מהתורות הנפולות שהם בחינת אוריא דעלקא. ובררו והעלו את הטוב הנגזו שם וכמוכא בזהר הקדוש שעל-ידי הליכתם במדבר דרכו על הקלפות, הינו כנ"ל, כי בשמבריו את הטוב מתוכם אוי הקלפות נופלים ונתפטים ואחר כך בשהנו והקימו את המשפן והעמידוהו על מכונו והכניסו

הארון עם התורה למקומו, אז הקימו ובנו את התורה שלקטו ובררו בנסיעתם והעלו והכניסו את התורה מבחינת אוריא דעלקא לבחינת ביתא שהוא בין שמיא לארעא שהוא בחינת הבית המקדש שהיה בחינת המשפן בעת הקמתו, כי משפן אקרי מקדש, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שמות רבה ד, לה), רק הצרכו לפרקו בכל פעם ולנשאו ולמלטלו כדי להכניע השונאים והאזיבים שהם בחינת אוריא דעלקא כנ"ל על-ידי שבררו והעלו התורות הנפולות שהם בחינת אלפין הנפולין כנ"ל, אבל אחר כך הקימוהו על מקומו ושם שבו וחזרו האלפין שהם בחינת התורות הנפולות לעיל על מקומם, כי חזרו ונתבררו ועלו לשרשם וחזרו ונכללו בהתורה הקדושה שנצטוו בכל פעם במדבר באהל מועד כנ"ל:

וזהו, (במדבר י, כח): "ויהי כנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ונפצו איביך וינסי משנאיך וכו'". הינו האזיבים והשונאים הנ"ל שהם המתנגדים אל האמת שיונקים מהתורות הנפולות כנ"ל, כי נסים ונתפטים על-ידי נסיעת הארון שעל-ידי זה נתבררו ועלו התורות הנפולות לעיל ונתפסל וניקת השונאים והאזיבים ממילא כנ"ל. וזהו, וזכחה יאמר שובה ה' רכבות אלפי ישראל". אלפי דיקא בחינת אלפין הנ"ל שחזרין ושבים ונחים בשהארון נח על מקומו שאז חזרין ושבו האלפין שנתבררו ונחו על מקומם בשלום, כי חזר ונעשה מהם תורה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת המזון ה

ארה חיים רמט

קדושה כפ"ל. ועי' או"ח שחיי פירשה קנטה שבתורה, היינו בחינת הלימוד בחינת אלפין לשון לימוד, היינו התחלת הלימודים מבחינת אלפין וקדושה):

ו ובשכביל זה בעצמו עקר התקון להעלות התורות הנפולות הנזכרות לעיל הוא על-ידי הכנסת אורחים צדיקים כפ"ל, כי הצדיק האורח שהולך וגוסע בדרך והוא נע ונר ומטלטל. וכל מטלטלו הוא בשכביל בחינה הנ"ל. לברר ולתקן בחינת אוריא דעלמא שהם התורות הנפולות הנזכרות לעיל. וזהו בחינת (דברים ל"ג): "והם תבו לרגלך וישא מדברתיך". ודרשו רבותינו ז"ל (בבא בתרא ה): "אלו תלמידי חכמים שהולכים ומכתתים רגליהם מעיר לעיר וגושאים וגותגים בדרךיו של מקום". הינו שכל מטלטלם שמכתתים רגליהם הוא בשכביל דבריו של מקום כדי לברר התורות הנזכרות לעיל. ועל-כן פשארם זוכה בזה האורח הצדיק ומכניסו לתוך ביתו ומכבדו כראוי הוא נותן מנוחה להתורות הנפולות הנזכרות לעיל שעסק הצדיק לבררם בדרך הלוכו ומטלטלו, כי עקשו בשנגנם לבית ומוצא מקום לנוח אז הוא בונה בשלמות בגנים נפלאים מהתורות הנפולות שלקטם וברר בדרך והוא ממש כמו במנוחת הארון והמשכן שאז נאמר, שובה ה' רבבות אלפי ישראל כפ"ל. כי בכל מקום שהולך הצדיק הולכת עמו השכינה והתורה כמו שהלכה עם ישראל ועם הארון במדבר. נמצא, זה שמכניס האורח הזה לתוך ביתו הוא נותן מקום

מנוחה ממש לבחינת התורות הנפולות שנתבררו על ידו כפ"ל. ועל-כן על-ידי זה דיקא הוא מתקן ומעלה האלפין הנפולין, כי הם בחינה אחת ממש כפ"ל. וזה שכתוב (בשמואל א' א' ו'): "וסבב בית אל והגלגל והמצפה וכו' ותשבתו הרמחה כי שם ביתו". ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י'): בכל מקום שבא שם ביתו. כי שמואל סבב בכל המקומות האלו בשכביל לברר האלפין הנ"ל שבשכביל זה כל המטוללים של הצדיקים כפ"ל. וזהו 'ותשבתו הרמחה כי שם ביתו', בכל מקום שבא שם ביתו, כי בכל מקום שבא הכניס את התורות הנפולות הנזכרות לעיל מבחינת אוריא דעלמא לבחינת ביתו. ועל-כן בכל מקום שבא שם ביתו וכפ"ל: ו ועל-כן עקר שלמות התקון היה בבית המקדש שהוא עקר הבית שעומד על מקומו בחינת ביתא בין שמיא לארעא כפ"ל. ושם עקר התורה כפ"ל. ועל-כן שלמה דיקא בנה את בית המקדש, כי שלמה זכה לאלו האלפין בקדושה, כמו שכתוב, ויזכר שלשת אלפים מושל וכו'. כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן הוא דיקא זכה לבנות את הבית ששם עקר קיום התורה האמתית שהוא בחינת אלו האלפין בקדושה וכפ"ל. אבל פעוונותינו הרבים גם אז עדן לא נודעכו לגמרי מעצת הנחש והתגרה הפעל דבר כל פך עד שהטעה את ישראל אחר פך בלמודים רעים על-ידי ידעם וחבריו ונביאי השקר שבלם ינקו מתורות

פסוק (מלכים א, ג): "ויאָהב שלמה את ה' וכו'" ארבע שנים עד שלא התחיל לבנות הבית, אבל משתחיל לבנות ויתחמן שלמה את פת פרעה. נמצאת אומר כי על אפי וחמתי היתה לי עיר ההיא וכו'.¹⁷

כי עקר הרפן הבית נמשך מפגם אלו האלפין הנפולין שהוא פגם התורה שעקרה בבית המקדש. וכשהתגברו הקלפות וחזרו והטעו אותם על ידי התורות הנפולות שעדון לא נתבררו בשלמות על ידי זה נחרב הבית וכו'.¹⁸ נמצא, כשחזר שלמה ופגם באלפין הנ"ל על ידי שנשא את פת פרעה, על ידי זה עקר הפגם היה בכחית קרפן התמיד, כי על ידי הקרבת קרפן התמיד מעלין אלו הדי' אלפין כנ"ל. וכשפגם בהם פגם בכחית התמיד. ועתה תראה נפלאות שזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (תקרא רבה יב, ה) כשנשא שלמה את פת פרעה הכניסה לו אֶלף מיני זמר וכו' והיה ישן עד ארבע שעות ועל אותה שעה שנינו שקרב התמיד בארבע שעות. כי עקר הפגם שלו הגיע להקרבת התמיד כנ"ל. ועליבן גרם החטא שנתאחר הקרבת התמיד דקא, כי הפגם של אלו הלאומדים רעים שעל ידי זה נשא את פת פרעה הוא ההפך מהקרבת התמיד, כי התמיד הוא תקון אלו האלפין כנ"ל. ועליבן כשנמשך אחר למודים פגומים הנ"ל גרם שנתאחר הקרבת התמיד דקא כנ"ל וישרים דרכי ה':

הנפולות הנזכרות לעיל עד שהתגברו העונות ונחרב הבית בעונותינו הרבים, כי יש בענין הלאומדים רעים הנ"ל פמה וכמה בחינות, כי יש מי שפגם בזה מעט ויש יותר ויש שפגם כל כך עד שבא לדי כפירות גדולות ועבודה זרה ממש כמו ירקעם וחקרו שיהיו גדולים בתורה מאד, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (פנדרין קב, א) ואחר כך באו לדי כפירות פאלה. והכל היה על ידי למודים רעים הנ"ל שנמשכו אחריהם מחמת קנאה ותאנה וכו' וכו', כמובא בדברי רבותינו זכרונם לברכה עד שהחטאו את הרבים והחריבו את הבית, כי הפעל דבר מתגרה מאד בתלמידי חכמים דקא עד שגם צדיקים גדולים יכולים למעות לפעמים על ידי התורות הנפולות הנזכרות לעיל, עד שמהפך דעתם מן האמת. ועליבן גם שלמה המלך עליו השלום בעצמו שזכה לאלו הדי' אלפין בקדשה וזכה באמת לבנות את הבית, אבל תכף כשהתחיל לבנותו התקנא על זה הפעל דבר מאד והתגרה בו עד שהטעה אותו גם כן על ידי למודים רעים הנ"ל עד שנשא את פת פרעה ונשים נזכרות שכל זה בא לו על ידי למודים פגומים הנ"ל שאמרו "לאיתאל ואכל" (משל' ב) ורצה להתחכם כנגד תורת משה שאמר (דברים י, י): "ולא ירבה לו נשים", כמו שהתורה אחר כך בעצמו (משל' ב, ב) "כי בער אנכי מאיש וכו'". וזה גרם הרפן הבית כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכמובא בפרוש רש"י על

בְּחֵינַת מְקַדֵּשׁ מְעַט מִפְּנֵי ל. וְעַל־כֵּן גָּלוּ תַחֲלָה ה'הַרְשׁ וְהַמְסַגֵּר אֶלְפִי, כְּדִי שְׁעַל־יָדֵי גְלוּתָם דִּקְא יְחַזְרוּ וְיִתְקַנּוּ הַאֲלָפִין תַּנְ"ל. וְכֵן נַעֲשֶׂה בְּכָל דּוֹר דְּדוֹר בִּימֵי הַגְּלוּת עַל־יְדֵי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים מִפְּנֵי ל עַד שְׁנוּכָה עַל־יְדֵי זֶה שְׂיִבְנֶה הַבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ עַל מְכוּנֵי בְּמִהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן:

ט וְזֶה בְּחֵינַת: וְעִבְרַתִּי בְּאָרְץ מִצְרַיִם אֲנִי ה', אֲנִי וְלֹא מִלְאָךְ' וְכו', כִּי עֵקֶר יְצִיאַת מִצְרַיִם הָיָה כְּדִי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ג, יז): "בְּהוֹצִיאָךְ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים וְכו'". וְעֵקֶר קְבֻלַּת הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בְּכַחֲשֵׁי בְּרוּר חַד' אֲלָפִין תַּנְ"ל שְׂמִשְׁם נִמְשַׁכַּת הַתּוֹרָה מִפְּנֵי ל, וְכָל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים שְׁעֲשֶׂה מִשֶּׁה בְּמִצְרַיִם בְּלֵם הָיָה הַתְּחִלַּת הַמְּשַׁכַּת הַתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר הַתּוֹרָה הוּא לְגִלוּת אֲלִקוּתוֹ בְּעוֹלָם. וְזֶה הַתְּחִיל מִשֶּׁה לְהַמְשִׁיךְ עַל־יְדֵי כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים הַנּוֹרְאִים שְׁעֲשֶׂה בְּמִצְרַיִם, כִּי כָּל הַמּוֹפְתִים עֲשֶׂה בְּכַח הַתּוֹרָה שֶׁהַתְּחִיל לְהַמְשִׁיךְ בְּמִרְאֵה הַסִּפֵּה שְׂאֵן נִתְגַּלֶּה לוֹ ה' יִתְבָּרַךְ וְהוֹדִיעַ לוֹ שְׁמוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַמְּשַׁכַּת הַתּוֹרָה, כִּי אוֹרִיתָא בְּלָה שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיד הוּא, כִּי בְּאוֹרִיתָא בְּרָא קְדִישָׁא בְּרִיד הוּא עֲלָמָא. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה יְכוּלִין לְשַׁנּוֹת הַטַּבַּע וְלַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים נּוֹרְאִים, כִּי כָּל הַנְּהַגַּת הָעוֹלָם עַל יְדֵהּ. וְיִי שׂוֹכֵחַ לְתוֹרָה יְכוּל לְהַנְהִיג הָעוֹלָם כְּרָצוֹנוֹ וְלַעֲשׂוֹת מוֹפְתִים נּוֹרְאִים עוֹלָם שְׂאֵהוּ בְּחֵינַת כָּל הָאוֹתוֹת וְהַמּוֹפְתִים שְׁעֲשֶׂה

ח וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים אֱלוֹפִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קמ"ד, יד): "אֱלוֹפֵינוּ מִסְּבָלִים וְכו'". בְּחֵינַת רֵאשִׁי אֲלָפֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם מַעֲלִין בְּחֵינַת הַאֲלָפִין תַּנְ"ל. וְזֶהוּ בְּחֵינַת (מִלְכִּיסֵּד ב, טז, יז): "וְהַרְשׁ וְהַמְסַגֵּר אֶלְפִי", שֶׁהֵם הָיוּ צְדִיקִים גְּדוּלִים וְנּוֹרְאִים שְׁעֵסְקוּ לְתַקֵּן הַאֲלָפִין תַּנְ"ל לְתַקֵּן פְּנֵם חֲרַבֵּן הַבֵּית שְׁתוּרָה עַל־יְדֵיָהוּ. וְעַל־כֵּן בְּאִמְתָּא נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם (תְּהִלִּים י"א, טז): "כִּי הַפְּרִצוּתִים בְּגוֹיִם וְכִי יוֹרִיתִים בְּאֲרָצוֹת וְאֵינִי לָהֶם לְמַקְדָּשׁ מְעַט". וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּבִרָה ט"ז): "אֵלֹהֵי בְּתֵי פְּנִסִּיּוֹת וְכַתִּי מְדַרְשׁוֹת". כִּי בְּשׂוֹזְכוֹן בְּגִלוּת לְהַרְבִּיץ תּוֹרָה אֱמִתִּית בְּיִשְׂרָאֵל וְלְקַבֵּעַ בְּתֵי פְּנִסִּיּוֹת וְכַתִּי מְדַרְשׁוֹת לְעַסֵּק בָּהֶם בְּתוֹרָה, נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵיָהוּ תַקּוּן גְּדוּל, כִּי עַל־יְדֵיָהוּ חוֹזְרִים לְתַקֵּן פְּנֵם הַחֲרָבֵן וְעוֹסְקִים בְּתַקּוּן בְּנִינּוּ. כִּי כָּל הַגְּלוּת שְׂיִשְׂרָאֵל גּוֹלִין מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְכַמְלֻטָּיִן וְנִעִים וְנָדִים בְּחוּץ־לְאֶרֶץ זֶה בְּחֵינַת אוֹרִיא דְּעֲלָמָא מִפְּנֵי ל, כִּי נִקְרָאִים גְּדוּלִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ה, טז): "אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם וְכו'". אֲבָל כָּל פְּנִיתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ לְטוֹבָה. כְּדִי שְׁעַל־יְדֵי זֶה דִּקְא יְבָרְרוּ וְעַל־יִשְׂרָאֵל אֶת הַאֲלָפִין הַנְּפֻלִין שֶׁהֵם הַתּוֹרוֹת הַנְּפֻלוֹת שְׂיִבְרְרוּ אוֹתָם בְּכַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים שְׂבָכַל דּוֹר דְּדוֹר שֶׁהֵם יְכוּלִים לְבָרַר וְלַעֲלֹת הַתּוֹרוֹת מֵאוֹרִיא דְּעֲלָמָא מִכְּחֵינַת גְּלוּת וְכַמְלֻט לְבְּחֵינַת בֵּיתָא תַנְ"ל, שֶׁהוּא בְּחֵינַת הַבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ עַל־יְדֵי שְׁעוֹסְקִים לַעֲשׂוֹת יְשִׁיבוֹת קְדוּשׁוֹת וְלְקַבֵּעַ בְּתֵי מְדַרְשׁוֹת לְעַסֵּק בָּהֶם בְּתוֹרָה שֶׁהֵם

משה. שהכל היה בכח התורה שהתחיל להמשיך כנ"ל. אבל מחמת שיש מתנגדים שמקבלים מתורות הנפולות מאלפין הנפולין הנ"ל. ומשם נמשך הכח של חרממי מצרים שעשו גם הם בלהטיהם כו, כי בודאי גם הם אין להם שום פח כי אם על ידי שמשתלשל להם איזה יניקה מהתורה שמשם כל החיות וכל הנהגת העולם רק שהם מקבלין דרך הקלפות מהתורות הנפולות ועל ידי זה רצו להתגבר נגד משה. וכל מה שעשה משה דרך הקדשה על ידי פח התורה הקדושה עשו גם הם על ידי שקבלו מתורות הנפולות כנ"ל. ועל ידי זה הכביד לב פרעה לבלי לשלחם. והכל על ידי שקבל מחרממי מצרים שהם מקבלים חקמתם הרעה מתורות הנפולות כנ"ל. על כן בשעת גמור יציאת מצרים, הכרח ה' יתברך בכיבוד, להתגלות בעצמו כי ה' יתברך והתורה בלא חד. וזהו בחינת ועברתי בארץ מצרים אני ה' אני ולא מלאך וכו'. כי עקר אחיזת התורות הנפולות הוא בשהתורה משתלשלת ויורדת ומחלבת בבחינת מלאכים בבחינת מט"ט שכלול משה סדרי משנה ששם יש אחיזת טוב ורע, טמא וטהור וכו', ושם צריכין ברור גדול לברר הטוב מהרע האמת מהשקר. ומי שאינו זוכה לברר בראוי אזי לא זכה וכו', כי מקבל תורות נפולות הנ"ל, כי בעצם התורה בשרשה שהיא בלא אלקות בודאי אין

אחיזה להקלפות כלל רק כשיורדת דרך המלאכים כנ"ל. ועל כן בשעת יציאתם ממצרים שהיתה שם אחיזת הקלפות מאד כדוע שהם בחינת החרממי מצרים שנקו מתורות הנפולות כנ"ל, על כן לא היה אפשר ליצאת משם עד שנתגלה, בכיבוד, ה' יתברך בעצמו, כמו שכתוב, ועברתי בארץ מצרים אני ה' אני ולא מלאך אני ולא שרף אני ולא השליח, אני ה' אני הוא ולא אחר. והושב ד' פעמים אני כנגד ד' אלפין הנ"ל, כי לית אני בלא אלה, הינו שנתגלה ה' יתברך בעצמו שהוא בחינת עצם התורה בעצמה ולא נתלבשה בשום מלאך ושרף וכו', כי יש בענין התלבשות התורה כמה וכמה בחינות. ויתברך בשנתלבשת באיזה בחינת מלאך ושליח יכול להשתלשל משם איזה יניקה להקלפות להחליף את האמת חס ושלום, שזהו בחינת תורות הנפולות הנ"ל, כי יש בענין התורות הנפולות בחינות רבות, כי יש שמהפך האמת לגמרי. ויש שנוטה מעט מהאמת ויש שאינו נוטה מהאמת כי אם מעט דמעט שאי אפשר להבחין כלל, על כן אי אפשר ליצאת מבחינת גלות מצרים שכולל כל הגילות בגשמיות ורוחניות כי אם על ידי שזוכין לתורת ה' באמת לאמתו בבחינת ועברתי בארץ מצרים ותרגומו, ואתגלית וכו'. אני ולא מלאך אני ולא שרף אני הוא ולא השליח אני ה'. אני הוא ולא אחר, שלא יהיה בהתורה שום אחיזה מאחר כלל רק תהיה

106

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות א

ארה חיים

רנ

בכחינת אני ה' אני ולא אחר. כי קדשא ברך הוא ואוריתא פלא חד פנ"ל:

הלכות ברכת המזון הלכה ו נכללת בהלכות נטילת ידים הלכה ו מאות ע ואילך:

הלכות ברכת הפרות

הלכה א

היו לפניו מיני פרות הרבה מברך על החביב תחלה, חוץ מברכת שבעה מינים. עין בשלחן ערוך הדינים בזה (סימן ריא). וכן ברכת העץ קודם לארמיה וכו', עין שם:

כי פתב רבנו גרו יאיר (בהמורה ותי מלך זכרון סימן ט) 'שה' יתברך מזמין לכל אדם בכל יום ובכל שעה להעלות ניצוצות לפי חלקו נפש רוח נשמה שיש לו או, עין שם:

והנה בהדברים הנאכלים, שם מלפשים ביותר נפשות הקדושות וכל אחד מזמין לו ה' יתברך לאכל מאכלים השייכים לחלקו נפש רוח נשמה שיש לו או פדי להשלים נפשו, והו שאנו מברכין בורא נפשות רבות וחסרונם. 'חסרונם' דיקא, כי אלו הנפשות שאוכל עתה הם הניצוצות שחסרו מנפשו ונפלו לשם. וכעת על ידי אכילתו הוא משלים חסרון נפשו ממש. ולפעמים אין לאדם שום

חסרון מנפשו רק שעל ידי אכילתו הוא מעלה נפשות ממש. ועל ידי זה מאיר על נפשו ומחיה את נפשו בהארה יתרה. וזה בחינת על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי'. ופרש הר"ב שם, דהינו שאפלו בלתי אותן הדברים אפשר להתקיים והם רק להחיות ביותר להוסיף חיות והארה מנפשו פנ"ל. ועלין מברך על החביב תחלה, כי כל דבר מושך עצמו לשרשו למקום שחיותו תלוי שם. ועלין מאחר שחביב ומתאנה לו אותו הדבר בודאי יש שם נפשות השייכים לו או לחלקו נפש רוח נשמה שלו ועלין מברך עליו תחלה, כי עקר שלמות הנפשות ועלינתו הוא על ידי הברכה, אבל שבעה מינים שנשתבחה בהן ארץ ישראל ששם שרש כל הנפשות דקדשה, כי ארץ ישראל היא בחינת אמונה שהיא שרש הנפשות ועלין ממש יצא לחם, כי כל השפעות אכילה דקדשה יוצא ממש כמו שכתב רבנו במאמר, ואכלתם אכול ושבוע (סימן טז). כי כל המאכלים הם בחינת נפשות פנ"ל. ועלין יש להם מעלה וקדימה לברכה פנ"ל. וזה שקבעו רבותינו זכרונם לברכה ברכה מיחדת לפרות, דהינו בורא פרי הארמה, או בורא פרי העץ, ולא פללו אותם בשאר דברים שברכתן שהכל, כי בפרות יש נפשות יקרות מאד. וכמו שהבנתי משיחת רבנו גרו יאיר. ועלין נקראים פרי, כי השיבות הנפשות ומעלתה תלוי בהדעת, כי עקר גדול הנפש ויניקתה הוא מהדעת, כמו

בורא פרי האדמה. וכן כמה דברים שעדין לא נגמר בשול הפרות אין מברכין עליהם גם-כן רק בורא פרי האדמה, כי בשלא נגמר בשולם עדין לא נשלם הנפש שיש שם כמו שכתב רבנו בזה. ועל-כן אין להם חשיבות וכו"ל:

ועל-כן אין מברכין על הטפל כלל רק על העקר, כי הכל הולך אחר כונת האדם ודעתו. ומאחר שזה עקר אצלו, בודאי הוא שלמות נפשו. ועל-כן מברך עליו ופטר את הטפל אפלו אם הוא להם, כי אף שהלהם חשוב מאד בכל מקום והוא בחינת דעת כנ"ל. אף-על-פי-כן מאחר שעתה אינו חפץ בלהם כלל רק לאכל אותו העקר בעניו, והלהם אינו אוכל כי אם לטפל, בודאי בשעה זו צריך לשלמות נפשו אותו העקר ויקרא לפי חלקו נפש רוח נשמה שיש לו או. ועל-כן מברך עליו ופטר את הטפל כנ"ל:

ומחמת שעקר שלמות הנפשות ועליהן על-ידי הדעת. על-כן הולכין אחר דעת האדם, דהיינו אם היתה דעתו על הפרות אף שלא יהיה לפניו אין צריך לברך עליהם וכן להפך, כי עקר עליהם ותקונם תלוי בדעת האדם כנ"ל:

ועל-כן צריך לנהוג כבוד באבולין, כי במקום שמלכשין נפשות צריך לנהוג בהם כבוד כדי שיתאוו הנפשות לצאת, כי שרשם הוא הכבוד. וכמו שכתב רבנו בפאמר 'דרשו' וכו' סימן לו המובא בהלכות בית הקנסת, עין שם:

שכתב רבנו. וכל מה שהנפש סמוכה יותר אל הדעת היא חשוכה יותר. ועל-כן הם נקראים פרי, כי הדעת נקרא פרי על שם שהיא עושה פרות, כמו שכתב רבנו להורות שהם סמוכים אל הדעת. ועל-כן מנהגין להם ברכה מחמת החשיבות הזאת ומזכירין בהברכה שם פרי, דהיינו פרי האדמה או העני. וכן פרי העץ חשיבין מפרי האדמה ויחדו להם ברכה כי שם מלכשין נפשות וקרות ביותר בבחינת (דברים כ. ט): "כי האדם עץ השדה". ועל-כן אם ברך על פרות העץ בורא פרי האדמה יצא. כי אותו המעלה שיש לפרות האדמה יש להם גם-כן רק שהם חשיבין יותר כנ"ל, אבל להפך לא יצא, כי ברכת העץ אינו שייך כלל לפרי האדמה כי אין להם אותו המעלה כנ"ל. ועל כלם אם אמר שהכל יצא, כי "שהכל" כולל כלם בבחינת שהכל נהיה - בברכו, כי מהדבור יוצאין הנפשות בבחינת "נפשי יצאה כדברו" (שיר השירים ה. ו):

וזה שכתוב בשלחן ערוך כמה דינים, שיש כמה דברים שאין מברכין עליהם רק בורא פרי האדמה אף-על-פי שהגלים על העץ, עין שם. כי באמת מה שתקנו ברכה מחדת על פרי העץ הוא רק מחמת חשיבותם כנ"ל, כי באמת לא תקנו ברכה פרטית על כל דבר ודבר רק מחמת חשיבות הנ"ל. יחדו להם ברכה. ועל-כן בשאינם עקר הפרי אין להם אותו המעלה, על-כן אין מברכין עליהם רק

הלקה ב

ענין ברכת הנהנין ודיו קדימה משבעה מינים שגשמתבחה בהן ארץ ישראל קודמין לכל, וכל הקודם בפסוק קודם לברכה:

כי אנהנו עם קדוש בני ישראל צריכין שיהיה כל מונותינו משפע של ארץ ישראל, כי רק ארץ ישראל שיה לנו בני ישראל, אבל שפע ואכילה של חוץ לארץ אינו פדאי לנו, כי חוץ לארץ הוא אור הפמא. והיא תחת ממשלת הסמרא אחרא ואינו ראוי השפעתה לישראל, על-כן אנו צריכין לתקן כל אכילתנו ושתיתנו שיהיה בבחינת שפע של ארץ ישראל פאלו יוצא מארץ ישראל, וזה געשה על-ידי הברכה שאנו מברכין על כל דבר, וכשאנו מברכין ומודים אותו ותברך שבראם בזה בעצמו געשה ארץ ישראל בכל מקום, כי עקר ארץ ישראל געשה על-ידי "פח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים" (תהלים קיא, ו), כמו שכתב רבנו גרו יאיר על ענין מחאת פה בתפלה (סימן סד), ענין שם. דהינו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, למה פתח התורה בבראשית וכו', אלא משום פח מעשיו וכו' ברצונו נתנה להם, וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. נמצא שעקר ארץ ישראל געשה על-ידי שנתגלה שה' ותברך ברא כל העולם פלו ובדיו לתנה למי שירצה, וכשאנו מברכים ומודים אותו ותברך על איזה פרי שבראה. או אנו

מגלין קדשת ארץ ישראל גם באותו המקום שגדל הפרי מאחר שאנו מגלין ומודים שהוא יתברך ברא הכל שמונה געשה עקר קדשת ארץ ישראל פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה): פתיב "לה' הארץ ומלואה" (תהלים סד, א), וכתוב: "והארץ נתן לבני אדם" (שם קטו, טו), פאן קדם ברכה אוי - "לה' הארץ ומלואה' וכו', פאן לאחר ברכה אוי - 'והארץ נתן לבני אדם'. נמצא, שלאחר ברכה פתיב והארץ נתן וכו', ותינו בחינת פח מעשיו וכו' לתת להם נחלת גוים, הינו שעל-ידי הברכה אנו קונין את העולם שה' יתברך נתנה לנו על-ידי הברכה שאנו מברכין אותו פנ"ל. וזהו ממש בחינת ארץ ישראל שאמרו רבותינו זכרונם לברכה פח מעשיו וכו', הוא בראה וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו. וכן על-ידי הברכה נתגלה כל זה גם-כן פנ"ל. בבחינת והארץ נתן לבני האדם הנאמר לאחר ברכה פנ"ל. ועל-כן גם פאן געשה ארץ ישראל פנ"ל. וזהו השני שבין הפתיבים. שקדם הברכה פתיב לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. שפרש רש"י שקאי על ארץ ישראל ושאר ארצות. ואחר ברכה פתיב סתם והארץ נתן לבני האדם, ארץ סתם, כי בכל מקום שפתיב ארץ סתם הוא ארץ ישראל שנקרא ארץ סתם, כמו שכתב רבנו גרו יאיר (עין לקוטי מוה"ר סימן רעו). וכמוגל בדרברי רבותינו זכרונם לברכה לקרא ארץ ישראל ארץ סתם, הינו שלאחר הברכה שנתגלה

10

שה' יתברך ברא הכל וברצונו לתנה למו שרצה. או והארץ נתן לבני - אדם ארץ' סתם, הינו ארץ-ישראל, הינו שנעשה הכל ארץ-ישראל כנ"ל. אבל קדם ברכה יש חלוק בין ארץ-ישראל שקדשתה מכבר ובין שאר ארצות שהם חוץ לארץ. והוה שמחלק הפסוק הנאמר קדם ברכה, כתיב לה' הארץ ומלואה תבל וכו', דהינו ארץ-ישראל ושאר ארצות, כמו שפרש רש"י. כי קדם הברכה קדם שנתגלה שהכל שלו יתברך, אף על פי שבאמת הכל שלו יתברך שמו, כמו שכתוב, לה' הארץ ומלואה וכו'. אף-על-פי-כן לא נמשך קדשת ארץ-ישראל למטה בכל מקום כנ"ל. רק בשנתגלה גם למטה שה' יתברך ברא הכל והוא נתנה לנו בבחינת והארץ נתן לבני האדם כנ"ל, כי עקר כל הקדשות אינן נמשכות רק בשנתגלה למטה קדשת אלקותו ומלכותו יתברך שאז נמשך הקדשה גם למטה. ואזי נעשה בכל מקום ארץ-ישראל כנ"ל על-ידי הברכה שעל ידה נתגלה אלקותו יתברך שהוא ברא הכל וברצונו נתנה לנו, כמו שכתוב, והארץ נתן וכו' כנ"ל. נמצא, שעל-ידי הברכה נעשה בכל מקום ארץ-ישראל:

גם איתא בדברי רבנו גרו' יאיר (בקושי תניא) שערך ארץ-ישראל. על-ידי עיני השגחתו יתברך שהוא מושגיה בארץ ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלהיך בה וכו'". ועל-ידי זה נמשך קדשת ארץ-ישראל. וזה נעשה

על-ידי ההתפארות שה' יתברך מתפאר ביישראל שעל-ידי זה ההתפארות נעשין בחינת תפלין. ועל-ידי התפלין, מוחין, נעשין בחינת עינים שמושגיה בהם שעל-ידי זה נעשה קדשת ארץ-ישראל כנ"ל, עין שם היטב במאמר המתחיל מי שידע מארץ-ישראל וכו' (בקושי תניא סימן ט). וזה בחינת הברכה שעל ידה אנו עושין ארץ-ישראל, כי פשאנו מברכין אותו יתברך ומשבחין ומפארים אותו יתברך. אוי הוא יתברך מתפאר בנו בבחינת (דברים כ, ז ח): "את ה' האמרת; וה' האמרך", דהינו שאנו מפארים ומברכין אותו יתברך, והוא מאמרנו שאנו מתאמרין ומתפארים בו יתברך שהוא אלהינו שברא הכל, או 'וה'

האמרך, שהוא יתברך מתפאר בנו גם כן שאנחנו עמו בבחינת (ישעיה כג, א): "ישראל אשר בך אתפאר", ועל-ידי זה נעשה קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. נמצא שעל-ידי הברכה נעשה בחינת ארץ-ישראל. ועל-פני שבעת המינין שבהן נשתבחה ארץ-ישראל הם מקדמים לברכה, כי שבעת המינים שהם שבה ארץ-ישראל, הם עצמם בחינת קדשת ארץ-ישראל, כי עקר קדשת ארץ-ישראל על-ידי עיני השגחתו יתברך שמסתכל בה תמיד כנ"ל ובשבעת המינין אמרו רבותינו וכוונם לברכה (ברכות מא,): 'כל המקרא הזה פלו לשעורין נאמר, חפה לכבדי אכילת פרס' וכו'. נמצא ששבעת המינין הם שעורין של תורה שבהם משערין שעורי תורה. ושעורין דאורייתא הם בחינת עינים בחינת השחר

פ"ב

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ג

ארה חיים רנו

שבעין שהוא מצמצם הראות שהוא בחינת שעורא דאתון דאורייתא (וכמאמר היטב במאמר מ'שרא דספיא סימן למ"ד). ועל-כן שבעת המינין שהם שעורין דאורייתא, הם בבחינת עינים - בת עין. ועל-כן הם שבעה כנגד שבעה גלדי עינא ועל-כן בהם דיקא גשמתקה ארץ-ישראל, פי עקר ארץ-ישראל על-ידי בחינת עיני השגחתו ותברך כנ"ל. ועל-כן משפחה התורה שנמצא בה שבעת המינין אלו שהם בחינת שעורין דאורייתא, בחינת בת עין - שבעה גלדי עינא, בחינת צמצום הראות. ועל-כן על-ידי שבעה מינים אלו שהם שעורין דאורייתא יוכל להמשיך עיני השגחתו ותברך על ארץ-ישראל, פי עקר ההשגחה על-ידי בת עין, דהינו צמצום הראות שהוא בחינת שעורין דאורייתא כנ"ל. נמצא, ששבח שבעת המינים שקד לשבח הסמוך 'תמיד עיני ה' אלקיך בה', פי עיניו ותברך שם על-ידי שבעת המינים שהם בחינת שעורין דאורייתא - בת עין כנ"ל. נמצא, ששבעת המינים שבהם גשמתקה ארץ-ישראל הם עצמם בחינת קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. ועל-כן הם קודמים לברכה, פי עקר הברכה הוא רק להמשיך קדשת ארץ-ישראל כנ"ל. ועל-כן כל הקודם בפסוק קדם לברכה, פי אתון דאורייתא הם בחינת עיני השגחתו ותברך, בחינת בת עין כנ"ל. פי בהתורה מלבש השגחתו ותברך פככול פמוכא פמאמר 'אשרי העם יודעי תרועה' המודבר מהשגחה כסיון יג. ועל-כן כל הקודם

בתורה קודם לברכה, פי הוא סמוך ביותר להשגחתו ותברך שעל-ידי זה נעשה קדשת ארץ-ישראל כנ"ל שגוה עקר הברכה כנ"ל:

ועתה מישב היטב מה שהקשו בנמרא על פסוק ארץ חסה ישעורה שלמדו ממנו דין קדימה. והקשו שהוא לגופא אצטרופה, פי כל המקרא לשעורין נאמר וכו'. פי אדרבא, זהו דיקא שבח ארץ-ישראל שנמצא בה שבעה מינין אלו שבהם משערין שעורין דאורייתא שגוה בחינת בת עין שמוה בעצמו נעשה קדשת ארץ-ישראל כנ"ל ומחמת זה בעצמו ראוי להקדימם לברכה, פי עקר הברכה הוא להמשיך קדשת ארץ-ישראל כנ"ל:

הלכה ג

ענין ברכת הפרות:

על-פי המאמר דרשו ה' ועזו בקשו פניו תמיד (ספ"ו ב), ענין שם כל התורה בלו, וקצת היוצא משם בקצור הוא.

פי גוף ונפש הם בחינת אדם ובהמה, אור וחשך, חכמה וסקלות, בחינת זכרון ושכחה וכו', בחינת חכמת התורה וחכמות חיצוניות שהם בחינת סכלות כנגד חכמות התורה וכו'. וצריך כל אחד להכניע החומר, היינו בחינת מיתה, בחינת סכלות של הגוף של הארבעה יסודות, כמו שאיתא בזהר וכו'. וזה נעשה על-ידי התענית וכו'. וזה בחינת (ברכות ו) "אגרא דתעניתא צדקתא וכו'" וכו'. אבל יש שני

בחינות צדקה. צדקה בחוץ לארץ וצדקה בארץ ישראל שהיא גדולה ולמעלה מצדקת חוץ לארץ, וכן יש שני בחינות תורה, כי אין דומה התורה היוצאת מהקבל שיש בו הטא להתורה היוצאת מהקבל שאין בו הטא, כי אין הדיו נמתק ואין העולם מתקנם אלא על הקבל פיהם של תינוקות וכו', וזה פרוש: "וכרתי את בריתי בעקב וכו'" עד "והארץ אופר" (הקרא כו, כג) על ידי אורא דארץ ישראל ועל ידי הקבל שאין בו הטא, על ידי זה נתגלן האבות בעולם להגן, ונדרתה הדיו והתשדד בחינת החמר והסכלות ונתעלה השכל שהוא בחינת הנפש, בחינת התורה, בחינת אור ותיים וחסד וכו', וזה שאמרו רבותינו ז"ל (תענית יא): 'הי'ש'ב בתענית נקרא חסיד', שאמרו (בבב' יא, א): "גומל נפשו איש חסיד". כי מבטל הדיו והתשדד וכו' וממשיך חסדים והוא גמילות חסד לנפשו, הינו לתורה וכו', ענין שם.

וזה פרוש שלשה אזהרות שהזהיר רבי יהודה בן בתירה מנציבין: "הזהירו בזמן ששכב תלמודו, והזהירו בורידין פרבי יהודה, והזהירו בכני עמי הארץ שמהם תצא תורה" (פנדרין צו), כי אלו שלש בחינות קרמוזין להתעלות הנפש והשכל והתורה והזקרון וכו'. כי שרש התורה הוא קבדו ה' והפרד, כמו שכתוב (ישעיה כג, ז): "לכבודי בראתיו וכו'". ועל פי על ידי הקבדו שנותנין לזמן ששכב תלמודו. על ידי זה נתעלה הנפש והזקרון וכו', והוזהרה בורידין וכו', כי הדים הוא הנפש

שכא בגלגול להתתקן. וצריך השוחט לכוון להעלות הנפש שפדום. גם עקר חסרון הפרנסה הוא רק על ידי שוחטים שאינם מהגנים וכו' וכו'. כי השוחט ההגון מאכיל ומפרנס לישראל על ידי שמעלה הנפשות להשכינה וכו' וכן להפך וכו', ענין שם כל זה היטב. וזהו (תהלים ד, ז): "אכלי עמי אכלו להם וכו'". רב אמר: אלו הדינים. ושמואל אמר: אלו מלמדי תינוקות וכו' (פנדרין סד).

והכלל, כי להעלות הנפש שהוא בחינת תורה, בחינת זקרון, בחינת חקמה ותיים אור וחסד. ולהכניע ולבטל החמר והגוף שהוא בחינת סכלות ושכחה וכו'. העקר הוא על ידי בחינת הקבל שאין בו הטא שהוא אורא דארץ ישראל, בחינת הקבל פיהם של תינוקות, שזהו בחינת תענית וצדקה לארץ ישראל. וזהו, והזהירו בכני עמי הארץ שמהם תצא תורה. כי בני עמי הארץ הם נפשות נכבדות מאד וכו', אך הם בצפרים האחזות בפח וכו'. ובשביל זה צריך לכבדם, כי על ידי הכבוד נתגלה יותר התורה מהתעלמותה, הינו הנפש. כי שרש התורה הוא הכבוד וכו' והנפש משתוקקת להכלל בו בשרשו. וזהו הזהירו וכו' שמהם תצא תורה וכו', ענין שם כל זה היטב:

וא וזה בחינת ברכת הנהנין שאסור להנות מעולם הזה בלא ברכה, כי זה דיוע שעל ידי הברכה שמתברכן על איה פרי או פיוצא על ידי זה מעלין הנפש המגלגל שם, כי בכל דבר שבעולם יש נפשות המגלגלים. ועל פי עקר הברכה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ג

ארה חיים

רנט

ברא דבר הנה, עלידי זה נכלל זה הדבר שמברכין עליו בבחינת אויר הקדוש, בחינת אוירא דארץ ישראל, פי עקר קדשת ארץ ישראל הוא רק עלידי בחינה זו, עלידי בחינת פח מעשיו עלידי שגלה ה' ותברך בתחילת התורה שהוא ותברך ברא הכל. ועלפן בכל מקום שישראל שם ומגליו ומפרסמין את הקדשה, דהינו שמגליו שה' ותברך ברא הכל, נמשך לשם בחינת קדשת ארץ ישראל, בחינת מקדש מעט, פי עקר קדשת ארץ ישראל הוא רק עלידי פח מעשיו פנ"ל. וכמבאר זה בדברי רבנו בכמה מקומות. ועלפן עלידי הברכה שמברכין על הדבר ומגליו שה' ותברך ברא את הדבר הנה, עלידי זה נכלל הדבר הנה עלידי הברכה בבחינת אוירא דארץ ישראל פנ"ל. ועל ידי זה מעלן הנפש אשר מגלגל שם, פי עקר התעלות הנפש הוא עלידי בחינת אוירא דארץ ישראל פנ"ל. שעלידי זה עולה הנפש שהיא בחינת תורה, בחינת זכרון וכו' פנ"ל. וזה בחינת מה שהזכירו רבותינו זכרונם לברכה לנהוג כבוד באכלין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שלא לבזות את האכלין כמבאר בשלחן ערוך (ארה חיים סימן קע"א), פי צריכין לנהוג כבוד באכלין כדי שיתעלה הנפש אשר שם עלידי הכבוד שהוא שרש הכל כמבאר היטב בדברי רבנו במאמר הנ"ל על מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, הנהירו בכני עמי הארץ לכפרם שמוהם תצא תורה, עין שם היטב. נמצא, שעקר

הוא בבחינת אוירא דארץ ישראל כדי שיהיה המאכל נכלל באוירא דארץ ישראל עלידי הברכה, פי שם צוה ה' את הברכה חיים וכו', פי ארץ ישראל היא מקור הברכות, פי שם עולין כל התפלות והברכות וההודאות, פי כל ברכת הנהנין אנו למדין מברכת המזון, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה): לאחריו מברך לפניו לא כל שפן. ועקר ברכת המזון היא בבחינת ארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים ת.ו): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה וכו'". פי כל ברכת הנהנין בלם הם בשביל להעלות הנפש אשר שם בהדבר שאוכל. ועלפן צריכין שיהיה כל הברכות הנהנין בבחינת אוירא דארץ ישראל, כמו שכתוב, ואכלת ושבעת וברכת וכו' על הארץ הטובה שמושם אנו למדים כל הברכות פנ"ל. כדי להעלות הנפש עלידי אוירא דארץ ישראל פנ"ל, פי עקר עליית הנפש וכו', הוא עלידי אוירא דארץ ישראל שהוא בחינת הכל פיהם של תינוקות וכו' פנ"ל. פי בשמברכין על איזה דבר עלידי זה נתגלה פח מעשיו וכו', פי מגליו עלידי הברכה שה' ותברך ברא את כל העולם כלו. ועקר קדשת ארץ ישראל נעשה עלידי פח מעשיו וכו', עלידי שנתגלה שה' ותברך ברוך הוא ברא הכל, כמו שפרש רש"י על פסוק בראשית, כמו שכתב רבנו ז"ל בכמה מקומות (לקוטי מוה"ר סימן מד טח). נמצא שעלידי הברכה שמברכין שעלידי זה מגליו שה' ותברך

101

שעל ידיהם נתגלו האבות בנ"ל, כי סלוק ההיזק מחברו שהם דיני גזיקין הוא גם כן בבחינת הנ"ל, בחינת התעלות הנפש וכו' ולהכניע הדין וכו'. כי המזון הוא שרש הנפש, ממבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (סימן טו), וזה מרמז גם במאמר הנ"ל שכתב שם שעל ידי צדקה מעלין הנפש וכו' בנ"ל, כי עני חשוב כמות מאחר שאין לו מזון להחיות נפשו, כי המזון דקדושה הוא שרש הנפש בנ"ל. נמצא, כשנותן ממזונו צדקה לעני הוא מתיב ומקיים נפשו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין יז), כל המקיים נפש אחת מישראל וכו', כי המזון הוא הנפש בנ"ל. ועל כן על ידי המזון שנותן לעני על ידי זה נתעלה הנפש והשכל בבחינת (תהלים מא, ב):

"אשרי משביל אל דל", כי אין עני אלא מן הדעת, כי הכל אחד, כי מאחר שאין לו מזון שהוא בחינת נפש בחינת שכל בנ"ל, על כן הוא עני מן הדעת גם כן, בבחינת "חכמת המוסר בזויה" (סנהדרין יז, טו), ועל ידי שנותנין לו מזון נתעלה הנפש והשכל וכו'. ועל ידי זה נתעלה נפשו של הנותן גם כן, כי כל המרחם על הפריות מרחמין עליו וכו', ונמשך עליו רחמנות וחסד שהוא בחינת התעלות הנפש וכו' בנ"ל. ועל כן על ידי צדקה הוא התעלות הנפש וכו' הנפש וכו' בנ"ל כי המזון הוא שרש הנפש בנ"ל:

וזהו בעצמו בחינת דיני גזיקין שהזויה התורה שלא יגול ולא יזיק אחד את חברו כדי שלא לפגם את הנפש שהיא

הברכה שממכרין על כל דבר הוא בבחינת אירא דארץ ישראל שהוא בחינת הכל פיהם של תינוקות וכו', והוא בחינת סדר ברכות שמלמדן את התינוקות בתחלת למודם, כי עקר הברכה הוא על ידי הכל פיהם של תינוקות שהוא הכל שאין בו חטא, בחינת אירא דארץ ישראל בנ"ל. ושם מקור הברכה בבחינת (בראשית מה, טו): "יברך את הגערים", ועל ידי זה נתגליו האבות בעולם להגן ונדרחה הדין והחשד ונכנע החמור והגוף והשכחה והסכלות וכו'. ונמשך חסד וכו' בחינת חכמה ותיים וזכרון ממבאר היטב במאמר הנ"ל:

ב וזה בחינת "הא מאן דכעי למהו חסידא ליקיים מלי דברכות" (בבא ספא זא, ב) כי על ידי הברכה מעלה את הנפש בנ"ל. ונמשך חסד בחינת גומל נפשו איש חסד בנ"ל. נמצא, שעל ידי הברכות הוא חסד. וזהו, ואמרי לה מלי דאבות, הינו בנ"ל, כי עקר הברכות הם בבחינת אירא דארץ ישראל שעל ידי זה נתגליו האבות בחינת וזכרתי את בריתי יעקב וכו' עד ותארץ אזור וכו' בנ"ל. וזהו, ואמרי לה מלי דגזיקין, כי כל דיני גזיקין הם סלוק ההיזק מחברו לבלי להזיק אחד את חברו ואם היזק ישלם הקול. ועל ידי זה נדרחה הדין שהוא בבחינת הזק. וזהו, ואמרי ליה מלי דגזיקין, דהינו לסלק ולדרחות תהוק והדין והחשד ולהעלות הנפש והשכל וכו' על ידי הברכות שהם בחינת אירא דארץ ישראל

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ג

ארה חיים רסא

בחנית ממון כנ"ל. ואם גזול או הזיקו צריך לחזור לו ולשלם את הדין וכן להשלים את הנפש על ידי תשלומי ההזק כנ"ל. נמצא, שדיני גזוקין הם בחנית התעלות הנפש, בחנית צדקה שעקר התעלות הנפש הוא על ידה. ועל-כן על ידי זה נקרא חסידא בחנית גזול נפשו איש חסיד, כי נדחה הדין והכסילות שהוא בחנית הזק שמשוה מננם הדעת, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (ס"טו ב). ונתעלה הנפש על ידי תשלומי גזוקין שהוא התעלות הנפש על ידי הממון שמשלם הזק, כי שרש הנפש הוא בממון דקדושה וכו' כנ"ל. וזה מרמז גספן במאמר הנזכר הנ"ל מה שמוכא שם מאמר רבותינו זקונם לברכה (ס"טז ד) על פסוק (תהלים י"ד) "אכלי עמי אכלו לחם וכו'". רב אמר, אלו תדינים וכו', הינו ר"ו דין, שאינם מעלין את הנפש וכו' רמז לשוחטים וכו', עני שם. ועל-פי הנ"ל זהו גספן בחנית דינים כפשוטו, כי תדינים כשהם הנונים ודינים משפט צדק בין איש לרעהו שלא יגול ולא יזיק אחד את ממון חברו, על-ידי זה מעלין ומשלימים את הנפש על ידי דיני ממונות שדיני פהגו, כי הממון הוא הנפש כנ"ל. ועל-כן דיני ממונות בשלשה, זה בחנית שלשה אבות, כי לית רבים פחות מתלת דאגון אבהו, כמוכא בתקונים. כי על ידי תדינים שדיני דיני ממונות פהגו נדחה הדין וכו' ונתעלה הנפש ששרשו בממון כנ"ל. ועל ידי זה נתגליו האבות בעולם להגן כנ"ל. ועל-כן

הם שלשה דינים כנ"ל, כי תדינים עקר דיניהם הוא רק על ידי אורא דארץ ישראל שהוא מחפים, שמשם מקבלין עקר חכמת אלקים בקרבם לעשות משפט, כי אסור לדון כי אם סמוכים ואין סמוכים אלא בארץ ישראל ואגן שליחותא דקמאי עבדין כמוכא בחשן משפט (ס"טו א). נמצא, שעקר המשפט של תדינים, מקבלין רק בארץ ישראל ששם עקר הסמיכה כנ"ל, כי תדינים מעלין גספן את הנפש וכו'. ודוחין הדין וכו'. וממשיכין חסד כנ"ל, כי בשיש דין למטה אין דין למעלה. ונדחה הדין ונמשך חסד. וכל זה נעשה רק על ידי אורא דארץ ישראל כנ"ל. ועל-כן עקר תדינים מדינא הוא רק סמוכים בארץ ישראל וכו' וכנ"ל.

ג וזה בחנית דיני קדימה בברכות, כי עקר התעלות הנפש הוא על ידי הכבוד שהוא שרש הכל שעל ידי זה הנפש תאבה להכלל בשרשה. ועל-כן צריכין לידע איזה פרי צריכין להקדים בברכה שצריכין לחלק כבוד לאותה הפרי, דהינו שיש בה נפש גדולה ביותר, על-כן צריכין לכבדה ביותר, ועל-כן צריכין להקדימה, כי על ידי הכבוד מתגלה הנפש מהתעלמותה בבחינת ההירו בני עמי הארץ שמהם תצא תורה, כמוכא במאמר הנ"ל. ועל-כן צריכין לנהוג כבוד באכלין כנ"ל. וזה בחנית שלחן מלכים, בחנית מלך הכבוד, כי עקר בחנית כבוד הוא באכילה בחנית שלחן מלכים כנ"ל וכמוכא בדרבי רבנו

ז"ל. וכמו שגארא בחוש בשאחד רוצה לכבד את חברו. על-פי רב הוא מכבדו בדבר מאכל או משקה, כי שם עקר בחינת הכבוד, כי יש שם נפשות רבות שישרשם בכבוד. ועקר התגלות ועלית הנפשות הוא על-ידי הכבוד כנ"ל. וזה בחינת ברכות פרטיות שהם בחשיבות יותר מברכות כלליות ויש להם דין קדימה כגון בורא פרי העץ ובורא פרי האדמה קודמין לברכת שהכל מחמת שזה ברכה פרטית וכו', כמבאר בשלחן ערוך, ולכאורה אינו מוכן קצת, כי יש סברה להפך, כי ברכה כללית יהיה ראוי שתהיה חשובה ביותר מאשר שמברכין ה' ותברך שברא הכל כמו שמברכין שהכל הנהיג בדברו. ובודאי גזה מזכירין שבח ה' ותברך יותר שברא הכל, אבל בברכה פרטית אין מזכירין שבח ה' ותברך כל כך, כי אין מזכירין רק שברא פרי העץ או פרי האדמה וכיוצא. אבל מעלת הקדימה של ברכה פרטית היא בבחינה הנ"ל, כי מאחר שמברכין על פרי זו ברכה פרטית, נמצא שיש לה חלק בכבוד ביותר כי מזכירין שבח ה' ותברך על פרי זו בלבד. נמצא, שפרי זו מכבדת כל כך עד שמזכירין הברכה עליה לבר. ועל-כן יש לה חלק בכבוד ביותר. וזה מחמת שהנפשות שיש שם מכבדים ביותר. ועל-כן צריכין לנהג בהם כבוד ביותר ולהקדימם, כי עקר התעלות הנפש הוא על-ידי הכבוד שהוא שרש הכל כנ"ל:

ועקר החשיבות לענין קדימה הם פרות של ארץ-ישראל, וכל המקדש בפסוק מקדש לברכה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות מא), כי עקר הברכה היא בבחינת ארץ-ישראל בבחינת אורא דארץ-ישראל שעל-ידי זה מעלין הנפש והשכל והזכרון וכו'. שהוא בחינת תורה בחינת דעת וכו' כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ע"י): 'כל הפסוק לשעורין נאמר' וכו', הינו הדין. כי זהו מעלת וחשיבות של שבעת המינים שגשמתבחה בהן ארץ-ישראל שהפרות הם חשובות כל כך שיש בהם נפשות גבוהות מאד שזהו עקר חשיבות הפרות כנ"ל. והנפש היא התורה כנ"ל כמאמר הנ"ל. ועל-כן הפרות של ארץ-ישראל שהם שבעת המינים משערין בהם כל השעורין של תורה שזה מורה שיש בהם נפשות גבוהות הרבה שהם בחינת תורה. ועל-כן משערין בהם שעורין של תורה, כי הנפש הוא התורה כנ"ל. ומחמת זה בעצמו אלו הפרות חשובות ביותר, וארץ-ישראל גשמתבחה בהם, ויש להם דין קדימה על שאר פרות, מחמת שמלכש בהם תורה הרבה ביותר מן שאר פרות, כי בהם משערין שעורין של תורה והתורה הוא הנפש כנ"ל. ועל-כן צריכין להקדימם, כי צריכין לכבדם ביותר מחמת שיש בהם נפשות בחינת תורה ביותר וכו' וכנ"ל:

ד וזה בחינת כל שעורין של תורה בפיות, וכל שעור אכילה הוא בכזית וכן

לענין ברכת המזון וברכה אחרונה השעור בכנות. כי זית שמן הוא מורה על בחינה הנז' בחינת גוף ונפש שהם בחינת שכחה וזכרון וכו' כנ"ל. כי איתא שזיתים הם מביאין לשכחה. ושמן היצא מהזיתים הוא להקד, כי שמן הוא מסגל לזכרון פמובא. נמצא, שזית ושמן המלבש בתוכה הם בבחינת שכחה וזכרון שהוא בחינת גוף ונפש וכו'. והנפש בחינת זכרון הוא בחינת תורה, בחינת דעת וכו' כנ"ל. ועל-כן כל השעורין של תורה בכנות, כי התורה שהיא בחינת נפש בחינת זכרון היא בבחינת זית שמן. כמו השמן המלבש בהיות שהוא בחינת זכרון המלבש בהשכחה בחינת נפש המתלבש בהגוף. וכמו שאי אפשר לגלות ולהוציא השמן למאור מהזית. כי אם על-ידי פתישה שכותשין וכותתין הזיתים להוציא מהם השמן, כמו כן ממש אי אפשר לגלות התורה והנפש והזכרון וכו' כי אם על-ידי שבותשין ומכתתין הגוף שעל-ידי זה כותשין ומשברין הסכלות של החמר ומכבלין ומכניעין השכחה. ואז נתגלה אור הנפש והתורה והזכרון מתוך הגוף והשכחה וכו', כי נתבטל הגוף והשכחה לגבי הנפש והתורה והזכרון וכו'. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות סג): "אין התורה מתקנת אלא כמי שפומית עצמו עליה", כי צריך להמית עצמו על התורה לכתת ולשבר הגוף. ואז דיקא נתגלה התורה והנפש והזכרון וכו' כנ"ל. וזה בחינת (שמות כו, ב): "שמן זית וד פתית

למאור". בחינת מה שאיתא בזהר הקדוש (שלה ספת): "אעא דלא סליק בה נורא מבמשיין לה גופא דלא סליק בה נהורא דנשמתא וכו'". נמצא, שזית ושמן הוא בחינת גוף ונפש כו'. ועל-כן כל שעורין של תורה בכנות, כי כל מצוות התורה דיקא על-ידי גוף ונפש דהינו כשהנפש מלבש בגוף. אז עקר קיום התורה, כי עקר התגלות התורה והנפש הוא מתוך הגוף דיקא בבחינת (קהל ב, י) "ביתרון האור מן החשך וכו'", פמובא:

ה ועל-כן שעור אכילה בכנות. ואז צריכין לברך ברכה אחרונה, כי עקר האכילה הוא בשביל הנפש בחינת (משלי ג, ח): "צדיק אבל לשבע נפשו" כדי שאיר הנפש ביותר על-ידי שכלל בו הנפשות שבתוך האכילה שאוכל בקדשה ובטהרה ובברכה בכונה כראוי. ועל-כן שעור האכילה בכנות שהוא בבחינת התורה בבחינת גוף ונפש, שכחה וזכרון וכו', שזהו עקר האכילה להעלות ולהאיר הנפש מתוך הגוף להעלות הנפש והתורה והזכרון מתוך השכחה והגוף וכו'. וזה שהתורה התורה על הזכרון בשעת אכילה ביותר, כמו שכתוב (דברים יח, י): "פן תאכל ושבעת וכו' ורם לך בלבך ושכחת וכו'. וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנתן לך פה וכו'". כי בשעת אכילה צריכין לזהר ביותר ויותר שלא יפגם הזכרון שהוא בחינת נפש בחינת תורה וכו' כנ"ל, דהינו שלא יהיה צורך אחר הגוף המתאנה שלא יתגבר חס

אכל באמת זה עקר שלמות הדעת כשמשויגין הדעת שהוא הנפש בחינת זכרון מתוך הגוף והשכחה פנ"ל. שבשביל זה ברא ה' ותברך את העולם כדי שידע וישיג אותו ותברך מתוך הגוף שזה עקר כבודו ותברך בבחינת ואבית תהלה מגוישי עפר מקרוצי חמר וכו' פידוע. נמצא, שעקר שלמות הדעת הוא כשבא הדעת לכלל שכחה, דהינו בשנתצמצום הדעת וכא בבחינת שעור ומדה שמונה בתורה ונשתלשל בחינת הגוף וכו'. ומזה אחיזת השכחה. ואז בשמכניעין השכחה ומשברין הגוף ומעלין הנפש והזכרון זה עקר שלמות הדעת בחינת ביתרון האור מן החושך וכו' פנ"ל, כי עקר הזכרון הוא במקום שיש שעור ומדה בבחינת גוף, כי במקום שאין שעור אין שדך זכרון וכמוכא בדברי רבנו ז"ל על פסוק, לא ימוש ספר התורה הזה מפך (ספ"ו פ):

וזה בחינת ברכה ראשונה וברכה אחרונה. וברכה ראשונה אין לה שעור. וברכה אחרונה יש לה שעור, כי מתחלה קדם שאוכל או עדין לא נתגלה הנפש שהיא הדעת כלל. ואז צריכין לברך ברכה ראשונה כדי לגלות הדעת שהיא הנפש פנ"ל. וזה אין לו שעור, כי תחלת התגלות הדעת אין לו שעור אבל ברכה אחרונה היא בשביל לשמר את הדעת והנפש שקבל והאיר על ידי האכילה שלא יבוא לידי שכחה רק יהיה בבחינת זכרון שזהו בעצמו בחינת הנפש פנ"ל. ועל כן ברכה אחרונה צריכה שעור, כי כל זמן

ושלום, על ידי האכילה הגוף שהוא בחינת שכחה וכו', רק אדרבא, להכניע ולבטל הגוף בשעת אכילה, דהינו לשפר תאוות הגוף המתאווה לאכל, רק לאכל בקדושה ובטהרה בבחינת צדיק אכל לשבע נפשו. באפן שעל ידי האכילה יתעלה הנפש והזכרון והתורה ביותר פנ"ל על ידי שמעלה נפשות שבתוך האכילה או פנ"ל. והו בחינת זכרת את ה' אלקיך וכו' הנ"ל הנאמר בענין האכילה פנ"ל. כי על ידי אכילה בקדושה זוכין לזכרון שהוא בחינת נפש, בחינת תורה וכו' ל:

ו על כן ברכה אחרונה צריכה שעור, ושעורה בכזית. אבל ברכה

ראשונה אין לה שעור, כי זכרון ושכחה אין שדך כי אם בשבכר יש איזה דעת. אז צריכין לשמר את הזכרון לכלי לשבח את הדעת שהשיג, והו עקר שלמות הדעת כי עקר שלמות הדעת הוא מתוך הגוף פנ"ל בבחינת ביתרון האור מן החושך וכו' פנ"ל, כי הדעת בשרשו הוא בבחינת אין לו שעור, כי הדעת שהוא התורה הוא אחדותו ותברך, שהוא בחינת אין סוף. רק שה' ותברך ברחמיו צמצם את אור התורה באותיות וכו' ושעורים. כדי שנוכל לקבל את התורה בעוד שאנו מלבשים בתוך הגוף. ועל ידי שהתורה שהיא הדעת והנפש מלבש בגוף שהוא בחינת שעורים ומדות על ידי זה יש זכרון ושכחה וכו', כי עקר אחיזת הפטרא אחרא בבחינת צמצום ושעור בבחינת גוף,

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ג

ארה חיים רסה

על פי

שאינו לו שעור לא בא עדין לבחינת שבתה וזכרון, כי זכרון אין שיהי כי אם בשיש איזה דעת שקבלו בשעור ובמדה שאו צריכין לזכרו, וזה עקר שלמות הדעת, כי כל זמן שאין הדעת בחינת שעור בבחינת שבתה וזכרון אין לו שלמות פנ"ל. רק בשגמ'שך הדעת עד שבא לידי שעור ומדה, ואז שיהי שבתה וזכרון, ואז צריכין לשמור את הזכרון שלא יתגבר חס ושלום, השבתה וכו' פנ"ל. וזה בחינת ברכה אחרונה שיש לה שעור בשביל לשמור את הזכרון לזכר מעלת הנפש שהעלה על-ידי האכילה פנ"ל. ועל-פני השעור בכינת שהוא בחינת זכרון היוצא מתוך השבתה וכו' פנ"ל:

ועל-פני שעור אכילה בכינת. כי עקר האכילה דהינו השביעה היא מבחינת הנפש המלכ'ש שם שהיא החיות שבתוך הדבר שאוכל. וכל זמן שלא אכל כיות אינו נקרא בשם אכילה כלל. כי עקר הנפש הוא רק בשהוא בבחינת זית שמן. דהינו שגמ'שך הנפש והדעת לבחינת שעור ומדה עד שבא לבחינת זכרון ושבתה שזה בחינת זית שמן, ואז הוא עקר שלמות הנפש והדעת ואז בשיש בהאכילה שעור בכינת אז יש פח להנפש המלכ'ש להשביע את האדם בשאוכל בקדושה וזכה להעלות את הנפש והזכרון ולהכניע את הגוף והשבתה וכו' פנ"ל:

ז וזה בחינת (שמות ב, ח) "זכור את יום השבת לקדשו" - זכרהו על היין' (פסחים קי.) כי שבתה הוא בחינת נפש, בחינת

"כי בו שבת ונפש" (בראשית ב, 2), כי אז זוכין להשמה יתרה, ואז עקר התגלות הדעת כמובא. כי בשבת נתנה תורה, וששת ימי החל הם בבחינת גוף בחינת כסילות בחינת (במדבר יא, ח): "שמו העם ולקמו" - 'בשמותא' כמובא (והר בשלח סג), וצריך להמשיך קדשת שבת על ששת ימי החל, על-ידי קדשת שבת שממשיכין עליהם. כי עקר הנפש והחיות של ששת ימי החל הוא על-ידי קדשת שבת, כמובא שכל ששת ימי החל מקבלין חיות מהארת הנפש יתרה שמקבלין בשבת. כי בתר שבתא, דהינו יום ראשון שני שלישי מקבלין מנשמה יתרה של שבת שעבר וכו'. וזה שהזהיר הכתוב זכור את יום השבת וכו'. זכרהו מאחד בשבת וכו', כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה זכרהו דיקא, כי הזכרון הוא בחינת נפש ותורה ודעת וכו' פנ"ל, שזה מקבלין בששת ימי החל משבת דיקא פנ"ל, על-ידי שזכרין את השבת מאחד בשבת שמקבלין ששת ימי החל בחינת גוף לגבי הנפש, בחינת שבת, בחינת זכרון וכו', פנ"ל:

ועל-פני עקר הזכרון של שבת מאחד בשבת בחינת זכרהו מאחד בשבת הוא רק על-ידי האכילה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה זכרהו מאחד בשבת כמו שמאי הזקן שהיה אוכל כל ימיו לכבוד שבת וכו' (ביצה טו.). כי עקר הזכרון של שבת מאחד בשבת, דהינו זכרון הנפש מתוך הגוף פנ"ל לכפול הגוף בחינת ששת ימי החל לגבי הנפש

לפי

בחנינת שבת היא על-ידי האכילה דיקא וזה עקר כבוד שבת, שעקר כבוד שבת על-ידי אכילת שבת כמובא במקום אחר (לקוטי מוה"ר קמא סימן רע"ג). כי על-ידי האכילה מעלין הנפש וכו' פנ"ל. ועל-כן מצוה גדולה לאכל בשבת, וזה עקר כבוד שבת, כי שבת שהיא בחינת נפש בחינת תורה וכו', אז מעלין הנפש על-ידי האכילה ועל-כן עקר הזקרון של שבת בימי החל על-ידי האכילה דיקא כדי שתהיה האכילה בבחינת שבת כדי להעלות הנפש והזקרון וכו', בחינת זכרהו מאחד בשבת, זכרהו דיקא פנ"ל. וזה בחינת זכרהו על הינו, הינו הדי, כי יין יש בו שני בחינות שכתה וזקרון בבחינת (משל לא, ה): "פן ישתה וישפח מחסק", הינו שכתה שפא על-ידי הינו שמכויא שנה שהוא הסתלקות הדעת בחינת שכתה, וזהו בשאין זוכין. אבל בשזוכין, אזי אדרבא, הינו הוא בבחינת זקרון בבחינת (שיר השירים א, ה): "זכירה דידך מינו" בחינת (הושע יד, ח): "זכרו גיין לבנון". וזהו בעצמו בחינת מה שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (דיקא ע"ג) על הינו שנקרא תירוש, וזה נעשה ראש, הינו דעת בחינת זקרון, בחינת תורה, בחינת נפש וכו'. לא זכה - נעשה רש. אין עני אלא מן הדעת בחינת עניית שהיא חסרון הפרנסה שהוא על-ידי פנם הדעת והנפש כמבאר במאמר הנ"ל. ועל-כן בשבת בשרוצין לצאת מששת ימי החל לשבת, משכתה לזקרון וכו', ממשיכין קדשת שבת על-ידי זה הינו בחינת זכרהו על

הינו, זכרהו דיקא, כי אז מעלין הינו משכתה לזקרון וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה נתבטלין ונכללין ששת ימי החל בקדשת שבת וכו' פנ"ל:

ח וזה בחינת השכרות של פורים שמצוה להשתפר או גיין, כי אז נכניע הקון עמלק שהוא בחינת שכתה כמובא. ועל-כן הזהירה תורה: "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו' לא תשכח" (דברים כה, י). כדי להכניע בחינת שכתה שהיא בחינת עמלק ולהעלות הזקרון וכו'. ועל-כן אז כפורים מצוה להשתפר גיין, כי אז עולה הינו משכתה לזקרון פנ"ל. ואז בשחיין בקדשה, שעולה מבחינת שכתה לבחינת זקרון אז עקר השלמות על-ידי יין דיקא, כי עקר שלמות הזקרון הוא מתוך השכתה בבחינת ביתרון האור מן החשך פנ"ל, כי במקום שיש בחינת זקרון ושכתה בשזוכין להתגבר להכניע השכתה שהוא הגוף ולהגביר הזקרון והנפש זהו עקר השלמות דיקא פנ"ל. וזה בחינת יין בקדשה פנ"ל:

ט וזהו בחינת ברכת המזון על הינו כדי שתהיה האכילה בבחינת (שם ה, ח): "וזכרת את ה' אלהיך וכו'", כדי לזכות לבחינת זקרון בחינת נפש, בחינת תורה על-ידי האכילה וכו' פנ"ל. וזה בחינת שלש ברכות של ברכת המזון כנגד שלשה אבות שמתגלים בעולם להגן על-ידי אוריא דארץ ישראל שגומשך על-ידי ברכת המזון על-ידי שמוכרין בו ארץ

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ג

ארה חיים

רסו

ישראל שזהו עקר בחינת ברכת המזון
 בחינת ואכלת ושבעת וברכת את ה'
 אלקוד על הארץ וכו' פנ"ל. ועל-כן
 מזכירין תורה בברכת המזון כי הנפש
 שמשעלן על-ידי האכילה פנ"ל היא בחינת
 תורה וזכרון וכו' פנ"ל:

י וזה בחינת חמש זכורות, כי הזכרון הוא
 התורה בחינת נפש. ועל-כן הם
 חמש זכורות כנגד חמש בחינות שיש
 לנפש שהם בחינת הני חמשה ברכי נפשי
 וכו' כמובא במאמר הנ"ל שזה בחינת
 חמש אותיות מנצפ"ד וכו', עין שם. כי
 זכירת מצרים זה בחינת להעלות הנפש
 מגלות מצרים שכולל כל הארבע גליות,
 כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שכל
 הגליות מכנים בשם מצרים, כי שם
 במצרים היתה הרעת בגלות פידוע
 והרעת הוא הנפש בחינת זכרון פנ"ל. וזה
 בחינת הארבע גליות שכוללים בגלות
 מצרים כנגד ארבעה יסודות שמשם באין
 כל הארבע גליות וכשזוכין לצאת מארבע
 גליות שזה בחינת יציאת מצרים פנ"ל,
 הינו שזוכין להקניע הארבעה יסודות, ואז
 נתעלה הנפש בחינת זכרון פנ"ל, אז
 צריכין לזכר תמיד יציאת מצרים הינו
 לשמור הזכרון שהוא הנפש שנתעלה,
 שזהו בחינת יציאת מצרים פנ"ל:

וזה בחינת ארבע כוסות של יין בפסח
 כנגד ארבע לשונות של גאולה שהם
 כנגד ארבעה יסודות הנ"ל שצריכין
 להקניע כדי להעלות הנפש בחינת זכרון
 וכו', ואז צריכין דוקא לשמות יין וכו'

פנ"ל. ועל-כן הם ארבע כוסות כנגד
 ארבעה יסודות שנקבעו שעל-ידי זה
 נתעלה הנפש והזכרון שזהו בחינת יין
 כקדשה פנ"ל:

וזה בחינת זכרון מתן תורה פנ"ל, כי
 התורה היא הזכרון פנ"ל:

ל"ה

וזה בחינת זכורות מעשה עמלק כדי
 להקניע השבחה [ולזכות] לזכרון
 וכו' פנ"ל:

וזה בחינת זכירת מעשה מרים שלא
 לזכר לשון הרע על ישראל שעל-
 ידי זה נפגם הזכרון, כמובן בדברי רבנו
 במקום אחר שעל-ידי לשון הרע נפגם
 הזכרון (כסוד טו), עין שם. כי הזכרון הוא
 הנפש. ועקר התגלות הנפש הוא על-ידי
 הכבוד פנ"ל. ועל-כן צריכין לזכור מאד
 לכבוד את כל אחד מישראל בכל מיני
 כבוד כדי שיתגלה הנפש והזכרון פנ"ל.
 ועל-כן עוון לשון הרע חמור מאד, כי
 על-ידי שמדבר לשון הרע על אחד
 מישראל נמצא שמבזה נפש מישראל חס
 ושלום, ואז אין הנפש יכול להתגלות
 ועל-כן הוא פגום הזכרון שהוא הנפש
 שמתגלה על-ידי הכבוד דוקא, שהוא
 ההפך מלשון הרע. ועל-כן צריכין לזכור
 מעשה מרים. לזכור דוקא להגביר בחינת
 הזכרון כדי להקניע השבחה שהיא פגם
 הנפש שבא על-ידי לשון הרע:

וזה בחינת זכירת שבת להמשיך הזכרון
 בחינת נפש משבת לששת ימי החל,
 בחינת זכרהו מאחד בשבת וכו' פנ"ל:

יב ועל-כן בשמכרכין על איזה פרי צריכין לאחוז הפרי בידו בימין. זה בחינת התעלות הנפש על-ידי שמכניעין תאוות הגוף שעל-ידי זה נמשך חסד כנ"ל. ועל-כן צריכין לאחוז הפרי בימין שהיא בחינת חסד וכן"ל:

יג וזה בחינת יין נסכים בשעת הקרבן שאז מעלין מבהמה לאדם שהוא עקר בחינת הקרבן. ואז מנסכין יין להעלות היין מבחינת שכחה לזכרון בבחינת "זכרו פיין לכוון". ותרנגומו, כדוכרין יבבות וכו' על חמר עתיק דמתנסך וכו' (הושע ד), כי שכחה וזכרון הם בחינת אדם ובהמה, כמבאר במאמר הנ"ל. כי בשעת נסוף היין היו תוקעין בחצוצרת שזה בחינת זכרון, כמו שכתוב (במדבר י): "ותקעתם בחצוצרת על עלותיכם וכו' והיה לכם לזכרון וכו'", הינו כנ"ל:

הלכה ד

ענין ברפת הנהנין. ודיון קדימה בפרות. וחשיבות פרות ארץ-ישראל ששודמין לברכה:

על-פי התורה חבלים נפלו לי בנעימים וכו' (בלקושי תנינא סיון עא), עין שם חיטב מראשה לסופה:

א וזה בחינת כלל ברפת הנהנין, כי עקר הברכה הוא בשביל להעלות הדבר ולקשרו לנעם העליון, כי זה דיוע שצריך האדם לכלי לקבל הנאה ותענוג מגוף הדבר שאוכל ושותה וכו' רק

יא וזה בחינת ארבעה צומות, כי מבאר במאמר הנ"ל שעל-ידי התענית מכניעין הגוף והסבלות, דהינו הארבעה יסודות ונתעלה הנפש וכו'. ועל-כן הם ארבעה צומות כנגד ארבעה יסודות שנכניעין על-ידי התענית, כי ארבעה יסודות משם נמשכין ארבע גליות כנ"ל, כי העובדי כוכבים כנגד ישראל הם בבחינת גוף לגבי נפש, בחינת אור וחשך, כמו שכתוב (פסחים כג): "המבדיל בין קדש לחל בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי וכו'". כי אור שזה בחינת נפש כנ"ל הוא בחינת ישראל, בחינת שבת כנ"ל. וכשארין מתגברין להכניע הגוף, דהינו הארבעה יסודות אזי נמשכין מהם ארבע גליות חס ושלום, שמתגברין העובדי כוכבים דעלמא חס ושלום, שהם בחינת גוף כנ"ל. ועל זה מתענין ארבעה צומות כדי להכניע הארבעה יסודות בחינת ארבע גליות כנ"ל. כי עקר הארבעה צומות הם על גלות ישראל שחרב בית-המקדש וגלו ישראל מארצם. ועל-ידי שמתענין ומתאבלין על גלותנו מארץ-ישראל, על-ידי זה אנו ממשכינן עלינו קדשת ארץ-ישראל, כמו שאמרו חכמינו זרונם לברכה (תענית ל: בבא בתרא סו): כל המתאבל על ירשלים זוכה ורואה בשמחתה. על-כן על-ידי התענית של הארבעה צומות, על-ידי זה נכניעין הארבעה יסודות ונתעלה הנפש, כי עקר התעלות הנפש הוא על-ידי בחינת ארץ-ישראל כנ"ל:

כֵּל דְּבַר שְׁנֵהֲנִין מִמֶּנּוּ וְאִסּוּר הַלְהוֹת מִהֶעוֹלָם הַיְהִי בְּלֹא בְרָכָה, כִּי צְרִיכִין לְהַעֲלוֹת וּלְקַשֵּׁר כֵּל הַהֲנָאוֹת וְהַטְּעָמִים וְהַתַּעֲנוּגִים לְשֵׁרֶשׁם שֶׁהוּא גַעַם הָעֲלוּזִין שֶׁזֶה זֹכֵן עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה בְּבִנְיַת שֶׁהִיא בְּחִינַת גַּעַם בְּנִ"ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה מַעֲלִין וּמְקַשְּׂרִין כֵּל הַהֲהָבוֹת וְהַתַּעֲנוּגִים לְשֵׁרֶשׁם לְבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין בְּנִ"ל.

וְעַל־כֵּן עֵקֶר קִדְשֵׁת כֵּל הַמַּאֲכָלִים הוּא מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת כֵּל הַמַּצּוֹת הַתְּלוּיוֹת בְּאַרְצֵי שְׂפָלָם בְּמִינֵי מַאֲכָל, דְּהֵנוּ הַשְּׂבֻעָה מִינִים, וְכַמּוּבָא לְעֵיל, כִּי עֵקֶר הַשְּׂפָעַת גַּעַם הָעֲלוּזִין הוּא בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמַבְאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּ"ל, עַל־כֵּן שֵׁם בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל עֵקֶר קִדְשֵׁת הַאֲכִילָה, כִּי עֵקֶר קִדְשֵׁת הַאֲכִילָה הוּא בְּשִׂזְבוּכִין לְקַשֵּׁר הַטְּעָם וְהַתַּעֲנוּג לְבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין בְּנִ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחִין שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל בְּנִ"ל. וְעַל־כֵּן עֵקֶר כֵּל הַבְּרָכוֹת שְׂמֻכְרִכִין עַל כֵּל הַמַּאֲכָלִים אֲנִי לְמַדִּין מִבְּרַת הַמּוּזֵן, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזֵרוּנָם לְבְּרָכָה (בְּרָכוֹת לז:). ה'שֵׁתָא לֹאֲתַרְוִי מְבַרְךְ, לְפָנָיו לֹא כֵּל שְׂפָן, כִּי עֵקֶר כֵּל הַבְּרָכוֹת הוּא לְהַמְשִׁיד קִדְשֵׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין כְּדִי לְהַעֲלוֹת וּלְקַשֵּׁר כֵּל הַהֲהָבוֹת לְשֵׁרֶשׁן בְּנִ"ל. וְעַל־כֵּן לְמַדִּין כֵּל הַבְּרָכוֹת מִבְּרַת הַמּוּזֵן, כִּי עֵקֶר בְּרַת הַמּוּזֵן הוּא לְהַמְשִׁיד בְּחִינַת קִדְשֵׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (דְּבָרִים ט:): "וְאֲכַלְתָּ וְכוּ' וּבְרַכְתָּ וְכוּ' עַל הָאֶרֶץ". וְכַמּוּבָא לְעֵיל כְּמָה פְּעָמִים. וְעַל־כֵּן פְּרוֹת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל קוֹדֵמִין לְבְּרָכָה, כִּי עֵקֶר

לְהַעֲלוֹת הַתַּעֲנוּג וְהַהֲהָבָה שְׂמֻכְבֹּשׁ בּוֹה הַדְּבָר לְהַעֲלוֹתוֹ לְשֵׁרֶשׁוֹ הָעֲלוּזִין שְׂפָנְדָּשׁוּה. וְשֵׁרֶשׁ הָעֲלוּזִין שֶׁל כֵּל הַהֲהָבוֹת וְהַתַּעֲנוּגִים הוּא בְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין שְׂמֻכְבֹּשׁ נִשְׁתַּלְשָׁלִין וְנִמְשָׁכִין כֵּל גַּעֲמַת הַטְּעָמִים וְהַתַּעֲנוּגִים שֵׁשׁ כָּל דְּבָר, בְּבְּחִינַת: "מַה יִּפִּית וּמַה יַּעֲמִת אֲהַבָה בַּתַּעֲנוּגִים" (שֵׁר הַשֵּׁרִים ג, ו), שְׂכָל הַהֲהָבוֹת שְׂמֻכְבֹּשִׁין כָּכָל הַתַּעֲנוּגִים כֵּלֵם נִמְשָׁכִין בְּשֵׁרֶשׁם הָעֲלוּזִין מִבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף שֶׁהָיָה יֹפֵה תֹאֵר וְיֹפֵה מְרָאֶה. וְזֶהוּ מַה יִּפִּית וּמַה יַּעֲמִת אֲהַבָה וְכוּ'. וְכַשְּׁבִיל זֶה צְרִיכִין לְבָרֵךְ עַל כֵּל דְּבָר שְׂרוּצָה הַלְהוֹת מִמֶּנּוּ. כִּי עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה הוּא מְקַשֵּׁר וּמַעֲלָה הַדְּבָר לְשֵׁרֶשׁוֹ לְבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין, כִּי כֵּל הַבְּרָכוֹת הֵם בְּחִינַת שִׁירוֹת וְהַשְּׂבָחוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ שְׂמֻכְבֹּשִׁין וּמְבַרְכִין לַה' יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּרָא אֶת הַדְּבָר הַזֶּה. וְעַל־כֵּן כֵּל הַבְּרָכוֹת שְׂבֻעוֹלָם הֵם בְּבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ:): "כִּי גַעַם נִאֲוָה תִּהְלֹךְ". וְכַתִּיב (שֵׁם קלח): "זָמְרוּ לַשֵּׁמוֹ כִּי גַעַם" שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (שְׂמֻכְבֹּשׁ כג, א): "גַּעַם זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל" שֶׁהִכִּיָּא שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל בְּסוֹף הַתּוֹרָה הַנִּ"ל, כִּי כֵּל הַבְּרָכוֹת הֵם בְּחִינַת זְמִירוֹת וְהַלְלוֹת וְהַשְּׂבָחוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַהֲתַקְשְׁרוֹת לְבְּחִינַת גַּעַם הָעֲלוּזִין, כִּי אִי אֶפְשֵׁר לְדַבֵּק בְּהַבּוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ. לְזִכּוֹת לְגַעַם הָעֲלוּזִין לְחַזּוֹת בְּגַעַם ה' כִּי אִם עַל־יְדֵי דְבִירֵי בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת וְהַפְּלוֹת וְשִׁירוֹת וְהַשְּׂבָחוֹת. שְׂפָלָם הֵם בְּבְּחִינַת גַּעַם, בְּחִינַת גַּעַם זְמִירוֹת וְכוּ' בְּנִ"ל. וְזֶה בְּחִינַת כָּל כֵּל הַבְּרָכוֹת שְׂצְרִיכִין לְבָרֵךְ עַל

16

17

משם בשעת השלחן דקדשה בשזוכין לברך הברכות פראוי וכנ"ל:

ג וזה מה שהתורה משפחת את ארץ ישראל בשבעת המינין שיש בה

פרות טובים פאלה ושהיא ארץ זבת חלב ודבש. ולכאורה הדבר תמוה. וכי זה הוא

שבח של ארץ ישראל הקדושה כל כך. וה' והברך הכמים בכמה הכמות

לאברהם וליצחק וליעקב לתת את הארץ לזרעם ובשר לישראל על ידי משה כמה

וכמה פעמים שהוא מוכן לקיים הכמותו לתן להם את הארץ וכל התורה מלאה

משבח ארץ ישראל למען והנדקדק בה. וכל פעם שמזכיר ומזכיר אותם על קיום

התורה והמצוות בכלליית או בפרטיית הוא מזכיר על פי - רב את ארץ ישראל

כדי לבוא לרשת את הארץ וכו', כמבאר בפסוקים רבים אין מקפר. וכי כל הרעש

הזה כדי לאכל פרות טובים פאלה? אף באמת עקר הפונה הוא שיש בה פרות

טובים ומתוקים פאלה שמקבלים טעמים ונעימות מתיקותם מנעם העליון. ויש

דיקא יכולין להתקשר לנעם העליון על ידי הפרות הטובים שיש שם. על ידי שגובה

לקיים המצוות התלויות בהם שגוהגין בארץ ישראל דיקא. נמצא, שעקר מה

שמשבח את ארץ ישראל בשבעת המינין הטובים, עקר הפונה על שרש הטעם שלהם שהוא נעם העליון שזוכין בארץ

ישראל דיקא וזהו בודאי שבח גדול ונורא מאד, פי עקר עבודת האדם כל ימי חייו

הוא לזכות לנעם העליון לחזות בנעם ה'.

הברכה היא להמשך קדשת ארץ ישראל שהוא בחינת נעם, שהוא שרש העליון שבקדשה של כל הטעמים והאהבות והתענוגים שבפעולם כנ"ל. שזוכין לזה

על ידי הברכה כנ"ל:

ב ועל-כן תקנו חכמינו וזרונים לברכה דין קדימה בפרות כפי

חשיבות ומעלת הפרות, פי כל הכבוד והחשיבות שבפעולם נמשך משם מבחינת

נעם העליון כמבאר בהתורה הנ"ל. שעל ידי השפעת הנעם העליון נמשך התגלות

כבודו והברך שהוא שרש הבריאה, שרש כל העשרה מאורות שבהם נברא העולם

וכו', עין שם. ועל-כן ראוי לחלק כבוד וחשיבות להפרות לענין ברכה להקדים

הראוי להקדים, פי על-ידי הברכה נמשך השפעת נעם העליון שמשם עקר הכבוד

והחשיבות כנ"ל. ועל-כן רב הכבוד שבגוי אדם מכבודו זה את זה הוא במיני מאכל

ומשקה. פדרך העולם שבשפחה נכנס לבית חברו ורוצה לכבדו הוא ככבד אותו

באיה דבר מאכל ומשקה. וכן אמרו רבותינו וזרונים לברכה (עין הל' ק) לענין

אסור והתר, חתיכה הראויה להתפטר. פי עקר כל הכבוד נמשך מנעם העליון

שהשפעתו מלבש בכל המאכלים ומשקאות. ועל-כן שם עקר הכבוד כנ"ל.

וזה בחינת שלחן מלכים, בחינת מלך הכבוד. (כמו שכתב רמב"ל במקום אחר בהתורה וכן ה')

אלקים את העלע במינו (טו). פי עקר הכבוד מתגלה על ידי בחינת נעם העליון שזוכין לקבל

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ד

ארה חיים רעא

להכיר גדלתו ותברך. וכמו שכתוב (תהלים
מ, ד): "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש
וכו' לחיות בגעם ה'".

וזה שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (סוּפָה
ד) על משה רבנו עליו השלום,
שנתאהו לארץ ישראל כל כך והתפלל
תקט"ו תפלות כדי לבוא לארץ ישראל
והקשו על זה, וכי לאכל מפרה הוא צריך
ולשבע מטובה?! אלא בשביל לקיים
המצוות התלויות בארץ, והדבר תמוה
ודקארי לה מה קארי לה. וכי גלה על
הדעת שמשעה ותאהו לארץ ישראל
בשביל לאכל מפרה ולשבע מטובה, אך
עקר הקשאי והתרוץ הוא מה שכתבנו, כי
מחמת שרואין שמשעה רבנו עליו השלום
משבח את ארץ ישראל בשבח הפרות
כנ"ל, על-כן הוא מקשה זאת, וכי לאכל
מפרה וכו'. כי אנו רואין שכל שבח
ארץ ישראל הוא משבח אותה שהיא ארץ
ובת חלב ודבש ארץ חטה ושעורה גפן
ותאנה וכו'. וזה שמתרץ, אלא בשביל
לקיים מצוות התלויות בארץ, הינו כי
באמת שבח ארץ ישראל הן הן פרותיה
הטובים והנעימים, ובשביל זה התאהו
משה לארץ ישראל אך לא היתה פגנתו
חס ושלום, למעם הגשמי של הפרות, רק
עקר פגנתו כדי ליבות לקיים המצוות
התלויות בארץ. כדי שעל-ידי המצוות
יקשר מעם המתקיות ונעימת הפרות
לשרשן לבחינת געם העליון שזה עקר
השוקת משה וכל הצדיקים ליבות לחיות
בגעם ה' שזה עקר התכלית כנ"ל:

ד והנה מבאר בהתורה הנ"ל שארץ-
ישראל היא בחינת געם ועל-כן
שם עקר המחין, כי אין חכמה בחכמת
ארץ ישראל, כי עקר המחין נמשכין מגעם
העליון ששופע בארץ ישראל כנ"ל, אבל
מחין של חוץ לארץ הם בחינת חובלים,
בחינת מחלקת וכו', כמו שמבאר שם.
ומחמת שאלו המחין של חוץ לארץ, שהם
בחינת חובלים, מבקשים לעצמן תקון.
ותקונם היא בעת שמקבלים השפעת
הגעם העליון על-ידי כלי הנעשה על-ידי
צדקה וכו'. שאז באין המחין של חוץ
לארץ בחינת חובלים ונפלים למחין של
ארץ ישראל, בחינת געם כדי להתתקן
על-ידי זה, כי אז הוא זמן תקונם וכו',
כמבאר שם. על-כן לפעמים המחין של
חוץ לארץ בחינת חובלים הם פגומים כל
כך עד שגורמים פגם גם להמחין של
ארץ ישראל שהם בחינת געם ולא די
שלא נתתקנים החובלים על-ידי הגעם,
אדרבא, הם פגמים אותם. ומזה בא
המחלקת שיש בארץ ישראל גם-כן חס
ושלום וכו', ענין שם כל זה היטב:
וזה בחינת גדל היסורים שאריכין לסבל
קדם שבאין לארץ ישראל ועצם רבוי
המניעות כלי שעור שאריכין לשבר קדם
שבאין לארץ ישראל, כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה (ברכות ה) שארץ ישראל היא
אחד מהדברים שבאין על-ידי יסורים,
ועקר היסורים הם המונעים מארץ-
ישראל. וכל זה נמשך מבחינת החובלים
הנ"ל שהם לשון חכלה ויסורים, דהינו

מניעות שהם בחינת מחלקת, כי כל המניעות שבעולם הם בחינת מחלקת, כי האדם רוצה בך - לנסע לארץ־ישראל והמניעות עומדים כנגדו וחולקים עליו ורוצים למנעו חס ושלום, וכל זה נמשך מבחינת החובלים שהם המחין של חוץ לארץ שהם בחינת מחלקת, הינו מחמת שהחובלים רוצים להתמקן עלידי הנעם, על־כן תכף כשהאדם נתעורר לילך לארץ־ישראל שאזי כפי התעוררותו ותשוקתו לארץ־ישראל נמשך עליו הארה מבחינת הנעם העליון שהם המחין של ארץ־ישראל. ואזי תכף באים החובלים ונזופים בנעמים כפי להתמקן בנ"ל. ומחמת שהחובלים הם מחין של חוץ לארץ בחינת מחלקת, ונאחו בהם והיה מא של חוץ לארץ שהיא ארץ הנעמים. על־כן מתגבר הרע שבהם ומבלבלין מח האדם וגורמים לו מניעות גדולות מארץ־ישראל וצריך וגיעה לשברם.

כי באמת זהו כלל גדול בעבודת הבורא ותכרד שעקר כל המניעות שבעולם הם רק מניעת המוח, כי כל מה שהאדם רוצה באמת יכול לגבור כרצונו ואין שום מניעה שתוכל למנעו, ועקר המניעה היא רק מחמת שעדין אינו מאמין בדתו בשלמות פראוי שהוא צריך לעשות דבר זה. ושחיינו הנצחיים תלויים בזה. כי אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ־ישראל כמו שהיא באמת, בודאי לא היה שום מונע בעולם שיוכל למנעו ולא היה כל המניעות שבעולם נחשבים בעיניו

למניעות כלל. ובאמת אינם מניעות כלל, כי המניעה הגדולה היא שצריכין לעבר בשני ימים לדרך רחוק בזה, והלא אנו רואים אלפים ורבבות בני־אדם שפורשין עצמן לימים למרחוק יותר מארץ־ישראל בשביל ספק רוח. זה נוסע למארסעלייא וזה ללונדון. וזה לאמריקא שרחוק מאד, מפל שפון לסטאנביל ולעפון ששכיחים עוברים ושבים הרבה. ואם מניעה מחמת ממון הלא אנו רואים כמה עניים שמשויאין בניהם ובנותיהם ומוציאים עליהם הוצאות הרבה שעולה הרבה יותר מהוצאות הנסיעה לארץ־ישראל ומאין לוקחים אלו ההוצאות, הלא הוא רק מחמת שהם משתוקקים כל כך להשיא בניהם ובנותיהם. ומצפים לה' ותכרד עד שה' ותכרד עוזר להם בכל מה שמכרח להם, מפל שפון אם היו משתוקקים באמת והיו חושבים מחשבות ותהבולות על זה לבוא לשם בודאי היה ה' ותכרד עוזר להם בלי ספק.

ועל־כן אם היה האדם מאמין בקדשת ארץ־ישראל חלק מאלף כמו שהיא באמת בודאי היה כל אדם רץ ופורח לארץ־ישראל כמו מי שהיה רץ אם היה יודע שימצא שם בודאי אלפים ורבבות אדומים. שבודאי היה רץ לשם בכל כחו ולא היה שום מונע שימנעוהו והיה לזוה ומוכר כל אשר לו על הוצאות. והיה פורח לשם ברויות ובגדלה גדולה, מפל שפון וכל שפון אם היה האדם משים ללבו שבח ארץ־ישראל. שכל התורה בלה

מראשה לסופה מלאה משבחה ארץ ישראל, כי התורה מתחלת מ"בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ" (בראשית א, א), ופרש רש"י: לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מ'החדש הזה לכם' וכו', ומפני מה פתח ב'בראשית' בשוביל פ'ח מעשיו הגוד לעמו לתת להם נחלת גוים' וכו', שלא יאמרו העכו"ם: 'לכמים אתם' וכו'. נמצא שכל התורה שנובראשית עד החדש הזה לכם הכל בשוביל שנוכל לכבש ארץ ישראל. וכל הפסוקים מה שהתורה מספרת מבריות העולם ולדת האבות וסבותיהם וגלגוליהם הכל הוא לעשות דרך בבושה לארץ ישראל בכל אדם ובכל זמן. כמו שה' יתברך גלגל עם אבותינו הרבה ועשה עמם גפלאות וגוראות הרבה, הכל בשוביל לתת להם ולזרעם אחריהם את ארץ הקדושה הזאת כמבאר בהתורה, שתכף בפרשת נח שכתוב שם לדת אברהם אבינו שהוא ראשון לאבות והוא הראשון שגלה אלקותו בעולם, תכף ומיד גלה לו ה' יתברך מעלת קדשת ארץ ישראל ונהו לילך לשם, כמו שכתוב (שם יב, א): "לך לך מארצך וכו' אל הארץ וכו'". ושם כל הפרשה וכל הסדר מדרב מענין גסיעת אברהם לארץ ישראל. ואחר כך בברית בין הבתרים שהכתירו ה' יתברך על ג'שת ארץ, כמבאר שם בפרשה שמופיר הבטחת ארץ ישראל כמה וכמה פעמים מגדל חבטה. וכן אחר כך אצל יצחק ועקב שמכתיב לכל אחד כמה

וכמה פעמים בכמה לשונות של הבטחה שיתן להם הארץ אשר נשבע לאברהם וחוזר הבטחה זאת כמה פעמים מגדל שבח מעלת ההבטחה הזאת, וכל ספר בראשית סובב הולך על קטב זה של הבטחת ארץ ישראל שהבטיח לאבות וכמו שפרש רש"י על פסוק (שם יב, א): "אלה תולדות יעקב יוסף", ואלה תולדותיהם וגלגוליהם עד שבאו לכלל ישוב וכו', דהינו עד שבאו לארץ ישראל שהיא הישוב והמנוחה של ישראל עם קדוש. וכן כל ספר שמות שמדבר מיציאת מצרים. והכל היה כדי לזכות לבוא לארץ ישראל כמבאר בפרשה בתחלת התגלות ה' יתברך למשה בפסגה שצאמר שם תכף (שמות ג, ז): "אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הנעני וכו' ארץ זבת וכו'". וכתוב (שם ח, ח): "וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה וכו'". וכתוב (שם יג, ח): "וגם הקימתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ פנען וכו' ולקחתי אתכם לי לעם וכו' והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אותה לאברהם וליצחק וליעקב וכו'". וכן הרבה בכל התורה בלה. שמכל זה יכולין לראות ולהבין מרחוק עצם שבח מעלת ארץ ישראל שה' יתברך מכתיב כל כך עליה. ובפרט בשאר ספרים כגמרא ומדרשים ושאר ספרים שמבאר בכלם מגדל שבח ארץ - ישראל, ומעלת הזוכה לישוב בה ואפלו לילך בה ארבע אמות. ובפרט בדברי רבנו ז"ל שמבאר

ע
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י

שכתוב (שמות ג, ח): "ולתעלותו מן הארץ
היה אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת
חלב ודבש אל מקום הפגועני ורחתי וכו'".

פי ה'א ב'הא ת'לא, פי לב'ש ולת'כניע
הש'בעה ע'מיון ש'חושב ש'ם הפ'סוק ש'הם
הפ'גועני ו'רחתי וכו'. הוא על-י'די
ש'מאמיו'ם ב'שבח הא'רץ ש'היא א'רץ ז'בת
ח'לב וד'בש, ד'הינו ש'שופ'ע ש'ם נ'עם הע'ליון
ש'מש'ם מ'תיק'ת כ'ל ש'בעת ה'מיו'ם ש'על-
י'די ז'ה י'כולין ל'הכ'ניע ול'כב'ש כ'ל הש'בעה
ע'מיו'ן ש'הם כ'לל ה'מוז'גים כ'נ"ל, פי ע'קר
ה'מני'עות הוא ש'מכ'לכ'ליון ה'מח מ'לה'רג'יש
ק'דשת א'רץ-י'ש'ר'אל כ'נ"ל. א'בל מי
ש'מת'גבר ע'ליה'ם ו'מאמין ל'משה ר'בנו ול'כל
ה'צ'דיקים א'מתיים ש'מפ'לגין ב'שב'ח א'רץ-
י'ש'ר'אל, ב'ודאי י'ש'בר כ'ל ה'מני'עות
ש'בל'גלים ב'ש'בעה ע'מיו'ן ש'נמ'ש'כין
מ'בחי'נת ה'חוב'לים ו'וב'א ל'א'רץ-י'ש'ר'אל,
ל'א'רץ ז'בת ח'לב וד'בש ש'יש ב'ה ש'בעת
ה'מיו'ם ש'הם ב'חי'נת נ'עם כ'נ"ל. ו'זה ב'חי'נת
א'רץ ז'בת ח'לב וד'בש ש'נק'ר'את א'רץ-
י'ש'ר'אל ב'תו'רה כ'מה פ'עמים, פי ח'לב הוא
ב'חי'נת ה'ול'דה ש'אז ד'ם נ'ע'ר ו'נע'שה ח'לב'
(ב'מ'רות ו) ה'נמ'ש'ד מ'נע'ם הע'ליון ש'מש'ם
מ'תיק'ת כ'ל ה'מ'עמ'ים ב'חי'נת ד'בש, כ'מב'אר
ב'ה'תו'רה ה'נ"ל, ע'ון ש'ם ה'ט'ב, ו'על-י'פ'ן
א'רץ-י'ש'ר'אל מ'ס'ג'ל ל'ב'נים, פי ש'ם ש'ופ'ע
נ'עם הע'ליון ש'מש'ם ה'הול'דה:

ה ו'זה ב'חי'נת פ'נס ה'מ'רג'לים מ'וציא ד'בת
ה'א'רץ ר'עה ש'אמ'רו (ב'מ'ד'ר ג, טו):
"ב'אנו א'ל הא'רץ א'שר ש'לח'תנו ו'גם א'רץ
ז'בת ח'לב וד'בש היא ו'זה פ'ר'יה. א'פ'ס פי

כ'כמה תו'רות מ'ג'דל ק'דשת א'רץ-י'ש'ר'אל
ו'ש'כל ק'דשת אי'ש הי'ש'ר'אלי ת'לו'ה ב'א'רץ-
י'ש'ר'אל. פ'וק ע'ין ות'שב'ח:

ו'על-י'פ'ן א'ם ה'יה ה'א'דם מ'שים לבו ל'זה
ב'א'מת, ב'ודאי א'ין ש'ום מ'ני'עה
ש'ימ'נע'הו. ו'ע'קר ה'מני'עה הוא רק מ'ני'עת
ה'מח כ'נ"ל. ו'כל ז'ה נמ'ש'ד מ'בחי'נת
ה'חוב'לים ש'ב'אין ו'נז'פ'ליון ב'נע'מ'ים ב'עת
ש'נת'עו'ר ה'ש'פ'עת ה'נע'ם הע'ליון על-י'די
ה'שת'וק'קות ל'א'רץ-י'ש'ר'אל ש'אז ב'אין
ה'חוב'לים כ'נ"ל. ו'אז נ'ת'עו'ר ה'רע
ש'ב'ח'ב'לים ו'מכ'לכ'ל א'ת מ'ח ה'א'דם ע'ד
ש'אי'נו י'כול ל'רא'ות מ'ע'לת א'רץ-י'ש'ר'אל
ו'מוז'ין לו כ'מה מ'ני'עות ש'פ'ל'ם נמ'ש'כין
מ'בחי'נת ה'רע ש'ב'ח'ב'לים ש'הם ב'חי'נת
מ'חין ש'ל ח'יז ל'א'רץ מ'מש ש'הם מ'ת'ג'ד'ים
ל'א'רץ-י'ש'ר'אל. ו'כל א'לו ה'מני'עות מ'א'רץ-
י'ש'ר'אל ש'צ'ריכין ל'ש'ב'רם כ'לם כ'לולים
ב'ב'חי'נת ש'בעה ע'מיו'ן ש'הם ה'פ'גועני
ו'רחתי וכו'. ש'ה'ת'ה הא'רץ ב'י'דם ש'הם
ח'ופ'ין ע'ל ק'דשת א'רץ-י'ש'ר'אל ו'מ'על'מיו'ן
ו'מ'ס'תירין ט'עם ק'דשת א'רץ-י'ש'ר'אל ו'מש'ם
נמ'ש'כין כ'ל ה'י'ס'ו'רים ו'כל ה'מני'עות מ'א'רץ-
י'ש'ר'אל. ו'על-י'פ'ן ה'ם ש'בעה ע'מיו'ן כ'נג'ד
ש'בעת ה'מיו'ן ש'נש'ת'ב'חה כ'הן א'רץ
י'ש'ר'אל, כ'מו ש'כת'וב (ד'ב'רם ג, ח): "א'רץ
ח'טה ו'ש'עו'רה וכו'". ו'ע'קר ה'שב'ח הוא
ש'ש'ם הוא ש'ופ'ע נ'עם הע'ליון ש'מש'ם ט'עם
א'לו ה'פר'ות וכו' כ'נ"ל. ו'על-י'פ'ן כ'נג'ד א'לו
ה'ש'בעה ה'מיו'ם ש'הם ב'חי'נת נ'עם ש'היא
ע'קר ש'בח א'רץ-י'ש'ר'אל כ'נג'ד ז'ה ה'ם
ש'בעה ע'מיו'ן ה'מוז'גים מ'א'רץ-י'ש'ר'אל. ו'זה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ד

ארה חיים ערה

עו העם וכו". היינו שאמרו דבר והיפוכו, שאמרו שבאמת הפירות טובים והיא ארץ זבת חלב ודבש, שכל זה הוא בחינת השפעת הנעם העליון פנ"ל, אפס כי עו העם וכו', הינו שיש שם שבעה עממין שנמשכין מהרע שבחובלים שאינם מניחין לבוא לארץ-ישראל לבחינת נעם. כי לא רצו להאמין שיש פח בישאל לשבר ולכפול החובלים ולשבר כל המגיעות שבעולם. נמצא, שאמרו דבר והפוכו:

ו זהה בחינת מה שאמר פרעה (שמות ה, ט): "תכבד העבודה וכו'". כי תכף בשנתעורר צמיחת קרו' ושיגעה של הגאולה שהעקר הוא לבוא לארץ-ישראל פנ"ל. שהוא בחינת נעם פנ"ל. ותכף נתעוררו בחינת החובלים ונפלו בנעמים. ועל-ידי זה התגבר הרע שבחובלים והסית את פרעה להכביד העבודה יותר למגע ישראל מן הגאולה מלשוב לארץ-ישראל. ומגדל התגברות הרע שבחובלים שעל-ידי זה היתה פברות העבודה בחינת תכבד העבודה פנ"ל. על-ידי זה חורו ונתעוררו דתן ואבירם ויצאו נצבים לקראת משה ואהרן ואמרו (שם כא): "ירא ה' עליכם וישפט". שזהו בחינת מחלוקת שנמשך מהחובלים שחורו ונתעוררו על-ידי שנתעורר הנעם העליון על-ידי התחלת הגאולה לבוא לארץ-ישראל פנ"ל, כי כל עקר גלות מצרים נמשך ממחלוקת שהיא בחינת חובלים, כי עקר הגלות נתגלגל על-ידי המחלוקת שבין השבטים עם יוסף, כי הפעל דבר התגרה בהם שיהלכו עם

יוסף דיקא, כי יוסף הוא בחינת נעם, כמו שמבאר בהתורה פנ"ל, והם חלקו עליו, ועל-ידי זה התגברו בחינת החובלים שהם בחינת מחלוקת. ועל-כן ירדו לגלות מצרים שהוא ההפך ממש מארץ-ישראל שהוא בחינת נעם. כי מצרים הוא פגג ארץ-ישראל. את זה לעמת זה פידוע. ועל-כן הם שטופי זמה, כי תאות נאוף נמשך מפגם הנעם העליון שאו נופל לאהבת גשים פמוכן בהתורה פנ"ל. ועל-כן בישלח יעקב שנית את השבטים אמר להם (בראשית מג, יא): "קחו מזמרת הארץ בכליכם וכו'" דהינו פרות ארץ-ישראל, כי יעקב שמע שאמר להם "מרגלים אתם" (שם מג, ט), שמרמו על חמא המרגלים שפגמו בנעם העליון על-ידי שפגמו בארץ-ישראל שהיא בחינת נעם פנ"ל, כי גם הם פגמו ביוסף שהוא בחינת נעם פנ"ל, על-כן צוה יעקב שיקחו עמהם מזמרת הארץ, הינו פרות ארץ-ישראל שבהם מלבש השפעת הנעם העליון כדי להראות לו שארץ-ישראל חביבה בעיניהם והם מחבבין את הארץ. וגם על-ידי זה שיקחו עמהם פרות ארץ-ישראל ימשיכו לשם קדשת הנעם העליון כדי לכפול על-ידי זה בחינת החובלים שמשם באו להם כל הסיורים שסבלו מיוסף שהכל היה מחמת בחינת החובלים שהתגברו עליהם, על-ידי שמכרו את יוסף ופגמו בנעם העליון שהוא בחינת יוסף פנ"ל. ועל-כן על-ידי הפרות של ארץ-ישראל ימשיכו הארת הנעם העליון

לתמן זאת פנ"ל. וזהו קחו מזמרת הארץ. בחינת נעים ומורות ישראל וכו' שהוא בחינת נעים פנ"ל:

ז ומגדל ההתגברות של החובלים או בעת התחלת הגאולה שנתעוררו פנגד הנעים. עד שהכביד העבודה וכו' וגרם מחלקת של דתן ואבירם שאמרו ירא ה' עליכם וכו' פנ"ל והתגברו כל קד עד אשר העושק יהולל חכם וכו' שגם משה רבנו אמר לה' יתברך (שמות ה, כב): "למה הרעתה וכו'".

וכל זה ממחמת התגברות החובלים, על-כן אמר לו ה' יתברך (שם ה, א): "עתה תראה וכו'", ואמרו רבותינו ז"ל (פנתיקין ק"א): 'ולא העשוי לשלשים ואחד מלכים שרמו לו ה' יתברך חכפ שלא יכנס לארץ ישראל, הינו מאחר שאין בידו לתמן החובלים, אדרבא, הם מבלבלין גם דעתו הקדושה עד שאמר למה הרעתה. בודאי אי אפשר שיכנס לארץ ישראל, כי בשיערה לכנס לארץ ישראל יתגברו החובלים יותר ויותר וכשאין בידו לתקנם אזי הם פוגמים ביותר בקדשת ארץ ישראל, כמבאר בהתורה הנ"ל. ועלין בודאי אי אפשר שיכנס לארץ ישראל. וזהו הפעם שאנשים קטנים נכנסין לארץ ישראל בקלות, וגדולי הצדיקים יש להם מניעות עצומות מלבוא לארץ ישראל עד שמשעה לא זכה לבוא לארץ ישראל. וכן סמוך לדורותינו היה הפעל שם טוב ז"ל ורבי ר' נפתלי ז"ל שלא יכלו לבוא לארץ ישראל, כי משה

רבנו לפי עצם גדלתו אם היה נכנס לארץ ישראל היו צריכים לכנס ולפל כל החובלים לתוך הנעימים להתתמן והיו צריכים להתתמן כל המחזין הפגומים שנפגמו מחטא אדם הראשון ואילך שפלם הם בחינת חובלים, בחינת מחזין של חוץ לארץ. שנמשכין על-ידי פגם הכבוד על-ידי שפוגמין בכבוד ה' יתברך שהם כלל כל החטאים שבעולם שפלם היו צריכים להתתמן על-ידי משה, כי כל אחד כפי מה שזוכה לקבל קדשת ארץ ישראל, דהינו השפעת הנעים, כמו כן באין ונפלים בחינת החובלים להתתמן ועלין אם היה משה רבנו נכנס לארץ היו צריכים כל החובלים להתתמן ומחמת שאז עדין לא הגיע הזמן לזה, כי לא יגמר תקון כל החובלים עד שיבוא משיח ויבער רוח הפמאה מן הארץ. ומחמת שלא היה אפשר לתקנם אז היו יכולים לגרם פגם יותר חס ושלום. על-כן היה מן הנמנע שהוא יכנס לארץ עם ישראל, והיה ההכרח שיכניסם יהושע שמעלתו קטנה ממושה שאז לא נתעוררו החובלים כי אם מעט כפי ערך הנעים שזכה לקבל. וזה היה בידו לתמן בכח וזכות רבו משה. וזה שבא שר צבא ה' ליהושע ואמר לו (יהושע ה, יד): "עתה פאתי, שר צבא ה' זה מט"ט שפולל ששה סדרי משנה (תקוני ובר ד), ששם שרש החובלים בקדשה שהוא מחלקת התנאים ואמוראים שחובלים זה לזה בהלכה. זה אוסר וזה מתיר וכו'. ועלין בא ליהושע קדם שנכנס ליריחו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ד

ארה חיים רעו

לתחלת גבול ארץ-ישראל, הינו בחינת חובלים שנופלים בנעימים להתחנן פנ"ל: וזה בחינת (הקדים ג, כב): "לא תוכל פלותם מהר פן תרבה עלך חית השדה".

"מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ" (שמות כג, ל), וכתוב (שם כט): "לא אנרשנו מפניך בשנה אחת וכו'". שצריכין לקבש קדשת ארץ-ישראל מעט מעט לגרש הרע שבחובלים שהם בחינת העמים והקלפות והמונעים מארץ ישראל לגרשם מעט מעט. כי אין כח לתקן החובלים בבת אחת, והינו לברר הטוב שבהם שכלל בנעם והרע ופל ויתפול. ואין בנו כח לזה כי אם מעט מעט להמשיך קדשת הנעם מעט מעט. וכפי קדשת הנעם שנופה להמשיך כמו כן נתקן את החובלים ונגרש את הרע שבהם בבחינת מעט מעט אנרשנו עד אשר תפרה ונחלת את הארץ שתזכה לקבל קדשת הנעם שמשם תהולדה וקדשה. בחינת עד אשר תפרה, ואז ונחלת את הארץ שתזכה לנחל ולירש ארץ ישראל שקדשתה מנעם העליון פנ"ל:

וזה בחינת כל ההתגרות וההתגברות שמתגבר הפעל דבר בכל פעם יותר על כל מי שרוצה לבנם לעבודת ה' ותברך וכל מה שמתעורר האדם יותר לבנם לעבודת ה' ותברך מתעורר פננודו הפעל דבר ביותר כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו (סנה כג). כי עקר כל הקדשה של איש הישראלי נמשך מארץ-ישראל

מבחינת נעם העליון שהיא כלל התורה הקדושה, כמו שכתוב (משל ג, יז) "דרכיה דרכי נעם". ועליפן כל מה שהאדם רוצה לבנם אל הקדשה יותר שאז נמשך עליו קדשת ארץ-ישראל קדשת הנעם העליון ביותר, כמו כן באים בחינת החובלים להתחנן פנ"ל. ואזי כמו כן מתעורר הרע שבחובלים ומתגברים פננודו למנעו, כי כל החטאים והפטרוא אהרא אחיותם מהחובלים שהם בחינת מחלקת, שמשם עקר היצר הרע, כמו שכתב רבנו ז"ל

במקום אחר (לקוטי מוה"ר סימן כב), שיצר הרע הוא בחינת מחלקת. ועליפן נקראים החטאים בשם חבלה, כמו שכתוב (בנחמיה א), "חבל חבלנו לך". כי כלם נמשכין מבחינת החובלים פנ"ל. ועליפן צריך האדם להתגבר בכל פעם מחדש כדי להכניע הרע שבחובלים בכל פעם ולתקן הטוב שבהם להפך החובלים לבחינת נעם שיהיו כל המחין בבחינת מחין של ארץ-ישראל ששם עקר המח וההקמה וכו"ל: ח וזה שאמרו משה (שמות ב, יד): "אכן נודע הדבר" כשראה שני אנשים עברים נצים, ופרש רש"י: 'רואה אני שהם ראויים לכך להיות פגלות' וכו'. הינו מחמת שראה שיש מחלקת בישראל עליפן נודע לו טעם הגלות, כי עקר הגלות מחמת החובלים שהם בחינת מחלקת. וכן עכשו עקר אריכת הגלות מחמת מחלקת, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יסקא כז) שלא נחרב בית שני כי אם בשביל שגאנת חנם, כי עקר הגלות היא מה שגלינו

ע"פ

מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו. וכל זה נמשך מבחינת החובלים שהם המחזין של חוץ לארץ ממש שהם כנגד המחזין של ארץ-ישראל שמושם עקר אחיזת העובדי פוכבים ואריכת הגלות מארץ-ישראל כ"ל. ועל-כן קדם הגאולה יבוא אליהו לעשות שלום שלום בעולם, כמו שאמרו רבותינו וזרונם לברכה (ע"ת ה, י): "אין אליהו בא למצוא ולטהר אלא לעשות שלום בעולם", כי עקר הגאולה לשוב לארץ-ישראל תלויה בשלום שעל-ידי זה נזכה לבחינת נעם העליון שהוא בחינת מחזין של ארץ-ישראל, בחינת שלום כ"ל: ט ועל-כן עקר תקון האכילה בקדשה הוא על-ידי צדקה כמו שאיחא בזהר ובכל הספרים שצריכין להפריש צדקה קדם האכילה ולהזמין לעני על שלחנו. וזה עקר תקון האכילה, כי על-ידי צדקה נעשה בלי לקבל השפעות הנעם העליון שזהו עקר תקון האכילה, כי על-ידי זה זוכין להעלות ולקשר הטעם ונעימת המאכל ומשקה לשרשו לבחינת נעם העליון כ"ל:

י וזה בחינת ראש השנה, כי מבאר בהתורה ה"ל שעקר שרש העליון של הבריאה הוא בחינת נעם העליון שהוא בחינת מחזין של ארץ-ישראל שזוכין לקבלו על-ידי צדקה שעל-ידי זה נמשך ההולדה של האדם שהוא עקר פגות הבריאה שעל-ידי זה נתרבה ונתגדל כבודו ויתברך שהוא שרש הבריאה, כי הכל ברא ה' ויתברך לכבודו

וכו', כי הכבוד הוא שרש כל העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, כי הכל היה רק בשביל הכבוד כ"ל. וכל זה הוא בחינת ראש השנה, כי בראש השנה נברא העולם, דהינו האדם נברא בראש השנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה פרשה כט, א) שבריא את אדם הראשון היה בראש השנה. ועל-כן מרגל הלשון בפסוקים: 'בראש השנה נברא העולם'. וכן אמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה י, ב): "בתשרי נברא העולם". וכן אנו אומרים (מוסף לראש השנה): 'היום הרת עולם, זה היום תחלת מעשיך' וכו'. אף-על-פי שבאמת עקר בריאת עולם היה מכ"ה פאלול עד ראש השנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה שם), רק מחמת שבראש השנה נברא אדם הראשון שהוא עקר העולם:

כי כל העולם ומלואו הכל נברא בשביל האדם שהוא תכלית הבריאה, כי הכל נברא בשביל האדם כדי שיביר קונו ויגדיל כבודו ויתברך שבשביל זה נברא הכל כ"ל. כי בכל הבריאה פלה אין מי שיוכל להביר את מי שאמר והיה העולם ויגדיל כבודו ויתברך כמו האדם. ועל-כן האדם עקר הבריאה וכמבאר בהתורה ה"ל. ועל-כן בראש השנה שנברא האדם נחשב פאלו כל הבריאה נברא או, כי האדם הוא עקר כלל הבריאה כ"ל. ועל-כן אנו אומרים בראש השנה נברא העולם כ"ל. נמצא, שבריא את העולם, דהינו האדם שהוא הוא עקר העולם היה בראש השנה. ועל-כן אנו צריכין בראש

הבריאה, כי הכל ברא ה' ויתברך לכבודו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ד

ארה חיים רעט

השנה לעורר בחינת נעם העליון שמשם נמשך עקר בריאת האדם כ"ל:

וזה בחינת שופר. כי קול שופר הוא בחינת עשרה מיני נגינה בחינת

(תהלים לז, א): "היטיבו נגן בתרועה" (ובמקום במקום אחר (הלכות פריה ורביה הלכה ג אות י).

ועשרה מיני נגינה זה בחינת 'נעים ומירות ישראל' שעל ידם מעוררין וממשיכין בחינת נעם

העליון שמשם נמשך נעימות הנגון שהוא עקר הדבקות, כי עלידי הנגון בחינת

נעים ומירות עלידי זה מדבקין עצמן בה' ותברך וזוכין לחיות בנעם ה' בחינת נעם

העליון הנ"ל וכמוכן שם בהתורה הנ"ל בסופה שקתב שם, וזה בחינת השירה,

בחינת נעים ומירות וכו', עץ שם. ועל-כן קול השופר, שהוא בחינת נגינה עלידי זה

ממשיכין בחינת הנעם העליון שהם עקר המחין, בחינת מחין של ארץ-ישראל, כי

ידוע בבגנות שעלידי השופר נמשכין המחין, הינו בחינת הנעם שהוא עקר

המחין. ועל-כן נוהגין כל ישראל להרבות בצדקה מאד קדם ראש השנה כדי לזכות

לקבל השפעת הנעם שיתעורר עלידי השופר לקבל עלידי הצדקה. כי עלידי

הצדקה נעשה כלי לקבל השפעת הנעם העליון כ"ל. ועלידי השפעת הנעם

נמשך ההולדה שיתרבו בני-אדם כדי שיתרבה כבודו כ"ל. וזה בחינת פקידת

עקרות שממשיכין בראש השנה, כי בראש השנה נפקדה שרה, רחל, חנה (ראש השנה

י), כי פקידת עקרות, דהינו הולדה נמשך עלידי השפעת הנעם שזוכין בראש

השנה כ"ל. ועל-כן קורין בראש השנה לדת יצחק אבינו, דהינו "זה" פקד את שרה וכו'. כי יצחק הוא הולדה

הראשונה בעולם שנולד בקדשת ישראל, כי התחלת קדשת ישראל התחיל

מאברהם אבינו עליו השלום. אבל אברהם בעצמו עדן לא נולד בקדשת ישראל רק יצחק הוא הראשון שנולד בקדשת

ישראל. ועל-כן לדת יצחק הוא עקר שלמות הבריאה שנברא בשביל האדם, דהינו בשביל ישראל שיגדלו כבודו. וכל

מה שנולדין בני ישראל יותר נתרבה כבודו יותר כ"ל. וזה בחינת לדת יצחק שהוא הולדה הראשונה בקדשת ישראל

כ"ל. ועל-כן קורין פרישה זאת בראש השנה, כי אז נברא העולם שנברא בשביל

הכבוד שנתרבה עלידי הולדת ישראל שזה בחינת לדת יצחק כ"ל:

וזה בחינת עשרה שופרות, עשרה מלכיות, עשרה זכרונות. הכל פגוד

בחינת עשרה מאמרות שבהם נברא העולם שנתגלגל בראש השנה עלידי

הכבוד שנתגלה עלידי הולדת ישראל בחינת פקידת עקרות בחינת לדת יצחק

שכל זה נמשך מהשפעת הנעם העליון שנמשך בראש השנה כ"ל. ועל-כן עקר

הגדלת כבודו ותברך הוא בראש השנה, כמו שאומרים, 'ויבא מלך הכבוד. וכבן תן

כבוד וכו'. מלוד על כל העולם פלו בכבודי, וכן תרפה. כי כל עסקנו בראש

השנה לגלות מלכותו שהיא כבודו בחינת מלך הכבוד, כי עקר הבריאה שנברא

ל"א

ומכניעין השבעה עממין בחינת כענו
שניקתו מבחינת חובלים פנ"ל. וזה
שנסמך שם תקף (שם ט): "עדות ביהוסף
שמו וכו'", ופרש רש"י כי בראש השנה
יצא יוסף מבית האסורים, כי יוסף הוא
בחינת נעם פנ"ל. ועל-כן יצא בראש
השנה מבית האסורים, כי בראש השנה
שופע הנעם העליון שהוא בחינת יוסף
פנ"ל:

יב וזה: "ייהי מקץ שנתים ימים ופרעה
חלם וכו'" (בראשית מא, א). וזאת
המעשה היה בראש השנה שאז יצא יוסף
מבית האסורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל
(ראש השנה י). ועל-כן היה הנס על-ידי שנה
והתעוררות השנה של פרעה, כמו
שכתוב: "ויקץ פרעה וכו'". כי כל זה
נמשך משרש המלכות של מעלה שבגינה
בראש השנה על-ידי בחינת שנה
והתעוררות השנה פידוע בפגנות:

וזה בחינת חלום פרעה - שבע שני
השבע. ושבע שני הרעב. ושבע שני
הרעב בלעו את שבע שני השבע ולא
נודע כי באו אל קרנה. ומראהו רע
כאשר בתחלה וכו'. כל זה מרמז על עגון
הנ"ל שפרעה ראה מריבון נמשך תקף
הגלות של ישראל. ועקר הגלות הוא מה
שגלו מארץ-ישראל אשר שם חיינו וארד
ימינו. כי שם עקר המחין הנעימים בחינת
נעם שהם עקר חיות האדם כי "החכמה
תחיה וכו'" (קהלת ג ט). ועל-כן היתה הגלות
במצרים שהיא ההפך ממש מארץ-ישראל

בראש השנה הכל היה בשביל הכבוד
שבשביל זה נברא העולם בעשרה
מאורות פנ"ל. ועל-כן עקר קדשת
ארץ-ישראל נתגלה בראש השנה, כמו
שכתוב (דברים יא, ט): "תמיד עיני ה'
אלהך בה מראשית השנה וכו'" -
'בראש השנה נדון מה יהיה בסופה' (ראש
השנה ט), כי עקר קדשת ארץ-ישראל הוא
בחינת נעם העליון פנ"ל שזה זוכין
בראש השנה פנ"ל:

יא ועל-כן תחלת כבוש יהושע את
ארץ-ישראל היה על-ידי
קול שופר, כי ריחו הוא עיר ראשונה
מארץ-ישראל שבבש יהושע. וכבשה על-
ידי שופרות כמבאר ביהושע (פרק ט), הינו
פנ"ל, כי על-ידי קול שופר בחינת קדשת
ראש השנה, על-ידי זה מעוררין וממשיכין
בחינת הנעם העליון שהוא בחינת קדשת
ארץ-ישראל שעל ידי זה מתגברין על כל
המונעים מארץ ישראל, שהם בחינת
שבעה עממין, בחינת חובלים פנ"ל. וזה
בחינת (תהלים מא, ט): "כבוד נעים עם נבל,
תקעו בחדש שופר", כי שופר הוא בחינת
נגון בחינת כבוד נעים פנ"ל. וזה מה
שמוכא בספר טוב הארץ שביצור נעים
עם נבל הוא ראשי תבות ב'נ'ע'ן, כי
כענו, הינו פלליית השבעה עממין שהם
בחינת כלל המונעים מארץ-ישראל עקר
הכנעתם על-ידי נעימת הנגינה. בחינת
כבוד נעים עם נבל, שהוא בחינת שופר של
ראש השנה בחינת תקעו בחדש שופר
שעל-ידי זה ממשיכין בחינת נעם העליון

לקוטי הלכות

הלכות גרמת הפרות ד

ארה חיים רפא

כ"ל. וראה שרש הגלות שנמשך מבחינת החלום שראה, כי ראה שבע פרות טובות שנמזגים על שבע שני השבע שנה בחינת קדשת ארץ-ישראל שמשם עקר השובע והברכה פירושו. והכל נמשך מבחינת המחין של ארץ-ישראל בחינת הנעם שמשם כל החיות והשפעות, כי נעם כל הפרות והתבואות המושביעין את האדם הכל נמשך מבחינת הנעם העליון שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל כ"ל. וראה פירוש שמשם שבע שני השבע שהוא בחינת השפעת הנעם העליון כ"ל. אבל תכף שנמשך השפעת הנעם העליון בחינת שבע שני השבע. והנה שבע פרות אחרות עלות אחרתן וכו' רעות מראה וכו'. לא ראיתי כהנה ככל ארץ מצרים לרע". שהם בחינת הרע גמור בחינת שבע שני הרעב שנהו הרע שבחובלים פנים המחין של חוץ לארץ שמתבלין ומבלין הכל חס ושלום, ותכף שנמשך בחינת השפעת הנעם, בחינת שבע שני השבע, באים תכף בחינת החובלים להתמקן על דם.

16 א"ל

הגליות, כי גלות מצרים וכל הגליות הכל בשביל פנים הדעת, כמובא בכתבי הא"י ו"ל, דהינו בשביל פנים הדעת שפנים אדם הראשון שאכל מעץ הדעת טוב ורע. ועין הדעת טוב ורע זה בחינת מחלקת, בחינת חובלים ועל-ידי זה נתגרש מגן-עדן שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל, קדשת הבית-המקדש, כמבאר במקום אחר. ובשביל זה היתה גלות מצרים ועל-כן התחיל הגלות על-ידי מכירת יוסף שהוא בחינת נעם שפגמו בו על-ידי המחלקת שחלקו עמו אחיו כ"ל. ועקר התגברות הגלות הוא מחמת שבכל פעם שבא איזה צדיק גדול, שעל-ידי קדשתו הוא ממשך בחינת השפעת הנעם בחינת מחין של ארץ-ישראל. או תכף באין החובלים להתמקן. ומחמת שעדן לא הגיע זמן תקונו על-ידי זה הם פוגמין את המחין של ארץ-ישראל. ומזה נמשך אריכת הגלות בעונותינו הרבים ועל-כן תחלת גלות מצרים התחיל בשביל מה שאמר אברהם אבינו (בראשית טו, ח): "במה אדע כי אירשנה", והיה מספק על ירשת ארץ-ישראל (קדים לב), וזה בחינת חובלים שהם בחינת מחלקת וספקות, הינו כי תכף בשה' יתברך הבטיח לו על ירשת ארץ-ישראל נתעורר ונמשך עליו תכף השפעת הנעם העליון. שהיא בחינת מחין של ארץ-ישראל, אך מחמת שתכף שנמשך השפעת הנעם באים בחינת החובלים להתמקן ומחמת שבחינת החובלים, דהינו המחין של חוץ לארץ היו אז עדן פגמין מאד מחטא של אדם

17 א"ל

התשוקה הראשונה כאלו מעולם לא היה לו תשוקה כלל לעבודת הבורא ותברך. ולפעמים יכול להיות שתשוקתו לה' תברך נמשך איזה זמן גדול. ואף-על-פי כן יש שאחר כך נופל מתשוקתו ונממטם לבו עד ששוכח הכל. ונדמה לו כאלו מעולם לא היה לו תשוקה כלל. וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל:

כי כל הקדשות הם מן המחין הקדושים שהם עקר האדם כי עקר האדם הוא הדעת והמוח שהוא הנשמה והחיות של האדם. ועקר המחין הם המחין של ארץ ישראל שהם בחינת נעם כנ"ל. וכשנתעורר להאדם איזה חשק הקדשה לה' ותברך ולעבודתו. זה נמשך מהמחין של ארץ ישראל מבחינת נעם העליון שנמשך עליו איזה הארה והשפעה משם. אך תכף כשנמשך עליו השפעת הנעם, נתעוררו תכף החובלים וכו' כנ"ל, וכשאינו זוכה לתקנם, אזי הם פוגמים את בחינת המחין של ארץ ישראל שנמשכו עליו ועל-ידי זה הוא שוכח הכל כאלו לא היה לו תשוקה כלל. על-יכן צריך האדם לשמור את הזכרון מאד שצריך את עצמו בכל פעם את כל התשוקות הראשונות. וההתלהבות והכסופין שהיו לו מעולם לה' ותברך ולעבודתו. כדי להמשיך עליו את כל הרשימות שגשארו מהשתוקקות הראשונות כדי שיתעורר על-ידי זה לשוב לה' ותברך, כמו שכתב רבנו ז"ל (סידן רב) שהאדם צריך לאחו עצמו בהרשימות

הראשון כנ"ל, על-יכן גרמו פגם גם במחין של ארץ ישראל שהשיג אברהם אבינו אז עד שגפול מחלקת וספקות בלבו על גרשת ארץ ישראל ואמר במה אדע כי אירשנה. שהיה בחינת מה שהחובלים בחינת מחלקת וספקות פוגמין את המחין של ארץ ישראל על-ידי שבאים לתוכן להתמקן כנ"ל:

ועל-יכן בשביל זה נגזר גלות מצרים. כמו שכתוב "ידוע מדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם" (בראשית כ"ג, יג). ידוע מדע דיקא דהינו על פגם הדעת כמובא. הינו פגם החובלים שהם הדעת והמחין פגומים של חוץ לארץ. וזה בחינת חלום פרעה כנ"ל, ששבע שני הרעב בחינת חובלים בלעו את שבע שני השבע בחינת נעם. עד אשר לא נודע כי באו אל קרבנה וכו'. כי מחמת שנתעורר השפעת הנעם באו החובלים להתמקן. ועל-ידי זה פגמו ביותר את בחינת המחין של ארץ ישראל בחינת נעם כנ"ל. עד אשר גם שם נפל מחלקת, ואין גבר כלל השפעת המחין של ארץ ישראל כאלו מעולם לא נמשך חס ושלום השפעת המחין של ארץ ישראל. וזאת הבחינה היא בכל אדם ובכל זמן. שלפעמים נתעורר האדם אל הקדשה ומתלהב לבו מאד לה' ותברך בהשתוקקות נפלא. ונדמה לו שבודאי יהיה איש פשוט ולא ימנעוהו שום מונע ותכף אחר שעה נופל מתשוקתו ונממטם לבו ונתבלבל מוחו. ושוכח לגמרי את כל

שנשארו לו מקמים הראשונים שהיו לו מזרח אורו והפרך וכו', עין שם. וזה בחינת יוסף שהוא בחינת התקון של חלום פרעה שנותן עצה שתתקם השביעה והטוב של שבע שני השבע ולא תפרת הארץ ברעב' שהוא בחינת המחזן של חזן לארץ. ועצתו היא שיקבצו את כל אכל שבע שנים הטובות האלה והיה האכל לפקדון וכו', הינו שהקף בשנתעורר על האדם איזה טוב בחינת קדשת ארץ ישראל שמושם כל הקדשות, אזי תקף יעשה איזה עבדא דקדושה על-ידי השתוקקותו להתפלל או ללמד או יעשה איזה מצוה. ויעשה לעצמו אוצרות במחו להתמזין שם את כל הטוב של שבע שנים הטובות, כי האדם יש לו בחירה ויש בך בידו בשבא עליו איזה תשוקה טובה להתמזין ולקשר אותה בפנימיות מחו ולקח במחשבתו זאת התשוקה לזכרה היטב שלא ישכחה, כי מאחר שיוסף הצדיק מודיע לו מקדם שאחר כך יבואו עליו ימי רע חס ושלום, וירצו להשפית ממנו כל הטוב שהוא, על-ידי זה המשביל יבין מעצמו שצריך לגנו היטב את כל הטוב של בחינת שבע שני השבע, דהינו שיקשר החשק דקדושה במחשבתו ויחם בדעתו זה הענין בעצמו, שאפלו בשיטממם לבו על-ידי התעוררות הרע שבחובלים. אף על-פי-כן יתחזק בעבודת ה' על-ידי שזכר את עצמו בהתשוקה הראשונה כנ"ל. וכל הרשימות של התשוקות הראשונות שיגנו

בפנימיות מחו יהיו לו לפקדון להחיות את נפשו בימי רע שהם בחינת שבע שני הרעב. בבחינת והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב אשר תתיינה אחרי כן. ולא תפרת הארץ ברעב כנ"ל. ועל-כן הם שבע שבע, שבע שני השבע ושבע שני הרעב. כנגד שבעת הימים שנשבתה בהן ארץ-ישראל שהם בחינת השפעת הנעם העליון וכנ"ל. וכנגדם הם שבעה עממין שהם הרע שבחובלים שהם בחינת שבע שני הרעב שעקר הגלות מארץ ישראל שהוא בחינת גלות מצרים שכולל כל הגליות הוא על דם כנ"ל. ועל-כן עקר הגאולה של מצרים היתה בזכות יוסף שעמד בנפיון ונשמר מאהבת נשים. ועל-ידי זה זכה להמשיך על עצמו השפעת הנעם שהוא שרש האהבה דקדושה כנ"ל, כי יוסף שרשו משם מבחינת נעם כנ"ל. ועל-כן על דו היה עקר הגאולה, כמו שכתוב (שמות יג, טו): "ויקח משה את עצמות יוסף עמו". כי יוסף יש לו כח להתגבר בכל פעם כנגד החובלים להכניע הרע שבהם שלא יקלקלו את בחינת הנעם, אדרבא, בחינת הנעם יתקנו את החובלים שזהו מה שזכה יוסף לפתור ולתמן חלום פרעה. באפן שלא יקלקלו ימי הרעב את ימי השבע, אדרבא, ימי השבע יחיו את ימי הרעב, שזהו בחינת שהנעמים יתקנו את החובלים. ועל-כן הוהיר אותם (עפ'): "והעליתם את עצמתי מזה אתכם", שיעלו עצמותיו לארץ-

ישראל. וכפח הזה ותגברו בכל פעם על החובלים עד שכתשו ארץ-ישראל שהיא בחינת נעם, בחינת יוסף כנ"ל:

וג' וזה בחינת מה שהולכין על קברי צדיקים בערב ראש השנה. כי

הסתלקות הצדיק הוא בתוך בחינת נעם העליון ששם עולין כל נשמות הצדיקים בבחינת (תהלים סו, ד): "לחיות בנעם ה' וכו'", בחינת (שם סו, א): "נעמות בימינו נצח".

ועל-כן במקום גניזתם הוא בחינת ארץ-ישראל, בחינת (שם לו, ב): "צדיקים ירשו ארץ", כמו שמבאר במקום אחר (לקוטי תנינא

סיקו סא), כי במקום גניזתם שופע בחינת נעם העליון שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל שמשם כל הקדשות כנ"ל, כי כל העשר קדשות שהם כלל כל הקדשות שבעולם הם בארץ-ישראל (כלים א, ו), ועל-כן הולכים על קבריהם בערב ראש השנה. כדי לזכות לקבל שם קדשת ראש השנה שהוא בחינת השפעת הנעם בחינת קדשת ארץ-ישראל שמתגלה בראש השנה כנ"ל. וזה בחינת מזמורי תהלים שאומרים על קברי הצדיקים, כי מזמורי תהלים הם בחינת נעם, בחינת נעים ומירות ישראל כנ"ל. וזה בחינת: "חבליים נפלו לי בנעמים", ופסוק "נעמות בימינו נצח", שאומרים במזמור מכתם לדוד (תהלים סו) שהוא המזמור הראשון מהיוד

מזמורי תהלים שתמן רבנו ז"ל כי עקר תקון הברית שהוא עקר תקון כל החמאים הוא על-ידי השפעת הנעם העליון שהוא מחוץ של ארץ-ישראל שהיא עקר הקדשה

קדשת הדעת, כי על-ידי השפעת הנעם העליון משברין אהבת גשים כנ"ל, וזוכין לקדשת הדעת של ארץ-ישראל שהיא כלל כל הקדשות כנ"ל. וזה שמוסמין נעמות בימינו נצח. כי מתחלה אומרים חבליים נפלו לי בנעמים, דהיינו שהחובלים נופלים בנעמים להתתקן כמו שפרש רבנו ז"ל מקרא זה בהתורה הנ"ל. ואז עדין אנו חוששים שלא ותגברו החובלים על הנעמים ויקלקלו אותם בס-כן חס ושלום כנ"ל, על-כן אומרים אחר כך, "אברך את ה' אשר יעצני וכו'", הינו שיה' יתברך נתן עצות להאדם על-ידי הצדיק האמת באופן שיזכה להגביר הנעמים על החובלים כנ"ל. וזה בחינת "שיתי ה' לנגדי תמיד".

וה' בחינת ארץ-ישראל, בחינת "תמיד עיני ה' אלקוד בה וכו'". הינו שקדשת ארץ-ישראל צריכה להמשיך על עצמו תמיד ולא יפסק מלהשתוקק תמיד להמשיך על עצמו קדשת ארץ-ישראל. כי בכל פעם שמשתוקק לארץ-ישראל מתגבר כנגדו בחינת החובלים ויכולבללים השוקתו, על-כן צריך להתגבר כנגדם בכל פעם תמיד ואז יעוררו ה' יתברך לבוא לארץ-ישראל. ושם זכה לנעם העליון לנצח ולא יפול עוד לעולם לבחינת החובלים. רק אדרבא, תמן החובלים על-ידי הנעמים. בבחינת 'כי לא תעזב נפשי לשאול לא תמן חסידך לראות שחת' שהם בחינת החובלים שבהם נאחו הרע בחינת שאול ושתת. אבל בזכות הצדיקים יעוררו ה' יתברך ויצילנו מהם

דף קכ"ד

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ד

ארה חיים רפה

ונזכה לנעם העליון לנצח. פי בכל פעם נתגבר על החובלים עד שיתכבדו לגמרי עד שנופה להפיל בנעם העליון לנצח, בחינת נעמות בימיוך נצח. אמן ואמן:

שך לעיל:

יד ועל-בן נקרא שופר לשון שפרא, פמוקא שזוהו בחינת נעם העליון שנתעורר על-ידי קול שופר שהוא בחינת יוסף שנתה ופה תאר וכו' פמבאר בהתורה הנ"ל עין שם, עין היטב את כל התורה הנ"ל מראשה לסופה פי בלא זה לא תוכל להבין כלל את דברינו:

טו וזה בחינת (שמות א, י): "ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו וכו'". שזה היה צמיחת ערן ישועה של הגאולה פמוקא (עין חיון צב), (כמוכן בפסוק (חזקאל יב): "רדבה בצמח השדה נתמיד ותרבי ותגדל" ועל-דרייה "שרים נכונו וישערך צמח", שפרמו שהיו מוכנים לגאולה, הינו פנ"ל. פי עקר הגלות הוא הגלות מארץ ישראל שהוא בחינת השפעת הנעם. אבל ה' יתברך המל עליהם והמשיך עליהם גם שם במצרים בחינת השפעת הנעם שעל-ידי זה נמשך ההולדה פנ"ל. ועל-ידי זה היו פרים ורבים מאד בחינת ובני ישראל פרו וישרצו וכו' ועל-ידי זה היתה הגאולה, פי כל מה שנתרבו ישראל יותר נתגדל כבודו ונמשך עליהם השפעת הנעם העליון ביותר, פי הא בהא תליא כל מה שנמשך השפעת הנעם והמוחזן יותר, נתרבין ישראל ונתגדל כבודו יתברך

ביותר. וכל מה שנתרבין ישראל ונתגדל כבודו יותר נמשך השפעת העליון יותר, פי כל מה שיש מקבליים יותר. והשפע העליונה עושה פעלתה יותר נמשך שפע רב טוב יותר ויותר פידוע. ועל-כן על-ידי שיששראל פרו וישרצו שהוא בחינת השפעת הנעם העליון על-ידי זה נגאלו פנ"ל, פי הגאולה היא לשוב לארץ-ישראל שהיא בחינת נעם פנ"ל. וזהו: "וכאשר יענו אותו פן ירבה וכו'" (שמות א, יב), הינו דבר והפוכו. שכל מה שהיו מתגברים בגלותם לענות אותו, שכל זה נמשך מבחינת החובלים פנ"ל, כמו כן המל עליהם ה' יתברך והמשיך עליהם הנעם יותר. שהוא בחינת פן ירבה, בחינת הולדה פנ"ל שהוא בחינת צמיחת הגאולה פנ"ל. וכן בגאולה האחרונה בתיב (ישעיה ס, צב): "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה אחישנה", שעל-ידי שיתרבו ישראל שזוהו בחינת השפעת הנעם העליון. על-ידי זה תהיה הגאולה פנ"ל. כמתרה בימינו, אמן:

שך לעיל:

טו ועל-בן אנו מבקשין, יהי רצון שתעלנו בשמחה לארצנו. פי אי אפשר לבוא לארץ-ישראל לבטל המונעים בחינת חובלים ולבוא לארץ-ישראל בחינת נעם פי אם על-ידי שמחה שהיא בחינת עשרה מיני נגינה, כמו שכתב רבנו במקום אחר (לקוטי תנאים סימן כד), פי על-ידי שמחה בחינת נגינה, בחינת

זווג של יצחק וכו', ענין שם ענין הנפלא והנורא הזה. ואמר שכל הנ"ל, דהינו ענין פנות אלול שהם תקון הברית וכו'. וענין הפרות הנזכרות לעיל, וענין המלאך וכו'. הכל אחד. ויש בזה ריון עליון גפלאים ונעלמים מאד מאד:

א והנה מבאר היטב בהמורה הזאת ענין ברפת הפרות. וכמה וכמה צריך

האדם לזהר לברך ברפת הפרות בכונה גדולה. כדי שייכל למצא בחינת האבודות הנעלמים שם פמוכן לעיל, כי גם בשנוהר ואינו אוכל הפרי עד שנתבשלה היטב, אף-על-פי-כן גם שם יש ניצוצות

הקדושות הרבה שהם בחינת האבודות הנזכרות לעיל שצריכון לזהר מאד מאד לבקשם היטב, כי זה כל האדם שנברא בשביל זה לבקש אחר אבודות. שהם בחינת הניצוצות הנפולין שהם בחינת נאבדים ונרחים שצריך כל אדם להשתדל מאד לבקשם ולחפשם כל ימי חייו. ובפרט אם כבר חטא ופגם כפי מה שפגם. ובפרט פגם הברית שעל-ידי זה חור ואבד בעצמו אבודות הרבה פמוכן שם שעקר האבודות הוא על-ידי תאוות. ועקר על-ידי פגם הברית שמשם נמשכין כל הנרחים ונאבדים. וצריך כל אחד לחוס על חייו לחפש ולבקש מאד אחר האבודות האלו. ובקשם ויחפש היטב פודאי ומצא, כי יגעתו ולא מצאתי אל תאמין (מגלה ט). וזה עקר התשובה על העונות כמו שכתוב (דברים ל, ב'): "ושבת עד ה' אלתיך וכו'. אם יהיה נרחף בקצה השמים משם יקבץ ה'

נעים ומורות ישראל בחינת שבע שמחות את פניך וכו'. על-ידי זה זוכין לבוא לארץ-ישראל. שהיא בחינת נעם העליון כנ"ל:

הלכות ברפת הפרות

הלכה ה

ענין ברפת הפרות וצריכון להקדים לברך על פרות ארץ-ישראל:

על-פי מה שכתוב בלקוטי הגניא סימן פח.

מבאר שם שיש דברים אבודים וכו', ועל-כן צריכון לזהר שלא לאכל

פרי קדם שנתבשלה וכו'. כי יכול לאבד נפשו, אך עם כל זה אם מברך הברכה שעל הפרי בכונה ובראת שמום. אזי יוכל להנצל מזה. וגם אם הוא חזק יותר יוכל למצא שם אבודות וכו'. וענין שם מענין המלאך וכו'. וכלם אחוים בידם שופרות והם עומדים וחופרים ומבקשים תמיד

אחר אבודות. והם תוקעים תר"ת תקיעה תרועה תקיעה, ובקשה מוצאים איהו אבדה נעשה רעש ושמחה גדולה. כי יש כמה דברים אבודים, הנו מה שאובדים אבודות הרבה על-ידי התאוות. בבחינת (תהלים קכ,

ה): "תאות רשעים תאבד וכו'". וענין שם בסימן הקודם (סימן טו) מענין פנות אלול שהם תקון הברית. ועל-ידי זה יכולין למצא זווג ותורה פרצונו וכו' שיהו הסוד שפסוק אברהם לאילעור כשהלך לבקש

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים

רפו

אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ". וכתוב (שם ד, כט):
 "ובקשׁתם משם את ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִצֵּאתָ בִּי
 תִּדְרָשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ". וכתוב
 (משלי ב, דה): "אם תִּבְקֶשֶׁנָּה כִּכְסֵף
 וּכְמִמְמוֹנִים וְגו' אִז תִּבִּין יִרְאת ה'". פי
 צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ מְאֹד מְאֹד אַחַר
 דְּרָבִי הַקְדָּשָׁה, כִּי כָּל מִה שֶׁהָאָדָם רְחוּק
 מִה' יִתְבַּרְךְ הוּא מִחַמַּת הָאֲבֹדוֹת הַגּוֹל, שְׁעַל-יְדֵיָהּ הוּא הוֹלֵךְ וְתוֹעָה כְּשֶׁה אֲבֹד
 וְאִינוּ יָכוֹל לְמַצֵּא דְרֶךְ הַחַיִּים, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב
 (תהלים קי"ב, קע): "תַּעֲיִיתִי כִּשֶׁה אֹבֵד וְכו'".
 וְכָתוּב (שם לא, ג'ד): "הִיִּיתִי כְּכֹלִי אֲבֹד וְגו'".
 לְקַחַת נַפְשִׁי וְמִמוֹ':

זֶה עֵקֶר הַבְּקֻשָּׁה וְהַחְפוּשָׁה אַחַר הָאֲבֹדוֹת
 שֶׁאֲבֹד כָּל אָדָם עַל-יְדֵי תַּאוּוֹתָיו וְעוֹוֹנוֹתָיו
 שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה וְהַתְקוּן כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן
 מִבְּקֻשֵׁין בְּכָרֻכּוֹת שׁוֹפְרוֹת דִּיקָא עַל קְבוּץ
 הַגְּדֻחִים, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב, תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל
 לְחֵרוֹתֵנוּ וְשֵׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ וְקָרַב
 פּוֹרֵינּוּ וְכו'. וְכֵן כָּל יוֹם בְּתַפְלַת שְׁמוֹנֶה
 עֶשְׂרֵה מִתְפַּלְּלִין עַל קְבוּץ גְּדֻחִים וּמִתְחִילִין
 תִּקַּע בְּשׁוֹפָר וְכו', כִּי עֵקֶר קְבוּץ גְּדֻחִים
 שֶׁהֵם בְּחֵינַת הָאֲבֹדוֹת הַגּוֹל הוּא עַל-יְדֵי
 שׁוֹפָר כִּנ"ל. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְסַעַף לְצִדִּיקִים
 עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דִּיקָא, כִּי כָּל הָאֲבֹדוֹת הֵם
 אֲצֵל הַצִּדִּיקִים שֶׁכָּבַד חֲפָשׁוֹ הַרְבֵּה אַחַר
 אֲבֹדָתָם עַד שֶׁמִּצָּאוּ בָּלֵם. וְגַם מִצָּאוּ כָּל
 הָאֲבֹדוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְכו'. (כְּמוֹ שִׁכְתוֹב
 בְּמִיָּן קַח לְקוֹטֵי חֶלֶק א, ע"ג ש"ס). וְעַל-כֵּן בְּרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה שֵׂאוּ תוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שֵׂאוּ הַתְּחִלַּת
 הַתְּשׁוּבָה וְאוֹ עֵקֶר הַבְּקֻשָּׁה וְהַחְפוּשָׁה כִּנ"ל.
 עַל-כֵּן אִז צְרִיכִין לְזַהֵר בְּיֹתֵר לְבֹא
 לְצִדִּיקִים גְּדוֹלִים וְאִמְתִּיִּים אֲשֶׁר אֲצֵלֵם כָּל
 הָאֲבֹדוֹת וְכנ"ל:

וְזֶה בְּחֵינַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה. שֶׁהוּא יוֹם רֹאשׁוֹן
 לְתְּשׁוּבָה כִּי הוּא יוֹם רֹאשׁוֹן לְעִשְׂרֵת
 יְמֵי תְּשׁוּבָה שֵׂאוּ תוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, כִּי
 בְּאִתְעוּרֹתָא דִּלְתַּמָּא אֲתַעֵר לְעֵלְא, כִּי
 עַל-יְדֵי מַה שֶׁאֲנוּ תוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, עַל-יְדֵי
 זֶה מְעוֹדְרִין בְּיֹתֵר וְנוֹתְנִים פֶּחַ לְהַמְלָאכִים
 הַגּוֹל שְׂאוּחֻזִּים בְּיָדֵם שׁוֹפְרוֹת. שְׁעִסְקוּ
 בְּיָדֵם בְּיֹתֵר לְחַפֵּשׂ אַחַר הָאֲבֹדוֹת
 הַנְּזַכְרוֹת לְעֵיל שֶׁזֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה, עֵקֶר
 הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הָעוֹוֹנוֹת. שִׁבְּאִין לְהֵם
 עַל-יְדֵי הַתַּאוּוֹת. שְׁעַל-יְדֵי זֶה אוֹבְדִין מַה
 שֶׁאוֹבְדִין רַחֲמָנָא לְצֵלָהּ, בְּכַחֲבֵינַת תַּאוּוֹת
 רְשָׁעִים תַּאבְדוּ. וְעַל-כֵּן הַרְשָׁעִים שֶׁאִינֵם
 שְׁבִין בְּתְּשׁוּבָה כִּלְאֵל. נֹאמַר בָּהֵם (שם סח, ט):
 "אִיאֲבֹדוּ רְשָׁעִים וְכו'", וְכָתוּב (שם א, י): "דְּרֶךְ
 רְשָׁעִים תַּאבְדוּ". אֲבָל ה' יִתְבַּרְךְ הַכּוֹל עֲלֵינוּ
 וְנִתֵּן לָנוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשָׁה, רֹאשׁוֹן
 לְתְּשׁוּבָה. וְצוּנוּ לְתַקַּע אִז בְּשׁוֹפָר שְׁעַל-יְדֵי

וְעַל-כֵּן קוֹרִין בְּתוֹרָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה 'וַה'
 בְּקַד אֵת שְׁרָה פֶּאֶשֶׁר אָמַר וְכו'".
 וְכִּיּוֹם שְׁנֵי יוֹהֵי אַחַר הַדְּבָרִים וְכו'". עַד
 שֶׁמִּסְמִינן בְּיוֹם שְׁנֵי מַה שֶׁהִגֵּד לְאֲבָרְהָם
 שְׁנוֹלֵד הַזּוּגָּה שֶׁל יִצְחָק, כְּמוֹ שִׁכְתוֹב
 (בראשית כב, ט): "וּבְחֵוֹאֵל יָלַד אֵת רַבְקָה
 וְכו'". כִּי זֶה כָּל עֵנֶן רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא
 בְּכַחֲבֵינַת פֶּחַד יִצְחָק שֶׁהוּא בְּחֵינַת גְּבוּרוֹת
 שֶׁמִּחַמַּת תִּקְוָה הַגְּבוּרוֹת וְהַדְּבָרִים קִשָּׁה
 לְמַצֵּא בְּחֵינַת הָאֲבֹדוֹת הַגּוֹל. כִּי עֵקֶר

אברתם הנה על ידי תקף הדינים שנאחזו בהם על ידי עוונותיהם שזהו בחינת כלל כל הגליות שנקראים אבודים, כמו שכתוב (דברים ה, ט): "כי אבד תאבדון וכו'". ובראש השנה שהוא פחד יצחק עוסקים להמתיק זאת, להמתיק בחינת גבורות יצחק על ידי תפלת ישראל. והעקר על ידי השופר כידוע. ועקר גמר ההמתקה הוא ביום שני שהוא דינא רפאי כידוע ואז מסימין בקריאת התורה שכבר נמצא הזוג של יצחק, שזהו עקר בחינת ההמתקה כמובן בהתורה הנ"ל, שהזוג של יצחק דיקא היה קשה מאד למצא עד שהכרח אברהם למסר הסוד הנ"ל שהוא סוד פונת אלול לאלעזר וכו' שהוא קרמו בפסוק (בראשית ט, ח): "ואם לא תאכה האשה ללכת אחריו וכו'". ועל פי התורה הקדושה מספרת הרבה בענין זה איד וכה למצא הזוג של יצחק. כי כל העולמות היו תלויים בזה כי כל ישראל יצאו מהם. אבל היה קשה מאד מאד למצא זוגו מחמת שהוא בחינת גבורות גדולות שמשם עקר האברות שמתחמת זה קשה למצא הזוג כנ"ל, וכן בכל שנה ושנה בראש השנה נתעורר בחינת פחד יצחק בשרשו העליון והמתקתו בשקורין בתורה שכבר נמצא זוגו של יצחק שזהו בחינת מה שגומרים לקרות ביום שני של ראש השנה בענין זה כנ"ל, כי בכל שנה נעשה זאת ברוחניות שעל ידי זה עקר המתקת הדינים כנ"ל: תבאר, שהאדם צריך להשתדל כל ימיו לבקש ולחפש מאד מאד אחר

אברותיו, כי זה עקר התשובה וכו' ל. ואם יבקש ויחפש היטב בודאי ימצא כנ"ל. ואפלו בעת שאינו זוכה למצא עדין, אף על פי כן על ידי כל יגיעה וחיפוש כבר מציא הרבה, כי אין שום יגיעה ובקשה נאכד כלל ובודאי מציא מה שמציא על ידי כל דבור ודבור ועל ידי כל יגיעה וחיפוש כי לית רעותא טבא דאתאבד. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבבא טז): "יגעתי ומצאתי תאמין וכו'", ולכאורה אינו מובן מהו הענין תאמין, הלא יכולין לראות אם מציא אם לאו? אך באמת על פי הנ"ל מבאר היטב. כי אפלו אם עדין אין רואים מה שמציא ונרמזה לו שעדין לא מציא כלום, ועדין הוא רחוק מה' ותברך במקום חס ושלום, אף על פי כן צריכין להאמין באמונה שלמה שבודאי מציא על ידי היגיעה בעצמה כנ"ל. ועל פי יגעתי ומצאתי תאמין. 'תאמין' בודאי. כי צריכין להאמין שבודאי מוצאין על ידי היגיעה אף על פי שעדין אין רואים מה שמוצאין כנ"ל:

ב וזהו בחינת ברפת הפרות כנ"ל. ועל פי צריכין להקדים פרות ארץ ישראל, כי עקר קבוץ ועלית כל האברות וחזרתם אל הקדושה הוא להשיבם לארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים י, דה): "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלהיך וכו' והביאך אל הארץ וכו'". וכתוב (ישעיה כ, ט): "והנה ביום ההוא יקע בשופר גדול ובאו האברים וכו' והנהיחם וכו' והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים".

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים רפט

ועלין גודאי צריכין להקדים בברכה פרות ארץ ישראל. כי עקר הברכה לבקש ולמצא את האבדות הנזכרות לעיל. שעקר מציאתם להשיבם לארץ ישראל כנ"ל.

ועלין עקר הברכה נלמד מפסוק (דברים ט, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ וכו'", כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות לה, טח): 'השתא לאתריה מברך לפניו לא כל שפן. כי עקר הברכה [הוא] לגלות קדשת ארץ ישראל ששם השבת כל האבדות למקומם כנ"ל. ועלין גודאי פרות ארץ ישראל קודמין לברכה. ועלין צריכין לאחו הפרי בדין בשעת הברכה. כי דיין זה בחינת ארץ ישראל, כמו שכתב אדונינו מורנו ורבינו ז"ל במקום אחר (בסיון טז) בחינת בגימין שנקרא בן דיין על שם ארץ ישראל, עץ שם. ועלין אסור שיהיה לבו רואה את הערוה בשעת הברכה, כי עקר הברכה הוא למצא בחינת אבדות הנזכרות לעיל שזה עקר תסקון הברית כנ"ל. עלין גודאי אסור שיהיה לבו רואה את הערוה, שזהו בחינת פגם הברית. ועלין צריכין להזכיר מלכות בכל ברכה, דיינו מלך העולם, ובלא זה אינה ברכה, כי אלו האבדות הנזכרות לעיל הם מפוזין בכל העולם, ויש שהם נדחו ונאבדו ברחוק מקום מאד שזהו בחינת 'אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקצוד' וכו'. ועלין צריכין להזכיר בברכה 'מלך העולם'. להזכיר שח' תברך מלך בכל העולם בלוי, ומלכותו בכל משלה, ואין שום ניצוץ ואבדה נדחית לעולם, כי

בכל מקומות ממשלתו. ועלין על ידי שמפוזין מלכותו, דיינו מלך העולם, על ידי זה יכולין למצא האבדות מפל מקום שהם וכו"ל:

ג וזה בחינת מצות זכירת מעשה עמלק, כמו שכתוב (דברים כה): "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו'". כי עקר פגם הברית שמשם כל האבדות הם על ידי זהמת עמלק, כמו שכתוב (שם טז): "אשר קרד בדרך וכו'". ועלין הוא רודף תמיד אחר מחנה דן שהוא המאסף לכל המחנות דקדושה שמתפשט ומצא כל האבדות, כמו שפרש רש"י שם (בבבב, י, כה) שכל מה שנאבד מישראל הם היו מוצאים. ועמלק מתגרה בהם ביותר, כי הוא אורב על האבדות תמיד לתפסם חס ושלום. ועלין עקר התגרותו על אותן שהיה הענין פולטם, בחינת (דברים טז) "תזנב כף כל הנחשלים אחריו וכו'". שהם בחינת הנדחים והאובדים. ועלין צוה ה' ותברך לזכר היטב בכל יום מעשה עמלק, כי האבדה צריכה זכרון היטב שלא לשכח הדבר, כי כל האבדות באין משכחה והפסד הדעת שעל ידי זה באין לידי אבדה חס ושלום, בגשמיית או ברוחניית. ועלין השכחה נקראת בשם אבדה, כמו שאמרו (אבות ה, י): "קשה לשמע וקשה לאבד" שפירושו שכחה. וכמו שמבאר כל זה בדבריו ז"ל (סיון קפח תב"ל). ועלין צריכין לזכר היטב מעשה עמלק, כמו שכתוב (דברים טז, ט): "לא תשכח", כי צריכין לזכר היטב כל מה שאבד על ידי תאוותיו

ואלה שפדל מאד לחפש אחר אבדותיו. ועל כל פנים לזהר שלא יאבד עוד. והעקר הוא הזכרון, כי כל זמן שזוכר שיש אבדות ומבקש וחותר לחפשו ואינו שוכח את עצמו חס ושלום, באברה לאחר יאיש חס ושלום, או יש לו תקנה עדין, כי ה' יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח. ובודאי סוף כל סוף יהיו נמצאין כל האבדות ותתקון הכל. וכל אחד כפי מה שיהיה לו חלק יותר בהבקשה ותחפוש אשוריו "ולפום צערא אגרא" (אבות ה, ב), שכל אחד כפי מה שהתיגע והצטער את עצמו יותר על האבדות והשתדל לבקשם ולחפשם בתפלה ותחנונים ובתענוגים והשתוקקות ותתקורות לצדיקים וכשרים אמתיים וסבל ביונות ושפכות דמים הרבה על-ידי זה. כמו בן זופה ביותר שיחזירו לו אבדותיו בשלום. ועל-כן עקר התקון על-ידי פגנות אלול. כמו שמבאר שם. וכלל הפגנות של אלול בלולים בהתורה קרא את יהושע וכו' בסיון ו, שהם: "אם אפס שמים שם אמה ואציעה שאול הנד" (תהלים קל"ח, ה), שהוא בחינת כני ברצוא כני בשוב עין שם היטב. הינו שצריכין למצוא את ה' יתברך בכל מקום שהוא. ואז אין שום אברה בעולם, כי בכל מקומות ממשלתו וכנ"ל והבן היטב:

ד וזה בחינת לקיחת אסתר לבית אחשוורוש. וה' יתברך הפך הדבר לטובה. שעל-ידי זה דיקא היה תקן הנם של פורים. כי האשה היא בבחינת

אברה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ב): "משל למו שגאבד לו אברה וכו', בעל אברה מחזיר אחר אבדתו". ואז היה בימי הגלות שגלו מארץ-ישראל שנהו עקר בחינת האברה, כמו שכתוב (דברים יא, ז): "ואבדתם מהרה מעל הארץ וכו'". וכבר המן-עמלק שחם ושלום אפס תקנה, כי הוא מנרע עמלק שרודף תמיד אחר האבדות כנ"ל. ועל-כן אמר (אסתר ג, ט): "כתב לאבדם ועשרת אלפים וכו'". "ביהודים לאבדם" (שם ד, ז).

ועקר הצרה היתה דיקא אחר שגלקחה אסתר לבית אחשוורוש, כי הסמרא אחרא סברה שמאחר שהאשה יראת ה' בעצמה, שבה בלולים כל האבדות כנ"ל, היא בעצמה נלקחה אל הסמרא אחרא לבית אחשוורוש, תהיה נאבדת שם חס ושלום, עם כל האבדות הבלולים בה. ובאמת היתה עת צרה גדולה מאד אשר כמוהו לא נדיתה. ועל-כן אמרה אסתר (שם טו): "ובאשר אבדתי אבדתי". אבל ה' יתברך חסד עליו ותפד הדבר לטובה בכח מרדכי הצדיק שלא הגיח את מקומו לחפש ולבקש אחר אבדתו. שנהו בחינת (שם ב, א): "ובכל יום ויום מרדכי מתהלך לפני חצר בית הנשים לדעת את שלום אסתר" "שהיא בחינת אבדתו כנ"ל - "וימה יעשה בה". ואסתר הצדקה היא גם היא לא התאששה בעצמה מן הרחמים, ועל-ידי-זה לא די שלא נאבדה ביניהם, אף גם על ידה דיקא וכו' לתקן הנם להכניע ולהפיל המן-עמלק מפלה גדולה

וזה שפדל מאד לחפש אחר אבדותיו. ועל כל פנים לזהר שלא יאבד עוד. והעקר הוא הזכרון, כי כל זמן שזוכר שיש אבדות ומבקש וחותר לחפשו ואינו שוכח את עצמו חס ושלום, באברה לאחר יאיש חס ושלום, או יש לו תקנה עדין, כי ה' יתברך חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח. ובודאי סוף כל סוף יהיו נמצאין כל האבדות ותתקון הכל. וכל אחד כפי מה שיהיה לו חלק יותר בהבקשה ותחפוש אשוריו "ולפום צערא אגרא" (אבות ה, ב), שכל אחד כפי מה שהתיגע והצטער את עצמו יותר על האבדות והשתדל לבקשם ולחפשם בתפלה ותחנונים ובתענוגים והשתוקקות ותתקורות לצדיקים וכשרים אמתיים וסבל ביונות ושפכות דמים הרבה על-ידי זה. כמו בן זופה ביותר שיחזירו לו אבדותיו בשלום. ועל-כן עקר התקון על-ידי פגנות אלול. כמו שמבאר שם. וכלל הפגנות של אלול בלולים בהתורה קרא את יהושע וכו' בסיון ו, שהם: "אם אפס שמים שם אמה ואציעה שאול הנד" (תהלים קל"ח, ה), שהוא בחינת כני ברצוא כני בשוב עין שם היטב. הינו שצריכין למצוא את ה' יתברך בכל מקום שהוא. ואז אין שום אברה בעולם, כי בכל מקומות ממשלתו וכנ"ל והבן היטב:

ד וזה בחינת לקיחת אסתר לבית אחשוורוש. וה' יתברך הפך הדבר לטובה. שעל-ידי זה דיקא היה תקן הנם של פורים. כי האשה היא בבחינת

הִיתָה הַגְּאֻלָּה בַּחֲדָשׁ הָאָכִיב דִּיקָא, וְדִהֲנוּ בְּזִמְנָן שֶׁהִתְבּוֹאֶה וְכָל הַצְּמִחִים מִתְּבַשְׁלִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁשׁ מ, טו): "הַיּוֹם אֲתֵם יּוֹצֵאִים בַּחֲדָשׁ הָאָכִיב". וְכָתִיב (דְּבָרִים טו, א): "שְׂמֹר אֵת הַדָּשׁ הָאָכִיב". כִּי כְּבֹר מְבַאֵר לְעִיל שֶׁבְּהַפְּרוּת וְהַצְּמִחִים יֵשׁ בָּהֶם אֲבֹדוֹת הַרְּבָה. שֶׁמִּחְמַת זֶה אֲסוּר לֵאכֹל פְּרִי קֶדֶם שְׁנֵתְבַשֵּׁלָה וְכוּ' כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן יִצְיֵאת מִצְרַיִם שֶׁהִיא בְּחִינַת תְּקוּן הָאֲבֹדוֹת כְּנ"ל, כִּי הַגְּלוּת הִיא בְּחִינַת אֲבֹדָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "צֵאן אֲבֹדוֹת הָיוּ עִמִּי וְכוּ'" (דְּבָרִים ג, ו). וְכָתִיב (תְּקָרָא ב, לז): "וְאֲבַדְתֶּם בְּגוֹיִם וְכוּ'". וְהַגְּאֻלָּה הִיא בְּחִינַת מִצְיַאת הָאֲבֹדָה וְתַקּוּנָהּ. וְעַל־כֵּן הִיתָה הַגְּאֻלָּה בַּחֲדָשׁ גִּיסָן בְּזִמְנָן הָאָכִיב דִּיקָא, כִּי בְּזִמְנָן הָאָכִיב, דִּהֲנוּ בְּעַת שֶׁהִתְבּוֹאֶה וְהַצְּמִחִים מִתְּבַשְׁלִים אִין הוּא זְמַן מִצְיַאת הָאֲבֹדוֹת הַנּוֹפְרוֹת לְעִיל, כִּי זֶה עֵקֶר בְּחִינַת גְּדוּל כָּל הַצְּמִחִים בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁהֶפֶל הוּא בְּשִׁבְלֵי הָאֲבֹדוֹת הַנּוֹפְרוֹת לְעִיל שֶׁנֶּעְלְמָן בְּכָל הַצְּמִחִים וְהַפְּרוּת שֶׁמִּתְבַּרְרֵן וְעִילָן בְּכָל שָׁנָה בְּעַת צְמִיחַתָּם. וְעַל־כֵּן אִין הוּא זְמַן יִצְיַאת מִצְרַיִם שֶׁיִּצְאֵן מִגְּלוּת מִצְרַיִם וְעוֹשִׂין אִין פֶּסַח בְּכָל שָׁנָה, כִּי אִין דִּיקָא בְּזִמְנָן הָאָכִיב עוֹלִין וּמִתְבַּרְרֵן הַנִּיּוֹצוֹת שֶׁהֶם הָאֲבֹדוֹת שֶׁהָיוּ בְּחִינַת יִצְיַאת מִצְרַיִם כְּנ"ל. וְהָיוּ שֶׁכָּתוּב בְּשִׁיר הַשִּׁירִים (ב, יג) כְּשֶׁמְדַבֵּר מִגְּאֻלַּת מִצְרַיִם: "הַנִּיּוֹצִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ וְכוּ' הַתְּאֵנָה חִנּוּתָהּ פְּגִיָּה וְהַגְּפִינִים סְקִידָה נִתְּנוּ רִיחַ קוֹמִי לָךְ וְכוּ'". כִּי הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָה בְּזוֹה שֶׁתְּנַצְנִים נִרְאוּ בְּאֶרֶץ וְכוּ', דִּהֲנוּ שֶׁהַצְּמִחִים עוֹלִין מִן הָאֶרֶץ, שֶׁהָיוּ בְּחִינַת

וְלִמְצֵא אֲבֹדוֹת רַבּוֹת. כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל חִזְרוּ אִין לְה' וַתְּבָרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁשׁ מ, טו): "קִיְמוּ וְקַבְּלוּ", כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (שֶׁבַע פ, ט), עַד שֶׁאֲפִלוּ הַנִּיּוֹצוֹת הַנְּדָחִים וְהַנִּצְבָּדִים בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם חִזְרוּ לְה' וַתְּבָרַךְ. שֶׁהָיוּ בְּחִינַת הַגְּרִים שֶׁנִּתְּנָהוּ אִין, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֶסְתֵּר ח): "וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְּנַדְּחִים". כִּי בְּשִׁזְבוּן לַחֲפֵשׁ וְלִבְקֵשׁ הֵיטֵב אַחַר הָאֲבֹדוֹת, אִין נִתְּהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי דִיקָא עַל־יְדֵי רַבּוֹי הָאֲבֹדוֹת הַגְּדוּלוֹת שֶׁאֲבֹד, עַל־יְדֵיָהּ דִּיקָא לֹא דִי שֶׁמוֹצְאֵן אִין, אִין גַּם עַל־יְדֵיָהּ מוֹצְאֵן עוֹד הַרְּבָה אֲבֹדוֹת מְאֹד שֶׁנֶּאֱבָדוּ מִיּוֹמֵת עוֹלָם. וְכַעֲשֵׂן שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל (דְּבָרִים יב, ט) מִשָּׁל לְמִי שֶׁנֶּאֱבַד לוֹ פְּרוּטָה וְכוּ'. וְחִזְרוּ וְאֲבֹד וְהָב וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי שֶׁנִּתְּנָה לֹא גַר לִבְקֵשׁ אַחַר הָהָב מִצָּא גַם הַפְּרוּטָה וְכוּ'. נִמְצָא, שֶׁהָאֲבֹדָה הַגְּדוּלָּה גּוֹרְמַת שֶׁהָיוּ נִמְצְאִים גַּם שְׂאָר כָּל הָאֲבֹדוֹת. וְהַכֹּל בְּכַח הַצְּדִיק הַגְּדוּל שֶׁמִּחְפֵּשׁ תְּמִיד אַחַר כָּל הָאֲבֹדוֹת וּמְחַזֵּק לֵב כָּל אֶחָד לְבָל יִתְאַשׁוּ עֲצָמָן בְּשׁוֹם אֲפָן מִלִּבְקֵשׁ וְלַחֲפֵשׁ אַחַר הָאֲבֹדוֹת בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּגִים וְכוּ'. וְלַהֲתַעֲנַע מְאֹד אַחֲרֵיהֶם וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה תְּמִיד שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יִבְּו שְׁעַל דָּם יִמְצָאוּ כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם בְּמִתְרָה בְּיָמֵינוּ, אֲמִין:

ה זֶה בְּחִינַת פֶּסַח שֶׁהוּא יִצְיַאת מִצְרַיִם, כִּי עֵקֶר גְּלוּת מִצְרַיִם הִיתָה לְתַקּוּן וְלִפְדָּה וְלִבְרַךְ נִיּוֹצֵי קֶרֶן שֶׁל אָדָם הָרָאוּשׁוֹן שֶׁמִּשְׁשֶׁם עֵקֶר כָּל הָאֲבֹדוֹת כְּנ"ל. וְעַל־כֵּן

121

שְׁלֵמָה. אַף־עַל־פִּיכֵן צָרִיד לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה וְכו', דְּהֵינּוּ עַל הַשְּׁנֵיתוֹ הַרְשׁוּנָה וְכו' וְכִשְׂרוּצָה אָדָם לִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה צָרִיד לְהִיּוֹת בְּקִי בְהַלְבָּה. וְצָרִיד לְהִיּוֹת לוֹ שְׁנֵי בְקִיאוֹת, הֵינּוּ בְּקִי בְרִצּוֹא בְּקִי בְּשׁוֹב, כְּמוֹ שְׂאִיתָא, וְכָאָה מָאן דְּעִיל וְנִפְיָי, וְזֶה בְּחִינַת אִם אָפֶס שְׁמוֹס שָׁם אָתָּה, בְּחִינַת עִיל, בְּחִינַת בְּקִי בְרִצּוֹא. וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הֵנָּה, בְּחִינַת וְנִפְיָי, בְּחִינַת בְּקִי בְּשׁוֹב וְכו', וְזֶה סוּד בְּנֵת אֱלוֹל וְכו'. וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה אָדָם. לְשִׁבְתָּ עַל הַכַּפָּא. כִּי לִית אָדָם בְּלֹא אֶלְף שְׂהִיא נִקְדָּה הַתְּחַתּוּנָה. וְנִקְדָּה הַעֲלוּנָה. וְהָאִוּוֹ שְׁבַתוּד הָאֶלְף וְכו' וְכו', עֵינ שָׁם כֵּל זֶה הֵיטֵב:

וְזֶהוּ בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, כִּי יְצִיאַת מִצְרַיִם הִיא בְּחִינַת תְּשׁוּבָה שְׂהִיא בְּבְחִינַת בִּינָה שְׁמוֹשָׁם כֵּל בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׂהִיא בְּחִינַת שִׁיּוּצָאִין וְנוֹלְדִין הַמַּחֲוִין שְׂהִיוּ בְּהַעֲלָם וּבַעֲבוּר עַל־יְדֵי הַחֲמָאִים שְׁמוֹשָׁם כֵּל הַגְּלוּיָה. וְעַכְשָׁו יוֹצֵאִין וְנוֹלְדִין וְנִתְגַּלִּין הַמַּחֲוִין וְהַדְרַעַת, דְּהֵינּוּ שְׂמַתְחִילִין לִידַע לְהַפִּיר אֶת מִי שְׂאָמַר וְהִיא הַעֲלָם. וְאִוּוֹ נִתְגַּלָּה בְּחִינַת אֲהִיָּה כְּמוֹ שְׂפַתוֹב (שְׂמַת ג' ד'): "אֲהִיָּה שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם". אֲכַל בְּגֻלוֹת הָיָה בְּבְחִינַת אַחוּרֵי פְּנֵי 'אֲהִיָּה' שְׂהִיא בְּגִמְטְרִיא 'דָּם', שְׂמוֹשָׁם הָיָה כֵּל הַגְּלוּת, כְּמוֹ שְׂפַתוֹב (תְּחִלָּה טו' ט'): "וְאֶעֱבֹר עֲלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיֶךָ", כְּמַבְאָר בְּכַוֵּנוֹת פֶּסַח, עֵינ שָׁם, שְׂעַקְר הַגְּלוּת הִיָּתָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַתְּנַבְּרוֹת הַדְּמִיִּים הַגְּלוּת שְׂנֵאֲחֻזִין מִבְּחִינַת אַחוּרֵי פְּנֵי

מִצִּיאַת הָאֲבֹדוֹת, שְׂהִיוּ בְּחִינַת יְצִיאַת מִצְרַיִם כְּכֹל וְעַל־פִּי נִקְרָאָה הַגְּאֻלָּה בְּשֵׁם מִצִּיאָה, כְּמוֹ שְׂפַתוֹב: "כַּעֲנִיבִים בְּמַדְבָּר מִצִּיאַתִּי יִשְׂרָאֵל כַּכְּפֹרָה כְּתֻמָּה בְּרִאשִׁיתָה" (הוֹשֵׁעַ ח' י'), וְכו', הֵינּוּ כְּכֹל:

ו כִּי עַקֵר מִצִּיאַת הָאֲבֹדוֹת הֵם עַל־יְדֵי בְּחִינַת כְּוֵנוֹת אֱלוֹל שְׂעַל־יְדֵי זֶה זֹכִין לְמַצָּא וְוֵנוֹ בְּקַדְשָׁה וְכו' כְּכֹל. וְכַוֵּנוֹת אֱלוֹל הֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה קְרָא אֶת הוֹשֵׁעַ (בְּסִפְּוֹ לְשׁוֹי חֲלָק א'), עֵינ שָׁם. כִּי שָׁם מְבֹאָר שְׂהִיוּ סוּד כְּוֵנוֹת אֱלוֹל, עֵינ שָׁם הֵיטֵב.

וְכָלֵל הַתּוֹרָה הוּא שְׂצָרִיכִין לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה, וְאִוּוֹ זֹכִין לְכַבּוֹד אֱלֹקֵי וְעַקֵר הַתְּשׁוּבָה כְּשִׂשׁוּמַע בְּוִינוֹ יָדָם וְיִשְׁתַּק, שְׂיִסְבַּל בּוֹשׁוֹת וְשִׁפְכִיכּוֹת דְּמִיִּים כְּדִי לְהַכְנִיעַ הַדָּם שְׂבַחֲלֵל הַשְּׂמָאֵלִי שְׂמַתָּם כֵּל הַמַּאֲוֹת, שְׂמַתָּם כֵּל הַחֲמָאִים וְהַעֲוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְעָלְנָי. כִּי עַקֵר הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּחִינַת אֲהִיָּה בְּחִינַת אָנָּה וְכִי לְמַתְּוִי. שְׂכִשְׂרוּצָה לְשׁוֹב הוּא מִתְּחִיל וְכִי מִזְמִין אֶת עַצְמוֹ. שְׂהִיָּה לוֹ הֵינָה בְּעוֹלָם, כִּי קָדָם הַתְּשׁוּבָה עֲדִין אִין לוֹ הֵינָה כְּלָל, כִּי טוֹב לוֹ שְׂלֹא נִבְרָא. וְכִשְׂרוּצָה לְשׁוֹב הוּא מִתְּחִיל לְהַכִּין עַצְמוֹ שְׂהִיָּה לוֹ הֵינָה בְּעוֹלָם שְׂהִיוּ בְּחִינַת אֲהִיָּה. אֲכַל קָדָם הַתְּשׁוּבָה הוּא בְּבְחִינַת אַחוּרֵי פְּנֵי אֲהִיָּה שְׂהִיא בְּגִמְטְרִיא דָּם וְכו'. וְהַתְּקוּן לְזֶה שְׂהִיָּה דָּם לְדָם שְׂהִיָּה מִן הַשׁוֹמְעִים חֲרַתָּם וְאִינָם מְשִׁיבִים וְלֹא דְקַדְקַע עַל כְּוִינ כְּבֹדוֹ וְכו' וְצָרִיד לְאֵהוּ תְּמִיד כְּמִדַּת הַתְּשׁוּבָה וְכו'. וְאֶפְלוֹ אִם נַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים

רצו

אֲהִיָּה, כִּל זְמַן שְׂאֵין זֹכֵין לְתִשְׁבּוּבָה, וְעַמֵּר
 הַתִּשְׁבּוּבָה הִיא לְכּוֹת בְּחֵינֵת עֵיל וְנִפְיָק
 שֶׁהִיא בְּחֵינֵת כְּפִי בְּרִצּוֹא כְּפִי בְּשׁוּב,
 בְּחֵינֵת אִם אֶסָּק שְׂמוֹם שֶׁם אֲמָה וְאִצְיָעָה
 שְׂאֹל הַנֶּדֶךְ, דִּהְיֵנו שֶׁבְּכֵל מַה שְׂעֵבֵר עֲלֵיו
 וְהִנֵּה מִתְחַזֵּק לְשֹׂאֵר עַל עֲמֵדוֹ וְלֹא יֵיחַ
 עֲצָמוֹ לִפְלַע לְעוֹלָם אֶפְלוֹ אִם יַעֲבֵר עֲלֵיו
 מֵה, וְיִקָּם, וְאִצְיָעָה שְׂאֹל הַנֶּדֶךְ, שֶׁגַּם
 בְּשֹׂאֵל תְּחִינּוֹת יִכּוֹלֵין לְמַצֵּא אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ
 בְּחֵינֵת וְאִצְיָעָה שְׂאֹל הַנֶּדֶךְ וְכַמְבֹּאֵר שֶׁם
 כְּסוּף הַתּוֹרָה בְּעֵנֵן בְּאוֹר בְּנֵת אֱלוֹהִים עֵינֵן
 שֶׁם, אֲבָל בְּשֵׁעַת יִצְיָאת מִצְרַיִם עֵדוֹן לֹא
 גִּדְרְכּוּ יִשְׂרָאֵל לְגַמְרֵי וְיִצְאוּ קֶדֶם הַקֶּץ
 כְּמִבּוֹבָא, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁר הַשְּׂרִים ב' ח):
 "מִדְּלַג עַל הַהָרִים וְכוּ", שְׂדֵלֵג עַל הַקֶּץ
 שֶׁבְּשִׁבְלִי זֶה גִּקְרָא פֶּסַח, שֶׁפֶּסַח וְדִלֵּג
 וְגֵאלֵם בְּרַחֲמֵיו אֵף עַל פִּי שֶׁעֵדוֹן לֹא הָיוּ
 רְאוּיִים לְגֵאלָה, וְעַל־פִּי הַכְּרַחוֹ לְצֵאת
 בְּחַפְזוֹ, וּבְשִׁבְלִי זֶה צְרִיכִים לְאָכַל מִצֵּה
 שֶׁהִיא בְּחֵינֵת חַפְזוֹ, הֵינּוּ כִּי עֵדוֹן לֹא זָכוּ
 לְדַרְכֵי הַתִּשְׁבּוּבָה בְּשִׁלְמוֹת, כִּי עֵדוֹן לֹא הָיוּ
 בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָּה, כִּי עֵדוֹן לֹא קִבְּלוּ אֵת
 הַתּוֹרָה, כִּי כֹּל הַגֵּאלָה הִיָּתָה בְּחֵינֵת
 חַפְזוֹ שֶׁהִיא בְּחֵינֵת רִצּוֹא, כִּי כֹּל הַגֵּאלָה
 הִיָּתָה בְּחֵינֵת אֲתַעֲרוּתָא וְדִלְעֵלָא, בְּחֵינֵת
 הָאֲרָה עֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא אֵינָה עֲלֵיהֶם בְּאוֹר גְּדוּל
 בְּרַחֲמֵיו, אֲבָל לֹא הִיָּתָה אֵלָא לְפִי שֵׁעָה
 כְּמִבּוֹבָא, וְאַחַר כֵּן חֹזֵר וְנִסְתַּלַּק תַּקֵּף
 הַהָאֲרָה הַזֹּאת וְהַצְּרִיכוּ לְחֹזֵר וְלְהַטְהֵר
 עֲצָמוֹ מִזְהֵמַת וְטִמְאַת מִצְרַיִם בְּהַדְרָגָה
 כְּפִסְדֵּר שֶׁהִיא בְּחֵינֵת וְשׁוּב בְּחֵינֵת נִפְיָק שְׂאֵן
 עַמֵּר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל [כֹּל] אֲדָם, כִּי כֵּן מִתְנַהֵג

עִם כֹּל אֲדָם שֶׁבְּתַחֲלָה כִּשְׂרוּצָה לְהַתְקַרֵּב
 לָהּ וְיִתְבַּרְךְ מֵאוֹרֵין עֲלֵיו מִלְמַעְלָה אוֹר
 גְּדוּל וּמִפְיָעִין לוֹ מִלְעֵלָא וּמִתְחִיל לְהַתְפַּלֵּל
 בְּחֵינֵת וְהַתְּלַבְּבוֹת וְכוּ, אֲבָל אַחַר כֵּן נִזְכַּר
 מִזֵּה וְעוֹבֵר עֲלֵיו מַה שְׂעוֹבֵר, וְאֵין הוּא
 בְּבְחֵינֵת וְשׁוּב, בְּבְחֵינֵת וְנִפְיָק וְאֵין צְרִיךְ
 לְהַתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר כִּלִּי שְׂעוּר, וְצְרִיךְ לְהִיּוֹת
 כְּפִי בְּזֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב לְכִלִּי לְהַנִּיחַ אֵת
 מְקוֹמוֹ בְּבְחֵינֵת כְּפִי בְּהַלְכָּה הַזֶּה, וּמִתְקַמַּת
 שֶׁבְּשֵׁעַת יִצְיָאת מִצְרַיִם עֵדוֹן לֹא זָכוּ
 לְבְקִיאוֹת אֵלוֹ בְּשִׁלְמוֹת וְהִיָּתָה הַגֵּאלָה כִּי
 בְּבְחֵינֵת רִצּוֹא כִּי שֶׁהִיא בְּחֵינֵת חַפְזוֹ,
 עַל־פִּי צְרִיכִין לְאָכַל מִצֵּה שֶׁנֶּאֱמַר בְּחַפְזוֹ.
 עַד אֲשֶׁר אַחַר כֵּן מִתְחִילִין לְסַפֵּר יְמֵי
 הַסְּפִירָה וְאֵין חוֹזְרִין וְיִמְתַּהֲרִין עֲצָמוֹן
 מִטְּמֵאת מִצְרַיִם בְּהַדְרָגָה כְּפִסְדֵּר, וְאֵין
 מִתְחִילִין לְהַמְשִׁיךְ בְּחֵינֵת כְּפִי בְּשׁוּב, וְהוּא
 עַמֵּר בְּחֵינֵת קְרִיעַת יַם־סוּף שֶׁהִיא בְּחֵינֵת
 תְּקוּן מַחִין דְּקַטְנוֹת מֵאֵד כְּמוֹ שֶׁכְּבֹאֵר
 בְּכַפְנֵינֵנו, כִּי אֵין רְדַפוֹ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וְהָיוּ
 בְּסַפְנָה עֲצוּמָה בְּגִשְׂמֵינֵנו וּבְרִוְחֵינֵנו, כִּי
 מֵאַחֲרֵיהֶם רְדַפוֹ הַמִּצְרַיִם וּמִלְפָּנֵיהֶם הָיָה
 הַיָּם סוּעֵר, וּמִצְדִּידֵיהֶן הָיוּ נְחִישִׁים וְעִקְרָפִים
 וְחֵינֵת רְעוּת שֶׁכְּפִסְדֵּר, שֶׁעַל זֶה נֶאֱמַר (שׁ
 ב' ט): "וַיִּזְעַר בְּחֵינֵי הַסֵּלַע כְּסִתֵּר
 הַמְּדִירָה", כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, וְעַל־
 דִּי שְׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל חֹזְקִים בְּאִמּוּנָה וְתַפְסוּ
 אִמְנוֹת אֲבוֹתָם וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' וְקִפְצוּ לְתוֹךְ
 הַיָּם, עַל־יְדֵי־זֶה הַשְּׁלִימוּ דֶרֶךְ הַתִּשְׁבּוּבָה
 שֶׁהוּא בְּחֵינֵת כְּפִי בְּרִצּוֹא כְּפִי בְּשׁוּב וְכוּ,
 כִּי זָכוּ לְהַתְחַזֵּק לְשֹׂאֵר בְּאִמּוּנָתָם אֵף־עַל־
 פִּי שְׂעֵבֵר עֲלֵיהֶם מַה שְׂעֵבֵר, וְעַל־יְדֵי־זֶה

16

זכו לקריעת ים־סוף שהוא בחינת (ישעיה כג, טו) "הגותן בים דרד", דרד' דיקא. שהוא בחינת סוד פגנת אלול שהוא תקון הברית שהוא בחינת מציאת האבדות הנ"ל, כי שתי פעמים בקי גנימריא דרד, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועלין או דיקא אחר שביעי של פסח שהוא קריעת ים־סוף, או דיקא הטר החמין, כי אין צריכין עוד לאכל מצה לכד שהיא בחינת חפון בחינת רצוא, כי כבר תקנו הדרד, כי תקנו גם בחינת ושוב, והתחילו להיות בקיאים בהלכה. ועלין או אין צריכין חפון. ועלין או הטר החמין עלידי תקון בחינת שני הבקיות הנזכרות לעיל. שהוא רצוא ושוב אם אסק שמנים ואציעה שאול. שעלידי זה מתקנין כל המחין דקטנות שאנחיים בבחינת חמין פמוכא. ועלין או הטר החמין עלידי קריעת ים־סוף. שעלידי זה גמשד בחינת דרד התשובה הנ"ל, בחינת הגותן בים דרד כנ"ל ועני בתחלת סימן פו הנ"ל שם מבאר שכל פגנת אלול שהם תקון האבדות הנזכרות לעיל. הם בחינת הגותן בים דרד, עני שם שזוהו בחינת קריעת ים־סוף כנ"ל. כי מקרא זה הגותן בים דרד נאמר על קריעת ים־סוף כמו שפרש רש"י שם. (ישעיה כג):

שנאברו ונרחו למקום שנאברו ונרחו עלידי התאזות רעות כנ"ל. שצריך כל אחד להשתדל לחפשם ולבקשם מאד. וה' ותפרד ברחמיו בכל שנה מסבב סבות בתחבולותיו שעלידי פה הצדיקים והקשרים אמתיים שכל דור מתקנים העולם ומגדל הצמחים בכל שנה שעקר צמיחתם וגדולם הוא כפי ברור האבדות הנזכרות לעיל שרפם נעלמים בהפרות והצמחים פמוכן מדכריו הנ"ל, כי הניצוצות שהם בחינת האבדות הנזכרות לעיל, אי אפשר לבררם בפעם אחת ולא בשנה אחת, רק צריכין ברורים הרבה וחפוש ובקשה הרבה בכל יום ובכל שבוע ובכל חדש ובכל שנה. וכמוכן מזה בכתבי האר"י ו"ל. ומשם גדלים כל הפרות והצמחים בכל שנה. ועלין הקבע פסח בזמן האביב כנ"ל, כי בזמן האביב שהתבואה מתבשלת באביה, או הוא זמן גאלת מצרים, כי הגאלה היא בבחינת מציאת האבדות כנ"ל. שהיא בזמן האביב, דהינו בזמן בשול התבואה שאו צומחין ועולין בחינת האבדות הנעלמים בהתבואה, כי כפי צמיחת הצמחים מעט מעט עד שעולין מן הארץ עד שמועין סמוך לבשול. ואחר כך מתבשלין לגמרי ואחר כך מגיע זמן הקציר ואחר כך זמן האסוף לאסף התבואה לתוך הבית. וכמו כן מתבררין ועולין וצומחין האבדות הנ"ל ונשלמין ונתתקנין בתקון אחר תקון עד שנגמר תקונם שהוא בעת האסופה אל הבית:

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים רצה

בחפזון אף-על-פי שעדין לא נגמר תקונם לגמרי כמו שכתוב כי בחפזון יצאת וכו', כי לא היה אפשר להמתין עוד. כמו שכתוב (שמות יב, ט): "ולא יכלו להתמקמה וכו'". ובשביל זה היה משה רבנו ממאן הרבה בתחלת שליחותו כמבאר שם בהפרשה, ולבסוף אמר (שם ד, ט): "שלח נא ביד תשלח", ופרש רש"י שם שאין סופו להכניסם לארץ ולהיות גואלים לעתיד וכו'. כי משה רבנו ראה וידע שעדין לא נגמר התקון ועדין הם עתידים לחטא הרבה. ומחמת זה יהיה מה שיהיה שלא יכניסם לארץ. ואחר כך יהיה נחרב הבית פעם ראשונה ושניה ולא יהיה נגמר התקון עד שיבוא משיח צדקנו. על-כן היה מהראוי שיתעכבו שם עוד עד שיהיה נגמר תקונם בשלמות. ואז היתה גאלה שלמה שאין אחריה גלות. אבל ה' יתברך מלא רחמים וחושב מחשבות לכל ידח מנגנו נדה. והוא יתברך ידע בהכמתו העמקה, כביכול, כמו שכתוב (תהלים צב, י): "מאד עמקו מחשבתיו", שאי אפשר להתמקמה עוד אפלו פרגע. כי אף-על-פי שעדין לא נטהרו לגמרי ויהיה מה שיהיה. אף-על-פי-כן ההכרח לגאלם מיד דיקא. כי אם יתמקמהו עוד יהיו נשארו שקועים שם במצרים כמובא מזה. כי יש אבדות הרבה שנאחו בהם הזקמא כל כך שאם היו מתמקמהים עוד פרגע במצרים היו נשארים שם לגמרי. ועל-כן היה ההכרח להופיע עליהם אור גדול מלמעלה ולגאלם מיד. ואף-על-פי שעדין לא נטהרו

וזה בחינת מצה ואסור המין שהוא מחמת החפזון, כמו שכתוב (דברים טו, ג): "שבעת ימים תאכל מצות לחם עניי פי בחפזון יצאת". הינו שהקודש-ברוך-הוא ברחמיו דלג על תקן וגאלם קדם שהיו ראויים לגאלה כנ"ל. ועתה על-פי הנ"ל מבאר ומוכן הענין למשביל היטב. כי כמו שהתבואה בזמן האביב היא קרובה לגמר בשוליה. אבל אף-על-פי-כן עדין לא נתבשלה ונגמרה לגמרי. שזהו בחינת מה שהניצוצות שהם האבדות שבהתבואה והצמחים עדין לא נגמר תקונם לגמרי וכו' ל. כמו בן מוש היו ישראל באותו העת שפבר נתקנו ונמצאו כמה אבדות על-ידי גלותם רד" (מאתים ועשר) שנה. אבל לא נגמר תקונם לגמרי כי הכל אחד. כי תקון נפשות ישראל הוא כפי מציאת תקון האבדות שהם הניצוצות שזה עקר תקון האדם לברר ניצוצות, דהינו למצא האבדות וכו' ל. וישראל באותו העת של הגאלה כבר נתתקנו ונתעלו על-ידי מציאת כמה אבדות. אבל עדין לא נמצאו פלם, וגם אותם שנמצאו עדין לא נגמר תקונם בתכלית השלמות וגם התקון לא היה על ידם בעצמם כי אם בחסדו הגדול שהאיר עליהם אור גדול מלמעלה שלא בהדרגה ושלא בסדר כמובא בפגנות. וזה בחינת חדש האביב ממש שבו יצאו מצרים, כי אז בזמן האביב התבואה והצמחים קרובים וסמוכים מאד לתקונם ובשולם, אבל עדין לא נגמרו לגמרי. וה' יתברך ברחמיו דלג על תקן וגאלם מיד

והאסיפה ומחנה ובורו וכו'. עד שנגעשה להם, כי הכל כפי מציאת האבדות שהוא בחינת ברור הניצוצות. ועל-כן יש כמה מציאות בפת, בחרישה וזריעה וקצירה ולישה וכו', כי זה ידוע שאת זה לעמת זה עשה אלקים. על-כן בכל פעם שמוציאין איזה מציאה ומתחילין להוציאה ולבררה ולהעלותה, תכף הסטרא אחרא ברוכה אחריה ומתגרה בה ביותר, כי היא מתגברת בכל פעם שרואה שרוצין להוציא בלעה מפה. וכל מה שפועלין אותה יותר מתגברת ביותר עד שבסוף בשעת גמר התקון ממש שרואה שרוצים להוציאה לגמרי אז מתגבר ביותר ויותר ומתפשט מאד מאד בכל כוחותיו רחמנא לצלן. בדרך שני אנשים הנלחמים זה בזה ששרואה ששפגגו מתגבר עליו אזי הוא מתגבר ביותר ויותר בכל כוחותיו וכמוכא בברינו מזה (בסימן סה ובשחית ר"ן סימן י). ועל-כן יש כמה מציאות בפת, כי על-ידי המציאות האלה שבפת מכניעין הסטרא אחרא בכל פעם ומקדישין הניצוצות שייכלו לעלות בשלמות. וזה בחינת מה שצריכין לאכל מצה בפסח, כי עקר גמר תקון האבדות והניצוצות שבתבואה הוא בשגשגה לחם שאז ראוי לאכילת אדם להחיותו לברך עליו. ועל-כן אז בשעת הגמר בעת שסמוך שיהיה נעשה לחם, אז מתגברת ומשתפחת הסטרא אחרא מאד: וזהו (השע"ג ד): "מלוש בצק עד המצותו", כי זה רואין בחוש שחמץ טוב ומטעם לאכילה יותר ממצה, כי מצה הוא

בשלמות. ומחמת זה ארבו עליהם הבעל דבר וכל הסטראין אחריו, אף-על-פירכין על-ידי הארת הגאולה שהיתה אז. על-ידי זה החיה אותם האבדות ונשארו בהם רשימה קדושה לצנח עד שסוף כל סוף ישוכו בלם למקורם:

וזה הענין ה' ותברך ברחמי נהג בחסדו בכל דור על-ידי גדולי מבחרי הצדיקים. שיש לפעמים שחוטפין אנשים ומוציאין אותם מקומות מנגים ומלכלכים מאד מאד. ומתחילים לטהר אותם ולקרבם לה' ותברך. אבל יש הרבה שנופלים אחר כך יותר רחמנא לצלן ואף-על-פירכין הם משתדלים לקרב בכל פעם יותר. ויש בענין זה פלאות הרבה פלאי פלאות, ונפלאות תמים דעים. אבל הכל הוא על-פי הנ"ל שהיה בחינת יציאת מצרים קדם הקץ שעל-ידי זה התגרה בהם הבעל דבר אחר כך הרבה, אבל אף-על-פירכין ימן ה' רוממה. ולעולם ידו על העליונה, כי הוא ותברך ידע מכל זה ואף-על-פירכין התקרה לנאלם ולהוציאם מיד כי אם לאו יאבדו לגמרי חס ושלום וכו'. וזה בחינת אכילת מצה ואסור חמץ שהוא מחמת החפזון הזה, כמו שכתוב: 'כי לא יכלו להתקומה' כי מציאת האבדות וברור הניצוצות הוא כפי צמיחת התבואה ותקון הלחם וכל זמן שהתבואה יוצאת מן הארץ וצומחת וגדלה ביותר ומציאין ועולין האבדות ונתתקנים ביותר. וכן בכל פעם ופעם עד זמן האביב שהוא זמן הבשול. ואחר כך צריכין תקון הקצירה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים רצו

לחם שעדין לא נגמר תקונו שזה עקר שם מצוה. ועליבן קראו רבותינו ו"ל גם העור שאינו נגמר תקונו בשם מצוה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל (שבת ע"ג): "מצוה ודפתרא". ועליבן באמת רב אכילת האדם תמיד הוא לחם חמין דיקא, כי אז בשנתחמין העסה אז הוא גמר תקונו, אבל ישראל - עם קדוש הבדילים ה' יתברך מפל הממאות ואסורים לאכל שום מאכל שאין בידם לבררו מאחיות הסטרא אחרא שזהו טעם כל מאכלות האסורות. וזהו בחינת גדל האפור של חמין בפסח, כי אז התקון של האבדות הוא רק בבחינת אביב שהוא בחינת מצוה, דהיינו שבקר הם סמוכים מאד לתקונם, אבל עדין לא נגמר תקונם לגמרי כג"ל. ועליבן צריכים לאכל אז מצוה דיקא, דהיינו תקף בשלשין העסה קדם שמתחילת להתחמין כי אין לנו כח עתה לברר ולהעלות האבדות כי אם עד בחינת מצוה, אבל הברור שצריכין להלן יותר מלוש צצק עד חמצוה זה אין כח בדינו עתה לברר. ואם ימתין חס ושלום, עד שמתחיל להתחמין חס ושלום, לא די שלא יברר אף גם תתאחו בו הסטרא אחרא מאד מאד, כי היא אורכת עתה מאד מאד להתאחו בהאבדות מחמת שרואה שמוציאין אותם מפיה אבל בהמלת ה' מגדל ההארה שמאיר אז בתסדו אין כח להסטררא אחרא על האבדות כלל, אבל התקון של ההארה הגדולה הוואת הוא רק בבחינת מצוה בבחינת חפון, עליבן בהמצוה נמשכין

עתה כל הקדשות וכל האורות הגדולים המאירין עתה בפסח, כי כלולים בתוכה כל האבדות שנמצאו שהם ניצוצות קדושות ששכשעולים הם אורות גדולים שמאירין הרבה בכח ההארה הגדולה שמאיר עליהם עתה, אבל תקף בשמיתין עוד חס ושלום, עד שמתחיל העסה להתחמין, תחור ותתעורר הסטררא אחרא הברכה אחר החמין ביותר. מחמת שאז הוא גמר תקון הלחם לגמרי וזה אי אפשר להכניע עתה, עליבן אסור החמין בפסח חמור מאד, כי שם אחיות כל הסטררא אחרא עתה בפסח. ועליבן רגיל בדברי רבותינו זכרונם לברכה לכנות תמיד שם תיצר הרע והסטררא אחרא בשם חמין ושאור, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ט'): 'רצוני לעשות רצונך אד שאור שבעסה מעכב אותי' וכו' וכן הרבה, כי תיצר הרע והסטררא אחרא פרוכים ביותר בעת גמר התקון האחרון שהוא מלוש צצק עד חמצוה, אבל אחר קריעת ים סוף שאז נפלו הסטררא אחרא שהם המצרים לגמרי וכבר נתקדשו ישראל הרבה עלידי ימי הספידה שהתחילו וכוו ליראה ואמונה, כמו שכתוב (שמות יד, א'): 'ויראו העם את ה' ויאמינו בה' וכו'". וראו והשיגו על הים מה שהשיגו וכו', כמו שאמרו רבותינו ו"ל (מבילתא בשלח). עליבן אחר כך יכולים לתקן גם החמין. ועליבן אז התור החמין אבל בשעת יציאת מצרים שאז עקר עלית האבדות עלידי הארת חסדו ועדין אין

פ
פ

ט וזה בחינת מה שנקראת לחם עני
 מחמת ששם נתקבצין כל
 האבדות שעלו ויצאו ממירדות עניים.
 בבחינת (תהלים לה, א): "מציל עני מחוק ממונו
 וכו'", שנאמר על הנפשות הנצולים
 מהסמרא אחרא, כמו שכתוב במדרש
 רבה (נרא פרשת טו, א), כי העני הוא בבחינת
 אברה, כמו שכתוב (תהלים קטו, זב): "לולא
 תורתך שעשעי' או אברתי בעניי". וכתוב:
 "אם אראה אובר מבלי לכוש" (איוב לא, טו).
 וזה בחינת: "את האבדת לא בקשתם"
 (תקפאל לה, ד), שנאמר על העניים שלא חסו
 עליהם. וכן (דברים ו, א): "צאן אבדות היו
 עמו" שנקראים ישאל בגלות על שם
 ענים וימרום. וזהו בחינת לחם עני ששם
 עליו ונתקבצים כל האבדות שעלו שהם
 בבחינת עניות פנ"ל, ובפרט עתה שעלו
 קדם הקץ רק בחסדו עליון לא נמקרו
 ערו לנמרי, עליון נקראים בשם עניות
 בחינת לחם עני. וזהו (דברים טו, א): "שמור
 את החדש האביב ועשית פסח וכו' כי
 בחדש האביב הוציאך ה' וכו' לא תאכלו
 עליו חמץ שכעת ימים תאכל עליו מצות
 לחם עני כי בחפזו יצאת ממצרים למען
 תזכר את יום צאתך וכו'". ועל פי הנ"ל
 מוכן היטב כל סמיכות הפרשה הזאת
 שהתורה מוקרת לשמור את החדש האביב
 כי בחדש האביב הוציאך ה' וכו'. בשביל
 זה לא תאכל עליו חמץ, רק מצות לחם
 עני כי בחפזו יצאת וכו'. כי הכל אחד,
 כי החפזו הוא בבחינת האביב שהוא קדם
 גמר תקון האחרון. בשביל זה אסור לאכל

כל לתקן החמץ פנ"ל עליון או פרוכה
 הסמרא אחרא בהחמץ מאד מאד.
 ועליון או אסור החמץ בכל יראה וכל
 ימצא וכו' ל'.

ח וזה בחינת בדיקת חמץ שצריכין לבדק
 ולחפש אחר החמץ מאד פרי
 לבערו, וצריכין לחפש אחריו בגרות, כמו
 שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים ו)
 שלמדו מצאה ממצאה וחפוש מחפוש
 וחפוש מנר שצריכין לבדק החמץ לאור
 הנר דיקא. והביאו מקרא (משלי כ, כו): "נר
 ה' נשמת אדם חופש כל חדרי בטן", כי
 כל זה הוא בשביל תקון האבדות וכו' ל'
 שצריכין לחפש אחריהם מאד שזהו עקר
 בחינת: "נר ה' נשמת אדם חופש" וכו',
 שהשמה קרויה נר שצריכה לחפש כל
 חדרי בטן, ששם כל התאוות של
 הרשעים, בבחינת (שם י, כח): "וכטן רשעים
 תחסר". ושם צריכין לחפש האבדות,
 דהינו שכל אחד ישתדל לשפר תאוותיו
 בשביל ה' ותפוד ועליון זה מתפש
 האבדות שכלל חדרי בטן. וזהו בחינת
 בעור חמץ שהוא עליון חפוש בגרות, כי
 עקר החפוש הוא לבער החמץ שהוא
 הסמרא אחרא שמושם כל התאוות ואן
 ממילא יהיו נמצאין כל האבדות, כי העקר
 הוא להיות שב ואל תעשה. כמו שהיה
 רגיל כפי אדונו מורנו ורבנו ז"ל (לקוטי תנאים
 סיון טו), דהינו שלא יהיה פרוד אחר
 תאוותיו הרעות שמושם כל האבדות. ואן
 ממילא יהיו נמצאין כל האבדות:

טו טו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים רצט

המין וצריכים לאכל מצה לחם עני ששם כל האבדות שעלו בחסדו קדם גמר תקונם שמתקנת זה אסור החמין וצריכים לאכל מצה שהיא בחינת הפיון, שזהו בחינת מה שצאיא בתדש האביב קדם גמר התקון האחרון וכנ"ל:

י ועל-כן כל השלש רגלים תלתה התורה בזמן תקון התבואה,

כי חג הפסח תלתה התורה בתדש האביב כנ"ל. וכן ברב המקומות כמעט בלם בשמדרב מאותרת אסור חמין וחייב אכילת מצה מזכיר בכל פעם חדש האביב כמבאר בפרשת קדש (שמות יג, ד), ובפרשת משפטים (שם כג, טו), ובפרשת כי תשא (שם

לה יח), ובפרשת ראה (דברים טו), וחג השבועות נקרא חג הקציר (שמות כג, טו), ויום הכפורים (במדבר כח, טו), וחג הסוכות נקרא חג האסיף (שמות כג, טו. שם לה, כג). כי כל השלש רגלים בלם הם זכר ליציאת מצרים שהוא בחינת מציאת האבדות הנ"ל שרוב געלמים בצמחים כנ"ל. ועל-כן כל השלש רגלים בעת גמר התבואה והצמחים, דהינו בזמן האביב ובזמן הקציר ובזמן האסיף שאז עקר תכלית הגמר שהוא חג הסוכות שהוא אחר ראש השנה ויום פפור וחדש אלול והוא גמר התקון של ראש השנה ויום פפור כמובן בפגנות הינו כנ"ל. כי עקר מציאת האבדות הוא כאלול וראש השנה ויום הכפורים שהוא זמן תקיעת שופר שעל-ידי זה מוציא אותם, כי פגנות אלול הם תקון הכרית

שהוא בחינת מציאת האבדות כנ"ל. כי אז הם ימי תשובה שעל-ידי זה עקר החפוש אחר האבדות עד שמוציאים אותם וכנ"ל. ועל-כן אז אחר ארבעים ימי רצון שהם מאלול עד יום הכפורים שבהם עקר התקון של כל האבדות שאבדו על-ידי חטא העגל וכו', וכן מה שאזכר כל אחד

על-ידי חטאיו חס ושלום, שהכל נתקן על-ידי התשובה שעושים מאלול עד יום פפור. אחר כך הוא חג הסוכות שהוא חג האסיף שהוא גמר התקון של כל השלש רגלים הקדושים, כי אז הוא גמר תקון האבדות שזהו בחינת חג האסיף, כי אסיפת התבואה הוא סוף גמר תקון התבואה שהוא גמר מציאת האבדות של

אותה השנה וכנ"ל. אבל ההתחלה צריכה להיות מפסח. כי לולא ההתחלה לא היה הגמר, כי אלו היו ממתנים עד גמר התקון היו נאבדים לגמרי חס ושלום, על-כן לא יכלו להתממה וכנ"ל. ואחר סבות חזרון וזרעין וכו', כי כל האבדות אי אפשר לברון בשנה אחת, כי בכל שנה נמצאין קצת. והעקר בראש השנה ויום הכפורים שאז עקר מציאתם ואז עושין חג האסיף וכנ"ל שהוא בשביל גמר תקון האבדות של שנה זאת. ואז חזרון וזרעין וכו', דהינו שפתיחילין לעסק בתקון שארי האבדות, וכל ימי החרף הם בבחינת עביר. ובניסן שהוא חדש האביב אז הוא בחינת לדתם וגמר צמיחתם. ואז הוא זמן גאלת מצרים, אבל היה בחפיון, כי עדיו לא נגמר תקונם עד זמן הקציר והאסיפה,

סד טז

לקרבנו לעבודתו ויתברך, כי דבר אלקינו יקום לעולם:

יא וזה בחינת ספירת העמר, פי עקר מצות ספירה הוא להכין עצמנו

לקבלת התורה בשבועות על-ידי משה רבנו. וזה נעשה בכל דור ודור על-ידי

הצדיק האמת שהוא בחינת משה שעקר התקון של כל אחד ואחד הוא על ידו ומו

שרוצה לחום על עצמו צריך להשתדל בכל כחו להתקרב אליו באמת, כי שמעתי

מפניו ז"ל אחר שאמר התורה קרא את יהושע הנ"ל שאנו עוסקין בה. שבכל

מקום שיש רב אמתי ותלמיד הוא בחינת משה ויהושע ואהל מועד. שהם בחינת

נקדה העליונה שעל האלה, ונקדה התחתונה, והוא שבתוך האלה שעל-

ידי זה נעשה אדם וכו' (ענין מוציא סימן ב), עין שם היטב בהתורה הנ"ל מבאר שם.

שעל-ידי הדימימה והשתיקה נעשה בחינת נקדה התחתונה בחינת (ישעיה סו, א) "והארץ

הדם רגלי וכו'". ונקדה העליונה זה בחינת כתר שהוא בחינת תשובה שזוכין על-ידי

הדימימה והשתיקה וכו'. והוא שבתוך האלה הוא רקיע שמיום אש ומים בחינת

הבושה שגשתנה פניו לכמה גונניו וכו'. ועל-ידי זה נעשה אדם וכו' בחינת אלה

דם וכו'. ואז נעשה יחוד בין חמה ללבנה שהשמש מאיר ללבנה ונעשה יחוד בין

משה ויהושע וכו', כי משה בחינת נקדה העליונה. ויהושע בחינת נקדה התחתונה

וכו'. והוא שבתוך האלה היא בחינת האהל, כמו שכתוב (שמות לב, יא): "ויהושע

שהם בחינת שבועות וסכות. אבל זה היה נפלאות תמים דעים פדי שלא יאבד שום

ניצוץ ואברהם לממרו חס ושלום. ובשביל זה צריכים לאכל מצה וכו'".

נמצא שעל-פי הנ"ל מבאר ומוכן למשפיל היטב מה שהתורה

הקדושה תלתה כל קדשת השלש רגלים הקדושים בזמן תקוני התבואה,

דהינו בזמן האביב ותקציר והאסיפה, פי באמת הכל אחד, כי הכל בשביל תקון

ועלית האבדות שעולין ונתתקנין אז וכו'". וזהו (דברים לו, ג): "למען תזכר את

יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך", שהאדם צריך לזכר היטב היטב כל ימי

חיו בכל יום ויום את יום צאתו ממצרים, דהינו מה שיצא ממצרים

בחפזון קדם הקץ רק בחסדו, שמתמת זה עובר עליו מה שעובר, כי "בכל דור

ודור חיב כל אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים" (פסחים קסו, א), כי

על כל אדם עובר כל הנ"ל. באשר יוכל להכין כל מי שרוצה להשפיל על דרכיו

עלין צריכין לזכר בכל יום גדל חסדו ויתברך שהוציאו ממקום שהוציאו שנהו

בחינת יציאת מצרים. ואף-על-פי שעתה עובר עליו מה שעובר בודאי החסד

והתובה שעשה עמו ה' ויתברך בודאי אינו לריק חס ושלום, רק שצריך עתה

לעבר בענגים האלה ולהתנסות בהם, אבל סוף כל סוף יגמור ה' ויתברך את

שלו מה שהתחיל ברחמיו להוציאנו ממצרים מתקף הסמרא אחרא פדי

להיות מקרב להצדיק האמת, כי באמת אי אפשר לזכות לתשובה כי אם על-ידי הצדיק האמת שהוא בחינת משה שהוא בקי בהלכה, בקי ברוצא, בקי בשוב, בקי בעיל, בקי בנפיק, בחינת אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד. שנהו גם-כן בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, כמבאר שם בכונות אילול, עין שם היטב. ועל-כן פשרוצה לשאר קנים בקדשת יהדותו באמת צריך לסבל בכל פעם ביונות ושפיכות דמים הרבה בכל פעם מתדוש, כי צריכין לעשות תשובה על תשובה בכמה בחינות כמבאר שם, כי רב בגיראדם התשובה הראשונה לא היתה בשלמות, כי אפלו בשעה שאדם אומר חטאתי אי אפשר לומר בלי פניה וכו', על-כן בודאי צריכין לעשות כמה פעמים תשובה על תשובה עד שזוכה לעשות תשובה בשלמות ולהתודות בלי שום פניה, כי כל אדם יכול להבין זאת בעצמו שאי אפשר לזכות לזה בפעם אחד או בשתי פעמים. והלואי שזוכה לזה באמת בכמה שנים. ואפלו מי שזוכה לעשות תשובה בשלמות הוא צריך עדין לעשות תשובה על תשובה, דהיינו לעשות תשובה על השגתו הראשונה וכו' כמו שמבאר שם. וגם צריכין להיות בקי בהלכה וכו' פנ"ל. והצדיק האמת זכה לזה בתכלית השלמות שאין שלמות אחריו, כי אפלו בשוכה לתכלית שלמות התשובה עדין עושה תשובה בכל פעם על השגתו הראשונה וכן נוהג כל ימיו שכל פעם

כן נזן גער לא ימיש מתוך האהל וכו', עין שם כל זה היטב:
ובשביל זה צריכין לסבל ביונות ושפיכות דמים הרבה קדם שמתקרבין להצדיק האמת. ואפלו אחר שמתקרבין צריכין בכל פעם לסבל שפיכות דמים הרבה מאד והכל הוא לטובה גדולה, כי זה עקר תשובתו. ועל-ידי זה דיקא הוא זוכה לעמד על עמודו לבלי להתרחק מה' ותברך ומהצדיק על-ידי כל מה שעובר עליו, כי על-פי התורה הנ"ל מבאר שהכל בחינה אחת ממש, כי עקר התשובה הוא על-ידי מה ששומע ביונו ושותק וסבל שפיכת דמים שעל-ידי זה נעשה בחינת אדם וכו'. שנהו גם-כן בחינת התקרבות להצדיק שהוא בחינת משה שהוא בחינת נקדה העליונה והתלמיד המתקרב אליו הוא בחינת נקדה התחתונה וכו'. שנהו אי אפשר לזכות כי אם על-ידי שפיכות דמים וביונות הרבה פנ"ל. נמצא, כשסובל ביונות ושפיכות דמים כדי להתקרב להצדיק והו עקר תשובתו שהוא לזכות שיתרה נעשה בחינת אדם, והעקר שנקדה העליונה תאיר בנקדה התחתונה על-ידי הוא"ו שבתוך האלף שהוא בחינת שפיכות דמים וביונות שסובלים פנ"ל, שנהו בעצמו בחינת הארת הצדיק שהוא רב שהוא בחינת נקדה העליונה שפאר בהתלמיד שהוא בחינת נקדה התחתונה. נמצא שהכל בחינה אחת, על-כן צריכין לסבל ביונות ושפיכות דמים הרבה בשרוצין

עושה תשובה על תשובה. ואפלו בשווכה למורגה והשנה עליונה ונבה מאד מאד שגדמה שאין למעלה הימנה הוא אומר מי יודע מה יש עוד, כי לגדלתו אין חקר. באשר שמעתי מפניו ז"ל בזה וכמבאר מזה בשו"תו הקדושות (שחת נר"ן סימן קט) בספר חיי מוהר"ן, ע"ן שם בכמה מקומות (סימנים רטו רפב רפג):

ובל מי שאוחז עצמו בצדיק הזה. בודאי יתנה לו אחרית טוב אמתי ונצחי אפלו אם יעבר עליו מה, כי כמו שצריכין להיות בקי ברצוא, כמו כן צריכין להיות בקי בשוב שהוא בחינת נפיק שהוא בחינת ואציעה שאול הנד, הינו כמו שהצדיק האמת אינו מסתפק עצמו לעולם. ואפלו אם הוא בתכלית מדרגת עליונה גבה ועצומה ונשגבה באמת מאד מאד, אף-על-פיריבן הוא אומר מי יודע מה יש עוד וחותר ומתניע לעשות תשובה על תשובה עוד יותר ויותר וכמו כן צריך האדם לידע שגם להקד שאפלו אם נדמה לאדם שהוא בדיומא התחתונה מאד מאד עד שגדמה לו שאין למטה מפניו, אף-על-פיריבן צריך לחתר ולבקש עדן עדן אולי יש תקנה, כי באמת אין שום יאוש בעולם כלל באשר צעק רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי מוהר"ן תניא סימן ע"ה). וכמו שכתוב (איכה ג, ט): "צפו מים על ראשי אמרתי ונגרתי, קראתי שמך ה' מבור תחית". וע"ן בפרוש רש"י שם ותבין לעניינו. וזה עקר בחינת בקי ברצוא בקי בשוב מפוקן למען

שם. אבל כל זה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי הצדיק האמת שפבר זכה לזה בשלמות לעשות תשובה על תשובה שלמה תמיד כנ"ל, שהוא בתכלית תכלית בחינת נקדה העליונה שהוא יכול להאיר התחזקות אמתי בתכלית תכלית נקדה התחתונה, כי צריכין לידע ששם שאין עליה לעולם כי לגדלתו אין חקר קד אין ירדה לעולם כי באמת הכל אחד, כי עקר גדלת ה' יתברך הוא גדלת חסדו ורחמיו יתברך. וכל מה שיודעין ומשיגין יותר גדלתו יתברך משיגין יותר חסדו ורחמיו, על-כן זה הצדיק הנ"ל השיג גדלתו יתברך כל כך שהיא גדלת חסדו ומובו עד שיכול להאיר האמת גם בתכלית תכלית הדיומא התחתונה לעולם גם-כן שעדין יש להם תקנה אף אם עובר עליהם מה שעובר.

(וע"ן בהלכות תפילין הלכה ה אות ט.)

נמצא, שעקר התקון הוא על-ידי הארת הנקדה העליונה בנקדה התחתונה. שזה אי אפשר לזכות כי אם על-ידי שפיכת דמים וביונות, על-כן צריכין בכל פעם לסבל ביונות ושפיכות דמים הרבה, כי באיזה בחינה שהוא בודאי הוא צריך לעשות תשובה תמיד, הינו לזכות להארת נקדה העליונה שזה אי אפשר כי אם על-ידי ביונות ושפיכות דמים כנ"ל, כי ממה נפשך אם כבר עשה תשובה הוא צריך בכל פעם לעשות תשובה על תשובה כנ"ל. ואם עדן לא התחיל לעשות תשובה ואפלו אם נדמה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים

שג

לו ש'ינדר בכל פעם יותר, אם בן מפל
 שפן וכל שכן שצריך לסבל שפיכות דמים
 ובזיונות הרבה מחמת שהדם שפחלל
 השמאלי עדין בתקפו כל פד, כי באמת
 הוא גם הוא יש לו תקנה עדין לשוב לה'
 יתברך בנ"ל, על-פי הברכה שבוואו עליו
 שפיכות דמים ובזיונות הרבה והוא צריך
 לסבל אותם וזה עקר תקונו. ואדרבה,
 על-ידי זה בעצמו שפאין עליו בזיונות
 ושפיכות דמים עדין על שהוא אוהו את
 עצמו בהצדיק האמת. מזה בעצמו ראוי
 לו להבין בברור שעדין יש לו תקנה
 גדולה ואחרית טוב ונפלא מאד מאחר
 שעל כל פנים הוא מאמין בהצדיק האמת
 שהוא בתכלית נקדה העליונה. והם
 מתנגדים עליו ורוצים להרחיקו ממנו
 ומבזין אותו ושופכין דמו בשביל זה
 נמצא, שסובל בזיונות ושפיכות דמים
 בשביל לאחוז את עצמו בנקדה העליונה.
 וזה עקר תקונו. כי עקר הארת נקדה
 העליונה בנקדה המתחננה הוא על-ידי
 שפיכות דמים ובושות דיקא שפוכלין
 בשביל זה וכנ"ל, כי בחינת הנקדה
 העליונה יכולה לתקנו לעולם בכל מקום
 שהוא וכנ"ל. אבל אי אפשר לו לקבל
 כושם כי אם על-ידי תשובה שהוא על-ידי
 שפיכות דמים דיקא. ומאחר שבא עליו
 בזיונות ושפיכות דמים בשביל זה, מזה
 רואה בחוש שעדין לא אברה תקונו
 ותחלתו מה, כי עדין הצדיק האמת
 שהוא בחינת נקדה העליונה אוהו בו
 בקשר אמין ותקן ומאיר בו אף-על-פי

שהוא בתכלית נקדה המתחננה מאחר
 שעדין סובל בזיונות ושפיכות דמים
 בשבילו שעל-ידי זה עקר הארת נקדה
 העליונה בנקדה המתחננה שעל-ידי זה
 נעשה אדם שזה עקר התקון וכנ"ל. וכל
 להבין למו שפקי בהתורה הנ"ל היטב,
 ומשים לבו אל האמת לאמתו:

יב וזה בחינת: "אם נבלת בהתנשא ואם
 זמות יד לפה" (משל ל, א), ודרשו
 רבותינו ז"ל (ברכות ב:): "מי שמנבל את
 עצמו על דברי תורה וזכה להתנשא",
 הינו מי שמנבל את עצמו על דברי תורה
 וסובל בזיונות ושפיכות דמים בשביל זה
 וזכה להתנשא. 'להתנשא' דיקא, הינו
 לביחנת הארת נקדה העליונה שהוא רם
 ונשא ונבה מאד. והוה, 'ואם זמות יד
 לפה', וכמו שפרש רש"י שם שצריך
 לשחק למחרפו וכו', עין שם הינו בנ"ל.
 כי זה עקר התשובה וכנ"ל. והוה (משל ל,
 ב): "כי מין חלב יוציא המאה ומין אף
 יוציא דם ומין אפים יוציא ריב". ודרשו
 רבותינו ז"ל בפרק הרוואה (ברכות ע:): "במי
 אתה מוצא המאה של תורה - במי
 שמקיא חלב שינק משרי אמו עליה, ומין
 אף יוציא דם - כל תלמיד שפועם עליו
 רבו ושוחק וכו'. ולכאורה תמויה, מה
 תלשון 'המאה של תורה' שאינה נמצאת
 כי אם במי שמקיא חלב שינק משרי אמו
 על זה? אף על-פי הנ"ל מבאר הענין
 היטב, כי תקון התשובה זהו בחינת 'דם
 נעבר ונעשה חלב' (ברכות ו: נדה ט), כי כל

החמאים שבאין על-ידי כל התאוות כלם באים מעכירת הדמים. ועקר התקון על-ידי התשובה שבאה על-ידי שפיכות דמים שעל-ידי זה מביני הדמים רעים ומפחד אותם בבחינת דם נעפר ונעשה חלב. שנה התקון נעשה במו"ט [ארבעים ותשעה] ימי הספירה שהם בחינת מו"ט [ארבעים ותשעה] שגרי תשובה. כי אז מוזכרין ישראל עצמן מזהמתם הבא על-ידי דמים עכורים עד שזוכין בשבועות לבחינת דם נעפר ונעשה חלב כפדוע. בבחינת הנאמר בתלמודי חכמים (שור השדים ה, יז): "ענין" שהם התלמודי חכמים "כיונים על אפיקי מים רוחצות בחלב". וכמו שפרש רש"י שם. נמצא שתשובה היא בבחינת דם נעפר ונעשה חלב. הינו שצריכין לעשות תשובה שלמה ולהרבות בתשובה כל כך עד שזוכה שיתדבקו דמיו כל כך שיהיו בבחינת חלב ממש, דהינו שיהיה נקי מעוונות כל כך כמו תינוק הינוק משדי אמו בבחינת הנאמר בשאל (שמאלא ג, א): "כן שנה שאול במלכו". ודרשו רבותינו [י"ל (יבא בב):] "בין שנה בלא חמא".

וזהו בחינת מוה שנאמר בחזקיהו שהוא בחינת משיח שנאמר עליו (שעה ט, ה): "כי ילד ילד לנו וכו', חמאה ורבש יאכל", 'חמאה' דיקא כנ"ל. וזהו בחינת: "יהיה מרב עשות חלב יעשה חמאה" (שם ג, כב), הינו שזכה לבחינת חמאה של תורה הנ"ל. כי מקרא זה נאמר שם בשבב דורו של חזקיהו שהיו מתנגעים עצמן על התורה הרבה, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מנדרין ד): ומובא בפרוש רש"י שם (ישעה שם, כה), הינו כנ"ל. וזה שנבמך לזה ומין אף יוציא דם וכו' ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, כל תלמיד שפועם עליו רבו פעם ראשונה ושניה, הינו שפועל פעם וביונות ושפיכות דמים הרבה. כי גם כל הביונות ושפיכות דמים

אכל הצדיק הגדול כל זה הוא אצלו בחינת תשובה הראשונה, ואחר כך עדן הוא עושה תשובה על תשובה עד שמקיא גם החלב שיוצק משדי אמו על התורה. ואז זוכה לחמאה של תורה, הינו כמו שבגשמיית יש חלב שנעשית מברור הדמים שנתהפכו לחלב על-ידי הלהדה. ואחר כך מוציאין מהחלב עצם

ק"ד

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים

הפסא אוי אין זוכין להלכה ברורה. ואז נעלם ונפלא ממנו ההלכה בחינת פי יפלא ממך דבר למשפט וכו'. והתקון, ונקמת ועלית אל המקום וכו' שהוא הבית המקדש שבארץ ישראל ששם עקר תקון בחינת האלף הנ"ל. כמו שמבאר שם בסוף התורה הנ"ל שהוא בחינת שלש מצוות שצטוו בכניסתן לארץ ישראל וכו'. ומבאר שם שהבית המקדש הוא בחינת נקדה העליונה שבו כלול הכל, כי התחתון נכלל בעליון. ועליון עקר שלמות תקון התשובה, דהיינו לכפר ולתקן כל העוונות הוא בבית המקדש ששם מקריבין כל הקרבנות לכפר על עוונותינו. ועליון שם עקר ההלכה ברורה, כי שם היו יושבין הסנהדרין גדולה ומבררין כל ההלכות. ועליון מי שזעלם ממנו ה' לעבודת ה' בחינת פי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם וכו'. צריך לעלות לבית המקדש ששם יושבים הכהנים והזקנים שהם כלל הצדיקי אמת שהם בחינת משה בחינת נקדה העליונה שמאיר בכל נקודות התחתונות שבעולם להורות להם דרך לעבודת ה' בכל מקום שהם. וצריכין לעלות לשם ולקבל מהם כמו שכתוב (דברים י, ח): "עלפי התורה אשר יורד וכו'".

שסובל מאחרים מחמת שרוצה להתקרב לרבו וזהו גם כן בכלל פעם רבו מאחר שזה נמשך בשביל שמתקרב לרבו. ועל ידי זה זוכה לזכד דמיו בבחינת ומיו אף יוציא דם. כי עקר ברור הדמים על ידי שסובל פעמים ובזיונות ושפיכות דמים ושותק וכו"ל:

יג וזהו שאמרו שם, ומיו אף יוציא דם, שזוכה על ידי ששותק, להבחין בין דם לדם. ומיו אפים יוציא ריב וכו', שזוכה על ידי השתיקה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות. כי זה עקר התשובה בשמתגבר לסבל שפיכות דמים ולשתק על פעם ובזיונות הרבה כדי להתקרב לרבו כנ"ל. ועל ידי זה זוכה להיות קני בהלכה וכו', שעל ידי זה נעשה אלף שהוא בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה ונא"ו וכו'. כי כל התורה הזאת כלולה בתמינת אלף, כמו שמבאר שם בסוף וזה לשונו, וכלל כל הענין כלול בתמינת אלף וכו', ענין שם. כי זה עקר בחינת הפקאות בדרכי ה' ובתורתו לזכות להתקרב אליו והפרך בכל עת מפל מקום שהוא כל ימי חייו בחינת קני בהלכה הנ"ל. כי זה הפקאות עמו ונפלא מאד מאד. שעל זה נאמר (דברים י, ח): "כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ויבין נגע לנגע דברי ריבות בשערך וכו'". יפלא דוקא בחינת השגת האלף הנ"ל. שהיא אותיות פלא פידוע. שכל זמן שאין זוכין להשלים בחינת האלף הנ"ל שהיא בחינת אדם לשבת על

בְּמִיּוֹ (ברכות לב), אֲבָל צְרִיכִין וְגִיעָה גְדוֹלָה וְלִסְבֵּל בְּיוֹנוּת וּשְׁפִיכוֹת דְּמַיִם הִרְבָּה בְּשִׂרְצִין לְהִתְקַרֵּב לָהֶם כַּגֹּל וּבְשִׂסּוּבֵל בְּעַסְמִים וּבְיוֹנוּת וּשְׁפִיכוֹת דְּמַיִם הִרְבָּה אִזּוּכָה לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה לִידַע בֵּין דָּם לָדָם, בֵּין דִּין לְדִין, שְׁהָיוּ בְּחֵינֵת וּמִיץ אִף יוֹצֵא דָם וּמִיץ אִפְסִים יוֹצֵא רִיב, כִּי נִתְחַקֵּן וְנִתְגַּלָּה בְּחֵינֵת כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ הַגֹּל כִּי זוּכָה לְבְחֵינֵת אֲלֶיךָ שְׁהֵיא בְּחֵינֵת פְּלֵא, הֵינּוּ לִידַע וְלִהְבִּין מַה שְׁהָיוּ נִעְלָם וְנִפְלֵא מִמֶּנּוּ וְכַגֹּל. כִּי בְּחֵינֵת בְּקִיאוֹת הַגֹּל לְעֵגוֹן דְּרַבִּי עֲבוּדָת הוּא הוּא עֵמֶק מְאֹד. וְאִף-עַל-פִּי שְׁבָאָמֶת הַעֲקָר הוּא פְּשִׁטוּת וְחִמְיּוּת אֲבָל זֶה הַפְּשִׁטוּת וְהַחִמְיּוּת בְּעֲצָמוֹ לְזוּכָה לְהַכְנִים זֹאת בְּלֵב בְּנֵי-אָדָם הוּא עֵמֶק וְנִפְלֵא מְאֹד, בְּפֶרֶט לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה הַגֹּל, דְּהֵינּוּ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּרִצּוֹא וְשׁוּב בְּקִי בְּעֵל וְנִפְיָק, דְּהֵינּוּ בְּחֵינֵת אִם אִסְק שְׂמַיִם שֵׁם אֲתָה וְאַצִּיעָה שְׂאוּל הַגֹּד וְכו', דְּהֵינּוּ שְׂיִיבֵל לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד בְּכָל מְקוֹם שְׁהוּא אִפְלוּ בְּשְׂאוּל תַּחְתִּיּוֹת וּמִתַּחְתִּיּוֹ עַד אֵין קִין וְתַכְלִית. זֶה הַלְמוּד הוּא נִפְלֵא מְאֹד. וְצְרִיכִין לְשַׁקֵּד הִרְבָּה עַל דְּלָתֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ שֶׁל אֲנָשֵׁי אִמַּת הַעוֹסְקִים בַּלְמוּד הָזֶה עַד שְׂזִיבָה לְקַיֵּם זֹאת בְּאִמַּת. וְעֲקָר אֲרִיבַת הַגְּלוּת הוּא מַחְמַת שְׂאוֹן מִשְׁתַּדְּלִין לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אִמַּת לְקַבֵּל מִהֶם בְּקִיאוֹת הַזֹּאת, כִּי צְרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הִרְבָּה רַבִּי כְּזֶה שְׂדֵיעַ מִבְּקִיאוֹת הַזֹּאת. כִּי אִפְלוּ גְדוֹלִים וּמְגִדְהִיגִים לֹאוּ כָּל אֶחָד זוּכָה לְבְּקִיאוֹת הַזֹּאת. וְעַל זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכוּרָנָם לְבִרְכָה שְׂלֵא

יִמְצְאוּ הַלְכָה בְּרוּרָה וּמִשְׁנֵה בְּרוּרָה בְּמִקוֹם אֶחָד (שֶׁבַת קלח), כִּי עֲקָר בְּקִיאוֹת בְּהִלְכָה הוּא לְזוּכָה לְהִלְכוֹת בְּאִלוֹ שְׂעַל יָדָם יִקְנִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, כִּי לֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הַעֲקָר אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה (אבות א, יו'). וְכָל זֶה מְרַמְזוּ בְּמֵאמֶר הַתְּקוּנִים שְׂאוּמְרִים בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים קָדָם כָּל נְדָרֵי שְׂמִבְכָּר שֵׁם שְׂעָקָר תַּקֵּן הַתְּשׁוּבָה וְסִלִּיחַת עוֹנוֹת הִיא עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק שְׂיִיבֵל לְעֵלוֹת לְנַבִּי הוּוּא דְּאִתְמַר בָּהּ, כִּי יִפְלֵא מִמֶּךָ דְּבַר לְמוֹשֶׁפֶט וְכו', עַן שֵׁם וְהִבֵּן:

יֵד נוֹחַ בְּחֵינֵת סְפִירַת הַעֲמֹר, כִּי בִימֵי הַסְּפִירָה אָנוּ מְטַהְרִין עֲצָמֵנוּ מִבְּחֵינֵת הַדְּמַיִם רְעִים שְׁהֵם בְּחֵינֵת זְהֻמַּת מְצָרִים, כְּמִבְכָּר בְּכַוְנוֹת פֶּסַח וְסִפְרָה שְׂעָקָר הַמְהַרְהָה הוּא מִבְּחֵינֵת הַדְּמַיִם שְׂמִיחָם הֵיוּ יוֹגִיקִים הַמְצָרִים, דְּהֵינּוּ מֵאַחֲוָרֵי שֵׁם אֲתָה שְׁהוּא גִימְטְרִיא דָם שְׂעַל זֶה נֵאמַר (תְּהִלָּה טו, י): "וְאִרְאֶה מִתְּבוֹסֶסֶת בְּרַמְדֵי וְאִמֹר לָךְ בְּרַמְדֵי חַיִּי וְכו' בְּרַמְדֵי חַיִּי", עַן שֵׁם. אֵד בְּפֶסַח הִיחָה הַגְּאֻלָּה בְּבְחֵינֵת אֲתַעְרִיחָא דְלַעֲלֵא שְׁהֵאִיר עֲלֵינוּ הָאֵרָה עֲצוּמָה שְׂלֵא בְּהַדְרָגָה וְכו'. וְאַחַר כֵּן תִּקַּף אַחַר יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח מִסְתַּלְקַת הָאֵרָה הַזֹּאת וְאִז צְרִיכִין לְחַזֵּר וּלְטַהֵר עֲצָמֵנוּ מִדְּמַיִם הַגֹּל בְּהַדְרָגָה שְׁהָיוּ בְּחֵינֵת סְפִירַת הַעֲמֹר שְׂכָלֵל הַכְּוָנוֹת הוּא בְּבְחֵינֵת שֵׁם אֲתָה. דְּהֵינּוּ לְצִאת מִבְּחֵינֵת הַסְּתֵרַת וְאַחֲוָרֵי שֵׁם אֲתָה שְׁהוּא גִימְטְרִיא דָם. וְלְזוּכָה לְבְּחֵינֵת אֲתָה שְׁהוּא בְּחֵינֵת אֲנָא וְמִן לְמַחְוֵי. כִּי בִימֵי הַסְּפִירָה אָנוּ מְכִינִין עֲצָמֵנוּ לְקַבֵּלַת הַתּוֹרָה

בשבועות שאין נתגלה אלקותו יתברך לעין כל שזה עקר בחינת אנה זמין למהיו שאנו מכינין עצמנו שיהיה לנו הויה בעולם על-ידי קבלת התורה שעל-ידי זה עקר ההויה והקיום של כל האדם וכל העולם ומלאו התלוי בו, כי עד מתן תורה היה כל העולם מתמוטט כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה טו, ב): על פסוק (תהלים עה, ד): "במנוגים ארץ וכל ישיבה אנכי הפנתי עמוניה סלה". וזה בחינת הקרבת העמר שעורים שהוא מאכל בהמה להורות שיעדן אין לנו הויה בעולם. כי טוב לו שלא נברא משנברא, רק הכל הם כמו היה ובהמה בדמות אדם, כי עקר האדם הוא הדעת האמתי של התורה הקדושה, אבל קדם קבלת התורה הוא רק היה ובהמה בדמות אדם. גם שעורים שהוא מאכל בהמה כרמנו שעקר התקון על-ידי בחינת השתיקה בחינת דום לה, שזהו בחינת בהמה שאין לה כח הדבור. ובה שמוכיחין עמר שעורים ומניפין אותו לקרבן בבית המקדש בזה ממשכיחין בחינת אהיה בחינת אנה זמין למהיו. כי אנו מניפין ומעלין העמר שעורים שהוא מאכל בהמה שיהיה געשה קרבן לעלות לריח ניחוח לה. כי אנו מכינין עצמנו לקבלת התורה לעלות מבהמה לאדם שזה עקר ביאת האדם לעולם. כי האדם נולד עם כל התאוות ובלא שכל, כי אין לו רק מחין דקטנות מאד. וכל עבודתו שיעלה מקטנות לגדלות מבהמה לאדם שזהו עקר בחינת

אהיה בחינת אנה זמין למהיו, כי עקר ההויה הוא פשיצא מבהמה לאדם שבשבילו נברא ומתקנים הכל ואו מתחילין לספר ספירת העמר שבע שבתות. שכלל פגות הספירה הוא משם אהיה וכנ"ל. שזהו עקר ההכנה לקבלת התורה בחינת אנה זמין למהיו וכנ"ל. והעקר הוא לזכות להשלים בחינת אלה הנ"ל, דהינו לקשר נקדה התחתונה בנקדה העליונה, דהינו שכל אחד מישראל בכל מקום שהוא יקשר את עצמו להצדיק האמת שהוא בחינת משה, שהוא בחינת נקדה העליונה שעקר קבלת התורה על ידו:

ועל-כן אומרים פרקי אבות בימי הספירה, ומתחילין משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרה וכו'. וכן מדור לדור להורות שעקר תקון כל אחד, ועקר קבלת התורה, הוא על-ידי הצדיק האמת שמקבלין התורה בכל דור מבחינת משה שהוא בחינת נקדה העליונה, כי אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא. וזה בחינת (תהלים לו, ט): "צדקתך בהררי אל משפטך תהום רבה אדם ובהמה תושיע ה'". "צדקתך בהררי אל", זה בחינת נקדה העליונה שהוא מרום ונשא מאד. "משפטך תהום רבה" זה בחינת נקדה התחתונה. כי הצדיק הגדול במעלה נפלאה שזוכה שצדקתו עולה למעלה למעלה גבה ורמה בהררי אל. עקר שלמות צדקתו שייכל להאיר למטה

למטה בתכלית בחינת נקדה התחתונה שזהו בחינת משפטיך תהום רבה. שאפילו מי שקלקל מעשיו מאד עד שמשפטו לירד לתהום רבה רחמנא לצלן, גם שם יגיעו רחמי לְהאיר גם בו לקשר אותו גם כן לבחינת נקדה העליונה. להודיעו שגם שם נמצא ה' יתברך. בבחינת ואציעה שאול הנבי. שזהו בחינת כפי ברצוא כפי בשוב כנ"ל. ועל ידי זה נעשה אלה ונשלם בחינת אדם. וזהו אדם ובהמה תושיע ה'. אדם ובהמה, הינו כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (תלן ה): **בגור אדם שערומים בדת פאדם ויחשיון עצמן בבהמה, דהינו שיודע שעדו אין לו הנה בעולם מחמת שלא תקן מעשיו. ועל כן הוא בעיני בבהמה ורוצה להכין עצמו שיהיה לו הנה בעולם שזהו בחינת הקרבת העמר שעורים כנ"ל ועל ידי זה דוקא נעשה בחינת אדם באמת כנ"ל. וזהו, אדם ובהמה תושיע ה'. כי על ידי זה יושיעו ה' בודאי בשדע שהוא כמו בהמה ויתחיל להכין את עצמו בכל פעם שיהיה נעשה אדם שקשר את עצמו לצדיקי אמת שזהו בחינת התקשרות נקדה התחתונה בנקדה העליונה לקשר את עצמו מתהום רבה להררי אל וכו' כנ"ל. ועתה מקשר רפה הפסוק הנה צדקתך וכו' אדם ובהמה תושיע ה' וכו'!**

טו וזה בחינת הספירה שצריכון לכפר הימים לעמר, כי כבר מבאר שכל התורה הזאת היא בחינת סוד פגות אלול שהוא בחינת מציאת האבדות

שנאבדו על ידי התאוות שזוכין למצא אותם על ידי התשובה שזוכין על ידי התקרבות לנקדת האמת שממנו ממשכין בחינת בקיאות בהלכה וכו' כנ"ל. וזה בחינת ספירת הימים לעמר, כי עקר כל האבדות הוא בחינת אבדת הזמן, כי אין אבדה פאבדת הזמן פמוכא בפפרים (מדוש שמואל ה, כו). ועל זה צעק דוד (תהלים צ, ט): "כי כל ימינו פנו בעברתך פלינו שנינו כמו הנה וכו'". וכתוב (שם קד, ד): "כי כלו בעשן ימי וכו'". וכתוב (שם לא, יא): "כי כלו בניגון חיי ושנותי באנחה וכו'". עד "הייתי בכלי אבד". כי עקר ביאת האדם לזה העולם הוא בשביל להפש ולמצא כל האבדות השכיבים לרש נשמתו שהוא צריך להפשם ולבקשם עד שימצאם ויכררם ויעלה אותם לשרשם. ועל ידי זה נקרא אדם שהוא על ידי שמשלים בחינת האלה הנ"ל שהיא התקשרות ויחוד נקדה התחתונה בנקדה העליונה על ידי הוא"ו כנ"ל. כי זה כל האדם שבא לזה העולם כדי ליחד ולקשר כל העולמות יחד שכלם בכלל כלולים בשם עלמא תתאה ועלמא עלאה שהם בחינת נקדה התחתונה ונקדה העליונה הנ"ל. כי האדם צריך לקשר ולהעלות תכלית נקדת הפרו של זה העולם הנשמי שהוא תכלית הנשמיית להעלות ולקשר הכל לה' יתברך לנקדת שרשו העליון שהוא בחינת התקשרות נקדה התחתונה בנקדה העליונה. וזהו בעצמו בחינת מציאת האבדות הנזכרות לעיל. כי כל האבדות הם על ידי הפח

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שט

הדעת כמו שרואין באבדות הגשמייות שעל ידי שמסחין דעתו ואין שומרין היטב החפצים שברשותו על ידי זה באים לידי אבדה. וגם עקר האבדה הוא שהחפץ רחוק מדעתו שאינו יודע היכן החפץ עתה, כי כל החפצים שברשות האדם. העקר הוא הדעת שהוא עקר בעל החפצים, כי כל החפצים אין אדם תופסם בידו רק שהם ברשותו, דהינו ברשות הדעת. שיודע בדעתו שיש לו אלו החפצים והוא מושל בדעתו על אלו החפצים לעשות בהם כרצונו. נמצא, שעקר בעל החפצים הוא הדעת שהוא עקר האדם וכשמסחין דעתו ונאבדים הם רחוקים מדעתו שאינו יודע היכן הם החפצים. והוא עקר האבדה.

נמצא, שעקר האבדה הוא בחינת התרחקות נקדה התחתונה, שהיא בחינת גוף החפץ מנקדה העליונה שהיא הדעת בחינת משה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. על-כן צריך האדם להשתדל כל ימיו לקשר נקדה התחתונה בנקדה העליונה שזה זוכה על ידי שמתקרב לאנשי אמת שממשיכין בחינת בקיאות הנ"ל, שהוא בחינת בקי ברצוא בקי בשוב שהוא עקר דרך התשובה שעל ידי זה זוכין לקשר נקדה התחתונה בנקדה העליונה כנ"ל. שזהו בחינת מציאת האבדות כנ"ל שבשכיל זה בא האדם לעולם כנ"ל. ובה צריכין להשתדל בכל יום ויום כל ימי חייו. כי כל יום ויום

מימי חייו שיה' יתברך מקימו בזה העולם הכל הוא רק בשכיל זה כנ"ל. כי כל יום כלול מחשך ואור ערב וקור, כמו שכתוב (בראשית א. ח): "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד". וכן ביום שני וכו'. והם בחינת חמה ולבנה שהם מושלים ביום ובלילה שהם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. שחמה ולבנה הם בחינת משה ויהושע, נקדה העליונה ונקדה התחתונה. וזה עקר עבודת האדם בכל יום ויום מימי חייו לקשר וליחד חמה ולבנה לכלל מדת לילה ביום ומדת יום בלילה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה לענין ברפת קריאת שמע (ברכות יא. א): ועלין קבעו ברפת המאורות בברפת קריאת שמע, כי עקר ברפת המאורות הוא לכלל וליחד בחינת חמה ולבנה לכלל מדת לילה ביום וכו', כמו שאומרים: 'ויצר אור ובורא חשך' וכו'. וכן בערב אומרים 'בורא יום ולילה' וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל (עש):

ובל זה הוא בחינת קריאת שמע, כי זה עקר אמונת היחוד שאנו מאמינים אומרים 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד' ואז ממליכין אותו יתברך למעלה ולמטה ובארבע רוחות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שם יג): שצריך להאריך באחד כדי שתמליכהו למעלה ולמטה וכו', שזהו עקר בחינת התקשרות נקדה התחתונה בנקדה העליונה שהוא בחינת (תהלים קל"ח, ח): 'אם אפק שמים שם

אתה ואציעה שאול הנדך אשא כנפי שחר
 אשכנה בארצות ים גם שם וכו". פי
 באמת מי שמוסתכל על האמת לאמתו.
 עקר בחינת בקיאות הנ"ל שהוא בחינת
 קשר נקדה התחתונה בנקדה העליונה
 שהוא על-ידי שמתקין את עצמו תמיד
 להתקרב לה' יתברך מפל מקום ומדרגה
 שהיא אפילו בתכלית דיוטא התחתונה
 בבחינת אם אסק שמים שם אתה ואציעה
 שאול הנדך וכו' פנ"ל. עקר כל ענין זה הוא
 על-ידי אמונה, פי מי שמתחזק את עצמו
 באמונה בפשימות. גודאי לא יכל לעולם,
 פי זה עקר האמונה שפאמינים שה' אחד
 ראשון ואחרון. ובכל מקומות ממשלותו.
 ואין מקום לברח ממנו יתברך, כמו
 שכתוב (איוב לה, כב): "אין השד ואין צלמות
 להסתיר שם פעלי אנו". וכמבאר שם
 בתהלים אצל פסוק אם אסק שמים הנ"ל,
 אנה אלך מיוחד ואנה מפניך אברח אם
 אסק וכו'. ואציעה שאול הנדך אשא כנפי
 שחר וכו'. ועל-כן קבעו ברפת המאורות
 אצל קריאת שמע כי הם בחינה אחת
 פנ"ל. פי עקר ברפת המאורות שהוא
 בחינת יחוד חמה ולבנה פנ"ל, שהוא
 בחינת פלליות מדת לילה ביום בחינת
 פלליות נקדה התחתונה בנקדה העליונה
 שהוא בחינת אם אסק שמים וכו'. ואציעה
 שאול הנדך, בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל,
 כל זה נעשה על-ידי קריאת שמע שהיא
 אמונת היחוד פנ"ל.

פי מי שמשפיל על הרביו וכול לראות
 שבכל יום ויום עובר על כל אדם

בחינת חשד ואור ערב ובקר. וכן בכלל ימי
 היו יש בחינת חשד ואור ערב ובקר וכמו
 שפרש רש"י על פסוק (דברים כב, ט): "אתם
 נצבים היום" – כיום שהוא מאפיל ומאיר
 כך עתיד להאפיל לכם ולהאיר לכם, וכל
 התוכחות וכו' הן הן המציבין אתכם
 ומקמינן אתכם. וכל זה הוא בכלליות
 ישראל. ובכלליות זמן כל העולם.
 ובכלליות הזמן של כל אדם ואדם כל ימי
 חייו. ובפרטיות בכל אדם ואדם בכל יום,
 פי כבר עבר על כלל ישראל חשד ואור
 חשד ואור הרבה פעמים, פי כבר היינו
 בגלות מצרים והוציאנו משם. ועבר עלינו
 מה שעבר בימי השופטים. ואחר כך נבנה
 הבית המקדש שהוא עקר האור של
 ישראל ואחר כך נחרב פעונותינו, ואז
 נחשד העולם. ואחר כך חזר ונבנה ונחרב
 וכו', וכן כל מה שעבר עד הנה. וכן בכל
 דור ודור. וגם בתוך עצם החשד אחר
 החרבן בעבודתנו לא עזבנו אלקינו ויש
 עלינו חסד על-ידי הצידיק אמת שבכל
 דור שהם מאירים לנו, כמו שכתוב (קהלת
 א, ח): "וחרח השמש וקא השמש". ודרשו
 רבותינו ו"ל (ויקרא לח): "עד שלא שקעה
 שמשו של צדיק זה וחרח שמשו של השני
 וכו'" וכן בפרטיות בכל אדם ובכל זמן
 ובכל יום ויום:

נמצא, שבכל יום צריבין לקשר נקדה
 התחתונה בנקדה העליונה שהיו
 בחינת מציאת האבדות פנ"ל, על-יפן קדם
 מתן תורה צריבין לספר תימים, פי
 הספירה היא בחינת תקון האבדות, פי אנו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים שיא

סופרין תימים כרי שלא יהיה נאכד אחד מהם, כי הכל במספר ובמנין, וזה בחינת (תהלים צ, ב): "למנות ימינו בן הודע וכו'".

'למנות ימינו', הינו בחינת ספירה שאנו סופרין ומנין תימים 'בן הודע', הינו שקמו בן ירחם עלינו ה' ותברך וימשיך עלינו הדעת הקדוש שהוא בחינת נקדה העליונה כנ"ל שבשכיל זה עקר הספירה כדי לקשר נקדה התחתונה בנקדה העליונה בכל יום. ועל-כן סופרין לעמר, כי על-ידי הקרבת העמר שעורים מעלין מבחינת בהמה לאדם ומקשרין נקדה התחתונה בנקדה העליונה, כי עמר שעורים הוא בחינת בושא ושפיכות דמים שאנו מקבלין עלינו כדי לזכות לתשובה להכניע הדם שבחלל השמאלי על-ידי זה וכו' כנ"ל, כי עמר שעורים הוא בחינת מנחת קנאות של הסוטה שצריכה לסבל בושא גדולה על הטא ההסתרה. וכהו היא נבדקת ועקר תקונה הוא שבאם באמת נמאה האמר האמת לפני הבהן ואו יכפר עונה על-ידי הודוי והבושה, כמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (סוטה 1) שאומרים לה תוכחה הרבה שתתודה ולא ימחה שם שמים על הפנים. ואם לא נמאה ומתודה היא, אזי הוא לה לטובה, כמו שכתוב (פסוקי ה, כח): "ונקחה ונורעה ורע". כמו שאמרנו רבותינו ז"ל (סוטה כו), כי אפלו אם לא נמאה צריכה כפרה על ההסתרה, אבל זאת הבושה בעצמה מכפרת עליה ונתהפך לה לטובה שאם היתה יולדת בצער יולדת ברוח וכו', כמו

שאמרנו רבותינו ז"ל (ברכות לא), אבל אם נמאה ולא רצתה להתנדות ולהודות על האמת, אזי: "וצבתה כמנה ונפלה ירכה וכו'" (פסוקי ה, כו), וכמו בן נבדקין כלל ישראל על-ידי העמר שעורים שהוא בחינת מנחת קנאות כמו שאיתא בזהר ואינו בדיקו ראשת חיל, שהם ננסת ישראל, הינו שאז צריכין להתחיל להכין עצמו כל אחד ואחד לקבלת התורה. והעקר הוא קיום התורה, כי התורה כבר קבלנו על-ידי משה רבנו, אך בכל שנה ושנה צריכין להכין את עצמו מתדוש ולזכות לקבל על עצמו קיום התורה, דהינו לזכות לתשובה על העבר ולקבל על עצמו מעתה לקיים את כל דברי התורה הזאת. ועקר דרך התשובה הוא על-ידי בושא ושפיכות דמים שישמע ביונו וישתק ומכל שכן בשמבזין אותו ושופכין דמו בשכיל שרוצה להתקרב אל האמת. ואם אין לו ביונות ושפיכות דמים מאחרים צריך לזכות את עצמו ולשפך את דמו בעצמו ולהתבייש בעצמו על מעשיו וכמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות כו): "כל העובר עברה ומתבייש בה מוחלין לו על כל עוונותיו". כי הבושה עקר התשובה כנ"ל.

וזוה בחינת עמר שעורים שהוא מנחת סוטה שהוא מאכל בהמה שאנו מבישין עצמנו בעצמנו, כי אנו מודים ומתודים שאנחנו דומים עתה כבהמה מאחר שעדין לא נטהרנו מזהמת מצרים.

116

ומשתדלים להתקרב לנקדת האמת, על-כן על-ידי ספירת העמר יהיה לו מפלה גדולה או על-ידי העמר שעורים שהוא מנחת סוטה שנבדקת על-ידי זה וכו' וכנ"ל ועל-כן ביום הנפת העמר יהיה מפלה גדולה לכמה רשעים שרדפו את ישראל, כי המן נתלה או וכן סנחריב וכו' שגפלו או, הינו כנ"ל:

טז וזה בחינת ארבע הלכות שגעלמו ממושה רבנו והצדק לשאל אותם את ה' והתברך שהם, דין המקלל, ודין המקושש, ודין פסח שני, ודין גנות צלפחד, כמו שכתוב בתרגום יונתן וירושלמי בפרשת אמר על פסוק (תקרא כה, ב): "ויצחורו במשמר לפרש להם" כו', דין חד מארבע דיניו' וכו' עין שם. כי מבאר בסוף התורה הנ"ל שכלל הענין כולל בתמונת אלף שהיא בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה והוא"ו שבתוך האלף. וזה בחינת שלשה מצוות שגצמו ישראל בכניסתן לארץ שהם, להכרית זרעו של עמלק ולמנות מלך ולגנות בית-המקדש וכו'. כי אלו השלש מצוות הם בחינת נקדה התחתונה ונקדה העליונה והוא"ו וכו', עין שם. ובעונותינו הרבים לא וכינו שכינם משה לארץ-ישראל וינם בעצמו אלו השלש מצוות שקלולים בתמונת אלף שאז היה מתמקן הכל, כי אלו השלש מצוות הם בחינת נקדה התחתונה ונקדה העליונה וכו'. שהם בחינת כפי בהלכה הנ"ל, שהוא בחינת כפי ברצוא כפי בשוב,

וזאת הבושה שאנו ממשיכין עלינו על-ידי העמר שעורים זה עקר תקוננו כנ"ל, כי עקר התקון על-ידי הבושה. וזה נבדקין ישראל שמו שאינו נקי באמת וקלל מעשיו, אבל על כל פנים הוא מודה על האמת ומתבייש בעצמו על מעשיו ומשתדל להתקרב לאנשי אמת שיכולין להאיר בו בחינת נקדה העליונה וכו' כנ"ל. נתתקן על-ידי זה וכנ"ל, מפל שכן מי שהוא טהור ואף-על-פי-כן הוא מתבייש בעצמו על שאין סתרתו בתכלית השלמות או על קצר השגתו וכו' כנ"ל, הוא וזה על-ידי הבושה לבחינת תשובה על תשובה כל אחד לפי בחינתו וכנ"ל. אבל מי שהוא מלא באמת ולא די שאינו מתבייש בעצמו על מעשיו הרעים והמגנים מאד אף גם הוא רודף ומבייש אנשי אמת ושופך דמים פמים בחנם, הוא נבדק על-ידי מצות עמר שעורים ויפל באין סומך כמו הפסוקה הטמאה ממש. וינים בו (במדבר ה, כו): "וצבתה במנה ונפלה ירכה והיתה לאלה בקרב עמה". וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בספר הא"ב (ספירת העמר אות א) שבספירת העמר יכולין להכניע את המסור ולהפילו מאגרא רמא לבירא עמיקתא והסימן ל'עמ"ר ראשי תבות מאגרא רמא לבירא עמיקתא, הינו כנ"ל כי המסור והרודף את ישראל, בפרט בשרודף את הכשרים שבישראל וכל שנאתו ורדיפתו [אותם] על שהם אוזנים בקדשת ישראל וחותרים לצאת מהכלי עולם הזה מדרכי הקמון

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שיו

בחנינת בקי בעגל ונפיק, בחנינת אם אסק שמים שם אמה ואציעה שאול הנד שהם עקר דרכי התשובה כמו שמבאר שם. ואם היה משה נכנס לארץ-ישראל והיה מקים שלש מצוות הנזכרות לעיל בעצמו היה ממשיך בחנינת בקיאות בהלכה הנ"ל. ועל-ידי זה היו זוכין כל ישראל לדרכי התשובה והיה מתמקן הכל, אבל בעוונותינו הרבים על-ידי חטא העגל ומרגלים וכו' גרמו שלא נכנס משה לארץ-ישראל ועל-ידי זה לא זכו לבקיאות בהלכה הנ"ל בשלמות, כי אף-על-פי שמשה המשיך אלו הדרכי תשובה הנ"ל בעולם שהם בחנינת אם אסק שמים שם אמה ואציעה שאול הנד, שהם בחנינת פגות אלול וכו' שהמשיכם משה במ"ם ימים האחרונים של רצון, שהם ימי אלול וראש השנה עד יום כפור. ועל-ידי זה נקבע באמת אלול ועשרת ימי תשובה לישראל לעשות בהם תשובה עד שזוכין ביום הכפורים למחילה ולסליחה, אף-על-פי כיון עדין לא קבלנו זה הבקיאות בהלכה בשלמות. וכל אחד כפי רחוקו מבקיאות הזאת כן הוא רחוק מתשובה. ועל-ידי זה גלינו מארצנו ונחרב הבית-המקדש שהוא בחנינת גדרה העליונה ואין לנו מלך שהוא בחנינת וא"ו שבתוך האלף. ואין בדינו לתקרות ורעו של עמלק שהם בחנינת הסטרא אחרא וכל השונאים והרודפים בגשמיות ורדיניות שזהו בחנינת תקון גדרה התחתונה בשמכניעין ומפילין אותם. וכל זה גרם על-ידי שלא נכנס

משה רבנו לארץ-ישראל ששם עקר שלמות בקיאות בהלכה הנ"ל בחנינת כי יפלא ממך דבר וכו'. וקמת ועלית אל המקום וכו' וכו"ל. ועל-פני געלם ממושה ארבע הלכות הנ"ל:

כי דין המקלל (תקרא כד) זה בחנינת לתקרות ורעו של עמלק שהיה פופר בעקר שהיא בחנינת המקלל שחרף ונדרף כמו עמלק. ומשה לא ידע מה לעשות עמו, כי באמת עקר עבודת משה וכל הצדיקים אמתיים שהם בבחינת משה הוא לקשר תכלית גדרה התחתונה לגדרה העליונה, דהינו להאיר גם בדיוטא התחתונה מאד להתפלל עליהם ולהרחם עליהם ולהשתדל עמהם לקרב אותם גספן לה' ותברך. ובשביל זה הם סובלים ביונות ושפיכות דמים הרבה הכל בשביל לקרב בלם לה' ותברך, כמו שראינו אף משה מסר נפשו אחר חטא העגל והתפלל בעד ישראל והצילם מפליה חס ושלום, כמו שכתוב (תהלים ק"ב): "לואל משה בחורו עמד בפרץ וכו'". על-פני לא ידע משה מה לעשות עם המקלל, כי אולי צריכין להתאריך אף עליו גם כן. בפרט שהוא היה כן איש מצרי שהרגו משה קדם הזמן ושנה בזה ונתחייב גלות כמובא על פסוק (דברים ה, מא): "אז יבדיל משה שלש ערים וכו'". על-פני היה מספק עתה מה לעשות עד שהודיעו ה' ותברך שחיב קקילה, כי אף-על-פי שצריכין לשתק על ביונו אבל על ביון ה' ותברך שמתוך ומגדף כל פד צריכין לנקם בו בכל מה דאפשר. ועל זה נאמר (תהלים

ק"ד

ג. (סא): "אלה עשית והחַרַשְׁתִּי דְמִיתָ הַיּוֹת אֶהְיֶה כְּמוֹד אֹכֵל־חֶדָּה וְאֶעֱרָכָה לְעֵינֶיךָ" הַמוֹבָא שֶׁם בַּתּוֹרָה הַגְּלִיל עֵין שֵׁם: וְדִין הַמְקוֹשֵׁשׁ (במדבר טו) שֶׁפָּגַם בַּשַּׁבָּת, זֶה בַּחֲנִינָה פָּגַם נִגְדָה הַעֲלִינָה שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה תְּשׁוּבָה, שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה שַׁבָּת, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֶׁם בַּהַתּוֹרָה הַגְּלִיל. בִּי שַׁבָּת הוּא בַּחֲנִינָה כְּתוּר, בַּחֲנִינָה (משלי כה, ב) "כְּבוֹד אֱלֹהִים הַסְתֵּר דְבַר", בַּחֲנִינָה סִתְרֵי תוֹרָה, בַּחֲנִינָה אוֹרִיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה שֶׁכֵּל זֶה הוּא בַּחֲנִינָה נִגְדָה הַעֲלִינָה שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה כִּפְסָא דְמִתְבַּסְיָא וְכוּ':

ג. (סב) וְדִין פֶּסַח שְׁנֵי (סב) זֶה בַּחֲנִינָה הַבּוֹשָׁה וְשִׁפְכוֹת דְּמוֹם שֶׁצְּרִיכִין לְסַבֵּל כְּרִי לְקַשֵּׁר נִגְדָה הַתְּחַתּוּנָה בְּנִגְדָה הַעֲלִינָה שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינָה הַגְּלִיל שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה שְׁמִימִים וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר שֵׁם. בִּי אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵיוּ טְמוּאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָכִלוּ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח שֶׁבָּאוּ לְשֹׂאֵל לְמַה נִּגְרַע. אֵלּוּ שֶׁאֵלוּ פְּהִינָן. וְתַקְּנוּ כֵּן הַרְבֵּה מְאֹד, בִּי נִתְגַּלְגַּל זְכוּת עַל יָדָם שֶׁנִּתְגַּלְגַּל עַל־יְדֵי זֶה לְמוֹשֶׁה דִּין פֶּסַח שְׁנֵי שֶׁהוּא תַקְּוֹן גְּדוֹל שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה הַמְשֻׁכָּת דְּרַךְ הַתְּשׁוּבָה הַגְּלִיל, בִּי זֶה עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה שֶׁאִפְלוּ בְּשִׂרְוֹתָהּ הָאָדָם אֵת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא רְחוֹק מְאֹד מִה' יִתְבַּרְךָ וּמִמָּאֲתוֹ עָלָיו מוֹמַעֲשֵׂיו הַרְעִים, אַף־עַל־פִּי כֵּן יִחַזַּק אֶת עֲצָמוֹ וְיִבֹא בְּקִידָה וְהִכְנַעָה לְפָנֵי הַצְּדִיק הַאֲמִת וּלְפָנֵי ה' יִתְבַּרְךָ וְיִשְׂאֵל עַל נַפְשׁוֹ כְּמוֹ שֶׁשֶּׂאֵלוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵיוּ טְמוּאִים שֶׁשֶּׂאֵלוּ לְמַה נִּגְרַע לְהַקְרִיב אֶת קָרְבָּן ה' וְכוּ'. כְּמוֹ כֵּן יִשְׂאֵל כָּל אֶחָד עַל

נַפְשׁוֹ אִם יוֹדֵעַ בְּעֲצָמוֹ מִמָּאֲתוֹ מוֹמַעֲשֵׂיו שֶׁיִּבֹּא וְיִשְׂאֵל וְאִם נַפְשִׁי מִמָּאֲתָהּ מוֹמַעֲשֵׂי הַרְעִים אַף־עַל־פִּי־כֵן לְמַה אֶנְרַע לְהַקְרִיב קָרְבָּן ה', דִּהְיִינוּ לְהַתְקַרֵּב לָהּ יִתְבַּרְךָ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וְלִהְתַּפַּלֵּל וְכוּ' שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה קָרְבָּנוֹת, בִּי בּוֹדָא יֵשׁ לוֹ תַקְּוֹה גַּם־כֵּן לְהַתְקַרֵּב לָהּ יִתְבַּרְךָ. וְאִם בּוֹדָא יִמְצֵא לוֹ ה' יִתְבַּרְךָ תַקְּוֹן יוֹדֵיעַ לְהַצְדִּיק כְּמוֹ שֶׁהוֹדִיעַ לְמוֹשֶׁה תַקְּוֹן הַפֶּסַח שְׁנֵי שֶׁהוּא פְּלִיאָה נִשְׁבָּחָה, בִּי עֶקֶר זְמוֹן הַפֶּסַח הוּא רַק בְּשַׁעֲתָ יֵצִיאַת מִצְרַיִם שֶׁאֵין דִּלְגָה ה' יִתְבַּרְךָ עַל תַּקְּוֹן וּגְאֻלָּם. וְאִם עֶקֶר זְמוֹן הַקְּרִבַת הַפֶּסַח. וְעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא פֶּסַח לְשׁוֹן פְּסִיחָה וְדִלּוּג שֶׁדִּלּוּג עַל תַּקְּוֹן, בִּי הַאִיר עֲלֵיהֶם אִם הָאָרֶה נִפְלְאָה וְכוּ' ל, אֲבָל מִי שֶׁהָיָה טְמוֹא וְלֹא קָרַב אֶת הַפֶּסַח כְּמוֹעֲדוֹ אֵיךְ יִזְכֶּה לְהַקְרִיב פֶּסַח עוֹד, אֲבָל ה' יִתְבַּרְךָ בְּרַחֲמָיו גָּלָה הַסּוּד לְמוֹשֶׁה עַל־יְדֵי שֶׁאֵלֵת הַטְּמוּאִים דִּיקָא, וְהוֹדִיעַ לוֹ שֶׁהַטְּמוּאִים יִקְרִיבוּ פֶּסַח שְׁנֵי בְּאִיר בִּימֵי הַסַּפְּיָדָה. וְכֵּן הוֹרָה לָנוּ דְרַךְ הַתְּשׁוּבָה שֶׁאִין שׁוּם יוֹאֵשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, בִּי אַף־עַל־פִּי שֶׁעֲבַר זְמוֹן שֶׁל עֶקֶר הַתַּקְּוֹן וְאַנְהֵנוּ טְמוּאִים כְּמוֹעֲשֵׂינוּ עֲדָיו יֵשׁ תַּקְּוֹה אִפְלוּ שְׂלֵא בּוֹמֵנוּ, בִּי יֵשׁ תַּקְּוֹנִים נִפְלְאִים וְנִגְעָלִים מְאֹד שֶׁיִּכְוָלִים לְתַקְּוֹן אוֹתָנוּ גַם עִתָּהּ וּבְכָל יוֹם וְיוֹם. וּבְלִבְךָ שְׂלֵא נִיָּאֵשׁ עֲצָמֵנוּ מִצְּעָקָה וְתַפְּלָה לְשֹׂאֵל בְּכָל פַּעַם לְמַה נִּגְרַע לְהַקְרִיב אֶת קָרְבָּן ה' וְכוּ' ל:

וְדִין בְּנוֹת צְלָפְחָד (סג) שֶׁשֶּׂאֵלוּ חֶלֶק בְּאֶרֶץ זֶה בַּחֲנִינָה בְּנִיסָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁשֵּׁם צְרִיכִין לְקַיֵּם שֶׁלֹּשׁ מִצְוֹת

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הפרות ה

ארה חיים שמו

הנוכרות לעיל שפלאים בתמונת אלה שהם בחינת שלש דיונים הנ"ל של מקושש ומקלל ודין פסח שני כנ"ל:

זו וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא קט"ז) שפגות צלפחד שאלו

בחקמה: 'אם אין אנו חשוכים ורע תתיבם אמנו'. פי עקר סוד היבום נמשך מבחינת האבדות הנ"ל. פי זה שמת בלא בנים הוא

צריך תקון יותר שלא יהיה נאכד לגמרי, כמו שכתוב (דברים כה, ו): 'ולא יפחה שמו מישראל'. פי זה העולם הוא בחינת נקדה

התחתונה, בחינת (שעה סו, א) "והארץ הרים רגלי" המבוא בהתורה הנ"ל. והאדם בא לעולם כדי לקשר זה העולם שהוא בחינת

נקדה התחתונה לנקדה העליונה שזהו בחינת מציאת האבדות כנ"ל, ובשכיל זה צריך להניח אחריו בנים, פי אי אפשר

לגמור התקון הנה בדור אחד עליון צריכין להניח בנים בזה העולם, כדי שהם יגמרו זה התקון מדור לדור, כמו שכתוב (תהלים

קמ"ב, ד): "דור לדור ישבח מעשיו". 'מעשיו' דיקא שהם בחינת נקדה התחתונה שפולשת בעשיה גשמת שפגה

העולם העשיה. ועל ידי השבח שמשפחין את ה' יתברך שברא כל אלה, על ידי זה מעלין העשיה בחינת נקדה התחתונה

לנקדה העליונה שזהו בחינת כל עבודת התפלה ושרות ותשפחות שאומרים בכל יום. וזה צריכין בכל דור ודור, בחינת דור

לדור ישבח מעשיו' וכנ"ל. וזה בחינת (שם, י"ד): "מלכותך מלכות כל עלמים וממשלתך בכל דור ודור. סומך ה' לכל

הנופלים וכו". מלכות וממשלה זה בחינת נקדה התחתונה פדוע, הינו 'שה' יתברך ברחמיו ממושיך התגלות מלכותו וממשלתו בכל דור ודור והכל בשכיל

לסמך ולהעלות כל הנופלים והנדיחים והנאכדים שזהו בחינת מציאת האבדות הנופרות לעיל. שזהו בחינת סומך ה' לכל

הנופלים שנסמך לפסוק מלכותך מלכות כל עלמים וממשלתך בכל דור ודור. ושים

לבך היטב לכל דבור ודבור מדברינו איד הכל מבאר בפסוקים הנ"ל פי מלכותו יתברך מלכות כל עלמים, למעלה

למעלה, ולמטה למטה, וממשלתו בכל דור ודור, פי הוא מקנים כל דור ודור בשכיל הצדיקים שבדור שממשיכין

פחמתם הארת התשובה פעולם לסמך את כל הנופלים והרחוקים בחינת סומך ה' לכל הנופלים וכו' פי כל אלו הפסוקים

מקשרים למעלה שמספר מרב טובו וחסדו יתברך, כמו שכתוב, וברב טובך יביעו וכו'. חנון ורחום ה' וכו' טוב ה' לכל

וכו', יודוך ה' כל מעשיו וחסידוך וברוכה. פי העקר הם החסידים האמתיים שהם מודיעים אלקותו פעולם

ומקשרים כל הפדרגות התחתונות מאד לשרשם העליון, שזהו בחינת כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו להודיע

לכני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו לכל הנופלים וכו', שכל זה מקשר לפסוק וחסידוך וברוכה כמו שפרש רש"י שם, עין שם. ועליון מקבלים הבנים אתרו

הירשה שהם כל נחלתו ונחפציו שהיו לו בזה העולם, כי נחלתו ונחפציו שהיו לו בזה העולם הם חלקו שהיה לו בזה העולם העשייה שהוא בחינת נקדה המתחוננה שהיה צריך לקשר ולהעלות אלו הנחלות והנחפצים לנקדה העליונה. ועל-כן בשמט מקבלין בניו אחריו הירשה שהם חלקו ונחלתו בזה העולם, כי עתה צריכין שיהיה נעשה התקון על ידם. ועל-כן שאלו בנות צלפחד בחכמה, אם אין אנו חשוכות זרע ואין בנו בן לקבל הנחלה של אבינו לקשר נקדה המתחוננה בנקדה העליונה על-ידי זה. אם בן תתיבם אמנו שהיא בסוד תקון האבודות כנ"ל שששאין מניח זרע שיקבל נחלתו ויגמור תקון הנ"ל לקשר נקדה המתחוננה בנקדה העליונה צריכין תקון היבום כנ"ל. ועל-כן שאלו פהגן בחכמה גדולה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבא בתרא קט"ו). ועל-כן וכו' שנתגלגל זכות על ידם שנתגלה פרשת נחלות למושה על ידם: וזה שנסמך עגן הסמלקות מושה לפרשה זאת וכמו שפרש רש"י שסבר שהתר הגדר מאחר שצוה לו ה' ותברך להנחיל וכו'. אמר לו הקדוש-ברוך-הוא, גזרתי במקומה עומדת, הינו כנ"ל. שמהחר שראה שנתגלו לו כל אלו הארבע הלכות הנזכרות לעיל עד שנתגלה לו גם דין בנות צלפחד שהוא ההלכה האחרונה מארבע הלכות הנזכרות לעיל. שזאת ההלכה היא בחינת פניסה לארץ-ישראל, על-כן סבר שהתר הגדר שייכנס גם-כן

לארץ-ישראל ויקים שם כל השלש מצוות הנזכרות לעיל וימשיך בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל כדי לתקן כל ישראל לצנח. והשיב לו ה' ותברך גזרתי במקומה עומדת, כי אף-על-פי שנתגלו לו אלו ההלכות על-ידי שאלות הנזכרות לעיל, אף-על-פי-כן עדן אי אפשר להמשיך ולהאיר בשלמות אלו ההלכות בעולם, שהם בחינת בן ברצוא בן בשוב וכו', בחינת אם אפק שמים שם אתה ואציעה שאל הגד וכו', לקרב כל הרוחקים וכל הנופלים שבעולם לה' ותברך, כל זה אי אפשר להמשיך תכף בשלמות. ועל-כן ההכרח שלא יכנס לארץ ויסתלק במדבר עם אותו הדור ויסמך את יהושע במקומו, כמו שכתוב שם בפ"שה (במדבר כ"ו): "קח לך את יהושע וכו'". כי יהושע הוא בחינת נקדה המתחוננה ומושה הוא נקדה העליונה ומחמת רבוי הפגמים אי אפשר שתאיר הנקדה העליונה בעצמה ומכרח הצדיק להסתלק להשאיר אחריו בחינת יהושע שהוא בחינת התמלך, בחינת נקדה המתחוננה, וכל הרוחקים והקרובים העולים והיורדים צריכים לקבל בחינת דרכי התשובה שהם בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל, על-ידי בחינת יהושע דיקא. והכל בכחו של נקדה העליונה שהוא בחינת משה שנסמלק למעלה למעלה ונכלל בתכלית נקדה העליונה דלית מ'חשבה תפיסא תמן כלל. ומשם מאיר לאחר הסמלקותו דיקא על-ידי תלמידיו שהם בחינת יהושע בחינת נקדה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים

ילכו בלם בדרבי התשובה וישבו לה' ותברך וילכו בחקותיו לנצח, אמן ואמן:

יח וזה בחינת כל מעשה מרובה, כי הצדיקים הן מרפבתו של מקום

(רש"י בראשית יז, כב), וכן כל אחד מישראל כפי תקון תשובתו בן זוכה להשלים בחינת

המרובה כי "עמד בלם צדיקים וכו'" (שע"ה כ, כא), כי עקר שלמות המרובה הוא

בחינת אדם היושב על הפסא, בחינת (תקופא א, טו): "ועל הפסא דמות כמראה

אדם עליו מלמעלה", שזהו תכלית בחינת העליונה של המרובה, כמבאר שם בקשר

המרובה שבחוקאל שמשפר שם כל סדר המרובה מופעה למעלה שהאופנים

נושאים החיות, ועל החיות רקיע וכו'. ועל הרקיע כמראה אבן ספיר דמות פס"א ועל

הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. נמצא שבחינת העליונה היא בחינת אדם.

הינו כלל התורה הקדושה הנ"ל שכלה בלולה בתמונת אלה שעל ידי זה נעשה

אדם לשבת על הפסא, כמבאר שם בפירוש בהתורה הנ"ל שמיא שם מקראות הלאו עין שם.

ועל-כן ראה תחלה רוח סערה וענן גדול ואש מתלכחת וכו', ומתוכה פעין החשמל, זה

בחינת הנ"ל, בחינת בני ברצוא בני בשוב, בחינת על ונפיק, דהינו שאי

אפשר לאיש הישראלי שזכה להכלל בכלל הצדיקים שהם בחינת מרפבתו של

מקום כי אם בשעובר תחלה דרך רוח סערה וענן גדול וכו' שהם בחינת כלל

התחתונה. כי אז דקא הוא מאיר לעולם פלו כבודו בתכלית דיוקא התחתונה

לסמוך את כל הנפלים ולמצא ולהגביה את כל האברות שבעולם לקרב בלם לה'

ותברך, כי בקיאות בהלכה הנ"ל צריכין להמשיך בכל דור ודור עד שיבוא משיח

צדקנו שאז יהיה הלכה ברורה, כי אז התברר בקיאות בהלכה הזאת בתכלית

השלמות ועל-כן אז באמת ישובו הכל לה' ותברך, כי באמת בודאי גם כשיבוא

משיח עדין יהיה יצר הרע בעולם ויהיה להאדם בחירה כי אם לא בן לא יוכל

לתקן העולם, כי בשאין יצר הרע ואין בחירה הרי הוא כמת שנשחטק מן העולם

שאין מועיל לו תקון התשובה, כי היום לעשותם כתיב (דברים י, יא: עריבן כב.), אבל

באמת גם כשיבוא משיח יהיה בחירה. אבל משיח ימשיך בקיאות בהלכה הנ"ל

בהתגלות נפלא ויבשכל נפלא ואמת כזה שעל-ידי זה יחזרו בלם לה' ותברך אפלו

הרחוקים מאד מאד, כמו שכתוב (תקופא א, טו) "ועשיתי את אשר בחקי תלכו

והסירותי לב האבן וכו'". ומו שמישים לב להבין היטב פרוש המלות בפשיטות של

זה הפסוק יבין דברינו היטב. כי דקדק לומר ועשיתי את אשר בחקי תלכו.

ועשיתי את' דקא שגעשה דבר כזה שעל-ידי זה 'בחקי תלכו', שזהו הפרוש

הפשוט של ועשיתי את אשר בחקי תלכו, הינו כנ"ל. שעל-ידי בקיאות בהלכה הנ"ל

שיתגלה אז בתכלית השלמות, על-ידי זה

הקלפות וסמרא אחרא, שזוהו בחינת
 ונפיק שבהכרח שיעבר עליו מה שיעבר,
 דהינו מניעות ותאוות וכו' ותרפות
 וכו' וזנות הרבה מהמתנגדים שכל זה
 נמשך מהקלפות הנזכרות לעיל שהם
 בחינת רוח סערה וענן גדול וכו'.
 וכשמתחזק נגד כל זה בבחינת בקי בעיל
 בקי בנפיק או דיקא זוכה להשיג בחינת
 המרפקה, דהינו שידיה נכלל בבחינת
 מרפקתו של מקום. ועל-כן עקר התחלת
 קדשת המרפקה הוא מבחינת חשמל.
 'חשמל' דיקא, זה בחינת חש - מל, הינו
 בחינת השתיקה ששוחקין להמחררהו
 והמבישו וסובלין שפכות דמים בנ"ל.
 שעל-ידי זה נכנע הדם שבחלל השמאלי
 שזה בחינת מל שהיא בחינת מצות מילה,
 שהיא הכנעת הדמים עכורים, שזוהו
 בחינת יציאת מצרים שהיה לתמן הדמים
 בנ"ל שנקאמר שם, ואמר לך ברמוד חיי
 ברמוד חיי - בדם פסח ודם מילה, כמובא
 בפגות שם, ובמבאר מזה בדברי אדוננו
 מורנו ורבינו ז"ל (בסיון עב) על מאמר רבותינו
 זכרונם לברכה (שבת פח): "תגעלבים ואינם
 עולבים שומעים חרפתם ואינם מושיבים
 וכו'" עין שם. מבאר שם שעל-ידי זה
 ששוחקין למחררהו נתתמן בחינת
 חשמ"ל, עין שם. ועל-כן עקר השגת
 המרפקה על-ידי בחינת חשמ"ל, כמובן
 בדברי רבותינו זכרונם לברכה (עין תגיית ט).

בחינת מה ששוחקין להמחררה והמבישו
 וכו' ל. וזה בחינת ארבע חיות המרפקה
 שהם נושאי הכפא שהם, אר"י שו"ר
 גש"ר אד"ם. ועקר שלמות כלם הוא
 בחינת אדם, כי אדם שליט על בלדו. וגם
 בהשלה חיות שהם ארה שור גשר היה
 גם-כן בכל אחד ואחד פני אדם, כמו
 שכתוב שם בפרשה. וגם בהאופנים היו
 ארבעה פנים, כמו שכתוב (הקפאל א, ו):
 "וארבעה פנים להם" וכמו שפרש רש"י
 שם. נמצא, שגם בהאופנים היה פני אדם,
 כי העקר הוא להשלים בחינת אדם.

כי יש כמה בחינות אדם כמו שאיתא
 בזהר הקדוש, אית אדם ואית אדם,
 ובדאי העקר הוא מי שזוכה להכלל
 באדם העליון שהוא בחינת אדם היושב
 על הכפא. וזה בנדאי אין זוכה כי אם
 הצדיק הגדול במעלה מאד שזכה לעשות
 תשובה על תשובה פעמים רבים אין
 מספר. ועל-ידי כל תשובה ותשובה זכה
 להשלים בחינת אדם בנ"ל. ועלה ממעלה
 למעלה, מתשובה לתשובה שעל-ידי זה
 עלה לבחינת אדם הנבנה יותר, מאופן
 לחיה ומחיה לכפא וכו' עד שעלה
 לבחינת אדם היושב על הכפא. והוא
 בחינת תכלית נקדה העליונה. והכל
 צריכין להתקשר אליו. וכל אחד מפל
 מקום שהוא יכול להתקשר אליו. ועל-ידי
 זה יהיה נכלל גם-כן בבחינת אדם, כי
 נקדה העליונה יכולה לתמן הכל וכו' ל. כי
 יכול להעלות מבחינת רוח סערה וענן

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שיט

גדול וכו'. מפל הקלפות הממאות ומקלפת גנה עד שיקבל אותו בבחינת אדם עד שיהיה נכלל בבחינת אדם העליון הנ"ל. שזה עקר התכלית והסוף של איש הישראלי שצריך להגיע לשם, אבל צריכין לסבל ביונות ושפיכות דמים הרבה מעצמו ומאחרים וכו' וכו'. קדם שזוכין לזה. ועקר הוא חזק הלב שיהיה חזק בלב ודעתו מאד לאחזו עצמו בנקדת האמת אפלו אם יעבר עליו מה. שזהו בחינת והחיות רצוא ושוב הנאמר במעשה מרפכה, הינו בחינת כפי ברצוא כפי בשוב כפי בעל כפי בנפיק וכו"ל:

יט וזהו בחינת ארבעה דגלים של ישראל שהלכו במדרג סביב לאהל מועד (במדבר ב) שאנו קוראים פרשיות אלו סמוך לשבועות שהוא קבלת התורה שאז מפטירין במרפכה של יחזקאל, פי הכל אחד, פי קבלת התורה הוא בחינת השגת מעשה מרפכה, פי על ידי התורה זוכין להיות מרפכתו של מקום, פי התורה בחינת אדם, כמו שכתוב (שם יט, ט): "זאת התורה אדם", שזהו בחינת שלמות המרפכה כנ"ל, פי עקר קבלת התורה היתה על ידי האהל מועד ששם קבל משה התורה ומסרה ליהושע, שזהו בחינת כלליות וקשר נקדה העליונה עם נקדה התחתונה על ידי הוא"ו שעל ידי זה נשלם בחינת אלף שעל ידי זה נעשה בחינת אדם שכל זה נעשה על ידי בחינת משה ויהושע ואהל מועד כנ"ל. ועל כן

סביב לאהל מועד הלכו הארבעה דגלים שהם בחינת ארבע חיות נושאי הכפא כידוע שזהו בחינת (שיר השירים ג, ט): "הנה מפתו של שלממה" שהוא המושבן והארזון "ששים גבורים סביב לה וכו'", שהם ששים רבוא ישראל שהיו בארבעה מחנות הדגלים וכמו שפרש רש"י שם. וזהו (שם, ט): "כלם אחיזו חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות". הינו שכל אחד מישראל שרוצה להכלל בששים רבוא נפשות ישראל שסביב המושבן לקבל התורה. על ידי בחינת משה ויהושע ואהל מועד, צריך כל אחד שיהיה אחוז חרב ויהיה מלמד מלחמה, הינו בחינת בקיאות הנ"ל בחינת כפי בעל כפי בנפיק, פי הוא מלחמה גדולה והוא למוד גדול ועמוק מאד וצריך לשמש תלמידי חכמים אמתיים הרבה עד שיהיה בכלל מלמד מלחמה הזאת. וזהו, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות. שכל אחד חגור חרב וחזק בדעתו מאד מאד שיהיה איד שיהיה יחזק את עצמו בהאמת וילחם מלחמת ה'. וזהו 'מפחד בלילות', הינו בחינת נפיק, בחינת חשכת לילה שמתגבר בכל פעם על כל אחד ואחד. פי לילה בחינת נקדה התחתונה, בחינת לבנה שנהו בחינת נפיק ששם עקר המלחמה. על כן צריכין להיות מלמדי מלחמה זאת, פי צריכין בקיאות גדול מאד בהלכה זאת.

ועל כן היו צריכים כל ששים רבוא ישראל שילכו סביב לאהל

מועד לקבל משם הלכות התורה ועקר הלכות של התורה הם בחינת פקי בהלכה הנ"ל שעל ידי זה זוכין לילך בדרך התשובה ולקיים את כל דברי התורה, כי לא המדרש הוא העקר כי אם המעשה ולקביאות בהלכה הזאת של עיל ונפיק הנ"ל צריכין כל התורה בלה וכל ההלכות והדינים הפרטים שיש בכל מצוה ומצוה, כי הפעל דבר מתגבר מאד מאד בכל יום ויום בכמה וכמה תחבולות בלי שעה. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסח ב:), וצריכין כל מיני מטעמים של התורה הקדושה להחיות את הנפשות החלושות שהם בבחינת ונפיק שיצאו משלמות הקדושה. וכל אחד יצא ונתנה למקום שנתנה עד שקשה לו מאד מאד לחזר משם, כמו שכתוב (תהלים קטו, עט): "תעיתי בשה אבר וכו'". וצריכין לחזק ולהשיבו ולהחיותו בכל מיני מטעמים של התורה הקדושה. כי לענין התחזקות הנ"ל שהוא בחינת פקי בהלכה הנ"ל צריכין לזה כל הלכות התורה, כי לפעמים מחיין את עצמו בהלכה זאת ופעמים בהלכה זאת. כי כל מצוה ומצוה של התורה הקדושה הם מחיין ומחזקין את הנפש שלא הפל יותר. וכן כל דין והלכה פרטית של כל מצוה יש לה פח פרטי להחיות הנפש, כמו שכתוב (משלי ה, ט): "כי היא תיך וכו'". וכתוב (תהלים קטו, צב): "לולא תורתך שעשעני או אברתי בעניי". וזה בחינת מעלת למוד הפוסקים שהם הלכות פסוקות, כי הכל בשביל בקיאות בהלכה הנ"ל, כי על ידי

למוד הלכות פסוקות מבררין הטוב מהרע (שחז"ק הר"ן סימן כט), ואין פח להרע להפיל את האדם וזוכין לשאר קנים על עמודי וכן צריכין ללמוד הרבה ספרי אמת המדברים מירכי עבודת ה' ולהיות פקי בהם היטב היטב, כי פלם צריכים מאד לבקיאות בהלכה הנ"ל, כי "ארפה מארץ מדה ורחקה מני ים" (איוב יא, טו). כי זה עקר שלמות ותכלית של כל הלכות התורה, כי לא המדרש עקר וכו'". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות יז, א): "שלא יהא אדם קורא ושונה ובעט באביו ורבו וכו'". ועל כן הלכו כל ישראל סביבות המשכן כי כלל ישראל הם בחינת הלכות של התורה, כי כל אחד מ ישראל יש לו אות והלק בתורה. ועל כן על דם דיקא נמשכו כל ההלכות של התורה והעקר שהיו בקיאים בהלכה הנ"ל שהיא בחינת עיל ונפיק, בחינת מלמדי מלחמה וכו':

כ ועל כן צוה ה' ותברך לספר אותם וכל אחד נקרא יוצא צבא, כמו שכתוב בכל מספר של כל שבט (פסוק א): "במספר שמות כל יצא צבא". כי כל אחד צריך להיות בכלל יוצא צבא, יוצאי צבא דיקא, הינו בשהוא בבחינת ונפיק או צריך להיות מלמד מלחמה היטב וכו'". וזה בחינת המספר שצוה למנות אותם אחר העגל, כמו שפרש רש"י שם, בשהמאז בעגל מנאם. כי כל אלה תקוני המשכן, ומחנה הדגלים, ומספר בני ישראל, הכל צוה ה' ותברך אחר מעשה העגל שחמאו ישראל מאד ואז התניעו

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שכא

משה מאד עד שזכה במ"ם יום האחרונים להמשיך דרך התשובה בעולם שהם מאלול ועד יום הכפורים שהם בחינת סוד פגזות אלול שהם תקון הברית, שהם בחינת "הזנות בים דרך" (ישעיה נג, טו), שהם בחינת דרך התשובה בחינת שתי פעמים בקי כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, ואז כשהמשיך דרך התשובה הנ"ל בעולם, אז צוהו ה' והפרד על מעשה המשכן ומספר בני ישראל ומחנה הדגלים סביב לאהל מועד, כי כל זה הוא בחינת דרכי התשובה הנ"ל שעקרו בחינת הבקאות בהלכה הנ"ל שנמשך על-ידי המשכן שהוא האהל מועד שדרך שם מאור בחינת משה ליהושע נקדה העליונה בנקדה התחתונה, שעל-ידי זה נמשך בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל. עד שיכולה נקדה העליונה להאיר בתכלית דיוקא התחתונה עד קצה האחרון להאיר גם בהם התחזקות שהיו כלם בכלל מלמדי מלחמה עד שיחזקו עצמן לנצח עד שהיו כלם בכלל ששים גבורים סביב לה שהם בחינת ששים רבוא אזהרות התורה. (והבן הדברים היטב אידך מקשר הכל היטב על-פי התורה הנ"ל).

ועל-כן צוה למנותם. ולבאר תמוה הלא מבאר בתורה שהמגן הוא סגנה, כמו שכתוב (שמות ל, טו): "ולא יהיה בהם נגף" בבני ישראל "בפקד אותם", וכמו שפרש רש"י שם. והצדק

לתקן על-ידי השקלים. וכאז בלי האי לא לכתב לא הא ולא ואו (פסחים ה), לא ימנה אותם ולא יצטרף תקון השקלים. אך באמת בודאי ישראל הם למעלה מהמספר ואין ראוי למנותם, כמו שכתוב (בראשית י, טו): "אשר אם יוכל איש למנות בעגל הכרח למנותם, כי כל החטאים הם בחינות אבדות, כי על ידם אובדים מה שאובדים בחינת "תאות רשעים תאבד" (תהלים קכ, א), ובמקום ששולט אבדה צריכים מגן ומספר, כי זה בחינת השמירה שמבטיחין הדררים במגן ובמספר ושומרים אותם שלא יהיה נפקד ונחסר אחד מהם. ועל-כן לעתיד כשיעשו ישראל רצונו של מקום בתכלית השלמות ויהיו נמצאין כל האבדות, כמו שכתוב (ישעיה סו, ט): "ובאו האבדים וכו'", ולא ישלע עוד שום אבדה והגן בהם כלל. בודאי לא יהיה להם מגן ויקים אשר אם יוכל איש למנות וכו'. אבל אחר החטא שבבך שלטה בהם בחינת האבדה הנ"ל, על-כן המספר הוא תקון גדול, כי המספר הוא בחינת תקון האבדה, אבל מאחר שיש מספר שהוא בשביל תקון האבדה בודאי יש כמה וכמה שאורכים לאבד ולהזיק והם מתגרים מאד במספר, כי המספר הוא רק במקום שיש להם אחיזה וכו"ל. כי במקום שאין להם אחיזה שם אין מספר כלל וכו"ל. ועל-כן מאחר שיש להם אחיזה על-ידין הם מתגרים מאד בהמספר לקלקל חס ושלום, על-כן צוה

לד

בנ"ל. כי עכשיו בעונותינו הרבים אין לנו משכן ולא בית המקדש ולא מחנה הדגלים וישראל מפורים ומפורדים בגולה ואין לנו חיות כי אם על-ידי התורה שעל-ידי שאנו קורין פְּרָשִׁיּוֹת אלו בתורה קדם שבועות, על-ידי זה אנו ממשיכין עלינו קדֵשׁ ששים רבוא נפשות ישראל שהיו בלם יוצאי צבא בחינת מלמדי מלחמה שהלכו בלם במחנה הדגלים סביב למשכן בבחינת מעשה מרִבְּבָה כמוכא שעל-ידי זה אנו ממשיכין עלינו קדֵשׁתֶם שְׁנֹפֶה גסֶפֶן להפיל בתוכם עד שְׁנֹפֶה לבחינת קבלת התורה בשבועות. והעקר להיות כפי בהלכה הנ"ל, שהיו עקר בחינת קבלת התורה שְׁנֹפֶה לְדַרְבֵי החִשְׁבָּה פְּאֻמֹת לְקִיּוֹם מַעֲשֵׂה אֵת כֵּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הוּא וְכַנ"ל.

וזהו בחינת (שיר השירים ו, א): "שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי רְשׁוּ"י שֶׁהוּא מֵה שְׁהָאֻמוֹת הָעוֹלָם וְהַסְטֵרָא אַחְרָא מְסִיתִין אֵת יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹב אֲלֵיהֶם חֵם וְשְׁלוֹם. וישראל משיבין להם: "מֵה תַחֲזוּ בַשּׁוֹלְמִית בְּמַחֲלַת הַמַּחְנֵים", דְּהִינוּ מַחְנֵה הַדְּגָלִים, הִינוּ מֵאַחַר שֶׁבָּרַר זְכִינוּ לְקַדְשֵׁת מַחְנֵה הַדְּגָלִים שֶׁעַל-יְדֵי זֶה קָבְלָנוּ וְהַמְשַׁכְנוּ עֲלֵינוּ בְּחִינַת בְּקִיאוֹת בְּהֻלְכָה הַנ"ל לְחֻזֵק עֲצָמֵנו כְּכֹל הַנְּפִילוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁבְּעוֹלָם שׁוֹב לֹא תוֹכְלוּ לְהַסִּית וּלְהַדִּיחַ אוֹתָנוּ מֵעַבְדוֹתָי וְיִתְבָּרַךְ בְּשׁוֹם אִפְּן בְּעוֹלָם וְכַנ"ל, כִּי עַקֵּר הָאוֹתָרָה עַל סֵדֶר מַחְנֵה הַדְּגָלִים הוּא: "וְחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל מַחְנֵהוּ וְאִישׁ עַל דְּגָלוֹ וְכוּ'" (פסוק א, ב).

ה' יתברך על השקלים לנרבת המשכן וקרננות שעל-ידי זה מעלין מכהמה לאדם, ומקשרין כל בחינת נקדות המתחנות לנקדות העליונות שהיו שלמות כל הקרננות שהיו במשכן ובית המקדש שעל שם זה נקרא קרנן שמקרב ומעלה כל דבר לשרשו לבחינת נקדה העליונה עד שנקלל הכל בבחינת אדם, בבחינת (נדרים א, ב): "אדם כי יקריב מקם קרנן וכו' מן הבהמה מן הנקרא ומן הצאן תקריבו את קרבנכם", שעלה מכהמה מקרב וצאן לבחינת קרבנכם דיקא, דהינו קרנן שלכם שאתם בני-אדם, דהינו שעלה הבהמה בבחינת אדם שהיו עקר בחינת קרנן, כמוכן בפנות. שצריכין בקרנן להעלות הדומם לצומח והצומח לחי וחי למדבר שהוא האדם וכו"ל. שעל-ידי זה מוצאין כל האברות שהם בחינת כפרת כל התמאים שהיו על-ידי הקרננות וכו"ל:

על-כן על-ידי השקלים שבאו בשביל כל זה, על-ידי זה נתחפן המספר שלא יתגרו בו האורכים לגרם אברות חם ושלום, כמו שכתוב, ולא יהיה בהם נגף וכו'. כי השקלים בשביל המשכן וקרננות מתקנים כל זה וכו"ל. ועלין קורין פְּרָשִׁיּוֹת אלו של מספר בני ישראל ומחנה הדגלים קדם שבועות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראש השנה ה): 'מנו ועצרו'. כי עקר קבלת התורה שהם כלל כל ההלכות שהם בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל הוא על-ידי זה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים

שכו

תכלית שלמות המרפכה, שהוא בחינת מחנה הדגלים סביב המשכן וכנ"ל:

כא וזה בחינת הארבע חיות שבמרפכה שהם בחינת תקוני התפלה

שדומה לקרבנות, הינו בחינת תקון המחשבות שעל ידי זה עקר תקון התפלה כשזוכין להתגבר לסלק המחשבות רעות שהם בחינת חיות רעות ולחשוב מחשבות טובות, דהינו לבנו לבו היטב לדברי התפלה שזהו בחינת חיות טהורות, כמו שכתוב בתקוני זהר תקון חד ועשרין בסופו, עין שם. מבאר שם היטב ששלוש תפלות שביום הם כנגד ארית שור גשר וכי' ואדם הוא רביעאה דמקבל קרבנא דאיהו מחשבה דקריב ומיוחד בלא וכי'.

וכל קרבניו אליו רמזין בגופא דבר נש. מחא ולבא וראיה אגון ארית, שור, גשר. קטרוגא דילהון, בלב, חמור, גץ. טחול, מרה, וכבר, וכי', מחשבה, דא אדם, אית מחשבה טבא דחיון טבין ואית מחשבה בישא דחיון בישינ וכי'. וכל זה הוא בחינת תקון התשובה פי עקר התשובה על ידי תפלה כמו שכתוב (דחשע ד, ט): "קחו עיניכם דברים ושבו אל ה'". וכתוב (דקפה לא ח): "בבכי יבואו ובתחנונים אובלים". כי שלש חיות טובות הנזכרות לעיל שהם ארית שור גשר זה בחינת שלש בחינות של האלף ה"ל שהם נקדה המתחונה ונקדה העליונה והוא פנ"ל. פי שלש חיות הנזכרות לעיל הם בחינת מוח לב ראיה פנ"ל שהם שלש בחינות הנזכרות לעיל,

וכתוב (שם ב, ב): "איש על דגלו באחת לבית אבתם יחנו בני ישראל מנגד סביב לאהל מועד יחנו". וכן שבח הפסוק אותם אחר כך על זה, כמו שכתוב (שם טו): "פן חנו לדגליהם וכן נסעו וכי'". הינו שהעקר שכל אחד צריך לזהר לעמוד על מקומו ולא יהרס את הגבול לכנס לגבול חברו שכל זה בכלל בקיאות בהלכה הנ"ל שלא יהרס את הגבול. וזה בחינת גדל האזהרה כמה פעמים קדם מתן תורה: "פן יהרסו אל ה' לראות" (שמות יב כא). כי צריכין להיות בקי ברצוא בקי בשוב. וכל אחד ואחד יש לו בחינת רצוא ושוב לפי בחינתו ולפי הזמן, כי אפלו בבחינת רצוא יש בחינת רצוא ושוב. וכן אפלו בבחינת ונפיק יש בחינת רצוא ושוב. וכן כל אחד נגד חברו, כי בחינת רצוא של זה הוא בחינת ושוב נגד חברו הגדול ממנו. וצריך כל אחד להיות בקי בהלכה לכלי להרס את הגבול. וכפרט שלא יזיה רודף אחר הכבוד לכנס בגבול חברו בגשמיות. ועל פן הזהירים, איש על מחנהו ואיש על דגלו מנגד סביב לאהל מועד יחנו, פי כלם צריכין להיות נכונים איש על מחנהו וכי'. סביב לאהל מועד שהוא בחינת וא"ו הנ"ל שצריך שם מקבלים מנקדה העליונה לנקדה המתחונה לכל המקום אשר הוא שם לפי מקומו ושעתו שכל זה הוא בחינת בקיאות בהלכה הנ"ל שעל ידי זה זוכה כל אחד לילך בדרכי התשובה שעל ידי זה נעשה בחינת אדם שהוא

העליונה. כי הוא בחינת אדם היושב על הפסא שהוא בחינת נקדה העליונה. וזה בחינת מצות בניית ארץ-ישראל בעצמו. כי שלש נקודות הנזכרות לעיל הם בחינת שלש מצוות שנצטוו ישראל בבניסתן לארץ-ישראל פנ"ל. ובחינת אדם הנעשה על-ידי שלש בחינות הנזכרות לעיל שהוא למעלה מכלם זה בחינת בניית ארץ-ישראל בעצמו שישם עקר בחינת שלמות אדם, כי ארץ-ישראל בבחינת קומת אדם שזהו בחינת כל גבולי ארץ-ישראל שהם בבחינת קומת אדם דקנ"שה פמוכא. ועל-כן שם הבית-המקדש ומקריבין שם כל הקרבתות שעל-ידי זה עקר שלמות בחינת אדם פנ"ל. ושם עקר הארת התורה בשלמות, כמו שכתוב, כי יפלא וכו' וקמת ועלית וכו'. כי התורה בחינת אדם, כמו שכתוב, זאת התורה אדם וכו"ל. ואילו הארבעה בחינות הם בחינת הארבעה חיות הנזכרות לעיל פנ"ל, כי מתחלה נעשה על-ידי תשובתו בבחינת הנ"ל בחינת תפון הארבע חיות שפפרקבה שהם גס"פ בבחינת אדם פנ"ל. ואחר כך בשעולה מופעלה למעלה ועושה תשובה על תשובה זוכה לבחינת אדם העליון פנ"ל:

כב וזה בחינת סדר קד"שה: 'קדוש קדוש קדוש' קדוש' זה בחינת שלש נקודות הנ"ל. כמו שפרש בתרגום (שע"ה ג, ט): 'קדיש בשמי מרומא עלאה' וכו', זה בחינת נקדה העליונה. 'קדיש על ארעא עובר גבורתה', זה בחינת נקדה התחתונה

כי המוח הוא הדעת שהוא בחינת נקדה העליונה. והלב שם הדמים שמהם כל התאוות שצריכין להכניע אותם פשרוצין לשוב בתשובה שזהו בחינת נקדה התחתונה להכניע הדם וכו' פנ"ל. והראה היא רוח שבכנפי ראה שהוא בחינת וא"ו, כי וא"ו בחינת רוח פדוע שהיא בחינת נשר בחינת שמים, כמו שכתוב (מש"ל ב, ה): "בנשר יעוף השמים". וכמו שכתוב (שם ל, ט): "דרך הנשר בשמים" שכל זה בחינת ו שבתוך האלף פנ"ל. ובשמתקנין האלף נעשה בחינת אדם שזהו בחינת פני אדם שבתחתון שהוא למעלה מן הכל, כי כבר מבאר שבכל בחינה יש בחינת אדם. ועל-כן גם בבחינת החיות בעצמן נתחפן בחינת אדם. ואחר כך בשעושי תשובה על תשובה וכו' זוכין לבחינת אדם העליון הנ"ל פנ"ל:

כי מוכן בהתורה הנ"ל שבתחתון אדם הוא בחינה רביעית שהיא למעלה משלש בחינות הנ"ל שעל ידם נעשה האלף הנ"ל שעל-ידי זה נעשה אדם. כי השלש בחינות הנ"ל הם בחינת נקדה התחתונה שהיא בחינת והארץ הדם רגלי, ותקוע שעל ראשי החיות שהוא בחינת הנ"ו. ונקדה העליונה היא בחינת פסא דמתפסאי, שהיא בחינת וממעל לרקיע וכו', כמראה אבן ספיר דמות פסא. ועל-ידי אלו השלש בחינות נעשה אדם, הינו בחינת אדם היושב על הפסא. נמצא שבחינת אדם בעצמו למעלה מכל השלש נקודות הנזכרות לעיל אפלו מנקדה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שכה

בחנינת 'והארץ הרים רגלי'. 'קדיש לעולם ולעלמי עלמאי', זה בחנינת התקשרות וקבליות נקדה התחנתונה בנקדה העליונה שזה העקר 'שעלידי זה ה' ותפרד מתגדל ומתקדש לעולם ועד שזה עקר תכלית הבריאה פנ"ל. וזה מלא כל הארץ כבוד, זה בחנינת הכבוד שששם על-ידי התשובה, כי לית כבוד בלא פה שהוא בחנינת תשובה על-ידי כל הבחינות הנפרות לעיל כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה 'ותשאני רוח ואשמע וכו'. ברוך כבוד ה' ממקומו. זה בחנינת כבוד העליון יותר בחנינת כבוד עולם הפא. פי על-ידי תשובה בשלמות, דהינו תשובה על תשובה וזכין לכבוד את ה' ותפרד בשמי בחינות כבוד שהוא בחינות (סנהדרין כג):

"כאלו כבודו לה' ותפרד בשני עולמות" שהם כבוד עולם הזה וכבוד עולם הפא, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. ושני בחינות כבוד הנפרות לעיל. הם מלא כל הארץ כבוד, זה בחנינת כבוד עולם הזה. וברוך כבוד ה' ממקומו. זה בחנינת כבוד העליון, בחנינת כבוד עולם הפא שהוא עקר בחינת כבוד אלקים הסתר דבר שאי אפשר להשיגו כלל. שעל זה נאמר איה מקום כבודו, שזהו בחינת ברוך כבוד ה' ממקומו פמוכן למשכיל. ואו נכלל בחינת כבוד מלכים בבחינת כבוד אלקים, פי כבאר שם בתחלת התורה שצריכין לברח מן הכבוד. ואו דיקא זכין לבחינת כבוד אלקים וכו' עני שם. הינו שהכבוד מלכים נכלל בבחינת כבוד אלקים, פי בודאי כל

הכבוד שיש לאיזה אדם שבעולם הוא בחינת כבוד מלכים שהוא כבוד עולם הזה שהוא בחינת נקדה התחנתונה בחינת מלכות, אבל כל זמן שאינו מקשר ומעלה זה הכבוד מלכים לשרשו לבחינת כבוד אלקים הסתר דבר. שאינו מקשר נקדה התחנתונה בנקדה העליונה על-ידי התשובה או נאמר עליו כבוד מלכים חקר דבר שהכל חוקרין על כבודו וכו' כמו שמבאר שם, אבל בשעושה תשובה על תשובה בשלמות עד שזוכה לכבוד אלקים, או מקשר כבוד מלכים בכבוד אלקים, פי מקשר כבוד העולם הזה בכבוד העולם הפא, פי אינו מקבל הכבוד בשכיל עולם הזה כלל רק בשכיל ה' ותפרד לכו כדי לכבוד ה' ותפרד בשני עולמות. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת 5): כשאמר שלמה ויבא מלך הכבוד" (תהלים כד, ו) רהמי תרעי לבלעה ואמרו: "מי הוא זה מלך הכבוד" ופרש רש"י שסברו שאמר 'מלך הכבוד' על עצמו. בין שאמר: "ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה" נחו וכו'. הינו פנ"ל שסברו שחם ושלום, הוא חולק הכבוד לעצמו ואין פנתו בשכיל ה' ותפרד, ועל-כן שאלו מיד, מי זה מלך הכבוד, פי משחולק הכבוד לעצמו שזה בחינת כבוד מלכים לכו, בודאי הכל שואלים מי זה מלך הכבוד כמבאר בתחלת התורה הנ"ל. אבל כשאמר ה' צבאות הוא מלך, דהינו שבחינת מלך הכבוד, בחינת כבוד מלכים, בחינת כבוד העולם הזה הוא בשכיל ה'

צבאות לבדו בשביל כבוד אלקים או נחו ולא יכלו לשאל ולחקר עוד כלל, כי על זה נאמר, כבוד אלקים הסתר דבר. וכל זה הוא בחינת שבועות שאז נשלם כבוד ה' עלידי התורה שקבלנו, כי "אין כבוד אלא תורה" (אבות ג, ד), וכמו שכתוב (שמות טו, ט): "וכבוד ה' פאש אכלת". ועל-כן שבועות בחינת מלכות, בחינת (שמואל א, ט) "זה יעצר בעמי", בחינת מלכות דוד שעל-כן קורין רות בשבועות שמדבר מהלילת דוד עלידי בעו ורות. כי עקר זה השלמות אין זוכה כי אם דוד-מישיח שזכה לקבל המלכות בשלמות עלידי שהיה ענו באמת, כמו שכתוב (תהלים כב, ז): "ואנכי תולעת ולא איש", ולא קבל כבוד המלכות בשביל עצמו כלל. כי עקר שלמות התשובה זכה דוד כמו שאמר רבותינו וכוונם לברכה שעקר התשובה עלידי דוד, כמו שאמר (עבודה זרה ד): "לא היה דוד ראוי לאותו מעשה וכו' אלא כדי להורות תשובה". ועל-כן אמר דוד כמה פעמים (תהלים טז, טז): "כל היום בלמתי נגדי וכו'". ואני בחרש לא אשמע וכו'" (שם לה, ד). "נאלמתי דומיה החשיתי וכו'" (שם לט, ג). "נאלמתי לא אפתח פי וכו'" (שם ססו, ט). "דום לה" והתחולל לו וכו'" (שם לו, ו) וכן הרבה בספר תהלים, כי עקר התשובה עלידי הדמיונה והשתוקה שעלידי זה זוכין לכבוד אלקים, דהינו שיכלל כבוד מלכים בכבוד אלקים פנ"ל. שהיה בחינת מלכות דוד - מישיח שהוא יחזיר כל

העולם בתשובה, כי עקר התשובה עלידי זה פנ"ל:

כג נם שלש חיות הנפרות לעיל שהם אריה שור נשר, שהם בחינת מוח לב ראה, הם פנגד שלש בחינות שעל ידם זוכין לתשובה, דהינו לתקן בחינת (שעריה) א: "השמן לב העם הזה ואוניו הכבד ועניו השעו וכו'" כמו שמוכא בהתורה הנ"ל. כי בודאי אי אפשר לקבל מהצדיק בחינת משה שהוא נקדה העליונה שעל ידו עקר התשובה. אי אפשר לקבל ממנו כל זמן שהוא בבחינת השמן לב וכו'. ואוניו הכבד וכו'. כמו שראוין בחוש שהצדיק מנלה נוראות ונפלאות פאלה המאירין עינים ומתיין נפשות לכל מי שרוצה להסתפל על האמת. והרבה פני אדם אף-על-פי שיכולים ללמד אינם רואים כלל אור גדול ונורא כזה שכל זה נמשך מבחינת השמן לב וכו'. ואוניו הכבד ועניו השעו וכל זה נמשך מתאוותם הרעות שעדן לא התחילו להשתדל כלל להכניע עכירת דמיהם הרע שבהלל השמאל. ולא די להם כזה שהם משקעים עדן בכל התאוות. והרבה מהם בעלי עברות ממש כאשר הם יודעים בנפשם. אף גם יש להם קנאה הרבה וחפצים בכבוד ומתקנאים מאד באנשים בשרים החושבים על אחריתם באמת ורוצים לכלעם חס ושלום, ולקח לעצמן כל הכבוד. וה' לא יעזבנו בידו. וזה בחינת שלש קלפות הפמאות שהם בחינת

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הפרות ה

ארה חיים שכו

חיון בישין הנזכר בתקונים הנ"ל, שהם בחינת קלב המור נז, שהם כנגד אריה שור נשר שפקדושה שהם מוח לב ראה, פי החיון בישין קלב וכו'. הם בחינת כבוד מרה מחול וכו', עין שם, ושלשה אלו הם בחינת הקנאה והתארה והכבוד. הקנאה זה בחינת שמקנאין בהקשרים והיראים ומבישין אותם ושופכין דמיהם פנים שזהו בחינת הפך תקון בחינת נקדה התחתונה שהיא דום לה', פי אדרבא, הם כבישין ומחרפין ראי ה', והתארה, הינו התגברות הדם שבהלל השמאלי. פי בודאי אצלם הדם הרע בתקפו שמשם כל התאוות. וזהו הכבוד, פי על ידי זה פוגמין בכבוד ה' ויחבדו כנ"ל כמו שרואין בחוש שהם רודפין אחר הכבוד ורוצים לקח כל הכבוד לעצמם. וזהו (אבות ה, כא): "הקנאה והתארה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם". 'האדם' דיקא, פי על ידי זה פוגמין בבחינת אדם כנ"ל. ועל ידי זה הם בבחינת השמן לב וכו' ואוניו הכבוד ועניו השע שלכם ואונייהם וענייהם שמנים וכבדים וכו'. ואינם רואים ומבינים אורות נוראות כאלו שמאירין הצדיקי אמת בעולם, פי פגם הלב והעניים והאזנים גמשיך על ידי פגם השלש הנ"ל שהם הקנאה והתארה והכבוד, שהם בחינת פגם השלש נקדות כנ"ל. אבל התפך מהם הוא מי שחם על תיו ובורח מן הכבוד ומסתפל על אחריתו הנצחי באמת ומשתדל להתקרב אל האמת וסובל הרפות וביזיונות ושפיכת דמים בשביל זה

וכו'. שעל ידי זה זוכה לתשובה שהיא בחינת תקון המרפכה הקדושה שהיא בחינת אריה שור נשר, שהם בחינת תקון השלש נקדות הנקרות לעיל. שהם בחינת תקון הלב והאזנים והעניים שביין בלב ובעניו יראה ובאניו ישמע ושבו ורפא לו. פי עינים זה 'אריה' שהוא אותיות 'ראיה' שהוא לימין שהוא בחינת נקדה העליונה. לב זה בחינת נקדה התחתונה כנ"ל. אזנים זה בחינת הראה בחינת (הל"ח טו): "ה' אוני אית לראה" שפרשו אזנים. פי הראה היא בחינת רוח שדרך שם מאירה נקדה העליונה בנקדה התחתונה שזהו בחינת שמיעת האזנים שהיא לשון הבנה כמו שפרש רש"י בכמה מקומות. פי אפלו מה שאדם רואה בעינים גשמיים או בעיני השכל שזהו בחינת דעת, פי עינים על שם החכמה נאמר (רש"י בראשית ג, ז), בחינת נקדה העליונה. אבל המשכת החכמה ללב עד שיתפעל בלבו להתחיל להכניע הרע והגאות שבו וכו'. זאת החמשה היא בחינת שמיעת האזנים שהיא בחינת התפוגגות ששומע ומבין הדבר היטב באמת עד שמתפעל בלבו עד שלבו יבין ושכ מפל התאוות ומדות רעות מקנאה ותארה וכבוד. ועל ידי זה ורפא לו והבן היטב האמת לאמתו למען ייטב לך לעד: וזה, (תהלים עב, יח): "ברוך ה' אלהי ישראל עשה נפלאות לכו". 'עשה' זה בחינת נקדה התחתונה שהיא בחינת עשייה, 'לכו', זה בחינת נקדה העליונה. נפלאות זה בחינת אלה הנ"ל שהיא

כי על כל הדברים הנאכלין צריך לברך
ברכה ראשונה וברכה אחרונה:

והנראה לעניות דעתי שהוא על-פי מה
שכתב רבנו במאמר 'בודאי'
בסימן כה שכל מדרגה ומדרגה יש
קלפה הקודמת לפרי, והינו כח המדמה
כח הפקמיות, עין שם. וצריך להכניע
ולשבר אותו. והוא על-ידי שמוזכרין גרלת
הבורא. ועל-ידי זה נכניען פמבאר בפנות
הודו לה' קראו בשמו, עין שם:

והנה ידוע שפנות האכילה כדי לברך
הניצוצות שנפלו לבחינת כח

המדמה כח הפקמיות בחינת צומח חי
להעלותן לבחינת מדבר. ועל-כן צריך
לברך קדם האכילה, כי הברכה היא
בחינת שבח ה' וגדלתו ועל-ידי זה נכניע
כח הפקמיות כנ"ל. ואזי יכול הנפש שיש
שם לעלות ממדרגת דימם צומח חי
למדרגת מדבר כנ"ל. ואחר כך בשאובל
ואזי המזון נתחלק באיברים. ומתחלה נזון
הכבר ששם בחינת נפש המתארה. ומשם
יניקת הפסילות שהוא כח המדמה וצריך
לברך המאכל הנאכל כבר להעלותו מן
הכבר אל המוח שנה עליה מן מדרגה
למדרגה. וצריך להכניע שנית הפח
המדמה שגוף האדם בעצמו שהוא
בחינת הדם שבכבר כנ"ל. כדי להעלות
המאכל אל המוח שמשם עקר עלותו.
ועל-כן אחר האכילה צריך לברך ברכה
אחרונה כדי להכניע שנית הפח המדמה
שבתוך האדם בעצמו כדי שיוכל המאכל

בחינת פלא, שהיא בחינת בקיאות בהלכה
הנ"ל, שהיא בחינת נפלאות. כי ההלכות
הם נפלאות תמים דעים שעליהם נאמר,
כי יפלא ממוך דבר למשפט כנ"ל. והוא
'וצריך שם כבודו לעולם' זה בחינת כבוד
אלקים שזוכין על-ידי זה על-ידי הארת
והתקשרות נקדה העליונה בנקדה
המתחנתה. וימלא כבודו את כל הארץ
זה בחינת מלא כל הארץ כבודו שהיא
בחינת כבוד העולם הזה בחינת כבוד
מלכים שנכלל בבחינת כבוד אלקים, שנה
זוכין על-ידי תקון האלף שהיא בחינת
פלא בחינת עושה נפלאות לברו וכנ"ל.
והוא 'אמן ואמן'. אמן זה בחינת התקשרות
ובקליות כל העולמות תחתון בעליון
בחינת פלליות והתקשרות בחינת נקדה
המתחנתה בנקדה העליונה על-ידי תקון
התשובה הנ"ל שהיא בחינת אלף שעל-
די זה נתתקן הכל, אמן ואמן:

הלכות ברכת הפרות הלכה ו
נבדלת בהלכות נטילת ידים
הלכה ו:

הלכות ברכת הרי"ח
וברכת הודאה

הלכה א

א על הרי"ח מברך לפניו ואין מברך
לאחריו כלום (ארה היים סימן רטו, א)

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח א

ארה חיים שכמ

כי בשבת הנשמה, דהינו המח נזון תחלה והפכר נכנע, כמו שכתב רבנו בסיומן נו. וכמוצאי שבת שאז מתחיל שליטת הפכר עלינו מחזקין את המח על ידי הריח שאינו עולה כי אם אל המח כנ"ל. וזה שתקנו לומר בכניסת שבת "הודו לה" (תהלים קז), כי בשבת הוא שליטת השכל ובחל הוא שליטת פח המדמה כנ"ל. ועלינו פשוטין לעלות מן המדמה אל השכל צריך להזכיר שבת ה' כדי להכניע אותם כנ"ל:

ג ועלינו אומרים מזמור הודו שנתתקן על ארבעה צרכין להודות (ברכות נד.), כי אלו הארבעה הם גם כן צרכין להודות כדי להכניע פח המדמה על ידי שבת ה' כדי לעלות ממדמה למדמה, כי אלו הארבעה דברים ישנם בכל אדם פשוטם לעבודת ה', כי מתחלה הוא תועה במדבר ואינו יודע שום דרך ישרה ושום מקום ישוב ושום עצה. ועל ידי העצקה אל ה' כי הדבור בגלות ואינו יכול לדבר כי אם לצעק, על ידי זה עולה מגלות זה, ואז צריך להודות לה' כדי לעלות אל מדמה שניה כנ"ל. ואחר כך פשוטם קצת דרך הישר אז יש לו מניעות גדולות רבות והוא אסור ומסגר בכבלי ברזל ואין מניחין אותו לילך בדרך הישר. ואחר כך עולה גם מזה ונשבר דלתות נחשת שהם המונעים. ואחר כך פשוטם גם מזה אז נחלש מאד, כי מחמת שהלך בחשך זמן רב על ידי זה

להתברר ולעלות אל המח כנ"ל. וכן איתא בספרים. שהפרכה היא בשביל ברור המאכלים ועליהן. ועלינו אם כבר נתעפל המזון אין מברכין עוד הפרכה אחרונה, כי אין צורך עוד לברר, כי מה דהיה הנה. ומחמת זה אין מברכין ברכה אחרונה אחר הריח, כי מהריח אין יניקה לבח המדמה. והוא עולה תכף אל המח כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (ברכות מג), איהו דבר שהנשמה נהנה ממנו ולא הגוף הני אומר זה הריח. ועלינו אין צורך לברך כי אם ברכה ראשונה קדם שמריח. שאז הריח מלבש בהדבר הנשמי מדימם צומח חי שהוא בחינת פח הפחמיות כדי להעלותו כנ"ל. אבל אחר שמריח אזי תכף עלה אל המח ואין להפח המדמה יניקה ממנו כנ"ל ועלינו אין צורך לברך אחריו. כי אין צורך ברור עוד כנ"ל:

ב ומעלתה מושב היטב ונכון מאד דברי הפוסקים שכתבו הפעם שאין מברכין אחר הריח, כי הוא דומה לנתעפל המזון במעי, עין שם (פ"ח ארה חיים סיומן רטו). כי משרש טעם אחד אין מברכין אחר המזון שנתעפל ואחר הריח כנ"ל. ועלינו יש דעה (שם סוף ד') שאין מברכין על ריח אחרו של מצוה, כי מאחר שהקצה למצותו כבר יצא מפח המדמה ועלה אל קדשת המצוה. עלינו אין הריח מלבש עוד כפח המדמה. ועלינו אין צורך ברכה כנ"ל. וזה שמברכין כמוצאי שבת על הבשמים כדי לחזק הנשמה, כמוכא.

הלקכה ב

א על הריח מברך לפניו ואינו מברך לאחריו כלל:

ס"ב
ב"ב

על-פי המאמר תקעו בחדש שופר (בלקוטי תנאים סיון א), מבאר שם שבשאוחרון בתפלה או אין צריכין להפאות כלל, כי התפלה היא בחינת דבר ה'. שהוא שרש כל הפחות של כל העשבים והצמחים. ושם בהשרש הכל אחד, כי שני הפחות הוא רק למטה. ועל-כן בשאוחרון בתפלה אין צורך כלל ברפאות, כי אין חלוק כלל בין רפאות ובין לחם ומים. ויכולין להתרפאות על-ידי לחם ומים כמו על-ידי רפאות, כי שם בבחינת תפלה שהוא דבר ה' שהוא שרש הכל שם נכללין ונשרשין כל הפחות יחד. ומי שהוא בבחינה זו, דהינו בחינת דבר ה', בחינת תפלה שהוא שרש הכל, יכול להמשיך פחות הרפואה לתוך לחם ומים ויתרפא על-ידי לחם ומים וזה בחינת (שמות כג, כח): "ועבדתם וכו' וברך את לחמך ואת מימך והסרתי מחלה מקרבך". שעל-ידי תפלה - דבר ה', וברך את לחם ומים, ועל ידם והסרתי מחלה כי יתרפא על ידם כג"ל. כי פחות הרפואה נמשכין לתוך לחם ומים כג"ל, כי בשאדם מתפלל על אווה דבר. או מקיבים כל הפחות של כל העשבים והצמחים להחזיר בהם לתוך התפלה שהוא דבר ה' שהוא שרשם העליון. ואינו חוזרים ונמשכים פחות הרפואה לתוך

נחלש פח הנפש עד שאין לה פח לקבל ולעשות מה שצריכין ואינה מרגשת מעם העבודה בחינת (תהלים שם, יח): "כל אכל תתעב נפשם". ואחר כך בשיוצא גם מזה והולך בדרך הנישר או גם שם יש בלבולים רבים מאד ומעלין ומורדין אותו. 'עלו שמום' וכו', ואחר כך זוכה לשבר הכל וזוכה לילך לכתח בדרך האמת. ובכל פעם שעולה ממדרגה למדרגה צריך להודות כג"ל. וגם לפי פרוש הפשוט של ארבעה צריכין להודות הוא גם-כן מופיע זה, כי דינע בשאדם יוצא מצרה ונצל. כמו כן נצל הנפש ברוחניות מגלות הנפש וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין מדרש שוה"מ סוכ תהלים יח): 'אין עושין גם לאדם אלא אם כן מוחלין לו כל עוונותיו'. ועל-כן בשאדם נגאל מאוהה צרה בודאי יוצא ממדרגה למדרגה ועל-כן צריך להודות לה' כג"ל. ועל שם זה נקרא גם לשון הרמה ונשיאות כמו: "ארים נפי" (ישעיה מט, כב), כי על-ידי הגם נתרומם ממדרגה למדרגה כג"ל. ועל-כן בערב שבת שיוצאין ממדרגה למדרגה אומרים מומר הודו הנ"ל כג"ל. וזה שמרמזו בדברי רבנו שעל-ידי בחינת 'ארבעה צריכין להודות' היא ברור המאכלים, עין במאמר ויסב אלקים (סיון כ) כי שמעתי מפיו הקדוש שמה שמבאר שם בענין העלאת הדבור בחינת 'שלח דברו שעל-ידי זה געשה ברור המאכלים, ששם נכלל כל הארבעה שצריכין להודות, עין שם היטב (עין בחירה קסג מענין זה):

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ב

ארה חיים שלא

מאכל ומשקה שהוא אוכל ושותה ואפלו בלחם ומים כפ"ל. וזה בחינת התנוצצות משיח, כי כל דבר נשתנה במראה טעם וריח. ועקר יניקת הנשמה מן הריח. בבחינת (תהלים קמ"ו): "כל הנשמה תהלל יה". "אזיהו דבר שהנשמה נהנה ממנו ולא הגוף הוי אומר זה הריח" (ברכות מ"ג). ומשיח הוא בחינת חטם, בחינת (אברהם ד"ב): "רוח אפינו משיח ה'", ומקבל כל התפלות שהם בחינת ריח חטם וכו' וכו':

ב וְהָיָה הַבְּרָכָה שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל דָּבָר הוּא בְּחִינַת דָּבָר ה', וְעַל יָדָהּ נִתְעַלָּה וְנִתְרומֵם הַדָּבָר שְׂאוּכָל וְשׁוֹתֵה לְמַעַלָּה לְשֵׁרְשׁוֹ כַּפְּדוּעַ. שְׁזָהוּ עֵקֶר הַבְּרָכָה לְהַגְבִּיחַ וְלְהַעֲלוֹת הַמַּאֲכָל שְׂאוּכָל לְשֵׁרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן, כִּי הַבְּרָכָה שְׂהִיא דָּבָר ה' הִיא הִיא שֵׁרְשׁוֹ כַּפְּדוּעַ. נִמְצָא כִּשְׁאֲנוּ מְבָרְכִין עַל מַה שְׁאֲנוּ אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין אִין אֲנוּ צְרִיכִין עוֹד לְרַפּוּאוֹת, כִּי הַבְּרָכָה הִיא בְּחִינַת תְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה הִיא גַּם־כֵּן בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל וְיִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ בְּחִינַת דָּבָר ה' שְׂהוּא הַשֵּׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן כַּפְּדוּעַ. וְכַשְׁנִתְעוֹרֵר הַשֵּׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן בְּחִינַת דָּבָר ה' אִין הַדָּבָר חוֹזֵר לְשֵׁרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן שְׂשֵׁם כְּלוּלִין כָּל הַכּחוֹת כְּלָם. וְעַל־כֵּן אִין אֲנוּ צְרִיכִין עוֹד לְרַפּוּאוֹת, כִּי יוֹלִין לְהִמְשִׁיד כּחוֹת הַרְפּוּאָה לְתוֹךְ הַמַּאֲכָל וְהַמְשַׁקָּה שְׂאוּכָל וְשׁוֹתֵה עַל־יְדֵי דָּבָר ה' כַּפְּדוּעַ. וְזֶהוּ בְּחִינַת וּבְרַךְ אֶת לְחֶמְדְּךָ וְאֶת מִימּוֹד וְהִסְתַּחֲתִי מִחֲלָה מִקְרָבְךָ. וּבְרַךְ מִמֶּשׁ, הֵינּוּ בְּחִינַת הַבְּרָכָה שְׂעַל יָדָהּ נִתְבָּרֵךְ הַמַּאֲכָל כַּפְּדוּעַ

ואין והסתחתי מחלה מקרובך כפ"ל. כי נמשכין כל כחות הרפואה לתוך אותו הדבר שאוכל ושותה כפ"ל:

ג וְזֶה בְּחִינַת בְּרָכָה רֵאשׁוּנָה וּבְרָכָה אַחְרוֹנָה, כִּי עַל־יְדֵי בְּרָכָה רֵאשׁוּנָה נִתְרומֵם וְנִתְעַלָּה הַדָּבָר שְׂאוּכָל לְשֵׁרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן לְבְּחִינַת דָּבָר ה' כַּפְּדוּעַ. כִּי זֶה עֲנִין כָּל הַבְּרֻכּוֹת הֵרֵאשׁוּנוֹת שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל דָּבָר, שְׂעֵקֶר הַבְּרָכָה הִיא שֶׁמְבָרְכִין בְּבְרָכָה שְׂה' וְיִתְבָּרֵךְ בְּרָא אוֹתוֹ הַדָּבָר. הֵינּוּ שְׂהַכֵּל יוֹצֵא מִשֵּׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן מִבְּחִינַת דָּבָר ה' כַּפְּדוּעַ וְעַל־יְדֵי זֶה חוֹזֵר הַדָּבָר לְשֵׁרְשׁוֹ הָעֲלִיּוֹן כַּפְּדוּעַ. נִמְצָא, כִּשְׂאוּכְלִין עַל־יְדֵי בְּרָכָה כְּרֵאוּי. אִין אוֹכֵל מִשְׁלַחַן גְּבוּהַ מִבְּחִינַת הַשֵּׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן שְׂשֵׁם כְּלוּלִים כָּל הַכּחוֹת. וְאַחַר כֵּךְ אֲנוּ חוֹזְרִים וּמְבָרְכִים בְּרָכָה אַחְרוֹנָה כְּדִי לְחוֹר וְלְהִמְשִׁיד עַל יָדָהּ הַכּחוֹת שְׂאֲנוּ צְרִיכִין לְתוֹךְ גּוּפּוֹ, כַּפְּדוּעַ מִי שְׂצָרִיד לְרַפּוּאָה אוּ כְּפִיּוּצָא. אִין אַחַר אֲכִילָתוֹ שְׂאֵז מִתְחִילִים הַמַּאֲכָלִים לְהִתְחַלֵּק בְּתוֹךְ הַגּוּף. וְלִמֵּן חַיִּית וְכַח לְאִיבְרֵי הַגּוּף. אִין אֲנוּ מְבָרְכִין בְּרָכָה אַחְרוֹנָה. כְּדִי לְהִמְשִׁיד עַל יָדָהּ מִשֵּׁרֶשׁ הָעֲלִיּוֹן מִבְּחִינַת דָּבָר ה' אֶת הַכּחוֹת שְׂאֲנוּ צְרִיכִין לָהֶם. כַּפְּדוּעַ רְפוּאָה לְכָל אַחַד כְּפִי מַה שְׂצָרִיד, כִּי זֶהוּ עֵקֶר בְּרָכָה אַחְרוֹנָה שְׂכָל נִסַּח בְּרֻכּוֹת הָאַחְרוֹנוֹת הֵם כְּלָם הַהוֹדָאָה עַל הַמְשַׁכֵּת הַמְּיוֹן לְהַחֲיוֹת לְתוֹךְ הַגּוּף. כַּפְּדוּעַ שְׂאֲנוּ אוֹמְרִים בְּבְרָכָה בּוֹרָא נְפִשׁוֹת, בּוֹרָא נְפִשׁוֹת רַבּוֹת וְחִסְרוֹנָם עַל כָּל מַה שְׂבָרָתָּ לְהַחֲיוֹת בְּהֵם נִפְשׁ כָּל חַי

וכו'. ונמצא, שעקר הברכה על חיות
 הנפשות מה שהמוזן מחיה וגותן כח
 להגוף. ועל-כן הפנה פנ"ל להמשיך
 הכחות של רפואה וחיות שהוא צריך
 על-ידי המזון הנה שאוכל ואף-על-פי
 שקרוב לודאי שלא אכל מה שצריך לו
 על-פי רפואה, כי בודאי רב האכילות הם
 שלא על-פי רפואה אף-על-פי-כן על-ידי
 הברכה שהיא דבר ה' על ידה יכולין
 להמשיך כחות הרפואה שהוא צריך,
 על-ידי אותו המאכל שאכל. אף-על-פי
 שאינו מסגל לזה על-פי רפואה וכנ"ל.
 בבחינת וברך את לחמך ואת מימך
 והסרתי מחלה וכו' פנ"ל. וזה שאומרים
 בורא נפשות וכו'. על כל מה שבראת
 להחיות בהם גפש כל חי וכו'. הינו שה'
 יתברך מחיה עם כל מה שברא יתיה מה
 שיתיה גפש כל חי. אף-על-פי שעל-פי
 חכמת הרפואה אין אותו הדבר מסגל
 לאדם זה לפי טבעו, אף-על-פי-כן ה'
 יתברך מחיה גפש כל חי עם כל מה
 שברא, כי עם כל דבר ודבר שברא ה'
 יתברך יתיה מה שיתיה, הוא מחיה בו כל
 מיני הנפשות. וכל זה געשה על-ידי
 הברכה על-ידי דבר ה' שעל ידה חוזר
 הדבר לשרשו העליון, ואחר כך חוזרין
 ונמשכין כחות הרפואה לכל אחד ואחד
 מה שצריך. על-ידי כל דבר שבעולם
 פנ"ל. וכן ברכת המזון היא גס-כן על דרך
 זה, שהברכה היא גס-כן לברך המזון
 שגמעינו. להמשיך מזון ושביעה וכן
 לאיברי הגוף, כמבאר בנפש הברכה. וזה

שאנו אומרים בו: "פוחת את ידך
 ומשביע לכל חי רצון" (תהלים קמה, טו), הינו
 שאנו מודים ומבקשים שישביע לכל חי
 רצונו, והינו לכל אחד ישביע הכח שצריך
 פנ"ל. על-ידי דבר ה' פנ"ל. שעל ידו
 נמשך כל מיני כחות שצריך כל אחד
 ואחד על-ידי כל מאכל וכל משקה פנ"ל:
 ד ועל-כן על הריח אין צריך ברכה
 אחרונה רק ברכה ראשונה
 לבר, כי הריח הוא דבר ה' שהנשמה
 נהנה ממנו ולא הגוף, נמצא, שאין כחות
 הריח נמשכין ונתחלקין באברי הגוף, כי
 אין נהנה ממנו. רק הוא הנאת הנשמה.
 והנשמה אין בה בעצמה התחלקות
 הכחות, כי הנשמה בעצמה היא בחינת
 עצם פשוט בחינת דבר ה' שאין בה שום
 שנוי כח חס ושלום. ועל-כן בודאי אין
 צרכין לברך ברכה אחרונה על הריח כי
 עקר הברכה אחרונה היא בשביל פדי
 לחור ולהמשיך לתוך הגוף אותו הכח
 שצריך פנ"ל אכל הריח אין כחותיו
 נמשכין לתוך הגוף שמשנה כחותיו רק
 הוא מהנה הנשמה שאין בה שום שנוי
 כח פנ"ל. ועל-כן חקף שמברכין ברכה
 ראשונה על הריח שעל ידו עולה הדבר
 ונתרומם מגשמייתו וחוזר לשרשו העליון.
 בחינת דבר ה' פנ"ל. ואז ממילא הוא
 מחיה את הנשמה שהיא גס-כן בחינת
 דבר ה' שאין בה שנוי כחות פנ"ל. ואף
 ברכה ראשונה הכרחו רבותינו זכרונם
 לברכה לבקש למוד שמברכין על הריח,
 כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ברכות

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ב

ארה חיים של

מגן שממכרין על הריח? שצאמר: 'כל הנשמה תהלל' וכו'. איהו דבר שהנשמה וכו' זה הריח". כי הינו יכולין לומר שאין צורך לכל לברך על הריח. מאחר שהריח הוא בחינת חיות הנשמה, בחינת תפלה, בחינת דבר ה', כמבאר שם היטב בפאמר הנ"ל. ואם בן למה לנו לברך, בשביל להתחורר לבחינת דבר ה'? מאחר שהריח בעצמו הוא בבחינת דבר ה', כי הוא חיות הנשמה בחינת תפלה כנ"ל? אך באמת אף-על-פי-כן מאחר שעל כל פנים אם שהוא בחינה גבה מאד כנ"ל. עם כל זה הוא מלבש דבר גשמי. על-כן בהכרח לברך ברכה ראשונה. כדי להתחורר לשרשו העליון כנ"ל. וזה שדיקון רבותינו וברונם לברכה ואמרו, איהו דבר שהנשמה נהנה ממנו ולא הגוף? זה הריח הינו שאף-על-פי שרק הנשמה נהנה ממנו ולא הגוף. שמחמת זה הינו אומרים שאין צורך לברך כנ"ל, אף-על-פי-כן מורה לנו הפסוק, כל הנשמה תהלל יה שצריכין לברך על הנאת הנשמה גם-כן כנ"ל. אבל ברכה אחרונה בודאי אין צריכין לברך, כי אין צריכין לחזור ולהמשיך בח פרטי לתוד גופו. כי הריח הוא רק חיות הנשמה שהיא עצם פשוט כנ"ל:

וכו' במהרה יבא אלינו עם משיח בן דוד. כי בשבת אין בן דוד פא. כמו שאמרו רבותינו וברונם לברכה (ערוזין מג) ועל-כן במוצאי שבת מתחיל התנוצצות של משיח, כי אז יכול לבוא. ועל-כן ממכרין על הבשמים, כי הריח הוא בבחינת התנוצצות משיח שהוא בחינת חטם, בחינת תפלה, כמבאר שם היטב בפאמר הנ"ל. כי שבת היא בחינת דבר ה' שהוא שרש העליון שכלם מקבלים ולוים מפנו, כי שבת היא נקדה הפנימית. שכל ששת ימי המעשה עם כל הנבראים שבהם כלם מקבלים חיות מבחינת שבת שהיא שרשם וחייתם פגודע. בבחינת (בראשית ב, ט): "ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה". ואמרו רבותינו ז"ל (מוכא ברש"י פס): 'מה היה העולם חסר? מנוחה, בא שבת בא מנוחה'. ואיתא שעל-ידיה בעצמו נשתכלל ונגמר כל מעשה בראשית, כי עקר חיותם וקיימם על-ידי מנוחה של שבת שהיא הנקדה הפנימית המחיה הכלל בחינת דבר ה' בבחינת (ישעיה נת, יט): "ודבר דבר" - שלא יהיה דבורך של שבת כדבורך של חל' (שבת קטז). כי דבור של שבת - קדש הוא בחינת דבר ה', בחינת לשון הקדש שבו נברא העולם. וזה שאומרים בשבת: "שבת היא מלועק ורפואה קרובה לבוא" (שבת יב). כי שבת שהיא בחינת דבר ה', בחינת השרש העליון כנ"ל. ועל-ידי זה נמשכין כל הרפואות ממילא כנ"ל. וזהו, שבת היא מלועק. כי בשבת אין צורך אפילו לתפלה,

אנו מתחילין קדם כל עם הנאת הריח שהיא הנאת הנשמה, שהיא בחינת דבר ה' כנ"ל. כדי לקשר גם ששת ימי החל בבחינת דבר ה', בבחינת שבת. וזה בחינת התנוצצות משיח כנ"ל, כי בשבת אין בן דוד בא, כי אף-על-פי שכל בחינת משיח, דהינו שיהיה הכל חוזר ונכלל בשרשו העליון כמבאר שם, והו בעצמו בחינת שבת כנ"ל. עם כל זה הוא מברך לבוא בששת ימי החל דיקא, כי משיח יבוא לברר ולהשלים תקון וברור כל העולמות כדוע שגמר הברור והתקון יהיה על-ידי משיח. ועל-כן הוא מברך לבוא בששת ימי החל. שהם בחינת עולם הזה שאז יש ברור, כי בשבת בחינת עולם הפא אין ברור. ועקר בחינת משיח המבאר שם כמאמר הנ"ל. הוא בחינת לברר ולהעלות כל שיח השדה וכל פחותם לשרשם העליון, דהינו בחינת להעלות ששת ימי החל שהם בחינת שני פחות לתוך בחינת שרשם בחינת שבת. נמצא, שצריך דיקא לבוא בחל בעולם הזה לתקן ימי החל, העולם הזה, בבחינת שבת, בבחינת עולם הפא. ועל-כן כמוצאי שבת בהבדלה שמוסתלק השבת ומתחילין ימי החל אזי באותו השעה אנו מברכין על הריח שהוא בבחינת שבת, בחינת דבר ה', בחינת תפלה, בחינת משיח. כדי לתקן ששת ימי החל לכלם בקדשת שבת בבחינת דבר ה', בבחינת תפלה שהיא בחינת ריח, וכל זה הוא בחינת התנוצצות משיח שיבוא במהרה ביומינו, אמן;

כי רפואה קרובה לבוא בשבת ממילא על-ידי שבת בעצמו. שהשבת בעצמו הוא בחינת דבר ה' כנ"ל. ועל-כן באמת אין מרבין בתפלה בשבת, כי שבת בעצמו הוא בחינת דבר ה' כנ"ל. והו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על שבת (בצה טו): "לוי עלי ואני פורע". לוי עלי דיקא, כי שבת שהיא בחינת דבר ה', שהיא בחינת המלוה הגדול שפלים מקלים ולווים ממונו, כמבאר היטב במאמר הנ"ל, עין שם היטב. ועל-כן לכבוד שבת בודאי ראוי ללוות, כי שבת הוא 'בטוח' גדול מאד. מאחר שהוא בעצמו המלוה הגדול שהכל מקבלים ולווים ממונו כנ"ל. ועל-כן במוצאי שבת בשש השבת נסתלק ומתחילין ששת ימי החל שבהם שני הפחות, כי כל הפחות משינים ופעלות משתנות הם בבחינת ששת ימי החל. ושבת היא בחינת דבר ה' שהוא שרש העליון הכלול מכל הפחות ואין בו שני כדוע. ועל-כן במוצאי שבת בשמתחילין הששת ימי החל - פחות משתנות, אזי תכף אנו מתקנין תקון גדול על-ידי הריח של בשמים של מוצאי שבת. והריח הוא חיות הנשמה בחינת תפלה, בחינת דבר ה' כנ"ל. וכזה אנו מחיין את הנפש שנהלקשה על-ידי שנסתלק השבת שהיא בחינת דבר ה', כי על-ידי הריח שהוא בחינת תפלה, בחינת דבר ה' אנו מחיין הנפש שהוא גם-כן דבר השם כנ"ל. ואנו מכונין עצמנו שקדם כל ההנאות של מאכל ומשתה של ששת ימי החל שהוא שני פחות כנ"ל,

הלכה ג

על כל דבר שמריח צריך לברך לפניו
אבל לאחריו אינו מברך כלום:

על פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר
ויאמר בעז אל רות (סיקן סה עז שם)

מענין הריחה של הפטול, כי מי שזכה
להסתכל בכל דבר על התכלית, או אין
לו שום צער ויסורים פלל, כי התכלית
היא פלו טוב פלו אחד בחינת עולם הבא
שאין ירכו על הכל הטוב והמטיב וכו'.

כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (פסחים

ג) על פסוק (ברך ה' יי) "ביום ההוא יהיה

ה' אחד ושמו אחד", אמרו האדנא וכו' אלא

בעולם הזה וכו', אבל לעתיד לבא

ירכו על הכל הטוב והמטיב וכו', עין

שם. אבל אי אפשר להיות קבוע תמיד

בבחינת הפטול אל התכלית, שהיא

בחינת פלו טוב שהוא בחינת אין סוף. כי

יצא מגדר אנושי. וצריך להיות בבחינת

רצוא ושוב וכו'. וכשהוא בבחינת ושוב

אזי הרשימו שגשאר מן הפטול מאיר אל

הדעת וזכה להשגת התורה. והשמה

שזוכה בבחינת הפטול שהוא פלו טוב.

שעל ידי זה יש לו שמחה והשמה

הזאת היא כלי לקבל התורה שמישיג

על ידי הרשימו והזריחה של בחינת

הפטול אשרי הזכה לזה. כי זה עקר

התכלית למי שזוכה לזה בשלמות. וזה

עקר מענוג עולם הבא בחינת (מענין לא):

'עתידי הקדושי ברוך הוא לעשות מחול
לצדיקים לעתיד לבא, וכל אחד מראה

באצבעו זה ה' קוינו לו' וכו'. 'מחול' זה

השמחה וכו'. 'מראה באצבעו' - הינו

הזריחה והרשימו של הפטול שעל ידי זה

נעשה התורה שהיא בחינת: "אצבע

אלהים" (שמות ת, טו) ואזי נתגלה השגת

דבקות אלהותו ויברך בחינת 'זה ה'

קוינו לו' וכו', עין שם. ועין גם בן במאמר

'אנכי ה' אלתיך' (בסיקן ד) מענין הרשימו

של הפטול שמאיר אל הדעת לדעת כי

'ה' הוא האלהים' וכו' בחינת (דברים ה, לה):

"אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים

וכו", עין שם והבן אם תזכה:

א וזה בחינת הריח, כי הריח הוא בחינת

גבה מאד, בחינת מענוג עולם

הבא שהוא בחינת ריח גן - ערך, שהוא

מענוג הנשמה, כמו שאמרו רבותינו

זכרונם לברכה שהריח הוא דבר שהנשמה

נהנה ממנו, כמו שאמרו רבותינו זכרונם

לברכה (ברכות גז): "מנין שמכרכין על

הריח? שנאמר (תהלים קד, ו): 'כל הנשמה

תהלל יה'. איתה דבר שהנשמה נהנה

ממנו ולא הגוף? הו אומר זה הריח". כי

עקר מענוג הנשמה הוא שעשוע עולם

הבא שהוא עולם הנשמות. נמצא שהריח

שהוא מענוג הנשמה הוא בחינת מעין

עולם הבא בחינת גן עדן ששם כל

הריחות טובות, בחינת "תלוסר גתרי

דאפרסמונא דבאי" שזוכין הצדיקים

בעולם הבא (מענין בת), כי הריח הטוב הוא

בחינת הריחה והרשימה של הפטול הנ"ל
שזה עקר ענין עולם הבא פנ"ל. בבחינת
(שיר השירים א, ג): "לריח שמנדך טובים שמן

1b 201

תורק שמך וכו'". לריח שמנך טובים זה בחינת ריח נעם מתיקות ערכות ידידות דבקות ובטול אל האין סוף ברוך הוא בבחינת רצוא ושוב. שמנהגין ערכות מתיקות הדבקות על ידי הזריחה והרשימו בבחינת ריח הטוב, כי לית מחשבה תפיסא בה כלל. וכמוכא בזהר הקדוש בענין התשעה היכלין דלא מתדבקין ולא מתנדעין ולית מאן דקמא בהו וכו' רק כמאן דארח ריחא. וזה בחינת לריח שמנך טובים שמן תורק שמך. שמן תורק דיקא. זה בחינת הרשימו של בחינת הפטול שהיא בבחינת שמן תורק כמו שמורקין השמן הטוב מהכלי ולא נשאר רק הרשימו של השמן. כמו כן הוא בחינת הרשימו של הפטול הנ"ל כי אור התכלית בעצמו אי אפשר להשיגו כנ"ל, רק שנשאר הרשימו שהוא בחינת שמן תורק שלא נשאר רק הרשימו. ועל ידי הרשימו לבר משגיגין ריח השמן הטוב בחינת לריח שמנך טובים, דהיגו ריח נעם מתיקות דבקות אלקותו ותברך כנ"ל.

וזה בחינת (שיר השירים ה, ד): "ברך דודי ודמה לך לצבי וכו'". כי הצבי מחזיר פניו בשבורה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (והר שמות ד.) זה רמז על בחינת הרשימו הנ"ל של הפטול, שאף על פי שבחינת הפטול אי אפשר להשיג, כי בשעה שהאדם נחפטל אפלו הוא עצמו אינו יודע כמבאר במקום אחר (לקוטי מוה"ר סיני ד אות ט), ענין שם. אף על פי כן ה' ותברך ברחמי מנגלה אלקותו וטובו ותברך על ידי הרשימו שנשאר מהפטול בבחינת ברה דודי ודמה לך לצבי, דהיגו התורת הפנים קצת בחינת הרשימו שנשאר מהפטול שהוא בחינת ברה דודי, כי אי אפשר להשיגו כלל כי אם ברצוא ושוב כנ"ל. וזהו על הרי בשמים, כי זה בחינת ריח הטוב כמאן דארח ריחא וכו' כנ"ל. בחינת לריח שמנך טובים שמן תורק שמך. שמן תורק דיקא כנ"ל. וזה עקר התכלית של עבודת האדם בעולם הזה לזכות לבחינת הפטול בבחינת רצוא ושוב שיזכה לדעת מה' ותברך על ידי הרשימו של הפטול כנ"ל. שזה עקר תענוג עולם הבא כנ"ל. בבחינת עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים וכו' כנ"ל:

כ ועל פני על כל הדברים צריכין לברך תחלה וסוף, כי ברכה ראשונה היא בשביל להרים הדבר שאוכל ושותה לשרשו, כי בברכה ראשונה מנגלין שיה' ותברך ברא את הדבר הזה. כמו שמברכין בורא פרי העץ או בורא פרי האדמה וכו', ובה מנהיגין ומרימין

בשמים. ברה דודי זה בחינת תכלית ההשגה, בחינת בטול הנ"ל אל האור האין סוף שאי אפשר להשיגו כלל, שעל זה נאמר: ברה דודי, כי אי אפשר להשיגו בגין דלית מחשבה תפיסה בה כלל, וכמוכא בזהר הקדוש (האנוני רח"ה) על פסוק (במדבר כה, יא) "ברך לך אל מוקדם וכו'", ענין

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ג

ארה חיים שלו

הניצוצות והחיות שיש בזה הדבר לְשָׁרֵשׁוּ. על־יְדֵי שְׁמֹנְלִין שֶׁהֵשֵׁם יתְבַרְךָ בְּרָאוּ. וְאִי נִתְבַרַר הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּאוֹתוֹ הַדָּבָר, כִּי הֵרַע שְׁתֵּיהֶן נֶאֱחָזוּ בּוֹ מִתְחִלָּה נּוֹפֵל וְנִתְכַפַּל על־יְדֵי שְׁמֹנְלִין שֶׁה' יתְבַרְךָ בְּרָא אוֹתוֹ הַדָּבָר. וְאִי נִתְרומֵם וְנִתְגַּלָּה הַטּוֹב. וְאִי רָאוּ הַדָּבָר לְאֲכִילַת אֲדָם. וְאַחַר כֵּן כִּשְׂאָדָם אוֹכַל אוֹתוֹ הַדָּבָר אִי צָרִיד לְבָרֵךְ בְּרֵכָה אַחֲרֵינָהּ, וְהַבְּרָכָה אַחֲרֵינָהּ הִיא שְׂמֹכְרִין לָהּ יתְבַרְךָ עַל שֶׁהָיָה זֶן וּמְפָרְנִים אוֹתָנוּ בְּטוֹבוֹ. כִּי בְּבָרָכָה רֵאשׁוֹנָה מְבָרְכִין לָהּ יתְבַרְךָ עַל שֶׁבָרָא אוֹתוֹ הַדָּבָר וּבְבָרָכָה אַחֲרֵינָהּ מְבָרְכִין אוֹתוֹ יתְבַרְךָ עַל שֶׁהִזְמִין אוֹתוֹ הַדָּבָר לָנוּ זֶן וּמְפָרְנִים אוֹתָנוּ בְּחֶסֶד וּבְטוֹבוֹ. כִּמוֹ שְׂאֵנוּ אוֹמְרִים בְּבִרְכַת הַמּוֹזֵן הֵזֵן אֶת הָעוֹלָם כֹּל בְּטוֹבוֹ וְכוּ'. וְכֵן בְּבָרָכָה אַחֲרֵינָהּ שֶׁל פְּרוֹת שְׂמֹכְרִין עַל שֶׁבָרָא דֵי מַחְסוֹרָנוּ לְהַחֲיוֹת נַפְשָׁנוּ, כִּמוֹ שְׂמֹכְרִין, בּוֹרָא נְפִשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עַל כֹּל מַה שֶׁבָרָאתָ לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נַפֶּשׁ כֹּל חַי וְכוּ'. וְעַקֵּר שְׂבִיעַת הָאָדָם, דְּהִינּוּ שְׂבִיעַת הַנֶּפֶשׁ. בְּחִינַת (מַשְׁלֵי י"ג ב'ה'): "צָדִיק אֵכֵל לְשֹׁבַע נַפְשׁוֹ", הוּא רַק בְּחִינַת הַנ"ל, דְּהִינּוּ בְּחִינַת הַפֶּטוּל הַנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי מַה שֶׁהָאָדָם אוֹכַל וְשׁוֹתָהּ בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה כְּרָאוּ עַל־יְדֵי זֶה נִתְנוּסַף הָאָרֶז בְּנֶפֶשׁוֹ עַל־יְדֵי הַנִּיצוּצוֹת וְהַנֶּפֶשׁוֹת שֶׁל הַמַּאֲכָל שְׁעוֹלִים וְנִכְלָלִים בְּנֶפֶשׁוֹ. וְאִי עַל־יְדֵי הַתּוֹסֵפֶת הָאָרֶז שֶׁמְקַבֵּל נַפְשׁוֹ עַל־יְדֵי הַטּוֹב שֶׁל הַדָּבָר שְׂאוֹכֵל שֶׁנִּתְבַרַר וְנִתְרומֵם עַל־יְדֵי הַבְּרָכָה רֵאשׁוֹנָה כְּנ"ל. וְאִי עַל־יְדֵי זֶה

מֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּיֹתֵר וְזוֹכֵר לְבּוֹא לְבְּחִינַת הַפֶּטוּל הַנ"ל בְּבְחִינַת רְצוּא וְשׁוֹב כְּנ"ל. וְזֶה עַקֵּר שְׂבִיעַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת 'צָדִיק אֵכֵל לְשֹׁבַע נַפְשׁוֹ', שְׂבִיעַת הַנֶּפֶשׁ זֶה בְּחִינַת הַזִּרְחָה וְהַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַפֶּטוּל הַנ"ל בְּבְחִינַת (שְׁעִיָּה נ"ח י"א): "וְהַשְּׂבִיעַ צִצְחָצְחוֹת נַפְשׁוֹ", כִּי הַזִּרְחָה שֶׁל הַפֶּטוּל הִיא בְּחִינַת אוֹרוֹת הַצִּצְחוֹת. וְכַמוֹכֵן כֹּל זֶה בְּדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּמִקְוֹמוֹת אֲחֵרִים עֵין שֵׁם. וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת כ"ד י"א): "וַיַּחְזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ", שְׁעַל־יְדֵי אֲכִילָה וְשִׁתּוּיָהּ זוֹכֵין לְחַיּוֹת בְּנֶגַם ה' מִי שְׂאוֹכֵה לְאֵכֵל כְּרָאוּ. וְזֶה בְּחִינַת (שֵׁם י"ח י"ב): "לְאֵכֵל לֶחֶם עִם הַתֵּן מִשֶּׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים". וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַכּוֹת כ"ד): "כֹּל הַנְּהַנֶּה מִפְּעֻדָה שֶׁתִּלְמִידֵי חֲכָמִים מְסַבִּין בָּהּ כְּאִלוֹ נְהַנֶּה מִזֵּי הַשְּׂבִיעַה", שְׂזֵהוּ בְּחִינַת עוֹלָם הַכָּא שְׂצָדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעַמְרוּתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְנִהְיִים מִזֵּי הַשְּׂבִיעַה (שֵׁם י"ח י"ב), כִּי עַל־יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁהּ זוֹכֵין לְבְּחִינַת הַפֶּטוּל הַנ"ל שֶׁהוּא בְּחִינַת תַּעֲנוּג עוֹלָם הַכָּא בְּבְחִינַת צָדִיק אֵכֵל לְשֹׁבַע נַפְשׁוֹ, בְּחִינַת וְהַשְּׂבִיעַ צִצְחָצְחוֹת נַפְשׁוֹ כְּנ"ל. וְכַמוֹכָא בְּמִקְוֹם אַחֵר. וְזֶה בְּחִינַת הָאֶרֶץ הַרְצוֹן שְׂזוֹכֵין בְּשַׁעַת אֲכִילָה (כִּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּמִקְוֹם אַחֵר, בְּלִקוּטֵי מַתְנֵי סִיּוּן י'). וְזֶה בְּחִינַת בְּרַכַת הַמּוֹזֵן וּבְרַכָּה אַחֲרֵינָהּ שֶׁל אַחַר הָאֲכִילָה. שְׁעַל־יְדֵי זֶה שְׂמֹכְרִין לָהּ יתְבַרְךָ עַל שֶׁזֶן וּמְפָרְנִים אוֹתָנוּ בְּטוֹבוֹ, עַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁד עַקֵּר הַשְּׂבִיעַה, כִּי עַקֵּר הַשְּׂבִיעַה נִמְשָׁד עַל־יְדֵי בְּרַכַת הַמּוֹזֵן

16

וברבה אחרונה שעל-ידי זה נמשך ברבה ושביעה פמוכא, הינו שביעת הנפש שהוא בחינת הפטול פנ"ל, בחינת והשביע בצחצחות נפשך פנ"ל. וזה בחינת ברפת הטוב והמטיב שמקרבין בברפת המזון, זה בחינת עולם הבא שאו יהיה פלו הטוב והמטיב פנ"ל.

גמצא, שעל-ידי ברכה אחרונה שאחר האכילה, על-ידי זה זוכין להנות מזיו השכינה שהיא בחינת פלו הטוב והמטיב, בחינת עולם הבא, בחינת ויחוו את האלקים ויאכלו וישתו פנ"ל. וזה בחינת (קבלת ב' סד): "אין טוב לאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח". ו'לראות טוב'

(שם ה' טו), דהינו פשוטין לבחינת הפטול אל התכלית הטוב על-ידי אכילה ושתיה, בבחינת (החלה לה' טו): "מעטו וראו כי טוב ה'", ואז זוכין לשמחה פנ"ל. שהיא פלי לקבלת התורה פנ"ל. וזה בחינת לאכל ולשתות ולשמח ו'לראות טוב פנ"ל. וזה בחינת אכילת מן, בחינת (מביתא בשלח) "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן", כי אכילת מן היא בחינת אכילה הנ"ל בחינת (שמות טו, לא טו): "ויקראו בית ישראל את שמו מן כי לא ידעו מה הוא", בחינת (דברים יד' ו): "ולא ידע איש וכו'" שהוא בחינת פטול הנ"ל שאו בשנתכפול אפלו הוא עצמו לא ידע כמו שכתב רבנו במאמר "אנכי" (סיקון יד' וכו' פנ"ל). ובשזוכין לאכילה כזו זוכין על-ידי זה לקבל את התורה על-ידי הרשימו של הפטול ועל-ידי השמחה וכו' פנ"ל. וזהו בחינת לא נתנה תורה אלא

לאוכלי המן, כי על-ידי אכילה הנ"ל. בחינת אכילת מן, דהינו שאזכין לבחינת פטול אל המן סוף על-ידי האכילה פנ"ל. על-ידי זה זוכין לקבלת התורה פנ"ל:

ג גמצא, שעקר ברכה אחרונה שמקרבין לאחר אכילה ושתיה היא בשביל לזכות לבחינת פלו הטוב והמטיב, בחינת זריחה ורשימה של הפטול אל המן סוף וכו' פנ"ל ובחינה זו היא בחינת ריח שהיא חיות הנשמה פנ"ל, וזה בחינת מה שהיו נהגין להביא את המגמר של בשמים לאחר הפעדה, כמו שאמרו

רבוחינו זכרונם לברכה (ברכות מב'): 'והוא מברך על המגמר אלא שאין מביאין את המגמר אלא לאחר הפעדה', כי לאחר הפעדה שאו מקרבין ברפת המזון פדי לזכות לבחינת פטול הנ"ל בחינת ויחוו את האלקים ויאכלו וישתו וכו' פנ"ל, בחינת הטוב והמטיב שמקרבין בברפת המזון שהיא בחינת עולם הבא וכו' פנ"ל, על-פן מביאין אז מגמר של בשמים להריח בהם, כי הריח טוב הוא בחינת הרשימו והזריחה של בחינת הפטול כמאן דארח ריחא בחינת לריח שמעך טובים וכו' פנ"ל:

ד וזה בחינת מה שמקרבין על הריח פנ"ל: כמוצאי שבת, כי שבת היא מעין עולם הבא. ואז מתענגין על ה' ומתדבקין בה' בתכלית הדבקות והפטול אליו ותפרך מי שזוכה לקדשת שבת כראוי, כי שבת היא מעין עולם הבא פלו טוב וכו' פנ"ל. ועל-פן מצוה גדולה לאכל בשבת, כמו שכתוב (שמות טו, כד): "אכלוהו היום כי

ה

קד

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ג

ארה חיים שלט

כנ"ל, כי הריח בעצמו הוא בחינה זו וכו' כנ"ל, כי ברכה ראשונה בהכרח לברך גם על הריח כי גם הריח צריכין לתרים ולברך בתחלה, כי כל דבר שהוא בעולם הזה יש בו תערוכות טוב ורע ובהכרח לבררו. על-ידי ברכה ראשונה לגלות שה' ותברך ברא אותו הברך שמריח. כדי לכבד ולהכניע הרע שנאחו בו כי בעולם הזה הם נאחזין בכל דבר. והיו בחינת (ברכות נא): "אין מברכין על בשמים של עובדי פוכבים וכו'". אבל חכפ' בשממברכין על הריח ברכה ראשונה ומגביהין ומבררין אותו לשרשו שוב אין צריכין לברך ברכה אחרונה שהיא בשביל להמשיך חיות ושביעת הנפש וכו'. שהוא לחוות בנעם ה' על-ידי כל ההנאות שנהנה בהעולם הזה, שצריכין לזכות שיהיה כל ההנאות בשבילו ותברך, בבחינת (תהלים לו, ה): "והתענג על ה'", בחינת: "מעטו וראו כי טוב ה'", לזכות לחוות בנעם ה' על-ידי כל התענוגים שבעולם, ועל-פן צריכין לברך ברכה אחרונה שעל-ידי זה נמשך שביעת הנפש, דהינו חיות הנשמה כנ"ל. אבל על הריח אין צריכין ברכה אחרונה, כי הריח בעצמו הוא בחינת חיות הנשמה, בחינת הארה והתנוצצות וזריחה מערכות נעימות הפטול אל האין סוף ותברך כמאן דארח ריחא וכו' כנ"ל:

ו זוה בחינת מה שפוזרין ברכת הארץ בברכת המזון, כמו שאומרים: "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הפוכה וכו'" (דברים י, י) כי ארץ

שבת היום לה", כי אכילת שבת תקדש היא פלה אלהות, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (בסיון ט ובסיון רעו), כי שבת שהיא מעין עולם הבא אז זוכין על-ידי האכילה לחוות בנעם ה', בחינת ויחוו את האלקים ויאכלו וישתו וכו' כנ"ל. ועל-פן כשיצא השבת ונסתלקה הנשמה היתרה של שבת. זה בחינת ששכין מן הפטול מבחינת עולם הבא ואז לא נשאר רק הרשימו. אזי מחיין עצמן על-ידי הריח טוב שהוא בחינת רשימה וזריחה מבחינת הפטול כמאן דארח ריחא וכו' כנ"ל. כי אחר ששכין מבחינת הפטול מחיין עצמן רק על-ידי הארת הרשימו כמבאר במאמר הנ"ל והיו בחינת ריח כנ"ל. ועל-פן מברכין על הריח כמוצאי שבת כנ"ל:

ה ועל-פן אין מברכין ברכה אחרונה על הריח, כי עקר הברכה אחרונה בשביל להמשיך חיות הנשמה, דהינו לזכות לבחינת הפטול הנ"ל. בחינת פלו הטוב והמטיב וכו' על-ידי האכילה כנ"ל, בחינת צדיק אכל לשבע נפשו וכו' כנ"ל וכל זה הוא בחינת ריח שהוא חיות הנשמה וכו' כנ"ל. על-פן על הריח בודאי אין צריכין לברך ברכה אחרונה, כי הריח בעצמו הוא בחינת חיות הנשמה כנ"ל, כי הריח הוא בחינת זריחה ורשימה של בחינת הפטול כנ"ל, שזהו בחינת מעין עולם הבא. ועל-פן הריח הוא דבר שהנשמה נהנה ממנו כנ"ל, ועל-פן אין צריכין לברך עליו ברכה אחרונה בשביל להמשיך שביעת הנפש חיות הנשמה

ישראל שם עקר הדבקות בה' ותברך, ועליכן דרך שם עולין כל התפלות שהם עקר הדבקות והבטול, כי עקר הדבקות הוא תפלה כמובן גם במאמר הנ"ל. ועליכן אמרו רבותינו ז"ל (תבנות קי): "כל הדר בארץ-ישראל דומה כמי שיש לו אלהי וכו'", כי שם שער השמים (בראשית בת, יז), ושם יכולין להתדבק בה'. ועליכן נקרא ארץ-ישראל ארץ המוריה (שם כב, ב) על שם ריח הקמרת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה נח, י), כי ארץ-ישראל היא בבחינת ריח פנ"ל. שהוא בחינת הזריחה והרשימה של הבטול והדבקות שזוכין לזה בארץ-ישראל פנ"ל, בבחינת (עין מבקרא בא פדשה ד) אין השכינה שורה אלא בארץ ישראל. ועליכן תחלת גבול ארץ-ישראל שהתחילו ישראל לכנס בו בתחלה בימי יהושע הוא עיר יריחו שנקראת יריחו על שם ריח הטוב על שתיה גדל שם אפרסמון כפי שפרש רש"י (ברכות מג), כי עקר בחינת ארץ-ישראל היא בבחינת ריח הטוב, בחינת ארץ המוריה פנ"ל. ועליכן צריכין להיבדק בברפת המזון ארץ-ישראל כדי להכליל בבחינת ריח הטוב של ארץ-ישראל. ששם זוכין לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, שנהו בחינת חיות הנשמה שזוכין עלידי ברפת המזון וכו' פנ"ל:

לכנס לפני ולפנים ביום הכפורים אל נקדת האבן שתיה להתבטל שם בתכלית הדבקות בתכלית הבטול לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, ושם פלו טוב ונתבטל הרע לגמרי ועליכן עלידי זה מכפר כל עוונות ישראל. ועליכן מקמירין בכל יום בעת הדלקת הנרות, כמו שכתוב (שמות ל, ה): "ובהעלת אהרן את הנרת יקמירה וכו'". הדלקת הנרות בבית המקדש רמז על התנוצצות הרשימה והזריחה של בחינת הבטול פנ"ל. ואז הוא זמן הקמרת הקמרת. כי ריח הקמרת הוא בחינת רשימו של הבטול פנ"ל. וזה בחינת שמן המשחה שבו נמשחו כל כלי הבית המקדש ועלידי זה נכנסו פלם ונתקדשו פלם בקדשת כלי שרת, כי כל הקדשות נמשכין מה' ותברך שהוא שרש כל הקדשות, כמו שכתוב (תקרא יב, ב): "קדשים תהיו כי קדוש אני", וכל מה שנתבטלין אליו ותברך ביותר נמשך הקדשה ביותר. ועליכן עלידי שמן המשחה בחינת ריח הטוב בחינת לריח שמנד טבים וכו' פנ"ל. עלידי זה נכללו ונתבטלו פלם אל האור אין סוף שהוא שרש כל הקדשות. ועליכן עלידי זה נמשך עליהם קדשה ונתקדשו בקדשת המקדש וכלי שרת:

ח וזה בחינת משיח שאז יבירו וידעו כל יושבי תבל בגלותו ותברך, כי משיח יקח עיני פלם לדעת כי ה' הוא האלקים, כמו שכתוב (מקרא כ, ד): "כי תפלא הארץ דעה לדעת את ה' וכו'".

ז ועליכן קמרת מכפר (יזקא טז, ג), כי שם בבחינת הבטול פלו טוב פלו אחד ושם נתבטל הרע לגמרי. ועליכן עלידי ריח הקמרת יכול הפהן הגדול

דף קרא

לקוטי הלכות

הלכות פרשת הרי"ח ג

ארה חיים שמא

איש את קבורתו", ואפלו הוא עצמו לא ידע (סו"ת ד). וזה בחינת תכלית הפסול אל האין סוף שזכה משה וכו' וקמו כן וזכה כל צדיק האמת לפי בחינתו לזחינת בפסול אל האין סוף בשעת הסתלקותו. וכשבאין על קברו ומשתחוין עליו או נקללין בו, ועל ידי זה נקללין עם גפשו הצדיק בראור האין סוף. בבחינת עולם הבא, בחינת פלו טוב. ועל ידי זה נתפסל כל הרע ונתכפרין כל העוונות כנ"ל. ועל כן על ידי זה יכולין לזכות להשגות גדולות מי שזוכה להתדבקות רוחא ברוחא וכו', כמובא בשער היחודים, כי על ידי הרשימו ששאר מבחינת הפסול שהוא בחינת השתחוות כנ"ל על ידי זה זוכין להשגת התורה, כי הרשימו מאיר אל הדעת וכו' כנ"ל בפאמר הנ"ל, עין שם. ואפלו מי שאינו בר הכי ואינו יודע לאדבקא רוחא ברוחא וכו'. אף על פירבן געשה כל זה מפילא על ידי שבא על קברי הצדיקו אמת ונקלל בהם באמת וכלב שלם על ידי רבוי התפלות ותחנונות ובקשות שמרבינן להתפלל על קבריהם ולפרש שיחתו שם כל אחד ואחד פני אשר ידע את נגעי לבבו באמת, ומבקש ומשתוקק ומתגעגע לשוב לה' ותברך באמת ולהיות ברצונו ותברך וברצון הצדיקים האמתיים. על ידי זה הוא נקלל בהם. ועל ידי זה הוא נקלל באין סוף וכנ"ל. שעל ידי זה נתפסל כל הרע וזוכין לכל טוב וכנ"ל, אמן:

ועל כן נקרא משיח על שם המושחה ושהוא בחינת לריח שמנך טובים. כי על ידי בחינת הריח בחינת שמן המושחה על ידי זה נמשך חיות הנשמה, כי הריח הוא בחינת הרשימו של הפסול. שעל ידי זה, הינו על ידי הרשימה והזריחה של הפסול עקר הארת הדעת לדעת כי ה' הוא האלקים בחינת אהיה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים וכו', כמובא בפאמר אנכי (סו"ת ד), עין שם. אשרי הזוכה לזה בשלמות באמת. כי משיח הוא בחינת הטוב, בחינת (אבה ד, כ) "רוח אפינו משיח ה'", בחינת (עשה יא, ג) "והריחו ביראת ה'", כמובא בדברי רבנו במקום אחר (סו"ת ב ועוד). כי התגלות אלקות שיהיה על ידי משיח זה בחינת ריח. שהוא בחינת זריחה ורשימה של הפסול כנ"ל. שעקר דיעת והשגת אלקות הוא על ידי זה בחינת לריח שמנך טובים וכו' כנ"ל שזה נזכה בשלמות על ידי משיח שיבוא במהרה בימינו. ועל כן נקרא משיח על שם הריח הטוב של שמן המושחה וכנ"ל:

ט וזה בחינת השתחוות על קברי הצדיקים האמתיים, כי מקום קבורת הצדיק האמת הוא בחינת ארץ ישראל. בבחינת (תהלים לו, כט) "צדיקים ירשו ארץ", פי' דע (לקוטי תניני סו"ת ט). כי הצדיק האמת הוא בחינת משה כמו שכתב רבנו ז"ל בכמה מקומות (בסו"ת ב ועוד), וכמושה נאמר (דברים לו, ו): "ולא ידע

הלכה ד

וכו. ותבאר ענין פורים וארבע פרשיות.
וענין פסח וספירת העמר:

על-פי התורה תקעו - תזכרה בלקוטי
תנינא סימן ה, עין שם כל
התורה היטב מראשה לסופה, כי הדברים
אֲרָמִים וְעַמִּים מֵאֵד:

וזה בחינת פורים שהוא מפלת המן
עמלק בכל דור ודור, בכל אדם,
ובכל זמן:

כי מבאר בהתורה הנ"ל שעקר מלחמת
עמלק הוא על-ידי התפלה בבחינת
דין של הפעל פה. שעל-ידי זה מכניעין
קלפת עמלק, כי זאת התפלה של הפעל
פה בבחינת דין פשהסמרא אחרא ויצה
לבצע אותה היא עומדת להסמרא אחרא
בבית הבליעה שלה, ועל ידי זה מוכרחת
הסמרא אחרא ליתן הקאות, בבחינת (א"ב

כ, ט): "חיל בלע וקאגז", דהינו להקיא
ולחוציא כל הקדשות ותרעת ותתפלות
ותרחמנות שבלעה מן הקדשה. הכל
צריכה להקיא על-ידי זאת התפלה
בבחינת דין של הפעל פה שעומדת בבית
הבליעה שלה, ואז לא די שמקיא
הסמרא אחרא כל מה שבלעה מן
הקדשה אף גם עצמות חיותה היא
מכרחת להקיא. בבחינת (ע"פ): "מבטנה
יורשנו אל". וזה בחינת גרים שמתגורין.
שהם היו בתחלה מעצמות הסמרא אחרא
ועקשו חזוין אל הקדשה וכו'. ועל-ידי זה
נתרבה כבוד ה' ותברך וכו'. ועל-ידי זה

נמשך נבואה. וזה בחינת רפואה וכו'.
ועל-ידי זה נתברר המדמה וכו'. וזוכין
לאמונה שלמה. ובשכיל זה צריכין לבקש
מה' ותברך מאד. ולטרה ולהתנגע בכל
כחו להתקרב לצדיקי אמת, כי כל צדיק
אמתי יש לו בחינת רוח נבואה רוח הקדש
שעל-ידי זה עקר ברור המדמה שעל-ידי
זה עקר האמונה שתלויה בברור המדמה
וכו', אבל אין הדבר בא בגלל להתקרב
לצדיקי אמת, כי צריכין לחזר אחריו
ולבקשו ולחפשו מאד מאד, כי בשמתקרב
למנהיג שאינו אמת. אזי אדרבא, נתקלקל
המדמה יותר ויכול לבוא לאמונות
פזוביות וכו'.

על-בן צריכין לחפש ולבקש מאד
ולהתפלל לה' ותברך הרבה
מאד שיזכה להתקרב לצדיקי אמתו שיש
לו בחינת רוח נבואה. כדי שיתברך
המדמה שלו, כדי שיזכה לאמונה שלמה.
ואז זוכין לאמונת חדוש העולם. להאמין
שה' ותברך ברא את העולם יש מאין
המחלט. שזה אי אפשר להשיג בשום
שכל כי אם על-ידי אמונה לבר. ועל-ידי
זה יהיה חדוש העולם שלעתיד. וחדוש
העולם יהיה בבחינת ארץ-ישׂראל, כי עקר
קדשת ארץ-ישׂראל הוא על-ידי "פה
מעשיו הגיד לעמו" (תהלים קיא, ו), כמו
שפרש רש"י על פסוק (פראשת א, א):
"פראשית וכו'", דהינו על-ידי מה שיודעין
שה' ותברך ברא את העולם. ולעתיד
יחדש הקדוש-ברוך-הוא את כל העולם
כלו בבחינה זו של ארץ-ישׂראל. כי אז

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים

מתניו לעמוד במלחמה זאת כי אם הצדיק האמת הגדול במעלה מאוד שהוא בעל כח גדול שהוא במוח בכוה שלא תוכל הסטרא אחרא לבלע אותו, אדרבא, הוא יוציא על-ידי תפלתו כל הקדושות מהסטרא אחרא, כי תעמוד בבית הבליעה שלה וכו' כנ"ל, אבל אף-על-פי-כן בכה הצדיק האמתי נמצאת בחינה זאת גם בשאר בני האדם. והיו בחינת מה שאנו רואים כמה אנשים שהם רשעים גדולים כמה שנים ועוברים עברות גדולות וחמורות רחמנא לצלן, ואחר כך נתעוררים בתשובה ונעשים בעלי תשובה גמורים, כמובא כמה מעשיות באלה בנמרא ומדרשים ושאר ספרים. וכמעשה דרבי אליעזר בן דורדיא (עבודה זרה ט) ונתן צווציאת (שבת נז) וכיוצא באלה מעשיות הרבה מאד בכל דור ודור. ולכאורה תמוה הדבר מאד, הלא "עברה גוררת עברה" (אבות ד, ב) וכל מה שעובר עברה יותר הוא נופל בידי הסטרא אחרא יותר, ומאין בא שלכסוף יתגבר נגד הסטרא אחרא ויחור בתשובה. אך הוא על-פי הנ"ל כי פאמת בכל אחד מישראל יש נשמה יקרה שיש לה כח גדול לעמוד כנגד היצר הרע וחילותיו כי אם לא היה כח באדם לעמוד כנגד היצר הרע לא היה הקדוש-ברוך הוא נותן לו יצר הרע פוה, כי אין הקדוש-ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו (עבודה זרה ג), וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מדרשין תנאי סימן טו) שאין מי שיהיה לו מניעות שלא יוכל לעמוד בהם וכמו

ידעו בכל העולם שה' יתברך ברא הכל. ואו יתנהג כל העולם בבחינת השגחה ונפלאות כמו ארץ-ישראל, שהנהנתה על-ידי השגחה ונפלאות. בחינת (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלהיך בה וכו'". ואו יתער שיר חדש, שהוא שיר של נפלאות, שהוא בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע וכו', שהוא קול של המוכיח האמת, שעל-ידיהו הוא נותן ריח טוב בהנשמות על-ידי תוכחתו בבחינת (שיר השירים א, יב) "נרדי נתן ריחו וכו'", שעל-ידי זה מכניעין מזונא דגופא. וזוכין למזונא דנשמתא שהוא בחינת ריח וכו' וכו'.

עין שם כל זה היטב היטב, כי הם דברי רבנו ז"ל שכל דבריו נבנלי אש. ירדים עד עמקי תהום להעלות נפשות מפאר שחת. ועולים למעלה משמי השמים, מי יערוך שבחם, מי יספר נוראות גדלתם אין דגמתם:

א ותנה עליפי הדברים האלה יבין המשפיל קצת. שאין שום יאוש בעולם כלל, כמו שאמר רבנו ז"ל כמה פעמים (לקוטי תנאי סימן עה ועוד), ומכל הנפילות והירידות וכולים לעלות. והירידה היתה תכלית העליה. והכל בכה הצדיק האמת שכול להתפלל תפלה בבחינת דין שהוא בעל כח גדול. שזאת התפלה היא עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה שלה. שעל-ידי זה מכרחת הסטרא אחרא להוציא כל הקדושות שבלעה וכו' וכו' כנ"ל ואף-על-פי שזה הענין אין מי שיחגר

אֲתִיּוֹת כ"ח מ"ה וּמ"ה בְּגִמְרָא אָדָם
שֶׁעָקַר כַּח הָאָדָם הוּא הַחֲכָמָה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב: "הַחֲכָמָה תֵּעוּ לַחֲכָם מֵעֲשֶׂרָה
שְׁלִיטִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר" (קהלת ג, ט). תֵּינִי
שֶׁעָקַר הַכַּח לְהִיּוֹת עוֹ כְּגֹמֵר כְּגַדְדָה כֵּל
הַתְּאוֹת וְהַפְתּוּיִים הוּא רַק עַל־יְדֵי חֲכָמָה
אֲמִתִּיּוֹת שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחֲיוֹת דְּגִדְלוֹת, כִּי
הַמַּחֲיוֹת הֵם בְּחִינַת מַחְצוֹת פְּרוּסוֹת כְּגַדְדָה
תְּאוֹת נְאוֹף, כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַג' ל:

הַכֶּלֶל שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהֵאֱמִין מְאֹד בְּכַחוֹ
וְיַדַּע בְּאֵמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁבְּנוֹדֵי יֵשׁ
בְּכַח שְׂכָלוֹ וְכַחוֹ לְעַמּוֹד כְּגַדְדָה תְּאוֹת נְאוֹף
שֶׁהִיא עֲקָרָא דִּצְרָא בִּישָׂא, כִּי הַמַּחֲ
וְהַשְׂכָּל הוּא הַנְּשֻׁמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב לב,
ה'): "וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְבִינִים", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְנֵי
ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (סִיּוֹן דה), וְהַנְּשֻׁמָה שֶׁל
אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֶפְלוֹ שֶׁל הַפְּחוֹת
שֶׁבְּפַחוֹתֵים בְּנוֹדֵי הוּא יוֹכֵלָה לְעַמּוֹד כְּגַדְדָה
כֵּל הַעוֹלָם עִם הַתְּאוֹת:

ב כִּי אֵין זֶה דְרָךְ הַעֲנֵה לְהַקְטִין כַּחוֹ
לֹאמֹר שְׂאִין לוֹ נְשֻׁמָה גְּבִהָ כְּמוֹ
הַצְדִּיקִים וְהַכְּשָׁרִים כְּאֵלוֹ אֵין בְּיָדוֹ לְהִיּוֹת
אִישׁ כְּשֶׁר אוֹ צְדִיק, כִּי עֲנֵה כּוֹז אֲסוּרָה
וְהִיא עֲנֵה פְסוּלָה וְאֵין זֶה עֲנֵה כֶּלֶל, רַק
מַחֲיוֹת דְּקַטְנוֹת שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּרַחֵק מִזֶּה מְאֹד
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְנֵי ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר (לְקוּשׁ
תִּנְיָא סִיּוֹן כבּ וּבְשִׁחוֹת תְּר"ן סִיּוֹן קס), רַק אֲדַרְבָּא,
צָרִיךְ כֵּל אַחַד לֹאמֹר בְּדַעְתּוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְשֻׁמָה
גְּבִהָ מְאֹד, כִּי הַנְּשֻׁמָה שֶׁל הַפְּחוֹת
שֶׁבְּפַחוֹתֵים שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל הוּא גְּבִהָ מְאֹד
מְאֹד. וְצָרִיךְ לֹאמֹר בְּדַעְתּוֹ שְׂאִין נְאֻה לוֹ
לְהִיּוֹת פְּרוּךְ אַחֵר תְּאוֹת חֵם וְשֵׁלוֹם, מִכֵּל

שֶׁכְּתוּב (בראשית ד, י): "וְאֵלֶּיךָ תִּשְׁקָתוּ וְאֵתָהּ
תִּמְשָׁל בּוֹ" – אִם תִּרְצֶה תִּתְּנֶנּוּ עֲלָיו, עֵינִי
שֶׁם בְּפִרְשׁוֹ רַש"י. עַל־כֵּן צָרִיכִין לְדַעַת
וְלְהֵאֱמִין שֶׁבְּנוֹדֵי כֵּל אַחַד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
אֶפְלוֹ הַפְּחוֹת שֶׁבְּפַחוֹתֵים הוּא בַּעַל כַּח
גְּדוֹל לְעַמּוֹד כְּגַדְדָה הַצֵּר הַרַע שְׁלוֹ. וְעָקַר
כֵּל הַחֲמָיִים וְהַתְּאוֹת שֶׁהָאָדָם נִלְכַּד בָּהֶם
חֵם וְשֵׁלוֹם, הִיא רַק מַחְמַת שְׁמוֹת שְׂאִינוֹ
יֹדַע מַכּוֹ וְכו', כְּמִבְּאֵר בְּדַרְבְּרֵי רַבְנֵי ז"ל
בְּעֵינַיִם הַחַרְוּיִים שְׁלוֹ הַנְּדַפְסִים בְּתַחֲלַת
סֵפֶר לְקוּשִׁי מוֹהֲר"ן זֶה לְשׁוֹנוֹ, חֻזַּק
וְנִתְחַזַּק וְאֵל תִּתְּנֶה כְּפִיל הַגְּדוֹל וְכַנְגֹּל
וְכו'. וְכֵל זֶה מַחְמַת שְׁמוֹת שְׂאִין יֹדַע
מַכּוֹ וְכו'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁכְּתוּב רַבְנֵי ז"ל בְּהַתּוֹרָה
תִּקְעוּ הַג' ל. שֶׁעָקַר תְּאוֹת נְאוֹף
שֶׁהִיא כֶּלֶל כֵּל הַחֲמָיִים רַחֲמָנָא לְצַלָּהּ,
נִמְשָׁךְ רַק מִמַּחֲיוֹת דְּקַטְנוֹת וְכו', עֵינִי שֶׁם, כִּי
הַבַּעַל דְּבַר כּוֹתֵב עֲלָיו עַד שֶׁמִּפְּלוֹ
לְבַחֲיוֹת מַחֲיוֹת דְּקַטְנוֹת חֵם וְשֵׁלוֹם, דְּהֵינּוּ
שֶׁנִּקְטָן מַחוֹ וְנִחְלַשׁ דַּעְתּוֹ עַד שְׂאִינוֹ יֹדַע
מַכּוֹ וְנִדְרָה לוֹ שְׂאִי אֶפְשֶׁר לוֹ לְעַמּוֹד
כְּגַדְדָה תְּאוֹת זֹאת, כִּי עָקַר הַגְּבוּרָה הוּא
כֶּלֶב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְנֵי ז"ל בְּמִקּוֹם אַחֵר
(סִיּוֹן רמט) וְכִי שְׁלֹבֵה חֻזַּק יוֹכֵל לְהַתְּנַבֵּר
בְּכַחוֹ כְּגַדְדָה כֵּל הַתְּאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְאֶפְלוֹ
כְּגַדְדָה תְּאוֹת נְאוֹף כְּמוֹ שְׂרָאוֹנוֹ כְּמִה
צְדִיקִים וְכְשָׁרִים שֶׁעַמְדוֹ בְּנִסְיוֹן רַק עָקַר
נִפְיֵלָה כֵּל הַנּוֹפְלִין לְתְּאוֹת רַעוֹת הוּא רַק
מַחְמַת בְּחִינַת מַחֲיוֹת דְּקַטְנוֹת, דְּהֵינּוּ שֶׁנִּקְטָן
מַחוֹ עַד שְׂאִינוֹ יֹדַע מַכּוֹ, כִּי עָקַר הַכַּח
הוּא עַל־יְדֵי חֲכָמָה שְׂפַמַּת, כִּי חֲכָמָה הִיא

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שמה

שכן וכל שכן לעבר איזה עברה חס ושלום, כמו שכתוב (דבר המשיב טי, ט): "ויגבה לבו בדרכי ה'", שצריכין להגביה לבו בדרכי ה'. כי כל אחד מישראל רחוק בשרשו מאד מאד מעברה חס ושלום, כמו שכתב רבנו ז"ל במאמר "כי מרחמם יגהגם" (לקוטי תנאים סימן ט), כי כל אחד מישראל הוא בעל כח גדול לעמוד כנגד כל העולם עם תאוותיו רק העקר שזוכה לידע מכוון. נמצא, שבאמת כל אחד מישראל הוא בעל כח גדול, רק שלא כל אחד זוכה לידע מכוון, ולפי גפילת כל אחד לבחינת מחין דקטנות דהינו מה שאינו יודע מכוון כמו בן גופל לתאוות והעקר לתאוות נאוף שהיא עקר היצר הרע. וכל מה שאדם עובר עברה יותר חס ושלום, יונק הסטרא אחרא ממנו יותר ובלע אותו יותר רחמנא לצלן, ועל-כן לפעמים הסטרא אחרא בולעת את האדם כל כך עד שהוא מוגיע לעצם פנימיות קדשת ידותו והיא מתחזקת ומתגברת לבלע נקדה זאת גם-כן ומביאה אותו לידי עברה גדולה חס ושלום, כדי לבלע אותו לגמרי חס ושלום, אבל תקף בשהיא רוצה לבלע את עצם פנימיות קדשתו אזי זאת הנקדה עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה שלה, כי זאת הנקדה של פנימיות קדשתו היא בעל כח גדול מאד וכנ"ל ואי אפשר להסטרא אחרא לבלע אותה בשום אופן, ולא די שאינה יכולה לבלע אותה אף גם זאת הנקדה טובה עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה

שלה עד שהיא מקרחת לתן הקאות להקיא ולהוציא כל הקנשות שבלעה מואת הנשמה, ומזה בא בחינת מה שלפעמים האדם נתעורר בתשובה אחר כמה עברות, הינו כנ"ל, וכן שמעתי מרבנו ז"ל שלפעמים עברה מביאה את האדם לידי תשובה, הינו על-ידי שגלגל באיזה עברה גדולה רחמנא לצלן, על-ידי זה נתמרמר לבו ונתעורר בתשובה עד שנעשה בעל תשובה גמור. וכל זה על-ידי בחינת הנ"ל. שלפעמים הסטרא אחרא מביאה אותו לידי עברה גדולה כל כך עד שהיא רוצה לבלע אותו לגמרי ואז מתגברת פנימיות הנקדה שלו שהוא בעל כח גדול שהסטרא אחרא רוצה לבלע גם אותה, ואז היא עומדת להסטרא אחרא בבית הבליעה שלה ועל-ידי זה לא די שאינה בולעת את הנקדה הקדושה הזאת אף גם היא מקרחת להקיא ולהוציא על-ידי זה כל הקנשות שבלעה בבחינת חיל בלע ונקאנו וכו' כנ"ל:

ג אבל בודאי אין שום אדם יכול לסמוך על זה חס ושלום, כי "האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה" (יבמות פ"ה, ט), כי מי יודע אם יהיה לו כח לעמוד שם, כי לפעמים התגברות הסטרא אחרא גדולה כל כך עד שבוולעת אותו לגמרי חס ושלום, כמו שמצינו כמה אנשים שעברו עברות גדולות ולא שבו בתשובה לבסוף, כי יש בזה ענינים רבים לאין קץ, והם מסוד סתרי דרכי הבחירה

ענין שם, כי כל זמן שהוא מקרב לצדיק האמת. שעלידי זה זוכה לאמונה שלמה להאמין בכח מעשיו. שהיא בחינת אמונת הדיש העולם שהוא עקר האמונה להאמין 'שה' יתברך ברא הכל בכחו וגבורתו בכ"ח אתון של מעשה בראשית עלידי זה הכח יוכל להתגבר לעולם פנגד כל הספרין אחריו. וסוף כל סוף ישוב בתשובה שלמה. והספרא אחרא תחוד ותקיא כל התקשות שבלעה עד שיפכה לעשות גרים ובעלי תשובה ממבאר בהתורה ה"ל:

ד וזה בחינת מלכות עמלק שבכל דור ודור, כי זה עקר הבחירה של כל אדם פנ"ל. והבחירה של כל אדם לעמוד פנגד היצר הרע, זה בחינת מלכות עמלק. שהוא עקר והמת הנחש שמשם עקר היצר הרע פידוע. וזה בחינת פורים שהוא מלכות המן - עמלק. שעקר הכניעתו היתה עלידי לקיחת אסתר לבית אחשוורוש שזהו בחינת תפלה בבחינת דין של הפעל פה. שעלידי זה עקר מפלת המן עמלק פנ"ל. כי אסתר היא בחינת התפלה בבחינת דין, כי התפלה היא בחינת אשה יראת ה' פידוע וכשהתפלה היא בבחינת דין, אזי היא נקראת אסתר לשון הסתרה שהוא בחינת דין, בחינת (דברים לא, יח): "ואנכי הסתר אסתיר וכו'" (ענין הל"ן קל"ט). ואז כשהתפלה היא בבחינת דין אזי הספרא אחרא רוצה לבלעה פדרפה תמיד שהיא בולעת את התפלה שהיא בבחינת דין ממבאר בהתורה ה"ל.

שנתן ה' יתברך לכל אדם שאין מי שיעמוד עליהם. אבל אחרי שכבר עבר מה שעבר חס ושלום, צריך לידע ולהאמין שאין שום יאוש בעולם כלל. ואפלו אם כבר רצה להתגבר אלפים פעמים להיות איש פשר ולא עלתה בידו ונפל למה שנפל, אפלו אם נפל לעברות גמורות והמורות חס ושלום, אף על פי כן עדון יש לו תקנה כל עוד נשמתו בו. והעקר היא האמונה שיהיה לו אמונה שלמה בה' יתברך. וישתדל בכל עז להתקרב לצדיק אמת, וישפך שיחו לפני ה' יתברך. שיגלה לו הצדיק האמת, כדי שיפכה על ידו לאמונה שלמה. ואז בודאי יש לו תקנה לעולם היתה איד שיהיה, כי עקר הפח לעמוד פנגד היצר הרע הוא עלידי אמונה שהיא כלל ועקר כל התורה בלה, כמו שאמרו (פסח טז): 'כא חבוקוק והעמידן על אחת', "וצדיק באמונתו יחיה" (חבוקוק ב, ד). כי עקר האמונה הוא להאמין בהדיש העולם. להאמין 'שה' יתברך ברא הכל יש מאין פנ"ל. וזה בחינת פח מעשיו פנ"ל, שזהו בחינת ארץ ישראל פנ"ל. כי ה' יתברך ברא הכל בכ"ח אתון דעבדא דבראשית. שהם בחינת פח מעשיו הגיד לעמו שעלידי זה פוכשין ארץ ישראל. וזאת האמונה היא עקר הפח של ישראל להתגבר פנגד כל הקלפות והתאוות והספרין אחריו בגשמיות וברוחניות וכו' שאיתא בתפונים עשרין ותרין (דף סח) ובהאי פח מתתקפין ישראל על אדום, ממבאר בדברי רבנו ז"ל (סימן סד לקוטי חלק א),

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים שמו

עמוד 17

הכרחו לְהִקְיָא. וְזוּהוּ בְחֵינַת גְּרִים הִרְבָּה שְׁנֵת־גִּירוֹ אִז, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם ת, ט): "וְרַבִּים מֵעַמֵּי הָאָרֶץ מִתְּהַדְּרִים וְכוּ", הֵינּוּ כְּנִ"ל:

ה וְזוּהוּ בְחֵינַת תְּקֵף הַנֶּסֶם שֶׁל פּוּרִים שֶׁהוּא גַם נִפְלָא אֲשֶׁר כְּמוֹהוּ לֹא נִהְיֶתָה.

וְכַמְבָּאֵר בְּדַבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבָרְכָה מִגְדֵּל הַפְּלַגַּת הַנֶּסֶם שֶׁל פּוּרִים. אֲשֶׁר אֵין דִּמְתוֹ בְּכָל הַנְּפִסִּים שֶׁעָבְרוּ עַד בֵּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ. וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזָרוּנָם לְבָרְכָה (סדרש משלי פרשת ט, כָּל הַמוֹעֲדִים בְּטָלִים וַיְמִי הַפּוּרִים לֹא נִבְטְלִים. כִּי הֵמֶן הִרְשַׁע יַמּוֹחַ שְׁמוֹ, בִּקְשׁ לְהִשְׁמִיד וְלַהֲרֹג וְלֹא־בַד אֶת כָּל הַיְהוּדִים וְכוּ. כִּי הֵמֶן עִמְלַק שֶׁהוּא זֶהמַת הַנְּחָשׁ. בְּחֵינַת (בראשית

כ, א) "וְהַנְּחָשׁ הָיָה עֲרוֹם", שְׂוִינֵק מִהֲרַעַת כְּנִ"ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִקְטָן הַמּוֹחַ בְּבְחֵינַת מַחִין דְּקַטְנוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה עָקַר הַתְּנַבְּרוֹת תְּאֵוֹת נֶאֱוָף שֶׁהוּא עָקַר הַיֶּצֶר הָרַע. עָקַר הַכְּנַעְנוֹתוֹ עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַכְּנַעַן שֶׁעוֹמְדָת לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא

בְּחֵינַת עִמְלַק בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ עַד שֶׁמְכָרַח לְתַן הַקָּאוֹת וְכוּ. כְּנִ"ל. אֲבָל זֶה הַצִּדִּיק הַבַּעַל כַּח שְׂנֵינָם לְמַלְחָמָה זֹאת לְהַתְּפִלָּל הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין כְּדֵי שֶׁתְּכַלַּע אוֹתָהּ הַנְּחָשׁ וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא. וְעַל־יְדֵי זֶה דִּיקָא יוֹצֵיא כָּל הַקְּדוּשׁוֹת וְכוּ כְּנִ"ל. זֶה הַצִּדִּיק צָרִיד לְהִיּוֹת בַּעַל כַּח גְּדוֹל מְאֹד וְצָרִיד לְהִתְבּוֹנֵן מְאֹד בְּכַחוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ כַּח לְעַמּוֹד בְּמַלְחָמָה זֹאת. וְצָרִיד לִידַע עִם מִי הוּא נִלְחָם, כִּי לַפְּעָמִים אָף־עַל־פִּי שֶׁהַצִּדִּיק הוּא בַּעַל כַּח גְּדוֹל. וַיֵּשׁ לוֹ כַּח

וְזוּהוּ בְחֵינַת (אסתר ב, ט): "וַתִּלְלַקַּח אֶסְתֵּר אֶל בֵּית הַמְּלָךְ אַחֲשֵׁרוּשׁ", שֶׁאֶסְתֵּר בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין, נִלְקַחָה לְבֵית הַסְטֵרָא אַחֲרָא, לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה, כִּי הַסְטֵרָא אַחֲרָא רוֹצֵה לְבָלְעָה. אֲבָל הִיא הִיְתָה בַּעַל כַּח גְּדוֹל, וְלֹא דֵי שְׁלֹא בָלְעָה אוֹתָהּ, אֲדַרְבָּא, הִיא עֹמְדָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה שְׁלָהֶם. עַד שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא נִתְּנָה הַקָּאוֹת עַל־יְדֵי זֶה, כִּי עַל־יְדֵי זֶה שֶׁנִּלְקַחָה אֶסְתֵּר, דִּהֵינּוּ הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין אֶל הַסְטֵרָא אַחֲרָא, עַל־יְדֵי זֶה הִיָּה עָקַר מַפְלַת הַסְטֵרָא אַחֲרָא, דִּהֵינּוּ מַפְלַת הַמֶּן - עִמְלַק. וְלֹא דֵי שְׁלֹא בָלְעוּ אֶת יִשְׂרָאֵל פֶּאֲשֶׁר עָלָה עַל מַחְשַׁבְתָּם הִרְעָה אֲדַרְבָּא, יִשְׂרָאֵל יִצְאוּ אוֹ מֵאֲפֵלָה לְאוּרָה מִיְגוֹן לְשִׁמְחָה. וְחֹזֵר לְהֶם כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבָלְעוּ מֵהֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם ה, טו): "לִיְהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה"

תּוֹרָה, "וַיִּשְׂמַחַה וְכוּ וַיִּקַּר" - אֵילוֹ תְּפִלִּין וְכוּ (בגדה טו). הֵינּוּ שֶׁכָּל הַמַּצּוֹת וְהַקְּדוּשׁוֹת שֶׁהַסְטֵרָא אַחֲרָא רֹצֵה לְבָלְעֵם הַכֹּל הַחַיּוּדָה אֶל הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַכְּרַחָה לְתַן הַקָּאוֹת עַל־יְדֵי לְקִיַּחַת אֶסְתֵּר לְבֵית אַחֲשֵׁרוּשׁ. שֶׁהִיא בְּחֵינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחֵינַת דִּין שֶׁנִּלְקַחָה לְהַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּנִ"ל. וְאוֹ לֹא דֵי שֶׁהַחַיּוּדָה לְיִשְׂרָאֵל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת וְהַמַּצּוֹת וְכָל גְּדֻלָּתָם וְכַבּוּדָם וְחִשְׁבוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אסתר ט, ג): "וְכָל עַבְדֵי הַמְּלָךְ וְהָאֲחֻשְׁדָּרְפָּנִים וְהַפַּחּוֹת וְכוּ מְנַשְׂאִים אֶת הַיְהוּדִים וְכוּ" עַד שֶׁזָּכְרוּ אַחַר כֵּךְ עַל־יְדֵי זֶה לְבַגְּזוֹ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁבְנָה פֶּרַשׁ בֶּן אֶסְתֵּר וְהַחַיּוּד כָּל הַכֹּלִים לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

וְלֹא דֵי כְּכָל זֶה אָף גַּם עֲצֻמוֹת חַיּוֹתָם

ק"ר 17

לעמוד כנגד איזה סטרא אחרא וקלפּה גדולה, אכל אף-על-פירבן לפעמים מתגברת סטרא אחרא וקלפּה גדולה כל כך שאין בכחו לעמוד כנגדה, ועקר כלל כל הסטרא אחרא וזהמת הנחש הוא עמלק שכולל כל הסטרא אחרא וכל הקלפות וכל עובדי פוכבים שיונקים ממנו, כמו שכתוב (במדבר כה, ב): "ראשית גוים עמלק", שעמלק כלול מכלם וכלם יונקים ממנו. ועל-פן ה' יתברך בעצמו צריך ללחם עמו, כמו שכתוב (שמות י, טו): "מלחמה לה' בעמלק מדר דר". ועל-פן לא היה יכל אפלו משה רבנו להכניעו לגמרי, וכמו שכתוב (שם פסוק י): "יחלש יהושע את עמלק וכו'". שפרש רש"י שחתך ראשי גבוריו ולא הרגו לגמרי, מבאן שעשו על-פי הדבור. כי מלחמת עמלק היתה על-ידי התפלה בבחינת דין של הבעל כח פנ"ל בהתורה הנ"ל.

ואף-על-פי שמושה רבנו עליו השלום, בודאי היה בעל כח גדול מאד, אף-על-פירבן לא היה יכל להכניעו לגמרי. כי אם היה רוצה להכניעו לגמרי, היה מתגבר בכח קלפּה חזקה וגדולה כל כך שגם משה לא היה יכל לעמוד כנגדה, כי קלפת עמלק מגיע עד אין תכלית, ואין מי שיכול לעקרו לגמרי, כי אם ה' יתברך בעת שיבוא משיח צדקנו, על-פן הכרח משה ללחם עמו בתקמה גדולה על פי הדבור לחתך רק ראשי גבוריו, ולא להכניעו לגמרי. ועל-פן מלחמה לה' בעמלק מדר דר. כי ה' יתברך בעצמו

(במדב' יב).

כי מה שמחל שאול על אגג. זה בחינת רחמינות דסטרא אחרא שמשם עקר יניקת זהמת הנחש בחינת והנחש היה ערום, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. והמן בגדל התגברותו או חשב מחשבה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שמט

רעה, כי ראה שישאל מרודים מאד מאד בתקף הגלות ויש עליהם פגמים וקמרונים כאלה. עד שאז אם היה מתגבר עליהם בכח איזה קלפה קמנה בעלמא גס-בן היה קשה לעמוד בנגדו לגדל חלישות ישראל אז, אבל הוא ברשעתו יפח שמו, התחכם אז והתגבר עליהם אז בכל מיני כחות שיש לו וקבץ זרש אשתו וכל אורביו וכל עשרת בניו. שהם כל העשרה בתרין דמסאבותא. ורצה להתגבר אז על מרדכי וישראל. בכח כל החמשים שערי טמאה שהם כלל כל הסמרא אחרא שעמלק כלול מהם. ועל-בן עשה עין גבה חמשים אמה ובכח כלם רצה להתגבר על ישראל אז בעת חלישותם הגדולה. בעת תקף הגלות בעת שהיו רחוקים מארץ-ישראל, כי עקר הנגעת עמלק היא על-ידי ארץ ישראל, כמו שכתוב (דברים כה, יט): "בארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק וכו'". 'בארץ' דיקא, כי ארץ-ישראל היא על-ידי פח מעשיו וכו' שמישם מקבלין עקר הכח לעמוד בנגדו כנ"ל, דהינו שמארץ-ישראל הוא עקר הכח של הצדיק הפעל פח שיקבל להתפלל תפלה בבחינת דיון שעל-ידי זה מכניע המן-עמלק. עד שזוכה לכל הבחינות המבארים שם בהתורה הנ"ל. עד שזוכה לגלות אמונת הודש העולם. שעל-ידי זה יהיה הודש העולם שלעתידי. שאז יתנהג כל העולם בבחינת ארץ-ישראל, דהינו לגלות פח מעשיו של ה' יתברך שה' יתברך ברא הכל בכ"ח אתון

וכו' כנ"ל. אבל כל עקר הכח של הצדיק שזוכה לכל זה הוא על-ידי ארץ-ישראל. ששם מאירין כ"ח אתון - פח מעשיו שמישם עקר הכח כנ"ל:

ועל-בן עקר הנגעת עמלק הוא בארץ ישראל דיקא כנ"ל. כי מישם עקר הכח לעמוד בנגדו כנ"ל, אבל אז בסוף גלות ככל שהיו ישראל בגלות רחוקים מארץ-ישראל והיו חלשים אז מאד, והוא התגבר עליהם בכל כחותיו כנ"ל. ורצה לבלע את ישראל חס ושלום לגמרי כנ"ל. על-בן באמת היה אז עת צרה גדולה אשר פמזהו לא נהיתה. אבל ה' יתברך חמל על עמו ושלח לנו אז את מרדכי ואסתר. ומרדכי הוא בחינת משיח שכלול מכל הריחות טובות שנמשכין על-ידי התפלה בבחינת דיון של הפעל פח כמבאר בהתורה הנ"ל. כי מרדכי הוא בחינת (שמות ל, כג): "בשמים ראש מר דרור" שתרגמו: 'מרי דכיא', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה י' הל' קל"ט), הנינו שהוא ראש לכל הבשמים והריחות של שמן המשחה, שזהו בחינת משיח שנקרא בשם משיח על שם שנמשח בשמן המשחה, כי משיח הוא עקר הכח של שמן המשחה, כי משיח הוא כלל כל הריחות טובות שבעולם. ועל-בן על-ידי שמן המשחה נחמדשין הדברים בקדשמן, דהינו המשפן ומנבח וכלי שרת וכהנים גדולים ומלכים, כי כל הקדשות מקבלין על-ידי הריח טוב שהוא בחינת משיח שגדל וצומח על-ידי

16 41

ועל־כן אִם נמשך שיר ושמחה וחדוה גדולה עד אין קץ:

וְזוֹה בְּחִינַת סְעֵדַת פּוֹרִים שֶׁהִיא מִצְוֵה גְדוּלָה לְהִרְבּוֹת בְּסַעֲדָה לֵאכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמַחַת, כִּי אִם הָאֲכִילָה בְּקִרְשָׁה בְּבְחִינַת מְזוּנָה דְנִשְׁמָתָא. כִּי עַל־יְדֵי הַרִיחַ טוֹב שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין וְכוּ' כַּנ"ל עַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵין לְמְזוּנָה דְנִשְׁמָתָא, כִּי מְבַנְיֵין מְזוּנָה דְגּוֹפָא בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית כה, טו): "וַיְדוּ אֲחֻזַּת בַּעֲקֵב עֵשׂו", כַּמְבָאָר בַּתּוֹרָה הַנ"ל. וְעַל־כֵּן אִם מִצְוֵה לֵאכֹל, כִּי אִם זוֹכֵין לְמְזוּנָה דְנִשְׁמָתָא כַּנ"ל, כִּי אִם מְבַנְיֵין קְלַפַּת עֲמֹלֶק שֶׁהִיא מְזַרְעַת עֵשׂו שֶׁהִיא בְּחִינַת מְזוּנָה דְגּוֹפָא בְּבְחִינַת 'וַיְדוּ אֲחֻזַּת בַּעֲקֵב עֵשׂו' כַּנ"ל. וְעַל־כֵּן נִקְרָאת אִסְמֵר 'הַדְּפָה' (עֲפָרָה י"ג.) עַל שֵׁם רִיחַ טוֹב כִּי עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל בַּח שֶׁהִיא בְּחִינַת אִסְמֵר עַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵין לְרִיחַ טוֹב שֶׁהִיא חַיִּית הַנְּשִׁמָּה. שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִתְמַקֵּן הַכֹּל בְּבְחִינַת גְּרָדִי גֵתָן רִיחוֹ, כִּמּוֹ שְׁמִיבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, עֵין שֵׁם כֹּל זֶה הַיַּיִם:

וְזוֹהוּ בְּחִינַת מַפְלַת עֲשֵׂרֶת גְּנֵי הַיָּם. שֶׁהֵם עֲשָׂרֵה בְּתַרְוֵן דְּמִסְאָבוֹתָא שְׁעַקֵר הַתְּבַבְרוּתָם הוּא בְּחִינַת כְּפִירוֹת שְׁמִכְנִיסִין בְּלֶב לְהַחֲלִישׁ אֲמוּנַת חַדוּשׁ הָעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם. וְעַל־כֵּן הֵם עֲשָׂרֵה כַּנֶּגֶד עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם עֲשָׂרֵה מְדַרְגּוֹת שֶׁל גְּבוּהָה. שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הָאֲמוּנָה לִפְנוֹת לְהֶאֱמִין בְּחַדוּשׁ הָעוֹלָם. שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּעֲשָׂרֵה

הַקּוֹל הַמְּשַׁקֵּה אֶת הַיָּם. שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל בַּח. שְׁעַל־יְדֵי זֶה הַקּוֹל יְכוּלֵין לְהוֹכִיחַ וְלְהַפְּךָ עוֹנוֹת לְכוֹסוֹת, חַל לְקַדְשׁ. בְּבְחִינַת גְּרָדִי גֵתָן רִיחוֹ, כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. כִּי עֵקֶר הַתְּפִלָּה הִיא בְּחִינַת הַנְּשִׁמָּה שֶׁהִיא חֵלֶק אֱלוֹהִים מַפְעֵל שְׁעַקֵר חַיִּיתָהּ הוּא הַרִיחַ. וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׁמֵן הַמְּשִׁחָה שֶׁהוּא בְּחִינַת רִיחַ, בְּחִינַת מְשִׁיחַ, עַל־יְדֵי זֶה מַעֲלִין כֹּל הַדְּבָרִים מִחַל לְקַדְשׁ. וְמוֹדְכֵי נְמוּשָׁךְ מִשָּׁם, כִּי הוּא בְּחִינַת בְּשָׂמִים רֹאשׁ מִרְ דְּרוּר. וְעַל־כֵּן הָיָה לוֹ בַּח גְּדוּלָה שֶׁל מְשִׁיחַ לְעַמּוּד כַּנֶּגֶד כֹּל קְלַפּוֹת הַיָּם עֲמֹלֶק. וְעַל־כֵּן בְּכַחוֹ הַיְהוּה יְכוּלָה אִסְמֵר לְיַרְדַּ לְבַיִת אַחְשָׁרוֹשׁ שֶׁהוּא בֵּית הַסְּפָרָא אֲחֵרָא. שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁהַסְּפָרָא אֲחֵרָא רוֹצֵה לְבַלְעָה, אֲבָל בְּכַחוֹ הַגְּדוּלָה שֶׁל מְרַדְכֵי הַיְהוּדִי, עַל־יְדֵי זֶה לֹא דִי שְׁלֹא בָלַע אוֹתָהּ, אֲדַרְבָּא, הִיא עֲמִדָה לְהֵם בְּבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁלָּהֶם עַד שֶׁהִכְרִחוּ לְהִקְוִי וְלִהְיוֹתָא כֹּל הַתְּפִלָּה שְׁבָלְעוּ. וְהַיָּם - עֲמֹלֶק נִפְלַ מְאֹד מְאֹד וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֵת גְּנֵי עַל הָעֵץ, כִּי נִפְל וְנִכְנַע הַיָּם עֲמֹלֶק מְאֹד עַל־יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל בַּח שֶׁהִיא בְּחִינַת אִסְמֵר וְכַנ"ל. וְזוֹהוּ בְּחִינַת תַּקָּה הַשְּׂמִיחָה שֶׁל פּוֹרִים, כִּי עַל־יְדֵי כֹל הַנ"ל נִתְעוֹרֵר הַשִּׁיר שֶׁיִּתְעַר לְעַתִּיד. בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט וְכוּ'. שְׁמִשָּׁם כֹּל הַשְּׂמִחוֹת שְׁבָעוּלָם. כִּפִּי הַהֲרָה שְׁמִקְבְּלִין מִשָּׁם. וְאִם בְּפוֹרִים נִתְעוֹרֵר זֶה הַשִּׁיר בְּהֲרָה נִפְלָאָה מְאֹד, כִּי אִם הוּא הַתְּנוּצְצוֹת מְשִׁיחַ בְּחִינַת מְרַדְכֵי כַּנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים שנה

והוא מנהיג את העולם. וכדו לעשות בעולם כרצונו לשנות הפסע בכל עת לעשות מפנים דם, ומדם מים, ומאור חשך, ומחשך אור, וכיוצא בזה בשאר המופתים אשר על-ידי כלם נתגלה אמונת אמתת אלקותו ותברך. שהוא ותברך חדש הכל כרצונו ועל-כן גידו לעשות בכל העולם כרצונו. כמו שכתוב בכל המופתים (שמות ה, יח): "למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ", "למען תדע כי אין פה אלהינו" (שם פסוק ו). וכיוצא בזה שאר לשונות פאלה הכתובים בכל המופתים. כי כל המופתים היו לגלות אלקותו ותברך שהוא אמונת הדיש העולם, כי אי אפשר להאמין פה ותברך כי אם כשפאמינים בחדש העולם פמונן לכל משפיל פאמת. נמצא, שעקר בחינת יציאת מצרים הוא לגלות אמונת הדיש העולם שהיא עקר האמונה שנתגלה על-ידי כל המופתים הנוראים שעשה ה' ותברך לעינינו במצרים. ועל-כן עקר יציאת מצרים היתה על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל פח. שזהו בחינת (שמות ה, ט): "והשלך לפני פרעה יהי לתנין" הנאמר בתחלת הגאלה שפרשו רבנו ז"ל על התפלה בבחינת דין הנ"ל, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. כי על-ידי התפלה הנ"ל על-ידי זהו זוכין לגיר גרים, שזהו בחינת (שם יב, טח): "וגם ערב רב עלה אתם", דהינו גרים רבים שנתגירו או. ועל-ידי זה נתרכה הכבוד דקדשה. ועל-ידי זה זוכין לנבואה שהיא מתן תורה ועל-ידי זה נתגלה אמונת הדיש העולם

מאמרות. והם רוצים לפגם בכל זה חס ושלום, אבל על-ידי התפלה בבחינת דין של הפעל פח כנ"ל, על-ידי זה זוכין לעשרה מדרגות של נבואה. ונתגלה אמונת הדיש העולם. שה' ותברך ברא את הכל בעשרה מאמרות. ועל-כן אז נופלים יחד כל עשרת בני הקון. כל עשר כתרין דמסאבותא, כי נופלים על-ידי בחינת עשרת הדברות עשרה מאמרות שנתגליו או כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח): "שפפורים חזרו וקבלו את התורה מחדש, כמו שכתוב (אסתר ב, ט): "קמו וקבלו וכו'". כי על-ידי התפלה בבחינת דין בחינת אסתר כנ"ל, על-ידי זה זוכין לבחינת נבואה, בחינת רוח הקדש, בחינת (שם ה, א): "ותלבש אסתר מלכות" - שלבשתה רוח הקדש, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (מגלה ד, ט). וזכין לעשרה מדרגות של נבואה. שהיא בחינת עשרת הדברות, בחינת קבלת התורה כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם:

ח וזה בחינת פסח וענן אסור המון, כי בפסח הוא יציאת מצרים ועקר יציאת מצרים היתה לגלות אמונת הדיש העולם. וזה הדיש עקר גאלת מצרים שעשה ה' ותברך עמנו או גסים ומופתים גדולים ונוראים מאד מאד אשר לא נשמעו ולא נראו בכל הארץ וככל הגוים. אשר על-ידי כל זה נתגלה שיש אלקים שליט בעולמו לעשות בו כרצונו, כי הוא ותברך ברא את העולם יש מאין כרצונו

על־ידי גם נפלא ונורא מאוד מאוד ממבאר
בכתבי האר"י ז"ל, שה' ותברך המשיך
עליהם מחין גדולים ונוראים מאוד שלא
בהדרגה וְשלא בפסד, עין שם, הינו שאף
על פי שלא זכו עדן לרוח נבואה
בשלמות שהוא קבלת התורה. אף־על־פי
כן המשיך עליהם ה' ותברך מחין גדולים
שהם בחינת רוח הקודש, בחינת ברור

ק"ד ק"ד

המדומה. עד שנתגלה גם בשעת יציאת
מצרים קדם קבלת התורה אמונת חדיש
העולם ועל־ידי זה יצאו ישראל ממצרים,
כי עקר יציאת מצרים הוא על־ידי אמונת
חדיש העולם כנ"ל. ובשביל זה הצרכו
לצאת בתפוז גדול כדי שלא יתאוו בהם
הקלפות שהם הכפירות מחמת שעדן לא
זכו לקבלת התורה שעל־ידי זה עדן לא
תברר המדומה בשלמות רק יציאתם
מהכפירות וקלפת מצרים היתה בדרך גם
שבאו עליהם הארת המחין שלא בהדרגה
ושלא בפסד ממבאר בכתבים:

ט ובשביל זה צריכין לאכל מצה בפסח.
והמין אסור באסור המור
מאד בכל יראה וכל ימצא. ועקר אסור
המין הוא על־ידי הפנים דיקא, כי עקר
הזהירות מחמין למצה הוא דיקא משעה
שנתנו מים בעסה. שאז צריכין לזהר מאד
לכלי להשהות את העסה שלא תתחמין
על־ידי הפנים, כי עקר אמונת חדיש
העולם הוא בחינת מים, כי מים קדמו
לעולם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם
לברכה (ירושלמי מניח ב, א): 'מתחלה היתה

שהיא בחינת ארץ־ישראל. ועל־ידי זה
נתעורר הישר הנ"ל שהוא הקול המשקה
את הגן. שעל־ידי זה גדלים כל הריחות
והריאות שעל־ידי זה נכנע עקב דם־מרא
אחרא שהוא בחינת מוונא דגופא וזכין
למונא דנשמתא וכו', ממבאר כל זה
בהתורה הנ"ל.

אבל אז בשעת יציאת מצרים אף־על־פי
שבכר קבלו פח על־ידי התפלה
בבחינת דין של הפעל פח הנ"ל שעל־ידי
זה היה עקר יציאת מצרים כנ"ל, אף־על־
פי־כן עדן לא זכו לקבלת התורה וכל זמן
שאין מקבלין את התורה. עדן אין נתגלה
אמונת חדיש העולם בשלמות, כי עקר
שלמות אמונת חדיש העולם הוא על־ידי
מתן תורה שהיא בחינת עשרה מדרגות
של רוח נבואה ורוח הקודש שעקר ברור
המדומה הוא על־ידי זה. שעל־ידי זה עקר
שלמות האמונה להאמין בחדיש העולם
שהוא עקר האמונה ממבאר בהתורה
הנ"ל. ועל־פיו אז בשעת יציאת מצרים
שהיו עדן קדם קבלת התורה עדן לא
היה אפשר לברר המדומה בשלמות וכל
זמן שאין התורה מברר על־ידי רוח
נבואה שהוא מתן תורה. עדן אי אפשר
לגלות בשלמות אמונת חדיש העולם. וכל
זמן שאין נתגלה אמונת חדיש העולם אי
אפשר לצאת מקלפת מצרים שעקר
זהמיתם היתה על־ידי הכפירות הנמשכין
מהכופרים בחדיש העולם יפח שמם
וזכרם. ועל־פיו באמת היתה יציאת מצרים

העולם מים כמים' וכו'. וכן פ'רש רש"י בפסוק 'בְּרֵאשִׁית' (בראשית א, א) 'שְׁהַמַּיִם קָדְמוּ לְכָל הַבְּרִיאָה וְעַקֵּר אֲמוֹנַת חַדוּשׁ הָעוֹלָם הַיּוֹם רַק לְהֵאֱמִין בְּהַתְחַלַּת הַבְּרִיאָה שֶׁהֵם הַמַּיִם. לְהֵאֱמִין שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בָּרָא אֶת הַתְּחִלַּת הַבְּרִיאָה שֶׁהיא הַמַּיִם יֵשׁ מֵאֵין הַמְּחַלְט. וְאַחֵר כִּד בָּרָא מֵהֶם כָּל הָעוֹלָם וּמֵאֵל, כִּי עַקֵּר מִה שְׁצָרִיכִין לְהַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה עַל חַדוּשׁ הָעוֹלָם הַיּוֹם רַק עַל הַהַתְחַלָּה כִּי מִה שְׁאַחֵר הַבְּרִיאָה שֶׁבָרָא ה' יִתְבָּרַךְ יֵשׁ מֵיֵשׁ, זֶה אֵינוֹ חַדוּשׁ אֲצֵל הָעוֹלָם כָּל כֶּד, כִּי הַחַדוּשִׁים שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מַחֲדֵשׁ יֵשׁ מֵיֵשׁ, זֶה אֲנוֹ רוֹאִין כָּכֵל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה כִּי בְּאֲמַת אֲנוֹ רוֹאִין חַדוּשׁ הָעוֹלָם כָּכֵל עַת וּבְכָל שְׁעָה. כִּי ה' יִתְבָּרַךְ מַחֲדֵשׁ כְּמוֹכֹו כָּכֵל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. שֶׁבְּעַרְב חֲמֹה שׁוֹקַעַת וְנַעֲשֵׂה חֲשֵׁד. וּבִבְקָר חוֹזֵר וּמַחֲדֵשׁ אוֹר הַחֲמָה. וְכֵן מַחֲשֶׂה אַחַת שְׁזוֹרְעִין פֶּאֶרֶץ ה' יִתְבָּרַךְ מְצַמֵּחַ מְנַמֵּחַ מְפַחַת מְפָה שְׂבֵלִים גְּבוּהִים עִם מְפָה מֵאוֹת חַסִּים. וְכֵן מְגַרְעִין אֶחָד מְצַמֵּחַ בְּרַצוֹנוֹ אֵילֵן גְּדוֹל וְנִפְלֵא. וּמְטַפֵּה סְרוּחָה הוּא בּוֹרָא בְּרַצוֹנוֹ אֶדְוֵל וְחִיָּה גְּדוֹלָה וְכִיּוֹצֵא כֹּה פְּלֵאוֹת הַבְּרִיאָה שְׁאֲנוֹ רוֹאִין כָּכֵל עַת וּבְכָל שְׁעָה. מִה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בּוֹרָא גְּרִיזוֹת נִפְלְאוֹת כָּכֵל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל רַעַע. אֲבָל מַחֲמַת שֶׁכָּל אֵלוֹ הַבְּרִיּוֹת הַנִּפְלְאוֹת בּוֹרָא אוֹתָם ה' יִתְבָּרַךְ יֵשׁ מֵיֵשׁ, כִּי כִּד גּוֹר בְּרַצוֹנוֹ שְׁמַיִם הַבְּרִיאָה וְהַלָּהָה יִבְרָא הַכֹּל יֵשׁ מֵיֵשׁ. עַל-כֵּן אֶרְעֵל-פִּי שְׁאֲנוֹ רוֹאִין בְּעֵינַיִנו חַדוּשֵׁי בְּרִיּוֹתָיו כָּכֵל עַת. אֶרְעֵל-פִּירֵבֵן אֵי

אֶפְשָׁר לְהִבִּין בְּשֶׁכֵּל חַדוּשׁ הָעוֹלָם מַחֲמַת שְׁאֲנוֹ הִיָּה יֵשׁ מֵאֵין. עַל-כֵּן צָרִיכִין לְהַתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה לְהֵאֱמִין בְּאֲמוּנָה שֶׁלִּמָּה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בָּרָא הַכֹּל בְּרַצוֹנוֹ בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה יֵשׁ מֵאֵין הַמְּחַלְט. וּבְאֲמַת מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ מִה אֲמַתִּי בְּקִדְקוֹד וּמִסְתַּפֵּל עַל הָאֲמַת. אֵין שׁוֹם חִלּוּק אֲצֵלוֹ בֵּין חַדוּשׁ הָעוֹלָם בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה. וְכֵן הַחַדוּשִׁים שֶׁה' יִתְבָּרַךְ עוֹשֵׂה כָּכֵל עַת, כִּי כְּמוֹ שְׁאֵין יְכוּלִין לְהִבִּין חַדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל תְּחִלַּת הַבְּרִיאָה, כְּמוֹ כֵן אֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין בְּשׁוֹם שֶׁכָּל הַחַדוּשִׁים שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מַחֲדֵשׁ כָּכֵל עַת, כִּי בּוֹדֵאי אִם לֹא הֵיינו רוֹאִים בְּעֵינַיִנו שְׁנַצְמַח מְגַרְעִין אֶחָד אֵילֵן גְּדוֹל כֹּהָ בּוֹדֵאי לֹא הִיָּה שׁוֹם חֲכָם וּמְחַקֵּר מֵאֵמִין כֹּהָ. שְׁיִיכָל לְהוֹת נִצְמַח מְגַרְעִין קָמֵן כֹּהָ, אֵילֵן גְּדוֹל כֹּהָ עִם עֲנָפִים וְעֵלִים וּפְרוֹת כְּאֵלֶּה. וְאֵיךְ הִיָּה אֶפְשָׁר לְצִיר זֹאת בְּשֶׁכֵּל וְאֶרְעֵל-פִּירֵבֵן אֲנוֹ רוֹאִין בְּעֵינַיִנו פְּלֵאוֹת הַבוֹרָא כְּאֵלֶּה כָּכֵל עַת. שְׁנַצְמַח אֵילֵן גְּדוֹל מְגַרְעִין אֶחָד. וְאֵדָם בַּעַל דַּעָה וּבַעַל שֶׁכָּל נִבְרָא מְטַפֵּה סְרוּחָה. וְכִיּוֹצֵא כֹּהָ שְׁאֵר פְּלֵאוֹת הַבְּרִיאָה מִה שְׁלֹא הִיָּה אֶפְשָׁר לְהִבִּין כָּלָל. אִם לֹא הֵיינו רוֹאִין אוֹתָם בְּעֵינַיִנו. וְגַם עֲכָשׁוֹ שְׁאֲנוֹ רוֹאִין אוֹתָם בְּעֵינַיִנו. אֵי אֶפְשָׁר לְצִיר זֹאת בְּשֶׁכֵּל וְלְהִבִּין אֵיךְ נַעֲשֵׂה זֹאת. אֵיךְ נְמוֹשֵׁד שֶׁכָּל יְדַעַת לְמַפָּה סְרוּחָה שִׁתְּיָה מְטַפֵּה לְחָה וּסְרוּחָה כֹּואַת אֶדָם בַּעַל קוֹמָה וּבַעַל צִוְרָה וּבַעַל שֶׁכָּל כֹּהָ. רַק הוּא יִתְבָּרַךְ אֲמֹר וַיְהִי הוּא צִוְרָה וְעַמּוֹד. וְזֶה הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא יְכוּל לְבָרָא מְגַרְעִין אֶחָד אֵילֵן שְׁלֵם, הוּא יְכוּל בּוֹדֵאי גַם-כֵּן לְבָרָא יֵשׁ מֵאֵין הַמְּחַלְט

לשום קדושה פי אם על-ידי מבילה, או
גמילה ורחיצה במים, כגון פהנים בעבודתן
שאי אפשר לו להתקרב לשום עבודה פי
אם על-ידי מבילה וקדוש ימים ורגלים
במים, וכן כלל ישראל לא נכנסו לברית
פי אם על-ידי מבילה במים וכו'. ולהפך
מצינו שהמים עלולים לקבל טמאה. וכן
אין האכל מכשר לקבל טמאה עד שיבוא
עליו מים, כמו שכתוב (תקרא יא, לה): "וכי
יתן מים על זרע וכו'". פי עקר כל
הקדשות והטהרות הם נמשכין כפי
אמונת חידוש העולם, פי עקר הקדושה
והטהרה היא האמונה הקדושה. ולהפך
עקר הטמאה והזיקא ותקף הדין הוא
על-ידי כפירות חס ושלום. ועל-פי מחמת
שעקר האמונה שהיא אמונת חידוש
העולם הוא בפנים, על-פי "צדיקים ילכו
בם וכו'" (חושע ד, י) שמי שזוכה לאמונה
הוא מקבל על-ידי המים כל הקדשות
והטהרות. שכלם נמשכין מתחלת
הבריאה שברא ה' יתברך את המים יש
מאין שמשם כל הקדשות. פי בתחלת
הבריאה היה הכל קדש כמבאר במקום
אחר (סיקן נא). אבל להפך פושעים יבשלו
בם, שכל הכפירות שלהם הוא בכחנית
מים דיקא שהם תחלת הבריאה יש מאין
ששם עקר כפירתם ימח שמם כנ"ל.
ועל-פי המים עלולים לקבל טמאה. פי
עקר אהיות הטמאה למי שבא לטמא הוא
בכחנית מים דיקא שהם תחלת הבריאה
יש מאין. ששם מוגע עקר כפירתם שהוא
עקר הטמאה כנ"ל:

לגמרי, פי כמו שאי אפשר להבין בריאת
יש מאין פן אי אפשר להבין בריאת יש
מיש כנ"ל:

ומאחר שאנו רואין בריאת יש מיש בכל
יום ובכל עת. אף-על-פי שאין
אנו מבינים זאת בודאי אנו מחזיקים
להאמין גם בבריאת יש מאין. רק מחמת
שבריאת יש מאין לאו כל אדם זוכה
לראות פי אם הצדיקים בעלי רוח הקדש,
על-פי אי אפשר לציר זאת בשכל. וצריכין
לסמך רק על אמונה. הנמשכת על-ידי
בעלי רוח הקדש האמתיים:

נמצא שעקר התחזקות מה שצריכין
להתחזק באמונה להאמין
בחידוש העולם. הוא רק על התחלת
הבריאה שהיתה יש מאין. והתחלת
הבריאה היתה ממים שהיו ראשונים לכל
הבריאה, פי המים ברא אותם ה' יתברך
בתחלה כנ"ל. נמצא שעקר אמונת חידוש
העולם תלוי בפנים שהם ראשונים
לבריאה. שהם העקר שנבראו יש מאין
המחלט, פי מה שנברא אחר כך נברא
ממים שהוא יש מיש שאלו החידושים של
בריאת יש מיש אנו רואין תמיד בכל עת.
ועל-פי מחמת שעקר אמונת חידוש העולם
הוא בפנים, על-פי מים יש בהם שני כחות
חסד ודין ימין ושמאל, פמוכן בזהר מים
אנו לימינא וכו' (תקרא דף סד) "פי כם דין
עמים יתן אכל למקביר" (איוב לו) ופרש
רש"י משל לנחתום וכו' ועל-פי המים
מטהרין מכל הטמאות ואי אפשר לכנס

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים שנה

י וזה בחינת חמץ ומצה. שעקר ההירות מחמץ למצה הוא במים דיקא כנ"ל, כי חכף בשבא מים על העסה חכף ומיד צריבין לזהר מאוד מחמץ לכלי להשהות את העסה כ"ל. כ"י שלא יתאחוזו בהמים הכפירות של מצרים שבפירים בחדוש העולם יח שמם שעקר כפירתם היא במים דיקא. שהם תחלת הכפירה יש מאן כנ"ל. ועקר ההירות הוא לכלי להשהות את העסה שלא תחמץ במשך הזמן, ועקר חמץ ושאור שנגעשה במשך הזמן הוא על ידי הרוח והאוויר כנראה בחוש שהעסה עולה ונתפחת בשנחמצת, שזהו על ידי האויר והרוח. ואז כפסח צריבין לזהר מזה מאד שזהו עקר אסור חמץ ושאור שלא לאכל מעסה שעלתה בנפיתה ונחמצה, כי אז בשעת יציאת מצרים עדין לא בשלמות פח המדמה. מחמת שעדין לא היה מותן תורה ולא זכו עדין לרוח הקדש רוח נבואה בשלמות כנ"ל, על-כן אז עדין יש שליטה לרוח שטות, רוח' דיקא. בחינת אויר ורוח טמא. שהוא בחינת רוח שטות, הפך רוח ואויר קדוש שהוא בחינת רוח הקדש, על-כן צריבין לשמור או את העסה מעת נתינת המים שלא תשהה. שלא ישלט בה רוח ואויר הטמא שהוא רוח שטות. שהוא רוח הטמא של המעוננים והמנחשים והמכשפים של מצרים שעל ידם מתקלקל המדמה. וכאים כפירות ואמונות פוזביות על ידם, דהינו כפירות בחדוש העולם שהוא בחינת מים

כנ"ל. ועל-כן אז כפסח בשעת יציאת מצרים שהוא קדם מותן תורה עדין לא זכו בשלמות לרוח הקדש כנ"ל, על-כן צריבין או לזהר מזה שזה עקר אסור חמץ לזהר שלא ישלט הרוח בעסה מעת נתינת המים שלא תשהה עד שישלט הרוח וחמץ את העסה חס ושלום. כ"י שלא יתאחוזו הכפירות במים שנגמסכין מרות שטות מחמת שעדין לא זכו לרוח הקדש בשלמות מחמת שעדין היה קדם קבלת התורה כנ"ל. אבל בשבועות שכבר קבלו ישראל את התורה. וזכו לרוח הקדש בשלמות על-כן אז צריבין להביא שמי תלחם מחמץ דיקא, כי אז הרוח והאויר הוא בבחינת רוח הקדש אויר הקדשה שעל ידי זה מתברר המדמה יותר. ועל-כן צריבין להביא חמץ דיקא, דהינו ששליטה בהם הרוח והאויר, כי אז הרוח והאויר נמשך מבחינת רוח הקדש שעל ידי רוח והאויר הזה מתברר המדמה יותר. וזכין לאמונת חדוש העולם בשלמות. שזהו עקר הפהרה שזהו עקר בחינת יציאת מצרים כנ"ל:

וזה בחינת שמי הרהינות שרוחצין בלי פסח במים, כי אז צריבין להמשיך מימי הפהרה ביותר. שהם בחינת אמונת חדוש העולם שעל ידי זה עקר הפהרה שזהו עקר בחינת יציאת מצרים כנ"ל:

יא על-פי התורה הנ"ל מבאר ענין ברכת הרי"ד שמברכין לפניו ולא לאחריו, כמבאר בשלחן ערוך (ארה חיים סימן

בורא פרי העיץ. בורא פרי האדמה וכו'.
 שעל-ידי כל זה אנו מגליון אמונת החדש
 העולם. שהוא היוצר הוא הבורא והפרד
 שמו. ובשביל זה צריכין לברך על כל דבר
 תחלה וסוף. כי בברכה ראשונה מגליון
 אמונת החדש העולם של עכשו, דהינו
 החדש העולם הזה. כמו שאנו מברכין
 בתחלה בורא פרי העץ או בורא פרי
 האדמה וכו'. שבוה אנו מגליון שה' והפרד
 ברא את העולם הזה וכל אשר בו בנ"ל,
 אבל גם אחר האבילה צריכין לברך עוד
 ברכה אחרונה. וזה בשביל לגלות אמונת
 החדש העולם של לעתיד, כי ברכה
 אחרונה מברכין אחר האבילה. אחרי
 שכבר נאכל ונתבטל ועבר מן העולם
 הדבר שאכלנו. ואזי עקר הברכה היא
 בבחינת אמונת החדש העולם של לעתיד,
 כי כל דבר שבעולם יש לו התחלה
 ותכלית. ועקר הוא התכלית כי ה' והפרד
 לא ברא שום דבר לריק חס ושלום, רק
 כל דבר שבעולם דומם צומח, הכל בפאשר
 לכל צורך שיבוא אל התכלית הטוב,
 דהינו בעת שיזרה החדש העולם של
 לעתיד, שאזי יהיו נגלליון כל דבר
 שבעולם בשרש חיותם, שאזי יעלה ויבוא
 כל דבר לתכליתו הנצחית, ועיקר עליות כל
 הדברים יהיה על ידי האדם שבשבילו
 נברא הכל פדוע, ועל-ידי החיות שהאדם
 מקבל מאיזה דבר בקדשה ובטהרה
 ובברכה בכונה פראוי עליפי דין תורה
 הקדושה על-ידי זה מעלה הדבר לשרשו.
 ועל-ידי זה יבוא זה הדבר לתכליתו. בעת

(א) על הרים מברכין לפניו אבל לאחריו
 אין צורך לברך בלום. כי מבאר בהתורה
 הנ"ל, שעקר האמונה וזכין על-ידי ברור
 המדמה שזוכין על-ידי שמתקרבין לצדיק
 אמת. שהוא מנהיג הדור שיש לו בחינת
 רוח הקדש רוח נבואה, עין שם היטב
 ועל-ידי זה זוכין לאמונת החדש העולם.
 שזה אי אפשר להשיג בשום שכל כי אם
 באמונה, כי עקר החדש העולם היה
 על-ידי אמונה, כמו שכתוב (תהלים ג, ד):
 "וכל מעשהו באמונה". ועל-כן היה כל
 העולם תלוי עד ששי בסיון שקבלו ישראל
 את התורה כי אז זכו לרוח נבואה וכו'.
 שעל-ידי זה נתפרד המדמה וזכו לאמונת
 החדש העולם וכו', עין שם. והחדש העולם
 של לעתיד יזרה גם-כן על-ידי אמונה וכו'
 והחדש העולם שלעתיד יהיה בבחינת
 ארץ-ישראל. ואז יתנהג העולם בבחינת
 ארץ-ישראל שהנהגתה על-ידי השגחה
 ונפלאות שלא פדרך הטבע. ואז יתער
 שיר חדש שהוא שיר של נפלאות וכו'.
 שעל-ידי שיר הזה גדלים כל הריחות
 והזראות שזהו בחינת קול המוכיח פראוי
 וכו', עין שם כל זה היטב:

ועל-כן אין צריכין לברך ברכה אחרונה
 על הרים, כי כל הברכות
 שמברכין על כל דבר תחלה וסוף, הכל
 הוא בשביל לגלות האמונה הקדושה, הינו
 אמונת החדש העולם כי על-ידי הברכות
 שמברכין על כל דבר, מגליון שה' והפרד
 ברא וחדש את העולם וכל אשר בו. כמו
 שאנו מברכין המוציא לחם מן הארץ.

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים

שנו

שיתיה חדיש העולם של לעתיד. ועל-כן אחר האכילה שאז כבר הגיע הסוף של הדבר שאכל, כי כבר עבר ובטל מן העולם, אז עקר הברכה שמברכין על החיות שקבלנו מזה המאכל היא, שעל-ידי זאת הברכה יעלה זה החיות של הדבר שאכל לתכליתו וישרשו בעת שיתיה חדיש העולם. שאז יגמר בשלמות התקון של כל הדברים שבועולם כידוע. ובשביל זה מברכין ברכה אחרונה בורא גפשות רבות וכו', כי עקר הברכה אחרונה היא בבחינת עולם הנפשות שהוא חדיש העולם שלעתיד. שאז יהיה עולם הנשמות והנפשות. ובשביל זה על הלחם שהוא עקר חיות האדם מברכין ברפת המזון. ועקר ברפת המזון הוא לברך ה' תברך על ארץ-ישראל שנתן לנו, כמו שכתוב (דברים ט, י): "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטובה וכו'", כי ברפת המזון שהיא ברכה אחרונה, היא בבחינת חדיש העולם שלעתיד, וחדיש העולם שלעתיד הוא בבחינת ארץ-ישראל, כי אז יתחדש העולם בבחינת ארץ-ישראל כנ"ל ועל-כן עקר ברפת המזון הוא לברך ה' תברך על ארץ-ישראל. שזה עקר בחינת חדיש העולם שיתחדש בבחינת ארץ-ישראל, שזהו בחינת הברכה אחרונה כנ"ל. ועל-כן ברכה אחרונה חשובה יותר מברכה ראשונה, כי עקר הברכה מראשיתה היא ברכה אחרונה שהיא ברפת המזון, כי חדיש העולם של לעתיד

בנדאי חשוב הרבה יותר מחדיש העולם של עכשו, כי עקר התכלית הוא העולם של לעתיד שהוא העולם הבא. וכל העולם הזה לא נברא כי אם בשביל לזכות לחדיש העולם של לעתיד שהוא עולם הבא אשרי הזוכה אליו:

יב נמצא, שברכה ראשונה וברכה אחרונה שמברכין על כל

דבר הוא בבחינת אמונת חדיש העולם של עכשו. שזהו בחינת ברכה הראשונה. ובחינת אמונת חדיש העולם של לעתיד שזהו בחינת ברכה אחרונה שהיא בשביל להעלות הדבר לתכליתו האחרון, שהוא חדיש העולם של לעתיד כנ"ל. ועל-כן על הרי"ח אין צריך לברך ברכה אחרונה, כי כל עקר הרי"ח נמשך מבחינת חדיש העולם של לעתיד כמבאר בהתורה הנ"ל. שכל הריחות גדלים מבחינת קול הנגון שיתער לעתיד בעת שיתיה חדיש העולם וכו' כנ"ל. ועל-כן הרי"ח הוא חיות הנשמה, כי עקר חיות הנשמה הוא מבחינת חדיש העולם שלעתיד שהוא עולם הנשמות. אשר כל תשוקת הנשמה וחיותה ושעשועיה הוא רק משם, כי הנשמה ממאסת בעולם הזה ואין לה חיות רק בהרי"ח. הנמשך מחדיש העולם של לעתיד שהוא חיי העולם הבא, על-כן אין צריכין לברך על הרי"ח ברכה אחרונה. לגלות אמונת חדיש העולם של לעתיד. מאחר שכל עקר הרי"ח נמשך רק משם כנ"ל:

אפשר לזכות לאמונה כי אם על-ידי שמדברים בדבורי אמונה בפה דיקא. כמו שכתב רבנו (פלקופי תניא סימן סד) האמונה תולה בפה של אדם. כמו שכתוב (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפי", הינו בנ"ל. כי אי אפשר לזכות להאמונה כי אם על-ידי ברור המדמה שאינו מתברר כי אם על-ידי הדבור בפה מלא בנ"ל:

יד ועקר המדמה אין לו כח כי אם בעשיה גשמית ששם יש לו כח לבלבל. ושם צריכין עקר הברור של המדמה. שזה בחינת מה שכתוב בכתבים שעקר אחיזת הקלפות הוא בעשיה, כי עקר אחיזת הקלפות הוא על-ידי כח המדמה שהוא בחינת נגה, בחינת עין הרעת טוב ורע. שעקר אחיזתו בעשיה גשמית דיקא, ושם צריכין עקר הברור:

כי דע כי כח המדמה הוא בחינת הממצע בין גשמיית לרוחניית, בין גוף לנפש. כי כח המדמה הוא בחינת תכלית הרוחניית של כל הגשמיים. והוא תכלית הגשמיית של הרוחניית. ועליפן הוא בחינת הממצע שמחבר גשמיית ורוחניית, כי כל הדברים הגשמיים שבעולם אנו יכולים לצירם במחכתנותם דמותם ממש. וזה הכח שמציר כל הדברים במח זה בחינת כח המדמה כי כח השכל האמתי הגנימי רחוק ונעלם מאד מפל מיני גשמיית. רק עקר הציור הוא על-ידי כח המדמה כמבאר כל זה בספרים. וזה הציור שמצירין דבר גשמי

וי כי באמת מה שאנו צריכין לברך על כל דבר תחלה וסוף. כדי לגלות אמונת חדוש העולם של עכשו. ואמונת חדוש העולם שלעתידי בנ"ל. כל זה הוא רק בשביל ברור המדמה. שעל-ידי זה עקר האמונה, כי לכאורה קשה למה לנו לברך הברכה בפה מלא דיקא לגלות האמונה, הלא היה די במחשבה, שיאמין במחשבתו שה' יתברך ברא הכל. ועתיד לחדש הכל? אך מה שאנו צריכין לומר כל הברכות וההודאות בפה מלא דיקא, הכל הוא מוחמת ברור המדמה. כי מחטא אדם הראשון, וכן כל אחד על-ידי חטאו על-ידי זה נתבלבל המדמה. שזהו בחינת זממת הנחש כמבאר בהתורה הנ"ל. שבלבול המדמה זהו בחינת זממת הנחש, ועקר האמונה תלויה בהמדמה, וכפי שמברר כל אחד את הכח המדמה כמו כן זוכה לאמונה ולברר המדמה אי אפשר כי אם על-ידי רוח נבואה רוח הקדש בנ"ל בהתורה הנ"ל. ובשביל זה צריכין לומר כל הברכות והתפלות וכו' בפה מלא דיקא. כדי לברר המדמה על-ידי זה, כי על-ידי הדבור תקדוש של הברכה והתפלה מתברר המדמה, כי הדבור תקדשה הוא בבחינת רוח ה' רוח הקדש, בבחינת "רוח ה' דבר בפי" (שמואל ב טז) ועליפן על-ידי שמדברין בפה מלא הדברים הקדושים של הברכות והתפלות שהם נמשכין מבחינת רוח נבואה רוח הקדש, על-ידי זה מתברר המדמה שעל-ידי זה עקר האמונה בנ"ל. ועליפן אי

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שנט

זוכה לרב טוב הצפון עין לא ראתה וכו'.
 כי המדמה הוא בחינת סלם מצב ארצה
 וראשו מגיע השמימה וכו' ולהפך להפך,
 כי כל הנפילות והירידות של כל החוקים
 שנתרחקו מה' ותברך, הכל יהיה על-ידי
 שלא בררו המדמה על-ידי התקרבות
 לצדיקים אמתיים וסמכו על דעת עצמן.
 ועל-ידי זה נאכרו ונטרדו מן העולם. כי
 פאמת הדעת והתחכמה של כל בני - אדם
 שבעולם, אפלו של החכמים הגדולים
 הכל הוא רק בחינת כח המדמה שרבו
 מערב בדמונות פוזבים. ואין מי שזוכה
 לשכל אמתי, כי אם הנביאים בעלי רוח
 הקדש ושאר צדיקים אמתיים ביצא
 בהם, כי בכל דור ודור נמצאים בעלי רוח
 הקדש אפלו אחר שפסקה הנבואה
 כמבאר באריכות בכתבי האר"י ו"ל
 וכמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. ומו
 שרוצה לזכות לחיים אמתיים, דהינו
 לאמונה שלמה שזה עקר החיים. אי
 אפשר לזכות כי אם על-ידי שישתדל
 ויתאמץ ויבקש הרבה מה' ותברך שזכה
 להתקרב לצדיקים אמתיים כנ"ל. שעל
 דם דיקא זכה לברר המדמה שעל-ידי זה
 עקר האמונה כנ"ל. שזהו עקר בחינת
 קבלת התורה. על-ידי שזכו להאמין
 במשה רבנו. שעל-ידי זה וכו' לקבל בחינת
 רוח נבואה רוח הקדש. ועל-ידי זה נתקיים
 העולם. כי על-ידי זה נתגלה אמונת הדיוש
 העולם כנ"ל בהתורה הנ"ל:

טו **נמצא** שעקר אחיות המדמה הוא רק
 בעשיה גשמית. ששם צריכון

במת. זה הציור הוא תכלית הרוחניות של
 אותו הדבר, אבל כנגד הדעת זה הציור
 הוא בחינת תכלית הגשמיות, כי אף-על-
 פי שאין בהציור שפדעת שום גשמיות,
 אף-על-פי-כן מאחר שמוציא בדתו דבר
 גשמי הוא נחשב תכלית הגשמיות נגד
 פנימיות הדעת, אבל נגד הדבר הגשמי
 בעצמו הוא בבחינת תכלית הרוחניות.
 מאחר שאנו מעלין דבר גשמי אל המת.
 ומצדיק ציורו לבד במת בלי שום גשמיות
 כלל. והכן הדבר היטב. נמצא שכח
 המדמה הוא בבחינת ממצע בין גשמי
 לרוחני. ורק על-ידי הכח הזה יכולין
 להושיט ולהודיע ציור דבר גשמי להמת
 והדעת וכמבאר מזה בספרים. ועל-כן שם
 בבחינת הכח המדמה שם עקר הנפיון
 והבחירה של כל אדם. ושם עקר אחיות
 בחינת עין הדעת שהיא בחינת נגה בחינת
 מתקלא שמשם עקר הנפיון והבחירה
 פידוע, כי עצם השכל הוא גבה מכלאך
 ורחוק בודאי מכל חטא ומכל תאוה, ומכל
 גשמיות העולם הזה, ולהפך גוף החמר
 הוא בחינת בהמה שאין לה שום בחירה.
 ואין לה כח להטות משום תאוה. ועקר
 הנפיון והבחירה הוא רק מחמת חבור
 הנפש והגוף. ועקר החבור הוא על-ידי
 בחינת הכח המדמה שבאדם. שיש לו כח
 לנטות לכאן או לכאן, כי מי שזוכה לברר
 המדמה אזי זוכה על-ידי זה לאמונה
 שלמה לאמונת הדיוש העולם וכו' כנ"ל.
 ואז זכה לעלות דרך המדמה אל עצם
 השכל הפנימי שהיא הנשמה, ועל-ידי זה

1b p.01

עקר הברור. ועליפן על הרים אין צריך לברך רק ברכה ראשונה, שאז עדן נאחו הרים בדרך גשמי עליפן צריכין לברך הברכה ראשונה, כדי לברר בחינת המדמה. כדי לגלות אמונת חדוש העולם. אבל אחר שקבל הרים שאז הרים שקבל אינו מלבש גשום דבר גשמי והוא רק חיות הנשמה, עליפן אין צריך עוד ברכה אחרונה, כי אין צריך ברור המדמה עוד. מאחר שבכך נתפשט מן הגשמיית שאז אין עוד שום שליטה להמדמה לבלבל חס ושלום. ועליפן הרים נכלל תכף בבחינת חיות הנשמה שהוא בחינת חדוש העולם של לעתיד. מאחר שאחר שפריחון הרים אין מלבש עוד בשום גשמי. ואין עוד כח להמדמה לבלבל כלל. מה שאין בן שארי דברים שגם אחר האכילה עדן גשאר בגוף גשמיית המאכל וצריכין לברר פנימיות החיות מבח המדמה שנאחו בגשמיית. כדי לבללו בהתכלית שהיא בחינת חדוש העולם של לעתיד. עליפן צריכין לברך גם ברכה אחרונה בשביל ברור המדמה. כדי לגלות עלידי הברכה בפה בחינת חדוש העולם של לעתיד כנ"ל:

טו וזה בחינת הדרך לארץ-ישראל. מה שצריכין יסורים גדולים קדם שבאין לארץ-ישראל, כמו שאמרו רבותינו וברננו לברכה (ברכות ה) שארץ-ישראל היא אחד מהדברים שבאים עלידי יסורין. וצריכין בפה טלטולים ולסבב דרכים רבים קדם שבאין לארץ-ישראל. וגם אבותינו

כשיצאו ממצרים לכבש ארץ-ישראל. הסבב ה' ותברך בכמה דרכים שונים קדם שובו לבוא לארץ-ישראל, כמו שכתוב (שמות י, י): "ולא נתם אלהים דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא" - לארץ-ישראל כפי שפרש רש"י שם. "ויסב אלהים את העם דרך המדבר ים סוף והמשים עליו וכו'". וזה בחינת המשים יום של ספירת העמר כדי לזכות לקבלת התורה שעלידי זה נתברר המדמה כנ"ל. שעלידי זה זוכין לאמונת חדוש העולם שלעתיד שזהו בחינת ארץ-ישראל כנ"ל, כי אי אפשר לבוא לארץ-ישראל כי אם עלידי ברור המדמה. שעלידי זה עקר האמונה, שעלידי זה יהיה חדוש העולם שלעתיד, שזהו בחינת ארץ-ישראל כנ"ל. ועליפן צריכין לסבב הדרך ולסבב בפה טלטולים בכמה מקומות משנים, כי עקר אחיזת המדמה הוא בארץ הנשמי הנה, כי הארץ היא תכלית הגשמיית ששם עקר אחיזת המדמה. וזהו בחינת מעלת ארץ-ישראל שהיא ארץ גשמי שקדושה בקדושה פז עד ששם עלידי הארץ הקדושה הנשמי דיקא, זוכין לאמונה שלמה בתכלית השלמות, כי הארץ הנשמי היא קדושה שם כל כך עד שהארץ הנשמי דיקא של ארץ-ישראל היא בבחינת ברור המדמה. שעלידי זה עקר האמונה, ועליפן צריכין לסבב בפה טלטולים בכמה מקומות משנים, הכל בשביל ברור המדמה. כי בכל מקום שבאין לשם געת שעוסקין בהדרך של ארץ - ישראל, ושם בכל

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שסא

מקום ומקום יש בלבולים של בלבול המדמה. ועל ידי שהולכין דרך שם בשביל לבוא לארץ ישראל. מאחר שפנימיות תכלית פונתו שהולך בכל אלו המקומות, הכל היא בשביל לבוא לארץ ישראל. על ידי זה הוא מברר בכל מקום ומקום נצוץ האמונה שנפלו על ידי בלבול המדמה שגאחו בזה המקום. ועל פן בכל פסיעה ופסיעה שהולך בשביל הנסיעה לארץ ישראל או לשאר דבר שבקדשה, ובפרט להתקרב לצדיק אמת, או בכל פסיעה ופסיעה הוא מברר המדמה בכל מקום שדורך שם. מאחר שפונתו בשביל ארץ ישראל שמושם עקר ברור המדמה כנ"ל. ועל פן על פי רב צריך לסבב הדרך הרבה, הכל כפי מה שצריך לברר המדמה, כפי שרש נשמתו וכפי מעשיו שעשה בגלגול זה ובגלגולים אחרים. ואז זכה לבוא לארץ ישראל ששם עקר תכלית שלמות תקון המדמה כי שם היא בחינת חדוש העולם של לעתיד שיהיה בבחינת ארץ ישראל כנ"ל בהתורה הנ"ל:

ובשביל זה נקרא הארץ אדמה. לשון דמיון, הינו בחינת המדמה, כמו שכתוב (ישע' יב, יא): "וכד הנביאים אדמה". כי עקר אחיות המדמה הוא בבחינת הארץ שהיא תכלית הגשמיית כנ"ל. ובשביל זה נקרא האדם בשם אדם על שם המדמה. שהוא לשון דמיון בחינת מדמה. כי עקר האדם נקרא בשביל הבחירה שהיא תלויה בכת המדמה כנ"ל:

זו זוה בחינת ספירת העמר שהוא כדי שיהיו נפשות ישראל מזהמתם, הינו מזהמת מצרים שהיא בחינת זממת הנחש שהיא בחינת בלבול המדמה, כמבאר בהתורה הנ"ל. שבלבול המדמה הוא בחינת זממת הנחש. ועקר הקדשה והטהרה של איש הישראלי הוא כשזכה לטהר ולברר המדמה. שזהו בחינת הפרור והטהרה מזהמת הנחש כנ"ל. שזהו עקר עבודת האדם כדוע. ובשביל זה צריכין לספר ספירת העמר קדם קבלת התורה כדי לטהרנו מזהמת הנחש, הינו מבלבול המדמה כנ"ל. ועל פן צריכין לספר תימים, כי הספירה והמנין הוא בבחינת המדמה ששם כל הדמיונות והתמונות, כי עקר הספירה והמנין הוא רק במקום שיש שניים ודמיונות, כי למעלה בתכלית השרש בלוי אהרן. ואין שם שום דמיון ושם בלוי אהרן, ואין שך שם ספירה ומנין כלל. ועקר הספירה במקום שיש שני התמונות והדמיונות והציורים של כל הנבואים שבעולם. שכל אהרן משנה מחברו בדמותו ותבניתו. ושם עקר הספירה והמנין. וכל השניים והדמיונות והתמונות כלם הם בבחינת פח המדמה. ועל שם זה נקרא 'מדמה' לשון דמיון והמונה.

כי המדמה בשרשו גבה מאד. כי נמשך משרש התחלת נקדת הבריאה שהיא תחלת הצמצום, כי תקף כשנותנה הצמצום של התחלת הבריאה כדוע, תקף התחיל שרש המדמה, כי המדמה הוא בחינת צמצום השכל. כמו האדם

בשנסתמלק שכלו כגון בשנה וכיוצא אין נשאר אצלו רק המדמה שהוא רק הרשימו של השכל וכמו כן למעלה בשרשו - תחלת הצמצום שהוא בחינת הסתלקות אור השכל העליון שהוא שרש כל הבריאה פלה פידוע, כי בלא זה לא היה מקום לבריאה. ולא היה אפשר להתהוות שום נברא וכו', זאת הבחינה של תחלת הצמצום והו בחינת שרש המדמה. שמשם שרש הבחירה כנ"ל, כמובן בספרים ובפרט בדברי רבנו ז"ל (סימן נא) ששרש הבחירה נמשך מתחלת הצמצום שהו בחינת שרש המדמה כנ"ל. וזאת הבחינה היא בחינת כח ההיולי הנזכר בספרי המתקרים ששם כלם נבוכים בדעות זרות ונבוכות אשר על ידי חקירות אלו הנמשכין משם רבים נתפקרו, כי באמת אי אפשר להבין ולהשיג ענין זה בדעת אנושי כלל. ועל זה נאמר (תנינה י): "במפלא מן ה' אל תדרש", כי הוא סוד סתרי מעשה בראשית, וצריכין לסמוך רק על אמונה שהוא בחינת ברור המדמה, שהוא שרש הבריאה באמת, כמו שכתוב (תהלים לז, ד): "וכל מעשהו באמונה" (ועני פניה בדבריו בבמה מקומות). וזה עקר בחינת אמונת חדוש העולם, כי חדוש העולם אי אפשר להשיג בשכל, מחמת שאי אפשר להבין בשכל תחלת שרש הבריאה. אשר מזה באים כל הקשיות שלהם ובודאי אי אפשר להבינו, כי תחלת שרש הבריאה נמשך מהסתלקות השכל, מבחינת חלל הפנוי שהוא תחלת הצמצום שהוא בחינת

שרש המדמה. שהוא הסתלקות השכל ולא נשאר רק הרשימו שהיא בחינת שרש כח המדמה שעל ידי הרשימו הזאת יש כח ביד האדם להתחזק באמונה שלמה אם ירצה, אבל אם ירצה לחקר ולהבין בודאי יפל באין סומך, כי אי אפשר להבין כי השכל נסתלק משם. רק על ידי הרשימו שנשאר שהוא בחינת שרש כח המדמה. על ידי זה יש לו כח להאמין באמונה שלמה באמת, כי זה הכח השאיר ה' יתברך בהרשימו שנשארה אחר הצמצום. שיהיה כח על ידי הרשימו הזאת להתחזק באמונה מי שירצה. ושם עקר שרש הבחירה. ששרשה אמונה שהיא יסוד כל המצוות, כמו שכתוב (תהלים קיט, טז): "כל מצותך אמונה". וכמו שכתוב (מכות כד, א): "כא חבוקו והעמידו על אחת וצדיק באמונתו יתיה" (חבוקו ב, ד). ומשם שרש כל השמות והכנויים והתארים והשבחים של ה' יתברך. שכלם הם בבחינת המדמה דקדושה, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה הנ"ל בסופה על פסוק 'ליום חגגו, עין שם. מבאר שם שכל השבחים והתארים שאנו מתארין ומשבחין אותו יתברך כלם הם בבחינת המדמה, כי בפנימיות השכל ה' יתברך ממשט מכל השבחים והתארים, עני שם. כי ה' יתברך למעלה מכל השמות והכנויים והתארים פידוע. ואלו לא היה הצמצום לא היה שום בריאה. ולא היו יכולין לקרותו יתברך בשום שם. רק מאהבתו וחמלתו שרצה להטיב לזולתו.

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שמו

עצמו עצמו כפככול עד ששלק אור השכל ופנה מקום לבריאת העולמות. ולא נשאר שם כי אם הרשימו. בחינת שרש פה המדמה שהוא פה האמונה, דהינו הפה שיש להארם להאמין בהאמת פנ"ל. ועל ידי זה נתהוו כל המדות וכל הבריאה. ועל ידי זה נתן לנו רשות לקרותו באלו השמות והכנויים והתארים והשכחים. ושם מתחיל הספירה והפנין, כי לפני אחר מה אתה סופר פידוע ועקר שרש הפנין והספירה מתחיל אחר העצמים שהוא שרש המדמה פנ"ל:

ידי זה מבררין המדמה שהוא בחינת ספירה ומנין, בחינת עמר שעורים שהוא מאכל בהמה פנ"ל. ועל ידי זה זוכין לטהר עצמנו מזחמת הנחש שהוא כלבול המדמה פנ"ל. ועל ידי זה זוכין לקבלת התורה שאז נשלם תקון וברור המדמה בתכלית השלמות:

הערה

יח פי עקר ברור המדמה על ידי קבלת התורה שהיא רוח נבואה פנ"ל בהתורה הנ"ל, אבל אי אפשר לקבל את התורה כי אם על ידי שאנו עוסקין בתחלה לקדש עצמנו להמשיך עלינו קדשת ברור המדמה. שנמשך מקדשת קבלת התורה:

נמצא, שהספירה והמנין הוא בבחינת המדמה פנ"ל. ועליבן על ידי

מדות ספירת העמר, 'ספירה' דיקא. על ידי זה מבררין המדמה, כי עקר הספירה היא בבחינת המדמה פנ"ל. ועליבן ספרין לעמר, כי עמר שעורים הוא בחינת תקון וברור המדמה, כי פה המדמה הוא פה הבהמיות, כי גם הבהמה יש לה פה המדמה, ושעורים הם מאכל בהמה. ועל ידי העמר שמביאין מן השעורים שהוא מאכל בהמה ומגיפין אותו לה' יתברך בכל הששה קצוות מעלה ומוריד למי שמעלה ומטה שלו, מוליד ומביא, למי שארבע רוחות שלו. על ידי זה מבררין המדמה שהוא בחינת פה הבהמיות. וממשיכין אמונת הדיש העולם שה' יתברך ברא הכל, כל הששה קצוות. ועליבן ספרין אחר כך תמים לעמר, כי על ידי שספרין ומנין תמים לעמר, על

כי זה כלל בכל הדברים שבקדשה בשארם רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה כדי לזכות לתכלית הטוב שזוכין על ידי מצוה הזאת, או אי אפשר לו להגיע לקדשה זאת כי אם בשמסיעין לו מן השמים ומאירין עליו ההארה בהעלם משרש הקדשה הזאת שהוא רוצה להגיע אליה ובלא זה לא היה אפשר לו לעולם להגיע לקדשה זאת, למשל לענין קיום מצוה אחת בגון בשארם רוצה לזכות לקנות אתרוג נאה ומיניו ויש לו מניעות רבות על זה, בגון שאין אתרוגים מצויים. או שהם פיקר גדול והוא עני ואין לו כמון לקנותו. והוא משתוקק ומתגעגע ומתגעגע ביגיעות ומחפש דרכים איד להשיג ולהגיע לקנות האתרוג, או "הבא לטהר כסיעין לו" כמו

שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ויקרא לה:), וְהִסְיִיעַ אֲשֶׁר נָמְדָה לְשֶׁבֶת עַר" (במדבר כא) שְׂפִינּוּ שְׂרָצוּ יִשְׂרָאֵל לְכַנֵּס לְאָרְצָךְ חֲרָד הַהָרָה שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְכֹא לְקִרְאָתָם בַּחֲתוּן לְקִרְאֵת כִּלְה וְכו', הֵינּוּ כִּנְ"ל. שְׂמַחְמַת שְׂרָצוּ לְכַנֵּס לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּאֵה קִדְשָׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לְקִרְאָתָם וְסִיעָה אוֹתָם לְהַכְנִיעַ הָאֱמוּרִי וְהָאֱמוּת שֶׁהֵם בְּחִינַת הַמוֹנְעִים מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְאֵן מַחְמַת שְׂרָצוּ כֵל יִשְׂרָאֵל לְכַנֵּס לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נִתְעוֹרְרָה קִדְשָׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְצָאָה לְקִרְאָתָם בְּהָאָרֶה גְדוֹלָה כֵל כֵּךְ עַד שָׁנָם בְּגִשְׁמִיּוֹת נִתְקַרַב הָהָר וְכֹא לְקִרְאָתָם כִּמוֹ שְׂפָרֵשׁ רִש"י שֵׁם. וְעַל-כֵּן קָרָם קָבֶלֶת הַתּוֹרָה שֶׁתְּכַלִּיתָהּ הִיא לְזִכּוֹת לְבָרוּךְ הַמְדַמָּה. כִּדִּי לְזִכּוֹת לְאֱמוּנַת חַדוּשׁ הָעוֹלָם שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִבְּחָה לְחַדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שְׁעַל-יְדֵי זֶה יִתְעוֹרֵר שִׁיר שֶׁל נִפְלְאוֹת וְכו'. שְׁנָהוּ עֵקֶר הַתְּכֵלִית שְׁעַל-יְדֵי כֵל זֶה נִבְּחָה לְהַכִּיר אֵת בּוֹרְאָנוּ וְיוֹצְרָנוּ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן קָרָם קָבֶלֶת הַתּוֹרָה אֲנִי צְרִיכִין לְסַפֵּר סִפִּירַת הָעֵמֶר. כִּדִּי לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ קִדְשָׁת בְּרוּךְ הַמְדַמָּה עַל-יְדֵי מַצְוָה זֹאת כִּנְ"ל. שְׁנָהוּ בְּחִינַת קִדְשָׁת קָבֶלֶת הַתּוֹרָה כִּנְ"ל. וְעַל-יְדֵי זֶה שְׁאֲנוּ מְמַשְׁכִּינֵן עֲלֵינוּ קִדְשָׁה זֹאת שֶׁל קָבֶלֶת הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ יֵשׁ לָנוּ כֹחַ לְקַבֵּל אֵת הַתּוֹרָה בְּשִׁבְעוֹת. וְאֵן זֹכִינֵן לְהַתְּכֵלִית שְׁלָמוֹת תְּקוּן בְּרוּךְ הַמְדַמָּה כִּנְ"ל:

יֵט וְעַל-כֵּי זֶה תְּכִינֵן מַה שְׂמִכְבָּר בְּהַתּוֹרָה הַנִּי"ל. שְׁצְרִיכִין לְרְאוֹת לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיק אֱמִתִּי,

שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ויקרא לה:), וְהִסְיִיעַ דְּלַעֲלֵא הוּא מְמַקְוֵר שְׂרָשׁ הַקִּדְשָׁה שֶׁל הַמַּצְוָה הַזֹּאת שֶׁהוּא עוֹסֵק לְהַגִּיעַ, דְּהֵינּוּ לְעֵנֵן זֶה שְׂרָצָה לְקִנּוֹת אֲתֵרוֹג אִזִּי שׁוֹלְחִין עֲלָיו הָאָרֶה מְלִמְעַלָּה. מִשְׂרָשׁ קִדְשָׁת הָאֲתֵרוֹג וְזֹאת הַקִּדְשָׁה הוֹלֶכֶת לְסִיעוֹ וְלַחֲזֵק רִצּוֹנוֹ נִגַּד הַמְּנִיעוֹת שְׂמַחְמַת בְּרִים עֲלָיו, עַד שְׁזֹכָה לְמַצָּא הָאֲתֵרוֹג. זֶה בְּחִינַת הַבָּא לְמַהֵר מְסִיעֵין לוֹ, כִּי הִסְיִיעַ הוּא מִשְׂרָשׁ הַקִּדְשָׁה הַזֹּאת שֶׁהוּא רֹצֵה לְהַשִּׁיגָהּ, וְכֵן הִיא כִּכֵּל הַמַּצְוּוֹת, וְלֹא זֹאת לֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁרִי לְהָאָרֶם לְעַמֵּד כִּנְגַד הַמְּנִיעוֹת הַעוֹמְדִים כִּנְגַדוֹ לְמַנְעוֹ מִן הַקִּדְשָׁה. כִּמוֹ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹנָם לְבָרַכָה (ספ"ה טו: קדושין לו:) אֲלֵמְלֵא הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ הָיָה נּוֹפֵל בְּרוּךְ. וְהַעוֹר וְהִסְיִיעַ הוּא מִזֹּאת הַקִּדְשָׁה בְּעַצְמָה כִּנְ"ל. וְכַפֵּרֵט בְּשִׂאָרָם רֹצֵה לְהַשִּׁיג אִזִּיזָה קִדְשָׁה הַנוֹנֵעַת לְכֵלֵל וְהַדוֹתוֹ כִּנְגוֹן לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים וְכַשְׂרִים אֱמִתִּים. שְׁעַקֵּר בְּרוּךְ הַמְדַמָּה שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר הָאֱמוּנָה תְּלוּיָה בָּהֶם, אוֹ כִּשְׂרָצָה לְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא כִּלְלִיּוֹת הַקִּדְשָׁה שְׁאֲנוּ מִתְּבַרְרִים כִּנְגַדוֹ הַמְּנִיעוֹת כִּלְיִי שְׁעוֹר. וְאִם לֹא הָיָה הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת וְלְבֹא לְהַצְדִּיק אוֹ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. אִךְ ה' יִתְבָּרַךְ עוֹזְרוֹ וְיִמְסִיעוֹ כִּכֵּל פַּעַם וְהִסְיִיעַ הוּא שְׁשׁוֹלֵחַ עֲלָיו הָאָרֶה וְקִדְשָׁה מִהַצְדִּיק בְּעַצְמוֹ. אוֹ מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמָה וְעַל-יְדֵי הַהָאָרֶה הַזֹּאת יֵשׁ לוֹ כֹחַ לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת וְלְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְלְהַצְדִּיק הָאֱמֵת כִּנְ"ל וְזֶה בְּחִינַת מַה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים ששה

כדי לזכות לברך המדמה. שעל-ידי זה זכה לאמונה שלמה שהיא העקר בפ"ל. ולכאורה קשה. הלא גם להצדיק האמת בעצמו אי אפשר להתקרב פי אם על-ידי אמונה, פי אם לא יהיה לו אמונה, לעולם לא זכה להתקרב להצדיק האמת. פי פלו לו עליו קשיות שאי אפשר להבינם בדתו. מחמת שהצדיק גבה ונשגב ונעלם משכל העולם מאד. ואם בן נפל פתא בביא, מהיכן זכה לאמונה? הלא אי אפשר לזכות לאמונה פי אם על-ידי הצדיק. ולהצדיק בעצמו אי אפשר להתקרב פי אם על-ידי אמונה? וענין פנה קשה עוד בכמה מקומות, פי מצינו רב הדברים שתלויים זה בזה. ואם בן מהיכן התתחלה. וכמבאר מזה בדברי רבנו ז"ל (סימן רע"א) שאמר שיש כמה דברים שתלויין זה בזה, ואין יודעין מהיכן התתחלה. אך באמת גם זה מסוד סתרי החירה, פי כח החירה של האדם אי אפשר להבינו, פי כח החירה היא מגדלת נפלאות הבריאה אשר בכל הבריאה בלה מראש ועד סוף לא נמצא דבר נפלא יותר מזה, כמבאר בספרים שכתב החירה הוא חידוש נפלא ונורא יותר מכל החידושים של כל הבריאה בלה. והוא מוכן מאד לכל משכיל. שאין שום דבר בכל הבריאה שיהיה חידוש כל כך כמו החירה שברא ה' ויתברך כח במין האנושי שיהיה לו כח לעשות רצונו ויתברך או למרות עיני כבודו חס ושלום, ובאמת אי אפשר להבין בשום שכל שרש הכח של החירה. ועקר כח

החירה נמשך מהעדר הידיעה וכמוכן בדברי רבנו ז"ל (סימן ט"א).
והכלל, שהאדם צריך לבחור רק בהאמת לאמתו. ולהשתוקק תמיד אל האמת באמת, פי יש נקדה דקדושה בכל אחד מישראל שהיא נקדת האמונה הקדושה. שעל-ידי זה בפנימיות נפשו הוא רוצה וחפץ מאד להתקרב להאמת, ודינו להצדיק האמת שהוא שרש כל העולמות, כמו שכתוב (משלי י, כח): "יצדיק יסוד עולם", וכמבאר מזה בדברי חכמינו זכרונם לברכה. ואין כשהאדם מתחיל להשתוקק להתקרב להצדיק אמת. אוי הבא לטהר מסייעין לו, הינו שנמשך עליו ההארה משרש קדשת הצדיק בעצמו. ועל-ידי זה הוא זוכה להתגבר בהשתוקקות וכסופים ורצונות חזקים יותר. וכל מה שמתגבר ברצון חזק יותר להתקרב להצדיק. נמשך עליו קדשת הצדיק יותר. ומסייעו ביותר לשבר המניעות עד שזוכה לבוא להתקרב אליו. ואין זכה על-ידי הצדיק לאמונה וכל טוב בפ"ל. וענין זה מרמז קצת גם בכתבי האר"י ז"ל, שמבאר שם, שבאדם רוצה לעשות איזה מצוה אוי באה זאת הנשמה שהיתה עוסקת במצוה זאת ומסייעה לו לעשות המצוה, ובלא זה לא היה יכול לגמרה מעצם המניעות של הפעל דבר. וזה סוד הבא לטהר מסייעין לו, עין שם, הינו בפ"ל. פי הנשמה שעסקה בתייה במצוה זאת היא נכללת עקשו בשרש קדשת המצוה הזאת, פי בפנים מה

16
אלה

דאִתְדַבֵּק בַּר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלֵמָא חֲכִי וְכוּ'.
 וְעַלֵּין כְּשֶׁאֲרָם רוּחָה עֲבָשׁוּ בְּזוּה הַעוֹלָם
 לְקַיָּם מִצְוָה זֹאת בְּאֵה עֲלִיו נִשְׁמַת אוֹתוֹ
 צַדִּיק. וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ עֲלָיו שְׂרָשׁ
 הַקְּרִשָּׁה שֶׁל הַמִּצְוָה הַזֹּאת, כִּי שָׁם נִכְלָלָה
 נִשְׁמָה שֶׁל זֶה הַצַּדִּיק בְּנֵ"ל וְעַל־יְדֵי זֶה
 זוּכָה לְגַמֵּר הַמִּצְוָה הַזֹּאת וְכַ"ל:
 כ וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁפְּתַכְנוּ לְמַעֲלָה
 בַּתְּחִלַּת הַדְּרוֹשׁ הָיָה שֶׁהִפַּח שֶׁל
 הַבַּעַל כַּח שִׁיבּוֹל לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּחִינַת
 דִּין, נִמְשָׁךְ מֵאֲמוּנַת חַדוּשׁ הַעוֹלָם, שֶׁהָיָה
 בְּחִינַת כַּח מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ וְכוּ', עֵינ
 שָׁם. וְלִכְאוּרָה מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנֵּ"ל
 לְהַפְּךָ, כִּי שָׁם מִבְּאֵר לְהַפְּךָ שְׁעַל־יְדֵי
 הַתְּפִלָּה שֶׁל הַבַּעַל כַּח הַנֵּ"ל. וְזָכִין לְכָל
 הַבְּחִינּוֹת הַמִּבְּאֵרִין שָׁם עַד שֶׁזּוֹכִין לְאֲמוּנַת
 חַדוּשׁ הַעוֹלָם, עֵינ שָׁם. אֵךְ עַל־פִּי הַנֵּ"ל
 מִבְּאֵר הַכֵּל עַל נִכּוֹן, כִּי בְּאֲמַת כָּכָל
 הַקְּרִשּׁוֹת בָּלָם, זֶה תְּלוּי בּוֹה. וְנַעֲזִין תְּחִלְתּוֹ
 בְּסוֹפוֹ וְסוֹפוֹ בַּתְּחִלְתּוֹ, כִּי בּוֹדֵאֵי זֶה הַבַּעַל
 כַּח הַנֵּ"ל שֶׁמִּתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּחִינַת דִּין
 שְׁעַל־יְדֵי זֶה זוּכָה לְכָל הַבְּחִינּוֹת הַנּוֹפְרוֹת
 לְעִיל. עַד שֶׁזּוֹכֵה לְגִלוֹת אֲמוּנַת חַדוּשׁ
 הַעוֹלָם. כָּל כַּחוֹ מִקְּבֵל מִשָּׁם גַּעֲצָמוֹ
 מִבְּחִינַת שְׂרָשׁ הַאֲמוּנָה הַנֵּ"ל. וְכֵלָּא זֶה לֹא
 הָיָה לוֹ כַּח לָזֶה, אֵךְ מִחֻמַּת שֶׁהוּא כִּכְר
 קָבֵל קְרִשָּׁה מִשָּׁם, עַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח
 לְהַתְפַּלֵּל תְּפִלָּה בְּחִינַת דִּין הַנֵּ"ל. עַד
 שֶׁזּוֹכֵה לְבוֹא לָזֶה בִּשְׁלֵמוֹת לְגִלוֹת אֲמוּנַת
 חַדוּשׁ הַעוֹלָם בְּנֵ"ל. וְכֵן הוּא כָּכָל הַקְּרִשּׁוֹת
 שְׁבָעוֹלָם בְּנֵ"ל. וְעַל־פִּי זֶה יִתְרַצוּ לָךְ כַּמָּה
 קְשִׁיּוֹת בְּאֵלָה בְּדַבְּרֵינוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת:

כֹּא וְזֶה בְּחִינַת (בְּרַאשִׁית א, ב): "וְהָאָרֶץ הִתְהַוָּה
 תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם
 וְרוּחַ אֱלֹהִים מֵרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם".
 וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל: "דָּא רִחוּז שֶׁל מְשִׁיחַ"
 (יִסְדֵי רַחֲמֵינוּ). הֵינּוּ בְּחִינַת הַנֵּ"ל שֶׁנִּשְׁגַּם בַּתְּחִלָּה
 כְּשֶׁהָיָה הַעוֹלָם תְּהוֹ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ. הָיָה אִזּוֹ
 חֲכָף קָיָים הַעוֹלָם עַל־יְדֵי רִחוּז שֶׁל מְשִׁיחַ
 שֶׁיָּבוֹא בְּקֵץ הַעוֹלָם, כִּי ה' יִתְבַּרַךְ מִגִּיד
 מִרַאשִׁית אַחֲרֵית. וּמִמְשָׁךְ תִּקּוֹן הַעוֹלָם
 בְּעַת הַחֲרָבָן וְהַגְּלוּת מִקֵּץ הָאֲחֵרוֹן. שְׁהוּא
 בְּחִינַת רִחוּז שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהוּא עֹקֵר תִּקּוֹן
 הַעוֹלָם בְּסוֹף קֵץ הָאֲחֵרוֹן. וּמִמְנוּ מִמְשָׁךְ
 תִּקּוֹן לְקָיָים הַעוֹלָם גַּם בְּעַת הַחֲרָבָן
 וְהַגְּלוּת, וְכֵלָּא זֶה לֹא הָיָה לָנוּ שׁוּם קָיָים
 חַס וְשְׁלוֹם, בַּתְּקָף הַגְּלוּת. וּבְפִרְט בְּגִלוּת
 הָאָרֶץ הַפּוֹר הַזֶּה. אֲשֶׁר יִדְרְנוּ פְּלָאִים
 בְּנִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִרְדַּ
 וְנִפֵּל לְמָקוֹם שֶׁנִּפֵּל. כַּמוֹ שִׁיּוֹדַע כָּל אֶחָד
 בְּנַפְשׁוֹ וְלוֹלֵא ה' שֶׁהָיָה לָנוּ שְׁהוּא מִמְשָׁךְ
 עֲלֵינוּ גַם עֲבָשׁוּ בַּתְּקָף עִמָּךְ נִפְלִתְנוּ
 וְגִלוּתְנוּ הָאָרֶה נִפְלָאָה בְּהַעֲלֵם גְּדוֹל מְרוּחוֹ
 שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁיָּבוֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. לוֹלֵא
 זֹאת כִּכְר אֲבָדְנוּ בְּעֵינֵינוּ. וְכָל זֶה מִרְמֵז
 בְּפִסּוֹק 'וְהָאָרֶץ' הַנֵּ"ל, כִּי רְבוּתֵינוּ וְזָרְנוֹם
 לְבָרְכָה דָּרְשׁוּ פִסּוֹק זֶה עַל כָּל הַגְּלוּת
 שְׁמִרְמֵזִים בְּתוֹה וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ וְכוּ', מִמְּבָאֵר
 בְּמִדְרָשִׁים (בְּרַאשִׁית רַבָּה ב, ד). אֵךְ כָּל הַקָּיָים
 שְׁלָנוּ בְּגִלוּתְנוּ בְּפִרְט בְּגִלוּת הָזֶה הוּא
 עַל־יְדֵי בְּחִינַת רוּחַ אֱלֹקִים מֵרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
 הַמַּיִם דָּא רִחוּז שֶׁל מְשִׁיחַ. שְׁמִרְחָף עַל פְּנֵי
 מַיְמֵי הַתְּהוֹם. שְׁלֵא יִבְלַעוּ אוֹתְנוּ לְגַמְרֵי
 חַס וְשְׁלוֹם, שְׁעַל־יְדֵי זֶה לְכַד יֵשׁ לָנוּ קָיָים,

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שמו

הנינו כנ"ל ש'ה' יתברך ממשיך הקדושה להתקבלת האחרון. כדו שיהיה לנו כח להתגבר להתעורר לשוב אליו יתברך וכנ"ל:

כב וזה בחינת מה ש'ה' יתברך מקדים רפואה למכה. כמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה (מגלה יג): "אחר הדברים האלה גדל המלך אחשורוש וכו'" (אסתר ג, א) - "אחר שבא ה' יתברך רפואה למכה. הנינו כנ"ל. שבשעת תקף הגלות הוא ממשיך הארה מסוף הגולה כנ"ל. ואף-על-פי-כן עדן יש סנה גדולה כמו שהיה אז בימי אחשורוש. שאף-על-פי שכבר היתה הכנה לגאולה על-ידי אסתר כנ"ל אף-על-פי-כן היו ישראל נתונים עדן בצרה וסנה גדולה. והיו תלויים בסנה גדולה כחוט השערה עד אשר הכרח מרדכי ליצא בתוך העיר "ויצעק ויעקה גדולה וקרה וכו'" (שם ה, א), וכמבאר בדברי חכמינו וכוונם לברכה גדל עצם הסנה שהיה לישראל אז, כי הרפואה שהכין ה' יתברך קדם למכה היתה רק בחינת הארה הנ"ל שנמשכת על האדם בתחלה כשורצה לכנס אל הקדושה כדו שיהיה לו כח לעמוד בנסיון ובלא זה לא היה אפשר לו לעמוד בנסיון כלל. אבל אף-על-פי-כן עדן הוא בסנה גדולה בשעת הנסיון, כמו כן לענין הנ"ל של הנס של פורים כי הכל אחד, כי עקר הצרה והסנה שהיתה בימי המן הכל הוא בחינת צרת הנפש, כי עקר הוא גלות

110
א.ו.ט

וצרת הנפש שרחוקה מה' יתברך על-ידי מעשיהם הרעים, כי אז בימי המן התגברה הסמא אחרא והמת עמלק כל כך עד שהחמיאו את ישראל בכל החטאים שחשבו רבותינו וכוונם לברכה (מגלה יג). עד שעל-ידי זה באה עליהם הצרה והסנה הנ"ל, וה' יתברך חשב מתשובות והקדים הרפואה להמכה והצרה, ונלקחה אסתר לבית אחשורוש שזהו בחינת תפלה בבחינת דין של הפעל כח וכו' כנ"ל. שעל-ידי זה היה להם כח להתעורר לתשובה באשר עשו באמת כמבאר במגלה. ועל-ידי זה וכו' לגאולה וכנ"ל, וכן הוא בכל אדם ובכל זמן וכנ"ל. וזה בחינת עקר הנסיון של האדם. שפשוה' יתברך מרחם עליו ושלח עליו הארה בהעלם גדול מבחינת נבחה מאד כדו שיתעורר לתשובה בתקף עמק נפילתו. אזו צריך להתגבר בארי להתעורר לתשובה. ואז יסיעו ה' יתברך בכל פעם עד שיזכה לשוב אליו יתברך מכל מקום שהוא, כי אין שום יאוש בעולם כמבאר בדרךנו כמה פעמים:

כג וזה בחינת (תבואה ג, א): "אלוה מתיומן וכו'". וכתבו (דברים לג, ב): "ה' מסיני בא ונרח משעיר כמו הופיע מהר פארן", ודרשו רבותינו "ל על זה (עבודה זרה ג): 'מלמד שהחזיר הקדוש-ברוך-הוא על כל עובדי כוכבים שיקבלו את התורה ולא רצו', הנינו שהאיר עליהם הרהורי תשובה משרש קדשת התורה אבל הם לא רצו

הַמְדַמָּה שְׁזָהוּ עֵקֶר בְּחִינַת קְבֵלַת הַתּוֹרָה בְּשִׁבְעוֹת פֶּנ"ל, כִּי עֵקֶר בְּרוּר הַמְדַמָּה הוּא עַל-יְדֵי נִפְשוֹת יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, כִּי "יִשְׂרָאֵל שְׁעִמְרוּ עַל הַר סִינַי פֶּסְקָה זְהֻמְתֵּן" (שִׁבְתָּ קט"ו), וְהַמַּת הַנְּחַשׁ שֶׁהוּא בְּלִבּוֹל הַמְדַמָּה פֶּנ"ל, כִּי עֵקֶר תַּקּוּן הַמְדַמָּה תְּלוּי בְּנִפְשוֹת יִשְׂרָאֵל. שְׁבַשְׁבִּילֵם נִבְרָאוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת וְהֵם הַשְּׂרֵשׁ וְהַחַיִּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת פֶּלֶם וּבָהֶם הַלְוִיִּים פֶּלֶם, כַּמְבָּאָר כֹּל זֶה בְּכָל סִפְרֵי רַבּוֹתֵינוּ וּזְכוּרֵם לְבָרְכָה. כִּי אֵימָא בְּפִתְּכִים שֵׁישׁ בְּחִינַת מְמַצֵּעַ בֵּין כָּל שְׁנֵי הַבְּרוּאִים שְׁבַע עוֹלָם כִּי בֵּין דּוּמָם לְצוּמָח יֵשׁ מְמַצֵּעַ וְכֵן בֵּין צוּמָח לְחַי וְכֵן בֵּין חַי לְמַדְבָּר, כַּמְבָּאָר כֹּל זֶה בְּפִתְּכִים. וּמְבָאָר שֶׁם בְּפִתְּכִים שֵׁישׁ בְּחִינַת מְמַצֵּעַ לְבִין פִּלְלוּת הָעוֹלָמוֹת לְהַבְרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ וְהוּא נִפְשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהִיא גְבוּהַ מְאֹד בְּשִׂרְשָׁהּ וְהִיא חֶלֶק אֶלְקֵי מוֹמֵשׁ וְהִיא הַמְמַצֵּעַ וְהַמְחַבֵּר בֵּין פִּלְלוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְהַבְרָא יִתְבַּרְךָ. וְעַל יְדֵה נִמְשָׁךְ הַשְּׁפַע וְהַחַיִּית וְהַקִּיּוּם לְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּפֶלֶם וְעַל-יֵן בְּיִשְׂרָאֵל תְּלוּי הַכֹּל כִּידוּעַ. וְכָל בְּחִינּוֹת אֵלּוּ שֶׁהֵם בְּחִינַת מְמַצֵּעִים, פֶּלֶם הֵם בְּחִינַת פֶּחַ הַמְדַמָּה שֶׁהוּא הַחֲבוּר בֵּין הַנִּפְשׁ וְהַגּוּף, כִּי הַמְדַמָּה הוּא בְּחִינַת מְדַמָּה מוֹלֵתָא מוֹלֵתָא. וְהַחֲבוּר וּמְקַשֵּׁר שְׁנֵי הַפְּכִים יַחַד. וְשִׂרְשׁ הַמְדַמָּה לְמַעְלָה לְמַעְלָה בְּקִדְשָׁהּ נִמְשָׁךְ מִנִּפְשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁהִיא הִיא הַמְחַבֵּרַת עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, כִּי הִיא בְּחִינַת הַמְמַצֵּעַ וְהַחֲבוּר בֵּין הַבְּרוּא יִתְבַּרְךָ לְכָלִּלּוּת הָעוֹלָמוֹת פֶּנ"ל. וּבְאֵמַת נִפְשׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּשִׂרְשָׁהּ גְבוּהַ מְאֹד מְאֹד

לְהַתְעוֹרֵר וּלְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל-יֵן מְאֵם בָּהֶם וְכֹא לְיִשְׂרָאֵל. וְהַכֶּף שֶׁהִאִיר עֲלֵיהֶם בְּהַעֲלֵם הָאֵרָה הַנִּלְוִי נִתְעוֹרְרוּ לְשׁוּב אֵלָיו. וְעַל-יְדֵי זֶה בָּחַר בָּהֶם מִכָּל הָעַמִּים, אֲבָל מִחֲמַת שְׁבַחֲהִינָה זֹאת אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין בְּשִׁבְלֵי אֲנוּשֵׁי פֶלֶל. אִךָ ה' יִתְבַּרְךָ מִתְּגַלְגַּל עִם כָּל אָדָם לְקַרְבּוֹ אֵלָיו. שְׁזָהוּ סוּד סִתְרֵי הַבְּחִירָה וְכַנ"ל, עַל-יֵן נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל עִם סְגֻלָּה (דְּבָרִים י. א.) מִחֲמַת שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת מִפְּנֵי מַה בָּחַר בְּיִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמִּים. כְּמוֹ שֶׁפִּתְּכִי רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה עֲתִיקָא טְמִיר וּפְתִים בְּסִימָן כֹּא, שְׁבַשְׁבִּיל זֶה נִקְרָאִים יִשְׂרָאֵל עִם סְגֻלָּה וְכו', עֵינֵי שָׁם. כִּי זֶה הַעֲגִין אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּינוּ פֶּלֶל. וְכֵמוֹ כֵּן בְּכָל דוֹר וְדוֹר. אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּין מִפְּנֵי מַה וְכוּ אֵלּוּ לְהַתְקַרֵּב לְהַצְדִּיק הָאֵמַת יוֹתֵר מִשְׂאָר אַנְשִׁים, כִּי כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת סְגֻלָּה שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין פֶּלֶל, אֲבָל בְּאֵמַת צְדִיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו וְלֹא עוֹלָתָהּ בּוֹ. וּבְרוּאֵי גֻלְגַּל ה' יִתְבַּרְךָ בְּהַעֲלֵם גְּדוּל עִם כָּל אֶחָד שֵׁינִיבָה לְהַתְקַרֵּב אֶל הָאֵמַת. וְכִפִּי הַהַתְעוֹרְרוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד בֵּן הוֹלֵךְ אוֹתוֹ ה' יִתְבַּרְךָ לְרַחֵק אוֹ לְקַרֵּב, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזְכוּרֵם לְבָרְכָה (פֶּסַח י. א.): "בְּדִרְךָ שְׂאֵדָם רוּצָה לֵילֵךְ מוֹלְכִין אוֹתוֹ". רַק שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת עֲקֻשׁוֹ בְּשׁוּם שִׁבְלֵי. וְעַל-יֵן נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל עִם סְגֻלָּה פֶּנ"ל: כֹּד וּבְשִׁבְלֵי זֶה קוֹרִין פְּרִשְׁתַּת מְמוֹדֵר קִדְם שְׁבִיעוֹת. שֶׁהוּא מְדַבֵּר מִמְּסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכֵמוֹ שְׁתַּנּוּ רַבּוֹתֵינוּ וְזְכוּרֵם לְבָרְכָה סִימָן עַל זֶה "מִנּוּ וְעַצְרוּ". כִּי מִסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל זֶהוּ בְּחִינַת בְּרוּר

והוא חלק אלקי ממש. ונכללת בו יתברך בתכלית האהדות, כי קדשא בריך הוא וישראל ואורתא בלא חד, רק שיש בנפש הישראלי כח הזה שהוא הבחינה האחרונה שבנפש הישראלי. והוא כח המדמה שמחבר הגשמי והרוחני שעלידי זה נמשך החיות והשפע לכל העולמות כנ"ל. וכמוכא בספרים שכח המדמה הוא הכח האחרון שבנפש האדם שהוא בחינת כח הבהמיות שבאדם. נמצא שעקר כח המדמה שרשו נמשך מנפש האדם, והינו מנפש הישראלי ועליון עקר קשור כל העולמות תלוי בנפש הישראלי. ועליון עקר ברור המדמה שבוה תלוי עקר האמונה שהיא יסוד הכל, תלוי בנפש הישראלי כנ"ל. ועליון נצטוינו לספר את בני ישראל, כי הספירה היא בבחינת המדמה כנ"ל, עליון עלידי שסופרין גפשות ישראל עלידי זה נתברר המדמה כי עקר ברור המדמה תלוי בנפשות ישראל כנ"ל. ועליון קורין פרשה זאת קדם שביעות שהיא קבלת התורה שזה עקר ברור המדמה עקר אמונת חדוש העולם שכל העולם היה תלוי עד יום זה שהוא ששה בסיון, כי עקר תקון כל העולמות הוא עלידי ברור המדמה שנתברר עלידי קבלת התורה שבוה תלוי עקר האמונה שהיא אמונת חדוש העולם שהוא יסוד הכל כנ"ל:

שזהו בחינת והמת הנחש שהוא בלבול המדמה כנ"ל, כי מהמדמה ממש אחיות עין הדעת טוב ורע, בחינת נגה וכו' כנ"ל, עליון אסור למנות את ישראל כי אם עלידי השקלים שלוקחין מהם. כדי שלא יתאוו סמרא דמותא חס ושלום, עלידי המספר שהיא בחינת המדמה שמושם נאחו והמת הנחש שהביא מיתה לעולם רחמנא לצלן, וזה שכתוב (שמות ל יב): "כי תשא את ראש בני ישראל וכו' ונתנו איש כפר נפשו לה' ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם". כי השקלים נותנים לנדבת המשכן ולקרננות צבור. שכל זה הוא בחינת ברור המדמה, כי הקרננות שמביאין מן הבהמות שהם בחינת כח המדמה כנ"ל. עלידי זה נתברר המדמה ועליון הקרננות מכפרין על החטאים, כי כל החטאים באין עלידי בלבול המדמה שהוא כח הבהמיות, כי כל התאוות הם מעשה בהמה שזהו בחינת והמת הנחש שהוא בלבול המדמה כנ"ל, שמושם כל החטאים. ועליון עלידי הקרננות שמביאין מן הבהמות, עלידי זה נתברר המדמה ונתפפרין כל החטאים. וזה בחינת מעשה המשכן, כי כל הציורים והדמיונות שהיו במשכן שהיה בו כל הגונו והב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן וכו' מעשה רוקם מעשה אורג וכו', הכל היה בשביל ברור המדמה שבו כל התמונות והדמיונות כנ"ל. בשביל לכפר על מעשה העגל שהוא עבודה זרה וכפירות שנמשך מבלבול המדמה. שמושם כל הכפירות

אבל מהמת שעקר אחיות הסמרא אחרא והקלפות היא עלידי כח המדמה

1b 40a

ואמנות פוזביות כנ"ל בהתורה הנ"ל. ובשביל זה נצטוו אז למנותם דוקא על-ידי השקלים. כדי לברר המדמה בשרשו, כי זה ידוע שאין הדיו נמתק אלא בשרשו. ובשביל זה נקראים שקלים, כי שם בחינת המדמה עקר המושקל והמתקלא, כי שם עקר הבחירה והספיון וכו' כנ"ל:

כה ובשביל זה אנו מתחילין עכשו מקריאת פרשת שקלים.

כי עכשו ההתחלה של הגאולה ותקון כל העולמות הוא מפורים. כמו שמובן מרמזי דבוריו הקדושים של רבנו ז"ל. בעת שאמר התורה (בלשון חזקוני סיון עד) על פסוק (שמות כג, טו): "מ'מצרים ז'לא ז'ראו פ'ני

ר'יקם" שהוא ראשי תבות 'פורים'. שאמר אז, כי מתחלה היו כל ההתחלות מפסח שהוא יציאת מצרים. ועכשו וכו'. ופסק באמצע ולא סים דבריו. ומתוך דבריו הבנתי שעכשו ההתחלה מפורים, שהוא מחיית עמלק, שהיא עקר הגאולה של משיח, כי (בפסוק ב, טז) "ראשית גוים עמלק"

ו'מלחמה לה' בעמלק מדר דר" (שמות יז, טו) עד דורו של משיח, כמו שאמר רבותינו ז"ל (תנחומא כי תצא יא). וזה בחינת מה

שכתבתי לעיל שח' ותברך מקדים רפואה למכה. כי ה' ותברך ראה שבגלות האחרון המר הזה שהוא גלות אדום שהוא עמלק לא היה לנו קיום חס ושלום, אם לא שימשיך עלינו הארה נפלאה ועצומה מקץ האחרון שהוא גאולה אחרונה של משיח, כי כל מה שהחלה גדול ביותר צריכין

להחיותו ברפואות וחיות יקרים ביותר. על-כן בנפלאותיו הגדולים הקדים רפואה למכה ועשה עמנו נפלאות ונוראות גדולות בימי מרדכי ואסתר לשעמד עליהם המן הרשע שהוא גוע עמלק ימח שמו, וחשב מחשבות להאבד אותנו לגמרי חס ושלום. וה' ותברך הפך מהפך אל הפך. והשיב לו מחשבתו בראשו. ולא

די שנצולו ישראל בעזרתו ותברך. אף גם היה מחיית עמלק ימח שמו. עד שעל-ידי תקף הגם המשיכו הארה נפלאה בעולם שהיא ההארה הנמשכת מגאולה האחרונה שאז יהיה גמר מחיית עמלק. וכמוכא בכתבי האר"י ז"ל ובדברי רבותינו וכוונם לברכה מגדל ההארה הנפלאה שבפורים.

ועל-ידי ההארה הזאת שהאיר עלינו ה' ותברך קדם בגן בית שני

וחרבנו, על-ידי זה יש לנו פח עכשו להתקדם בגלות המר הזה אשר ידרנו פלאים, כי בגן בית שני לא היה גאולה שלמה כמו שאמר רבותינו וכוונם לברכה. כי היינו משעבדים למלכי פרים על-כן מאז נחשב ימי הגלות. וכמוכן מפרוש רש"י על פסוק "ושבעים שבעים וכו' ובצוק העתים" (דניאל מ, כח) עין שם.

על-כן הקדים ה' ותברך הרפואה על-ידי הגם ההארה הנפלאה הנמשכת על-ידי הגם של פורים בכל שנה ושנה. עד אשר עכשו כל ההתחלות מפורים. שהוא בחינת גאולה האחרונה שהיא מחיית עמלק כנ"ל. ואפלו מצות פסח להיות נהרין מחמין אין

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שעא

בהלכות הפסח, במבאר בשלחן ערוך (ארה חיים סימן הבמ"א) לענין "שואלין ודורשין בהלכות פסח שלשים יום קדם וכו'" ומתחילין ביום הפורים בעצמו (פאר השב"ק סעיף קמ"ב), כי על-ידי פורים נבנסין לפסח כנ"ל. וכל עקר התכלית של פסח ויציאת מצרים הכל בשביל קבלת התורה. כדי לזכות לרוח נבואה כדי לברר המדמה. שעל-ידי זה עקר האמונה אמונת חודש העולם שזה עקר הכל כנ"ל. ועל-כן בשמגיעין לשבועות שהוא קבלת התורה קורין פרישת במדבר שמדבר ממספר בני ישראל שהיה על-ידי השקלים שהוא בחינת ברור המדמה. נמצא שנתהחלה והסוף אחר, כי התחלה מפרשת שקלים. והכל בשביל לברר המדמה. שעל-ידי זה עקר הנגעת המן עמלק כנ"ל. שעל-ידי זה זוכין לקבלת התורה בשבועות כנ"ל. ועל-כן גם בשמגיעין אל הנגור לקבל את התורה בשבועות קורין פרישת במדבר כנ"ל. ונעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו. כי הכל אחר וכו' ל:

כו ועל-כן בפורים הוא קבלת התורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פ"ח): 'הדר קבלוה בימי אחשורוש שנאמר (אסתר ז' ט): "קנימו וקבלו"'. כי פורים שהוא הנגעת והמת הנחש שהוא המן כנ"ל, כי אז זוכין לברור המדמה כנ"ל. והו בחינת קבלת התורה שעקרה היא בחינת ברור המדמה כנ"ל, כי עקשו התחלת קבלת התורה היא מפורים כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו

אנו יכולין לקנין בשלמות כי אם על-ידי פורים כמו שכתב שם רבנו ז"ל שעל-ידי מצוות פורים יכולין להיות נוהרין מחמץ בפסח, עין שם (בלקוטי תעניא סימן ע"ד).

נמצא שעקשו ההתחלה של הקדשה שאנו צריכין להמשיך עלינו הוא מפורים. והתחלת הנס והשמחה של פורים אנו מתחילין מפרשת שקלים, כי באחד פארר משמיעין על השקלים (שקלים ב' קמ"ה י"ג), כי עקר הנס של פורים היה על-ידי השקלים שנותנין ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שם) על פסוק (אסתר ג' ט): "ועשרת אלפים פפר כסף אשקל", שהמן ימח שמו רצה לבטל הכח של השקלים חס ושלוש. ואמר הקדוש-ברוך הוא, רשע, פבר קדמו שקליהם לשקליה וכו', כי המן - עמלק הוא עקר והמת הנחש שנמשך על-ידי חטא עין הדעת טוב ורע כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (הל"ן קל"ג): המן מן התורה מנין? שנאמר, המן העין וכו', ועקר והמת הנחש הוא בלבול המדמה שמשם כל העבודה זרה והפירות שהוא בחינת המן עמלק שהיה פופר גדול ועשה עצמו עבודה זרה, על-כן עקר הכנעתו על-ידי שקלי ישראל שהם בחינת ברור המדמה. ועל-כן עקשו מתחילין מפרשת שקלים שהיא ההתחלה של פורים שמשם מתחילין לבנס בפסח, כי על-ידי פורים יכולין להיות נוהרין מחמץ בפסח.

וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה ביום פורים מתחילין לשאל ולדרש

זכרונם לברכה, הדר קבלוה בימי אחרונות. כי עכשו מתחיל או בפורים קבלת התורה כנ"ל. ועליבן רצה המן לבטל הכח של המשים יום של ספירת העמר. ועליבן עשה עין גבה המשים אמה, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (ספ"ו). כי ספירת העמר היא בחינת ברור המדמה, שהוא הכנעת המן עמלק כנ"ל. ועליבן נתלה המן ביום ראשון לספירה ביום הגפת העמר, כי מצות העמר שהיא בחינת ברור המדמה הכניע והפיל את המן שהוא בחינת זממת הנחש בלבול המדמה כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (אסתר רב"ה י' ה' מנח"מ טו), אתי עמר דיכבו ונצח אותו ואת בניו, כי הכנעת עמלק עלידי מצות העמר וכנ"ל:

בו ובשביביל זה הפיל פור הוא הגורל" (אסתר ג' ז'). ועליבן קראו לימים האלה פורים על שם הפור" (שם טו). כי גורל דקדשה זה בחינת ברור המדמה בקדשה, כי גורל הוא דבר שאין מבינים, כי בכל מקום שאין יכולין להבין דעת ושכל למו מניע הדבר הזה מטיילין גורל. נמצא שגורל הוא בחינת העדר הדעת שזהו בחינת כח המדמה, שהוא הסתלקות הדעת שאו נשאר המדמה. ובקדשה הגורל גבה מאד, וזהו בחינת "אך בגורל יחלק את הארץ" (במדבר כו). כי ארץ ישראל היא עקר ברור המדמה, כי שם דיקא זוכין לאמונת הדיוש העולם. שהיא בחינת ברור המדמה כנ"ל, כי כל עקר קדשת ארץ ישראל נמשך משם

מבחינת אמונת הדיוש העולם שמאמינים שה' יתברך ברא את העולם. וברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, כמבאר כל זה בהתורה תקנו הנ"ל. נמצא, שעקר ברור המדמה הוא בארץ ישראל. ועליבן כל אחד מישראל אי אפשר להגיע לנקדת חלקו שיש לו בארץ ישראל. כי אם עלידי הגורל שהוא למעלה מהדעת. והוא בבחינת המדמה דקדשה שהוא בחינת אמונה בה' יתברך. שמאמינים שהגורל היא מה' יתברך לבר, כי מחמת שאי אפשר לשכל אנושי שייכל להבין ולהשיג חלקת ארץ ישראל למו ומי מניע כל חלק וחלק ביוחד כפי שרש קדשת נשמתו, כי קדשת ארץ ישראל גבה מאד בתכלית המעלה. ואין מי שייכל להשיג בשכלו חלקה זאת, עלבן צוה ה' יתברך לחלק ארץ ישראל בגורל דיקא שהיה עליפי רוח הקדש שהיא ברור המדמה, כי גורל דקדשה הוא בחינת אמונה שמאמינים שהגורל אינו מקרה חס ושלום, או עליפי איזה מערכה מבערכת הפנולות חס ושלום, רק הכל מה' יתברך לבר, כמו שכתוב: "בחיך יוטל את הגורל ומה' כל משפטו" (משלי טו, טז). ועליבן ביום הפורים שאו צריכין להמשיך סליחה וכפרה לכל החטאים. ועקר הכפרה והסליחה נמשך מבחינת ברור המדמה שהוא הכנעת זממת הנחש שהוא בלבול המדמה שמשום כל החטאים כנ"ל. עליבן לא היה יכול הכהן הגדול לבנס לפני ולפנים ולהמשיך מחילה וסליחה וכפרה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

ארה חיים

שענ

וה' יתברך הפיר את מחשבתו והפך את הגורל עליו ועל משפחתו שנמחו ונגקרו באותו היום דיקא ב"ג באדר. ועל-כן קראו למים האלה פורים דיקא, על שם הפור, הוא הגורל, כי עקר הנס הוא בבחינת גורל שהוא בחינת ברור המדמה בחינת ארץ-ישראל שנתחלקה בגורל כנ"ל. כי המן התקנא במה שרצו ישראל לחזור לארץ-ישראל או, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, ועל-כן רצה לפגם את הגורל חס ושלום, שהוא בחינת חלקת ארץ-ישראל. וה' יתברך ברמיו הרבים הפיר את עצתו. ווכו שהתגבר גורל דקדשה ונפל הוא ומשפחתו וקבעו ימי הפורים על שם הגורל דיקא. ווכו אז לחזור לארץ-ישראל שהוא בחינת גורל דקדשה כנ"ל:

כח ועל-כן הבחירה ששרשה בבחינת המדמה כנ"ל. ועל-כן נקראת הבחירה גורל, כמו שכתוב: "ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי" (תהלים סו, ה), וכמו שפרש רש"י שם שזה נאמר לענין הבחירה, שה' יתברך הניח ידו על חלק הטוב, באדם שאומר לבנו את זה בחר לך, כמו שכתוב (דברים ל, ט): "ובחרת בחיים". הינו כנ"ל. כי הבחירה היא בבחינת המדמה שהוא בבחינת גורל, והו' אתה תומיך גורלי. הינו שה' יתברך מסיעו לבחר בגורל הטוב בחינת 'ובחרת בחיים' כמו שפרש רש"י הנ"ל, הינו כנ"ל, כי ה' יתברך מסיע את האדם כסיוע

שהוא בחינת ברור המדמה כי אם על-ידי הגורל הקדוש של יום הכפורים, כמו שכתוב (תקרא סו, ה): "ונתן אהרן על שני השעירים גזרות גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל". וזה עקר בחינת ברור המדמה שנגעשה ביום הכפורים דיקא. שמברין אז על-ידי הגורל דיקא, איזה לה' ואיזה לעזאזל. שזהו סוד ברור עין הדעת טוב ורע. נמצא שגורל דקדשה הוא בחינת ברור המדמה. ועל-כן המן שהוא זממת הנחש בלבול המדמה רצה להתגבר על ישראל על-ידי הגורל דיקא, כי רצה לפגם בגורל דקדשה חס ושלום, כי כל המנחשים והקוסמים הם מבחינת זממת הנחש בלבול המדמה שזהו בחינת המן פמבאר בהתורה הנ"ל וכל הנחשים והקוסמים שלהם בלם הם בחינת פגם הגורל דקדשה, כי הנחשים שלהם הם להבדיל כמו הגורל דקדשה שעושים סימן: פתו נפלה מפיו, צבי הפסיקו בדרך וכו' (סנדרין סו: יורה דעה סימן עט) שאין גוה שום מעם. רק הוא זממת הנחש בלבול המדמה. ומחמת שפנקשה יש גורל דקדשה שהוא בחינת המדמה דקדשה, על-כן משם משתלשל ונאחו פגם הנחשים והקוסמים שלהם שהם פקוף בפני אדם כנגד הגורל דקדשה. ועל-כן המן שהוא עקר זממת הנחש בחינת פגם המנחשים והמעוננים, כי המן וביתו היו מכשפים גדולים כמו שכתוב בכתבי האר"י ו"ל, על-כן רצה לפגם את הגורל ולהתגבר על ישראל על-ידי גורל דיקא

והספרא אהרא ליהתאחו בהשכרות שהיא בלבול המדמה להמשיך בפירות ואמונות פוזביות על-ידי זה חס ושלום. אדרבא, על-ידי השכרות של פורים עד דלא ידע וכו' ממתיק ומבטל פנים עין הדעת טוב ורע. שצדקה לחקר שרש הטוב והרע מהיכן נמשכין שגהו עקר פנים בלבול המדמה ועכשו על-ידי השכרות של פורים עד דלא ידע בין ארוי הקון לברוד מרדכי ממתיקון ומתקנין זה הפנים. כי נמתק זה המדמה בשרשו בפורים מחמת שאו הוא עקר הנגעת הקון עמלק שהוא זהמת הנחש וזוכין להמשיך או אמונה שלמה על-ידי המדמה, שגהו עקר תקף הנם של פורים וכנ"ל:

דלעלא שזינכה לכוהר בטוב, כי הוא יתברך מקדים רפואה למכה וממשיך עליו הארה וסיוע משרש הקדשה שרצוה להגיע אליה כנ"ל. אך שכל זה אי אפשר להבין, כמו שאי אפשר להבין את הגורל ועל-כן נקראת הבחירה גורל כנ"ל:

כט וזה שאנו מבקשים (תהלים י, ט): "קומה ה' קדמה פניו הכריעהו". שאנו מבקשים שה' יתברך יקדים עצמו לפני הפעל דבר להכניעו על-ידי זה, הינו שקדים רפואה למכה. וקדים לשלח עלינו סיוע דלעלא משרש הקדשה שאנו רוצים להגיע אליה כדי שעל-ידי זה נזכה להתגבר עליו ולהגיע אל הקדשה כנ"ל:

ל וזה בחינת השכרות של פורים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בבלי ט:): "היב איניש לבסומי בפורי'א עד דלא ידע בין ארוי הקון לברוד מרדכי". כי השכרות היא הסתלקות הדעת. ואז נשאר רק כח המדמה בלבול גדול כפואה בחוש שהשכור אין לו דעת והוא מבבל מאד. וכל זה היא מהסתלקות הדעת ובלבול המדמה. שמשם כל החלומות המבבלין ובלבול כל המשגעים ובלבול של השכור ממבאר בספרים. אבל בפורים אז זוכין להכניע זהמת הנחש כל כך שמשם ברור המדמה עד שעל-ידי השכרות של פורים שהיא בחינת מדמה. זוכין להמתיק בלבול המדמה בשרשו. כי אז אין שליטה לזהמת הנחש שהיא כלל הקלפות

לא וזה בחינת שבועות בחינת קבלת התורה, כי מבאר בהתורה תקעו הנ"ל. שעקר קבלת התורה הוא להמשיך אמונת חדוש העולם שגה עקר הכל, כי על-ידי קבלת התורה וכו' כל ישראל להמשיך על עצמן בחינת רוח נבואה רוח הקדש. שגהו בחינת עשרת הדברות שהם בחינת עשרה מדרגות של נבואה, כמו שכתוב (דברים ה, ט): "פנים בפנים דבר ה' עמכם." דבר ה' זה בחינת נבואה (שבת קלח). ועל-ידי נבואה נתברר המדמה. שעל-ידי זה עקר האמונה וכל זה מבאר שם, עין שם. ובשביל זה צריכין לראות ולהשתדל מאד לחפש ולבקש מה' יתברך לזכות להתקרב לצדיק האמת שבכל דור. כי כל צדיק וצדיק יש לו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ח ד

ארה חיים שעה

בחינת רוח נבואה רוח הקדש ואפלו עקשו שפסקה הנבואה אף-על-פי-כן כל צדיק אמת שבכל דור יש לו איה בחינה של רוח הקדש וכו'. ועל-כן צריכין להתקרב להצדיק כדי לזכות לאמונה שלמה שתלוייה בברור המדמה. שאינו מתפרר כי אם על-ידי בחינת רוח נבואה רוח הקדש, אבל צריכין להפיש מאד את הצדיק הנה שזיכה לברר המדמה על ידו כדי לזכות לאמונה, כי יש מנהיגים של שקר שהם בחינת נביאי השקר, שעל דם גפנם המדמה יותר. שזמה באים אמונות פוזביות. שזהו בחינת כל הנחשים והקוסמים שהם בחינת בלבול המדמה. בחינת זהמת הנחש וכו', על-כן צריכין לבקש ולחפש מאד את הצדיק האמת ולבקש הרבה הרבה מה' ותברך שזיכה להתקרב להצדיק האמת. שיש לו בחינת רוח הקדש כדי שזיכה לברר המדמה. כדי שזיכה לאמונה שלמה. להאמין בחדוש העולם שזהו יסוד הכל. וזהו בחינת מה שכל העולם היה תלוי עד ששה בסיון שבו נתנה התורה, הינו שאמונת חדוש העולם היה תלוי עד קבלת התורה. שהיא בחינת המושכת קדשת רוח נבואה שעל-ידי זה נתברר המדמה. וזכו לאמונת חדוש העולם וכו'. ועל-ידי האמונה הזאת יהיה גם-כן חדוש העולם של לעתיד וכו'. וחדוש העולם של לעתיד יהיה בבחינת ארץ-ישראל. ועקר ארץ-ישראל היא ששם הוא בחינת השגחה ונפלאות וכו'. ואז יתער שיר חדש שהוא שיר של נפלאות

וכו'. וזהו בחינת קול המוכיח הנ"ל. שעל-ידי זה גדלים כל הריחות שהם בחינת יראה וכו'. שעל-ידי זה כל העוונות נתהפכין לזכות, כי לא די שאינו מעורר הריח רע של העוונות, אדרבא, על-ידי קול תוכחתו כל העוונות מוסיפין ונותנין ריח טוב. בבחינת (שיר השירים א, ב): "נרדף נתן ריחו" "עוב לא נאמר אלא נתן" וכו' (שבת פח:). ועל-ידי זה מכניעין מונא דגפא וזוכין למונא דגשמתא שהוא בחינת ריח וכו', עין שם כל זה היטב:

לב ויותר ממה שכתוב שם דבר עמי פנים אל פנים. וזהויר מאד לכתב זה הענין היטב שצריכין לבקש מה' ותברך מאד ולחפש הרבה לזכות להתקרב להצדיק האמת. כדי לזכות לברור המדמה על-ידי רוח הקדש של הצדיק, כדי שזיכה לאמונה שלמה להאמין בחדוש העולם וכו' פנ"ל. והנה לבאורה יש להקשות על ענין זה, הלא רבנו ז"ל כתב שם בעצמו בהתורה הנ"ל, שבשעת קבלת התורה זכו כל ישראל לבחינת רוח הקדש. ועל-ידי זה נתברר המדמה שלהם וזכו לאמונת חדוש העולם וכו' פנ"ל. ואם פן קשה למה צריכין לנסע להצדיק בשביל לקבל ממנו ברור המדמה על-ידי רוח הקדש שלו. הלא כבר זכו ישראל לזה בשעת מתן תורה פנ"ל. וקשיא זאת קרובה לקשיות העולם שמקשין למה צריכין לנסע להצדיק הלא די בהספרים שיש מספר ורבנו ז"ל

בהתורה הנ"ל בא לבטל קשיתם ולבאר שצריכין דוקא לנטע לצדיקים. ושנה עקר קדשת איש הישראלי, כי כל האמונה תלוי בזה, כי אי אפשר לזכות לאמונה כי אם על ידי הצדיק שיש לו בחינת רוח הקדש וכו' פנ"ל, אבל לכאורה עדין הקשיא במקומה עומדת, כי הלא כבר קבלנו את התורה שאז וכו' כל ישראל לברור המדמה. שעל ידי זה וכו' לאמונה וכו'. כמו שכתב שם רבנו ז"ל בעצמו. ואם בן למה צריכין לחפש אחר הצדיק להתקרב אליו:

אבל באמת דברי רבנו ז"ל הם דברי אלקים חיים. ודבריו חיים וקיימים נאמנים ונחמדים לעד. וכלם נכוחים למבין וכו'. כי באמת שלמות האמונה צריכין להקשיף על עצמו בכל יום ויום מחדש, כי הקדוש ברוך הוא מחדש במוכו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ואין יום דומה לחברו, כי הקדוש ברוך הוא חדש את העולם יש מאין המחלט. בשביל לגלות אלקותו ואדנותו כדי שידעו שיש מחדש בורא הכל. שנה עקר התכלית של הבראה פידוע, כי עקר הבראה היתה בגין דישתמודעין לה כמו שאיתא בזהר הקדוש, אבל ה' ותברך רצה שתהיה בחירה להאדם שבשביב זה נבראו כל העולמות בשביל האדם הפעל בחירה פידוע, על כן העלים מדעת האדם שלא יוכל להשיג ולהבין ברעתו חדוש העולם. כדי שיתחזק באמונה. שנה עקר הנסיון

והבחירה של האדם, כי עקר קיום כל התורה והמצוות תלויים באמונה, כמו שאמרו רבותינו וברנם לברכה (מפאת ד-): "בא חבוקק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה" (חבוקק ב, ד). וכמו שכתוב (תהלים קיט, ט): "כל מצותך אמונה", כי שם עקר הבחירה. ועקר היא אמונת חדוש העולם, כי עקר התחזקות האמונה צריכין בזה שאי אפשר להבין ברעת בשום אופן, וזהו בחינת אמונת חדוש העולם. כי חדוש העולם אי אפשר להבין ברעת בשום אופן, אדרבא, מי שרוצה לכנס בענין זה לחקר ולהבין ברעתו יכל לקשיות ומבוכות גדולות עד שיוכל לכוזא לאפיקורסות גמור רחמנא לצלן, כמו כל האפיקורסים שגפלו לאפיקורסות שלהם על ידי שכלם ודעתם שרצו להבין ברעתם. על כן צריכין להתחזק רק באמונה וכמבאר בדברי רבנו ז"ל בזה פעמים. וזה עקר הנסיון והבחירה של אדם, כי הכל תלוי באמונה פנ"ל. וה' ותברך רוצה להיטיב לבריותיו, על כן הוא מסבות מתהפך בתהפלותיו ומזמין לכל אדם בכל יום תמיד מחשבה דבור ומעשה באופן שזופה על ידי זה להתחזק באמונה יותר. וזה בחינת חדוש מעשה בראשית שבכל יום, כי הקדוש ברוך הוא מחדש במוכו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ועושה נפלאות בכל עת. וכמה וכמה שנויים שגששים בעולם בכל יום ובכל עת ובכל שעה ואין יום דומה לחברו. והכל בשביל לגלות האמונה הקדושה בכל פעם

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

שעו ארצה חיים

בהתגלות יותר, דהיינו אמונת חדוש העולם שהיא יסוד הכל. שבשביל זה ה' יתברך מחדש מ'עשה בראשית בכל יום. כדי להקשיף בכל יום אמונת חדוש העולם בהתגלות יותר:

וזה בחינת (א"ת ג, כז): "חדשים לבקרים רבה אמונתך", שהאמונה הקדושה מתחדשת ומתהוהת בכל יום כפי חדוש מעשה בראשית שבאותו היום. אבל "את זה לעמת זה עשה אלהים" (קבלת ג, ד). וכמו ש'ה' יתברך מסבב סבות בכל יום, ומחדש מעשה בראשית בכל יום כדי לגלות האמונה, דהיינו אמונת חדוש העולם כנ"ל, כמו כן את זה לעמת זה מתגברת הספרא אורא והקלפות להסתיר ולהעלים האמונה הקדושה ולהכניס בפירות וקשיות חדשות בלב כדי לבלבל האמונה הקדושה, כי 'בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו' וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנה. נב. דרישין ג,): ועקר היצר הרע הוא בחינת כפירות שמשם עקר כחו של היצר הרע, כמבאר בדברינו כמה פעמים. ובשביל זה צריכין להשתדל מאד להתקרב דיקא להצדיקים אמתיים שבדור. ואין די בהספרים שיש מכתב, כי אנו צריכין להצדיק האמת שבדור שיש לו רוח הקדש כדי שיכרך לנו המדמה כדי שנוכח לאמונה שלמה בכל יום כפי חדוש מעשה בראשית שבכל יום, כי בכל יום ויום אנו צריכין לברור חדש לברר המדמה כפי המחשבות הנמשכין בזה

היום כפי חדוש מעשה בראשית שבאותו היום שהכל בשביל חזק האמונה כנ"ל, אבל הפעל דבר מתגבר בכל יום בכלבולים החדשים לבלבל האמונה חס ושלום, כנ"ל על-יבן צריכין צדיק הדור דיקא. ואין די כמה שכבר קבלנו התורה וחינו לברור המדמה ולאמונה שלמה אז, כי אנו צריכין לברר המדמה בכל יום מחדש כדי לחזק האמונה בכל יום כפי חדוש מעשה בראשית שבאותו היום. לברר האמונה מהקלפה והספרא אורא המתגברת כנגדה מחדש בכל יום כנ"ל:

אג וזהו בחינת מה שראינו דבר נבהל וזר אשר כל אדם משתומם על זה. היאמן כי יספר. שאחרי שזכו ישראל לקבל את התורה באותות נוראות באלו. וכלם זכו לרוח הקדש וכו'. ואחרי כל אלה הנשקע פזות שיעשו מעשה פזות לטעות אחר העניל. ואף-על-פי שישאל לא עשו כי אם הערב רב. ואחר כך הטעו קצת מישראל, אף-על-פירבן אפלו אלו המעט דמעט שטעו פזו מה זה היה להם. וגם על הערב רב גופא קשה, כי גם הערב רב היה להם דעת גדול מאד כמובן בכתבי האר"י ז"ל. ובודאי היה בהם גם אזוה מעט טוב. מאחר שהם יצאו אחרי משה ממצרים והשליכו משפחתם ובית אבותם ורצו להתגור מחמת שראו ממש רבנו אותות ומופתים נוראים באלה במצרים. ואחרי כל אלה, אחרי כל המופתים נוראים שראו בעיניהם במצרים

כח להתגבר על ישראל אחר מתן תורה
שעשו מעשה העגל וכל זה מחמת
שמושה רבנו נסתלק מהם אז ולא היה
ביניהם, על-כן ערבב השמן את העולם
עד שעשו את העגל, וכמו שכתוב שם
בפרשה (שמות לב, א): "וַיֵּרָא הָעָם כִּי בָשַׁשׁ
מֹשֶׁה וְכוּ' קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים כִּי זֶה
מֹשֶׁה הָאִישׁ לֹא יָדַעְנוּ מַה הָיָה לוֹ וְכוּ'".

נמצא, שעקר התגברות השמן הוא
מחמת שהעלים מהם את משה

והכניס בלבם שפכר נעלם משה, על-כן
חסית אותם לעשות מעשה הנ"ל, כי
באותו היום היה התגברות הפטרא אחרא
כל כך עד שלא היה כח לבטלו כי אם
משה בעצמו אם היה שם, וזהו 'וַיֵּרָא הָעָם
כִּי בָשַׁשׁ מֹשֶׁה, וַדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ וְלִי (שם)
(לב, א): 'בא שש וכו', ושתיה יום המעגן' וכו'.

הינו כנ"ל. 'שהשמן ערבב אז את העולם
כל כך כפי אותו היום שתיה יום מוכן
לפרעניות, ודוקא באתו העת אחר שבא
שש, ותייה יום המעגן אז דוקא היה כח
להשטן להתגבר בכלבולים וכפירות
כאלה, כפי אותו היום והשעה דוקא, עד
שלא היה כח לבטלו בשום דבר כי אם
משה רבנו בעצמו שהוא היה הצדיק הדור
אז, ומחמת שמושה היה אז בשמים, על-כן
הצליח מעשה שמן באתו השעה, אבל
הכף בשידד משה מהרה הכניע ושבר
וכבול את העגל, וחזר וקבל את הלוחות
האחרונות, וחזר לחזק את האמונה, אבל
גם אז הכל היה כח הרשימו שגשאררה
מסוד האמונה שנקבע בלב ישראל בשעת

וקרעת ים - סוף ומלחמת עמלק ומתן
תורה באותות ומופתים נוראים כאלה,
כמו שכתוב (דברים י, טו): "המופסות הגדולות
אשר ראו עיניך והאותות והמופתים וכו'".

"השמע עם וכו'" (שם ה, טו), ואחרי כל זה
יעשו מעשה פזה לעשות להם עגל
לאלה? אבל מפל זה יכול כל אדם להבין
עד היכן כח הבחירה של האדם, וכמה
וכמה מתגבר הפעל דבר על האדם בכל
יום כי ה' יתברך ברא הכל בשביל
הבחירה, כי הכל נברא בשביל האדם, לא
בשביל מלאך ולא בשביל שרף, וכן להפך
לא בשביל בהמה ותייה וצומח וכו', רק
הכל נברא בשביל האדם, ועקר היחוס
והמעלה של האדם אשר בשבילו כל
הרעש היה, שהכל נברא בשבילו מראש
ועד סוף, העקר הוא מה שהאדם הוא
בעל בחירה שעל-ידי זה דוקא עבודתו
חשובה מאד מאד יותר מעבודת כל
המלאכים והשרפים וכו', מאחר שהם אין
להם בחירה והאדם הוא בעל בחירה,
ובשביל זה ברא ה' יתברך הכל מראש
ועד סוף, נמצא שהכל נברא בשביל
הבחירה, ועל-כן הבחירה יש לה כח גדול.
עד שפכבול, ה' יתברך בעצמו אין כדור
לבטל הבחירה כי אם כן ותבטל העולם,
וכמו שאמר רבותינו וכוונם לברכה (ברכה
טז): "הכל בידי שמים חוץ מזראת שמים",
ומגדל הכח של הבחירה שהכל נברא
בשביל זה, על-כן יש כח להפעל דבר
להתגבר בכל פעם מחדש בכמה מיני
בלבולים והחסות הדשות עד שתיה לו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים שעט

מתן תורה. בשעת קבלת לחות הראשונות, פי על-ידי יסוד האמונה הזאת יש פח לכל צדיק וצדיק גדורו לברר לישראל את האמונה הקדושה פי על-ידי יסוד אמונה זאת זוכין ישראל בכל דור להתקרב לצדיק האמת לבקש ולחפש אותו עד שמוצאין אותו. וכאשר יבאר לקמן:

ועל-כן צריכין להשתדל להתקרב לצדיק הידור דיקא כדי שזכה

לברר לנו האמונה הקדושה בכל פעם כפי היום והשעה, פי אף-על-פי שבשעת מתן תורה זכו ישראל לאמונה על-ידי רוח הקדוש פנ"ל. וכן אחר כך על-ידי הצדיקים והנביאים שהיו בכל דור. שנתבררה האמונה בכל פעם יותר ויותר, אף-על-פי כן אנו צריכין עכשו בדור הזה להתקרב לצדיק האמת שבדור הזה. כדי שיברר לנו האמונה כפי העת והזמן של עכשו, פי האמונה צריכין לברר בכל יום יום מחדש פנ"ל. וזה עקר התגברות היצר הרע שמתגבר בכל דור ודור. להסתיר ולהעלים את הצדיק האמת שבאותו הדור דיקא. כמו שאנו רואין בחוש. שעקר המחלקת הוא על הצדיק שבאותו הדור ואחר כך בשפך הנמים הבאים מודים גם כזה הצדיק. ואומרים שזה בודאי היה צדיק. אבל חולקים על זה הצדיק שבוה הדור שאחריו, פי בימי האר"י ו"ל היתה מחלקת גדולה על האר"י ולא רצו להודות שימצא באתו

דף קכ"ד

הידור הרוש כזה שהיה לו רוח הקדוש כזה, כמבא בכתבי האר"י ו"ל. ואחר כך בכמה דורות נתקבל האר"י ו"ל. והכל מודים שהיה הרוש נפלא איש אלוה וכו'. אבל חלקו על צדיקים אחרים שבדורות שאחריו. עד שסמוך לימינו היה הפעל שם טוב ו"ל. שהיה אור נפלא ונורא מאד, ונהיה עליו מחלקת גדול. וכימי הפעל שם טוב, רב המתנגדים הדור בהאר"י ו"ל, וחלקו על הפעל שם טוב ו"ל. וכן הוא בכל דור ודור. וכבר מובא מזה בספרים (ועין בסוף ספר עם אלימלך מדבר שם מנה). וכל זה הוא מחמת שעקר ברור המדמה שהוא ברור האמונה. הוא דיקא על-ידי הצדיק האמת שבוה הדור דיקא, פי אין לה אלא שופט שבימיו' (ראש השנה ב:). פי צריכין לברר האמונה בכל יום מחדש. כפי הרוש מעשה בראשית שבאותו היום פנ"ל. שזה אינו מתברר פי אם על-ידי זה הצדיק שבאותו הדור דיקא. ועל-כן מניח הפעל דבר עצמו על זה לארכו ולרחבו להסתיר ולהעלים זה הצדיק ולהרבות עליו מחלקת וקשיות כדי שלא יתקברו אליו חס ושלום, מחמת שעקר האמונה שהיא עקר קדשת ישראל תלויה בזה הצדיק דיקא פנ"ל:

על-כן צריך כל אחד להשתדל מאד להתקרב לצדיק האמת שבדור הזה דיקא. ואין די לו במה שנתברר המדמה וכו' על-ידי קבלת התורה. ועל-די הספרים של הנביאים והצדיקים שיש

דף קכ"ד

ובוהו, כי אין העולם מתקנים אלא על-ידי אמונה וכפ"ל. על-פי ה' ותברך ברחמי הקדים רפואה למכה. ונתן לנו את תורתו התמימה על-ידי משה רבנו. ואז זכו ישראל פלם לרוח הקדש עד שנתברר המדמה אצלם בשלמות גדול עד שזכו פלם או לאמונה שלמה. ואף-על-פי שה' ותברך דע שאחר כך יתגבר הפעל דבר על-ידי ערמוניותיו וירצה לקלקל גם את זה חס ושלום. פאשר עשה באמת שהתגבר אחר כך במעשה העגל שאז חזר ונמשך זממת הנחש בעולם שהוא בלבול המדמה. ואי אפשר לברר ולתקן זאת והקמא כי אם על-ידי הצדיקים אמתיים שבכל דור ודור שהם מבררים המדמה. שהוא בחינת ברור מזממת הנחש ומתקנים המא העגל בכל דור ודור. וממשיכים אמונה בעולם כפ"ל. ואם פן מה פעל אל בברור האמונה שזכה אותנו בקבלת התורה מאחר שסוף כל סוף צריכין להצדיק האמת שבכל דור ודור. שעקר האמונה הלזיה בו כפ"ל? אך אדרבא, זהו באמת נפלאות המים דעים, כי על-ידי גדל הקדשה שנמשך עלינו בקבלת התורה, על-ידי זה אנו זוכין למצא את הצדיק בכל דור ודור ולהתקרב אליו, כי לולא קבלת התורה חס ושלום, לא היינו זוכין כלל להתקרב להצדיק האמת שבדור מחמת גדל התגברות העני פנים שבכל דור החולקים עליו ומסתירים אותו כפ"ל. אכל על-ידי קבלת התורה זכינו שנתברר המדמה וזכינו לאמונה שלמה

מכבר, כי צריכין דיקא לבוא להצדיק האמת שבדור היה כדי לברר האמונה בכל עת. כפי הברור שצריכין בזה הדור בכל יום ויום מתדש וכו' כפ"ל:

לד אף אם פן לכאורה קשה מה פעלו הצדיקים האמתיים שהיו בכל הדורות שלפנינו שחברו ספרים קדושים ברוח הקדש שלהם הפל כדי להמשיך האמונה בעולם? וכן מה פעלנו בברור האמונה שזכינו בשעת מות תורה. מאחר שעדן אנו צריכין להצדיק האמת שבכל דור ודור ודיקא? אך באמת שניהם פאחד טובים, כי בודאי עקר ברור האמונה שבכל דור ודור הוא על-ידי הצדיק האמת שבאותו הדור. ועל-פן צריכין להתקרב אליו דיקא וכפ"ל. אך הפעל דבר מתגבר בזה הצדיק מאד ומתגבר בכל דור ודור לרחק את העולם מזה הצדיק על-ידי גדל הקשיות והמחלקת שפירבה עליו. אשר על-פן צריכין לחפש ולבקש מאד את הצדיק האמת כפ"ל. וזהו בחינת גדל שבח מעלת קדשת קבלת התורה אשר ה' ותברך חמל עלינו ונתן לנו את תורתו הקדושה על-ידי משה רבנו נאמן ביתו, כי ה' ותברך רואה את הנולד ורואה בחבכותו שמתגברין עני פנים בכל דור ודור שחולקין על הצדיק האמת שבכל דור. ומסתירין ומעלימין אותו ומרחיקין את העולם ממנו. וכשאין זוכין להתקרב להצדיק האמת אין זוכין להאמונה כפ"ל. ואם פן חס ושלום יחזיר העולם לתרו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שפא

כל כך עד שאפלו אחר כך בשהתגבר הפעל דבר ובכלל האמונה על ידי מעשה העגל, אף על פי כן נשארה הרשימו שעל ידי זה יש לנו כח לחפש את הצדיק האמת בכל דור ולהתקרב אליו, וללא קבלת התורה לא היה לנו כח כלל לחפש את הצדיק, ולהתקרב אליו מחמת גדל התגברות העני פנים שפדור החולקין עליו ומרחיקין את העולם מפניו כנ"ל:

1b d'cc

העולם שלעתידי. שעל ידי זה זוכה לקול הנגון שיתער לעתיד שהוא קול המוכיח הראוי וכו', כמבואר בהתורה הנ"ל, ענין שם. וזהו ודרך חיים תוכחות מוסר כנ"ל. שזוכין על ידי התורה להתקרב להצדיק שנקרא חיים. שהוא במדרגה גבה כל כך עד שיש לו כח להוכיח את ישראל. שזהו בחינת תוכחות מוסר. כי זה הצדיק האמת שיש לו רוח הקדש. שיש לו כח לברר המדמה והאמונה כנ"ל הוא זוכה לקול הנגון שיתער לעתיד. שעל ידי זה יש לו כח להוכיח את ישראל כמו שמבאר שם, ענין שם:

וזהו, (משלי ו, ב): "כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר" הינו שהתורה והמצוות הם בחינת אור ונר שעל דם יש לנו כח לחפש את הצדיק להתקרב אליו, כי יסוד האמונה שנשארה בנו ממתן תורה שהבטיח ה' יתברך למשה (שמות יב, ט): "וגם כך יאמינו לעולם", וכל צדיק אמת ששכל דור ודור הוא בחינת משה. על ידי יסוד האמונה הזאת יש לנו כח לחפש ולבקש את הצדיק האמת כנ"ל. זה ששים ודרך חיים תוכחות מוסר, כי הצדיק נקרא חיים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות יח, א), צדיקים אפלו במיתתם קרוין חיים וכו'. וזהו: "כי גר מצוה ותורה אור ודרך חיים" וכו'. שהתורה והמצוה הם אור ונר להאיר לנו הדרך לבקש ולמצא את הצדיק האמת שנקרא חיים. וזהו ודרך חיים וכו'. שהתורה באירה לנו הדרך להתקרב לצדיק האמת שנקרא חיים. וזהו ודרך חיים תוכחות מוסר, כי על ידי הצדיק זוכין לאמונה. שעל ידי זה יהיה חדש

לה וזהו מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מצנח די, בראשית דבה כח, ד): "דבר צוה לאלף דור" (תהלים קה, ח), שהקדוש ברוך הוא רצה לתן את התורה לאלף דורות וראה שאין העולם מתקנים עמד ונתנה לעשרים ונשה דורות, והשע מאות שבעים וארבעה דורות עמד ושתלן בכל דור ודור והן הן עני פנים שפדור. ולכאורה זה הענין תמוה מאד. מעקרא מאי קסבר איד היה אפשר להעולם להתקנים בלא תורה. הלא כל העולם לא נברא אלא בשביל התורה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (בראשית דבה א, ד ועוד). וגם לפי דברי רבותינו זכרונם לברכה נראה שמחמת שה' יתברך ראה שהדורות הם רשעים ולא יוכל העולם להתקנים על דם, על כן מהר לתת את התורה לעשרים ונשה דורות, אבל אם היו

הדורות צדיקים וכשרים. היה מקום מחשבתו לעכב נתינת התורה עד א"ף דור. ולכאורה קשה להבין זאת, כי אפ"כ מסתברא, כי התורה ראויה שתנתן לצדיקים ואם פ"א הם היו הדורות צדיקים פשיטא שיהיה ראוי שתנתן להם התורה מיד. ומפני מה היה בדיעתו של ה' יתברך תחלה לעכב נתינת התורה כל כך עד א"ף דור? אך פא"מ אנו רואין שיש צדיקים אמתיים גדולים כל כך שהיו יודעים לעבד את ה' יתברך ולקיים כל התורה בלא אפ"ו אם לא נתנה. כמו שראינו אבות העולם שעבדו את ה' יתברך וקיימו את כל התורה בלא עד שלא נתנה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה במשנה (קדושין פ"ב): "מצינו שקיים אברהם אבינו את כל התורה עד שלא נתנה וכו'". ובנדאי גם בכל דור ודור נמצאים צדיקים גדולים כאלה כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה טו, ז): "אין לך דור שאין בו כעברתם וכו'". ועל-כ"ן עלידי צדיקים כאלו בודאי היה יכול להתקיים העולם בלא נתינת התורה, כי אלו הצדיקים היו מורים לנו את הדרך בכל דור ודור והיו ממשיכים עלינו מרוח הקדוש שלהם לברר את המנומה שלנו. ועל-ידי זה היו ממשיכים האמונה הקדושה בעולם. שנה עקר קיום העולם כנ"ל. ועל-כ"ן רצה ה' יתברך לעכב נתינת התורה עד א"ף דור.

בלבול המנומה, בלבול האמונה. וצריכים לברר ההקמא בכל דור ודור. וזאת ההקמא לא התברר בתכלית השלמות עד זמן בלע הפנות לנצח פמוכא בפתבים. רק הצדיקים והקשרים שבכל דור ודור מבררים מעט מעט, עד שישלם הפרור ויתמקן העולם בשלמות. ורצה ה' יתברך לעכב נתינת התורה עד זמן תקון העולם בשלמות. ורצונו יתברך היה שהצדיקים שבכל דור ודור שיוצעים לעבדו בלי נתינת התורה כנ"ל, הם יקיימו את העולם וילמדו דעת את העולם ומשיכו אמונה בעולם, וידו להם בכל דור ודור את הדרך ולכו בה וכו'. פ"א שעל-ידי זה יבררו בכל דור ודור. ויזכרו את העולם בכל פעם מהפנים והפסולת עד שישלם הפרור בשלמות אחר א"ף דור. ואז יתן את התורה בבהירות נפלא ובהתגלות גדול. כמו שיהיה לעתיד שיתגלה אוריתא דעתיקא סתימאה, כמו שפ"תוב (שערי צדק, זא, ד): "כי תורה מאתי תצא", כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי ה' יתברך רצה שלא לתן את התורה עד שיוצדק העולם כל כך עד שיהיה בטוח שלא יבטלו עוד שום דבר מהתורה, ולא יפרו את בריתו לעולם. כמו שיהיה לעתיד באמת, בעת שיגלה ה' יתברך סתימאה התורה שיתגלה לעתיד שהוא אוריתא דעתיקא סתימאה, שעל זה נאמר ביהזקאל (יחזקאל, לא, א): "וכרתי להם ברית חדשה וכו' לא כברית אשר כרתי אתם בהוציא אותם מארץ מצרים. אשר הם הפרו את בריתי וכו'". ובשביל זה רצה ה'

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים

שפג

על־ידי הצדיקים שעמדו להם בכל דור למושיע. כמו השופטים והנביאים ושאר הצדיקים שבכל דור ודור, אף־על־פירבן "אתה מרום לעולם ה'". ולעולם יחד על העליונה (כמו שפירש רש"י שם) כי ה' יתברך גדול העצה ורב העלילה. ונפלאותיו ומחשבותיו אלינו. כי ברחמי המרובים הקדים לנו רפואה למכה כי על־ידי נתינת התורה זכינו שיש לנו פח לחפש ולבקש את הצדיק האמת שבכל דור ודור עד שנוכה למצא אותו. ועל־ידי זה נוכה לאמונה שלמה ולהתקרב אליו יתברך. ולולא נתינת התורה, אפילו אם היו צדיקים בכל דור שהיו יודעים את התורה קדם שנתנה. והיו יכולים להנהיג אותנו בדרך הישר ולהמשיך האמונה שלמה בנו ולקיים את העולם. אף־על־פירבן לא היה העולם יכול להתקיים. מחמת שלא היו יודעים כלל מהצדיק על־ידי התנברות העזי פנים שבכל דור ודור שחולקין עליו ודוברים עליו לשון הרע עד שלא היה לנו פח לחפשו ולבקשו כלל, אכל על־ידי שפבר זכינו לקבלת התורה שעל־ידי זה נהפך המדמה. ונמשך עלינו אז יסוד האמונה הקדושה, על־ידי זה יש לנו פח לחפש ולבקש את הצדיק האמת בכל דור ודור עד שנוכה להתקרב אליו. ועל ידו נוכה לברור המדמה בשלמות. כדי לברר האמונה כפי אותו העת והזמן כפי אותו הדור וכב"ל:

וזהו מה שאמרו רבותינו וכוונם לברכה שם שהתשע מאות שבעים

יתברך לעבב נתינת התורה כל כך עד אלק דור. כדי שבאלו הדורות יתברר העולם בכל פעם על־ידי הצדיקים שבכל דור ודור כב"ל, כדי שייכל אחר כך לגלות את התורה בשלמות כמו לעתיד. כדי שלא יפרו ולא יעברו עוד על התורה לעולם וכב"ל:

אכל ה' יתברך ראה שאין העולם מתקיים, על־פן עמד ונתנה לעשרים וששה דורות, הינו שה' יתברך ראה שבעוונותינו הרבים מתנברים בכל דור ודור העזי פנים שבדור. שהם עומדים וחולקים על הצדיק ומעלימין אותו ומרחיקין העולם ממנו. ואם בן איד אפשר להעולם להתקיים מאחר שאין יודעין מהצדיק שעקר קיום העולם על ידו. ואנחנו צריכין שהוא יולך אותנו בדרך ישרה. ומשיך עלינו האמונה על־ידי ריח הקדש שלו כב"ל. ומאחר שמתנברים העזי פנים עד שאי אפשר לידע ממנו ולהתקרב אליו מגדל המחלקת שמרבים עליו על־ידי עזותם ורובו לשון הרע שלהם. אם בן איד יתקום העולם. על־פן חמל ה' יתברך על עולמו, ונתן התורה קדם זמנה לעשרים וששה דורות. ואף־על־פי שעדן לא גשלים הברור. ועל־פן בודאי יתנבב הפעל דבר לקלקל גם אחר כך, כמו שהיה באמת שהתנבב כל כך עד שעשו את העגל. וכן אחר כך במרגלים וכו', וכן אחרי מות יהושע וכו', ובימי השופטים ושאר הדורות, שהתנבב בכל פעם שיעברו ישראל על התורה. והתקון היה בכל פעם

זה יש לנו בחינת אור ונר לבקש על־ידי זה את הצדיק האמת עד שנופח למצאו. "ושפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר" (משלי יב, יט) וכן"ל:

לו וזהו, (תהלים עה, ד): "גמוגים ארץ וכל ישביה אנכי תפנתי עמודיה סלה". ודרשו רבותינו ו"ל (בראשית רבה פרשה טו, ב) מקרא זה על מתן תורה. שישראל מתפארין עצמן שפשהו גמוגים הארץ וכל ישביה קדם מתן תורה, כי כל העולם היה תלוי עד ששי בסיון שקבלו ישראל את התורה וכו' אנכי תפנתי עמודיה סלה. כי על־ידי שקבלתי את התורה שמתחלת אנכי על־ידי זה תפנתי עמודיה, שלא יחרבו וכו'. וזהו שנסמך מיד, אמרתי להוללים אל תהל'ו וכו'. הינו שהפחית מתוך בעצמו קשיא הנ"ל. שאם יאמר האומר. מה אתם מתפארים שתפנתם את העולם שלא יחרב על־ידי שקבלתם את התורה ועקר קיום העולם שזכותם על־ידי מתן תורה העקר הוא האמונה שזכותם להמשיך בעולם, הינו אמונת חידוש העולם שזה העקר וכן"ל. כמו שפרש שם רבנו ו"ל, מה שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה שכל העולם היו תלוי עד ששי בסיון. שהפגנה היא שאמונת חידוש העולם זה היה תלוי עד ששה בסיון שקבלו את התורה, וזכו לרוח נבואה רוח הקדש שעל־ידי זה דיקא נתברר הבדמה וזכו לאמונת חידוש העולם וכן"ל. ובאמת הכל אחד, כי קיום העולם בפשוטו שלא יחרב שיהיה תלוי עד ששה

וארבעה דורות עמד ושתלן בכל דור ודור והן הן העני פנים שברור, הינו כי העני פנים שיש בכל דור ודור שחולקין על הצדיק האמת ודברים עליו סרה בגאונה וכוז הם מהתשע מאות שבעים וארבעה דורות הנ"ל "אשר קמטו ולא עת" (איוב כב, טו), שהכרח ה' תברך לסלקן ולמהר לתן התורה קדם הזמן שרצה. מחמת שראה שהם עני פנים ויחלקו על הצדיקים. עד שלא ידעו מהצדיקים אמתיים שבכל דור. ולא יוכל העולם להתקיים וכן"ל. על־כן סלק ברחמיו את אלו התשע מאות שבעים וארבעה דורות ונתן התורה תבא. ואלו התשע מאות שבעים וארבעה דורות עמד ושתלן בכל דור. והן הן עני פנים שברור. שחולקין בכל דור ודור על הצדיק האמת שברור. ומסתירין ומעלימין את הצדיק על־ידי גדל מחלוקתם. ומרחקין את העולם ממנו. ואף־על־פ"כן עקשו וכול העולם להתקיים כי עקשו כבר יש לנו כח לחפש ולבקש את הצדיק על־ידי יסוד האמונה שנקבעה ונשרשה בנו על־ידי קבלת התורה שזכינו לקבל פנ"ל. שעל־ידי זה זכינו שיש לנו יסוד האמונה אשר על־ידי זה יש לנו כח לחפש ולבקש את הצדיק ואם יעלה לשמים שיאם של העני פנים. ואם הם מתגברים כמו שהם מתגברים בעונותינו הרבים בכל דור ודור. לא תעשינה ידיהם תושיה. כי ישכר פי כל דברי שקר. וכלם יכרעו ויפלו כי ה' יתברך הקדים רפואה למפה כי כבר קבלנו את התורה הקדושה אשר על־ידי

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

ארה חיים שפה

בסיון כמו שהוא פרוש הפשוט במאמר הנ"ל. ומה שפרש רבנו ז"ל שהעולם היה תלוי, פרושו שאמונת חדוש העולם היה תלוי וכי' כנ"ל. שני פרושים אלו עולים בקנה אחד, כי הכל אחד, כי זה תלוי בזה, כי עקר קיום העולם שלא יחרב ולא יחזור העולם לתהו ובהו חס ושלום. זה תלוי באמונת חדוש העולם, כי עקר יסוד העולם וקיומו הוא אמונה. וכמו שכתוב (תהלים ל"ב, ד): "וכל מעשהו באמונה". והקדוש-ברוך-הוא מקים את העולם רק בזכות האמונה של כל ישראל שמאמינים בחדוש העולם, שזהו התחלת תורתנו הקדושה כמו שכתוב (בראשית א' א): "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ". וכל זה מובן ומבאר בהתורה הנ"ל למען שם. נמצא שעקר קיום העולם שלא יתמוגג שזכו ישראל בשעת קבלת התורה הוא בחינת אמונת חדוש העולם שזכו להמשיך אז. ואם פן יכולין להקשות קש"א הנ"ל מה פעלתם בזה. הלא עדן אתם צריכין לברר האמונה בכל דור ודור על-ידי הצדיקים שבכל דור ודור דיקא. שהם דיקא יכולים לברר האמונה כפי אותו העת והזמן כנ"ל? על זה משיב הפסוק בעצמו ומדבר בשביל כנסת ישראל. ואומר כמתפאר הרבה הרבה פעלתי. בברור האמונה שהמזכתי עלי בקבלת התורה. כי פעלתי בזה מה שיש לי פה למלאות פיהם של העני פנים חצין ולשבר מתלעות על וכנ"ל:

וזה אמרתי להוללים אל תהלו ולרשעים אל תרימו קרן וכי'. כי על-ידי קבלת התורה יש לי פה להכניע ולשבר ולהפיל העני פנים בעלי לשון הרע ההוללים ומבלבלים את העולם ומרחקן מהצדיק האמת כי על-ידי פה התורה שקבלנו במעמד הנבחר. יש לנו פה עתה לחפש ולבקש את הצדיק עד שנופה למצוא ולראות האמת ולבטל השקר וכנ"ל:

וזהו, אל תרימו למרום קרנכם תדברו בצואר עתק, הינו שלא יהיה להם עוד יכלת להרים קרנם ולדבר בצואר עתק על צדיקי אמת. כי פה האמונה שזכינו בקבלת התורה יעמד לנו לעור שנופה על-ידי זה לחפש ולבקש את הצדיק האמת עד שנופה להתקרב אליו. ועל-ידי זה נופה לברר המדומה בשלמות כפי הדור של עכשו. וכפי הזמן והימים האלו. ועל-ידי זה נופה לאמונת חדוש העולם בשלמות שעל-ידי זה זוכין לבחינת חדוש העולם של לעתיד שהוא בחינת ההנהגה של ארץ-ישראל שהוא בחינת השגחה ונפלאות שלא פדרך הטבע, כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. וזהו: "כי לא ממוצא וממערב ולא ממדבר הרים כי אלהים שופט וכי", הינו שאין שום טבע בעולם כלל, רק הכל בהשגחתו ותברך לבר. שכל זה נמשך מאמונת חדוש העולם שזוכין על-ידי קבלת התורה. ועל-ידי הצדיקים שבכל דור ודור וכנ"ל. וזהו שפיים: "וכל קרני רשעים אנדע תרוממנה

קְרוֹנֹת צְדִיק". הֵינּוּ כַּנֶּ"ל שְׂכַבְתָּ זְכוֹת קִבְּלַת הַתּוֹרָה. שְׁזָהוּ בְּחֵינֵת 'מְוֹנִים אֶרֶץ וְכָל יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי תַפְנִיתִי עֲמוּדֶיהָ סִלְה'. בְּכַח זֶה יֵשׁ לִי כֹחַ לְחַפֵּשׂ אֶת הַצְדִיק עַד שְׂאוּבָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. וְכָל קְרָנֵי רְשָׁעִים שֶׁהֵם הַעֲזֵי פָּנִים בְּעָלֵי לְשׁוֹן הָרַע אֲנִדַּע וְאֶפִּיל אוֹתָם. וְקְרוֹנוֹת צְדִיק תְּרוֹמְמֵנָה, כִּי הַכֹּל יֵרָאוּ הָאֲמִת. וְהַכֹּל בְּכַח קִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׂקַבְּלָנוּ כְּכֹר וְכַנֶּ"ל:

לו וְזָהוּ שְׂמִיכְשֵׁת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְקַדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא (ש"ד)

הַשְּׂרִים א, ט): "הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נִפְשֵׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים שְׁלֵמָה אֵהִיהָ פְעֻמָּה עַל עֲדְרֵי חֲבָרִיד". וּפְרַשׁ רִש"י שְׂצַהָרִים מְרַמֵּז עַל תַּקְפָּה הַגְּלוּת וְכו', עֵינִ שֵׁם כְּפֹרוּשׁ רִש"י וְכו' שֶׁפֹּרוּשׁ רִש"י שֵׁם מְבַאֵר הַיַּיִב לְעִנְיָנוּ. כִּי שְׁלֵמָה הַמִּלֻּךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם רָאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׂבִתְקַף הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וְתַגְּבֹרוּ הַעֲזֵי פָּנִים מָאֵד, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרְנֵם לְכַרְכָּה (סוֹטָה מ"ג): "בְּעַקְבָּא דְמִשְׁחָא חֲצָפָא יִסְגִי וְהָאֲמַת תִּדְרֵה נְעֻדְרַת וְאִין תּוֹכְחָה וְכו'". וּמִגְדֵּל הַתַּנְבְּרוּת הַעֲזֵי פָּנִים וְבְעָלֵי לְשׁוֹן הָרַע נִתְקַבְּלַת הָעוֹלָם מָאֵד מָאֵד. וְנַעֲשֶׂה קְסוּמֹרְיָא גְדוּלָּה בֵּין הַתַּלְמִידֵי חֲכָמִים עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לִידַע הֵיכֵן הָאֲמַת. שְׁזָהוּ עַקֵּר הַכֹּל מִשִּׁיחַ שֶׁהַתְּנַבְּאוֹ עָלָיו נְבִיאֵינוּ וְחֲכָמֵינוּ וְכַרְנֵם לְכַרְכָּה (בַּתְּפִילָּה כ"ב). וְזֶה שְׂצַעֲקַת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל מִד' הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נִפְשֵׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה

תִּרְבִּיץ בְּצַהָרִים'. שֶׁהוּא זְמַן חֵם הַיּוֹם שֶׁהוּא עַת קִשָּׁה לְצֵאת שְׂמֹרְמֹנוּ עַל תַּקְפָּה הַגְּלוּת, הֵינּוּ שְׂמִיכְשֵׁת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּגִּיד לָהּ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ-הוּא אִיכָה הוּא רוֹעֵה וְאִיכָה הוּא רוֹבֵץ אֶת צֵאת מְרַעִיתוֹ בְּצַהָרִים, דְּהֵינּוּ בְּסוֹף הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה שְׂרֵב הָעוֹלָם אִין יוֹדְעִין הֵיכֵן הוּא הַרוֹעֵה הָאֲמַת עַל-כֵּן מְכַבְּשֵׁת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִתְקַדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִגְלָה הָאֲמַת לְיִשְׂרָאֵל, וְיִגְלָה לָהֶם הֵיכֵן הוּא רוֹעֵה אֶת צֵאתוֹ. הֵיכֵן הוּא הַרוֹעֵה הָאֲמַת שְׂרוֹעֵה אֶת עַמּוֹ וְצֵאת מְרַעִיתוֹ בְּאֲמַת לְאֲמַתוֹ בְּרֹאֵי, וְזָהוּ "שְׁלֵמָה אֵהִיהָ פְעֻמָּה עַל עֲדְרֵי חֲבָרִיד". הֵינּוּ שְׂפִנְסַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא הַקְּדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁשׂוֹכְנֵת בְּתוֹךְ הַצְדִיקִים וְהַבְּשָׂרִים שְׂבִדוֹר הִיא מְתַאֲוֶנֶת וְקוֹבְלַת לִפְנֵי ה' וְתַבְּרָד. מִפְּנֵי כֹה הַבְּשָׂרִים הָאֲמַתִּים שְׂבִדוֹר הַמְּקַרְבִּים לְצְדִיקֵי אֲמַת שְׂשֵׁם שׂוֹרָה הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בְּחֵינֵת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הֵם מְבֹזִים כָּל כֶּךָ וּמְרַחֲקִים אוֹתָם כְּכֹל מִינֵי הַרְחָקוֹת כִּי הַעֲזֵי פָּנִים עֲרַבְבוּ אֶת הָעוֹלָם עַד שֶׁעֲמָדוּ כְּמוֹ מְפָרְסָמִים וּמְנַהֲיִים שֶׁל שֶׁקֶר בְּעוֹלָם. וְאֶפִּילוּ הַמְּנַהֲיִים הַבְּשָׂרִים נִתְרַבָּה בִּינֵיהֶם מַחְלַקַת גְּדוּל. עַד שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְרַב הָעוֹלָם לִידַע הֵיכֵן הוּא הַצְדִיק הָאֲמַת שֶׁכּוֹל לְהַנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל בְּרֹאֵי. וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׂמִיכְשֵׁת מָאֵד אֶת הַמְּתַקַּרְבִּין לְהַצְדִיק הָאֲמַת וּמְהַפְּכִין אֶת הָאֲמַת וְאוֹמְרִים לְצְדִיק רִשָּׁע אֵתָּה, וְרֹאֵי חֲמָא נְמַאֲסִין בְּאֵלּוֹ הֵם רְחוּקִים חֵם וְשְׁלוֹם מוֹד' וְתַבְּרָד וְהַתּוֹרָה. וְהַעֲזֵי פָּנִים מִתְפָּאֲרִין

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הרי"ד

ארה חיים שפו

בעצמן שרק הם קרובים לה' ויתברך. ואומרים להפשרים באמת: "קרוב אליך אל הגע בי כי קדשתך וכו'" (ישעיה סה, ה), כאשר מצוי עכשו בעולמותינו הרבים. וזהו "שלקמה אהיה בעמיה על עררי חברך". שהשכינה אומרת שהפשרים באמת ששם השכינה הם דומים פאבלים וכונופים הם ושלום, על עררי חברך שהם שאר המנהיגים המתנשאים ברכנות שלהם כאלו הם חברים להקדוש-ברוך-הוא. והקדוש-ברוך-הוא מתחבר עמם לבר. ואת הפשרים האמתיים הם מרחקים כנופים הם ושלום, וכל זה מחמת שנגעלם האמת מחמת המחלקת שנגעשה על-ידי התנברות העני פנים וכו"ל:

נוכה לחפש ולבקש ולמצא את הצדיק האמת שבדור הזה שעקר ברור האמונה על ידו וכו"ל:

וזהו, ורעי את גדידתך על משכנות הרעים. שעל-ידי פח התורה שזהו בחינת צאי לך בעקבי הצאן כו"ל. על-ידי זה תזכה פנסת ישראל באמת לרעות גדידתיו אצל הרועים האמתיים. כי על-ידי פח התורה שקבלנו כבר זוכין אנו למצא את הצדיק הרועה האמת ולהתקרב אליו וכו"ל:

לח וזה בחינת ספירה שצריכין לספר הימים שבע שבועות קדם קבלת התורה, כי על-ידי הספירה מבררין

המדמה וכו"ל. ועל-כן צריכין לספר הימים, כי על-ידי שסופרין הימים על-ידי זה ממשיכין קדשת ברור המדמה שהוא קדשת האמונה על כל יום ויום של כל השנה, כי אלו השבע שבטות הם פגגד שבעת ימי בראשית. וכל אחד פלול משבעה שזהו בחינת כלליות כל הימים הינו שבפספדה אנו ממשיכין על עצמנו קדשת קבלת התורה שהיא ברור המדמה ברור האמונה. באפן שנוקה ליסוד האמונה כל ימי עולם, שבכל יום ויום שניבוא אף-על-פי שיתגבר הבעל דבר באיזה בלבול שיתגבר פפי התנברות בכל יום מתדש אף-על-פיהו יהיה לנו פח לברר האמונה על-ידי צדיקי הדור שנוקה להתקרב אליהם. כי יהיה לנו פח לבקשם ולמצאם על-ידי קדשת יסוד האמונה

וזהו שמישיב לה ה' ויתברך, אם לא תדעו לך תיפה בגשים, דהינו שה' ויתברך משיב לבנסת ישראל, אם אין אתה יודע איד להתנהג כמו להתקרב צאי לך בעקבי הצאן. ופרש רש"י, הסתכל בדרך אבותיך המובים והלך אחריהם ורעי את גדידתך וכו'. הינו מה שאמרנו לעיל, כי אף-על-פי שעכשו נתבלבל העולם מאד. ואין יודעים היכן האמת אף-על-פיהו כבר הקדים ה' ויתברך רפואה שזכינו לקבל את התורה. ואנו צריכין לילך בעקבי הצאן בדרך אבותינו בדרך התורה שמסר לנו משה וחקמינו וזרונם לברכה מדור לדור שכל חכמינו ונביאינו וכו"ל חברו לנו ספרים קדושים ויקרים והורו לנו דרכי התורה ואנו צריכין לילך בעקבותם ועל-ידי זה

ח"ת

את הצדיק. וזהו: "בִּכְרַת ה' כָּל שְׁפָתַי חִלְקוֹת לְשׁוֹן מִדְּבַרְתָּ גְדִלוֹת. אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁוֹנִי נִגְבִּיר שְׁפָתַי אֶתְנֶנּוּ מִי אֲדוֹן לִנְוִי". שאומרים שאין להם אדון שאינם רוצים להאמין בצדיקים אמתיים. הקדוש-ברוך הוא יברית אותם. כי משוד עניים ומאנקת אביונים. שהם הפשרים העניים והאביונים הרוצים באמת להתקרב לצדיקי אמת. ששודדים אותם ומכזים אותם. והם נואקים וצועקים לה! ותברך מגדל צרתם וצעקתם יקום ה' ותברך ויושיע אותם ואת כל ישראל:

וזהו: "משוד עניים מאנקת אביונים עתה אקום יאמר ה' אשית בלשע יפיה לוי". ומפרש הפסוק על-ידי מה תהיה הישועה. הלא האמת נחבלבל מאד. ועל זה מסיים הפסוק "אמרות ה' אמרות טהורות וכו'", הינו כי כבר הקדים ה' ותברך רפואה למפה. ונתן לנו את התורה מכבר. ועל-ידי כח התורה שקבלנו. יש לנו כח להתקיים גם עתה ולזכות לבקש את הצדיק האמת עד שנמצא אותו כנ"ל:

וזהו: 'אמרות ה' אמרות טהורות' וכו'. שהיא התורה - "מזקק שבעתים", שבעתים דקא. שבע פעמים שבע, כמו שפרש רש"י שם. זהו בחינת מ"ט ימי הספירה. שבהם אנו זוכים להמשיך עלינו קדשת קבלת התורה קדשת האמונה. עד שנופה ליסוד האמונה כל ימי עולם, אף-על-פי שברור האמונה בכל יום ובכל זמן צריכין דקא על-ידי אותו הצדיק

שהמשיכנו עלינו בקבלת התורה על-ידי שספרנו מ"ט [אנפעים ותשעה] ימי הספירה שבהם אנו נטהרים מזדמנת הנחש שהוא בלבלב התפחה. וזוכין לאמונה שלמה להמשיך בכל יום ויום. עד שזוכין לברר האמונה בשלמות. ועקר הקדשה שאנו ממשיכין עלינו לעולם, הוא שנופה לחפש את הצדיק עד שנופה למצוא כנ"ל:

לט וזהו, "הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם" (תהלים

י. ג). שדוד המלך עליו השלום צועק לפני ה' ותברך, הושיעה ה' כי גמר חסיד, הינו שנסתלקו החסידים והצדיקים האמתיים, ועל-ידי זה נתקלקלה האמונה בעולמותינו הרבים כנ"ל. וזהו, כי פסו אמונים מבני אדם, כי עקר האמונה נמשך על-ידי הצדיקים והחסידים האמתיים כנ"ל. וזהו שוא וברו איש את רעהו וכו'. הינו שדוד המלך עליו השלום מתאונן ואומר שאף-על-פי שבודאי אין דור יתום. ובודאי נמצאים צדיקים אמתיים גם בדרך הזה. אבל הבעלי לשון הרע והעניי פנים מבבלבלין את העולם עד שאין יודעין היכן האמת כנ"ל. וזהו שוא וברו איש את רעהו שפת חלקות וכו". שהם בעלי לשון הרע. שעל-ידי זה גמר חסיד ופסו אמונים וכו'. כי אין יודעין היכן הצדיק האמת וכו"ל. ועל זה סים דוד בעצמו ואומר שה' ותברך ישמע תפלתו, ויברת כל הבעלי לשון הרע מתחרתי ריב הרוצים להסתיר

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

ארה חיים שפט

שבאותו הזמן דיקא וכנ"ל. אשר על-פי
מתנגדי הפעל דבר דיקא ביותר על הצדיק
שבאותו הדור מחמת שבוה הדור עקר
ברור האמונה על דו דיקא וכנ"ל, אף-
על-פיכן על-ידי קבלת התורה שאז
נתבררה האמונה וכינו על-ידי זה שיהיה
לנו פה בכל דור ודור כל ימי העולם.
לזכות לחפש את הצדיק ולמצא אותו
ולתקרב אליו כנ"ל. שזהו בחינת מ"ט
ימי הספירה שבהם אנו ממושיכין יסוד
האמונה על כל ימי העולם כדי שיהיה לנו
פה בכל יום תמיד לחפש ולמצא את
הצדיק האמת כנ"ל. וזהו: "אתה ה'
תשמרם תצרנו מן הדור זו לעולם." מן
הדור זו דיקא, שעל-ידי התורה שקבלנו
אחר זכוד מ"ט ימי הספירה שזהו בחינת
מוקק שבעתים על-ידי זה אתה ה'
תשמרם תצרנו מן הדור זו לעולם
שתשמור את ישראל מהמתנגדים והעו
פנים המתנגדים כנגד הצדיק שבאותו
הדור דיקא. וזהו תצרנו מן הדור זו לעולם
שתשמור את ישראל הפשרים בכל דור
ודור מן הכלפולים שבאותו הדור דיקא.
שאומרים שאי אפשר שיהיה בזה הדור
צדיק גדול וחדוש בזה כנ"ל. ומודים על
הדורות הראשונים שהיו בהם צדיקים
גדולים וחולקין על הצדיק שברור זה דיקא
וכנ"ל. וזהו: "סביב רשעים יתחלכון כרם
זלת לבגידים". שהרשעים מתנגדים
כנגד הצדיק שמרים גפשות מזילות
הגלותא ומחזיר ישראל בתשובה שזהו
בחינת כרם זלת שמרים אותם מזילותא

דיגלותא, ועל-פן הרשעים המתנגדים
יתהלכו סביב סביב להסתיר ולהעלים
האמת על-ידי גדל מחלקתם וישפת
חלקות ולשון מדברת גדלות שלהם כנ"ל.
אבל הקדוש-ברוך-הוא יכרת אותם בכה
התורה שקבלנו כבר שהוא בחינת אמרות
ה' וכו' מוקק שבעתים, וישמר אותנו מן
הדור, ויקרב אותנו לצדיק האמת שעל-ידי
זה גופה לברור הקדושה שהוא ברור
האמונה בשלמות כמו שצריכין עכשו בזה
הדור בזה הזמן כפי חדוש מעשה
בראשית שקבל יום כנ"ל:

מ ועל-פן קדמו ברפת המאורות קדם
קריאת שמע. אף-על-פי
שאין להם שכיח לברפת קריאת שמע
לכאורה כמבאר הקשניא הזאת בפוסקים,
אך על-פי הנ"ל מבאר, כי קריאת שמע
שהיא אמונת היחוד. שהיא אמונת חדוש
העולם, כי בודאי אי אפשר להאמין
ביחודו ותברך כי אם בשמאמינים בחדוש
העולם שה' ותברך יחיד קדמון לכל וחדוש
את העולם ברצונו יש מאין ומי שאין
מאמין חס ושלום, בחדוש העולם הוא
בופר בכל, בופר גמור באלקי ישראל שאין
כפירה גדולה כזו (ואף-על-פי שיש מתחזרי ספרי
הקדוה שכתבו שאמונת חדוש העולם אינו מהקדמים. הכל
יפצה פיהם, ואין צד לסתר שכות בזה, כי כל מאמין באמת
בין מאליו. שאמונת חדוש העולם הוא אמונת היחוד. והוא יסוד
כל התורה כלה. וכשכל זה פתח משה רבנו את התורה בחדוש
העולם, כמו שכתוב (בראשית א, א): "בראשית ברא
אלהים את השמים ואת הארץ"). ומי שפופר

בזה חס ושלום הוא האפיקורם הנמור. שגורע מעובדי פוכבים ומשפוד. ומצוה להורידו ולא להעלותו. ומצוה להרגו ביום הכפורים ובשבת ולקרעו פדג ומגבו, ואין גרוע בעולם ממנו. וזה פשוט לכל המאמינים בה' יתברך ובתורתו הקדושה. ועל-כן קדם קריאת שמע שהוא אמונת היחוד שהוא אמונת חידוש העולם. ואמרים מתקדם ברכת המאורות שמדברים בשבח הבריאה. שה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. וה' יתברך עושה חדשות בכל עת. כמו שאמרים, פועל גבורות עושה חדשות וכו' אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית וכו'. ואחר כך אמרים קריאת שמע שהיא אמונת היחוד שהיא אמונת חידוש העולם כנ"ל, כי אמונת חידוש העולם צריכים להמשיך על עצמו בכל יום מחדש כפי חידוש מעשה בראשית שבכל יום כנ"ל. ובשביל זה אחר ברכת יוצר המאורות אמרים ברכת אהבה רבה. שמדבר משבח קבלת התורה, כי עקר האמונה שהוא אמונת חידוש העולם זוכין על-ידי קבלת התורה כנ"ל. והוא שאנו אמרים, בעבור אבותינו שקטחוהו כד ותלמדום חקי חיים. בן התננו ותלמדנו. כי עקר הכח שיש לנו עכשו להתקרב לה' יתברך הוא כח אבותינו שזכו להמשיך קבלת התורה שעל ידם יש לנו אור עכשו לחפש ולבקש את הצדיק שילמד אותנו דרך ה' יתברך ויבנים בנו אמונה שלמה כנ"ל. והוא, ותן בלבנו בינה

וכו'. ללמד וללמוד לשמור ולעשות ולקיים וכו'. כי אנו צריכין עכשו לזכות ללמוד כזה. שנוכח על ידו לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי התורה, כי התורה כבר קבלנו. ואנו יודעין כל המצוות שצונו ה' יתברך, אבל אף-על-פי-כן ועירון אנו שזוכין לקיים את כל דברי התורה. ועל-כן אנו מבקשין מה' יתברך שנוכח ללמוד כזה שנוכח על ידו לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתו באהבה ועקר הוא האמונה שהיא יסוד כל התורה בלה, כמו שכתוב (תהלים קי"ב, ט): "כל מצותיך אמונה".

וכמו שאמרו רבותינו וכוונם לברכה, בא הבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יתה. ועל-כן צריכין לחפש את הצדיק האמת שבכל דור ודור וכו' וכו' ל. וזה שאמרים בקריאת שמע (דברים י, י): "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום וכו'" - "שבכל יום ויום יהיה בעיניך בחדשים" (רש"י דברים כו, טו). כי קריאת שמע שהיא אמונה צריכה שתהיה בכל יום בחדשה בחינת 'חדשים לבקרים רבה אמונתך' כנ"ל. כי האמונה הקדושה צריכין להמשיך על עצמו בכל יום מחדש. להתחזק באמונה שלמה בהתחזקות יותר בכל יום מחדש כפי חידוש מעשה בראשית שבכל יום שהכל בשביל להמשיך האמונה בעולם בכל יום מחדש כנ"ל:

מא ועל-כן געורין בליל שבועות, כי אז מקבלין התורה. שעל-ידי זה עקר ברור המדמה כנ"ל. ועל-כן געורין אז

לקוטי הלכות

הלכות ברבית ד

ארה חיים שצא

יודק סלה וכו', כמבאר בשלחן ערוך סמ"ח ר"ט:

כי כל אלו הארבעה צריכין להודות בשביל הנסים שנעשו להם, וכל

הנסים הם השגחה ונפלאות הבורא והפך שמו וכלם נמשכין מבחינת חדיש

העולם שלעתיד שאז יתנהג העולם בבחינת ארץ-ישראל שהנהגתה על-ידי

עיני ה' תמיד, דהיינו בחינת השגחה ונפלאות שלא בדרך הטבע, ומשם

נמשכין כל הנסים והנפלאות שנעשין אפילו עקשו בעולם הזה כמובן בדרבי

רבנו ז"ל בהתורה (סמ"ח ד) על מאמר רבותינו וזכרנום לברכה (ברכות טו): "ומוריד

שני דמעות לים הגדול וקולו נשמע מסוף העולם ועד סופו וכו'", ע"פ שם, ובשביל

זה כל אלו הארבעה הנ"ל שנעשו להם נסים שנצולו מסערת הים, או מן החלי

וכו' בהשגחתו ונפלאותיו והפך, כתיב בהם כמפורסד קו, "יודו לה' חסדו

ונפלאותיו לבני-אדם". חסדו ונפלאותיו דיקא, זה בחינת הנהגה של חדיש העולם

שלעתיד שהוא בחינת חסד, בחינת (החלים) ^{טו, טז}: "עולם חסד יבנה". שאז יתנהג העולם בבחינת נפלאות והשגחה וכו'

כמבאר בהתורה תקנו - תוכחה הנ"ל. כי מבחינת ההנהגה של לעתיד שהוא בחינת

חסד כנ"ל, בחינת עולם חסד יבנה, שאז יתנהג העולם בבחינת נפלאות, משם

נמשכין כל הנסים והנפלאות שנעשין בעולם הזה כל ימי עולם, והוא יודו לה'

חסדו ונפלאותיו. חסדו ונפלאותיו דיקא

כל הלילה, כי שנה היא בחינת מדרמה, כי בשעת שנה נסתלק השכל. ואין נשאר כי

אם המדרמה פדוע, וכן מבאר גם בהתורה הנ"ל, ע"פ שם, ועקר השנה היא בשביל

המדרמה שהוא ברור האמונה כי בלא השנה היה השכל מתיגע ומתבלבל מאד

על-ידי בלבול המדרמה, ועל-ידי השנה נסתלקין מהמחין כל בלבולי המדרמה.

כנראה בחי' שאחר השנה המחין נדחה מכל הבלבולים שבלם נמשכים מבלבולי

המדרמה, ועל-כן על-ידי השנה נתברר האמונה. בבחינת חדשים ללקחים רבה

אמונתך (כמו שבאר בקדמון אחר ע"פ סמ"ח דה' ובשמות ק"ו סמ"ח ד).

ועל-כן הצדיק שזוכה לרוח הקדוש שעל-ידי זה הוא מקבר

המדרמה, על-כן הוא יושן מעט מאד מחמת שהמדרמה ברור אצלו. וכן כל אחר

כפי מה שזוכה לקבר המדרמה בן הוא כמעט בשנה כנ"ל, ועל-כן בשבועות שאז

זוכין לקבלת התורה שהוא בחינת המשכת רוח הקדוש על כל ישראל כנ"ל.

שעל-ידי זה נתברר המדרמה כנ"ל. על-כן געורין אז כל הלילה, כי נתבטל השנה

מחמת שזוכין לברור המדרמה על-ידי קבלת התורה כנ"ל:

הלכות ברבית הודאות תיחיד

[משך לענין הנ"ל]

מב וזה בחינת ארבעה צריכין להודות, שהם הולכי מדבריות, והיוצא

מבית האסורים, וחולה שנתפא, ויודי הים כשיגיעו ליבשה ויסמנו וכל ה'ח'י'ים

כנ"ל. כי כל הצרות שעברו על אלו הארבעה הצדיקין והודות, כלם נמשכין מפנים שפונמין בהצדיק שהוא בחינת פנים ארץ-ישראל, כי מי שזוכה לחפש ולבקש את הצדיק האמת כראוי, עד שזוכה להתקרב אליו. על-ידי זה זוכה לאמונה שלמה כנ"ל. שעל-ידי זה זוכה לבחינת חדוש העולם שלעתיד, שהוא בחינת ארץ-ישראל בחינת ההנהגה של השגחה ונפלאות וכו' כנ"ל. נמצא, שעל-ידי הצדיק זוכין לארץ-ישראל. ואז זוכין לאמונה שלמה להאמין בה' ותברך בשלמות. שה' תברך חדש את העולם יש מאז ועתיד לחדש את עולמו. והוא תברך משגיח בעולם בכל עת בהשגחה פרטיות וכו' כנ"ל. אבל מי שפונם בזה, דהינו שאינו משתדל להתקרב לצדיקי אמת. ואינו מתנוגע לחפש ולבקש את הצדיק תמיד עד שימצאנו, על-ידי זה פונם באמונה ובארץ-ישראל וכו' כנ"ל. ועל-כן עוברין עליו כל הצרות הנזכרות לעיל של כל הארבעה הנ"ל. שבהם כלולים כל הצרות והמנא לצלן, כי עקר הצרה והסכנה של כל הארבעה הנ"ל. שהם הולכי מדבריות וחולים וכו'. עקר הוא צרות וסכנות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים. שעליו נאמרו כל הדברים הנאמרים במזמור הנ"ל. כמובן לכל משכיל. וכבר מוכח מזה בפסרים. וכמוכא מזה בדברי רבנו ז"ל (בסיון סב) שכל אלו הארבעה הנ"ל מרמזין על צרות הנפש שהיא תועה במדבר בשימון דרך. כל זמן

שכל אלו הארבעה הם בחינת צרות הנפש. ובאמת הכל אחד,

דף ס"ב

כי גם כל היסורין והסכנות והצרות העוברין על האדם בנשמיית חס ושלום, כלם הם בחינת צרות הנפש, כי אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עוון (שבת נה). ועקר היסורים הם העוונות, כמו שכתב רבנו ז"ל בתורה "כי מרחמם ינהגם" (לקוטי תנא סיון ז), שעקר היסורין של כל היסורים שבעולם הם העוונות דיקא רחמנא לצלן, עין שם. וכל היסורים והצרות והסכנות בגוף ונפש שכלם כלולים בארבעה הנ"ל. כלם נמשכין מחמת רחוק מהצדיק. שעל-ידי זה הם רחוקים מארץ-ישראל ומאמונה בשלמות כנ"ל. בבחינת (דברים לא, ז): "הלא על פי אין אלוהי בקרבי מצאוני הרעות האלה", שכל הרעות והצרות חס ושלום נמשכין מחמת שאין מרגישין את ה' תברך ששוכן בקרבנו ומשגיח עלינו תמיד, דהינו פנים האמונה. שפנים זה נמשך מחמת

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים

נמצא, שכל הארבעה הנ"ל שצריכין להודות, זה בחינת יציאת מצרים וכלל כל הנאלות מפל הגליות של הארבע מלכות שבלם מכניס בשם גלות מצרים כנ"ל, ועקר כל הגליות הוא הרחוק מארץ ישראל שזה עקר הגלות, כמו שכתוב (מלכים ב, טו): "ויגל ישראל מעל אדמתו", וכמו שאנו אומרים ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו וכו'. ועל זה אנו מבקשין תמיד שיחזיר אותנו ה' ותברך לארץ ישראל. כמו שאומרים בכל יום, ותוליכנו מחרה קוממיות לארצנו וכו'. והי רצון שתעלנו בשמחה לארצנו, וכיצא בזה תקון חצות ושאר תפלות רבות שאנו מבקשים לה' ותברך על אריכת הגלות שישבינו לארצנו בקרוב, ועל זה קובלת השכינה בכל עת על עצם רחוקנו מארצנו הקדושה כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ג.) אוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם ומארצם יצאו. כי עקר כל הגליות שכולל כל התצרות כנ"ל. העקר הוא מחמת שאנו רחוקים מארץ ישראל ששם עקר האמונה בשלמות עקר אמונת הדין העולם ואמונת ההשגחה. שמושם כל המזכות והנסים והנפלאות והישועות שכוללים בהארבעה צריכין להודות הנ"ל. ולהפך חס ושלום כפי הרחוק מארץ ישראל שעל ידי זה רחוקים משלמות האמונה, כמו כן עוקרים חס ושלום, צרות ויסורין רחמנא לצלן וכנ"ל. וכל זה נמשך מחמת

הרחוק מהדין ומארץ ישראל כנ"ל, כי כל הצרות שבעולם רחמנא לצלן נמשכין מתקף הגלות בעוונותינו הרבים, כי מיום שתרב בית-המקדש אין לך יום שאין קולתו מרבה מחברו רחמנא לצלן (סוטה טו). וזה בחינת ארבעה הנ"ל שהם בחינת ארבע מלכות. שבהם כלולים כל הגליות שכוללים כל הצרות רחמנא לצלן. ועל-כן גלות מצרים שפרמו על כל הארבע גליות ארבע מלכות כי בלם נקראים גלות מצרים, על שם שהם מצרים לישראל, כמו שאמרו במדרש (בראשית רבה פ"ח טו, ד) ומבא בדברי רבנו ז"ל (בספן ד וספן ט). על-כן גלות מצרים הנה כלול מפל הארבעה הנ"ל, כי כשיצאנו ממצרים וכינו לכל הנסים והנפלאות הנאמרים בפנימור הנ"ל שמדבר מארבעה צריכין להודות הנ"ל, כי במצרים היינו בגלות ובשביה ובמאסר. שזהו בחינת יצא מבית האסורים. וה' ותברך הביא עשר מכות על המצרים ואותנו הציל מהם. וזה בחינת חולה שנתרפא ונצל מהחולאת, כמו שכתוב (שמות ט, טו): "כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך וכו'". וכתוב (דברים י, טו): "והסיר ה' ממך כל חלי וכל מדוי מצרים וכו' אשר ידעת לא ישמם כך וכו'". וגם עברנו בים. וה' ותברך קרע לנו את הים. אחר כך הלכנו במדבר וה' ותברך העבירנו בשלום בנסים ונפלאות גדולות. וזה בחינת הולכי מדבריות ויורדי הים הנ"ל.

מנה מבקש מאתים וכו'". נמצא שלעולם אין ממלא תאוותו. והוא שואל ודורש ומבקש ומחפש אחר המזון לעולם כאלו הוא מחויב ומשעבד לאיזה שר ומושל לחפש ולבקש איזה דבר. ובאמת הוא בעצמו אינו יודע מה הוא מבקש, כי עד יום מותו הוא מבקש ומחפש תמיד. ואם כן בשביל מי הוא מבקש ומחפש אחר המזון. ואם יאמר בשביל בניו. מי יודע אם ישאר המזון אחריו לבניו כאשר אנו רואין שרב העשירים בניהם או יוצאי

חלציהם עניים ואבוינים. ואפלו אם היה נשאר המזון לבניו. מה התכלית מזה. הלא גם בניו אחריו ודורותיהם אחריהם כלם יהיו צרכים למות כמותו. ומה יתרון להם בכל המזון, כמו שכתוב (תהלים כט, ה): "כי לא כמותו יסח הכל וכו'". וגם כי הלא גם בניו לא יספיק להם כל המזון שניצח להם. כי יותר שישאיר להם מזון יהיה חסר להם יותר ויגדל דאגתם יותר, כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו וכו'". וכמו שאנו רואים בעינינו מי שקפו כטיב בני העשירים שרפם ככלם דאגתם וצערם גדול מאד.

כי למשל עשיר אחד שיש לו עשרת אלפים אדומים. ויש לו חמשה או ארבעה בנים. והוא מתנהג בדרך הנגידיים הגדולים. ובדאי פשיש לו עשרת אלפים הוא מתנהג בדרך שצריך לפרנסתו לפי דעתו יותר מעשרת אלפים, כי נדמה לו שמכרח לישב בדירות וחומות שעולים

הרחוק מצדיקי אמת שעלידי זה רחוקים מארץ ישראל בכלל ובפרט וכו'". כי עקר עכוב הגאולה ועקר הגלות מארץ ישראל נמשך מחמת הפגם שפגמו בכבוד הצדיקים האמתיים שהם בחינת נביאים כמו שכתוב (דברי הימים ב, טו): "ויהיו מלעבים במלאכי האלהים ומתעתעים בנביאיו". וכתוב (שערי צדק, א): "הצדיק אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד נאספים באין מבין וכו'".

כי כל אחד צריך לחפש ולבקש מאד את הצדיק האמת וכו'". שעלידי זה עקר תקון האדם - עקר האמונה שהיא יסוד הכל וכו'". וכפי מה שפוגמין חס ושלום, בזה שאין משתדלין לחפש את הצדיק, כמו כן נופלים בגלות ונתרחקין מארץ ישראל. ואין נופל אל התפוד שהוא צריך לחפש ולבקש כל ימיו. ואינו יודע מה הוא מחפש ומבקש. שנה הוא עקר בחינת הגלות שהוא בגלות וטלמול נע ונדר. ושואל ודורש ומבקש ומחפש ביגיעה ועמל וטרחו גדולה מאד מאד. ואינו יודע בעצמו מה הוא מבקש ומחפש. כמו שראין כל זה בחוש. מי שניבט בעין האמת. שרב בני האדם רודפים אחר המזון ביגיעות גדולות וטרחות וטרחות מאד מאד. והוא ממש כמו מי שהולך לחפש ולבקש איזה דבר. כי כל אדם אינו ממלא תאוותו לעולם במזון. כמו שאמר רבותינו זקונים לברכה (ספלות רבה פרשה א, ט): "אין אדם מת וחצי תאוותו בידו יש לו

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

ארה חיים שצה

כמה אלפים, ומרגליות ותכשיטין ורבויהו צאה בכל שבוע להוליד בניו כל אחד ואחד בבגדי משי ורקמה ותכשיטין וכו' בדרך הנבירים הגדולים. ואומר שעל עצמו אינו מקפיד כלל רק על בניו פאלו הוא מצוה מן התורה להוליד בניו בדרך זה. והוא עושה הכל בשביל נחת רוח לבניו. ובאמת בניו כל ימיהם פעם ומבאובות כי כל אחד מבניו ובנותיו רוצה להתנהג באופן שאין מספיק לו לבדו כל העשירות של אביו יותר מזה, עד שמתרבה דאגתו בכל יום, כי בודאי אי אפשר לאביו שיתן לכל אחד מבניו ובנותיו כל עשירותו. ונתן לכל אחד כפי דעתו ורצונו, וכל מה שנותן להם אינו מספיק להם, עד שנופל קנאה ושנאה גדולה בין בניו ובנותיו בעצמן, וכל אחד מבניו מתקנא בחברו. וכל אחד רוצה לבלע את חברו כמו קון שהרג את הכל, מחמת שכל העולם לא היה מספיק לו

(בראשית רבה כב, ז).
וצא בניו. וכיצא בזה דאגות ויסורים הרבה שיש לכל אחד כל ימי תני אביו. ואחר כך פלם מצפים עליו שימות. ובקשמת רוצה כל אחד לקבל כל הירשה לחלקו עד שעל-פי רב כמה ירשות יורדין למיזין על-ידי המחלקת שבין הבנים. וגם על-פי רב אינם מצליחים אחריו ונעשים עניים. והלא מימות עולם אומר כל אחד שהוא חושב בשביל בניו. כדי שיהיה לבניו מומן ועשירות. ועדן לא נמצא אחד

בעולם שאביו ישאר לו די ספוקו שלא יהיה טרוד עוד אחר המומן, כי אפילו מי שירש הון רב מאביו, אף-על-פי-כן אינו מת וחצי תאותו בידו. נמצא שלשוא ולחנם עומלים כל העולם ומבקשים ומחפשים אחר המומן תמיד ומאומה לא ישאו בעמלם. ובאשר צעק על זה קהלת בכל ספריו. ומפל שכן העניים והדלים ושאר אנשים שעניהם מצפים תמיד על פרנסה ועומדים בבקר בדאגת פרנסה. ובלילה לנים בדאגה זו ומשוטטים בשוקים וברחובות למצא איזה דרך לבקש איזה פרנסה. וכן עוברים להם כמה ימים ושבעות ואין פועלים פליים. ומעט פרנסה שיש להם מגיע להם רק בהשגחת ה' ותפרך שלא מקום שחשבו ובקשו וחפשו כלל פאשר נראה בחוש. ומודים על זה כל העצרים פרנסה. שעל-פי רב הם מבקשים ומחפשים איזה ימים רוח ופרנסה ואינם מוצאים כלל. ואחר כך ה' ותפרך מזמן להם איזה רוח בהשגחתו ותפרך לבד. שלא מקום שחפשו ובקשו כלל. נמצא שהבקשה והחפוש שלהם היה בחנם להקבל ולריוק. ושלמה המלך עליו השלום צוח ואמר (משלי ב, ז): "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין וראת ה' וכו'", שצריכין לבקש את דרכי הקדשה בבקשה וחפוש גדול כמטמונים וככסף כג'ל. כמטמונים וככסף דיקא. ויציר האדם בדעתו כמה היה מבקש ומחפש אם היו אומרים לו שבאן ימצא אוצר בודאי. ואם יחפש כך את

הצדיק האמת שעל ידו יבוא לכל טוב כפי"ל, בודאי יזכה למצא אותו ולהתקרב אליו ויזכה לכל טוב. כי עקר מה שנופלים בני-אדם בגלות גדול שהם מטלטלים בגלות ונעים ונדים לחפש ולבקש המזון הכל הוא מחמת הפגם שפגמו שלא זכו לחפש את הצדיק אמת שעל ידם זוכין לארץ-ישראל ולאמונה ולהשגחה ונפלאות. שאז אין צרכין וגיעה וטרדא כלל אחר התנסה. כי "דרשי ה' לא יחסרו כל טוב" (תהלים ד, יא). דרשי דיקא, דהינו שמחפשין ומבקשין את הצדיק כדי להתקרב לה' ותברך. אזי לא יחסרו כל טוב. כי ה' יתברך יספיק להם כל צרכם בלי טרדא ובקשה וחפוש, כי זוכין להשגחה ונפלאות שלא בדרך הטבע כפי"ל:

י' וביסיון כט). שעקר תקון תאות מזון הוא צדקה. ועל זה נאמר (דברים לב, יח): "שמוח זבולן בצאתהו ויששכר באהליהו וכו'", שגה בחינת תקון תאות מזון שהוא בחינת שמחה בחינת שמוח וזבולן, כמבאר בהתורה צוית צדק (סיקון כט) נמצא שזבולון הוא בחינת תקון תאות מזון. ועל-יפן זבולון הוא קביר על גבול ארץ-ישראל בצידון בחינת 'וירכתו על צידו', שסופו על צידון שהיא גבול ארץ-ישראל. זה רמז שעל-ידי בחינת זבולון, דהינו בחינת תקון תאות מזון זוכין לבגם לארץ-ישראל, הינו על-ידי שמבקשים ומחפשים את הצדיק שעל-ידי זה זוכין להנצל מהחפוש והבקשה של הסמרא אחרא. שהוא החפוש והבקשה אחר המזון על-ידי זה זוכים לארץ-ישראל, כי עקר ארץ-ישראל זוכין על-ידי הצדיק בחינת (תהלים לב, כט): "צדיקים ירשו ארץ". ואי אפשר לאדם לזכות לארץ-ישראל כי אם על-ידי צדיקים אמתיים, שגהו בחינת הנשיאים שהעמיד משה להנהיחל הארץ לישראל, כמו שכתוב (פסוקי דה, יח): "אלה האנשים וכו' לנהל את הארץ". כי אי אפשר לזכות לארץ-ישראל כי אם על-ידי צדיקים אמתיים שעל ידם זוכין לאמונת הדיש העולם. שגהו בחינת ארץ-ישראל כפי"ל. ועל-יפן זבולון שגהו בחינת המתקרב להצדיק האמת ומשמש אותו בגוף ונפש ומזון ועושה לו כל צרכיו כמו זבולון שפטרם בפרקמטיא בשביל להספיק את יששכר שעסק בתורה. הוא זוכה לבוא לארץ-

מג וזה בחינת (בראשית כט, י'): "זבולן לחוף ימים ישבן והוא לחוף אגניות וירכתו על צידו". כי צידון הוא גבול ארץ-ישראל, כמו שכתוב (שם, יט): "ויהי גבול הנעני מצידון וכו'". ושם בתחלת הגבול במקום שמתחיל ארץ-ישראל שם קביר זבולון. (פאשר זכותו להיות שם בעצמו על קברו הדיש בעיר צידון. ואמרו לו שם שמשם מתחיל לחשב גבול ארץ-ישראל) כי זבולון הוא בחינת תקון תאות מזון. כי זבולון היה מספיק ליששכר הצדיק שתהיה עוסק בתורה. וזבולון היה עוסק בפרקמטיא ותהה מספיק ליששכר, כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (בראשית רבה פרשה עב, ה), שגהו עקר תקון תאות מזון, כמבאר בדבריו רבנו ז"ל (ביסיון

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ד

ארה חיים

הטבע כנ"ל. שמשום כל הנסים והישועות כנ"ל. ועקר הגלות שכולל כל הצרות בגוף ונפש שכלם כלולים בארבעה הנ"ל העקר הוא מחמת הרחוק והגלות מארץ ישראל כנ"ל:

מה נזה בחינת גדל הטלמונים והיסורים שצריכין לסבל קדם שבאין לארץ ישראל וצריכים לסבב בכמה דרכים קדם שבאין לארץ ישראל וכמו שכתוב (שמות יג, יח): "ויסב אלמים וכו'", וכמוכא לעיל (אות טו), ונהכל הוא בשביל קבוץ הנדחים הנ"ל:

כי איתא בכתבי האר"י ו"ל בפגזות, והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ וכו', שכל מקום בעולם ששקד מ'ישראל נדחה לשם בגלות בארבע כנפות הארץ נחשב כאלו כל ישראל גלו לשם ועל ידי זה מברר ניצוצות משם ועל ידי זה באין לארץ ישראל, עין שם באריכות. שזהו סוד מה ש'ישראל מפזרין עבשו בגלות במקומות הרחוקים מןקדשה מאד. והנה זה הענין הוא דבר נסתר ונעלם מאד. ואי אפשר להבינו, כי אנו רואים שבמדינות הרחוקים מ'ישיבות ישראל. כמו במדינות מאסקווע, נדחו לשם יהודים מעטים. ודרים בין הרבה עובדי כוכבים, יהודים מתי מעט. עד שיש עזרות הרחוקים יותר, שאין נמצאים שם ישראלים כי אם אחד או שנים בעיר גדולה. והנה אנו רואים בעינינו שרב אלו היהודים הנדחים במקומות כאלה רבם

ישראל. ועל פי וכולון עומד על גבול ארץ ישראל, כי דקא על ידי בחינת וכולון שהוא המתקרב לצדיק האמת, על ידי זה זוכה לכם ולבוא לארץ ישראל כנ"ל:

מז ובשביל זה כל הארבעה צריכין להודות הנ"ל. צריכין להביא תודה שבאה מןמין ומצה, שזהו בחינת שבעות שאו מביאין גם כן המין ומצה, דהינו שתי הלחם מןמין. ושאר מנחות ממצה, כי כל הארבעה הנ"ל, עקר הנסים והנפלאות והישועות שלהם נמשך מבחינת שבעות שהוא קבלת התורה. שעל ידי זה זוכין לחדוש העולם שלעתיד שאו ותנהג העולם בבחינת ארץ ישראל שהוא השגחה ונפלאות וכו' שמשם כל הנסים והנפלאות והישועות של כל הארבעה צריכין להודות הנ"ל שכוללים כל הנסים כנ"ל:

וזה שפתח דוד המלך עליו השלום מומזר זה של הארבעה הנ"ל (התלים ק): "אמרו גאולי ה' אשר גאלם מיד צר ומאצות קבצם ממוצח וממערב וכו'", שזהו בחינת קבוץ גלויות שזהו בחינת ארץ ישראל שלשם כל הקבוץ של הגלויות, כמו שכתוב (דברים ל, ד ה): "אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך וכו'. והביאך ה' אליהך אל הארץ וכו'". כי עקר הישועה של כל הארבעה הנ"ל הוא נמשך מארץ ישראל ששם הוא בחינת השגחה ונפלאות שלא כדרך

כפולס אינם צדיקים כלל. והלואי היו בינונים כי הם רחוקים מאוד מה' ותברך ואי אפשר להארך בזה שלא לדבר על איזה מישראל חס ושלום, כי גם פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון, ואם פן איד אפשר להבין זאת. שעל ידי אנשים כאלו ותבררו הניצוצות מעמקי הקלפות כאלו? אבל באמת היא נפלאות תמים דעים, והם מסתרי פלאותיו:

וזהו בחינת כל הירידות והנפילות העוברים על כל אהר מישראל לפי בחינתו ומדרגתו עד שיש הרבה שנפלו עד עמקי תהום תחתיות. אשר נדמה להם כי אפס תקנה חס ושלום, בפרט עכשו בסוף הגלות באחרית הימים האלה בעקבא דמשיחא באשר יודע כל אחד בנפשו נגעי לבבו ומכאוביו. ואף על פירבן סוף כל סוף בלם יתמקנו ולא יהיה נאכד שום אהר מהם. כי ה' ותברך חישיב מוחשבות לכל ידח מפנו נדה. כי באמת יש לפעמים שדיקא בשהאדם מניע למקום נמוך ורחוק מהקדשה מאוד מאוד. שם דיקא יתעורר בהתעוררות גדול לה' ותברך. וכמו שדברנו מזה בתחלת הדרוש הזה למעלה פנ"ל. ויש בענין זה כמה מעמים ובחינות וקצת מהם הוא מחמת שפשהו ישראל בארץ ישראל הראה להם הקדוש ברוך הוא חבה יתרה. והיו מקרבים אליו מאוד ונדמה להם שפבר הם סמוכים לה' ותברך ולא בקשהו יותר ונתרשלו בעבודתם. והפעל דבר חזתר עליהם בכל יום ובכל עת ועל ידי זה

ככלם אינם צדיקים כלל. והלואי היו בינונים כי הם רחוקים מאוד מה' ותברך ואי אפשר להארך בזה שלא לדבר על איזה מישראל חס ושלום, כי גם פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון, ואם פן איד אפשר להבין זאת. שעל ידי אנשים כאלו ותבררו הניצוצות מעמקי הקלפות כאלו? אבל באמת היא נפלאות תמים דעים, והם מסתרי פלאותיו:

והכלל, שעקר הגלות הוא הגלות וההתרחקות מארץ ישראל שהוא כלל הקדשה ועקר הגלות הוא בשביל לברר הנדחים שהם הניצוצות שנדחו בעמקי הקלפות בבחינת (פסחים פ"ב): "לא גלו ישראל בין העכו"ם אלא כדי שיתוספו עליהם גרים" שזהו בחינת הניצוצות המתבררים מעמקי הקלפות, כי באמת לכאורה קשה להבין ענין הגלות שמתחת שחמאו ישראל בארץ ישראל גלה אותם משם לארץ העמים, עד שיתקנו וישובו אליו ויביא לנו גואל צדקנו. והדבר קשה מאוד איד יהיה תקנה שבוהין לארץ ושובו ישראל ומה אם במקום חיותנו וקדשתנו שהיא ארץ ישראל ארץ הקדשה שישם עקר קדשת ישראל וכו'. אם שם התגבר על ישראל הצר הרע עד שהחמיאם, איד יהיה תקנה שבוהין לארץ שהיא ארץ העמים אויר הכמא וכו', שם ותקנו וישובו ישראל? ואם פן חס ושלום, אפס תקנה!! הלא ה' ותברך רוצה בתקנותינו. ואינו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים שצמ

התגבר עליהם עד שהחמיאם וזה בחינת: "הסבי עניך מנגדי שהם הרהיבני" (שיר השירים ו, ה) ועני בפרוש רש"י שם שפרש ענין זה שמרב חבה שהראה להם בבית המקדש, על ידי זה מרדו בו וכו', עני שם, וזהו ענין הנ"ל. וגם מחמת שבשהו בארץ ישראל לגדל הקדשה של ארץ ישראל. באיזה הנגעה בעלמא שלא התנהגו בקדשה פראוי פגמו מאד. ועל ידי הפגם הזה נמשך פגם גדול יותר, פי "עברה גורת וכו'" (אבות ה, ב), ועל ידי זה החמיאם הפעל דבר. וזה בחינת (מלבי"ם י, יח): "כי באת אלי להזכיר את עוונתי", שפגם קדשת אלקיו היא נחשבת פרשעה אף על פי שהיתה צדקת כמו שפרש רש"י שם. וכשכיל זה הכרחו לצאת בגלות. ואז מוגדל הרחוק שרואים גדל רחוקם מה' ותברך שנגלו ונפוצו בארץ העמים באויר הפמא תחת ממשלת העובדי פוכבים מתגברים נפשות ישראל ביותר לשוב לה' ותברך פנ"ל. וגם שם לגדל הפמאה של חוץ לארץ. תכף בשישראל עושים איזה עבודה בעלמא יקר בעיני ותברך מאד מאד. אף על פי שאין עבודתם בשלמות, אף על פירבן יקר בעיניו מאד שבמקום רחוק וממא פנה ותגברו לעשות אפלו העבודה הזאת. ועל ידי זה הוא מרחם עליהם ומשיעם.

וזהו בחינת של כל הגופלים מעבודת ה' ותברך שעל ידי כל מה שפוגמים איזה פגם. או שעוברים איזה עברה חס ושלום, גופלים יותר ויותר. ואם בן מה

יהיה הסוף וכי אפם תקנה? אך הכל על פי הנ"ל שפשה' ותברך רואה שאיזה אדם מתרחק מעבודתו ופוגם איזה פגם או שעובר חס ושלום, איזה עברה או תקדוש ברוך הוא מרחק אותו וגופל יותר, פי הפא לטמא פותחין לו (זמא לה), אבל אם בן היה חס ושלום, אפם תקנה ולא היה באפשר לשים אדם לשוב לעולם מאחר שכל פעם גופל יותר חס ושלום, אבל ה' ותברך חושב מחשבות לכל ידח מפנו נדח. והוא מסבות מתהפך בתחבולותיו, פי כשהאדם גופל על ידי חטאים למקום הרחוק מהקדשה. או ה' ותברך מזמין לו שם רמזים לפי אותו המקום ומזמין לו איזה זכות שיכול לזכות בזה המקום הרחוק דיקא. וזהו הנסיון והבחירה שלו. ואם זכה שם לזכר בה' ותברך, ולעשות שם מה שייכל, מה שמרמוז לו ה' ותברך בכל מקום שהוא. בכל יוכל לשוב לה' ותברך. פי לפי המקום הזה יכול לזכות בעבודה קטנה לעשות נחת רוח ותענוג ושעשוע גדול לה' ותברך, מה שלא היה זוכה במקום קדוש ביותר, פי ה' ותברך מקבל תענוג ושעשוע גדול מאד כשעולה לפניו איזה עבודה ממקום הנמוך ורחוק מאד פמובן דבריו חכמינו וזרונים לברכה פמה פעמים. בבחינת פד אתי יתרו ואמר פי עתה ידעתי וכו', פדן אסתלק ואתקור שמא דקדשא פריך הוא עלא ותתא.

וזה סוד גלות ישראל בכלל. ובפרטיות הנפילות של כל אחד ואחד פנ"ל

ה' ק"כ

בגדאי אין לו פה להעלותו. ועל-כן על-פי רב נופל על ידם יותר, מחמת רבוי הקלפות הנאחזין באלו הניצוצות בידוע. אף-על-פי-כן מאחר שעל כל פנים מחזיק עצמו בדת ישראל, ואינו ממיר דתו לגמרי חס ושלום, ונקרא עליו שם ישראל, זה בעצמו יקר מאד בעיני ה' ותברך. ויש לה' ותברך תענוג ושעשוע גדול מזה עד שסוף כל סוף יעלה זה האיש משם. ויעלה עמו כל הניצוצות הנ"ל משם. ועל-ידי זה יתקן כל חטאיו מאחר שעל ידו דיקא עלו הניצוצות האלו מה שלא היו יכולין לעלות על-ידי שום איש בשר שבעולם, כי מי היה נכנס למקום טמא ומלכלך כזה וכנ"ל. והעקר הוא על-ידי פה הצדיק הגדול האמתי שיש לו פה להעלות כל אלו האנשים עם הניצוצות שנתדבקו בהם מפל המקומות הנמוכים אפלו מעמקי עמקי תהום תחתיות. אפלו מיון מצולה ואין מעמד. ועל-כן כל זמן שהאדם משתדל ומחפש ומבקש להתקרב לצדיקו אמת יש לו תקנה לעולם יהיה איך שיהיה. אפלו אם נפל מאד אלפים ורבבות פעמים, כי בכח הצדיק יכול להיות שעל-ידי דבר אחר ונחת רוח אחר שיעשה לה' ותברך במקומו הרחוק כזה יתקן הכל ויעלה עמו כל הניצוצות ממקומות באלו מה שלא היו יכולים לעלות על-ידי שום אדם אחר וכנ"ל. ובשביל זה צריך האדם לקבל מלטולים ויסורים הרבה קדם שבא לארץ-ישראל, הכל בשביל ברור הניצוצות הנ"ל שכלם

שזהו עקר הגלות, כי כל מה שנופל למקום נמוך ורחוק מהקדושה יותר יש לו שם איזה עבודה ונחת רוח לעשות לה' ותברך, מה שאינו זוכה לזה אפלו צדיק גדול וכנ"ל. ועל-ידי זה מעלה כל הניצוצות והקדושות שנפלו לשם למקום הטמא הזה, כי יש כמה וכמה ניצוצות הקדושות שנפלו משנים קדמוניות הרבה לעמקי עמקי הקלפות מאד מאד. ומחמת שמנחים מיון מצולה בעמקי תהומות מאד מאד בגדאי אין מי שיכנס לשם להעלותם. ועל-כן בשמזדמן אדם שתטא עד שנפל לשם חס ושלום, תכף בשמזכיר את עצמו בה' ותברך. ונתעורר לעבד את ה' ותברך באיזה עבודה בעלמא שהוא יכול לעשות שם לפי מקומו הנמוך כנ"ל. אז מתדבקים בו כל אלו הניצוצות. ומעלה אותם משם. וכה עושה נחת רוח ותענוג גדול לה' ותברך בלי שעור כנ"ל. וזה בחינת היהודים הנרחים בארבע בנפות הארץ. במקומות הרחוקים מישראל, כי יש שם ניצוצות מאלפים שנים שמנחים שם בגלות וצער גדול מאד. שאם היו מרחיקים שם רוח בעלמא של ישראל היו מחזין עצמן מאד. ועל-כן תכף שונכנס לשם איזה ישראל בעלמא אפלו פושעי ישראל "אף-על-פי שתטא ישראל הוא" (סנהדרין טז). ואף-על-פי-כן שם ישראל נקרא עליו. אז תכף בשאלו הניצוצות הקדושים מרחיק רוח של ישראל הם מתעוררים ומתדבקים בו. ואף-על-פי שערין אי אפשר להם לעלות מחמת שזה האיש

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים תא

צריכים להתקבץ לארץ-ישראל. ועל ידם דיקא זוכין לבוא לארץ-ישראל. פי בכל מקום שמסעב לבוא לשם בשביל לבוא לארץ-ישראל. הוא מברר הניצוצות משם מאחר שכל בנותו שהולך ומסעב שם הוא בשביל לבוא לארץ-ישראל. ששם קבוץ כל הניצוצות ואין זוכה לבוא עם כל אלו הניצוצות לארץ-ישראל. בבחינת: "אם יהיה נדחף בקצה השמים משם יקבץ ה' אלהיך וכו' והביאך ה' אלהיך אל הארץ" (דברים ל, ד). והכל בכח הצדיק שעל ידו דיקא באין לארץ-ישראל וכנ"ל. ועוד יש בזה דברים הרבה. ודי בזה למסתכל על האמת לרחם על עצמו לשוב לה' יתברך מפל מקום שהוא. פי חסדי ה' לא תמנו ולא כלו רחמיו לעולם:

מו וזה פרוש (דבר המסיום טו, א): "דרשו ה' ועזו בקשו פניו תמיד", "דרשו ה' שצריכין לדרש ולבקש את ה' יתברך מאד לזכות לאמונה שלמה באמת. ומפרש הפסוק איד כבקשון את ה' יתברך. הינו איד זוכין לאמונה. וזה 'עזו'. עזו זה הצדיק האמת שנקרא עז, כמו שכתב רבנו ז"ל (ספן יא אות ה). שהצדיק נקרא בעז. בו עז בו תקפא. פי הצדיק הוא גבור הפוכש את יצרו. והוא עז פנמו בעבודתו יתברך. והוא גותן עז ותעצומות לה' יתברך ככבול, בבחינת (תהלים סח, לה): "תנו עז לאלהים". ובשביל זה הצדיק נקרא עז. והנה דרשו ה' ועזו. שצריכין לבקש את ה' יתברך, הינו לזכות לאמונה שלמה. וזה

תקט

אי אפשר פי אם על-ידי שדרשו ויבקשו ויחפשו את ה' ועזו, הינו הצדיק. כמבאר לעיל שצריכין לבקש את הצדיק מאד, ועל-ידי זה דיקא דורשין את ה' וזוכין לאמונה שלמה כנ"ל. והנה, בקשו פניו תמיד. 'פניו' הם הצדיקים שנקראים אנפי שכינתא כמובא בזהר הקדוש. וכמו ששמעתי זה מפי רבנו ז"ל (תרי מברין ספן חקב), הינו שצריכין לחפש ולבקש פני ה' שהם הצדיקים, צריכין לחפשם ולבקשם תמיד עד שיזכה למצאם להתקרב להם, פי עקר האמונה וההתקרבות לה' יתברך תלוי בהם כנ"ל. והנה: "זכרו נפלאותיו אשר עשה וכו'". הינו שהפסוק מפרש איד אפשר לחפש ולבקש את הצדיק האמת. הלא יש ערפוביא גדולה בעולם מגדל המחלוקת שנגעשה בעולם על-ידי עני פנים שבדור וכנ"ל. על זה משיב הפסוק: "זכרו נפלאותיו אשר עשה מופתיו ומשפטיו פיהו". שזהו בחינת קבלת התורה וציאת מצרים שזכינו שעשה ה' יתברך עמנו נפלאות גדולות והראה מופתים גדולים ונוראים מאד ונתן לנו את התורה שהיא משפטיו פיהו, הינו שהכתוב אומר שזוכר את הכח של מתן תורה שזכינו אחר יציאת מצרים. שעל-ידי זה הכח של קבלת התורה יש לנו כח לחפש ולבקש את הצדיק עד שיזכה להתקרב אליו כנ"ל. והנה: "זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו הוא ה' אלהינו בכל הארץ משפטיו", הינו ענין המבאר לעיל באריכות. שה' יתברך מקדים רפואה

הפצמתי". כי הפצמתי תכף באהבה ובשמחה לרדף ולרוץ אחריו ולמסור נפשי על קדשת שמו.

נמצא שיש פאן שני בחינות. שלפי פחיתות דעת האדם נראין כסותרין זה את זה, כי בבחינה אחת נראה שה' יתברך בחר בישראל בתנם בחסדו הגדול לבד. וזה בודאי אי אפשר להבין מפני מה בחר בעם מכל העמים אשר באמת נקראים ישראל בשביל זה עם סגולה, כי סגולה היא בחינת דבר שאי אפשר להבין כמו שמבאר בהתורה בהעלתך (בסיון סא) אבל יש בחינה אחרת ש'ישראל וכו' להתדבק בה' יתברך ולכבוד בו יתברך פאשר גם זה היה באמת, כמו שכתוב (דברים כג): "זכרתי לך חסד געורתי אהבת כלילתך לכתוך אחרי במדבר וכו'". ועל ידי בחינה זו בודאי מגיע לישראל לקרבם בכל עת. אבל באמת על ידי בחירתם לבד של ישראל לא היה אפשר להם להתקרב לה' יתברך. כי לא היה להם כח לעמוד פנגד היצר הרע והספרא אחרא המונע ומבלבל אותם ועקר התקרבותם שזכו להתקרב ולהתעורר אליו יתברך היה על ידי סיוע גדול דלעלא. וכמו שכתוב (תהלים סו, ה) "אתה תומיד גורלי". ופרש רש"י: "אתה הנחת ידי על חלק הטוב ואמרת לי את זה בחר לך". ואלו השני בחינות הם מתקצצים יחד. שה' יתברך בחר בישראל וישראל בחרו בה' יתברך. ומידין היתה התחלתה.

למכה תמיד, שזהו בחינת מה שה' יתברך מוכין לאדם הארה מלמעלה ומסיע אותו משרש תקדשה שהוא צריך להגיע אליה. כדי לסיע אותו שייכל להגיע לאותה תקדשה וכו' פמבאר לעיל. וזאת הבחינה היא סוד סתרי הבחירה שאי אפשר להבין איד ה' יתברך מסיע את האדם והכל ממנו יתברך לבד, כמו שכתוב (דברים תמ"א כ"ט): "כי מקדו הכל" וכו'. וכמו שכתוב (איוב סא, א): "מי הקדימני ואשלים". ואף על פירבן יש להאדם בחירה וכו' ל.

ומבאר לעיל (אות כג) שזהו בחינת (דברים כג, ב): "ה' מסיעני בא ורח משעיר כמו וכו'". שה' יתברך החזיר התורה לכל העכו"ם ולא רצו לקבלה עד שבאו ישראל וקבלוה, דהינו שה' יתברך האיר עליהם ורמו להם רמוזים שיתקרבו אליו ולא רצו לקבלה. אבל ישראל תכף בשרמו להם והאיר עליהם ורצה לסיעם ולקרבם, תכף רצו אחריו באהבה ונתקרבו אליו. וכמו שכתוב (שיר השירים א, ה): "משכני אחריו גרועה". ופרש רש"י שם, שתכף בשהתחלת למשכני לרמו לי על ידי שלוחך שאמתה רוצה לקרבני. אזי תכף אחריו גרועה באהבה. והקדמותי געשה לנשמע. וכמו שכתוב (תהלים מ, ז): "אונים פרית לי וכו'. אז אמרתי הנה באתי". ופרש רש"י שם גם פן שה' יתברך רמו להם לקרבם בחינת: "אונים פרית לי" וכו' ואזי תכף: "אז אמרתי הנה באתי כמגלת ספר לעשות רצונך אלתי

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ד

ארה חיים

תג

וזה הענין מסוד סתרי נסתרות שאי אפשר להבין כלל, כי זהו בחינת מקיפין שלא יתגלו עד לעתיד כמובן בהתורה בהעלתך הנ"ל:

בכח התורה שקבלנו כבר וכו'. ובשכיל זה אצל עבדו פתיב ישראל. ואצל בחיריו פתיב יעקב, כי יעקב הוא בחינת קטנה. וישראל הוא בחינת גדולה ביותר פידוע.

וזה עקר בחינת קבלת התורה. כי עקר קבלת התורה היא שגמ'שכה קדשה על ישראל כדי שיהיה פח לכל אדם בכל דור ובכל זמן להתחזק באמונה ולחפש ולבקש את הצדיק אמת שבכל דור וכו'. ולזכות על ידי זה להתקרב לה' ותפוד בשלמות באמונה שלמה וכו'. פנ"ל. ואף על פירכין יש לכל אדם בחירה גדולה בכל דור ודור. אם להתקרב לצדיקים אמתיים אם לאו חס ושלום, כאשר אנו רואין בעינינו שמעט דמעט הם המתקרבים לצדיק אמת, כמו שכתוב (ישע' לו, טו): "טוב מעט לצדיק וכו'". וזה בחינת: 'זרע ישראל עבדו בני יעקב בחיריו', הינו שני בחינות הנ"ל, כי 'זרע ישראל עבדו', זה בחינת בחירת ישראל שהם בחרו בה' ותפוד על ידי עבודתם ויגיעתם וטרחתם שהלכו אחריו בפדוף וכו'. וזה בחינת 'עבדו' דהינו שעובדים אותו ותפוד, שעל שם זה נקראים עבדו. 'בני יעקב בחיריו' זה בחינת השנית הנ"ל, דהינו שה' ותפוד בחר בהם כמובן הגדול, כמו שכתוב (דברים יד, ט): "ובך בחר ה' להיות לו לעם סגלה וכו'". הינו שני הבחינות הנזכרות לעיל שעל ידי שניהם נתקרב ישראל לה' ותפוד וקבלו את התורה. וכן הוא בכל דור ודור בענין ההתקרבות לצדיקים אמתיים פנ"ל. והכל

הינו שבתחלה בשאחד מישראל צריך להתקרב לה' ותפוד. ואין לו פח להתקרב מגדל חלישת פחו כנגד היצר הרע. וה' ותפוד מסייע אותו בדרך נפלא ונורא כדי שזכה להתקרב. וכל ההתקרבות על ידי סיוע דלעלא זאת הבחינה נקראת יעקב, בחינת קטנות בבחינת (הישע' יד, ט): "בפמון יעקב את אחיו", שצריכין לקבל גדלת קדשת ישראל בדרך ערמה כנגבה והעלמה שלא יקטרג הפעל דבר מחמת שגדון לא זכה על ידי עבודת עצמו להתקרב לה' ותפוד. רק העקר על ידי סיוע דלעלא. ועל פן זאת הבחינה נקראת יעקב. אבל אחר כך פשוטה להתגבר פארי בעבודת ה' ותפוד עד שזוכה להתקרב לה' ותפוד על ידי עבודתו. אזי נקרא ישראל, שהיא בחינה גדולה, בחינת (בראשית לב, טו): "לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל". וכמו שפרש רש"י שלא יאמר עוד שקבלת הברכות היתה בעקבה ובמרמה וכו', הינו שאין יכולין לומר עוד שבדרך רמאות והעלמה קבלת הברכות שהוא קדשת ישראל, כי אם ישראל יתה שמך, כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל. כי זכות להתגבר בעבודתך עד שצחפת מלאכים המקטרגים ואנשים המתנגדים והמונעים

1b dca

הנמשכים מהם. ואזי נקרא ישראל. ועל-כן אצל עבדו שהוא בחינת הבחירה שישראל בחרו בה' ותברך על-ידי עבודתם שזהו בחינת עבדו כנ"ל. על-כן כתיב שם ישראל כנ"ל. אבל אצל בחיריו שזאת היא הבחינה שה' ותברך בחר בישראל בתסודו כתיב יעקב, כי זאת הבחינה היא בחירת יעקב כנ"ל. ובחינת בחירת ישראל בה' ותברך על-ידי עבודתם הוא בחינת ישראל וכנ"ל וכאמת הכל אחד. כי גם מתחלה בשנתקרב ישראל לה' ותברך בכלל בשעת מתן תורה או בפרטיות כשמתקרב אחד לה' ותברך ולהצדיק האמת בכל דור ודור ובכל זמן בודאי גם בתחלה בשעת הקטנות ובהתחלה היה לו איזה בחירה שעל-ידי זה זכה להתקרב, אך כל זה אי אפשר להבין כלל וכנ"ל:

וזהו: "הוא ה' אלהינו בכל הארץ משפטיו", הינו שבודאי צדיק ה' וישר משפטיו ולא עולתה בו, ובודאי לא על חנם בחר בנו בכלל ובפרט. רק שאי אפשר להבין זאת וכנ"ל. וזהו: "וכרו לעולם ברותי דבר צוה לאלף דור", הינו שצדיקין לזכר ברותו הינו התורה, בכל דור ודור, ואף-על-פי שעדונו אנו צדיקין להצדיק הדור, אף-על-פי-כן פעלנו הרבה על-ידי התורה. שעל-ידי זה יש לנו כח לחפש ולבקש אותו ולהתקרב אליו. וזהו בחינת דבר צוה לאלף דור, כמבאר לעיל באריכות שזהו בחינת מה שה' ותברך

רצה לתן את התורה לאלף דור וראו שאין העולם מתקיים ועמד ונתנה לעשרים וששה דורות. שמבאר לעיל שכל זה הוא בחינת הנ"ל. שעל-ידי קבלת התורה יש לנו כח להתקרב להצדיק האמת שבכל דור. שעל-ידי זה עקר ברור האמונה בכל דור כפי הזמן וכפי היום כנ"ל. וזהו: "אשר ברת את אברהם וכו'" לאמר לך אתן ארץ פגוע וכו'", כי עקר תכלית קבלת התורה ותכלית ההתקרבות לצדיקים בכל דור ודור. עקר התכלית הוא ארץ-ישראל, דהינו לזכות לאמונת חדוש העולם. שהיא בחינת ארץ-ישראל וכנ"ל. וזהו בחינת תכל נחלתכם. 'תכל' דיקא, כי בארץ-ישראל שהיא בחינת התקרבות לצדיקים אמתיים בחינת אמונה כנ"ל שם קשור תכל דקדושה. אשר כל מי שמתקרב לשם, דהינו להצדיק ולא-רץ ישראל. שעל-ידי זה זוכה לאמונה שלמה. אזי הוא קשור לה' ותברך תכל דקדושה לעולמי עד ולנצח נצחים. אשר לא ינתק ולא יהרס לעולם, בבחינת (הושע י"א, ד): "בחבלי אדם אמשכם בעבותות אהבה". וכמבאר לעיל באריכות (באת מה), שכל זמן שמשתדלון ומחפשוין להתקרב לצדיקים אמת. אזי אפלו אם חס ושלום, נופלים כמו שנופלים אינו נחשב נפילה כלל, כי אדרבא, אז יעלה ניצוצות יותר ממקומות הרחוקים ביותר וכנ"ל:

והוא ממש כמו שמשלשלין אחד על-ידי תכל לתוך עמקי מצולות ים

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות ברכת הריח ד

תה ארַח חַיִּים

וְכָל זֶה בְּכַח חֻכּוֹת הַצְּדִיקִי אֲמַת שֶׁבְּכָל דּוֹר שֶׁעַל יְדָם עָקַר בְּרוּחַ הָאֱמוּנָה בְּכָל דּוֹר בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְכַנ"ל. וְהוּא: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּבְנִבְיֵאֵי אֵל תִּרְעוּ. כִּי הַצְּדִיקִים וְכָל הַמַּתְקָרְבִים אֵלֵיהֶם הַגְּבֻלָּים בָּהֶם נִקְרָאִין נְבִיאִים. כִּי כָּל צְדִיק זֹכֵה לְבַחֲנֵי רִיחַ נְבוּאָה שֶׁעַל־יָדָי זֶה עָקַר בְּרוּחַ הָאֱמוּנָה כַּנ"ל בְּאִרְכּוֹת. וְעַל־יָדָי זֶה זֹכִין לְאֱמוּנַת חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁעַל־יָדָי זֶה זֹכִין לְבַחֲנֵי רִיחַ שֶׁהוּא פַחֲנֵי מִשְׁחָ בְּמִבְאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְכִשְׁבִּיל זֶה נִקְרָאִים הַצְּדִיקִים אֲמַתִּים מִשְׁחָ כִּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי מוֹרֵחַן סִיּוּן ב), וְהוּא: אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּבְנִבְיֵאֵי וְכו', שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים אֲמַתִּים בְּעַלֵּי רִיחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁבְּכַחֶם חֻכּוֹתֵם יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל קִיּוּם בְּגִלּוֹת שְׂלֵא יֵאבְדוּ חַס וְשְׁלוֹם וְכַנ"ל. כִּי עַל יְדָם עָקַר בְּרוּחַ הָאֱמוּנָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם. שֶׁעַל־יָדָי זֶה יִתְּנָה חֲדוּשׁ הָעוֹלָם שֶׁל לְעֵתִיד שְׂאֵז יִתְּנֶה שִׁיר חֲדָשׁ וְכו' וְכַנ"ל בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְהוּא: "שִׁירוֹ לַה' כָּל הָאָרֶץ, בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם אֵל יוֹם יִשְׁעֵתוּ". הֵינּוּ עַל־יָדָי הַתְּקַרְבוֹת לְצְדִיקִים אֲמַתִּים נִנְכָּה לְשִׁיר הַנ"ל. פַּחֲנֵי שִׁירוֹ לַה' כָּל הָאָרֶץ. וְהַעֲקַר עַל־יָדָי הַנִּפְלְאוֹת וְהַיְשׁוּעוֹת שֶׁהַצְּדִיקִים מְמַשְׁכִּין עֲלֵינוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם. לְבָרַךְ הָאֱמוּנָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כִּי הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה שֶׁשְׁבִּיבִיל זֶה צְרִיכִין לְהַתְּקַרֵּב לְצְדִיקִים אֲמַתִּים בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וְכַנ"ל. וְהוּא "בְּשָׂרוֹ מִיּוֹם אֵל יוֹם יִשְׁעֵתוּ". מִיּוֹם אֵל יוֹם דִּיקָא, כִּי הָאֱמוּנָה שֶׁהוּא עָקַר הַיְשׁוּעָה וְהַנְּאֻלָּה מִכָּל הַצְּרוּת בְּכָל וּבְכַפְרָט. צְרִיכִין לְבָרְרָה מִיּוֹם אֵל יוֹם דִּיקָא

וְהַחֲמוּט תַּחֲמוּטוֹת. כִּדִּי שֶׁחִפְשׁ וַיִּבְכַּשׁ שֵׁם אוֹצְרוֹת יְקָרוֹת וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וְנִפְלְאוֹת מְאֹד. וְכָל זְמַן שֶׁהוּא מִקְשֶׁר בְּהַחֲבֵל לֹא יִתְּנֶה נֶאֱבָד לְעוֹלָם. כִּמוֹ כֵּן הוּא מְמַשׁ. שֶׁכָּל זְמַן שֶׁמִּתְקַשְׂרִין עֲצָמוֹ לְצְדִיקִי אֲמַת. וְיַתְנַעֲנְעִין אַחֲרֵיהֶם וּמְחַפְשִׁין אוֹתָם עַל־יָדָי זֶה מִקְשְׂרִין עֲצָמוֹ לְחֲבֵל וְדַקְדָּשָׁה. וְאִזּוּ בְּכָל מְקוֹם שִׁיּוֹרֵד לְשֵׁם יַעֲלֶה אוֹתוֹ הַצְּדִיק מִשֵּׁם עַל־יָדָי הַחֲבֵל דַּקְדָּשָׁה שֶׁמִּקְשֶׁר בוֹ. וְלֹא דִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתוֹ מִשֵּׁם. אִךְ גַּם הַיְרִידָה וְהַנְּפִילָה תִּתְּנֶה תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה. כִּי עַל־יָדָי נִפְּלָתוֹ וַיְרִידָתוֹ לְמִקְוֹמוֹת פְּאֻלָּה. יַעֲלֶה מִשֵּׁם נִיּוּצוֹת קְדוּשׁוֹת וְיִקְרוֹת הַרְבֵּה שְׂלֵא יִתְּנֶה אֶפְשֶׁר לְהַעֲלוֹתָם עַל־יָדָי שׁוֹם צְדִיק כִּי אֵם עַל יְדוֹ דִּיקָא וְכַנ"ל. וְהוּא: "בְּהִיוֹתְכֶם מִתִּי מִסְפֵּר וְכו', וַיִּתְּחַלְכוּ מִגּוֹי אֵל גּוֹי וּמִמַּמְלַכְתָּה אֵל עַם אַחֵר", הֵינּוּ שֶׁכָּל זֶה הוּא סוּד טַלְטוּל יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת מִגּוֹי אֵל גּוֹי וּמִמַּמְלַכְתָּה וְכו' שֶׁהוּא הַתְּחִיל מִיּוֹם אַבְרָהָם אָבִינוּ מֵעַת שֶׁנִּגְדַּר עָלָיו (בְּרֵאשִׁית טו, יז) "וַיִּדְעַ תְּדַע כִּי גַר יִהְיֶה וְיִרְעַךְ וְכו'", שֶׁרָמַז לוֹ אִזּוּ גַם כָּל הַגְּלוּת שֶׁל כָּל הָאָרְבַּע מַלְכוּתוֹת (עַן בְּרֵאשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה טו, יז), שֶׁכָּל זֶה הוּא סוּד פַּחֲנֵינֹת הַנ"ל, בְּשִׁבְלִי לְבָרַךְ נִיּוּצוֹת מֵעֲמֻקֵּי הַקְּלָפוֹת וְכַנ"ל. וְהוּא: "לֹא הֵינִי לְאִישׁ לְעִשְׂקֶם וְכו' אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחֵי וּבְנִבְיֵאֵי אֵל תִּרְעוּ". הֵינּוּ שֶׁשְׂפִישְׂיִשְׂרָאֵל יוֹרְדִים בְּגִלוֹת בְּכָלֵל וּבְכַפְרָט. אִינוּ מַנִּיחַ ה' וְהַכְּרֵךְ אוֹתָם לְעִשְׂקֶם וְכו' שְׂלֵא יֵאבְדוּ שֵׁם חַס וְשְׁלוֹם. וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּקָא כו, טו): "וְיָאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאָרֶץ אִיבֵיהֶם לֹא מֵאֲסִיתִם וְכו'".

כנ"ל. אשר בשביל זה צריכין דיקא להתקרב לצדיק האמת שבכל דור ודור. וכמבאר כל זה לעיל באריכות, ענין שם: מן וזה בחינת ארבעה צריכין להודות⁹⁷ שבאות מב עד פאן נכתב בצידון כבואי מים ליבשה לתחלת גבול ארץ ישראל. מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך. רבות עשית עמי וכו' וכו' מה אדבר:

שהנחשק גדול ביותר שאני צריך שיהיה לו חשק גדול ביותר, כמו בן מתגברין כנגדו ומתפשטין לפניו המניעות ביותר, פי המניעות הם בשביל החשק וכל שהמניעות גדולים ביותר כמו בן מתגבר החשק ביותר. ואם יחפץ בהאמת ויתגבר בחשק חזק כפי תקף המניעות בודאי ישבר המניעות, פי המניעות לא פאו פי אם בשביל החשק, פי על ידי החשק והפסופין ממשכין נקדות. שעל ידי זה מוציאין מפת אל הפעל וכו', וזה בחינת תשעה נקודין תשעה רקיעין וכו' ענין שם. ויש תשעה נקודין תשעה רקיעין פי יש כמה בחינות בהנחשק, פי יש נחשק למעלה מנחשק וכו' עד שיש נחשק שהוא בחינת קמין בחינת קמין וסתים. שישם משתפחין המניעות ביותר מאד מאד. ומזה בעצמו יכולין להבין מעלת הנחשק. ואם יתגבר בחשק חזק כפי מעלת הנחשק בודאי ישבר המניעות ויגיע אל הנחשק הזה, פי הכלל שכל מה שהאדם חושק באמת בודאי יוכל לנגרו ולהוציא מפת אל הפעל וכו', ענין שם כל זה היטב:

א וזה כלל כל עבודת האדם בזה העולם שנקרא רק בשביל זה לשבר מניעות, פי זה כל מעלת האדם שהוא גבה מהכל אפלו ממלאכים ושרפים וכו' וכו' תלויים כל העולמות. וכל עצם גדלת מעלתו של האדם הוא מה שהוא בזה העולם העשיר והנשמי שהוא מלא מניעות עצומות מלהתקרב לה' ויתברך. והאדם נכרא לשבר ולבטל כל המניעות

כנ"ל. אשר בשביל זה צריכין דיקא להתקרב לצדיק האמת שבכל דור ודור. וכמבאר כל זה לעיל באריכות, ענין שם: מן וזה בחינת ארבעה צריכין להודות⁹⁷ שבאות מב עד פאן נכתב בצידון כבואי מים ליבשה לתחלת גבול ארץ ישראל. מה גדלו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך. רבות עשית עמי וכו' וכו' מה אדבר:

הלקכה ה

(לשון השלחן ערוך סימן ר"ו)

אסור להנות מרי"ה טוב עד שיברך קדם שצדיק, אבל לאחריו אין צריך לברך כלום:

על פי התורה ויהי נא פי שנים ברוחך אלי (בסימן ס) ענין שם באות ד מה שכתב שם דברים נפלאים כמה האדם צריך להתחזק ולהתגבר לשבר כל המניעות שבעולם עד שיזכה לגמר להוציא מפת אל הפעל כל הדברים שנקדשה וכו'. ובפרט להתקרב לאנשי אמת שבזה תלוי כל קדשותו וחיותו וכו', ענין שם היטב. מה שכתב על מאמר היהר הקדוש תשעה נקודין תשעה רקיעין, פי להוציא מפת אל הפעל צריכין לעשות נקדות להאמתיות וכו'. והנקדות נעשין על ידי החשק והפסופין שחושקין לדבר שנקדשה בבחינת (שר השרים א, א): "נקדות הכסף וכו'". ועקר החשק נעשה על ידי המניעות שפומינין לו וכו', וכל מה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ה

ארה חיים

תו

שהם כלל כל ההסתות והפתויים והתאוות של זה העולם, שכלם הם מניעות מלהתקרב לה' יתברך. והאדם צריך להתגבר עליהם ולבטלם על-ידי גדל החשק אל האמת, ומחמת זה שגבה מעלתו מאד, והוה בעצמו בחינת מוציא מכת אל הפעל, כי האדם צריך להוציא כל דבר מכת אל הפעל. כי ה' יתברך ברא כל הבריאה שתהיה חסרה עד שישלים אותה האדם, כמו שכתוב (בראשית ב, ג): "אשר ברא אלהים לעשות", שפרשו שהאדם יעשה וישלים אותה. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית דכה פ"שה יא, ו) שהכל צריך תקון וגמר על-ידי האדם, כי החפץ צריכו לטחן, התרמסין וכו'. והוה בחינת מוציא מכת אל הפעל, שצריך האדם לעסק בזה, ברוחניות ונשמיות. כי אף-על-פי שה' יתברך ברא הכל בששת ימי המעשה והוציא מכת אל הפעל כל הבריאה, אף-על-פי-כן גמר כל דבר נשאר עדין בכת עד שיוציאו האדם דיקא מכת אל הפעל כגון כל הצמחים שיש פח בורעם להוציא פיוצא בהם. אבל האדם צריך לעסק לחרש ולרוע עד שתגדל התבואה ותצא מכת אל הפעל. ואחר כך לקצר התבואה ולטחן וכו' עד שיגמר מלאכות הפת. וכן בלבושים ובכל הדברים. וכמו שהוא בגשמיות בן הוא ברוחניות. שאין שלמות לשום דבר, ואין גמושד בו שלמות חיותו, עד שבא האדם ומתפלל עליו ועובר ה' יתברך בזה הדבר ואו דיקא נשלם חיות הדבר ברוחניות. כי

הכל נשלם על-ידי האדם בגשמיות וברוחניות. ועל-כן אף-על-פי שבבראו כל הצמחים לא יצאו בארץ עד שבא האדם והתפלל על הגשמים. כמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית ב, ח): "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים ואדם אין לעבד את האדמה". ופרש רש"י שם: ובשלישי שצאמור בו (שם א, יא): "תדשא הארץ וכו'" על פתח כרקע עמודו עד שבא אדם וכו' והתפלל על הגשמים, עין שם. נמצא שהאדם צריך להוציא מכת אל הפעל. להשלים כל הדברים של הבריאה, והוה אי אפשר כי אם על-ידי בחינת נקודות שגששין על-ידי החשק והכסופין שגששין על-ידי המניעות דיקא כנ"ל. על-כן בהכרח שיעברו עליו מניעות רבות כל ימי חייו כדי שיתגבר בחשק יותר כדי שעל-ידי זה ימשיך נקודות אל האותיות כדי שעל-ידי זה יוציא מכת אל הפעל וכו' כנ"ל:

ב ועקר בח החשק והכסופין דקדשה נמשכין מבחינת ריח טוב בשרשו. שהוא חיות הגשמה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות מג:): "איוהו דבר שהגשמה נהנה ממנו, זה הריח". כי התגברות החשק בשעת המניעות הוא על-ידי בחינת ריח. כי באמת עקר כל המניעות הם מניעות המוח כמו שכתוב במקום אחר (לקוטי תנאים סימן טו), כי עקר המניעה מחמת שמבבלגין מוח בעקמומיות וקשיות ובבלבולים על צדיקו

מרחמי ה' יתברך. מה ש'ה' יתברך מאיר מרחוק בדת כל אדם. שיתנוצץ לו האמת מרחוק. בבחינת "מרחוק ה' נראה לי". וזהו בחינת הרמזים הנאים אל האדם בכל יום שיתקרב וישוב אליו. ומו שחפיץ בחיים באמת ואינו ממעה את עצמו. ומסתפל על האמת לאמתו. הוא רואה מרחוק אמתת האמת, כי האמת עד לעצמו. ועל ידי זה מתגבר בחשק חזק פני המניעות עד שמוסבר כל המניעות ומתקרב אל האמת.

וזאת הבחינה שרואה האמת מרחוק כדי שיוכל להתגבר בחשק חזק לשבר המניעות זאת הבחינה היא בחינת ריח טוב, כי עדין אינו רואה האמת ממש כי אם בן לא היה מניעה קלה פניו, והאדם בהכרח שיהיה לו מניעות, רק זאת הראיה וההתנוצצות מרחוק. היא בבחינת ריח שמוגיע לו ריח טוב מהאמת בקמא דארה ריחא, בבחינת ריח טוב קלמ. וזהו בחינת (שיר השירים יא, ג): "לריח שמניח טובים שמן תורק שמך עליבן עלמות אהבוד", ופרש רש"י על הרחוקים הנאים לשוב ולהתגבר כמו שפרש שם 'עלמות אהבוד' - בא יתרו ונתגבר, באה רחב ונתגברה. וזהו "לריח שמניח טובים וכו'". דהינו על ידי בחינת ריח טוב. על ידי זה דיקא עלמות אהבוד. שבאים הרחוקים ושבבים לה' יתברך כמו יתרו וכו'. כי עקר התקרבות הרחוקים לשבר מניעות שלהם העצומות הוא על ידי בחינת ריח פניו. שהוא בחינת מה ש'ה' יתברך מרחם עליהם

אמת או על שאר דברים שבקדשה שצריך לעשות עד שאינו יודע מעלתם ועצם קדשתם שיוכל לזכות על ידם לכל טוב נפלא ונורא מאד, כי בודאי אם היה האדם רואה בעיניו גדל עשירותו והצלחתו בזה ובכא לנצח שזכה על ידי הצדקה שיתן, בודאי כל אדם היה נותן צדקה הרבה בשתי ידים, כי כמה וכמה האדם מתנועע ביגיעות גדולות ומוציא ממונו ומרבה בהוצאות בשביל ספק רוח, מפל שפן וכל שבן בשניה רואה בעיניו רוח בזה שפוריחין על ידי הצדקה בודאי היה נותן צדקה בשתי ידים בשמחה רבה. וכן בכל המצוות. וכן להתקרב לצדיקי אמת ולאנשיהם שיוכלים לקרב אותו לה' יתברך שזה עולה על הכל, ובוה תלוי כל קדשת יהדותו. אם היה רואה נפלאות ערכות נעימות התקנה שזכה על ידם לנצח. בודאי היה מושליך הכל והיה רץ אחריהם בכל בחו. ולא היתה שום מניעה והסתה ודחה נחשבת בעיניו לכלום, אבל עקר המניעה היא מניעת הפח, דהינו שאין רואין כל זאת בעיניו בתחלה, כי בתחלה בשעה שבא לעשות המצוה או להתקרב לאנשי אמת אינו רואה אמתת מעלתם. ועל ידי זה יש פח להמניעות להשתטח בנגדו למנוע חס ושלום. וצריך להתגבר בחשק חזק על המניעות דיקא לשבר המניעות פניו. אבל אם בן מאחר שהמניעות מעלמין מעלת הדבר שבקדשה, אם בן מתיבן וקבל פח לשברם, אך עקר הפח לשברם נמוסד

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ה

ארה חיים

תט

ומאיר עליהם מרחוק רמזים שיתנוצצו להם האמת מרחוק וכו' וכנ"ל. וזהו שנסמך לזה (שם ה'): "משכני אחריו נרצה", כי הינו הך. וכמו שפרש רש"י שם. אני שמעתי משלוהך רמז שאמרת למשכני ואני אמרתי אחריו נרצה וכו', הינו כנ"ל. שה' יתברך מרמז רמזים מרחוק להאדם שיתקרב אליו ומי שחפץ באמת רץ אחריו מיד. בבחינת משכני אחריו נרצה. שזהו בחינת ריח כמאן דארח ריחא בחינת לריח שמעך מביים וכו' על-פני עלמות אהבוך. שעל-ידי זה מתקרבים הרחוקים כנ"ל, על-פני נסמכו זה לזה וכנ"ל:

ג וכל הברכות שמברכין על כל הדברים פלם הם בבחינת מוציא מפה אל הפעל, כי קדם שמברכין על הדבר ומודים שה' יתברך ברא אותו קדם לזה, אין שלמות להדבר, ואין נמשך שלמות החיות דקדושה לאותו הדבר, כי הפל נברא לכבודו פרי שידו ויברכו אותו עליו, כמו שכתוב (משלי טו, ד): "פל פעל ה' למענהו וכו'". כי כשמברכין על הפרי בורא פרי העץ או בורא פרי האדמה וכו' וצא. בזה מכושכין עקר שלמות בריאת אותה הפרי וכאלו עקשו נבראת הפרי על-ידי הברכה שברך עליה שעל-ידי זה נמשך שלמות חיותה דקדושה. נמצא שעל-ידי הברכה היא בחינת מוציא מפה אל הפעל. שמוציא מפה אל הפעל שלמות חיותו כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו וכו' לברכה (ברכות לה): פתיב (תהלים כד, א): "לה' הארץ

ומלוואה", וכתוב (שם קטו, טו): "והארץ נתן לבני-אדם", פאן קדם ברכה ופאן לאחר ברכה. כי קדם ברכה פאלו הפל עדיו ככה ה' בבחינת לה' הארץ ומלוואה, שהפל עדיו של ה' כי נחשב פאלו לא יצא עדיו מבחו אל הפעל. אכל לאחר ברכה אז יקא "והארץ נתן לבני אדם". כי על-ידי הברכה מוציאין מפה אל הפעל ואז שיד הפל לבני אדם. דהינו לבני ישראל שהם קרויים אדם כי הם הוציאו הפל מפה אל הפעל על-ידי הברכה כנ"ל:

ד וזה בחינת ברכה ראשונה וברכה אחרונה. כי פל דבר יש לו תכלית שבשכיל זה נברא ויצא מפה אל הפעל. כי פל הדברים שברא ה' יתברך הפל יצאו מפה אל הפעל בשכיל האדם שמשלים אותם וחזרו ומעלה אותם על-ידי עבודתו למקורם ולשרשם שזהו תכליתם. כי תכלית פל הדברים הוא כשצאם עובר פכה הנה את ה' יתברך שבוה מעלה אותם לשרשם ותכליתם. ועקר תכלית עבודת האדם הוא הרצון לכסף ולהשתוקק תמיד לה' יתברך בתכלית הרצון כמו ששמענו מפיו הקדוש כמה פעמים כמבאר בספריו הקדושים, וזה תכלית פל המצוות והעבודות הקדושות, כי ההתחלה היא מרצון והסוף והתכלית הוא שלמות הרצון, בחינת רצון שברצונות. ששם הסתלקות משה רבנו שהוא שרש וכלל נשמות פל ישראל. שנסתלק ברעוא דרעוין רצון שברצונות. וכל אחד מיישראל יש לו איזה שרש

מצוה מצוה ושכר עברה עברה", כי כל מה שעושים אזה מצוה זוכין לרצון חזק יותר לה' ויתברך, כי זהו התכלית והשכר של המצוה כנ"ל. ועל-כן מצוה גוררת מצוה, כי נכנעין ונתחבטלין המניעות שמונעין מהמצוה השניה על-ידי תקף הרצון שזכה על-ידי מצוה הראשונה כנ"ל, כי על-ידי תקף הרצון משברין כל המניעות כנ"ל. ועל-כן מצוה גוררת מצוה וכנ"ל. וכן להתפך עברה גוררת עברה, כי על-ידי העברה שהיא על-ידי שהתגברו עליו המונעים שהם המסיתים והמפתים עד שהעבירוהו מדעתו עד שלא היה יכל להתגבר בתקף הרצון דקנשה עליהם עד שעבר מה שעבר על-ידי זה התגברו ביותר המניעות כי פשוה קם זה נזפל. ועל-כן עברה גוררת עברה על-ידי שנחלש הרצון דקנשה על-ידי העברה. וזהו: "ששכר מצוה מצוה ושכר עברה עברה", כי עקר השכר של המצוה היא מצוה שהיא בחינת רצון שישם שרש כל המצוות. שהם רצונו ויתברך שרצה שזאת המצוה תהיה כך וזאת המצוה כך כמו שמבאר במקום אחר (סימן לד). וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ספר פירוש פתחים): "נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני". ועל-כן בקל יכולין לשוב מכל העברות אם ירצה באמת, כי עקר הוא הרצון. ויתקף כשיתגבר וירגיל את עצמו שיהיה לו רצונות חזקים דקנשה להתקרב לה' ויתברך ולצדיקיו ולא ירפה את הרצון, בודאי יוכל להתגבר על כל המניעות

ואחיה בנשמת משה רבנו שהוא בחינת רצון ושם עקר תכליתו וסופו על-ידי עבודתו ותורתו ומצוותיו וכנ"ל, כי כבר מבאר שעקר ההתחלה על-ידי הרצון, כי אי אפשר לשבר מניעות הגוף שלו ושל אחרים וכו' כי אם על-ידי תקף הרצון והחשק וההשתוקקות והכסופין וכו' וכנ"ל. שעל-ידי זה משברין כל המניעות שבעולם ומוציאין מפתח אל הפעל. ואחר כך פשוה לכונין להוציא מפתח אל הפעל וגומרין המצוה או הדרך שבקנשה שרצה לעשות. עקר התכלית והפעלה שפועלין על-ידי המצוה הוא מה שזוכין על-ידי המצוה להתגבר ברצון חדש וחזק יותר לה' ויתברך. עד שישתוקק וירצה לעשות מצוה אחרת וכן להלן יותר, כי כל נפשות ישראל וכל המצוות הם אחד פידוע וכלם נמשכין ממקור הרצון שהוא בחינת רצון שברצונות. שהוא בחינת נשמות משה רבנו שהוא שרש וכלל כל התורה והמצוות וכל נפשות בית ישראל. ושם עקר התכלית והסוף של כל אדם משראל שזוכה על-ידי תורתו ומצוותיו דהינו שכלל בבחינת רצון העליון שישתוקק לה' ויתברך בתכלית הרצון שאי אפשר לדבר בזה כלל. שהוא בחינת ארבע מאות עלמין דכסופין דירתינ צדיקיא לעתיד לבא. אשרי הזוכה להם:

ה וזה בחינת (אבות ה ב): "היו רץ למצוה קלה ובורח מן העברה שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה ששכר

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הריח ה

ארה חיים תיא

דף קל"ב

וְשֵׁרָשָׁה, כִּי בִרְכָה אַחֲרוֹנָה מְבָרְכִין עַל שֵׁה' יִתְפָּרֵד מִחַיָּה אֶת הָאָדָם בּוֹאֵת הַפְּרִי וְהַמֵּאֲכָל כִּמּוֹ שֶׁמְבָרְכִין בּוֹרֵא נַפְשׁוֹת וְכוּ' עַל כֹּל מַה שֶּׁבָרַאתָ לְהַחַיֹּת בָּהֶם וְכוּ' וְכֵן בְּבִרְכַת הַמְּזוּן, וְהִוּוּ הַתְּכֵלִית שֶׁל הַמֵּאֲכָל, כִּי תְכַלִּיתוּ כְּשִׁמְחִיתָ אֶת הָאָדָם שְׂעֵל־יָדֵי זֶה יֵשׁ כֹּחַ בְּהָאָדָם לַעֲבֹד אֶת ה' יִתְפָּרֵד וְלָקִים מִצְוֹתָיו, וְעַקֵּר הָעֲבוּדָה וְהַחַיִּית גִּתָּן כֹּחַ בְּאָדָם שֶׁאִפְלוּ אַחַר כָּל הָעֲבוֹרוֹת וְהַמְּטָאִים חֵם וְשֵׁלוֹם, יֵשׁ לוֹ כֹּחַ עֲרִיזָה לְהַתְּגַבֵּר בְּרִצּוֹנוֹת חֻזְקִים לַה' יִתְפָּרֵד. שְׂעֵל־יָדֵי זֶה יִשְׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת וְיִתְקַרֵּב לַה' יִתְפָּרֵד כִּנּוּ"ל. וְעַל־כֵּן הַזְּהוּר הַתְּנַא: 'הַיּוֹ רֵץ לְמִצְוַה קִלְחָ' וְכוּ', רֵץ' דִּקְאָ, כִּי צְרִיכִין לְרִיץ לְמִצְוַה בְּזִרְזוּת גְּדוֹל, כִּי זֶה סִימָן עַל הַקָּפָה חֻשְׁקוֹ וְרִצּוֹנוֹ הַחֻזְקוֹ, וְעַל־כֵּן רֵץ לְשׁוֹן רִצּוֹן, בְּחִינַת: 'מִשְׁכַּנִּי אֲחֻרְדִּי גְּרָצְהָ, שְׁפָרוּשׁוֹ גַם לְשׁוֹן רִצּוֹן כִּמּוֹ שְׂשֻׁמְעָתִי מִפִּי אֲדָמוּר' ז"ל בְּשֵׁם צְדִיק אֶחָד וְקָלָסָה, כִּי שְׁנִיָּהם אֶחָד, כִּי הִרְיָצָה וְהִזְרִיזוֹת הַגְּדוּלָּה לְדַבֵּר מִצְוָה זֶה סִימָן עַל הַקָּפָה הַרְצוֹן וְהַחֻשְׁק שְׂעֵל־יָדֵי־זֶה דִּקְאָ זֹכִינ' לְגַמֵּר הַמִּצְוָה וְלַעֲשׂוֹת מִצְוָה אַחֲרֵת וְכוּ' וְכִנּוּ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת בְּרָכָה רֵאוּשׁוּנָה וְכָרְכָה אַחֲרוֹנָה שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל דְּבַר שְׂאוּכְלִין, כִּי הַבְּרָכָה רֵאוּשׁוּנָה הִיא בְּבְחִינַת מוֹצִיא מִפֶּה אֶל הַפֶּעַל, כִּי עַל־יָדֵי הַבְּרָכָה מְמַשֵּׂד שְׁלֵמוֹת חַיִּיתָהּ שֶׁל הַפְּרִי שֶׁמְבָרְךְ עֲלֶיהָ וְנִחְשָׁב כְּאִלוֹ כְּרָאָה עִתָּהּ מִתְּרַשׁ כִּנּוּ"ל. וְאַחַר כֵּן צְרִיךְ לְבָרֵךְ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה כְּדִי לְחַזֵּר וְלַהֲעֵלּוֹת הַפְּרִי לְתַכְלִיתָהּ

וְזֶה בְּחִינַת בְּרָכָה רֵאוּשׁוּנָה וְכָרְכָה אַחֲרוֹנָה שֶׁמְבָרְכִין עַל כָּל דְּבַר שְׂאוּכְלִין, כִּי הַבְּרָכָה רֵאוּשׁוּנָה הִיא בְּבְחִינַת מוֹצִיא מִפֶּה אֶל הַפֶּעַל, כִּי עַל־יָדֵי הַבְּרָכָה מְמַשֵּׂד שְׁלֵמוֹת חַיִּיתָהּ שֶׁל הַפְּרִי שֶׁמְבָרְךְ עֲלֶיהָ וְנִחְשָׁב כְּאִלוֹ כְּרָאָה עִתָּהּ מִתְּרַשׁ כִּנּוּ"ל. וְאַחַר כֵּן צְרִיךְ לְבָרֵךְ בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה כְּדִי לְחַזֵּר וְלַהֲעֵלּוֹת הַפְּרִי לְתַכְלִיתָהּ

שנשאלם הריים טוב עלידי הברכה אין צריכין לברך עוד ברכה אחרונה כדי להעלותו לשרשו. שהוא בחינת רצון שזכה האדם עלידי זה לרצון והשק דקדושה כנ"ל, כי הריים טוב בעצמו הוא בבחינת רצון והשק דקדושה, כי כל התגברות הרצון וההשק בשעת המנועות הוא עלידי בחינת ריח, כמאן דארח ריחא כנ"ל. ומשם שרש הריח. עליון אין צורך לברך אחריו ברכה אחרונה וכנ"ל:

ו זה בחינת פנים המרגלים שפגמו בארץ ישראל. כי עקר הרצון

וזכין עלידי ארץ ישראל, כי שם בארץ ישראל עקר הארת הרצון וההשתוקקות

והכסופין לה' יתברך בבחינת (תהלים פה, ב):

"רצית ה' ארצך". וכן אמרו רבותינו ז"ל שנקראת ארץ על שם הרצון כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פרשה ג, יז): "למה נקרא שמה ארץ, שהיא מרצה את פרותיה". ועליון נתברכו כמה שבמים שארצם מלאה רצון, כמו שכתוב (דברים לה,

כז): "נפתלי שבע רצון וכו". וכתוב (שם פסוק טו): "ורצון שכני סנה" (ושבטים שלא נתברכו כזה

הרי כללם נעקב זה כזה של הברכות של כל אחד ואחד וחילו על כלם כמו שפרש רש"י שם (בראשית כט, כח). וכן הוא בברכת משה שהתנה מעין ברכתו של נעקב כמו שפרש רש"י שם (דברים שם, ט). כי עקר הרצון החזק

וההשתוקקות להשם יתברך וזכין בארץ ישראל, כי שם מאיר ומתנוצץ אלקותו

יתברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל (כתובות קיז): הדר בארץ ישראל דומה כמי שיגיש לו

אלהי וכו'. כי הארת הרצון הוא בחינת ריח טוב כמבאר לעיל. ועקר הריח הטוב

הנפלא של התנוצצות אלקותו יתברך שעלידי זה משתוקקין וכוספין אליו ברצון חזק כלי שעור הוא רק בארץ ישראל.

שנקראת ארץ המוריה על שם ריח הטוב של הקמרת. ועליון נכנסו ישראל לארץ ישראל בתחלה דרך יריחו ויקא. שנקראת יריחו על שם ריח הטוב כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה, כי שם בארץ ישראל עקר הריח הטוב, בחינת "לריח

שמניך טובים". שהוא בחינת התנוצצות אלקותו יתברך שאי אפשר לדבר בזה

כלל. שעלידי זה עקר ההשתוקקות והרצון החזק כנ"ל. וגם בחיץ לארץ מה

שזוכין לפעמים לאיזה התנוצצות אלקות שהוא בחינת ריח הטוב, כמאן דארח

ריחא, שעלידי זה נתעורר השתוקקות ורצון נפלא לה' יתברך זה נמשך גם כן

מארץ ישראל, כי כל קדשתנו מארץ ישראל, כי ישראל עלידי עבודתם

ממשיכין קדשת ארץ ישראל לחיץ לארץ כידוע. אבל עקר מקום הארת הרצון,

שהוא בחינת ריח הטוב של התנוצצות אלקותו יתברך, הוא בארץ ישראל ששם

הבית המקדש זכליו והארון עם הלוחות והקרוכים העומדים בבית קדש קדשים

ששם עקר ההשתוקקות והרצון והאהבה והכסופין הנפלאים שבין ישראל לאבותיהם

שבשמים, בבחינת (שיר השירים ג, י): "תוכו רצוף אהבה מגנות ירושלים". ומשם

נמשך הארת הרצון לכל אחד ואחד כפי

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הרי"ה

ארה חיים

תיו

מה שממשיך על עצמו קדשת ארץ ישראל. מפל שפן פשוטה לבוא לארץ ישראל ממש לשם שמים. (לא בשביל פניות אחרות כאשר נמנע עקשו בעולותי הרים) אבל המניעות רבים ועצומים מאד מלבוא לארץ ישראל. אך על ידי תקף הרצון והחשק יכולים להתגבר עליהם, בפרט כי הרצונות לארץ ישראל חזקים ביותר, כי תקף פשוטה לבוא לארץ ישראל מאד בו הארה מהארת הרצון שמאיר בארץ ישראל (פנבאר מזה במקום אחר בארצות) ועל ידי תקף הרצון והחשק הבא על ידי המניעות הגדולות דקא פנ"ל. על ידי זה יכולין לדלג על פלם ולבוא לארץ ישראל. והמרגלים פנמו בזה. כי אמרו שחם ושלום המניעות חזקים מהרצון. ועל כן אמרו תחלה שבה ארץ ישראל, ונם זאת חלב ודבש היא וזה פריה, ואחר כך סימו בהמניעות העצומים לבוא לשם, כמו שכתוב: "אפם כי עז העם והערים גדולות בצורות מאד וכו' עמלק יושב בארץ הנגב וכו'". כי אמרו דבר והפוכו. כי מה שאמרו 'וזה פריה' זה מורה על גדל הארת הרצון שמאיר שם. כי בכל הפרות ובכל התאוות של זה העולם מלבשים אהבות עליונות ורצונות וקרים דקדשה רק שצריכים להעלותם פידוע. ועל כן פרות ארץ ישראל שהם מזכירים וגדולים ונפלאים כל כך זה מורה על גדל הארת הרצון שיש שם. ועל כן שפחה התורה ארץ ישראל בפחותיה, כמו שכתוב (דברים ח ט):

תל"ד

"ארץ חמה וישעורה ונפן וכו'", כי כל זה מורה על הארת הרצון שמאיר שם וכו':
ועל כן עתה מקשר יפה מה שאמרו 'וזה פריה, אפם כי עז העם',
הינו שאמרו שפרות טובים ונפלאים מאד שזהו מורה על הארת הרצון, אפם כי עז העם וכו' שהמניעות חזקים יותר מהם. וזה היה עקר הפנם והכפירה הגדולה שלהם. שפפרו בחוק הרצון שיש לו כח לשפר על דרך כל המניעות פנ"ל. והם אמרו ההפך מזה ממש, כי אמרו "אפם כי עז העם וכו'", שהמניעות גדולים וחזקים מהרצון עד שאי אפשר לבוא לארץ ישראל מעצם המניעות, כי אמרו שאין כח לשפרם על ידי הרצון מה שפאמת הוא להפך פנ"ל, ועל כן היה הפנם שלהם גדול מאד וגרמו בכיה לדורות הרבן בית ראשון וכות שני. כי כל קיום הבית המקדש שהוא כלל עבודת וקדשת ישראל הוא על ידי הרצון והחשק דקדשה פנ"ל, כי שם בבית המקדש כל הריחות וכל התקבנות שעולין לרצון, כמו שכתוב (ויקרא יט ט): "לרנכם תזבחהו", וכן הרבה. וכתוב (פסדרי בת ח): "אשה ריח גיחות לה". ועקר התקון היה על ידי יהושע וכלב שהאמינו לרבני משה שיש כח בהרצון והחשק להתגבר על המניעות אף על פי שהמניעות מושחתים מאד מאד עד שנדמה שאי אפשר בשום אפן לשפרם אף על פי כן צריכין להתחזק ברצון וכו' וכו':

ועל-כן אמרו, (שם יג, ט): "עלה געלה וירשנו אותה וכו'" - 'אפלו אומר לנו עשו סלמות ועלו לשמים עלה געלה, כי אין שום מיניעה בעולם. כי על-ידי תקף החשק והרצון וכולין לשפר ולדלג על הכל:

ח וזה בחינת מה שנסמך פֿרשת מנחות נסכים לפרשת הקרבֿלים. כי קרבן מנחה הוא בחינת הארת הרצון, כמו שכתוב (תקרא ב, א): "ונפש פי תקריב קרבן מנחה", וכמו שפרש רש"י (על-פי מנחות קד): "לא נאמר נפש אלא במנחה, מי דרכו להקריב מנחה - עני, מעלה אני עליו כאלו הקריב נפשו". נפש זה בחינת רצון והשתוקקות חזק במסירת נפש, כי כל הקרבנות של בהמות ועופות שסומכין עליהם ושוחטין אותם וכו' זה בחינת זבחת היצר פמוכא. אבל המנחה אין בה שחיטה. והיא בחינת קרבן עני. אין עני אלא מן הדעת, הינו מי שהוא עני במעשים טובים ואין בו דעת לזבח את יצרו לנגרי ואף-על-פי-כן הוא רוצה להקריב קרבן לה' נתנה לו התורה עצה שיקריב את נפשו הינו רצונו. שנהו בחינת קרבן מנחה שנאמר בה נפש שהוא קרבן עני שאין בה שום שחיטה ואף-על-פי-כן היא יקרה מאד בעיני ה' והקרבן מאחר שרצונו חזק כל כך לה' והקרבן עד שגם הוא בענייתו הגדולה אינו מונע את עצמו מלהקריב קרבן לה', דהינו בחינת קרבן מנחה שהוא בחינת נפש בחינת רצון וכנ"ל.

וזה בחינת גדל יקרת קדשת תפלת המנחה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ו): "לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה". והקשו הפוסקים למה נקראת מנחה הלא גם בבקר הקריבו מנחה ותרומצם דחוק. אך עקר המושכת הרצון צריכין להתגבר ביותר ויותר להמשיך בשעת תפלת המנחה שאז תקפא דדינא שלטא. כמו שאיתא בזהר. שמשם כל המניעות מעבודת ה' והקרבן. ועל-כן הזהירו רבותינו זכרונם לברכה מאד ביותר שלא לאחר תפלת המנחה. והחמירו בזה מאד, כמו שכתוב במשנה, (שבת ט): "לא ישב אדם לפני הספר ולא לאכל וכו'", וגרה שמא ימשוך וכו'. מחמת שאז שכיחים המניעות ביותר, מחמת שזמנה באמצע היום, דהינו אחר חצות היום, בעת שהעולם מרודים במשא ומתן ופרנסתם. שמהם כל המניעות מה' והקרבן. ואז צריך האדם להתגבר ביותר ברצונות חזקים וכסופים גדולים והשתוקקות נמרץ לה' והקרבן כדי שיקרב בה' והקרבן בתוך המשא ומתן בתוך תקף המניעות שנהו העקר כנ"ל. וכמו שהזהירו רבותינו זכרונם לברכה על זה מאד בכמה מקומות. וזהו בחינת תפלת המנחה כי התפלה בחינת רצון כי היא עבודה שבלב. אך עקר התגברות הרצון צריכין בשעת מנחה כנ"ל, כי עקר ההתמקח והתקון של תפלת המנחה כהל נמשך ממנחה של שבת. שאז עקר הארת הרצון. כי אז רענא דרעיון פדוע בזהר. ועל-כן נקראת זאת

השריגים וכו', ודבור של מלכות פה וכו' עין שם. ועל-ידי זה נמשך הקדשה של שבת לששת ימי החל. ועל-ידי זה נכללין כל הפעולות מ'שנתות בתוך אחרות הפשוט וכו' עין שם. שנה בחינת הלכה פרבים. עין שם כל זה היטב:

א נעתה נובל לומר שנה בעצמו בחינת ארבעה צריכין להודות שפגגד

בחינת ארבעת חלקי הדבור שנשלם על ידם, כי על-ידי תורה דהיינו על-ידי הארבעה צריכין להודות על ידם נשלם רבוע הדבור כנ"ל. ועל-יפן הם ארבעה שצריכין להודות כנגד ארבעת חלקי הדבור שנשלם על ידם. כי חולה שנתרפא ומודה לשמו והתברך זה בחינת דבור של תשובה, כי אין אדם עומד מחליו אלא אם כן מוחלין לו כל עוונותיו, והיינו על-ידי תשובה כמו שכתוב (שערי חיים):

"ושב ורפא לו". יודרי הים - זה בחינת דבור של צדקה, כמו שמוכא ביונה על האנשים שהיו עמו בפסגיה (יונה א, טו):

"ונדרו נדרים". כי צדקה הוא בחינת ים, בחינת מים, כמו שכתוב (עמוס ה, טו):

"צדקה בנחל איתן", בחינת (קהל יא, א):

"שלח לחקוד על פני המים". חבוש בבית האסורים שיוצא מן האסורים - זה בחינת דבור של עשירים קרובים למלכות, שעל

ידם הדרך שיוצא החבוש מתוך המאסר, בחינת: "שלישת השריגים" - "שלישה שרי

גאים' (חזון צב), שעל ידם יצא יוסף מבית האסורים כמפורש בתורה (בפרשת ספרי).

מדבר - זה בחינת עקר הדבור, בחינת

התפלה דיקא, בשם מנחה, כי אז צריכין ביותר להתגבר להמשיך על עצמו רצונות חזקים לה' והתברך שנהו בחינת מנחה כנ"ל, ועל-יפן נסמכה פרשת מנחות לפרשת מרגלים כי בחינת מנחות הם חסון המרגלים שפגמו פרצון כנ"ל. כי על-ידי קרנן מנחה ממשויכין הארת הרצון כנ"ל שעל-ידי זה סוף כל סוף יתמקן הכל ונשוב לארצנו בקרוב אמן כן יהי רצון:

הלכות ברפת הוראה

הלכה א

ארבעה צריכים להודות וכו'. וסימנך וכל הח'י'ם יודוד סלה חולה יסורים [היינו חבוש בבית האסורים] ים מדבר. מה מתברך ברוך אתה ה' הגומל לחיבים טובות וכו' (שלה)

ערוך סימן רים)

על-פי המאמר של הנפה בלקוטי תנאן סימן ב. שם מבאר שעל-ידי

תורה הוראה בחינת ארבעה צריכין להודות. שנה בחינת שעשוע עולם הבא,

שאז יהיו ימי הוראה לשמו והתברך בחינת הלכות כמבאר שם. על-ידי זה מאיר

האמת על-ידי שלישה שמות שהם בחינת תורה ותפלה ושידוכים וזווגים לתוך

הדבור, דהיינו לשלמות רבוע הדבור ארבעה חלקי הדבור, שהם דבור של

תשובה, דבור של צדקה, ודבור של עשירים קרובים למלכות, בחינת שלישה

מלכות פה, כי מדבר מרמו על הדבור בעצמו כמבאר בזהר הקדוש (בהקדמה דף י'): שמדבר בחינת דבור, הינו בחינת מלכות פה שהוא עקר הדבור:

ב ועל־כן המנהג שתהיה ההודאה בשעת התפלה בשעת קריאת התורה, כדי שיהיה נשלם הדבור על־ידי תורה ותפלה שהם קני האמת שמאירים על־ידי ההודאה ומשלמים רבוע הדבור כנ"ל. כי על־ידי תורה הודאה על־ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור על־ידי שלשה שמות שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים כנ"ל. ועל־כן ההודאה של ארבעה הצריכין להודות הוא בשעת תורה ותפלה דהינו בשעת קריאת התורה שהיא בשעת התפלה שעל־ידי זה מאיר בחינת תורה ותפלה שהם בחינת שני שמות של האמת כנ"ל. וגם בחינת שדוכים וזווגים נעשה גם־כן על־ידי מנין עשרה, כי צריך לאודני באפי עשרה, וכל מקום שיש עשרה יש קדשה, כי אין קדשה פחות מעשרה. וכשיש קדשה על־ידי יוד זה בחינת שדוכים וזווגים, בחינת קדושין ממש, כי כל הזווגים וקדושין הוא בחינת שממשיכין קדשה בחינת יוד לבחינת מלכות פדוע. נמצא שעל־ידי עשרה נעשה בחינת זווגים בחינת קדושין שהוא בחינת שם השלישי של אמת המאיר ברבוע הדבור כנ"ל. גם איתא שם במאמר הנ"ל שהדבור נשלם על־ידי שדוכים, כי עשרה קבין שיחה

ירדו לעולם, תשעה נמלו נשים, ואחד כל העולם" (קדושין נט:), וכשיש זווג ושדוך נשלמין חלקי הדבור עין שם. ועל־כן צריכין עשרה לאודני בפניהם, כנגד עשרה בחינות הדבור שנשלמין על־ידי התורה על־ידי בחינת שדוכים. כי אלו עשרה קבין שיחה הם כנגד עשרה בחינות שיש בהדבור, כי הדבור הוא בחינת מלכות שכלולה מעשר פדוע, וכנגד זה יש בחינת עשרה קבין שיחה וכו', ועל־כן על־ידי עשרה הנ"ל מאיר בחינת שדוכים בחינת עשרה חלקי הדבור ונשלם רבוע הדבור כנ"ל:

דף קלז:

ג ובשששששש הדבור, אזי נמשך הקדשה של שבת לששת ימי החל כמבאר שם. ובשביל זה נוהגין לומר מזמור 'הודו' בערב שבת קדם קבלת שבת, כי על־ידי זה המזמור של ארבעה צריכין להודות, על־ידי זה נשלם הדבור ונמשך קדשה של שבת לששת ימי החל. וזה אנו צריכין עתה בערב שבת בסוף הששת ימי החל, לכללם בקדשת שבת שיהיה נמשך עליהם הקדשה של שבת, וזה נעשה על־ידי ארבעה צריכין להודות שהם מפרשין במזמור הודו הנ"ל. כי הנם של אלו הצריכין להודות והו בעצמו בחינת המושבת הקדשה של שבת לששת ימי החל. כי איתא בדברי רבנו גרו יאר בסיון ר"ג על מאמר רבותינו וזכונם לברכה (ברכות נט:): "ומוריד שתי דמועות לים הגדול" עין שם היטב. והכלל שכל

הנפסים והישועות הוא על-ידי 'שה' ותברך ממשך בחינת השגחה מעלמא דאמי לתוך העולם הזה. כי בעולם הבא יהיו כלם טוב ויתנהג רק על-ידי השגחה ותברך. אבל עקשו לפעמים על-ידי העוונות חס ושלום נופלים תחת חייב הטבע. ועקר הנס והישועה שגמ'שך השגחה מבחינת עולם הבא לתוך העולם הזה, ועל-ידי זה בא הישועה, עזן שם היטב:

נמצא שאילו הארבעה צריכין להודות על הנפסים והישועות שעשה ה' ותברך עמהם על-ידי השגחתו ותברך עליהם זהו בעצמו בחינת המ'שכת הקד'שה של שבת, דהינו עולם הבא שכלו שבת, לששת ימי החל, דהינו העולם הזה. כי עקר הישועה רק על-ידי זה על-ידי שגמ'שך ההשגחה מעולם הבא לעולם הזה כנ"ל. בשביל זה אנו מברכין הגומל לחיבים טובות שגמלנו כל טוב, כל טוב דיקא, בחינת עולם הבא שהוא פלו טוב שמשם נמשך הגמול כי עקר הישועה על-ידי העולם הבא שהוא פלו טוב שמשם נמשך ההשגחה שעל-ידי זה נעשה הישועה כנ"ל. וזהו בחינת 'הגומל לחיבים טובות וכו'', כי זהו עקר ההודאָה שהוא ותברך גומל לחיבים טובות. כי באמת מעלת וחדוש הנס שעושה ה' ותברך הוא לכאורה תמיה, מה חדוש הוא לפני ה' ותברך שכול לעשות נסים ונפלאות לקרע הים וכיוצא, כי מאחר שהוא ותברך ברא הכל ומחיה ומקים

הכל ברצונו, בידו לעשות עם כל העולם פלו ברצונו להרס ולבנות וכו', ומהו הרבותא וחדוש של הנס. אך איתא שעקר החדוש של הנפסים הוא, כי משאדם בצרה יש עליו קטרוגים גדולים ור' ותברך הוא אוהב משפט, והו קשה בעיניו ותברך בעצמו להעביר המושפט שמחייב חס ושלום מה שמחייב חס ושלום. וזה תקופ גדלת הנס 'שה' ותברך מתגבר ברחמי העצומים על המושפט והדין, ועושה גם וחסד גדול לפניו משירת הדין. ונוכל לומר שזהו בעצמו בחינת שנוי הטבע שזהו מעלת הנס בגשמיות, כמו כן ברוחניות יש שנוי הטבע גם-כן על-פי הנ"ל. כי זהו בחינת חיוב הטבע מה שהכל מחייבים אותו לענש חס ושלום. כי זהו טבע כל הנבראים שכלם נבראו לשליחותו ותברך לשלם לעושה הרעה ברעתו. וכשאדם חוטא חס ושלום כלם מוכנים מיד לשלם לו גמולו. כי זה טבעם כי כלם נבראו לכבודו ותברך והם מתקנאים תכף בשאדם פוגע חס ושלום בכבודו ותברך. ועל-יפן בשאדם בא באיזה צרה חס ושלום, ואז יש עליו שונאים ומקטרוגים וזה בחינת חיוב הטבע כנ"ל, שטבע הנבראים כלם מחייבים עליו דין ומשפט על פי מבעם כנ"ל, ור' ותברך חפץ חסד ורופה בקיום העולם הוא משידד המערכות ומשנה הטבע, הינו שמשנה מה שטבעם מחייב לעשות בו דין חס ושלום. וזהו תקופ הנס כי זהו באמת חדוש גדול ונפלא מאד כי זה קשה גם

אחיזתם בבחינת פעולות משתנות. ועל־כן
 ב'שה' יתברך גומל לתובים טובות, נמצא
 שגבלליון התובים בתוך בחינת עולם הבא
 שכלו טוב שמשם נמשך להם הגמולה
 בבחינת שגמולנו כל טוב בנ"ל. או גבלליון
 פעולות משתנות שמשם אחיזת התובים
 בנ"ל בתוך אחרות הפשוט שהוא פלו טוב
 פלו אחד בנ"ל:

הַלְבָּה ב

אֲרַבְעָה תיבין להודות. חולה שנתרפא.
 ויודי הים וכו', והולכי
 מדבריות, ומי שהיה כבוש בבית
 האסורים, וסימך וכל הח' ימים' יודוך וכו':

על־פי המאמר ואלה המשפטים המדובר
 מאמונה (בסימן 1 לקוטי ח"א) ענין שם.
 כי אמונה בחינת תפלה בחינת נסים
 שמאמין שיש מחדש וברדו לשנות הטבע.
 ועקר התפלה בחינת אמונה בחינת נסים
 הוא רק בארץ־ישראל וכו'. ובשביל זה
 בשפנם אברהם בארץ־ישראל על־ידי
 שאמר "במה אדע" על־ידי זה ירדו עקב
 ובניו לגלות מצרים. כי עקר הגלות בשביל
 חסרון אמונה וכו'. ועקר הגאולה הוא
 על־ידי אמונה בחינת "תבוא תשורי
 מראש אמנה וכו'". אבל לזכות לאמונה
 הוא על־ידי אמת, כי צדק פד אתהכפרת
 באמת אתעבדת אמונה. ועקר האמת
 זוכין רק על־ידי התקרבות לצדיקים
 אמתיים על־ידי שמקבל עצתם שהם
 בחינת "פלה זרע אמת", בחינת תרנוג

בענינו יתברך כמו שמינינו בקריעת ים
 סוף שהיה קשה לפניו פי הללו עוברי
 עבודה זרה וכו'. נמצא שעקר תקף הנם
 מה שה' יתברך מושרד חיוב המשפט
 והדיון שזהו בעצמו בחינת שנוי הטבע
 בנ"ל. וזה ממשד ה' יתברך מבחינת עולם
 הבא שאז יהיה פלו טוב וכל הודנות
 יתהפכו לזכות ולא יהיה אז שום קטרוג
 ודיון פי יהיה פלו טוב. ועל־כן ב'שה'
 יתברך רוצה עכשו פעולם הזה לעשות גם
 וחסד עם האדם אף־על־פי שהוא תיב
 ואינו פדאי הוא ממשד עליו השגחה
 וטובה מעולם הבא שכלו טוב שאז לא
 יהיה שום דיון וקטרוג פי ודנות יתהפכו
 לזכות בנ"ל. והוא יתברך ממשד זאת
 הפוכה וההשגחה של עולם הבא לתוך
 עולם הזה ועל־ידי זה נעשה לו הנם
 והישועה והוא ממש בחינת המשכת
 ההשגחה מהעולם הבא לעולם הזה
 לשנות הטבע בנ"ל פי זהו בעצמו בחינת
 שנוי הטבע בנ"ל. וזהו הגומל לתובים
 טובות, הנינו כי זהו עקר ההודאה שהוא
 יתברך גומל לתובים טובות שזהו באמת
 חדוש גפלא ודבר גם לשוד המשפט והדיון
 בנ"ל. וזהו שגמולנו כל טוב. כי הגמולה
 נמשך מעולם הבא שהוא פלו טוב בנ"ל.
 וזהו בעצמו בחינת פעולות משתנות
 שגבלליון באחד הפשוט, כי כל החיובים
 והחטאים נמשכין מבחינת פעולות
 משתנות שמשם אחיזתם בידוע כמבאר
 במקום אחר (סימן נא), כי בבחינת אחרות
 הפשוט שם פלו טוב פלו קדש רק

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ב

ארה חיים תיט

עמין דאורייתא וכו'. ועל ידי מצות ציצית זוכין להציל מעצת רשעים שהם בחינת נאוף וכו'. כי ציצית שמירה מנאוף. ועל פן זוכין על ידי ציצית לקבל העצות מצדיקים שהם בחינת שמירת הברית בחינת פלה זרע אמת. ועל ידי זה זוכה לאמונה פנ"ל. ועל ידי זה תבוא הגאולה וכו' פנ"ל עין שם:

וזה בחינת ברכת הודאות הנסים, כי צריכין להודות ולברך לה' על הנסים כדי לגלות האמונה בעולם, לרע ולהודיע ולהודיע שה' והברך מנהיג העולם וברחמיו שנה הטבע ועשה עמו גם שזה עקר בחינת האמונה פנ"ל. כי נסים בחינת תפלה הם בחינת אמונה פנ"ל. וזה בחינת ארבעה צריכין להודות/ כי קשנעשה גם ומודין לה' ויתברך על זה, ועל ידי זה נתגלה אמונה בחינת תפלה פנ"ל, על ידי זה תבוא הגאולה וזוכין לצאת מן הגלות של הארבע מלכויות, כי עקר הגלות בשביל חסרון אמונה פנ"ל. ועל פן הם ארבעה שצריכין להודות כנגד ארבע גלויות, כי על ידי ארבעה צריכין להודות/ על ידי זה נכנעין ונתבטלין כל הארבע גלויות, כי עקר הגלות על ידי חסרון אמונה פנ"ל. ועל ידי ארבעה צריכין להודות הינו על ידי הודאות הנסים על ידי זה נתגלה אמונה פנ"ל. שעל ידי זה תבוא הגאולה פנ"ל. כי אמונה היא בחינת ד' דאחד. ועל פן עקר האמונה הוא על ידי הצדיק שהוא בחינת

אמת פנ"ל. כי הצדיק הוא קוצא דאות ד' כמו שאיתא בתקונים (תקן כא דף טז). הינו כי עקר קיום האמונה שהיא ד' דאחד/ הוא על ידי הצדיק שהוא בחינת פלה זרע אמת פנ"ל. ועל פן הצדיק הוא קוצא דאות ד' פנ"ל. וזה בחינת ד' ציציות שעל דם זוכין להתקרבות לצדיק לזכות לאמונה פנ"ל. כי על ידי ד' ציציות זוכין להתקרבות הצדיק שהוא קוצא דאות ד' בחינת פלה זרע אמת שעקר קיום האמונה על ידו פנ"ל. ועל ידי האמונה זוכין לגאולה ויוצאין מן הארבע גלויות פנ"ל. וזה בחינת ארבעה צריכין להודות/ ארבעה דיקא וכו' פנ"ל, כי כל הארבעה צריכין להודות הם בבחינת יציאת מצרים, כי גלות מצרים היתה על פנים אמונה פנ"ל במאמר הנ"ל. וכן כל הארבע גלויות מכנים בשם מצרים וכלם באים על פנים אמונה פנ"ל. ויציאת מצרים הינו בחינת נסים בחינת תפלה אמונה זה בחינת ארבעה צריכין להודות, כי על ידי ההודאה בחינת תפלה מפרסמין ומגליו הים בחינת אמונה פנ"ל. וזה בחינת יציאת מצרים, כי עקר הגאולה על ידי אמונה, בחינת יציאתנו בה' ובמשה עבדו" וכו' פנ"ל. כי בשעת יציאת מצרים היה לישראל כל הארבע בחינות הנ"ל של ארבעה צריכין להודות. כי יצאו מן הגלות ושכיבו מצרים זה בחינת מי שהיה תבוש בבית האסורים ויצא. וכן נצלו ממחלות מצרים כמו שכתוב כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה'

וזה בחינת צריך לאודווי באפי עשרה ותרוין מניהו רבנן, כי אכל ביה עשרה שכניתא שריא. והשכינה היא בחינת אמונה פדוע, ועלפן צריכין שיהיו תרוין מניהו רבנן, כי עקר התגלות האמונה על-ידי הרבנן שהם עוסקין בתורה שמהם מקבלים עצות דקדושה בחינת תר"ג עטין דאורייתא, שהם בחינת "בלה זרע אמת", בחינת צדיקי הדור שעקר קיום האמונה על דם, ועלפן צריכין שיהיה תרוין מניהו רבנן, כי עקר פרסום הנס שהוא התגלות האמונה הוא על-ידי התלמידים חכמים דיקא פנ"ל:

ועל-כן נוהגין לברך ברפת הגומל בשעת קריאת התורה, כי עקר התגלות הנסים הוא על-ידי תורת אמת על-ידי תר"ג עטין דאורייתא וכו' פנ"ל במאמר הנ"ל עין שם:

וזה בחינת מה שמברכין בשבאין למקום שנעשה לו גם ברוך שעשה לי גם במקום הזה, כי צריכין להזכיר בחינת מקום, כי עקר שם מקום הוא בחינת ארץ-ישראל שנקראת מקום כמו שכתוב (בראשית כח, יא): "ויפגע במקום", בחינת שם כב, ג ט): "אל המקום אשר אמר לו האלהים". כי ה' והברך נקרא מקום כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי הוא מקומו של עולם, ועקר התגלות אלקותו הוא בארץ-ישראל, כי הדר בארץ-ישראל דומה כמי שיש לו אלוה. ועלפן נקראה ארץ-ישראל

ורפאך זה בחינת הנס וההודאה של חולה ונתרפא. וכן היו יודעי הנס ועשה ה' והברך עמם הנס הגדול של קריעת ים סוף, וכן היו הולכי מדבריות. נמצא שבשעת יציאת מצרים היה לישראל כל הארבעה נסים של הארבעה צריכין להודות. ועקר יציאת מצרים וקריעת ים סוף היה על-ידי בחינת יציאת, בבחינת (שם, י"ח ט): "ואשא אתכם על כנפי נשרים" – ד'א פנפי מנחה' בחינת יציאת (רש"י במדבר טו, מא). וכן קריעת ים-סוף איתה במדרש שהיה בזכות ארבעה כנפות, כי הים ראה זכות ארבעה כנפות של יציאת ועל-ידי זה נבקע מפניהם. כי עקר התגלות הנסים שהם בחינת אמונה תפלה בחינת יציאת מצרים הוא על-ידי בחינת ד' יציאת פנ"ל. ועל-כן נזכר יציאת מצרים בפרשת יציאת ואנו אומרים פרשת יציאת בכל יום בקריאת שמע בשביל להזכיר יציאת מצרים בכל יום. ולכאורה קשה למה תפסו פרשת יציאת דיקא הלא יש כמה פרשיות בתורה שנוזכר בהן יציאת מצרים, וגם למה סמכו פרשת יציאת שהיא זכירת יציאת מצרים לקריאת שמע? אך עקר האמונה שאנו מקבלין בקריאת שמע הוא רק על-ידי בחינת יציאת, שעל-ידי יציאת זוכין להתקרבות הצדיק שעקר האמונה על דו', וזה בחינת יציאת מצרים פנ"ל. ועל-כן אומרים פרשת יציאת דיקא בשביל זכירת יציאת מצרים וסומכין אותה לקריאת שמע שהיא בחינת אמונה וכו' ל:

וַיִּשֶׁם לְדָרֶךְ פְּעֻמָּיו וְכוּ". וְעַכְרָ שְׁלֹמֹת הַגְּלָגָלִים שְׁלֹמֹת הַצְּדָקָה אֵינוּ אֶלָּא בְּשֵׁפֶת וְכוּ' שֶׁהִיא בְּחַיִּינַת אֲמוּנָה. וְעַכְרָ קִיּוּם הָאֲמוּנָה עַל־יְדֵי בְּחַיִּינַת בְּרִית וְכוּ'. וַיֵּשׁ שְׁנֵי בְּחַיִּינֹת בְּרִית: בְּחַיִּינַת אֲבֵרָה שֶׁהוּא בְּרִית עֲלֵאָה שֶׁהוּא רַקִּיעַ הַמְּבַדִּיל בֵּין מִיּוֹן עֲלֵאִין לְמִיּוֹן תַּתְּאִין, וּבְחַיִּינַת אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא בְּחַיִּינַת בְּרִית תַּתְּאָה, שֶׁהוּא בְּחַיִּינַת הַגּוֹדֵד מִט"ט וְכוּ'. וְהוּא רַקִּיעַ הַמְּבַדִּיל בֵּין מִיּוֹן דְּקִנּוּ לְמִיּוֹן מִסְאָבִין בֵּין אֶסוּר וְהֵתֵר וְכוּ'. וּבְרִית עֲלֵאָה הִיא שְׁמִירַת הַבְּרִית קִדְשׁ, וּבְרִית תַּתְּאָה הִיא שְׁמִירַת אֶסוּר וְהֵתֵר וְכוּ'. וְצִדִּיק לְאֲדָם לְהִיּוֹת לוֹ אֵלֹו שְׁנֵי בְּחַיִּינֹת בְּרִית, הֵינּוּ שֶׁהִיא צִדִּיק וְלִמְדוֹן וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי זֶה זוֹכֵה לְבְּחַיִּינַת חֶסֶד, הֵינּוּ אֶהְבֵּה וְהַשְׁתַּקְּקוֹת לַה' יַתְּבַרְךָ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה נְפֻשׁוֹת, הֵינּוּ שְׁעוֹשֶׂה נְקֻדֹת לְאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. כִּי אוֹתִיּוֹת בְּלֹא נְקֻדֹת כְּגוֹף בְּלֹא נְפֻשׁ שְׁאִין לָהֶם שׁוֹם הַגּוֹיָעָה וּפְעֻלָּה בְּלֹא נְפֻשׁ. כֵּן הַצְּמִרְפוֹת וְזוּיָגוֹן שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת בְּרַל"א שְׁעָרִים לַעֲשׂוֹת אִזְוָה פְּעֻלָּה אִין לָהֶם כַּח אֶלָּא לְפִי הַנְּקֻדֹת, וְהַנְּקֻדֹת הֵן הָאֶהְבֵּה וְהַכְּסוּפִין בְּבְחַיִּינַת נְקֻדֹת הַכְּסָף, וְהַכְּסוּפִין הֵן הַנְּפֻשׁ וְכוּ'. וְלְפִי הַכְּסוּפִין כֵּן הַנְּקֻדֹת, אִם בּוֹסֵף לַרְעַ עוֹשֶׂה הַנְּקֻדֹת רְעִים וְאֵינוֹ נִצְמָרְפִים הָאוֹתִיּוֹת וְנִדְוָגִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת רְעוֹת. וְאִם בּוֹסֵף לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה נַעֲשֶׂה נְקֻדֹת טוֹבוֹת הֵינּוּ נְפֻשׁוֹת טוֹבוֹת וּמְתוּנָעִים הָאוֹתִיּוֹת וְנִדְוָגִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת טוֹבוֹת וְכוּ'. וְהוּוּ (מִשְׁעֵר קָסוּן ט: "אִם הִרְבַּ דּוּמָה לְמִלְאָךְ ה' צְבָאוֹת",

בְּחַיִּינַת מְקוֹם. וְשֵׁם בְּאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל עַכְרָ הַתְּגֻלוֹת הַגְּסִים כְּגוּל. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְבָרֶךְ בְּרוּךְ שְׁעֵשֶׂה לִי גַם בְּמָקוֹם הַזֶּה, בְּמָקוֹם דִּקְאָ, כִּי עַכְרָ הַגַּם עַל־יְדֵי בְּחַיִּינַת אֶרְצֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי שְׁנִמְשָׁךְ קִדְשַׁת אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל לְכֹאֵן. כִּי כָל הַגְּסִים נִמְשָׁכִין מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ עַכְרָ הַגְּסִים, כִּי אֶרְצֵי־יִשְׂרָאֵל הִיא בְּחַיִּינַת גְּסִים בְּחַיִּינַת תַּפְלָה בְּחַיִּינַת אֲמוּנָה כְּגוּל:

וְהַלְבָּה ג נְבַלְלַת בְּהַלְכוֹת בְּרַבַּת הַרִיחַ הַלְבָּה א:

וְהַלְבָּה ד נְבַלְלַת בְּהַלְכוֹת בְּרַבַּת הַרִיחַ הַלְבָּה ד:

הַלְבָּה ה

אַרְבַּעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת. יוֹרְדֵי הַיָּם, וְהוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת וְכוּ', וְמֵי שְׁתֵּיהַ חוֹלָה וְנִתְרַפָּא, וְמֵי שְׁתֵּיהַ חֲבוּשׁ בְּבֵית הָאֶסוּרִים וְצָא. וְסִינְיָה וְכָל תַּחֲוִי'וֹת וְכוּ':

עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֵית לָן בִּירָא בְּדַבְרָא וְכוּ' בְּסִימָן ל"א עֵינ שֵׁם. וְהַכְּלָל שְׁצֻדָקָה מְנַהַגַת כָּל גְּלָגְלֵי תְרַקִּיעַ וְכוּ', וְכָל הַיּוֹסְרוּרִים שֶׁיֵּשׁ לְאֲדָם בְּדָרְכִים הוּא בְּסִבַּת גְּלָגְלֵי תְרַקִּיעַ וְכוּ', כִּי יֵשׁ כּוֹכְבִים שֶׁהֵם כְּחִיכִים שֶׁהִיָּה דָרֶךְ וְכוּ', וַיֵּשׁ שֶׁהֵם כְּחִיכִים שֶׁהִיא מְדַבֵּר וְכוּ'. וְעַל־כֵּן הַתְּמַנְהָה לְזֶה שִׁיתוֹן צְדָקָה קִדְם שְׁצֵא לְדָרֶךְ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תַּחֲלוּם פה, ט:): "צְדָק לְפָנָיו יַחַלֵּךְ

הַלְבָּה ה

נקדות ולהצטמר מפיו, הינו על-ידי שפיו
 ודבר ההשתוקקות והפסופין דקדושה שלו
 שעל-ידי זה יוצאין הנפשות שהם בחינת
 נקדות להאותיות ונצטרין ונדוגין
 האותיות לטוב וכו', כי אותיות התורה
 הם פועלים כי הם החיות של כל דבר
 והם מנהיגין את העולם, והכל כפי
 הנקדות שבני אדם ממשיכין על-ידי
 פסופין לטוב או להפך הם ושלום שעל
 ידיהם מצטרין האותיות לטוב או להפך
 הם ושלום, ועל-כן יש להתורה שני
 כחות, זכה געשית לו סם חיים וכו', עין
 שם כל זה היטב:

א וזה בחינת ארבעה צריכין להודות על
 הגם שנעשה להם שהיו בצרה
 ונצולו שהם תועים במדבר וכו', כי כל
 הצרות והישועות והנסים שעוברין על
 האדם כל ימי חייו הכל הוא כפי מה
 שזוכה לציר אותיות התורה לטוב או
 להפך חס ושלום כפי הפסופין כנ"ל, כי
 על-ידי זה מתנהג כל העולם לטוב או
 להפך, כמבאר שם בהתורה הנ"ל היטב.
 ועל-כן עקר התקון הוא צעקה לה'
 יתברך, כמו שכתוב שם במזמור 'הודו'
 שמדבר שם מפל הארבעה הנ"ל שנאמר
 שם אצל כל אהר ו'ויצעקו אל ה' וכו'',
 כי עקר הצרה היא מחמת שהתגברו
 ההבלים רעים שנעשו מפסופין רעים
 שממם באים כל הצרות חס ושלום
 על-ידי שנצטרין האותיות המנהיגים
 העולם ללא טוב חס ושלום וכנ"ל. על-כן
 התקנה לזה הוא רק ויצעקו אל ה', וכמו

כי צריך שיהא צדיק ולמדן וכו' עין שם
 כל זה היטב:

וענין כמה ששיק לזה הנדפס סמוך לזה
 בלשונו: וכלל הדבר שמאר יקר
 הפסופין וההשתוקקות לדבר שבקדושה,
 כי על ידם נתהוה נפש טוב ונגמר על-ידי
 הדבור ויוצא ומתגלגל, ולפעמים מתגלגל
 ונא הנפש דקדושה לתוך הרשע ונפלים
 לו הרהורי תשובה ותוכל להתחזרו
 למוטב, וכן להפך חס ושלום כמה רעות
 גורמים הפסופין לדבר רע חס ושלום. כי
 הנפש שנתהוה על-ידי פסופים רעים
 מתגלגל לפעמים לתוך הצדיק ותוכל
 להתמלא חס ושלום. וזה (סקלת ת. ט.) "יש
 הכל אשר נעשה על הארץ וכו'", עין שם
 כל זה היטב:

וענין שם מענין ארבעה שנקנסו לפרדם
 וכו', ומבאר שם שפיו שמפריד
 למדן מצדיק שאומר שלמדן לבד הוא
 מעלה הוא בחינת אחר שקצין בגמיעות
 שהפריד בחינת מט"ט בחינת מלאך
 שהוא בחינת למדן בחינת פשר ופסול וכו'
 מה צבאות שהוא בחינת צדיק במעשים
 טובים. כי באמת למדן אפלו בתורה בלא
 מעשים טובים אינו כלום, אדרבא לא זכה
 געשית לו סם הפנות, ועל-כן צריך הרב
 שיהא דומה למלאך ה' צבאות, הינו
 שהוא למדן בתורה ועובר את ה' בצדקות
 ומעשים טובים, ועל-ידי זה הוא מציר
 אותיות התורה לטוב, אוי "תורה יבקשו
 מפיהו", שאותיות התורה מבקשים לקבל

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תכנ

שאמרו רבותינו ז"ל יפה צעקה לאדם וכו'. כי צריכין להתפלל ולצעק אל ה' כדי שיתגברו ההבלים דקדושה ויהיו נעשין נפשות שהם נקודות טובים לצד האותיות לטוב, ועל-ידי זה יהיה נצול מהצרה וכו"ל. כי הצעקה היא בחינת קול והכל חזק, כי מאחר שהוא בצרה חס ושלום שזה מורה שכבר התגברו ההבלים רעים על ההבלים טובים חס ושלום, על-כן אין די בתפלה בקול פשוט לבד רק צריך לצעק בקול גדול וחזק לה' ותברך כדי להתגבר ההבל דקדושה על ההבלים רעים כדי שיחזרו ויתנהג עמו לטובה ועל-ידי זה יצא מהצרה, בבחינת "ויצעקו אל ה' בצר להם וימצוקותיהם יצילים" וכו"ל.

ועל-כן כשיצאין מהצרה צריכין להודות לה' כמו שכתוב "ודו לה' חסדו וכו'", כי ההודאה והשבח לה' יתברך זהו עקר הדבקות לה' יתברך שזהו בחינת הרצון והתפוספין וההשתוקקות לה' יתברך, כי כל ההודאות והשירות והתשפחות כלולים בעשרה מיני זמרה שהם כלם בחינת רצון והשתוקקות נפלא שהוא עקר הדבקות לה' יתברך. והוא בחינת "ודו לה' חסדו", חסדו דיקא וכן מתחיל המזמור הנה "ודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", וכן מסוים "מי חכם וכו' ויתבוננו חסדי ה'", "חסדי" דיקא, בחינת חסד המבאר שם בהתורה הנ"ל שהוא בחינת אברהם שהוא בחינת רצון ואהבה והשתוקקות

נפלא לה' יתברך. והוא "ודו לה' חסדו ונפלאותיו לפני אדם", כי על-ידי החסד הנה שהוא בחינת רצון וכסופים טובים על-ידי זה נעשין כל הנפלאות שבעולם על-ידי שגצמירן האותיות לטוב וכו"ל:

דף קל"ה

ב וזה בחינת ארבעה צריכין להודות הנ"ל, שהם "תעו במדבר בישיון דרך וכו'", וי'שבי חשך שהם יושבים בבית האסורים כשיוצאים, וחולה ונתרפא ויורדי הים כשעולים משם. כי כל הספנות העוברים על אלו הארבעה הוא כפי הפנים שפגמו בבחינות המבארים בהתורה הנ"ל שעל דם באים לכסופין טובים שעל-ידי זה נתתקן הכל כנ"ל. כי מבאר שם שצדקה מנהגת כל גלגלי הרקיע וכו', ועקר שלמות הצדקה היא על-ידי שבת אמונה, ולפחות לזה הוא על-ידי תקון הברית, ותקון הברית הוא בשתי בחינות, דהינו בחינת צדיק ולמדן וכו' ענין שם. והוא בחינת ארבעה הנ"ל:

כי 'תעו במדבר בישיון דרך', זהו נמשך כפי מה שפגם בצדקה שהיא מנהגת כל גלגלי הרקיע כמו שמבאר שם באות ד' וזה לשונו: ודע שהיפוסים שיש לאדם בדרךים הוא בסבת גלגלי הרקיע וכו'. והוא בחינת "צדק לפניו יחלף וישם לדרך פעמיו", ענין שם. מבאר שם שתקון הדרך הוא על-ידי צדקה ענין שם:

וי'ושבי חשך' שהם יושבים בבית האסורים, זה נמשך על-ידי שפגם בשבת אמונה. כי שבת היא חרות

הפך התפוס בבית האסורים. וענן עוד לקמן מנה:

וחולה ונתרפא' הוא כפי הפגם והתקון של בחינת ברית תמאה, שהוא אסור והתר שהוא בחינת רקיע המבדיל בין מיין דבנו למיין מסאבין בין אסור והתר וכו', כמו שמבאר שם. שזהו בחינת ההבדלה והפרור בין דם לדם בין דם טמא לדם טהור בין מיין מורוין למיין מתוקין. וכפי הפגם שפוגמין בזה חס ושלום ואין מפרשיו ומבדרין היטב בין דם לדם בין טהור לטמא, משם באין כל החולאות חס ושלום. פי כל החולאות על-ידי הגברת הדמים העכורים על-ידי פגם הארבע מרות, שהם בחינת מיין מורוין בשאין זוכין להפריש ולהבדיל הדמים טהורים מדמים טמאים על-ידי ברור ההלכה לברר האסור והמתר הטמא והטהור וכו'. נמצא שחולה שנתרפא הוא כפי פגם ותקון בחינת ברית תמאה וכו':

ויוודי הים בשעולים, הוא כפי תקון בחינת ברית עלאה, שהוא רקיע המבדיל בין מיין עלאין למיין תתאין, שזהו בחינת (בראשית א, 1): 'ויהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים', שזהו בחינת (ישעיה מ, 15): 'הגתן בים דרך ובמים עזים נתבחה', שמשם נמשך הכח של כל האניות ההולכות בתוך הים בחינת (ישעיה ל, 15): 'דרך אגיה בלב ים'. ועלין כל יודי הים באניות עושי מלאכה במים רבים עקר פחם לעלות משם בשלום הוא

על-ידי כח הצדיקים שהם בבחינת תקון ברית עלאה, שהוא רקיע המבדיל בין מים למים שמשם נמשך הכח שיהיה דרך בים בחינת הגתן בים דרך בחינת דרך אגיה בלב ים וכו':

נמצא שאלו הארבעה צריכין להודות הם בבחינת ארבעה תקונים הנ"ל, שהם תקון הצדקה, ותקון שבת אמונה, ותקון ברית תמאה שהוא אסור והתר, ותקון ברית עלאה שהוא שמירת הברית קדש שזהו עקר בחינת צדיק. פי על-ידי תקון כל אלו הארבע בחינות זוכין לכסופין טובים שהם נפשות טובות שעל-ידי זה מצטרין האותיות של התורה לטוב, שעל-ידי זה גולין מכל הצרות ומכל הסכנות וכו':

ג פי עקר תכלית התורה הוא בשזוכין למעשים טובים, כמו שאמרו (ברכות טז): "תכלית תורה תשובה ומעשים טובים וכו'". פי התורה מנהגת כל העולם. והעקר כפי מה שמצטרין אותיות התורה על-ידי כסופין טובים וכו', פי על-ידי מעשים טובים שזוכין על-ידי כסופים טובים על-ידי זה מצטרין האותיות לטוב ונתתקנין כל ארבעת חלקי התורה, שהם בחינת הארבעה הנ"ל שצריכין להודות שהם בחינת הארבעה תקונים הנ"ל המבארין בהתורה הנ"ל כל שהם צדקה ואמונה וכו' כנ"ל. פי ארבעת חלקי התורה הוא בחינת פחד"ס, שהם פשט, רמז, דרוש, סוד, פנובא. וכלם אין להם

לקוטי הלכות

הלכות ברית הודאה ה

ארה חיים תכה

שְׁלֵמוֹת בִּי אִם עַל־יָדַי כְּסוּפִין טוֹבִים שְׁעַל יָדָם עֵקֶר הַצִּיּוֹר לְמוֹב כְּנִ"ל, שְׁזוּהוּ בְּחִינַת הָאֲרֻבָּעָה שֶׁנִּכְנְסוּ לְפָרְדֵּם הַמְזוּכָרִים בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר, שְׂאֵף־עַל־פִּי שְׂזָכוּ לְכֹנֵם לְפָרְדֵּם אֶף־עַל־פִּירְכֵּן לֹא יֵצְאוּ בְּלֹם בְּשֵׁלוֹם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בִּי אִם כָּל אֶחָד כִּפִּי כְּסוּפִיו וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים, דְּהִינּוּ רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהָיָה שָׁלֵם בְּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים בְּשֵׁלֵמוֹת, הוּא לְבַדּוֹ נִכְנֵם בְּשֵׁלוֹם וְיֵצֵא בְּשֵׁלוֹם. וְכֵן עֲזַאי וְכֵן זִמְבָּא אֶף־עַל־פִּי שְׁהָיוּ צְדִיקִים גְּדוּלִים אֲבָל לֹא הָיוּ שְׁלֵמִים בְּתַכְלִית כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא, עַל־כֵּן זֶה הַצִּיּוֹן וְנִפְגַּע וְכוּ'. וְאַחַר שֶׁהִתְהַה מִיָּצֵא בְּלִבָּיָה כְּאִשֶׁר הוֹכִיחַ סוּפּוֹ שֶׁתַּפֵּס זֹנֶה בִּשְׂוֹק כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, עַל־כֵּן קִצְצֵן בְּנִטְיָעוֹת לְגַמְרֵי. בִּי אֶף־עַל־פִּי שֶׁתִּהְיֶה לְמַעַן גְּדוּלָּה וּמַפְלָג בְּתוֹרָה כָּל כֶּהָ וְהָיָה בְּיָדוֹ כָּל אֲרֻבָּעַת חֲלָקֵי הַפָּרְדֵּם, אֶף־עַל־פִּירְכֵּן מֵאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה שָׁלֵם בְּמַעֲשָׂיו כְּרֵאוּי לְזוֹה וְכְסוּפִיו וְהַשְּׂוֹקָתוֹ הָיוּ לְרַעָה, עַל־כֵּן מֵצֵא אֵת שְׁלוֹ עַד שֶׁנִּתְפַקֵּר וְקִצְצֵן בְּנִטְיָעוֹת רַחֲמָנָא לְצַלָּהּ. בִּי עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אֲרֻבָּעַת חֲלָקֵי הַפָּרְדֵּם הֵם עַל־יָדַי כְּסוּפִין טוֹבִים בִּי לְמַעַן בְּלֹא צְדָקוֹת אֵינוּ כְּלוֹם בִּי אֲרֻבָּעַת חֲלָקֵי הַפָּרְדֵּם הֵם בְּחִינַת הָאֲרֻבָּעָה תְּקוּנִים הַנִּזְכָּר, שֶׁהֵם בְּחִינַת אֲרֻבָּעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת הַנִּזְכָּר שֶׁהֵם תְּקוּן הַצְּדָקָה שֶׁהוּא תְּקוּן הוֹלְכֵי דְרָכִים, וְתְּקוּן שְׂבֵת - אֲמוּנָה שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן חֲבוּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים, וְתְּקוּן אֲסוּר וְהַתֵּר שֶׁהוּא תְּקוּן הַחוֹלָה שֶׁנִּתְרַפָּא, וְתְּקוּן בְּרִית קִדְשׁ

שֶׁהוּא תְּקוּן הוֹלְכֵי יָמִים שְׁעֵלּוּ מִשָּׁם בְּשֵׁלוֹם:

ד בִּי בְּחִינַת 'פִּשְׁט' הוּא בְּחִינַת תְּקוּן בְּרִית תְּתָאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מַט"ט שְׁכָלוֹל מִשְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנֵה שְׁמִכְרָר הָאֲסוּר וְהַמְתָּר וְכוּ' כְּנִ"ל, שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת פִּשְׁט, דְּהִינּוּ פִּשְׁט הַהֲלָכָה שְׁעַל־יָדַי זֶה עֵקֶר בְּרִיר הַהֲלָכָה לְכָרֵר הָאֲסוּר וְהַמְתָּר וְכוּ'. שְׁכָל זֶה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן בְּרִית תְּתָאָה כְּנִ"ל. וְכִי שְׂפּוּגִם כְּזוֹה, עַל־יָדַי זֶה כָּא חוֹלָאֵת רַחֲמָנָא לְצַלָּהּ, עַל־יָדַי שְׂאִינוּ מְכָרֵר בִּין דָּם לְדָם בִּין מִיּוֹן דְּכֵן לְמִיּוֹן מִסְּאָבִין וְכוּ' כְּנִ"ל. שְׁכָל זֶה בְּחִינַת פְּגָם הַפִּשְׁט, שְׂאִינוּ מְכָרֵר פִּשְׁט הַהֲלָכָה, שְׁזוּהוּ בְּחִינַת (שְׂמַח א, ט): "וְיִמְרְרוּ אֵת חַיִּיהֶם בְּעַבְדָּה קָשָׁה" - 'בְּקִשְׂיָא', "בְּחִמְרָ" - 'הַלְכָתָא' וְכוּ' כְּמוֹ שְׂאִיתָא בְּתַקּוּנִים (תְּקוּן י' דף כח):. דְּהִינּוּ שְׁקִשָּׁה לֹא קִשְׂיוֹת וְחִמְרוֹת וְאֵינוּ יֹכֹל לְלַבְּנָה וּלְכַרְדָּה, וְעַל־יָדַי זֶה "וְיִמְרְרוּ אֵת חַיִּיהֶם". וְזוֹה בְּחִינַת חוֹלָאֵת שְׂבָא עַל־יָדַי הַתְּנַבְּרוֹת הָאֲרֻבָּע מְרוֹת בְּחִינַת מִיּוֹן מְרִירָה, שְׂמִשְׁשֵׁם כָּל הַחוֹלָאוֹת שְׂמִמְרִירִין חַיִּי הָאָדָם חֵם וְשֵׁלוֹם. בִּי הַחוֹלָאֵת הִיא קְלִקּוּל חַיִּים, בְּחִינַת "וְיִמְרְרוּ אֵת חַיִּיהֶם וְכוּ'". בִּי הַחוֹלָאֵת סְמוּךְ לְמִיתָה כְּמוֹ שְׂכְּתוּב (תְּהִלִּים ק, ט): "וְיִגְיַעוּ עַד שְׁעָרֵי מוֹת". שְׁזוֹה נִמְשָׁךְ עַל־יָדַי פְּגָם בְּחִינַת הַפִּשְׁט, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגָם בְּרִית תְּתָאָה, שְׂאִינוּ זֹכְרֵי לְכָרֵר הַהֲלָכָה לְכָרֵר הָאֲסוּר וְהַמְתָּר, לְהַפְרִישׁ בִּין מִיּוֹן דְּכֵן לְמִיּוֹן מִסְּאָבִין בִּין דָּם לְדָם, שְׁכָל

ק"ל ט"ב

חם ושלום תעשה מהדרדך, וכמו שאנו מתוודים בכל יום תעבנו תענינו וכו'. ואידך אפשר לזכור ולברר אידך לשוב אל הדרדך הישר. על-כן אי אפשר לזכור בפרוש הדרדך הישר בכל עת ובכל הלוח והתנועה, כי אם ברזו בחינת אשפילד ואורד בדרדך זו תלך איצעה עליד עיני, שמרמזין להאדם בכל עת בדרדך זו ילד. וכל זה

נתמקן על-ידי צדקה, בחינת (משלי יא, ה): "צדקת תמים תישר דרכו", ובתיב (שם ה, ו): "בארח צדקה אהלד", כי על-ידי צדקה זוכה לילד בדרדך הישר בגשמיות ורוחניות, בחינת (תהלים קד, ו): "וידרככם בדרדך ישרה וכו'". ועל-כן בחינת רמז שפתורה הוא בחינת תקון הולכי דרכים שהוא על-ידי צדקה שמנהגת כל הגלגלי הרקיע שעל ידם כל הדרכים כמו שמבאר שם עין שם. פי הגלגלים סובבים בכל יום ובכל עת ובכל שעה שמישם גמשיכין כל השנויים שבעולם שה' ותברך מסבב בעולמו, שהם חם וקר קצין וחרף וכו'. וכן השנויים בפרטיות בכל יום ובכל אדם ובכל מקום. והכל בשביל לרמוז רמזים להאדם שישוב אל הדרדך הישר באמת כפי אותו היום והשעה כפי מה שמרמזין לו בכל עת. (כמו שמבאר בהיותו ודוי מסין - גרין סימן טד), שמרמזין להאדם בכל עת לשוב לה' ותברך. והכל על-ידי השנויים הנעשים בכל יום על-ידי התנועה הגלגלים שהקדוש-ש-ברוך-הוא מנהיג אותם בתכמה נפלאה בכל עת ומחליף את הזמנים ומסדר את הפוכבים במשמרותיהם

זה מחמת הקשיות וחמר ההלכה שאזו בחינת וימררו את חיהם בעבודה קשה בק'שאי וכו'. נמצא שבחינת פשט הוא בחינת ברית תמאה שעל-ידי פגם זה בא חולאת חם ושלום. ולהפך כפי התקון כן זוכה להתרפאות. דהינו בחינת חולה ונתרפא שהוא אחד מארבעה הנ"ל:

ה' רמז, זה בחינת תקון של הולכי דרכים שהוא על-ידי צדקה כנ"ל, כי עקר ידיעת הדרדך הישר באמת לאמתו אי אפשר להורות בפרוש כי אם ברזו, בבחינת (תהלים לב, ח): "אשפילד ואורד בדרדך זו תלך איצעה עליד עיני". פי אי אפשר לזכור ולפרש כל המבוכות והטעותים שיש בהליכת הדרכים אפלו בגשמיות. פי מפל דרך ודרך מתפצלים ומתפרשים כמה וכמה דרכים נבוכים מן הצד שאפשר לתעות בהם. מפל שפן וכל שפן בענין דרכים ונתיבות ברוחניות בעבודת ה', שאי אפשר בשום אופן לזכור ולפרש לכל אחד ואחד הדרדך הישר בכל יום ובכל עת להיכן יפנה להציל נפשו ממה שצריך להציל. פי 'יש דרך ישר לפני איש ואחריתו דרכי מות' (משלי יד, יב). וכמו שכתב ארמו"ר ז"ל (בסימן רד) על פסוק (תהלים קס, טו): "תעיתי בשה אבד וכו'", שתקף בשנוטין מעט מהדרדך ויצאים משם כמה וכמה דרכים נבוכים וכו' עין שם. ומאחר שרב העולם כבר תעו במדבר בישימוזן דרך וכו', פי אין צדיק בארץ וכו' ולא יחטא, אשר על-ידי כל חטא וחטא

לדרש בתורה באמת, כי האמונה היא העקר והיסוד שעליה עומדים, ועל-ידי זה נכנסים אל השכל לדרש את התורה, וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבינו ז"ל (בסיון ז"א) על פסוק (שמות י, כ): "והי דייו אמונה עד בא השמש", שעל-ידי אמונה באים אל השכל וכו' עין שם. ועל-פני אמונה היא בחינת שבת שהיא עולם החרות שעל-ידי זה עקר שלמות הדעת, (כמו שבבאר בקיום אחר בסיון י' בלקוטי תנאים) שעל-ידי זה יכולים לדרש את התורה, כי כשאין אמונתו בשלמות חס ושלום אז דעתו ושכלו הוא אסור ותפוש בכבלי ברזל בשבי ובבית האסורים בתפיסה גדולה:

כי זה דויע ששכל האנושי קצר מלהשיג שום דבר על בריו ומכוננו, ועל-פני כל החכמים המחקרים נבוכים ותועים בכל החכמות. כי עדין אין שום חכמה ברורה אצלם כי יש ביניהם ספקות ומחלוקת הרבה ומבוכות עצומות בכל החכמות כדויע לזקן בהם. כי על-ידי שכל אנושי אי אפשר להשיג שום דבר על בריו ואמתתו. ועל-פני כשנבונם באיזה חכמה בלי אמונה חס ושלום, הרי שכלו כמו אסור ותפוס בתפיסה שאינו יכול לצאת משם. כי דעתו נשאר נבדק ותפוס בזה שמעין בו ואינו יכול לצאת משם בשלום. כי אי אפשר לו להשיג הדבר בשכלו האנושי. וכמו שכתוב (קהלת ג, כג): "אמרתיו אחרכמה והוא רחוקה ממנו". וכתוב: "רחוק מה שנתו ועמוק עמוק מו ימצאנו"

ברקיע פרצונו וכו', הכל כפי לרמו להאדם את הדרך הישר שצריך לשוב בו באותה העת והשעה. והפונמים בזה ואינם נותנים לב להבין כל הרמזים האלה הבאים על-ידי הלוך הנגלגלים בכל יום, על זה נאמר (ישעיה ה, כ): "ואת פעל ה' לא יביטו ומעשה דייו לא ראו", כמו שדרשו רבותינו ז"ל (שבת קטז) שאינם מביטים בפעל ה' לברכו יוצר אור בשחרית ומעריב ערבים בערבית. הינו פנ"ל כי עקר ברפת יוצר אור בשחרית ומעריב ערבים בערבית הוא לברכו ותברך על חדוש מעשה בראשית בכל יום. כמו שאומרים: 'ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית', שהכל בשביל הרמזים הנ"ל כדי לשוב לדרך הישר להתקרב אליו ותברך וכו' וכו' ובמבאר מזה במקום אחר נמצא שרמו הוא בחינת תקון הולכי דרכים שהוא על-ידי בחינת צדקה שמנהגת כל גלגלי הרקיע וכו' ל:

ו 'דרוש', זה בחינת תקון שבת אמונה, שהוא בחינת עולם החרות, שהוא תקון החבוש בבית האסורים שיצא לחרות. כי עקר דרושי התורה נתגלגל בשבת כדויע. כי כל דרושי התורה נמשכין משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהם, שהם בחינת תליסר תקוני דיקנא שהם אור הפנים. ועקר הארת שלשה עשר תקוני דיקנא הוא בשבת שאז עולין לשם כדויע כבנות שבת. כי שבת בחינת אמונה שעל-ידי זה דיקא יכולין

כנ"ל, ותקון כל זה תלוי בשבת אמונה שהיא בחינת עולם החרות כנ"ל. וזהו בחינת (שמות כ, ב): "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים", 'אנכי ה' אלהיך' זה בחינת אמונה, כי זה עקר יסוד האמונה להאמין בו ותפוד. ועל ידי זה אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים, דהינו שהוציאנו ממצרים מעבודת ושביה ותפיסה, שהכל היה על ידי שהיה שם הדעת בגלות פדונו, פי על ידי אמונה בחינת אנכי ה' אלקיך על ידי זה יוצא הדעת מגלות ושביה ותפיסה שנה עקר בחינת יציאת מצרים כנ"ל. נמצא שדרוש הוא בחינת שבת אמונה שהוא בחינת תקון החבוש בבית האסורים שיצא לחרות וכנ"ל:

דף קל"ו.

זו ו'סוד', זה בחינת תקון הברית קדש שהוא בחינת תקון יורדי הים כנ"ל. פי עקר סודות התורה זוכין על ידי שמירת הברית קדש בחינת סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם. פי סוד בגימטריא שבועים, שאין זוכין לזה פי אם על ידי שמירת הברית, על ידי שמשבירין התאוה הזאת שכלולה מהרע של כל השבעין אמין כמו שמבאר בהתורה בקרב עלי מרעים' (בסיון לו), עין שם שכתב שם שעל ידי שעומדים בגסיון של תאוה זאת שהיא עקר הנסיון והצורף שמנסין לאדם, אי נפתחין לו סודות התורה דמממרון מגלגלן ליה וכו' עין שם. וזה עקר תקון של יורדי הים באניות שיעברו בשלום, פי עקר

(שם כד, טז). וזה בחינת גלות מצרים שהיתה הדעת בגלות ובשביה כמובא. פי מצרים מלאה גלולים, דהינו עבודה זרה וכפירות, הפך האמונה, ועל כן שם היתה הדעת בגלות ובשביה. פי בלא אמונה הדעת והשכל אסור ותפוס בגלות ובשביה פי אי אפשר לו לצאת מהמבוכות על ידי השכל לכד בלא אמונה כנ"ל. אבל כשיש לו אמונה בחינת שבת, הוא בבחינת חרות פי דעתו בן חורין, פי יודע כל הדברים על ברון על ידי האמונה לכד, על ידי שמאמין לדברי רבותינו ואבותינו הקדושים, ואז יש לו יסוד לעמוד עליו שהוא האמונה שעליה עומד הכל. פי על ידי יסוד אמונה יכול לנכס לכל דרושי התורה ולצאת משם בשלום מאחר שיש לו יסודות חזקים על ידי האמונה הקדושה. וזה בחינת (מכות כד, א): 'בא בחקוק והעמידן על אחת' - 'וצדיק באמונתו יחיה' (חבוק ב, ד), 'יחיה' זה בחינת חכמות אמיתות של דרושי התורה שהוא עקר החיית בחינת (קדלות ג, ב): "החכמה תחיה", בחינת (עמוס ה, ד): "דרשוני וחיו", שעקרם תלוי באמונה שהיא יסוד הדרושים האמתיים וכנ"ל. וזה שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב באות פ' פדיון שבויים, וזה לשונו: 'בשאתד מבני ישראל נתפס בתפיסה, על ידי זה לפי בחינתו נסתמו מעינות החכמה מחכמו הדור. ולהפך כשיצא מהתפיסה, עד כאן לשונו. פי תפיסה היא בחינה שנסתמו מעינות החכמה שהדעת בגלות ובתפיסה ואינו יכול לברר דרושי התורה על מכונם

מקו"ב
וצאת ספרים

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תכט

הכח לעבר בים נמשך מבחינת הנתן בים דרך שמשם יש פח לעבר דרך הים פאניות, בחינת "דרך אגיה בלב ים". וכל זה נמשך על ידי תקון הברית, כי עקר תקון הברית הוא בבחינת "הנתן בים דרך" כמו שמבאר בלקוטי תנינא (סימן 10) בענין בנות אלול שהם תקון הברית עין שם. וזה בחינת השגת סודות התורה, כי עליהם נאמר ברוחניות יודי הים פאניות עושי מלאכה במים רבים, כי רק הם יודים גים החקמה במלאכה גדולה ונפלאה, ורק הם רואים מעשי ה' ונפלאותיו הנראים, בחינת "המה ראו מעשה ה' ונפלאותיו וכו'". כי אין מי שדע וישיג גדלת הבורא יתברך ונפלאותיו ונראותיו העצומים, כמו בעלי סודות התורה כמו שאיתא בזהר הקדוש ובתקונים. אבל אין מי שזיכה לזה כי אם שומרי הברית קדש באמת. ועל-כן כל הרוצה לזכור לפרד"ם שהם ארבעת חלקי התורה הנ"ל, שהם פשט רמז דרוש סוד, אי אפשר לו לזכור לשם ולצאת משם בשלום כי אם בשזיכה לכל בחינת התקונים הנ"ל, ועקר כלם תלוי בשמירת הברית קדש פמוכן שם בהתורה הנ"ל. ואז יזקא וזכין לכסופין טובים ועושה נפשות טובים ומציר אותיות התורה לטוב, דהיינו שכל ארבעת חלקי התורה נצטרפים ונצטרפים לטוב לעשות פעולות טובות פעולם וכו'". אבל מי שמפירי חס ושלום למוד התורה מתקונים הנ"ל שעקרם קדשת הברית ורוצה לזכור

לפרד"ם בלי התקונים הנ"ל, יכול לקצין בפגיעות חס ושלום, כמו אחר שקצין בפגיעות. ועקר הפגם פשרוצה לזכור לסודות התורה קדש שתקון הברית קדש פראוי, כי עקר השגת סודות התורה הוא על-ידי שמירת הברית כנ"ל, ואפלו שאר חלקי התורה אין משיגין בשלמות כי אם על-ידי שמירת הברית. כי כל התקונים הנ"ל שהם אמונה וצדקה וכו', הכל תלוי בשמירת הברית כמו שמבאר שם, שעל-ידי תקונים אלו זוכין לכל חלקי התורה כנ"ל. ועל-כן צריך כל למדן לפשפש במעשיו ולהסתכל בעצמו אם הוא נקי מן החטא ואם הוא קדוש בשמירת הברית פראוי, ואם יודע בעצמו שעדין לא הגיע לזה, מפל שפן אם הוא רחוק מתקון זה כמו שהוא רחוק כמו שמצוי עכשו בעוונותינו הרבים, צריך לדע שעדין אין לתורתו שלמות כי אם על-ידי הצדיק הגדול הקדוש באמת בקדשת הברית בשלמות, שפשמקשרין עצמם אליו אזי נכלל למדן וצדיק, ואז יכול להתחמק על דיו שזיכה לכסופין טובים ולציר אותיות התורה לטוב על ידו. ועל-כן צריך כל אחד לחפש ולבקש מאד אחר רבי אמתו פנה, שזהו בחינת "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה ובקשו מפיהו וכו'", כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. אבל אם אינו מקרב לצדיק אמתו פנה, ומפל שפן פשחולק עליו חס ושלום, ובעצמו אינו קדוש כלל פאשר יודע בעצמו, והוא מתפאר ומתנאה רק פלמדן שלו פאשר

תכט

שהוא למדן גדול, והו בחינת אחר שקצין בנטיעות, פי מפריד בין למדן וצדיק שעל-ידי זה מפריד אותיות התורה מנקודות טובים ונשארין האותיות בגוף בלא נפש, שזהו בחינת לא זכה געשית לו סם מות, פי זהו בחינת מיתה ממש שהוא פדת הנפש מהגוף, פי גם הוא מפריד הנפשות טובות שהם הנקודות מהאותיות שהם בבחינת גוף לגבי הנקודות, כמבאר בהתורה הנ"ל עין שם היטב:

ח וזהו בחינת פגם קרח שחלק על משה ואהרן, (במדבר טו, א): "ויקח קרח ותרגמו: ואתפלג קרח, שחלק למדן מצדיק ואמר שלמדן בעצמו הוא מעלה. וזה שאמר (שם, ג): "פי כל העדה פלם קדושים", ופרש רש"י: "פלם שמעו בסיני אנכי", וכו', הינו שאמר מאחר שפלם קבלו את התורה וכלם שמעו בסיני אנכי על-כן כל אפיו שוין חס ושלום. וכו' פגם וקטא מאד, פי אף-על-פי שפלם קבלו למדן התורה בסיני אכל אין פלם שוין

הגדלה בראוי לו. בפרט משה רבנו בעצמו שעשה הכל על-פי הדבור. וקרח על-ידי גאותו חלק עליו והתפאר בהכמתו ולמד ודן כל וחקר של שקר, וגלה פנים בתורה שלא בהלכה ואמר: ומה פלית של מין אחר חוט של חבלת פומרה וכו'. וכן בית מלא ספרים אם תיב במוזקה וכו'. פי בשאין בו אמונה, ומפריד למדן התורה מהצדיק, בודאי יוכל לצאת לגמרי מהדת לגלות פנים בתורה שלא בהלכה, כמו קרח שחלק על משה על-ידי זה, ואחר שקצין בנטיעות על-ידי זה וכו'ל. ועל-כן חלק קרח על הבהנה, פי הבהן הוא בחינת הרב האמת הנ"ל, בחינת (מלאכי ב, ט): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה וכו'" – אם הרב דומה למלאך ה' צבאות' וכו' כנ"ל. פי כהן בחינת חסד בחינת אברהם, הינו בחינת אהבה והשתוקקות וכסופין דקדושה שזוכין על-ידי הרב הנה שדומה למלאך ה' צבאות וכו'ל, וקרח שפגם בזה ורצה לחלק למדן מצדיק כנ"ל, על-כן חלק על הבהנה וכו'ל.

ועל-כן צוה ה' ויתברך לברך האמת על-ידי הממות, וכמו שכתוב והיה האיש אשר אבחר בו משהו ויפרה, פי משה דא מט"ט שהוא בחינת למדן שפלג מששה סדרי משנה שהם בחינת אסור ומתיר וכו', כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן צוה ה' ויתברך שכל אחד יבנים מטה שלו לפני ארון העדות, והיה האיש אשר יבחר בו משהו ויפרה, להורות

הצדקות של כל אחד כפי מה שזוכה כל אחד לקיום התורה בשלמות, והכל תלוי בקדושת הברית שזה אין שום אדם יודע מה שגעשה עם חברו, רק הוא יודע הקסונות שלו איך הוא אוחז בזה. על-כן בודאי ראוי לו להתבטל נגד הצדיק האמת שהוא בחינת משה שרואים עצם נפלאות קדשתו על-ידי נפלאות התורה שנגלה לנו ולסמוך על דבריו שבודאי יודע למי לתן

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תלא

שפטה אהרן שהוא בחינת רב האמת שהוא מלאך ה' צבאות שכולל ומיוחד למדן וצדיק, ואזי הוא בודאי עושה פרות, דהינו שהוא לבדו מחדש חדושין דאורייתא אמתיים בתורה שהם בחינת פרד"ם. כי רק מטה שלו פרח וגדל ועשה פרות כמו שקתוב ויצא פרח ויצין ציץ וכו', דהינו שלמוד התורה שלו שהוא בחינת מטה פנ"ל, הוא לבדו הגלילי ועשה פרי, כי הוא מלאך ה' צבאות שמקשר למדן לצדיק שעל-ידי זה עקר שלמות חדושי התורה שהם בחינת פרד"ם. ועל-כן בודאי לו מגיע הבהרה, כי הוא זכה לכסופין ואהבה דקדשה שהוא בחינת כהן איש חסד פנ"ל. אבל המטות של שאר הנשיאים לא פרחו ולא עשו פרות, להורות להם ולגלות שאין יכולים לחדש בתורה בפרד"ם שזה נקרא "עץ פרי עושה פרי" פידוע, אין יכולין לזכות לזה כי אם על-ידי כח אהרן הכהן שהוא בחינת רב האמת שדומה למלאך ה' צבאות שכולל מלמדן וצדיק, ועל-כן לו לבד מגיע הבהרה. אבל מי שמפריד עצמו ממנו הוא בחינת עץ יבש, כי אף על פי שנדמה שמחדש איזה חדוש אינו נחשב בשם עשית פרות כלל, כמו שאיתא בזהר שחדושין שאינם פראוי הם בחינת רקיעין דשוא חס ושלום (וכמו שכתבא בהתורה ודאי מין סימן טו) שהם בבחינת שבע שני הרעב חס ושלום, שהוא הפך עשית פרות. כי אי אפשר להצליח בתורה ולעשות פרות באמת, כי אם בשמקשרין עצמו להצדיק

האמת שהוא בחינת אהרן הכהן שהוא בחינת "כי שפתי כהן ישמרו דעת וכו'", שרק הוא זכה שפטה שלו שהוא בחינת למדן בחינת מט"ט יפרח ויוציא פרח ויצין ציץ וכו', כי עקר שלמות חדושי תורה שהם בחינת פרד"ם שגדלים בו כל מיני פרות, הוא רק על-ידי כסופים טובים שעל-ידי זה זוכים למעשים טובים וכו':

ט ועל-כן נבלע קרח ועדתו בחייו, כמו שקתוב "וירדו חיים שאלה", כי עקר המיתה נמשך מפגם הנ"ל על-ידי שאין מצדיקין אותיות התורה לטוב, שאז הוא בחינת לא זכה נעשית לו סם מות. ועקר זה הפגם נמשך על-ידי שאינו מקרב להצדיק האמת, ככל שכן שפחולק עליו חס ושלום ומפריד למדן מצדיק, דהינו שמפריד למוד התורה מכסופין טובים שהם נפשות ונקודות טובים וכו' פנ"ל, שעל-ידי זה לא זכה נעשית לו סם מות, מאחר שמפריד אותיות התורה מהנקודות, שזהו בחינת פרדת הנפש מהגוף ממש, שזהו עקר המיתה וכו' פנ"ל. כי עקר המיתה נמשך מהטא אדם הראשון על-ידי חטא עץ הדעת טוב ורע, ועקר פגם עץ הדעת היה בחינה הנ"ל, כי עץ הדעת טוב ורע זה בחינת מט"ט שכולל משישה סדרי משנה שהם בחינת אסור והתר וכו' פידוע בתקונים, וה' התברך צוה עליו שלא לאכל כלל מעץ הדעת, כי רצה שיתדבק רק בעץ החיים שהוא בלו טוב, ואז לא היו צריכים שום ברור כלל, והוא חטא בזה

ואכל מעין הדעת על-ידי עצת הנפש שיהיה ערום מפל שהסיתו להחכם, כמו שכתוב ונפקחו עיניכם וכו', דהינו שהסיתו שילך רק אחר חכמות וחקירות לידע טוב ורע ולכלי להשתדל אחר מעשים טובים כלל, עד שגבר עליו והסיתו לעבר על מצות ה' לאכל מעין הדעת טוב ורע. וגם פגם בכרית קדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-ידי כל זה היה בבחינת גרן מפריד אלוף שהפריד בין למדן וצדיק כמו אחר שקצין בנטיעות על-ידי זה, כי גרם על-ידי אכילת עין הדעת טוב ורע ועל-ידי פגם הכרית שיהיה בחינת פרוי בין בחינת למדן שהוא בחינת ששה סדרי משנה, בחינת מט"ט - מלאך, לבין בחינת צדיק שהוא בחינת שמירת הכרית, בחינת ה' צבאות כנ"ל, שזהו בחינת פרוי בין האותיות והנקודות שהם בבחינת גוף ונפש. ועל-כן נגזר על-ידי זה מיתה שהיא פירת הנפש מהגוף, כי בזה פגם שהפריד הנקודות מהאותיות שזהו ממש בחינת פירת הנפש מהגוף כנ"ל. אבל אדם הראשון עשה תשובה והתחיל לתקן קצת, וכן כל הצדיקים שבכל דור עוסקים בתקון זה. ועקר התקון על-ידי צדיק אמת שהתגברו על יצרם עד שגבו לתקון הכרית באמת, ועל-ידי זה זכו לכסופין טובים ולעשות נקודות טובות להאותיות שעל-ידי זה מצוין הכל לטוב שהוא בחינת חיים בחינת זכה נעשית לו סם חיים כנ"ל:

וכל מי שרוצה לחיים על תניו צריך לקשר את עצמו לצדיק אמת כי עמו מקור חיים וכנ"ל. וככל דור ודור עוסקים לתקן חטא אדם הראשון על-ידי הצדיקים האמתיים והמקובלים אליהם, שעל-ידי זה נכלל למדן וצדיק, נקודות ואותיות, תורה ומעשים טובים, שכל זה הוא בחינת כלליית הגוף בהנפש שזהו בחינת חיים וכנ"ל. אבל אף-על-פי-כן מחמת שתקון זה אי אפשר לגמרו בפעם אחד ולא בדור אחד, על-כן גזרת המיתה במקומה ובהכרח שבסוף ימות האדם, כי על-ידי גדל הקלוקל של חטא אדם הראשון אי אפשר לברר הזקמא כי אם על-ידי פירת הנפש מהגוף. אבל באמת עתה המיתה היא טובה גדולה, כמו שכתוב "והנה טוב מאד זה הפנות", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי עתה אחר החטא אי אפשר אפלו לצדיקים גדולים לשוב למקור החיים בשלמות כי אם על-ידי פירת הנפש מהגוף שאז ישוב העפר אל הארץ כשהיה והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה. ואז התבטלה והמת הגוף בעפר עד שבעת התחיה יחזרו ויתחברו הנפש והגוף המזוהר ונעמדו בתחיה ויחיו חיים אמתיים שהם חיים נצחיים כל אחד כפי מעשיו הטובים שזכה לסגל בזה העולם. וכפי התקרבותו והתחברותו לצדיקים ויראים אמתיים שעל-ידי זה עסק לחבר הנפש והגוף כנ"ל. שעל-ידי זה זוכה לכסוף לחבור זה בשלמות שהוא חיים

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תלג

נצחיים כנ"ל. אבל אי אפשר להגיע לאלו החיים נצחיים כי אם על-ידי המיתה ודיקא כדי שיתבלה הזהמא של חטא אדם הראשון שגם על-ידי עין הרעת טוב ורע, שעל-ידי זה עשה בחינת פריד בין האותיות והנקודות שהם בחינת גוף ונפש כנ"ל. על-כן בהכרח שיהיה פריד ביניהם דהינו מיתה קדם שזכו לחבור אמתי שהוא בחינת חיים נצחיים וכן"ל, ועל-כן קרח שפגם בזה מאד כי חלק על משה שהוא הצדיק האמת, כללית התורה, ורצה להפריד בין למדן וצדיק וכו' כנ"ל, כאלו אפשר להמשיך חיים בלא הצדיק האמת, כאלו יש להאותיות בחינת גוף חיות בלא הנקודות בלא הנפש האמתי, אשר באמת אין חיות להגוף כי אם על-ידי הנפש, והנפש מקבלת החיות מלמעלה על-ידי בחינת הנקודות שהם בחינת נפשות טובות, שנעשים על-ידי כסופים טובים שמוצרים אותיות התורה למוב שמשם דיקא נמשך החיות ממקור החיים להגוף ולכל העולמות בלם. אבל מי שמפריד ביניהם על-ידי פגם הנ"ל, חיו אינם חיים כלל, מאחר שאינם נמשכים ממקור החיים, ועל-כן ישעיים בחייהם קריוים מתיים, ועל-כן קרח שפגם בזה כאלו יש חיים בלא הצדיק האמת, והעיו פניו כל כך כנגד משה רבנו שעל ידו עקר המשכת החיות ממקור החיים לכל הנפשות שחיו את הגופות וכן"ל, על-כן קבל את שלו ונרד הוא ועדתו חיים שאלה, חיים דיקא, ולא זכה למיתה

וקבורה. כי נתנו לו מה שרצה, כי רצה לקבל חיות מעצמו בלי התקשרות למשה אדרבא חלק עליו כל כך, על-כן נחלק חיותו ממקור החיים ונשאר עם כל חיותו למטה ותכף פתחה הארץ את פיה ובלעה אותם חיים שאלה, כי שם מקומו לחיות בחיים באלה, כי הארץ שהיא העפר היא בבחינת האותיות לגבי נקודות בבחינת גוף לגבי נפש:

כי ידוע שארבעה יסודות אשר רוח מים עפר הם כנגד טעמים נקודות תנין אותיות, ונמצא שעפר כנגד בחינת אותיות, שאין להם חיות כי אם על-ידי הנקודות שמקבלין החיות דרך הטעמים ממקור החיים ומשפיעים חיות להאותיות דרך התנין, כי כל אלו הבחינות מקשרים זה בזה ומקבלין דין מן דין עד למעלה למעלה כידוע, וכן כל ברואי עולם שכלם בראים ה' יתברך מן העפר, כמו שכתוב (קהלת ג, ט): "הכל יהיה מן העפר וכו'", כלם מקבלים זה מזה עד למעלה מעלה. ומאחר שקרח ועדתו עשו פריד בזה ורצו לחיות מעצמם בלי הצדיק שהוא בחינת משה, על-כן נשארו למטה עם חיים שלהם שהוא בבחינת עפר כנ"ל, על-כן ירדו בחייהם דיקא שאולה, מאחר שהפרידו חיות שלהם ממקור החיים על-ידי שחלקו על הצדיק שהוא משה וכן"ל:

י וזה בחינת (כפודר כה, י"א): "פיגמם בן אלעזר בן אהרן הפכה השיב את חמתי וכו' לכן אמר וכו' והיתה לו ולזרעו

פסקה מנמו וזמנת הנחש שהיה עלידי פגם עין הדעת טוב ורע, ופסקה מנמו לגמרי פאלו היה סובל צער המיתה ממש ותרור ונחיה בתחית המתים, כמו בן זכה הוא אז עלידי גדל מסירת נפשו למיתה בשביל ה' ותברך. ועל-כן עקר תחית המתים על ידו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'ותחית המתים בא עלידי אליהו זכור לטוב', כי עקר תחית המתים שהוא חיים נצחיים, זוכין עלידי שכוללין האותיות בהתקדוה שהוא עלידי התקשרות והתחברות לצדיקי אמת שהם בחינת משה שזכו לתקון הברית בשלמות, שכל זה זכה פינחס שהוא אליהו בתייו, על-כן זכה לחיים באמת, והוא חי לעולם וכל תחית המתים יהיה על ידו וכו"ל:

יא ועל-כן עקר התגברות פינחס היתה אז עלידי תפלה, כמו שכתוב (תהלים ק"ו, ב): "ועמוד פינחס ויפלה וכו'", כי עקר התגברות פינחס היתה בנגד בלעם הרשע, שכל המעשה הרעה הוואת היתה על-פי עצותו, כמו שכתוב (פסוקי דא, טו): "הן הנה היו בדבר בלעם". כי בלק גתעזץ לשלח אחר בלעם מחמת שכחו בפיו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שאמר שמשה אין כחו אלא בפיו אף אני אביא עליהם אדם שכחו בפיו, כי כל זה הוא ענין ה"ל מוגדל כח של בסופין טובים וכו' כ"ל, ובהפך גדל הרעות שגורמין בסופין רעים חס ושלום וכו"ל, כי משה רבנו לא היה כחו אלא בפיו, כי הוא זכה ביותר מכל העולם לציר אותיות

אחריו ברית קהנת עולם וכו". כי עלידי שקנא פינחס קנאת הברית עלידי זה זכה לכהנה. כי כהנה שהיא בחינת חסד בחינת אהבה והשתוקקות ובסופין טובים לה' ותברך, שהיא בחינת אברהם איש החסד, זה זוכין עלידי תקון הברית כמבאר היטב בהתורה ה"ל. ועל-כן נקרא הצדיק האמת כהן, כמו שכתוב (פסוקי דא, ט): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו", שמפסוק זה דרשו רבותינו ז"ל (שער קטן ט, א) 'אם הרב דומה למלאך ה' צבאות' וכו', שבוה כלול כל דברי הדרוש ה"ל, כמבאר בהתורה ה"ל שמלאך ה' צבאות זה בחינת כלליות וחבור למדן וצדיק שהוא בחינת אותיות ונקדות וכו' כ"ל. ועל-כן זכה פינחס שהוא אליהו לחיים נצחיים בתייו כי עלה לשמים וחי לעולם, כי הוא ההפך ממש מעדת קרח שחלקו על משה, על-כן נשארו עם חיהם למטה למטה בשאל תחתיות, כי הפרדו חיותם ממקור החיים עלידי המחלקת על הצדיק כ"ל. אבל פינחס שעשה רצון משה בשלמות וקנא קנאת הברית עד שזכה לכהנה שהיא בחינת חסד ה"ל בשלמות, דהינו בסופין טובים שהם נפשות טובים שהם עקר החיות האמתית כ"ל, עד שזכה לקשר עצמו למקור החיים בשלמות כזה עד שנשארו חי וקיים לגצח מחמת שקשר את עצמו למקור החיים בהתקשרות גדול כל כך עלידי שקנא קנאת ה' צבאות ועשה רצון משה ומסר נפשו למיתה בשביל זה עלידי זה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תלה

התורה לטוב מחמת שהיה קדוש בקדשת
 הברית בתכלית הקדשה כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל, על-כן זכה לכסופין טובים
 ולעשות נפשות ונגדות טובות לכל
 אותיות התורה הקדושה, עד שזכה לזוג
 ולחבר ולציר כל אותיות התורה לטוב,
 ועל-כן זכה הוא לתן את התורה לישראל
 מה שלא זכו לזה כל הצדיקים שהיו
 לפניו. כי רק הוא זכה על-ידי קדשתו
 העצומה לציר כל אותיות התורה לטוב,
 עד שנגמרה בצרופים הקדושים האלו
 באפן שהיה יכל להמשיכה ולהנה לנו
 לכותנו לנצח:

כי זה ידוע שהתורה היתה במציאות
 כבר, כי התורה קדמה לעולם. אבל
 ה' יתברך לא רצה להנה לבני אדם עד
 שהיה צדיק כזה שצדקה וצירה על-ידי
 קדשתו בצרופים טובים כראוי לתנה
 לתחתונים, ועל-כן היה העולם מתמוטט
 עד שבא משה וקבל את התורה, כי הוא
 זכה בה על-ידי שהוא היה מצרף ומחד
 אותיות התורה לטוב על-ידי קדשתו
 כז"ל, והתחלה היתה מאברהם אבינו
 שהיה איש החסד, כמובא בהתורה הנ"ל
 שאברהם זכה לבחינת שמירת ברית
 עלאה שעל-ידי זה זכה לחסד שהוא
 בחינת כסופים טובים שעל-ידי זה עשה
 נפשות. ועל-כן הוא התחיל לצרף ולציר
 אותיות התורה לטוב, ועל-כן זכה לתורה,
 כמו שכתוב (בראשית כ, ה): "עקב אשר שמע
 אברהם בקולי וישמר משמרותי מצותי
 וחקותי ותורתיו". וכמו שאמרו רבותינו

ז"ל (ויקרא כח): 'קים אברהם אבינו עליו
 השלום אפלו ערובי תבשילין'. אבל אף-
 על-פי שזכה בקדשתו לצירה לטוב, לא
 זכה לצירה בשלמות כזה עד שתהיה
 ראויה להנתן לתחתונים. וכן יצחק ויעקב
 והשכמים וכו', כלם עסקו בזה ותקנו
 הרבה אבל לא השלימו זה התקון
 בשלמות, עד שבא משה רבנו שהיה
 קדוש בקדשה עצומה כל כך עד שזכה
 לכסופין טובים ורצונות קדושים כאלו, כי
 משה עלה עד רצון שברצונות, שעל-ידי
 זה זכה להסתלק שם כמו שאיתא בזהר
 הקדוש. ועל-כן זכה הוא לצרפה ולצירה
 לטוב בשלמות כזה עד שהיתה ראויה
 להנתן לנו, שהיה כל העולם מתנהג
 ומתקיים לדורות על ידה. ומחמת זה היה
 כחו בפיו להנהיג כל העולם כרצונו
 ולעשות אותות ומופתים גדולים ונוראים
 מאד מאד בעולם אשר לא נשמעו ולא
 נראו וכו'. וכל כחו היה בפיו, כי מאחר
 שזכה לציר כל אותיות התורה לטוב
 בתכלית השלמות, על-כן בודאי היה לו
 כח לעשות מופתים נוראים על-ידי דבור
 פיו הקדוש שהיה לכל לצרף אותיות
 התורה ולדבר בהם דבורים קדושים בפיו,
 שעל-ידי זה היה עושה מופתים נוראים
 שהיה העולם מתנהג כרצונו שהיה מים
 יבשה וכו'. כי כל העולם מתנהג על-ידי
 אותיות התורה כפי מה שזוכין לצרפם
 וכו' וכז"ל, וכמבאר שם במקומו בסוף
 התורה הנ"ל שהיה בחינת וכתובו מחדש
 וכו', אין טוב אלא תורה. ועל-כן נתעין

תק"ט

בלק לכהיא עליהם בלעם שגם בן כחו בפיו, כי בלעם היה בקלפה כנגד משה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והוא עלידי גדל ממאתו וכסופיו הרעים מאד היה יכל לצרף האותיות להפך וכב"ל, כי את זה לעמת זה עשה אלקים, ועל-כן היו ישראל באמת או בספנה גדולה, כמו שפתיב (מ"ה) ג' ח': "עמי זכר נא מה יעז עליך בלק וכו'". אבל ה' יתברך ברחמיו חמל על ישראל ונתן פח להכסופין טובים של משה וישראל שיתגברו כנגד כסופין והכלים הרעים של בלעם הרשע, עד שעקם את פיו עד שהכרח לצרף האותיות לטובה לכרד את ישראל. וזה הדבר געשה בכל דור כאשר הכתי מדבריו ורמזיו הקדושים ז"ל, כי בענין ההכלים היוצאים עלידי הכסופין טובים או רעים חס ושלום, יש דברים נסתרים הרבה וכמו שמבאר קצת מזה בהתורה הנ"ל על פסוק "יש הכל אשר געשה על הארץ" שזהו בחינת גלגולי הנפשות עני שם, וכמובא לעיל מזה. וה' יתברך חומל על עמו בכל דור ועושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו, שמוגביר בכל עת ההכלים והכסופין דקדשה שהם בחינת חסד כב"ל על הכסופין וההכלים רעים שלא יחריבו את העולם חס ושלום, ועל-כן צוה ה' יתברך לזכר מעשה בלעם, כמו שפתיב "עמי זכר נא מה יעז עליך וכו' ומה ענה אותו בלעם וכו'", כדי לידע שגם עתה ה' יתברך עושה עמנו כמו שהיה אז, להפיר בכל פעם עצת הסמרא דעת וכו' וכב"ל:

יב וזה שנסמך לזה מספר בני ישראל והוסף לכל אחד מישראל ה' ויוד משמו, לומר שמי מעיד עליהם, כמו שפתיב (תהלים קכ"ד, ה'): "שכבתי יה וכו'", כי הצדיק בגדל קדשותו בקדשת הברית הוא ממשוד בחינת קדשת הברית על כל אחד

לקוטי הַלְכוּת

הלכות ברפת הודאה ה

ארה חיים תלו

עדות לישראל להודות לשם ה"י, 'להודות' דיקא, הינו בחינת תפלה והודאה, כי עקר העדות היא תפלה והודאה, מה שזוכין ישראל הנקראים על שם משה שהוא בחינת הצדיק האמת וזכין להרבות בתפלה והודאה שגששים מצרופים טובים על-ידי פסופין טובים וכנ"ל:

וזה בחינת מה שצוה למנותם אז, כי ששים רבוא נפשות ישראל הם כנגד ששים רבוא אותיות התורה, ועל-כן אחר מעשה פניחם שקדש השם בשמים, צוה למנותם להודות שהתגבר צדקת הצדיקים שבדור בכל משה רבנו עד שנצטרפו כל ששים רבוא אותיות התורה לטוב והם כלם בשלמותם ובמלאותם, שזהו כעצמו בחינת מספר בני ישראל שהם ששים רבוא בשלמות ולא נפקד מהם איש כי שמו מעיד עליהם שכלם משרשים וכלולים באותיות התורה שנצטרפו כלם לטוב על-ידי פניחם בכל משה וכנ"ל:

מישראל עד שכל המקשרים אליו הם בכלל קדשת הברית, בבחינת 'ועמד כלם צדיקים וכו', כי בכל אחד מישראל יש בחינת קדשת הברית על-ידי שנמול כמו ששמעתי ממנו ז"ל, וגם על-פי רב נמצאים עוד כמה נקודות טובות של שמירת הברית אצל כל אחד מישראל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק (שיר השירים ג, א): "סוגה בשושנים", אכל אין פה כמעט קדשתו להתגבר כנגד מה שצריך להתגבר כי אם בכל הצדיק האמת שקדוש בקדשת הברית בתכלית הקדשה בשלמות שאין שלמות אחריו. וכל מי שזוכה לכלי לחלק עליו, מפל שכן בשזוכה להתקרב אליו ולהקרא על שמו, על-ידי זה בכל קדשתו הוא זוכה גם-כן לכסופין טובים ולעשות נפשות שהם נקודות טובות ולהנבירים על הנפשות רעות ולצרף אותיות התורה לטוב, על-ידי שמתגבר להוציא הכסופין טובים בפיו שעל-ידי זה עושה נקודות טובות להאותיות ומצרפם לטוב וכנ"ל. וזה בחינת 'שמי מעיד עליהם' וכו', כי השם הוא הנפש והחיות, כמו שכתוב (בראשית ב, י): "נפש חיה הוא שמו", ועל-כן צרף ה' התברך אותיות י"ה משמו בשם ישראל, להודות שהשם שהוא הנפש של ישראל כלול בשמו הקדוש, ועל-כן זהו בודאי עדות גדולה שהם בכלל שוקרי הברית, שעל-ידי זה דיקא וזכין לנפשות טובות שהוא בחינת שם דקדשה ששמו יתברך משתף בו. וזהו (תהלים קכב, ה): "שכתי יי"

יג וזהו (במדבר כו, ט): "לאלה תחלק הארץ במספר שמות", כי ארץ ישראל בחינת אמונה, כמו שכתוב (תהלים לו, ג): "שכן ארץ רועה אמונה", כמו שכתב אדמו"ר ז"ל כמה פעמים (בסיון י, ט), כי על-ידי קדשת הברית שעל-ידיה נצטרפין האותיות לטוב וזכין לאמונה כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, ועל-כן לאלה תחלק הארץ, כי כל אחד בפיו מה שזוכה

לקדשת הברית כמו כן יש לו חלק בארץ ישראל שהוא בחינת אמונה ובנ"ל:

יד ועל-כן נסמך לזה הסתלקות משה וּשְׁפָקֵשׁ מַה' יתברך שִׁפְקֵד אִישׁ עַל הַעֲדָה וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' בְּצֵאֵן וְכו', וְהָשִׁיבוּ ה' יתברך לְהַסְמִיד אֶת יְהוֹשֻׁעַ, כִּי מֹשֶׁה רָאָה שֶׁלִּבְשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת לְבוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלְמוֹת אֲמוּנָה, אֵין מִי שִׁישׁ לוֹ פֶּחַ הַזֶּה כְּמוֹ הוּא בַּעֲצוּמוֹ, כִּי הוּא הָיָה בְּבְחִינַת בְּרִית עֲלֵאָה, כִּי הָיָה קְדוֹשׁ מְאֹד בְּקִדְשַׁת הַבְּרִית כְּנ"ל שְׁעַל-יְדֵי זֶה וְזָכִין לְאֲמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כְּנ"ל, וְעַל-כֵּן סָבַר שֶׁהִתְרַ הַגִּדְרֵ וְהוּא יִכְנִים אֶת יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ, מֵאַחַר שְׂרָאָה כָּבֵל פְּעַם מִי וְכוּ עוֹמְדִים עַל יִשְׂרָאֵל לְכַלּוֹתָם חֵם וְשִׁלוֹם, כְּמוֹ שְׂרָאָה בְּמַעֲשֵׂה בָלָק וּבְלַעֲם. וְעַל-כֵּן הָיָה רְאוּי שֶׁהוּא יִכְנִים אֶת יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ, כִּי רַק הוּא יוֹדֵעַ לְלַחֵם עִם כָּל הָעוֹמְדִים כְּנִגְדָם בְּשִׁמְיּוֹת וְרוּחֵינִיּוֹת. אֲבָל ה' יתברך הָשִׁיבוּ שֶׁכָּבַר נִגְזְרָה גְזֵרָה וְאִי אֶפְשֶׁר לְכַפֵּלָה שֶׁהוּא יִסְתַּלַּק פֶּאֶן, וְאִי בְּקֵשׁ מַה' יתברך אִם כֵּן מַה יַּעֲשֶׂוּ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב "וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת ה' בְּצֵאֵן אֶשֶׁר אֵין לָהֶם רַעַה". וְהָשִׁיבוּ ה' יתברך שִׁפְקֵד אֶת יְהוֹשֻׁעַ תְּלַמִּידוֹ, כִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּחִינַת גֵּזֶר, בְּחִינַת מַט' מ, בְּחִינַת בְּרִית תְּתַאָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב "וְיְהוֹשֻׁעַ כֵּן נִזְן גֵּזֶר וְכוּ", אֲבָל עַל-יְדֵי שְׁנֵי שְׂמֹשׁ כָּל כֵּד אֶת מֹשֶׁה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב "לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל", עַל-כֵּן זָכָה לְכָלל בְּרִית תְּתַאָּה

בְּבִרַת עֲלֵאָה, דְּהִינּוּ שִׁתְּהִיָּה נִכְלָל יַחַד לְמִדָּן בְּצִדִיק שֶׁהוּוּ עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹ פֶּחַ לְהַנְהִיג אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי שִׁפְקֵד מֹשֶׁה אֶת דָּוִד עֲלָיו, כִּי זָכָה עַל-יְדֵי גְדֵל שְׁמוֹשׁוֹ לְהַכְלִיל בְּמֹשֶׁה לְכָלל צִדִיק בְּלִמְדָן שְׁעַל-יְדֵי זֶה נִצְטַרְפִּין הָאוֹתִיּוֹת לְטוֹב שְׁעַל-יְדֵי זֶה מִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם לְטוֹב שְׁעַל-יְדֵי זֶה יוֹכִיחַ לְהַנְהִיג יִשְׂרָאֵל וְלִכְבֹּשׁ אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה, שְׁזוֹכִין לָזֶה עַל-יְדֵי בְּלָלוֹת בְּרִית תְּתַאָּה בְּבִרַת עֲלֵאָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת וְכָלְלוֹת לְמִדָּן בְּצִדִיק, כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל. וְזֶה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה "יִפְקֹד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחֹת וְכוּ", וְה' יתברך הָשִׁיבוּ: "קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּו", "הַרוּחֹת" דִּקְא, "אֲשֶׁר רוּחַ בּו" דִּקְא, כִּי הַכֵּל תְּלוּי בְּהַרוּחַ וְהַתְּבַל שֶׁהוּא הַנְּפֵשׁ וְהַרוּחַ חַיִּים שְׁנִמְשָׁד כְּפִי הַכְּסוּפִין כְּנ"ל, שְׁמֹשֶׁה בְּקֵשׁ זֹאת מַה' יתברך שִׁפְקֵד ה' אֱלֹהֵי הַרוּחֹת אִישׁ וְכוּ שִׁתְּהִיָּה לוֹ פֶּחַ לְהַנְהִיב הַנְּפֵשׁ וְהַרוּחַ חַיִּים דְּקַדְשָׁה שְׁחֵם הַתְּבָלִים דְּקַדְשָׁה עַל הַרוּחַ וְהַתְּבָלִים דְּסִטְרָא אַחֲרָא. וְהָשִׁיבוּ ה' יתברך שִׁפְקֵד אֶת יְהוֹשֻׁעַ אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּו, שִׁיּוֹדֵעַ לְהַלֵּךְ נִגְדֵ רִחוּו שֶׁל כָּל אַחַד וְאַחַד, הִינּוּ שִׁיּוֹדֵעַ לְהַנְהִיב הַרוּחַ חַיִּים שֶׁל כָּל אַחַד שִׁתְּנַבֵּר הַרוּחַ וְהַתְּבַל דְּקַדְשָׁה הַנְּעִשָׂה מְכַסּוּפִין מְטוֹבִים, עַל הַרוּחַ וְהַתְּבַל דְּסִטְרָא אַחֲרָא הַנְּעִשָׂה מְכַסּוּפִין רְעִים, שְׁעַל-יְדֵי זֶה עֶקֶר הַנְּהַגַת הָעוֹלָם לְטוֹבָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה כּוֹבְשִׁין אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲמוּנָה שֶׁהִיא שְׁלֵמוֹת כָּל הַדְּבָרִים וְכוּ"ל:

הַלְכָה ו

א על-פי התורה "אִמְצַעְתָּא דְעִלְמָא" בסמן כ"ד לקוטי א, מבאר שם עצם המעלה של עשיית המצוה בשמחה, שעל-ידי זה זוכין להעלות השכינה מגלותה וכו', עד שעולין מעלה מעלה עד שזוכין להשיג אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי שזה האור הוא למעלה מנפש רוח נשמה וכו', עין שם כל זה היטב היטב, וכפרט מה שמבאר שם בענין התשעה היכלין דלאו אגון הורין וכו' שגששין על-ידי התקונים והעולות שזוכין על-ידי עשיית המצוה בשמחה, שעולין למעלה למעלה עד שנתברך המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת פתר וכו', ואזי על-ידי הרדיפה והמעפב, אזי מפי המחין בהמישב והמסדר ואחשכידו תשע היכלין דלאו אגון הורין וכו', ולית מאן דקומא בהו ולא מתדבקין ולא מתרדעין וכו', עין שם:

וְצִדְיָךְ אַתָּה הַמַּעֲשֵׂן שְׂתַדַּע וְתֵאֱמִין שְׂכָל מַה שְּׁנֵאֱמַר שָׁם, נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי כָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּשׂוֹכְהָ לְהַתְגַּבֵּר לַעֲשׂוֹת הַמִּצְוָה בְּשִׂמְחָה, כִּי "לֹא בִשְׂמִים הִיא", שְׁלֵא נֶאֱמָרָה הַתּוֹרָה לְעוֹלֵי שְׂמִים וכו', "כִּי קְרוֹב אֲלֵינוּ הַדָּבָר מְאֹד וכו'". ואין פאן מקומו לתרחיב הדבור בזה:

ב וזה בחינת חיוב ההודאה על כל היוצאין מהצורה, שהם ארבעה

מו ועל-ידי אמונה גשלים הצדקה שהיא מנהגת כל הגליל הרקיע כנ"ל. וזה שנמקד לזה כל פרשת התקנות של כל יום ושל שבת וראש חודש וימים טובים כי כל התקנות הם גרבת לב, בחינת צדקה, שעל-ידי זה מתנהגים כל הגליל הרקיע, ועל-פן מצוה להקריב המידין בכל יום בבקר ובערב דהינו בעת זריחת השמש ושקיעתה, כמו שכתוב (שם כ"ג): "שנים ליום". ומצוה לשחמם כנגד היום כנגד זריחת השמש ושקיעתה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל. להורות שכל הנהגת השמש שגדול מכל הגלגלים שעל ידו עקר סדר הזמנים, כל הנהגתו הפל על-ידי קרנות ישראל שהם בחינת צדקה, וכן צוה להוסיף מוספין בשבת ויום טוב וראש חודש, כי כל שנוי הזמנים פלם על-ידי הגלגלים, על-ידי שבעת פוכבי לכת שהם כנגד שבעת ימי השבוע, ועל-ידי שנים עשר מזלות שהם כנגד שנים עשר חדשים שבהם כל המועדים, וכמו שכתוב יהי מארת וכו' והיו לאחת ולמועדים לזמיו ושנים. ועל-פן צריכין להתקריב מוספין בשבת ויום טוב וראש חודש כדי להתניח לטוב כל הגליל הרקיע בכל שנוי הזמנים, כי פלם מתנהגים על-ידי צדקה שהיא בחינת קרנות וכו"ל. נמצא שכל פרשיות הסדר מקשרים וסמוכים זה לזה יפה יפה סמוכים לעד לעולם עשויים באמות וישר:

ג וּבְשִׁבִיל זה מביאין בקרבן תודה
 ארבעה מיני לחם, וכל
 אחד עשרה חלות, כי עקר העצבות נאחז
 בהלחם, בבחינת (בראשית ג, יז): "בְּעֵצְבוֹן
 תֹּאכְלֶנָּה, בְּזַעַת אִפְּךָ תֹּאכְלֶנָּה לֶחֶם". ולהפך
 עקר תקון האכילה על-ידי שמחה,
 בבחינת (ספלות ב, י): "אֲכַל בְּשִׂמְחָה לֶחֶמְךָ",
 בבחינת (שם ח, טו): "לֶאֱכֹל וְלִשְׂמַח
 וכו'". ועל-כן הם עשרה חלות מכל מין
 בנגד בחינת יוד מיני נגינה שהם מקור
 וכלל כל השמחות:

ד וַיֵּשׁ לְרַמּוֹ גַם בְּפִרְמִיּוֹת הָאֲרֻבָּעָה מיני
 לחם שמביאין בקרבן תודה שהם
 בנגד בחינת התקונים שנעשין על-ידי
 שמחת המצוה שזוהו בחינת קרבן תודה
 כנ"ל. כי מבאר שם בהתורה הנ"ל שעל-
 ידי שמחת המצוה עולה מלכות מבין
 הקלפות. וכשאתם עושה איזה מצוה יש
 כח בהמצוה לילך ולעזור כל העולמות
 לעבודת ה' ותברך וכו'. וזה בחינת מלכות
 מלביש נצח הוד יסוד שהם כלי ההליכה
 וכו'. ועל-ידי ההליכה נמשך ברכה לכל
 העולמות. וזה בחינת נצח הוד יסוד
 מלבישין את חסד גבורה תפארת שהם
 הדיים שמשם כל הברכות וכו'. ועקר
 הברכה שגשפעה מהדיים הם שכל וכו'.
 וזה בחינת חסד גבורה תפארת שמלבישין
 את חכמה בינה דעת וכו'. ועל-ידי זה
 נסתדר המסדר וכו' שהוא בחינת פתח
 וכו', עין שם:

וזה בחינת הארבעה מיני לחם שמביאין
 בקרבן תודה, שהוא בחינת שמחת

תכין להודות שהם הולכי מדברות וכו',
 ויוצאין מבית האסורים, וחולה שנתרפא,
 ויורדי הים פשעולין משם:

ז כי כל הצרות רחמנא לצלן הם בחינת
 גלות השכינה, כי "בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר"
 פירושו. ועקר גלות השכינה היא מה
 שהעצבות מתגבר על לב ישראל, בחינת
 "וַיִּתְעַצֵּב אֱלֹהִים", מִבְּאֵר שֵׁם בְּהַתּוֹרָה
 הנ"ל. שמשם כל התאוות בפרט תאות
 המשגל ותאות ממוז שבאין רק מן עצבות,
 ומשם כל הצרות רחמנא לצלן. על-כן

ח פִּשְׁה' ותברך עוזר שיוצאין מן הצרה
 צ צריכין להביא קרבן תודה. ועכשו שאין
 לנו קרבן צריכין להודות פה בכל לבו,
 שזוהו בחינת שמחה, כי עקר השמחה היא
 ההודאה לה' ותברך, שזוהו עקר תכלית
 השמחה של לעתיד שאז יעסקו רק
 בתודה והודאה לה'. ותברך בשמחה
 עצומה, בבחינת (תהלים ג, ב): "הודו לה'
 בכבוד בנגל עשור ומרו לו", בחינת עשרה
 מיני נגינה. וכמו שכתוב במזמור לתודה
 (שם ק, א, ב): "הירעו לה' כל הארץ עבדו את
 ה' בשמחה וכו'". כי זה עקר התקון של
 התודה והודאה שתכין להודות בשיוצאין
 מהצרה, לתקן הקלקול שמשם באו
 הצרות שהוא העצבות כנ"ל, כדי ששמעתה
 נזכה להנצל מכל הצרות על-ידי תקן
 השמחה, עד שנוזק לכל התקונים הנ"ל,
 להשיג אור הנ"ל שהוא עקר התכלית,
 כמו שמבאר שם. ועל-כן כל הקרבנות
 בטליו חוץ מקרבן תודה' (מדרש רבה הקרא פירוש

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תמא

המצוה פנ"ל שהם פנגד ארבעה בחינות חסונים הנ"ל שגששין על-ידי שמחת המצוה. כי חלות מצות, זה בחינת מלכות שנקראת חלה ששעורה מ"ג ביצים, בחינת ג"ם זאת, פמובא בדבריו ו"ל בהתורה אבא שאול (בסיון נה לקוטי חלק א), שזהו בחינת "ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם". ועקר גלותה היא העצבות פנ"ל. וכשעושים מצוה בשמחה מעלין אותה מגלותה פנ"ל, שזהו בחינת מלכות שעולה מן הקלפות פנ"ל. וזה געשה על-ידי חלות מצות שמביאין בקרבן תודה שהוא בחינת שמחת המצוה פנ"ל:

'רקיקין' - בחינת תקון נצח הוד יסוד, רגליו, להכניע הקלפות שאחזתן רגליו בבחינת (התלים מזמ. ט): "עון עקבי יסובני וכו'", שרצין להתגבר חס ושלום בבחינת: "אכלה ומדקה באתר דנה חזה היות בחווי ליליא וארו חיה רביעאה דחילה ואימתני ותקיפא ותירה וישנן די פרזל לה רברבן אכלה ומדקה ושאר א רגלה רפסה" (דניאל ג. ט). אבל הצדיקים שהם בחינת משיח שעושים המצוות בשמחה ומזבין את ישראל לזה, וכניעם ויהדקם בבחינת: "תדק ותספ פל אלין וכו' והיא תקום לעלמא וכו'" (שם ב. טד). וזה מרפזו 'רקיקין' - שמהדקין אותן. וזה בחינת (שמואל ב. טז): "פטיט חוצות אדיקם וכו'", שהוא במחברת רקיקין פמובא. ועל-פן נאמר בהם (תקרא ג. ט): "משוחים בשמן", לרמוז על בחינת משיח שהוא יהדק את הקלפות שרצים להדק

הכל שאחזתם רגליו פנ"ל. כי עקר מלחמת משיח בבחינת רגליו פמובא, כמו שכתוב (תקרא י. ט): "ועמדו רגליו ביום ההוא וכו'".

'מרבכת' - ברותחין, בחינת ברכת השכל שהוא פאש עצור בלב (כמו שמבאר בהתורה אבא שאול הנ"ל) אוחיות מברכת, בחינת ברכת הדיים שהיא ברכת השכל:

ובל אלו השלש באות מצוה. ועוד צריכין להביא בתודה עשר חלות חמין כמו שכתוב "על חלות לחם חמין", שזהו נפלאות נוראות הקרבן תודה שהיא מושגה מכל הקרבנות שאסור בהם חמין כמו שכתוב "כי כל שאור וכו' לא תקטירו וכו'", רק בקרבן תודה מביאין חמין, כי חמין בשרשו שבקדשה נמשך מבחינת פח המסדר והמניש את החמין שהוא בחינת פטר שהוא בחינת המתנה, כי כששואלין את האדם איזה שכל, אומר המתן עד שאתישב וכו', עין שם היטב בהתורה הנ"ל שכל עקר התקון הוא על-ידי תקון המסדר והמניש וכו', שעל-ידי זה זוכין להשיג בחינת התשעה היכלין הנ"ל על-ידי הדיפה והמעבב וכו' עין שם היטב היטב. וזה בחינת חמין בשרשו שבקדשה, כי החמין הוא על-ידי המתנה, (וכמבאר פל זה בהלכות נפילת אפים הלכה ד' עליפי התורה הנ"ל עין זה היטב), כי המח ותרעת נמשך כפי האכילה שמתיה את האדם, שעקר החיות הוא חכמה ושכל, בחינת "החכמה תחיה", כמו שמבאר בדבריו פמה פעמים.

והמשיב אי אפשר לתקן כי אם על-ידי זה שזוכה לאתערותא דלתתא בשלמות שהוא על-ידי שכול לירד להיכלי התמורות ולהעלות הקדשה משם וכו', שזהו בחינת 'מי ימיר' וכו' פנ"ל. ועל-יפן הכרחו לצאת משם בחפזו, ובשביל זה אסורים לאכל המין בפסח ואסורו חמור מאד, כי אסור להחמיץ את המצו ככלל כל זמן שלא נתתן המסדר והמשיב את המזון, כי המצו כפי האכילה פנ"ל. בפרט שבגאולת מצרים היו צריכין לתקן חמא אדם הראשון שחטאו היה באכילה שאכל מעץ הדעת טוב ורע שהיא בחינת אכילה של אסור, שעל-ידי זה פוגמין בהדעת מאד עד שנכנסין לדעת וחקירות שאסור לכנס בהם שלא יצא מגבול הקדשה שזהו בחינת עין הדעת טוב ורע וכו', ומחמת שבפסח צריכין לתקן זאת, על-יפן עקר קדשתו בענין האכילה שצריכין לאכל מצה, וחמין אסורו חמור מאד כי עדין לא נתתן המסדר והמשיב, ואז אסור להחמיץ המצו ככלל. ועל-יפן אז החמין בבחינת פגם אכילת עין הדעת טוב ורע, שעל-ידי זה נגור בעצבון האכלנה, בחינת עצבות וקרה שחורה שנצטוו בהאכילה ביותר שזהו עקר הגלות פנ"ל. על-יפן צריכין לאכל רק מצה שהיא "לחם אבירים", בחינת מן, בחינת מאכל של מלאכים שאין להם אתערותא דלתתא, כי אז נמשך המאכל למעלה על-ידי הארת המזון עצומים שנמשכין אז בבחינת אתערותא דלעלא. אבל אנו אסור לנו

ובשארין מתקנים את המסדר והמשיב שהוא בחינת פתח, או החמין אסור באסור חמור מאד, שזהו בחינת אסור חמין בפסח, כי בפסח יצאנו מגלות מצרים, וכבר מבאר בהתורה הנ"ל שעקר הגלות היא גלות השכינה שהוא מה שהעצבות מתגבר על לב איש הישראלי. וכשמתיגברין בשמחה זה עקר הגאולה מן הגלות בחינת פי בשמחה תצאו וכו', ואז זוכין לכל התקונים הנ"ל עד שמתקנים גם את המסדר והמשיב וכו' שעל-ידי זה משיגין אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי על-ידי התשעה היכלין הנ"ל. אבל אי אפשר לזכות לכל זה כי אם על-ידי בחינת 'מי ימיר' המבאר שם, שהוא על-ידי זה שכול לפגם בהיכלי התמורות למקום הקלפות ולהעלות הקדשה משם בבחינת קמרת פנ"ל, כמו שמבאר שם. הינו על-ידי התגברות השמחה שעל-ידי זה מעלין השכינה בחינת מלכות מגלותה מבין הקלפות וזוכין לכל התקונים הנ"ל פנ"ל. אבל במצרים שהיו נאחזין בקלפות מאד היה קשה מאד לזכות לזה, רק הגאולה היתה ברובי רחמיו וחסדיו וחסדו שהאיר עליהם הארת המזון בהארה עצומה מאד שלא בהדרגה וסדר על-ידי בחינת אתערותא דלעלא, כי לא היה להם אתערותא דלתתא פראוי שיהיו ראויים לגאולה, כמו שמבאר כל זה בכתבי האר"י ו"ל ומבאר בדרבננו פמה פעמים, על-יפן לא נתתן אז בחינת המסדר והמשיב שהוא בחינת פתח, כי המסדר

לְהַחֲמִיץ מִחֲנֹה כָּלֵל בְּאֵלוּ הַמַּחֲוִין הַגְּבוּהִים שְׂיִוְדוּן אִו לְפִי שְׁעָה בְּשִׁבִיל הַגְּאֻלָּה כְּמוֹבֵא וְעַל־כֵּן אִסוּר הַחֲמִיץ עַד אַחַר קְרִיעַת יַם־סוּף שֶׁהַתְּחִיל אִו בְּחִינַת תְּקוּן הַכֶּתֶר עַל־יְדֵי הַסְּפִירָה וְכוּ', וְאַחַר כֵּן בְּשִׁבְעוֹת שְׂאֵו עֵקֶר תְּקוּן הַכֶּתֶר כְּמוֹבֵא אִו מְבִיאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם מִחֲמִץ דִּיקָא, וְכִמו שְׂמֻבְאָר מִזֶּה הַרְבֵּה שֶׁשֶׁם בְּהַלְכוֹת נִפְלֵית אִפִּים הַנִּזְל עֵין שֶׁם), וְעַל־כֵּן הַתּוֹדָה שְׂמֻבְיֹאִין כְּשִׂיּוּצָאִין מִן הַצֵּרָה שְׁהִיא בְּחִינַת גְּלוּת שְׁעֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה כְּנִזְל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה זֹכֵבִן לְבְּחִינַת תְּקוּן הַמְּסֻדֵר וְהַמְּיֻשָּׁב וְכוּ' כְּנִזְל, עַל־כֵּן אִו מְבִיאִין לֶחֶם חֲמִיץ, כִּי כְּשֶׁנִּתְחַמֵּן הַמְּסֻדֵר וְהַמְּיֻשָּׁב עַל־יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת הַשְּׂמֻחָה, אִו נִתְחַמֵּן הַחֲמִיץ מִשְׂרֵשׁו שְׂבֻכְדָּשָׁה שְׁהִיא בְּחִינַת הַמְּתַנְּה וְכוּ' כְּנִזְל, וְאִו נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי לֶחֶם חֲמִיץ דִּיקָא תְּקוּן נִפְלָא, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שֶׁל שְׁבִיעוֹת שְׂבִיאִין מִחֲמִץ דִּיקָא, מִחֲמַת שְׂאֵו זֹכֵבִן לְבְּחִינַת כֶּתֶר שְׁהִיא תְּקוּן הַמְּסֻדֵר וְכוּ', וְכִמו שְׂמֻבְאָר בְּאַרְיֻכּוֹת בְּהַלְכוֹת נִפְלֵית אִפִּים הַנִּזְל עֵין שֶׁם:

ה וְזֶה בְּחִינַת אֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת שְׁהֵם הוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת וְכוּ', כִּי אֵלוּ הָאֲרַבְעָה הֵם כְּנִגְדֵי הָאֲרַבְעֵת בְּחִינּוֹת הַנִּזְל שְׂכֻנְגֵרֵן הֵם הָאֲרַבְעָה מִיְּנֵי לֶחֶם שֶׁל הַתּוֹדָה כְּנִזְל. כִּי כָּל אֶחָד מִהָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת כְּלוּל מִכֻּלָּם, וְעַל־כֵּן כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהִבְיֵא אֲרַבְעָה מִיְּנֵי לֶחֶם בְּתוֹדָה, וְכֵן כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְכַל הַתְּקוּנִים שְׂמֻבְאָרִין בְּהַתּוֹדָה הַנִּזְל. אֲבָל אֶרְעֵל־פִּיר

כֵּן כָּל אֶחָד מִהָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת ^{לד} הוּא כְּנִגְדֵי בְּחִינַת תְּקוּן אֶחָד מִהָאֲרַבְעָה הַנִּזְל שְׂכֻנְגֵרֵן הוּא בְּחִינַת מִין לֶחֶם אֶחָד מִהָאֲרַבְעָה מִיְּנֵי לֶחֶם הַנִּזְל. (וְכֵן רֵאשִׁי בְּאֵלְשֵׁד לְפִי דְרַבֵּי הַקְּדוּשָׁה שְׂמֻבְאָר כְּבִרְשַׁת תּוֹדָה שְׁהָאֲרַבְעָה מִיְּנֵי לֶחֶם הֵם כְּנִגְדֵי הָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, אֶרְעֵל־פִּיר שְׂכָל אֶחָד מִתְּנִיב לְהִבְיֵא כָּל הָאֲרַבְעָה מִיְּנֵי לֶחֶם עֵין שֶׁם. כִּי זֶה כְּלָל בְּכָל מְקוֹם שְׂכָל בְּחִינַת כְּלוּלָה מְכָל הַבְּחִינּוֹת וְאֶרְעֵל־פִּירִבֵּן יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת כְּפִי עֵצְמוֹ. וְאֵפִלוּ בְּגוּלוֹת הוּא כֵּן, כֵּן אֲרַבְעָה יְסוּדוֹת שְׂכָל אֶחָד הוּא כַּח כְּפִי עֵצְמוֹ שְׁעֵקֶר כָּר וְכֻשׁ, וְהֵאשׁ חֵם וְכֻשׁ וְכוּ', וְכָל אֶחָד כְּלוּל מִכֻּלָּם. וְאֶרְעֵל־פִּירִבֵּן הַעֵקֶר הוּא כַּח כְּפִי עֵצְמוֹ, וְהֵאשׁ כַּח כְּפִי עֵצְמוֹ, כְּכָל שֶׁכֵּן כְּכָל חֲבֻמוֹת הַתְּפִלָּה כְּמֻבְאָר בְּכַתְבֵי הָאֵר"י ז"ל וְמוֹבֵא בְּדַבְרֵינוּ):

כִּי הָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת מְבִאִרִין כְּמִזְמוֹר הַ"הוֹדוּ", כְּמֻבְאָר בְּגִמְטְרֵא שְׂמֻשֶׁם לְמַדּוֹ שְׂאֵלוּ הָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת, וְהֵם הוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת כְּמוֹ שְׂכַתִּיב "תַּעֲוּ בַמִּדְבָּר וְכוּ'". וְזֶה כְּנִגְדֵי בְּחִינַת מַלְכוּת שְׂיּוּצָאָה מִהַגְּלוּת עַל־יְדֵי שְׂמֻחַת הַמְּצוּזָה שְׁהִיא בְּחִינַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה כְּנִזְל. כִּי בְּתַחֲלָה כְּשֶׁהָאֵדָם בְּצֵרָה חֵם וְשְׁלוֹם, וְעֵקֶר הַצֵּרָה וְהַגְּלוּת הוּא בְּחִינַת עֵצְבוֹת כְּנִזְל, זֶה בְּחִינַת הוֹלְכֵי מִדְּבָרִיּוֹת, בְּחִינַת "תַּעֲוּ בַמִּדְבָּר בִּישְׂמוּן דְּרַךְ וְכוּ'". כִּי אֵלוּ הָאֲרַבְעָה צְרִיכִין לְהוֹדוֹת מִרְמִזִּין עַל כָּל אֵדָם כְּכַרְשׁ בְּגוּלוֹת הַזֶּה שְׁעוֹבְרִין עַל כָּל אֵדָם כְּכָל עַת בְּחִינַת כָּל הָאֲרַבְעָה הַנִּזְל וְכְּמֻבְאָר בְּמְקוֹם אַחֵר, וְה' יִתְבָּרַךְ מִצִּילוֹ כְּכָל עַת. וְתִיב אֵדָם לְהוֹדוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ כְּכָל יוֹם עַל כָּל הַנְּפִים וְהַנְּפִלְאוֹת שְׁעוֹשֶׂה עִמוֹ כְּכָל יוֹם הַרְבֵּה מִה שְׂיֻכּוֹלִים לְרֵאוֹת

וְלִהְיוֹן מִה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ מֵצִילוֹ בְּכָל יוֹם מִי שְׁמִשִּׁים לֵב עַל דְּרָכָיו, וְהִרְבֵּה הִרְבֵּה מִה שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל כִּי אֵין בְּעַל גַּם מִפִּיר בְּנֶפֶסוֹ כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבְתַּיִנוּ ז"ל, וְעַל זֶה תִּקְנֵנוּ רַבְתַּיִנוּ ז"ל כְּמֵה בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת בְּכָל יוֹם וּבִפְרָט בְּבִרְכַּת מוֹדִים שְׂאוֹמְרִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם: 'נֹדֶה לְךָ וְכוּ'. וְעַל נֶסֶד שֶׁבְּכָל יוֹם עָמְנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְכוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עָרַב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים וְכוּ', וְכֵן בְּנִשְׁמַת שְׂאוֹמְרִים בְּשֶׁבֶת, וְכֵן הִרְבֵּה, וְק שְׂבִרְכַּת הַגּוֹמֵל בְּשֵׁם וּמְלִכוֹת אֵין אוֹמְרִים כִּי אִם בְּשִׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם בְּנִשְׁמִיּוֹת אֱלוֹ הָאֲרֻכָּעָה הַג'ל שֶׁהֵם הוֹלְכֵי מוֹדְרִיּוֹת וְכוּ', אֲבָל הִרְבֵּה הִרְבֵּה גַּם הָאֲדָם וּנְפִלְאוֹת עוֹבְרִין עַל כָּל אָדָם מֵעַן אֱלוֹ הָאֲרֻכָּעָה הַג'ל, שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה חִיבִין לְהוֹדוֹת הִרְבֵּה בְּכָל יוֹם בְּשִׁמְחָה כִּי עָקֵר הוּא לְהִתְגַּבֵּר בְּשִׁמְחָה שֶׁהוּא לְהִסְתַּכֵּל עַל חֲסְדֵי ה' וּנְפִלְאוֹתָיו שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ בְּכָל יוֹם בְּתוֹךְ הַצָּרָה עֲצֻמָּה וְלִבְטַח בְּחֲסֵדוֹ וְהִתְבָּרַךְ וְלִשְׁמַח בִּישׁוּעָתוֹ. (וּבִמְבָאֵר דְּבִרְבֵּי הִרְבֵּה מִזֶּה עַל הַתּוֹרָה 'יִשׁוּעָתוֹ הֵם יְמֵי הוֹדָאָה' בְּקִשְׁשׁ תַּנְיָא סִיּוּן ב, בְּהַלְכוֹת פֶּלֶא בְּהִמָּה וּבְהַלְכוֹת פְּרִיקָה וְיִשְׁעֵנָה עֵץ שֶׁם). וְזֶה בְּחִינַת הוֹלְכֵי מוֹדְרִיּוֹת, כִּי יִשׁ שֶׁהוּא בְּבִחִינַת הוֹלְכֵי מוֹדְרִיּוֹת וּכְשִׁיּוֹצֵא מִשֵּׁם צָרִיד לְהוֹדוֹת בְּשִׁמְחָה וְעַל־יְדֵי זֶה מַעֲלָה הַמְּלָכוֹת מִבֵּין הַקְּלָפוֹת שֶׁהוּא תִּקּוֹן רֵאשׁוֹן הַג'ל כִּי בְּתַחֲלָה הָיָה בְּבִחִינַת הוֹלֵךְ בְּמִדְבָּר מִמֶּשֶׁ, בְּחִינַת "תַּעֲנוּ בְּמִדְבָּר בִּישִׁימוֹן דְּרָךְ עִיר מוֹשֵׁב לֹא מִצְאוֹ רַעֲבִים גַּם צְמִאִים נִפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַשֵּׂר", וְעַל־יְדֵי שֶׁצָּעַק אֶל ה' הִצִּילוֹ וְצָרִיד לְהוֹדוֹת

בְּשִׁמְחָה. וְזֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת עוֹלָה מִן הַקְּלָפוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִדְבָּר שְׁמֵם וְיִשִּׁימוֹן דְּרָךְ, וְעַל־יְדֵי הַהוֹדָאָה בְּשִׁמְחָה זִכְרָה לְצֵאת מִהֶם לְגַמְרֵי שִׁנְיָה בְּחִינַת עֲלִית הַמְּלָכוֹת מִבֵּין הַקְּלָפוֹת הַג'ל, וְיִשׁ שֶׁהוּא בְּבִחִינַת 'יוֹצֵא מִבֵּית הָאֲסוּרִים', שֶׁהוּא כְּנֶגֶד בְּחִינַת תִּקּוֹן שְׁנֵי שֶׁהוּא תִּקּוֹן הַרְגֵלִין עַל־יְדֵי שִׁשְׁמִיחַת הַמַּצּוּה הוֹלְכַת לְעוֹרֵר הַכָּל לַה' יִתְבָּרַךְ וְכוּ' כְּמוֹ שֶׁמְבָאֵר שֵׁם. וְאֵת זֶה לְעֲמַת זֶה, יִשׁ שֶׁהֵם מִתְגַּבְּרִין וְתוֹפְסִין בְּחִינַת רַגְלֵן, בְּבִחִינַת בֵּית הָאֲסוּרִים שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּנֵם הַרְגֵלִין שְׂאִין מִנִּיחִין אוֹתוֹ לְצֵאת, בְּבִחִינַת (אֲכִידָה ג, י) "בְּדֵר בְּעַדִּי וְלֹא אֵצֵא", בְּחִינַת (תְּהִלִּים קו, י) "אֲסִירִי עֵינִי וּבְרוּל", בְּחִינַת (אִיּוֹב לז, יא) "וַיִּשֶׁם כִּפְסֵד רַגְלִי", שִׁנְיָה בְּחִינַת שְׂאִפְלוֹ כְּשִׁיּוֹצֵא מִהַמִּדְבָּר שֶׁהוּא שְׁמֵם לְגַמְרֵי הוּא תוֹדֵף הַיָּשׁוּב אַחַר־עַל־יְרִיכֵן מִתְגַּבְּרִין עֲלָיו וְאֵין מִנִּיחִין אוֹתוֹ לִילֵךְ פְּרָאוֹי בְּדְרָכֵי הַקְּדוּשָׁה כְּאֵלוֹ הוּא בְּבֵית הָאֲסוּרִים מִמֶּשֶׁ בְּבִחִינַת (תְּהִלִּים פח, ח) "נִחַשְׁבַּתִּי עִם יוֹדְדֵי בּוֹר הַיִּיְתִי כְּנֶבֶר אֵין אֵיִל". כִּי עָקֵר הַתְּעַלָּה מִהַצָּרוֹת שֶׁל אֱלוֹ הָאֲרֻכָּעָה הַג'ל הוּא מִה שְׁנִצּוֹלִין מַחִילוֹת הַיָּצֵר הַרַע וְהַסְּמָרָא אַחֲרָא שְׁמִתְגַּבְּרִין עַל כָּל אָדָם כְּכֵמָה בְּחִינַת בְּכָל יוֹם, כִּי חוּץ מִזֶּה הַכָּל הַכָּל. וְעַל־פִּי מְרֻמוֹן כָּל הָאֲרֻכָּעָה הַג'ל עַל כָּל מִינֵי צָרוֹת הַנֶּפֶשׁ הַעוֹבְרִין עַל כָּל אָדָם לְפִי בְּחִינַת וּמִדְרַגְתּוֹ בְּכָל עֵת, וְיִי שְׁמִשִּׁים לְבוֹ עַל מִה שְׁעוֹבֵר עֲלָיו וְכוּל לְהִבִּין מִהִתְרַפְּקָאוֹת שְׁעוֹבְרִין עֲלָיו אֵת כָּל דְּבָרֵינוּ הַיָּמִב. וְהַעֲקֵר לְהִתְגַּבֵּר בְּשִׁמְחָה

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ו

ארה חיים תמה

על-ידי כל התרחבות והישועות שיימצא בתוך הצרות בעצמו ויבין מהם עזרתו וישועתו ותפודה, כמו שכתוב (תהלים קכד, ב) "לוא ה' שנהיה לנו וכו'", וכמו שכתוב (שם צד, יז): "לוא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי", "לוא תורתך שעשעי או אבדתי בעניי" (שם קט, אב), וכמו שכתוב "ברוך ה' שלא נתננו מרף לשניהם וכו'", וכן הרבה. וכל אחד כפי מה שפוגם בבחינת התקונים המבארים בתורה הנ"ל כמו בן עזרין עליו צרות חס ושלום מבחינת הארבעה הנ"ל שהם הולכי מדרגות ויושבים בבית האסורים וכו', כי באלו הארבעה כלולים ומרמזים כל הצרות חס ושלום, כי הם מרמזים על כל הארבע גליות שבהם כלולים כל הצרות חס ושלום כמובא. ועל-כן יש שלפי בחינתו כבר יצא מהמדרג שמים והגיע לבחינת ישוב, דהינו שנתקרב לצדיקי אמת ובשרי הדור המדריכים אותו בדרך ישרה וכו', בבחינת וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב, אבל פשרוזה להרים בחינת הרגלין לילך בדרכי ה' (שהיא בחינת תקון צח חוד יסוד הנ"ל שהם גלי התלפחה), או מתגברין כנגדו הסמרא אחרא שהם כנגד הרגלין ודקדשה שרוצים לתפסו כמו בבית הסהר ממש לבלי להניחו לצאת משם וילקח אל בתי פנסיות ובתי מדרשות להתפלל וללמוד, מכל שכן לילך ברוחניות בדרכי ה' ולעורר אחרים לעבודתו ותפודה שזהו בחינת "לשי חשך וצלמות אסירי עני וכרזל", בחינת יושבי בבית האסורים.

ספר טו

ספר טו

וכשנצול משם צריך להודות בשמחה, ועל-ידי זה נמשך בחינת תקון הרגלין הנ"ל (שהוא בחינת מלכות שמלכיש את צח חוד יסוד כמו שמבאר שם). ויש בחינת חולה ונתרפא שהוא תקון הדיים (שהם בחינת חסד ובונה תפארת), כי עקר הכח הוא בדיים ושם הדפס שבו תלויים כל מיני חולאות ורפואתם, כי על-ידי הדיים נמשך ברפת השכל, כמו שמבאר שם שמשם כל החיות, בחינת "החכמה תחיה", וכשפוגמין בזה, על-ידי זה באין חולאות חס ושלום שהיא קלקול החיות, שהוא בחינת פגם הדיים הנ"ל, וכשנתרפא צריך להודות בשמחה שזהו בחינת תקון הדיים שעל דם נמשך ברפת השכל כנ"ל:

"יורדי הים באניות", זה בחינת תקון המחין בשלמות על-ידי שנתתקון גם המסדר והמישב וכו', שעל-ידי זה עקר תקון המחין, כי כל זמן שלא תקן בחינת המסדר והמישב, או אי אפשר להשיג שום השגה מחמת רבוי אור, ואז הוא בבחינת יורדי הים שהרוח סערה מתגבר עליהם וכו', כי אלו הצדיקים והתשרים הזוכים על-ידי עשיית המצוה בשמחה לכל בחינות התקונים הנ"ל עד שהמחין שלהם רודפין להשיג אור האין סוף וכו', הם בבחינת יורדי הים החכמה באניות, עושי מלאכה במים רבים שהם מימי הדעת, ורק הם רואים ויודעים כמה גדולים מעשי ה' ונפלאותיו, בבחינת "המה" דיקא "ראו מעשי ה' ונפלאותיו במצוה". אך לפעמים מתגבר חס ושלום

הרוח סערה, בבחינת "ויאמר ונעמד רוח סערה ותרום גליו ועלו שמים ירדו תהומות וכו'", וזה בא על-ידי שלא נתחנן בראי בחינת המסדר והמישב את המחין שהוא בחינת הפריסה המעכב את המחין בשעת רדיפתו להשיג. ואזי אי אפשר להגיע למחוז הפצם להשיג מה שצריכין להשיג, כי המחין מתבלבלין בשבור מחמת רבוי אור, ואזי הם בבחינת יעלו שמים ירדו תהומות וכו', כי העליה היא שלא בסדר ועל-ידי זה נשקף למטה עד התהומות וכו', כמו שמבאר בדבריו ז"ל במקום אחר על זה הפסוק (בסיון קס"ג), כי תקון המחין בשלמות שעקרן על-ידי המסדר והמישב, זה אי אפשר כי אם על-ידי בחינת מי יימר ה"ל, שהוא על-ידי שיוודין למקום הקולפות להיכלי התמורות לברר הקדשה משם וכו' פנ"ל. ועל-כן בהכרח לכל הרוצה לנשט אל הקדש ולזכות לכל ה"ל שיהיה בבחינת גיל וגפיקו, וצריך שתהיה הירידה קדם העליה שזהו בחינת כל מה שעובר על כל אדם מקטן ועד גדול, כי אפלו הקטנים במעלה מאוד ואפלו קטנים וגערים, כל מה שעובר עליהם שרדעתם ומחם קטן בבחינת מחין דקטנות ומתנגברים עליהם כל התאוות ומעשה נערוה, הכל נמשך מבחינה זאת שהוא בחינת 'מי יימר' ה"ל שהם בחינת היכלי התמורות שהם בחינת הקלפה הקודמת לפרי שעובר על כל אדם שבעולם, ומשם כל הירידות שקדם העליות של כל אדם. וכל מה שחותרין

ורוצים לעלות איזה עליה אל הקדשה, מתנגרין היכלי התמורות מאד בתאוות והרהורים ובלבולים וסכרות הפוכות וכו', וצריכין יגיעה גדולה והתקרבות לצדיקים עד שזוכה לברר הקדשה משם ולעלות משם בשלום. והעקר על-ידי עשיית המצוות בשמחה גדולה פנ"ל, שעל-ידי זה מעלה הקדשה מהיכלי התמורות עד שעולה בכל העליות ה"ל, עד שמתקן המסדר והמישב שזה העקר, ואזי זוכה על-ידי הרדיפה של המחין והמעכב, לבחינת תשעה היכלין ה"ל עד שמישיג וכו'. אבל בשלא ברר הקדשה פראוי מהיכלי התמורות שמתחמת זה לא תקן הכסדר והמישב, אזי הוא בבחינת "יעלו שמים ירדו תהומות" פנ"ל, בבחינת "יהונו ונגעו בשבור וכל חכמתם תתבלע". כי כל חכמתו מתבלע ומבלבל בשבור מחמת שאין לו פח המסדר והמישב שעל-ידי זה עקר תקון השגת המחין וכו' ל. ובשזוכה להנצל מזה צריך להודות בשמחה שהיא בחינת תקון המסדר והמישב פנ"ל. שזה בחינת לחם המזן שבתורה פנ"ל. וזה בחינת "קדם סערה לדממה ויחשו גליהם" הנאמר על תקון יודי הים, כי תקונים על-ידי תקון המסדר והמישב שהוא בחינת פתח ששם סוד השתיקה בחינת סג' לחכמה שתיקה, שהוא בחינת פתח כמו שמבאר במקום אחר. כי הפריסה שהוא בחינת פתח שמישב את המחין בבחינת המתן עד שאתישב, זה בחינת שתיקה שמרמזין לו שתק ואל תהיה נבל

לְהַשִּׁיב, רק שְׂתַק בַּמַּחְשָׁבֶתָד עַד שְׂתַתְּיָשֵׁב, שְׁעַל־יָדֵי זֶה עֶקֶר הַהִשְׁגָּה כְּרֵאוֹי אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לָזֶה, וְעַל־כֵּן סִים שֵׁם "וַיִּשְׁמְחוּ כִּי יִשְׁתַּקּוּ וַיִּנְחַם אֶל מַחֲזוֹ הַפָּצֵם", כִּי הַעֶקֶר עַל־יָדֵי הַשְׂמִיחָה שְׁעַל־יָדֵי זֶה וְזָכִין לְתַקּוֹן הַכֶּתֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂתִיקָה בַּג'ל:

ו זֶה בְּחִינַת "יִוְדוּ לַה' חֲסִדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם". 'חֲסִדוֹ' - זֶה בְּחִינַת הָאֵרֶת הַמְּחִין שֶׁהֵם עַל־יָדֵי בְּרַכַּת הַיָּדִים שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲסֵד גְּבוּרָה תַּפְאֵרֶת, שְׁעֶקֶר הוּא הַחֲסֵד כִּי "אֵל גְּבוּרָה דִּתְּכַמְתָּא" (וְהַיָּד יֵצֵא לֵאמֹר) וְהוּא יוֹמָא דְרְאוּל עִם בְּלִהוּ יוֹמִין, בְּחִינַת "יוֹמָם יִצְהַר ה' חֲסִדוֹ" (תְּהִלִּים כ"ב, ט) כְּמוֹ שְׂמוּכָא בְּתַבְרַכִּים וּמוֹכָא בְּדַבְרֵינוּ. 'נִפְלְאוֹתָיו' - זֶה בְּחִינַת כְּתֵר שֶׁהוּא הַמְּסֻדֵר וְהַמִּשְׁבֵּב, כִּי כְּתֵר נִקְרָא פְּלֵא כִּידוּעַ, כִּי עַל זֶה בָּאָה עֶקֶר הַהוֹדָאָה שֶׁה' יִתְבָּרַךְ עוֹד לֹא יִצְאֵת מִכָּל אֵלֹו הַצְּרוֹת שֶׁל הָאֲרִבְעָה הַג'ל שֶׁהוּא עַל־יָדֵי תַקּוּנִים הַג'ל, עַד שְׁזָכָה לְתַקּוֹן הַמְּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת חֲסֵד וְתַקּוֹן הַכֶּתֶר שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלֵא. וְהוּו "יִוְדוּ לַה' חֲסִדוֹ", שְׂאֲצֵל חֲסֵד אָמַר לַה' וְאֲצֵל נִפְלְאוֹתָיו אָמַר לִבְנֵי אָדָם, זֶה בְּחִינַת תַּקּוֹן הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב הַג'ל, כִּי הַמְּחִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג אֹר הָאֵין סוֹף וְרוֹצִין לַעֲלוֹת אֶל ה', וְכַפִּי רִדְפֵתָם הָיָה נִבְלָל שֵׁם וּמַתְּפַטֵּל בְּמִצְוִיאוֹת וְהָיָה כְּפִטֵּל הַעוֹלָם, וְלֹא הָיָו בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִין גְּדֻלָּתוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה בְּרָא הַכֵּל. עַל־כֵּן צְרִיכִין תַּקּוֹן הַמַּעֲכָב הַג'ל שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּלֵא בְּחִינַת כְּתֵר שְׂמַעֲכָב אֶת הַמְּחִין

מְרִדְיָתָן, וְעַל־יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין תַּשְׁעָה הַיְכָלִין הַג'ל, שְׁעַל־יָדֵי זֶה מַשִּׁיגִין אֹר אֵין סוֹף בְּבְחִינַת מְטִי וְלֹא מְטִי, שְׂמַשֵּׁם כָּל הַהִשְׁגוֹת וְהַיְדִיעוֹת שֶׁל הַצִּדִּיקִין אָמַת שְׁעַל־יָדֵי זֶה יוֹדְעִים לְצַמְצֵם אֹר הַשְּׁנֵתָם עַד שֶׁיְכוּלִים לְהוֹדִיעַ לָנוּ וְנִפְלְאוֹתָיו הַנּוֹרָאִים. וְהוּו "יִוְדוּ לַה' חֲסִדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם", שֶׁהַחֲסֵד בְּחִינַת רְדִיפַת הַמְּחִין רוֹדְף לַה' לְהַשִּׁיג אֹרוֹ וְיִתְבָּרַךְ, אָכֵל אֵין זֶה שְׂלֵמוֹת כִּי אִם כֵּן יִתְפַּטֵּל בְּמִצְוִיאוֹת כְּפִיל וְלֹא יִדְעוּ גְּדֻלָּתוֹ כֵּן אָדָם. אָכֵל עַל־יָדֵי בְּחִינַת פְּלֵא הַג'ל, עַל־יָדֵי זֶה יְכוּל לְהוֹדִיעַ נִפְלְאוֹת גְּדֻלָּתוֹ לִבְנֵי אָדָם. וְהוּו "וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם" בַּג'ל. וְזֶה בְּחִינַת כָּל הַפְּסוּקִים שְׂמַזְזִיחִין בְּהֵם לְסַפֵּר נִפְלְאוֹתָיו וְלִשִׁיחַ בָּהֵם. 'נִפְלְאוֹתָיו' דִּיקָא כְּמוֹ שְׂכַתוּב "שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו" (תְּהִלִּים ק"ח, ב), וְכַתִּיב (שֵׁם קמ"ה, ח): "וְדַבְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה", וְכַתִּיב (שֵׁם צ"ג, ג): "סַפְּרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ בְּכָל הַעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו", וְכֵן "אוֹדָה ה' בְּכָל לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ" (תְּהִלִּים ט"ו, ב), "לִשְׁמַע בְּקוֹל תוֹדָה וְלְסַפֵּר כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ" (שֵׁם כ"ו, י), "וְעַד הַיָּה אֲגִיד נִפְלְאוֹתֶיךָ" (שֵׁם ע"א, ז) וְכֵן הַרְבֵּה. כִּי עֶקֶר גְּדֻלָּתוֹ וְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתוֹ וְנּוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹתָיו, וְכִיּוֹתֵר לְהַרְחוֹקִים מְאֹד כְּמוֹ שְׂמַכְבָּר בְּסִימָן א' (לְקוּשִׁי מוֹתְרִין חֲלָק א'), שֶׁזֶה עֶקֶר גְּדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁנֵם הַעוֹבְדֵי פוֹכְבִים וְהַרְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד יִדְעוּ אוֹתוֹ. וְעַל־כֵּן מוֹכִיר בְּכָל פֶּעַם בְּלִשׁוֹן נִפְלְאוֹת, כִּי עֶקֶר כֹּה שְׂיָכוּלִין לְדַבֵּר וְלִשׁוֹחַ וְלְסַפֵּר גְּדֻלָּתוֹ לִבְנֵי אָדָם, הוּא עַל־יָדֵי בְּחִינַת פְּלֵא עַלִּיּוֹן שֶׁהוּא

ז וזה שצריך לאודווי באפי עשרה ויתרו
 מניחו רבנו, עשרה פגנר עשרה
 מיני נגינה שמשם כל השירות והתשבחות
 וההודאות והזמירות שבלם כלולים בספר
 תהלים שיעד דוד המלך עליו השלום
 שהוא נעים ומירות ישראל שכלול
 מעשרה מיני נגינה פגנודע, שזהו בחינת
 גדל מעלת מנון עשרה מישראל שאז
 דיקא אומרים ברכו וקדשה וכו'. כי בכל
 מקום שיש עשרה מישראל נתעוררין
 בחינת יוד מיני נגינה וזהו ויתרון מניחו
 רבנו, שהם פעלי דעת ומחון, ועלפן הם
 שנים פגנר הדיפה והמעבב הנ"ל, כי
 פשיש שני פעלי תורה בודאי יש בהם
 בחינת רדיפה ומעבב שזהו בחינת מעלת
 הולמד עם החבר שזה שואל את חברו
 מחמת שמחו ורדף להשיג ולהבין הדבר
 על בריו, וחברו משיב לו המתן עד
 שאתישב כמו שמבאר ענין זה בהתורה
 הנ"ל. וכן הוא בשרשי נפשותם בהשגת
 אלקות שעל ידי זה משיגין התשעה
 היכלין שזה עפר ההודאה שהיא בחינת
 שמחה פנ"ב:

בחינת פתר שהוא המסדר והמניב
 שמחה בהמחין ומעבבם מרדיפתם, שעל-
 ידי זה נעשין תשעה היכלין הנ"ל שעל
 ידם נעשין פלים להשיג מה שמשגיגין,
 שעל ידי זה דיקא יכולין לידע ולהודיע
 ולספר נפלאותיו לכני אדם פנ"ל, שזה
 עפר כבודו ונגלתו של יוצר בראשית
 פנ"ל, ועלפן חייב ההודאה הוא פרבים
 דיקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות דה):
 "וצריך לאודווי באפי עשרה", כמו שכתוב
 "וירוממוהו בקהל עם וכו'" (תהלים קו, לב),
 כי זה עפר גדלתו פנ"ל. וזהו (שם כו, יב)
 "גלי עמדה במישור במקהלים אברך
 ה'", רגלי עמדה במישור זה בחינת תקון
 הרגלין שהוא בחינת התחלת התקון
 על ידי עשיית המצוה בשמחה, שעל ידי
 זה הולכת המצוה לעורר הפל לה'
 יתברך, ועל ידי זה זוכין לכל העלויות
 הנ"ל עד שנתתקן גם המסדר וכו',
 שעל ידי זה יכולין לספר נפלאותיו לכני
 אדם פנ"ל. וזהו שנסמך לזה "במקהלים
 אברך ה'", כי דיקא על ידי בחינת "רגלי
 עמדה במישור" הנ"ל, בחינת תקון הרגלין
 על ידי עשיית המצוה בשמחה, שעל ידי
 זה נתתקן המעבב בחינת פתר פנ"ל,
 על ידי זה "במקהלים אברך ה'", שיכולים
 לברכו ולהודות לו במקהלים פרבים
 במקהלות רבבות בני אדם שזה העפר
 פנ"ל. וזה בחינת (שם י, י) "הפלא חסדך",
 'הפלא חסדך' דיקא בחינת חסדו
 ונפלאותיו הנ"ל:

ח על-פן צריכין להרגיל את עצמו מאד
 בכל יום ובכל עת להודות
 ולהלל לה' ויתברך על כל הטובות אשר
 גמל עמנו, ואפלו בתקף צרת הנפש
 רחמנא לצלן אפלו בשירד ונתרחק כמו
 שנתרחק ואיך שהוא, והפך הכל לששון
 ולשמחה, בבחינת "ששון ושמחה ישיגו
 וכו'", כמו שמבאר במקום אחר, על

Lib 448

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תמט

שְׁאֵף-עַל-פְּרִיבֵן וּזְכִין לומר קריאת שמע וליחד שמו ותברך פעמים בכל יום ולהאמין בה' ובמשה עבדו שהם הצדיקי אמת שבכל דור וכו', וכמה מעלות טובות למקום עלינו וכו', אלו פיננו מלא שירה וכו', כי עקר גלות הנפש הוא העצבות כמובן בהתורה הזאת עין שם, וכל מה שהעצבות מתגבר יותר מתגברין יותר התאוות בפרט שגוען התאוה הפלילית, וכן חוזר חלילה חס ושלום, ומצטרף לזה תאות ממון ומדרת הפרנסה, בחינת "בעצבון תאכלנה וכו'". וכמו שמבאר בהתורה 'זכיום הפפורים' (בספין טו) בענין עצבון דים וכו', עד שממעט תצא נפשו חס ושלום, לזלא ה' עזרתה לנו שמאיר עלינו מרחוק בכח הצדיקי אמת לשמח נפשותינו על-פי דרכי העצות העמוקות של הצדיקי אמת, וצריך כל אדם להכריח את עצמו מאוד בכל הכחות להמשיך על עצמו השמחה, ועל-כן צריך להיות רגיל מאוד בהודאה בשמחה פנ"ל, וכמבאר אצלנו במקום אחר הרבה מזה על התורה 'ימי תננה הם ימי הודאה' (בהלכות בלא בהמה הלכה ד ובהלכות פירקה וטעניה הלכה ד, עין שם היטב):

ט פי כל ענין הארבעה צריכין להודות הנ"ל עוברין על כל אדם בכל עת, לפעמים בגשמיית ממש, ועל-פי רב על-ידי שארי ההפתקאות העוברין על האדם בכל יום, בפרט בענין גלות הנפש וכמבאר לעיל מזה (פאות ה), ועל-כן תקנו לנו בדרות הללו לומר מזמור הודו' בכל ערב

שבת בכניסת שבת. כי ששת ימי החל הם בחינת העולם הזה שנקרא ערב שבת כמו שאמרו רבותינו ו"ל מי ששמרה בערב שבת וכו'", ושבת בחינת עולם הבא. וזה דויע שהעולם הזה מלא צרות ומכאובות, וכמו שכתוב (קהלת ב, כג): "גם כל ימיו פעם ומכאובות", וכמו שכתוב (איוב ה, ז): "אדם לעמל יולד" וכמו שמובא בפרד"ש (בראשית רבה פרשה י, ז): "לא נברא האדם אלא לעמל, אם זכה הוא עמל בתורה אשריו וכו'". וכל חיותנו וקיומנו הוא רק בחינת שבת שהוא בחינת עלמא דאתי, כי רק זה כל תקבליהנו, כי לא בא האדם לזה העולם לסבל עמל ויגזן כזה וצרות מצרות שונות שאי אפשר לבאר וכמו שיודע כל אחד בנפשו, והחכמים המסתגלים בכלל העולם יודעים שכל העולם בלא מלא יגזנות וכעס ומכאובות וכמבאר בפרד"ש הנ"ל שלא נברא האדם אלא לעמל, ואפלו חכמי אמות העולם חקרו זאת ומדברים מזה הרבה, וכמובא (בספר סוחר הפנינים) שהאדם כזה העולם כמו ששכב והוא חיות רעות ופגע האויבים בכל מוצא וכמובא שאם יצאל מן צאתם יטרפוהו קצתם וכו', (וכמו שמבאר בדרבינו במקום אחר מזה הרבה), ועל-כן בודאי לא ברא ה' יתברך את האדם בחכמה נפלאה ונוראה כזאת בשביל שיסבל עמל וכעס כזה כזה העולם, כי פגות ה' יתברך בודאי רק לטובה, וכמבאר בכל הספרים שברא את כל העולם ומלואו בשביל האדם כדי להראות טובו וחסדו ורחמנותו וכמו

זה, כמו שכתוב: "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו", כמו שמוכר בסימן כ"ב שייבקשו ויחפשו עונות ישראל וכו' פי' יתהפכו לזכות. וכמו שכתוב על פסוק "נדרי נתן ריחו", וכן בפסוקים הרבה. ועל-ידי זה יוכל לשמח את עצמו גם עתה בכל מה שעובר עליו, בבחינת "ששון ושמחה ישנו ונסו יגון ואנחה", כמו שמבאר בסימן כ"ג בלקושי תנינא. שצריכין לחטף היגון ואנחה להפכו לשמחה וכו'.

י וזה בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל שהפכי דבי אתונא אמרו ליה מי יומר, מי הוא זה שיכנס בהיכלי התמורות למקום הקלפות להעלות משם הקדשה וכו', והשיב להם איתו אשלי ומושחו, הינו עקר עלית הקדשה על-ידי שמחה, ולעתיד תגדל השמחה ועל-ידי זה יצאו מהגלות וכו' עין שם. וקשה לכאורה פי' כלל דברי רבנו שם הוא שהשיב להם שלעתיד בצאת מהגלות תגדל השמחה מאד, ועל-ידי זה יתפלו הקלפות וכו' עין שם. ואם פו' קשה, פי' עדין אין אנו מבינים מה נעשה אנתנו עתה בעמק הגלות הזה שעקר הגלות הוא העצבות וכו', וכמה נזכה עתה לזה לשמח נפשנו להכניע הקלפות לצאת מגלות הנפש שהוא העצבות שמתגבר בכל יום. פי' זה דויע שהעקר להמשיך עלינו גם עתה בחינת הגאולה, בבחינת "קרבה אל נפשי גאולה", כמו שאומרים בשם הבעל שם טוב ז"ל,

שכתוב בתחלת העין היים. (ובתורה בא אל פרעה בסימן סד לקושי חלק א), הינו שעקר בריאת האדם שבשילוי נברא הכל היה בשביל התכלית שהוא שבת שהוא תכלית מעשה שמים וארץ (כמו שמבאר בלקושי תנינא סימן ע"א), וזה כל נחמותינו על כל הצרות והיגונות שפוגל כל אהד, בבחינת "זה ינחמנו ממעשנו ומעצבון דינו" שנאמר על נח שהוא בחינת הצדיק שהוא בחינת שבת (כמו שמבאר בסימן ב בלקושי תנינא), שהוא בחינת עולם הבא. וכמו שכתוב בפרד"ש הנ"ל: 'לא נברא האדם אלא לעמל, אם זכה הוא עמל בתורה ואם לא זכה הוא עמל בארץ, אשריו לאדם שהוא עמל בתורה'. וכן אמרו רבותינו ז"ל בנמרא (פנדרין ע"א): 'פולחו גופי דרופתקי ניהו, טוביה לדוכי והוי דרופתקי דאוריתא', אבל איד זוכין לזה פי' הבעל דבר וחילותיו מתגברין ומתפשטין כל פד על כל אדם ואין מניחין אותו לשום לב לזה. והכל מרבו הצרות של זה העולם שעל-ידי זה מתגבר הקרה שחורה והעצבות שעל-ידי זה אין יכולין לישב דעתו מה הוא עושה בזה העולם וכו'. (וכמו שמבאר בסימן יד בלקושי תנינא). ועל-פני צריכין להתגבר מאד מאד להמשיך שמחה על עצמו על-ידי שיסתפל על הסוף שהוא תכלית העולם הבא שהוא בחינת שבת, שאז יתהפך הכל לטובה, פי' אפלו הפחות שבישראל והקדוע שבגרויים אין שעור לכל געמות הטוב הנפלא שזוכה או, וכמו שחזקו אנתנו הצדיקי אמת בכמה לשונות בענין

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תנא

וכל דברי הצדיקים בפרט דברי אדונו מורנו ורבנו ז"ל כלם הם עצות להחיות נפשותינו עתה גם עתה כל אחד ואחד בכל מקום שהוא. ואם בן צריכין להתבונן בדבריו הנ"ל מה געשה עתה איד יוצאין מהיכלי התמורות שהוא על ידי שמחה, איד נזכה לשמחה עתה בגלות המר הנה שמתגבר העצבות בכלליית ובפרטיות על כל נפש ונפש מישראל. אך הוא על פי הנ"ל, כי מבאר בדבריו ז"ל במקום אחר (בסיפן ר"ג לקוטי חלק א) שבשקדו"ש ברוך הוא רוצה להושיע את ישראל הוא ממשיך השגחה מקץ האחרון וכו' עין שם. וכן הוא פאן שרבי יהושע בן חנניה השיב להם שבסוף האחרון בציאת ישראל מהגלות תגדל השמחה מאד שהיה בחינת איתו אשלי ומושחו וכו' כמו שמבאר שם, ורמו בזה שגבון בעצמו מוציאין כל נפש ונפש מישראל מגלותו גם עתה, שעקר הגלות הוא העצבות פנ"ל, והעצה היא שיזכיר את עצמו בסוף האחרון שסוף כל סוף יושיע ד' את ישראל בודאי בכלל ובפרט פנ"ל, ועל ידי זה יוכל לשמח את עצמו גם עתה. ועל ידי זה יצא מגלותו מבחינת היכלי התמורות ויברר הקדשה מישים עד שיקנה להשיג אור האין סוף וכו' פנ"ל:

יא ועל פן בכניסת שבת שצריכין לצאת מחל לשבת ממטריות הצרות והגלות שצאחו בששת ימי החל לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת חרות, ועל פן אומרים מזמור הדודי שמדבר מארבעה

צריכין להודות כפי להמשיך על עצמו שמחת ההודאה מבחינת שבת בחינת עולם הבא, כפי שעל ידי זה נזכה לצאת מבחינת גלות של ששת ימי המעשה לזכות לקדשת שבת שהוא בחינת חרות, שעקר החרות הוא על ידי השמחה, בחינת "כי בשמחה תצאו", כי הא בק"א תל"א, כל מה שהגלות מתגבר חס ושלום, כמו בן העצבות מתגבר, כי עקר הגלות הוא העצבות שמתגבר על לב ישראל ואינה מנחת לשמח, וכל מה שהעצבות מתגבר הגלות מתגבר פנ"ל. על פן צריכין להתגבר לשמח נפשו בכל מיני עצות כמבאר בדבריו ז"ל. על פן צריכין בכל פעם להזכיר את עצמו בחינת קדשת שבת שהוא עולם החרות פנ"ל כפי להמשיך שמחת שבת בימי החל כמו שמבאר במקום אחר, וזה בחינת מחד בשבת לשבת, שצריכין להמשיך על עצמו שמחת שבת גם בימי החל וכו' פנ"ל. וזה בחינת השיר של יום שאו דיקא מזכירין שבת בכל יום ויום, כמו שאומרים: היום יום אחד בשבת היום יום שני בשבת, ואז אומרים שיר של יום שיהיו אומרים בבית המקדש, כי שיר בחינת שמחה, הינו שמזכירין עצמן קדשת שבת שהוא בחינת שיר והודאה ושמחה, כי עקר השיר וההודאה שהוא בחינת שמחה הוא בשבת, בבחינת "מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לה' וכו' עלי עשור ועלי גבל וכו' כי שמחתי ה' בפעליך וכו'", ומשם נמשכין כל השירים שהיו הלויים אומרים

בבית המקדש בכל יום ויום. ועל-כן
מזכירין שבת דיקא אצל השיר של יום
כדי להמשיך שמחת שבת בכל יום ויום.
ואז אומרים השיר שהיו הלויים אומרים
בבית המקדש. שכל זה הוא בחינה הנ"ל
שמזכירין גם עתה השיר של בית-המקדש
שהוא בחינת שמחה, הכל כדי להמשיך
מבחינת שבת מבחינת קץ האחרון שאז
יבנה בית-המקדש ואז תגדל השמחה.
ועל-ידי זה אנו משמחין עצמנו גם עתה
בהתקנה הזאת, כי סוף כל סוף יתמקן
הכל והעונות יתהפכו לזכיות והכל
יתהפך לטובה וכו"ל. שכל זה רמז להם
במה שהשיב להם 'איתו אשלי ומו'שחו
וכו' כנ"ל, שהזכיר להם גדל השמחה
שלעתיד שעל-ידי זה אנו יכולין לשמח
עצמנו גם עתה כנ"ל. ועל-ידי זה נזכה
לצאת מהיכלי התמורות שהזכירו שם
שמרמזו בהשאלה מי יימר וכו' כמו
שמבאר שם:

**יב כי הסמרא אחרא והקלפות שהם
כחות הנצר הרע וחילותיו
נקראים היכלי התמורות, שכל פתח הרע
הוא על-ידי תמורות שמחליפין וממירין
רע בטוב וטוב ברע בבחינת: "הוי
האומרים לרע טוב ולטוב רע שמים השך
לאור ואור להשך וכו'" (ישעיה ה), שמשם
כל הכלבולים וכל התאוות וכל מיני
מחלקת והסתות ופתויים וסכרות של
שקר וכו'. ועקר על-ידי העצבות שעל-ידי
זה המוח והשכל מבלבל כמו שמבאר
בסימן יוד הנ"ל בלקוטי תניינא. ועקר**

הכלבול הוא שמבלבלין הדעת וממירין
ומהפכין הכל בבחינת "הפככם וכו'" (שם
כט, טז), בחינת "והמה מרו ועצבו את רוח
קדשו" (שם סג, י), כי כל לשון המרה
ומרידה בחינת סדר ומורה הוא על שם
התמורות שמשם הביאו הרבה לידי
המרה ממש רחמנא לצלן, בבחינת: "היום
אומר לו עשה כך והיום אומר לו עשה
כך עד וכו'", שהכל על-ידי סכרות שקר
ותמורות ועל זה נתוסף בכמה תפלות
וודויים מקדמונים לומר את אשר התמרת
הקלתי ואשר הקלת החמירתי את אשר
אסרת התרתי ואשר התרת אסרתי וכן
הרבה (במובא בתוהו של חסון ערב ראש חדש), כי גם
התמרות שלהם מזיקין הרבה וכן המצוות
שלהם, כי על-פי רב מחלבוש הבעל דבר
במצוות (כמו שמופא לקושי חלק א בסימן א) שכל זה
בחינת תמורות וחליפין. וזה בחינת יראות
הנפולות רחמנא לצלן, כי צריכין להתרא
רק מה' ותברך לכו כמו שכתוב "ה' לי
לא אירא וכו'", וכשמתיירא מאיזה אדם
מושל או מחיה רעה וכו'צא, זה בחינת
יראות הנפולות שמחליף יראת ה' ותברך
ביראת בשר ודם. אך אפלו בשגדמה לו
שמתיירא מה' ותברך שלא יענישוהו שזאת
היראה היא טובה כמו שכתב אדוננו
מורנו ורבנו ז"ל שעקר הוא יראת העניש,
(עין במקום אחר מה שכתב בזה, שאי-על-פי שנמצא בספרים
שנניין יראת העניש, אי-על-פי-כן באמת העקר הוא יראת
העניש, כי אפלו צדיקים צריכין שהיו להם יראת העניש וכו' עין
שם), וכמו שכתוב "והאלקים עשה שיראיו
מלפניו", וכמו שפרש רש"י שם שהאלקים

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים

תננ

עושה שהביא כמה ענשים כמו ברור אנוש ודור המבול וכו' שיראו מלפניו שיראו מהענשים וכו'. אך אפלו יראה טובה דרך הפעל דבר להמיר ולהחליף שהוא מה שדרבו להביא את האדם לידי מרה שחורה ועצבות מחמת יראה זאת עד שמרחיקו מה' יתברך על-ידי זה, פידוע נגע הזה בכמה בני אדם, כי אפלו יראת העניש וכל היראות הטובות צריכין לקבל רק לטובה ולא לדעה, בבחינת "יראת ה' לחיים", להתקרב לה' יתברך על-ידי היראה מפל מקום שהוא ולא להתרחק חס ושלום, שדיקא על-ידי יראת העניש יבוא לשמחה בבחינת וגילו ברעדה, שדיקא על-ידי היראה והרעדה מענשים הגדולים והמנא לצלן, על-ידי זה דיקא יבוא לשמחה על שהוא על כל פנים בכלל ישראל ומקרב לצדיקים שעל-ידי זה יצא מאלפים ורבבות ענשים. ונם אם יבטח בכת הצדיקים ויתחזק בשמחה, על-ידי זה בודאי יהיה אחריתו טוב ויתהפך הכל לטובה בבחינת עוונות גתהפכין לזכיות, כמובא לעיל מה שמבאר בסיומן כ"ב על פסוק "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו וכו'". (ועני כל זה בהלכות פסח הלכה ט ובהלכות פסח בהקנה סוחרה הלכה ד ובמקום אחר שהארטנו הנה קצת.) ויותר מזה צריך האדם לתבין מעצמו שלא יתפך חס ושלום היראה להתרחק שלא יהיה בכלל לא זכה נעשית לו סם מות, בחינת "ופושעים יפשלו בם", שכל זה נמשך מתיכלי התמורות שממירין ומחליפין הכל כנ"ל

דף קמ"ד

עד שאי אפשר לכאר ולפרש. על-כן צריכין להתקרב ליראים באמת ולהמשיך על עצמו שמחה בכל הכחות על-ידי כל הנקודות טובות שמוצא עדן בעצמו וכו' כנ"ל כמו שמבאר על פסוק "אמרה לאלקי בעודי" ומובא בדרבינו כמה פעמים. ועל-ידי שייבאש וימצא הרחבות רבות בתוך הצרות בעצמן, בבחינת "בצר הרחבת לי", כמו שמבאר הנה הרבה בהלכות פלאי בהמה הנ"ל. ועל-ידי שישתפל על הסוף האחרון וכו' כנ"ל שזהו בחינת איתו אשלי ומו'שחו וכו' כנ"ל, עד שיהפך וימיר הכל לטובה, בבחינת מה שמבאר על פסוק "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגזון ואנחה" (בסיומן כ"ג בלשון תניא), שצריכין דיקא לחטף היגון ואנחה להפכו לשמחה, שכל מה שרוצים בחינת היכלי התמורות להשליכו ולהחוק חס ושלום על ידי סברותיהם המהפכות והמיופות כנ"ל, יתפך הכל לטובה, כי אדרבא זהו תקף שמחתי שרחוק פמוני כל כך כל כך כמו שידוע בנפשו, אף-על-פי-כן אני מתלבש בציצית בכל יום והולך למקוה וכו' ונותן צדקה וכו' אשר אין כל העולם פלו פדאי נגד אור נקדה אחת של אזה מצוה, בפרט מה שזכה להתקרב לצדיקי אמות וכו' כמבאר בדרבינו הרבה מזה (ובפרט בהלכות פרה וריבה הלכה א), עד שמישך שמחה על עצמו ועושה המצוות בשמחה שעל-ידי זה דיקא יעלה מתיכלי התמורות וכו' עד שזכה לבחינת תקון המסדר וכו', שהוא בחינת פתח ששם מקור השמחה

שתיקונו דיקא עלידי בחינת מי יומר הנ"ל, שהוא עלידי זה שירד להיכלי התמורות ועלה משם בכח הצדיקים על ידי שהתגבר לחיפה היגון ואנחה להפכו לשמחה כנ"ל, שעלידי זה עקר הנאילה והפדות של לעתיד, שעלידי זה יפדה נפשו מגלותה גם עתה וכנ"ל. והוה בחינת (ישעיה ל"ה) "ופרוי ה' ישבן וכו', ושמחת עולם על ראשם", זה בחינת פתור שהוא על הראש ששם מקור השמחה כנ"ל, ונקמך לזה מיד "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה", שהוא בחינת מה שחופין היגון ואנחה ומהפכין אותו לשמחה כנ"ל. פי דיקא עלידי זה יוצאין מיהיכלי התמורות ועולין בכל העליות הנ"ל עד שזוכין לבחינת פתור שהוא בחינת ושמחת עולם על ראשם ששם עקר הפדות והנאילה, בחינת "ופרוי ה' ישבן וכו'":

ג וזה בחינת תודה שבאה מתחמין שמביאין אותה בשיוצאין מהצרה, פי אין אדם יוצא מהצרה עד שמתחילין לו כל עוונותיו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואז העוונות נתהפכין לזכיות עד שנמשך שמחה, שעלידי זה עקר התקון לצאת מהצרה. וכל הצעקות והזעקות שצריכין לעצק בעת הצרות חס ושלום, הכל הוא לזכות שאיר עליו הדעת גם בתוך הצרה עד שייכל לשמח נפשו וכנ"ל שעלידי זה דיקא יוצאין מהצרה והגלות וכנ"ל. ועליבן מביאין חמין בהתורה, פי כבר מבאר שעלידי תקון הפתור שהוא בחינת המתנה או

החמין בקדושה גדולה, שזהו בחינת חמין שבתורה שזוכין עלידי שנתהפך היגון לשמחה שזהו בחינת עוונות נתהפכין לזכיות בחינת תקון הפתור וכנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שלעתיד כל הקרבנות בטליו חוץ מקרבן תודה, פי כל הקרבנות באין לכפר וזה אין צריכין אז לעתיד, פי כבר נתפטר הכל. אבל תודה הודאה לכפר חסדי ה' ונפלאותיו לבני אדם, איד נתהפך הכל לטובה, שדיקא עלידי שהיינו בזה העולם וכל אחד סבל מה שסבל עד שהרבה נכשלו בעוונותיהם מאד מאד, ועתה נתהפך הכל לטובה, בבחינת "ביום ההוא יבקש ויחפש וכו' עון ישראל ואיננו וכו' כנ"ל, שזהו בחינת קרבן תודה שמביאין עמה מצה וחמין כנ"ל, זה לא יתבטל. פי זה יהיה כל חלקי העולם הבא של כל אחד, מה שזכה עלידי העמל של זה העולם דיקא, שזהו בחינת "ששון ושמחה ישיגו וכו' הנ"ל, שזה יתקיים בשלמות לעתיד לבא כמו שכתוב ופרוי ה' ישבן וכו' ששון ושמחה ישיגו וכו'. אבל כל אחד ואחד כפי מה שזכה להתקרב לצדיקים ויכשרים וילקחם עצה זאת בזה העולם בתוך מרייות הצרות בגוף ונפש וממון ולהפך הכל לשמחה וכו' כנ"ל, עלידי זה יזכה לעתיד לזה בשלמות שזהו בחינת קרבן תודה וכנ"ל:

יד הכלל שעקר כל הגליות שעקרם גלות הנפש פידוע, העקר הוא העצבות שמתגבר בכל פעם על נפש

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תנה

עד שזוכין לתשעה היכלין דלאו אנו
נהרזין וכו' וכו':

ובבב פתבנו שבגנתו הקדושה היתה על
כל אחד מישראל אפלו על הגרוע

שבגרועים וכו', כי כל אחד בכל מקום
שהוא כל זמן ששם ישראל נקרא עליו
ועוסק באיזה מצוה כגון בבקר שמתעטף

בציצית, יש בכחו לשמח נפשו מתוך עצם
רחוקו וכו' שעבר עליו עד אותה השעה,

כי הלא אחר כל אלה אף-על-פי-כן אני
זוכה עתה ברגע זאת להתעטף בציצית

שסוף כל סוף לא ישאר ממני כי אם זאת
התורה והמצוות שאני חוטף בכל יום. וכל

אחד מישראל בפרט מי שיש לו ריח תורה
ומסתכל בבקרים קדושים, יכול להבין

מרחוק עצם נוראות ונפלאות קדושות של
כל מצוה כגון ציצית כמה וכמה הפליגו

רבותינו ז"ל בזכות מצוות ציצית כמו
שמוכא בנמרא ומדרשים וכו' וכן בכל

המצוות. ועל-כן צריך להזכיר את עצמו
עצם מעלת המצוה שעולה עד אין סוף

ולשמח נפשו בזה הרבה עד שקל מה
שיקצו הסמרא אחרא והפעל דבר לכלבולו

במצוות הרבה מרובו פגמו ורבו דאגותיו
וכו', אדרבא על-ידי כל זה ישמח נפשו

ביותר ויותר כי אף-על-פי-כן אני מתעטף
בציצית, וכמה גבר עלינו חסדו שגם אנכי

אחר כל מה שעשיתי עתה אני מתעטף
בציצית, וכן התעטף נפש ורחיו וגשמתו
באור הציצית וכו'. ואי אפשר לבאר לכל

הישראל, ובפרט כל זמן שלא נודפד עדין
והוא חותר לשוב ונעשה עמו מה שנעשה

שמתגרה בו הפעל דבר מאד ועקר
התגרותו הוא בענין העצבות. וצריך כל

אחד לחפש ולבקש כל מיני עצות לשמח
את עצמו בכל מה דאפשר הן במלי

דשמוותא שעל פי רב אינו יכול לשמח את
עצמו כי אם על-ידי זה כמו שמבאר

במקום אחר הרבה מזה, (ובפרט בהלכות נפילת
אפים על-פי התורה האת עין שם), הן על-ידי

"אומרה לאלקי בעודי וכו'". הן על-ידי
שארי תורות ושיחות קדושות ונפלאות

ונוראות ששמענו בענין זה, והרבה
מבארים בספרינו עין שם, עד שיתגבר

לחטף תגיו ואנחה דיקא להפך לשמחה.
(כמו שמבאר על פסוק שישן ושמתה ישי וכו' בלשון תנצא

סיון כה, ועני מה שמבאר על זה בהלכות פריה ורביה הלכה נספרי
עין שם היטב). ובפרט בשבת ויום טוב ובכל

יום קדם התפלה שאז צריכים להתגבר
ביותר להתפלל בשמחה ולקבל שבת ויום

טוב בשמחה גדולה עד שימשיך השמחה
של שבת לששת ימי החול וכו', ולעשות

כל המצוות בשמחה שבוה אנו עוסקין
בתורה הוואת שגלה לנו בחסדו כל מה

שהאדם זוכה על-ידי עשיית המצוה
בשמחה, שעקר כל העליות מדרגא

לדרגא ומעולם לעולם עד פלי עלמא עד
אין סוף, הכל על-ידי שמחת המצוה

שעל-ידי זה עולין מהיכלי התמורות
מעמקי הקלפות בבחינת קמרת ועולין וכו'

אחד ואחר עד היכן הוא צריך להתחזק בשמחה בכל עת מחדש בכל מקום שהוא. והתכם עיניו בראשו להבין דברים הרבה מתוך דבריו אלה, ומה שכתבנו במקום אחר בזה פלם גבוהים למבין וכו': טו וזה בחינת (בראשית יב, א): "ויאמר ה' אל אברהם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך וכו'". אברהם הוא הנשמה כמו שאיתא הרבה בזה הקדוש בפרשיות אלו. וחסר ה' בחינת שמחה, כמו שאמר רבותינו ז"ל (ברכות ו) לענין מצות לשמח חתן וכלה שהם ה' קולות: "קול ששון וקול שמחה וכו' קול אומרים הודו את ה'" (ירמיה לב, א), ועל-כן אברהם אינו מוליד, כי עקר ההולדה דקדשה הוא מבחינת שמחת חתן וכלה, בבחינת מה שאמר רבותינו ז"ל (בבא בתרא י): "מי שאין לו בנים ישמח את אשתו וכו'" וכמו שמוכא בסיון פא בלקוטי תנינא.

לך לך מארצך, בחינת עצבות שגמ'שך מהארץ מיסוד העפר ששם נאחו העצבות בחינת ארורה האדמה בעבודך בעצבון תאכלנה וכו', וכמו שמבאר בכמה מקומות בדבריו ז"ל. וענין מה שכתב על פסוק "ועפר תאכל וכו'" ובמקום אחר. "וממולדתך", מבחינת העצבות שפא מצד ההולדה בחינת הן בענין חוללתי וכו', כי תאנה זאת היא בחינת יללה ועצבות רחוקא לצלן פידוע. "ומבית אביך", מבחינת העצבות שגמ'שך מצד משפחתו וקרוביו וכו' שנתגדל ביניהם שדרבם להעציב את האדם, בפרט בשרוצה לכנס

לדרכי הקדשה שדרבם להעציבו ולצערו ולמנעו ברבוי שגוי דעותיהם וסברותיהם המהפכות הנמשכין מהיכלי התמורות כנ"ל, כי כל מיני צער שהם פנגד רצון האדם נקראים עצבות, בחינת: "יעציבוהו בישיומו" (תהלים עה, ח), בחינת: "כל היום דברי יעצבו וכו'" (שם נט, ו), "ויתעצב אל לבו" (בראשית ג, ו), וכן הרבה. אל הארץ זה ארץ ישראל ששם מקור השמחה, כמו שאומרים: "שתעלנו בשמחה לארצנו", פי שם הבית-המקדש ששם כל עבודת הקרבנות שהם בחינת שמחה, כמו שכתוב "ושמחתם בכל משלח ידכם", וכן הרבה. וכמו שאיתא בזה הקדוש דעבדא דכהנא צריך להיות בקדוה רבא וכו', הינו שח' יתברך מזוהר את כל נפש ונפש מישראל שכוללים באברהם אבינו שיתגבר בכל כחו לצאת מפל מיני עצבות הן הבאים מצד השמיות גופו שיסודו מעפר וכו', וכן הבא מצד אביו ומשפחתו ועירו וכו', מפלם יתגבר לצאת עד שיבוא לארץ ישראל ששם מקור השמחה כנ"ל. ורמז לו שעל-ידי השמחה יצא מהיכלי התמורות שהם בחינת ארצך ומולדתך וכו' שעקר התגברותם על-ידי העצבות כנ"ל. וצריך להעלות נפשו משם על-ידי התגברות בשמחה ועל-ידי זה יתכן כל התקונים הנ"ל:

וזהו "לך לך מארצך וכו'", שיעלה בחינת חלקו בפלכות שנקרא אברהם ולך ועלה אותה משם ויתכן כל התליכה (שהם בחינת נצח הוד יסוד כנ"ל), ועל-ידי

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים

תנו

ההליכה ואעשך לגוי גדול, כי יודיע אלקותו בכל העולמות ובפרט בזה העולם, שיודיע לכל בני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו, בבחינת "בנערינו ובנענינו גדל וכו'" כמו שמבאר שם, וכלם יתקבצו ויתאספו אליו עד שיהיה נעשה גוי גדול. "ואברך", פי על ידי ההליכה זכה להמשיך ברכה בכלם שזה בחינת ידים כמו שמבאר שם, ועקר הברכה הוא ברכת השכל. וזהו "ואגדלה שמך", השם הוא הנפש שהוא החיות, כמו שכתוב "נפש תיה הוא שמו". ועקר החיות הם המחין והשכל, בבחינת "החכמה תחיה", הינו שיזכה לגדל המחין שזה עקר הברכה שהוא ברכת השכל. גם רמז לו "ואגדלה שמך", שיתוסף לו אות ה על שמו שהוא בחינת דעת ושכל בחינת ה הדעת כמו שמבאר במקום אחר. וזה זכה על ידי השמחה שהיא בחינת ה' קולות, פי שמחה ודעת שהיא החיות הם בחינה אחת, בחינת "באור פני מלך חיים", בחינת "שבע שמחות את פניך", וכמו שמבאר במקום אחר. "ויהי ברכה", זה בחינת שיהיה קיים לברכת השכל שיזכה להשיג על דו מה ששייג שזהו העקר. וזה בחינת ברכת המסדר והמשיב וכו', שעל ידי זה עקר קיום ברכת המחין שלא יתפסלו לגמרי על ידי רבוי דרפחם. פי על ידי ברכת המסדר וכו' המעטב אותם על ידי זה יתקבצו המחין ושינו אוה האין סוף בבחינת מטי ולא מטי שזהו עקר קיום הברכה לנצח בחינת ויהי ברכה

שהוא לשון קיום וכו"ל. "ואברכה מברכך ומקלקך אור וכו'", פי כל זה אי אפשר להשיג פי אם על ידי בחינת מי יומר הנ"ל שהוא לירד להיכלי התמורות וכו' להעלות הקדשה משם ושם צריכין לברך הטוב מהרע שהם בחינת ברכה וקלקלה, והיא מלחמה גדולה ועלפן הכניחו שיעזר לו לברך מברכו שהם הניצוצות הטובים שיירקו בו משם. ומקלקלו יאר שהם הרע שירצו למנוע. עד שיקים בו "ונברך כף כל משפחת האדמה", שכלם יתגירו וישוכו אליו. נמצא מרמז בפרשה הזאת כל סדר התקונים הנעשים על ידי עשיית המצוה בשמחה, עין שם היטב היטב בהתורה הנ"ל ואינו יתבררו לך דברינו אלה בעזרת ה' תברך. וכל מה שנעשה עם אברהם אחר כך במבאר בפרשיות שאחריו שהיה רעב בארץ, וירד למצרים וכו', ולוט הלך עמו, ונקלקה שרה לבית פרעה, ועלה משם ממקנה בכסף וזוהב וכו', שהם בחינת ניצוצות קדושים רבים שהעלה מהפטרא אחרא, הכל הוא בבחינת מי יומר הנ"ל שירד להתרבה הרבה היכלי התמורות בכמה בחינות שונות והעלה הקדשה משם שהוא בחינת מלכות דקדושה וכו', וזהו גם כן בחינת המלחמה עם הארבעה מלכים שהם בחינת ארבע מלכות שכוללים כל הגליות פמובא, שעקר גלותם הוא העצבות כנ"ל והוא נצח את כלם והציל את לוט כפי מלכו דיקא גשמת משיח שהיה נעלם שם פמובא,

זו ועל-כן הולדה הראשונה של קדשת ישראל שזולדה בעולם נקרא

יחזק שהוא הראשון שזולד בקדשה מאברהם ושרה, ועל-כן נקרא יחזק על שם השמחה, כמו שכתוב "צחוק עשה לי אלקים", כי זה עקר בחינת קדשת ישראל שהוא בחינת שמחה. ועל-כן לא נולד עד שנתגדל שם אברהם ושרה ונתוסף בהם ה' שהוא בחינת שמחה בחינת ה' קולות של שמחת חתן וכלה, שעקרום הוא "קול אומרים הודו את ה'", שהוא תודה והודאה לה' ותברך בשמחה, כי משם עקר ההולדה של קדשת ישראל כנ"ל:

יח וזה בחינת כל המלחמה שהיה בין יעקב ועשו כי עקר השמחה היא בחינת קדשת יעקב שהיתה מפתו שלמה בחינת יגל יעקב ישמח ישראל, וכתוב ישמח ישראל בעושייו. ועשו הוא אדום שממנו כל הגלילות, עקר התגברותו הוא על-ידי עצבות כנ"ל, בבחינת "והיה כאשר תרד ופרקת עלו וכי", תרד דיקא, לשון יללה ועצבות, אז ופרקת עלו וכי וכנ"ל. וזה בחינת הברכה והבכורה שהשתדל יעקב לקח מעשו. הברכה זה בחינת ברכת השכל שאזכין על-ידי שמחה שהוא בחינת הבכורה שהוא בחינת עבודה של קרבנות שהיה אז בבכורים, כי עבודת הקרבנות הם בחינת שמחה כנ"ל, ועל-כן היה המעשה בעת שעסק יעקב אבינו לנחם את יחזק אביו מאבלותו על אברהם, כמו שכתוב "ויניח יעקב ניד וכי", כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואז ויבא

שהוא מקור השמחה, כי "אז ימלא שחוק פיני וכי":

טז וזה הביאני המלך חזקוני" שצאמר על הבית-המקדש "נגילה ונשמחה בך" (שיר השירים א, ד). 'חזקוני' בחינת התשעה היכלין הנ"ל שאזכין על-ידי נגילה ונשמחה בך' כנ"ל. וזה בחינת קדשי קדשים שהיא קדשה העשירית שהוא ככל יבא, כמו שכתוב (ויקרא טו, ב): "ואל יבא בכל עת אל הקדש", כי אם "בזאת יבא אהרן וכי", ביום כפור דיקא. כי ההיכל הוא קדשה התשיעית כי שם נכללן התשעה היכלין הנ"ל, ומשם ואילך אסור לבוא כי אם על-ידי תקון הכתר שהוא המסדר והמנישב וכי' שזה בחינת יום כפורים שהוא בחינת תקון הכתר כידוע. ועל-כן אסור לבגס מההיכל ואילך לבית קדש קדשים להשיג שם מה ששיגי במקום הארון והכרובים כי אם הכהן הגדול ביום כפורה, ועל-ידי הקמרת המשמח לב וכי, כדי לתקן על-ידי כל זה הכתר בחינת המסדר והמנישב שאז דיקא ויפה להשיג אור האין סוף וכי'. וזה היה פגם נדב ואביהוא בקרבנתם לפני ה' וימתו, כי נכנסו בלא תקון המסדר וכי' שזהו בחינת רבוי האור וכי' בחינת בקרבנתם וכי', שזהו בחינת "פן יתרוסו לעלות אל ה' וכי'". וענין בהלכות פריה ויביה הלכה ד על-פי התורה הזאת ענין שם. וענין לקמן מזה. וענין הפרכת המבדילה וכי' שזה בחינת הפריסא וכי' ענין שם:

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תנט

עשו מן השדה והוא ענף, מן הרציחה ומנאוף ועבודה זרה שהוא בחינת פעם ועצבות. כי יעקב עסק אז בפעדת הבראה לאביו לנחמו מאבלותו, ועקר הנחמה הוא בבחינת "הפכת מספדי למחול לי", שהוא בחינת "ששון ושמחה ישגו ונסו יגון ואנחה" ה"ל, שהוא שצריכין להפך היגון ואנחה לשמחה, בבחינת "והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם". ועל-כן בשל אז עדשים שבהם מנחמים האבלים, כי העדשים יש בהם אבל ויש בהם שמחה, כמו שאיתא במדרש רבה בפרשה זאת, כי הם מרמזים שגלגל הוא שחוזר בעולם שזה רמז על תחית המתים שהוא עקר הנחמה, שמתמת זה המיתה היא טוב מאד, בבחינת "והנה טוב מאד וכו'", שזהו בחינת גלגל הוא שחוזר בעולם. כי כל השנויים הנפלאים והנוראים שה' יתברך מנהיג בהם עולמו, הם בבחינת גלגל החוזר ששרשו ועקרו מבחינת גלגולא דגשמתין שבשבים נברא ומתקים הכל, שה' יתברך מסבב עם הנשמות גלגולים נפלאים ונוראים עד אין חקר, בבחינת "ה' ממזית ומחיה משפיל אף מרמם מוריש ומעשיר מוריד שאול ועל וכו'" (שמואל א ב), שמשם כל סבובי הגלגלים של השמש והירח ושנים עשר מזלות וכו' שעל ידם ה' יתברך מנהיג עולמו, והכל בשביל התכלית של נשמות ישראל שבאים לזה העולם ועוברים בכמה גליות ובכמה סבות ונגלגלים עד שכלם מקרחים למות ולחזור ולחיות

בתחית המתים, ואז הכל יראו ויבנו פעלת ה' ונוראות עלילותיו שעבר בזה העולם בכל הסבות והגלגולים של כל אחד ואחד. וזה שפרש"י "אתם נצבים היום בלכם", 'פיום הזה שהוא מאפיל ומאיר כך הוא מאפיל ומאיר לכם וכו', הינו כנ"ל. כי הכל אחד וכנ"ל. וזה מרמז עדשים שמנחמין בהם האכל לרמו שהוא גלגל החוזר ועתיד לחזור ולחיות בתחית המתים שזה עקר הנחמה ועל-ידי זה הכל נתהפך לשמחה וכנ"ל. אבל עשו כפר באותה השעה בתחית המתים דיקא על-די זה שמת אברהם כמו שאיתא במדרש פרשה זאת, שאמר בזון זה פגעה מדת הדין וכו' כי עבר אז פמה עברות שכלם נמשכין מהקלפה שהוא בחינת עצבות, על-כן אמר "הלעיטיני נא מן האדם האדם הזה", שהוא תקפא דדינא שהוא עצבות. כי אכילת הצדיקים היא בחינת שמחה, בחינת "לאכל ולשתות ולשמח", בחינת "ואכלתם לפני ה' אלוקים ושמחתם", שנאמר על אכילת הקרבנות שהוא בחינת אכילת הצדיקים שאכילתם תמיד בבחינת אכילת קרבנות. ועל-כן שלחנם מכפר במנוח כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל אכילת עשו וסיעתו הם עקר העצבות שהוא זרמת הנחש בחינת בעצבון האכלה וכו'. וזה הגביר אז על עצמו עשו הרשע שאמר "הלעיטיני נא וכו'", שהוא בחינת אכילה גסה בדרך הלעמה שהוא פגם האכילה פמוכא שהוא בחינת עצבות כנ"ל. ועל-יכן יפה אמר לו יעקב במועד

117

ועלין קבל און הברכות, כי עקר כל הברכות מקבלין עלידי שמחה פנ"ל:

יט וזה בחינת הנגה. כי הנגה בחינת תורה הודאה כמו שאומרים וקבעו שמונת ימי הנגה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול, שהיו בחינת שמחה פנ"ל. וזה בחינת נר הנגה, כי שמן משחת קדש בחינת מחון, שעקר השגתם עלידי הבמ"שא וכו' בבחינת פתית למאור שמשם מקבלין השמן וזו נד להעלות נר תמיד שאייר בכל העולמות מעלא לתתא ומתתא לעלא, בבחינת "נר לרגלי דבריד", ובבחינת "וטובל בשמן רגלו" (דברים טו), כי אור נר שמאיר עלידי השמן זה בחינת שמחה, כי האור משמח הכל, וכמו שכתוב "מאור עינים ישמח לב", וכמו שאומרים: והתקין מאורות משמח עולמו וכו', ועקר האור של כל האורות שבעולם נמשך מגדולי הצדיקים שהם בחינת משיח, בחינת "אור צדיקים ישמח", בחינת "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". כי עקר האור בשלמות התגלה עלידי משיח שגבוא במהרה בבינו, בבחינת "ערכתי נר למשיחי", ואפלו עתה בכרירת הגלות כל קיומנו הוא רק עלידי אורו הגדול שמאיר בנו בהעלם והסתר עלידי גדולי הצדיקים שהם בחינת משיח, כי עקר שם משיח הוא על שם השמן שנמשח בשמן המשיחה, שמן המשיחה בחינת פתח, בחינת "נר אלקיו על ראשו", שמשם מקבל השגת המחון

ובכוננו אם פן "מכרה כיום את בכרתך לי", כי העבודה בבכורות שהיא בחינת שמחה ועלין מאחר שאתה בוחר בעבדות ובאכילה דסמרא אחרא שהיא בחינת עצבות. עלין אין מגיע לך הבכורה שהיא בחינת שמחה. ועלין באמת נתרצה לו עשו מנד ואמר לו "הנה אנכי הולך למות", ואמרו רבותינו ו"ל שאז כפר בתחית המתים, ועלין "למה זה לי בכרה", כי בודאי זה שבופר בתחית המתים שהוא עקר תכלית העבודה, בודאי אין עבודת הקרננות וכן שאר עבודת המצוות שום שמחה אליו. כי עקר השמחה הוא מה שאנו יודעים ומאמינים שעבודת הקרננות והמצוות הם כל תכליתנו ותקנתנו לנצח, עלין אמר בראי לו "הנה אנכי הולך למות", מיתה עולמית ואם פן "למה זה לי בכרה", ואז "וימכר את בכרתו לעקב וכו'". ועלידי זה זכה יעקב אחר כך לקבל הברכות מאביו עלידי שהאכילהו אכילה הקדשה שהיא בחינת שמחה. ועלין הביא לו יין כמו שכתוב "ויבא לו יין", ועשו לא הביא לו יין כמו שאיתא במדרש, כי יין בקדשה הוא בחינת שמחה, בחינת "יין ישמח לבב אנוש", בפרט כי אז היה ליל פסח כמו שאמרו רבותינו ו"ל, שאז שותין ישראל ארבע פוסות של יין, כי אז יוצאים לחיות מגלות מצרים שכולל כל הגליות שעקר הגלות הוא עצבות פנ"ל. ועלין הביא לו יעקב יין בחינת שמחה פנ"ל.

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תסא

שנקראים "שמן משחת קדש" על-ידי הבטישא שהוא הפאת המחין בפתר, שנהו בחינת "בשמן הטוב על הראש", בחינת פתר, שהוא על הראש יורד על הזקן. וכן זה קנה חכמה, בחינת השגת החכמה והדעת שמקבלין משם על-ידי ההפקאה בחינת בטישא פנ"ל, שנהו בחינת תליסר תקוני דיקנא שבהם כלולים כל המחין פידוע בפתכים, שנהו שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן, שהם כלל חכמות התורה ודרשותיה וחדושיה שנה עקר השגת המחין. וזה "זמן אהרן", שהוא הפהן הראש שאצלו כל הברכות וכו' פנ"ל, "שייך על-פי מדותיו", כי השמן שהם חכמות המחין כל שלמותם להורידם עד למטה למטה לכל המדות של האדם להאיר בכלם להוציאם מאפלה לאורה, להעלות מהיכלי התמורות שהם בחינת חשך וצלמות, שמעצם החשך מהפכין וממורין הכל, וכל מה שמתגברין וממשיכין האור לשם ויוצאין מאפלה לאורה זה בחינת מלכות שעולה מבין הקלפות מהיכלי התמורות, ועקר האור הוא שמחה פנ"ל. ואז חוזרין ועולין עד שמקבלין הברכות עד שעולין עד התשעה היכלין וכו', וכן חוזר חלילה למטה, וזהו: "כטל חרמון וכו' כי שם צוה ה' את הברכה", כי שם כל הברכה שעקרה ברפת השכל וכו' פנ"ל:

ויום וכן בכל שבוע ובכל חודש ובכל שנה ושנה ובכל אדם ואדם לפי מדרגתו ולפי העת והזמן, וכפי קדשת הזמנים כגון שבת ויום טוב ויום הכפורים וכו' כמובן בהתורה הנ"ל שמבאר בהפסד כל העליות של התפלה עין שם ותבין. ובכלל ובפרט בכלליות ישראל ובפרטיות עם כל אחד ואחד. והעקר על-ידי גדל פח הצדיקים בחינת משיח שמאירין בכלם נקרת השמחה בכל הירודים והשפלים מאד, שנהו סוד מה שהתפאר זה שתיה בלא ידים שיכול לנגן כל היוד מיני נגינה שהם בחינת שמחה שהם רפואת הפת מלך וכו'. ועל-פני התפאר בזה זה שהיה לו פח גדול ונודא בידיו (כמובא בספרי מעשיות ^ע בהמשעה של השבעה בעלרים), כי עקר הברכה בידים שהוא ברפת השכל וכו', שעל-ידי זה משיגין התשעה היכלין וכו' שישם מקור השמחה, בחינת "ושמחת עולם על ראשם וכו'", ומשם ממשיכין בעצם פתם חכמה ועצות נוראות בלב כל החלושי פח מאד מאד לשמח נפשם גם-כן. וכל אחד ואחד כפי מה שמתגבר להתקרב לאלו הצדיקים ולהטות אזנו ולבו להבריהם היטב ולהאמין בהם עד שמכניס השמחה בלבם, כמו כן יוצא בכל פעם מהיכלי התמורות בכח הצדיק הנ"ל. כי זה כלל גדול שכל התקונים שבעולם נעשין רק על-ידי גדולי הצדיקים שהם בחינת משיח, אכל אף-על-פי-כן הם בעצמם אינם יכולים לעשות חפצם להיטיב עם כל אחד מישראל כי אם כפי התקרבותו

כ פי זה הענין נעשה בכל יום על-ידי סדר התפלה והעבודה של כל יום

אליהם, כי בהכרח שזיהיה איזה אתערותא דלתתא כדדע:

כא וכל זה הוא בחינת חגבה שהם ימי הודאה, בחינת שמחה, שממשיכין השמחה מקץ האחרון, מבחינת שלמות הגאולה שתבוא עלידי משיח צדקנו שאז עקר הגדלת השמחה, שזהו בחינת איתנו אשלי ומושחו וכו' כנ"ל (באת יד וכו'). וזהו בחינת גר חגבה, כי מלכות הרשעה התגרו בישראל ורצו לבטל עבודת בית המקדש ששם עקר השמחה וכל התקונים הנ"ל, ועל-כן היה שם עשר קדשות, ובהיכל קדשה התשיעית, כי שם מאירין התשעה היכלין, והפרכת המפסיק ומכדיל בין הקדש ובין הקדש קדשים זה בחינת הפרסא הנ"ל, ועל-כן אסור לכנס משם ולהאה כי אם הכהן הגדול ביום הכפורים שהוא יום העשירי של עשרת ימי תשובה שהם כנגד העשר קדשות הנ"ל (עין לשון). ושם בבית המקדש כל עבודת הקרנות שהם נעשים בשמחה כנ"ל, ושמן המנורה וקמרת שהם משמחין הלב, בבחינת "שמן וקמרת ישמח לב". והם התגרו בזה ורצו לבטל כל זה הם ושלום, וגם רצו לבטל כל המצוות שהם כל שמחתינו, ועל-כן היה הגם עלידי שמן דיקא, כי משמן המנורה היו מדיקין בתיכל באהל מועד מחוץ לפרכת שהוא בחינת הפרסא הנ"ל, כדי להמשיך האור שהוא אור השנת המחין מבחינת לפני ולפנים עלידי התבאה בהפרסא והמעכב כנ"ל, ועל-כן התגרו

בשמן זה ביותר, וממאו כל השמנים שהם כל השכליות והמחין, כי הם בחינת היכלי התמורות והחליפין שממירין ומחליפין הכל, שמתגברין על האדם בעצבות הפרנסה ורבויו תאוותיו, וכל מה שהעצבות מתגבר נתקלקל המוח שהוא בחינת שמן משחת קדש וכן חוזר חלילה עד שפמעט כמעט אברה תקנתו חס ושלום. אך הגם היה עלידי שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול שנמשח בשמן המושחה שכלול מכל התקונים, שבו נמשחו כל כלי המשכן ובית המקדש וכל הכהנים ומלכות דוד משיח. כי אצל הכהן הגדול כל הכרכות וכו' כנ"ל, ועל-כן עלידי מעט שמן משחת קדש היה חזרו ודלקו כל הנרות כי נעשה בו גם נפלא וגדא בגשמיות ורוחניות שלא היה בו להדליק כי אם יום אחד ודלק שמונה ימים. וכן ברוחניות לא היה יכול להאיר כי אם מעט לפי שעה, אבל הצדיקים בחינת כהן מתגברים בעצם פתם עד שמעט אור השמן של יום אחד מאיר בכל השבעת ימים שהם בחינת שבע מדות עד שנעשין בחינת שמונת ימי חגבה בחינת חגבת הבית המקדש שהוא ככל הדעת, כי כל מי שיש בו דעת וכו'. כי עלידי מעט השמן מאירין בהקמתם בלב איש הישראלי שישמח נפשו וכו' כנ"ל, ועל-ידי גדרת השמחה הזאת מעלה אותו לפי בחינתו עד התשעה היכלין הנ"ל ומשם מאיר עליו השמחה מפור השמחה שנמשך משם כנ"ל. ואזי בשמאירה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

תסג ארצה חיים

השמחה יותר הוא חוזר ועולה יותר ויותר מהיכלי התמורות ועולה יותר לבחינת השעה היכלין הנ"ל למקור השמחה, וכן חוזר תלילה למוכת. וזה בחינת גר הנגפה מוסיף והולך, כי עקר הוא ההתחלה ובכל יום מוסיף והולך על-ידי הארת השמחה שמקבל בכל פעם ממקור השמחה על-ידי שהתגבר תחלה להמשיך על עצמו שמחה בכל מקום שהוא בתקף גלות נפשו, שזהו בחינת שמדליקין גר הנגפה למטה מעשרה מפתים שהוא בחינת מקומות הנמוכים מאד, ולשם דיקא ממושיבין אור הקדוש והנורא הוה שנמשך בשרשו מאור הצדיקים שזכו להשגת התשעה היכלין וכו' פנ"ל. ועל-ידי זה זוכה לתורה והודאה בשמחה לימור הלל וכו' בשמחה, ואז נתוסף אור השמחה. ועל-כן ביום שני דהנגפה הוא מוסיף והולך ומדליק שני גרות כי נתוסף האור. וכן ביום שלישי וכו' מוסיף והולך בכל יום וכו' פנ"ל. ועל-ידי קדשת הדלקת גר הנגפה על-ידי זה כמשיבין דרך זה על כל ימות השנה שרנגיל בכל יום ובכל עת להמשיך על עצמו שמחה על-ידי עמקות העצות האמתיות שגלו הצדיקים שנמשכין ממקור עליון מאד מבחינת תשעה היכלין הנ"ל עד שזכה להעלות נפשו ממקום שהוא מהיכלי התמורות עד שיעלה וכו' פנ"ל: כב ועל-כן תקף אחר צווי מעשה המשפן בפרשת תרומה

נצטוה מיד על הדלקת שמן המנורה קדם לכל עבודת התקרבנות, כמו שכתוב שם

1b

מיד "ואתה תצוה וכו' ויקחו אליך שמן זית זך וכו'", כי כל מעשה המשפן שהוא בחינת הבית המקדש, היה לתקן פגם העגל שהוא עקר התגבורת היכלי התמורות, בבחינת "וימרו את פבדום בתבנית שור וכו'" (תהלים קי), שזהו בחינת "כמה ימרוהו כמדבר ועצובוהו בישיומן" (שם עח) וכו'. ועל-כן היה התחלת תקון עבודת המשפן על-ידי גרות המנורה שמדליקין באהל מועד מחוץ לפרכת ששם כלליות הירדיפה והמעכב וכו', כי תקף כשהתחילו לעסק בעבודת המשפן ונתנו נדבתם עליו בלב טוב בשמחה גדולה נמשך עליהם שמחה, ועל-ידי זה התחילו לעלות בעליות הנ"ל עד שגמרו המשפן והדליקו מיד גרות המנורה בשמן משחת קדש שעל-ידי זה ממושיבין אור השמחה ממקור השמחה וכו' פנ"ל. ועל-כן נסקד מיד פרשת מצות הדלקת גרות המנורה אחר מצות מעשה המשפן פנ"ל, וכן פרשת "בהעלתך את הנרות" נסקד מיד אחר הנפת המזבח, הינו פנ"ל. ועל-כן גם עתה שנחרב הבית המקדש לא נשאר לנו מכל העבודות של הבית המקדש כי אם בחינת אור שמן המנורה שהוא בחינת אור גר הנגפה, שזהו בחינת שגם עתה בתקף גלותנו אנו ממושיבין עלינו אור השמחה מהקץ האחרון, בבחינת איתו אשלי ומושחתי הנ"ל, בכח הצדיקים הגדולים שעל-ידי זה יוצאין מהיכלי התמורות וכו' עד שזכה לצאת מהגלות לגמרי ונזכה לשמחה של לעתיד, "כי

בשם קדושה נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד":

כג וזה: "ומכל בשמן רגלו" (דברים לז, טו), פי צריכין לתמושק אור השמן שיאיר ברגליו ששם עקר אחיזתם להוציאם מהיכלי התמורות בבחינת 'נר לרגלי דברך' וכו"ל. ועל ידי זה "פרח ונחשת מנגלד", שמלבישין הרגליו בבחינת מנגלים של נחשת וברזל שלא יוכלו להתקרב אלינו וכו'. ועל-פני מדבר תקף בשבח ישראל להגדיל שמתקם כמו שכתוב שם "אין כאל ישראל וכו' עד אשר יד ישראל וכו'": וזה: "ובמידה דבאד", שפרש רש"י שיהיו כל הארצות דובאות ומזיבות לך כסף וזהב, הינו בחינת עצם הברכה בחינת ברכת הדיים הנ"ל. וזה אין כאל ישראל שזהו בחינת עצם העלמות השגתו, פי לית מחשבה תפיסה ביה כלל שזהו בחינת 'אין כאל ישראל', שאין שום דבר ולא שום שם וכוני לבנותו ולדמותו בו, בבחינת 'ואל מי תדמוני ואשנה', פי כל השמות הם רק לאחר הצמצום שנמשכין על ידי הרדיפה והמעפב שאז משיגין התשעה היכלין בבחינת מטי ולא מטי ונס הם לא ידעון ולא מתדבקין וכו', אך אחר כך ממשיכין משם שמתויו הקדושים ותארו וכו'. וזהו "אין כאל ישראל", שאף-על-פי שאין כאל ואי אפשר לתפסו בשום מחשבה אף-על-פי-כן "רוכב שמים בענוד", פי ה' יתברך נקרא רוכב שמים על שם שהוא למעלה מהשמים שהם בחינת רקיע המבדיל בין

מים למים, בין מימי הדעת העליון שאין לנו שום תפיסא בו למים התחתונים וכו'. וה' יתברך נתן לנו פח לתמושק השגת הדעת דיקא על ידי זה על ידי הפאת הרדיפה בהמעפב שהוא בחינת פריסא בחינת רקיע המבדיל בינו ובינינו, והוא ברחמינו שהוא רוכב שמים פי הוא למעלה מהפריסא שהוא בחינת רקיע העליון, למעלה מראשי החיות שמשם כל בחינת רקיע ושמים ושמי השמים שכלם הם בחינת פריסא הנ"ל שהוא בין כל דרגא ודרגא ובין כל עולם ועולם עד לעלא ולעלא וכו', והוא יתברך למעלה מכלם, בחינת רוכב שמים, הוא בענינו להאיר לנו משם אורו האין סוף בבחינת מטי ולא מטי על ידי הפאת הרדיפה בהמעפב שהוא בחינת שמים כנ"ל. וזה "ובגאותו שחקים", ששם שחקין מן הצדיקים, מן בחינת הדעת פמוכא, ובהשמים העליונים בחינת שחקים, שם שחקין מן, בחינת מוון הצדיקים שהוא הדעת העליון שיש בו כל המעמים שנמשק על ידי הרקיעים שהם בחינת פריסות המבדילים וכו', פי בכל עולם ובכל דרגא יש בחינת רקיעים המבדילים וכו' שכל השגת הדעת על ידם דיקא. וזהו "מענה אלקי קדם", פי מזה געשין התשעה היכלין שהם בחינת מעון ודירה לאלקי קדם. פי על ידם משיגין אורו האין סוף בבחינת מטי ולא מטי שזהו בחינת דירתו יתברך, בחינת "מעון אתה היית לנו וכו'". וזהו "ומתחת זרעת עולם", שנופלין הזרעות וההתבררות של

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הוראה ו

ארה חיים תסה

ממקומו". כי משם עקר שרש כל המקומות שבעולם שנמשכו ונתהוו על ידי כמה צמצומים שנבראו על ידי זה, וזה בחינת מה שמבאר בלקוטי תניינא סימן פ"ג שתכלית הידיעה דלא גרע זה בחינת מקומו של עולם וכו' עין שם. "וילן שם כי בא השמש", ביאת השמש זה בחינת הסתלקות ומגיעות האור שבא על ידי בחינת המעפב, כי שמש בחינת אור השכל שרודף להשיג האור אך המעפב מונע אותו וכו' כנ"ל. ועליבן "וילן שם", כי עקר השגה הוא בחינה זאת, כי ביזם על ידי עבודת התפלה ותורה ומצוות בשמחה נמשכין המחין על ידי בחינה זאת של הפאת הרדיפה בהמעפב וכו' כנ"ל, אבל מחמת היגיעה של הפאת הרדיפה בהמעפב הם מברחים להסתלק אחר התפלה רק שנשארו רשימו וכו', אבל אחר כך לעת ערב מסתלקין לגמרי ממבאר בכנינות האר"י ז"ל. וזה בחינת "וילן שם כי בא השמש", שראש יעקב שאי אפשר עתה להשיג המחין בשלמות כי עדוין לא גשלים הברור מהיכלי התמורות שאי אפשר להשיג ברפת המחין כי אם על ידי זה כנ"ל, ועליבן "וילן שם" כנ"ל, גם "וילן שם" מרמז על הגליות כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי משם כל הגליות שבאים על ידי קלקולי הדורות שאינם מבררים כראוי מהיכלי התמורות והרבה מקלקלים רחמנא לצלן עד שפוחות זה גם גדולי הצדיקים אבות העולם אינם יכולים להשיג כרצונם כמובא. ועליבן הכרח ללון

הסמרא אחרא על ידי התגברות הידים והירועות דקדושה ששם כל הברכות וכו' כנ"ל. ועל ידי זה "ווגרש מפניך אויב וכו'", כי יפלו באין תקומה, בבחינת "ומידם בהכל השפב אתם ארצה וכו'" כנ"ל.

וזה (דברים ל"ב ט): "אשריך ישראל מי כמוך עם נישע בה' וכו'", סיום זה - סיום וכלל כל הברכות שברכם משה שפסם באשרי כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי העקר לזכות לכל זה הוא על ידי 'אשריך ישראל', שזהו בחינת 'אשרינו' מה טוב חלקנו' וכו' שאומרים בכל יום, שצריך לתמושוד על עצמו שמחה גדולה על ידי זה כנ"ל, שעל ידי זה עקר כל התמונים הנ"ל, כי עקר התקון על ידי שמחת המצוה שזהו בחינת 'אשריך ישראל' וכו'. וכוה פתח דוד תהלים 'אשרי האיש' וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל שמששה סים באשרי ודוד התחיל מזה. כי דוד משיח שמחת ישראל שכל עסקו בחינת תורה והלל שזהו בחינת תהלים שכלול מכל יוד מיני נגינה שזהו כל חיותנו. כל זה נמשך על ידי בחינת אשרי בחינת 'אשריך ישראל' בחינת 'אשרינו' וכו', שצריכין לשמח עצמו בזה בכל יום ובכל עת ובכל שעה, אשרי האוכה לזה, אמן כן יהי רצון:

כד וזה "ויפגע במקום", בחינת פגיעת והפאת הרדיפה בהמעפב שהוא בחינת פתר שנקרא מקום כמו שמבאר בהתורה הנ"ל על פסוק "ברוך כבוד ה'

שם בחינת שנה וכמו על עד שיקרר קראוי ויבוא למבקשיו. וזה בחינת 'הפא למהר מסייעין לו', אומרים לו המתן, שנאמר על כל אחד מישראל הרוצה למהר וכו', כמו שמבאר בסימן ו', וכן נאמר על הצדיק העוסק למהר את ישראל וכו'. 'ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו', שלקח וברר מאבני המקום בחינת ברור אותיות וניצוצות שהם בחינת אבני קדש שנפלו להיכלי התמורות שהם אבני נגף, בבחינת "תשתכנה אבני קדש וכו'", והצדיק מברר האבנים טובות שהם אבני קדש שהם אותיות התורה מהיכלי התמורות וישם מראשותיו שמקשרם לתוך הראש והשכל. וישבב במקום שהוא, שישן מתוך דברי תורה, וזה מרמז על כל אדם שישראוה שמונעין אותו כמו שמונעין צדיק לקשר במחשבתו דברי תורה ולהוציא מחשבתו מרעיונים רעים ולקשר במחשבתו דבורי תורה עד שישן מתוך דבורי תורה שזהו עקר בחינת הברור מהיכלי התמורות. כי זה בחינת תשובת המשקל שהוא עקר תקון פגם הברית שהוא פגם המחשבה שכל תקונו על ידי זה דוקא, כמו שמובא על מאמר רבותינו ז"ל 'בתונו דעיל' (בסימן כ"ו בהתורה רצפא עין שם). והו' וישבב במקום שהוא, במקום שהוא דיקא שהוא המקום שפגע בו שהוא בחינת המעכב וכו' פנ"ל, כי דיקא לשם קשר מחשבתו בקשר אמין עד שישן, כי כך צריך כל אחד לפי בחינתו, כי אף על פי שראוה שמעכבין את מחשבתו כמו

שמעכבין, הוא צריך לעשות את שלו לברר מהמחשבות רעות ולקשר מחשבתו לבחינת מקומו של עולם שהוא בחינת מקום שהוא שפגע בו יעקב, ואף על פי שאינו יכול עדין להשיג ולהבין משם כלל אף על פי כן תהיה מחשבתו קשורה שם על ידי אבני המקום שהם בחינת אותיות התורה עד שישן מתוך דברי תורה שזהו בחינת 'וישבב במקום שהוא' פנ"ל. 'ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מוגע השממיה וכו'', שראוה שזה כלל עבודת האדם בזה העולם שצריך לירד אל הארץ הנשמי הזה ששם אהיות היכלי התמורות ולברר משם וכו', ולעלות בכל העליות הנ"ל על ידי זה הסלם שראשו מוגע השממיה שהם בחינת הבריכה העליונה וכו' פנ"ל בחינת פתח שדרדך שם כל השגת התשעה היכלין וכו' פנ"ל. וזה מרמז סלם, כי סלם בגימטריא קול פמובא, שזה בחינת "הכל קול יעקב", שעל ידי זה כל הסגריא אהרא והיכלי התמורות שכלם כלולים בבחינת עשו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בזמן שהקול קול יעקב אין הדיים ידי עשו, שאין לו שום פתח. והו' "הכל קול יעקב", שני קולות, כי עקר השלמות הוא בחינת שמחה שעל ידי זה כל השגת אור האין סוף וכו' פנ"ל, ועקר השמחה הוא בחינת קולות בחינת חמש קולות הנ"ל שהם קול ששון וקול שמחה וכו', בחינת "הדנות ה' היא מעוזכם", שהוא בחינת "הן יתן בקליו קול

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תסו

עו וכו', כמו שמוכח במקום אחר, אבל מחמת התגברות הגלות שעקרו גלות הנפש שהעקר על-ידי התגברות העצבות הנ"ל שמושם כל הצרות רחמנא לצלן, על-כן צריכין לצעק בכל יום הרבה ועקר קול הצעקה הוא לזכות לצאת מהעצבות מנגן לשמחה כנ"ל שזהו "ויצעקו וכו', וישמחו כי ישתקו וכו'" שנאמר במזמור הודו ה'נ"ל. כי צריכין לצעק הרבה כדי לזכות לשמחה שהיא העקר כנ"ל:

וזה בחינת "הקל קול יעקב" שני קולות. בחינת קול של שמחה וקול צעקה ואנחה כדי לזכות לשמחה, ועל-כן קול אחד חסר ואחד מלא פמוכא, כי קול צעקה, הוא חסר כי אין זה שלמות, כי עקר השלמות היא קול שמחה רק שצריכין לצעק קול צעקה על צרותיו שהם בחינת חסרונות שעקרים מחסרון השמחה. ועל-כן "הקל קול יעקב" אחד חסר ואחד מלא וכו'ל. וכל זה מרמז בבחינת הסלם שראה יעקב שהוא בגימטריא קול, הנינו בחינת קולות שעקרים קול שמחה שעל-ידי זה עקר העליה מארץ לשמים, בחינת "סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה" וכו'ל. והנה מלאכי אלקים" שהם הצדיקים, בחינת "ברכו ה' כל מלאכיו וכו'", כמו שמוכח בזהר הקדוש, "עולים ויורדים בו". כי צריכין כמה וכמה פעמים לעלות ולירד שזהו בחינת על ונפיק רצוא ושוב וכו', כי המלאכה לא ליום אחד ולא לשנה

אחת, וכמוכח לעיל שצריכין כמה פעמים לעלות ולירד וכו' כל אחד לפי בחינתו, עד שיזכה לבחינת השגת התשעה היכלין הנ"ל. ועל-כן צריכין בכל יום ויום להתבודדות ושיחה וצעקות הרבה וכו'. והעקר להתגבר בכל יום ובכל עת בשמחה וכו', וכמו שמוכח הרבה בדברינו בזה, וכמוכח במקומו בסיומנו כ"ה בלקוטי הניניא ובמקום אחר מעלת ההתבודדות, וסיום 'ישאר כל היום יהיה בשמחה', הנינו כנ"ל. "והנה ה' נצב עליו וכו'", כי רק על-ידי זה משיג אלקותו שהוא בחינת אור האין סוף שמשויג על-ידי בחינת התשעה היכלין שזוכה על-ידי השמחה וכו' כנ"ל. "ויאמר אני ה' אלקי אברהם וכו' הארץ אשר אתה שכב עליה" שהיא ארץ ישראל "לך אתנהגה ולוועד", כי עקר כל זה וזכין רק בארץ ישראל ששם עקר המקום שהוא הבית המקדש שכלול מכל העשר קדשות שהם בחינת התשעה היכלין שהם כלל המחין עם הפתר שהוא בחינת קדשה העשירית בחינת יום הכפורים בחינת קדש קדשים וכו' כנ"ל. "והיה ורעד בעפר הארץ", עפר הארץ הוא בחינת כלל המקום הנשמי בתכלית הנשמיית וישרשו הוא מקום העליון שהוא בחינת המעפב שהוא בחינת מקומו של עולם שמושם שרש מקום הנשמי הזה ששם כל הנסיון והבחירה, ובחמת הקלקולים נאחזו בחינת היכלי התמורות בבחינת המקום הנשמי ששם כל אחיותם פדועה וכו'ל, ושם כל

זוה"ו ונברכו כד כל משפחת האדמה וכו' ע"פ רמב"ם, בחינת הברכות הנ"ל שמקבלין על ידי שמכריזין מהיכלי התמורות על ידי השמחה שהוא בחינת קול בחינת סלם הנ"ל כנ"ל. ויהנה אנכי עמו, בחינת עליות המלכות שהוא שכינת אלקותו שהיה בבחינת גלות בהיכלי התמורות ועל ידי עבודתו כנ"ל ברו מושם, וכשרו ה' תפרד"ו יהנה אנכי עמו" שהוא תפרד עמו תמיד בכל מקום שהוא, שעל ידי זה עקר הפח לבדר ולהעלות מלכותו תפרד על ידי שידועין שבכל מקומות ממשלתו וה' תפרד עמו תמיד אפלו במקומות החיצונים הם ושלום, שזהו בחינת גם כי אלך בניא צלמות לא אירא רע פי אתה עמו". "שמרתיד בכל אשר תלך, בחינת שמירת הרגלון שהם כלי ההליכה וכנ"ל. והשיבתיד אל הארץ הזאת, שמפל הירידות והעליות תשוב אל הארץ הזאת שהוא ארץ ישראל ששם הבית המקדש ששם עקר השנת התשעה היכלין הנ"ל כנ"ל. "כי לא אעקבד וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל שהבטוחו על הפרנסה, בחינת לא ראתי צדיק נעזב וכו'" (מדרש רבה בראשית פרשה 100), הינו שהבטוחו שיקבל ברפת היתרים הנ"ל שהוא בחינת ברפת הפרנסה שקבל יעקב מיצחק אביו, כמו שפתיב "ויתן לך האלקים מפל השמים וכו'". כי אף על פי שמבאר שם שעקר הוא ברפת השכל, אבל אצל הצדיקים הגדולים הפל אחר. פי על ידי ברפת הפרנסה מקבלין ברפת

אחיזת העצבות, בחינת ארורה האדמה בעבודת בעצבון האבלה. וכל האבות עסקו בחסון זה בידוע, אבל אברהם ויצחק לא היתה מטתם שלמה פי יצא מהם עשו וישמעאל שמהם כל הגליות בחינת עצבות, ועל כן לא נתפרדה ונדבקת האדמה עדיו. אבל יעקב היה מטתו שלמה, ועל כן נתפרד "ויהי זרעך כעפר הארץ" דקא, ופרצת ימה וקדמה צפנה ונגבה, שהוא נחלה בלי מצרים כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי הוא זכה לתקן חטא אדם הראשון ביותר עד שסוף כל סוף יגמר את שלו, פי בית האחרון יהיה בבחינת יעקב כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי הוא מעלה עפר הארץ שהוא תכלית המקום הגשמי עד שרש המקום שהוא בחינת מקומו של עולם וכו' כנ"ל. ועל כן נתבשר "ויהי זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וכו'". שקבל המקומות שידרו ישראל יברך ויעלה אותם משם, בבחינת אם יהיה נדחך בקצה השמים משם וקבצך וכו'", כי כל זה קרמו על הגואל צדק שיצא ממנו שהוא מאיר בכל דור ודור בכל זרע ישראל לשמחם ולהצמחם בבחו הגדול ובעצמותיו העמוקות, עד שיעלה אותם מפל המקומות הרעים שבעולם שגדחו לשם ששם התגברות היכלי התמורות מאד, ומפלם יקבצם ויעלה אותם ויתקנם בבחינת "ופרצת ימה וקדמה וכו'", שזהו בחינת אימרו גאולי ה' וכו' ומאוצות קבצם מפורח וממערב וכו' וכנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הוראה ו

ארה חיים תסט

17
D.D.

השכל, כי אכילתם ופרנסתם היא בקדשה גדולה עד שאכילתם ופרנסתם בעצמו הוא בחינת ברפת השכל, כי מקבלין המוח והשכל על ידי אכילתם כמו שמבאר במקום אחר. "ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי". "ואנכי לא ידעתי" זה בחינת תכלית הדיעה דלא גרע שהוא בחינת המקום בחינת פתח בחינת המסדר והמישב שהוא בחינת המעבב כנ"ל. ועל ידי זה דיקא עקר השגת אלקותו על ידי הפאת הרדיפה בהמעבב כנ"ל. וזה שאמר יעקב "אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי", שדיקא על ידי ואנכי לא ידעתי בחינת המעבב הנ"ל על ידי זה דיקא השגתי עתה אלקותו כי יש ה' במקום הזה, כי דיקא על ידי המעבב בחינת מניעת הדיעה עד שיתישב, על ידי זה משיגין אור האין סוף וכו' כנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל אין התורה מתקיימת אלא במו שמשים את עצמו באינו יודע, כי דיקא על ידי העדר הדיעה שהוא בחינת המעבב הנ"ל על ידי זה דיקא זוכה להשגת התורה שהוא השגת המחין, (וזה בחינת מה שמוקא בדברינו בהלכות תפלין הלכה ה ובמקום אחר שדרשו ז"ל היה לומר בכל פעם ששמה אינו יודע כלל ואמר קד באיזה זמן השיג השגתו נוראה וכן פה פגמים כל זבי תיבי), כי אצל כל דיעה והשגה יש בחינת תכלית הדיעה דלא גרע וכו' ועין מזה במקום אחר. ואחר כך זוכין על ידי זה דיקא שבפול עצמו וידע שאינו יודע כלל, על ידי זה דיקא זוכה אחר כך

להשיג מה שמושיג מהעדר הדיעה אל הדיעה שהיו בחינת והתחבמה מאין תמצא, מאין דיקא, והכל על ידי שמחת המצוה וכו' ל". "וירא ויאמר מה נורא המקום הזה", כי שם בבחינת פגיעת הרדיפה בהמעבב שהוא בחינת "ויפגע במקום" כנ"ל שם עקר היראה עלאה, בחינת "ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלקים", שפשהמח רודף לראות ולהשיג נופל עליו יראה מבחינת המעבב והמסדר הנ"ל. וזה בחינת "יראת ה' ראשית דעת", בחינת "ראשית חכמה יראת ה'", זה בחינת פתח, בחינת המעבב שהוא ראשית הדעת והתחבמה, כי הוא למעלה מהמחין, שמעבב המחין שזה בחינת יראה, בחינת "כי ירא מהביט וכו'". ועל ידי זה עקר השגת החכמה, בחינת "ראשית חכמה יראת ה' שכל טוב וכו'", כי דיקא על ידי היראה, בחינת ירא מהביט הנ"ל על ידי זה משיגין שכל טוב וכו' כנ"ל. וזהו "אין זה כי אם בית אלקים", שהוא הבית המקדש, שראה והבין שאי אפשר להשלים תקון השגות אלו בשלמות כי אם בשיבנה בית אלקים שהוא הבית המקדש האחרון שיבנה בזכותו כמו שדרשו רבותינו ז"ל, כי שם כל השגת התשעה היכלין כנ"ל. ועל-כן אמר בלשון אין זה שמרמזו על כל התרבותות כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו שאף על פי שהוא משיג עתה מה שמושיג ורואה מה שרואה, אבל עדן אין זה תכלית ההשגה כי אם בית אלקים שהוא

הבית האחרון, שאז דיקא יתמקן הכל ויתבררו היכלי התמורות ונזכה פלגו לשמחה עצומה, בחינת "כי בשמחה תצאו", ואז דיקא יתמקן כל הנ"ל בשלמות. "וישכם יעקב בבקר", באור היום שאז נעשין כל העליות הנ"ל עלידי תקון התפלה פנ"ל. "ויקח את האבן וכו' ויצק שמן על ראשה", זה בחינת "שמן משחת קדש" שהם בחינת הפחין פידוע שמשם נמשך שמן המגורה שהוא בחינת שמן של נר חנכה. כי כל האורות וההשגות שהם בחינת "נר ה' נשמת אדם" נמשכין רק עלידי הרדיפה והמעבב הנ"ל, והמעבב הוא בחינת אבן שגאה שמעבב פאבן וימנע האור, אבל באמת על ידו עקר האור פנ"ל, שזהו בחינת "אשת חשך סתרו וכו'", שהוא בחינת פתח פידוע, בחינת המעבב הנ"ל, ודרשו רבותינו ז"ל ושקא תאמר לפנים אין אור, תלמוד לומר "מננה נגדו עביו עברו בך וגחלי אש וכו'". ועליפן גם בנשמיזת כל התהוות אור האש הוא עלידי הפאה דיקא עלידי שנתן ה' יתברך בינה לאדם הראשון כמוצאי שבת לקח שני אבנים וכו'. וזה בחינת אעא דלא סליק ביה נורא מבמשין ליה וכו', שכל זה נמשך בשרשו מבחינת הפאת הרדיפה בהמעבב שמשם נתהוין תשעה היכלין וכו' דלא אנו גהורין וכו', כי הם גבורים מכל האורות ומשם דיקא המשכת כל האורות שבעולם. ועליפן עקר הדלקת הצרות הוא בעת הקטרת, בחינת "שמן

וקטרת ישמח לב" וכו"ל. וזה "אם יהיה אלקים עמדי", בחינת מלכות, בחינת "אלקים מלכי מקדם", שזה בחינת עליית המלכות הנ"ל. "וישמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך", בחינת שמירת ותקון נצח הוד יסוד שהם פלי ההליכה וכו"ל. "ונתן לי לחם לאכל וכגד ללבוש", בחינת ברפת הדים שהוא ברפת השכל שמתלבש בפרנסה וכו' פנ"ל. ועליפן באמת לחם מרמז לחמא דאורייתא וכגד ללבוש בחינת חלוקא דרבנן לבישין דנשמתא, כי הכל אהר אצל הצדיקים פנ"ל. "וישבתי בשלום אל בית אבי", אב בתקוה ושבתי דיקא. שמשל מקום שיהיה שם, ישוב בשלום אל השכל והתחכמה שהוא בחינת בית אבי פנ"ל. הן פשיכרח ליד למטה לבחינת היכלי התמורות וברר משם וכו' עד שיעלה וישוב אל השכל בשלום, והן פשידוף השכל בבחינת רדיפא הנ"ל לא יהרס חס ושלום, רק ישוב עלידי תקון המסדר והמישב בשלום אל השכל עד שישגי אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי וכו' פנ"ל. וזה "ויהי ה' לי לאלקים", כי אלו ההשגות הם עקר המשכת אלקותו עליו. "והאבן הזאת וכו' יהיה בית אלקים", שכלל מכל התשעה היכלין עם הפרסא הנ"ל ששם השראת אלקותו יתברך שהם בכלליות בחינת עשר קדשות שהם שרש העשרה מאמרות שבהם נברא העולם שהם בחינת עשרת הדברות. וזה "וכל אשר נתת לי עשר אעשרנו לך", סוד מעשר ומעשר מן המעשר, שהכל בשביל

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תעא

ברכת השכל שמכל ההשפעות שמקבלין ישראל צריכין לתן מעשר ומעשר מן המעשר אל הפהנים והלוויים. פי הפהנים אצלם כל הברכות כנ"ל על ידי עבודתם בבית המקדש בשמחה שמעוררים הלוויים העוסקים בשיר בכל כלי שיר שהוא בחינת עשרה מיני נגינה להמשיך שמחה, שעל ידי זה עקר כל התקונים הנ"ל ועל פן צריכין לתן להם מעשרות הנ"ל כדי שיהיה נמשך הברכה על ידם לכל ישראל שעקר הברכה הוא ברכת השכל שכלול מעשר כנ"ל. וזה בחינת "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך". וזה שאיתא במדרש הנעלם עלים וירדים בו כדא אומר נגינה ונשמחה בו, הינו כנ"ל פי העליה והירידה היא כפי השמחה בו יתברך שעל ידי זה עקר כל התקונים הנ"ל כנ"ל:

כה וזה בחינת מלחמת יעקב עם שרו של עשו, בחינת "ויאבק איש עמו וכו'". ואמרו רבותינו ו"ל שהוא שרו של עשו, פי זה ידוע שכל מלחמתם היתה בענין הגליות שהאיש הנ"ל רצה להתגבר להארקד הגליות ורצונו היה להגביר כל כך עד שחס ושלום לא יוכלו לצאת משם, פי מחמת שרואין שקץ הנאלה סתום ונעלם מאד מאד על פני הם אומרים שיתגברו חס ושלום עד שחס ושלום אפס תקוה, ועקר התגברותם הוא גלות הנפש מה שמתגברים בכל פעם על כל נפש ונפש של ישראל כמו שמתגברים, שמונה עקר אריכות הגלות

הכללי כידוע, וכבר מבאר שעקר התגברות הקלפות הוא על ידי העצבות כנ"ל, ולא היה אפשר להתגבר עליהם מחמת הענין שפתבנו לעיל שהיא כהא תליא, כל מה שמתגברין בעצבות מתגברין התאוות משגל וזמון וכעס וכו', וכן להפך כל מה שהתאוות מתגברין העצבות מתגבר. וכפי התגברותם אי אפשר לעלות ולעסק בתפלה ותקוניה כראוי לעלות למקום שצריכין לעלות ששם מקור השמחה וכו', על פן כמזמנו אבדנו בענינו לולא ה' עזרתה לנו ששולח לנו בכל דור צדיקי אמת שהם עוסקים בתקוננו ולחומים עברנו. וזה בחינת מלחמת יעקב הנ"ל שמזמנו עקר התולת קדשת ישראל, והוא עקר שמחת ישראל, בחינת "יגל יעקב ישמח ישראל", פי יעקב בחינת אמת כמו שכתוב "תמן אמת ליעקב וכו'", ואמת היא אור הפנים שהוא בחינת חיים בחינת שמחה כמו שמבאר בהתורה "צוית צדק" (בספין בן לקושי חלק א), פי עקר השמחה שהוא החיות הוא על ידי נקדת האמת שכלב איש הישראלי שנפשו יודעת מאד קדשת אמונת ישראל שזה כל שמחתנו, בחינת "אנכי אשמח בה", בחינת "פי בו ישמח לבנו", וכמו שכתוב "ואבואה וכו' אל אל שמחת גילי וכו'", בחינת "ישמח ישראל בעושרו". וכל אדם כפי מה שהוא אם זוכר את עצמו שארץ על פניו הוא מזרע ישראל והבדילנו מן התועים בכמה בחינות וכו', יכול לשמח את עצמו בכל מקום שהוא על ידי זה.

ועל־כן עקר השמחה הוא בחינת קדושת יעקב שהוא בחינת אמת שגשרש בנו בכל אחד מישראל. אבל הבעל דבר והסמרא אחרת מתגרה באיש הישראלי מאד על זה ביותה, ובתחלה מסיתו ומחטיאו חס ושלום ומונע אותו מעבודת השם והתפוד ומטרידו בטרדת הממון והפרנסה וכו', ואחר כך הוא מוסיף להתגבר עליו במרה שחורה ועצבות מאד, ובפרט פשמתעורר באיזה התעוררות לעשות איזה דבר שבעקשה בכונה ולשוב לה' ותפוד, שאז הוא מתגבר עליו בעצבות יותר שזה מוסיף מאד פמובא בפרים הרבה מזה ובפרט בדברי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל, וכמו שמבאר בלקוטי תנ"א סימן מ"ח, שמתקף פשהאדם רוצה להתקרב לה' ותפוד הוא עברה גדולה פשיש לו עצבות וכו'. וכן דבר עמנו הרבה הרבה מזה וכמבאר מזה בספריו הקדושים, וכמוכן בהתורה הזאת אמצעותא, שעקר גלות ישראל גלות השכינה הוא העצבות. וזה היה כל מלחמתו של יעקב עם האיש שנאבק עמו שרצה להגביר הגלות ולהאריכו מאד שעקר הגלות הוא העצבות פנ"ל. וירא פי לא יכל לו, פי כנגד יעקב בעצמו אין לו שום פח פי היה קדוש וטהור מאד בקדושת הברית ולא היה לו שום פגם מזה שמשם כל העצבות פידוע. ועל־כן פאמת זכה שהוא עצם השמחה עצם האמת פנ"ל. אבל פעוונותינו הרבים התגבר ויגע בכף ורכו, ואיתא שנגע בכניו ובדורות האחרונים שהם בחינת רגליו

בחינת עקבות משיחא שבהם נגע. פי עקר התגברותם הוא בבחינת רגליו ששם אחיזת הקלפות שהם העצבות, בחינת סמרא דמותא, בחינת רגליה ירדות וכו', ועל־ידי זה ונתקע פה ירד יעקב וכו', שמזה נמשך על־כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, ואיתא שזה בחינת משעה באב שבו נחרב הבית המקדש שפא על־ידי התגברות הכביה והעצבות פחנם, בבחינת ויבכו העם בלילה ההוא, אתם בכיתם בכיה של חנם אני אקבע לכם בכיה לדורות, פי עתה צריכין לכפות בתשעה פאב ובחצות לילה על הרבן בית המקדש כדי להמתיק הריו בשרשו לתקן הכביה והעצבות הנ"ל ובשכיל אלו הנפשות שהם יוצאי רכו של יעקב לחם עמו יעקב הרבה:

ק"ד

וזה ויאמר שלחני פי עלה השתר ויאמר לא אשלחך פי אם ברכתני, הינו שראיש הנ"ל סבר מאחר שנגע בכף ירד יעקב בבחינת רגליו להגביר שם העצבות חס ושלום ויחזו יעקב לצאת ממנו ולפטרו, אבל יעקב בעצם פחו אמר לא אשלחך פי אם ברכתני, זה בחינת מה שכתב רבנו ז"ל על פסוק שישון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" ומובא לעיל מזה, שהיגון ואנחה רוצים לברח ולגנום בשמתגברים בשמחה, אבל צריכין לחתף את היגון ואנחה להכניסו פעל פרחו לתוד השמחה וכו', וזהו בחינת הנ"ל שהשר של עשו שמשם כל הגליות, פי ממנו כל

העצבות והיגון ואנחה רצה לילך מעקב כשעלה השחר, כי ראה שאז כל אחד מישראל מתגבר לחטף הציצית והתפלין בזיוות בשמחה ואמרים פסוקי דזמרה ושירות ותשבחות הרבה בשמחה, שבוה מעלן בכח הצדיקים את ניצוצות הקדושים מתיכלי התמורות עד שעולים בכל העליות הנ"ל. על-כן אמר לעקב "שלחני כי עלה השחר", שהגיע זמני לומר שירה, כי כל המלאכים למעלה אומרים שירה בשמחה כי זה כל חיותם וקיומם, וכמו שכתב ארוננו מורנו ורבנו ז"ל שנקרא מדור המלאכים שחקים על שם השחוק והשמחה וכו'. אבל כל קמרוגם של פמה מלאכים הוא על האדם שעולם הזה שאמרים "מה אנוש וכו'", כי אין ראוי לו לומר שירה בשמחה מחמת שמזשקע בזה העולם שמלא תאוות שהם עצבות וכו' והם מתגרים בו. אבל אינם יודעים שאדרבא זה עקר השיר והשבח והשמחה של ה' תברך כשעולה השמחה מזה העולם העשיה שמלא עצבות יגון ואנחה, כשמתגברים בכח הצדיקים ומתפכים יגון ואנחה וקרא לששון ושמחה וכו' כנ"ל. ועל-כן אמר לו עקב "לא אשלחך וכו'", כי אתה רוצה לעלות למעלה ולומר שם שירה שהיא בחינת שמחה, ובכאן בזה העולם אתה רוצה להפיל את בני בעצבות, וכראותך שעלה השחר והם מתגברים בשמחת המצוות אתה רוצה לילך מהם, לא בן הדבר כי אני תופסך בעל ברחך ואני

מניחך כי אם ברכתני שהוא בחינת שמחה. כי כל הברכות הם בחינת "ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסוף עצב עמה וכו'", כי אני רוצה לתפס אותך בעל ברחך להפך אותך לשמחה בחינת ברכה, שאתה בעצמך תשמחני, שזהו בחינת "ששון ושמחה ישגו ונסו יגון ואנחה וכו'" כנ"ל, שזהו בחינת "ברכות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו", שזהו בחינת מה שמבאר שם על 'אתו אשלי ומושחו' שאתם בעצמכם על ברכתם וכו', בבחינת "והביאו את כל אחיכם את בני ישראל מנחה לה' וכו'", הינו שהעובדי פוכבים בעצמם ותהפכו לשמח את ישראל, ובכח השמחה הזאת ממשכינ גם עתה עד שחומפין את היגון ואנחה שיתהפך לשמחה שהיא בחינת ברכה, שזהו בחינת "לא אשלחך כי אם ברכתני וכו'". וזה שמוכא שאמר לו שעתה אי אפשר לך לומר שירה עד שישאל יאמרו תחלה שירה, כמו שכתוב "בן יחד פוכבי בקר" ודבר "נוריעו כל בני אלקים", הינו שאמר לו שעתה מתחיל קנשתי שהיא קנשת ישראל שיצאו ממני, שמעתה אין לכם רשות לומר שירה עד שבני יאמרו תחלה ועל-כן אני תופסך עד שתברכני ותתהפך מניגון ואנחה לששון ושמחה לשמח את בני עד שיזכו לברך מתיכלי התמורות. כי זה עקר הברור בשלמות בשמירין ומחליפין מרע לטוב שמהפכין מניגון ואנחה לששון ושמחה שעל-ידי זה זוכין לילך ולהודיע אלקותו יתברך בכל

העולמות, שזהו בחינת תקון נצח הוד יסוד כלי ההליכה שזהו בחינת השירות והתשפחות שאומרים ישראל, עד שעולין עד הכתר שהוא המסדר ששם עלת יעקב, כמובא שקדשת יעקב עולה עד הכתר וכו'. ואז דיקא כשישראל יאמרו שירה בשמחה אז דיקא תוכל לעלות ולומר שירה גם כן, כי עתה שכבר התחיל מני קדשת ישראל עתה אי אפשר לכם לומר שירה עד שיאמרו בני תחלה. וזה דיקא על ידי שמהפכין הגזון ואנחה לשמחה, שזה בחינת "לא אשליחך כי אם ברכתי", שאתה בעצמך דיקא תתהפך לברכני ולשמח את בני כנ"ל:

הנ"ל, שהוא בחינת פתח שנקרא גם כן אלקים כמובא בכתבי האר"י ז"ל, הינו פי כשהרדיפה מפה בהמעבב והמסדר והמעבב מונע וכו', ואף על פי כן הוא מתגבר וממשיך משם השנת התשעה היכלין זהו כמו מלחמה, בחינת "כי שרית עם אלקים", עם המסדר והמשיב וכו'. וזה "ועם אנשים" שהם עשו ולכן שהם בחינת היכלי התמורות, "ותוכל" שגזחת כלם, כי אי אפשר להשתרר עם אלקים עם בחינת המעבב ולקבל ולהשיג משם מה שישגי, כי אם על ידי שהשתרר עם אנשים שהם בחינת היכלי התמורות על ידי שהתגבר לברר ולהעלות הקדשה משם כנ"ל. וזה שברכו המלאך שיהיה שמו ישראל "כי שרית עם אלקים", בחינת המעבב וכו', וזה על ידי ששרית עם אנשים בחינת התמורות ותוכל לכלם, ועל כן שמך ישראל וכו"ל. וזהו שמוכא ששם ישראל הוא בחינת שיר א"ל, הינו בחינת שיר ושמחה, כי עקר ההתגברות בחינת פי שרית וכו' הוא על ידי השמחה וכו"ל:

כו "ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך פי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל", שהודה לו על כל זה ואמר לו "לא יעקב יאמר עוד שמך", שהוא בחינת שיש לך עוד מלחמה עם בחינת הרגלין, בבחינת "ודו אחות בעקב עשו וכו'", כי אם ישראל יהיה שמך שמורה שכבר גזחת המלחמה, "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל", זה בחינת מה שמבאר למעלה שעל ידי שמחת המצוה עולין עד הכתר שהוא המסדר, ואז המחין מכין בהפריסא ומשיגין התשעה היכלין וכו'. אבל אי אפשר לפעל כל זה כי אם על ידי בחינת מי יומר שהוא על ידי שיוודין להיכלי התמורות ומעלין הקדשה משם וכו' כנ"ל. וזהו בחינת "כי שרית עם אלקים", שהוא

כו וזה "וירח לו השמש" - לרפאותו מצלעתו, ואמרו רבותינו ז"ל שהאיר לו אור השמש שיאיר לעתיד, כמו שכתוב "ורחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא וכו'", שהוא בחינת אור הגנוז לעתיד כמובא בזה הקדוש, הינו בחינת אור הנ"ל שמשגיגין על ידי שמחת

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תעה

המצוה שהוא בחינת קדשת יעקב כנ"ל, שעל-ידי זה עולה עד הכתר שהוא המסדר ומשיג האור בבחינת מטי ולא כמו וכי' שזה האור הוא בחינת אור הגנוז, וכל אורות השכליים שמקבלין עתה פלם נמשכין משם כמובא בזהר הקדוש, כמו שמבאר במקום אחר. אבל גדולי הצדיקים זוכין גם עתה להשיג זה האור על-ידי פל הנ"ל, שזה בחינת השמש שיתגלה לעתיד שעל-ידי זה נתרפא מצלעותו, הינו פי ככר מבאר שקא בהא תליא, כל מה שמתגברין יותר בשמחת המצוה זוכין להשיג אורות הנ"ל, וכל מה שמושגיגין ביותר אורות הנ"ל כמו כן זוכין לשמחת המצוה ביותר וכי' כנ"ל. וזהו בחינת "ויזרח לו השמש" הנ"ל, שיעקב בגדל כחו זכה שהאיר לו השמש בתקופה שהוא בחינת אור הגנוז בחינת אורות הנ"ל שזכה אז ש'איר לו באור נפלא שיתגלה לעתיד, עד שעל-ידי זה נתרפא מצלעותו שהוא מה שנגע בכף ירכו דהינו ביוצאי ירכו בפרט בדורות האחרונים להגביר עליהם העצבות וכי' כנ"ל. פי על-ידי תקף השגת אור הנ"ל שזכה יעקב אז שהוא בחינת "ויזרח לו השמש וכי'" כנ"ל, על-ידי זה זכה לרפאות צלעותו שהוא לרפאות יוצאי ירכו, שרפואתם על-ידי השמחה שממשך עליהם ממקור השמחה שהוא אור הנ"ל, שהוא בחינת "ושמחת עולם על ראשם". פי באמת כל פחנו וחייתנו עתה בעמק הגלות הנה שמתגבר העצבות וכי' כנ"ל, הוא רק

על-ידי נקדת השמחה שממשיכין עלינו גדולי הצדיקים בחינת יעקב בהשגתם העצומה, שזהו בחינת "ויזרח לו השמש" לרפאות צלעותו, מה שנגע בכף ירכו וכנ"ל. וזהו בחינת איתו אשלי ומושווה הנ"ל שממשיכין השמחה ממקור השמחה שיתגלה לעתיד שאז יאיר אור הגנוז וכנ"ל. וזה בחינת מה שמובא לעיל שהתפאר שכול לרפאות הכת מלך שרפואתה על-ידי שמחה וכי' וכנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל שתור יעקב על פנים קטנים. ואיתא שהם בחינת ניצוצות קטנים שרצה להגביה ולגבר אותם גם כן. הינו כנ"ל ששקר השגת אור הנ"ל הוא על-ידי בחינת מי ימר על-ידי שמבררים ניצוצות מהיכלי התמורות וכי' כנ"ל:

כח גם איתא שפד מרמו על פד השמן, בחינת "ויצק שמן על ראשה", שהוא בחינת "צפחת השמן לא תחסר", בחינת שמן המשחה שתיה בו ברכה, פי ממנו נמשחו פהנים ומלכים וכלי שרת וכלו קנם לעתיד לבוא, פי כל זה בחינת שמן של נר חנכה הנ"ל שתיה הנם נפלא על-ידי בחינה זאת שדלק שמן מעט שמונה ימים, פי היה בו בחינת ברכה הנ"ל שבשביל זה מרח יעקב אז לתמשך על ישראל בחינת ברפת השמן הנ"ל שהוא ברפת השכל וכי', ואז נתקנא בו המלאך והתגרה בו עד שיעקב בעצם כחו נצחו עד שהכרח לברכו, דהינו שהוא

בעצמו יתהפך לברכה בחינת שמחה כנ"ל
עד שהאיר אור הנ"ל שהוא בחינת אור
הגנוז וכו' כנ"ל:

כט וזה בחינת מה שאיתא בכונות חנכה
לכון בכל לילה שם 'אֶתִּיה'
פעמים 'אֶתִּיה' שעולה אמת, ולעורר בכל
לילה מדה אחת מי"ג מבלין דרחמי עד
נצרך ששם כלל עד 'נִקְרָה' וכו', ושם
'אֶתִּיה' הנ"ל יכון בכל לילה בצירוף מיוחד
וכו', שבללותם הם שלשה 'אֶתִּיה', ביודין
בהיין באלפין וכו' עין שם. הינו פי עקר
כלל הפונה הוא להמשיך בחינת שמחת
המצוה מעולם הפא לעולם הוה, שזה
העקר שנתגבר לזכר בכל עת תכלית
העולם הפא שאז לא ישאר מן האדם ולא
מן תאוותיו והכליו וכספו וזהו שום דבר
פי אם נקרת המצוה שזכה לסגל בחייו.
ועל כן בשבא לעשות איזה מצוה צריך
להתגבר לעשותה בשמחה עצומה עד אין
סוף פי רק זה חיותו וקיומו לנצח, ואפלו
אם עשה מה שעשה ועכשו נעשה עמו
מה שנגעשה אף על פי כן ישמח ביותר,
פי אדרבא הוא צריך לשמח ביותר שהוא
גם הוא בעצם שפלותו וגריעותו וכו' וזכה
לעשות מצוה להתעטף בציצית ולהניח
תפלין ולתן איזה צדקה וכו' שזהו בחינת
'ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה',
שחוקפין היגון ואנחה ומכניסין אותו לתוך
השמחה וכו' כנ"ל (ובמו שמבאר מזה בהלכות פריה

ורביה הלכה ד עין שם).

וְכָל זֶה מְמַשְׁכֵּין עִתָּהּ עַל־יְדֵי מִצְוֹת
הַדְּלִיקַת נֵר חֲנֻכָּה שֶׁהוּא לְהַמְשִׁיךְ
קִדְשַׁת הַשְּׂמֵחָה שֶׁל שֶׁבַע לַשִּׁשִּׁת יָמֵי הַחַל
כְּמוֹ שֶׁמִּבְאָר בְּהַתּוֹרָה יָמֵי חֲנֻכָּה הֵם יָמֵי
הַוִּדְאוֹת (סִיּוֹן ב בְּלִקּוּטֵי חֲנֻכָּה) עֵינ שָׁם, וְכָל זֶה
זוֹכֵין עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת
עֵקֶב שֶׁהוּא עֵצֶם הַשְּׂמֵחָה שֶׁבִּלְב כֵּן, פי
לפי נקרת האמת שבלב בודאי ראוי לו
לשמח מאד בשעת עשיית איזה מצוה, פי
האמת שבלב יודע שלא ישאר להאדם
שום דבר פי אם נקרת המצוה וכו' כנ"ל.
וזה בחינת שם 'אֶתִּיה', בחינת 'אֶתִּיה'
פעמים 'אֶתִּיה' שעולה אמת, פי 'אֶתִּיה'
בחינת כתר שהוא בחינת כח המסדר
והמישב את המחזין כמו שמבאר שם על
פסוק 'אֶתִּיה עֹמֵד וְאַבְרָכְךָ'. ושם מקור
השמחה בחינת 'ושמחת עולם על
ראשם', ושם שרש בחינת אור השמן
בחינת שמן המשחה שהוא בחינת כתר
בחינת "נֵר אֱלֹהֵי עַל רֵאשׁוֹ" (בפסוקי ג ט),
שממנו נמשכין כל אורות השמנים כנ"ל,
שזהו בחינת אורו של משיח שנקרא על
שם שגמשח בשמן המשחה, פי מחמת
שהוא זוכה לזה בתכלית השלמות יותר
מהכל על-כן נקרא בשם משיח על שם
שמן המשחה, והוא שמחת ישראל
שמאיר בהעלם בישראל גם עתה על-ידי
גדולי הצדיקים להקנים בננו נקרת האמת
שזוכה לשמח בעשיית המצוות גם עתה
בעמק הגלות שרק זה הוא קיימנו וחיותנו
כנ"ל. ומשם ממשכין אור נר שמן של

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תעו

הנפה שגעשה על ידי הכהן הגדול שגמשח בשמן המשחה (פי ארעליפי שאו בימי בית שני כבר נגזר שכן המשחה, ארעליפיין כל קדשת הכהן הגדול נגשך משם מאתה הכהן הראש שגמשח שעלידידהוה
קבל קדשתו לזרות).

וזה שגמבקים (תהלים מג, ג): "שלח אורף ואמתך המה יחוני וכיאוני אל הר קדשך ואל משכנתך", שהוא הבית המקדש שהוא בחינת התשעה היכלין הנ"ל, "ואבואה אל מזבח אלהים אל אל שמחת גילי" שזוכה לשמחה, וכל זה על ידי "שלח אורף ואמתך" שהוא אור האמת שהוא אורו של משיח כמו שפרשו חכמינו ז"ל על פסוק זה, שזהו בחינת אור שמן של חנה שעקרו להאר נקדת האמת שבלב עד שזוכה להמשיך קדשת הבית המקדש קדשת התשעה היכלין ששם מקור השמחה בחינת 'ואבואה אל מזבח אלהים אל אל שמחת גילי' וכו"ל, 'ואורף' בחינת הודאה וכו"ל. ושם אהיה הנ"ל בשלשה צדופין שבלם עולם בגימטריא 'חותם' פדוע בפתכים, הינו בחינת חותם של השמן של חנה שיהיה חותם בחותמו של כהן גדול. ועקר החותם הוא אמת, פי חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת, פי אמת בחינת אהיה פעמים אהיה כנ"ל, פי אהיה בחינת פתר בחינת המסדר והמישב בחינת הפרסא והמעכב וכו"ל שזהו בחינת חותם שחותם בעד המחין ומעכבם שימתינו עד שיתישבו שעלידידי וזה דוקא עקר השנת המחין.

ועקר כלל כל ההשגות הוא אמת כמבאר בכמה מקומות שעקר החכמה הוא אמת, וכמו שכתבו גם כל חכמי המחקרים שעקר החכמה הוא אמת, בפרט בהשגת אלהות. ועקר כלל ההשגה של כל אהד הוא בחינת תכלית הידיעה דלא נדע רק להמשיך על עצמו אמונה שהיא בחינת אמת על ידי שראוין השגת הצדיקים שעלידידיה נתחזק האמת והאמונה בלב כל אהד מישראל מי שמושים לבו אל דבריהם באמת. נמצא שעקר האור בחינת שמן המגורה שבו געשה הנם של חנה, נמשך על ידי בחינת החותם שהוא המעכב וכו"ל כנ"ל. ועל כן היה הנם על ידי שיהיה חתום בחותמו של כהן גדול וכו"ל.

פי קרב

וזה בחינת אהיה שהוא בחינת אגא ומין למהו' כמו שמוכא בהתורה 'קרא את יהושע', הינו שזה בחינת השמחה שבלב, שסוף כל סוף אגא ומין למהו, שבדאי יתהוה מפני איה הויה. פי כל ההתהוות של האדם עמה כוה העולם הכל הכל וריק אפלו בחיו פדוע לכל, מפל שפן שמקרח למות ולשוב לעפר ויתבלה הכל, ועל כן אין זה שום הויה כלל רק אגא ומין למהו, שבדאי אני מוכן ומזמן שיהיה מפני איה הויה לעתיד לנצח, פי בודאי ישאר מפני אז מה שישאר, וכמו ששמעתי מפיו הקדוש ז"ל ענין זה לענין התחזקות בשמחה וכו'. וכל ההשארה הוא נקדת המצוות כנ"ל. וזה בחינת אהיה אגא ומין למהו' שזה עקר

עוונות נתהפכין לזכות, בחינת ביום
ההוא יבקש עון ישראל ואיננו פנ"ל.
ועל-כן בכל יום ממשכין צרופים מיוחדים
של שם אהיה שהוא בחינת אמת כפי
התקון והפרור שצריכין לברר משנוי
התמורות וכנ"ל, כי האמת הוא אחד,
אבל מצד המקבלים יש בו פמה שנויים
למובה (כמו שמבאר במקום אחר בסיון רמ"ל לקוטי חלק א)
כפי הפרור שצריכין, שהעקר עלידי
האמת שמבטל כל השקרים והשנויים
הנומשכין מהיכלי התמורות, ועל-כן
הדלקת נר הנפה שהוא בחינת אור האמת
צריך לכוון צרופ מיוחד בכל יום של שם
אהיה פעמים אהיה שהוא עולה אמת
פנ"ל. וזה בחינת מה שצריכין לכוון
להקשיף תליסר מכילין דרחמי שהם "אל
רחום וחנון", כי על-ידי אלו השלש עשרה
מדות של רחמים העוונות נתהפכין
לזכות שהם בחינת שמחה, שזהו בחינת
"ששון ושמחה ישנו ונסו יגון ואנחה",
שזהו בחינת הנס של הנפה, שהצדיקים
בגדל פתם כהפכין הכל למובה לששון
ושמחה עד שכל אחד יכול להקשיף על
עצמו אור השמחה הזאת שזהו בחינת
הדלקת נר הנפה וכנ"ל:

ל וזה בחינת מה שמוצות הדלקת נר
הנפה היא מעת וציאת הכוכבים
עד שתכלה הנל מן השוק, כי עקר
העצבות שהיא עקר גלות השכינה נמשך
מבחינת פגמות הלבנה. כי המאורות הם
בחינת שמחה פנ"ל, ובתחלה היו שניהם
גדולים ועל-ידי קרוג הירח נתמטטה

השמחה פנ"ל. וזה בחינת מה אנו מה
חינו וכו', כי הכל הבל לבד וכו', הינו
פנ"ל שאין להאדם שום הויה כלל רק מה
שישאר ממנו נקדת התורה והמצוות
וכנ"ל. ועל-כן אומרים תקף אחר כך
אשרינו וכו' וכנ"ל. כי הכל הבל ואין
הויה בעולם כי אם אשרינו וכו'. דהינו
שמחת קדשת ישראל שמתחדין שמו
ותפרך בכל יום וכו' שזהו בחינת שמחת
המצוות כי "כל מצותך אמונה" וכנ"ל:

וזה בחינת מה שצריכין לכוון בכל לילה
בצרוף אחר כמו שאיתא בפגנות, כל
זה לתקון ולברר בחינת היכלי התמורות
שמתגברין בכל פעם בשקרים וחליפין
והמורות שונות שהם הרעיונים רעים
והבלבולים וכו' שכלם בחינת שנויים
וחלופים ותמורות ועל-כן צריכין לתקון
בכל פעם על-ידי שם אהיה פעמים אהיה
בצרוף מיוחד וכל צרוף עולה אמת כמו
שמבאר שם, כי כפי התגברות השנויים
של התמורות שלהם פן צריכין להתגבר
לכרה מהם על-ידי שימשיך על עצמו
אמתת האמת על-ידי עצות טובות שיש
בהם וכו' פמה שנויים למובה, לפעמים
על-ידי תורה ומצוות לפעמים על-ידי
תפלה לפעמים על-ידי שיחה וכו', שכל
זה נמשך מבחינת צרופים שונים של שם
אהיה הנ"ל שהוא בחינת אמת פנ"ל, כי
צריכין להפך הכל למובה שזהו בחינת
ששון ושמחה ישנו הנ"ל. וכפי התגברות
העצבות של היכלי התמורות, פן צריכין
להפך הכל לששון ולשמחה שזהו בחינת

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תעמ

שזוהו בחינת יהי מארת חסר, ומזה התפרון הוא יניקת העצבות, בבחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל מארת חסר דא לילית, שמושם כל היקלה והעצבות והמרה שחורה שהיא בחינת חשך. וישראל עם קדוש עוסקים בזה בעבודתם למלאות פנימת הלבנה פדוע, שהעקר על-ידי עשית המצוות בשמחה, כי דיקא על-ידי שמחת המצוה מתקנים פנימת הלבנה שהיא בחינת עצבות פנ"ל. ועל-כן קדוש הלבנה נוהגין ישראל לקדשה בשמחה רבה, וכמו שכתוב בשלחן ערוך שנוהגין לעשות רקודין ומחולות בשעת קדוש לבנה, וכמו שמופזרין בברכת הקדוש 'ששים ושמים לעשות וכו'', כי קדוש הלבנה הוא תקון ומלוי פנימת הלבנה, וכמו שאמרים אז 'למלאות פנימת הלבנה וכו'', ועל-כן מקדשין אותה בשמחה, כי עקר תקון מלוי פנימת הלבנה הוא על-ידי שמחה פנ"ל. ועל-כן ישראל מוזין ללבנה דיקא שהיא בחינת מאור הקטן, כי בשבח ישראל נאמר "כי אתם המעט מכל העמים", ודרשו רבותינו ז"ל שאתם ממעטין עצמכם בשאני משפיע לכם טובה וכו', שזוהו בחינת שבח הצדיקים הגדולים שנקרא כל אחד קטן כמו הלבנה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: צדיקים יקראו על שמך, עקב הקטן, דוד הקטן וכו'. כי עקר שלמות השמחה משיגין הצדיקים והם ממושכין השמחה עלינו, וכל שמחתם של הצדיקים הוא על-ידי קטנות ושלמות וענוה דיקא,

בבחינת 'ויספו ענוים בה' שמחה ואבינו אדם בקדוש ישראל ויגלו, כי העובדי פוכבים והרשעים הפוכים אחר העולם הזה כל שמחתם היא רק על-ידי גאווה ונדלות, דהינו בשמשיגין אזה עשירות או פבוד ונדלה הם מתנשאים בעצמן ושמים בזה. ועל-כן באמת אין שמחתם שמחה כלל, כי שמחתם מערבת תמיד, בבחינת "לשחק אמרתי מהולל ולשמחה מה זו עושה", כי באמת בעסקי עולם הזה אין שום שמחה כלל, ועל-כן נקרא כל שמחתם שחוק הכסיל שהיא עצבות ומרה שחורה כמו שאיתא בזהר ומבא בהתורה 'ציות צדק' (בסין טו, ב), כי אחרית שמחה תוגה, כי מאחר שכל שמחתו היא תאוות עולם הזה שמתגאה בעשרו וכיוצא, בודאי אין זה שמחה כלל: כי זה דויע לכל שאין שום אדם ממלא תאוותו בעשרו כי אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וכל מה שיש לו יותר חסר לו יותר בפרט שעל-פי רב מתנהג בגדולות עד שעתה חסר לו יותר באמת מבתחלה לפי התנגות עתה. וכן בכל התאוות בפרט שמקרה למות ולא במוותו יקח הכל. וכן כל מה שיש לו גדלה וכבוד יותר הוא מתגאה בעצמו עד שחסר לו כל הכבוד וההתנשאות של כל העולם ומתקנא באחרים שיש לו גדלה וכבוד וכו' פדוע כל זה. ועל-כן על-ידי גדלות וגאווה אין שום שמחה כלל רק שגדמה שהם שמחים, אבל באמת כל שמחתם נהפכת לזיון בבחינת ואחרית שמחה תוגה וכו"ל.

תת

כמו שאמרו רבותינו ז"ל, זה בחינת "ומצדיקי הרבים פפוכבים לעולם ועד", שהם הצדיקים המצדיקים את הרבים שהם מצדיקים ומזכים את הרבים שמכניסים בהם שמחה שזה עקר התקון על-ידי שמוצאים בהם נקודות טובות של המצוות בכל אהד ואהד אפלו בהגורע שפגורעים וכמבאר בדברינו בזה הרבה. וכמו שמבאר על פסוק "ועוד מעט ואין רשע וכו'" שזה בחינת "אומרה לאלקי בעודי וכו'". שזהו בחינת "ומצדיקי הרבים פפוכבים", שהם בחינת נקודות המאירים ומשמחים לב ישראל שהם מפסין דעתה של הלבנה על פגמיתה שהיא בחינת עצבות וקרה שחורה כי על-ידי בחינת "ומצדיקי הרבים פפוכבים" נתמלא אורה כי הם משמחים נפשות ישראל שזה עקר תקון פגמיתה כנ"ל:

וזוה בחינת מה שהדלקת נר הנפה שהיא בחינת המושכת שמחת המצוות כנ"ל הוא מעת יציאת הפוכבים בחינת ומצדיקי הרבים פפוכבים שהם הצדיקים המשמחים לב ישראל על-ידי נקדת המצוות כנ"ל עד שתכלה רגל מן השוק שזה עקר התקון הנעשה על-ידי שמחת המצוה שהיא להעלות הרגלן שממש עקר יניקת הסטרא אחרא שהיא בחינת עצבות כנ"ל, כי על-ידי שמחת המצוה מעלן הפלכות וכו' עד שהמצוה הולכת לעורר כל העולמות לעבודת ה' ותברך שזה בחינת עלית הרגלן שמעלן הרגלן

אבל שמחת הצדיקים שהיא שמחת ישראל היא על-ידי הקמנות דיקא שהם קטנים בעיניהם כל כך שכל מה שמקבלים מה' ותברך הם שמחים בו, ואפלו כשיש להם יסורים ועניות חס ושלום הם שמחים ביסורים ומכל שכן בשמחה ומורים לה' ותברך בין כמיכו בין בעקו חס ושלום, כמו שכתוב "בה' אהלל דבר באלקים אהלל דבר", ואינם מתאמים להתאוות בכל פעם יותר רק הם שמחים בחלקם כי יודעים שגם זה המעט הוא חסד הנם מאתו ותברך, וכל שמחתם היא שמחה נצחית שממשיכין על עצמם שמחת המצוות שהיא שמחה אמתית הנקמת לנצח, וכל מה שהם קטנים בעיניהם יותר יודעים שפלותם ביותר כמה וכמה פגמו וכו' הם מתגברים על-ידי זה יותר לשמח בשמחת המצוה על שאף על-פירבן הוא זוכה לעשות מצוה, שזהו בחינת "ששון ושמחה ישגו ונסו יגון ואנחה" הנ"ל, וכמבאר מזה לעיל ובמקום אחר. ועל-כן בשנחם ה' ותברך את הלבנה מפגמיתה אמר לה צדיקים יקראו על שמך יעקב וכו', כי כל נחמתה היא שמחה שהיא תקון פגמות הלבנה. על-כן אמר לה שצדיקים יקראו קטנים על שמך, שעל-ידי זה כל שמחתם על-ידי קמנות ופלות, שזאת השמחה קנית לנצח בחינת שמחת המצוה שזהו עקר תקון פגמות הלבנה כנ"ל וזהו בחינת מה שנתן להלבנה את הפוכבים להפסיד דעתה

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארח היים תפא

מיניקת הסטרא אחרא עד שילכו בכל העולמות לעוררם לה' יתברך. וזהו בחינת עד שתכלה רגל מן השוק שהוא מקום אחיזת החיצונים להעלות הרגל ממשם עלידי הדלקת נר חנכה שהיא בחינת שמחת המצוה שזוכין עלידי מצדיקי הרבים בפוכבים וכו':

לא וזה שהשיב דוד למיכל בפשאמרה לו "מה נכבד היום מלך ישראל" (שמואל ב 1) וכו' על שפנה עצמו והקטין עצמו כל כך בפשהעלה הארון שהיה מפוז ומכרפר בשמחה עצומה וכו'. והשיב לה: "לפני ה' אשר בחר בי מאבדך וכו' ונקלתי עוד מואת וכו'". הינו שהשיב לה שאדרבא זהו כל תקף שמחתי מחמת שאני קטן בעיני באמת כל כך שעלידי זה דיקא בחר בי ה' מאבדך להיות מלך ותתקמה מלכותי וקמו שדרשו רבותינו ז"ל (ויקא כב) 'אין ממנין פרנס על הצבור אלא אם בן קפה של שרצים תלויה מאחריו שאם תזוח דעתו עליו וכו'". ובשביל זה לא נתקמה מלכותו של שאול שלא היה בו שום דפי וכו', כי עקר עלית המלכות דקדושה הוא עלידי שמחה כמו שמבאר בהתורה ה"ל, ועקר השמחה היא עלידי ענה וקטנות דיקא שהיא להיות קטן בעיני באמת כמו דוד שאמר "ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם וכוזי עם וכו'", וכוה בעצמו היה משמח את עצמו שאף-על-פי-כן גמל ה' יתברך עמו חסדים באלה. וכן הוא בכל

אדם לפי מדרגתו. ועל-כן השיב לה פראוי, כי זה עקר שמחתי מה שאני מבנה עצמי ומקטין עצמי כל כך בשביל לשמח בשמחת הארון עם הלווחות שהם כלל התורה כלל שמחת ישראל, כי אני שמח לפני ה' אשר בחר בי למלך מאבדך עלידי זה דיקא, ונקלתי עוד מואת ותייתי שפול בעיני וכו'" (שמואל ב ה"ג), כי אני בעיני נקל ונכוה עוד יותר מזה וזה דיקא הוא תקף שמחתי שאף-על-פי-כן אני זוכה עם ישראל להעלות הארון למקומו. וכן הוא בכל אחד מישראל, שאדרבא כל מה שרוצים להרחיקו משמחה מחמת שפלותו ופנמיו המרבים מאד צריך להתחזק להיות שמח בכל כחו עלידי זה דיקא ולהפך היגון ואנחה לשמחה, כי אף-על-פי-כן אני מלביש בציצית ואומר קריאת שמע וכו' בכל יום וכיצא בשארי נקדות המצות וכו'ל, שזהו בחינת מלוי פגימת הלכנה שהוא בחינת מלכות דוד שתתקנם לנצח עלידי זה כנ"ל. ועל-כן אמרים בשמחה בשעת קדוש הלכנה "דוד מלך ישראל חי וקים", כי עקר החיות והקיום לנצח הוא בחינת שמחה שזוכה כל אחד עלידי התקרבותו לצדיקים שפרמין נקדות המצות של כל אחד למקומו, בבחינת "תודיעני ארח תיים שבע שמחות את פניך וכו'", שעקר חיי עולם הבא הוא בחינת שמחה, שזהו בחינת "דוד מלך ישראל חי וקים", כי דוד הוא בחינת כלל שמחת ישראל כי הוא בחינת ברחא דמלכא כמו שאיתא

בזהר הקדוש, כי זכה לעשרה מיני נגינה שהם כולל השמחה ועליהן מוזכרין זאת בשעת קדוש הלבנה וצונקין בשמחה גדולה דוד מלך ישראל חי וקיים, כי עקר תקון פגמות הלבנה הוא עלידי שמחה שהיא בחינת דוד שזכה למלכות הקדשה עלידי זה לנצח פנ"ל:

ועליהן באמת אמרו רבותינו ז"ל 'אלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחת בתדוש דיום'. וכמו שאמרו זאת בברכת קדוש הלבנה בשמחה, כי זה עקר קדשת זוכות ישראל שזוכין בזה העולם הפלה והנפקד זכו, לשמח בשמחת האמונה הקדושה שזהו בחינת קדוש הלבנה שהוא מלוי הלבנה מפגמתה עלידי זה פנ"ל. ועליהן בודאי אלמלא לא זכינו בזה העולם אלא להקביל פני אבינו שבשמים פעם אחת בתדוש עלידי קדוש הלבנה דינו, כי כל זכויתינו וחייתנו הוא שמחת המצוה שזהו בחינת קדוש הלבנה וכו'! מכל שכן וכל שכן שאנו עושים כמה מצוות בכל יום ויחידין שמו והברך פעמים בכל יום:

לב וזה "וישב יעקב בארץ מגורי אביו וכו', אלה תלדות יעקב יוסף וכו'". ודרשו רבותינו ז"ל במדרש רבה: מגורי אביו לשון גרים, שהיה יעקב מגור גרים. ואיתא בבריו ז"ל בסימן רכ"ח שזהו בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'בקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רגו'

של יוסף, כי זה שעוסק לגור גרים בברכת שיהיו לו יסורים ומחלקת וכו'. וכן הוא בכל אדם שאלו הגרים ובעלי תשובה הרוצים לשוב אל ה' עלידי הצדיק בברכת שיהיה עליהם גם כן כמה מיני מחלקת ויסורים והתגרות וכו' בכל פעם כי אי אפשר להתקרב באמת לה' ויתברך כי אם עלידי זה כמבאר בבריו הרבה בזה. וכמו שמבאר בסימן ע"ב שהוא להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע וכו' עין שם. ועליהן על כל אחד ואחד מישראל הוציא לשוב לה' ויתברך נאמר 'בקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו וכו''. והתקון לכל זה הוא בחינת יוסף בעצמו, בחינת "אלה תלדות יעקב יוסף", ופרש רש"י: 'הפשתני היה נכנסו ומלוי מעונים פשתן הפחמי תמה אנה יכנס כל הפשתן הזה?! הנה פתח אחד השיב לו ניצוץ אחד יוצא ממפוח שקף ששורף כל הפשתן כך וכו', והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף הכל. כי יעקב ראה כל האלופים הפתובים למעלה תמה וכו' מה פתוב למטה אלה תלדות יעקב יוסף וכו' ניצוץ אחד וכו'. וכן פרש רש"י בפסוק "ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר שלחני וכו', ופרש רש"י: משנולד שמו של עשו של עשו וכו', אש בלא להבה אינו שולט וכו', הינו כי יוסף הוא בחינת הצדיק האמת שכול לשמח את לב כל אחד מישראל ולהפך היגון ואנחה לשמחה, שעלידי זה מלחוב את לב

יִשְׂרָאֵל לַה' יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר בְּסִימָן מ' בְּלִקוּטֵי תַנְיָנָא כִּי הַצַּדִּיק הוּא בְּחֵינַת "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ", שֶׁמִּנְשֵׁב הַעֲפָרוֹרִיּוֹת שֶׁהוּא בְּחֵינַת עֲצוּבוֹת מִלֵּב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי כְּדִי שִׁיכַל לְהִתְלַהֵב לַה' יִתְבָּרַךְ וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְזוֹה בְּחֵינַת יוֹסֵף שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ "הַנְּמַצָּא כְּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ", כִּי יוֹסֵף הוּא בְּחֵינַת הַצַּדִּיק שֶׁכּוֹל לִירֵד לַתּוֹךְ כֵּל הַיְכָלִי הַתְּמוּרֹת וְלְהוֹצִיא כֵּל הַנְּפִשׁוֹת מִשָּׁם כֵּל אֶחָד מֵעַמֵּק נִפְלְאוֹ כֵּל מִי שְׂרוּצָה לְהִתְאַחֵז בּוֹ, כִּי בְּדָאֵי מִי שְׂאִינֵי רוּצָה כֵּלֵל מִכָּל שְׂבוֹן בְּשׂוֹלֵק וְכוּ', בְּדָאֵי אִי אֶפְשָׁר לְעוֹר לֹא וְעֵלְיוֹ נֶאֱמַר "בְּאֵינִי כְּסִיל אֶל תִּדְבַּר כִּי יִבֹּז לְשִׁבְלֵי מִלֵּךְ", אֲבָל כֵּל מִי שֶׁחָס עַל נַפְשׁוֹ עֲדוֹן וְחַפִּץ בְּחַיִּים אֶף-עַל-פִּי שֶׁנֶּפֶל כְּמוֹ שֶׁנֶּפֶל יְכוֹל הַצַּדִּיק בְּחֵינַת יוֹסֵף לְהוֹצִיאָא מִשָּׁם, כִּי יוֹסֵף יָרַד לְכָל הַיְכָלִי הַתְּמוּרֹת בְּבְחֵינַת לְעֵבֶד גַּמְרַי יוֹסֵף, עֲבָדוֹת בְּחֵינַת עֲצוּבוֹת כְּמוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחֵר שֶׁנִּמְשָׁד מִזְהָמוֹת הַנְּחֹשׁ שֶׁהוּא בְּחֵינַת חָס שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא מִצְרִים שְׂגוּתְקַלֵּל עֲבֵד עֲבָדִים וְהָיָה וְכוּ' כְּמוֹכָא, וְיוֹסֵף עֲבֵר כְּכֵל זֶה, וְהָיָה לוֹ נְסִינּוֹת עֲצוּמִים כְּתַאֲרָה זֹאת שֶׁנִּמְשָׁד מֵעֲצוּבוֹת וְהָיָה בְּבֵית הָאֲסוּרִים כְּמָה שְׁנִים, וְעַל-יָדֵי זֶה עֲבֵר כְּכֵל בְּחֵינַת הַיְכָלִי הַתְּמוּרֹת וְיֵצֵא מִתָּחַם בְּשָׁלוֹם, אֶף גַּם זָכָה לְתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה עֲצוּמָה עַל-יָדֵי זֶה שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת יוֹסֵף, בְּחֵינַת "יִשְׁמַע חֶכֶם וְיוֹסֵף לִקְחָה", וְעַל-יָדֵי יֵשׁ לוֹ כַּח לְהַפְּךָ הַכֵּל לְטוֹבָה לְהַפְּךָ הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׂמְחָה, שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת מַה שֶׁהִתְנַבְּאָה רַחֵל כֹּאשֶׁר נֹלַד יוֹסֵף וְאַמְרָה

"אֶסְפֵּי אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי", כִּי עַל-יָדֵי בְּחֵינַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁכּוֹל לְעֵבֶר כְּכֵל הַיְכָלִי הַתְּמוּרֹת וְלִצְאָתָם מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם עַל-יָדֵי זֶה יִתְפַּלְלוּ כֵּל הַתְּרַפּוֹת הַבְּאֵין מִשָּׁם, וְאַחֵר כְּדִ קָרָאָה שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאִמּוֹ "יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר", הֵינּוּ שְׂאֵמְרָה שְׁלֵא דִי שְׁעַל יָדוֹ יִתְפַּלְלוּ הַתְּרַפּוֹת, בְּחֵינַת "אֶסְפֵּי אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי", אֶף גַּם יִהְיֶה לוֹ כַּח לְהַפְּךָ הַתְּרַפּוֹת לְכַבּוֹד לְהַפְּךָ הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׂמְחָה שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת "יוֹסֵף ה' לִי בֵּן אַחֵר", בְּחֵינַת מַעֲשִׂים טוֹבִים הַמְּשַׁמְחִים הַלֵּב, בְּחֵינַת "בֵּן חֶכֶם יִשְׁמַח אָב", כִּי עֲקָר תּוֹלְדוֹתֵיהֶן שֶׁל צַדִּיקִים הֵם מַעֲשִׂים טוֹבִים, הֵינּוּ שְׂדִיקָא עַל-יָדֵי הַתְּרַפּוֹת וְכוּ' יוֹסֵף בֵּן אַחֵר שֶׁהוּא הוֹלְדָה דְקִנְיָה לְהוֹסִיף לְהוֹלִיד עַל-יָדֵי זֶה דִּיקָא שְׂמִיחָה וְטוֹב בְּבְחֵינַת הַתְּהַפְּכוֹת הַיְגוֹן וְאַנְחָה לְשִׂמְחָה, שְׂכָל זֶה בְּחֵינַת יוֹסֵף כְּמוֹ שְׂכָתוֹב לְמַחְוֶה שְׁלַחְנֵי אֱלֹקִים לְפָנֵיכֶם וְכוּ', וְכֵמוֹ שְׂכָתוֹב "וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם לְרַעַה אֱלֹקִים חֲשַׁבְהָ לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיִּם הַזֶּה לְהַחְיֹת עִם רַב". וְאִיתָא בְּפָפְרִים עַל זֶה אֲשֶׁרֵיהֶם כְּעֵלִי תְשׁוּבָה כִּי לְמַחְוֶה שְׂלַחְתֶּם אֱלֹקִים וְכוּ' וְלִטְהַר הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר נִפְצְצוּ שָׁם לְקַרֵּב נִיּוּצִי קִדְשָׁה לְמִקּוֹמָם וְכוּ' שְׂכָל זֶה בְּחֵינַת יְרִידָה תְּכֵלִית הַעֲלִיָּה בְּחֵינַת הַיָּלִל שֶׁנִּתְהַפְּךָ הַכֵּל לְטוֹב לְשִׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה וְכַּל. וְעַל-יָדֵי דִיקָא בְּחֵינַת יוֹסֵף יְכוֹל לְהִלְחִיב אֶת הַלֵּב לַה' יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יָדֵי זֶה יִשְׂרָף אֶת כֵּל בְּחֵינַת אֱלוֹפֵי עֲשׂוֹ וְיִהְיֶה הַכֵּל לְשִׂמְחָה וְלְטוֹבָה. וְזוֹהוּ "וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב", וַיִּשָּׁב דִּיקָא, בְּחֵינַת כַּח הַמְּסוּדָר

והמישב שזכה יעקב, בחינת השכל הקדוש שרודף תמיד להשיג האור אין סוף וכו' פנ"ל, כי השכל נקרא יעקב כמו שמבאר במה פעמים. והו' "וישב יעקב", שזכה לבחינת המסדר והמישב. והו' "בארץ מגורי אביו", על ידי שהיה מגיד גרים שזהו בחינת מי יימר הנ"ל שיכול לירד להיכלי התמורות וכו'. אך בכל פעם מתגלים בו ובהגלויים אלו מאד מאד ואין מניחים אותו וכו' לישב בשלוה כלל. 484

והתקון לזה הוא אלה תלדות יעקב יוסף וכו', שהצדיק בחינת יעקב בחינת השכל הקדוש מולד בקדושתו בחינת יוסף שהוא בחינת תוספת קדושה בכל פעם כי אינו נופל לזקנה דסמרא אחרא בשום אפן, רק הוא מוסף קדושה ודעת בכל פעם, עד שיכול להפך כל הניזון ואנחה לשמחה, כבחינת (ישעיה כ"ט י"ז) "ויוספו עניינם בה' שמחה וכו'", ועל ידי זה נעשה בחינת "בית יוסף להבדח", שמלהיב אש הקדושה של יעקב, כי הוא "איש אשר רוח אלקים בו", שמנשב העפרורית מפל אחד מישראל פנ"ל, ועל ידי זה ניצוץ אחד יוצא מבחינת יוסף ששורף את כל אלופי עשו, שהם כלל כל המנועות והסמטון אחרנין שמקם כל העצבות והחלישות הדעת וההתגרות וכו' וכו' שמתגרין בכל אחד ואחד, כי על ידי ניצוץ אחד של אור האמת שמכנים בלב איש הישראלי עד שמלהיב את לבו לה' והפרך על ידי זה מכלה ושורף את כל המונעים וכו'.

לג וזה "וישראל אהב את יוסף מפל בניו כי בן זקנים הוא לו". "זקנים" לשון רבים, כי הוא עוסק תמיד להגביר בכל פעם הזקנה דקדושה על בחינת הזקנה דסמרא אחרא, כי יש זקן דסמרא אחרא שעסקו תמיד להפיל את האדם לידי זקנה דהיגו להחליש את דעתו פאלו הוא זקן במעשיו וכו', שעל זה הזמיר אדוננו מורנו ורבינו ז"ל וכן שמענו במפיה צדיקים שאסור להיות זקן וכו', והבנעתו על ידי זקן דקדושה, שהוא בחינת זקן וישוב בישיבה האמת, בחינת זקן זה קנה חכמה, שהוא בחינת יוסף שהוא מוסף קדושה וחיית בכל פעם וכו' וכמבאר מזה בדברינו הרבה (ענין בחליות תפילין הלכה ה'). והו' בחינת "כי בן זקנים הוא לו", לשון רבים שבכל פעם מוסף זקנה דקדושה על זקנה דקדושה, שהוא בחינת "ראת ה' תוסף ימים", להכניע ולבטל בחינת זקנה דסמרא אחרא, שעל זה התפלל דוד "אל תשליכני לעת זקנה וכו'", כי צריכין להתחדש בכל פעם מתדוש, בבחינת "קונוי ה' יחליפו פח וכו'", שזהו עקר בחינת זקנה דקדושה שזהו בחינת יוסף הצדיק שנקרא על שם זה יוסף, על שם שהוא מוסף קדושה ודעת שהוא עקר החיות בכל פעם וכו' ל:

לד ודע כי מוכן בפתכים שיעקב ויוסף יחד עולים שלש עשרה פעמים שם הויה ברוך הוא. וכבר הובא לעיל באות כ"ט שפגזות הגפה הם להמושך

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תפה

ש'לש עשרה תקוני דקנא שהם בחינת ש'לש עשרה מדות של רחמים וש'צריך לבנו בשמונת ימי חנכה בכל לילה שם 'אהיה' פעמים 'אהיה' שעולה אמת וכו', ועקר שרש השלשה יחדים שעולים נר עקרים הוא יחוד העליון שהוא ה'היה אהיה'. ענן בפרי עין חיים בכונות חנכה ותבין כל זה. רק זה שפכתנו בכאן מענין יעקב ויוסף שעולים שלש עשרה פעמים שם ה'היה זה אינו מבאר שם בכונות חנכה כי אם במקום אחר. ועל פי דברינו הנ"ל לעבדא ולעצות טובות מבאר הכל על נכון, כי זה דיוע שעקר ויסוד כל השמות הוא שם ה'היה ברוך הוא, הוא בחינת עצם האמת, בחינת 'ואמת ה' לעולם', וכל היחדים שעוסקים הצדיקים וכל ישראל ליחד השמות על ידי מצוות ומעשים טובים הכל הוא כפי הברור שמבדרים גיצוצות הקדושים מעמקי הקלפות, שזהו בחינת מה שמבאר בהתורה הזאת 'אמצעייתא דעלמא' וכו', שזהו בחינת מי יימר וכו' וכו"ל. והעקר על ידי שמתאקים עצמן באמת ובאמונה בה' יתברך ובתורתו וצדיקיו האמתיים שמודיעים לנו עצם נוראות נפלאות קדשת כל מצוה ומצוה אשר הם חיינו וכל קיומנו לנצח עד שזוכים לעשות המצוה בשמחה שעל ידי זה עקר עלית השכינה בחינת מלכות מן הגלות עד שעולה בכל העליות הנ"ל עד שגששו בחינת תשעה היכלין הנ"ל דלא מתדבקין ולא מתנדעין וכו', שמושם שרש כל היחדים וכל השנת אלקות של

צדיקי אמת, פמיון למשפיל בספרי אמת. והעקר הוא נקדת האמת פנ"ל, שזהו בחינת אהיה פעמים אהיה שעולה אמת שצריכין לבנו בכל לילה וכו', אבל זה מובן שם שלהמשך האמת הזה אי אפשר כי אם על ידי שם העצם שהוא שם ה'היה ברוך הוא שצריכין ליחדו עם שם אהיה וכו' פנ"ל, וכל זה נעשה על ידי צדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף שהם מאירין האמת בלב כל אחד מ'ישראל על ידי שמגשבו וינפחין העפרורית שהיא העצבות מלב איש הישראלי עד שהלב בוער לה' יתברך במדה פראוי. ושרש זה האש הקדושה הוא בחינת יעקב בחינת 'בית יעקב לאש'. אבל עקר התלהבות האש פראוי הוא על ידי בחינת יוסף, בחינת 'בית יוסף להבה וכו'', ועל ידי זה בוער האש פראוי לה' יתברך בבחינת 'רשפייה רשפי אש שלהבת יה' עד אשר מים רבים שהם הסמרא אחר המתגרים להגביר העצבות והמגיעות וכו', לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישמפוה, אשר אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה שירצה להסית ולהדיח אחד מ'ישראל מן האמת על ידי הון ביתו, על ידי עשירותו הגדולה ששם עקר אחיזת העצבות והדאגות, בחינת 'בעצבון תאכלנה', בחינת 'מרבה נכסים מרבה דאגה' (וכמו שמבאר בהתורה צוה וכו' עין שם) בזהו לו, כי כבר זכה למעם נעמות האמת על ידי הצדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף פנ"ל. וכל זה מרמז בשמונת ימי

תפ

עולה שבע פעמים הויה פמובא, שזוהו בחינת שבועה תקוני דקנא עד "ואמת" שהוא תקון השביעי שהוא עקר בחינת יעקב שעולה שבע פעמים הויה שהם בחינת שבועה תקונית עד תקון השביעי שהוא "ואמת" פנ"ל. ואחר כך תקון השמיני "נוצר" הוא בחינת יוסף המלהיב האמת וכו' פנ"ל. ועל-כן תכף שמוגייעין בלילה השמיני להתקון של יוסף שהוא התלהבות האמת גבללין בו כל השארי תקונים עד "ונקה" ואין צריכין עוד להדליק נר הנפה יותר, כי עקר עסקנו בהדלקת נר הנפה הויה להמשיך אור האמת של יעקב עד שיגיע לבחינת יוסף שהוא מלהיב האמת, ואז אין צריכין וגם אי אפשר להדליק יותר באתגליא רק שארי התקונים גבללין בו פנ"ל:

לה כי יוסף הוא בחינת משיח שהוא יגבור הגאולה שהוא בחינת אמת, כמו שכתוב "שלח אורך ואמתך וכו'", אבל גבור הגאולה שהוא גבור התגלות האמת אי אפשר עתה להאיר באתגליא פמוכן בכל דברי רבותינו ז"ל כי לבא לפומא לא גלי, וגם שלא יתלהב האור יותר מדיא שזוהו בחינת "פן יתרוסו", כמבאר (בסיון ס לקוטי תניא) על איש אשר רכב על סוסי אש בסעודה, וכמבאר בזאת התורה 'אמצעותא' געגנן כח המסדר והמישב וכו' וכו' ל, על-כן פשמוגייעין בלילה השמיני להתחלת התקון של יוסף שעולה ששה פעמים שם הויה ברוך הוא

הנפה, שצריכין להדליק בכל לילה נר הנפה, להמשיך האש והלהבה הקדושה מבחינת יעקב ויוסף, פי יעקב התחיל לעסב בזה להמשיך השמן משחת קדש על-ידי בחינת "ויצק שמן על ראשה וכו' וכו' ל (באות דר וכו'), ויוסף הוא בחינת משיח בן יוסף שהוא עוסק בזה ביותר לירד לתוך כל עמקי עמקי הקלפות שהם היכלי התמורות לברר הקדושה ממש וכו', עד שינקה לבחינת התשעה היכלין ששם שרש השמן וכו' פנ"ל. ועל-כן יעקב ויוסף הם עולים שלש עשרה פעמים שם הויה שהוא עקר פח הרחמים הגדולים של שלש עשרה תקוני דקנא, פי שם הויה עצם הרחמים, בחינת ה' ה' אל רחום ורחון וכו' (כמוכן בבנות שגפר שלש עשרה תקוני דקנא

שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים שרשם הוא שם הויה ברוך הוא עין שם) אך עקר המשכתם עלינו הוא על-ידי צדיקי אמת שהם בחינת יעקב ויוסף שעולים שלש עשרה פעמים הויה ברוך הוא פנ"ל, והם מאירים האמת בישראל, שהוא בחינת אהיה פעמים אהיה שצריכין לבנו בכל לילה שעולה אמת פנ"ל. ומבאר שם בכונות הנפה שבכל לילה יבנו אהיה אחר ומדה אחת משלש עשרה תקוני דקנא פנ"ל עד לילה השמיני שהוא בחינת "נוצר" שהוא אחר תקון "ואמת", ואז פמדה השמינית גבללין שאר התקונים עד "ונקה וגו'", עין שם. ולפי דרכנו פנ"ל יבא הכל על גבון בענין ה' יתברך, פי עצם האמת הוא בחינת יעקב, בחינת "תתן אמת ליעקב", ויעקב

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים

תפו

וממשיכים שם אחד בליה השמיני אחר שִׁכְבָּר וּמְשֻׁכוֹ כֹּל הַשְּׁבַע פְּעָמִים הַיְהִי שְׁעוּלָה יַעֲקֹב, בְּשֶׁבַע לֵילוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁהֵם שְׁבַעֲהָ תְּקוּנֵי דִיקָנָא עַד וְאַמְתָּ, אֲזִי אִי אֶפְשָׁר לְהֵאִיר יוֹתֵר כִּנְלָל. רַק שְׂאָר תְּקוּנֵי דִיקָנָא שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמוֹת הַיְהִי וְאֵיהִי בְּלוּלִים שֶׁם בְּהַעֲלֵם כִּי אִי אֶפְשָׁר לְגַלּוֹת וְלְהֵאִיר עִמָּה יוֹתֵר כִּנְלָל:

לו כִּי כָּל חַיְתוֹנו וְקִימְנו הוּא עַל־יְדֵי עֵצִים הַרְחָמִים הַגְּדוּלִים שְׁמִמְשִׁיכֵן הַצְּדִיקֵי אִמַּת עֲלִינוּ שְׁגִמְשִׁכֵן עַל־יְדֵי שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר תְּקוּנֵי דִיקָנָא, שְׁעַל־יְדֵי זֶה הֵם מְרַחֲמִין עֲלֵינוּ וְמֵאִירִין בְּלִבְנוּ נִגְדַת הָאִמַּת כִּלְבַּב כֹּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא בְּאִפְּן שֶׁהוּא גַם הוּא יוֹכֵל לְהִתְעוֹרֵר וְלְהִתְלַהֵב לַה' יְהִבְרַךְ בְּרַשְׁפֵי שְׁלֹהֶבֶת יְהִי וְכוּ' עַד שֶׁגַם הוּא יִשְׁמַח וְנִפְשׁוּ כִּנְלָל, שְׁעַל־יְדֵי זֶה עָקֵר עֲלִיתוּ וְכוּ' שֶׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת חֲנֻכָּה כִּנְלָל בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

לו וְנִזְכָּר הוּא אוֹתִיּוֹת וְצִוּוֹ, כִּי עָקֵר הוּא הַרְצוֹן, כִּמְבָאָר בְּדַבְרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזוֹ, וְזֶה עָקֵר הָאֵרַת הַתְּלַהֲבוֹת הָאִמַּת שֶׁכִּלְבַב, שֶׁהָאִמַּת יְאִיר וְיִלְהִיב כִּלְבֹּ חֲמִיד בְּהַרְרָגָה וּבְמִידָה עַד שֶׁרְצוֹנוּ יְהִי חֲזוֹק תְּמִיד לַה' יְהִבְרַךְ וְתוֹרָתוֹ וְצִדִּיקוֹ הָאִמַּתִּים שֶׁזֶה הַעָקֵר כִּנְלָל, וְעַל־כֵּן כִּשְׁמַמְגִיעִים לְבְּחִינַת "נִצַּר חֶסֶד" אֵין מְדַלְקִין עוֹד יוֹתֵר בְּאַתְגְּלִיא כִּנְלָל כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהֵאִיר בְּאַתְגְּלִיא יוֹתֵר רַק עָקֵר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי הַרְצוֹן הַתְּקוּן שְׁמֵאִיר בְּיוֹתֵר

תתן

עַל־יְדֵי הַתְּלַהֲבוֹת הָאִמַּת שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף וְכִנְלָל:

לח וְעַל־כֵּן הִיָּה זִכְרָה יוֹסֵף הַצְּדִיק לְחַלּוּמוֹת צוֹדֻקִים

וְאִמַּתִּים וְגַם הִיָּה יוֹדֵעַ לְפָשַׁר חֲלָמִין שֶׁבְּשֵׁנָה שֶׁל אַחֲרָיִם, כִּי הַשְּׁנָה הִיא אֶחָד מִשְׁשִׁים בְּמִוְתָהּ, וְעֲצוּבוֹת הִיא סִטְרָא דְּמוֹתָא, כִּי עָקֵר הַשְּׁנָה הוּא מַחְמַת שְׁנַתְּנָעוּ הַמַּחֲוִין, וְשָׂרֵשׁ הַשְּׁנָה בְּקִדְשָׁה שֶׁהִיא שְׁנַת הַצְּדִיקִים נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב הַנְלָל שְׁעַל־יְדֵי זֶה שֶׁהַמַּחֲוִין רוֹדְפִין לְהַשִּׁיג וְהַמְעַכֵּב מְעַכְּבֵם עַד שִׁתְּיָשׁוּב וְכוּ', וְעַל־יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין תְּשׁוּעָה הַיְכָלִין הַנְלָל וְעַל־יְדֵי זֶה מְשִׁיגִין אֹרֶךְ אֵין סוֹף וְכוּ', וְאַף־עַל־פִּי שְׂאֵלוֹ הַתְּשׁוּעָה הַיְכָלִין לֹא מֵתְדַבְּקִין וְלֹא מֵתְנַדְּעִין וְכוּ', אַף־עַל־פִּי־כֵן מִשֶּׁם גְּמִשְׁכִּין כֹּל הַמַּחֲוִין דַּקְדְּשָׁה שֶׁל צְדִיקֵי אִמַּת כִּי הֵם אוֹרוֹת הַצְּחֻצְחוֹת שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ כֹּל הַמִּדּוֹת שְׁמִשֶּׁם הַשְּׁתַלְשְׁלוֹת כֹּל הַמַּחֲוִין עַל־יְדֵי הַצְּמִצּוּמִים וְהַפְּלִים שְׁעוֹשִׂין הַצְּדִיקִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים. אֲבָל מַחְמַת יַגִּיעַת הַמַּחֲוִין עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה וְהַמְעַכֵּב, עַל־יְדֵי זֶה מְכַרְחִין לִישָׁן לְתַת נִיחָא לַמַּחֲוִין, וְאִי דִיקָא בְּשַׁעַת הַשְּׁנָה הַצְּדִיק מְכַרֵּר בְּיוֹתֵר מֵהַיְכָלִי הַתְּמוֹרוֹת וְעוֹלָה נִשְׁמָתוֹ שֶׁהִיא הַמַּחֲוִין לְמְקוֹם שְׁעוֹלִין וּמְשִׁיגִין אִי דִיקָא מֵהַ שְׁמִשְׁיָגִין, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מֵהַ שְׁמִבְּאָר לְעִיל (בְּאֵת דֵּי) בְּפִרְשַׁת וַיִּצְא "וַיִּקְנַע בְּמִקּוֹם וַיִּלֶן שֶׁם וְכוּ' וַיְהִלֵּם וְכוּ'", עֵין שָׁם, וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר לִישָׁן מִתּוֹךְ דְּבָרֵי תוֹרָה כְּדֵי לִישָׁן מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה שְׂאֵל יַעֲמֵם מְעַמָּא

דמוותא. וזה שבקש דוד "האיירה עיני פן אישן המנות", וכן נהמקן לכל אחד לומר קדם השנה בברכת המפיל "והאר עיני פן אישן המנות", הינו כנ"ל. וזה שנסמך לפסוק "עד אנה אשית עצות בנפשי וגון בלכבי יומם עד אנה ירום אויבי עלי", שנסמך לזה "הביטה וכו' האיירה עיני פן אישן המנות", כי צעק מאחר שהגלות מתגבר כל כך שעקרן הוא וגון ועצבות, בחינת "גון בלכבי יומם", על-כן אני מבקש "האיירה עיני פן אישן המנות", שה' יתברך יאיר עיניו שייכל לשמח נפשו שלא ישן המנות, שלא תהיה השנה בבחינת סמרא דמוותא חס ושלום שהיא בחינת גון ועצבות, כי אלו הארבע פעמים "עד אנה" שצעק דוד בזמור זה הם כנגד הארבע גליות כמו שפרש רש"י שם, ועקר כל הגליות היא עצבות, ועל זה צעק דוד והתפלל שיהיו ישראל גזולין מהגון והעצבות שלא ירום אויביהם עליהם על-ידי זה חס ושלום שלא ישנו המנות על-ידי זה כנ"ל, כי כל מה שצעק דוד והתפלל היה הפל עבור פלל נפשות ישראל, והעקר על גלות הנפש שמתפשט ומתגבר מאד על כל אחד ואחד שעקר הגלות היא העצבות כנ"ל. ועל-כן נסמך מיד לזה "ואני בחסדך בטחתי וגל לבי בישועתך אשרה לה' וכו'", שחזק את עצמו ואת כל נפשות ישראל הפלולים בו ואמר שבטוח בחסדו יתברך, ועל-ידי זה משמח את עצמו, בחינת "וגל לבי

בישועתך וכו'", כי זה עקר התקון של כל אחד ואחד שיחזק לבו בכפוזן גדול בחסדי ה' יתברך שבנדאי לא יעזב אותו עד שישמח ויגיל נפשו, בחינת "וגל לבי בישועתך וכו'". אבל אלו שאינם זוכים לזה אוי השנה שלהם נאחו בהסתרא דמוותא כפי הפגם שלהם בהמחין ועל-ידי זה חלומות שלהם מערפבים וכו' כמו שאיתא בזהר הקדוש, כי כל פגם המחין והדעת של כל אחד הוא מחמת פגם המסדר והמישב שאינו זוכה לכח המסדר והמישב את המחין פראוי, כי אם היה לו ישוב הדעת פראוי בנדאי לא היה פרוך אחר שמוותים ומעשים שאינם הגונים כאלה. וכמו שבבאר במקום אחר (בסימן *) שעקר ההתרחקות מה' יתברך הוא מחמת שאין לו ישוב הדעת. ומבאר שם שעקר ישוב הדעת הוא על-ידי שמחה וכו', עני שם. הינו כנ"ל כי הא בהא תליא, מחמת שאינו מתגבר בשמחה מה שעל כל פנים נצל שלא עשני גוי והקדילנו מן התועים בכמה בחינות וכו', על-ידי זה מוחו בגלות וכו', וכל מה שגלות הדעת מתגבר יותר מתגבר העצבות יותר, וכן לחלו, ומחמת זה כל ההתרחקות מה' יתברך. והתקון לכל זה הוא הצדיק האמת בחינת יוסף שידע בעמקות הקמתו לשמח נפשות ישראל בכל מקום שהם כנ"ל, ועל-כן היה יודע לפשר חלמו, כי היה יכל לידע לברר הטוב מן הרע שבהיכלי התמורות שעל-

ידי זה ידע פתרון החלום אפילו של התמוזן שכל ערבובו הוא על-ידי בלבול היכלי התמוזות. כי הוא ידע לברר כל זה כנ"ל: לט ועל-כן ידע יוסף לפתור חלום פרעה, שעל-ידי זה יצא מגלות ועבדות. כי פרעה שהוא מלך מצרים שהוא גלות הראשון שנמשך מחטא אדם הראשון שאז נמשך ענכות סטרא דמותא, בחינת "בעצבון תאכלנהו וכו' עד שובך אל האדמה וכו'". ועל-כן ראה פרעה ששבע פרות הרעות בולעים שבע פרות הטובות. וכן שבע שבלים וכו' עד "כי באו אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה", שמתגבר העצבות והיגון על הטוב שהוא בחינת שביעה וקרבנה, בחינת שמחה, כמו שפרש רש"י בפסוק (תהלים סח, ד) "לבשו כרים הוצאן ועמקים נעטפו בר ותרועעו אף ושירו" – תרועת שמחה, וכן פרש במקום אחר. אבל בחינת שבע שני הרעב שהוא ההפך, בחינת יללה ועצבות, כמו שכתוב ביואל בגזרת הרעב: "כמו והלילו וכו' הלילו על הפה ועל שערות וכו'", מתגבר כל קד עד אשר הם רוצים להבליע ולהעלים שמחת ישראל לגמרי, בבחינת "ותבאנה אל קרבנה ולא נודע כי באו אל קרבנה", שזה עקר אריכת הגלות כנ"ל. ועקר העצבות ביותר הוא בענין המזון והפרנסה והעשירות. ששם עקר העצבות בחינת "בעצבון תאכלנהו", שאפילו מי שיש לו מזון ועשירות הרבה חסר לו בכל פעם יותר ודואג יותר מן העניים. בחינת מרבה נכסים מרבה

16

דאנה, שזה בחינת "ולא נודע כי באו אל קרבנה", כי מצרים בחינת תאות מזון כמו שמבאר במקום אחר, והתקון לכל זה הוא בחינת יוסף הצדיק שהוא יודע להמשיך שמחה גם בעמק הגלות, ולפשר החלום באפן שיהיה לנו קיום, בחינת "כי למחיה שלחני אלקים לפניכם לשום לכם שארית בארץ וכו'", כי כל אלו המעשיות שעברו בין יוסף ופרעה ובין יוסף ואחיו וכו' הכל מרמז על אריכת הגלות הנה עד קץ הפלאות כפדוע:

ועל-כן נאמר ביוסף הצדיק הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו, שידע לגשב ולנפח העפרורית מלב ישראל וכו' כנ"ל, וזהו "אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת אין נבון ותכם כמוד", כי מאחר שאמה יודע לפתור חלום כזה ולתקנו שזהו מחמת שאמה יכול לברר היכלי התמוזות על-ידי התגברות השמחה בעצותיך העמקות, וכמו שאיתא במדרש (פרשה פו) על פסוק "ויהי איש מצליח" שהוא לשון מפוז ומרסק, שגם בעבודתו בבית הספר היה מפוז ומצליח לשמח נפשו. כי עקר העצה לשמח נפשו במלי דשמותא כמו שמבאר בדברינו הרבה כזה. על-כן אמר לו "אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת בודאי אין נבון ותכם כמוד", כי בודאי אתה זוכה לברכת השכל שזוכין על-ידי שמבררין היכלי התמוזות על-ידי התגברות השמחה וכנ"ל:

מ וזהו "אתה תהיה על ביתי ועל פך
 ישק כל עמי רק הנפסא אגדל
 ממך", כי הצדיק בחינת יוסף שזוכה
 לעלות מהיכלי התמורות עד שעולה בכל
 העליות הנ"ל הוא זוכה לכל הברכות
 כנ"ל, והוא ממשך כל הברכות וכל
 ההשפעות בגשמיות ורוחניות לכל
 העולם, בחינת "אתה תהיה על ביתי ועל
 פך ישק כל עמי", שכל ההשפעות יהיו
 נמשכין על ידך. "רק הנפסא אגדל ממך",
 זה בחינת פסא דמתפסא בחינת פתר
 הנ"ל שהוא בחינת המעשב וכו', אגדל
 ממך, שלא ירדף ממשבתך יותר מדאי
 רק תזכה לבחינת המושב והמסדר שהוא
 מעשב המחזין שהוא בחינת פתר בחינת
 פסא דמתפסא כמו שמבאר בסמ"ו
 (לקוטי חלק א), וזהו גספן בחינת "אני פרעה
 ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו
 וכו'", הרמת הידים והרגלים זה בחינת
 כלל כל התקונים הנ"ל שעקרם להרים
 הרגלין שילכו לעורר כל העולמות לה'
 יתברך, שעלידי זה נמשך ברכה וכו',
 שזהו בחינת דים וכו', אבל אף-על-פי-כן
 אני פרעה. וזה דגמת "רק הנפסא אגדל
 ממך" כמו שפרש רש"י שם. וכל זה
 מרמז על כל המבאר בתורה הנ"ל שמי
 שזוכה לברך היכלי התמורות, עד שזוכה
 לעלות וכו' כנ"ל. עד שזוכה לברכת
 השכל ותשכל ורדף להשיג וכו', אזי עקר
 התקון עלידי המעשב שהוא בחינת פתר
 כנ"ל שזהו בחינת "רק הנפסא אגדל
 ממך", וזהו בעצמו בחינת "אני פרעה

וכו'" וכנ"ל וכמו שפרש רש"י שם לענין
 פשוטו. וכן הוא מרמז לענין השגת
 אלקות של הצדיק האמת בחינת יוסף
 וכנ"ל. וכן מבאר במדרש בפרשה זאת
 (פרשה ז) וזה לשונו "אמר ריש לקיש שתי
 פרשיות הכתיב לנו משה בתורה ואנו
 למדים מפרשת פרעה הרשע, כתיב אחד
 אומר "והיית רק למעלה", יכול כמוני
 אהמה, תלמוד לומר רק, גדלתי למעלה
 מגדלתכם, ואנו למדים אותה מפרעה
 הרשע "אתה תהיה וגו'" יכול כמוני,
 תלמוד לומר רק, גדלתי למעלה מגדלתך.
 והדין דבר וכו' "קדושים תהיו" יכול
 כמוני תלמוד לומר "כי קדוש אני ה'
 אלהיכם", קדשתי למעלה מקדשתיכם,
 ואנו למדים אותה מפרעה הרשע אני
 פרעה וגו' יכול כמוני תלמוד לומר "אני
 פרעה", גדלתי למעלה מגדלתך, עד כאן
 לשון המדרש. הנה מבאר למבין ומעיין
 בהתורה הנ"ל כל דבריו הנ"ל שכל זה
 מרמז שאף-על-פי שהצדיק בחינת יוסף
 זכה לברך כמו שזכה עד שזכה לברכת
 המחזין פראוי והמחזין ורדפין וכו', אף-על-
 פי-כן אסור לו להרם אל ה' וכל תקונו
 עלידי בחינת המעשב וכו', שהוא בחינת
 פתר שהוא בחינת רק הנפסא וכו', שכל
 זה בחינת "אני ה'" קדשתי למעלה וכו'
 ואסור להרם וכו'. פי מלכותא דארעא
 געין מלכותא דרקיע וכמו שאיתא
 במדרש הנ"ל שאנו למדים מפרשת
 פרעה הרשע לענין נזראות קדשית המקום
 ברוך הוא וכנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ו

ארה חיים תצא

מא וזהו ויקראו לפניו אברך, אברך מרמו על התקונים הנ"ל. אברך - דין אבא למלכא, בחינת תקון המלכות פנ"ל. אברך לשון ברבים כמו שפרש רש"י שם, בחינת תקון הרגליו. אברך לשון ברכה, בחינת ברפת הדים. אברך אב ברכמה וכו', בחינת ברפת השכל וההכמה. וזה בחינת צפנת פענח - מגלה נסמרות, כי זוכה לתשעה היכלין הנ"ל דלא מתדבקין ולא ידעין שמושם כל השנת הריון והסודות הנוגזאות הצפונים ונסמרים:

מב וזה "ועתה אל תעצבו". שמאחר שזוכים להתקבץ יחד אל הצדיק האמת בחינת יוסף, בודא אין להתעצב עוד רק צריכין לשמח הרבה, בבחינת "ברבות צדיקים ישמח העם". כי כל מי שקבא אל הצדיק בתוך כלל הקבוץ הוא בכלל צדיק, כי עמך פלם צדיקים שאצלם מקור השמחה בחינת "שמחו צדיקים בה", רננו צדיקים בה", רק מחמת כרירות הגלות בכלל וכפרט נעלם בחינת צדיק שיש אצל כל אחד. אבל תכף בשמתקבצים אל הצדיק שהוא איש אשר רוח בו", מאיר בחינת נגדת צדיק שיש אצל כל אחד. ועל-ידי זה נתרבה השמחה, בבחינת "אור צדיקים ישמח" (וכמו שכתב בחתירה חיי רבי שמעון בסיני ס"א על פסוק זה), ועל-יכן או ויתחי רוח יעקב אביהם", בחינת חיות ושמחה וכמו שכתוב שם "רב עוד יוסף בני חי", ופרש רש"י רב לי עוד שמחה ותדרה וכו', כי עקר השמחה

שהיא האמת והאמונה הקדושה שזה כל החיות והשמחה וכו' פנ"ל עקרו הוא על-ידי הבנים שמולידים שעל-ידי זה נתרבין בני ישראל, בחינת "בן חכם ישמח אב וכו'", וכמו שמברכים ישמח האב ביוצאי חלציו וכו', ונאמר ישמח אביך ואמך, כי האמונה הקדושה צריכין לגלות מדור לדור שזהו עקר השמחה. וזהו "עבדו את ה' בשמחה וכו' דעו כי ה' הוא האלקים" שזה עקר השמחה וכו', וסיום "ועד דר ודר אמונתו", וכתוב "חסדי ה' עולם אשירה לדור ודור אודיע אמונתך בפי וכו'". ועל-יכן עקר השמחה בו יתברך שהתחיל מאברהם שהוא התחיל לגלות אמונתו בעולם עקרה נתגלה על-ידי יעקב שהיתה מפתו שלמה שהוליד שנים עשר שבטים פלם צדיקים. וכל מה שגולד שקבט נמשך שמחה פנ"ל. אך עקר התלהבות אור השמחה היתה על-ידי הולדת יוסף פנ"ל. אבל הבעל דבר התגרה מאד בהם ועשה ביניהם מחלקת שהוא פגם השמחה מאד, כי עקר השמחה על-ידי האהבה והשלום בחינת פי בשמחה תצאו ובשלום תובלון, כי העקר שיתקבצו ישראל יחד אל הצדיק בחינת יוסף פנ"ל שעל-ידי זה עקר השמחה וכו' ל:

מג ועל-יכן פסוק היה כל הרעש על-ידי בגימיו, כי בגימיו היה הבית המקדש בחלקו שהוא המקום הקדוש והנורא ששם יכולין לקבל אור השמחה הקדושה הזאת. כי באמת עקר שלמות

השמחה הוא על ידי כל התקונים הנ"ל שנגמ'שכין על ידי הצדיק האמת שמשמח נפשות ישראל עד שמבררין מהיכלי התמורות ועולין וכו', עד שהמהין רודפין להשיג וכו', והמסדר והמישב מעבדים וכו', ומשם נעשין התשעה היכלין על ידי הדייפה והמעבב שהוא בחינת פתח ששם מקור השמחה, בחינת השמחת עולם על ראשם פנ"ל. אבל זאת השמחה קשה מאד לסבל בזה העולם, כי היא למעלה מנפש רוח נשמה וכו', וצריכין המקום הנורא שהוא מקום בית-המקדש שהוא נמשך בשרשו מקום ההוא שהוא בחינת פתח שנקרא מקום, בחינת "ברוך כבוד ה' מקוממו", שזהו בחינת ויפגע במקום הנאמר בעקב (כמו שכתב לעיל באתר). וזה המקום וזה בנימין הצדיק שהיה בחלקו. ועל-כן אף על פי שגולד יוסף הצדיק שיכול לשמח את ישראל פנ"ל, לא נשלם המטה הקדושה עד שגולד בנימין בארץ-ישראל, כי אין מקום בעולם שיוכל לסבל אור השמחה הזאת שהוא לשמח בו והברך שזה אי אפשר לבאר ולספר כי הוא לכל חד בפום מה דמשער בלביתו. על-כן אין מקום בעולם לזה כי אם מקום בית-המקדש ששם מקור השמחה, בחינת "הביאני המלך הדריו נגילה ונשמחה בך", ומשם נמשך השמחה לכל ישראל לכל אחד ואחד בלבד בפום מה דמשער בלביתו כפי מעשיו הטובים. והעקר כפי התקרבותו לצדיקי אמת שהם יכולים לשמח הכל

אפלו הגרועים מאד, כי הם יכולים להפך וגון ואנחה לשמחה וכו' פנ"ל:
 מוד ועל-כן באמת עתה בגלות שנחרב הבית-המקדש, קשה מאד לשמח כי אם בכח הצדיקים שיש להם דעת גדול ונפלא ששחשב בבנין בית-המקדש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל 'כל מי שיש בו דעה וכו'', שהם ממשיכים עלינו שמחה בו והברך כדי שנוכל להתקיים בגלות הפור הזה. ועל-כן קראו לו אמו "בן אוני", כי רחל מתה אז ונקברה בפרשת דרכים כדי שיוכלו ישראל לבכות על קברה בעת החרבן כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל-כן מחמת שרחל אמנו ראתה גדל החרבן שיתיה קדם שנופה

לקח האחרון, על-כן קראה שמו "בן אוני" על שם גדל האנינות והבכיה שצריכין בכל לילה לבכות על חרבן בית-המקדש. וכן צריך כל אחד לצעק ולבכות הרבה בכל יום על פגמיו שמעבבין בנין בית-המקדש, שזה בחינת "קול ברמה נשמע גהי כבי תמרוורים רחל מכבה על גניה וכו'". אבל אביו קרא לו בנימין על שם ארץ-ישראל, כי עקב קרא אותו בן ימין על שם הסוף שנקודו לארץ-ישראל ויבנה בית-המקדש בחלקו של בנימין ששם מקור השמחה. הינו שיעקב אמר שגם עתה צריכין לקרותו בנימין על שם ארץ-ישראל שהוא בחינת שמחה, כי גם עתה בגלות אסור להיות בעצבות רק צריכין לצעק ולבכות ולפרש שיתחזק איזה שעה ביום, אבל בכל היום צריכין להיות

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תצנ

בשמתחה לשמח נפשו בכל דרכי העצות. פי על-ידי שמתח עקר הברור מהיכלי התמורות שעל-ידי זה דיקא ויצאין מן הגלות כל אחד לפי בחינתו בבחינת פי בשמתחה תצאו וכנ"ל:

מה וזה בחינת גדל מרירת הצער שהיה להם על-ידי הגביע שפוצא באמתחת בגמיון, ואחר כך על-ידי זה דיקא נתגלה יוסף להם ונתקבצו יחד, בחינת "ולא יכל יוסף להתאפק" שעל-ידי זה נתרבה השמחה כנ"ל, זה רמז לדע ולהודיע שפשהאדם בצער גדול וזר מאד עד שפעקם את לבו מאד מאד, דע וצאין שגם זה לטובה ובדאי נעלמין רחמים נפלאים במרירת הצער הזה, רק שצריכין לצעק ולהתפלל לה' ותפדך ולחכות לרחמיו ותפדך. פי איתא שגביע בגימטריא י"ג ע"ב שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי, שהם כלל כל הרחמנות והחסדים הגדולים פדוע. וזהו בחינה הנ"ל שדיקא על-ידי הגביע שהיה באמתחת בגמיון שגם להם צער קשה וזר פנה, על-ידי זה דיקא נתקבצו יחדו ונתגלה שהגביע שהיה נעלם הוא בחינת רחמים נפלאים פי הוא בחינת י"ג ע"ב תליסר מכילין דרחמי שהם כלל כל הרחמנות וכו' כנ"ל:

מו וזה "שמתתי באמרים לי בית ה' גלך", פי עקר השמחה הוא בבית ה' שהוא מקום בית-המקדש שנמשך מבחינת מקומו של עולם, בחינת

"ברוך כבוד ה' ממקומו וכו'" כנ"ל. וזהו "עמדות היו רגלינו בשעריך וירושלים", ששם עקר העמידה והקיום של הרגלין שהעקר לברר בחינת רגלין כנ"ל, אבל שלמות ברורם הוא בשפאין ברגליו אל בית-המקדש וכן אל צדיקי אמת שהם בבחינת בית-המקדש ששם עקר שלמות השמחה וכו' כנ"ל. וזהו "ירושלים הבנויה פעיר שחברה לה יחדו ששם עלו שבטים שבטי זה עדות לישראל להדות לשם ה'", הינו פי ירושלים של מטה מבין כנגד ירושלים של מעלה שהוא המקום העליון הנ"ל, בחינת "ויפגע במקום הנ"ל, ששם עלו שבטים וכו' להדות וכו'", פי לשם כל העליות, פי עקר כל העליות על-ידי התקונים הנ"ל הוא לעלות לשם המקום העליון ששם עקר התודה וההודאה בשמתחה, בחינת "להודות לשם ה'". וזהו "שאלו שלום ירושלים וכו' והי שלום בחילך וכו' למען אחי ורעי אדברה נא שלום כך וכו'". פי העקר תלוי בשלום כנ"ל:

פי המחלקת היא בחינת שגאה וכעס, בחינת עצבות שבא מהיכלי התמורות שפמירין ומחליפין הכל ומכניסין סברות של שקר בלב לשנא את חברו בחנם עד שאפלו בין צדיקים וכשרים מרבים מחלקת על-ידי סברותיהם המהפכות מן האמת, שזהו בחינת המחלקת של השבטים על יוסף הצדיק עד שמכרוהו לעבד וכו'. אבל סוף כל סוף נתהפך הכל לטובה בכל הצדיקים

הגדולים שיוֹדעים להמשיך שמחה גם
במירות הגלות שעל־ידי זה מוציאים מן
הגלות מהיכלי התמורות וכו' בפ"ל:

מו וזה בחינת "וַיִּגַש אֵלָיו הַיְהוָה", שעקר
התקון על־ידי שנתקבץ יהודה
ויוסף שהם העקר, בחינת משיח בן דוד
שקבא מיהודה ומשיח בן יוסף. כי דוד
בחינת תהלים שצאמר בעשרה מיני נגינה
שהם בחינת שמחה, כי הוא "נעים ומורות
ישראל", כי התלבויות השמחה שבלב
שזה בחינת יוסף, בחינת "בית יוסף
להבה", עקר התגלותו הוא על־ידי דבורי
תורה והודאה, שזה בחינת דוד שרנה
להקדוש־ברוך־הוא בשירות ותשבחות, כי
הדבור יש לו פה גדול, ועל־ידי זה עקר
התגלות השמחה, בחינת (משל טו, כג)
"שמחה לאיש במענה פיו", וכתוב (שם יב)
כה) "דאנה בלב איש ישחנה ודבר טוב
ישמחנה". וזה בחינת (תהלים מג, ו): "ושפתי
רננת יהלל פי" דיקא, שכל זה בחינת דוד
שצא מיהודה שנקרא על שם הודאה,
כמו שכתוב (בראשית כג, לה): "הפעם אודה
את ה'".

וזה שאמר יהודה ליוסף "ידבר נא עבדך
דבר באוני ארני", אונים הם כלי
השמיעה, ושמיעה בלבא תליא ששם
שרש השמחה, בחינת "נתת שמחה
בלבי", שזאת השמחה מעורר בחינת יוסף
שמלחוב הלב על־ידי שמנפח ממנו
העפרותיה. אבל אף־על־פירבן עקר
התגלות וקיום השמחה הוא על־ידי

הדבור שהוא בחינת דוד שצא מיהודה
כפ"ל. ועל־כן אמר יהודה ליוסף "ידבר נא
עבדך דבר" דיקא, בחינת דבורים קדושים
של שמחת האמונה הקדושה כמו שאנו
מתפארין בכל יום ואומרים בפה מלא
אשרינו מה טוב חלקנו וכו'. "באוני ארני"
שהוא בחינת שמיעה בלבא תליא, ופרש
רש"י יפנסו דברי באונך, כי על־ידי
הדבור יפנסו הדברים באוני וכלבו עד
שתאיר השמחה בשלמות ויתבטל
העצבות שהיא בחינת חרון אף ודינים.
וזהו "ואל יחר אפך בעבדך" שיתבטל
החרון אף על־ידי תקף השמחה שתאיר
על־ידי הדבור כפ"ל:

מח ועל־כן נוהר יעקב מאד שלא תהיה
גשלת המטה הקדושה
בחוץ לארץ כמו שאיתא בזה הקדוש
שעל־כן אמר בשנולד יוסף שלחני, כי אם
היה נולד בגימין בחוץ לארץ לא היה יכל
לצאת משם כמו שאיתא שם בזה
הקדוש, כי בגימין שהוא שלמות המטה
הקדושה גמור שלמות השמחה, כי על ידו
נמשך השמחה ממקומו של עולם למקום
זה העולם שעקר המקום הקדוש הוא
המקום הנורא של בית־המקדש וכפ"ל.
אבל אם היה נולד חס ושלום במקום
הטמא שהוא חוץ לארץ בבית לבו, היה
חס ושלום נמשך השמחה להסטרוא
אחרא, כי כל התגברותם הוא על־ידי
שהם רוצים להמשיך השמחה להם, שזהו
בחינת כל מיני שמחות של הכלי העולם

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הוראה ו

ארה חיים תצה

הזה שהם בחינת שחוק הפסיל, שעליהם נאמר "ולשמחה מה זו עושה". ועל זה אנו מבקשים "אל ישמחו אויבי לי", "אל ועלצו אויבי לי", וכן הרבה. ועל-כן נהר שיהיה נשלם המטה הקדושה על-ידי הולדת בנימין פדי שתהיה נמשכת השמחה למקומה לארץ-ישראל ובית המקדש ששם השמחה הקדושה בו ותברך פנ"ל. ומשם אנו יכולין להמשיך השמחה הקדושה גם עתה בגלות לחוץ לארץ. כי בכל מקום שישאר גולין לשם הם ממשכין קדשת ארץ-ישראל על-ידי פתי פנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת מקדש מעט והעקר על-ידי פח הצדיקו אמת וכו"ל:

מה ועל-כן עקר מציאת המקום הנורא ההוא הנה על-ידי דוד דיקא שיגע ומרח מאד מאד למצא המקום הזה, כמו שכתוב "וכר ה' לדוד את כל ענותו וכו', אם אבוא באהל ביתי וכו', אם אתן שנת לעיני וכו' עד אמצא מקום לה' וכו'", כי הוא געים ומורות ישראל שעסק בדבורי שירות ותשבחות תמיד, שעל-ידי זה עקר התגלות מקום הנורא ההוא ששם התגלות אלקותו ותברך שנה כל שמחותינו וכו"ל. ועל-כן עקר הגאולה תהיה על-ידי משיח בן דוד שיהיה כולל משיגים מידוד ויוסף פמבא. וכן כל אחד מישראל צריך להמשיך על עצמו בכל עת קדשת השמחה בו ותברך על-ידי דבורים קדושים וכו"ל:

ג וזה בחינת ברפת הנסים שמכרכין כשמשגיעים למקום שעשה לו גם או שעשו שם נסים לאבותינו, כמו שמוצא בשלחן ערוך סימן ר"ח 'הוראה ¹⁰⁷ מקום שעשו נסים לאבותינו מברך ברוך שעשה נסים לאבותינו במקום הזה. וכשמשגיעים למקום שעשה לו גם, מברך ברוך שעשה לי גם במקום הזה. ודקדקו רבותינו ו"ל להזכיר המקום בברפת הנס שמחזקים לומר שעשה לי או לאבותינו גם במקום הזה, במקום הזה דיקא: כי עקר כל הנסים נמשכין מן המקום ההוא שהוא מקום הבית המקדש, שגוראות קדשותו נמשך מבחינת המקום העליון הנ"ל שהוא בחינת פתח הנ"ל שעליו נאמר "ברוך פבוד ה' ממקומו" פנ"ל. כי משם מבחינת המעשב וכו' הנ"ל שנקרא מקום פנ"ל, שזהו בחינת צמצום, משם נשתלשלו כמה צמצומים עד שנתהוה המקום הנשמי הנה שהוא עפר הארץ שאנו עומדים עליו כזה העולם העשירה, שבכאן היא כל הבחירה שלנו בני-אדם שבשביל זה נברא הכל פידוע. ובשביל פח הבחירה נאחו כזה המקום הנשמי אחיות הספרא אהרא שהם בחינת היכלי התמורות, שהם רוצים להחליף ולהמיר הכל משוב לרע מאמת לשקר וכו', שנה עקר עבודת האדם שיעמוד בנסיון ולא ילך בעצת רשעים וכו' שממירין הכל בעצתם המהפכות מן האמת, רק ידבק עצמו לצדיקו אמת וילך בדרך עצתם וכו' עד שיופה למה שיופה

המחוקרים והתחכמים להרע של עכשו שפרוכים אחר כל התאוות, אכילה שתיה ונאוף ומזון וכבוד וכעס ונצחון וכו', ובכל זאת רוצים להכזיב ולהתחכם ולהסתפל בהשגת אלוקותו. יתברך ובדרכי הנהגתו וכו', עד שנתעו כמו שנתעו. וכל זה הוא בחינת פגם המסדר והמישב את המחזן. ומשם כל הצרות והיסורים שיש להאדם חס ושלום, כי על ידי זה מתגברים היכלי התמורות כנ"ל שמשם כל הפגנות והצרות חס ושלום. וכשה' יתברך מרחם ועושה גם להאדם, עקר הגם גמיש בכה הצדיקים הגדולים מן המקום שהוא שמשם משיגין התשעה היכלין הנ"ל דלא מתדבקין ולא דעין וכו' כי הם למעלה מהשכל, ומשם כל הנסים שהם למעלה מהשכל, כי השכל מחזיב שיהיה קד שיתנהג כפי דרך הטבע שיהיה הים ים ויבשה יבשה, אבל כשה' יתברך עושה גם ומהפך ים ליבשה זהו למעלה מהשכל. ועל כן באמת המחוקרים שאינם מבטלים דעתם, אינם מאמינים בנסים פדוע וחותרים ומתנגעים להכחיש הנסים חס ושלום, מה שפך ראינו בעינינו נסים ונפלאות עד אין מספר. ועל כן כל הנסים גמישכים מבחינת תשעה היכלין הנ"ל שגמישכין מבחינת כתר, מבחינת תקון המסדר וכו' הנ"ל שהוא בחינת מקום כנ"ל. כי אלו התשעה היכלין הם למעלה מהשכל כי לא מתדבקין ולא דעין כנ"ל. ועל כן באמת עקר כל הנסים גמישכין מבחינת המקדש שהיה שם עשרה נסים,

לתכליתו הנצחי. ועקר הכח של היכלי התמורות להמעות את האדם, הוא כפי הפגם שנגמם אצלו בחינת פגם המסדר והמישב את השכל שהיא בחינת המעטב הנ"ל שהוא בחינת מקום וכו' כנ"ל, שמחמת זה אין לו ישוב הדעת להתגבר פראוי להסתפל על האמת לאמתו ולילך בדרך האמת. וכל זה גמישך בשרשו מחמת שלא זכה עדין לתקון המסדר והמישב העליון הנ"ל. כי בענין הרדיפה והמעטב הנ"ל שמשם משיגין מה שמשגיגין בזה תלוי הכל, כי יש גם כמה צדיקים נוראים גדולים שגממו בזה על ידי שלא תקנו המסדר והמישב פראוי, שעל ידי זה נדפו מהם ביותר עד שהרסו לעלות אל ה', שזה בחינת פגם גרב ואביהוא, בחינת "בקרבתם לפני ה' ומתו" וכנ"ל. וזהו בחינת הציץ ונפגע, הציץ ומת. וזה עקר חטא אדם הראשון כמו שאיתא בזהר הקדוש דאסתפל כמה דלא הוי ליה רשו וכו', והוא פגם בזה ביותר כי הלך אחר עצת הנחש ונמישך אחר תאוות אכילת עץ הדעת ששם עקר אחיזת היכלי התמורות, בחינת "להט החרב המתהפכת", ולא די בזה כי אם הסתכלו למעלה כמה דלא הוי ליה רשו, שזהו "כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשפיל", שהסיתם הנחש להיות ברוך אחר תאוותם ולהסתפל בהכמות והשגות עליונות שאין להם רשות להסתפל בהם. בפרט אחרי פגמים פאלה, שזהו בחינת פגם כל

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תצו

שעקר קדשת הבית המקדש הוא קדשה העשויה שהיא בחינת פתח בחינת מקום הנ"ל, ומשם נמשכין כל הנסים שבעולם. ועל-כן בשניצאו מצדדים בנסים נפלאים וקרה להם את הים בנס נפלא ונורא, אמרו בהשירה תבאמו ותטעמו בהר נחלתך, שהוא הבית המקדש שמשם עקר הנסים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שהעקר היה בדי לבוא לים, כמו שכתוב (דברים ו, כז) "ואותנו הוציא משם להביא אותנו" כי וכמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן בשעשה להארם גם צריך לברך "שעשה לי גם במקום הזה, שצריך להזכיר המקום דיקא. כי עקר הנס שבמקום הזה הוא על-ידי שנמשך למקום הזה מנוראות קדשת שרש המקום שהוא בחינת המסדר הנ"ל שמשם התשעה היכלין דלא מתדבקין וכו'. שמשם כל הנסים וכנ"ל:

תתק

נא וזה בחינת יוחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ומבאר בדברי רבותינו ז"ל במדרש רבה ובפרט בזהר הקדוש בפרשה זאת שאותן שבע עשרה שנה היו עקר ימי תינו שחי בשמחה ונחת כמו שאיתא שם בזהר הקדוש ולבאורה תמותה הדר שבשניה יושב בארץ ישראל לא ישב בשלום, ובארץ מצרים שהיא מקום מלא שאו התחיל גלות מצרים שמרו את חיייהם שם דיקא ישב בשלום. אך כל זה הוא ענין "ששון ושמחה ישיגו וכו'" הנ"ל,

שעקר שלמות השמחה בו ותברך שנה עקר החיות, הוא בשמחה וברין לחטוף את היגון ואנחה להפכו לשמחה כנ"ל שנה עקר הברור מהיכלי התמורות הנ"ל שהוא על-ידי שמחה כנ"ל. והעקר על-ידי שמחליפין ומהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל. וכלל הדבר כי כל עבודת האבות היה לגלות ולהודיע אלקותו בעולם שרק בשביל זה בא האדם לעולם וזה כל השמחה והחיות, כי זה ידוע לכל שהעולם הזה מלא פעם ומכאובות ויגון ואנחה וסופו למות וימי חיינו הכל וכו', ואין שום שמחה וחיות בעולם כי אם על-ידי התנוצצות האמת והאמונה, כי אמת ספא דתיי"א כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ועקר האמת הוא ה' ותברך, בחינת "ואמת ה' לעלם", שהוא להאמין באמתת מציאותו ותברך ולהתנדב על מיו להתקרב ולהתדבק בו ותברך, בחינת "ובו תדבק", שנה כל החיות, כמו שכתוב "ובחרת בחיים למען תחיה אתה ותרעד לאהבה את ה' אלקיך ולדבקה בו כי הוא תיך וכו'". אבל זה הדבקות בשלמות אי אפשר לזכות בו אם בשמשברין כל תאוות הגוף לגמרי, כמו אבות העולם עד שזכו להמשיך האמונה הקדושה על עצמן בכל פעם עד שבאו לשמחה גדולה על-ידי זה. ועל-ידי זה ברוו בכל פעם מהיכלי התמורות עד שעלו בכל פעם בכל העליות הנ"ל עד שזכו להשגת אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי הנ"ל כל אחד כפי עבודתו, כי יש בענין זה מדרגות

רבנות. וכל סדר העבודה של כלל ישראל בכל יום ויום, בפרט סדר התפלה בטלית ותפלין וכו', הכל הוא בחינת עליות הנ"ל המבארין בהתורה 'אמצעותא' הנ"ל שאנו עוסקין בה במוכן שם, שמבאר שם כל כלל פגנת התפלה להעלות המלכות מן הקלפות, ונצח הוד יסוד ילביש הסד גבורה תפארת, ותסד גבורה תפארת חכמה בינה דעת וכו' וכו', וכן מעולם לעולם וכו'. עני היטב בפגנות ובהתורה הנ"ל ותנצ'ין לך מעט וכו':

אבל אף-על-פי שהאבות וגדולי הצדיקים שברו הגוף לגמרי עד שזכו למה שזכו, לעקר שלמות השמחה הזאת בו ותברך, בחינת (תהלים צ, יב) "שמחו צדיקים בה'", וכתוב (שם סח, ד) "צדיקים ישמחו ויעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה" וכן הרבה, אבל כל יגיעתם היתה לתקן כל העולם להמשיך השמחה והחיות הקדוש הנה בלב כל אחד ואחד מנרע בית ישראל, שאפלו מי שלא שבר תאוות גופו לגמרי, וזה גם-כן להתקרב אליו ותברך על-ידי שמירת התורה והמצוות. ואפלו מי שפגם כמו שפגם, בכל עת שחפץ וחותר להתקרב לה' ותברך ויכל לשמח ולהחיות נפשו בגדל פחם של הצדיקים, על-ידי שיאמין שכל נקדה ונקדה טובה שזוכה על-ידי כל מצוה ומצוה שעושה אין ערך לה, ואפלו נקדות טובות של עשית המצוות של פושעי ישראל עולים על כל התענוגים של הכל ועל כל מיני עשירות וכו' של כל העולם כולו, עד שישמחו את

נפשם ביותר על שהם גם הם זוכים לטוב אמתי ונצחי כזה לעסק פעשית המצוות שעל-ידי זה מתדבקין בו ותברך שהוא חי החיים מקור השמחה של כל השמחות. כמו שכתוב 'ואבואה אל אל שמחת גילי וכו'', וכתוב "תודיעני ארה היים שבע שמחות את פניך נעמות כו'", שכל זה הוא בחינת "ששון ושמחה ושיגו" הנ"ל, שחוטפין היגון ואנחה ומהפכין אותו לשמחה וכו"ל. וזה בחינת כל הגליות שעוברין על ישראל שעקרום הוא גלות הנפש שהיא רחוקה מאביה שבשמים, שעקר הגלות הוא העצבות כנ"ל, כי מחמת הטא אדם הראשון וקלקולים של כל אחד ואחד בכל דור ודור, על-יפן בהכרח להיות בגלות עד שבכח הצדיקים הגדולים וברו על-ידי זה דיקא מתיכיל התמורות, ועקר הפרור על-ידי השמחה בבחינת הנ"ל על-ידי שיהפכו היגון ואנחה לשמחה וכו"ל, שזהו בחינת מכירת יוסף למצרים שעל-ידי זה דיקא היו זכאים להתקיים במצרים, כמו שכתוב "כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו" וכו"ל. כי יוסף הוא בחינת התלהבות השמחה על-ידי בחינת הנ"ל כנ"ל, עד שהכרח גם יעקב אבינו ויגיו הקדושים כלל קדשת ישראל שירדו בלם למצרים, ושם דיקא חי יעקב בשמחה ושלחה, כי אז השיג בשלמות שגמר הגאולה האחרונה יהיה על-ידי זה דיקא, על-ידי שירדו הצדיקים לעמק עמקי התיכילי התמורות שהם בחינת מצרים וכל הגליות שנקראים על שם

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תצט

מצרים פמוכא, ומקברים הקדשה משם דיקא והכל על ידי בחינה הנ"ל על ידי שבכתם הגדול מהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל, שזה עקר בחינת הפורר מהיכלי התמורות. כי היכלי התמורות רוצים בהפך להמיר ולהחליף הכל חס ושלום עד שאי אפשר לבאר ולספר סברותיהם המהפכות מן האמת, כי אין קץ לדברי רוח ולא יוכל הפה לדבר ולא תפלא און משמוע. אבל נקדת של גדולי הצדיקים האמתיים עולה על הכל והם ממירין ומחליפין למטובה עד שמהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל:

ויתהפך לעפר קדש לבחינת אדמת קדש שהוא בחינת מקום הנורא הנ"ל, שזהו בחינת שנתהפך מעצבות מיגון ואנחה לחיות ושמחה שעל ידי זה יקום בתחת המיתם שאז יהיה עקר השמחה בשלמות, בחינת "אז ימלא שחוק פינו וכו'", בחינת 'עתיד הקדוש-ברוך-הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבוא, וכל אחד ואחד מראה באצבעו וכו' עד 'נגילה ושמחה בישועתו וכו' ועל פני אשרי אדם הזוכה להקבר בארץ-ישראל ששם המקום הקדוש הנ"ל שעל ידי זה נכללין בבחינת מקום הנ"ל שהוא בחינת "ברוך כבוד ה' ממקומו", שעל ידי זה משיגין אורות הצחצחות שהם בחינת תשעה היכלין. אשרי הזוכה לזה:

נב ועל פני השביע יעקב את יוסף לקברו בארץ-ישראל, כי שם עקר

המקום הקדוש הנ"ל שנמשך ממקום העליון מבחינת המסדר וכו' שנקרא מקום שמשם כל השגות התשעה היכלין הנ"ל, שהם בחינת אורות הצחצחות, שזה עקר השגת הצדיקים שזוכין לזה בשלמות אחר הסתלקותם, בבחינת 'והשביע בצחצחות גפשה וכו'', כי עקר המיתה נגור בשביל זה מחמת שאדם הראשון פגם בהמסדר והמשיב כנ"ל, ועל ידי זה נגור עליו מיתה לדורות. כי עתה אי אפשר לשום אדם אפלו לצדיקים גמורים לבוא לאורות הצחצחות הנ"ל בתייהם בשלמות רק כל אחד כפי עבודתו וזכה להשיג בתויו מה שמשגיג בזה, עד אשר בסוף מכתח למות ולשוב אל העפר, בבחינת 'ואל העפר תשוב'. ושם דיקא יתבלה הגוף ויודפד

נג וזה 'ויקרא יעקב אל בניו וכו'', שבקש לגלות קץ הגאולה ונסתלקה השכינה ממנו, כי עקר הגאולה על ידי השמחה הנ"ל בחינת כי בשמחה תצאו כנ"ל. ובתחלה סבר יעקב שכבר נתברר מהיכלי התמורות לגמרי עד שייכל לגלות קץ הגאולה, ונסתלקה הימנו שכינה, זה בחינת במפלא מקוד אל תדרוש, שנמשך מבח המעכב הנ"ל שמפכה בהמתין הרודפין להשיג ואינו מניחם לרדף יותר מדאי, בפרט בענין זה של קץ הגאולה שהוא קץ הפלאות שלביות לפומיה לא גלי. ועל פני התחיל לדבר דברים אחרים ואמר הקבצו וכו' שעקר התקון על ידי הקבוצ של ישראל שזהו בחינת שלום

הנ"ל שיתקבצו וישמעו אל בחינת יעקב וישראל שהם בחינת הצדיקים האמתיים, שעל-ידי זה סוף כל סוף תבוא הגאולה השלמה על-ידי עצם פהם על-ידי שמֵהפכין היגון ואנחה לשמחה כנ"ל:

גד וזה שהוכיח שלשה שבמים הראשונים, ועקר תוכחתו אותם היתה על שפגמו בבחינת תקון המסדר והמנישב הנ"ל שמשם נמשך טעותם ושיאיאותם של גדולי הצדיקים כנ"ל. וזהו "ראובן בכרי אתה פחי וראשית אוני", שהוא תקון הברית כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ששם עקר השמחה בחינת עז וחדוה במקומו הפך פגם הברית שהוא בחינת יללה ועצבות פדוע. ומאחר שגולדת בקדשה פזאת ראוי היה לך "יתר שאת ויתר עז", שהוא בחינת פהנה ומלכות, שהוא בחינת תקונים הנ"ל. על-ידי השמחה שעל-ידי זה מעלין המלכות שהוא בחינת עז, בחינת "ה' גֵּעוּד יִשְׁמַח מִלֵּךְ", ועל-ידי זה זוכין לכל הברכות הנ"ל, שהוא בחינת "יתר שאת", בחינת "יִשְׂא אַהֲרֹן אֶת יָדָיו אֶל הָעָם וְיִבְרַכֵּם" וכנ"ל. אבל "פחו בפנים אל תותר", שמחרת להראות בעקד, הינו בחינת פגם הנ"ל, שדרך מוחו יותר מדאי עד שבא ליד פעם על-ידי זה, על-ידי שרצה לסתור דעת הקדוש של יעקב אבינו שנתן מפתו באהל בלהה. כי זה פגם הנ"ל של רדיפת המחין יותר מדאי על-ידי פגם המסדר והמנישב, כי "אז חללת יצועי עלה", שהוא

השגת אור אין סוף שזכה על ערש יצועי קדש בקדשה נוראה פזאת על-ידי שהוא זכה לתקון המסדר והמנישב פראוי על-ידי שפרר השמחה מהיכלי התמורות שזה סוד שהכרח להעמיד שבמים קדושים גם מהשפחות כנ"ל. כי עקר השגות הנ"ל זוכין הצדיקים על-ידי קדשת זוגנם בתכלית הקדשה פראוי, (ועז מה בהלכות פריה ורביה הלכה ד על-ידי התורה שישו ושמחה ישנו. ועל-ידי התורה היאת אמצעותא וכו' עז שם חסב), ועל-כן פגם כזה ראובן הרבה שרצה להתחכם נגד דעת יעקב, וכזה פגם בהמסדר והמנישב, ועל-כן אבד הנהגה והמלכות שהם בחינת תקונים הנ"ל שעל ידם עקר תקון המסדר וכו' כנ"ל:

וכן "שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם". כי כשרוצין לחטף ידיעות והשגות שאינם ראויים לו זה בחינת חמס וגולה וחרון אף פמוכן במקום אחר. וזהו בחינת "בסדרם אל תבא נפשי", "בסדרם" דיקא שנדמה להם שהשינו כפר כל הפסודות וההשגות עד שהעמידו על דעתם למפר את יוסף הצדיק שנדמה להם לפי דעתם שנוטה מדרך האמת. ועל-כן אמר יעקב "בסדרם אל תבא נפשי", כי איני רוצה סודות באלו, וכן "בקהלם" של קרח וזמרי "אל תחד כבדי וכו'", כי הם פגמו הרבה יותר ויותר שגמשכו אחר תאוותם, זמרי רצה לגאף וטענו עם משה כמו חכם ולמרון מפלג אם תאמר זו אסורה וכו', וכל בר דעת אמתי

קד קטן

יודע החלוק שבין פגנת משה רבנו ובין זמרי, כי משה רבנו היה פרוש גדול ונשא בת יתרו על-פי הדבור, וזה יצא מדעתו ורצה להתיר נאוף בפרהסיא והעו פניו כל כך למען עם משה בעזות כזה. וכן קרח שרצה בכבוד עצמו במפרסם ומען פאלו מתקנא בשביל ישראל ואמר "כי כל העדה בלם קדושים ובתוכם ה' ומדוע התנשאו על קהל ה'". וכל זה נמשך מפגם המסדר והמישב את המחין שגם גדולי הצדיקים כמו שמעון ולוי פגמו בזה בדיקות, לא מחמת תאוות חם ושלום, רק מרב התלהבותם לה' ותברך יותר מדאי שזהו בחינת פגם המסדר והמישב וכו' כנ"ל, על-ידי זה טעו ביוסף וכו' כנ"ל. אבל זמרי וקרח פגמו בזה בגשמיות שפגמו בהמישב כל כך עד שיצאו מן הבישה והעזו פניהם כל כך כנ"ל:

ועל-כן בקש יעקב ב"קהלם אל תחד כבדי", כי יעקב שרש קדשת ישראל שהם עקר הכבוד של ה' ותברך שעוסקים בסדר עבודת התפלה בשירות ותשבחות וכו' ומעלין כבודו ותברך על-ידי שמחת המצוה כנ"ל, עד שזוכין לבחינת תקון הדיפה והמעבב הנ"ל פראוי שזהו "ברוך כבוד ה' ממקומו", כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת תכלית שלמות היחוד, כי כלל כל היחודים נמשכין מבחינה זאת בשגבול בחינת הדיפה בהמעבב, בבחינת מטי ולא מטי פראוי שעל-ידי זה מולדין

השגות אלקות פראוי. ועל-כן אמר יעקב "בקהלם אל תחד כבדי", אל תחד כבדי דיקא, כי על-ידי קהלם לא יתחד כבודי במקום שצריך להתחד שזהו בחינת "ברוך כבוד ה' ממקומו", כי זה היחוד אינו נעשה כי אם על-ידי הצדיקים הגדולים ועל-ידי הקבוצת הקדושה הגדולה אליהם המבטלים דעתם נגדם, אבל לא על-ידי החולקים על משה ואהרן שהם בחינת הצדיקי אמת. כי קרח וזמרי הם פגמו מאוד בהמסדר והמישב הנ"ל שמישם כל היחודים הקדושים כנ"ל. וזה "יהודה אמה יודף אחיד", כי ממנו יצא דוד ומשיח שהם זכו לזה בשלמות שהם יתקנו הכל במהרה בימינו אמן. כי דוד עשה עצמו כל ימיו כעני ואביון, ואמר "ואנכי תולעת ולא איש וכו'", ואמר ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדולות ונפלאות ממני וכו', וסו' "יחל ישראל אל ה' מעתה ועד עולם", שזה העקר לעשות עצמו כגמל עלי אמו וכו' ולחל לישועת ה' ולהרבות בשירות ותשבחות ותפלות והודאות, כמו דוד שעסק בזה כל ימיו עד שזכה לחבר ספר תהלים שכלול מפל עשרה מיני נגינה שהם כלל השמחה בו ותברך, שזה עקר התקון שעל-ידי זה תבוא הגאולה השלמה על-ידי משיח שיצא מנרעו וכו' כנ"ל, שעקר הגאולה על-ידי שמחה כנ"ל. ועל-כן יגע מאוד למצא מקום הבית המקדש שישם מקבלין אור השמחה הקדושה לשמח בו

יתברך, בחינת "אנכי אשמח בה", בחינת "כי בו ישמח לבנו וכו'":

נה וזה בחינת שנים עשר שבמים הקדושים שהוליד יעקב אבינו שהם כלל קדשת ישראל שהם כלל השמחה בו יתברך, ועליהם הם שנים עשר שבמים פגגד שנים עשר חדשים פמוכא, פי שנים עשר חדשים הם בחינת תקון פגנימת הלקנה תקון מארת חסר שנה געשה על-ידי השמחה הקדושה פגל:

גו וכל לרתם היתה בקדשה נוראה בבחינת שמחה דקדשה שזרה עקר תקון הברית עקר תקון הזיוג דקדשה (וכמבאר פנה בהלכות פריה ורביה עין שם), ועליהם כל שמותם הקדושים נקראו על שם התקונים הנ"ל העשויים על-ידי געשת המצוה בשמחה:

פי ראובן נקרא על שם ראו מה בין בני לבן חמי שהוא געשו שממנו כל הגליות שבאין על-ידי עצבות, בחינת "והיה כאשר תריד פגל באות י"ח, ועשו מכר הבכורה לעקב שהוא בחינת שמחה פברכה ותרחק ממנו, ואחר פד נתקנא בו וירפו כל פד שהוא בחינת כל הגליות. וראובן הוא ההפך פי לא מכר הבכורה ליוסף ואף-על-פי-כן הצילו, פי מחל כבודו ובטל עצמו פגגד יוסף הצדיק שהוא עקר שמחת ישראל. ועליהם ראובן הוא בחינת הפרור מהיכלי התמורות, בחינת ראו מה בין בני לבן חמי, שנחברר בחינת קדשת ראובן הראשון לזרע ישראל מתוך קלפת

געשו שנה געשה על-ידי השמחה שגולד מיעקב בקדשה פואת. פי הוא ראשית אונו שעקר הקדשה של ההולדה הוא על-ידי השמחה וכנ"ל. ועליהם ראובן הוא הראשון שפתח בתשובה, פמו שאיתא פמדרש שממנו יצא הושע הנביא וכו' (בראשית רבה פרשה פד), פי עקר התשובה הוא בחינת ברור מהיכלי התמורות להפך עוונות לכיזת בחינת התהפכות יגון ואנחה לשמחה פמו שמבאר בהלכות פריה ורביה הנ"ל:

שמעון בחינת המוכיח הראוי, בחינת "פי שמע ה' פי שגאוה אנכי", פי המוכיח הוא שגאו (פמו שמבאר בהתורה ואף הפשטים סימן יד לקוטי חלק א), וזה בחינת הליכת המצוה לעורר הכל לה' יתברך פמו שמבאר שם שנה בחינת המוכיח הראוי שהולך לעורר כל העולם לה' יתברך:

לוי ממנו יצאו הפהנים שאצלם כל הכרכות, בחינת "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", שהוא בחינת תקון הדיים, בחינת חסד גבורה תפארת פמו שמבאר שם:

יהודה הפעם אודה את ה', בחינת גמר תקון התורה והודאה הנ"ל שנה עקר שלמות השמחה שעל-ידי זה עולין עד המסדר וכו', ואו ומעמד מלכות. פי צריכין להתמתין וכו' פגל פי אף-על-פי שעדין צריכין להוליד השגת המחין שמשם כל הולדות דקדשה אבל אי אפשר לרדף יותר מדאי פגל:

לח

לקוטי הלכות

הלכות ברפת הודאה ו

ארה חיים תקן

ואז ונתקנא רחל באחתיה ויתאמר ליעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי, כי ראתה והבינה שעדן צריכין להוליד הולדות קדושות של זרע ישראל שהם כלל השמחה בו ויתברך, על-פני אמרה "אם אין מתה אנכי", כי בשלא תוליד בנים שהם עקר השמחה כנ"ל, בחינת "ישמח אביך ואמך" כנ"ל, בודאי היא מתה כי עצבות סטרא דמותא כנ"ל. "ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלקים אנכי וכו'", כי אי אפשר לרחק את השעה כנ"ל. ויתאמר הנה אמותי בלהה, כי הבינה ברוח קדשה שאי אפשר להוליד עוד הולדות קדושות הנ"ל כי אם על-ידי שיחור ויורד לבחינת היכלי התמורות ויכרך משם הקדשה פראוי שזהו בחינת מה שהשיגה שרה אמנו שאי אפשר לאברהם להוליד את יצחק כי אם על-ידי שישא את השפחה שהיא הגר. אבל אז יצא מהולדה את ישמעאל שממנו הגלות בחינת עצבות שעליו נאמר "בן כסיל הונת אמו", כי אמו נתגרשה על ידו כפוכא כמדרש, אבל יעקב היתה מטהו שלמה וזכה לירד ולעלות בתכלית השלמות, כי זכה להעמיד גם מהשפחות שכמים קדושים שהם בחינת שמחה, כי ברר בשלמות מהיכלי התמורות שאחזתם בבחינת השפחות, ועל-פני כשילדה בלהה שפחתה בן קראה שמו דן על שם "דניי אלקים וגם שמע בקל". כי התפארה שזכתה שנתברר בן קדוש כזה מתקפא דינא שנתהפך העצבות שהוא תקפא

דינא לבחינת שמחה בואת שגולד שבט קדוש, שכל אחד מהשכמים בחינת "בן חכם ישמח אב", וזה על-ידי רבוי תפלוותיה בחינת "וגם שמע בקלי", ועל-ידי זה נתברר בחינת מלכות מן הקלפות, שזהו בחינת דן, בחינת דינא דמלכותא דינא כמו שמבאר במקום אחר:

נפתלי בחינת תקון הרגלים, בחינת "נפתלי אילה שלוחה", "בעמק שלח ברקליו" (שופטים ה):

גד בחינת תקון הדינים, בחינת "וטרף זרוע אף קדקד" של הסטרא אחרא על-ידי שעל ידו נתמקן בחינת הדינים שבהם מקבלים ברפת השכל שהוא בחינת ראש וקדקד בחינת "שאו ידכים קדש", בחינת "וישא אהרן את דיו". שצריכין לנשואם עד הראש להמשיך ברפת השכל. ועל-ידי זה "טרף זרוע אף קדקד" של החולקים והעובדי כוכבים. וזה שאמרה לאה בגר, ופרש רש"י כשבאת אל שפחתי פאיש שפגד באשת געורים הינו שגראה כבוד וכו', כי ירד להיכלי התמורות שהם בחינת שפחות. אבל לאה התפארה כזה, כי על-ידי זה עקר התקון וכו' כנ"ל, וזה פא גר - מול טוב, כי עקר ברפת מול טוב שמברכין בשמחה כשגולד בן הוא על-ידי זה דיקא על-ידי שמבררין וכו' כנ"ל:

אשר כבאשרי כי אשרוני בנות, בחינת שלמות השמחה בחינת אשרי האיש שבזה התחיל דוד ספר תהלים. בחינת אשרינו מה טוב חלקנו שאנו

מתפארים בכל יום שזהו בחינת "אשריד ישראל" שנים בזה משה ברכותיו אצל אשר כמו שכתוב שם בפרשת "וואת הברכה אשר ברך משה" שכל ברכותיו היו מעין הברכות של יעקב אבינו כמו שפרש רש"י שם:

ואו מצא ראובן הודאים בשנה שהם בחינת "הודאים נתנו ריח", ששני הודאים המוכים והרעים שניהם נתנו ריח כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שזהו בחינת גדל כח הצדיקים שמשמחין הכל ומהפכין היגון ואנחה לשמחה בנ"ל שעל ידי זה עקר ההולדה בנ"ל. ועל פי בקשה רחל אותם, "והאמר לאה המעט קחתך את אישי", כי אני רואה ברוח הקדש שעדין אני צריכה להוליד הולדות קדושות וכו' **ואו** יצא יששכר שהם גדולי התורה שזה עקר השמחה, בחינת "פקודי ה' ישרים משמחי לב", בחינת שמחת המצוה בנ"ל. כי מבני יששכר יודעי בינה לעתים לעבר שנים ולקבע חדשים, שהוא עקר תקון פגמות הלבנה לתקן מארת חסר שהוא על ידי השמחה בנ"ל, והו' לדעת מה יעשה ישראל, שהם יודעים איד לשמח את כל אחד ואחד להודיעו מה יעשה בכל עת ועת איד להציל ממורית הגלות שהוא העצבות ולפנות לשמחת ישראל שהוא כלל הקדשה:

ובולוץ בחינת "שמח וכולן בצאתך", כי וכולן עסק בפרקמטיא לפרנס אחיו יששכר התלמיד חכם, שזהו עקר

תקון העשירות והקמון ששם עקר אחיזת העצבות, בחינת "בעצבון תאכלנה", ועקר התקון על ידי בחינת וכולן שמתחזק ליששכר בחינת שמח וכולן:

ואו "ויזכר ילקים את רחל וכו'", כי אף על פי שכבר נולדו עשרה שבטים קדושים פאלו שהם מגלים ילקותו בעולם לשמח בו יתברך תמיד, אכל אף על פירבן עדין צריכין שיהיה נולד יוסף שעל ידו עקר התלהבות השמחה של ישראל כי הוא איש אשר רוח ילקים בו לנפח העפורית בכל פעם מלב ישראל וכו' בנ"ל, ועל פי נתעוררו רחמינו יתברך וזכר את רחל בראש השנה ונולד יוסף הצדיק שעל ידו שלמות השמחה בנ"ל:

ואו תכף אמר יעקב "שליחי וכו'", שלא תהיה נשלמת המטה בחיץ לארץ בנ"ל. וזכה אחר כך שנולד בגימון בארץ ישראל שבית המקדש בחלקו. כי אחר שכבר נשלם השמחה על ידי הולדת השבטים. עדין צריכין מקום לה' שנוכל לקבל מושם אור השמחה הואת בנ"ל, שזהו בחינת בגימון שנולד בארץ ישראל שבית המקדש בחלקו ששם המקום הנורא שהוא בחינת המקום העליון הנ"ל, בחינת "ברוך כבוד ה' ממקומו", בחינת מקור השמחה, בחינת "ושמחת עולם על ראשם וכו' בנ"ל:

ועל פי נפקדה רחל בראש השנה כמו שרה אמנו שנפקדה בלדת

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקה

יִצְחָק בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, כִּי בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה
נִבְרָא הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵי לְגוֹלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
בְּעוֹלָם שְׁנָה כָּל הַשְּׁמִחָה שֶׁהוּא חַיִּית
וְקוּיָם הָעוֹלָם, בְּחַיִּית "וַיִּשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו",
וְעַל־כֵּן נִפְקְדָה שָׂרָה וְנולד יִצְחָק שֶׁהוּא
הוֹלְדָה הָרֵאשׁוֹנָה וְקִדְשָׁה שֶׁנִּקְרָא עַל שֵׁם
הַשְּׁמִיחָה בְּנִ"ל. אֲבָל עַקֵּר הוֹלְדָת הַמִּטְּהָה
שְׁלֵמָה שֶׁהֵם כָּלל יִשְׂרָאֵל הָיָה עַל־יְדֵי
יַעֲקֹב שֶׁהוֹלִיד שְׁנַיִם עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
כָּלל הַשְּׁמִיחָה, בְּחַיִּית "וַיִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל
בְּעוֹשָׂיו", שִׁשְׁלֵמוֹת הַמִּטְּהָה הָיָה עַל־יְדֵי
רְחֵל שֶׁהוֹלִידָה יוֹסֵף וּבְנֵימִין. עַל־כֵּן
נִפְקְדָה גַּם־כֵּן בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה שְׁאֵו צְרִיכִין
לְתַקֵּן הַבְּרִיאָה לְתַקֵּן חֵטְא אָדָם הָרֵאשׁוֹן
שְׁגָרָם "בְּעֵצְבוֹן תֵּאכְלֶנָּה", שְׁמִישׁ כָּל
הָעֵצְבוֹת שְׁמָהֶם כָּל הַגְּלוֹת. וּבְרֵאשׁ
הַשְּׁנָה עוֹסְקִים בְּתַקֵּן זֶה וְקוֹרִין אֹז "זֶה"
פְּקֹד אֵת שָׂרָה" שְׁנולד יִצְחָק שֶׁנִּקְרָא עַל
שֵׁם הַשְּׁמִיחָה בְּנִ"ל, וְהוּא בְּחַיִּית פְּקִידָת
רְחֵל, כִּי עַל־יְדֵי לְדַתָּה אֵת יוֹסֵף וּבְנֵימִין
הוּא שְׁלֵמוֹת הַשְּׁמִיחָה שֶׁהִתְחִיל מִיִּצְחָק,
כִּי בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה תוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שְׁכֹלֵל
מַעֲשֵׂרָה מִיַּיִן נְגִינָה שֶׁהֵם כָּלל הַשְּׁמִיחָה,
בְּחַיִּית "אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעוּ תְרוּעָה וְכו',
בְּשִׁמְדוֹ וְיִגְלוֹן כָּל הַיּוֹם וְכו'", בְּחַיִּית "כִּי
חֲדוֹת ה' הֵיא מַעֲזוֹכֶם" הַנֶּאֱמָר עַל רֵאשׁ
הַשְּׁנָה וְכו'. וְכֵן חֲנָה נִפְקְדָה בְּרֵאשׁ
הַשְּׁנָה וְהוֹלִידָה אֵת שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, כִּי
שְׁמוּאֵל מִשַׁח אֵת שְׂאוֹל וְדוֹד שֶׁהוּא תַקֵּן
הַמְּלָכוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה יֵצֵא מִשִּׁיחַ שִׁינְאֵל
אֵת יִשְׂרָאֵל שְׁאֵו כָּל גְּמַר הַשְּׁמִיחָה
בְּשְׁלֵמוֹת בְּמִתְרָה בְּיַמֵּינוֹ אָמֵן:

וְזֶה בְּחַיִּית מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם, מְנַשֶּׁה בְּחַיִּית
"כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֵת כָּל עַמְלִי",
בְּחַיִּית הָעַמֵּל וְהִיגוֹן וְכו'. אֶפְרַיִם "כִּי
הִפְרַנִּי אֱלֹקִים בְּאָרְץ עַנְיִי", שְׁלֵא דֵי שְׂוָכָה
לְצִאת מִתְּעַבְדוֹת שֶׁהוּא בְּחַיִּית עֵצְבוֹן
עַמֵּל וְיָגוֹן, וּבְחִסְדוֹ יִתְפַּדֵּךְ נִשְׁנֵי ה' אֵת כָּל
עַמְלֵי בְּנִ"ל, אֵף גַּם הִפְרַנִּי אֱלֹקִים בְּאָרְץ
עַנְיִי זֶהוּ בְּחַיִּית הַתְּהַפְּכוֹת הָעַנְיִית
וְהָעֵצְבוֹת לְשְׁמִיחָה:

זֶה וְזֶה "וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים
מִצְרַיִמָה אֵת יַעֲקֹב וְכו'",
שֶׁכְּשֶׁהִתְחִיל לְסַפֵּר גְּלוֹת מִצְרַיִם וְגֵאֲלָתָם
הִתְחִיל מִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבָאִים לְשֵׁם,
לְחֹרוֹת שְׁכָל עַקֵּר קוּיָם בְּגֵלוֹת וְגֵאֲלָתָם
מִשֵׁם, הַכֵּל הָיָה כִּכֹּחַ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
שֶׁהֵם רְאוּבֵן שְׁמַעוֹן וְלוֹוִי וְכו', שְׁכָל שְׁמוֹתָם
נִקְרְאוּ עַל שֵׁם שְׁמִיחָת יִשְׂרָאֵל שְׁעַל־יְדֵי זֶה
מִבְּרִין מִהִכְלֵי הַתְּמִירוֹת עַד שְׁמִישׁוּיָן
אוֹר הָאֵין סוֹף וְכו' שְׁנָה עַקֵּר תְּכִלִּית
הַגְּאֵלָה לְדַעַת וְלַחֲפִיד אוֹתוֹ יִתְפַּדֵּךְ, כְּמוֹ
שְׁכָתוֹב "וַיְדַעְתֶּם כִּי אֲנִי ה' הַמוֹצִיא אֶתְכֶם
וְכו'". כִּי בְּשִׁבְלֵי זֶה הַקְּדִים ה' יִתְפַּדֵּךְ
שִׁיְרֵדוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו הַצְּדִיקִים בְּעֵצְמוֹן
מִצְרַיִמָה, כִּי עַל־יְדֵי קִדְשָׁתָם הָעֵצְמוֹה
שְׁתִּיהַ מִטְּהָה שְׁלֵמָה שֶׁהֵם גְּלוֹ אֱלֹקוֹתוֹ
בְּעוֹלָם שְׁנָה עַקֵּר הַשְּׁמִיחָה וְהַחַיִּית בְּנִ"ל,
עַל־יְדֵי זֶה הָיָה לָהֶם כֹּחַ לְסַבֵּל מְרִירוֹת
הַגְּלוֹת וְלִכְלֵי לְהַשְׁתַּקֵּעַ שָׁם. כִּי עַקֵּר
מְרִירוֹת הַגְּלוֹת הוּא הָעֵצְבוֹת בְּנִ"ל וְכָל מַה
שְׁמִיכְבִּידִין הַגְּלוֹת מוֹתַפֵּד הָעֵצְבוֹת יוֹתֵר,
וְכֵן כָּל מַה שְׁמִתְנַפֵּד הָעֵצְבוֹת שֶׁהוּא גְלוֹת

בשמתגבר העצבות ביותר והו עקר העצה לעשות מלי דשמותא כדי לשמח את נפשו במירות כזה:

וכמו שכתוב ברוד שהיה משנה מעמו לפני אבימלך שהיה שם בסנה גדולה בגלות גדול ועלפן עשה שם מעשה שמות ויתו על דלתות השער וירד רירו על זקנו וכו'. ועלפן עקר קיומו במצרים וציאתם משם היתה על ידי יוסף הנה במצרים, שהקדים לשלח את יוסף הצדיק לשם וכו'. וזה ויקראו את חיהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים וכו', כי עקר מרידת הגלות הוא בחינת עבדות שנמשך מזחמת הנחש, מבחינת "בעצבון האבלה", בחינת התנגדות העצבות כנ"ל, שהוא בחינת טיט הנון, שעל זה צעק דוד "טובעתי ביון מצולה ואין מעמד וכו' הצליני מטיט ואל אטבעה וכו'". וזה שכתוב בזהר הקדוש בעבדה קשה, בקשיא. בחמר, בחמרא דשמעתתא. ובלבנים, בלבון דהלכתא, כי זה עקר מרידת הגלות שמבלבל השמחה בו. יתברך שהוא בחינת אמונה הקדושה אנפין גהורין כנ"ל על ידי הקשיות והבלבולים וכו' שזהו בחינת חמרא דשמעתתא ולבון דהלכתא, כי עקר בחינת אמוןא שמעתתא אלפא דהלכתא הוא לברר וללפן עצות אמיתיות לעבודת הכורא יתברך לצאת מזחמא דהאי עלמא שפלה ולהתקרב אליו יתברך, כי לא המדרש הוא העקר אלא המעשה. ובשכיל

השכינה מתגבר גלות והעבדות הגשמי יותר, ואם פן מאין יבוא עורנו, אך כל הקיים בגלות והתקנה לצאת משם הוא על ידי הצדיקים יעקב ובניו שיירו מצרימה שהם שמות בני ישראל הנ"ל, שבתכם הגדול יכולים להמשיך אלקותו יתברך ולהחיות ולשמח נפשות כל ישראל בבתם ועצותם העמקות שעל ידי זה מעליו המלכות בכל פעם עד שזוכין לכל הנ"ל, שזהו עקר בחינת הגאולה, בחינת "כי בשמחה תצאו וכו'" כנ"ל. וזהו "ויוסף הנה במצרים", כי עקר הקיים והתקנה היא על ידי בחינת יוסף הצדיק שהוא בחינת "איש אשר רוח בו" שידע בכל פעם לנשב על לב בני ישראל ולנפח העפורית שהוא בחינת עצבות מלפם ולהלחיב לפם לה' יתברך בהדרגה ובמדה וכו', כי הוא ידע להפך כל היגון ואנחה לששון ושמחה וכו' כנ"ל. וזה "ויהי כל יציא ירך יעקב שבעים נפש", בחינת שבעים פנים לתורה שהם שבעים אנפין גהורין שזהו בחינת שמחה, בחינת "מבוקשי פניו יעקב וכו'". (כמו שמבאר בהתורה "צוית צדיק עו שם"). וזה "ויוסף הנה במצרים", כי העקר על ידי "ויוסף הנה במצרים" שהקדים ה' יתברך רפואה למכה לשלח מקדם את יוסף למצרים ונמפר לעבד שהוא בחינת מרידת העצבות שהוא בחינת עבדות וכו', ועמד בנפיון והתחזק גם שם בשמחה, כמו שכתוב "וירי יוסף איש מצליח", כמו שמבאר במדרש הנ"ל שהיה מפזו ומוקד. כי במרידת הגלות

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקו

"הבנים תרבות למו" וכתיב "קרנכם בתימו לעולם וכו'":

נח וזה בחינת מה שגור פרעה "פל הבן הילוד וכו' אם בן הוא והמתן אתו ואם בת היא וחייה", כי בן סטרא דדכורא בחינת שמחה, בחינת "בן חכם ישמח אב". ובת סטרא דנוקבא ששם עקר אחיות העצבות, בחינת "רגליה יורדת מות וכו'". כי רצה להגביר סטרא דנוקבא בחינת עצבות שזה עקר תקופ הגלות כנ"ל. וזה "ותראן המילדות את האלקים ולא עשו כאשר דבר אליהן פרעה מלך מצרים ותחיון את הילדים", המילדות הם בחינת צדיקי הדור שהם מילדות, שהם מולדין תלמידים הגונים בישראל שנחשבו כאלו ילדם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שהם עשו בהפך מרעת הסטרא אחרא שהיא בחינת פרעה ומצרים שכל עסקיהם להגביר העצבות בכמה נבלים וערמומיות, העקר עלידי מרדת הממון ותפרנסה, ולפעמים עלידי סברות ההפוכות שלהם שנמשכין מהיכלי התמורות שמשליכין את האדם עלידי התובחה שאינה פראוי שלהם וכו'. (ואין אן מקומו להאריך בזה ועין במקום אחר מזה). אבל המילדות הנ"ל בחינת צדיקי אמת הם עושים בהפך, שלא די שאינם מזליכין את האדם בדבריהם כרצון הסטרא אחרא חס ושלום, אף גם "ותחיון את הילדים", שהם מחיון את הילדים שהם תלמידיהם הגלויים אליהם שמחיון אותם בדבריהם

זה עקר ההתקרבות לתלמידי חכמים ולצדיקים אמתיים כדי שהם יורו לנו את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה בכל עת באפן שיזכה כל אחד לצאת ממה שצריך לצאת ולהתקרב ולשוב לה' ותברך. אבל הסטרא אחרא בחינת מרירת הגלות שהיא העצבות מתגבר כל כך וממרר את חיי ישראל בקשיות ובלבולי האמונה ובבלבולי עצות עד שאינם יודעים ללבן ההלכה והדרך וההליך לשוב לה' ותברך. וזה ובכל עבודה בשדה שהוא תאות ממון ומרדת הפרנסה שמכרחין לצאת תורה לצאת מבית המדרש אל השדה לעסק בפרנסה, עד שממרירו בכל עבודה בשדה ומסיתו ומדוחו מלקבע עתים לתורה על כל פנים. וזה "את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך", ודרשו רבותינו ז"ל בפה רך, שבתחלה נכנס עמו הבעל דבר והסטרא אחרא בפה רך ומתלבש במצוות. ואומר לו הלא אי אפשר לישב בבית המדרש כל יום והתרחק לצאת אל השדה לעסק במלאכה ומשא ומתן, וכי אתה רוצה למות או להיות עני ומקבל וכו', עד שמשליכו בתוך עמק טיט הנון שהוא אנפין חשוכין מרירת העצבות של הממון, בחינת "בעצבון תאכלנה", עד שאפלו בשמרויח ממון אינו מספיק לו כל ימיו כי משתוקק בכל פעם יותר, וכל מה שמרבה נכסים מרבה דאגה, כי מסיתו לכנות פתם ורעמסס שהם בנינים גדולים וגבוהים שבונים לעצמם, כמו שכתוב

האמתיים ומשיבין את נפשם בשבעה משיבי טעם ומשמחים אותם בכחם ובדרכי עצותיהם העמוקות וכו' וכו' ל. ועליבן נקראו המגולדות שפרה ופועה, שפרה על שם שמשפרת את הולד, ופועה על שם שפועה לולד וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל כי בן גוהגין הצדיקים אמתיים עם נפשות ישראל הגלויים אליהם שמשפריין אותם ומפיין אותם בכל מיני עצות להחיותם ולחזקם בכל נקדה ונקדה טובה שמוציאין בהם וכו', וכן פועין אליהם כמו לילד ממש ששורקין ופועין להם לכל גיחו להפיל עצמן בשום אפן רק ובטחו בחסדי ה' כי לא תמנו וכו'. ובגדל פח הצדיקים פי לא יעוב אותם לעולם ולא פתמאנו ועשה לנו פי לעולם יש תקנה וכו'. (בסמאר הקיפה מנה בספרים קדושים

ובקרת בדברינו עון שם השב):

נט וזה בחינת מראה הסנה ומה שמאן משה כל כך בשליחותו לנאלם, שהעקר היה מחמת שראה ברוח קדשו אריכת מרירת הגלות של עקשו שאי אפשר לעמוד על קצו כי הוא קץ הפלאות, עליבן לא רצה להתחיל לילד בשליחותו כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בפרוש רש"י על פסוק "שלח נא ביד תשלח", כי יודע אני שאיני מכניסם לארץ ישראל ואיני גואלם לעתיד וכו'. וכל זה מחמת רבוי המחלקת שבין ישראל עד שאין יודעין היכן הם הצדיקי אמת שזה עקר אריכת הגלות כפדוע. וזה "נראה והנה

הסנה בער באש והסנה איננו אכל", והתפלא מאד מדוע לא יבער הסנה, כי הסנה מרמוז על הגלות כמו שאמרו רבותינו ז"ל, שראה התגלות אלקות בלבת אש מתוך הסנה, שהוא התלהבות האש של לב איש הישראלי שבווער לה' יתברך על-ידי פח הצדיקי אמת בחינת "איש אשר רוח בו" הנ"ל, שבווער לה'

יתברך מתוך הסנה מתוך מרירת הגלות, ואף על-פי-כן "והסנה איננו אכל", שאף על-פי-כן מתגבר הגלות שהוא מרירת העצבות שזה בחינת הסנה איננו אכל, שהסנה שהם החוחים והקוצים הסוככים את השושנה שעקרים הוא העצבות שהיא גלות השכינה איננו אכל, כי מתגבר בכל פעם. והתפלא משה על זה מאד ואמר "אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה", כי רצה להגיע עד סוף תקן האחרון איד וכו' ישראל לנאלה שלמה שאין אחריה גלות לבער ולכלות הסנה שהם החוחים והקוצים לגמרי. ואז, "וירא ה' כי סר לראות וקרא אליו ה' וכו' אל תקרב הלם וכו'", זה בחינת פח המסדר והמנישב הנ"ל שהוא בחינת המעכב את רדיפת המחון שלא ירדה מוח להרם לעלות אל ה' כנ"ל. הינו כי משה שהוא הגואל צדק הראשון ראה שיגאל את ישראל, כי יוכל לשמח את ישראל מתוך מרירת הגלות להאיר בהם התנוצצות אלקותו יתברך שזה עקר השמחה, שזה בחינת לבת אש, בחינת "רשפייה רשפי אש שלכתת יח" (שיר השירים

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקט

ת.ו. שנתגלה מתוך הסנה מתוך מרירת הגלות, כי יכול להפך וגו' ואנחה לשמחה כנ"ל. אבל אף-על-פי-כן "והסנה איננו אבל", שאף-על-פי-כן אינו נכלה הסנה שהוא הקוץ המכאיב, כי אף-על-פי-כן הם מתגברים ככל פעם בכמה נבליים וערמוניות בלי שעור עד שהחטאים המאה גדולה תכף אחר מתן תורה וכו'. וכן כל העשרה נסיונות וכו'. שעל-ידי זה נגרו כל הגליות עד הגלות הארץ הפור הזה כמו שכתוב ויבום פקדי וכו', ורצה משה לעמוד על הדבר שהיה בחינת השגת קץ הפלאות, ואז אמר לו ה' ותברך אל תקרב הלם" זה בחינת המעשב שהוא המסדר והמנישב הנ"ל, כי משה זכה אז לבחינת השגת התשעה היכלין הנ"ל שזיכין על-ידי שמחת המצוה שהיא בחינת התנוצצות קבלת התורה שהתחיל אז, עד שהשיג וראה מה שהשיג וכו', אבל אף-על-פי-כן ראה שעדין הסנה איננו אבל ואמר "אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה וכו'", איד משיגין התגלות אלקות בשמחה פואת עד שיוכל לכלות הסנה לגמרי, כי כבר מבאר קצת לעיל שהא בהא תליא, כל מה שמתגברין לעשות מצוה בשמחה וזכין לאיזה בחינת צמיחת קרן ישועה להוציא השכינה מהגלות ולעלות ככל הגליות הנ"ל עד התשעה היכלין הנ"ל ששם מקור השמחה בחינת ושמחת עולם על ראשם כנ"ל. ואז מומשיגין שמחה תרה ממוקוד השמחה ואז יכולין לברר ביותר מהיכלי

התמורות כנ"ל. ואז עולין יותר ויותר בעליות הנ"ל עד שמישיגין מה שמישיגין מבחינת התשעה היכלין הנ"ל בהשגת תרה ואז מתגדל השמחה יותר ואז יכולין לברר מהיכלי התמורות יותר ויותר וכן להלן. ואם היה הולך כל זה בדרך בודאי כבר היה קץ הגאולה שהוא על-ידי שמחה כנ"ל, אבל עזונתינו הטו אלה ששכל פעם מתגבר הפעל דבר ומחטאי את ישראל ומגביר העצבות בחינת יעציבוהו בישימון בחינת בלבולי האמונה שהוא בחינת עבודה זרה וכפירות שנקראים עצבים על שם העצבות, כמו שכתוב "עצביהם כסף וזהב וכו'".

ועל-ידי זה אריכת הגלות כי לא גלו ישראל אלא על שפסקו מהם אנשי אמונה וכו', שהיה בעצמו בחינת עצבות כנ"ל. אבל גדולי הצדיקים ששכל דור מתנוגעים בגדל פחם ככל דור לעסק בתקון זה לשמח את ישראל על-ידי הארת האמונה הקדושה בלבם ככל פעם וכו'. אבל עקר אריכת הגלות הוא על-ידי המחלקת שחותרים להרחיק לב בני ישראל מצדיקו אמת, ועל-ידי זה אי אפשר לעמוד על קץ האחרון, עד שאפלו משה רבנו לא יכל לעמוד על הדבר, כי אמר לו ה' ותברך אל תקרב הלם", הינו שעדין לא נתבררו היכלי התמורות כל כך בשלמות עד שתוכל לעלות להשיג יותר, כי כל השגת אור האין סוף הוא כפי הברור מהיכלי התמורות בבחינת מי יימר

בלבו" לקדשת הפנהה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כפ"ל. ועל ידי זה היתה גאלת מצרים, כי עקר הגאולה על ידי השמחה כפ"ל, ועקר שלמות השמחה הוא על ידי השלום, בחינת "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון" וכפ"ל. הינו שגלה לו ה' יתברך כי ההכרח שילך בשליחותו לגאל את ישראל ולתן לנו את התורה, כי אם הוא לא ילך בשליחותו עתה לא יגאלו ישראל לעולם כמו שמבאר בפרד"ש, אם אין אתה גאלם אין אחר גואלם, הינו שגלה לו שאדרכא מחמת אריכת הגלות של עכשו מברר אתה לילך בשליחותך כדי לתן את התורה על ידי זה, כי אם לא הינו מקבלים את התורה על ידי משה רבנו לא היה אפשר עתה להתקיים בגלות המור הארץ הזה כלל. וכמו שאיתא בזהר הקדוש שעקר התקנה עתה הוא על ידי שכבר הקדים לנו ה' יתברך רפואה למכה שכבר קבלנו את התורה והמצוות על ידי משה רבנו, שעל ידי זה אנו יכולים לשמח את עצמנו בכל פעם על ידי רבוי המצוות שאנו זוכין לעשות בכל יום אפלו הקל שבקלים, והעקר על ידי גדולי הצדיקים שבכל דור שמבניסין בנו לשמח נפשנו בגקרת המצוות וכו' כפ"ל, שעל ידי זה מעלין השכינה בכל פעם וכו', עד שזוכין לכל הנ"ל עד שנוזהר לגאולה שלמה. אבל אם לא היה משה מקבל את התורה לא היה אפשר לשמח נפשנו עתה ולא היה אפשר לצאת מהגלות כלל, כי במצרים שלא התגבר עדין גלות אדום כל כך היה

הנ"ל. וזה "של געליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא", הינו שלכאן נמשך קדשת המקום העליון הנ"ל שהוא בחינת כח המעשב וכו' הנ"ל, שהוא בחינת "ברוך כבוד ה' ממקומו" כפ"ל. וצריכין לזה המקום הליצת הפוגעלים, בחינת "של געליך", שהוא להפשיט עצמו לגמרי מהגוף של עולם הזה כמו שאיתא בזהר הקדוש. אבל לילך עוד יותר להשיג יותר איד לבלות ולבער הסנה לגמרי זה אי אפשר עתה כי זהו גם כן בחינת המתן הנ"ל שצריך להתמתן הרבה עד שנוזהר לברור מהיכלי התמורות כזה עד שזוכו הצדיקים להשיג איד לבלות הסנה לגמרי וכו' ועלין באמת מאן משה בשליחותו שבעה ימים ואמר "שלח נא ביד תשלח וכו' וכפ"ל:

ס עד שבסוף "ויחר אף ה' במשה ויאמר לו הלא אהרן אחיד חלוי וכו' הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמה בלבו וכו'", "וראך ושמה בלבו" דיקא שעל ידי זה עקר תקון הגאולה, על ידי גדל השלום שיהיה לו עמך ולא יתקנא בך כלל, אדרכא "ושמה בלבו". כי עקר התקון על ידי השמחה שעל ידי זה מעלין המלכות מהיכלי התמורות וכו', עד שזוכין לברכות הנ"ל שהיו בחינת קדשת הפנהה, בחינת "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וכו'" כמו שמבאר שם. ועלין באמת וזה אהרן על ידי "ושמח

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקיא

מספיק קדשת הצדיקים יעקב ובניו ובפרט קדשת יוסף הצדיק פנ"ל שהיה להם פח להחיות נפשם לסבל הגלות. אבל עתה ברוחקא ודלותא בתראה, לא היה אפשר להחיות נפשנו ולצאת מהגלות לולא שהקדים לנו התורה והמצוות אשר הם חיינו ושמחתנו, כמו שאזמרים ונשמח בדברי תורתך ובמצוותיך לעולם ועד כי הם חיינו וכו', וכמו שכתוב "לולא תורתך שעשעני או אברתי בעיני". אבל כל פח הגאולה מוצרים או היה עלידי "וראך ושמח בלבנו" של אהרן שזכה לקדשת הנהגה עלידי זה פנ"ל, שהוא בחינת ברכת הדיים וכו' שעלידי זה זוכין להשגת המ' היכלין שמשם כל יגיעת והשגת אלקות שזה עקר תכלית הגאולה פנ"ל. כי עקר עכוב הגאולה או היה עלידי דתן ואבירם שהם ראשי החולקים והפרוכים אחריהם, שמהם באו כל המקלולים והנסיונות שעלידי זה נתגלגלו כל התרגומות, הרפן בית ראשון ובית שני וכל הצרות והמנא לצלן עד הגלות האחרון היה שעקר אריכת הגלות עלידי המחלקת פנ"ל. כי בכל המחלקת יש ניצוצי דתן ואבירם כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל אף-על-פי-כן "אתה מרום לעולם ה'", כי אז נמצא אהרן הכהן שלא התקנא בגדלת משה אחיו הקטן ממנו בשנים, אדרבא, יצא לקראתו בשמחה שעלידי זה היתה הגאולה הראשונה, ואז נמשכה קדשת הנהגה. ובכח זה בכח משה ואהרן הכהן נמצאים עתה גם-כן

בכל דור ודור ודור צדיקים וכשרים אמתים שהם גלויים אל גדולי הצדיקים המבחרים ושמחים לקראתם ושומעין לעצתם ומשמחים נפשם בעשיית כל מצוה ומצוה שעלידי זה תבוא הגאולה השלמה, בחינת "כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלון וכו'" פנ"ל:

סא וזה בחינת ברכת שהחינו, שפשהוא רואה את חברו שחביב עליו ושמח בראיתו מברך שהחינו וכו'. כי זה עקר החיות והקיים בששמחים בראית חברו איש הישראלי, שעקר השמחה מה שזכו שני ישראלים האוהבים זה את זה להתנעד יחד בשלום שעלידי זה עקר הנגדלת שמחת ישראל. כי בכל אחד מישראל יש חלק אלוה ממעל שהוא מקור השמחה, בחינת "שמח ישראל בעושייו". אך הקלפה הקודמת לפרי שהיא בחינת עצבות חופה עליו, וצריך התגברות גדול להתגבר השמחה על העצבות והיא מלחמה גדולה, על-פן צריכין לזה שיתחברו ויתקבצו כמה נפשות ישראל, כי כל מה שמתקבצין ומתחברין באהבה נפשות החברים ביותר, מתגדל השמחה ביותר. כי מתקבצין ומתחברין חלקי השמחה יחד ומאווין באור גדול ביותר, שזה בחינת "אור צדיקים ושמח" המובא לעיל (פאה טב), בחינת "ברכות צדיקים ושמח העם" וכו'. ועל-פן מברכין על ראית ישראל חברו החביב עליו שהחינו וקמנו וכו', כי זהו עקר החיות והקיים שהוא עלידי

כח המסדר והמנישב וכו', שהוא בחינת המתן עד שאתישוב וכו'. כי כל ימי חי האדם הם רק בבחינת המתנה כדי שיתישב היטב בבחינת ישוב הדעת אמת, שעל-ידי זה דיקא ישיג מה שישגי כפי עבודתו באמת מה שאין המלאכים זוכים להשיג. כי המלאכים אינם יכולים להשיג אורו האין סוף בבחינה הנ"ל כמו האדם, מחמת שלא תקנו פראוי כח המסדר והמנישב שאינו נתתקן כי אם על-ידי כח הבחירה שיש רק להאדם. (עמ' מזה בהלכות נפילת אפים על פי התורה אמנעוהא דעלמא ה"ל). ועל-כן הם בוגרים ורועשים להשיג, ואף-על-פי שגם השנתם גבוהה מאד, אבל אין ערך להשנתם נגד השנת האדם הצדיק שהיה בזה העולם ונתנסה כמה שהתנסה על-ידי כח הבחירה שעל-ידי זה זכה לתקן המחין. ועקר התקון שזכה לתקן כח המסדר והמנישב כנ"ל, שהוא בחינת המתן וכו' שמשם כל הזמן כנ"ל. כי כל הזמן של האדם שהם כל ימי חייו הם בחינת המתן, שאומרים לו שמתין הזמן של ימי חייו שיתישב בו בכל יום ובכל עת שעל-ידי זה זוכה להשיג בכל עת מה שישגי עד שיוזכה ביום קצו וסופו לעלות עם כל הנמים והזמן של ימי חייו ששהה בזה העולם, לעלות למקום שיעלה להשיג מה שישגי שהם בחינת אורות הצחצחות שזוכין הצדיקים, בחינת "והשביע בצחצחות נפשך" אשרי להם: ועקר כל זה זוכין על-ידי עשיית המצוה בשמחה כנ"ל, כי שמחה היא

השמחה והשלום וכנ"ל. וזה בחינת "וראך ושמח בלב" הנ"ל, שעל-ידי זה היתה עקר גאלת מצרים על-ידי שאהרן לא התקנא בגדלת משה אחיו הקטן ממנו הינו כנ"ל. כי עקר הגאלה על-ידי שמחה כנ"ל שעקרה על-ידי אהבת חברים העוסקים להתקרב אל ה' באמת לאמתו וכו' שזה בחינת וראך ושמח בלב" כנ"ל: סב וזה 'שהחינו וקנינו והגיענו לזמן הזה' שמברכין על כל דבר שמחה הוא מזמן לזמן, ועקר ברבית שהחינו הוא בנמים טובים, כי עקר התהוות הזמן נמשך בשרשו מבחינת המתן עד שאתישוב הנ"ל, כי באמת אין שום זמן כלל (כמו שמבאר על פסוק אני יחיד). בלכשי תקנא סיון טו). רק כל הזמן הוא בשביל הבחירה שהאדם צריך לעבר בזה העולם מספר ימי חייו כדי שיקשר הזמן למעלה מהזמן, כי זה העולם הוא במקום ובזמן, וצריך האדם לעבר בו כדי שיקשר בחינת הזמן והמקום לבחינת למעלה מהזמן, (עמ' מזה בדבריו במקום אחר בהלכות מילה הלכה ו' על-פי התורה אני היום יחיד הנ"ל). ועקר הזמן נמשך מבחינת המתן הנ"ל שהוא בחינת כח המסדר והמנישב את המחין שהוא המעכב הנ"ל שעקר התקון על-ידי שמחת המצוה וכו' על-ידי בחינת מי יומר הנ"ל. הינו שאדם בא רק בשביל זה להעולם כדי שיעיר את ה' ותברך על-ידי בחינת השנת התשעה היכלין הנ"ל שעל ידם משיגין אור אין סוף בבחינת מטי ולא מטי וכו', שאי אפשר להשיג כל זה כי אם על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקינ

החיות והקיום של כל ימי האדם כי באמת אין שום זמן ללא פנ"ל. וכמו שראוי גם בגשמיות שאינן בלום כי הזמן פורח מאוד מאוד בצל עובר וכאבק פורח וכענן פלה וכו', כי העבר אין והעתיד עדין וההנה פתור עין וכמו בא בפפרים הרבה מזה. וימי חיינו הכל, הכל הכלים, הכל הכלים (כמו שאיתא במדרש קהלת פרשה א), כהכל של הכלי השבעית וכו' שאין בו שום ממשות וכו', ואין גשאר מכל הזמן העבר וההנה והעתיד כי אם מה שחוטפין ממנו איה טוב תורה ותפלה וצדקה ומעשים טובים ורצון והשתוקקות גמרין לה' ותברך והתקרבות לצדיקים וחברים אמתיים וכו', והעקר הוא השמחה שהיא נקדת כל המצוות שהיא עקר החיות והקיום וכנ"ל. ועל-כן עקר החיות שהוא בזמן ובמקום הוא על-ידי זה היום והזמן שזוכין בו לשמחה של מצוה לשמח בו ותברך, בבחינת "זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו", שרק זה היום עשה ה' כשזוכין לגיל ולשמח בו, כי משם כל החיות וקיום הימים והזמנים שהם ימי חיי האדם. כי הרשעים שאינם זוכים לשמחת המצוה, באמת אין להם שום חיות, ועל-כן אמרו רבותינו ז"ל 'הרשעים בתייהם קרויים מתים', מאחר שאינם זוכין לקשר הזמן למעלה מהזמן לקבל חיות ממקור החיים על-ידי שמחת המצוה כנ"ל. וכן להפך אפלו הצדיקים הגדולים כשאינם נוהרים לתמתין עד שיתישבו כראוי ומחם ורדפם ביותר מדאי

להשיג, אינם יכולים לחיות בזה העולם כלא, כי זה בחינת "בברכתם לפני ה' וימתו", בחינת הציץ ומת. על-כן עקר החיות של הימים והזמנים שחי האדם בזה העולם, הוא על-ידי בחינה הנ"ל על-ידי שזוכה לתן המישב והמסדר כראוי על-ידי עשית המצוה בשמחה וכו' כנ"ל. ואז זוכה לבוא ולעלות עם כל ימיו ועתותיו למקום שיעלה בבחינת "ואברהם זקן בא במימים" דסיב ועאל ביומיו וכו' כמו שאיתא בזהר הקדוש. ועל-כן בכל עת שמחה מברכין "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה", כי עקר החיות והקיום של כל ימיו הוא על-ידי שהגיע לזמן הזה של שמחה, שהוא בחינת "זה היום עשה ה' וכו'" כנ"ל, שהוא זמנים המקדשים של הימים טובים שבהם נתגלה אלקותו ותברך על-ידי גדל הנסים והנפלאות שעשה בהם שזה עקר השמחה, או כשרואה את חברו ששמח בו שהוא בחינת שמחה של מצוה כנ"ל:

סג וכן אפלו על פרי חדש מברכין שהחיינו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל 'אנא אקרא חדתא נמי אמין זמן', כי כל גדול וזמנית הפרות הם על-ידי שמחת המצוות שמקיים כל העולם שנברא בשביל התורה. וכמו שמבאר בהתורה אריכת אפים בסימן קנ"ה, שכל פח הגדול והצומח הוא על-ידי אמונה שהיא בחינת שמחה כנ"ל. וכמו שפתיב "לבושו כרים הצאן ועמקים ועמפו כר

יתרועעו אף ישירו". וכן בפסוקים הרבה מבאר גדל השמחה עלידי שצומחים הפרות, כמו שכתוב "הניצנים נראו כארץ עת הזמיר הגיע וכו'". כי כל גדול וצמיחת הפרות בכל שנה הוא עלידי נקדת המצוות שהיא השמחה בו יתברך. כי הפרות והתבואה הם להחיות בהם נפש כל חי, שעקר הוא האדם, ועקר החיות הוא הדעת הקדוש להכיר אותו יתברך שהוא עלידי עשית המצוות בשמחה כנ"ל, ועלכן מקבצין עליהם שהחיינו וכו' כנ"ל:

סד ועל-כן עקר ברפת הזמן הוא בשרואין הדבר אחר שלשים יום לפחות, כי תענוג תמידי אינו תענוג כמובא, כי עקר החיות עלידי בחינת המתן הנ"ל שהוא שרש השמחה כנ"ל, ועל-כן השעור שלשים יום שהוא חדש שהוא בחינת מלוי פגומת הלבנה, שאז עקר תקון השמחה עלידי שמתקנים בחינת מארת חסר שמשם כל העצבות כנ"ל (באת למיד) שמהפכים אותו לשמחה כנ"ל:

סה כי צרכין להחיות ולשמח את נפשו בחסדי ה' וטובו שעשה עמנו בעבר והוזה ושיעשה עמנו להבא, בבחינת 'הוא הטוב הוא מטיב הוא יטיב לנו וכו'. וזה כל החיות והקיום של הזמן שהם ימי חי האדם, שהעקר לקשרם לבחינת למעלה מהזמן כנ"ל, הינו שכל אחד צריך לחפש ולבקש למצא בעצמו נקודות טובות מהמצוות שזכה לעשות

בכל יום מעודו. כי כבר וכינו לקבל את התורה והמצוות עלידי משה רבנו אשר הם חיינו וארץ ימינו וכו', וכמבאר הרבה מזה בדברינו בפרט על פסוק "אזמרה לאלקי בעודי וכו'", וכן גם עתה איד שהוא על כל פנים הוא חוטף אזה מצוות בכל יום יום, כי אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון. והעקר הוא לשמח בזה ולדע ולהשפיל ולהכין האמת שאין שום חיות בעולם חוץ מזה וכו'ל. והעקר מה שאנו מצפים לישועה ומקוים לאחרית טוב בכח הצדיקי אמת באשר חוקנו כל הנביאים והצדיקים אמתיים ראשונים ואחרונים, כי כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא ואפלו אם הוא כמו שהוא, כל זמן שמאמין שאין שום חיות בעולם כי אם תורה ומצוות, וחותר ומשתוקק להתכלית הנצחי, ומקרב עצמו לצדיקים וחסדים אמתיים, ומתחזק לשמח נפשו בכל עת בנקדת המצוות, בודאי זוכה לאחרית טוב. ועל-כן הקדשה משלשת בכל הבחינות, בחינת קדשה משלשת קדוש קדוש קדוש וכו', בחינת אורן תליתאה בזמן תליתאה וכו', כי עקר הקדשה היא שמחה שהיא עלידי שלש בחינות הנ"ל שהם כלל הזמן שהם עבר והוזה ועתיד שכל חיותם וקדשתם היא שמחת המצוה שעלידי זה מקשרין הזמן למעלה מהזמן שבשבייל זה בא האדם לעולם וכו' כנ"ל:

סו וזה שהוזהיר שלמה המלך עליו השלום בספרו קהלת מאד על

השמחה של מצוה, כמו שכתוב "אין טוב להאדם כי אם לאכל ולשתות ולשמח", שפרשו רבותינו ו"ל על אכילה ושתיה של תורה ומצוות ולשמח בשבתות וימים טובים וכו', כי זה העקר פנ"ל. כי שלמה מרבה מאד מאד לדבר בספר קהלת מהכל העולם וחזור פמה וכמה פעמים גדל הכל העולם שלא ימעה האדם את עצמו וכו', על-כן אמר שעקר התקון, שמחה של מצוה בחינת אין טוב באדם וכו' פנ"ל. וכן אמר "גם כל האדם אשר יתן לו אלקים וכו' ולשמח בעמלו וכו'" (קהלת ה). וזה "כי לא הרבה יזכר את ימי חייו כי האלקים מענה בשמחת לבו", ופרש רש"י שה' יתברך מעיד על שמחת לבו ששמח לעשות טוב עין שם, ונסמך זה להתחלת הפסוק כי לא הרבה יזכר את ימי חייו. נמצא שהפסוק מתקן ומזהיר את האדם מאד שיהיה מאד להתחזק בשמחה כל ימי חייו, כי מאחר שימי חייו מעטים ופזורים מאד מאד כמו שכתוב כי לא הרבה, וכן מקדם ואחר כך מרבה קהלת לדבר מהכל העולם, על-כן אמר כי לא הרבה שימיו מעטים מאד, על-כן יזכר את ימי חייו, הינו שיזכר להחיותם שיהיה להם חיות אמתי וקיום שיהיו ראויים לקרותם בשם ימי חייו וזה על-ידי שמחה דקדשה שהיא כל החיות פנ"ל. והו' "כי האלקים מענה בשמחת לבו", שה' יתברך מעיד על שמחת לבו ששמח בלבו לעשות הטוב, דהינו שהיה מישיב דעתו בזה העולם וידע האמת שאין שום

חיות אמתי כי אם תורה ומצוות כי הם חיינו וכו' ועל-כן היה לבו שמח לעשות טוב, וזה כל תכלית וקיום אמתי של כל ימי חייו וכו' ל".

סו הכלל שהאדם צריך לישב דעתו היטב היטב בכל עת מה הוא עושה בזה העולם העובר, ומה יהיה סופו ומה התכלית מכל עסקי העולם הזה ומכל תאוותיו וכו'. (כמו שכתב בספרו י בלקוטי חיים).

ועקר המניעה מזה היא העצבות שמתחמת שכל אדם מלא עצבות ודאגות ויגון ואנחה, הן מהפרנסה ומצער גדול בגים וכו', ובפרט מרובי עוונותיו כי או לי מיצרי או לי מיצרי, ואף-על-פי שכתוב בספרי מוסר שעצבות על העוונות הוא טוב, אבל הפעל דבר והיכלי התמורות מתנגדים בעצבות בזה עד שמרחיקו על-ידי זה מה' יתברך בזה. כי הדאגה על העוונות היה טוב אם היה חוזר בתשובה על-ידי זה, שמרובי הפחד מהעוונות ישליך כל עסקי עולם הזה לגמרי וישוב בתשובה שלמה לה' יתברך, כאשר כבר נמצאו פמה פעלי תשובה על-ידי ששמו אל לבם מרירת פחד עגשי העברות ושבו בתשובה. אבל רב העולם בפרט בדורות אלו מתרחקים ביותר על-ידי רבוי העצבות אפלו של עוונות, כי בחינת היכלי התמורות מחליפין האמת ומערבבין דעתו מאד שמכנים חס ושלוה בחינת יאוש בלב, כאלו אין לו עוד תקוה להתחדש פנשר מיו, ומגביר עליו עצבות הפרנסה, בחינת "בעצבון תאכלנה", ורבו

תאנות קמזון ולהנהיג ביתו בגדולות
 בדירות נאות ובכלי בית וכלי כסף וזהב
 ותכשיטין הכל יותר מזה הרבה, עד
 שכל מה שה' יתברך משפיע לו אינו
 מספיק לו, כמו שכתוב 'מַרְבֵּה נֶכְסִים
 מַרְבֵּה דְאָגָה'. ובפרט שהרבה פרנסתם
 דחוקה וכו', ויש בזה חלוקים רבים בין בני
 אדם, אבל רבם ככלם מלאים עצבות
 ודאגות ויגונות בלי שעור וזה מוזק ביותר,
 כי על-ידי זה אין יכולים לישב דעתם מה
 הם עושים בזה העולם וכו'.ל. על-כן
 צריכין להתחזק מאד מאד לשמח את
 נפשו בכל מיני עצות ודרכים שגולה לנו
 רבנו ז"ל ובמבאר בספרים הקדושים
 ובדברינו הרבה מזה. על-כן צריכין להופיר
 את עצמם בכל עת את כל החסדים
 והטובות והנפלאות שבכר עשה ה' יתברך
 עמנו בכלל ובפרט, כמו שכתוב "בְּרַכֵּי
 נַפְשֵׁי אֱת ה' וְאֵל תִּשְׁכְּחוּ כָּל גְּבוּלֵי וְכוּ'".
 וזה בחינת מצות וכירת יציאת מצרים
 בכל יום כמו שכתוב (דברים טו, א):
 "לְמַעַן תִּזְכְּרוּ אֶת יוֹם יְצִיאַתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 כָּל יְמֵי חַיְיֵיכֶם, וְכִתִּיב (שמות יג, א): "זְכוּר אֶת
 הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יָצִאתֶם מִמִּצְרַיִם וְכוּ'", וכן
 בספוקים הרבה. ועל זה נקבעו כל
 המועדים הקדושים לשיש ולשמח בהם
 כמו שכתוב (דברים טו, ד): "וְשִׂמְחֶתֶּךָ בְּחַגֵּךָ",
 שכלם הם זכר ליציאת מצרים. כי צריכין
 לשום אל לבו להפיר עצמו היטב את כל
 החסדים והנפלאות שעשה עמנו
 בהוציאנו ממצרים ונתן לנו את תורתו,
 שעל-ידיהוה יש לנו תקנה לנצח כל אחד

ואחד. כי בכל דור ודור חייב אדם לראות
 את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים (ספוקים
 טו, א): כי בודאי לא על חנם נמול עלינו
 חסד כזה בנפשים ונפלאות ונזראות באלה,
 שהוציאנו ממצרים ונתן לנו את התורה
 וכו' וקרננו לצדיקי אמת בכל דור ודור
 ודור, שזה החסד בודאי ישאר קיים לנצח
 כי דבר אלהינו קיום לעולם. וגם עתה
 הוא עושה עמנו נסים ונפלאות בכל יום
 ויום מה שאנו זוכים לחטף בכל יום כמה
 מצוות, ציצית ותפלין וקריאת שמע
 ותפלה וכו' ולמוד תורה וכו'. ואנו
 במוחים ומחכים ומצפים לישועה בכל עת
 שסוף כל סוף בא יבוא לא יאחר ויש
 תקנה לאחרינו וכו':

סח וזה (תהלים סח, ט): "לְמַה תִּרְצְדוּן הַרִים
 גְּבוּנִים הַהָר הַחֵד חִמּוֹד אֱלֹהִים
 לְשִׁבְתוֹ אֵף ה' יִשְׁכֵּן לְנֶצַח", כי הסטרא
 אחרא שהם העובדי פוכבים והרשעים
 המתנגדים אל הקדשה, מתעוררים בכל
 פעם לעקר חס ושלום את הכל שרואים
 להרס עד היסוד חס ושלום, כמו שכתוב
 "זכר ה' לבני אדום את יום רישולם
 האמרים ערו ערו עד היסוד ביה", וכמו
 שכתוב "על עמך עירמו סוד ויתעצו על
 צפוניך אמרו לנו ונכחידם מגוי ולא זכר
 שם ישראל עוד". וכן הוא בכל אדם ובכל
 זמן, וכמו שכתוב "צופה רשע לצדיק
 ומבקש להכיתו וכו'", כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל: בכל יום יצרו של אדם
 מתחדש עליו ורצה להמיתו לגמרי וכו',
 אך ה' לא יעזבנו כידו. כי כבר יש לנו

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקי

יסוד חזק שאנו בני אברהם יצחק ויעקב וכבר קבלנו את התורה הקדושה ואנו חזקים באמונתנו הקדושה ומתפארים בה ואומרים: אשירנו מה טוב חלקנו וכו' שאנו משימים ומעריכים ומנחדים שמו ותברך פעמים בכל יום וכו'. על-כן כל אחד מישראל צריך להחיות את עצמו על-ידי יסוד האמונה שיש בו שזה עקר היסוד שעל זה עומד הכל, כמו שכתוב "בא חכוק והעמידן על אחת" שהיא האמונה הקדושה, בחינת "וצדיק באמונתו יחיה" (חכוק ב, ד), כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מכות סד.), ועל-כן צריכין לזכר וציאת מצרים בכל יום, שאז ראינו התגלות אלקותו ותברך עין בעין על-ידי כל האותות והמופתים הנוראים שעשה עמנו וכו', כמו שכתוב וברו נפלאותיו אשר עשה. וכן בכל דור ודור באים צדיקים גדולים ומיסדים יסודות חזקים שאי אפשר להרסם בשום אופן, כי צדיק יסוד עולם, שזהו בחינת היסוד של הבית המקדש שהתנועע דוד עליו מאד כל ימיו עד שמצא המקום והיסוד של הבית המקדש, כמו שכתוב "וכור ה' לדוד את כל ענותו אשר נשבע לה' נדר לאביר יעקב אם אתן שנת לעיני וכו' עד אמצא מקום לה' וכו'". כי העקר הוא היסוד של הקדושה שהוא בחינת המקום והיסוד של הבית המקדש שמצא דוד שהוא בחינת משיח שעל היסוד היה נבנה הבית המקדש פעמים, ואף-על-פי שפעונותינו הרבים התגברה הסמרא אחרא והיכלי

התמורות שהחריבו את הבית המקדש שתי פעמים, אף-על-פי כן לשוא עמלם, כי היסוד לא יחרבו בשום אופן בעולם, כמו שכתוב "ואת מנוחתי עדי עד פה אשב כי איתתי". ואף-על-פי שבדאי היא צרה גדולה ומרה מה שהחריבו את הבית המקדש וצריכין להתאבל ולקונן על זה בכל לילה בחצות, אבל אף-על-פי-כן אי אפשר לקונן כל היום, רק צריכין לנחם עצמנו כמו שנתתקן בתקון חצות וככל הקנינות לסוים בדברי נחמה. כי על-ידי עצבות וקנינות לבר אי אפשר לחיות, כי עקר החיות הוא שמחה כנ"ל:

על-כן מי שרוצה להשתדל בתקון אחריתו, צריך לצעק בכל יום בפרט בחצות לילה על עוונותיו שמעבבין בגן בית המקדש, ועקר הצעקה והתכיהה על עיבוב ומניעת השמחה, כמו שכתוב: "שבת משובש לבנו וכו'". וצריכין לצעק ולהתפלל עד שירחם ה' ותברך עלינו וינחמנו מעצבון לבנו וישמחנו בישועתו כמה שפכר וכינו לקבל התורה ולהתקרב לצדיקי אבות ולשמח בכל נקודות התורה והמצוות שזכינו כבר בהסדו ונפלאותיו הרבים, והעקר ביסוד האמונה שהיא בחינת יסוד הבית המקדש שמצא דוד שהוא בחינת משיח שזה אי אפשר להרס לעולם. כי לא החריבו רק הבגין שעל היסוד שהם בחינת אגו, כי כלל הבגין נגד היסוד הוא בחינת אגו. וזה בחינת "מה לך אפוא כי עלית בלך לגגות" (ישעיה כב, א), שהפסוק אומר "מה לך אפוא ומה

אִתָּה מִתְפָּאֵר כָּל כֶּךָ כִּי עָלִית בְּלֶךְדִּי
 לְגַגְוֹת, שְׁפָל הַחֲרָבִין הוּא רַק שְׁעָלִית בְּלֶךְדִּי
 לַבְּנוֹת לְהַחְרִיב הַבְּנֵינִי שְׁעַל הַיְסוּד שֶׁהוּא
 בְּחִינַת אֶגֶל, אֲבָל יְסוּד הַבְּנֵינִי שֶׁהוּא עֵקֶר
 הַבְּנֵינִי אִי אֶפְשָׁר לָךְ לְהַרֵם לְעוֹלָם כִּנּוּל.
 וְזֶה "לְמַה תִּרְצְדוּן הַרִים גְּבוּנִים".
 "גְּבוּנִים" דִּיקָא, לְשׁוֹן גַּב שֶׁהוּא בְּחִינַת גַּב
 וְעֵלְיָהּ, הֵינּוּ שְׂדוּד אוֹמֵר לְהַמְחִירִים
 "לְמַה תִּרְצְדוּן הַרִים גְּבוּנִים", כִּי אִתָּם
 מִרְצְדִין וּמְרַקְדִים וְלוֹעֲגִים הַרִים גְּבוּנִים,
 שְׁפָל גְבוּרָתָם הוּא רַק בְּבְחִינַת גְּבוּנִים
 שֶׁהַחֲרָבָתָם הַגַּב וְהַגַּב שֶׁהוּא הַבְּנֵינִי שְׁעַל
 הַיְסוּד, אֲבָל הַיְסוּד עֲצֻמוֹ שֶׁל הַקִּדְשָׁה
 שֶׁהוּא יְסוּד הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ אִי אֶפְשָׁר לְכַסּוֹ
 לְהַחְרִיבוֹ בְּשׁוּם אֶפֶס, כִּי "הַרְרָה חִמּוּד
 אֶלְקִים לְשִׁכְתוֹ אֶפֶס ה' יִשְׁפֵן לְנֹצַח". כִּי
 יְסוּד הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁמִּצָּא דוּד מִשִּׁיחַ זֶה
 יִהְיֶה נִשְׁאָר לְעוֹלָם עַד שִׁיבְנָה בְּמַחְרָה
 בְּיָמֵינוּ בְּנֵי עוֹלָם שְׂאֵל יִהְיֶה לְעוֹלָם:

כִּט וּבְשִׁבְלִי זֶה הוּא אֲרִיכַת הַגְּלוּת כָּל
 כֶּךָ, מִחֲמַת שְׂחָה יְחַרְדֵּךְ
 מִצָּפָה לְבָנוֹת בְּנֵי עוֹלָם וְשִׁתְרוּיָהּ גְּאֻלָּה
 שְׁלֵמָה שְׂאִין אַחֲרֶיהָ גְלוּת, שְׂחָה עֵקֶר
 עַל־יְדֵי שֶׁהִצְדִּיקוּ אִמָּת שְׁבָבֵל דוּר יַעֲשׂוּ
 חֲסוּנִים כְּאֵלֶּה שְׂאֵל יִפְלוּ עוֹד יִשְׂרָאֵל
 מִקִּדְשָׁתָם לְעוֹלָם וְלֹא יִשׁוּבוּ לְכִסְלָה עוֹד.
 כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב "וְהִסֵּיתִי לָב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרְכֶם
 וְכו' וְעִשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר בְּרַחֲמֵי תַלְכוּ וְכו'",
 עַל־כֵּן אִי אֶפְשָׁר לְעַמּוּד עַל קֶץ הַפְּלֹאוֹת
 כִּי לְבַעַל בְּחִירָה קָשָׁה מְאֹד לַעֲוֹר. אֵד
 אֶף־עַל־פִּי־בֵן עֲצַת ה' לְעוֹלָם תַּעֲמוּד, וְהוּא
 בְּרַחֲמֵינוּ מִנְחָם וּמְשַׁמְחֵם אוֹתָנוּ בְּהִיסוּדוֹת
 הַקִּדְוִשִׁים שֶׁכָּבֵד זְכִינוּ עַל־יְדֵי שֶׁצָּאֵנוּ
 מִמִּצְרַיִם וְקִבְלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה
 כָּל אֶהָד מִיִּשְׂרָאֵל חוֹטֵף פְּמָה מִצְוֹת כָּל
 יוֹם כִּנּוּל. וְכִכֵּר מִצָּא דוּד אֶת מְקוֹם
 הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וְכִכֵּר נִבְנָה פַעֲמִים וְהִקְרִיבוּ

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקט

השלישי שלעתידי שיתקיים לעולם, שאז תגדל השמחה עד אין קץ, כמו שפיתוב "אז ימלא שחוק פינו וכו'". וכן כל אדם צריך לשמח את נפשו בכל הנקודות טובות ששכר וכה מעודו, בפרט מה שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים וכו', ובמה שזוכה עדן לחטף בכל יום נקודות טובות וכו'. ועל ידי התקנה שלעתידי, כי סוף כל סוף בנדיא יתמקן כל אחד מישראל כי לא ימש ה' את עמו וכו' ולא דבר ה' למחות שם ישראל שצאמר זה הפסוק אפלו על הדורות שעברו עבודה זרה כמבאר בספר מלכים ב', והכל בכח הצדיקי אמת שאנו חוסים בצלם שעל ידי זה יתמקן הכל והם כל שמחתנו וחיותנו וקיימנו לנצח:

שם קטרת וקרפנות ובררו לנו שם כל הלכות התורה בלשפת הגויות וכו'. שעל ידי כל זה כבר יסרו לנו הצדיקים יסודות חזקים לעולם ועד, שאפלו בחרפנו אי אפשר להרס היסודות הקדושים האלו. וכן אחר כך אחר החרפן לא ענבנו אלמינו ועמדו צדיקים גדולים ונוראים בכל דור כי אין דור יתום, עד שגם עתה בדורותינו היו צדיקים נוראים שסרו לנו יסודות חזקים שאי אפשר להרסם בשום אופן בעולם, שהיו בחינת "כי הפיצותם בגוים וכי זריתם בארצות ואהיה להם למקדש מעט", ודרשו רבותינו ז"ל: אלו פתי בנסיות ובתי מדרשות. ועל ידי זה אנו מצפים ומחכים לבנין הבית חדש שלא יהרס בנינו לעולם:

ע וזה בחינת שלש פדיות ושלש הפכות ושלש שלומות, כי הם בחינת פדיון והתקנת הדינים לבטל העצבות שהוא תקפא דינא שמשם כל הגליות בגוף ונפש וכל הצרות רחמנא לצלן, ולהמשיך שמחה ושלוש שהוא בחינת גאלה וחרות ובטול כל הצרות. ועל יבן אומרים אותם במוצאי שבת, כדי שלא יתגבר העצבות והדינים שמתעוררים בימי החל, שבשביביל זה נוהגין לומר פסוקי ויתן לך וכו' שהם פסוקים הרבה של שמחה וברכה ושלוש, כדי להמשיך השמחה של שבת לימי החל לבטל העצבות הרועה להתאחו בימי החל. ועל יבן אומרים שלש שלש הנז' שלש פדיות וכו', הכל בשביביל בטול העצבות וכו' וכו'ל. ועל יבן הם

על יבן כל אדם צריך לשמח עצמו בכל יום בזה בהנפים והישועות של עבר והווה ועתיד, שהוא בחינת יסוד הבית המקדש ששכר ניתסד מימי אברהם יצחק ויעקב שהתפללו שם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומשה רבנו הזהיר על זה המקום פמה פעמים, כמו שפיתוב "והיה המקום אשר יבחר ה' וכו'". ויוד משיח וכה למצא אותו ביגיעות עצומות. וזה בחינת השמחה של הנפים והישועות שבעבר, וכן הישועות והנפים של ההנה שהם בחינת הפתי בנסיות ובתי מדרשות שעוסקים בהם בתורה ותפלה בכל יום שהם בחינת מקדש מעט. ועקר השמחה על ידי התקנה שאנו מקוים על הבנין בית

ש'ש' שלש פנגד שלש בחינות הנ"ל שהם עבר והווה ועתיד שצריכין לשמח עצמו בהעבר, דהינו בהטוב האמתי שפבר עשה ה' יתברך בהתגלות אלקותו יתברך על-ידי יציאת מצרים ומתן תורה וכו' פנ"ל. וכן בהתורה והעתיד וכו' פנ"ל. וכן הוא מרמז בכל הפסוקים האלו שבש'ש' שלש אלו, כי שלש פדיות מתחילין פדה בשלום נפשי לשון עבר שפבר פדה נפשי מבאר שחת על-ידי שפבר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו והבדילנו מן התועים וכו' פנ"ל. ויאמר העם אל שאול היונתן ימות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל וכו' ויפדו העם את יונתן ולא מת, זה מרמז על כל אדם על כל הפסגות והקטרוגים רחמנא לצלן העוברים עליו, זה יתברך עושה עמו נסים ופדוהו ומצילוהו מהם, כי ברחמיו שולח בלב הצדיקים ללמד עליו זכות כמו שלמדו אז זכות על יונתן וכו'. וזהו בחינת התסרים והטובות שבהוה מה שה' יתברך גומל לתוכים טובות בכל עת על-ידי גדל בתי הצדיקים שמקמינן העולם ומלמדו זכות על הכל וכו'. ופדונו ה' ישבנו ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם וכו', זה בחינת עצם התקנה והשמחה שלעתיד בשששוב לציון שאז נזכה לשמחת עולם לנצח. וזהו "ששון ושמחה ישנו ונסו יגון ואנחה", כי זה העקר להפך כל היגון ואנחה לשמחה וכו' וכו' ל:

וכן השלש הפוכות: "הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזני שמחה" (תהלים ל, ב) "הכל לשון עבר, בחינת התסרים והטובות שלעבר שפבר עשה עמנו ה' יתברך נסים ונפלאות עד אין מספר והפך מספדי למחול לי כי הפך מצרה לרוחה פעמים אין מספר. פסוק ב: "ולא אבה ה' אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך ה' לך את הקללה לברכה וכו'" (דברים כג, ו) - זה בחינת הנסים והישועות הנפלאות הנעשים עם האדם בהווה בכל עת שמתעוררים עליו בכל פעם קטרוגים עצומים רחמנא לצלן על-ידי הסטרא אחרא שהם מסטרא דבלעם הרשע שרוצה לעקר את ישראל חס ושלום כמובן בספרים ובדברי אדמו"ר ז"ל (לקוטי שו"ת סימן לו). וה' יתברך בעצם רחמיו אינו רוצה לשמע להם ומהפך הקללה לברכה בגדל בחו של משה רבנו שהוא בחינת צדיקי אמת שבכל דור. פסוק ג: "אז תשמח בתולה במחול וכו' והפכתי אכלם לששון וכו'" (דברים לא, ב) זה בחינת השמחה שלעתיד, הינו פנ"ל. וכן השלש שלומות בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו, לשון עבר כי כבר הקדים רפואה שהיא בחינת שלום לרחוק ולקרוב על-ידי צדיקי אמת שהכינו לנו כבר סמים של חיים ורפואות קדושות יקרות כאלה בספריהם ודבריהם הקדושים המשיבים את הנפש בשבעה משיבי טעם כמובן לכל מי שפועם

לקוטי הלכות

הלכות ברכת הודאה ו

ארה חיים תקבא

דכריהם באמת. כמו שכתוב 'מעמו וראו פי טוב ה' וכו'". פסוק ב, "ורוח לְבָשָׁה את עמשי וכו' לך דוד ועמך בן ישי שלום שלום לך ושלום לעזרתי וכו'", זה מרמז על המלחמה שיש בכל דור ודור על הצדיקי אמת במפרסם מה שנגעשה בזה בדורותינו ובדורות הקודמים. וה' יתברך ברחמיו שולח בכל פעם בלב כמה נפשות מישראל להסתפל על האמת ובאים אל הצדיקי אמת והגלויים אליהם ומתקרבים אליהם באמת ואומרים להם "שלום לך ושלום לעזרתי וכו'". פסוק ג, "ואמרתם כה לחי ואתה שלום וכו'", מרמז על חיים נצחיים שלעתידי שאז יהיה השלום המפלא במבאר בפסוקים רבים. וזהו "ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום", כי עקר שלמות השמחה והברכה הוא השלום שהוא בלי מחזיק ברכה, כי על-ידי השלום שמתקבצין הרבה נפשות מישראל יחד, על-ידי זה מתגדל אור השמחה בנ"ל. ועל-ידי זה יכולין לקבל אור התשעה היכלין הנ"ל להשיג אור האין סוף בבחינת מטי ולא מטי. כי מרובי האור הזה אי אפשר לקבלו כי אם על-ידי הרבה בלים של כמה וכמה נפשות וישראל שמתקבצין יחד באהבה ושלום לצדיקי אמת שזוכין לאורות אלו, שהם אורות הצניחות שהם מראין ומשמחין את כל החולים בחלי הנפש אפלו החולים מאד מאד. כי כל מה שהם חולים ביותר צריכים לרפאם על-ידי רפואות וקרות יותר שאין מי שידע להמשיכם ולרפאות

בהם כי אם הצדיק הגדול ביותר (כמו שבבאר בהתורה מישראל בספר ל עז שם), והעקר על-ידי השלום וכו'". ובמז שכתוב "כי בשמחה תצאו ובשלום תוכלו וכו' וכו'":

עא וזה בחינת השלש קולות של השופר, שעקרם הם תקיעה תרועה תקיעה, רק שרבותינו ז"ל, נסתפקו בקול התרועה וכו' ועל-כן תקנו לתקע תרועה ושברים במבאר בגמרא. כי תקיעה שלפניו זה בחינת קול פשוט, וכן תקיעה שלאחריה הוא קול פשוט, זה בחינת הטוב והחסד שפבר עשה עמנו במתן תורה שנתנה בקול שופר שזהו בחינת קול פשוט, כי אז נפשט עקמומיות שכלב לגמרי. כי וכו' אז לחרות גדול כמו שאמרו רבותינו ז"ל חרות מצר הרע ומפלאך הפנות ומשעבוד מלכות וכו', וכן לעתיד יבנים "ויהי ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים וכו'", שאז יהיה בחינת קול פשוט, כי יבנים "כי בלם ידעו אתי למקטנם ועד גדולם", ויתפלו לגמרי כל הצרות והעצבות וכו' הבאים מעקמומיות שכלב וכו'. ובאמצע תוקעין תרועה שהוא תרועה ושברים שהם גנחתי גנח וילולי יליל כמו שאמרו רבותינו ז"ל, זה בחינת מה שצריך עתה האדם בהווה כל ימי חייו להתגבר להפך כל מיני עצבות שהם בחינת גנחתי גנח וילולי יליל, להפכם כלם לשמחה בנ"ל. שעל-ידי זה עקר התשובה שבאה על-ידי ישוב הרע שהיא על-ידי שמחה. והעקר שעל-ידי כח מצות שופר

ובמקום אחר, ואשר הוא עתיד להיטיב
 עמנו לנצח בנח הצדיקי אמת שאנו
 חוסים בהם. וכל זה המומור הודו אמר
 דוד לפני הארון בשנכם למקומו וכו'
 כמבאר בדברי הימים, פי עקר השמחה
 בשבא הארון על מקומו שנמשך מבחינת
 "ברוך כבוד ה' ממקומו" כנ"ל שמשם
 מקור השמחה, פי עקר השמחה היא
 התורה שנמשכה משם וכנ"ל. וכן בכל
 השירות והתשפחות רבם מדברים בעבר
 והונה ועתיד כנ"ל. הכל כדי לשמח נפשנו
 בעצם גלותנו הארץ בגוף ונפש כדי
 שנופה לשוב עלינו זה ולהתקרב
 ולהתדבק לה' ותפרד שהעקר על-ידי
 שמחה וכנ"ל:

עג וזה שאיתא באותיות דרבי עקיבא
 מובא בלקוטי ראובני פרשת
 שמות וזה לשונו: דבר אחר אהיה אשר
 אהיה, במדת הרחמים בראתי העולם
 ובמדת הרחמים אני מנהיגו, ובמדת
 הרחמים אני מחדשו. דבר אחר אהיה
 אשר אהיה, במדת טוב בראתי העולם
 ובמדת טוב אני מנהיגו ואני עתיד
 לחדשו, עד כאן לשונו. הינו כנ"ל, בחינת
 'הוא הטוב הוא מטיב הוא ייטיב', שעל-
 ידי זה עקר השמחה והדבקות בו ותפרד
 שהוא החיות והקיום וכו' כנ"ל. וזה בחינת
 אהיה שהוא בחינת פתר כמו שמבאר שם
 על פסוק 'ואהיה עמך ואברכך', פי פתר
 בחינת מקום הנ"ל בחינת המסדר וכו'
 הוא מקור השמחה שמשם הגאולה של
 מצרים ושל כל הגלויות וכו' כנ"ל. וזה

נופה להתעורר באמת ולהכניס האמינה
 הקדושה בלבנו שנה כל שמחתנו, בבחינת
 "אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך
 יהלכון", להשיג בחינת אור הפנים שמשם
 כל השגת הרעת הקדוש ידע פי ה' הוא
 האלקים, שנהו בחינת "בשמך יגילון כל
 היום וכו'". עד שנופה לחמף כל היגון
 ואנחה שמשם כל העוונות להפכו
 לשמחה שנה עקר התשובה בחינת עוונות
 נתהפכו לזכיות וכנ"ל, שנה בחינת קול
 התרועה שהוא העקר וכנ"ל:

עב וזה בחינת כל מומור הודו לה'
 שאומרים קדם התפלה
 בהתחלת הפסוקי דזמרה שמדבר בעבר
 והונה ועתיד, כמו שאומרים שם "זכרו
 נפלאותיו אשר עשה וכו', זכרו לעולם
 בירתו דבר צוה לאלף דור אשר פרת את
 אברכם וכו'", שנתן לנו את התורה
 והכניסנו לארץ ישראל תכל נחלתנו וכו'
 שכל זה מדבר בגדל הנסים שלעבר. ואחר
 כך אומר "שירו לה' שיר חדש בשרו מיום
 אל יום ישועתו", שגם בכל יום ויום הוא
 עושה עמנו ישועות נפלאות ונוראות
 וכנ"ל. ואחר כך מבייר על העתיד, כמו
 שכתוב "ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם
 הים ומלאו וכו', אז ירננו כל עצי יער
 לפני ה'", שכל זה נאמר על לעתיד, פי
 בכל זה אנו צריכים לשמח עצמנו בכל עת
 בפרט קדם התפלה ולהודות לשמו ותפרד
 על הנסים שפבר עשה עמנו ואשר הוא
 עושה עמנו עתה בכל עת ובצר הוא
 מרחיב לנו וכו' כמבאר מזה הרבה לעיל

לקוטי הלכות

ברכות הראיה א

ארה חיים תכנו

אשמח בה"ל הנ"ל, שזה עקר הגאולה והישועה של כל אהד מישראל וכו'. והעקר שכל אהד מישראל איד שהוא צריך לשמח בפה שהוא זוכה על כל פנים לומר שמע ישראל פעמים בכל יום וכמו שאנו מתפארין בזה אשרינו מה טוב חלקנו וכו', פי זה כל חיותנו ותקוותינו בעולם הזה ובעולם הבא לנצח. פי לא ישאר מהאדם ומהזמן הפורח בלום, פי אם שמחת האמונה הקדושה וכו', כמו שמבאר לעיל. וזה מבאר בזה הקדוש הנ"ל שגילה לנו שצדוף תבת אשמח נרמז באותיות ש"מ משמע ואותיות א"ח של אהד וכו', פי צרכין לשמח בזה מאד מאד מה שאנו זוכין ליחד שמו ותברך בכל יום בברית אנכי אשמח בה' וכו' ל':

שנים שם, דבר אחר במדת אמונה בראתי העולם, פי אמונה בחינת שמחה בנ"ל, שזה יסוד הכל בנ"ל:

עד ועל-כן אומרים אלו השלש פדיות וכו' בהקבצת חלום, פי עקר תקון החלום הוא על-ידי שמחה, כמו שמפסימן בהקבצת חלום "לך אבל בשמחה לחקוד ושתה בלב טוב ייגד וכו'", פי כבר מבאר שהשנה נמשכת בשרשה מוגיעת המחין על-ידי הרדיפה והמעפב וכו' בנ"ל (באות לה), וכפי תקון המחין בן השנה וכן החלומות. ועל-כן עקר תקון החלום שאינו טוב הוא על-ידי המשכת השמחה של שלשת המטובין שעל-ידי זה עקר תקון המחין בנ"ל. ועל-כן אומרים אז השלש פדיות ושלש הפוכות וכו', פי על ידם נמשך בחינת שמחה ושלום שזה עקר בחינת הפדיון מפל הצרות שמתבטלים על-ידי השמחה בנ"ל:

הלכות ברכות הראיה וישאר ברכות פרמיות

הלכה א

הרואה את חברו לאחר שלשים יום מברך שהחינו לאחר שנים עשר חדש מברך מחיה המתים:

פי איתא בדברי רבנו ז"ל בלקוטי תנינא (בספ"ו עב) שעל-ידי שרואין את עצמם עם הצדיק על-ידי זה מקבלין גרלה. ועקר הגרלה היא שפלות וכו'. פי על-ידי הראיה מתגוצץ המוח. וכפי ההתנוצצות המוח בן מקבלין גרלה. ועל-ידי זה נמשכין

עה ועין בזה הקדוש פרשת פינתם נה' רל"ו עב) מה שאיתא על פסוק שמע ישראל וכו', וזה לשונו: אמר רב המנונא סבא כל מאן דמעחד יחודא דא בכל יומא, חדוה זמינא עליה מלעלא מרזא דאתון אליו. ש"מ מהאי סמרא. וא"ח מהאי סמרא וכו'. וסימנך א'ש"מ'ח' דכתיב "אנכי אשמח בה'", בה' ממש דא יחודא קדישא ושריר', עד כאן לשונו. וזה כל קטב דברינו הנ"ל בכל הדרוש הזה, שעקר פנימיות דברינו הוא שכל אהד מישראל צריך לשמח בה', בחינת "אנכי

כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר (בסיון קמ"ב) על מאמר רבותינו ז"ל 'סנהדרין היתה כחצי גרן עגולה כפי שהיו רואין זה את זה'. שעקר האהבה שיהיו רואין זה את זה שלא יוכלו כל אחד לקבל כלל שלא יראה את חברו וכו' ע"ש. כי בשרואין זה את זה, אינו מקבלין דין מן דין ומתנוצצין המוח של כל אחד על ידי חברו. כי בכל אחד יש נקדה טובה שהיא בחינת צדיק בחינת משה לפני חברו, ועל-פני על-ידי ההסתכלות מתנוצצין המוח כנ"ל. ועל-פני עקר החיות על-ידי השלום והאהבה שבין ישראל שהוא בחינת רואין זה את זה, כי עקר החיות היא מהמח והשכל, בבחינת "התקבץ תחיה וכו'", ועקר התנוצצות המוח הוא על-ידי שרואין זה את זה כנ"ל, שעל-ידי זה זוכין לבחינת חיים נצחיים בחינת תחית המתים כנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'או חברותא או מיתותא'. כי עקר החיות הוא על-ידי אהבת החברים. שעל-ידי זה מאירין זה בזה ומתנוצצין המוח שזה עקר החיות בחינת תחית המתים, כי עקר החיות הוא אהבה ושלום. וזהו 'או חברותא או מיתותא', כי בשאין אהבה ויש פרוד אי אפשר לקבל חיות והוא בחינת מיתה, בחינת כי המות יפריד, כי הפרוד שבין איש לרעהו זה בחינת מיתה וכו"ל. וזה בחינת "כי עזה כמות אהבה", כי האהבה עזה כל כך עד שגיחא למות חס ושלום בשביל האהבה, כמו שפרש רש"י שם לענין אהבת השם, על פסוק הנ"ל.

באורי התורה, ועל-ידי זה נמשך בושטה, והבושטה היא תשובה, והתשובה היא בחינת שבת בחינת חיים נצחיים. הינו שנתה השפלות שיש בכל אחד מישראל וכו'. שזה עקר תחית המתים שהשפלות של כל אחד יהיה נחיה וכו', ע"ש שם כל זה היטב:

נמצא שעל-ידי מה שרואין את עצמם עם הצדיק על-ידי זה נעשה בחינת תחית המתים כנ"ל, וכמבאר היטב במאמר הנ"ל ע"ש שם. ואף-על-פי שהעקר הוא הצדיק הדור בחינת משה שיש לו זה המוח שעל-ידי ראיתו לבד מתנוצצין המוח וכו' עד שהיו זוכין על-ידי זה לבחינת תחית המתים כנ"ל עם כל זה בכל אחד מישראל יש נקדה טובה שהיא בחינת צדיק, כמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (בסיון ט"ד). והנקדה טובה הזאת שהיא בחינת צדיק, הוא בחינת משה, כי משה רבנו הוא כלליות כל ישראל, והוא מתפשט בכל בני ישראל, וכל אחד מישראל יש בו בחינת צדיק בחינת משה וכמונן גס"פ במאמר הנ"ל ובמקום אחר (בסיון כ"ו בלשון תנאים), שמושה רבנו מתלבש בכל אחד מישראל, ועל-פני גדול השלום ואהבה שבין ישראל, כמו שכתוב "ואהבת לרעך כמוך" ואמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה. כי על-ידי האהבה שבין אחד לחברו על-ידי זה נכללין זה בזה ומאירין זה בזה ומקבלין דין מן דין. כי עקר האהבה היא, שיהיו רואין זה את זה

לקוטי הלכות

ברכות הראיה א

ארה חיים תקנה

שְׁהֵאֲהֵבָה עֵזָה עַד שְׁמִינִיחִין עֲצָמִין לְמוֹת עֵבֹרוּ עֵין שָׁם, וְזוֹה גִּסְרֵן לְעִנְיָן אֲהֵבָה שְׁבִין אָדָם לְחֵבְרוּ, שְׁהֵאֲהֵבָה קָשָׁה וְעֵזָה כָּל כֶּד עַד שְׁנֵיחָא וְיִתֵּר לְמוֹת מִשְׁתַּמְלַקְלַל הָאֲהֵבָה חֵם וְשָׁלוֹם, בְּחֵינֵת כִּי עֵזָה כְּמוֹת אֲהֵבָה, בְּחֵינֵת אוֹ חֵבְרוּתָא וְכוּ'. כִּי עֵקֶר הַחַיּוּת הוּא מֵאֲהֵבָה וְהַשְׁלוֹם כְּנ"ל, כִּי עַל־יְדֵי הָאֲהֵבָה שְׂרוּאִין זֶה אֶת זֶה כִּי זֶה עֵקֶר הָאֲהֵבָה כְּנ"ל, וְעַל־יְדֵי שְׂרוּאִין זֶה אֶת זֶה וְכָל אֶחָד יֵשׁ בּוֹ בְּחֵינֵת צְדִיק, עַל־כֵּן עַל־יְדֵי הָרְאִיָּה שְׂרוּאִין זֶה אֶת זֶה מִתְנַצֵּץ הַמֵּת, וּמִשָּׁם עֵקֶר הַחַיּוּת בְּחֵינֵת חַיּוּת גְּצִיחִים בְּחֵינֵת תַּחִּית הַמֵּתִים כְּנ"ל, וְזֶה בְּחֵינֵת מֵה שְׁמֻכְרֵינִין מְחִיָּה מֵתִים בְּשְׂרוּאָה אֶת חֵבְרוּ לְאַחַר שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ, וְדִיקָא בְּשְׂרוּאָה אוֹתוֹ וְשִׁמְחָה בְּרֵאִיתוֹ כְּמִבְּאֵר בְּשִׁלְחֵן עֲרוּדָה, כִּי חֵבְרִים הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה בְּדֹאֵי הֵם קְרוֹבִים וְסֻמוּכִים בְּשָׂרָשָׁם, וְעַל־כֵּן הֵם צְרִיכִים זֶה לְזוֹה שְׂאִיר כָּל אֶחָד בְּחֵבְרוּ, וְכִשְׂאֹהֶד מִסְתַּפַּל בְּחֵבְרוּ עַל־יְדֵי זֶה מִתְנַצֵּץ הַמֵּת וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ תַּחִּית הַמֵּתִים כְּנ"ל, וְעַל־כֵּן הֵם מְכַרְכֵּין מְחִיָּה הַמֵּתִים בְּשְׂרוּאִין זֶה אֶת זֶה, כִּי עַל־יְדֵי הָרְאִיָּה שְׂרוּאִין אֶת עֲצָמָם עִם הַצְּדִיק, עַל־יְדֵי זֶה נִעֲשֶׂה תַּחִּית הַמֵּתִים כְּנ"ל. וְכָבֵל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ בְּחֵינֵת צְדִיק כְּנ"ל, וְדִיקָא בְּשְׂרוּאָה אוֹתוֹ לְאַחַר שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ, כִּי שְׁנַיִם עֵשָׂר שְׁבָטִין יֵהֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ הַשָּׁנָה, וְהֵם מְחִיִּין אֶת כָּל הַשָּׁנָה, וְעֵקֶר הַחַיּוּת עַל־יְדֵי שִׂישְׂרָאֵל שְׁהֵם שְׁנַיִם עֵשָׂר שְׁבָטִים נִבְלָלִין זֶה בְּזוֹה, עַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ חַיּוּת לְשְׁנַיִם

תקנה

עֵשָׂר חֹדֶשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל־כֵּן כְּשֵׁאִינוּ רוֹאֵה אֶת חֵבְרוּ עַד לְאַחַר שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ, צְרִיךְ לְכַרְךָ מְחִיָּה הַמֵּתִים, כִּי צְרִיכִין עֲכָשׁוּ לְהַמְשִׁיךְ חַיּוּת חֹדֶשׁ בְּחֵינֵת תַּחִּית הַמֵּתִים, מֵאַחַר שְׁלֹא רָאוּ זֶה אֶת זֶה שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ. כִּי עַל כָּל פְּנֵים הֵם צְרִיכִים לְרֵאוֹת זֶה אֶת זֶה פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה כְּדֵי שְׂיִחְיוּ נִבְלָלִין זֶה בְּזוֹה וְיִתֵּיה נִמְשָׁךְ חַיּוּת לְכָל הַשָּׁנָה שְׁמֻכְבְּלַת הַחַיּוּת מִשְׁנַיִם עֵשָׂר שְׁבָטִים עַל־יְדֵי שְׁנִבְלָלִין זֶה בְּזוֹה כְּנ"ל, וְזֶה בְּחֵינֵת כִּי כִּי רַב דְּחַד יוֹמָא שְׂדִרְשׁ לוֹ הַתֵּנָא פְּסֻם "וְאוֹתֵי יוֹם יוֹם יְדְרוּשׁוּ" שְׂיוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה חֲשׁוּב שְׁנָה, כִּי צְרִיכִין לְרֵאוֹת אֶת הָרַב עַל כָּל פְּנֵים פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה כְּדֵי לְקַבַּל חַיּוּת עַל־יְדֵי זֶה לְכָל הַשָּׁנָה כְּנ"ל, וְכֵן חֵבְרִים הָאוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה וְהֵם צְרִיכִים לְהֵאִיר זֶה בְּזוֹה כְּנ"ל כִּי הֵם מְשַׁרְשׁ אֶחָד וְכוּ' כְּנ"ל, הֵם צְרִיכִים גִּסְרֵן לְרֵאוֹת זֶה אֶת זֶה עַל כָּל פְּנֵים פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה כְּנ"ל, וְעַל־כֵּן כְּשֵׁאִינוּ רוֹאֵה אֶת חֵבְרוּ עַד לְאַחַר שְׁנַיִם עֵשָׂר חֹדֶשׁ מְכַרְךָ מְחִיָּה הַמֵּתִים, כִּי זֶה בְּחֵינֵת תַּחִּית הַמֵּתִים מְשַׁ, כִּי עֵקֶר הַחַיּוּת עַל־יְדֵי הָרְאִיָּה שְׂרוּאִין זֶה אֶת זֶה שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחֵינֵת תַּחִּית הַמֵּתִים כְּנ"ל:

וְזֶה בְּחֵינֵת מֵה שְׂאֵמֵר יַעֲקֹב לְיוֹפָף "אֲמוֹתָה תַּפְעֵם אַחֲרֵי רְאוֹתֵי אֶת פְּנִיךָ וְכוּ'". כִּי יַעֲקֹב זֶה בְּחֵינֵת כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִים עַל שֵׁם יַעֲקֹב שְׁנִקְרָא שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, כִּי יַעֲקֹב הוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל נַפְשׁוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ

ארה חיים

הנ"ל, שיהיה נכלל בקדשה כי בחינת תרגום הוא ממצע בין טוב ורע ומערב מהם כנ"ל:

ובשיש שלמות לשון הקדש הוא נכלל במוב דהינו בלשון הקדש. וזה שאמרו רבותינו ז"ל כל החלומות הולכין אחר הפה, כי החלום שהוא בחינת תרגום, לפי המקום שמשוכן אותו פן נעשה ונכלל שם, על-ידי הכל הולך אחר הפה של הפותר, שאם פותר אותו למוב אוי נכלל במוב וכן להפך. וזה שאמר החולם והמטיבין 'חלמא מבא' וכו', דהינו לומר שהחלום הוא בבחינת טוב ונכלל במוב בבחינת לשון הקדש. וזה שאמרים בלשון תרגום כנ"ל כדי להעלות המוב שבתרגום שהוא בחינת החלום לבחינת לשון הקדש שהוא המוב:

וזה שמתענין על החלום, כי החלום בא על-ידי פח הקדמה שהוא בחינת בהמה פח הפחמיית, ועל-ידי התענית יוצאין מבחינת בהמה לבחינת אדם. כמבאר במאמר דרשו בסיון ל"ו:

גם החלום בא על-ידי מאכלים, כמבאר בדברי רבנו ענין זה קצת, ועל-ידי מתענין להכניע מאות אכילה לתקן פגם המאכלים:

הלכה ג

ענין ברפת שהחנינו

עקר שהחנינו ברגלים כמבאר בגמרא (ערוך טו). ותכמים הוסיפו עוד

שכתב רבנו ז"ל במקום אחר. ויוסף הוא בחינת צדיק הדור כמובא. ועל-ידי בעת שרואין את עצמם כלל ישראל עם הצדיק האמת שהוא בחינת יוסף, אזי הוא בחינת "ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחר ראותי את פניך", ופרש רש"י סבור הייתי למות שתי מיתות בעולם הזה ובעולם הבא, עכשיו לא אמות רק פעם אחת, הינו כנ"ל כי על-ידי שישאל רואין את עצמן עם הצדיק שהוא בחינת יוסף, על-ידי זה זוכין לחיים נצחיים בחינת תחית המתים, ועל-ידי אוי במוחים גודאי שלא ימותו רק פעם אחת, כי בעולם הבא יזכו לחיים נצחיים ויחיו בתחית המתים, כי על-ידי ראות הצדיק זוכין לתחית המתים בחינת חיים נצחיים כנ"ל, בחינת ורחי רוח יעקב בשנתבשר לו בשורת יוסף. כי עקר חיות ישראל על-ידי הצדיק האמת בחינת יוסף, כי על-ידי שרואין את עצמם עמו על-ידי זה נעשה תחית המתים בחינת חיים נצחיים כנ"ל:

הלכה ב

ענין הטבת חלום

הטבת חלום נתקן בלשון תרגום, כי החלום על-ידי התרדמה שהוא בחינת תרגום בחינת גנה שהוא מערב טוב ורע. ודרך שם עולין ליגן מהקדשה. ענין שם במאמר 'תפלה להבקות' בסיון י"ט, ועל-ידי מטיבין אותם בלשון תרגום, כדי לתקן בחינת החלום בחינת התרדמה

לקוטי הלכות

מרכות הראיה ג

ארה חיים תקבו

מרבנו נרו יאיר שמי שאין לו אמונה ונמה אחר חכמות הטבע אין חיו חיים. כי אין לו שום נחת רוח, מאחר שהולך בלי ה' ותברך וכלי השגחה. כי העולם מלא יסורים, ומי שהוא מאמין בו יתברך שהכל ברצונו, אז יש לו חיים, כי בשיש לו טובה בנדיאי טוב, ואפלו בשיחם ושלום להפך גם-כן טוב. כי מאחר שידועין שהכל מאתו יתברך, כל מה דעבד רחמנא למב עבד, ואין שום רע בעולם כלל, רק הכל טוב מאחר שפאמינים שהכל מאתו יתברך. אכל מי שהוא כופר חס ושלום ותולה הכל בחיוב הטבע ובאלו הכל מתנהג על-פי טבע חס ושלום אין חיו חיים כלל. כי תכף בשיבא עליו איה דבר שלא ברצונו, תכף אין לו חיים כלל כי אין לו בפה לנחם עצמו. וגם כל הטובות של עולם הזה אינם כלום, בשיאין מאמין בהתכלית הטוב. אכל בשימאמין בו יתברך שהכל ברצונו יתברך, אפלו בשיעובר עליו מה שעובר חס ושלום, הוא מנחם עצמו שאף-על-פי-כן יהיה הכל לטובה. כי ה' יתברך ירחם עליו ויטיב אחריתו כנ"ל. גמצא שעקר החיים הוא רק בשימאמינים ברצונו יתברך. וזהו שאנו מברכין ביום טוב שהוא התגלות הרצון, שהחינו וקמינו והגיענו לזמן הזה, פי עקר החיות תלוי רק בזמן הזה שהוא יום טוב שהוא התגלות הרצון, כי על-ידי זה יש חיות ותיו חיים כנ"ל:

ובן על כל דבר שמחה תבאה לאדם גנון פרי חדש או מלבוש וכלים חדשים

אפלו אפרי חדש, כמו שאיתא "אנא אקרא תרתא גמי אמינא זמן". וכן על כל הטובות והשמחות מברכין שהחינו: כי איתא במאמר 'זכיום הכפורים' של 'רב יהודא הגדוואה משמעתי' (בלקוטי חגיגה סימן ד) שעל-ידי יום טוב נתגלה הרצון. שזה בחינת מקרא קדש. שהיום טוב קורא ומכריז את הרצון שהכל ברצונו ואין חיוב הטבע כלל וכלל עין שם. ועל-ידי זה נעשה שמחת יום טוב וכו' עין שם: וזהו בחינת ברפת שהחינו שמברכין ביום טוב אחר הקדוש, אחר שמקדשין את היום טוב בבחינת מקרא קדש וזכר ליציאת מצרים שאומרין בקדוש. כי עקר המקרא קדש הוא על-ידי זכר ליציאת מצרים שאו עשה עמנו אותות ונראות. ולקרוזן אותן האותות שעשה עמנו או ביציאת מצרים, אנו עושין תמים טובים, ועל-ידי זה חס בחינת מקרא קדש, דהינו שהם קוראין ומגלין את הרצון על-ידי האותות נראות שעשה עמנו באותן הזמנים בשעת יציאת מצרים. ועין היטב במאמר הנ"ל ותבין הדברים היטב. ועל-כן ביום טוב אחר הקדוש אנו מברכין שהחינו וקמינו והגיענו לזמן הזה, כי הברכה זו שכת שפיר ליום טוב שהוא התגלות הרצון. ועל-ידי זה נעשה שמחת יום טוב כמו שמבאר שם. וזהו שהחינו וכו', כי עקר החיות הוא רק על-ידי התגלות הרצון, כי בשיודעין שהכל ברצונו יתברך ואין שום טבע כלל, אזי יש חיות כי אזי החיים חיים. וכמו ששמעתי

וביצא מברכין שהתינו וכו', כי אנו מאמינים שהכל רק על-ידי רצונו ותפודה ומאחר שהכל רק על-ידי רצונו ותפודה, אזו יש שמחה וחיות בנ"ל, כי אם לאו אין שמחה וחיות כלל אפלו מן הטובה. כי היא טובה עוברת ואין לה שום קיום כלל. רק בשמאמינים שהוא על-ידי רצונו ותפודה אזו יש שמחה על שה' ותפודה מגדיל חסדו וטובו עמנו. ואזו החיים חיים. וזה שאנו מגליו את הרצון ומברכין שהתינו על זה. להורות ולגלות שעקר החיות על-ידי התגלות הרצון. וזהו שהתינו וכו' לזמן הזה. שבא שמחה חדשה שאנו תולין הכל ברצונו ותפודה ומברכין אותו ותפודה על זה. וזהו בעצמו חיותנו וקיומנו. כי עקשו שאנו שמחין על הטובה ומברכים ומודים אותו ותפודה על זה. כי אנו מאמינים שהכל ברצונו ותפודה. על-כן עתה יש לנו חיות. כי עתה חיים חיים בנ"ל. ועל-כן בהברכה עצמה אנו מוזכרין זאת. וזהו שהתינו וכו' לזמן הזה בנ"ל. כי עקר החיות תלוי בזה שאנו מאמינים שהכל ברצונו בנ"ל:

הלכה ד

הלכות ברכות הראיה ושאר
ברכות פריטיות:

על-פי התורה המתחלת דע שפגגד כל מיני מחלקת וכו' בסימן קעט ענין שם היטב:

ותכלל שלכטל כל מיני מחלקת הוא על-ידי תענית, הן מחלקת ממש משונאים ואובים, הן מחלקת היצר הרע שבלב, הכל מבטלן על-ידי התענית. כי כל המחלקת הם פגגד רצון האדם, שהאדם רוצה פד ובעלי המחלקת הם פגגד רצונו וחולקין עליו. וסגלת התענית איתא בזהר הקדוש שהוא לאכנעא רעותא דלכא לקדשא בריך הוא, דהינו להכניע ולכטל כל הרצונות של האדם להקדוש-תפודה הוא. ועל-ידי זה מתכטל המחלקת, בבחינת 'כטל רצונך מפני רצונו פדי שיכטל רצון אחרים מפני רצונך וכו', ענין שם. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'בשאיין שלום, צום'. כי בשאיין שלום דהינו שיש מחלקת, אז צריכין צום דיקא, כי עקר הנענת המחלקת הוא על-ידי צום ותענית בנ"ל. אבל בשיש שלום דהינו על-ידי התענית שעל-ידי זה זוכין לשלום אזו ששון ושמחה וכו' ענין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת קדשת ארץ ישראל שכולל כל הקדשות כמבאר בדברינו פמה פעמים, שעקר קדשת איש הישראלי הוא על-ידי ארץ ישראל, כי עקר הקדשה הוא שלום כמבאר בהתורה הנ"ל, שכל הסמרא אחרא והיצר הרע שהם פגגד הקדשות הם בחינת מחלקת בנ"ל. ומצא שעקר הקדשה שהוא להכניע ולשפר היצר הרע והסמרא אחרא הם בחינת שלום. וכן אמרו רבותינו ז"ל 'לא מצא

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקנט

הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה לְיִשְׂרָאֵל אֵלָּא הַשְּׁלוֹם וכו', ואם אין שלום אין בלום, ואמרו 'גדול השלום וכו'. וכן הפליגו רבותינו ו"ל במקומות אין מספר מוגדל מעלת השלום ובפרט בדברי רבנו ו"ל שםבאר הרבה מעצם מעלת השלום. שְׁעַל-יְדֵי זֶה עָפָר שְׁלֵמוֹת הָאֻמּוּנָה, וְעַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם יִכּוֹלִין לְהַחְזִיר כָּל הָעוֹלָם לְה' וּתְבָרַךְ וכו'. ועפר השלום זוכין בארץ ישראל. כּמוֹכֵן בְּדִבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל (בלקוטי תקנא סימן עא) עַל מֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ ו"ל לְאַחַד קְרֵאתִי נֶעֱמַ אֵלּוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁבְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּנְעִימִים זֶה לָּזֶה בְּהַלְכָּהּ. כִּי עָפָר קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ מִיְרוּשָׁלַיִם וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּקְרָאִים שְׁלוֹם, כִּי יְרוּשָׁלַיִם נִקְרָאת עַל שֵׁם יְרָאָה שְׁלוֹם. כְּמוֹ שֶׁאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ו"ל וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב "וּמִלְכֵי צָדֵק מִלֵּךְ שָׁלֵם" הִיא יְרוּשָׁלַיִם. וְכֵן הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ נִקְרָא סֶפֶת שְׁלוֹם, וּמִשָּׁם נִמְשָׁךְ כָּל קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאת אֶרֶץ הַחַיִּים שֶׁהִיא בְּחִינַת שְׁלוֹם, וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב "בְּרִיתִי ה'וְתָה אֲתוּ הַחַיִּים וְהַשְּׁלוֹם". וּמִחֲמַת שֶׁבְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל הִיא עָפָר הַשְּׁלוֹם, עַל-כֵּן שֵׁם עָפָר הַקְּדֻשָּׁה כִּי עָפָר הַקְּדֻשָּׁה הוּא שְׁלוֹם כְּנ"ל:

וְעַל-כֵּן עָפָר קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת הַתַּעֲנִית, כִּי זֶה יְדוּעַ שֶׁעָפָר קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ מִבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ מִקְדָּשֵׁי קְדָשִׁים שִׁשָּׁם חִבְלֵית הַקְּדֻשָּׁה הַעֲלִיזָה שֶׁל כָּל הָעָשָׂר קְדֻשּׁוֹת שֶׁבְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל. כִּי קְדָשֵׁי קְדָשִׁים מִקְדָּשׁ מִכֵּלָּן שְׂאוֹן שׁוֹם אָדָם נִכְנָס לְשָׁם

כִּי אִם כֵּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וּמִשָּׁם מִבֵּית קְדָשֵׁי קְדָשִׁים מִשָּׁם נִמְשָׁכִין כָּל הָעָשָׂר קְדֻשּׁוֹת שֶׁבְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל, וּמִשָּׁם כָּל קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְלִבֵּית קְדָשֵׁי קְדָשִׁים לֹא הָיָה נִכְנָס שׁוֹם אָדָם כִּי אִם כֵּהֵן גְּדוֹל בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, שְׂאוֹן הוּא יוֹם הַתַּעֲנִית הַקְּדוֹשׁ יוֹם צוֹם הַכַּפּוּרִים. נִמְצָא שֶׁכְּשֶׁהָיָה צָרִיכִין לִכְנָס לְהַקְדִּישָׁה הַעֲלִיזָה שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שִׁמּוּשָׁם כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בֵּית קְדָשֵׁי קְדָשִׁים, לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לִכְנָס לְשָׁם כִּי אִם עַל-יְדֵי תַעֲנִית, דְּהֵינּוּ עַל-יְדֵי תַעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים. הֵינּוּ כְּנ"ל, כִּי מֵאַחַר שֶׁעָפָר קְדֻשָּׁה הַנִּמְשָׁכֶת בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל מִבֵּית קְדָשֵׁי קְדָשִׁים הִיא בְּחִינַת שְׁלוֹם שֶׁהִיא כְּלָלִית הַקְּדֻשָּׁה כְּנ"ל, עַל-כֵּן לֹא הָיָה יִכּוֹלִים לִכְנָס לְשָׁם לְבֵית קְדָשֵׁי קְדָשִׁים לְהִמְשִׁיךְ קְדֻשָּׁה זֹאת כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית שֶׁל יוֹם כַּפּוּר. כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם כִּי אִם עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית שֶׁמִּכְבֵּל כָּל הַרְצוּנוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכְנ"ל. זֶה שֶׁכְּבִיאֵי שֵׁם רַבְּנּוּ ו"ל מִקְרָא זֶה "כְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה תַּעֲנוּ אֶת נַפְשֵׁיכֶם" עִם פְּרוּשׁ הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ שֶׁפָּרַשׁ עַל מִקְרָא זֶה: לְאַכְנֵעַא רְעוּתָא דְלִבָּא לְקִדְשָׁא בְּרִידָהּ וְכו' עֵינ שָׁם, כִּי מִקְרָא זֶה "כְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה" נֵאֱמָר לְעֵינֵי תַעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּי עָפָר הַכְּנֻעַת כָּל הַרְצוּנוֹת לְה' וְתִבְרַךְ כְּדִי לְהִמְשִׁיךְ שְׁלוֹם הוּא עַל-יְדֵי תַעֲנִית שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא כְּלוּל מִכָּל הַיָּמִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם רַבְּנּוּ ו"ל בְּפוּף עַל פּוּסוֹךְ "יָמִים יֵצְרוּ וְלוֹ אָחַד בְּהֵם וְכו'". וְעַל-כֵּן בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים

רצונו יתברך, כי הכבוד הוא הרצון, כמו שאמרו רבותינו ו"ל רצונו של אדם זהו כבודו. וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו שיבטל רצונו מפני רצונו יתברך, שיבטל כל הרצונות שיש לו לשום דבר תאוה או מדה, שיבטל הכל מפני רצונו ויקשר כל הרצונות לה' יתברך שיכונן בכל דבר לעשות כרצונו יתברך. וישברר כל תאוותיו וכל רצונותיו הכל מפני רצונו יתברך. וכל דבר שצבא לידו אם יהיה בו רצון ה' יתברך יעשה ואם לאו לאו:

וזה בחינת גדל מעלת השלום, וזהו בחינת גדל מעלת ארץ-ישראל וירושלים ובית המקדש ובית קדשי קדשים שהם בחינת שלום כנ"ל, כי ה' יתברך ברא העולם בשנויים רבים לאין מספר, והשנויים כלולים בבחינת אדם ומקום וזמן שהיה בחינת ציור ומקום וזמן המוכא במקום אחר. רק מחמת שהאדם הוא עקר הבריאה ואין מי שיכין השנויים ושיקרבם ללחם עמקם לחבר כלם אל רצון אחד לרצון הבורא יתברך, כי אם האדם הבעל דעה הבעל בחירה. על-כן אנו קוראים בלליות השנויים שבבחינת הציור בשם אדם, (עמ' הולך ומבאר אך רבו השנויים בכל שלש בחינות הנ"ל):

כי השנויים הם בבחינת זמן, כמו שרואים בחוש רבוי השנויים שבין הזמנים כמו שקתוב ותכונה משנה עתים ומחליף את הזמנים וכו', כי בזמן זה יום, ובזמן זה לילה. וכן שנויים שבין קצין וחרף ואשר

ממשיכין קדשת ארץ-ישראל מבית קדשי קדשים, כי עקר קדשת ארץ-ישראל הוא בחינת שלום כנ"ל, וכל התעניתים שמתענים בשביל לכות לבטל המחלקת בכל הבחינות שהיה בלליות הקדשה, כל התעניתים צריכין לקבל קדשתם מהתענית הקדוש והנורא של יום צום הכפורים שמשם כל קדשת ארץ-ישראל, וכמשם נמשך קדשת כל התעניתים שיהיה לו פח על-ידי התעניתים להכניע כל הרצונות לה' יתברך, כדי לכות לשלום בכל הבחינות וכנ"ל. נמצא שעל-ידי קדשת ארץ-ישראל וזכין לתענית שעל-ידי זה וזכין לבטל כל מיני מחלקת ולבוא לשלום שהיה בלליות כל הקדשה כנ"ל. כי מחמת שכל קדשת ארץ-ישראל נמשך מתענית הקדוש של יום הכפורים, נמצא שקדשת ארץ-ישראל היא בחינת תענית יום הכפורים, על-כן על-ידי ארץ-ישראל וזכין לתענית בקדשה. כי כל התעניתים צריכין לקבל מיום הכפורים שהוא בחינת קדשת ארץ-ישראל כנ"ל:

כ וזה בחינת ברפת הראיה, בחינת שהחינו וקמינו והגיענו לזמן הזה שמברכין מזמן לזמן דוקא, כגון הראיה את הכרו לאחר זמן שהוא לאחר שלשים יום שהוא שער הדרש. וכן על פרי המתחדש מזמן לזמן משנה לשנה מברכין שהחינו. וכן בכל יום טוב מברכין שהחינו שנקרא ברפת זמן:

כי עקר הבריאה היתה בשביל כבודו יתברך שהוא רצונו, דהינו לעשות

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקלא

השנויים הרבים שבין הזמנים הכלולים בהשגחה עתים שהם מבארים בפסוק "עד כל ימי הארץ ירע וקציר וקר וחרם וקריץ וחרף ויום ולילה וכו'". וכן במקום יש שנויים רבים, כי מדינות אלו קרים ביותר ומדינות אלו חמים ביותר. ובמדינה זו גדלה תבואה לרב, ופרות חשוכים מעטים, ובמדינות אחרות להפך, וכן שאר שנויים רבים. וכן בציור, הדינו בציור כל הברואים שבעולם יש שנויים רבים, בין אדם לבהמה ובין בהמה לצומח וכו'. והעקר הם השנויים שבין בני אדם בעצמן שהם עקר הבריאה, שנמצאו בהם שנויים רבים לאין מספר. כמו שאמרו רבותינו ז"ל להתאות גדלתו של הקדוש ברוך הוא שכל בני אדם נבראו בחותם אחד ואין אדם דומה לחברו, וכמו שמשנים בני אדם בצורותיהם כך הם משנים בדתותיהם. ואין דעות שני בני אדם דומים זה לזה בעולם, ואפלו שני אחים ואב ובן אין דעתם דומים זה לזה:

ג ועקר החיות נמשך עלידי אחרות וחבור, בחינת שלום, דהינו עלידי שנכללים כל השנויים באחד, שהו זוכין עלידי התורה הקדושה. כי עקר החיות הוא חבור הנשמה והגוף שהם שני הפכים והם משנים זה מזה מאד, וה' יתברך מפליא לעשות ויחברם יחד בדרך גפלא. ועקר החבור שהוא החיות וקיום האדם הוא עלידי התורה דהינו עלידי ישראל והצדיקים המקימין את התורה,

כמו שכתוב כי היא תיך וכו'. כי התורה מלמדת אותנו לעשות רצונו ויתברך ולקשר כל הרצונות לרצון הבורא יתברך לבד. ועלידי שהצדיקים משברים רצון תאות גופם בשביל רצון ה' יתברך ומכבילים גופם לגבי הנשמה עד שנכלל הגוף בהנשמה, עלידי זה נכלל הגוף והנשמה באחדות אחד ואז נמשך עליהם חיים מקור החיים מהאחד הפשוט שהוא הבורא יתברך שמו לצנח. ובכח הצדיקים האלו נמשך ונשתלשל החיות לכל בני אדם וכל העולמות כלם מראש ועד סוף. כי השנויים הם בחינת פרוד שאי אפשר להם לקבל חיות מהאחד הפשוט יתברך כי אם בשנכללים באחדות, וזה אי אפשר כי אם עלידי הצדיק שמכביל גופו לגבי נשמתו שעלידי זה נכלל באחדות ומקבל חיות משם, ועלידי זה נמשך חיות לכל העולם כנ"ל. ועלידי הצדיק יכול לעשות מופתים ונסים בעולם ולשנות הטבע, כי עקר תאוות הגוף שיש להתאדם רצון ותאוה לדבר גשמי כנגד רצון הנשמה, זה נמשך מחמת כח הטבע שנתן ה' יתברך. כי כל הרצונות והתאוות של הגוף הם מבח הטבע, כי טבע זה האדם שאוהב בשר וטבע של זה האדם שאוהב חלב וכיוצא בזה שאר הרצונות של הגוף שכלם כפי טבע של כל אדם. והטבע הוא עקר בחינת השנויים, כי כל השנויים שבעולם באדם ובזמן ובמקום וכו' כנ"ל, כלם הם בחינת טבע שמשם בחינת קר וחרם וכו'.

כי כל אחד מישראל אפלו פושעי ישראל אי אפשר שאין בו אזהרה צד טוב וזכות וכמבאר על פסוק "ועוד מעט ואין רשע וכו'" ע"ז שם, (בסיון רב בלשון א), כי עקר האהבה היא פרי לקשר עצמו עם הטוב שבכל ישראל ולכלל עמם יחד באהבה ואחדות פרי לכולם כל השנויים ולכלל באחד הפשוט יתברך, שמשם כל החיות והקיים והתקון של כל העולמות כ"ל, כי על-ידי קיום התורה והמצוות נתקשרין ונקלצין כל שנוי הדעות יחד, למשל דעה של זה נוטה לחסד תמיד, ודעה של זה נוטה לגבורה, ועל-כן הם משנים בדעותיהם ויש ביניהם מחלוקת, אבל בשמבטלין שניהם רצונם מפני רצון ה' יתברך, וזה אין משמש במדת חסדו כי אם בשביל רצון ה' יתברך, דהיינו לעשות טוב וחסד עם אוהבי ה'. ולהפך בשרוצה על-ידי מדת החסד שיש לו להיטיב עם שונאי ה' הם ושלום, או שמגיע לו אזהרה ואהבה רעה שגומשכת ממדת החסד שהיא בחינת אהבה, אזי משבר תאוותו ואהבתו ואינו עושה עם מדת חסדו שום דבר שהוא פגגד רצון ה' יתברך, רק מה שהוא רצונו יתברך באמת. ואזי נכלל עם מדת חסדו ברצון העליון בה' יתברך. וכן חברו שיש לו מדת גבורה, כשאינו משתמש עם גבורתו כי אם בשביל ה' יתברך להתגבר על יצרו ולקום בשונאי ה' וכו', ומה שהוא נגד רצון ה' יתברך מכבטל טבעו ורצונו כ"ל, אזי הוא נכלל עם מדת גבורתו בה'

וכן שנוי המקומות ורצונות בני אדם שמשנים, שהכל כפי הטבע שנתן ה' יתברך בעולם באדם ובזמן ובמקום. ועקר הטבע שבאר ה' יתברך מתנהגת על-ידי גלגלי הרקיע כידוע, שעקרים נבראו בשביל זמן, כמו שכתוב "והיו לאחת ולמועדים ולימים ושנים", שעל ידם כל השנויים שבטבע האדם והזמן והמקום. וזה הצדיק שמשבר רצון תאוות גופו לגבי נשמתו, ומכבטל רצונו מפני רצון ה' יתברך, נמצא שמכבטל כח הטבע שמשם רצון תאוות גופו כ"ל. ועל-כן על-ידי זה יש לו כח לשנות הטבע בעולם ולעשות נסים ונפלאות בעולם:

ד נמצא שעקר החיות על-ידי אהדתו, על-ידי שבכללים כל השנויים במקור האהדות. והעקר תלוי בהאדם שהוא עקר הבריאה ובו תלוי הכל כידוע. ועל-כן "ואהבת לרעך כמוך" הוא כלל גדול בתורה, פרי לכלל באהדות ושלום שהוא עקר החיות והקיים והתקון של כל הבריאה, על-ידי שבני אדם שמשנים בדעותיהם בכלים יחד באהבה ואהדות ושלום. ועקר האהבה הוא לאהב את ישראל המקימים את התורה, כי מי שהוא רשע גמור בתכלית ואין בו שום טוב, בודאי מצוה לשנוא אותו בתכלית השנאה, כמו שכתוב "תכלית שנאה שנאתים". רק עקר מצות "ואהבת לרעך כמוך" הוא לרעך במצוות. דהיינו שצריכין לחפש ולבקש ולמצא בכל אחד ואחד מישראל אזהרה וזכות וטוב פרי לאהב אותו כנפשו.

לקוטי הלקות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקלו

17
600

יתברך, ואזי אלו שני בני אדם אף-על-פי שהם נדמים בשני הפכים בדעותיהם, אף-על-פי-כן בשרש רצונם שניהם באחד. כי שניהם רצונם לעשות רק רצון קונם, זה בחסד, וזה בגבורה, ועל-כן באמת גבלים שניהם במקור האחדות שהוא האחד הפשוט יתברך. וכן כלל ישראל כל אחד ואחד על-ידי מעט הטוב שבו, הוא גבל באחדות עם כלל ישראל ובבחינה זו צריכין לאהב כל אחד מישראל בנפשו, דהינו למצא בו מעט טוב לדון הכל לכף זכות. שעל-ידי זה נבסין כלם באמת לכל זה כמבאר בסמך הנ"ל. ועל-ידי זה יאהב כל אחד בנפשו כנ"ל, ואז יהיה גבל עם כלם יחד באחד הפשוט על-ידי הטוב שהוא קיום התורה שיש בכל אחד. ועל-ידי זה גבלים כל השנויים שבעולם באחדות, כי הכל תלוי באחד כנ"ל שעל-ידי זה עקר המשכת החיות ממקור החיות שהוא האחד הפשוט יתברך כנ"ל:

וזה בחינת גדל מעלת השלום ועצם אסור המחלוקת, כמו שאמרו רבותינו ו'ל' שני המחלוקת וגדול השלום. כי עקר החיות וקיום כל העולמות על-ידי האחדות והשלום כנ"ל. ועל-כן בשמתקצין יחד שני ישראלים האוהבים זה את זה ושמים בראיתם זה את זה, ככרכין 'שהחנינו וקמינו והגיענו לזמן הזה', כי עקר החיות והקיום הוא על-ידי האהבה והשמחה שיש בין בני ישראל האוהבים זה את זה כנ"ל:

ה וזהו 'שהחנינו וקמינו והגיענו וכו', אלו השלושה לשונות פגגד באדם ובמקום ובזמן כנ"ל. וזהו 'שהחנינו' - הינו החיות שהוא בחינת בטול השנויים שבאדם שמשם עקר החיות על-ידי שגבל ונתחבר הנשמה והגוף וכו'. 'וקמינו' - זה בחינת השנויים שבמקום שעל זה מרמו 'וקמינו', כי עקר הקיום הוא על המקום שעליה עומדים וקמים כל בני העולם. 'הגיענו לזמן הזה' - זה בחינת השנויים שבזמן שכל השנויים גבלין ונתבטלין לרצון אחד על-ידי ישראל האוהבים זה את זה שגבלין באחדות הפשוט על-ידי זה כנ"ל.

ועל-כן מסמים הברכה לזמן הזה ומפירין הזמן בפרטיות, כי עקר כל השנויים הם בחינת הטבע שמתנהגת כרצון ה' יתברך על-ידי הגלגלים שהם בחינת זמן כנ"ל. שעקר התקון על-ידי שמבטלין כל הרצונות המושגים של כל אחד ואחד, ונכללין יחד באהבה בה' יתברך, שזהו בחינת מצות אהבת ישראל כנ"ל, שבשביל זה מברכין כשרואין את חברו ישראל כשאוהב אותו באמת וכנ"ל. ובחמת שעקר כל השנויים שבעולם הם על-ידי בחינת הטבע שהיא בחינת הגלגלים שהם בחינת זמן כנ"ל, על-כן מפירין הזמן בפרטיות:

ו ובשביל זה אין מברכין שהחנינו בין המקורים, כי אז נחרב הבית

כל השנויים שבאדם זמנו ומקום גבלים יחד על ידי הפתח הגדול שכולל כל בני אדם, כי הוא כלול מכל ישראל שנכנסו ביום הכפורים שהוא יום שכלול מכל הימים, לפני ולפנים למקום האבן שתייה, שהוא מקום שכלול מכל המקומות שבועולם, ואז גבלים כל השנויים יחד ברצון אחד. והכל על ידי התענית הקדושה של יום הכפורים שעליו נאמר "בעצם היום הזה וכי", לאכללא בלא גופא ונפשא וכי, ויהא רעוּתא דילהון בקדשא בריך הוא וכי מִבְּבֵּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֶּה. ל. וכל זה זכינו בשלמות בזמן שבית המקדש היה קיים. אבל מיז שחרב בית מקדשנו ואין לנו כהן שיכפר בעדנו, אי אפשר לקבל השלום בשלמות. ובאמת כל חרבן בית המקדש היה על ידי פגם השלום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שעקר חרבן בית המקדש היה על ידי שגאת חנם בבית שני, ועל ידי חלקת מלכות בית דוד בבית ראשון, ואז היה גם חטא עבודה זרה וכי. וגם עתה עקר עכוב ביאת משיח ובגן בית המקדש, הוא מחמת מחלקת שנתרבה בעוונותינו הרבים מִבְּבֵּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר. עלִיֵּן עֵתָה אִין דִּי בְּתַעֲנִית יוֹם כְּפוּר לְבַד לְכָל כָּל הַרְצוּנוֹת בְּדִ' וְחִבְדִּי וְלְכַסֵּל מַחְלַקַת וְכִי בַּז"ל, מַחְמַת שְׁנַחֲרַב הַבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ שְׁמִשָּׁם עָקַר הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחֻדוֹת בַּז"ל. ועלִיֵּן גְּזוּר עֲלֵינוּ חֲכְמֵינוּ וְלִ' לְהַתְּעוֹת אֲרַבְּעָה צוּמוֹת בְּשִׁבְלֵי חֲרַבֵּן בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ. כִּי בְּשִׁאֵין שְׁלוֹם צוּם וְכַז"ל בְּהַתּוֹרָה

המקדש, ועקר תקון כלליות השנויים שיהיו גבלין באחדות, היה בבית המקדש בבית קדשי קדשים ששם האבן שתייה שמשם נמשכין גידין וצנורות לכל המקומות שבועולם, שכל מקום משנה מחברו כפי הגיד והצנור שלו. ועלִיֵּן זֶה הַמִּקּוֹם מִסְּגָל לְגַדְל פְּלִלִין זֶה פְּרוֹת אַחֵרִים וְכִי, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פֶּסוּק "וַיִּמְעַתֵּי בָהֶם עֵץ כָּל פְּרִי". אֲבָל בְּמִקּוֹם הָאֵבֶן שְׁתִּיָּה, שֵׁם גְּבָלִין כָּל הַגִּידִין וְהַצְּנוּרוֹת וְהַשְּׁנוּיִים בְּאַחֲדוֹת אַחֵר. וְשֵׁם בְּמִקּוֹם הָאֵבֶן שְׁתִּיָּה נִכְנַס הַפְּתוּחַ הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים שֶׁהוּא יוֹם אֶחָד בְּשִׁנָּה שְׁכָלוּל מִכָּל הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב יָמִים יָצְרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם זֶה יוֹם הַכְּפוּרִים. כִּי יוֹם הַכְּפוּרִים כָּלוּל מִכָּל יְמֵי הַשְּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב רַבְּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה הַזֶּה. ל. וְהוּא כּוֹלֵל וּמְחַבֵּר כָּל יְמֵי הַשְּׁנָה שְׁכָלוּל כָּל שְׁנוּי הַזְּמַן וּמְחַבֵּר אוֹתָם וְכוֹלֵלֵם יַחַד בְּאַחַד בְּמִקּוֹם הָאֵבֶן שְׁתִּיָּה שְׁכָלוּל כָּל שְׁנוּי הַמְּקוֹמוֹת בְּיַחַד. וְכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי הַפְּתוּחַ הַגְּדוֹל שֶׁהוּא הַמְּכַבֵּר מִכָּל יִשְׂרָאֵל, שְׁמֵדְתוּ שְׁלוֹם וְאַחֲדוֹת, בְּחִינַת אֶהְיֶן שְׁתִּיָּה הַפְּתוּחַ הַגְּדוֹל הַרְאוּשׁוֹן שְׁתִּיָּה אוֹתָהּ שְׁלוֹם וְרוּדֶף שְׁלוֹם. וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּפִתְחָהּ "הִנְנִי גֵתוֹן לֹא אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם וְהִיְתָה לִּי וְלִרְעוּ אַחֲרָיו בְּרִית פְּהַת עוֹלָם וְכִי". וְעַלִּיֵּן עַל־יְדֵי הַפְּתוּחַ הַגְּדוֹל בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, גְּבָלִין כּוּ כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּאַחְדָּה וְשְׁלוֹם. כִּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים כָּל יִשְׂרָאֵל מְרַצֵּן וּמְפִסֵּין זֶה אֶת זֶה, וְהֵם כֻּלָּם בְּאַחְדָּה וְאַחֲדוֹת אַחֵר, וְאִין גְּבָלִין

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקלה

הנ"ל. כי עכשיו צריכין עוד כמה תעניות חוץ מיום הכפורים וכלי האי ואולי שנוקה לשלום וכו"ל. וכן כל אחד ואחד כפי חטאיו ועוונותיו שצמח אחר רצון גופו ותאוותיו הרעות, שעל ידי זה הפריד הגוף מהנשמה והגביר השנויים מאד ופגם בשלום, כי את זה לעמת זה, כמו שהצדיק על ידי שמשבר רצון גופו לגבי הנשמה גרם שלום וכו' כנ"ל, בן להפך בשחם ושלום עושה רצון גופו פגם בשלום וכו"ל. ועליהם בפרוזה לשוב לה' ותברך גזרים עליו כמה וכמה תעניות כל אחד כפי חטאו, כי בשאין שלום צום וכו"ל בהתורה הנ"ל. ועליהם בין המצרים אין מברכין שהחינו, שהיא בחינת ברכה שלום שמשם עקר החיות, כי בין המצרים קשה להמשיך שלום מחמת שאין נחיר מקדשנו שמשם עקר השלום בין כל השנויים שבעולם כנ"ל. עליהם נזכרין שאין מברכין שהחינו עד אחר תשעה באב שזוכין על ידי התענית להמתיק השנויים והמחלקת וממשיך שלום. ה' ותברך ונחמנו מהרה ויבנה בית מקדשנו ויעלנו בשמחה לארצנו, ויגמם צום הרביעי וצום החמישי וכו' יהיה לששון ולשמחה במהרה ביימינו אמן:

ו ועל בן תשעה באב הוא תענית חמור בכל החמשה עניים ומפסיק מבעוד יום כמו יום הכפורים ממש, כי תענית תשעה באב הוא בשביל הרבן בית המקדש, ועקר האבלות על הרבן בית המקדש הוא מה שפגמנו בעוונותינו

16 ddd

ונתרחקנו מקדשת קדש קדשים שהיא האבן שתיה נקדת העולם שמשם עקר קדשת בית המקדש וארץ ישראל וכו' כנ"ל. שישם נכנס הפהו הגדול ביום הכפורים ביום התענית לכפר על ישראל לקשר כל הרצונות וכל השנויים לה' ותברך וכו"ל. ועל ידי שפגמנו בזה בעוונותינו וגרמנו מחלקת בישראל, על ידי זה נתרחקנו מנקדה קדושה הוואת שהיא בחינת קדש קדשים, ועל ידי זה נחיר בית מקדשנו ונלינו מארצנו שהיא ארץ החיים והשלום כנ"ל. ועליהם צריכין להתאבל בתשעה באב ולהתענות בחמשה עניים כמו יום הכפורים, כי על ידי האבלות והתענית על הרבן בית המקדש, על ידי זה מתקנין הפגם וממשיכין על עצמו בחינת קדשת הבית המקדש, בבחינת כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. ועקר הקדשה להמשיך על עצמו בחינת קדשת קדש קדשים שישם בכללן יחד כל השנויים וכל הרצונות שזה בחינת שלום, שזה עקר הקדשה שמקשרין כל הרצונות לה' ותברך כנ"ל. ועליהם תשעה באב הוא תענית בכל החמרות כמו יום הכפורים, כי עקר תענית תשעה באב הוא כדי לזכות להמשיך קדשת יום הכפורים, דהינו לתמן פגם הרבן בית המקדש, שעקר קדשתו הוא בחינת יום הכפורים שהוא יום צום הקדוש שגכנס בו הפהו הגדול לפני ולפנים שמשם עקר כל העשר קדשות של הבית המקדש וארץ ישראל

16 ddd

שכולל כל קדשת ישראל, אבל עקר הקדשה נמשך משם על-ידי שמקשרין כל הרצונות לה' ותברך שזה בחינת שלום שזה עקר הקדשה כנ"ל. כי עכשו שנחרב הבית המקדש אין בנו כח להמשיך הקדשה הנ"ל על-ידי יום הכפורים בעצמו, מחמת שנחרב הבית המקדש ואי אפשר לכנס לפני ולפנים כנ"ל. ועל-כן צריכין להתענות תשעה באב וארבעה צומות להתאבל על החרבן הזה, שעל-ידי זה ממשיכין על עצמו קדשת הבית המקדש שהוא בחינת קדשת קדש קדשים. ואז זוכין ביום הכפורים לקבל ולהמשיך גם עתה עלינו קדשת קדש קדשים בשלמות לתקן כל החטאים ולשוב לה' ותברך בשלמות. כי עקר התקון והקדשה נמשך משם שמשם כל העשר קדשות שבארץ ישראל, שכוללין כל הקדשות שבעולם. וזה שמסמיך אחר הקניות שהם איכה, מסמיך בסוף "השיבנו ה' אליך ונשובה", כי עקר בכיתנו שזוכה להשובה שנמשך מבחינת יום הכפורים מבחינת קדש קדשים שהוא עקר קדשת הבית המקדש וארץ ישראל שאנו ממשיכין עלינו על-ידי שמתאבלין על הרבן בית המקדש כנ"ל:

כי בזמן שבית המקדש היה קיים היינו יכולים להמשיך קדשת קדש קדשים על-ידי התענית יום הכפורים לבר, על-ידי שנכנס לשם הכהן הגדול ביום הכפורים כנ"ל. אבל עכשו צריכין ישראל בכלל ארבעה צומות כדי לתקן פנים הרבן

בית המקדש. וכן כל אחד כפי עונותיו צריך תעניות כדי לאכנעא לבא לאדבקא רעותא דלבא לקדשא בריה הוא, כדי לכלל כל הרצונות שיהיו כלם כרצון ה' ותברך כדי לזכות לקבל על עצמו קדשת בית קדש קדשים שהוא בחינת תענית יום הכפורים שמשם כל הקדשות כנ"ל. וכן להפך על-ידי קדשת יום צום הכפורים, על-ידי זה ממשיכין קדשת קדש קדשים, כי אפלו עתה שאין לו כהן גדול לכנס לבית קדש קדשים להמשיך הקדשה משם בשלמות, אף-על-פי-כן על-ידי התענית של יום הכפורים ועל-ידי התפלות שמזכירין סדר העבודה של יום הכפורים שנחשב כאלו עשינו כל העבודה בבית המקדש בבית קדש קדשים, על-ידי זה אנו ממשיכין על עצמנו איזה קדשה משם מבחינת קדש קדשים. ועל-ידי זה מקשרין כל הרצונות לה' ותברך, ונתפולים כל השנויים, ועל-ידי זה זוכין להשובה שלמה לזכות להתענות על חטאיו כל אחד בראוי לו לפי הפנים שלו על-ידי עונותיו. כי כל התעניות הם בבחינת יום הכפורים, שהוא לאכנעא רעותא דלבא וכו' כנ"ל, ועל-כן הם תלויים זה בזה, וכל זה הוא בחינת קדשת ארץ ישראל שכל קדשותה נמשך מקדש קדשים שנכנס הכהן הגדול לשם על-ידי התענית של יום צום הכפורים כנ"ל. והכל תלוי זה בזה, יש שזוכה על-ידי תעניות והשובה לבוא לארץ ישראל שהיא בחינת יום הכפורים כנ"ל, ויש להפך שזוכה על-ידי ארץ-

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקלו

ישראל שהיא בחינת יום הכפורים לזכות לתענית בשביל תשובה על עוונותיו. פי על ידי התענית מקשרין כל הרצונות לה' ותברך שנה בחינת התשובה בחינת יום הכפורים, בחינת שלום, בחינת קדש קדשים, בחינת קדשת ארץ ישראל, שהיא עקר התקון וכו"ל. יהי רצון שגופה מהרה לתשובה באמת ויורנו הדרך האמת לאמתו מהרה אמן. פי יהי רצון אמן ואמן:

ח **מספר** עשרים ואחד יום שבין המצרים דהיינו משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב, פי בשבעה עשר בתמוז נשתפרו הלוחות, ואחר כך עלה לקבל לוחות שניות ושהה שם ארבעים יום האמצעיים שהיו כפעם. ועל-כן הם עשרים ואחד יום, שהוא רב הארבעים כדי להמתיק הפעם של ארבעים יום, ורבו ככלו בכל התורה בלה. ותכף שעברו הרב הארבעים האמצעיים נמתק הפעם. ועל-כן באמת בימים האחרונים של אלו הארבעים האמצעיים נתרצה ה' ותברך למשה ואמר לו "פסל לך שני לוחות וכו'":

ט וזה בחינת ברפת הנסים, כי כל הנסים הם שנוי הטבע. וזה זוכין על-ידי השלום על-ידי שמבטלין כל הרצונות לה' ותברך. פי כל השנויי הרצונות נמשכין משנוי הטבע, כי כל השנויי הרצונות שיש לאדם איזה רצון חס ושלום שלא פרצון ה' ותברך, זה נמשך מבחינת הטבע שכולל כל השנויים שבעולם, שהם אור

וחשך וקר וחם וקצין וחרף וכו'. ושאר כל מיני שנויים שפלים הם בבחינת טבע, שה' ותברך שם בטבע שביים תאור החמה וכלילה תשקע החמה, וכן בזמן זה יהיה קר, ובזמן אחר חרף וכו'. וכן השנויים שיש בכל הדומם צומח חי מדבר, שהארי גדול וגבוה מאד והזבוב קטן וחלוש פח מאד, שכל זה הוא בחינת טבע, שנה מטבעו כך, וזה מטבעו כך. ואם היה האדם מאמין באמונה שלמה בהשגחתו ותברך שגם הטבע בעצמו מתנהגת בהשגחתו ותברך לכו, פי ה' ותברך שם בטבע הארצה שהיה לו פח זה והנהיגה זאת, ולהפך שם בטבע הזבוב שיתנהג כך. וכן כל השנויים שבעולם שמשתנים בכל יום ויום, שגוף היום חם וגוף היום קר, וגוף היום גשם וקיום אחר אין יורד גשם וכו'. וכיצא גוף שנויים רבים לאין מספר, אם היה מאמין באמת שהכל בהשגחתו ותברך לכו, פי הטבע בעצמו מתנהג בהשגחתו ותברך לכו, אזי אם היה אמונת ההשגחה בשלמות בודאי היה האדם מבטל כל הרצונות שלו לה' ותברך ולא היה לו שום שנוי רצון פגגד ה' ותברך:

זה הענין מן וזה בחינת ברפת הנסים' עד כאן לא נשלם באורו בזמנו ובברות הימים נשפח:

י וזה בחינת תענית, מה שגזרין תעניות על הגשמים, פי הגשמים בחינת גשמי ברכה הם בחינת שלום כמו שאמרו

שבמקבלת קדשתה שהיא בחינת שלום מקדשי קדשים שהפכו גדול נכנס לשם על-ידי התענית של יום הכפורים כנ"ל. ועל-כן שם בארץ-ישראל צריכין להתענות תענית שלם כמו יום הכפורים, כדי להמשיך קדשת יום הכפורים שמשם עקר קדשת ארץ-ישראל שהוא בחינת שלום שעל-ידי זה נמשכין גשמים וכל הברכות כנ"ל. אבל בחוץ לארץ אין כח שימשיכו בשלמות קדשת יום הכפורים, על-כן אין שום תענית צבור להפסיק מבעוד יום וכו' כמו יום הכפורים. כי בחינה זו בשלמות היא רק בארץ-ישראל ששם כל העשר קדשות שמקבלין מקדשי קדשים ששם נכנס הפכו הגדול ביום פפור שהוא יום התענית כנ"ל:

דף קנב

יא וזה בחינת שלש עשרה תעניות שגזרין בארץ-ישראל על הגשמים, כי הם שלש עשרה תעניות כנגד שלש עשרה חדשי השנה של שנת העבור. כי עקר כל התעניות הוא להמשיך שלום כנ"ל. ועקר שלמות השלום הוא לעשות שלום בין כל השנויים שבעולם שיהיו נכללים באהדות ושלום וכו' כנ"ל. וכל השנויים תלויים בגלגלי הרקיע שהם שנים עשר מנלות ושבע פוכבי לכת, שעל דם ה' יתברך מנהיג עולמו, ועל דם כל השנויים שבעולם. ועקר התקון להמשיך שלום הוא בחינת תקון פגומת הלכנה שיהיה אור הלכנה באור החמה, כי על-ידי פגומת הלכנה

רבותינו ז"ל, כי על דם בא פרנסה שהוא בחינת שלום, כמו שכתוב "השם גבולך שלום חלב חטים ישיבעך", ונתתי גשמיכם בעתם, ונתנה הארץ ובויה וכו', ונתתי שלום בארץ". ועל-כן כשיש עצירת גשמים חס ושלום גזרין תעניות כדי לזכות לשלום כנ"ל, שעל-ידי זה נמשכין כל הברכות וההשפעות. כי לא מצא הקדוש-ברוך-הוא פלי מחוץ ברכה לישראל אלא השלום, ואז יורדין גשמי ברכה שהם בחינת שלום כנ"ל. ועל-כן עקר רבוי התעניות שגזרין ביותר הוא בארץ-ישראל דוקא, כי ארץ-ישראל הוא מקום השלום כנ"ל. ועל-כן עקר הגשמים אין יורדין כי אם בזכות ארץ ישראל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "הנתן מטר על פני הארץ ושלח מים על פני חוצות". ועל-כן כשיש שם בארץ-ישראל עצירת גשמים חס ושלום צריכין לגזר תעניות הרבה, כי זה סימן שנתחלקל חס ושלום שלום כל העולם בלו שתלוי בארץ ישראל. על-כן צריכין להתענות תעניות כדי לזכות לשלום כי עקר השלום זוכין על-ידי התעניות כנ"ל:

ועל-כן התעניתים שגזרין בארץ-ישראל הם תעניות שלמים כמו יום הכפורים שמפסיקין מבעוד יום וכל החמשה עניים, אבל בחוץ לארץ אין גזרים על הגשמים תענית כזה כמו שאמרו רבותינו ז"ל אין תענית צבור כבבל. כי העקר היא ארץ-ישראל

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ד

ארה חיים תקלת

משם עקר אחיות המחלקת, כי פגימת הלבנה הוא בחינת פגם השלום שמושם עקר פגימתה. כי עקר פגימת הלבנה היה על-ידי הקטרוג או אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחר, שמחמת זה אמר לה ה' ותברך לבי ומעטי עצמך. וזה הקטרוג או אפשר לשני מלכים וכו', זה בחינת פגם השלום בחינת קנאה וקטרוג ומחלקת, ומשם עקר פגימת הלבנה, ועקר התקון לתקן פגימת הלבנה הוא על-ידי שממשיכין שלום. וזה בחינת התענית של ערב ראש חודש, וקורין אותו יום כפור קטן, כי ראש חודש הוא לתקן פגימת הלבנה, ועל-כן נוהגין להתענות מתקם כדי להמשיך שלום, שזה עקר תקון פגימת הלבנה כנ"ל. ועל-כן קורין אותו יום כפור קטן, כי עקר תקון השלום נמשך מהתענית של יום הכפורים כנ"ל, וכל קדשת יום הכפורים ממשיכין על-ידי ראש השנה שאז הוא יום ראשון של עשרת ימי תשובה. שאז מתחיל התקון של כל החטאים שהם בחינת מחלקת. ועל-כן ראש השנה הוא בראש חודש, כי בראש חודש ממשיכין שלום, כי ראש חודש הוא תקון פגימת הלבנה כנ"ל. ועקר תקון פגימת הלבנה הוא בראש השנה שהוא בראש חודש, שאז עקר המשכת קדשת ארץ-ישראל שהיא בחינת שלום, כמו שכתוב "המיר עיני ה' אלקוד בה בראשית השנה וכו'". וזה בחינת שופר שתוקעין בראש השנה, כי שופר הוא בחינת קבוצת הנדחים, וכל האובדים

והנדחים והמפוזרים בארבע בנפות הארץ, זה בחינת מחלקת שנתחלקו ונתפזרו בארבע בנפות הארץ מחמת פגם השלום, כי עקר כל הגלות הוא מחמת מחלקת ושנאת חנם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שחרבן בית שני היה רק מחמת מחלקת ושנאת חנם. וכן עכשו בעולם הזה עקר אריכת הגלות הוא מחמת המחלקת ושנאת חנם שנתרבה בעולם מאד, ובפרט המחלקת שבין תלמידי חכמים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: דור שבן דור בא קטגוריא בין תלמידי חכמים. וראש השנה שאז תוקעין שופר שהוא בחינת קבוצת נדחים מן הגלות מארבע בנפות הארץ, זה בחינת שלום, שמתקבצין יחד בלם מכל המקומות שנתפזרו לשם לארץ-ישראל למקום האחדות והשלום. וזה בחינת "והיה ביום ההוא ותקע בשופר גדול ובאו האבדים וכו' והנדחים וכו' והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים", בירושלים דיקא שהיא בחינת שלום, כי ירושלים נקרא על שם יראה שלם כנ"ל. וזה שמסמין בברכת שופרות "וה' אלקים בשופר יתקע וכו', בן תגן על עמך ישראל בשלוקוד", כי שופר בחינת קבוצת נדחים הוא בחינת שלום כנ"ל. נמצא שבראש השנה שהוא בראש חודש מתחילין התקון של יום הכפורים שהוא בחינת שלום, על-כן בכל ערב ראש חודש מתענין כדי להמשיך קדשת יום הכפורים בחינת שלום, ועל-כן קורין אותו יום כפור קטן. כי בהתענית של ערב ראש חודש ממשיכין ביותר

קדשת יום הכפורים שמתחלת בראש השנה שהוא בראש חודש. כי בכל ראש חודש צריכין להמשיך קדשה זאת שהיא בחינת שלום שזה עקר בחינת תקון פגימת הלבנה. שגשגה בראש חודש כנ"ל: יב נמצא שבכל ראש חודש ממשיכין תקון לפגימת הלבנה שהוא בחינת שלום. ועקר תקון פגימת הלבנה הוא על ידי העבור, שעל ידי זה משוין שנות החמה עם שנות הלבנה, שזהו עקר תקון פגימת הלבנה, בחינת "ויהי אור הלבנה כאור החמה". ועל כן אין מעבירין אלא אדר, כי באדר הוא מוחית הקון עמלק. כי באדר הוא פורים שאז הוא מפלת הקון עמלק, שהוא עקר השווא הגדול, עקר פעל המחלקת והשוואה והקנאה והקטנור שמתקנא תמיד בקדשת ישראל וחולק עליהם ומתגרה ומתגבר להכניס מחלקת חס ושלום בין ישראל בעצמן, ועל דו עקר אריכת הגלות וחרבן הבית המקדש. ובפורים שהוא באדר מכניעין אותו ועל כן נקראת המגלה דברי שלום ואמת, וכן מסמכות המגלה "ודבר שלום לכל ורעו", כי עקר הכניעת הקון עמלק שהיא בחינת מחלקת, הוא על ידי שלום. ועל כן עקר הגם של פורים להכניע הקון עמלק היה על ידי תענית, כמו שפתיב "וצומו עלי וכו'", וכמו שפתיב "ודברי הצמות ותענתם", כי אי אפשר לבטל המחלקת, ולזכות לשלום כי אם על ידי צום ותענית, כי בשאין שלום צום כנ"ל. וזה בחינת מתנות לאביונים

שמרבין לתן כפורים, וכל הפושט יד לטל נותנין לו, הכל כדי להרבות השלום, בחינת מרבה צדקה מרבה שלום. והו גס כן בחינת "משלוח מנות איש לרעהו וכו'", כדי להגדיל האהבה והשלום בין איש לרעהו על ידי המשלוח מנות ששולחין מזה לזה (וכפאר מנה במקום אחר). ועל כן אין מעבירין אלא אדר, שאז הוא מפלת הקון עמלק, כי עבור שנה שהיא עקר תקון ומלוי פגימת הלבנה בחינת שלום, זה התקון צריכין להמשיך באדר דיקא, שאז הוא מפלת הקון עמלק, שהוא בחינת מחלקת וזוכין לשלום שזהו בחינת פורים כנ"ל:

וזה בחינת פורים קטן ופורים גדול שעושין בשנת העבור למלאות פגימת הלבנה שהוא בחינת המאור הקטן שיהיה אור הלבנה כאור החמה, ויקים את שני המאורות הגדולים. ועל כן מתעניין בארץ ישראל שלש עשרה תעניות דיקא בשביל הגשמים, כדי להמשיך שלום. שעל ידי זה עקר גשמי ברכה כנ"ל, כי הם שלש עשרה כנגד שלש עשרה ראש חודש של שנת העבור, שעל ידי זה עקר הכושבת השלום שהוא עקר תקון פגימת הלבנה שעקר שלמותה על ידי העבור שנה כנ"ל:

יג וזה שאימא בזהר הקדוש (תקני יתר תקון כא נ"ח) שפורים הוא בחינת יום כפור. כי עקר קדשת פורים שהוא להכניע המחלקת בחינת הקון עמלק ולזכות

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקמא

לשלום, זה זוכין על-ידי יום הכפורים שהוא יום התענית שמשמש מקבלין כח כל התעניות שמתענין על כל הצרות חס ושלום כנ"ל. שזהו בחינת התעניות שהתענו בימי אסתר שעל-ידי זה המשיכו קדשת יום הכפורים קדשת ארץ-ישראל ובית המקדש, וזכו לפורים שהוא בחינת שלום כנ"ל. ועל-ידי רצו המן וזרעו לכפול בגן בית-המקדש כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי בבית המקדש שם עקר השלום כנ"ל, על-ידי התקנאו בזה. כי הם בחינת קנאה ומחלוקת הפך השלום כנ"ל, ועל-ידי עקר הכניעתם היה על-ידי השקלים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ועשרת אלפים כפר כסף", רשע כפר קדמו שקליהם לשקליך, כי השקלים הם בשביל בגן המושקן וקרבנות צבור שהכל הוא בחינת שלום וכנ"ל. כי כל הקרבנות הם בחינת שלום, כי על שם זה נקרא קרבן שמקרב ומקשר ומחבר כל העולמות יחד, וכמוכן דבריו רבנו ז"ל בהתורה 'להמשיך שלום' (בספרי ד). וזה שמונים הפסוק שכולל כל הקרבנות מסים בשלמים. כמו שכתוב "זאת התורה לעלה ולמנחה וכו' ולזבח השלמים". כי עקר תכלית כל הקרבנות הוא שלום כנ"ל. ועל-ידי השקלים שממשיכין שלום הפילו המן וזרעו שהם בחינת מחלוקת כנ"ל, כי השקלים הם בחינת צדקה נדבת לב. שזה עקר בחינת התענית, בחינת אגרא דתעניתא צדקתא, שעל-ידי זה עקר המושבת השלום, בחינת מרבה צדקה מרבה

שלום, כמבאר בהתורה הנ"ל. וזה שכתוב בשקלים "לכפר על גפשתיכם", כי השקלים הם בחינת קדשת יום הכפורים שאז ממשיכין שלום וכנ"ל. ועל-ידי נצטוו על השקלים תקף אחר יום הכפורים שאז צוה ה' ותברך למנותן בשקלים כמו שפרש רש"י בפרשת פי תשא, כי שקלים הם בחינת יום הכפורים בחינת תענית בחינת צדקה, שעל-ידי זה ממשיכין שלום שעל-ידי זה עקר קדשת פורים שהוא גססון בחינת שלום בחינת ודבר שלום לכל זרעו כנ"ל:

ועל-ידי אמרו רבותינו ז"ל שהתענית במקום קרבן. כי הם בחינה אחת ממש, כי התענית היא להמשיך שלום שזהו בחינת כל הקרבנות שהם בחינת שלום כנ"ל:

הלכה ה

ובו ענין בין המצרים ושבתי נחמו, שמתחילין אז לקרות ג' דפרענותא ושבע דנחמתא ותרתי דתיובתא, כמו שמבאר בשלחן ערוך. שכל זה הוא הכנה לראש השנה ויום כפור:

על-פי התורה "ויהי מקץ - וזרו"ן עין שם כל התורה היטב:

והכלל שצריכין לשמר מאד מאד את הזכרון, דהיינו לזכר היטב בכל יום בעלמא דאתי שלא ישכח מלבו את תכליתו הנצחי. וזה הזכרון צריכין

בנדאי צריך האדם לזכור היטב בכל יום ובכל עת ובכל שעה תכליתו הנצחי הזה ולא דבקה מחשבתיה בעלמא דאתי תמיד. אך הרע עון מתגבר מאד בכל עת שעל-ידי זה נמשך מיתת הלב שמשפחה מלבו הזכרון הזה. וזה גרם חרבן בית המקדש. חרבן בית ראשון וחרבן בית שני. כי עקר הזכרון נמשך מקדשת ארץ ישראל וירושלים ובית המקדש כי שם עקר התגלות אלקות, ושם יכולין להזכיר את עצמם ביוזרה בעלמא דאתי. כמו שכתוב "בכל המקום אשר אזכיר את שמי וכו'", ופרש"י: "ואין זה אלא בבית המקדש. ששם נתן רשות להזכיר את שמו הגדול יתברך. והיה לשון 'אזכיר'. כי עקר הזכרון הנ"ל נמשך ממנו יתברך בעצמו כנ"ל. כי הוא יתברך בעצמו מתלבש ומצמצם את עצמו בהמחשבה דבור ומעשה שבכל יום ומזכיר את האדם תכליתו הנצחי שיזכר בעלמא דאתי כנ"ל. ועל-כן פתיב בלשון 'אזכיר', שפרשוש שהאדם יזכיר את שמו יתברך כמו שפרש רש"י שם. כי הכל אחד. כי הוא יתברך בעצמו מצמצם עצמו בכיבוד להזכיר את האדם שיזכר שמו הגדול שהוא זכרון עלמא דאתי שהם בחינת שם מלא כמו שמבאר שם עין שם. כי הזכרון הוא לפי האדם ולפי המקום ולפי היום. ובאמת בכל יום ובכל מקום וכל אדם שבעולם יכול לזכור תמיד בעלמא דאתי אם ישם לבו היטב לזה ולא ימעה את עצמו. אך כל דבר יש לו שרש. ושרש הזכרון הזה

להמשיך בכלליות ובפרטיות. בכלליות, כי כך צריך להיות מנהג איש הישראלי שחכמה בפקר בהקיצו חכמה בשפוחת את עיניו, וזכיר את עצמו מיד בעלמא דאתי. ואחר כך צריך לעשות זאת בפרטיות וכו', ודינו שיגדיל דעתו להבין הרמזים שה' יתברך מרמז לו בכל יום בהמחשבה דבור ומעשה שמזמין לו לפי היום ולפי האדם ולפי המקום. שה' יתברך בעצמו בכיבוד מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית ומרמז לו בהם רמזים להשיבו אליו. עין שם כל זה היטב. ולשמור הזכרון צריך לשמור את עצמו מרע עין וכו', ואפלו מי שהוא טוב עין צריך לשמור את העין מהמדתה שבא על-ידי לשון הרע, שעל-ידי זה נופל מאהבה דקדושה לאהבות הפהמיות וכו'. והתקון לזה בחינת יד דינו שמתה. בחינת "ושמתם בכל משלח ידכם וכו'" עין שם:

א וזה בחינת בין המצרים שצריכין אז להתאבל מאד ולכבות הרבה על חרבן בית המקדש. כי עקר האדם בא לעולם הזה בשביל הזכרון הזה כדי שידבק מחשבתו תמיד בעולם הבא, כי זה ידוע לכל שהעולם הזה הכל זריק, צל עובר וענן פלה, וכל ימיו פעם ומכאובות, ואין יתרון לאדם בכל עמלו. ולא בא האדם לזה העולם כי אם בשביל תכלית הנצחי של עולם הבא, כדי שיתקנה ויצטרף בזה העולם, שעל-ידי זה יזכה לחיים נצחיים של עולם הבא. על-כן

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקמו

גמשך מקדשת הבית המקדש מנקדת האבן שתיה ששם נתקבצו כל השלשה בחינות האלו יחד בתכלית הקדשה. והיני האדם והמקום והזמן. כי שם נכנס הכהן גדול ביום הכפורים. ועל ידי זה נתקבצו שלש אלו החינות יחד בשלמות נפלא. כי הכהן הגדול הוא המבחר מכל ישראל. כי הכהנים נבחרו מישראל והכהן הגדול הוא מבחר הכהנים. והיו בחינת שלמות האדם. ונכנס לפני ולפנים לבית קדשי קדשים שהוא המקום הקדוש בתכלית הקדשה מכל המקומות שבועולם, כי ארץ ישראל מקדשת מכל הארצות וכו' וכו'. ולפני ולפנים מקדש מכלם וכו', והיו בחינת שלמות המקום. ונכנס ביום כפור שהוא יום אחד בשנה שכולל מכל ימות השנה, שבת שבתון שהוא קדוש מכל ימות השנה, כמו שכתוב "מים יצרו ולו אחד בהם", ודרשו רבותינו ז"ל: זה יום הכפורים. והיו בחינת שלמות קדשת היום. נמצא שבבית המקדש הוא שרש קדשת האדם והמקום והזמן. ועל פני משם גמשך הקדשה לירושלים וארץ ישראל. ומשם נשתלשל הקדשה לכל המקומות שבועולם ולכל בני אדם ולכל ימות השנה, שיוכל האדם להזכיר את עצמו בכל יום ובכל מקום להבין הרמוזים הנ"ל. שעל ידי זה שבוין אלו ועושיין רצונו ותברך. ועל פני נאמר בבית המקדש "היו עיני ולבי שם", בחינת תקון העינים והלב. הינו בחינת טוב עין שהוא חיות הלב, הפך רע עין שהוא מיתת הלב ממבאר שם בהתורה

הנ"ל. שעל ידי זה נצולין משכחה כנ"ל. וזה בחינת "הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך", הינו בבית המקדש. על ידי זה נזכרה דידך וכו', כי שם עקר הזכרון הנ"ל. אבל הרע עין התקנא מאד בגדלת ישראל שהיה להם כשהיו בארצם ובית המקדש על מכונו עד אשר התנפד להפיל שכחה עד אשר שכחו להסתפל על תכליתם והטאו וכו'. עד אשר מפני חטאינו גלינו וכו' ונחרב בית מקדשינו ועדן עומד וחרב מרביו עוונותינו מחמת שאינו מניח אותנו לזכר עצמנו היטב היטב בעלמא דאתי ולשוב אליו ותברך:

דף קמ"ב

ט"ז א"א

ב ועקר הכנעת הרע עין הוא על ידי אמות. כפוזן בהתורה הנ"ל על מאמר אבא שאול וכו' פעם אחת נפתחה מערה מתחתיו, שפרש שם שמוגדל האמת נפתחה לו דבקות עד שעמד ברע עין גדול מאד, רחמנא לצלן שאי אפשר להציל ממנו כי אם על ידי בחינת משיח וכו' עין שם. כי אמת בחינת טוב עין הוא וכך וכו', עין שם. נמצא שעל ידי אמת שהוא בחינת טוב עין, הגר מתניו להלחם כנגד הרע עין. כי מי שמסתפל על האמת לאמתו נתבטל הרע עין לגמרי, כי הרע עין הוא כנגד האמת והוא נצחון גדול ורועה ככל פעם לנצח סטרא דקדשה חס ושלום. ובאמת כל מי שעינו רעה ורועה לנצח שום אחד מישראל למנעו בתחבולותיו מאיזה דבר שבקדשה איד שיהיה אין זה נקרא בשם נצחון כלל,

על־ידי זה דיקא. כי אדם פשוט אינו שכיח שיכריתו אותו ואת זרעו לנגמרי רחמנא לצלן, אבל במלכים גדולים ועצומים שנצחו וכבשו מלחמות רבות, עליהם דיקא נהנהפך פוס התרעלה וכרתו אותם ואת זרעם לנגמרי. ואם פן מי שיש לו מוח בקדקדו ימלא פיו שחוק מנצחונם, וכי זה הוא נצחון שינצח וינצח ולכסוף יהיה נכרת זרעו לנגמרי על־ידי זה רחמנא לצלן? ואפלו אם היה נשאר מלכותו לזרעו עד הנה, הלא באחרית יצטרך לתן דין והשבון על כל מטה ומטה דם ששפך ואפלו מאמות העולם, כי אין העולם הפקר חס ושלום, ובודאי יהיה דין ומשפט גדול לעתיד אפלו על הדמים של אמות העולם שהרגו זה את זה ושפכו דמים רבים בהנם בשביל נצחון הרע שלהם. כי עתיד הקדוש־ברוך־הוא לתבע אפלו עלבון סוסים מיד רוכביהם כמו שאמרו רבותינו ז"ל, מכל שכן דמים של בני אדם. מכל שכן וכל שכן מי שעמד בנגד ישראל, ושפך דם ישראל וזעזע אותם מחמת עינו הרעה ונצחונו הרע שפודאי יהיה אחריתו להכרית, כמו שכתוב פי "דרש דמים אותם זכר וכו'", וכתוב "ונקיתי דמם לא נקיתי וכו'", וכמו כן כל הנצחונות של הכל אפלו שבין ישראל בעצמן, כי מי שאין פנינתו אל האמת גודאי אין זה נצחון כלל מאחר שלא יצליח על־ידי זה הנצחון לנצח, אדרבא יקבל ענש ובושה גדולה מחמת זה ויצטרך להפגע בתכלית ההכנעה נגד

כי הנצחון שאינו בשביל האמת לאמתו בפ'ש' ה' יתברך יודע האמת, אין נקרא בשם נצחון כלל, אדרבא הוא מנצח את עצמו בעצמו. כי נצחון יש לו שני פרושים, לשון נצחון ולשון נצחיות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בערובין כל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק לעולמו עולמים וכו'. ומי שמתפבל על האמת שני הפרושים אחד. כי רק הנצחון הנצחי זהו נצחון אמתי. אבל נצחון שהוא לפי שעה בזה העולם אינו נצחון כלל. אדרבא הוא מנצח את עצמו, מאחר שאיך שיהיה הוא עושה רעה לעצמו לנצח. וכמו שכתוב עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. הינו לרע לו בעצמו פמובא. ועל־פי רב רואין גם בעולם הנה סופם הרע של בעלי נצחון דסטרא אחרא. כמו שאמרו במושגה על דאמפת אמפוד וכו'. וכמו שרואין בחוש שלפעמים מתגבר זה השר או המלך ומנצח כמה מלחמות, ואחר כך עומדים עליו ומנצחים אותו ומשפילים אותו עד לעפר ואם יש שמצליח כל ימיו עומדים אחר כך על בניו ומנצחים אותם, פמבאר במלכים בכל מלכי עשרת השבטים, שבתחלה נתקשר זה על זה ונצחו. ויש שהצליח כמה שנים ויש שהניח המלוכה גם לבניו, ואחר כך סבב ה' ויתברך שקשרו עליו והכריתו את בניו אחריו עד אשר לא השאירו לו משתין בקיר. וכן בספורי מלכי אמות העולם שהכריתו זה את זה וכו'. ועל זה היו מבליים ימיהם לנצח את חברו ולסוף נכרת הוא וזרעו

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקמה

המנצח ממנו בעולם הזה או בעולם הבא, כי האלקים יבקש את הנרדף:

על-כן עקר הנצחון הוא נצחון נצחי, דהינו מי שזוכה לנצח את עצמו לנצח תאוותיו ומדותיו הרעים ולנצח את כל הרוצים למנעו מנקדת האמת ולהרחיקו על-ידי זה מאביו שבשמים חס ושלום. כי מאחר שפגנתו לשמים באמת, הוא מנצח תמיד איד שיהיה. כי מי שפגנתו באמת לאמתו בשביל סמרא דקדושה, איד שמתנהג עמו הוא מנצח תמיד. כי כל פעלה ותנועה קטנה וגדולה שעושה בשביל הנצחון הזה, היא נשארת נקמת לנצח לעולמי עד ולנצח נצחים. כי אין הקדוש-ברוך-הוא מקפח שכר כל בריה אפלו שכר שיהא נאה. וכמו שאמר ישעיה "ואני אמרתי לריו נעתי וכו' אכן מושפטי את ה' ופעלתי את אלקי". נמצא מי שמסתכל על האמת לאמתו והולך בדרך האמת ומשתדל ומתנועע תמיד לתשיג נקדת האמת בודאי אינו מתרא משום רע עין, כי מה יעשה לו אדם, מאחר שפגנתו אל האמת לאמתו, שעל-ידי זה הוא מנצח תמיד וכמוכן מדברי ארוננו מרוננו ורבונו ז"ל על פסוק "וגם נצח ישראל לא ישקר", (עו שם בספן קב"ב לקוטי חלק א) מה שכתב שם שנצחון אינו סובל האמת. אבל ה' יתברך אפלו בנצחוננו לא ישקר חס ושלום. הינו כנ"ל כי רק ה' יתברך וכל החפצים לעשות רצונו באמת, הם זוכים לבחינת נצח, הינו בחינת נצחון האמתי, בחינת "נצח ישראל לא ישקר".

אבל שאר הנצחונות הם כולם שקר ואינם יכולים לסבל האמת, וכל מה שאמרו להם דברי אמת נפלא ונורא שאי אפשר להכחישו בשום שכל האמתי, הם דוחין אותו באמת-לאות של שמות והכל מחמת נצחונם הרע. כי הם בבחינת הרע עין הנ"ל. ועל-כן באמת שוכחים בעולם הבא ואינם חושבים על אחריתם כלל, כאשר הם יודעים בעצמם מעלת צדקתם וקדושתם בכל התאוות והמדות איד הם משקעים בכל הטנופים, כאשר רבם מודים בפיהם, וגם מחשבתם נגר מתוך מעשיהם. ואין להאריך בזה פאן כי האמת עד לעצמו:

ובן מבאר בהא"ב באות מריבה (ספן ט) וזה לשונו: 'מי שהוא נצחן פא לדי שכתה' עד פאן לשונו. היינו כנ"ל כי נצחון של זה העולם הוא בחינת רע עין שעל-ידי זה פא שכתה כנ"ל, דהינו ששוכח בעלמא דאתי וכנ"ל. אבל מרבו עונותינו התגבר הרע עין כל פד עד אשר רוצה לסמות עיני ישראל חס ושלום לכלי להסתכל על האמת. ועל-ידי זה נהרב הבית-המקדש והגלות מתאריך עדיו על-ידי זה, על-ידי שמשפח מלב זכרון העולם הבא, ועל-ידי זה אין שבים לה' יתברך ככל לב. ועל-כן התחיל החרבן בשבעה עשר בתמוז, כי אז התחיל השכתה, כי בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות שעל ידם פא שכתה לעולם כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומבא בזה תורה הנ"ל. הינו כנ"ל, שעקר החרבן על-ידי השכתה שבא

תקנת

אָרַח הַיּוֹם

על־ידי הרע עון שהתקנא בישׂראל עד שהסיתם לעשות העגל ועל־ידי זה נשתברו הלוחות בשבעה עשר בתמוז ונמשך שכתה שעל־ידי זה באו כל החרבנות כנ"ל:

ג ועל־בן צריבין לכבות מאד בין המצרים ובפרט בתשעה באב על חרבן בית־המקדש, עיני עיני ירדה מים. כדי להכניע על־ידי הדמעות של העינים את ארס הרע עין. וכמו שכתוב בדרך כשבא עליו הרע עון של אבשלום שאמר אז "אולי יראה ה' בעיני".

(מובא זה הפסוק שם בתורה ה"ל ע"ג שם). ופרש רש"י: דמעת עיני (שמואל ב טו), וכן כתיב שם "ודוד וכו' עלה ובוכה וכו' וכל העם אשר אתו וכו' ועלו עלה ובכה" (שם טו), וכל זה כדי להנצל מהרע עון על־ידי הבכיה בעינים כנ"ל. וזה בחינת "היתה לי דמעתי לחם וכו' אלה אופרה וכו'". כי על־ידי הדמעות מכניעין הרע עון שממנו השכתה, ואז זוכין לזכרון, בחינת "אלה אופרה וכו'". וכלל עקר הקינות בתשעה באב ובין המצרים הם בשביל תקון כדי לזכות לתשובה, כמו שמסמימן בסוף איכות שהוא כלול מכל הקינות שמסמימן בסוף "השיבנו ה' אליך וכו'", כי עקר פגנתנו בבכיתנו בתקינות כדי לעורר רחמינו ויחפרד ששיבינו אליו באמת דהינו שנופה על־ידי הדמעות להכניע הרע עון ולכבול השכתה עד שנופה לזכרון הנ"ל. ודהינו לזכר היטב בעלמא דאתי בכל יום

בכלליות ובפרטיות שעל־ידי זה נשוב אליו ויחפרד. וזהו בחינת שלש פעמים איכה שאומרים כנגד שלש בחינות הנ"ל, שהם אדם ומקום וזמן שהיה בתכלית השלמות בבית המקדש שעל־ידי זה נמשך הזכרון לכל העולם כנ"ל, שנחרבו בעוונותינו. וכלם כלל בפסוק אחד, שהוא "ויהמם כגן סכך שחת מועדו" שהוא הבית־המקדש, הינו בחינת קדשת המקום. "שכח ה' בציון מועד ושבת", הינו קדשת הזמן. כי כל מה שהזמן מקדש יותר כמו מועדים ושבתים, בהם מאירין הרמזים ביותר עד אשר ביום הכפורים אז הוא עקר הזכרון בעולם הבא. כי יום כפור בחינת עולם הבא כידוע, כי אז יום המבחר מכל השנה שבו מאירין הרמזים בהתגלות גדול יותר ויותר. ואחר כך אמר "וינאן בזעם אפו מלך וכהן", זה בחינת קדשת האדם הינו קדשת הכהן הגדול שהוא בחינת קדשת הצדיקי אמת שנקראים מלכים שעקר המשכת הזכרון על דם. וזה בחינת שלש פעמים איכה, כנגד שלש בחינות אלו. "איכה ישבה בדרך העיר וכו'", זהו קינה על בחינת קדשת המקום. "איכה יעיב וכו'", הינו שנחשך מאוד היום על־ידי עבים ועננים, שעל־ידי זה אינם מבינים הרמזים כפי היום, זהו בחינת קינה על בחינת קדשת היום, וכמו שפס"ם "ולא זכר היום רגליו ביום אפוי". "היום רגליו" זה בחינת רגליו הקדשה שהם בחינת הרמזים הנ"ל כפי היום וכו' כנ"ל. וזהו ביום אפוי,

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקמו

כל אחד מישראל, אך צריך כל אחד לדבר לנפשו אולי יוכל להזכיר את עצמו אף על פי כן עד שישב אליו והתברר. כי סוף כל סוף סוף כל סוף מה יהיה מאתנו ומה נעשה באחריתנו. וזה שמדבר ודמיה ברוח הקדש פאלו כל אחד מישראל ואמר על עצמו בשמתחיל להרגיש כאב עוונותיו שגרמו התרפן ועפוב הבגן ואריכת הגלות, וצריך כל אחד לתלות החסרון בעצמו, כי הוא יודע בנפשו מה שעשה ומה שעשע עמו בעוונותיו. ועל זה ידו כל הדוויים. וצריך כל אחד שרוצה לרחם על עצמו לומר במו נפשו "אני הנבר ראה עני וכו' אותי נהג וילך וכו' אך כי ישב והפך דו כל היום וכו'".

"אני" דיקא 'אותי' דיקא 'אך כי' דיקא, עין שם היטב עמקות מרירת הדבורים ההם. ועקר מרירות הקינה על עצם רחוקו של כל אחד מאביו שבשמים, עד אשר במעט אפס תקוה חס ושלום. שים לבך לכל דבור ולכל פסוק ותוכל למצא את עצמך שם בכל מקום שאתה שם. אבל אף על פי כן, אף על פי שמספר מרירות צרותיו כל כך עד אין תכלית, אף על פי כן אינו מציא את עצמו לנמרי חס ושלום בשום אופן. וזהו שאומר בתוך מרירות לבבו: "ואמר אבד נצחתי", נצחתי דיקא פאלו אבד הנצחון שלו לנמרי חס ושלום, מאחר שרואה רחוקו והרפנו כל כך. אבל אף על פי כן "יכור תזכור וכו' זאת אשיב אל לבי על-כן אוחיל וכו'", הינו כנ"ל שעל ידי הקינות והכפיות על גדל הרפנו על-ידי

שעל-ידי תקף החרון אף של אותו היום נחשף היום עד שנמשך שכחה שאין משימין לב להרמוזים שה' והתברר מרפנו בכל יום לשוב אליו שעל-ידי זה עקר התרפן כנ"ל:

ו"איכה יועם" נאמר על הסתלקות הצדיק. כי כל "איכה יועם" נאמר על הסתלקות הצדיק יאשיהו וכמו שאמרו רבותינו ו"ל. הינו בחינת קדשת האדם כנ"ל. כי גם אחר התרפן שנחרב הבית המקדש ואין לנו ביהן גדול ולא בית המקדש שעל-ידי זה נחשף גם מאור היום. ועל-ידי זה נתעלם הזכרון שהוא כפי היום והאדם והמקום כנ"ל. אף על פי כן יש לנו תקוה בכל דור על-ידי הצדיק אמת שמאירין לנו הזכרון הנ"ל בכל עת. כי הצדיק יקר מהבהן הגדול שזכנם לפני ולפנים. כמו שאמרו רבותינו ו"ל: "יקרה היא מפנינים" מבהן גדול שזכנם לפני ולפנים וכו'. כי הצדיקים כל עסקם להזכיר אותנו וזרון העולם הבא בכל יום כפי להשיבנו בתשובה שלמה. כי זה כל ישעם וכל חפצם בעסקם עמנו, שהכל הוא כפי להזכירנו בחינת זכרון הנ"ל בכלליות ובפרטיות בכלמה וזכמה תהובלות נפלאות ונוראות. אבל בעוונותנו הרבים גם הצדיקים האלו נסתלקו בעוונותינו. ועל-כן באמת קשה סלוקן בפלים התרפן בית המקדש כמו שאמרו רבותינו ו"ל. ועל זה קונן כל איכה יועם וכו' וכו' ו"ל. וזה בחינת "אני הנבר" ששם מדבר הרבה ברוח הקדש לנפשו בשביל

מתחדשים בכל יום, שעל-ידי זה עדין קענב
 וזכה שניגע אליו דעת אמתו עד שזכיר
 את עצמו היטב בעולם הבא וישוב אליו
 כי זה עקר תקוותו ונחמתו:

ד ועקר תשעה באב נמשך על-ידי שנגע
 הם"ם בכף גרד יעקב, כמו
 שאיתא בזהר על פסוק "על-כן לא יאכלו
 בני ישראל את גיד הנשה וכו'", עין שם.
 כי עשו וארבע מאות איש שהתירא מהם
 יעקב מאד זה בחינת הרע עין שהוא
 בגימטריא ארבע מאות כמו שזכרנו
 במקום אחר. ואז פגע בו הם"ם בעצמו
 ויאבק עמו ויצה לנצחו חס ושלום, וכל
 קנאתו בו על שהוא רוצה להעמיד בעולם
 עדת ישראל שזכרו תמיד בעלמא דאתי,
 כי זהו כלל קדשת ישראל שנקבלו את
 התורה שהוא בשביל לזכותנו לחיי עולם
 הבא, כמו שכתוב היום לעשותם ולמחר
 לקבל שגרים. ועל-כן הודיר אותנו משה
 רבנו כמה פעמים "רק השמר לך ושמר
 גפשוך מאד פן תשכח את הדברים אשר
 ראו עיניך, יום אשר עמדת וכו'". ועל זה
 התורה הפעל דבר ביעקב "ויאבק עמו
 וכו', וירא כי לא יכל לז". כי בכליות אי
 אפשר להשיב חס ושלום את ישראל
 זכרון העולם הבא. על-כן "ויגע בכף וכו'"
 דא נצח הוד יסוד בחינת הדם הרגלי,
 שהעקר מתחיל מנצח שמתלבש בזה
 העולם דהינו שנגע בבחינת זכרון הפרטי
 שהוא בחינת הרגלין וקדשה שמתלבשין
 בזה העולם וכו', כדי להזכיר את האדם

זה ה' ותברך כרחם עליו ומכניע הרע
 עין, עד שנמשך עליו זכרון בחינת זכור
 תזכור ותשוח עלי גפשי, וכמו שפרש
 רש"י שם: ודעתי כי יש לך לזכר, אבל
 תשוח עלי גפשי עד שתזכר. וכמו כן הוא
 אצל האדם בעצמו שצריכין להסתפל על
 הזכרון הזה בכל יום כי סוף כל סוף
 בודאי נזכה לזכרון הזה בחסדיו המרבים,
 וכמו שאמר שם "זאת אשיב אל לבי
 על-כן אוחיל, חסדי ה' כי לא תמנו כי
 לא כלו רחמיו וכו', חדשים לבקרים כו'",
 הינו שחסדיו ותברך אינם תמים ואינם
 פלים לעולם, ועל-ידי זה "חדשים לבקרים
 רבה אמנתך", שהוא בחינת מה שה'
 ותברך מחדש בטובו בכל יום תמיד
 מעשה בראשית, ומצמצם את עצמו בכל
 יום מאין סוף עד אין תכלית לרפון רמזים
 לכל אחד שזכיר את עצמו בהתכלית
 הנצחי לשוב אליו שזהו עקר בחינת
 "חדשים לבקרים וכו'" שנאמר על
 התחדשות המחין בכל יום אצל כל אחד
 מישראל כידוע בכתבים. כי עקר
 התחדשות המחין בכל יום שהם בחינת
 תפילו, הם בחינת הרמזים הנ"ל. כי עקר
 המח וחדשת הוא הזכרון הנ"ל לזכר
 בעלמא דאתי ולשוב אליו. כי רק זה עקר
 הדעת כמובא בדברינו כמה פעמים, וכמו
 שזכרנו בהפסרת תשעה באב "אל
 יתהלל חכם בחכמתו, כי אם בזאת
 יתהלל המתהלל השפל וירע אתי וכו'".
 נמצא שעקר נחמתו הוא מה שהוא
 מצפה עדין לחסדי ה' שאינם פלים והם

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקמט

בכל יום בפרטיות בנ"ל. ובהם נגע הם"ם שהוא בחינת הרע עין להפיל שכחה חס ושלום שלא ישימו לב להבין הרמזים הנ"ל בכל יום. כי בכלליית הזכרון אי אפשר להכחיש חס ושלום. רק עקר הפגם בפרטיות. וכמו שרואין בחוש, כי בכלליית הכל מודים בזכרון העולם הבא, ועל-פי רב מדברים מזה. אבל בפרטיות להבין הרמזים הנ"ל בכל יום כדי להתקרב אליו ויתברך בכל עת ועירין אנו דוכני לזה. וזה נמשך ממה שנגע הרע עין בכף הדרך, הינו בבחינת רגלין שהוא בחינת הזכרון בפרטיות בנ"ל. אבל באמת על-ידי שנגגם הזכרון בפרטיות נגגם גם בכלליית כמילא. כי מי שאינו מושתדל להמשיך על עצמו הזכרון הזה בפרטיות בכל יום, על-ידי זה על-פי רב שוכח גם הזכרון בכלליית, ואינו משים אל לבו תכליתו הנצחי. והתקון על-ידי "ויזרח לו השמש", בחינת אמת (כמו שבאר במקום אחר), בחינת עולם הבא, כמו שכתוב "וזרח לכם יראי שמי שמש צדקה וכו'". בחינת "ותה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה וכו'". וכמו שכתוב: "כן יאבדו כל איביך ה' ואוהביו בצאת השמש בנבורתו". כי השמש זרחה בתקפה בשביל לרפאות כף ירך יעקב שנגע בו. הינו שהתגבר האמת של זכרון עולם הבא בכלל, ועל-ידי זה נתרפא מזלעתו גם בפרט. כי זה רואין בחוש שעקר התגרות הרע עין שהוא כלל כל החולקים והמתנגדים על האמת, הן מעובדי פוכבים, הן מישראל באיזה בחינה

שהיא, עקר התגרותם הוא על בחינת הזכרון בפרטיות. ודינו מה שצדיקי אמת מודים אותנו דרכים ישרים אמתיים על-פי התורה הקדושה איד להמשיך עלינו הזכרון הזה בפרטיות, על זה הם מתגרים וחולקים ואומרים שלא זה הדרך, רק רוצים שהכל ילכו בדרךם לבלות הימים בליצנות ודברים בטלים ולדרף אחר המזון תמיד וכיצא בזה, ומלבישים השקר באיזה אמת פאלו פנתם לשמים. ואי אפשר לחור דבריהם כי אין קץ לדברי רוח והבל. אבל כלל עקר מחלוקתם הוא על בחינה פרטית. כי על פלליית מכרחים הכל להודות בחי עולם הבא ושה עקר התכלית האמתי הנצחי. ואפלו העובדי פוכבים שחולקין על ישראל, רכס ככלם מודים בעולם הבא בכלליית, רק שאומרים שצדיקין יליך בדרכיהם חס ושלום לבא לעולם הבא. וכמו כן להבדיל אפלו בין ישראל בעצמן הכל מודים בתכלית העולם הבא, רק שאומר כל אחד מה שאומר. כדי להפוט מהדרך הישר מנקדת האמת לאמתו. וזה נמשך מבחינת נגיעת כף ירך יעקב וכו'". והעצה לזה היא בחינת "ויזרח לו השמש", בחינת אמתת זכרון העולם הבא בכלליית, על-ידי זה ידע ויבין האמת גם בפרטיות. כי באמת מי שאינו מתנהג בפרטיות פראוי גם זכרון עולם הבא בכלליית נגגם אצלו, ועל פי רב שוכח לגמרי, עד שיש שבאו על-ידי זה לכפירות גמורות וחמא לצלן. אבל מי שישים אל לבו היטב זכרון עולם

הנ"ל בכלל ובפרט, כי זכרון עולם הבא עקר הנחמה. "דברו על לב ירושלים", כי הזכרון תלוי בלב פנ"ל. והוה קול קורא במדבר פנו דרך ה' וכו'. הינו הרמזים בפרטיית, שמי שמישים לבו אל הרמזים הנ"ל, הוא שומע קול דקדשה קורא גם במדבר פנו דרך ה' וכו'. פי בכל מקום שהאדם ירד לשם ויכל לשמע קול קורא הנ"ל לשוב אליו והברכה. פי ה' והברכה מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, דהינו מתכלית תכלית המעלה שאי אפשר לדבר בזה כלל שהוא בחינת אין סוף בחינת רישא דכל דרגין עד אין תכלית שהוא בחינת סופא דכל דרגין. שאפלו מי שירד עד אין תכלית שאין קץ לירידתו בחינת ותרד פלאים אין מנחם. גם שם מצמצם עצמו בחדו ומאד גם שם רמזים לשוב אליו וכו'. ועל ידי זה באמת סוף כל סוף וכו' כל ישראל לשוב אליו והברכה, כמו שכתוב "ועשיתי את אשר בחקי תלכו וכו'". ובשביל זה בקש משה הרבה לבוא לארץ ישראל כדי להמשיך שם הזכרון הנ"ל על כל ישראל, וכמבאר לעיל שעקר הזכרון בארץ ישראל ששם הביית המקדש וכו'. והוה "ואתחנן אל ה' וכו'", ה' אלקים בחינת שם מלא שהוא זכרון העולם הבא פנ"ל, "אתה החלות להראות את עבדך" את הרמזים הנ"ל להפיר גרלתו והברכה מכל דבר שבועלם, שזהו בחינת "ה' אלקי גדלת מאד" כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. והוה "את גדלת" בחינת "גדלת". "ואת ידך

הבא באמת לאמתו, בודאי יבין גם בפרטיית איזו היא דרך ושרה ללכת בו, אם לבלות ימיו על מה שהם מבליים רחוקא לצלוק, אם לבלות ימיו על התבודדות ותורה ותפלה וצעקה לה' והברכה וכו' כאשר הורו אותנו צדיקי אמת. וזה בחינת זריחת השמש בתקפה לעקב אבינו שהוא בחינת כלל ישראל, שזרה לו האמת בתקפו וגבורתו ועל ידי זה נתרפא מצלעתו שנגע בו הם"ם בפרטיית. פי על ידי התגברות אמתת הזכרון בכלליות נתבטל השקרים שלהם גם בפרטיית וכו'":

ה ועל פני צריכין לזהר מאד לקום בכל יללה בחצות ולבכות הרבה

על עוונותיו שמעפב בגין בית המקדש כדי להכניע הרע עין על ידי זה וכו' ל, כדי שיוכל להפיר את עצמו בכל יום בעולם הבא. פי תכף בשקמים מהשנה צריכים לזכר מיד בעולם הבא פנ"ל. אבל הרע עין מבלבל ומפיל שכתב פנ"ל, על פני צריכין לקום בחצות ולהשליך ראשו לאחוריו ולהדגיש היטב מירות נפשו, עד שיבכה על ידי זה כדי להכניע הרע עין פנ"ל. ועל ידי זה ממישיבין על עצמו קדשת משיח שעקר הכניעת הרע עין על ידו כמו שמבאר שם. פי כל המתאבל וכו' זוכה ורואה בשמחתה. דהינו שממשיך על עצמו שמחת הגאולה שתהיה על ידי משיח צדקנו. ועל ידי זה זוכה לזכרון להפיר עצמו היטב בעולם הבא וכו' ל. והוה "נחמו נחמו" שתי נחמות כנגד זכרון

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקנא

התוקה" בחינת 'מאד' שהיא בחינת
הצמצום, שהיא בחינת גבורות דקדושה,
בחינת יד התוקה פדוע. "אשר מי אל
בשמים ובארץ", בחינת מעלה ומטה אין
סוף ואין תכלית. אשר עשה כמעשיך
וכו' דהינו מה שבגפלאות רחמיו הוא
מצמצם עצמו מרום כל דרגין עד סוף כל
דרגין כדי לרמוז רמזים לכל אחד בנ"ל.
עלכן אני מתחנן "אעברה נא ואראה את
הארץ הטובה הזאת" שהיא ארץ ישראל
ששם עקר הושרון בנ"ל. כי אם היינו
זוכים שמשנה יבוא לארץ ישראל, אז היה
ממושיך שם וזרון עולם הבא לכל ישראל
ולא היו חומאים ויהיה הגאולה לצנח בלי
הרפן אחר כדי. אבל בעוונותינו לא זכינו
לזה, ו"ותעבר ה' ויאמר אל תוסף וכו'
עלה ראש הפסגה ושא עיניך וראה וכו'".
כי לזכות שתבוא בעצמך לארץ ישראל
לתקן הכל מיד לגמרי זה אי אפשר לפעל
עתה, אך זה פעלת בתפלתך שתעלה
ותראה מרחוק כל ארץ ישראל, ועל ידי
הראיה בעצמה תתקן ותכניע את הרע עין
ובנה הבחן "וצו את יהושע וחקוהו
ואמצוהו וכו' כי הוא יעבר והוא יגחיל
וכו'". כי לא יוכל הרע עין לעמוד נגדו
על ידי גדל קדשת הראיה שקד
שהסתפלת בעיניך הקדושים מאד בכל
ארץ ישראל שעל ידי זה הכניע הרע עין
והמשיך קדשת ארץ ישראל שהיא קדשת
הושרון, בחינת "והארץ אופר" וכו' ל:

ו וזה בחינת ברכות הראיה. כי כלל
ברכות הראיה הוא להכניע הרע

עין על ידי הברכה שמברכין על הראיה.
כי הברכה היא בחינת טוב עין, בחינת
"טוב עין הוא יברך". כי כל מה שרואין
צריכין להבין ממנו רמזים לעבודת ה',
בפרט שרואין איהו דבר חדוש. אבל
הרע עין רוצה להתאחו בכל דבר שרואין
ומשפח מהלב וזרון הנ"ל שהם בחינת
רמזים הנ"ל. עלכן תקנו ברכה על כל
דבר חדוש שרואין, כי על ידי הברכה
שהיא בחינת "טוב עין הוא יברך", על ידי
זה מכניעין הרע עין, ועל ידי זה יכולין
להזכיר את עצמו בה' ותרך מכל דבר
שרואין וכו' ל. וזה בחינת ברכת שהחינו
שצריכין לברך בשרואין את חברו שחביב
עליו, כי אהבת חברו יקר מאד, כי אהבה
היא הפך הרע עין דהינו שאין עינו רעה
בחברו. אדרבא הוא חביב לו ושמח
בראיתו. וזה יקר מאד כי על ידי זה יכולין
לזכור בה' ותרך בנ"ל. ועלכן מברכין על
זה שהחינו וכו', כי זה עקר החיות
בשמבטלין השנאה והנחזון של הרע עין
ויוכין לארב אחד את חברו. כי עקר
החיות היא בשארבעה יסודות מתנהגים
במנוג השוה, כי כל הבריאה כלה מלאה
נצחונות, כי הכל נברא מארבעה יסודות
שהם אש רוח מים עפר, שנקננדם הם
דומים צומח חי מדבר. וכלם הם הפכים
זה לזה, כי זה קר וזה לח, זה חם וזה יבש
וכו' כמובא. אבל עקר קיום הבריאה היא
דיקא על ידי הרפכותם יחד במנוג השוה.
כי כל הדברים מרפכים מארבעה יסודות
וכל אחד מהיסודות מתגבר בכחו לכלי

אכל תכף בשאחד מהיסודות עובר הגבול ומנצח יותר מדאי או נחרב הדבר, כי מזה בא כל החולאת והמנא לצלן בידוע. והכל הוא רמז להאדם שהכל נברא בשבילו שידע שצריך להתגבר בנצחון גדול כל ימיו. אבל הנצחון צריך להיות באמת לאמתו בשביל ה' ותפדה, בשביל קיום העולם שעומד על התורה ועבודה, וגם לא שיהיה לו חס ושלום נצחון של שקר בשביל כבוד ותאוות עולם הזה שזה הנצחון הוא הריסת העולם חס ושלום. ועל-כן אפלו מי שגראה לו שפונתו אל האמת שרוצה בנצחון בשביל לגמור אזה מצוה או דבר שבקדשה, אף-על-פי שבוה צריכו להיות חזק מאוד, אף-על-פי-כן צריך להסתפל היטב שלא יגיע הרפן והריסה חס ושלום על-ידי זה, כי שנאווי המחלקת וגדול השלום. על-כן צריכו להשתדל למעט במחלקת בכל מה דאפשר אף-על-פי שנדמה לו שחולק לשם שמים. מפל שכן וכל שכן שצריך להסתפל על עצמו אם פונתו לשמים, כי הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות. ועל-כן בשרואין את חברו שחביב עליו זה יקר מאוד מאוד וכל התורה תלויה בזה, כמו שכתוב "ואהבת לרעך כמוך". ואמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה. כי כל בני אדם משנים בדותיהם זה מזה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והכל מחמת בחינה הנ"ל, שה' ותפדה ברא הכל בשנויים רבים לאין קץ וכל אדם ידעו משנה מחברו. ובקדשה צריכים כל הבחינות

להתפטר לגמרי נגד חברו. כי אם יתפטר לגמרי, אם פן יהיה חסר מהדבר יסוד אחד ותפטר מציאותו. אבל אף-על-פי-כן חילקה שהיסוד יתגבר יותר מדאי, רק להתגבר בכחו כפי המדה שצריך לתן באותו הדבר באפן שיתמזגו כל הארבעה יסודות במזג השנה. כגון יסוד האש שבחי צריך להתגבר ולנצח שלא יתפטר נגד יסוד המים שבחי פדי שלא יתקרר החי וימות. אבל חילקה לו להתגבר יותר מדאי, כי אז גם-כן יתפטר הפעל חי וימות מרובי החימויות. וכן בכל הארבעה יסודות שבכל הדברים, כי ה' ותפדה ברא כל הבריאה בשביל הנצחון וקדשה:

כי זה ידוע שהכל נברא בשביל האדם, ועקר מעלת האדם על הכל, אפלו על המלאכים, היא מה שהוא בעל בחירה. ועקר הבחירה היא בחינת נצחון, כי זה עקר מעלת הבחירה מה שיש מתנגד שרוצה למנעו מדרך החיים שהם התאוות והמדות רעות והמונעים והמסיתים וכו' שרוצים להטותו מדרך האמת. והוא מתגבר פנדים לנצח אותם, שעל-ידי זה שגבה מעלתו וזכה למה שזוכה אם יזכה לעמד בנצחון מלחמה הזאת. ועל-כן מחמת שהכל נברא בשביל זה, על-כן ברא ה' ותפדה כל הבריאה מפעלות משנות מאוד, וכלם פמנצחים זה את זה וכו', אבל עקר קיומם פשהנצחון הוא פרוצו הבורא ותפדה שהמביע פהם הנצחון במזג השנה באפן שיתמזגו על-ידי הנצחון ויקא פשהוא במזג השנה וכו'.

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקנו

הנ"ל שפתינו לענין התמוגגות הארבעה יסודות. כי כל המדות והדעות של כל אדם הוא כפי התגברות היסודות שבו שממם כל המדות פמובא. שמו שמותגבר בו ביותר יסוד זה הוא חזק באותה המדה ודעתו נוטה לזה. וחברו להפך וכו'. ובקדשה מי שפגנתו אל האמת צריך בודאי להיות חזק מאד בדעתו ובמדותיו הטובים שפטר לו ובהדרגה הישר שפטר לו, ולכלי להניח את עצמו להתנצח חס ושלום כמזום אדם:

כי צריכין להיות עז פנמר בעבודתו ותפדה פידוע. אבל אף-על-פי-כן צריכין שלא יהיה הנצחון יותר מדאי שלא ויהיה שונא לחברו בשביל שאינו מתנהג בדרך. ויתנהג עם חברו כמנו השנה, דהינו שאף-על-פי שצריך להיות חזק מאד בדרך הטוב, אף-על-פי-כן יסתכל על חברו גם-כן בעין טובה וישתדל למצא בחברו גם-כן איזה טוב באפן שיהיה לו אהבה עם חברו ולא יהיה לו עין רעה בחברו חס ושלום. ואז יכול לקבל רמזים טובים לעבודתו ותפדה מפל אדם שבעולם שיפגע בו, כבחנית "מפל מלמדי השפתי וכו'". כי אינו מתירא שחברו חס ושלום ידחיו מן האמת שבלבו חלילה, כי הוא חזק בדעתו ובדרך הטוב מאד כראוי. אך אף-על-פי-כן אין עינו רעה בחברו ואהב את חברו גם-כן, אף על פי שאינו הולך בדרך. כי אוילי הוא צריך לילך באותו הדרך שפטר לו, כי אוילי לפי

שרש נשמתו צריך לילך בדרך זה. ואפלו אם רואה שחברו אינו הולך בדרך הישר, אף-על-פי-כן הוא הן אותו לכף זכות ומשתדל למצא בו גם-כן איזה נקדה טובה פאשר הוהירנו הוא ז"ל על זה מאד פמבאר בדרךיו הקדושים בכמה מקומות. ואם אפשר לו לדבר עם חברו באמת ובתמימות כלי נצחון של שקר להפנות חברו אל האמת להשיבו לדרך הישר מה טוב ומה נעים. ואם לאו אף-על-פי-כן אינו שונא אותו אדרבה אוהב אותו גם-כן, כי משתדל למצא בו גם-כן נקדות טובות כדי שייכל להתמוגג עמו ולאהב את עצמו עמו. וזה עקר קיים העולם, כי בהכרח שיהיה נצחון ושנוי דעות, כי אין שני בני אדם שוין וכו'". אבל צריכין שיהיה ביניהם התמוגגות והכרעה לטובה שלא יתנו אחיזה חס ושלום להרע עין שמפיל שכחה חס ושלום. כי האדם צריך שפכל מה שרואה בעינו וזכיר את עצמו בה' ותפדה על-ידי הרמזים שה' ותפדה מרמו לו ככל דבר וכו'". ובפרט כשרואין את חברו שכולין לדבר עמו פפרוש מהתכלית. כי ככל עת שפוגעין באיזה אדם פפרט בחברו החביב עליו, צריכין תקף להזכיר את עצמו בתכלית העולם הבא, כי מהאדם יכולין להבין ולשמע ביותר רמזים שהם בחנית וזרון הנ"ל. כי מפל הדברים שבעולם יכולין לשמע ולהבין רמזים פנ"ל, כמו שכתוב (איוב ב' דח) "כי שאל נא בהמות ותורך ועוף השמים ויגד לך, או שיח לארץ ותורך ויספרו לך

דגי תיים". וזה בחינת מה שפתיב בשלמה
 (מלכים א' ה' ט') "וידבר על העצים מן הארז
 אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא בקיר
 וידבר על הפהמה וכו'", דהיינו שהיה מבין
 מכלם רמזים להבין מהם גדלתו של יוצר
 בראשית ולהתקרב על-ידי פלם לעבודת
 ה' ותפוד, אבל מבחר פל הבריאה הוא
 האדם שגדרו חי מדבר, שממנו יכולין
 להבין רמזים יותר מכלם. כי בו רואין
 גדלת הבורא ותפוד יותר מכלם, וגם יש
 בו דעה ודבור ויכולין לדבר עמו ולשמע
 ממנו רמזים פאתגליא ובאתפסא ביותר
 מכלם. אבל לעמת זה יש חסרון פאדם
 ביותר מכלם, כי מחמת שהאדם הוא פעל
 בחירה ובעל נצחון ביותר, ויכול להיות
 בהפך חס ושלום, שחברו יטה דעתו מן
 האמת מחמת נצחוני הרע שאינו יכול
 לסבל האמת, כי נצחון אינו סובל את
 האמת פנ"ל. על-כן מי שהוא בר דעת
 והפץ פאמת צריך להשכיל על דרכיו
 פשפוע עם האדם שיצאה להנצל
 מבחינת רע עין בכל הבחינות. והעקר הוא
 האמת שיהיה חזק בהאמת בתכלית.
 ואף-על-פי-כן ימצא גם בחברו נקדוה
 טובות ויאהב אותו, ואז יכול לשמע
 ולהבין רמזים מכל אדם שפעולם. ובשכיל
 זה צריך לברך שהחינו פשרואה חברו
 הקביב עליו. כי זה עקר הקיים והחיית
 של פל הדברים, ובפרט של האדם פשיש
 אהבה ושלום שהיא בחינת התמוגות
 היסודות פראוי, שעל-ידי זה עקר חיות
 קיים העולם וכנ"ל:

וזה בחינת שהחינו וקמנו והגיענו לזמן
 הזה, זה רמז לשלש בחינות הנ"ל
 שעל ידם שלמות הוצרון שהוא בחינת
 הרמזים הנ"ל שהם בחינת אדם ומקום
 וזמן פנ"ל. שהחינו זה בחינת האדם
 שגדרו חי מדבר, והוא עקר החיות של פל
 העולם. פמו שפתיב "ויהי האדם לנפש
 חיה". וכמו שפרש רש"י אף בהמה ותיה
 נקרא נפש חיה, אף זו של אדם חיה
 שפכלן שנתוסף בו דעה ודבור. הינו פנ"ל,
 כי מאחר שיש בו דעה ודבור ויכולין
 להבין ממנו רמזים לעבודת ה' ותפוד
 יותר מכלם שבשכיל זה נברא הכל, על-כן
 הוא העקר שנקרא בשם "נפש חיה", כי
 זה עקר החיות של פל העולם. ועל-כן
 שהחינו מרמז על בחינת האדם. וקמנו
 מרמז על המקום שהוא הקיים שעליו הכל
 עומדים ומתקמים. והגיענו לזמן הזה, זה
 בחינת הזמן. וזה פלל ברפת שהחינו על
 פל דבר שמברכין לה' ותפוד שהחינו
 וקמנו פעולם עד אותו הזמן הזה. שעל-
 ידי זה יוכל עדו להבין הרמזים ולהתקרב
 לה' ותפוד פפי האדם והמקום והזמן
 שהוא עומד בו עתה כי רק זה עקר
 החיות והשמחה שמברכין עליו. כי חוץ
 מזה הכל הכל:

דף קט"ה

ז וזה בחינת הברכה ברוד חכם הרוים'
 פשרואין ששים רבוא מישראל. כי
 פל מה שמתקצים יותר פני אדם, יכולים
 להבין מהם רזים ורמזים יותר שהוא
 בחינת וצרון הנ"ל. וזהו בחינת ברוד חכם

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקנה

הרזים, ודינו שמתברר לה' ותפוד על הרזים והרזים שמרמו על ידם, וכמו שאמרו רבותינו ו'ל על זה, לפי שאין דעתו של אדם שנה לחברו, עין שם בברכות פרק הרואה, וכמו שאמרו שם: בן עזאי ראה אוכלוסא בהר הבית, אמר ברוך חכם הרזים וברוך שברא כל אלו לשמשני, ובודאי לא היתה פגותו של בן עזאי שמשמשים אותו בגשמיות, אך עקר פגותו מה שעל ידם יוכל לעבד את ה' ותפוד, כי בגשמיות וברוחניות מועילין לו, כי בגשמיות מכינין לו לאכל וללבוש כמו שאמרו שם כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שהיה לו לחם לאכל וכו', ואני מוצא כל אלו מתקנים לפני, ועל ידי זה אני יכול לעסוק בעבודת ה' ותפוד, וכן ברוחניות מה שמכין על ידם רזים ורזים להתקרב אליו ותפוד שנה ברפת חכם הרזים וכו' ל':

וזכור נפלא יותר מכלם, הנה בנ"ל, (הבן היטב), ועל-כן על ידו יכולין לזכות לזכרון הנ"ל לאדבקא מחשבתיה בעלמא דאתי תמיד וכו' ל'. ועל-כן בכל פעם שיש קבוצין יותר אצל הרב האמת טוב יותר לבוא אז אליו, כי כל מה שמתקבצים בני ישראל ביותר, בפרט אנשי אמת הפאים לשם שמים לשמע דברי ה', כל מה שהם יותר יכולין אז להזכיר את עצמו ביותר בהתחלית ולהבין בחינת הרמזים ביותר ולשוב על-ידי זה לה' ותפוד וכו' ל':

ט ועל-כן צריכין לדעת שקר מאוד מאד בעיני ה' ותפוד כל נצחון כל שהוא של האדם שהוא לשם שמים באמת, כי כל עבדא בעלמא ותנועה קלה שהאדם מתגבר בשביל להגיע ברוצו ותפוד, כגון שנתחזק להתפלל בכונה וכתב או לשבר איזה מדה ולהתרחק את עצמו מאיזה תאוה וכיוצא בזה, מפל שכן וכל שכן בשמתגבר לנצח המונעים ומתגבר לקרב את עצמו לרבי אמת שבוה תלוי כל חייתו לנצח, כל תנועה ותנועה שעושה בזה היא יקר מאוד בעיני ה' ותפוד, כי תקף בשעושה איזה עבדא ותנועה בעלמא בשביל רצונו ותפוד, תקף הוא מנצח הרבה נצחון האמתי ונצחו, כי רק זה עקר הנצחון אמתי, כי זה הנצחון ישאר קים לנצח, כי לית רעותא מכא דאתאבד, וזה שכתב אדוננו מורנו ורבנו ו'ל בכמה מקומות בענין זה, כמו שמבאר על פסוק "בשוא גליו אתה תשבחם",

ח ובשביל זה צריכין להשתדל מאד מאד להתקרב לאנשי אמת שקבלו דרכים ישרים ואמתיים מצדיקי אמת, כי הצדיק האמת הוא הנצחון האמתי, כי זכה לנצח את היצר הרע בתכלית עד שלא נשארו בו מידליות כלום, כי זכה שלא היה לו שום הסתמלות בזה העולם כלל, ועל-כן לא היה לתרע עין שום אחיזה בו כלל, ועל-כן באמת זכה לזכרון נפלא, וכמוכן בהמעשה של העור עין שם, (כי על-פי התורה האמת מוכן מה שכתב שם שזה העור שלא היה לו שום הסתמלות בזה העולם היה לו

שכל מה שהאדם מתחזק לנשא את עצמו לה' ותברך באיזה תנועה בעלמא, איהו שבתא דיליה ויקריה דיליה. וכן מה שמבאר בענין המחשבות וכו', שיקר בעיניו ותברך מאד בשמנתאחין החיות מהורות עם החיות טמאות. דהינו מה שהאדם מתגבר לנצח המחשבות רעות וכו'. (כמו שמבאר במקום אחר) כי תקף בשמנתגבר לנצח הספרא אחרא, תקף הוא זוכה לנצחון דקדושה. כי זה הנצחון כל שהוא ישאר לנצח לעולמי עד ולנצח נצחים. ועלכן פשרוצין לנסע לרב האמת אף-על-פי שאחר כך מתגבר יצר הרע חדש גדול יותר וכו' כמו שמבאר במקום אחר, אף-על-פי-כן כבר נצח הרבה תקף בשתחיל לנסע, כי כל תנועה של נצחון דקדושה ישאר לנצח כנ"ל. כי "אתה מרום לעולם ה'":

י ועל-כן שעור הזמן לברך שההינו פשרואה את חברו, הוא פשרואה אותו לאחר שלשים יום שהוא חדש. ולאחר שנים עשר חדש מברך מחיה המתים. כי כבר מבאר שברכות אלו הם בשביל להכניע הרע עין כדי לזכות לזכרון, כדי להזכיר את עצמו על-ידי הראיה המחודשת הזאת בעולם הבא וכו"ל. ועל-כן השעור שלשים יום דהינו חדש כי בכל חדש מתחדש בחינת הזכרון יותר, כי בכל שלשים יום שהוא חדש נמשך בחינת תקון ומלוי פגימת הלכנה שהיא בחינת תקון הזכרון. כי פגם הזכרון הוא על-ידי בחינת פגם הלכנה,

שהיא בחינת פגם הרע עין הנ"ל שמשם פגם הזכרון. ובכל חדש מתמלאת, ועוסקין בתקונה בראש חדש ובברכת קדוש הלכנה שעל-ידי זה עוסקין למלאותה ולתקנה. ועל-ידי זה נתמקן הזכרון הנ"ל, דהינו לאדקא מחשבתא בעלמא דאתי. ועל-כן אומרים בראש חדש בברכת מוסף זכרון לכלם יהיו, כי אז נמשך בחינת תקון הזכרון. וכן בברכת קדוש הלכנה מוכידין שבר העולם הבא, כמו שאומרים: וְלִלְכָנָה אָמַר שֶׁתְּחַדֵּשׁ עֲקֵרַת תַּפְאֵרַת לְעַמּוּסִי כְּמֵן שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתֶיהָ. כי התחדשות הלכנה בכל חדש שהיא בחינת תקון ומלוי פגימתה, היא בחינת התחדשות נפשות ישראל לעולם הבא. ועל-כן אז מתחדש הזכרון ביותר וכו"ל. ועל-כן בימי הבית היה קדוש החדש על-פי הראיה דיקא, כדי להכניע על-ידי קדשת הראיה הזאת את ראית והסתכלות הרע עין שרוצה לפגם זכרון עולם הבא, שהיא התחדשות נפשות ישראל לעולם הבא כמו הלכנה. וכן מצות ברפת קדוש הלכנה תולה בראיה. והיא ברבה יקרה והשובה מאד מאד כאשר הפליגו רבותינו ז"ל ואמרו על זה: אלמלא וכו'. כי על-ידי ברפת ראית הלכנה בחדושה שהיא ברפת קדוש הלכנה מכניעין הרע עין וממשיכין זכרון עולם הבא כנ"ל. ועל-כן לאחר שנה מברכין על ראית חברו מחיה המתים, כי במשך שנה צריכין לחדש הזכרון יותר. וזה בחינת ראש השנה שצוניו ה' ותברך

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקנו

זה עקר חדוש מעשה בראשית שה' יתברך מחדש בכל יום תמיד, שפותח בכל יום דלתות שערי מזרח ובוקע חלוני רקיע ומוציא חמה ממקומה ולבנה ממכון שבתה ומאיר לעולם בלוי וכו'. שהכל הוא בשביל שיראו בני אדם נפלאותיו בכל יום כדי שיזכרו בו בכל יום וידבקו מושבתם בו יתברך. שהיה עקר בחינת זכרון עולם הבא, שאין יתגלה אלקותו ביותר ונראהו עין בעין כמו שכתוב "כי כלם ידעו אותי וכו'". שצריכין להמשיך זכרון הנה גם עתה בעולם הזה, כי אי אפשר לזכות לעולם הבא כי אם בשמתגברין לזכר אותו בעולם הזה, כמו שאמרו: התקן עצמך בפרודור וכו'. כי עקר אור החמה ולבנה הוא אור ה' יתברך שמאיר בהם שממנו עקר האור כמו שכתוב "ה' אורי". כי עקר הרמזים שה' יתברך מרמז להאדם בכל יום על ידי שמצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית וכו' בנ"ל, הם על ידי חדוש מעשה בראשית שבכל יום. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: ואת פעל ה' לא יביטו ומעשי ידיו לא ראו, שלא שבחיהו יוצר אור בשחרית ומערבי ערבים בערבית. כי זה עקר פעל ה' ומעשה ידיו שצריכין להביט ולראות בהם ולהבין על ידי זה גדלתו ויתברך להבין הרמזים שה' יתברך מרמז על ידם בכל יום. וענין עוד מזה במקום אחר:

כי אור החמה ואור הלבנה זה בחינת זכרון בכלליות ובפרטיות. כי אור

לעשות בכל התחדשות השנה כדי לחדש זכרון עולם הבא בכל תחלת השנה. ועל כן נקרא ראש השנה יום הזכרון, כי זה עקר ראש השנה לחדש זכרון עולם הבא. כי ראש השנה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה, וצריכין אז להמשיך עלינו התעוררות התשובה שהוא על ידי זכרון העולם הבא. כי על ידי שזוכרין בעולם הבא שאין יהיה יום הדין הגדול והנורא, על ידי זה חוזרין בתשובה. ועל כן בראש השנה יום הדין שהוא כנגד יום הדין של עולם הבא בדינו, ועל כן מוזכרין אז זכרון העולם הבא שיצטרך כל אחד אז לזמן דין וחסד, כמו שאומרים "אתה זוכר מעשי עולם וכו', אתה זוכר את כל המפעל וכו' כי אין שכחה לפני כסא כבודך וכו'". ועל כן לאחר שנים עשר חדש מברכין מתנה המתים שמזכירין בפרוש זכרון העולם הבא שהוא תחית המתים שאין יהיה יום הדין הגדול והנורא של עולם הבא:

יא כי ראש השנה וראש חדש שהם בבחינת זכרון עולם הבא, הם בבחינת זכרון בכלליות ובפרטיות שהם בחינת אור החמה ואור הלבנה. כי עקר אור החמה והלבנה שמאירין על הארץ בכל יום הוא בחינת הארת הדעת הנ"ל, דהיינו בחינת זכרון הנ"ל מה שה' יתברך מאיר בטובו בכל יום לתוך דעת כל אדם שיזכר בעולם הבא, שהיה עקר התכלית ורק בשביל זה אנו מתקיימים בעולם. כי

החמה שהוא עצם האור זה בחינת זכרון עולם הבא, בחינת (פלאכי י) "וירחה לכם יראי שמי שמש צדקה וכו'" שנאמר על חיי עולם הבא. וכמו שכתוב "כן יאבדו כל איבדו ה' ואוהביו בציאת השמש בגבורתו" וכו' (שופטים ה). ואור הלבנה שהיא בחינת צמצום האור פי לית לה מגרמה פלום, כי אם מה שמקבלת מהשמש, זה בחינת זכרון בפרטיות מה שה' והברך מצמצם את עצמו בכמה צמצומים מאין סוף עד אין תכלית כדי להפיר את כל אדם תכליתו הנצחי לעולם הבא כנ"ל, שזהו בחינת אור הלבנה שהוא בחינת צמצום האור. וה' והברך ברא שניהם שוים, כמו שכתוב "את שני המארות הגדולים", פי רצה שיאירו שניהם בשורה. דהינו שגם בעולם הזה נבין בפרטיות על-ידי הרקמים את זכרון העולם הבא, דהינו להפיר אותו והברך כמו שנפיר ונדע אותו והברך בעולם הבא ממש. אך על-ידי קטרוג הירח שגמשיך כפגם הרע עין נתמעטה ונפגמה, ועקר הפגם נגע בבחינת פרטיות כמבאר לעיל:

זכרון לכלם יהיו. ואז מתקנים בחינת זכרון בפרטיות, ובכל שנה צריכין לחדש כלליות הזכרון פלו שהוא ראש השנה שאז עקר התחדשות הזכרון, ועל-כן נקרא יום הזכרון, פי ראש השנה הוא בראש חדש, ואז זכרון אחד עולה לקאן ולקאן כמו שאמרו רבותינו ז"ל. הינו שאז מתחדש הזכרון בכלליות ובפרטיות שהוא בחינת ראש השנה וראש חדש יחד חמה ולבנה. פי אף על פי שעקר אחיותם היא בבחינת זכרון בפרטיות, אף-על-פי-כן מאחר שנה הפגם נוגע גם בזכרון הכללי כנ"ל, על-כן עקר התקון בראש השנה על-ידי שחזורין ומחדשין הזכרון לגמרי בכלליות ובפרטיות. פי אז הוא ראש השנה וראש חדש ביחד, שהם בחינת תקון החמה והלבנה בחינת זכרון אחד עולה לקאן ולקאן כנ"ל. אבל עקר התקון הוא להמשיך זכרון הכללי באור גדול כל כך עד שיאיר הזכרון בשלמות גם בפרטיות. וכמו שנתבאר לעיל על פסוק "וירח לו השמש", שעל-ידי זה נתרפא מגיעת פך ירכו שהוא בחינת פגם הזכרון בפרטיות עין שם. שעל ידי זה נתתקן פגמת הירח כנ"ל, פי עקר פגמת הירח הוא על-ידי מה שאמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בקהר אחד. דהינו שחששה שלא יהיה קנאה ביניהם שזהו פגם הרע עין שממנו נמשכין כל הקנאות, פי כלם באים על-ידי הרע עין. דהינו שחששה מאחר שיש רע עין פן יתגבר ויפיל שכחה חס ושלום. ועל-כן שאלה

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקנת

מה' יתברך עצה ותקון על זה, ועל ידי זה נתמטטה. נמצא ששקר פגמתה על ידי פגם הרע עין, ובראש חדש ובפרט בראש השנה שהוא בראש חדש מתקנן וממלאין אותה. ועל כן אז נמשך זכרון פנ"ל. הינו בחינת זכרון בכלליות ובפרטיות פנ"ל: יב ולבאר הענין יותר צריכין להעתיק מאמר הכמינו ז"ל בזה בגמרא. ולבאר קצת פני ד' ה' הטובה עלינו:

וזה לשון הגמרא (הליו דף ע): רבי שמעון בן פזי רמי פתיב ויעש אלקים את שני המארת הגדלים, וכתוב את המאור הקטן. אמרה רח לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? אמר לה לכו ומעטו עצמך. אמרה לפניו רבונו של עולם הואיל ואמרתו לפניך דבר הגון אמעט עצמי? אמר לה לכו ומשלי ביום ובלילה אמרה ליה מאי רבותיה דשרגא בטהרא מאי מהני? אמר לה זילי לימני כד ישראל ימים ושנים. אמרה ליה יומא נמי אי אפשר דלא מנו ביה תקופתא דכתיב והיו לאתת ולמועדים ולמים ושנים. זיל ליקרו צדיקי בשמך, יעקב הקטן שמואל הקטן, דוד הקטן. הנה דלא מותבא דעתה, אמר הקדוש ברוך הוא הביאו כפרה עלי שמעטתי את תורת. והינו דאמר ריש לקיש מה גשתנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו לה, אמר הקדוש ברוך הוא שעיר זה היא כפרה על שמעטתי את תורת. עד כאן לשון הגמרא:

והמאמר הזה הוא פלו תמותה ונפלא ונגעלם מאד באשר נדחקו כל המפרשים למצא בו איזה רמז דק בעלמא כמחט סדקות. כי דוע שנה המאמר הוא מעמקי עמקי סודות התורה מענין פנימות הלכנה ומלואה ותקונה אשר רב סודות הקבלה תלויים בזה. וכתר תורה מנה לכל, ואענה אף אני חלקי במעוט עניית שכלי בתעצומות עז נוראות גדלת ההקדמות הנשגבות הנפלאות העמוקות מאד שקבלתי מאדוננו מורנו ורבונו הקדוש והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה, אשר אם היה לבנו פתוח פלגן של ראשונים היינו יכולים לילך ולבאר כל התורה בזה שבכתב ובעל פה על פי דרוש אחד שגלה בהשגתו הגבהה והנעלמה מאד מאד עד אין סוף ואין תכלית כאשר נשמע מפיו הקדוש ז"ל. ואם עדן לא זכינו לזה בעוונותינו הרבים, עם כל זה כל מה שאפשר לחרת ולמצא בתורתנו הקדושה על פי יסודותיו הקדושים והנוראים, מצוה עלינו לעסק בזה בכל כחנו. כי כל מה שנוכח לחדש בתורה על פי הקדמות קדושות שלו יהיו נמשכים ונתגלים על ידי זה מענין הוישועה לכל. עצות נפלאות והתעוררות נפלא ומוסר השכל אמתי להחיות נפשות רבות עד אין תכלית. ואין להאריך בזה לעוסקים בדבריו הקדושים: והנה על פי הנ"ל באר מעט. כי אמרה

ה' ית

בחנינת חמה ולקבנה, כי אור החמה הוא בחנינת הגדלת הדעת, ואור הלבנה היא בחנינת הצמצום כידוע, וזה בעצמו בחנינת כלליות ופרטיות. כי הגדלת הדעת שפוגדילין דעתו להבין הרמזים והו בחנינת כלליות, והצמצום הוא בחנינת פרטיות, שהוא מה שה' יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית וכו'. שכמו כן אנו צריכין גם כן בהגדלת הדעת שלנו לצמצם שכלנו:

נמצא שחמה ולבנה הם בבחינת זכרון בכלל ובפרט, שהוא בעצמו בחנינת הגדלת הדעת והצמצום. ועל כן ישראל מוגין ללבנה ואמות העולם מוגין לחמה. כי הצמצום הוא בחנינת אמונה, כי במקום שאין יכולין להבין צריכין לצמצם שכלו ולסמוך על אמונה, וזה עקר שלמות קדשת ישראל, כי הם מאמינים בני מאמינים, ועל כן הם מוגין ללבנה שהיא בחנינת צמצום בחנינת אמונה. כי עם קדוש ישראל הם עניים ומקמינים עצמם, כמו שכתוב "כי אתם המעט וכו'" כמו שדרשו רבותינו ז"ל. כי יודעים שלגדלתו אין חקר ואי אפשר להשיג דרכיו הקדושים בשום שכל, רק הם סומכים על אמונה כמו שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים. ואם אפשר להשיג להבין איזה רמז מה טוב, ומה שאי אפשר להבין מצמצמין שכלם מיד ונשארים על מקומן הראשון שהיא אמונה שהם חוקים בה. ועל ידי זה, זה וזה עולה בדרך. כי קשורים ודבוקים

שחמה. כי זה ידוע שאור העינים ואור החמה והלבנה הם בחנינת אחת, כי עקר ראית אור העין הוא על ידי שיש אור המאיר של החמה והלבנה שעל דם מוגיע האור אל העין לראות. וזה שאומרים 'ועינינו מאורות בשמש וכרח'. ועל כן גם הרע עין שהוא פגם העינים נוגע אל החמה והלבנה, ועקר אל הלבנה שהכרח להחמט על ידי זה פג"ל. כי היא היתה מתוראת מהרע עין, ועל כן קטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד ובפ"ל. והשיב לה ה' יתברך: לכו ומעטי עצמך, כי מאחר שאת מתוראת מהרע עין בודאי את מברחת למעט עצמך. כי מי שאין לו פח לעמוד בנגד הרע עין הוא צריך לברח מפניו כמבאר בהתורה הנ"ל על מאמר אבא שאול עין שם באות ד', מבאר שם כל זה היטב וכבר מבאר שעקר הרע עין שמפיל שכהה הוא מתגבר על זכרון בפרטיות שהוא בחנינת אור הלבנה. כי אור החמה ולבנה הם בחנינת אור הזכרון בכלליות ובפרטיות פג"ל. וזה בעצמו בחנינת הגדלת הדעת והצמצום שהוקיר שם בהתורה הנ"ל. כי כל בחינה פלולה מכל הבחינות כידוע (וכמו שכתבנו זאת פניה פעמים). כי בהזכרון הפרטי בעצמו שהוא מה שה' יתברך מצמצם עצמו וכו' לרמז רמזים שאנו צריכין להגדיל דעתנו בזה וכו' כמו שמבאר שם, יש בזה שתי בחינות, דהיינו הגדלת הדעת והצמצום כדי שלא יצא המוח חוץ מהגבול, וזהו

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקסא

באלקותו ותברך תמיד על ידי חוק האמונה. ועל ידי הגדלת הדעת שזוכין על ידי האמונה שהיא בחינת צמצום, שמקדימין הצמצום להגדלת הדעת, כמבאר בהתורה הנ"ל, שהיה בחינת הקדמת מצות ציצית לתפילין בחינת שמאלו וכו' תחלה ואחר כך וימינו וכו' עין שם. הנינו שצרכין להקדים להמשיך על עצמו בחינת קדשת הצמצום קדם שממשיכין על עצמו בחינת הגדלת הדעת, כי אי אפשר להתחיל לכם בהדעת בקדשה כי אם בשיש לו צמצום דקדשה, שהיה חוק בהצמצום שלא יצא חוץ מהגבול בהגדלת דעתו חס ושלום. ומי שאינו חוק בזה אסור לו להגדיל דעתו כלל רק לסמוך על אמונה לבד. אבל העובדי פוכבים והרשעים מוזנין לחמה שהיא בחינת הגדלת הדעת לבד בלי צמצום דקדשה. כי הם אינם רוצים לסמוך על אמונה רק הם גאונתנים ורוצים להבין מיד בדעתם. ומחמת זה, זה וזה אינו עולה בדם:

כי באמת בהדעת אנושי בודאי אין יכולין להשיג ולהבין שום דבר מדרךיו הקדושים ותברך, וזה בחינת שבירת פלים שהיה מחמת רבוי אור, בחינת רבוי השמן שגורם בפוי הנר שמשם יניקתם של הסטרא אחרא והעובדי פוכבים. וה' ותברך ברא את החמה והלכנה שהיה אור שניהם שוים. כי באמת הידיעה בכלליית והידיעה בפרטיות שהם בחינת

דף קמ"ב

הגדלת הדעת והצמצום הכל אחד. בבחינת: אמה הוא קדם שפראת העולם, ואמה הוא לאחר שפראת העולם, בחינת "אני ה' לא שנית". כי זה אלקים אלקינו שהיה קדם הבריאה הוא בעצמו אלקינו עתה, רק שאי אפשר לנו להבין איד צמצם עצמו וברא את כל הבריאה פלה. אבל באמת הכל אחד, כי הוא ותברך היה הווה ויהיה בבחינת אחת, רק שאי אפשר לנו להבין דרכיו ותברך בשכלנו האנושי. וכן הגדלת הדעת והצמצום הכל אחד, כי במקום שאין אנו מבינין ואנו צריכין לצמצם שכלנו אנו חוקים באמונתנו פאלו היינו רואים ומבינים תדבר היטב בעיני שכלנו. כמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו ז"ל על מאמר הזהר ממירתא ואתגליא (עין שם בסיון ס"ב אות ה), ורצה ה' ותברך שיתנהג כל העולם בדרך זה, ועל כן ברא שני המאורות שוין וכו"ל. אבל הירח קטנה מראתה ואמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. כי היתה מתוראה מררע עין שעקר יניקתו מחכמות חיצוניות שמשתלשל יניקתם מבחינת הגדלת הדעת בלי צמצום כנ"ל. ועל כן נקרא רע עין, כי עינים על שם החכמה נאמר כמו שכתוב "ותפקחנה עיני שניהם" כמו שפרש רש"י, והוא רע עין הינו חכמות רעות שבאים על ידם לאפיקורסית וכפירות כי אינם רוצים להקטין עצמן לצמצם שכלם נגד אבותינו ורבנותינו הקדושים ולסמוך עליהם, ולא די להם בזה כי אם עוד עיניהם רעה על כל

והולכים בדרך אבותינו הקדושים להתחזק תמיד בזכרון העולם הבא. פי העובדי פוכבים הם מתגרין תמיד בישראל ועינם רעה עליהם עד שמשתלשל משם בחינת רע עין אפלו בין ישראל בעצמן בכמה וכמה בחינות שאי אפשר לפרטם, אך כל אחד יוכל להבין בעצמו עד היכן מגיע פגם הרע עין. והלקנה שהיא בחינת צמצום אמונה היתה מתיראה מזה שלא יתגבר חס ושלום הרע עין על ידי קנאתה ופיל שכתה לגמרי. ובקשה איזה תקון על זה מה' יתברך באפן שלא יוכל להפיל שכתה. והשיב לה ה' יתברך: לבי ומעטי עצמי, כי מאחר שאמתה מתירא מהרע עין בודאי יש לה להתירא ובהכרח שתמעט עצמי. פי מי שאין לו כח לעמוד בנגד הרע עין הוא צריך להקטין את עצמו ולהפטר מנגו כנ"ל:

פי הרע עין שהוא הסטרא אחרא בהכרח שלא יתבטל לגמרי עד עת קץ פמובא כדי שיהיה בחירה בעולם, ועלין בהכרח שתתמעט אור הלקנה, כדי שלא יראו הכל גדלת ישראל שמוגין ללקנה מה שמושיגין על ידי האמונה שהוא בחינת צמצום, כדי שלא יתגרו בנו ביותר, כי מי שאין לו כח לעמוד בנגד צריך לברח מפניהם כנ"ל. ואמרה לו הירח: הואיל ואמרת' לפיך דבר הגון אמעט עצמי, פי הלא פגנתי לטובה, פי אני רוצה שיקברו ישראל תמיד בעולם הבא בזכרון חזק

וידעת גדול הבא עלי ידי אמונה. ומחמת זה שאלתי אי אפשר לשני מלכים וכו', כדי שתכניע הרע עין ותבטלו כדי שלא יפגם הזכרון הזה. וכי ראוי שבשביל שאלה הגונה פזאת אמעט עצמי? השיב לה ה' יתברך: לבי ומשלי ביום ובלילה. הינו זה אי אפשר למלאות שאלתך לבטל הרע עין לגמרי כי הוא קיום העולם. פי בהכרח שיהיה בחירה ונצחון, פי הפל נברא בשביל זה כנ"ל. אך מה אכפת לך מה שאמתה ממעט ומקטין את עצמי לעיניהם, הלא באמת ממשלתך ונצחונך חזק לעולם בעולם הזה ובעולם הבא. פי מאחר שפגנתם לשמים באמת לזכר בעולם הבא תמיד, אם פן אתה מנצח תמיד אך שהוא אפלו בתכלית הקטנות והשפלות וכמו שכתבתי לעיל. והוה לבי ומשלי ביום ובלילה, שהוא מרמז על ממשלת ישראל הקדושים בעולם הזה ובעולם הבא, כמו שפרש המהרש"א שם עין שם. הינו כי רק ממשלה ונצחון דקדשה שהוא נצחי, והו נקרא נצחון וממשלה אכל להפך אין זה נצחון וממשלה כלל. ועלין אף-על-פי שאנו נבזים ושפלים ודוויים וסחופים ומקטנינים עצמנו נגדם הרבה ומכרחים להפגע נגדם, אף-על-פי-כן והו ממשלתנו ונצחנו, פי אנו מנצחים תמיד מאחר שפגנתנו לשמים וכנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם יהא אדם רך פקנה וכו', שאף-על-פי שבופין אותו עד לעפר אלפים פעמים, אף-על-פי-כן הוא חזק בשרשו וכל

הוא חזק בשרשו וכל

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקסג

הרחחות שבֵּעוֹלָם אֵין וְכוּלֵין לְעַקְרוֹ. וְכַמוֹ שֶׁשָּׂכַח אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ וְ"ל עַל פְּסוּק הַגְּדִיל ה' לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ, שֶׁאִפְלוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם וְבִינוּ לְעֵתִיד שֶׁכָּל גְּדֻלָּתָם וּמְשֻׁלָּתָם הִיְתָה הַכֹּל גְּדֻלָּתָנוּ וּמְשֻׁלָּתָנוּ (עַן שֵׁם הַסִּידָן כ"א). אִמְרָה לִיה: שֶׁרָגָא בְּמִיתְרָא מֵאֵי מַהֲגֵי. כִּי בְּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁנִּמְשָׁל לָהֶם לְיוֹם וְהַצְּלָחָתָם גְּדוּלָּה כָּל כָּךְ וְנִרְאָה לְרַב פְּאֵלוּ הֵם לְכַד מְאֹדִים וּמוֹשְׁלִים וּמְנַבְּעִים, עַל־כֵּן אֵין גִּבְרַת גַּחְזוּנָנוּ וּמְשֻׁלָּתָנוּ כָּלֵל כְּמוֹ שֶׁרָגָא בְּמִיתְרָא. וְעַל־כֵּן אַף־עַל־פִּי שֶׁהֶאֱמַתְּ הוּא כִּךְ שֶׁסְּמִירָא דְקִדְשָׁה בְּאֵמַת מְנַבְּחַת מִמֶּיֶד, אִךְ רַב הָעוֹלָם אֵין רוֹאִים זֹאת, וּמַחְמַת זֶה רַבִּים נוֹפְלִים כִּי אֵינֶם יוֹכֵלִים לְסַבֵּל הַבְּזוּיָן וְהַשְּׁפָלוּת. כִּי הִרַע עֵינַי מִתְנַבֵּר בִּיתֵר וְנִרְאָה פְּאֵלוּ הוּא מְנַבְּחַת חֵם וְשָׁלוֹם. וְעַל־יְדֵי זֶה הוּא מְפִיל שִׁכְחָה הַרְבֵּה עַד שֶׁקִּשְׁשָׁה לְשִׁמּוֹר זְכוּרֵי הָעוֹלָם הַבָּא. אִמְרָ לֵיה: לִימְנוּ כִּךְ יָמִים וְשָׁנִים, זֶה בְּחִינַת "חַדְשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ". דִּהְיָנוּ מַה שֶּׁה' יִתְבָּרַךְ מַחְדָּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַצְּמֻצוֹם הַז' מַה שֶּׁה' יִתְבָּרַךְ מְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית לְרַמּוֹ לְכָל אֶחָד רְמוּזִים וְכוּ' לְהַזְכִּירוֹ תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִי לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁזֶּהוּ עֵקֶר הַחֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית בְּכָל יוֹם. בְּחִינַת "חַדְשִׁים לְבָקָרִים וְכוּ'" וְכוּ' ל':

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'לִימְנוּ'. כְּמוֹ דְבַר הַמְּגוּי שֶׁלֹּא יֵאבֵד, בֵּן יִשְׂרָאֵל מוֹנִין לְלִבְנָה הַיָּמִים

וְהַשָּׁנִים. וְעַל־יְדֵי זֶה שׁוֹמְרִים הַיָּמִים מְשֻׁכְּחָה שֶׁהִיא בְּחִינַת אֲבֵרָה (כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמִקְוֵים אַחֵר). כִּי כָּל הַיָּמִים גִּמְוִין לְלִבְנָה שֶׁהִיא הַיּוֹם אֶחָד בַּחֲדָשׁ וְזֶה הַיּוֹם שֶׁנִּי בַּחֲדָשׁ וְלִסוּף שְׁלֹשִׁים אוֹ עֶשְׂרִים וְתִשְׁעֵי יוֹם עוֹשִׂין רֹאשׁ חֲדָשׁ. וְעַל־יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת זְכוּרֵי, בְּחִינַת "זְכוּרֵי לְכָלֵם יְהוִי", כִּי זוֹכְרִין שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהַתְּחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ לְעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן רֹאשׁ הַשָּׁנָה נִמְנָה לְלִבְנָה, כִּי רַב הַשָּׁנִים שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּעַה יָמִים שָׁנִים עֹשֵׂר חֲדָשֵׁי הַלְּבָנָה, רַק לְפַעֲמִים מוֹסִיפִין חֲדָשׁ הַעֲבוּר לְהַשׁוֹת הַלְּבָנָה עִם הַחֲמָה. אֲבָל עֵקֶר הַמּוֹנֵן שֶׁל הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים הֵם לְלִבְנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת צְמֻצוֹם אֱמוּנָה שְׁעַל־יְדֵי זֶה עֵקֶר הַזְכוּרֵי כְּכוּ"ל. וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שֶׁיִּשְׂרָאֵל מוֹנִין יְמֵיהֶם וְשָׁנוֹתֵיהֶם לְלִבְנָה בְּרֹאֵי לֹא יִשְׁלַט הִרַע עֵינַי בְּחֻקְתָּו הִרַעַה לְהַשְׁפִּיחַ זְכוּרֵי הָעוֹלָם הַבָּא חֵם וְשָׁלוֹם. אִמְרָ לֵיה: יוֹמָא גְּמִי אֵי אֶפְשָׁר דְּלֹא מְנוּ בֵּיה תְּקוּפָתָא, הִינוּ שְׂבֻהֲרִיחַ לְמָנוֹת גַּם לְחַמָּה שֶׁהֵם הַתְּקוּפוֹת שֶׁנִּמְנָין לְחַמָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְהוּא לֹאֲתֵת וְכוּ'. וּמִשֵּׁם יוֹגִקִים הַסְּמִירָא אֲרָא וְהַעוּבְדֵי כּוֹכָבִים שְׂמוֹנִין לְחַמָּה, דִּהְיָנוּ שְׂרוּצִים לְהַפְּרִיד הַחֲמָה מִהַלְּבָנָה חֵם וְשָׁלוֹם לִילְךְ רַק אַחַר חֻקְתָּם שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְטִילִים שִׁכְחָה וְכוּ"ל. וְעַל־כֵּן יֵשׁ שְׁלִטָּה לְהַסְּמִירָא אֲרָא בְּכָל אַרְבַּע תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה כְּדִוּעַ, שְׂבֻשְׁבִיל זֶה שׁוֹמְרִים עֲצָמָן בְּעַת הַתְּקוּפָה, כִּי אִזּוּ יֵשׁ אַחֲזִיחַ לְהִרַע עֵינַי חֵם וְשָׁלוֹם שֶׁיִּנְקִיתוּ מִבְּחִינַת חֻקְמוֹת רַעוּת דִּהְיָנוּ חֻקְמָה בְּלֵי אֱמוּנָה שֶׁהִיא בְּחִינַת

16 dmt

למעט ולצמצם האור יותר כנ"ל. אך בשמצמצמין האור יותר ומקטינים ומעלימין אותו יש חשש שלא ידעו ולא יראו כלל נפלאות אור הנפרון האמתי. ועל זאת הרבקה מענותיה עם ה' ותברך וכו"ל. ואמר לה ה' ותברך שהצדיקים יקראו על שמה בשם קטן, דהינו שהם יודעים איד להתקין ולהעלים ולצמצם האור באפן שיגיעו הרמזים שהם הנפרון אפלו לכל הקטנים במעלה וכו"ל. ועליבן הופיר אלו השלשה צדיקים יעקב ושמואל ודוד. כי אלו השלשה הם בחינת גרש מלכות משיח, שעלידי זה עקר הכנעת הרע עין כמו שמבאר שם:

כי יעקב הוא כלל ישראל שעקר מלכות משיח יהיה עליהם. כי יעקב היתה מטתו שלמה, כי אברהם יצא ממנו ישמעאל ויצחק יצא ממנו עשו. וישמעאל ועשו הם עקר בחינת הרע עין, כי הם בחינת תרון ענין דמכסין על עיני שהוא בחינת רע עין. אבל יעקב היתה מטתו שלמה משנים עשר שבטי י"ה שהם כנגד שנים עשר ראש חדש שהם כלל ישראל כי לא נתערב בהם זו. והוא הראשון שהתחיל להמשיך בעולם קדשית עם קדוש ישראל לבד בלי אחיות פסול. שהיו בחינת מלכות משיח שעקר מלכותו הוא מלכות ישראל. ועליבן באמת בקש יעקב לגלות הקץ, כי סבר מאחר שמטתו שלמה בחינת קדשית ישראל לבד שהיא בחינת מלכות משיח עליבן יוכל לגלות

אמות העולם שמונין לחמה לבד וכו"ל. וזה בחינת תקופתא, בחינת "סבוגי כמים כל היום הקיפו עלי יחד", בחינת אחיות הרע עין שמוסבב ומקופו עלי כל היום. כי בכל יום ובכל שנה הם מתגברים נגדנו בסבובים רבים להשפיע אמות וכו"ל. עולם הפא חס ושלום. אמר לה: וילי לקרו צדיקי בשמך יעקב הקטן וכו'. הינו מה שאמה מתירא מהרע עין שמתגבר כל כך שלא ישפיע הכל חס ושלום, בודאי היה בלתי אפשר לעמוד נגדו בקטנות ושלמות כנה. אך בכח הצדיקים הגדולים האמתיים שנצחו המלחמה בתכלית השלמות והם מקטינים עצמן ומצמצמין עצמן ומורידין עצמן להכניס וכו"ל. עולם הפא ככל מי שרוצה לשמע אל האמת אף על פי שהוא קטן במעלה מאד ולא עמד בקשרי המלחמה פראי, אף על פירבן מחיין אותן וכו"ל. ויתן אותן גם כן בדרכים נפלאים עלידי שמוצמזמין שכלם בכמה צמצומים עד שיוכלו להכניס האמת בלבבם. ועליבן נקראים קטן מחמת שמקטינים עצמן בחינת מאור הקטן שהיא הלכנה שנתמעט אורה ונקטן מחמת חשש אחיות הרע עין כנ"ל. כי כל מה שמתקראין יותר מהרע עין צריכין למעט האור ולהסתירו ולהקטינו ולצמצם אותו בחכמה נפלאה באפן שיוכלו לקבלו הקטנים במעלה ולא יוכל הרע עין לבבל דעתם להשפיעם וכו"ל. וזה עקר בחינת לבי ומעטי עצמד שאמר לה מחמת שהיתה מתוראת מהרע עין, הינו שאדרבה ויקא מחמת זה צריכין

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקסה

הקץ. אך נסתלקה ממנו שכניה כי עדון לא הגיע הזמן. נמצא שיעקב בחינת שרש מלכות משיח שהיא מלכות ישראל כי ממנו יצאו כלם משיח וישראל בלי פסול עשו וכו' שהם בחינת רע עין כנ"ל. [בענין שמואל הקטן שפרשתי על שמואל הנביא עתה מצאתי בספר של"ה שפרש גם כן על שמואל הנביא וכן מובא בספר מהר"ם שרף]. ושמואל משח את דוד והתחיל להמשיך בחינת מלכות משיח שהיא מלכות דוד. כי דוד הוא שרש מלכות משיח כי ממנו התחיל מלכות משיח שיצא ממנו. והוא בעצמו נקרא משיח כמו שכתוב משיח אלמי יעקב וכמוכא בהתורה הנ"ל. ועל-כן הוזכר אלו השלושה צדיקים יעקב ושמואל ודוד, כי הם בחינת שרש מלכות משיח שעל-ידי זה עקר הכנעת הרע עין כנ"ל:

חזיה דלא מיתבא דעתה. כי הגלות מתארך מאד ומאן יביל למספל ליה. כי עקר התקנה וההתקמה הוא שמכמתים לה לסמוך על פח הצדיקים האמתיים העניים באמת המקטונים עצמן וכו' כנ"ל. אבל הרע עין מתגרה בזה בעצמו ביותר, כי מניח עצמו לארבו ולרחבו בכל פחו לרחק מאד מצדיקים אמתיים גאלו. אמר הקדוש-ברוך-הוא הביאו עלי כפרה וכו'. הינו שעיר ראש חדש, שעל-ידי זה עקר הכנעת הרע עין שהוא עשו איש שעיר שנכנע על-ידי שעיר ראש חדש פמוכא. והוה הביאו עלי

כפרה, בזה הכמתים לה שבודאי יזכרו ישראל בה' וישובו אליו. כי על-ידי שפעלה הלכנה בטענותיה עד שה' יתברך בעצמו כביכול התחרט ושב על שמעטמה, מזה נמשך שרש התשובה לכל העולם כמו שכתב אדונינו מורנו ורבנו (לקוטי קסא סימן יד ובלקוטי תנצא סימן א) שעל-ידי זה נשתלשל תשובה לכל העולם בראש חדש. נמצא שהיא בטוהה שבודאי יזכרו ישראל בעולם הפא וישובו בתשובה מאחר שפעלה שנתהוה על-ידי טענותיה שרש התשובה שהיא מה שה' יתברך בעצמו מתחרט כנ"ל. ומזה השרש בודאי יגיע להם הרהורי תשובה עד שישובו לה' באמת. כי הלכנה פעלה בטענותיה שנגצה את ה' יתברך עד שהתחרט על המעוט וצוה שישאל יביאו עליו כפרה. ומזה יצא לנו כמה רמזים ותקות טובות שאנו בטוחים שבודאי לא יעזב אותנו עד שנשוב אליו באמת. כי על-ידי שפעלה שה' יתברך התחרט ושב, מזה נמשך שרש התשובה כנ"ל. ועל-כן בודאי נזכה לשוב כנ"ל. גם מאחר שאינו שיש פח להלכנה לנצח אותו בטענותיה, זה רמז ישועה לנו ולכל ישראל שמונין ללכנה שיש לנו תקנה שנוכח גס-פן לנצח אותו יתברך בתפלתנו כמו שנגצה הלכנה אותו בטענותיה, כי ה' יתברך חפץ בזה שאנחנו נתגבר בתפלות ושיחות ומענות עמו עד שנגצה אותו יתברך. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: למנצח וכו'. ומרו למי שמנצחין אותו ושמח. כי ה' יתברך הוא

רבותינו ז"ל פמה פעמים. וזהו בעצמו בחינת הביאו עלי כפרה וכו' שעל-ידי זה אנו מבטחים שבנדאי נשוב אליו באמת שזה עקר כפרתו שאנו צריכין להביא עליו דהינו קרבן ראש חדש. פי עקר הקרבן הוא התשובה פידוע ומאחר שכפרתו תלויה בתשובתנו, על-כן בנדאי נשוב אליו, כי הוא יתברך ונצח בודאי וכנ"ל:

(ואף-על-פי ש'הביאו עלי כפרה' נאמר גם על זמן שבית-המקדש קים שהיו צריכין להביא שעיר ראש-חדש, אף-על-פירכּו גם אז היה בחינת גלות השכינה ברוח מחמת שערו לא נתתן בשלמות חטא אדם הראשון ומעוט הרת. ומחמת זה נתגלגל הדבר עד שדרגנו בגלות לגמרי. פי בחינת 'פי יד על כס יה' שאין שמו וכסאו שלם וכו', זה לא נתתן גם בימי הבית כי לא שלם בשלמות עד שיבוא משיח. כמו שכתוב (שמות יז, טו): 'מלחמה לה' בעמלק מדר דר', ודרשו רבותינו ז"ל (תנחומא פי תצא) 'עד דורו של משיח' והדברים מוכנים לקייאם קצת בספרי אמת. וענן בתקונים בענין קון צפור בזמן הבית וכו' עין שם והבן):

שך לעיל:

יג בראש חדש הוא בחינת תקון פגימת הלכנה שהיא בחינת הכנעת הרע עין שעל-ידי זה נמשך זכרון כנ"ל. וזה 'זכרון לכלם יהיו והשועת נפשם מיד שזנא'. הינו הרע עין שהוא עקר השונא שובע בראש חדש ועל-ידי זה נמשך זכרון כנ"ל. וכל זה נתתן על-ידי שעיר ראש חדש שעל-ידי זה עקר תקון ומלוי פגימת הלכנה שהיא בחינת

נצחן אמתו בחינת וגם נצח ישראל לא ישקר, פי מואם בנצחון של שקר. ועל-כן עקר נצחוננו הוא בשאנחנו מנצחים אותו עד שפועלים אצלו ששיבנו אליו. פי באלה הוא חפץ, כמו שכתוב "וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני". וגם על-ידי 'שה' יתברך בקש מישראל שיכפרו בעדו כמו שנאמר הביאו עלי כפרה כנ"ל, בזה הודיע להם שכפרתו בכיכול תלויה בהם, שכביכול אינו יכול לתקן מעוט הרת שגם אחזת הסטרא אחרא שמשם אריכת הגלות, כאלו אין בידו לתקן כי אם על-ידי ישראל שיכפרו בעדו, פי אין הבוש מתיר את עצמו מבית האסורים:

וזה בחינת (שמות יז, טו) "פי יד על כס יה" שאין השם שלם וכו', בחינת "נשבע ה' בימינו וכו'" (ישעיה כב, ח) שלא יחזר ימיו וכו', כמובא בזהר הקדוש (בשלח טז). שככל זה מודיע לנו שהוא יתברך תמיד עמנו בכל הצרות ובכל הגליות ולא יצא משם עד שאנחנו נכפר בעדו, דהינו שנשוב בתשובה כמו שאיתא לית מלתא דא תליא אלא בתויבתא ופרקנא דיליה דאיהו תשובה תליא בידיהון וכו'. ועל-כן בנדאי סוף כל סוף התברח שנשוב אליו מאחר שכפרתו בעצמו בכיכול תלוי בזה והוא בודאי יגמר את שלו פי הוא יתברך נצחן על כל הנצחנים. והוא בעצמו בחינת ההכנעה שהבטיח ה' יתברך לכתת ישראל שיהיה עמם בגלות, שעל-ידי זה בודאי לא יאכדו שם ממבאר בדברי

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקסו

תקון הזכרון, בבחינת הביאו עלי בפרה וכו' פנ"ל. והו' ראשי חדשים לעמוד בת וכו', ושעירי חטאת לכפר בעדם וזרון לכלם יהיו והשועת נפשם מזד שזנא, כי עקר תקון הזכרון והכניעת הרע עין, בחינת "זכרון לכלם וכו' והשועת נפשם מזד שזנא" נעשה על-ידי שעירי חטאת של ראש חדש פנ"ל. נמצא שהכל מקשר ומחבר יפה:

יד וזה בחינת הטבת חלום. שמי שחלם לו חלום רע ויטובנו בפניו תלתא דמרחמי ליה וכו', כי מבאר בהתורה הנ"ל ששנה היא בחינת זכרון בכלליות בעלמא דאתי, כי בשעת שנה הנשמה עולה לעלמא דאתי. ומי שחלם לו חלום לא טוב זה סימן שנפגם אצלו הזכרון באיזה בחינה ולא זכה שתדבק נפשו היטב בשעת שנה בעלמא דאתי. כי אם היה זוכה לעלות בשעת שנה לעלמא דאתי פראוי, בודאי היו חלומותיו טובים ומישיבים, כי שם בעלמא דאתי פלו טוב. נמצא שחלום רע נמשך מפגם הזכרון פנ"ל. ופגם הזכרון בא על-ידי הרע עין או על-ידי פגם המדמה כמו שמבאר שם, ועל-ידי זה נפגם החלום וכו"ל. וכמבאר שם לענין המדמה. כי המדמה הוא בחינת חלום, בחינת "חלום פרעה אחד הוא", עין שם. ועל-יכן מבקשין קדם השנה על תקון העינים ותקון המדמה, כמו שאומרים: 'והאר עיני פן אישן המות', שינצל מרע עין שהיא בחינת סמרא מותא בחינת מיתת הלב כמו שמבאר

שם. וזה שאומרים 'ומאיר לאישון בת עין', שה' יחפרד מאיר כמובן להעין שינצל מרע עין שזה צריכין ביותר בשעת שנה כדי שיהיה נשמר אז בחינת הזכרון, דהינו שתוכל נפשו לעלות לעלמא דאתי פנ"ל. וזה שאומרים 'ואל יבהלוגי רעיוני וחלומות רעים ורהוריים רעים', זהו בקשה להנצל מפגם המדמה המבלבל שמשם כל הרעיונים המבהילים וכל החלומות רעים ורהוריים רעים. נמצא שקדם השנה מבקשין להנצל מרע עין ומפגם המדמה כדי שנופה לבחינת זכרון הנ"ל בשעת שנה. דהינו שתדבק מחשבתו בעלמא דאתי וכו"ל. ועל-יכן משחלם לו חלום רע זה סימן שנפגם בזכרון פנ"ל. על-יכן צריך להטיבו בפני תלתא דמרחמי ליה דיקא. כי האהבה הפך הרע עין שהוא שזנא לכל, והאהבה הפך מזה. וכן האהבה היא בחינת תקון המדמה שבא מלשון הרע שמשם באין אהבות הנפולין כמו שמבאר שם. ואהבה דקדשה שישיראל אוהבין זה את זה היא הפך מזה. על-יכן על-ידי אלו דמרחמי ליה נתתקן החלום. כי יש להם פח על-ידי האהבה דקדשה להיטיב לו החלום ולהכניע מפגמו אחזית הרע עין ופגם המדמה, ולהפך החלום לטוב לתקן פגם הזכרון וכו"ל. ועקר ההטבה פפה, כי כל החלומות הולכין אחר הפה. כי הדבור פה יש לו פח גדול מאד כמו שאנו רואין בזה בעצמו שתקנו חכמינו ז"ל שייטיב החלום על-ידי הדבור. ובוה רואין גדל פח הדבור,

ולתקור את עצמו בפה מלא, מה יהיה התכלית ממנו לעולם הבא ומה יהיה סופו, וכי באתי הנה לקבל עצמי חס ושלום בזה העולם, הלא הכל יודעין שאין שום קביעות בזה העולם העובר והרץ והפורח מאד, ולא באתי הנה כי אם להכין עצמי לעלמא דאתי וכו'. ובשביל זה צריכין ללמד ספרי מוסר שנתפרסו על-פי דברי רבותינו ז"ל בגמרא ומדרשים ועל-פי צדיקו אמת:

(לא ספריהם שמכנים להם ספרי מוסר שנתפרסו על-פי חכמות המתקרים, שאר-על-פי שבתחלה מחפשים דבריהם באזה אמת ואומרים גם כן שהזמן פורח ואין תכלית בזה העולם, אך אחר-כך מתבטל השיקוה ואומרים שהתכלית לבנות ימיו על חכמותיהם ולשוטותיהם. ודקא על-ידי המוסר שלהם הרע, הם צדין נפשות לפורחות לניהם ולשאול תחיתות. כי כל פגותם לרעה ולא לטובה, להפנות מני ארה האמת שקבלנו על-ידי רבותינו הקדושים ז"ל בגמרא ומדרשים וכו' פידוע כל זה לבקיאם בהם).

כי כל הספרי מוסר האמתיים מן-פירין את תכלית עולם הבא, וכן צריכין להתבודד בכל יום ולדבר בפה מלא מתכלית עולם הבא פנ"ל. כי הדבור יש לו כח גדול לתקור את האדם פנ"ל. וזה בחינת "מודי דברי בו זכור אוקרנו" (בבא שבתא במקום אחר). וזהו בעצמו 'עד חטמו' שכתב שם, שעקר הכנעת הרע עין הוא על-ידי בחינת מלכות משיח שנקרא חטום, בחינת "רוח אפנו משיח ה'" עין שם. כי

יש כח על-ידי הדבור שאומרים שלשה ישראלים שהחלום הוא טוב, דהינו שאומרים לו חלמא טבא הוית, ועל-ידי זה נתהפך החלום לטוב באמת. אר-על-פי שחלם לו חלום לא טוב, אר-על-פי-כן מאחר ששלשה אומרים בפה מלא חלמא טבא הוית, וחוזרים הדבר כמה פעמים, ואומרים עוד שלש הפוכות ושלומות ופדיות, על-ידי זה נתהפך החלום באמת מרע לטוב. כי הדבור יש לו כח גדול מאד מאד להפך את האדם מרע לטוב, כי עקר נצחון המלחמה הוא על-ידי הדבור שהוא עקר הכלי זון של ישראל. כי אין פחנו אלא בפה כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזה עקר הכלי זון של משיח שהוא בחינת כל הצדיקו אמת שבהם תלויים וכלולים כל ישראל. כי כל כלי זינו של משיח הוא רק על-ידי התפלה שהיא על-ידי הדבור (בבא

בבא פנ"ל כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כמו שראוין בחוש שעל-ידי שהוזרין משנתו כמה וכמה פעמים בפה מלא על-ידי זה וזכרין למודו תמיד. וכן לענין הזכרון העקרי הנ"ל שהוא לזכר תמיד בעלמא דאתי שמתגבר בנגד זה הרע עין שממנו השכחה להשכיח מלב חס ושלום הזכרון הזה. על-כן העצה לזה לחזר הזכרון הנה בדבור פיו להיות רגיל בכל יום לדבר בפה מלא מענין הזכרון הנה לדבר אל לבו

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקסט

עקר כח מלכות האמתי ודקדושה שהוא בחינת מלכות משיח הוא על ידי הדבור בחינת מלכות פה. כי המלך מנהיג כל מלכותו על ידי הדבור, וכל גצחון מלכות ודקדושה של משיח הוא על ידי הדבור כנ"ל. וזה בחינת כל ספר תהלים, שיעסד דוד המלך עליו השלום שהוא שרש מלכות משיח, שהוא הנה לוחם מלחמות ה' כל ימיו בג'טמיות ורוחניות ונצח בלם על ידי הדבור פה דהיינו על ידי רבוי תפלות בלי שעור עד שכלל בלם ברוח קדשו בספר תהלים. ועל פי זכה באמת למלכות נצחי שהיא מלכות משיח. וזהו בחינת למנצח שהתחיל בהם רב המזמורים שבתהלים, כי זה עקר ענין תהלים שהוא בחינת תפלות ושירות ותשבחות, כלליות הדבור הקדוש של זכרון עולם הבא שאז נעסק רק בזה להודות ולהלל לפניו ותברך. כמו שאמרו רבותינו ז"ל: כל האומר תהלים בעולם הזה זוכה לאמרו לעולם הבא. ועקר אמירת תהלים שהיא בחינת כל הדבורים הקדושים שאומרים בשביל זכרון עולם הבא כנ"ל, העקר הוא בחינת למנצח שצריכין להתגבר בזה בגצחון גדול ממש כמו הלוחם מלחמה שצריך לזהר שלא יאבד את לבו. ויש בין שרי המלחמה כמה למודים על זה לחזק את לב אנשי החיל בשעת המלחמה שלא יאבדו לבהם. כמו כן ממש הוא בענין זה שצריכין לחזק את עצמו בכל עת מאד ולידע ולהאמין שאף שהיא יש כח גדול להדבור מאד

לחזק

מאד, כי עקר הגצחון על ידי הדבור כנ"ל. וזהו בחינת "למנצח" שהזכיר בכל פעם קדם המזמור, כאומר ומזכיר ומזכיר לכל מי שרוצה לנגם ללחם מלחמת ה' שהוא מברך בזה כי רק בשביל זה נברא, והוא מלמדם לכל אחד שכל מי שרוצה להיות מנצח במלחמה זאת יאמר מזמור זה או מזמור זה בפה בלא. וזהו "למנצח" והבן. כי הוא ממש בעין פרוש רש"י שפרוש "למנצח" שהוא בשביל הלוי שמנצח בשיר וכו', אך אנחנו פרשנו למנצח על הכל כנ"ל. וכן הוא מחזק את עצמו בדבורו ואומר על עצמו "למנצח מזמור לדוד", שהמזמור הזה הוא לדוד שהוא המנצח את הכל בדבורו הקדוש. כי כן צריכין לחזק את עצמו הרבה בשרוצין לעסק בתפלה ושיחה ודבור בינו לבין קונו, ולהאמין שבנדאי ונצח על ידי זה אם יהיה חזק בזה לעסק בזה כל ימיו עד הסוף עד שתצא נפשו יהיה אף שיהיה שזה נקרא מנצח בנדאי, כי אף שיהיה כבר נצח הרבה על ידי דבורו הקדוש שדבר ובקש מה' ותברך להתקרב אליו. כי כל מה שעושים בשביל גצחון ודקדושה גשאר קום לעולם, בפרט דבור וקול של תפלה שיקר מהכל. וזה בחינת 'כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו'. שעקר כבוד מלכותו ממשויכין על ידי האמירה והדבור. וזהו "וגבורתך ידברו", הינו שעקר גבורות ה' שהיא גצחון מלחמות ה', בחינת ה' עוז וגבור ה' גבור מלחמה, זה ממשויכין על ידי הדבור ויקא

"מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום ה"'. פי הוא מנצחם תמיד, בחינת "ואתה מרום לעולם ה", לעולם ידך על העליונה, כמו שפרש רש"י שם. והו' שמזכירין בשביל תקון החלום אדיר במרום, הינו בחינת "אדיר במרום ה", שאתה מנצח תמיד ואין לשום רע עין שליטה וכח נגדך, ועל-כן אני מבקשך שתשים חיים וברכה ושלוש ותתפטר המחלקת והשאנה וההתגרות של הרע עין שפוגם בזקרון שמושם קלוקל החלום.

רק תמשיך עלינו חיים וברכה למשמרת שלום, הפך הרע עין שמוננו כל המחלקת, והוא סטרא דמותא ואינו חפץ בברכה, רק תמשיך עלינו חיים וברכה וכו', שגמשיך מבחינת טוב עין הוא וברך שהיא בחינת חיים, כמו שכתוב "פי שם צנה ה' את הברכה חיים". כי אתה אדיר במרום שוכן בגבורה, ואתה מנצח תמיד, בחינת "מקולות מים רבים אדירים אדיר במרום ה" וכו' ל':

מז וזה בחינת גדל המצוה של חנוך גערים בתורה שעקרו על-ידי הדבור, כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק "ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם", שתינוק שיוכל לדבר צריך אביו לחנכו לדבר עמו בלשון הקדש וללמדו דברי תורה, שיאמר תורה צוה לנו וכו' ושמע ישראל וכו'. פי הדבור יש לו כח גדול, ועל-כן אפלו תינוק אף-על-פי שאינו יודע מאי קאמר, אף-על-פירבן הדבורים שפריגילים אותו לדבר בדברי תורה הם

וכו' ל'. נמצא שעל-ידי הדבור ממשכון בחינת מלכות משיח שעל-ידי זה נכנע הרע עין וזוכין לזקרון. פי עקר הזקרון הוא על-ידי הדבור פנ"ל. והו' בחינת הטבת חלום על-ידי הדבור בחינת כל החלומות הולכין אחר הפה כמובא בגמרא פמה מעשיות נפלאות בזה איד שנתקמו דברי הפותרים לטובה או להפך. פי הדבור יש לו כח גדול ועל-ידי זה נתקן הזקרון שעל-ידי זה עקר תקון החלום וכו' ל':

ועל-כן יטיבנו בפני שלשה, כנגד שלש בחינות הנ"ל שהם אדם ומקום וזמן שבהם תלוי הזקרון פנ"ל. והו' בחינת שלשה הפוכות ושלשה פדיות, הכל כנגד שלשה בחינות הנ"ל שעל ידם תקון הזקרון שהיא תקון החלום שיתהפך לטובה אמן:

מז וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל שאם אין לו מטיבין יאמר בשעת ברפת פהנים אדיר במרום ה' וכו'. פי פהנים בחינת אהבה דקדושה, בחינת 'קמין הפהן, כמו שמבאר שם פהתורה הנ"ל. וגם הפהנים הם בבחינת טוב עין, בחינת "טוב עין הוא וברך" שהיא ברפת פהנים. ועל-כן בשעת ברפת פהנים שאז עקר המשכת הטוב עין הוא וברך על-ידי הפהנים שהם בחינת אהבה דקדושה, על-כן אז הוא תקון החלום שהוא תקון הזקרון שגמשיך על-ידי תקונים אלו שהם טוב עין ואהבה דקדושה פנ"ל. ועל-כן לימא הכי אז אדיר במרום, בחינת

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקעא

יקרים מאד והיא מצוה רבה מאד. ומזה תוכחת מגלה להמלעינים על אנשי אמת המקרבים בני הנעורים לעבודת ה' מנעוריהם, כי אדרבא עקר המצוה לקרב בני הנעורים דיקא כי הם עדין בתחלת המלחמה והנצחון. ועל-כן כל מה שמולמדים ומחנכים אותם באיזה קדשה של תורה ותפלה ומעשים טובים, הוא יקר מאד. כי כל מה שעושים לעת עתה בנעוריהם איזה דבר שבקדשה, זה נשאר קיים לנצח. כי נצחון הקדשה כל שהוא קיים לנצח תמיד. וגם על-ידי זה יתחנכו ויהיו רגילים מנעוריהם ללחם מלחמות ה' וללכת בדרך ישר, כמו שכתוב "הנך לנער על-פי דרכו גם כי יקזן לא יסור ממנה". והלא התורה הוהירה אותנו ללמד אפילו תינוק שיכול רק לדבר ללמד עמו, מפל שפנו בני הנעורים שפבר הם בני מצוה ומצוים תפלין בודאי חיוב גדול לדבר עמהם וראת שמים בכל יום לחנכם בדרך הפך מנעוריהם דיקא. כי אחר כך כל מה שמזקנים קשה יותר לקרנם מחמת שפבר תעו מהדרך הרבה כמו שכתב אדונינו מורנו ורבונו ז"ל על פסוק "תעיתי בשה אבר וכו'":

ובאמת זאת ההתנגדות על בני הנעורים משתלשל ממקורו המלאכים שקמרגו על האדם ואמרו (תהלים ת, ה): "מה אנוש כי תזכרנו וכו'". ומשם עקר אחיות הסמוך-מם, כי הוא היה מהמקמרגים במובא. ומשם משתלשל אלו הדבורים

שמדברים וחולקים על העוסקים לקרב בני אדם לעבודת ה' באמת. וזה בחינת (עש): "ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים". שזהו בחינת קמרוג המלאכים על האדם שאינם ראויים לקבל תורה קדושה ונבקה פואת, ומראוי 'אשר תנה הודך על השמים' כמו שדרשו רבותינו ז"ל. אבל האמת אינו כן, כי ה' יתברך הפך דיקא בעבודת התחתונים גושי עפר חסרי דעת. והפך דיקא בעבודת הילדים ובני הנעורים שהם עוללים ויונקים, פאשר מפרש הפסוק אחר זה מיד 'מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורךך להשביט אויב ומתנעם', 'מפי עוללים' דיקא שהדבור של עוללים ויונקים יקר בעיניך מאד ואתה מיסד ממנו יסוד עז ותזק שעל-ידיה דיקא אתה מנצח הצוררים ומשביט אויב ומתנעם. כי עקר הנצחון על-ידי הדבור, ודיקא על-ידי הדבור של עוללים ויונקים, מחמת שהם עדין בבחירתם והדמים ברתחתם ששם עקר הנצחון. כי עקר הנצחון בדתמים כמו שמבאר במקום אחר (בסיון עה), והדבור מהדמים במובא בדרבנו פמה פעמים. וכשמחנכים אותם לדבר דברי אמת בכל יום, בזה מנצחים על ידם הרבה מאד, בבחינת 'מפי עוללים ויונקים יסדת עז למען צורךך להשביט אויב ומתנעם' כנ"ל. כי המלחמה של האדם בזה העולם ארפה מאד, על-כן צריכין להתחיל מימי הנעורים ממש, כמו שכתוב (איכה ג, טו): "טוב לגבר כי ישא על מנעוריו". והלא

שיובל להשלימה כרצונו יתברך כל ימי חייו.

וזהו: "כי אראה שמיד מעשה אצבעותיך וכו'", שכל זה מדבר מענין פגמת

והסרון הלקנה שנתהיה מחמת התגרות הרע עין כנ"ל. שזהו בעצמו בחינת קטרוג המלאכים על בריאת האדם ונתינת התורה לתחתונים כנ"ל. וכמוכן למשפילים שכל זה בחינה אחת, וזהו: "כי אראה שמיד מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר פוננת מה אנוש כי תזכרנו" וכו'. הינו כשאני רואה שמיד וכו' ירח וכוכבים, הינו בחינת מעוט הירח שמוחמת זה נתן לה הכוכבים להפיים דעתה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, הינו כשאני רואה

הירח שנתמעטה מחמת הקטרוג שגמשך מחמת הרע עין כנ"ל, אני מתמיה ומתפלא מה אנוש כי תזכרנו' וכו', כי תזכרנו' דיקא, הינו איד אפשר להמשך הזכרון על האדם שיפטר בחבליהו לעולם הבא מאחר שהרע עין מתגבר כל כך עד שהכרח הירח להתמעט מחמת זה וכו"ל. אבל פאמת "ותחסרהו מעט מאלהים וקבוד ותרד תעטרהו", הינו שבאמת ננפלאותיו יתברך העצומים הכל נתרפד לטובה, וכמו שמבאר לעיל שפנים ה' יתברך את הלקנה ואמר לה שחסרונה ומעוטה נוגע בו בעצמו בכיבול, שזהו בחינת 'הביאו עלי כפרה' וכו'. כי החסרון נוגע בשמו בכיבול בבחינת 'כי יד על פס יה' - שאין שמו שלם ואין פסאו שלם עד שימחה זכר עמלק'. כי עמלק הוא

עקר הרע עין, כי הנה עינו רעה תמיד בגדלת ישראל. כי עמלק הוא מעולם רצועת מרדות לישראל, כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר כא, א) "וישמע הכנעני מלך ערד" שהוא עמלק (וכמוכא עין זה לענין פסות וכו' עין שם). ועל ידי שה' יתברך שתף עצמו בצער השכינה וכנסת ישראל ונשבע להם שאין שמו שלם עד שימחה אותו, על ידי זה הם במוחים שברוא יכניעו אותו. כי הוא בעצמו יתברך מסתתר עצמו אצלנו בתקופ גלותנו בכמה וכמה הסתרות וצמצומים, ועל ידי זה בעצמו הוא מזכיר אותנו בכל יום ויום ובכל עת ובכל מקום ובכל אדם לשוב אליו.

וזהו בעצמו בחינת מה שמבאר בתחלת התורה הנ"ל שה' יתברך מצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית ומרמז רמזים לכל אחד וכו'. הינו שאפלו כשהאדם בגלות בגשמיית וברוחניות אפלו אם נפל חס ושלום עד אין תכלית, גם שם ה' יתברך מצמצם עצמו ומסתיר את עצמו בדרכי נפלאותיו העצומים ומזכיר אותו בכל פעם בכמה וכמה רמזים שונים בכל יום ובכל מקום כדי שישוּבו אליו שזהו בחינת בכל צרותם לו צד ומלאך פניו השיעם באהבתו ובחמלתו וכו'. הינו שכל צרותם של ישראל ועקר צרות ישראל הם צרות הנפש שרחוקה מאביה שבשמים, ואין לו צד בכיבול, הינו שפכיבול הוא מצד ומקטין ומצמצם אורו בצמצומים נפלאים כדי להזכירו באשר הוא שם כנ"ל. ועל ידי זה 'ומלאך פניו

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקעו

הושיעם וכו", והני הצדיק האמת שנקרא מלאך פניו. כי הצדיקים נקראים מלאכים (כמו שכתב במקום אחר), הם מבינים הרמזים ומשתדלים בחקמתם להכניס ולהאיר ביישראל אלו הרמזים. ועל ידי זה הם מושיעים אותם להחיותם לה' יתברך. ואזי נתהפך הכל לטובה, שדיקא על ידי התגברות הרע עין, שעל ידי זה נתמעט ונצמצם האור מאד, על ידי זה דיקא הגיע טובה גדולה שיכולין הצדיקים הגדולים להגביה ולהעלות גם היורדים והנפלים מאד מאד:

כי על ידי שנסתר האור כל כך על ידי רבוי הצמצמים עד שהיה קשה להשיג ולהבין הרמזים, והצדיקים רבו ויגיעתם במסירות נפש וכו' להשיג האור מתוך תקופת ההסתרות. על ידי זה וכו' להשיגות גדולות, עד שבעצם חקמתם הם מלבישים לנו האור בצמצומים נפלאים באופן שגם כל אחד במקומו יוכל להגיע לו רמזים והתעוררות ועצות בכל מקום שהוא לאחז את עצמו בה' יתברך תמיד. כי ההעלם הוא בשביל הגלוי פמוכא בכתבי האר"י ז"ל. והני כל מה שמעלימין ומצמצמין האור בצמצומים רבים יותר, הכל נתהפך לטובה על ידי גדולי הצדיקים. כי דיקא על ידי זה הם מגלין ומאירין לישראל אור ה' יתברך שנוכל לידע ולפטר אותו יתברך בכל מקום שהוא. וזה בחינת 'אין מעוט אחר מעוט אלא לרבות'. שכל מה שממעטין

ומצמצמין האור במעוט אחר מעוט, הכל הוא רק בשביל לרבות האור להגדילו ולהאירו בלב ישראל על ידי זה דיקא כנ"ל. וזהו בחינת "ותתסרהו מעט מאלקים", "ותתסרהו מעט", זה בחינת מעוט אחר מעוט שנתסר האור ונתמעט בכמה בחינות בבחינת מעוט אחר מעוט. והכל הוא מאלקים, כי החסרון והמעוט הוא מאלקים בכיכול, כי שמו וכסאו עצמם נתמעטו ונתסרו בכיכול מחמת הסטיווג והתתגרות של הרע עין כנ"ל. בבחינת "כי ד על פס יה וכו" כנ"ל. אכל דיקא על ידי זה "וכבוד והדר תעטרהו", וזהו בחינת "הוד והדר לבשת" המבאר שם בתחלת התורה הנ"ל עין שם. שהם בחינת רגלי הקדושה שהם בחינת הרמזים שמרמזין לכל אחד כמו שאיתא שם עין שם. וכו' שזוכה להבינם זוכה להשיגות גדולות שהם בחינת כתר ועטרה. וזהו וכבוד והדר תעטרהו, שזוכה להתעטר במחין חדשים שנמשכין על ידי כבוד והדר, בחינת הוד והדר הנ"ל. שהם בחינת הרמזים הנ"ל. שזוכה לזה דיקא על ידי רבוי הצמצומים, על ידי בחינת "ותתסרהו מעט מאלקים" וכנ"ל. וזהו "תמשילהו במעשה ידיו וכו'", תמשילהו לשון משל ודמיון שהוא בחינת רמזים. וזהו תמשילהו במעשה ידיו, שבכל הדברים שבעולם שהם מעשה ידיו יתברך אתה מרמז לו רמזים ומשלים שביני מהם להתקרב אליה. כי הרמזים הם בחינת משלים, כמו המשל שהוא סובב כדי

להבין על ידו דבר גבוה שאי אפשר להבין כי אם על-ידי משל, כמו כן הם הרמזים הנ"ל שה' יתברך מתלבש את עצמו בכמה וכמה לבושים וצמצומים כדי שיבין האדם מהם משלים ורמזים להתקרב אליו ויתברך, והוא בעצמו בחינת "תמושיל'הו" על-פי פשוטו, שהוא לשון ממשלה, כי הכל אחד. כי זהו עקר הממשלה של האדם על כל מעשה בראשית שהם מעשה ידיו ויתברך פשוטכה להבין מכלם משלים ורמזים לעבודתו ויתברך, שהוא בחינת מה שאמר בן עזאי 'וברוך שברא כל אלו לשמשני' פנ"ל, והוא בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'תיב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם', הינו שהכל נברא כדי שאבין מהם רמזים להתקרב אליו ויתברך, והוא בחינת מה שכתוב בשלמה "וידבר שלשת אלפים משל וכו', וידבר על העצמים וכו' מן האור אשר בלבנו וכו'", שהיה מבין מכלם רמזים שהוא בחינת משלים פנ"ל, והוא כל שמה תחת רגליו, שהכל נכנע תחת בחינת הרגליו, שהם בחינת הרמזים הנ"ל שגמשיבין מבחינת והארץ הרים רגליו הנ"ל, והכתוב קורא אותם רגליו, כי מי שזוכה להבין אלו הרמזים שהם בחינת רגליו הקדושה, אזי הוא נכלל בה' ויתברך, ואזי (הם נבראים) (הוא נקרא) בחינת רגליו, והוא שפנים ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ". ואלו אשר תנה הודך על השמים לא קאמר, כי בודאי ראוי שנברא האדם ולתן התורה, מאחר שיכול לזכות

לכל זה שדוקא על-ידי החסרון והמעוט יתגבר להבין ולהשיג השגות פאולה, עד שיוכל להבנים זכרון עולם הבא בלב כל ישראל ולהגדיל ולהאדיר שמו בכל הארץ, בבחינת "מי הקים כל אפסי ארץ" הנאמר שם בסוף התורה הנ"ל, והוא ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ, ששכל הארץ בכל הנשמיות, מה אדיר שמך שיכולין להבין הרמזים בכלם על-ידי בתי הצדיקים הגדולים וכו' פנ"ל:

יו נחזור לענין שבת נחמו שהוא אחר תשעה באב שהוא נחמה על הרבן בית-המקדש. שעקר החרבן הוא בחינת השכחה שנמשכה בשבעה עשר בתמוז על-ידי שכירת הלוחות, ועל-פני אחר תשעה באב צריכין להתחיל לקום קדם אור הבקר לסדר תקון חצות ולעסק בתורה כדי לשמור היצרן על-ידי זה כמבאר לעיל, וכמו שהזכירו רבותינו ז"ל מקאן ואילך דמוסיף יוסיף ודלא מוסיף וכו', וכמו שנתנו חכמינו ז"ל סימן מקומי עד שכבי קומי, דהינו מתשעה באב עד שבועות צריכין לקום קומי רני בלילה לראש אשמרות שפכי כמים לבד גכח פני ה' וכו', הינו פנ"ל, כי עקר שמירת היצרן לזכר בתכליתו הנצחית לעולם הבא הוא על-ידי זה פנ"ל, וכל זה הוא הכנה לראש השנה, כי כל ימות השנה צריכין להבין את עצמו על ראש השנה שהוא יום הדין, באשר נשמע מפיו הקדוש שאמר שהעקר הוא ראש השנה וכו' כמו שמוכא

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקעה

על־ידי הערב רב שהם בחינת רע עין. כי הם היו יונים ויומכרם בני בלעם הרשע שהיה להם עין רע כמו שאמרו רבותינו ו"ל, והם הם שעשו העגל כמו שמבאר בזהר. כי מעולם היה להם עין רעה בגדלת משה וישראל עד שהתגברו בעינם הרעה והחטאו את ישראל וגרמו שבירת הלוחות שעל־ידי זה נתהוה שכחה מיתת הלב שבא על־ידי הרע עין פנ"ל. והטא המרגלים זה בחינת פגם לשון הרע שגורם התגברות הרע שבפדמיה, שמשם אהבות הנפולין שעל־ידי זה גספן נפגם הזרזון כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל ומביא שם הפסוק של המרגלים שגגור עליהם "יום לשנה יום לשנה" על פסוק "שנתים ימים וכו'", עין שם. ועל־ידי כל זה נחרב הבית־המקדש משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב. ואחר כך מתחיל ההמתקה. כי בתשעה באב בעת תקף מרירות החרבן מתחיל מיד לעת מנחה צמיחת קרן ישועה, כי אז נולד משיח פמובא, שעקר הנכנת הרע עין הוא על ידו כמו שמבאר שם. ועקר ההמתקה בתמוז עשר באב שאז פסקו מתי מדבר, ואז מתחיל להתנוצץ הארת הרצון שנתרצה ה' ויתברך לישראל בארבעים ימים האחרונים שהם מראש חדש אלול עד יום הכפורים שהיו ברצון כמו שאמרו רבותינו ו"ל. כי האמצעיים היו כבעם, אבל בסוף הארבעים של פעם נתרצה ה' ויתברך למשה על־ידי רבוי תפלותיו ואמר לו "פסל לך", וזאת ההמתקה ותרצון התחיל

בהשיות עין שם, כי כמו שהאדם צריך להכין את עצמו כל ימי חייו ליום הדין הגדול והגורא של לעתיד, כמו כן בפרטיות צריך להכין את עצמו כל ימות השנה על ראש השנה שהוא יום הדין כי הוא גורא ואזים וכו'. וכיותר צריכין להתחיל להכין את עצמו בשרואין הימים כמושמשין ובאין שהם בחמשה עשר באב ואילך. כי אז בחמשה עשר באב הוא ההמתקה של ארבעים יום האמצעיים שהיו כבעם שהתחילו תקף אחר שבועה עשר בתמוז שבו נשתברו הלוחות ונתהוה השכחה שזה גרם החרבן והאבלות הפור של בין המצרים. ואחר תשעה באב מתחיל ההמתקה, והעקר בחמשה עשר באב. כמובן בדברי רבותינו ו"ל שאמרו שבו כלו מתי מדבר בשנה האחרונה שבדקו עצמן מתשעה באב עד חמשה עשר באב ונמצאו כלם חיים וכו'. כי גזרת המרגלים שהיתה בתשעה באב, כמו שאמרו רבותינו ו"ל: אתם בכיתם בקיה של חנם, והצרה של שבירת הלוחות שהיתה בשבעה עשר בתמוז על־ידי הטא העגל הם בחינה אחת ושכימים זה לזה, כמו שכתוב "וביום פקדי ופקדתי וכו'", כמו שפרש רש"י שגזרת דור המדבר בשביל המרגלים התחיל מאז, מחטא העגל. ועל־פני עלתה גם שנה הראשונה במגן. ושני הצרות האלו הם בחינת פגם הזרזון. כי הטא העגל שגרם שבירת לוחות על־ידי זה נתהוה שכחה פנ"ל. כי עקר מעשה הרע הזאת של העגל היה

שאו כל ישראל מתעוררין וזוכרין בה' יתברך ובקעלמא דאחי. ועלין תוקעין אז בשופר, כי שופר בחינת זכרון, כמו שכתוב "והיה לכם לזכרון". וכמו שכתוב "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו".

כי על ידי שופר מזכירין עצמן אימת יום הדין של לעתיד שאז יתקע בשופר גדול, כמו שכתוב "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכו'". ועקר תקון הזכרון נמשך בראש השנה שאז עקר מצות שופר שהוא יום הזכרון. כי הוא יום הראשון לעשרת ימי תשובה, וצריכין להמשיך על עצמו הזכרון הנ"ל שעל ידי זה עקר התשובה. ובשכיל זה צריכין לבא אז לצדיקים אמתיים, כי עקר מה שנוסעים לצדיקים הוא בשכיל זכרון עולם הבא, כדי שיזכירו אותו תכליתו הנצחי לעולם הבא וילמדו אותו עצות ודרכים ישרים לזכות לזה. עלין ביותר צריכין לזהר לבא על ראש השנה, כי אז הוא יום הזכרון, ואז עוסקים הצדיקים אמתיים ביותר להמשיך הזכרון הנ"ל. כי בראש השנה נברא אדם הראשון ועקר בריאתו היתה כדי שיתדבק בעץ החיים ויחיה מיד חיים נצחיים של עולם הבא. אבל הם"ם והנחש היו עיניהם רעה בגדלתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהיו המלאכים צולין לו בשר ומצננין לו זון וכו'. ועל ידי זה נתקנאו בו עד שהתגרו בו והחמיאו אותו. ועלין עקר הפגם הגיע בעינים, כמו שכתוב "ותרא האשה וכו'", ותרא דיקא, וכתוב "ותפקחנה עיני שניהם וידעו וכו'", ואמרו

בחמשה עשר באב שבו המתקת הפעם של ימים האמצעים, באשר אנו רואין בעינינו שבו פסקו מתי מדבר כנ"ל. ועלין השוו רבותינו ז"ל יום טוב של חמשה עשר באב ליום הכפורים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל במשנה: לא היו ימים טובים לישראל בחמשה עשר באב ויום הכפורים וכו'. כי יום הכפורים גמר הרצון והמתקה של ארבעים ימים האחרונים שהיו של רצון. כי אז ביום הכפורים עקר גמר שלמות המתקה, כי אז נתרצה למשה בשמחה, ואמר לו סלחתי וכו', כמו שפרש רש"י שם. אבל ההתחלה שהתחיל השם יתברך להתרצות לתן לוחות האחרונות ביום הכפורים זה התחיל בחמשה עשר באב, שאז התחיל להתנוצץ המתקה והרצון של ארבעים ימים האחרונים. ועלין בו פסקו מתי מדבר שהיא בחינה אחת עם שכירת הלוחות כנ"ל. ועלין יש שכחות לחמשה עשר באב עם יום הכפורים. עלין השוו אותם רבותינו ז"ל כנ"ל:

יח ועלין מתק אחר תשעה באב בפרט כנ"ל באב צריכין להתחיל לתקן פגם הזכרון שנתהוה על ידי שכירת הלוחות כנ"ל. כי עתה צריכין לחזר ולהמשיך על עצמו בחינת הארת קבלת הלוחות האחרונות שנמשכין בארבעים ימים האחרונים עד יום הכפורים, שעל ידי זה הזורים ומתקנים הזכרון. ועלין צריכין אז להתחיל לקום בחצות שהוא בחינת תקון הזכרון כנ"ל. וזה בחינת אלול

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקעו

רבותינו ז"ל לעגן החכמה נאמר. אבל בזאת החכמה נאחו הרע עין שהוא חכמות של עין הרעת טוב ורע שעל ידי זה ידעו כי ערמים וצרכים לבושים לכסות ולהסתיר ולהעלים עצמן, שכל זה נמשך מחמת שהמשיכו אחיות הרע עין בעולם, שעל-פן צרכים לבושים דיקא להתכסות ולהסתיר מעיניהם הרע, כי מקדם שהיתה אחיות העין רעה לא היו צרכים לבושים להסתיר עצמן כלל. ובראש השנה עוסקים לתקן חטא אדם הראשון שהחטא אז על-פן הוא יום הדין הגדול. על-פן אז עקר העבודה של הצדיקים להכניע הרע עין שהוא בחינת עשו וארבע מאות איש שרצה להתעורר אז פמובא, להכניע אותו על ידי השופר שהוא בחינת זכרון. כי זכרון הפך רע עין שהוא בחינת שכחה פנ"ל. וזה בחינת שנה והתעוררות השנה של ראש השנה כי שניהם צריכין לזכרון בכלליות ובפרטיות פמובן בהתורה הנ"ל עין שם: וביום הפפורים אז גמר התקון של הזכרון, ועל-פן אז נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים למקום הלוחות. שנה עקר בחינת הזכרון בשלמות באדם ובמקום ובזמן בתכלית השלמות פנ"ל. ועל-פן אז נתנו לוחות האחרונות שהם תקון שבירת הלוחות שעל ידם נתהוה השכחה. כי עקשו נתמקן הדבר ונתנו לוחות שניות. ועל-פן אז נמשך שלמות הזכרון לכל אדם בכל מקום ובכל זמן, על ידי עצם הפקדשה של האדם והמקום

והזמן שהוא הכהן הגדול שנכנס אז ביום קדוש כזה לקדשי קדשים וכו' פמובא לעיל [רק שעכשו אי אפשר לתקן בשנה אחת, כי כל הדורות צריכין לעסק בתקון חטא אדם הראשון ושבירת הלוחות עד ביאת המשיח בידע]:

יט ועל-פן אחר יום הפפורים זכנו ה' ותברך לעשות סבות שהם

ענני כבוד שהיו בזכות אהרן הכהן שהיו מבסין עלינו מן הרע עין שלא ישלט עלינו מעתה. כי הענני כבוד היו בזכות אהרן, והם היו מנגינים על ישראל ומכסים אותם מן הרע עין. ועל-פן בשנסתלק אהרן באחד באב פתיב "וראו כל העדה כי גוע אהרן", ודרשו רבותינו ז"ל: אל תקרי ויראו אלא ויראו וכו'. הינו כי אחר שנסתלקו הענני כבוד אז נראו לעין העמים ואז התגרה בהם הרע עין שהוא עמלק שהוא עקר הרע עין שמתקנא תמיד בגדלת ישראל כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כמו שכתוב שם וישמע הכנעני וכו' שהוא עמלק כמו שפרש רש"י שם. וכל זה היה באחד באב שאז מתחילין ימים הקרים של חרפן בית המקדש שהיה באלו הימים. ובסבות שהוא אחר יום כפור שאז זכינו לתקן זאת פנ"ל, על-פן זכנו ה' ותברך להמשיך בחינת הענני כבוד על ידי מצות ספה הקדושה שהיא בחינת ענני כבוד כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כדי לכסות ולהגן עלינו מן הרע עין שלא נפגם חס ושלום הזכרון הקדוש שהמשיכנו עלינו בראש השנה ויום

הכפורים כנ"ל. וזה שאיתא בזהר לעגנו עשו וארבע מאות איש וכו', שישראל עוסקין בראש השנה בכמה תחבולות להכניעו ולהרחיקו וכו', ומובא שם לעגנו מצות סבה כדון ויעקב נסע סבתה וכו', הינו כנ"ל, כי עשו וארבע מאות זה בחינת הרע עין' שהוא בגימטריא ארבע מאות כנ"ל, שהתקון של זה הוא סבות בחינת עגני כבוד שהם מגנים על ישראל ומסוככים עליהם שלא ישלט בהם אהצית הרע עין כנ"ל. ועלינו מרבין בסבות בקרבנות, זה בחינת ד', בחינת "ושמחתם בכל משלח ידכם" שנאמר בהתורה הנ"ל. שעלינו זה מנגיעין הכח המדמה עין שם, כי מחמת שבראש השנה ויום הכפורים המשכנו תקון הזכרון, עלינו משתדלין עתה להכניע הרע עין עלינו מצות סבה ולהכניע המדמה עלינו השמחה של רבוי הקרבנות בחינת ושמחתם וכו', כי אז הוא זמן שמחתנו כדו' שלא יקלקלו הזכרון הם ושלום וכנ"ל:

וזה בחינת ארבעה מינים שלוקחין בסבות, עלינו זה משיכין על עצמנו בחינת הרמזים הנ"ל, כי מנגיעין עמם לכל צד זה בחינת הרמזים הנ"ל שנוכל להפיר אותו ותברך בכל מקום ובכל זמן עלינו המחשבה דבור ומעשה שפכל יום שהם בחינת אדם, שמתקנים עלינו ההקפות עם הארבעה מינים, שהוא ראשי תבות אדם דבור מעשה כמו שאיתא בפגנות (פיר עין חיים שער הלכות).

הינו בחינת מחשבה דבור ומעשה, כי עקר האדם הוא המחשבה שבפוחו שהיא הנשמה. כי מבאר בזהר הקדוש שעלינו לקחת הארבעה מינים בדינו אנו לוקחין בדינו אותו ותברך, הינו שמשיכין הרמזים הנ"ל שהם בחינת הזכרון הנ"ל, דינו מה שה' ותברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית מהמחשבה דבור ומעשה שפכל יום ומרמזו לכל אדם בכל מקום ובכל יום שיתקרב וישב אליו כנ"ל. וזה בחינת מה שאיתא בזהר: מאן נצח, מאן דאחיד מאנא קרבא בידוהי.

והדבר תמוה בעיני מה זה סימן על נצחון מחמת שאוחזו הכלי זון כידו הלא גם החולק והלוחם נגדו אוחז גם כן כלי זון, וכי אחיזת כלי זון הוא הנצחון, הלא מקרא מלא דבר הכתוב: "אל יתהלל חוגר במפתח" (מלכים ב' יא). אך על פי דברינו המבארים למעלה מבאר העגנו היטב, כי כבר מבאר שמי שפגנתו אל האמת וחוגר עצמו למלחמה בשביל האמת, הוא מנצח תמיד. כי כל מה שעושה איזה עבדא לצורך מלחמת מצוה הזאת הוא מנצח בזה מיד, מאחר שפגנתו לשמים באמת כנ"ל. וזהו בחינת: מאן נצח מאן דאחיד מאנא קרבא בידוהי, כי אלו הכלי זון הקדושים שהם האתרוג ולולב וכו', שהם מצוות הבורא ותברך, אלו הכלי זון מיד שאוחזים אותם בדינו אנו מנצחים מיד, מאחר שפגנתנו לקיים מצוות בוראנו ותברך שמו ואנו רוצים להמשיך הזכרון עלינו עלינו זה ולהכניע

לקוטי הלכות

ברכות הראיה ה

ארה חיים תקעט

הרע עון על-ידי זה שלא יפיל שכחה חס ושלום. על-כן בודאי ידון נצח תמיד, כי רק נצחון נצחי הוא נצחון אמיתי כנ"ל:

כ וזה בחינת חתונה. כי עקר החתונה היא בשביל הזכרון, כדי שיהיה נשאר זכר אחריו לעולם, שזהו עקר המצוה של החתונה שהיא מצוה הראשונה בתורה כדי שישאיר בננו אחריו שיהיה נשאר זכרו לדורות עולם. והעקר הוא בשביל זכרון העולם הבא שזה עקר הכלית העולם. ובשביל זה לכד רוצה ה' יתברך בקיום העולם שיוליד האדם בנים כדי שיתקיים העולם שזכרו אותו לנצח. כמו שכתוב ה' זכרך לדור ודור. וכתוב וזה זכרי לדור דור, שזהו בחינת זכרון עולם הבא. כי עקר זכרון עולם הבא הוא לזכר בו יתברך כמובן בהתורה הנ"ל. כי זה עקר כל שעשוע עולם הבא שכלם ידעו אותו וכנ"ל. והאדם נברא בזה העולם רק בשביל זה, ורק בשביל זה הוא מתייב לתשאר בננו אחריו כדי שזכרו אותו יתברך לנצח בבחינת וזה זכרי לדור דור כנ"ל. וכן מובן בהתורה הנ"ל שמי שפוגם בהזכרון אינו זוכה לבן זכר כמובא שם לעגן אבשלום ענן שם. הינו כנ"ל כי עקר הזכרון בעולם הבא הוא בעגן תאוה הזאת שצרכין לזכר בעולם הבא כדי שלא יתה גלגל גזה חס ושלום. וזה בחינת חפה שעושין קדם שמוגין אותם, כדי לזכר בעולם הבא, כי החפה היא בחינת עולם הבא כמו שאמרו רבותינו ו"ל שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות

197
ה

חפה לכל צדיק וכו' כמו שכתוב (ישעיה ד) "כי על כל פבור חפה". גם חפה היא בחינת הנבעת הרע עין שהוא בחינת פגם הזכרון בעולם הבא בבחינת חופף עליו כל היום, שבחינת חפה חופף ומגן מרע עין שלא יפיל שכחה, רק לזכר תמיד בעולם הבא שהוא חפה כנ"ל. כי עקר אחיזת הרע עין הוא על-ידי תאוה הזאת שתלויה בעינים, כמו שכתוב ו"לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו'". ועל-כן עושין חפה כדי להכניע הרע עין ולהגן בפניו כנ"ל:

וזה בחינת גדל המצוה של שמחת חתן וכלה, כדי להכניע המדמה שממנו אהבות הנפולין שהוא גם-כן פגם הזכרון כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. והכניעתו על-ידי שמחה בחינת נגון ככבוד וכלי זמר. וזהו בחינת כלי זמר שמונגנין על החתונה כדי לברר הרוח טובה מרווח רעה להכניע הרע שבמדמה על-ידי התנבחות השמחה כדי שיהיה נשמר הזכרון בעולם הבא, שזכר תמיד שעקר החתונה היא בשביל עולם הבא כדי שיהיה נשאר זכר אחריו שזכרו בו יתברך לנצח כנ"ל. וזה בחינת מה שהפליגו רבותינו ו"ל בשמחת ט"ו באב ויום הכפורים ואמרו שלא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב ויום הכפורים. ועקר השמחה היא בחינת חתונה כמו שאמרו שם במשנה: שבהן בנות ישראל יוצאות וכו', וכמו שפס"ם שם במשנה: וכן הוא אמר צאנה וראינה וכו' ביום חתונתו זה מתן תורה וכו'. הינו ככל

וזה בחינת מה שאמרו שם במשנה שהיו
אומרות: אל תתן עניך בגוי תן עניך
במשפחה וכו'. היינו שלא תהיה פרוך אחר
הרע עין שמסתכל רק על הגוי על תאות
עולם הזה, רק תן עניך במשפחה, דהיינו
על האבות הטובים שהיו צדיקים ודבקו
מחשבתם כל ימיהם בעולם הבא שרק
בשביל זה אתה צריך לשא פדי שיהיה
נשאר זכרון העולם הבא לנצח פנ"ל:

וזהו בחינת מה שמכסין פני הפלה,
כדי להכניע הרע עין. להורות
שאין להרע עין אחיזה בהחנה
הכשרה של ישראל, כי אנו עושין
החנה עלינו התורה בשביל זכרון
עולם הבא דקא פנ"ל:

[שך לעיל לאות יז]

מה שמבאר שם שחטא המרגלים הוא
בחינת פגם הזכרון על ידי דבת
הארץ שהיא לשון הרע שעל ידי זה נפגם
המדרגה שהוא פגם הזכרון כמו שמבאר
שם. וזה בחינת מה שנסמך מיד פרשת
נסכים אחר פרשת המרגלים. כי מבאר
בהתורה הנ"ל שתקון וברור המדרגה
שהוא תקון הזכרון, הוא על ידי שמחה
שהיא בחינת "ונגן ביד וטוב לד". בחינת
מנגן בקנשה על כלי שיר וכו' כמו
שמבאר שם עין שם. וזה בחינת נסכים
שאז היו הלויים מנצחים בשיר על הדיבן
כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי אין אומרים
שיר אלא על תינו, כי כל התקנות
מהבמות היו בשביל ברור המדרגה

המבאר למעלה שעקר שמחת ט"ו באב
ויום הפורים הוא מה שפגם נתתמן
בחינת הזכרון בעולם הבא הנ"ל, כי בהם
נמתק ונתתמן בחינת פגם שכרי לחות
שעל ידם נתהיה השכחה וכנ"ל. ועל כן
עקר השמחה היא בחינת שמחת חתנה,
בחינת "ביום חתנתו", כי עקר שמחת
החתנה היא בחינת שמחת העולם הבא
על שעל ידי החתנה הכשרה הזאת שעל-
פי התורה הקדושה יהיו נולדו בני ישראל
שזוכין בעולם הבא תמיד כדי שיהיה
נשאר זכרו ותפרך מדור לדור לנצח
בבחינת זה זכרו לדור ודור פנ"ל. כי עקר
שרש השמחה של כל השמחות היא
שמחת עולם הבא שאז ימלא שחוק פינו
וכו'. וכמו שכתוב "ושמחת עולם על
ראשם". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: עתיד
הקדוש ברוך הוא לעשות מוחל לצדיקים
לעולם הבא וכו'. כי תקף בשזוכין בעולם
הבא צריך כל אחד לשמח בחלק גקרתו
הטובה שיש בו מקדשת ישראל. כי גקדה
דגקדה מקדשת ישראל שיש להפחות
שפפחותים שבשאר ישראל, אין כל העולם בלו
כדאי לסבל תקף עצם השמחה שזוכה
לעתיד. כי אז יזה כל מי שבשם ישראל
מכנה לבחינת שבע שמחות, שתגדל
השמחה כל כך שיהיה בה להשביע די
והתר את כל אחד ואחד אפלו תקפן
שפפכותם. בחינת (תהלים טו, יא) "תודיעני
ארה חיים שבע שמחות את פניך נעמות
בימיך נצח". אמן ואמן.

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה א

ארה חיים תקפא

שהוא פח הבהמיות כמובן בהתורה הנ"ל שמיביא הפסוק "וישמחתם בכל משלח ידכם" שנאמר על התקבנות כמבאר במקום אחר. ועקר שלמות ברור המדמה שיהיה על-ידי התקבנות, היה על-ידי השיר שאמרו על גספי הנין שהוא עקר השמחה בחינת יין המשמח. וכמובן בהתורה הנ"ל שעקר התקון וברור המדמה הוא על-ידי שמחה שבא על-ידי גגון בכלי שיר דקדושה כנ"ל. ועל-ידי זה נתחנן הזכרון, בחינת "זוכרה ודוד מנין", בחינת זכרהו על הנין שנאמר לעגון שבת כמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק "זכור את יום השבת למדשו" זכרהו על הנין. כי שבת בחינת עולם הבא כמו שאמרו רבותינו ז"ל. הנין זכרון שבת שהוא זכרון עולם הבא הנ"ל הוא על-ידי הנין בחינת שמחה בחינת אין אומרים שיר אלא על הנין וכנ"ל. ועל-כן נסקמה פרשת נסכים לפרשת המדגלים כי גספי הנין הם תקון הזכרון שפגמו בו המדגלים וכנ"ל:

1b abc

הלכות תפלת המנחה

הלכה א

לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה וכו'. ואיתא בשלחן ערוך דעות שדקא סמוך למנחה גורג, עין שם: והנראה לעניות דעתי כי תפלת המנחה היא בחינת התעוררות השנה, כי בכל היום האדם טרוד בעסקיו במשא

ומתן שלו. והמושא ומתן הוא בחינת שנה, ועל-כן חקנו תפלת המנחה להזכיר את האדם שיזכר בה' ויתברך ויתעורר משנתו הינו מהמושא ומתן שהוא בחינת שנה. ועל-כן תפלת המנחה היא בחינת ראש השנה. כי ראש השנה היא בחינת התעוררות השנה שהיא המשא ומתן. כמו שכתב רבנו ז"ל כל זה במאמר "אשרי העם" (בסיון לה) עין שם. כי יצחק תקן תפלת המנחה, וראש השנה הוא פחד יצחק. ועל-כן נקראת התפלה על שם המנחה, כי מנחה היא קרבן עני שהוא בחינת דינים, כי אז דינים שורין, בחינת ראש השנה, בחינת פחד יצחק. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שכן אליהו לא נענה אלא בתפלת המנחה'. כי בקשת ותפלת אליהו תהי שיהיה רוצה לגלות האמונה בעולם לדע כי ה' הוא האלקים כמו שמבאר שם. ועל-כן לא נענה אלא בתפלת המנחה, כי מנחה מועיל לאמונה על פסוק מה שמבאר לעיל שמנחה היא בחינת התעוררות השנה. ועל-ידי זה נתחדש האמונה כמו שכתב רבנו שם. כי בשעת המשא ומתן הנשמה באה בתוך האמונה בחינת משא ומתן באמונה ונתחדשה שם. ואחר כך פשנתעוררין מהשנה נתחדש הפח באמונה יתרה. נמצא שמנחה שהיא בחינת התעוררות השנה על-ידי זה זוכין לאמונה כנ"ל. ועל-כן אליהו זכה אז לגלות אמונה בעולם כמו שכתוב שם "ה' הוא

יראה. ועל־ידי יראה נשפּע החסד, ואין אין צריכין לעשות שום מלאכה ועסק, כי נתקנים העולם בחסדו ואין נתקנים "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'", עין שם:

א וזה בחינת התפלה. כי התפלה היא התגלות הרצון, כי על־ידי התפלה שאנו מתפללין אליו יתברך מתגלה שהכל ברצונו יתברך. ונגנע חכמת הטבע, כי התפלה משנה הטבע. כי הטבע מציב כד והתפלה משנה הטבע כמבאר בדברי רבנו גרו יאיר כמה פעמים. נמצא שהתפלה היא בחינת התגלות הרצון בחינת יום טוב. ועל־כן תקנו שלש תפלות ביום כנגד שלשה רגלים שהם התגלות הרצון, כי התפלה היא גם־כן התגלות הרצון כנ"ל. כי ידוע ששלשה רגלים פסח שבועות סוכות הם כנגד שלשה אבות אברהם יצחק ויעקב. וכן שלש תפלות הם גם־כן כנגד שלשה אבות, כי אברהם תקן שחרית יצחק תקן מנחה וכו'. כי שלש התפלות הם בבחינת שלשה רגלים שהם התגלות הרצון כנ"ל. ועל־כן עקר התפלה בשמש עת רצון, כמו שכתוב ואני תפילתי לך ה' עת רצון. כי עת רצון הוא בחינת התגלות מצח הרצון כמובא. ואין יש כח להתפלה, והתפלה מקבלת על־ידי התגלות מצח הרצון שרש הרצון. כי עקר בלבול התפלה ומחשבות זרות שבתפלה, הם באים מחיות רעות שהם כנגד חיות קדושות, שהם אריה שור נשר שהם בחינת שלש תפלות

האלקים". ומחמת שהאמונה היא בחינת "ואת ירושלים בתוך הגוים שמתיך וכו'" והחיזונים יונקים ממנה, על־כן צריך לזהר בה מאד. כי צריך זהירות והתגברות שלא ישאר שקוע שם חס ושלום שלא יתגברו עליו, מאחר שהם יונקים משם. וזה שאמרו רבותינו ז"ל 'לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה', כי או צריכין זהירות ביותר כנ"ל. ועל־כן תקנו סמוך למנחה דוקא שלא להתחיל בשום מלאכה ואכילה סמוך לה כן ישפח להתפלל. כי או דוקא חששו לזה מאחר שאז דינים שורין. כי החיזונים יונקים מהאמונה כנ"ל. ועל־כן גזרו או גזרות אלו כן ישפח, כי או צריך זהירות יתרה שלא יתגברו עליו כנ"ל:

הלכה ב

על־פי המאמר 'וביום הכפורים' של רב הודא הנדואה משתעי' בלקוטי תנאן סימן ה, עין שם היטב כל המאמר:

והיוצא משם פקצור שעל־ידי הצדקה מתקנין הפגם של זקני הדור שאינם כראוי. ואין נכנע מצח הנפש דהינו שרש חכמת הטבע שניקתו משם. ואין נשמע קול הקריאה של יום טוב שהיא התגלות הרצון, על־ידי שמקשרין לשרש הרצון שהוא מצח הרצון שהיא בחינת הסתלקות משה וכו'. כי נכנע קול שאגות החיות רעות שהם חכמי הטבע וכו' עין שם היטב. ועל־ידי התגלות הרצון נעשה

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות תפלת המנחה ב

ארה חיים תקפו

כמובא. ויבגדו פלב חמור גז, שהם חיות רעות הדורסים וטורפים שהם כנגד שלש תפלות שמבקלין את התפלה במחשבות זרות. ואלו המחשבות זרות שהם בחינת חיות רעות הנ"ל הם החיות רעות המבארין במאמר הנ"ל שהם חכמי הטבע שופרין ברצון כמבאר שם ענין שם. פי עקר המחשבות זרות שבתפלה הם על ידי קלקול האמונה כמבאר היטב בדברי רבנו גרו יאיר. נמצא שמחשבות זרות נמשכין רק מן החיות רעות שהם חכמי הטבע שופרין ברצון שהיו הפך התפלה. פי עקר התפלה על ידי אמונה שמאמין שהכל ברצונו פנ"ל, ומחשבות זרות שהם כנגד התפלה הם על ידי החיות רעות חכמי הטבע פנ"ל, שהם כנגד האמונה וכופרין ברצון פנ"ל. נמצא, שהכל בחינת אחת דהינו חיות רעות מחשבות זרות שבתפלה הם הם החיות רעות המבארין במאמר הנ"ל שהם חכמי הטבע פנ"ל. אבל בשנתגלה שרש הרצון מצח הרצון ואו נכנעין חיות רעות חכמי הטבע כמבאר שם, ועלין או הוא עת רצון ונתקבלין או כל התפלות והבקשות, על ידי שהתפלות הם או כראוי בלי הערכת מחשבות זרות הפוגמים בתפלה. כי זה ידוע שבשהתפלה זכה בלי מחשבות זרות אזו נתקבלת בודאי ועולה לרצון לפניו ותכרד:

אף על פי שגם תפלת הצדיק שהיא זכה לגמרי. לפעמים אין נעשה בקשתו כמו שאיתא בזוהר הקדוש

זמנין דשמע וזמנין דלא שמע אף על פי כן תפלת הצדיק עושה רשם בודאי ומקבלת לרצון בודאי. רק שאף על פי כן אין ה' ותכרד עושה בקשתו. ובאמת אין אנו מבינים דרכי ה':

ועל כן עקר התפלה לכן העת רצון, דהינו בשנתגלה מצח הרצון. ואו נכנעין החיות רעות חכמי הטבע ונכנעין מחשבות זרות שבתפלה ואו התפלה צחה ונקיה וזכה בשלמות ואו היא מקבלת לרצון לפניו פנ"ל. וזהו שאמר רבי חנינא בן דוסא אם שגורה תפילתי כפי ידע אני שהוא מקבל ואם לאו יודע אני שהוא מטרף. מטרף דיקא, בחינת חיות רעות הדורסים וטורפים שהם מתגברים כנגד התפלה פנ"ל. וכמו שפרש רש"י מטרף לשון טורפין תפלתו בפניו. פי רבי חנינא בן דוסא היה מבין בתפלתו שהיתה זכה בודאי בלי שום הערכת מחשבות זרות. ועלין בעת שהיה מרגיש שיש התגברות חיות רעות מחשבות זרות, וזה היה ידוע על ידי שלא היתה תפלתו שגורה בפיו והדברים מרגים ונאמרים מפיו כסדר כמו שפרש רש"י שם. אבל כשיש איזה כלבול אין התפלה שגורה בפה. ועלין היה רבי חנינא בן דוסא מבין כשלא היתה תפלתו שגורה בפיו בראוי שבודאי יש התגברות החיות רעות חס ושלוש שהם כנגד התפלה. כי גם הצדיק הגדול יש לו מלקחיה בתפלתו לפי בחינתו בדרקות גדול. וזהו אם שגורה תפילתי כפי ואין לי שום עכוב ומניעה בהתפלה, וזה

ועמדו זרים וכו' פנ"ל. ועל־כן התפלה נקראת יראה, כי על־ידי התפלה שהיא התגלות הרצון געשה יראה:

ב והנה היוצא לנו שהאדם צריך לכוון בתפלתו שיוכל לעורר ולגלות

מצח הרצון שרש הרצון כפי שיהיה עת רצון שתתקבל תפלתו. כי על־ידי התגלות שרש הרצון, על־ידי זה יוכל לכוון בתפלתו ולהתגבר על החיות רעות שהם בחינת חכמי הטבע הפופרים ברצון שממקם באים מן־שבות זרות פנ"ל. וביותר צריך לזהר ולהתגבר בתפלת המנחה, כי בשעתא דמנחה דינא תקיפא שלמא, ומהשתלשלות הדינים משם אחיזת

הסמרא אחרא פמבא. ועל־כן אלו החיות רעות חכמי הטבע הנ"ל שהם מן הסמרא אחרא מתגברים ביותר חס ושלום בעת שליטת הדינים חס ושלום, דהינו במנחה, כי משם אחיזתם פנ"ל. כי אלו החיות רעות חכמי הטבע שפופרים ברצון הם בכחינת רגו שהוא הפך הרצון. בחינת "קצר ימים שבע רגו", פמבאר היטב בפמאמר הנ"ל עין שם. כי הם בחינת רגו, כי אחיזתם מרגו ודינים חס ושלום פנ"ל. ועל־כן נקראים בשם חיות רעות הדורסים וטורפים על־ידי התגברות הרגו שבקדם. נמצא שבמנחה שאז דינא תקיפא שלמא, אז צריך התגברות יותר נגד החיות רעות פנ"ל שהם חכמי הטבע שהם בחינת רגו פנ"ל. גם עקר וניקת החיות רעות הוא ממצח הנחש שהוא שרש חכמת הטבע

מורה שמתגלה מצח הרצון ונכנעין חיות רעות שהם כנגד התפלה, אז יודע אני שהוא מקבל. כי בשנתגלה מצח הרצון אז היא עת רצון, ואז התפלה מקבלת. ואם לאו, שאין התפלה שגורה בפיו, זה מורה שאין עת רצון חס ושלום, ומתגברים חיות רעות הדורסים וטורפים. והוה יודע אני שהוא מטרף, מטרף דיקא פנ"ל. ועל־כן צריכין לתן צדקה קדם התפלה, כדי להכניע מצח הנחש, שהוא כנגד מצח הרצון. ואז נתגלה מצח הרצון, ואז הוא עת רצון, ואז התפלה מקבלת. כמו שכתוב "ואני תפתי לך ה' עת רצון" פנ"ל. והוה שאמרו רבותינו "ל על חסידים הראשונים שהיו שהיו שעה אחת קדם שמתפללין ושעה אחת בתפלתם וכו', והקשו: מלאכתן מתי געשית וכו'. ותרצו: מתוך שהסידים היו תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת. הינו על־פי המאמר הנ"ל פרוש כי על־ידי שהיו חסידים והיו שזוין כל קד בתפלתם כדי להתפלל פראוי, ועל־ידי זה בעצמו מלאכתן מתברכת מאליה ואין צריכין לעשות שום מלאכה ועסק. כי התפלה היא התגלות הרצון, ועל־ידי התגלות הרצון געשה יראה, ועל־ידי היראה נשפע חסד. ואז אין צריכין לעשות שום עסק, כי נתקום "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'", פמבאר שם עין שם. נמצא שאלו החסידים על־ידי זה בעצמו שהיו מתפללים פראוי, על־ידי זה בעצמו מלאכתן מתברכת מאליה, כי אין צריכין לעשות שום מלאכה, כי נתקום

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ב

ארה חיים תקפה

כמבאר שם, ומצח הנחש יונק מזקני הדור
 ממאריכי ימים שפדור בשאינם פתקונו,
 דהינו בשאינם מוסיפים קדושה ודעת בכל
 יום ויום שהם מזקנים, כי האדם צריך
 להוסיף קדושה ודעת בכל יום ויום שבא
 אחר פד. ומי שפוגם ימיו שהוא מאריך
 ומזקין, מאלו זקני הדור יונק מצח הנחש
 כמבאר שם היטב:

ובאשר נסתפל נמצא שעקר ניקת מצח
 הנחש שיונק מזקני הדור הוא
 עקר בשעת מנחה שהיא לעת פגות היום,
 ואז היום עולה למעלה, ומי שהוסיף
 קדושה ודעת באותו היום אשרי לו. אבל
 בשעולה למעלה היום של המאריכי ימים
 הנ"ל שאינם פראוי שלא הוסיפו קדושה
 ודעת באותו היום ופגמו את היום, מזה
 מתגבר מצח הנחש חס ושלום שהוא
 בחינת רגו. נמצא שעקר ניקת מצח הנחש
 מזקני הדור הנ"ל הוא במנחה שאז פגה
 היום שלהם בחשך ופגם בלי קדושה ומזה
 הוא ניקתם כנ"ל. ואפשר מחמת זה
 בעצמו דינא תקיפא שלטא במנחה.
 מחמת שאז היום פגה, ואזי עולין פגה
 ימים פגומים של זקני הדור הנ"ל ומזה
 מתגברים דינים חס ושלום. הינו שיונק
 מצח הנחש מאלו הימים פגומים כנ"ל
 שהוא בחינת רגו הפך הרצון כנ"ל. ועל-כן
 במנחה שליטת הדינים בחינת רגו. על-כן
 צריכין להתגבר ביותר בתפלת המנחה
 לכוון בה מאד, להתגבר על החיות רעות
 הנ"ל שמתגברין אז כנ"ל. והעקר לראות
 לעורר ולגלות אז דיקא בחינת מצח הרצון

שהוא בחינת עת רצון. כי עקר התגלות
 מצח הרצון עת רצון הוא במנחה של
 שבת שאז היתה הסתלקות משה פמוכא.
 ועל-כן צריכין גם כהל במנחה להמשיך
 קדושה של שבת לימי החל לעורר ולגלות
 במנחה דיקא של חל את העת רצון כמו
 בשבת. פדי להמתיק הדיו הקשה בחינת
 הרגו שמתעורר במנחה כנ"ל. ומנייה וביה
 אבא ליזיל ביה נרגא. דהינו שבמנחה
 דיקא שאז מתעורר דיו קשה ורגו חס
 ושלום, אז דיקא נמתק הדיו ותרגו על-ידי
 העת רצון שממשיכין משבת לימי החל
 כנ"ל. אך לזה צריכין צדקה פדי להכניע
 מצח הנחש. כמבאר היטב בפמאר הנ"ל.
 ועתה נכון ומתקן מאד תמימת הפוסקים
 שתמהו למה קראו תפלה זו דיקא בשם
 מנחה, הלא גם בבקר הקריבו מנחה,
 כמובא בכגון אברהם (סיון רמ). והשתא
 ניחא שפיר כי בודאי ראוי ויפה לקרות
 תפלה זו בשם מנחה, על-פי דברי רבנו
 ז"ל בפמאר הנ"ל. כי עקר תקון תפלה זו
 הוא על-ידי צדקה, שעל ידה נתתקן פגם
 זקני הדור. ואזי נכנע מצח הנחש שניקתו
 משם. ואזי נתגלה הרצון כנ"ל. ועל-כן
 נקראת בשם מנחה שהיא בחינת צדקה,
 בחינת מגישי מנחה בצדקה. כמו שכתב
 רבנו שם עין שם, כי ביותר צריכין לצדקה
 בשעת תפלה זו כנ"ל:

ג וזה שהכיא שם רבנו ז"ל מה שאמר
 יעקב לעשו "ולקחת מנחתי מנדי
 וכו'" עין שם, כי עשו הוא זדמת הנחש,
 בחינת מצח הנחש הנ"ל. והוא כנגד יעקב

ולקח מהם שני גדיי עזים לעשות אותם ממעמרים ליצחק שהוא בחינת הדין דהינו לקבל מהם צדקה לתן לעניים שהם מאנן תכידין שגאחזון בהם הדינים. שעל ידי הצדקה שנותנין להם מפסין הדין של יצחק. ואזי על ידי הצדקה נכנע מצח הנחש שניקחו מזקני הדור כנ"ל. וזה שהתמיה יצחק בשאמר לו יעקב כי הקרה ה' אלקוד לפני, ותמה ואמר "הקל קול יעקב וכו'". כי בודאי היה פלא גדול בעיני יצחק, כי עשו היה רוצה עתה לינק ולהתגבר חס ושלום כנגד הרצון. כי הוא בחינת מצח הנחש שהוא חכמת הטבע כנ"ל. ועכשו הוא שומע ההפך ממש, דהינו כי הקרה ה' אלקוד וכו', שתולה כל הסבות והמארעות בה' ותברך. על יפן אמר שבודאי הוא קול יעקב, שהוא בחינת רצון, שפאמין שהכל רק על ידי רצון ה' ותברך, ואין שום מקרה וסבה על פי טבע חס ושלום. ועל יפן מאחר שנמתק הדין של יצחק ונתגבר יעקב שהוא בחינת רצון, אזי קבל הברכות. וזהו שפרכו "וימתן לך האלקים מטל השמים וכו'", הינו שפרכו שיתיה שופע עלינו חסדו הגדול עד שלא נצטרך לשום עסק ומלאכה. וזה "עבדוך עמים", בחינת "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'". כי על ידי שנכנע מצח הנחש בחינת עשו ונתגלה הרצון, על ידי זה נשפע החסד, ואז נתקם "ועמדו זרים וכו'". שזהו בחינת "וימתן לך האלקים מטל השמים וכו' ורב דגן ותירש", הינו רב השפעת החסד בלי

שהוא בחינת רצון בחינת פנים, כמו שפתיב "מבקשי פניך יעקב סלח". ופנים הוא בחינת רצון כמו שפתיב "ישא ה' פניו אליך", וכמו שפתיב רבנו במאמר הנ"ל. ועקר וניקת עשו הוא מיצחק שהוא בחינת תפלת המנחה, כי יצחק חסן מנחה. כי אחיות מצח הנחש הוא מבחינת מנחה שהוא בחינת דינים כנ"ל. והתגברותו חס ושלום פשיש זקני הדור שאינם בתקונו. שעל ידי זה מתעורר הדין של מנחה שהוא בחינת יצחק הנ"ל. כי אף על פי שיצחק הוא בחינת דין שפקדשה, אף על פי כן זה מבאר שבשיש פגם חס ושלום מתעורר הדין שפקדשה. ומשם מתגברין שאר הדינים, כי כלם נאחזים ומקבלין מדין שפקדשה. וזה בחינת "יהי כי זמן יצחק", הינו בשמתעורר חס ושלום הדין של יצחק על ידי זקני הדור הנ"ל שזהו בחינת התעוררות הדינים של מנחה כנ"ל, אזי "ויקרא לעשו וכו'". הינו שאזי חס ושלום מתיב הדין הקדוש לתן וניקה לעשו שהוא מצח הנחש מפגם זקני הדור הנ"ל. כי וניקת מצח הנחש מזקני הדור כנ"ל, אך ה' ותברך ברחמיו מודיע זאת ליעקב שהוא הצדיק שהוא בחינת רצון כנ"ל, ומרודו שיקדים לפנים הדין על ידי הצדקה שיתן לאכל לעניים שבהם נאחזים הדינים כמובא. ומי שנותן להם צדקה ומאכילן כזה מפים הדין. וזהו שממרות השכינה בחינת רבקה את יעקב ליד אל הצאן שהם צאן קדשים, דהינו ישראל קדושים,

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ב

ארה חיים תקפו

107

מעשה ידינו כלל, רק "עבדך עמים וכו'" פנ"ל. ומה שהזכיר אלקים, "ויסת לך האלקים". כי התפלה צריך לקבל על-ידי הראה שנגעשה על-ידי הרצון ממבאר שם. ואלקים בחינת וראה כמו שכתוב "את האלקים אני רוא":

ד ועל-כן אחר כך בשבא יעקב בנגד עשו אמר לו "ולקחת מנחתו וכו'", רמז לו שהוא נתן בחינת צדקה, בחינת "ונגשך צדקה", שהיא בחינת מנחה ממבאר כל זה במאמר הנ"ל עין שם. וכל זה היה לתפן ולהכניע יניקת עשו שיוגק מבחינת מנחה בחינת יחזק פנ"ל. על-כן הוא נתן בחינת צדקה לתפן זאת פנ"ל:

ה וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שפן אליהו לא נענה אלא במנחה שגאמר וכו'. כי אליהו רצה אז להכניע עובדי עבודה זרה שבימיו. ועקר העבודה זרה שלהם הייתה עבודת פוכבים ומזלות. כי תלו הכל במערכת השמים, על-כן היו עובדים עבודתם להמשיך פחותם לנפשה. נמצא שאליהו היה צריך להכניע חכמת הטבע שתולדה כל הסבות במערכת השמים. ולגלות כי ה' הוא האלקים, שכל הסבות על-ידי רצונו יתברך לבר. ועל-כן אלו שעמדו בנגד אליהו היו מתנבאים ומתחזקים עד עלות המנחה, כי סברו שעל-ידי מנחה יהיה להם יניקה

והתנברות חס ושלוה פנ"ל. אך אליהו היה ממתיק הדיון של מנחה. ועל-כן התנבא עליהם דיקא במנחה. כי בשממתיון הדיון של מנחה נעשה אז בחינת עת רצון פנ"ל. ועל-כן "יהי פעלות המנחה" או דיקא "וגש אליהו וכו'". והתפלל וגלה הרצון על-ידי האות והמופת הגדול שעשה אז. ואז ענו ואמרו בלם ה' הוא האלקים וכו', שהכל על-ידי ה' יתברך לבר על-ידי רצונו יתברך. כי ה' הוא האלקים השליט ומזל ומנהיג הכל ברצונו. וכל זה היה עושה אליהו במנחה דיקא על-ידי שהיה וכל לתמתיק הדיון של מנחה להפכו לעת רצון כמו בשבת. וזה נעשה על-ידי הצדקה שהיא בחינת "ואת הערבים צייתי לכלפך" ממבאר הישב שם. ואליהו שזכה לבחינה זו, כי באליהו נאמר פסוק זה "ואת הערבים צייתי לכלפך" סמוך לאותו מעשה הנ"ל. כי אחר מעשה זו שהיה בסתר והערבים בלבלוהו הך להראות אל אחאב, ואז הכניע עובדי הפעל הנ"ל. על-כן היה פח באליהו לתמתיק הדיון של מנחה להפכו לרצון פנ"ל. על-ידי בחינת ואת הערבים צייתי וכו', כי מניה וביה אבא ליזיל ביה נרגא. ומאחר שזכה להפך את אכזריות העורב לרחמים לכלכל אותו, על-ידי זה היה בו פח גספן לתמתיק הדיון של מנחה להפכו לרצון עד שהכל הודו ואמרו ה' הוא האלקים פנ"ל:

הלכה ג

זמן מנחה אחר שש שעות

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל במאמר "יהיה נא פי שנים ברוחך אלי" (סימן טו), שיש בחינת חרון אף, וצריך להמתיק ולברר העשן של החרון אף שיהיה נעשה ממנו בחינת רוח אורי, והוא בחינת רוחו של משיח. וקדם שקבא לבחינת הדיים הוא בחינת קדם ההווה, ועקר ההווה משקבא בחינת הרוח לתוך בחינת הדיים. ובתחלה שתי הדיים אחד, ואז הוא בחינת קדם הבריאה, וצריך להוציא מפה אל הפעל לפתח ולתתוך בחינת הדיים שיהיה יד זמין ויד שמאל. וזה בחינת הבריאה, בחינת מוציא מפה אל הפעל, והם בחינת שתי הרוחות בחינת פי שנים הנ"ל, רוח דלעלא ורוח דלתתא. בחינת שני ידין יוד בראש יוד בכוף שבשני השמות 'אהרונה', ובאמצע שש אותיות בחינת פתח, בחינת (תחלים קבא, טו) "פותח את ידך" - "וידך" (תפינו ותר תקבית דף י:). שעל ידי הואו בחינת הפתח נפתחין ונחמכין הדיים בחינת הידין הנ"ל. ואז הוא בחינת הבריאה, בחינת מוציא מפה אל הפעל וכו' עין שם כל זה היטב:

א וזהו בחינת סדר היום. פי פלילה בחשך בנפל תרדמה על אנשים וקמרי דדינין אתער, והו בחינת חרון אף. וצריך לברר החרון אף דהינו העשן, בבחינת "עלה עשן באפו". וזה נעשה

על-ידי בחינת עשן התקרבנות שהיה עולה פלילה להקניע ולכסם כל מארי דינין פמוכא. הינו לברר ולתקן עשן החרון אף הנ"ל על-ידי עשן התקרבנות. ועל-כן היה העשן יוצא לצפון פמוכא, שישם כל בעלי הדין והפעם. כמו שכתוב (דמיה א) "מצפון תפתח ה' רעה", בחינת פעם כמו שכתוב (קבלת א) "והסר פעם מלבך והעבר רעה מן-שדך". ועל-ידי זה נמשך שפע פרנסה, בבחינת (איוב ט) "מצפון זב יאתה", פי בשגממק הפעם שבבחינת סמרא דצפון, נמשך ממש עשירות ופרנסה. וכמו שכתב רבנו שם במאמר הנ"ל עין שם היטב. ואז נתקן ונתברר העשן של החרון אף ונעשה ממנו רוח אורי דקדשה, בחינת רוחו של משיח פנ"ל. וזהו בחינת רוח צפון המנשבת בפנור של דוד בנצות. שזהו בחינת התגלות מלכות משיח, שהיא מלכות דוד שנתגלה בנצות פמוכא. ועל-כן הוא רוח צפוני. פי נתגלה מצפון דיקא, מהתבררות העשן והפעם שבצפון פנ"ל. אך בנצות הוא התחלת ההתגלות בחינת רוחו של משיח. אבל עדין הוא לילה וחשך פי עדין לא בא לבחינת ההווה לבחינת הדיים עד אור היום, שאז נתגלה הרוח הנ"ל בבחינת הדיים, שהם בחינת "יהי אור ויהי אור", יד זמין ויד שמאל. פי בתחלה נאמר (בראשית א) "הארץ היתה תהו ובהו וחשך", זה בחינת פעם ודין, בחינת חרון אף הנ"ל. ומשם דיקא נתברר רוחו של משיח, וזה בחינת "רוח אלקים מרחפת וכו'" דא

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ג

ארח היים תקפת

רוחו של משיח (והר רוחי דף רמב"ם). שגממשך מהתבררות החשך והעשן הנ"ל. ואחר כך "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", זה בחינת שתי הדידים פמוכא. הינו שגממשך זה הרוח לתוך בחינת הדידים. ואז עקר ההנהגה, בחינת "יהי אור". וזהו "וירא אלקים את האור כי טוב", ועמד וגנוז לעתיד לבא, כי לא נתגלה זה האור עד ביאת המשיח ועולם הבא, כי זה האור הוא בחינת רוחו של משיח פנ"ל. וזהו "ויבדל אלקים בין האור ובין החשך ויקרא אלקים לאור יום וכו'". זהו בחינת שאחר כך הוציא מכה אל הפעל ונתגלגל בחינת שתי הרוחות שהם בחינת שתי הידין התחת המושגב וסוף המעשה. שהם בחינת יום ולילה פידוע. ומתחלה היו מערבין פי בתחלה הם אחד, ואחר כך נבדלו ונתפחין פנ"ל. עזן בהמאמר הנ"ל היטב. ואזי הוא עקר הבריאה פנ"ל. ואזי נאמר "ויהי ערב ויהי בקר וכו'". כי אזי הוא עקר התחלת הבריאה (והגלגל חמים) [והתגלות הדידים] על ידי בחינת "ויבדל". דהינו שהוציא מכה אל הפעל פנ"ל. נמצא שבאור היום שאזי הוא בחינת "יהי אור ויהי אור" אז נתגלה בחינת רוחו של משיח בבחינת הדידים פנ"ל. ועל פן מניחין אז תפלין ששם נתגלה מלכות משיח בבחינת קשר של תפלין פמוכא. וזה בחינת תפלין של ראש ושל יד שהם בחינת ימין ושמאל בחינת הדידים שתי הידין הנ"ל. ועקר התפלין בשעת קריאת שמע ותפלה. פי קריאת שמע היא ד'

107

דאחד שהוא בחינת מלכות משיח, וגם תפלה היא גם פן בחינת מלכות משיח, כמו שכתב רבנו ז"ל (בסיון ב) פי עקר פלי זון של משיח היא התפלה. והנה באור היום בשחרית כל זמן שאין מתחיל להתגלות בחינת הלילה שהיא בחינת סוף המעשה, בחינת יוד בסוף. עדין היא בחינת קדם שמוציאין מכה אל הפעל. וצריכין להוציא מכה אל הפעל לגלות בחינת הלילה. וזהו בחינת תפלת המנחה אחר חצות, ונמשכת כל שש שעות אחרונות, פי אחר חצות משינמו צללי ערב צריכין לגלות בחינת הלילה, בבחינת מוציא מכה אל הפעל, בבחינת התפתחות הדידים פנ"ל. וזהו תפלת המנחה שהיא באמצע היום בין שחרית לערבית בין יום ללילה, בין בחינת שתי הידין הנ"ל. והיא בבחינת פתח שהיא בחינת שש אותיות שבין שתי הידין פנ"ל. ועל פן זכנה כל שש שעות, פי על ידי תפלת המנחה מוציאין מכה אל הפעל. ונתגלה בחינת יום ולילה בחינת שתי הידין הנ"ל. ועל פן אז דינא תקפא שלטא, פי עקר התעוררות הדידים היא בשעת שמוציאין מכה אל הפעל שאז הם מקטרגין. כמו בשעת הבריאה שאמרו מה אנוש וכו'. וגם מתעוררין לינק גספן חס ושלום מן הקדשה מאחר שהקדשה נשתלשלה ונמשכת למטה פידוע. וזה בחינת מה שכתב שם רבנו פמוכא הנ"ל שאחיות הסטרא אחרא מנפילת חתוך ופתיחות הדידים הנ"ל, בבחינת "והמה מידך נגורו",

עז שם. הנינו שאחזקתם מבחינת פתח הנ"ל מבחינת מוציא מבח אל הפעל כנ"ל. ועל-כן מתעוררים בשעת מנחה כנ"ל ועל-כן אין קריאת שמע במנחה רק בשחרית וערבית. כי עקר בחינת רוחו של משיח שכלל פי שנים שתי הידין כנ"ל. הוא רק בבחינת שחרית וערבית יום ולילה שהם בחינת שתי הידין הנ"ל. והם בחינת הקריאת שמע שבשחרית וערבית שהיא ד' דאחד כנ"ל בחינת קצו של ד' שהיא יוד. הנינו שתי הידין הנ"ל. אבל במנחה אין צריכין רק להוציא מבח אל הפעל בבחינת פתח, בחינת "פותח את ידך" כנ"ל. וזה נעשה רק על-ידי תפלה שהיא בחינת פתח. בבחינת "אדני שפתי תפתח". כי התפלה היא בחינת "פותח את ידך ומשביע וכו'". שאנו מבקשין ומתפללין שיפתח את ידו וישביענו מרצונו ותברך. ועל-כן במנחה צריכין רק לתפלה כנ"ל:

שנים הנ"ל נמשכין מבחינת אליהו, כמו שכתוב "ויהי נא פי שנים ברוחך וכו'" שנאמר באלהו. כי על ידו נתגלה בחינת מלכות המשיח. ועל-כן אליהו ממנה לבשר גאלה העתידה, לגלות מלכות משיח. ועל-כן אליהו דיקא נזהר בתפלת המנחה ונענה, כי מנחה היא בחינת מוציא מבח אל הפעל. שהוא עקר ההתגלות הידים והידין הנ"ל, שהם בחינת משיח שיבוא במהרה בימינו אמן: כי מנחה היא בבחינת ראש השנה שהוא בריאת העולם. כי יצחק תקן תפלת המנחה. ועל-כן אז דינא שלמא שהיא בחינת יצחק. והיא בחינת ראש השנה שהוא בחינת גבורות יצחק. ובראש השנה נברא [העולם]. נמצא שמנחה היא בחינת הבריאה. בחינת מוציא מבח אל הפעל כנ"ל:

הלכה ד

ענין תפלת המנחה שהזהירו עליו רבותינו ז"ל ביותר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה וכו'. וכן הזהירו שלא להתחיל שום דבר סמוך למנחה. כמו שאמרו במשנה לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל. ולא יכנס אדם לפרחץ וכו':

על-פי המאמר "ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו וכו'" (בסיון סד בלשוני א) עז שם כל

ב וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה. שכן אליהו לא נענה אלא במנחה וכו'. כי אליהו היה צריך להכניע או התגברות הסמרא אחרא ועובדי עבודה זרה. ועל-כן התפלל מנחה דיקא, כי עקר אחזקתם משם כנ"ל, בבחינת והמה מידך נגזרו כנ"ל. ועל-כן התגבר אליהו והתפלל מנחה פתונו, כדי להכניעם בשרשם. ועל-כן דיקא בשעת מנחה הכניעם כנ"ל. וזה נעשה על-ידי אליהו דיקא, כי פי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ד

ארה חיים תקצא

דבר בלעדי חיותו ותפודה. רק שאי אפשר להבין זאת בשום אופן עד לעתיד לבא. שאז יבינו בחינת הצמצום של חלל הפנוי, איד שצמצום בבניבול את זיו אלקותו משם ואף-על-פי-כן הוא ותפודה נמצא שם. אבל בעולם הזה אי אפשר להבין זאת כלל, רק צריכים לסמוך רק על אמונה לבד. ובשביב זה נקראים ישראל עבדים על שיש להם אמונה וכו' עין שם. רק הצדיק הגדול מאד בחינת משה יכול לכנס לשם וכו'. והוא צריך דווקא לכנס לשם להעלות משם את כל הנשמות שגפלו לשם וכו'. הינו על-ידי הנגון שמופזר זה הצדיק הגדול מאד בחינת משה הוא מעלה אותם משם. בחינת "או ישיר משה וכו'", בחינת "תבוא תשורי מראש אמונה וכו'".

עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת תפלת המנחה שהיא לעת ערב בשעת פנות היום, ואז דינא תקיפא שלטא כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי בכל יום יום הוא בחינת בריאת העולם, כמו שכתוב "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית". כי בכל יום יום נברא בריאה מחדת. וכל יום יום הוא בחינת מדה בפני עצמו שהם בחינת בריאת העולם בחינת התגלות הימים והמדות. כמבאר בפאמר הנ"ל. ועקר התגלות הבריאה שהם התגלות הימים והמדות היה על-ידי בחינת חלל הפנוי שהוא בחינת הצמצום וכו' כנ"ל. ועל-פי-כן בכל יום יום קדם שיוצא זה היום ונכנס היום שלאחריו, צריך שיתיה כמו בשעת

הפאמר בלו והבן שם היטב. כי הם דברים עמוקים ונפלאים מאד:

והכלל שכל החכמות והקשיות והקפירות והבגולים שאין עליהם תשובה כלם הם באים מבחינת חלל הפנוי שמשם צמצם ה' ותפודה בבניבול אלקותו בשביב בריאת העולם. כי בלא זה לא היה אפשר לברא את העולם כי היה הכל אחר. ועל-פי-כן מאחר שאלו התקירות והקשיות באים מבחינת הוואת דהינו מבחינת חלל הפנוי שמשם צמצם את אלקותו ותפודה בבניבול, על-פי-כן בודאי אי אפשר בשום אופן להבין אלו התקירות ולתרוץ אלו הקשיות. כי אם פן אם יבין אותם התקירות ויתרוץ אלו הקשיות, אם פן ימצא שם גם-כן את ה' ותפודה ובאמת אי אפשר למצא שם באלו התקירות והקשיות שבאים מחלל הפנוי את ה' ותפודה. כי משם הינו מבחינת חלל הפנוי צמצם את אלקותו ותפודה בבניבול בשביב בריאת העולם. כי בלא זה לא היה אפשר להיות בריאת העולם, כי הכל היה אין סוף כנ"ל. ועל-פי-כן על אלו התקירות נאמר כל באיה לא ישבון. כי אסור לכנס באלו התקירות כלל, כי בודאי לא יבינם בשום אופן, ולא ימצא עליהם תרוץ בשום אופן. כי אי אפשר למצא שם את ה' ותפודה כנ"ל רק צריכים לסמוך על אמונה לבד, להאמין בה' ותפודה באמונה שלמה בלי שום תקירות כלל. כי באמת לאמתו בודאי ימצא שם ה' ותפודה גם-כן אפלו בבחינת חלל הפנוי. כי בודאי אין שום

בריאית העולם. דהינו שמתחדש בחינת הצמצום של החלל הפנוי שעלידי זה נתגלה בחינת היום השני שהוא בחינת בריאה חדשה. כי בכל יום ויום מתחדש הבריאה, כמו שכתוב "ובטובו מחדש בכל יום וכו'" פנ"ל. ועל-כן בכל יום ויום הלידה קודמת ליום, כמו שכתוב "ויהי ערב ויהי בקר וכו'". וזה בחינת בריאת העולם ברישא חשוכא והדר נהורא. כי הצמצום של חלל הפנוי זה בחינת לילה וחשך בחינת הסתלקות האור. ועל-כן הלידה קודמת ליום פנ"ל, כי בהכרח שיהיה הצמצום קדם הבריאה שהיא התגלות האור של הימים והמדות, כי בלא זה אי אפשר לברא את העולם פנ"ל. וזה בחינת "ביתרון האור מן החשך", כי עקר התגלות האור הוא מן החשך שהיא בחינת הצמצום פנ"ל. בחינת ברישא חשוכא והדר נהורא פנ"ל, כי בהכרח שיהיה מקדם הצמצום שהוא בחינת חשך בחינת הסתלקות האור בחינת חלל הפנוי כדי שיהיה מקום לברא את העולם פנ"ל. וזה בחינת מעוט הירח עלידי הקמרון אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. כי אור האין סוף זה בחינת שמש, בחינת "כי שמש ומגן ה'". והעולם בכללו זה בחינת ירח שהוא בחינת מלכות. כי בחינת מלכות מנהיג את בלליות הבריאה. וזה בחינת קמרון הירח אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. ואמר לה ה' יתברך לבי ומעט את עצמו. זה בחינת צמצום האור, כדי שיהיה מקום

לבריאית העולם שהנהגתו היא עלידי בחינת ירח בחינת מלכות וכו' פנ"ל: כ ועל-כן בכל יום ויום לאחר חצות היום שאז מתחיל החמה להתמעט אורה, כי עד חצות היום החמה הולכת ומאירה בכל פעם ביותר עד שבחצות היום החמה בתקפה. ואז אחר חצות מתחיל החמה להתמעט ולהתצמצם אורה כדי שלא יתפשט אורה יותר מדאי. כי בהכרח שיתמעט אורה ויתצמצם בשביל בריאת העולם. הינו כדי לחדש הבריאה של יום שלאחריו שאי אפשר שיתגלה ויתחדש הבריאה של היום שלאחריו כי אם עלידי הצמצום האור פנ"ל. והצמצום הוא תקף הדין כידוע, כי כל הפירות וכל הקשיות של המתקרים והפילוסופים והכופרים בלם באים כמשם מבחינת חלל הפנוי פנ"ל במאמר הנ"ל. וכל זמן שיש עבודה זרה בעולם דהינו פירות ואפיקורסות, חרון אף בעולם. כי כל הטוב והחסד הוא אור ה' יתברך, כמו שכתוב "טוב ה' לכל". ומי שמשלק ממונו אור ה' יתברך חס ושלום עלידי חקירות וקשיות, מסלק מעצמו כל הטוב ודינים שזרין עליו. ועל-כן אז בשעתא דצלותא דמנחה, שהיא אחר חצות היום שהיא בחינת הצמצום של החלל הפנוי, על-כן אז דינא תקיפא שלמא פנ"ל. על-כן תקנו חכמינו ז"ל אז את תפלת המנחה. והוהירו מאד עליה להתחזק ולהתאמץ להתפלל אותה בכונה ולא יעבר זמנה. כי תפלה היא בחינת

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ד

ארה חיים תקצו

אמונה, כמו שכתב רבנו ז"ל בכמה מקומות. כמו שכתוב "ויהי ידיו אמונה" ותרנומו פרישן בצלו. כי שם בבחינת חלל הפנוי אסור לחקר שם בדתו של כלל רק לסמוך על אמונה לבד כנ"ל. כי על ידי אמונה מאמינים שגם שם בבחינת חלל הפנוי, גם שם נמצא הוא ותברך בביכול, רק שאי אפשר להבין זאת בשכל כלל כנ"ל. ועל כן בתפלת המנחה אין שם קריאת שמע רק תפלה לבד, כי קריאת שמע היא בחינת המשכת המחין פידוע. ועל כן בתפלת המנחה אין שם קריאת שמע, כי שם בבחינת חלל הפנוי אין יכולין לנגס שם בבחינת דעת כלל רק באמונה לבד כנ"ל. ועל כן אין שם רק תפלה לבד, כי קריאת שמע אף על פי שהיא בחינת אמונה היא גם כן בחינת מחין כנ"ל, הינו בחינת אמונה של בחינת אחר הבריאה. הינו בחינת אמונה לבטל החקירות והאפיקורסית השנית שבא ממותרות משבירת הכלים. ואף על פי שגם שם אסור לנגס בחקירות רק לסמוך על אמונה, אף על פי כן יש שם בחינת דעת גם כן. וזו שזוכה יכול להבין שם בדת ושכל. וזה בחינת קריאת שמע שהיא בחינת אמונה והמשכת המחין, כי בבחינת אחר הבריאה יכולין למצא אותו ותברך גם בדת ושכל עם האמונה. ועל כן בכל התפלות יש קריאת שמע שהוא בחינת מחין כנ"ל. אבל בתפלת המנחה היא בבחינת חלל הפנוי בחינת הצמצום, שישם אי אפשר לנגס בדת

כלל רק באמונה לבד כנ"ל. ועל כן אין שם רק תפלה לבד שהיא רק אמונה לבד בלי שום דעת ומחין. כי התפלה היא רק דבקות ובטול ואמונה לבד. כי התפלה היא בחינת למעלה מהמטבע למעלה מהבריאה בחינת קדם הבריאה. וכמו כן בדברי רבנו ז"ל (כי התפלה היא בחינת בריאה כח ותורה היא בחינת בריאה בפעל), ועל כן בשעת מנחה מתפללין רק תפלה לבד שהיא אמונה ודבקות לבד. ואין מוכידין או קריאת שמע, כי אז אינו זמן המשכת המחין. כי אז היא בבחינת חלל הפנוי שישם אי אפשר להשיג בשום דעת ומחין כלל, רק באמונה לבד בחינת תפלה לבד וכנ"ל:

ג וזה בחינת מה שבשעת מנחה דינא תקיפא יותר מבפילה עצמה פמוכא בפגנות. כי באמת עקר הצמצום של חלל הפנוי שהוא בחינת הסתלקות האור כדי שיתיה מקום לבריאת העולם, היא רק לפי שעה בהרף עין בעת הצמצום לבד. כי תקף בשנתצמצום האור בכיכול, תקף ומיד התחיל להתמלאות הצמצום מאורו ותברך. כי תקף ומיד בשהיה בחינת הצמצום של חלל הפנוי, תקף התחיל בריאת העולם והינו התגלות הנימוס והמודות פידוע לידעי חן. נמצא שעקר בחינת הצמצום הוא רק לפי שעה בעת הצמצום לבד כנ"ל. ועל כן עקר בחינת הצמצום של חלל הפנוי הוא רק בשעת המנחה לבד והינו לפנות ערב, כי אז היא בחינת הצמצום של האור בשביל

היום שהוא בשעת המנחה דוקא. כי תכף כשנגמר להתצמצם דהינו בעת חשכת לילה שאז הוא תכלית הצמצום, אז תכף מתחיל להתגלות האור מתוך החשך. כי תכף מתחיל להמשיך בחינת הבריאה של אותו היום כנ"ל. וזה בחינת בין השמשות כהרף עין זה נכנס וזה יוצא ואי אפשר לעמוד עליו, כי עקר בחינת הצמצום של חלל הפניו זה בחינת בין השמשות שהוא בין יום ליום, שאז צריך שיהיה בחינת צמצום בשביל התגלות הבריאה של יום השני. אבל הוא רק כהרף עין, כי הוא רק לשעה קלה. כי הסתלקות האור בשביל הצמצום של חלל הפניו הוא רק כהרף עין בשביל שיהיה מקום לבריאה. ותכף ומיד שנגעשה הצמצום הוא מתחיל תכף להתמלאות על-ידי בחינת אור הנמים והמדות שנגמשיך מהאור אין סוף ככבול ונתגלה בתוך החלל הפניו פידוע למבין. והו' ואי אפשר לעמוד עליו, כי בודאי אי אפשר לעמוד על זה ולהשיג זאת. כי זאת הבחינה של החלל הפניו אי אפשר להשיג כלל עד לעתיד כנ"ל:

ד וזה בחינת קדוש החדש שנתקשה בו משה. כי זה בחינת מלוי הלבנה, כי מעוט הירח זה בחינת צמצום הנ"ל, בחינת לבי ומעטי את עצמך מחמת שאי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד. כי לא יתה מקום לבריאה כלל וכנ"ל. ועל-פן תכף כשפוגע הירח לתכלית המעוט אז תכף היא מתחלת להתמלאות, כי עקר הצמצום הוא כהרף

הבריאה של יום שלאחריו. אבל תכף כשנגעשה לילה ומתחיל היום שלאחריו אף-על-פי שאז בליקה היא בחינת צמצום בחינת חשך וכו' כנ"ל, אף-על-פי-כן תכף שנגעשה בחינת הצמצום תכף מתחיל להתמלאות ולהתגלות האור בתוכו שהוא התגלות הבריאה של הנמים והמדות כנ"ל. ועל-פן תכף בליקה אף-על-פי שאז היא בחינת צמצום כנ"ל, אף-על-פי-כן אז תכף התחיל להתגלות הבריאה שבתוך הצמצום, כי אז מתחיל היום שלאחריו. ועל-פן אוקרים קריאת שמע בתפלת ערבית, כי מתחילין להמשיך בחינת מחין שהוא בחינת אור המדות והנמים שמתגלה בתוך הצמצום כנ"ל. וכן אוקרים אחר כך קריאת שמע שעל המפה וקמים בחצות ועוקים בתורה שעל-ידי כל זה מתקנים את בחינת המלכות שהיא בחינת כלליות הבריאה. כי ה' ותברך מנהיג את כל הבריאה על-ידי בחינת מלכותו אשר בכל משלה. נמצא שבליקה מתקנים את כלליות הבריאה עד שבאור היום אז עקר התגלות האור מתוך החשך, ואז התפלה בשלמות. ואז עקר המושכת המחין על-ידי קריאת שמע וכו'. כי אז ביום עקר התגלות האור. נמצא שבתחלת הלילה תכף כשנגחשך היום ונגמר תכלית הצמצום, אז תכף מתחיל המלוי, דהינו להתגלות אור הבריאה כנ"ל. ועל-פן עקר הצמצום הנ"ל הוא רק בעת הצמצום, דהינו בעת שמתחיל להתצמצם דהינו לעת פנות

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ד

ארה חיים תקצה

עין וכו'ל. ועל-כן נתקשה משה בסוד קדוש החדש, כי הוא בחינת סוד חלל הפנוי של בחינת הצמצום שאי אפשר לשום אדם להשיגו, רק בחינת משה, וגם הוא נתקשה בו עד שגלה לו ה' יתברך החדש הזה כמו שפרש רש"י. ועל-כן גלה לו זה הסוד של קדוש החדש עם דמדומי חמה דהינו בין השמשות, כמו שפרש רש"י שם שהראו לכהן בחדושה עם חשכה. כי קדוש החדש דהינו מלוי הלקנה מפגמיתה זה בחינת בין השמשות בשמנוע לתכלית המעוט והצמצום או מתחלת להתמלאות וכו' פנ"ל:

ה וזה בחינת ירידה שקדם עליה, ותרודה היא תכלית העליה. כי בשאדם עולה מדרגא לדרגא זה בחינת בריאה חדשה. כי נתחדש ממש, בבחינת "תתחדש בנשך געורכי", ונעשה בריה חדשה ממש, בבחינת "אני היום ולדתיך" הנאמר על האדם בשנעשה בר מצוה או בכל עת שהוא מקדש ומטהר עצמו ומקבל על עצמו על עבודתו ביותר שאו נאמר על האדם "אני היום ולדתיך". כי נעשה בריאה חדשה ממש. ועל-כן קדם שזוכה לזה לעלות מדרגא לדרגא שיהיה נעשה בריה חדשה, קדם לזה צריך שיהיה ירידה שהיא תכלית העליה. כי הירידה היא בחינת הצמצום שצריך שיהיה קדם הבריאה וכו'ל. וזה בחינת צדיקים תחלתן יסורין וסופן שלווה כי היסורים באים מהצמצום שקדם הבריאה. וזה בחינת כל המניעות והעפובים שיש להאדם קדם

שזוכה לעשות איוה מצוה או דבר שבקדשה. כי בכל דבר שבקדשה בוראים עולמות פדוע. ועל-כן צריך שיהיה צמצום קדם. וזה בחינת המניעות שקודמין להדבר שבקדשה וכו'ל:

ו וזה בחינת אין בן דוד בא אלא בהסח הדעת. הסח הדעת זה בחינת הסתלקות האור, כי עקר האור הוא הדעת פמוכא במקום אחר, כי בשכיבא משיח או תחיל בחינת חדוש העולם כאילו או נברא העולם מחדש. כי עקר בחינת בריאת העולם בתקונו ויהיה רק אז. ועל-כן צריך שיהיה מקדם צמצום. וזה בחינת הסח הדעת, בחינת הפסח הדעת, הסתלקות האור פנ"ל. ותקף שגייעו לתכלית הצמצום, בחינת הפסח הדעת, תקף יבא משיח, בבחינת "כי יראה פי אולת יד ואפס עצור ועזוב וכו'". הינו בחינת תכלית הצמצום. ואז תקף תתחיל הבריאה מחדש, ויבא משיח במהרה בימינו, אמן:

ו וזה בחינת מה שהעמיד יהושע השמש במלחמת שבעה עממין. כי כל אחיהם והתגברותם מבחינת חלל הפנוי מבחינת הצמצום הנ"ל. והצמצום הוא בחינת שקיעת החמה בחינת הסתלקות האור פנ"ל. ועל-כן העמיד יהושע החמה וגלה לכל העולם פח ישראל שעל-ידי אמונתם השלמה הם יכולים לגלות האור מתוך הצמצום. ועל-ידי זה הכניע כל המלכים של העובדי פוכבים שאחיהם היתה מהפירות של בחינת הצמצום של

לכבול זאת ולגלות האמונה. על־כן לא נענה אלא בתפלת המנחה, כי אין הדין נמתק אלא בשרשו. ועל־כן או דיקא בשעת המנחה שהיא בחינת הצמצום של חלל הפנוי או דיקא צריכין להתגבר ולהתאמן בתפלה לגלות האמונה. כי עקר האמונה צריכין שם בבחינת חלל הפנוי, וכשזוכין שם לאמונה אי נתבטלין כל מיני כפירות וקשיות וכב"ל. ועל־כן אלהו התגבר דיקא בשעת המנחה לכבול או דיקא כל מיני כפירות וקשירות ולגלות אמונה או דיקא כי כשנתגלה אמונה בבחינת חלל הפנוי לידע ולהאמין שגם שם ה' יתברך נמצא כב"ל או נתבטלין כל מיני כפירות כב"ל ועל־כן או בשעת המנחה דיקא נענה אלהו. לגלות אלקותו בעולם ולכבול כל מיני עבודה זרה וכפירות שנמשכין מחלל הפנוי. כי גלה האמונה בעולם שגם שם בחלל הפנוי נמצא ה' יתברך כי לית אתר פנוי מנייה. ואזו "ורא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים". אלקים זה בחינת צמצום ודין, כי גלה האמונה בעולם כי ה' הוא האלקים, כי הצמצום הוא אחדות פשוט עמו יתברך כהוא קמץא דלבושיה מנייה ובייה, כי בלו חד. וזה בחינת ה' הוא האלקים כי בלא חד רק שאי אפשר להבין זאת עד לעתיד. וזה בחינת ורא כל העם ויפלו על פניהם, שראו ששם בבחינת חלל הפנוי צריכין לבחינת גפילת אפים שהוא בחינת הסתלקות הדעת. כי פנים זה בחינת מחין

חלל הפנוי. כי המתיק את הצמצום והעמיד את החמה שלא תשקע ולא אין לבוא ביום תמים. וגלה לכל באי עולם כי ה' הוא האלקים, גם בתוך הצמצום של חלל הפנוי גם שם ה' יתברך נמצא כב"ל. וכן משה העמיד את החמה במלחמת עמלק. כמו שכתוב: "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש", כמו שדרשו רבותינו ז"ל. כי עמלק היה בפר גדול פמוקא במקום אחר, ועל־כן הכניעו על־ידי שגלה תקף האמונה עד שהעמיד החמה ונתגלה שגם בתוך הצמצום נמצא ה' יתברך, בבחינת "ויהי ידיו אמונה עד בא השמש". "עד בא השמש" דיקא, שגלה תקף האמונה גם בעת ביאת השמש שהוא שעת המנחה, שאז עקר בחינת הצמצום שמשם נמשכת עקר אפיקורסית של בחינת עמלק כב"ל. ומשה רבנו גלה את תקף האמונה גם שם ועל־כן העמיד את החמה בעת שהיתה ראויה לשקע. כי גלה גם שם בבחינת הצמצום בחינת שקיעת החמה, גם שם אור ה' יתברך נמצא ועל־ידי זה הכניע את עמלק שהוא בחינת הכפירות והאפיקורסית של בחינת חלל הפנוי כב"ל: ח וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שכן אלהו לא נענה אלא בתפלת המנחה, ועקר מה שנענה אלהו או היה התגלות האמונה שהיו ישראל תועים או מאד אחרי ההכל של עבודה זרה והכפירות. וכל זה נמשך להם על־ידי האפיקורסות שנמשך מבחינת חלל הפנוי. ואלהו רצה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ד

ארה חיים תקצו

109

פידוע. הינו ששם בבחינת חלל הפנוי צריכין לסלק את הדעת שהוא בחינת פנים, רק למקד על אמונה לבד. כי באמת גם שם בחלל הפנוי גם שם נמצא הוא ותברך. כי ה' הוא האלקים כנ"ל. וזה שכתבו שתי פעמים ה' הוא האלקים, לבטל ולשבר כל מיני פפירות הנ"ל במאמר הנ"ל. דהינו פפירות הבאים ממותרות וכו'. וכפירות הבאים מחלל הפנוי וינגד זה כפלו ואמרו שתי פעמים ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים:

ט ועל-כן הוחרו רבותינו ז"ל מאד על תפלת המנחה. ואמרו שלא לתחיל שום דבר קדם מנחה וזתר מבשאר תפלות כמובא בשלחן ערוך. כי אז בשעתא דמנחה צריכין התגברות גדול לגלות אז האמונה על-ידי התפלה שהיא בחינת אמונה כנ"ל. מהמת שאז הוא בחינת הצמצום של החלל הפנוי שמושם עקר הפירות והאפיקורסות שהם הפך התפלה שהיא בחינת אמונה. על-כן צריכים אז במנחה התגברות גדול לתפלה. והתפלה הזאת של מנחה יקרה מאד כנ"ל. כי זה הוא העקר לגלות האמונה בתוך בחינת הצמצום בבחינת החלל הפנוי לגלות כי גם שם נמצא אלקותו, רק שאי אפשר להבין זאת בשכל כנ"ל רק באמונה לבד כי ה' הוא האלקים וכו' כנ"ל:

י וזה בחינת מנחה של שבת שאז רעוא דרעוין אשתפח, כמו שאיתא בזהר הקדוש תא חזי ביומי דחל בשעתא

דמנחה וכו'. כי שבת היא בחינת עולם הבא שהוא יום שפלו שבת. ואז בעולם הבא שהוא בחינת שבת ותגלה זה השכל של בחינת החלל הפנוי שהוא בחינת מנחה של ששת ימי המעשה כנ"ל. ואז משנתגלה זה השכל של הצמצום של בחינת חלל הפנוי, אז נתבטלין כל הדינין שבועולם שכלם באים מבחינת זה הצמצום הנ"ל. ועל-כן בשבת במנחה אז דיקא נמתקין כל הדינים ורעוא דרעוין אשתפח. כי אז בשבת הוא בחינת התנוצצות עולם הבא שאז ותגלה השכל של החלל הפנוי שהוא בחינת מנחה. ואז נמתקין כל הדינין בשרשן כנ"ל ונתגלה רעוא דרעוין. כי כל מה שזוכין לאמונה ולבטל פפירות ואפיקורסות. כמו כן זוכין לבחינת רצון. כמובא בדברי רבנו במקום אחר שעל-ידי אמונה זוכין לרצון שהוא למעלה מחכמה עין שם, ועל-כן בשבת במנחה שזוכין לבטל האפיקורסות הגדולה שבכל האפיקורסות דהינו הפפירות הבאים מבחינת חלל הפנוי כנ"ל. על-כן אז זוכין לבחינת רעוא דרעוין רצון שברצונות. כי זאת האמונה הנ"ל של בחינת חלל הפנוי שמאמינים שגם שם נמצא אלקותו ותברך הוא בחינת ראש אמונה. דהינו אמונה העליונה, ועל-כן זוכין על-ידי זה לרצון העליון, בחינת רצון שברצונות כנ"ל:

יא ועל-כן אז נסתלק משה בשבת במנחה ברצון שברצונות, כי משה זכה לזה מחמת שגם בתויו זכה

לְבַחֲנֵיהָ רֹאשׁ אָמוּנָה כֹּהֲלָה. כִּי רַק מִשָּׁה
 יְכוּל לְכַנֵּס לְשֵׁם זְכוֹ' כֹּהֲלָה. וְעַל־כֵּן זָכָה
 לְהַסְתַּלַּק בְּרִצּוֹן שְׁבָרָצוֹנוֹת בְּשַׁבַּת מִמְּנַחָה.
 כִּי זֶה זִכּוֹן עַל־יְדֵי רֹאשׁ אָמוּנָה הַנִּזְכָּר
 עַל־יְדֵי שְׁמִכְנִיעוֹן וּמִשְׁבָּרֵין הַכַּפְּרוֹת
 הַבָּאִים מִבְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי כֹּהֲלָה שְׁעַל־יְדֵי
 זֶה זִכּוֹן לְבַחֲנֵיהָ רִצּוֹן שְׁבָרָצוֹנוֹת כֹּהֲלָה:
 יב זֶה חֲבִינַת: כֹּהֲלָה הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת בְּהַלְכָתוֹ
 אֲפִלוּ עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה כְּדוּר
 אֲנוֹשׁ מוֹחֲלִין לוֹ. כִּי כָּל עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל
 הַדְּיוֹרוֹת הָרְאשׁוֹנִים בְּלִים הָיוּ עַל־יְדֵי שְׁנִפְלוּ
 בַּכַּפְּרוֹת וְאִפְיֻקְרוֹסוֹת הוֹאֵת שֶׁל בְּחִינַת
 חֲלָל הַפְּנוּי. כִּי הָיוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים מְאֹד
 וְרִצּוּ לְכַנֵּס בְּחֻמְתָּם בְּחֻקֵּי הָאֱלֹהִים. וְשֵׁם
 אִי אֶפְשָׁר לְעַמּוֹד עַל־יְדֵי חֻקֵּי וְשֶׁכָּל
 וְעַל־יְדֵי זֶה נִפְלוּ לְכַפְּרוֹת. וְעַל־יְדֵי שַׁבַּת
 זִכּוֹן לְאָמוּנָה, כִּי שַׁבַּת מוֹרָה עַל הַדְּיוֹשׁ
 הָעוֹלָם בְּמוֹכָא בְּמִקּוֹם אַחֵר. כִּי שַׁבַּת הִיא
 בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא שְׁאֵין יִתְגַּלֶּה זֶה הַשֶּׁכָּל
 כֹּהֲלָה. וְעַל־כֵּן מִי שְׁשׁוֹמֵר שַׁבַּת בְּהַלְכָתוֹ
 זָכָה לְמַעַם מַעֲיָן עוֹלָם הַבָּא. וְזָכָה
 לְאָמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּחִינַת רֹאשׁ אָמוּנָה הַנִּזְכָּר.
 כִּי זֹאת הָאָמוּנָה מִתְגַּלֶּה בְּשַׁבַּת שֶׁהוּא
 מַעֲיָן עוֹלָם הַבָּא. וְעַל־כֵּן בְּשַׁבַּת מִתְגַּלֶּה
 וּמִתְעוֹרֵר שִׁיר שֶׁהוּא רֹאשׁ לְכָל הַשִּׁירִים.
 בְּחִינַת "שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמוֹה",
 לְמַלְכָּה שֶׁהַשְּׁלוֹם שָׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבַּת
 שְׁלוֹם כְּדוּעָה. כִּי שִׁיר הַשִּׁירִים שִׁיר שֶׁהוּא
 רֹאשׁ לְכָל הַשִּׁירִים זֶה בְּחִינַת "תְּשׁוּרֵי
 מִרְאֵשׁ אָמוּנָה" כֹּהֲלָה בְּפִאֲמוֹר הַנִּזְכָּר. שְׁעַל
 יְדוּ מִבְּטָלִין הַאִפְיֻקְרוֹסוֹת שֶׁל חֲלָל הַפְּנוּי
 כֹּהֲלָה, זֶה מִתְגַּלֶּה בְּשַׁבַּת דִּיקָא כֹּהֲלָה.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת אֲפִלוּ עוֹבֵד
 עֲבוּדָה זָרָה כְּדוּר אֲנוֹשׁ, שְׁנִפְלוּ בַּכַּפְּרוֹת
 הָאֱלוֹהִים שֶׁל בְּחִינַת חֲלָל הַפְּנוּי הַנִּזְכָּר מוֹחֲלִין
 לוֹ. כִּי עַל־יְדֵי שַׁבַּת נִכְנָעוּן וְנִפְלָאן כָּל
 הַכַּפְּרוֹת הָאֱלוֹהִים וּמִתְקַנְיָן אוֹתָם. כִּי כֹהֲלָה
 עַל־יְדֵי שַׁבַּת שֶׁהוּא רֹאשׁ אָמוּנָה בְּחִינַת
 שִׁיר הַשִּׁירִים זְכוֹ' כֹּהֲלָה שְׁנִפְלוּ שֵׁם ה' וְ
 יִתְבָּרַךְ נִמְצָא. רַק שְׁעַכְשָׁיו אִי אֶפְשָׁר לְהַכִּין
 זֹאת עַד לְעֵתִיד בְּעַת קְבוֹל הַשֶּׁכָּר לְיוֹם
 שְׁכָּלוּ שַׁבַּת כֹּהֲלָה:

[שְׁנֵי לְעִיל]

זֶה בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ זְכוֹ' כֹּהֲלָה. נִמְצָא
 שְׁקְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ דְּהִינּוּ מְלוֹי הַלְבָּנָה
 מִכְּנִימָתָהּ בְּעַת שֶׁהִיא בְּחֻמְלֵית הַמַּעֲוֵט זֶה
 בְּחִינַת תַּפְּלַת הַמְּנַחָה שְׁמִנְיָן הָאָמוּנָה
 שֶׁהִיא בְּחִינַת תַּפְּלָה בְּעַת הַמְּנַחָה דִּיקָא
 בְּבַחֲנֵיהָ חֲלָל הַפְּנוּי זְכוֹ' כֹּהֲלָה:

יג וְהַתְּגַלּוּת הָאָמוּנָה הוֹאֵת הִיא עַל־יְדֵי
 שִׁיר וְנִגּוֹן כְּמִבְּאֵר בְּמִאֲמַר
 הַנִּזְכָּר. זֶה בְּחִינַת מַה שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
 בְּמוֹשְׁנָה פַּעַם אַחַת נִשְׁתַּחֲוּוּ הָעַדִּים לְכוֹא
 וְנִתְקַלְקְלוּ הַלְלוּיִים בְּשִׁיר הַתְּקִינוּ שֶׁלֹּא יִהְיוּ
 מִקְבָּלִין עֲדוּת הַחֹדֶשׁ אֲלֵא עַד הַמְּנַחָה
 זְכוֹ', כִּי עַל־יְדֵי שְׁנִפְלָתוֹ הָעַדִּים מִלְּכוֹא
 וְלֹא זְכוֹ לְקְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ כְּרֹאֵי, עַל־יְדֵי זֶה
 נִתְקַלְקְלוּ הַלְלוּיִים בְּשִׁיר, בְּשִׁיר דִּיקָא, כִּי
 עִקְר הַתְּגַלּוּת הָאָמוּנָה שֶׁל בְּחִינַת חֲלָל
 הַפְּנוּי שְׁנִפְלוּ בְּחִינַת קְדוּשַׁת הַחֹדֶשׁ הוּא
 עַל־יְדֵי הַשִּׁיר כֹּהֲלָה, בְּחִינַת "תְּשׁוּרֵי מִרְאֵשׁ
 אָמוּנָה" כֹּהֲלָה. וְעַל־כֵּן הַלְלוּיִים דִּיקָא הָיוּ
 מִנְצָחִים בְּשִׁיר, כִּי הַלְלוּיִים הֵם מִסְטָרָא

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תקצט

יתברך וכפר להם העוונות כדי להכניע כל מיני כפירות שעקרם באים מהצמצום של חלל הפנוי, ולפנות לראש אמונה הנ"ל שזה זוכין על-ידי תפלת המנחה דיקא כשהיא בבונה פראוי כנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לראש הדין בחינת קדוש החדש בחינת מלוי הלכנה וכו' כנ"ל:

הלכה ה

ענין תפלת מנחה:

על-פי מה שכתב רבנו ז"ל בלקוטי תנינא סימן כ"ב לענין עגנה שבענין הכנעה ועגנה טועין העולם הרבה. כי כפה אנו מתנגעין בתפלה לצאת ממחין דקטנות למחין דגדלות. ואם כן פודאי אין זה מדרת עגנה כמו שסוברין העולם וכו':

א וזה בחינת תפלת המנחה. כי עקר עבודת האדם לצאת ממחין דקטנות למחין דגדלות, כי עקר עבודת האדם הוא לשפר ולהכניע היצר הרע ותאוותיו. וזה ידוע שכל כח היצר הרע והתאוות פלם נמשכין מבחינת מחין דקטנות שמשם אחיות כל הדינין שמשם עקר כח היצר הרע פמבאר בדברי רבנו ז"ל כפה פעמים. על-כן אמרו רבותינו ז"ל: "אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות". כי כל העברות והפגמים הם על-ידי הסתלקות הדעת שנמשך ממחין דקטנות. וכן מבאר בהתורה 'תקעו תוכחה' (בלקוטי תנינא סימן ח) בתחלתו, שעקר תאות נאף שהיא כלל

דינאי פידוע, שזהו בחינת שעתא דמנחה בחינת צמצום של חלל הפנוי ששם צרכים שיר כדי לגלות האמונה גם שם כנ"ל. ועל-כן על-ידי ששנשחתו העדים ולא זכו לקדוש החדש פראוי בזמנו, על-ידי זה נתקלקלו הלוויים בשיר דיקא כנ"ל. ועל-כן התקינו שלא יהיו מקבלין עדות החדש אלא עד המנחה, כי עקר בחינת קדוש החדש הוא בבחינת מנחה שהיא בחינת התגלות האמונה בתוך בחינת חלל הפנוי כנ"ל:

יד וזה שנוהגין להרבות בתפלה ביותר בערב ראש חדש במנחה שעושים אז יום כפור קטן ומרבים בתפלה מאד. כי אז צרכין לזכות לראש חדש, שהוא בחינת מלוי הלכנה בחינת קדוש החדש שזה זוכין רק על-ידי ראש אמונה הנ"ל וזה צרכין לגלות דיקא בשעת מנחה שאז היא בחינת הצמצום של חלל הפנוי כנ"ל. ועל-כן אז מרבים בתפלה כדי לזכות לגלות האמונה וכו' כנ"ל. שעל-ידי זה עקר בחינת קדוש החדש על-ידי בחינת תפלת המנחה כנ"ל. ואז מתודין ועושים תשובה על העוונות ומתפללין שה' יתברך וכפר להם, וקורין אותו יום הכפורים קטן. כי העוונות הם בחינת כפירות, כי כלם באים על-ידי היצר הרע שהוא נקרא אל אחר כפירות פמבאר במקום אחר. וכן מבאר בה"א ב של רבנו ז"ל (אות א אמונה סימן כב) וזה לשונו: 'הפשע מכניס בפירה לאדם'. ועל-כן אז במנחה של ערב ראש חדש מתודין על העוונות ומבקשין שה'

כל התאוות נמשך מוחין דקטנות עין
שם:

נמצא, שעקר עבודת האדם לצאת
מוחין דקטנות למוחין דגדלות,
כי כמו שהאדם הולך וגדל בגשמיות
שבתחלה כשנולד הוא קטן מאוד וגם אין
לו שום דעת ואחר כך הולך ונתגדל מעט
מעט בימי הניקה עד שבסוף ימי הניקה
יש לו איזה דעת של קטנות, ואחר כך
הולך וגדל יותר עד אשר מגיע לכן חמש
ואז יש לו דעת ללמוד מקרא, כמו שאמרו
רבתינו ז"ל ל"ב חמש למקרא, ואחר כך
הולך וגדל יותר ודעתו נגדל יותר וכו'.

116
117

כמו בן צירף האדם בעבודת ה' להתניע
בעבודתו ותברך תמיד עד שזוכה לצאת
בכל פעם מבחינת מוחין דקטנות למוחין
דגדלות על-ידי שישבר כל התאוות
והמדות רעות שהם בחינת מוחין דקטנות
ויעסק בעבודתו ותברך. שעל-ידי זה יזכה
לדעת אותו ותברך בבחינת מוחין דגדלות.
וזה עקר עבודת האדם כל ימי חייו וכן
מוכן ומבאר בכתבי האר"י ז"ל. וזה בחינת
תפלת המנחה שהיא גבוהה מאוד
ורבותינו ז"ל תהירו עליה ביותר, כי
בשחרית היא בחינת מוחין דגדלות,
ובלילה היא בחינת מוחין דקטנות שהיא
בחינת השבת לילה שנמשך מקטנות
הדעת, כמבאר במקום אחר שאור הלשך
הם בחינת דעת וסכלות שהם בחינת
מוחין דגדלות ומוחין דקטנות, כי מוחין
דקטנות הם בחינת סכלות בחינת הלשך
נגד מוחין דגדלות שהוא עקר הדעת

בחינת אור יום, כי יום ולילה הם בחינת
המאור הגדול והמאור הקטן כמו שכתוב
"את המאור הגדול לממשלת היום ואת
המאור הקטן וכו'". הינו בחינת גדלות
וקטנות בחינת מוחין דגדלות ומוחין
דקטנות כנ"ל. וכל הדינים נמשכין
מבחינת מוחין דקטנות שהוא הלשך כנ"ל,
ומשם עקר אחיזת היצר הרע וכל התאוות
ומדות רעות כנ"ל. ועל-פני תקף אחר
חצות היום שמתחיל היום לערב כי יטמו
צללי ערב, אזי תקף מתחיל שרש אחיזת
מוחין דקטנות. ושם עקר ההתקנה, כי
עקר המתקת מוחין דקטנות שמשם אחיזת
כל הדינים והיצר הרע כנ"ל, עקר
המתקתם הוא דיקא כשזוכין להמתקם
בשרש תחלת אחיותם. כי אין הדין נמתק
אלא בשרשו. וזה בחינת תפלת המנחה
שהתירו רבותינו ז"ל עליה מאוד. ואזי
עקר המתקת הדינים, כמבאר בזהר
הקדוש שבמנחה דינא תקיפא שלמא.
וצריכין להתניע מאוד במנחה להמתק
הדינים יותר מבתפלת ערבית, אף-על-פי
שעקר הדינים שליטתם בלילה יותר, אף-
על-פי-כן בזמן המנחה עקר העבודה
ביותר להמתקם אז דיקא. כי דיקא בזמן
המנחה שעדין היום גדול רק שכתב
התחיל היום לערב להיות נוטה אל
הלילה, אז דיקא עקר ההמתקה. כי עקר
המתקת הדינים שהם בחינת מוחין
דקטנות עקר המתקתם הוא דיקא בתחלת
שרש אחיותם שהוא אחר חצות היום
שאז הוא זמן תפלת המנחה שאז מתחיל

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תרא

שרש אחיות מחין דקטנות מחמת שמתחיל היום לערב, ואז דיקא צריכין להתניע להמתיקם על ידי תפלת המנחה בכנות הלב:

וזה בחינת מנחה גדולה ומנחה קטנה, רמו שמנחה כולל מגדלות וקטנות. כי עדין הוא יום שהוא בחינת מחין דגדלות ואף על פירבן כבר התחילו להתעורר בחינת מחין דקטנות שהיא בחינת לילה. ואז עקר ההמתקה, כי עקר המתקת הדינים שהם בחינת מחין דקטנות עקר המתקתם בשלמות הוא בשואבין להמתיקם בשרש העליון ששם כל המחין דגדלות וקטנות כלולים יחד. כי עקר בחינת מחין דקטנות וגדלות הוא למטה, בבחינת שש קצוות, אבל למעלה מעלה בשרש העליון של המחין, שם אין שך גדלות וקטנות כלל ומשם עקר ההמתקה בשלמות. וכמוכן בדברי רבנו ז"ל בהתורה 'חדי רבי שמעון' (בסיון טא) שיש המתקה שממתיקין כל דין בשרשו בשכל הפרטי השך לו, אבל עקר ההמתקה היא בשואבין להמתיק הדינים על ידי שכל הכולל שהוא שרש העליון של המחין, ושם כל המחין כלולים יחד כל המחין דגדלות וקטנות, כי שם בלא חד, ומשם עקר ההמתקה בשלמות, וזה בחינת תפלת המנחה, שצריכין אז להמתיק המחין דקטנות בעת שמתחילין להתעורר אחר חצות היום, כדי להמתיק בתחלת אחותם. ואז עקר ההמתקה

מבחינת שרש העליון של המחין שהוא למעלה מכל המחין ששם בשרשם כלולים כל המחין יחד דגדלות וקטנות כנ"ל. וזה השכל העליון שהוא למעלה מכל המחין אי אפשר להעולם להבינו ולהשיגו, כי אם מי שזוכה אליו. ושם עקר הענה בחינת 'במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו', כי הענה שהיא לפי דעתנו בחינת קטנות שהוא קטן בעיני עצמו והגדלות בלא חד. כי במקום גדלתו שם דיקא אתה מוצא הענה. וזה באמת אי אפשר להבין ולהשיג כי אם מי שזוכה לזה אשרי לו. וזה עקר שלמות הענה באמת שזכה לזה משה רבנו עליו השלום, שהיה יכול לכתב על עצמו כל גדלת שבחו וכתב על עצמו "והאיש משה ענו מאד", ואף על פירבן היה ענו באמת, כי גכל באין ששם הגדלה והענה בלא חד, בחינת 'במקום גדלתו אתה מוצא ענותנותו' כנ"ל. ועל פן באמת לאו כל אדם זוכה לענה, כי ענה גדולה מפלם כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וזה שכתב רבנו ז"ל במאמר זה שאנו עוסקין בו, שבענין הענה טועין העולם הרבה. כי בודאי אין הענה להיות במחין דקטנות חס ושלום וכו' כנ"ל. כי עקר הענה בשואבין להיות בתכלית מחין דגדלות, ואז דיקא יהיה בתכלית הענה והפסול בבחינת במקום גדלתו שם אתה מוצא ענותנותו כנ"ל. ואז דיקא זוכה להמתיק כל הדינים שבעולם תאחזין במחין דקטנות. כי עקר ההמתקה משם דיקא, שהוא בחינת ענה

טו

אמתית ששם גדלות וקטנות כלול יחד שאי אפשר לנו להשיג ולהבין זה כלל וכנ"ל. ועל-כן עקר ההמתקה של מנחה צריכין להמשיך מבחינת מנחה של שבת שאז רעוא דרעוין אשתמכת. שאז הוא הסתלקות משה שזה בחינת רצון העליון בחינת אין סוף ששם שרש העליון של כל המחין ששם כלולים כל המחין ונדלות וקטנות ושם עקר המתקתם כנ"ל:

ב וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שכן אליה לא יענה אלא במנחה שנאמר "ידיה בעלות המנחה וכו"''. כי עקר הכנעת העבודה זרה והכפירות שהיא עקר הניצר הרע שנקרא אל אחר, עקר הכנעתו על-ידי ההמתקה שזוכין להמתיק בבחינת תפלת המנחה מי שזוכה לזה אשרי לו. כי עקר אחיות הניצר הרע והכפירות הם דיקא משרש התחלת אחיות המחין דקטנות שהוא אחר חצות היום בזמן המנחה כנ"ל. כי שרש אחיות המחין דקטנות נמשכין מתחלת הצמצום כידוע. כי הצמצום הוא בחינת הסתלקות הדעת ומשם שרש אחיות מחין דקטנות שמשם עקר אחיות הסמרא אחרא והכפירות. כי תחלת הצמצום אי אפשר להשיג בשום שכל וכמבאר זה במקום אחר. ומי שרוצה לכנס בתקירות פאלו הנמשכין מתחלת הצמצום של חלל הפני, הוא בא לכפירות גדולות חס ושולם רחמנא ללן. כי תחלת הצמצום

אי אפשר להשיג בשכל רק באמונה לבד כמבאר במקום אחר. וזה בחינת "ורא העם כי ביש משה" בא שש, בא שש דיקא. דהינו בזמן התחלת תפלת מנחה שאז התחלת שרש מחין דקטנות שנמשך מתחלת הצמצום, ומי שנכנס לתקירות הנמשכין משם נופל לכפירות גדולות כנ"ל. ועל-כן אז דיקא עשו הערב רב את העגל וכפרו בה' תפירד ובמשה מחמת שלא רצו להתחזק שם באמונה ולהתגבר להמתיק הדין על-ידי תפלת המנחה רק נכנסו להחקירות והכפירות הנמשכין משם. ועל-כן אז דיקא עשו מה שעשו. וכל זה היה מחמת שמושה לא היה ביניהם אז, כמו שכתוב "כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו", כל הכפירות הנמשכין משם אין מי שימתיקם כי אם משה דיקא שהוא ענו בתכלית הענוה כנ"ל. ועל-כן אליהו שהיה צריך להכניע תקף התגברות עבודה זרה של הבעל שהתגבר אז בימי אחאב לא יענה כי אם בתפלת המנחה דיקא. כי דיקא על-ידי תפלת המנחה זכה להמשיך ההמתקה משרש העליון של המחין ששם כל המחין ונדלות וקטנות כלולים יחד כנ"ל. שמשם דיקא ההמתקה בשעת המנחה כנ"ל. שעל-ידי זה דיקא נמתק ונתפטר העבודה זרה והכפירות הנמשכין מתחלת הצמצום וכנ"ל. ועל-כן אז כשענוה כתיב "ורא כל העם ופלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים". "ה' הוא האלקים" דיקא, כי ה' הוא בחינת מחין

ב וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שכן אליה לא יענה אלא במנחה שנאמר "ידיה בעלות המנחה וכו"''. כי עקר הכנעת העבודה זרה והכפירות שהיא עקר הניצר הרע שנקרא אל אחר, עקר הכנעתו על-ידי ההמתקה שזוכין להמתיק בבחינת תפלת המנחה מי שזוכה לזה אשרי לו. כי עקר אחיות הניצר הרע והכפירות הם דיקא משרש התחלת אחיות המחין דקטנות שהוא אחר חצות היום בזמן המנחה כנ"ל. כי שרש אחיות המחין דקטנות נמשכין מתחלת הצמצום כידוע. כי הצמצום הוא בחינת הסתלקות הדעת ומשם שרש אחיות מחין דקטנות שמשם עקר אחיות הסמרא אחרא והכפירות. כי תחלת הצמצום אי אפשר להשיג בשום שכל וכמבאר זה במקום אחר. ומי שרוצה לכנס בתקירות פאלו הנמשכין מתחלת הצמצום של חלל הפני, הוא בא לכפירות גדולות חס ושולם רחמנא ללן. כי תחלת הצמצום

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תרג

"איכה תרעה איכה תרביץ בצעהרים",
 "בצהרים" דיקא, כי עקר אחיות הספרא
 אחרת הוא מבחינת צהרים בחינת עד
 שיפוח היום. שאז תכף בצעהרים בעת
 התגברות אור השמש שהוא בחצות היום,
 אז תכף מתחיל המעוט. כי אז תכף
 מתחיל החמה להיות נוטה למערב למקום
 שקיעתה. ואז דיקא עקר אחיות הספרא
 אחרת בתחלת אחיות מחין דקטנות שהוא
 בהתחלת עריבת היום שמתחיל תכף
 בחצות היום. כי תכף באותה הרגע של
 חצות היום מתחיל תכף החמה להיות
 נוטה להעריב ולהחשיך. שאז היא בחינת
 מחין דקטנות שהיא בחינת חשכת לילה
 כנ"ל. ועקר שרש אחיות חשכת לילה
 שהוא שרש מחין דקטנות עקר שרשו
 מתחלת עריבת היום שהוא ברגע של
 חצות היום ושם עקר המתקת הדינים. כי
 עקר ההמתקה בתחלת אחיותם דיקא
 כנ"ל. ובשאר זכין להמתיקם שם, משם
 עקר אחיות הספרא אחרת. ועל זה צועק
 הפסוק "איכה תרעה איכה תרביץ
 בצעהרים" דיקא כנ"ל. וזה בחינת "עד
 שיפוח היום" דיקא, כי משם עקר אחיותם
 כנ"ל. ועליון שם דיקא צריכין להתגבר
 להמתיק הדינים בשרשם שהיו בחינת
 תפלת המנחה שנקראת בפסוק תפלת
 הצהרים, כמו שכתוב "ערכ ובקר וצהרים
 אשיחה ואהמה וכו'":

ה וזה הענין הוא בכל אדם בענין כלליות
 עבודתו כל ימי חייו. כי שחרית
 מרבו על התחלת עבודת האדם את ה'

דגדלות ואלקים הוא בחינת מחין דקטנות
 פידוע בכתבי האר"י ו"ל. הינו שכל המחין
 דגדלות ודקטנות בלא חד. כי ה' הוא
 האלקים. ועל ידי זה דיקא מביעין תכף
 העבודה וזה שהתגברת בימי אחאב
 שגמשה מהערב רב שרצו להתגבר אז
 דיקא כנ"ל. כמו שכתוב "כי בשש משה"
 כי בא שש כנ"ל. כי עקר המתקתה
 על ידי הצדיק האמת כמו משה ואליהו
 שיכולין לעלות לשרש העליון של המחין
 שהוא בחינת און בחינת תכלית הענינה
 ששם הגדלות ודקטנות בלא חד, בחינת
 "ה' הוא האלקים" וכו' ל':

ג ועל כן עקר קבלת התענית הוא בזמן
 מנחה. כמו שאמרו רבותינו

ז' ל' כל תענית שלא קבלו עליו במנחה
 אינו תענית, כי כל התעניות הם בשביל
 תשובה, ועקר התשובה זכין על ידי
 הצדיק האמת שהוא בחינת משה שיכול
 להמשיך ההמתקה של בחינת תפלת
 המנחה. כי כל החמאים נמשכין מהיצר
 הרע שכל כחו ואחיותו ממחין דקטנות
 כנ"ל. ועל כן עקר התשובה שהיא תקון
 כל החמאים נמשך על ידי ההמתקה של
 תפלת המנחה שאז עקר ההמתקה של כל
 המחין דקטנות על ידי שרשם העליון
 ששם גדלות וקטנות בלא חד כנ"ל:

ד וזה בחינת "עד שיפוח היום ונסו
 הצללים וכו'", שפרשו על ענין
 הפגמים והחמאים שחמאו ישראל במדבר
 אחר כל הגדלה והטובות שזכו שם,
 מבאר בפרוש רש"י שם. וזה בחינת

יִתְבַּרְךָ. וְעַל־פִּי רַב בַּתְּחִלָּה בְּשִׁמְתַחִיל
לְעַבֵּד אֶת ה' יִתְבַּרְךָ הוֹלֵךְ לוֹ בְּפֶסֶד
וּמִתְפַּלֵּל וְלוֹמֵד וְעוֹסֵק בְּעִבּוּדֵי ה'. וְזֶה
בְּחִינַת שְׁחִירֵיט שֶׁהוּא בְּחִינַת חֶסֶד. וְאִז
הוּא כֵּל סֵדֵר הַתְּפִלָּה בְּאַרְיִכוֹת, קִרְבָּנוֹת
וּפְסוּקֵי דְמוּמָה וּקְרִיאַת שְׁמַע וַחֲפִלָּה
וְצִיצִית וְתַפְלִין וְכו'. זֶה רָמַז עַל הַתְּחִלַּת
עֲבוּדַת הָאָדָם שֶׁאִז הוּא בְּחִינַת חֶסֶד
וְהוֹלֵךְ לוֹ הַכֵּל בְּפֶסֶד וּמְרַבֵּה בְּעִבּוּדֵי ה'
כֵּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. אֲבָל עַל־פִּי רַב אַחַר
כֵּד נֹפֵל מִעֲבוּדָתוֹ וּמִתְחִיל ה' יִתְבַּרְךָ
לְנִפְוֹת אוֹתוֹ וּמִתְנַגֵּה בּוֹ הַבַּעַל דְּבַר פִּדְיוֹעַ
לְכָל מִי שֶׁרוּצֶה לְכַנֵּס בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ,
וְאִז עֵקֶר הַנִּסְיוֹן שֶׁל הָאָדָם. וְזֶה בְּחִינַת
צְהִירִים, בְּחִינַת "עַד שִׁפְחוּ הַיּוֹם" שֶׁצָּאָמַר
עַל כָּלל יִשְׂרָאֵל שֶׁזָּכוּ לְכָל הַגְּאֻלוֹת
וְהַטּוֹבוֹת שֶׁזָּכוּ בְּמַעֲמַד הַר סִינַי וְכו'. וְאַחַר
כֵּד בְּשֶׁהַתְּנַבֵּר עֲלֵיהֶם הַבַּעַל דְּבַר נִכְשְׁלוֹ
בְּמָה שֶׁנִּכְשְׁלוּ. וְכֵן הוּא בְּכָל אָדָם לְפִי
בְּחִינָתוֹ. וְאִז צְרִיכִין הַתְּחִינּוֹת גְּדוֹל מְאֹד
מְאֹד כְּלִי שְׁעוֹר וְעֵרֶךְ וּמִסְפָּר לְהַתְּחִינּוֹ
בְּכָל פֶּעַם בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ וְלִכְלִי לִפְל
מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם. כִּמְבָאֵר בְּדִבְרֵי רַבְנֵי
ז"ל כִּמְהָ פְּעָמִים. וְהַעֲקָר שֶׁצְרִיךְ לְהַתְּנַבֵּר
כַּנֶּגֶד בְּחִינַת הַמְּחִין דְּקַמְנוֹת שֶׁהֵם
מִתְנַבְּרִין עַל כָּל אָדָם. כִּי מַה שָּׂבָא עַל
הָאָדָם מִחֻשְׁבוֹת שֶׁל פְּחִיחוֹת וְקַמְנוֹת
עַל־יְדֵי עֲצִים פְּשָׁעִיו, אִף עַל פִּי שֶׁעֲשֶׂה
בְּאִמְתָּ מַה שֶׁעֲשֶׂה, אִף־עַל־פִּי־כֵן עַל־פִּי
רַב אֱלוֹ הַמְּחֻשְׁבוֹת הֵם תְּחִיבוֹת הַיְצִיר
הַרַע וְאִז זֶה עֲנִוָה כָּלל. רַק הוּא מִבְּחִינַת
מְחִין דְּקַמְנוֹת שְׁרוּצִין לְהַתְּנַבֵּר עֲלוּי

לְכִיבוֹת. כִּמּוֹ שֶׁאָמַר רַבְנֵי ז"ל בְּפָרוּשׁ:
וְעַל־כֵּן צְרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּחִינּוֹ מְאֹד
מְאֹד בְּבְחִינַת עַת הַצְּהִירִים
דְּהִינּוּ בְּאִמְצַע יְמֵיו, בְּפֶרֶט אַחַר שֶׁעֲבָרוּ רַב
שְׁנוֹתָיו שֶׁאִז הוּא בְּבְחִינַת אַחַר חֻצוֹת הַיּוֹם
בְּעֵרֶךְ יְמֵי חַיָּו. וְעַל־פִּי רַב אִז דְּיוֹקָא
מִתְנַבֵּר הַבַּעַל דְּבַר בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר. כִּי בְּיִדְאֵי
עֵקֶר הַעֲבוּדָה צְרִיכִין לְהַתְּחִיל בְּיְמֵי
הַנְּעוּרִים דְּיוֹקָא, כִּי "טוֹב לְגַבֵּר כִּי יִשָּׂא עַל
בְּנֵעוּרָיו", וְנִקְוֹתָא כְּלִילָא בְּיִדְאֵי. וְכִמּוֹ
שֶׁכָּתַב רַבְנֵי ז"ל (בְּרַא"ב תִּשְׁנָן אוֹת הַחֻשְׁבָּה סִיּוּן ע"ג)
שִׁיּוֹם אֶחָד שֶׁהָאָדָם עוֹבֵד אֶת ה' יִתְבַּרְךָ
בְּיְמֵי נְעוּרָיו יִקֵּר יוֹתֵר מִכְּמָה שְׁנִים בְּעַת
זְקֻנָתוֹ. וְכֵן שֶׁמִּעֲתֵי מִרְבְּנוֹ ז"ל כִּמְהָ פְּעָמִים
שֶׁהַעֲקָר הוּא לְקַבֵּל לֵה' יִתְבַּרְךָ בְּנֵי
הַנְּעוּרִים דְּיוֹקָא, כִּי הַקְּנִיּוֹת קָשָׁה לְהַשְׁכִּים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תרה

מהנערים. וכמבאר בספר הא"ב (החדש אות ת תשובה סימן ה), וכמו ש'מבאר בהתורה "תעיתי בשה אבר" (בסימן ה) ע"ן שם. אבל אפלו מי שזכה להתחיל בעבודת ה' בימי נעוריו, אף-על-פי-כן בשמגיע לאמצע ימיו ורוצה להגיע למה שצריך להגיע, על-פי רב מתגבר הפעל דבר ומתפשט מאד מאד למנעו מדרך החיים חס ושלום. ומכל שכן מי שלא התחיל כלל בימי הנעורים שאז גוראי בשבא עליו איזה הרהורי תשובה בשרואה שעברו רב שנותיו וצריכו לחשב על סופו ותכליתו וכו'. שאז תכף מתגבר עליו הפעל דבר מאד מאד ומתפשט כנגדו מאד, ואינו רוצה להניחו לצאת מתאוותיו ורשתיו אשר נלכד בהם. ועל זה צועק הפסוק "הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצחורים". "בצחורים" דיקא, שהוא בחינת זמן המנחה שהוא אחר חצות היום, שהוא בכלליית ימי האדם אחר שעברו רב שנותיו. ועל-כן צריכו ישועה ורחמים רבים. ועל זאת יהפלה כל חסיד בימי נעוריו שה' יתברך יעוררו לאחרית טוב שלא יפל מעבודתו לעולם, וגם עד זקנה ושיבה אלקים אל יעוכנו. וכמו שבפש דוד המלך עליו השלום על זה "אל תשליכני לעת זקנה וזקנה ככלות כחי אל תעזבני". פי לפעמים האדם נופל לעת זקנותו, כמו שכתב רבנו ז"ל בספר הא"ב (אות ג בילה סימן א), ועל-כן צריכו להרבות בתפלה בימי הנעורים שלא יפל לעולם מעבודתו. יתברך, ובפרט בשכבר הימים

באים והגיע לאמצע ימיו ומתחיל היום לערב שמתחילין להתקרב ימי קצו וסופו, שאז צריך להסתפל מאד מאד על אחריתו וסופו בהאיד אנפין ועול קדם מלבא. פי אז צריך התגברות ביותר ויותר, פי אז הוא בחינת צחורים, בחינת זמן המנחה. פי ימי חיי האדם הם בחינת יום, ומיתתו והסתלקותו הוא בחינת לילה וחשך. כמו שכתוב "עד אשר לא תחשך השמש". ועל-כן אחר חצי ימיו הוא בחינת זמן המנחה, שאז צריכו להתחזק ולהתגבר ביותר ויותר להמתיק הדינים שהוא בחינת היצר הרע, ולקשר עצמו היטב לצדיק הדוד האמתים שהם בחינת משה. שהם דיקא יכולין להמתיק הדיון של זמן המנחה בשרשו העליון כנ"ל. שעל-ידי זה נתבטלין כל הדינים וכל פח היצר הרע וזוכין לתשובה שלמה. ועל-כן קבלת התענית שהיא בחינת תשובה היא בתפלת מנחה דיקא כנ"ל:

ו זזה בחינת ראש השנה. פי מנחה היא בחינת פחד יצחק, פי יצחק תקון תפלת המנחה. וזה בחינת ראש השנה שהוא בחינת פחד יצחק בידוע. וזה בחינת שני ימים של ראש השנה שהם בחינת דינא קשיא ודינא רפוא, זה בחינת מנחה גדולה ומנחה קטנה, פי בזמן מנחה גדולה הוא בחינת דינא קשיא מחמת שאז התחלת שרש הדיון של תחלת הצמצום שמשם עקר התגברותם, פי עקר התגברותם היא מהתחלה כנ"ל. ועל-כן אז צריכו להמשיך בהמתקה ממקום גבוה

ועשרת ימי תשובה. כי עקר התחלת התשובה נמשך מבחינת ההמתקה הנ"ל, שהוא בחינת ההמתקה של מנחה שהיא בחינת ההמתקה של ראש השנה כנ"ל. ועקר התשובה של עשרת ימי תשובה נגמר ביום הכפורים שהוא יום תענית יום מחילה וסליחה. נמצא, שהתחלת התשובה והתענית של יום הכפורים מתחיל בראש השנה, כי אז מתחיל התקון שנגמר ביום הכפורים פידוע בפגמות. וזה בחינת קבלת התענית במנחה, כי עקר התקון של יום הכפורים שהוא יום תענית ותשובה, מתחיל בראש השנה שהוא בחינת תפלת המנחה כנ"ל. כמו כן כל מי שרוצה לעשות תשובה בכל השנה ולקבל עליו תענית, צריך לקבלו במנחה דיקא שהיא בחינת ראש השנה. והתענית שמקבל הוא בחינת יום הכפורים שהוא יום תענית. כי עקר התענית והתשובה זוכין על ידי ההמתקה של בחינת תפלת המנחה שהיא בחינת ההמתקה של ראש השנה וכנ"ל:

ח וּבְזֶה מְיֻשָּׁב קְשִׁוּיֵי הַתּוֹסֵפוֹת לְמָה קָרָאוּ תְּפִלָּה זֹאת דִּיקָא בְּשֵׁם מְנַחָה, הֲלֹא גַם בְּבִקְרֵי הַקְּרִיבוּ מְנַחָה כְּמוֹכָא בְּגוֹן אַבְרָהָם (בס"ן ר"ב) עַן שָׁם. אִךְ עַל-פִּי הַנֵּ"ל נִיחָא הַיּוֹמָב, כִּי מְנַחָה הִיא בְּחִינַת קָרְבַּן עָנִי כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב וְאִם לֹא תִשָּׂיג דְּוֹ כֹּבֵי וְהִבֵּיא עֲשִׂירֵית הַאִיפָה וְכוּ', וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוּתֵינוּ ז"ל נֶאֱמַר בְּקָרְבַּן בְּהֵמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ וְנֶאֱמַר בְּמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ, לְלִמְדֵיךְ שֶׁאֶחָד הַמְרַבֵּה

יותר. ועל-פיו נקרא מנחה גדולה. אבל אחר כך היא בחינת מנחה קטנה, כי אחר שנתרחק הצמצום והריו מן ההתחלה, שם אין להם כח להטעות כל כך. כי עקר הטעות שלהם בהתחלה דיקא, מחמת שזה אי אפשר להשיג בשום שכל כנ"ל. ועל-פיו אז נקרא מנחה קטנה, כי המושבת המחזין להמטיק הדין הוא כפי הדין, וכשהדין גדול יותר צריך להמשיך מוח גדול יותר להמטיקו. וכן כשהדין נקטן אין צריכין להמשיך כי אם מוח קטן מזה להמטיקו. וזה בחינת שני ימים של ראש השנה. כי ביום ראשון הוא דינא קשיא, מחמת שאז הוא בחינת תחלת הצמצום. ואז צריכין להמשיך מחזין גדולים מאד מאד להמטיק הדינים אז. ועקר ההמתקה מבחינת שרש העליון ששם כל המחזין דנדלות וקטנות כלולים יחד. כי בראש השנה נכללין יחד חמה ולבנה שהם המאור הגדול והמאור הקטן. כי זכרון אחד עולה לבאן ולבאן, כי הוא ראש השנה וראש חדש שהם בחינת חמה ולבנה פידוע. וביום שני הוא דינא רפוא, מחמת שבקר נתרחק מההתחלה. ואז אין צריכין להמשיך מחזין גבוהים כל כך. וכאמת שני ימים של ראש השנה כיומא אריכתא הו, כי בלו חד. כי עקר ההמתקה בשני הימים הכל נמשך משרש העליון ששם בלו חד. שם נכלל יחד שני ימים של ראש השנה שהם בחינת מנחה גדולה ומנחה קטנה גדלות וקטנות. כי בלא חד. ואז בראש השנה הוא יום ראשון של

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תרו

ואחד הממעיט וכו', ועל-כן היו צריכין להקריב בקרבנות התמידין מנחה בפקר וכדערב. כי מנחה שהיא קרבן עני זה בחינת "תפלה לעני" שהיא וקרה מאד בעיני ה' ותברך כמבאר בזהר הקדוש באריכות. כי התקבנות הם בחינת תפלה כמבאר בדברי רבותינו ז"ל. ועל-כן התמידין שהם בחינת תפלה צריכין מנחות, כי עקר עלית התפלה שהיא בחינת קרבן, היא על-ידי תפלה לעני שעולה תחלה לה' ותברך כמבאר בזהר הקדוש. שזהו בחינת מנחה שהיא קרבן עני כג"ל. ועל-כן נקראת תפלת מנחה בשם מנחה דיקא. כי המנחה שהיא בחינת קרבן עני תפלה לעני, אף-על-פי שהיא וקרה מאד מאד בעיני ה' ותברך, אף-על-פיכן צריכה המתקה גדולה עד שתעשה פעלתה בשלמות. כי העני הוא בבחינת מחין דקטנות שהוא בחינת מעוט הלבנה בחינת המאור הקטן שמשם עקר הדלות והעניות פידוע, ועל-כן גם מעט הפרנסה של העני באה לו ברחק ובצער גדול מוחמת שקשה לו להמשיך השפע, מוחמת שהוא בבחינת מחין דקטנות בחינת מעוט הרוח שהיא בחינת דינים שעל-ידי זה נתעכב השפע לו מאד:

וזוה בחינת פתר עניא אויל ענייתא. אבל פשה' ותברך רוצה לרחם עליו ולהושיעו, עקר וישועתו על-ידי צדיק הדור האמתי הגדול במעלה מאד שהוא עושה עצמו עני. כמו דוד המלך עליו השלום שעשה עצמו תמיד כעני. כמו שכתוב

"ענני כי עני ואביון אני". כי דוד ידע שתפלת העני וקרה מאד, על-כן עושה עצמו תמיד כעני כמבאר בזהר הקדוש. וזה הצדיק בחינת דוד משיח שעושה עצמו עני, הוא דיקא יכול להמתיק העניות והאביונות בשרשו. דהינו שהוא ממתיק כל המחין דקטנות ותכלית קטנות דקטנות עד קצה האחרון עד אין תכלית, הכל הוא ממתיק בשרשו העליון הנבנה והנורא מאד שהוא בחינת און שהוא למעלה מכל המחין דגדלות וקטנות ששם בלא חד. והכל נמתק שם וכג"ל. כי זה הצדיק בחינת דוד משיח אף-על-פי שעושה עצמו כעני ממש ומשתף עצמו עם כל העניים והדלים והשפלים שבעולם, אף-על-פיכן אינו נופל חס ושלום לבחינת מחין דקטנות, אדרבא בתכלית עניותו ושפלותו הוא בתכלית הגדלות דגדלות, כי אצלו גדלות וקטנות בלא חד. שזהו בחינת הענוה של משה רבנו ומשיח דוד וכל הצדיקים הגדולים האמתיים וכג"ל. וזה שאנו רואין שם במקומו כממור פ"ו הנ"ל שקרא עצמו שם עני ואביון, כמו שכתוב "תפה ה' אונד ענני כי עני ואביון אני". ובתוך כך מיד קרא לנפשיה חסיד, כמו שכתוב שם תכף ומיד: "שמרה נפשי כי חסיד אני":

ובאמת אין אנו מבינים זאת היטב, אבל דוד זכה לזה שעשה עצמו עני ואביון באמת, ואף-על-פיכן היה בבחינת מחין דגדלות וקרא לנפשיה חסיד. וצדיק כזה דיקא הוא יכול לעור ולהושיע את

עצמו כמזוהם ונרוע מהם, כי הוא ענו
מכל האדם אשר על פני האדמה. ואף
על־פיכך אינו נופל למחין דקטנות חס
ושלום, שזהו בחינת תכלית שלמות
העגה של בחינת משה משיח שאין אנו
יכולין להבין זאת. ומחמת זה רב העולם
טועין בזה בעגן העגה וכו"ל:

וזה בחינת (במדבר כח, ה): "ועשירית האיפה
מלת למנחה בלולה בשמן".

שהמנחה שהיא בחינת קרבן עני שהוא
בחינת מחין דקטנות צריכה להיות בלולה
בשמן, כדי להמתיק הדין על־ידי זה. כי
שמן הוא בחינת אורו של משיח, בחינת
"שמן משחת קדש", שזהו בחינת משיח
שנקרא משיח על שם שגמגמה בשמן,
ובכח שכתוב "על־כן משחד אלקים אלקוד
שמן ששון". הינו שעקר המתקת המנחה
שהיא בחינת קרבן עני בחינת מחין
דקטנות, עקר המתקתו על־ידי בחינת
משיח שהוא בחינת השמן שבוללין בו
המנחה שזה עקר תקון והמתקת בחינת
המנחה שהיא בחינת קרבן עני וכו"ל:

ועל־כן נקראת זאת התפלה בשם
מנחה, כי עקר תפלת המנחה

הוא להמשיך המתקת ממקום עליון ונרא
מאד משרש העליון של כל המחין כדי
להמתיק כל הדינים הקשים שנתעוררים
בשעת מנחה דיקא כו"ל. שכל אלו
הדינים גמשיכין מבחינת מחין דקטנות
שהם בחינת דלות ועניות. שזהו עקר
בחינת קרבן עני שהוא קרבן עני, שזה

העניים, מחמת שאף־על־פי שעושה את
עצמו עני אף־על־פיכך אינו נופל למחין
דקטנות חס ושלום. וזה בחינת משיח
שהוא בחינת עני, כמו שכתוב עני ורכב
על החמור, שעקר ישועת העניים
והאביונים על ידו, כמו שכתוב "יחוס על
דל ואביון ונפשות אביונים יושיע". כי

צדיק כזה יודע להמתיק כל המחין
דקטנות שמשם העניות בשרשן העליון
כו"ל. ועקר העניות והדלות הוא העניות
מדעת התורה והמצוות שהוא רחוק מה'
יתברך חס ושלום, כמו שאמרו רבותינו
ו"ל: אין עני אלא מן הדעת. וכשה העני
במעשים רואה פחיתותו ושלמותו, בפרט
בשמרגיש חובותיו שהוא חיב לה' ויתברך
על־ידי עוונותיו ופשעיו הרבים, בשהוא
מתחיל להתמרמר לפני ה' ויתברך בלב
נשבר ונדפא ומפרש צערו ושיחתו לפני
ה' ויתברך, בודאי תפלתו יקרה וחסובה
מאד מאד לפני ה' ויתברך ופותחת כל
התרעין וכו'. כי זה עקר תפלה לעני
שחשובה מאד בעיני ה' ויתברך (בבבאי טיה

במקום אחר בהלכות הפליו הלכה ה עין שם). אבל

אף־על־פיכך עדין אין לה פח לפעל
פעלתה בשלמות מחמת תקף הדינים, כי
הוא עדין בבחינת מחין דקטנות, כי הוא
עני מן הדעת וכו"ל. ועל־כן עקר ישועתו
על־ידי הצדיק הגדול האמתי שהוא
בחינת משיח שהוא משה עצמו עם אלו
העניים, אף על פי שגמגמו מאד ועשו מה
שעשו, אף־על־פיכך רחמיו מתגברים
עליהם והוא מוריד עצמו אליהם ועושה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ה

ארה חיים תרט

הקרבן והתפלה יקר מאוד בעיני ה' ותברך, ועקר תקונו על-ידי המתקה הנ"ל שנמשך מבחינת משה משיח וכו' כנ"ל. ועל-כן נקראת זאת התפלה דיקא בשם מנחה, כי כל עקר תקונו זאת התפלה הוא בבחינת קרבן מנחה וכו' ל':

[שוד לעיל לענו קבלת התענית שהוא בשעת מנחה דיקא]

ט פי גם ההמתקה והתקון הנמשך על-ידי התענית, הוא בבחינת ההמתקה והתקון של תפלת המנחה, כי איתא ברברי רבנו ז"ל בלקוטי הראשון (בסיפון קע"ט) בענין גדל התקון של התענית שעל ידו נתבטל כל מיני מחלקת בכלל ובפרט בגשמיות ורוחניות וכו' עין שם. ומבאר שם שעל-ידי התענית מחיין כל הימים המתים שהם הימים שקטא ופגם בהם שהם מנחים כמו פגרים מתים ממש וכו'. כי פשמתענה איתה יום אזי אין לו כח מזה היום לעבד את השם ותברך מחמת חלישות התענית, ואזי מקבל כח מיום שלפניו. וכן פשמתענה יותר הוא צריך לקבל כח ממים הקודמים יותר וכו'. עד שיש מי שמתענה הרבה כל כך עד שצריך לקבל כח מימי הניקה מהחלב שצנע מומעי אמו, ואז מעלה גם אלו הימים וכו'. נמצא שעל-ידי התענית מעלין כל ימי התקנות וניקה, שהם הימים הקודמים שאז היה בבחינת קטנות. כי כל מה שהאדם הולך וגדל מגדל מחו יותר. והימים הקודמים הם בבחינת קטנות נגד

הימים שהוא גדל אחר כך. ובפרט שבימים הראשונים פגם או לא עסק כל כך בעבודת ה' ותברך ועכשו מתענה ועושה תשובה על זה. ועל-כן בודאי ימים הראשונים שפגם בהם הם בבחינת קטנות, ועל-ידי התענית מעלה כל אלו הימים ומתקן אותם עד שיכולין להעלות אפלו הימים של קטנות גמור שהם ימי הניקה. נמצא שעל-ידי התענית מעלה ומתקן וממתיק כל המחין דקטנות שהם בבחינת הימים הקודמים. וזה עקר בחינת תפלת המנחה כנ"ל, על-כן קבלת התענית בשעת מנחה דיקא וכו' ל':

וזה שהזכירו רבותינו ז"ל ביותר שלא להתחיל בשום מלאכה ועסק קדם תפלת המנחה, כמו שכתוב במושנה לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה וכו'. ומבאר בפוסקים שדיקא במנחה צריכין לזהר בזה ביותר שלא יטעה וישבח להתפלל מנחה וכו'. כי דיקא בשעת מנחה יש חשש וספנה שלא יטעה יותר מבשאר כל התפלות, מחמת שאז מתחיל התעוררות הדין מבחינת תחלת הצמצום שמושם עקר הטעות של כל הנסוגים אחור מה' ותברך. כי ממש נמשכין הכח והפעילות של כל הפגרים. שבוה טעו הערב רב בשעת מנחה דיקא. כמו שכתוב ורא העם כי ביש משה, בא שש דיקא כנ"ל, שמבחינת טעות וכפירה זאת נמשך כל הכח של הוצר הרע ותאוותיו וטרדותיו שמטריד את האדם בעסקיו העולם הזה עד ששוכח בהשם ותברך

10
דק"ל

ועבודתו. כי עקר כח היצר הרע הוא מכפירות ופגם אמונה וכפ"ל. ועל-כן אז בשעת מנחה צריכין לזהר יותר ויותר שלא יטעה וישכח להתפלל ולהמתיק הדין הקשה שנתעורר אז. ועל-כן הוזהרו רבותינו ז"ל אז ביותר שלא יתחיל בשום מלאכה ועסק סמוך למנחה עד שיתפלל, כי אז הפעות מצוי ביותר כפ"ל. ועל-כן צריכין לזהר מאוד ביותר להתפלל מנחה בכונה גדולה, כדי שזקנה להמתיק הדין הקשה שנתעורר אז. והכל בכח התקשרות לצדיקים אמתים שהם בחינת משה משיח. שעל דם עקר ההמתקה של תפלת המנחה וכפ"ל:

הלכה ו

על-פי התורה 'חבלים נפלו לי בנעמיים' לקוטי תנ"א סימן ע"א עין שם:

וכלל הדברים כי כל הבריאה היא רק בשביל כבודו יתברך. ועל-כן הכבוד הוא שרש הבריאה פלה. דהינו שרש כל העשרה מאמרות שבהם נברא העולם וכו'. ועל-כן בשמיניע לאדם איהו כבוד צריך לזהר מאוד שלא לקח לעצמו מזה הכבוד ושלא ינהג מנצו כלל לצורך עצמו, רק יעלה כל הכבוד לה' יתברך. כי צריך להבין מאיזה מאמר נתנה זה הכבוד אשר זה הכבוד הוא שרש אותו המאמר וכו' עין שם. ועקר הכבוד הוא על-ידי האדם שהוא תכלית כל הבריאה שבשבילו נברא הכל כדי שהוא יגדל

ויפרסם כבודו יתברך כי אין בכל הבריאה מי שיגדל כבודו יתברך כמו האדם. ועל-כן על-ידי ההולדה בשגולדיו ונתרפין בני אדם על-ידי זה נתגלה כבודו יתברך ביותר. ועקר ההולדה הוא על-ידי בחינת נעם העליון שמשם שרש העליון של ההולדה. ונעם העליון שופע תמיד, אך צריכין כלי לקבל על דו השפעת הנעם העליון, והכלי נעשה על-ידי צדקה לקבל שלהובין דרחימותא שזמשבין מנעם העליון. ויש צדקה של ארץ-ישראל, ויש צדקה של חוץ לארץ. ועקר היא הצדקה של ארץ-ישראל, כי ארץ-ישראל בחינת נעם, שהוא בחינת המחין של ארץ-ישראל שפנעמיים זה את זה בהלכה, דהינו שלום. וחויץ לארץ הוא בחינת חובלים, שהם מחין של חוץ לארץ שהם בחינת מחלקת, בחינת שחובלים זה לזה בהלכה. ואזי בששופע הנעם העליון על-ידי הכלי הנעשה על-ידי הצדקה בשביל ההולדה, וגם בחינת הנעם העליון שהוא המחין מקבל ונשפע עוד מלמעלה יותר פידוע. אזי אלו המחין של חוץ לארץ שהם בחינת חובלים, הם נופלים גם-כן באלו המחין של ארץ-ישראל שהם בחינת נעם כדי להתתקן כי אז הוא זמן תקונם. כי עקר קלקולם הוא על-ידי פגם הכבוד (כמבאר כל זה שם השב"כ). ועל-כן עתה שנמשך הולדה שהוא בחינת התגלות הכבוד, על-כן הם באים להתתקן. אבל לפעמים המחין של חוץ לארץ שהם בחינת חובלים, הם פגומים כל כך עד שאינם

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ו

ארה חיים תריא

יכולים להתתקן, ואדרבא הם גורמים פגם גם להמחין של ארץ-ישראל, ומה נמשך המחלקת שיש בארץ-ישראל גם כן. כי עקר המחלקת נמשך רק מבחינת מחין של חוץ לארץ שהם בחינת חובלים פנ"ל. אבל המחין של ארץ-ישראל הם בחינת נעם, בחינת שמנעמים זה לזה בהלכה שהוא בחינת שלום. רק על-ידי שהמחין של חוץ לארץ מכפשין לעצמן תקון, ותקונם בעת ששופע נעם העליון בשביל הולדה על-ידי הפלי של צדקה פנ"ל. ואז נופלין החובלים בנעמים פרי להתתקן. וכשהם פגומים ביהוה, הם פגומים גם את הנעמים שהם פגם המחין של ארץ-ישראל ומשם נמשך המחלקת שיש בארץ-ישראל. והכל על-ידי [פגם] הכבוד שעל-ידי זה כל המחלקת שבועלים שבארץ-ישראל ובחוץ לארץ. והכל נמשך על-ידי פגם החובלים הנ"ל וכנ"ל. עין שם כל זה היטב:

א וזה בחינת שלש תפלות ביום. כי צריכין להמשיך השפעת הנעם העליון בכל יום. כי ה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית. ועקר מעשה בראשית היה על-ידי השפעת הנעם, שעל-ידי זה נתגלה כבודו שהוא שרש הבריאה פנ"ל. ועל-ידי בכל יום שה' יתברך מחדש בטובו מעשה בראשית, הוא גם-כן על-ידי השפעת הנעם העליון ששופע בכל יום, שעל-ידי זה נמשכין נשמות ישראל, שעל-ידי זה

נתגדל כבודו, שעל-ידי זה עקר קיום העולם, בבחינת חדוש מעשה בראשית שבכל יום. כי כמו שתחלת כל הבריאה של מעשה בראשית היה על-ידי השפעת הנעם שממשם הכבוד שהוא שרש הבריאה פנ"ל, כמו כן חדוש מעשה בראשית בכל יום הוא גם-כן על-ידי זה. כי זה עקר בחינת חדוש מעשה בראשית שמחדש בטובו בכל יום תמיד, דהינו שמחדש הבריאה בכל יום בשביל קיום העולם כמו שתיה בתחלת הבריאה. ועל-ידי עקר קיום העולם על-ידי צדקה ותוסד כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי על-ידי הצדקה נעשה פלי לקבל השפעת הנעם העליון, שעל-ידי זה נתגלה כבודו שהוא עקר קיום הבריאה פנ"ל. והוה בחינת אור יום שהוא עקר בחינת חדוש מעשה בראשית בכל יום מה שה' יתברך מורית השמש בכל יום בבקר ומשקיעה בערב. שעל זה עקר הברכה והשבחה שאומרים בברכת המאורות, וכתובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. כי עקר אור יום הוא בחינת הארת הכבוד, בבחינת והארץ האירה מכבודו. שנמשך מהמחין שנמשכין בכל יום על-ידי השפעת הנעם העליון. בחינת "ומתוך האור" (קהלת א), בחינת נעמות ומתיקות. כי המחין הם בחינת אור יום פדוע, כמו שכתוב "כי יש יתרון לחכמה וכו' ביתרון האור מן החושך". נמצא שעקר השפעת הנעם העליון הוא בבקר שאז מאיר אור יום שנמשך משם פנ"ל. והוה בחינת תפלת

16

שחרית שתמן אברהם שהוא הראשון שגלה אלקותו ותברך בעולם שעל ידו עקר הבריאה. כמו שכתוב "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" - 'באברהם' כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי אברהם התחיל להמשיך ולהאיר השפעת הנעם העליון שהם המחין הקדושים של ארץ ישראל שעל ידי זה עקר דיעת אלקותו ותברך והתגלות כבודו ותברך. ועל פי היה עוסק כל ימיו בצדקה וחסד כדי לעשות כלי לקבל על ידו השפעת הנעם כנ"ל. כי הנעם בחינת ימין בחינת אברהם בחינת נעמות בימנה נצח. ועל פי אברהם היה הראשון שגלה קדשת ארץ ישראל, כי זכה למחין של ארץ ישראל שהוא בחינת נעם וכן"ל. ועל פי אברהם תמן שחרית, כי אז עקר השפעת הנעם שהוא בחינת המחין שהוא בחינת אור יום כנ"ל: ועל פי כל סדר התפלה בשלמות הוא בבקר בשחרית שאז מאריכין בפסוקי דמזמרה, בחינת "נעים ומזרות ישראל" (שמואל ב טו), כדי להמשיך עלינו השפעת הנעם העליון כנ"ל. ועל פי אומרים מקדם פרשת התפלות שהם בחינת צדקה בחינת נדבת לב, שעל ידי זה מקבלין השפעת הנעם העליון כנ"ל. ואחר כך אומרים ברכות המאורות וקריאת שמע, שאז הוא המשכת המחין כדוע. כי המחין נמשכין מהשפעת נעם העליון שמשם בחינת ההולדה, הינו בחינת הנשמות הנולדים. ונמשכין בכל יום על ידי המחין הנמשכין על ידי קריאת

שמע כדוע בפנות. ואחר כך מתפללין תפלת שמונה עשרה, שאז עקר המשכת הנשמות שהם המחין למטה יותר כמובן בפנות. שעל ידי זה עקר התגלות כבודו ותברך כנ"ל. כי עקר כבוד ה' ותברך ביותר הוא על ידי תפלה דיקא, על ידי שמתפללין ומבקשין מה' ותברך כל צרכיו כל מה שחסר לו בנשמיית וברוחניית. כמו שכתוב "וקראני ביום צרה אחלצך ותכבדני", כי זה עקר כבודו. ועל פי תפלת שמונה עשרה גבה מאד וקור מכל סדר התפלה כמובן בפנות, כי אף על פי שעל ידי כל פסוקי דמזמרה וברכת המאורות מנדלין כבודו ותברך ומודיעין שהוא ותברך יחיד בעולם וברא הכל לכבודו, אף על פי כן עקר שלמות הנדלת כבודו ביותר הוא על ידי התפלה. שבוה שמתפללין על צרכיו, בזה מודים שה' ותברך מנהיג עולמו ומשגיח בפרטיית על כל דבר שבעולם וברו לשנות הטבע. ונתן לנו כח ורשות לרצותו ולפיסו בתפלה ותחנונים, עד שישכח ממדת הדין למדת הרחמים לכבול כל הגזרות שאינם טובים ולמלאות כל מחסורנו. וזהו עקר כבודו בשלמות, כי כל זמן שאין מודיעין ומפרסמין זאת, עדין לא נתגלה כבודו ותברך בשלמות, כי אף על פי שמשבחין ומפאריין אותו ומודים שהוא ותברך גדול מאד ובורא הכל כו', שקל זה הוא הנדלת כבודו בודאי. אבל עדין לא הודיעו בפרוש שמשגיח גם עתה בעולמו ושהוא מבטל רצונו מפני רצון ישראל כשהם מרבים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תריג

שהמשיך דרך התפלה בעולם ותקנו לנו תפלת שחרית. וכן אחר כך בא יצחק ויעקב ותקנו יותר תפלת מנחה ומעריב. וכן כל הצדיקים האמתיים שאחריהם עד היום הזה, כלם הלכו בדרךיהם והזקו אותנו להרבות בתפלה ותחנונים, ואנו צריכים לבטל דעתנו הפחותה והחסרה מאד וללמד בדרךיהם של אבותינו ורבותינו להרבות בתפלה על כל דבר ולהאמין שיש פח בדינינו לנצח אותו. ותברך להפך דעתו מדין לרחמים, אף-על-פי שאי אפשר להבין כל זה, אף-על-פי-כן האמת הוא כן. וזה עקר הגדלת כבודו בשלמות כנ"ל ועל-כן עקר שלמות הכבוד הוא על-ידי התפלה כנ"ל:

ב נמצא שעקר השפעת הנעם העליון שהם בחינת המחין של ארץ-ישראל הוא בשחרית בשמאיר היום, כי משם עקר אור יום כנ"ל. והיום הולך ומאיר בתקפו עד גבול היום שהוא עד חצות. ואחר כך מתחיל היום לערב והולך האור ונתמעט, ואז נתמעט ונתעלם בחינת השפעת הנעם שהם המחין ואז רוצים בחינת החובלים להתגבר, שהם בחינת המחין של חוץ לארץ שהם בחינת חובלים בחינת מחלקת. כי עקר יניקתם הוא כשאור הנעם מתמעט. כי בודאי כשהמחין שהם בחינת נעם, בשלמות. אין שני שום ספק ומחלקת שהם בחינת חובלים כלל, כי יודעין כל הדברים וכל ההלכות על ברזן מחמת שהמחין

בתפלה ותחנונים, שזה עקר שלמות כבודו שבשביל זה ברא הכל. כמו שמבאר בהתורה 'אלקים אל דמי לך' (ספר צ"ו לקוטי חלק א) שעקר הבריאה היתה שצפה שיקבל שעשועים מישאל שיימשלו בתפלותיהם וכו' עין שם. כי זהו עקר הכבוד שמקבל מהאדם דיקא שבשביל זה ברא הכל כנ"ל. הינו מה שבגדלת נפלאותיו העצומים ברא בריאה פואת שהוא האדם הבעל בחירה שיש לו פח למשל בו. ותברך שינהיג העולם כרצונו. שכל זה רחוק בודאי מאד מאד ממשכל אנושי, אבל הן הן גבורותיו, הן הן נוראותיו העצומים. כי עקר הגדלת כבודו ותברך הוא כשאנו מודים על כל הדברים הרחוקים מדעתנו מאד שאי אפשר להבין הענין הזה בדעת אנושי כלל. ואף-על-פי-כן אנו מאמינים בגדלתו ותברך אשר מחשבותיו ודרכיו שגבו ונבחו מאד מאד מדעתנו, כמו שכתוב כי גבו שמים מארץ בן גבו דרכי מדרכיכם ומחשבותי ממחשבותיכם וכו'. וכמו שכתב ארינו מורנו ורבונו ז"ל שעל ה' ותברך בהכרח שיהיה קשה קשות, כי אם לא בן יהיה חס ושלום דעתו כדעתנו עין שם. ועל-כן עקר הגדלת כבודו הוא על-ידי תפלה, שעל-ידי זה רואין נפלאותיו העצומים ביותר, וזה הדרך של התפלה גלו לנו אבותינו, והראשון היה אברהם שיגע וטרח בעבודתו מאד ושבר ובטל כל תאוותיו ומסר נפשו בשבילו ותברך כל ימיו. והרבה בתפלה ותחנונים מאד עד

בעולם שנוצד בקדשת ישראל שזה עקר הגדלת כבודו ותפלתו:

כי עקר הגדלת כבודו הוא על-ידי ההולדה, דהיינו על-ידי הולדה דקדשה של בני ישראל, שכל מה שנוצדו ונתרבו יותר בני ישראל הם מגדליו כבודו ותפלתו. ויצחק הוא הולדה הראשונה שנוצד בקדשת ישראל, כי אברהם היה הראשון שהתחיל להמשיך קדשת ישראל בעולם, אבל הוא בעצמו עדן לא נולד בקדשת ישראל, רק יצחק הוא הראשון בזה, ועל-כן או עקר התעוררות החובלים לבוא ולנפל בנעימים פמבאר בהתורה הנ"ל, שששנמשך הולדה דקדשה שאז התגלות כבודו ותפלתו, או פאים החובלים לבל בנעימים וכו' עין שם, ובפרט עתה שהיתה הולדה הראשונה דקדשה, שעל זה היו מצפים כל המחזין הפגומים בחינת חובלים שהיו מימות עולם מתי תהיה הולדה בואת שייכולו להתתקן. (פי גנם החובלים התחיל מתקן אדם הראשון שאכל מעין הדעת טוב ורע פמבאר אצלנו מזה בהלכות כבוד אב ואם עין שם בהלכה ב). על-כן היה יצחק תקף הדין מחמת שבו רצו להתאחו החובלים להתתקן שהם בחינת דינים. על-כן תפן יצחק דיקא תפלת המנחה שהיא אחר חצות היום, שאז מתחיל ונקת החובלים פנ"ל. כי הוא היה צריך ביותר לתפן החובלים מחמת שהוא היה הולדה הראשונה שאז פאים החובלים להתתקן. וצריך לזהר מאוד להתמקם

בשלמות. רק בשהמחזין מתחילין להתמקם שזהו בחינת אחר חצות היום כי ונטו צללי ערב, או נאחזין ספקות וקשיות ומחלקת שהם בחינת חובלים, וכשאין מתקנים וממתיקין אותם, משם פאים כל הקלקולים וכל הפגמים חס ושלום, והוה בחינת הטא העגל על-ידי הערב רב שהיה אחר חצות היום דיקא כמו שכתוב וירא העם כי כשש משה, ודרשו רבותינו ו"ל כי בא שש וכו'. כי הערב רב הם בחינת מחלקת שנימקתם מבחינת חובלים מבחינת מחזין של חוץ לארץ הפגומים ביותר. כי הם היו ממצרים שהיא תכלית הנקמא של חוץ לארץ. והם היו צריכין להתתקן על-ידי נעימת המחזין שנמשכו בשעת מתן תורה שנמשכו מנעם העליון. כמו שכתוב דרביה דרבי נעם וכל נתיבתיה שלום. אבל על-ידי שהיו פגומים ביותר מאד, על-כן לא די שלא נתתקנו, אף גם פגמו את הנעימים עד שהטעו גם את ישראל והחטאוים הטאה גדולה בעגל, וכל זה היה אחר חצות היום דיקא, כי בא שש פנ"ל. כי אז עקר התחלת ונקת החובלים מחמת שאור יום שנמשך מבחינת נעם מתחיל להתמקם ולהתעלם פנ"ל. ועל-כן תפן יצחק תפלת המנחה שזמנה אחר חצות היום, כדי להתמקם בחינת החובלים, לבטל מהם אחיות ררע כדי שלא יקלקלו את הנעימים אדרבא הנעימים ותפנו אותם וכו' פנ"ל. ועל-כן יצחק דיקא תפלת המנחה, כי יצחק הוא הולדה הראשונה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תרמו

ולתקנם שלא יפגמו את הנעימים יותר
חס ושלום פנ"ל:

ג ועל-בן הזהירו רבותינו ז"ל שיהא אדם זהיר מאד בתפלת המנחה, מחמת שאז צריכים לתקן החובלים שגוהו עקר תקון התפלה. פי עקר פגם התפלה הוא מהחובלים הנ"ל שהם מבבלין המחשבה בתפלה. מחמת שבכל תפלה נמשכין מחין מהשפעת הנעם העליון, שמהם נתהוים גשמות שהם בחינת הולדה שעל-ידי זה נתגדל כבודו פנ"ל. ועל-כן תכף כשאדם עומד להתפלל ולעסוק בתקון זה, באים מיד החובלים להתתקן. ומגדל הפגמים הנאחזים בהם בפרט עתה בדורות הללו, על-ידי זה פוגמים את הנעימים ומבבלים המחשבה מאד מאד. על-כן צריכים להתגבר כנגדם מאד מאד, וכיותר צריכים לזהר בתפלת המנחה, שאז תקפא דייגא שלמא כמו שאיתא בזהר הקדוש. הינו פי אז עקר וניקת החובלים, ועקר תפלת המנחה היא בשביל להמיתקם פנ"ל. על-כן צריכים לזהר בתפלת המנחה מאד מאד להתפלל בכונה עצומה כדי שיוכל להתגבר על פגם החובלים שנאחזים אז ביותר פנ"ל. וזה שאמרו רבותינו ז"ל 'לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה שפן אליהו לא יענה אלא בתפלת המנחה וכו'' (ברכות א). פי אליהו היה צריך לבטל אז את העבודה וזה שנמשך מפגם החובלים שהם בחינת מחלקת, כמו שכתב ארזנו מורנו ורבונו

ז"ל שעל-ידי המחלקת באים לעבודה ורה (כמו שבאר בספר רנ"א לקוטי חלק א ובכנה מקומות). וזהו "עד מתי אתם פסחים על שתי הסעפים", וזהו בחינת החובלים שהוא בחינת מחלקת וספקות, בחינת פסחים על שתי הסעפים, ועל-כן הכנעתם היתה במנחה דיקא, פי עקר הכנעת החובלים במנחה שנתתקנה בשביל זה פנ"ל. וזהו "וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים". "ויפלו על פניהם" זה בחינת חבלים נפלו לי בנעימים, פי הנעימים הם בחינת פנים, בחינת "שבע שמחות את פניך נעמות וכו'". וזהו "ויפלו על פניהם", שהעם שנאחזו בהם החובלים, שעל-ידי זה באו לעבודה ורה, עתה נפלו על פניהם, דהינו על הנעימים שהם פניהם האמתיים. פי עקר אור הפנים האמתי של ישראל הם המחין הקדושים, שהם בחינת נעם פנ"ל, הינו בחינת חובלים הנופלים בנעימים פנ"ל, ואז נתתקנו באמת. וזהו "ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים" שתי פעמים. פי עקר וניקת החובלים הוא מבחינת דינים שהוא בחינת אלקים כידוע, והנעימים הם בחינת ה' בחינת רחמים. ואז אמרו "ה' הוא האלקים", שפלו חד. פי הדין נכלל ברחמים, שעל-ידי זה החובלים הנאחזים בדין נכללין בנעימים ששרשם רחמים. ועל-כן כפלו ואמרו שתי פעמים ה' הוא האלקים לחזק הענין, להורות שתקון זה יהיה נשאר קיים לנצח. פי לפעמים בשחובלים בחינת

דינים נופלים בנעימים הם מתגברים אחר כך ופוגמים את הנעימים יותר. אבל עתה בכח אלקהו שתקון או תקון גדול מאד, על-ידי זה יהיה נשאר קנם התקון לנצח שהחובלים יתהפכו לנעימים. וזה בחינת שתי פעמים ה' הוא האלקים, כנגד מחין של הנעימים ומחין של החובלים, שבשניהם נשיג כי ה' הוא האלקים. כי החובלים לא יפגמו את הנעימים רק גם הם מתהפכין לנעימים ומודים כי ה' הוא האלקים:

וְעַל-כֵּן נִקְרָאת הַתְּפִלָּה הַמְּנַחֶה אַף-עַל-פִּי שֶׁגַם בִּבְקֶר הַקְּרִיבוּ מִנְחָה כְּמוֹ שֶׁהִקְשׁוּ הַתּוֹסְפוֹת כְּמוֹכָא בְּמִנְיָן אַבְרָהָם, כִּי עָבְשׁוּ עוֹסְקֵין לְהַמְטִיק וּלְתַקֵּן הַחֻבּוּלִים כִּנְ"ל, אֲשֶׁר עָקַר זֶה הַתְּקוּן נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי צְדָקָה כִּנְ"ל:

וְעַל-כֵּן נִקְרָאת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת בְּשֵׁם מִנְחָה, בְּחִינַת צְדָקָה, בְּחִינַת "וְהָיָה לָהּ מַגִּישֵׁי מִנְחָה בְּצְדָקָה". כִּי עָקַר הַתְּקוּן שֶׁתְּהִיָּה הַצְּדָקָה בְּבְחִינַת קָרְבַּן מִנְחָה שֶׁהוּא קָרְבַּן עָנִי שֶׁמִּקְרִיב הַקָּרְבָּן כָּכֵל נִפְשׁוֹ, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "וּנְפֹשׁ כִּי תִקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה", שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֶׁם שֶׁכָּכֵל הַקָּרְבָּנוֹת לֹא נֶאֱמַר נִפְשׁוֹ כִּי אִם בְּמִנְחָה וְכוּ'. כִּי מִי דָרְכוּ לְהַקְרִיב מִנְחָה? עָנִי, מַעֲלָה אֲנִי עָלָיו כְּאֵלּוּ הַקְּרִיב נִפְשׁוֹ. כִּי בְּאֵמַת מַה שֶׁלַּפְעָמִים מִתְגַּבֵּר חַס וְשְׁלוֹם קַלְקוּל הַחֻבּוּלִים כֵּל כֵּד עַד שֶׁפּוֹגְמִים גַּם אֵת הַנְּעִימִים שֶׁנּוֹפְלִים בָּהֶם לְהַתְמַקֵּן עַל-יְדֵי כְּלֵי שֶׁל הַצְּדָקָה כְּמוֹ

שֶׁמִּבְּאֵר לְעֵיל. כֵּל זֶה נִתְהַוֶּה עַל-יְדֵי שֶׁגַם הַכְּלֵי שֶׁל הַצְּדָקָה אֵינּוּ בְּשִׁלְמוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי זֶה אֵין מִקְבָּלִין אֹרֵךְ הַנְּעִים בְּשִׁלְמוֹת שֶׁעַל-יְדֵי זֶה קָשָׁה לְתַקֵּן אֵת הַחֻבּוּלִים עַד שֶׁלַּפְעָמִים יְכוּלִים חַס וְשְׁלוֹם הַחֻבּוּלִים לְפָגֵם גַּם אֵת הַנְּעִימִים כִּנְ"ל, וְכֵל זֶה מִחֲמַת שֶׁאֵין מִקְנִינֵי מִצְוֹת הַצְּדָקָה פְּרָאוּי, כִּי מַעֲלַת מִצְוֹת צְדָקָה הִיא כְּלֵי שְׁעוֹר. וְכֵל הַתּוֹרָה וְכֵל תְּקוּן כֵּל הַעוֹלָמוֹת תְּלוּי בָּוָה. כִּי הַכֵּל נִבְרָא בְּשִׁבִיל כְּבוֹדוֹ, וְכֵל כְּבוֹדוֹ נִתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁעַל יְדֵיהֶם נִמְשָׁךְ נֵעַם הָעֲלִיּוֹן וְכוּ' כִּנְ"ל. וְעַל-כֵּן שֶׁקוּלָּה מִצְוֹת צְדָקָה כָּכֵל הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. אֲבָל צְרִיכִין לְהַרְבּוֹת בְּצְדָקָה מְאֹד וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מִה' יִתְבַּרַךְ שֶׁיִּצְפֶּה לְקַנֵּם מִצְוֹת הַצְּדָקָה פְּרָאוּי, שִׁיתֵּן לָבֶל שֶׁלֹּם לְמַעַן שְׂמוֹ יִתְבַּרַךְ בְּאֵמַת, וְשִׁמּוֹן לוֹ ה' יִתְבַּרַךְ עֲנִיִּים הַגּוֹיִם לְזִכַּת בְּרָהֶם. וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (סָפָה ע"ב):

שְׂמֵא תֹאמַר כֵּל הַבָּא לְקַפֵּץ וּלְתַן צְדָקָה קוֹפֵץ, תְּלַמּוּד לֹאמַר "מִה יָקָר חֶסֶד צְדָקָה אֱלֹקִים וְכוּ'". כִּי עָקַר תְּקוּן הַצְּדָקָה שֶׁיִּתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ עַל-יְדֵי זֶה שֶׁזֶה תְּקוּן וְקִיּוּם כֵּל הַבְּרִיאָה. עַל-כֵּן צְרִיךְ לְכַוֵּן בְּצְדָקָה בְּשִׁבִיל כְּבוֹד ה' יִתְבַּרַךְ לֹא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עַצְמוֹ חַס וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל לְתַן צְדָקָה לְעֲנִיִּים הַגּוֹיִם בְּאֵמַת הַעוֹסְקִים לְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ. לֹא שִׁיתֵּן צְדָקָה רַק בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עַצְמוֹ, כְּמַצּוֹי בְּכַמָּה אֲנָשִׁים בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים שֶׁאֵין נוֹתְנִים כִּי אִם לְמִי שִׁישׁ לוֹ מִמּוֹשֵׁלָה וְכְבוֹד גָּדוֹל הֵם מִקְרַחִין לְתַן לוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תריו

להם פחיתת כבוד בשלא יתנו לאיש כזה. ועל עניים הגונים העוסקים בחוריה בפשיטות באמת אינם משגיחים כלל ומעלימין עיניהם מהם. ונמצא שהצדקה שנותנין היא בשביל כבוד עצמם, ואף על-פי שבודאי שגם בזאת הצדקה יש נקודות טובות, אבל קשה לתקן החובלים על-ידי צדקה בזאת מאחר שהצדקה בעצמה אינה בשלמות בשביל כבוד ה' והפרד לבד שעל-ידי זה עקר התקון כנ"ל: ועל-כן עקר תקון הצדקה שתהיה בבחינת מנחה שהיא קרפן עני שפונתו בקרפנו רק לשמים לבד מחמת שגתיתו מעטת. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: נאמר בקרפן בהמה ריח נוח ונאמר וכו' ונאמר בפנחה ריח נוח ללמדך שאחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים. פי העני מכון בודאי בנתיתו לשמים לבד מאחר שגתיתו מעטת ואין מגיע לו כבוד על-ידי נתינתו. כמו בן העשיר אף-על-פי שנתן הרבה חלילה לו להתנאות בנתינת הצדקה ולהתפון לכבודו, רק שכל מה שיתן צדקה אף על פי שיתן לצדקה הון הרבה יהיה בעיניו פעני. פי באמת נגדו יתברך הכל עניים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל "מי הקדימני ואשלים". פי הכל ממנו יתברך, כמו שכתוב "כי מומד הכל ומקדד נתנו לך". ועל-כן דוד המלך עליו השלום בעת שנתן הון רב לנדבת הבית המקדש, אמר "והנה בעיני הכינותי לבית ה' כסף וזהב וכו'" (דברי תמים א כב). פי החזיק כל נתינתו

לעניות. וכן דרכו תמיד לקרות את עצמו עני, כמו שכתוב ואני עני ואביון וכו', וכן כמה פעמים. וצדקה בזאת יקרה מאד כי מחזיק את עצמו לעני ואין מתפון בשביל כבוד עצמו כלל רק בשביל כבוד ה' והפרד לבד. וזה בחינת מנחה שהיא קרפן עני שפונתו לשמים. והוא בחינת שלמות הצדקה, בחינת "מגישי מנחה בצדקה", שעל-ידי זה מקבלין בשלמות אור הנעם עד שיכולים לתקן גם את החובלים וכו"ל. ומחמת שזה התקון צריכין ביותר בעת תפלת המנחה כי אז עקר התחלת תקון החובלים, על-כן נקראת תפלה זאת בשם מנחה וכו"ל. והוא בחינת "מה יקר חסדך", שמוזה הפסוק למדו רבותינו ז"ל שלא כל הפא לקפץ קופץ כנ"ל. והוא "מה יקר חסדך אלקים", שיקר מאד החסד והצדקה לזכות לתן הצדקה פראוי לעניים הגונים בשביל כבודו יתברך לבד. והוא "ובני אדם בצל כבודי יחסיו". שייפה לתן לבני אדם החוסים בו בצל כבודי יתברך, דהינו עניים הגונים באמת. ואז כשיזכה לזה, על-ידי זה נעשה פלי בשלמות לקבל אור נעם העליון שהוא בחינת ערך העליון אשר עין לא ראתה וכו'. והוא "יריון מדשן ביתך ונחל עדנדך תשקם". פי על-ידי צדקה בשלמות וזכין לנחל עדנדך וכו'. שהיא בחינת נעם העליון וכו"ל: ה וזה בחינת תפלת ערבית שתקן יעקב. פי יעקב הוא שלמות האבות והוא עקר התקון של חטא אדם הראשון שפגם בבחינת החובלים הנ"ל כנ"ל. פי אברהם

ת
א
ת
א

לתקן תפלה בפלגה. אבל יעקב בגדל כחו תקון להתפלל גם בפלגה שהוא בחינת תפלת ערבית שתקנו. כי יעקב הוא בחינת אמת, כמו שכתוב "תתן אמת לעקב". ועל ידי אמת עקר תקון של כל החובלים שבועלים שהם בחינת מחלקת. כי יצחק התחיל לתקן החובלים, ועל-כן תקן תפלת המנחה שהיא ביום רק שמתחיל לערב שאז התחלת אחיות החובלים כנ"ל. אבל יעקב תקן תפלת ערבית שנוכל להתפלל אפילו בחדש לילה בעת שמתגברין ביותר חס ושלום. וזה זכה לתקן מחמת שהוא היה בבחינת אמת כנ"ל. ועל ידי אמת נתבטלון כל החובלים שבועלים. כי עקר יצירת החובלים הוא ממחלקת כנ"ל, ובתחלה מתחיל המחלקת בקדושה, ואחר כך נשתלשל ממנו אחוזה למטה עד שנעשה מחלקת גמור, עד שנתהוה אחיות הקלפות לגמרי שמושם כל החמאים שנקראים חובלים כנ"ל. אבל על ידי אמת נתבטל כל מיני מחלקת. כי מי שכוננו אל האמת לאמתו לא יזיק לו שום מחלקת מאחר שהוא חפץ רק בראמת, כי עקר יצירתם ממחלקת שבקדושה שהחכמים חולקים בהלכה זה אוסר וזה מתיר, ואלו החכמים שניהם מחפנינים אל האמת, רק שזה נראה לדעתו כך וזה לחפד. ומי שחפץ באמת אינו מזיק לו זה המחלקת כלל, כי מאמין שבאמת אלו ואלו דברי אלקים חיים כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכבר למדנו רבותינו ז"ל איד להתנהג בענין מחלקת כזה כגון

התחיל להמשיך בחינת הנעם על ידי רבוי החדש שעשה, כי היה נדיב לב הראשון, ועל-כן תקן שחרית כנ"ל. ויצחק עסק להמתיק בחינת החובלים כדי שלא יפגמו את הנעימים, שזהו בחינת תפלת המנחה כנ"ל. ויעקב הוא עקר התקון, ועל-כן תקן ערבית שהוא תקון גפלא שהתקין להתפלל גם בפלגה בעת התגברות החשך שאז עקר שליטת החובלים הפגומים לגמרי. כי "בו תרמש כל חיתו וער", שהם בחינת חובלים ומזיקים דמחבלי עלמא. כי כל המזיקים נקראים מחבלים, וכחם על ידי גם העברות שנקראים בלשון תבלה, כמו שכתוב (נחמה א) "חבל חבלנו לך". והעקר על ידי פגם הברית שהוא עקר פגם הנעימים כמובן בהתורה הנ"ל. ועל-כן נקרא בשם תבלה, כמו שכתוב "כי השחית כל בשר את דרכו וכו'", ותרגומו ארי חבילו אורחיהו וכו'. ועקר שליטתם בפלגה ששם עקר אחיות פגם הברית בחינת מקרה לילה רחמנא לצלן. וכמו שכתוב בנתת לבי פקדת לילה צרפתיני כל תמצא, וכמו שפרש רש"י שם. ועל-כן בפלגה אין זמן תפלה מן הדיו מאחר שאז מסתלקון המחין שהם בחינת נעם לגמרי, שזהו בחינת מה שאינא בזהר בד לילה פריש גרפהא על עלמא כל תרעי דגן עדן סתימין וכו'. כי בגן עדן עקר המושכת הנעם שהוא בחינת עדן עין לא ראתה כנ"ל. ובפלגה תרעי דגן עדן סתימין, כי אז מסתלקון המחין בחינת נעם לגמרי כמבאר בפגונו. ועל-כן לא היה ראוי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תריט

ספק דאורייתא לחמרא ותרבנן לקלא וכו', ויחיד ורבים הלכה כרבים וכו'. וכן בענין המחלקת שבין הצדיקים והבשרים, בשחפץ רק באמת אינו מוזק לו כלל כי התפץ באמת מותרין לו מלאך של אמת ויזכה לידע האמת. מכל שכן בשהחולקים הם אנשים נסים או אנשים קלים ורשעים, בודאי יוכל להבין היכן האמת, כי אמת היא אור ה' ותברך בעצמו, וימי שחפץ באמת לאמתו מאיר לו ה' ותברך בעצמו לצאת מתוך החושך ואפלה (כמו שמבאר בהמורה צדק העשה לתבה וכו' עין שם בסיון ט). וזה בחינת תפלת תפלת ערבית שתפון יעקב שהוא בחינת אמת. שעלידי זה תפון שנוכל להתפלל גם בעת חשכת לילה, גם בעת שליטת החובלים ביותר. כי האמת מאיר בתוך תקף החושך ואפלה, כי אמת הוא אור ה' ותברך בעצמו, שעל זה נאמר "כי אשב בחשך ה' אור לי". וכמו שכתוב "גם חשך לא יחשך ממך ולילה כיום יאיר וכו'". וכתוב "כי אתה תאיר נרי ה' אלפי וגיה חשכי". וכתוב "גם כי אלק בניא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי". ועליפן יעקב שהוא בחינת אמת, שתפון תפלת ערבית להתפלל גם בתוך תקף החושך עלידי גדל האמת שהמשיך בעולם, עליפן הוא עקר התפון של החובלים. כי הוא אינו מתירא שלא יתגברו פנים החובלים הפגומים ביותר ויקלקלו גם את הנעימים חס ושלום פנ"ל. כי כל מיני חובלים שהם כל מיני מחלקת

תפלת

וקשיות וספקות המחשיכים את העולם נתבטלים פנגד נקדת האמת לאמתו שהוא בחינת יעקב. כי האמת עד לעצמו. וכל זה מחמת שיעקב זכה לתפון הברית בשלמות, כמו שכתוב ראשית אוני כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ולא פגם בהמשכת הנעימים להנאת עצמו כלל וכלל. עליפן היתה מטתו שלמה ולא יצא ממנו שום פסול, כמו שיצא מאברהם ויצחק ישמעאל ועשו, שהם עקר החובלים שהחריבו את הבית המקדש והגלו את ישראל מארצם ששם הנעם. וכל זה מחמת שפגמו החובלים את הנעימים בעת שגפלו לתוכם פנ"ל. ועליפן אף על פי שהאבות הקדושים אברהם ויצחק מרחו מאד והמשיכו את הנעם בתפון גדול ותקנו גם את החובלים והמשיכו הולדות קדושות, שהם יצחק שגולד מאברהם ויעקב מיצחק. אך אף על פירבן נתעוררו חובלים פגומים מאד מאד שלא היה אפשר לתקנם אז, ועלידי זה יצאו מהולדות שלהם עשו וישמעאל. אבל יעקב היתה מטתו שלמה והמשיך ההולדה שלו רק עלידי קדשת הנעם לבר. וכל החובלים שרצו להתאחז בו כלם נתתקנו, כי בגדל כחו תפון כלם עלידי גדל האמת שהיה בו. ועליפן זכה לקדשת ארץ ישראל בלי גבול ומצד, כמו שכתוב ופרצת ימה וקדמה וכו', שהיא נחלה בלי מצרים כי אין שום מצד נגדו. כי יעקב בחינת אמת ממשיך בחינת

הוא יכול להמשיכו עד תכלית קצה התחנות לתקן כל החובלים הפגומים ביותר וכנ"ל:

ו וזהו "ויפגע במקום" שאז תקן תפלת ערבית כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

ואז "ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו". ודרשו רבותינו ז"ל שהאבנים היו מריבות זה עם זה וכו' ונעשו כלם אבן אחד. הינו כי אבנים הם בחינת החובלים, בחינת מחלוקת, שהם בחינת אבני נגף. כמו שפתיב "וכי יריבו אנשים והכה איש את רעהו באבן וכו'". ועל-כן באמת היו מריבות זה עם זה כנ"ל. אבל יעקב בגדל כחו, מגדל האמת שהיה בו עשה ביניהם שלום ונעשה אבן אחד, ועל-כן אז תקן תפלת ערבית וכנ"ל. ועל-כן אז "וידר יעקב נדר וכו' וסיים והאבן הזאת וכו' יהיה בית אלקים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך", שגדר נדר שהוא נדבת לב, וקבל על עצמו מצות צדקה בשלמות לתן מעשר מכל. כי עקר התקון להמשיך הנעם הוא על-ידי צדקה, ועקר שלמות הצדקה על-ידי יעקב, בחינת "משפט וצדקה ביעקב וכו'". כי הוא זכה להמשיך התקון של הצדקה בתכלית השלמות, כי זכה לתקן כל החובלים כנ"ל. וזהו בחינת מעשה, לתקן כל הבריאה שנבראה בעשרה מאמרות, על-ידי עשרה בחינות חלקי הכבוד כנ"ל בהתורה הנ"ל. כי כל זה נתקן על-ידי צדקה בשלמות כנ"ל. וזהו בחינת מעלת נתינת מעשר לצדקה, לתקן כל חלקי הכבוד שכלול בעשר כנ"ל.

קדשת ארץ-ישראל שהיא השפעת הנעם, הוא ממשיכו בלי גבול לתקן כל החובלים שבעולם כנ"ל.

ועל-כן אברהם קרא את מקום הבית המקדש 'הר', ויצחק קרא

'שדה', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסחים פה).

כי הר ושדה הוא מקום שליטת החובלים, שהם בחינת חיות רעות ומזיקי עלמא שמקומם בהר ושדה. ועל-כן שני הפגמים שהיו פגגדם נחרבו כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל יעקב קראו בית ששם אין שום אחיזה להחובלים, כי הוא זכה להמשיך בחינת הנעם בשלמות עד שמתקן כל החובלים כנ"ל. כי עקר השפעת הנעם הוא בבית-המקדש, שהוא קדשה העליונה של ארץ-ישראל ששם ברור ההלכה, בחינת שפנעמיים זה את זה בהלכה. כי שם ישבו סנהדרי גדולה לברר כל ההלכות, כמו שפתיב (דברים י"ח) "וקמת ועלית אל המקום וכו'". וזה בחינת (תהלים כ"ח): "אחת שאלתי וכו' שבתתי בבית ה' וכו' לחוות בנעם ה' וכו'". ובבית ה' דקא, כי עקר השפעת הנעם הוא בבית ה' שהוא הבית-המקדש. והעקר בבית שיבנה על-ידי יעקב במהרה בימינו שאז נגבה להשפעת הנעם בלי קלקול אחר-כך, כי החובלים לא יקלקלו עוד. כי על-ידי בחינת יעקב בחינת אמת יתקן הכל כנ"ל. כי יעקב הוא בחינת הברית התיכון וכו' המברית מן הקצה אל הקצה. הינו מקצה העליון מתחלת השפעת הנעם העליון שאינו פגום כלל שם. ועל-ידי-זה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארח היים תרכא

וזה בחינת "עשר אעשרנו לך", שפגנתו בנתינת המעשר הוא בשביל אעשרנו לך, לעשות רצונך בלבד לא בשביל כבוד עצמו חס ושלום. וזהו בחינת "צדק צדק תרדוף", שפגנתך בהצדקה שתתן יהיה למען הצדק לבר פרי לקים מצות צדקה כרצונו ותפריך לא בשביל כבוד עצמך כלל. כי לפעמים בשפוגמים בזה ומתפגנים בהצדקה בשביל כבוד עצמו חס ושלום, או יש פח להחובלים לפגם את הנעימים, עד שגם הם נתקלקלים חס ושלום וכנ"ל. ואז הוא חס ושלום מקום הצדק שמה הרשע. כי החובלים בחינת רשע התגברו על הנעימים שנמשכו על ידי הצדק דהינו על ידי הצדקה וכנ"ל. ועליכן הוהיר הפסוק "צדק צדק תרדוף", שתכונן בהצדקה למען הצדק לבר. ואז ישאר הצדק על מקומו בשלמות, כי אדרבה הצדק יתקן גם החובלים. וזהו גם כן בחינת צדק צדק תרדוף שתי פעמים. כי גם החובלים נתהפכים לצדק בשפגנותו בצדקה באמת שנותן צדקה למען הצדקה לבר, בבחינת "צדק צדק תרדוף" וכנ"ל. וזהו "למען תחיה וירשת את הארץ", כי על ידי זה זוכים לארץ ישראל ששם עקר השפעת הנעם כנ"ל. וזהו "למען תחיה וכו'", כי עקר החיות מבחינת הנעם, כמו שכתוב "תודיעני ארח היים שבע שמחות את פניך נעמות בימיך נצח". וזהו "נעמות בימיך נצח" דיקא, שישאר הנעימות לנצח ולא יוכלו החובלים לקלקלו חס ושלום. וזה נעשה

על ידי בחינת יעקב שהוא בחינת אמת, שהוא בחינת אור הפנים, בחינת "זה דור דורשיו מבקשי פניך יעקב סלה". שכל הדורות הירדשים אותו ותפריך ומגדלים כבודו ותפריך נמשכים על ידי בחינת יעקב שהוא אמת שהוא אור הפנים בבחינת אלה תלדות יעקב יוסף וכנ"ל. והוא זכה לנעמות נצח, כי בית המקדש השלישי שיבנה בזכותו יתקיים לנצח וכנ"ל. וזהו "שבע שמחות את פניך", בחינת יעקב בחינת אמת, נעמות בימיך נצח. כי על ידי גדל האמת לא יוכלו החובלים לקלקלו רק ישאר ויתקיים הנעימות לנצח כנ"ל:

ו זה בחינת ראש השנה. כי בראש השנה נברא העולם, דהינו אדם הראשון שהוא עקר העולם כנ"ל. כי עקר הכבוד הוא על ידי האדם שבישביל זה נברא הכל. ועקר האדם נמשך מנעם העליון כמובן בהתורה הנ"ל. ועליכן צריכין להמשיך בראש השנה בחינת הנעם, וזה נמשך על ידי השופר שהוא בחינת פליליות עשרה מיני נגינה בבחינת הימיכו גגן בתרועה, שיהיה בחינת נעם, בחינת "נעים זמירות ישראל" (שמואל ב טז) וזה בחינת "עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר זמרו אלקים זמרו וכו'". כי תרועה וקול שופר הם בחינת נגינה וזמרה שהוא בחינת נעם כנ"ל (ועין כל זה בדברינו בהלכות ברכת הכותף הלכה ד). ועליכן קורין בראש השנה לדת יצחק, כי יצחק הוא הולכה הראשונה בקדשה כנ"ל, שנמשך מנעם

עליון שעל-ידי זה עקר התגלות כבודו כפ"ל. (מבאר כל זה בהלכות ברכת הפירות הג"ל ע"ן שם). וזהו בחינת תקף הדינים של ראש השנה שצריכים להמתיקם בכמה המתקות פדונו. כי מחמת שאו צריכין לעורר נעם העליון כדי לגלות כבודו ותקפו, שעל-ידי זה היתה כל הבריאה שנברא בראש השנה כפ"ל, על-יכן אז באין החובלים להתחמק כפ"ל, וגם כי כל פגם החובלים נמשך מחטא אדם הראשון כמבאר בדברינו (בהלכות פדור אב ואם ע"ן שם), וחטא אדם הראשון היה בראש השנה על-יכן נתעוררין אז כל תקף הדינים. כי החובלים הם בחינת מחלוקת בחינת דינים קשים, כי משם שרשם פדונו. וזה כל עבודת ראש השנה של הצדיקים להמתיק תקף הדינים, הינו להמתיק לבטל וניקת החובלים שלא יוכלו להתגבר לקלקל את הנעימים חס ושלום, ואדרבא החובלים יתמקנו על-ידי הנעימים וכפ"ל. ובשביל זה צריכים לנסע לגדולי הצדיקים על ראש השנה שיודעים לעסק בתקון זה בשלמות. וזה בחינת מה שהולכין על קברי צדיקים בערב ראש השנה. כי הסתלקות הצדיק הוא נגעים העליון וכו' (מבאר שם בהלכות ברכת הפירות הג"ל ע"ן שם). כי יש עבודה גדולה בענין זה לתקן בחינת החובלים. כי כל מה שממשיכין הארה יותר מנעימות עליון יותר, באים חובלים מקלקליון יותר ויותר להתחמק ויכולים לגרם קלקול יותר חס ושלום. על-יכן צריכין לזה צדיק גדול כמעלה מאד מאד שיכול להמשיך מנעם העליון

בתכלית המעלה ולא יפגם שם כחוט השערה. כי זכך עצמו מתאוות עולם הזה בתכלית, ואין לו שום נגיעה כל שהיא בשום נדנד תאוה בעולם שפלים נמשכין מנפילת הנעימות העליון. ואין מי שיכול לעלות בשלמות לנעם העליון לתקן החובלים, כי אם מי שהוא נקי לגמרי מפגם הנעימות ואין לו שום הסתכלות בזה העולם כפ"ל. והוא זוכה לנעימות נצח, בבחינת נעמות בימינו נצח, ששם אין מוגע שום פגם כלל:

וזה בחינת השופר של ראש השנה שהוא כלול מכל העשרה מיני נגינה שהם כלל הנעימות העליון. כי קול השופר חזק ונבה מאד מאד, ויש לו פח לעלות למעלה למעלה ולעורר תכלית הנעם העליון הג"ל ששם נתתקן הכל, בבחינת "ויהי קול השופר הולך וזקוק מאד וכו'". ובתיב "וקול שופר חזק מאד", שקול השופר חזק מאד שיש לו פח להתגבר ולהמתיק ולבטל כל החובלים מחמת שיכול לעורר תכלית הנעם העליון באופן שלא יוכלו החובלים לקלקלו וכפ"ל. אבל צריכין לזה פח הצדיק הגדול מאד שפרש עצמו מכל וכל מנפילת הנעימות שנפל לזה העולם לכל התאוות וכפ"ל, ומחמת שאין שכיח עתה צדיק כזה שיהיה גדול כמעלה כזה, על-יכן צריכים ליתן ולפע על קברי הצדיקים המפגלים כמעלה שוכו לזה, וזהו "אשרי העם דעי תרועה", דעי דיקא, שיכולים לעורר המחיון על-ידי התרועה וקול שופר. דהינו שיכולים

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ו

ארה חיים תרכו

להגיע עם התרועה וקול שופר עד תכלית נעם העליון שמשם עקר הדעת והמחין כנ"ל. והוא "ה' באור פניך יהלכון". זה בחינת אור הפנים שהוא בחינת "שבע שקחות את פניך נעמות בימיך נצח וכנ"ל. והוא "בשמיך יגילון כל היום", פי שם עקר השמחה, בחינת "שבע שקחות וכנ"ל. והוא "בצדקתך ירומז", בצדקתך דקא. פי עקר התקון על-ידי הצדקה שעל-ידי זה נעשה כלי לקבל השפעת הנעם העליון כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל. ובשביל זה נוהגין כל ישראל להרבות בצדקה בימים אלו כדי להמשיך השפעת הנעם שנמשך על-ידי הכלי של הצדקה כנ"ל. וזה עקר התשובה של ראש השנה ועשרת ימי תשובה, פי כל החטאים נמשכין על-ידי החובלים כנ"ל, ולתת עוסקין לתקנם שעל-ידי זה עקר התשובה:

ח וזהו בחינת יום כפור. שאז עקר גמר שלמות התקון של כל החטאים שנמשכין על-ידי החובלים פי אז הוא סליחת עוונות, פי ביום הכפורים עולין עד הבינה פידע, ובינה היא בחינת נעם העליון כמובא בכתבים. פי 'נעם' בגימטריא קס"א וכי עין שם. וזה בחינת התענית הקדוש של יום הכפורים שצריכין להתענות בו בחמשה עניים, ובערב יום כפור צריכין לאכל. פי עקר הפריאה היתה בשביל כבודו יתברך כנ"ל, ועקר הכבוד הוא על-ידי האדם דקא שבשבילו נברא הכל כנ"ל. ועל-יפן עקר הכבוד נמשך

על-ידי הולדה שנמשך מנעם העליון, פי רק בשביל זה ברא ה' יתברך את העולם. פי רצה שיעלה כבודו מפני אדם התחתונים שיש להם בחירה, כמו שאומרים "ואבית תהלה מגושי עפר וכי". כמו שכתב אדוננו מורנו ורבונו ז"ל כמה פעמים. ועל-יפן עקר כבודו שנמשך הולדה על-ידי השפעת הנעם וכנ"ל:

וזה כלל שפיל התענוגים והאהבות של זה העולם, כלם נמשכין ונשתלשלין מנעימת העליון, בבחינת "מה יפית ומה נעמית אהבה בתענוגים". וזה כל עבודת הצדיקים שאין מקבלין לעצמן כלל ממתנות ונעימות של זה העולם, רק הם משרבין כל התאוות ומעלין כל הנעימות לשרשו העליון לנעם העליון. וזה עקר כבודו יתברך שכתבן אדם שבזה העולם משבר את כל תאוותיו ומעלה הכל לנעם העליון. ועל-יפן התלמיד חכם אסור להתענות כמו שאמרו רבותינו ז"ל: האי בר פי רב דיתבי בתעניתא וכי, פי ה' יתברך רוצה בקיום העולם, ובהכרח להמשיך נעם העליון לתוף כל האהבות שבזה העולם שהם אכילה ושתיה וכי, שהם קיום העולם ולעמד בנפיון זה שלא יהיה פרוך אחר המתנות המר של זה העולם, רק לקדש עצמו על-פי התורה ולהעלות הנעימות לשרשו העליון לנעם העליון שעל-ידי זה עקר כבודו כנ"ל. אבל יום הכפורים הוא בחינת עולם הקא שאין בו לא אכילה ושתיה וכי. פי יום הכפורים הוא תרוין, אפא וברתא סלקין בתדא,

יניקת החובלים. אכל ביום הפפורים שאין הנעם מתלבש באהבות של זה העולם כלל, על-כן אין להחובלים שום יניקה או. ועל-כן אז הוא סליחת העוונות שבאים מהחובלים, כי אז נתבטלים החובלים כנ"ל אכל אי אפשר לקבל הארה זאת של יום הפפורים כי אם על-ידי שאובלין ערב יום פפור, כי אי אפשר לזכות לעולם הפא כי אם על-ידי שמתקנים עצמן בעולם הזה, שבשביל זה פא האדם לעולם הזה, שבו מלבש הנעימות בתאוות עולם הזה. ועל-ידי זה דיקא צריכין לגדל פבודו יתברך כנ"ל. ואז נזכה לעולם הפא, שעל-ידי זה יתגלה פבודו יתברך בלי שום התלבשות כלל כנ"ל. וזה בחינת ערב יום פפור ויום פפור. כי יום הפפורים הוא בחינת עולם הפא שעולה הפבוד עם הנעם בלי התלבשות באכילה ושתיה וכו'. אכל אי אפשר לזכות לזה כי אם על-ידי מצות אכילה בערב יום הפפורים. כי על-ידי אכילה דקדשה עולה פבודו יתברך, בחינת שלחן מלכים מלך הפבוד

(כמו שמבאר בהמורה יצ"ו בסיון סו בלקוטי חלק א ענן שם). ואז זוכין ביום הקדוש יום הפפורים לגדל פבודו על-ידי החמשה קולות חמש תפלות הנמשכין מנעם העליון בלי התלבשות כלל, שזהו בחינת יום פפורים תרין אמא וברתא סלקין פחדא וכנ"ל.

והבן היטב:

כי הדברים עדין צריכין באור רחב ואין הזמן מספיק עתה לכאר פראוי,

פמוכא בזהר הקדוש ובכתבי האר"י ז"ל. כי אמא וברתא זה בחינת נעם העליון והפבוד. כי נעם העליון זה בחינת בינה, בחינת "אם לבינה תקרא". והפבוד הוא בחינת מלכות שהיא ברתא, כמו שפכתוב "כל כבודה בת מלך וכו'". והם בחינת נעמי ורות, נעמי זה בחינת נעם העליון ורות היא בחינת פבוד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, למה נקרא שמה רות שיצא ממנה דוד שרונה להקדוש-ברוך-הוא בשירות ותשבחות. ודוד הוא בחינת פבוד, בחינת מלך הפבוד, ובגלותא נאמר בהון "ותלכנה שתיהן" פדוע, וביום הפפורים סלקין פחדא. הינו כי יום הפפורים הוא בחינת עולם הפא אין צריכין שיעלה הפבוד לשרשו על-ידי שיתלבש הנעם באהבות של זה העולם וכו' כנ"ל. כי זה הוא רק בזה העולם. אכל לעתיד לבוא יתקום ונגלה פבוד ה' וכו', ואז נוכל להעלות הפבוד על-ידי השפעת הנעם בעצמו בלי שיתלבש באהבות של זה העולם, וזה בחינת יום הפפורים שאין בו לא אכילה ולא שתיה וכו', כי הוא בחינת עולם הפא, כי אז ברתא סלקא עד אמה, שהפבוד עולה עד הנעם בלי התלבשות באהבות של זה העולם. ואז נתתקן הכל וזית רשו לשמן לאסטוני כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי אז נתבטל יניקת כל החובלים, כי יניקתם רק מנגם הפבוד שנגמם על-ידי שפוגמין בהנעימות שמתלבש בזה העולם. וכל אחד פפי מה שפוגם בזה פן פוגם כפבודו יתברך, ומשם

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ו

ארה חיים תרכה

ומחשש השכחה שלא נשכח לגמרי חם ושלום הכרחי לרשם הדברים לעת עתה כמות שהן עד יערה עלינו רוח מפורום: ט וזה בחינת ספה. ועקר מצות ספה הוא אכילה ושתיה ושהה, שהם כל צרכי אדם וחייתו והענגויו שכלם יבנים לתוך הספה. כי ספה היא בחינת אמא דמספכא על בנין, שהוא בחינת נעם העליון בחינת אם לבניה ובנ"ל. ועל ידי קדשת מצות ספה אנו זוכין להעלות ולקשר כל הנעימות שבאכילה ושתיה וכלים נאים וכו' לקשר הכל לנעם העליון. כי זה עקר עבודת האדם בזה העולם שלא יהיה כרוך אחר הנעימות שבוה העולם רק יקשר ויעלה הכל לשרשם לנעם עליון. וזה זוכין על ידי שמכניסין כל האכילה ושתיה וכו' לתוך הספה שהיא בחינת נעם העליון בנ"ל. כי ביום הכפורים זכינו לבחינת עולם הכא ששם אין הנעם מלבש בשום גשמיות, רק בקולות קדושות של הקמח תפלות. ועל-כן תכין או בחמישה ענזיים, כי הוא בחינת עולם הכא שאין בו לא אכילה ושתיה. אבל זה אי אפשר כי אם איהו זמן דהיגו יום הכפורים, או מי שצריך לשוב בתשובה שגזרין עליו תעניתים. כי התשובה היא בבחינת יום הכפורים. כי מאחר שפגם על-ידי חטאיו בהנעימות הנ"ל שנמשך אחר נעימות של זה העולם עד שעבר על התורה, על-כן תקונו על-ידי תשובה ותענית שהיא בחינת יום הכפורים. כי צריך לפרש עצמו לגמרי מנעימות של זה

העולם ולקבל עליו תענית בשביל תשובה שהיא בחינת יום הכפורים כדי שיעלה לבחינת עולם הכא ששם אין הנעם מלבש כלל שהיו בחינת יום הכפורים בנ"ל. אבל זה אי אפשר כי אם איהו זמן כמו יום הכפורים שחייבין הכל בתענית או כל אחד שמקבל עליו תענית כפי חטאו. אבל עקר עבודת האדם בזה העולם היא שיתנהג על-פי התורה, שצריך דיקא לאכל ולשתות כפי צורך על-פי התורה, רק שלא יהיה כרוך אחר הנעימות שבהמאכל וכו', רק לקשר הכל לשרשם לנעם העליון בנ"ל. ועל-כן אמרו רבותינו ו"ל בר פי רב דיתוב בתעניתא. כלמא ליכול שרותיה. כי הכלבים הם בחינת מיין מרירין, הפך הנעם. ועל-כן אפלו זה שצער עצמו מן היין נקרא חטא כמו שאמרו רבותינו ו"ל, על שלא זכה לקשר הטעם והנעימות שבין לשרשו. מכל שכן וכו' כמו שאמרו רבותינו ו"ל שם. ועל-כן אחר יום הכפורים זכנו ה' ותפרך לישוב בספה צלא דמהמנוחא. שעל-ידי זה מגן עלינו בצל פננו וממשיך עלינו אור נעם העליון. וצוה עלינו לאכל ולשתות וכו' כדי שעל-ידי זה נזכה לקשר כל הנעימות שבוה העולם לשרשו שהוא בחינת נעם העליון בחינת ספה בנ"ל:

י וזה בחינת שמיני עצרת ושמיחת תורה. שאו מסמין התורה ומתחילין התורה, ואז מכדיין את כל אחד בכבוד התורה ואומרים לו מן כבוד לתורה, והכל עולין לתורה אז. כי ידוע בפנוות שבשמיני

דיקא
טו
למא

יתברך שזכהו לתשובה וסבב בנפלאותיו
 שיצאו ממונו האבות וכל ירע ישראל וכל
 הצדיקים שעוסקים בכל שנה בתקון
 הטאז. והעקר מראש השנה עד שמיני
 עצרת וכו'.ל. ועל-כן אז בשמיני עצרת
 חוזרין ומעוררין העשרה מאמרות על-ידי
 שקורין אותם אז בתורה. כי עתה חוזרים
 ומאירים באור גדול על-ידי הנגדלת הכבוד
 שנמשך עתה, שעל-ידי זה מקימין את
 העולם שנברא בעשרה מאמרות רק
 בשביל זה כנ"ל. וזה שמסימין תחלה את
 התורה שמסימית בגדל כבודו יתברך
 שנתגלה על-ידי משה רבנו על-ידי כל
 האותות והמופתים אשר שלחו ה' וכו',
 כמו שכתוב "לכל האות והמופתים וכו'
 ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול
 וכו'". שעל-ידי כל זה נתגדל כבודו יתברך
 מאד. כמו שכתוב "ואפכה בפרעה וכל
 חילו וכו'". וכמו שכתוב בכל האותות
 והמופתים בפרשת וארא, "למען ספר
 שמו בכל הארץ", "למען תדע כי לה'
 הארץ וכו'". נמצא שבאלו הפסוקים לכל
 האות והמופתים וכו'. שמסימין בהם
 התורה, מספרים מהנגדלת כבודו יתברך
 שנתגדל מאד על-ידי זה, וזה נתגלה
 ומאיר ביותר בשמיני עצרת, שהוא גמר
 וסוף כל השלשה גולים שהתחילו מפסח
 ומסתימין בשמיני עצרת, שפלם הם זכר
 ליציאת מצרים שאז היה עקר הנגדלת
 כבודו כנ"ל. ועקר הנגדלת הכבוד נמשך
 בשמיני עצרת שאז נמשך על-ידי השפעת
 הנעם בחינת הולדה כנ"ל, שעל-ידי זה

עצרת הוא גמר התקון שמתחילין בראש
 השנה בכל שנה ושנה. כי בראש השנה
 התחלנו להמשיך עלינו השפעת הנעם
 העליון על-ידי השופר. ועקר המושכת
 הנעם הוא, שיהיו נמשכין מחין קדושין
 עד שיהיה נעשה הולדה. דהינו שיהיו
 נמשכין נשמות קדושות של ישראל
 שיגדלו כבודו שהכל נברא בשביל זה
 כנ"ל. וזה התקון נגמר בשמיני עצרת (שאז
 הנוקבא עצרת הטפה בשביל הולדה כידוע
 בכונות ומוכא בדברי אדמו"ר ז"ל בהתורה "תקנו
 - אמונה" סימן ה לקוטי תנינא). ועל-כן אז
 עקר הנגדלת הכבוד כנ"ל. ועל-כן אז
 מתחילין התורה שהיא "בראשית ברא
 וכו'", וקורין כל העשרה מאמרות שבהם
 נברא העולם לכבודו. כי עכשו נשלמין
 ומאירין העשרה מאמרות באור גדול,
 מאחר שעכשו נגמר תקון המושכת הנעם
 עד שהגיע להולדות נשמות ישראל,
 שעל-ידי זה עקר התגלות כבודו, שבשביל
 זה היו כל העשרה מאמרות כנ"ל. ועל-כן
 עתה ראוי ונאה לקרות בראשית וכו'
 שהם העשרה מאמרות שבהם נברא
 העולם. כי עתה הוא שלמות הארתם,
 מאחר שעתה הוא בחינת התגלות כבודו
 על-ידי בחינת הולדה כנ"ל. כי זה עקר
 התקון שעוסקין בכל שנה מראש השנה
 עד שמיני עצרת שהוא לתקן טאז אדם
 הראשון שפגם בכבודו וגרם אחיזת
 החובלים, שעל-ידי זה פגם בעשרה
 מאמרות ונחשב באלו אבד את העולם
 שנברא בעשרה מאמרות. ובחמלתו

לקוטי הַלְכוּת

הלכות תפלת המנחה ו

אֲרַח חַיִּים תְּרוּכָה

פְּשׁוּטָה עִם הַתּוֹרָה, וְזוֹהוּ מִן כְּבוֹד לַתּוֹרָה
וְכַנּוּ"ל:

יֵא וְזוֹהוּ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל וּמוֹבָא
בְּפֶרֶשׁ רַש"י עַל פְּסוּק "לְעֵינַי

כָּל יִשְׂרָאֵל" שְׂנִשְׂאוּ לְבוֹ לְשֹׁבֵר הַלּוּחוֹת
לְעֵינֵיהֶם שְׂנֵאמַר "וְאֲשַׁבְּרֵם לְעֵינֵיכֶם".

וְהַסְפִּימָה דַעַת הַמְּקוֹם לְדַעְתּוֹ וְכוּ' שְׂנֵאמַר
וְכוּ' וַיִּשֶׁר בְּחֵד שִׁשְׁבֶּרֶתָּהּ, וְלִקְבֹּאֲרָה תְּמוּנָה

מִזֶּה לֹא לְהַזְכִּיר שִׁבְחָה כְּזֶה בְּעֵינַי נִפְלְאוֹת
גְּדֻלַּת מִשְׁה, אֵד בְּאֵמַת גַּם זֶה הוּא

נִפְלְאוֹת נוֹרְאוֹת גְּדֻלַּתוֹ שֶׁל מִשְׁה, שֶׁכֵּן
לְדַעַת ה' יִתְבָּרַךְ לְשֹׁבֵר הַלּוּחוֹת אִז אַחַר

מַעֲשֵׂה הַעֲגֹל, כִּי עִקַּר חֲטָא הַעֲגֹל הָיָה
עַל־יְדֵי הָעֶרֶב רַב שֶׁחֲטִיאָו אֶת יִשְׂרָאֵל,

וְזוֹה הָיָה פָּנִים הַחוּבְלִים שְׂבָאִים בְּנַעֲמִים
לְהַתְחַנֵּן, וּמַעֲצֵם קַלְקוּלָם הֵם פּוֹגְמִים גַּם

אֶת הַנַּעֲמִים כְּמִבְּאֵר מִזֶּה לְעֵיל (וּכְמִקּוֹם אַחַר
הַלְכוּת בְּרַבַּת הַפּוֹת וּבַהֲלֻכּוֹת כְּבוֹד אֵב (א), כִּי מִשְׁה

רַבְּנֵי רְצָה לְקָרֵב אֶת הָעֶרֶב רַב כְּדִי
שִׁיתְחַנְּנוּ, כִּי הָעֶרֶב רַב הוּא מִמְצָרִים שֶׁהוּא

עֲרֹת הָאָרֶץ עִקַּר זְהֻמַּת חוּץ לְאָרֶץ הַהַפְּדָה
מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁ, וְשֵׁם עִקַּר פָּנִים

הַחוּבְלִים הַמְּקַלְקְלִים בִּיּוֹתֵר, וְסִבַּר מִשְׁה
מֵאַחַר שִׁישְׂרָאֵל יּוֹצֵאִים מִמְצָרִים לְבוֹא

לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא
בְּחִינַת הַשְּׂפָעַת הַנֶּעֱם הַעֲלִיּוֹן, עַל־יְדֵי זֶה

יּוֹבְלוּ גַם הַחוּבְלִים הָאֵלוּ שֶׁהֵם הָעֶרֶב רַב
לְהַתְחַנֵּן, אֲבָל בְּאֵמַת מַעֲצֵם רַבּוֹ זְהֻמַּתָם

וְקַלְקוּלָם לֹא דִי שְׂלֹא נִתְחַנְּנוּ אַף גַּם
קַלְקְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה

שֶׁהוּא בְּחִינַת נַעֲם וְחֲטִיאוֹם בְּעֲגֹל, וְעַל־

עִקַּר הַגְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אִם לֹא הָיָה
בְּנֵי אֲדָם חֵם וְשְׁלוֹם, מִי יִגְדֵל כְּבוֹדוֹ וּמִי

יִסְפַּר וַיְבִיר עֲצֵם גְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ עַל יְדֵי כָּל
הָאוֹתוֹת וְהַמוֹפְתִים שֶׁהָיוּ בְּרִצִּיאת מִצְרַיִם.

כִּי עִקַּר הַגְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ הוּא עַל־יְדֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּלְדָּין בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שֶׁהֵם

עוֹסְקִים לְסַפֵּר וּלְפָרְסֵם וּלְהַגְדִּיל כְּבוֹדוֹ
יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח

מַעֲשֵׂיךָ וְכוּ' כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֵאמְרוּ וְכוּ'".
וְעַל־כֵּן בְּשִׁמְנֵי עֲצַרַת שְׂאֵז נִמְשָׁד בְּחִינַת

הַוִּלְדָה בְּנ"ל, עַל־כֵּן אִז קוֹרִין סוּיִם הַתּוֹרָה
"וּלְכָל הָאֵתָה וְהַמוֹפְתִים" שֶׁמְסַפְּרִין

מִהַגְּדֻלַּת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאַחַר כֵּן מִתְחִילִין
מִיַּד "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְכוּ'", שֶׁהֵם כָּל

הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם
וּבָהֶם ה' יִתְבָּרַךְ מְקַיֵּם אֶת הָעוֹלָם, הַכָּל

בְּשִׁבְלֵי כְבוֹדוֹ שֶׁנִּשְׁנָה וּמֵאִיר עֲתָה פֶּאוֹר
גְּדוֹל בְּנ"ל, וְעַל־כֵּן מְכַבְּדִין אִז אֶת כָּל אֶחָד

בְּכְבוֹד הַתּוֹרָה וְאוֹמְרִים לֹא מִן כְּבוֹד
לַתּוֹרָה, לְהַזְהִיר וּלְהַזְכִּיר אֶת כָּל אֶחָד

שֶׁהָיָה נוֹהֵר מְאֹד בְּהַכְּבוֹד, שְׂלֹא יִשָּׁח
הַכְּבוֹד בְּשִׁבְלֵי עֲצָמוֹ חֵם וְשְׁלוֹם, רַק חִיּוּר

וְיָמֵן הַכְּבוֹד לְהַתּוֹרָה וְלֵה' יִתְבָּרַךְ, כִּי עִקַּר
הָאֵרַת הַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת שֶׁמְעוֹרְרִין עֲתָה

הוּא עַל־יְדֵי כְבוֹד הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא שֶׁרֵשׁ כָּל
הַבְּרִיאָה שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת וְכַנּוּ"ל.

עַל־כֵּן צְרִיכִין לְזַהֵר שֶׁהָיָה הַכְּבוֹד כְּלוֹ
אִמּוֹר, כְּלוֹ מֵאִמּוֹר, כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.

שֶׁזֶה נַעֲשֵׂה מִשְׁנֹהֲרִין לְכָלִי לְהַנּוֹת
מִהַכְּבוֹד כְּלָל בְּשִׁבְלֵי עֲצָמוֹ רַק לְהַעֲלוֹת

וּלְחַזֵּר הַכְּבוֹד לֵה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא אֶחָדוֹת

קצת 17

כן בשרצה משה זאת נשאו לבו לשבר
 הלווחות לעיניהם. ועל ידי זה דיקא תקון
 הרבה. כי אמרו רבותינו ו"ל שעל ידי
 שבירת הלווחות נמשך שכחה, ועל ידי
 השכחה שנתהוה על ידי שבירת הלווחות
 נמשך כל המחלקת שבישראל. דהינו
 המחלקת שבקדשה של התנאים
 ואמוראים. כי עקר מחלקתם על ידי
 השכחה, כמו שאמרו רבותינו ו"ל
 משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו
 כל צרכן בתורה המחלקת. דהינו על ידי
 שכחה שבאה עליהם מחמת שלא שמשו
 כל צרכן. ועל כן באמת אמרו רבותינו
 ו"ל שם, ואותו היום שנתהוה המחלקת
 היה דומה כיום שנשתברו בו הלווחות,
 שנשתברו בו הלווחות דיקא. כי משם
 בעצמו נתהוה המחלקת על ידי השכחה
 שנמשך משם. נמצא שכל המחלקת
 דקדשה נמשך משבירת הלווחות. ועל ידי
 זה דיקא נעשה תקון גדול בענין
 החובלים הנ"ל, שהם בחינת מחלקת
 כנ"ל. כי אין הדין נמתק אלא בשרשו,
 ועל כן דיקא על ידי מחלקת שבקדשה
 שנמשך על ידי שבירת הלווחות, נמתק
 ונתבטל וניקת החובלים שהם בחינת
 מחלקת דסמרא אחרא. (וכמוכא בדבריו ו"ל
 במקום אחר על פסוק "במים עלי מרעים"
 בסיומן רעו לקוטי חלק א):

כי על ידי מחלקת שבין הצדיקים
 ונתרחקים אותם שראויים להתרחק
 שמחין שלהם הם בחינת מחין של חוץ
 לארץ ממש, בחינת חובלים, מחמת

שפגמו מאד בכבוד ה' יתברך, כי חפצים
 בכבוד עצמן, כי פשטופע הנעם העליון
 באים כל החובלים ורוצים להתמתק, הינו
 שבאים גם אנשים פגומים שמחין שלהם
 בחינת חובלים ורוצים להתמתק, ובדאי
 היה ראוי לתקנם, אך הם מקלקלים מאד,
 ואם ירצו לקרבם ולתקנם יוכלו לקלקל גם
 את הנעימים כנ"ל, כמו שארע למשה
 על ידי הערב רב. על כן היא טובה גדולה
 מה שיש מחלקת על הצדיקים האמתיים
 שעל ידי זה נופלים בדעתם ספקות
 וקשיות ונתרחקים אותם הראויים
 להתרחק, ואותם החפצים באמת סובלים
 ביוגות ויגיעות ומרחות ומתקרבים. כי
 בדאי אם היו הכל רואים ומרגישים תכף
 נעימות מתיקות השפעת הנעם העליון,
 היו הכל רצים רק אחר נעימות התורה
 שנמשכת משם. ועל כן בתחלה שנמשך
 איהו נעימות התורה נמצאים קופצים
 הרבה שחפצים להתקרב ולעק משם, כי
 מי פתי שלא ירוץ אחר נעימות פנה. אבל
 אלו המתקרבים הם רוצים להנות
 מהנעימות כלי יסורים ושפיכת דמים, והם
 חפצים שישפע עליהם נעימות התורה וגם
 יהיה להם כל הכבוד וכל התאוות שלהם.
 והיו בחינת פגם החובלים המקלקלים
 ביותר שעקר קלקולם בתחלה היה על ידי
 פגם הכבוד, שפגמו בכבוד ה' יתברך
 ורדפו אחר כבוד עצמן. שעל ידי זה נכלו
 לבחינת מחין של חוץ לארץ ממש שהם
 בחינת חובלים כמו שמבאר בהתורה
 הנ"ל. וגם עכשו בשבאים להתמתק רוצים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תרכט

עדון בכבוד עצמן. ועל-כן מחזן פאלו יכולים לקלקל גם את הנעימים וכב"ל. על-כן היא טובה שיש מחלקת, שעל-ידי זה באים קשיות ופסקות שעל-ידי זה כל הרצה להתקרב צריך להפקיר כבוד עצמו ולסבל ביונות ושפיכת דמים הרבה. ומי שאינו יכול לעמוד בזה מתרחק, ובודאי ראוי להרחיקו מאחר שרצה עדון בכבוד, כדי שלא יקלקל את הנעימים וכב"ל:

ומי שחפץ בהאמת רוצה את האמת ומתקרב על-ידי יסורים ויגיעות וביונות, כי אי אפשר להתקרב ולהתמקן כי אם על-ידי זה. מאחר שעקר פגם החובלים נמשך מפגם הכבוד. על-כן צריך עתה לבטל כבודו לנגמרי ולסבל ביונות ושפיכת דמים, ואז יזכה להתקרב ולטעם קצת מהנעימות נעם התורה. כי גם אחר השכחה וההעלמה והמחלקת שנמשך משבירת לחות, גם עתה מי שרוצה בהאמת יכול לראות ולטעם גם עתה מעט נעימות התורה, אשר גם בשביל מעט נעימות בזה שהוא מרגיש בתוך גשמיותו ראוי להשליך כל התאוות וכל הכבוד. ומי שהוא איש אמת וחס על עצמו ומרצה לזה ומתקרב על-ידי ביונות ושפיכת דמים הוא מתמקן באמת על-ידי השפעת הנעם, מאחר שמפקיר כבודו שעל-ידי זה מתקן פגם הכבוד שפגם תחלה וכב"ל. נמצא שעל-ידי שבירת הלחות שעל-ידי זה נתהוה שכחה שעל-ידי זה נתהוה מחלקת, על-ידי זה עקר

תקון החובלים פראוי דהינו שנתמקן מי שהוא ראוי להתמקן פנ"ל. ומי שאינו ראוי יתרחק על-ידי המחלקת כדי שלא יקלקל את הנעימים וכב"ל. ועל-כן שבחה התורה אותו בזה "אשר עשה משה לעיני כל ישראל" ששבר את הלחות לעיניהם. כי על-ידי זה דיקא הוא תקון החובלים על-ידי הנעימים שבוה עוסקת סיום התורה פנ"ל. והוה שדרשו זאת על פסוק לעיני כל ישראל דיקא ששבר את הלחות כמו שכתוב "ואשברם לעיניכם", כי שבר את הלחות לעיני כל ישראל דיקא. דהינו שהראה להם את הלחות שהם בחינת נעימות התורה ושברם מיד, ועל-ידי זה הפיל עליהם שכחה פנ"ל. והוה נסיון לכל אחד, מי שרוצה באמת הוא רודף אחר האמת גם אחר השבירה והשכחה. כי על כל פנים איזה רשימו נשאר והוא נמשך אחר האמת על-ידי הרשימו. כי מבין על-ידי זה שיש נעימות, נפלא מכל הטובות והמתיקות שבעולם. ומי שאינו חפץ באמת נמשך אחר הקשיות והפסקות והמחלקת ומתרחק וכב"ל. והוא בודאי ראוי להתרחק וכב"ל, כי "אשרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם וכו". ועל-כן שברם לעיני כל ישראל, כמו שכתוב ואשברם לעיניכם, הינו כי לקח הלחות שהם בחינת נעימות התורה והראה אותם לעיניהם ושברם מיד לעיניהם, פאומר הרי אני מראה לכם נעימות התורה אך תכף אני חוטף מכם ומשברם ומפיל שכחה. וזה יהיה לכם עתה לנסיון פנ"ל. וכן

מתנהגים גדולי הצדיקים גם עתה, כמו שכתב רבנו ז"ל על מאמר רבותינו ז"ל 'אנא עלמא בהרובא אשבחתיה' (בסיון ס' לקוטי חלק א) וזבן הימב:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל 'לוחות ושברי לוחות מנחים בארון'. להורות שהצדיקים אמתיים ממושיבין התורה בבחינת לוחות ושברי לוחות. כי מתחלה מגילין געמות התורה, ואחר כך מעלימין ומכסין אותה מיד ומפילין שכחה שהיא בחינת שברי לוחות וכו"ל. והכל בשביל נסיון שכל הרוצה להתרחק ימצא מקום להתרחק, והרוצה והפיץ האמת לאמתו יסתכל על האמת וישליך כבודו מנגד ויתקרב עלידי גיעות וכוונות וכו' וזכה לגעמות התורה וכו"ל:

יראה כל זכורך את פני ה' וכו'.¹ ובחין לארץ ששם אחיזת החובלים וצריכים לתקנם עלידי הנעימים, אי אפשר לתקנם כי אם עלידי שעושי יום טוב שני של גליות מחמת ספק שהוא בחינת מחלקת שמשם כל הספקות והקשיות. כי זה עקר תקון החובלים בשמתקרבם מתוך מחלקת וספקות ומאמינים בכל הצדיקים אף-על-פי שחולקים זה על זה, לא כמו הליצנים שאומרים מאחר שחולקים זה על זה הוא שומע דברי שניהם וחולק על שניהם, כי זהו דברי ליצנות ונגועים בכפירות רחמנא לצלן. רק האמת הוא להפך שצריך להאמין בכלם ולבלי להסתפל כלל על המחלקת שביניהם. (וכמו שכתב על פסוק און שומעת תוכחת חיים וכו' בתורה בחיצונית בסיון ה לקוטי חלק א ע"ש):

וזהו "אם לא תרעו לך תיפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדייתך על משפנות הרעים". הינו אם לא תרעי לך למי להתקרב, כמו ששאל תחלה "הגידה לי וכו' איכה תרעה וכו'". על זה השיב: "אם לא תרעי לך וכו' צאי לך וכו' ורעי וכו' על משפנות הרעים", "הרעים" דוקא, לשון רבים. הינו שתתקרב לכלם, כי מאחר שאיך יודע למי להתקרב צריך אתה להתקרב לכלם ולהאמין בכלם מאחר שכלם מזוהרים אותך לקיים תורת משה בכתב ובעל פה. כי רק מהאנשים הכופרים החולכים בדרך התקורות הרוצים להטות מתורת משה ללמד חכמות חיצוניות ופוקקים על ורבים

יב וזה שנהגין בחיז לארץ שעל-פי רב עקר גדל שמחת יום טוב הוא ביום טוב שני של גליות שעושיין מחמת ספק, ובפרט בשמחת תורה שעושיין אותו ביום טוב שני דוקא, כי חיז לארץ ששם עקר אחיזת החובלים, אי אפשר לתקנם בשלמות כי אם עלידי בחינת ספקות שהיא בחינת מחלקת וכו"ל. כי ביום טוב נמשך השפעת הנגם שמשם עקר שמחת יום טוב. ועל-כן תביים לעלות לרגל לבית-המקדש ששם עקר קדשת ארץ ישראל עקר השפעת הנגם כי שם ברור ההלכה וכו"ל. ועלידי זה עקר השמחה, בחינת "שבע שמחות את פניך געמות וכו'", שזה בחינת "שלוש פעמים בשנה

הוצאת ספרים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ו

ארה חיים תרלא

מגלחים וקנים וכו' במפרסם, מהם צריכים להתרחק בתכלית הרחוק, אבל כל מי שמנהיג על-פי התורה כפי שמסרו לנו רבותינו בנמרא ופוסקים וספרי וראים המגידים על-פי דבריהם הקדושים, בהם צריכים להתדבק בכלם, כמו שכתוב "ובו תדבק", ואמרו רבותינו ז"ל הדבק בתלמידי חכמים, ועל זה מרמז יום טוב שני שעושים מחמת ספק שני ימים טובים של גלויות, ועל-ידי זה עקר תקון בחינת החובלים מאחר שמחמירים מחמת ספק ועושים שני ימים טובים, כמו בן צריכים מחמת ספק להתקרב לכל הצדיקים החולכים על-פי התורה וכו"ל. (כי קדשת יום טוב הוא בחינת קדשת הצדיק, כי מהם נמשך קדשת יום טוב כמבאר על פסוק כי אפך מועד וכו' בסיון קלה) ועל-ידי עקר השמחה בחוץ לארץ ביום טוב שני, כי זה עקר השמחה בשנתתקון החובלים על-ידי הנעימים שאין נגדל כבוד ה' ותפדה, בבחינת כד אתי יתרו וכו', שעל-ידי זה השמחה גדולה מאד בבחינת יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו, וזה געשה בחוץ לארץ ביום טוב שני שעושים מחמת ספק וכו"ל, ועל-ידי בארץ-ישראל אף-על-פי שעושים שם רק יום טוב אחד מחמת ששם הוא בחינת נעם וכו"ל, אבל ראש השנה עושים גם בארץ-ישראל שני ימים. מחמת שבראש השנה עקר השפעת הנעם כו"ל, ואין באים ביותר כל החובלים להתתקן, ועל-ידי זה הוא דינא קשיא כו"ל. ועל-ידי מוכרחים גם בארץ-ישראל לעשות

שני ימים ראש השנה מחמת ספק כדי לתקנם וכו"ל:
 וזה שאמרו רבותינו ז"ל: בראשונה וכו' פעם אחד נתקלקלו הלויים בשיר התקינו שלא יהיו מקבלין עדות החדש אלא עד המנחה. ואם באו מן המנחה ולמעלה התקינו שיהיו נוהגין אותו היום קדש ולמחר קדש. ומשם נמשך שעושים שני ימים ראש השנה כמבאר בפוסקים, הינו מחמת קלקול השיר שהוא בחינת נעם בחינת נעים ומירות ישראל שזהו נמשך מפגם החובלים, על-ידי התקינו שלא יהיו מקבלין עדות החדש אלא עד המנחה, עד המנחה דיקא. כי אז עקר אחיות החובלים כמבאר למעלה, ואם באו מן המנחה ולמעלה עושים שני ימים קדש כדי לתקן החובלים על-ידי שני ימים. וזה בחינת שני ימים של ראש השנה שעושים גם בארץ-ישראל בשביל תקון החובלים על-ידי הנעימים וכו"ל:

וג וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'תקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם'. כי אלו השלש מדות רעות הם ההפך מהבחינות קדושות הנאמרות בהתורה הנ"ל. כי שם מבאר מענין הנעימות שממשך על-ידי צדקה שעל-ידי זה נגדל כבוד ה' ותפדה וזכין לשלום כו"ל. ותקנאה והתאוה והכבוד הם ההפך מזה, כי התאוה היא ההפך מקדשת הנעם, כי כל התאוות נמשכין מנפילת המתקיות מנעם העליון פדיוע.

הָיָה לוֹ תַקְוָה, כִּי הָיָה מְכִיר אֶת מְקוֹמוֹ
הַשְּׂפֵל וְהָיָה מְכַפֵּל אֶת עַצְמוֹ נֶגֶד יְרֵאֵי ה'
הָאֱמִתִּים וְהָיָה יְכוּלִים לְהוֹשִׁיעַ לוֹ בְּכַמְּה
אַפְגַּיִם, כִּי "הוֹלֵךְ אֶת חַכְמִים יַחֲפֵם" (משל)
(י), וְבוֹדְאֵי הָיָה לוֹ תַקְוָה גְּדוֹל עַל יָדָם. אָבֵל
הַכְּבוֹד הַמְדַמָּה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם מְטַעְהוּ
וּמְטִירֵדוּ שְׂנֵדָמָה לוֹ שֵׁי־אֶבֶד כְּבוֹדוֹ
בְּשִׁיתֶקֶרֶב לִירְאִים וְכַשְׂרִים אֱמִתִּים.
וּמַחֲמֵת זֶה מְטַעְהוּ אֶת עַצְמוֹ וְחוֹתֵר לְמֵצֵא
עֲלֵיהֶם קְשִׁוֹת וּסְפָפוֹת וְכוּ' וּמִתְרַחֵק מֵהֶם.
וְלֹא זֶה אֵף זֶה שֶׁמִּתְנַבֵּר עָלָיו הַכַּעַל דְּבַר
עַד שֵׁשׁ לֹא קָנָה וְשִׁנְאָה עֲלֵיהֶם וְעַל כֵּל
הַנּוֹגְעִים בְּכְבוֹדוֹ. וְעַל־יְדֵי כֵּל זֶה נִמְרָד מִן
הָעוֹלָם רַחֲמָנָא לְצַלָּהּ, כִּי אִם יִהְיֶה מְסִיר
הַקְּנָאָה וְהַשְּׂנְאָה מִלְּבֹו וְיִתְקַרֵּב לִירְאִים
אֱמִתִּים יוֹכֵל לְהַנְצִיל גַּם מִתְּהַאֲזוֹת רַעוּת
כִּי הֵם יוֹרֵד אוֹתוֹ דְּרַךְ הַיֵּשֶׁר וְהַאֲמֵת עַל־פִּי
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבוֹדְאֵי הָיָה לוֹ אַחֲרֵית
טוב:

שֶׁךְ לְהַתּוֹרָה הַגְּדוֹל:

זוּה (תהלים כה, ה): "יֵשׂא בְרָכָה מֵאֵת ה'
וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ זֶה דוֹר דוֹרְשֵׁיו"
כִּי עַל־יְדֵי צִדְקָה מְמַשְׁכִּינֵי הַשְּׂפֵעַ וְהַבְּרָכָה
מֵאֵת ה', דִּהְיִנוּ מִבְּחִינַת נֵעַם הָעֲלִיּוֹן
שְׂמֵשֶׁם כֹּל הַשְּׂפֵעַ וְהַבְּרָכָה וְהָיָה זֶה דוֹר
דוֹרְשֵׁיו, כִּי הַהוֹלָדָה שֶׁל כֵּל הַדּוֹרוֹת
נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי־זֶה כְּמוֹ שְׂמֵבֶאֱרָ שֵׁם. וְהָיָה
"מְבַקְשֵׁי פְנִיד יַעֲקֹב וְכוּ'", בְּחִינַת "שִׁבְעַ
שְׂמֹחוֹת אֶת פְּנִיד נַעֲמוֹת" וְכוּ' שֶׁזֶכֶה יַעֲקֹב
לְזֶה בְּיוֹתֵר, כִּי הָיְתָה מִשְׁתָּו שְׂלֵמָה וּמְנוּנָה
כֹּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתֵם הַדּוֹרְשִׁים אֶת ה',

וְצִדְקָה הָאֲדָם לְהַשְׂכִּיל עַל דְּרָכָיו לְכֹלֵי
לְדוֹת בְּרוּךְ אַחֵר תַּאֲוֹת הַבְּחִינִיקוֹת שֶׁל זֶה
הָעוֹלָם רַק לְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ וְלְדַבֵּק אֶת
עַצְמוֹ בְּנֵעַם הָעֲלִיּוֹן. גַּם עַל־יְדֵי הַתַּאֲוָה
הוּא מְמַעֵט בְּצִדְקָה, כִּי רוֹצֵה לְמַלְאוֹת
תַּאֲוֹתָיו עַל־יְדֵי מְנוּנָה וְעִשְׂרִיתוֹ וּמַעֲלִים
עֵינָיו מֵעֲנִיִּים חֲסְרֵי לֶחֶם וְאֵינֹו נוֹתֵן צִדְקָה.
וְזֶה עֵקֶר פְּנֵם הַנֵּעַם, כִּי עֵקֶר הַשְּׂפֵעַת
הַנֵּעַם נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי צִדְקָה כְּגוֹל. וְהַכְּבוֹד
הוּא פְּנֵם הַכְּבוֹד דְּקִדְשָׁה כְּמֵבֶאֱרָ שֵׁם
בְּהַתּוֹרָה הַגְּדוֹל שֶׁצִּדְקָה הָאֲדָם לְכֹלֵי לְדוֹרָה
אַחֵר הַכְּבוֹד, רַק לְהַסְתַּמֵּל עַל הַכְּבוֹד
מֵאִיָּה מֵאֲמֵר נִתְהַוָּה זֶה הַכְּבוֹד וְלַחֲזוֹר
הַכְּבוֹד רַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִי שְׂרוֹצֵה
בְּכְבוֹד פּוֹגֵם בְּזֶה. וְהַקְּנָאָה הִיא בְּחִינַת
קְנָאָה שְׂנְאָה וּמַחֲלֵקֵת הַפֶּה הַשְּׁלוֹם. נִמְצֵא
שְׂאֵלוֹ הַשְּׂלֵשׁ הַפֶּה קִדְשֵׁת הַתּוֹרָה הַגְּדוֹל.
וְעַל־כֵּן מוֹצִיאִין אֶת הָאֲדָם מִן הָעוֹלָם, כִּי
הַכֵּל נִבְרָא בְּשִׁבְלֵי הָאֲדָם דִּיקָא כְּדֵי שְׂיַגְדֵּל
כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ וְכְמוֹ שְׂמֵבֶאֱרָ שֵׁם בְּהַתּוֹרָה
הַגְּדוֹל. וְכַשְׂפּוֹגֵם בְּזֶה מִן הָעוֹלָם חֵם
וְשְׁלוֹם, כִּי מִי שֶׁמְסַתְּפֵל הַיּוֹם בְּעֵגֶן כְּנִי
הָעוֹלָם עֵקֶר מִה שְׂמֵבֶאֱרָין חֵי עוֹלָם
נִצְחִים הוּא עַל־יְדֵי שְׂמֵתִקְבָּצִין בְּהֵם יַחַד
כֹּל אֵלוֹ הַשְּׂלֵשׁ מִדּוֹת רַעוּת. כִּי כֹל אַחַת
מֵאֵלוֹ הַשְּׂלֵשׁ מִדּוֹת רַעוּת מְזַקֵּת מֵאֵד
לְהָאֲדָם. אָבֵל אֶף־עַל־פִּי־כֵּן הָיָה לוֹ אִזְוָה
תַּקְוָה לְשׁוּב וְלִצְאֵת מִשָּׁם, אָבֵל עַל־יְדֵי
שְׂמֵתִקְבָּצִין אֵלוֹ יַחַד הֵם מוֹצִיאִין אֶת
הָאֲדָם מִן הָעוֹלָם לְגַמְרֵי רַחֲמָנָא לְצַלָּהּ, כִּי
בוֹדְאֵי הַתַּאֲוָה לְכַד מְזַקֵּת מֵאֵד לְהָאֲדָם,
אֵף־עַל־פִּי־כֵּן אִם לֹא הָיָה חֵפֶץ בְּכְבוֹד

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרלג

בחנית 'זה דור דורשיו' וכו' וכנ"ל. וזהו "שאו שערים וכו' ויבא מלך הכבוד וכו'". כי על-ידיה נגדל כבודו כנ"ל, ועל-כן הזכיר שתי פעמים 'שאו וכו' ויבא מלך הכבוד', כנגד בחינת הגעמים וביחינת החובלים הנחתקנים על-ידי הגעמים, שעל-ידי שניהם נגדל כבוד ה' וכנ"ל, כי זה המזמור מתחיל מענין ארץ-ישראל וחזן לארץ כמו שהתחיל 'לה' הארץ ומלואה' הינו ארץ-ישראל, 'תבל ויושבי בה' זה חזן לארץ, כמו שפרש רש"י שם. הינו בחינת המחזן של ארץ-ישראל והמחזן של חזן-לארץ, שגם הם צריכין להתתקן ולהפילל בהמחזן של ארץ-ישראל, על-ידי שיתקנו פגם הכבוד על-ידי צדקה שעל-ידיה נמשכין הדורות וכו', שזהו בחינת 'צדקה מאלתי ישעו זה דור דורשיו שאו וכו' ויבא מלך הכבוד' שכופל שתי פעמים וכנ"ל. נמצא שהכל קשור ומחבר יפה. ועל-כן אומרים מזמור זה בכניסת ראש השנה כי אז עוסקים בתקון זה כנ"ל:

הלכה ז

על-פי התורה "לשמש שם אהל בהם" כסימן מט לקוטי חלק א. ענין שם כל התורה היטב:

א וזה בחינת תפלת המנחה. כי אז עקר המתקת הדינים, שצריכין אז לזהר להתפילל בכונה גדולה להמתיק תקף הדינים שמתעוררין אז, כמו שאיתא בזהר

הקדוש וכמוכא בהתורה הנ"ל על פסוק "סלת למנחה". שמנחה בחינת דינים בחינת פחד יצחק, כי יצחק תקן תפלת המנחה. ועקר התקון והמתקת הדינים הוא על-ידי תשובה. ועקר התשובה היא לשוב ממחשבות רעות למחשבות טובות, כי הם עקר היצרין. כמו שמבאר שם, ענין שם היטב שחבר כל זה יחד תפלה ותשובה ועשרה מיני נגינה זה דלית היות וכו'. והכל על-ידי זה שזוכה להתגבר לקים כל מה שמבאר שם בתחלת התורה הזאת, שהעקר להתגבר על המחשבות רעות להפכם למחשבות טובות, כי אור להביות איש הישראלי הוא בחינת אור אין סוף, כי אין סוף ואין תכלית לתשוקתו עד שאינו יכול לעשות שום עבודה ולהמשיך שום מדה וכו'. וצריך לצמצם התלהבות הזאת עד שיתקו בחינת חלל בלב בחינת ולבי חלל בקרבי. והלב הוא היצר של כל המדות שהם העולמות. והעקר על-ידי החכמה שבלב שהם מחשבות טובות וכו'. וכשחושב מחשבות רעות חס ושלום הוא מממטם החלל שבלב וכו'. על-כן צריך להתגבר בזה לצמצם התלהבות הלב שלא יתלהב יותר מדאי, כי זה בחינת רבוי האור שממנו היתה בחינת שבירת פלים. רק לראות שתהיה ההתלהבות בהדרגה ובמדה, בבחינת "ולבי חלל בקרבי וכו'". והעקר להתגבר להמשיך לתוך הלב חכמה אמיתית שהם מחשבות טובות ולהתגבר בכל כחו על המחשבות רעות. ועל-ידי זה

שמים וארץ וכו' ויזים שני בחינת "הי רקיע בתוך המים וכו'", שנה בחינת מה שהיו אנשי המעמד עוסקין בפרשת בראשית בכל יום ויום פמוכן למשפיל. ועקר תקון הבריאה בכל יום על-ידי האדם, הוא על-ידי כל הבחינה הנ"ל שבכל יום ויום מתעורר לבו בהתלהבות הד"ש עד אין סוף וכו', וצריך לצמצם וכו'. והעקר להתגבר להמשיך ממשכות טובות בכל יום איד לעבד את ה' ותברך ולברך ממשכות רעות וכו' עד שיעבד את ה' ותברך בהדרגה ובמדה שעל-ידי זה יקבל עליו על מלכות שמים שלמה ויגלה מלכותו בעולם שנה העקר. ועל כל זה תקנו לנו אבותינו סדר התפלות. כי תפלת ערבית היא בחינת צמצום האור שהוא בחינת חשך בחינת ישות חשך סתרו וכו'. ותפלת שחרית היא בחינת התגלות והמשכת האור על-ידי תקון הצמצום. ואז ביום נמשכין כל המחזין וכו' שהם בחינת תקון הבריאה שבאותו היום (ובמבאר בפניות), אבל אחר התפלה מסתלקן המחזין ולא נשאר רק רשימו וכו' (פכבאר בפניות), ואחר חצות היום שמתחיל היום לערב אז מתעורר תחלת הצמצום בשביל להמשיך האור בשביל תקון הבריאה של יום שלאחריו. ועל-כן אז דינא תקיפא שלמא, כי כל הדינים נמשכין מתחלת הצמצום. ועל זה תקנו רבותינו ו"ל אז תפלת המנחה והנהירו עליו ביותר כמו שאמרו רבותינו ו"ל: לעולם יהא אדם זהיר בתפלת המנחה וכו'. כי אז צריכין

זופה לכל המדות טובות ולעבד את ה' ותברך בראוי. והכל כדי שיתגלה מלכותו ותברך שבשביל זה נברא הכל בשביל האדם שזוכה על-ידי כל הנ"ל לגלות מלכותו ותברך בכל העולמות על-ידי שיקבל עליו על מלכותו בשלמות כזה העולם המעשה וכו'. ומבאר שם שנה בחינת תפלה בחינת תשובה וכו', ענין שם היטב:

ב וכל זה היא בחינת תפלת המנחה. שאז מתעורר בחינת תחלת הצמצום שמשם כל הדינים, וצריכין להתמקין על-ידי תפלה בגונה שהיא בחינת תשובה כנ"ל. כי זה הענין של התלהבות האור והצמצום וכו', זה נעשה אצל האדם בכל יום ויום כפי תקון הבריאה של אותו היום שהוא צריך להמשיך. כי כמו שבתחלת הבריאה נעשה זה אצל ה' ותברך בעצמוף שבתחלה היה האור אין סוף ולא היה מקום לבריאה וכו', וצמצום האור לצדדיו וכו' שעל-ידי זה היתה כל הבריאה על-ידי החכמה וכו' וכו' כמו שמבאר שם בתחלת התורה הנ"ל. כמו כן נעשה זאת אצל האדם שהוא חלק אלוה ממעל, שהכל נברא בשבילו שהוא יעסק בתקון וקיום העולם כל ימי חייו. ובכל יום ויום כפי הבריאה שהיתה באותו היום, כמו כן הוא צריך להמשיך על-ידי עבודתו תקון וקיום אותה הבריאה מחדש על-ידי כל הנ"ל, כגון ביום ראשון כלליות בריאת

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרלה

התגברות גדול מאד ביותר לכפל המחשבות רעות שנמשכין מתקף הדינים ולהמשיך מחשבות טובות. שכל זה הוא בחינת תשובה, כי עקר התשובה של כל אדם הוא שישב בכל פעם מהמחשבות רעות שגלגל בהם למחשבות קדושות. כי המחשבה ביד האדם בכל עת ורגע ושם עקר הנסיון והבחירה. וזה עקר התשובה לשוב במחשבתו ממקום שהוא שם למחשבות קדושות באשר שמעתי מפיו הקדוש. ואפלו אם נתעה במחשבתו כמו שנתעה, אף על-פי-כן צריך שיאמין שכל מה שמנתק עצמו במחשבתו מרע לטוב הוא יקר בעיני ה', כי הוא ידע יצרנו וכו'. ועקר היצר הרע הם המחשבות כנ"ל:

וזה בחינת תפלת המנחה שהיא קרפן עני בחינת תפלה לעני וכו'. כי מחמת העסקים של האדם בכל היום על-פי רב אין נצולין ממחשבות פגומות, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שלשה אין אדם נצול בכל יום וכו'. ועל-כן תפלת המנחה היא בחינת תשובה, שצריך מתוך כל עסקיו לזכר את עצמו בה' ותברך ולשוב אליו ותברך, והעקר על-ידי שיתגבר לנתק מחשבתו ממחשבות רעות למחשבות טובות שזה עקר התשובה. וזה בחינת תקון הה' שהוביר שם בחינת ה' דלת הנית וכו', כי אין עני אלא מן הדעת וכו'. וכשמתרחם על עצמו ורואה ענייתו ואינו מתאשש עצמו מן הרחמים, ומתפלל לה' ותברך בבחינת תפלה לעני כי יעטר,

שהוא מעטר בצרתו ואין לו מקום לנוס ולברח ימין ושמאל, כמו שצעק דוד כמה פעמים "סבוני גם סבבוני וכו'". ואף על-פי-כן הוא מתגבר בכל מה דאפשר לברח מהמחשבות רעות וצועק לה' ותברך וכו', שכל זה הוא בחינת תפלת המנחה כנ"ל. על-ידי זה עקר תקון התשובה כנ"ל ועל-ידי זה אתחורת ואתעבדית ה' וכו', שזה עקר בחינת תשובה לשוב הה' למקומו כמו שמבאר שם עני שם. ואז נמתקים כל הדינים שיונקים מתחלת הצמצום, כי נתגלה שבהצמצום בעצמו געלים ה' ותברך. כי הצמצום הוא הסוד גדול כדי לגלות אלקותו ומלכותו על-ידי זה דיקא פידוע, וזה בחינת: "שפן אלקה לא נענה אלא בתפלת המנחה שנאמר ויבא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים". ויפלו על פניהם זה בחינת צמצום האור, בחינת ויבא משה פניו כי ירא מהביט וכו'. ויאמרו ה' הוא האלקים". אלקים בחינת צמצום פידוע ואז נתגלה כי ה' הוא האלקים. כי אין שום הסתרה והעלמה בעולם, כי גם בתקף הדינים וכו' שנמשכין מתחלת הצמצום גם שם נמצא ה' ותברך, כי לית אתר פניו מנייה. וזהו "ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים" שתי פעמים. בחינת עלית ביתא עלאה וביאת תתאה, שיש לשניהם עליה על-ידי שמתגברין על המחשבות רעות וכו' עד שמגלין מלכותו ותברך למטה וכו' כמו שמבאר שם:

ג וְזוּה שְׁאָמַר אֱלֹהֵי "עֲנֵנִי ה' עֲנֵנִי",
וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: עֲנֵנִי שֶׁתִּרְד
אִשׁ וְכו' וְעֲנֵנִי שְׁלֵא יֵאמְרוּ מַעֲשֵׂה בְּשָׂפִים
הֵם. כִּי אֱלֹהֵי הַיָּה צָרִיד אִזּוּ לְגַלּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
וּמַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל
מִמַּטְעוֹת וְשִׁקָּר שֶׁל גְּבִיאֵי הַבַּעַל שֶׁהָיוּ
מִבְּשָׂפִים גְּדוֹלִים וְהִבִּיאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל לְכָל
הָרַעוֹת רַחֲמֵנָא לְצַלּוֹן. וְכֵל זֶה נִמְשָׁד
מִפְּחוּתוֹת הַבָּא עַל־יְדֵי רַבּוֹי אֹזֵר וְכו' (בבא
שְׁבִיבָא בְּחִתּוּרָה בֵּא אֵל פְּרַעַה שֶׁשְׂשׂוּף הוּא בְּחִינַת מוֹתָרוֹת כְּמוֹ
זַעַר וְכו' עַן שֶׁם). וְאֱלֹהֵי הַיָּה צָרִיד אִזּוּ לְחַסֵּן
זֹאת לְהַמְשִׁיד וּלְגַלּוֹת אֹזֵרוֹ וְהַבְרָךְ עַל־יְדֵי
הָאִשׁ שֶׁתִּרְד מִן הַשָּׁמַיִם וְכו', שְׁנִמְשָׁד
מִבְּחִינַת "כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ אִשׁ אֵכֶלָה הוּא",
דְּאֵכֶלִי וְצִיֵּי פִלָּא. אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַמִּצְמִצְמִין
הָאֹזֵר וְכו' וּמְגַלִּין מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם הֵם
מִקְבָּלִין חַיּוֹת מִשָּׁם, בְּבְחִינַת "וְאַתֶּם
הַדְּבָקִים בַּה' וְכו'", כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר שֶׁם
בְּהַתּוֹרָה הַג'ל (בֵּאוֹת ו'), הֵינּוּ שְׁיִמְשָׁד
מִלְּמַעְלָה אִשׁ דִּקְדָּשָׁה שְׁנִמְשָׁד בְּהַדְרָגָה
וּבְמַדָּה בְּאִפְּן שִׁתְּגַלֶּה מַלְכוּתוֹ וְאֱלֹקוֹתוֹ
לְעֵין כָּל. וְנִבְיֵאֵי הַשִּׁקָּר הָיוּ נִכְלִין וְנִהְרָגִים
עַל־יְדֵי זֶה כְּמוֹ שֶׁהָיָה אִזּוּ שִׁיִּישְׂרָאֵל נִפְלוּ
עַל פְּגִיחָם עַל־יְדֵי זֶה הֵנֶם הַגְּדוֹל שֶׁל
יְרִידַת הָאִשׁ וְאָמְרוּ "ה' הוּא הָאֱלֹקִים"
שְׁתֵּי פְעָמִים וְכו', שֶׁזֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת
מַלְכוּתוֹ וְהַבְרָךְ. וְנִבְיֵאֵי הַבַּעַל גִּשְׁחָטוֹ
וְנִהְרָגוּ עַל־יְדֵי זֶה. הֵינּוּ כְּגַל. אֲבָל
בְּשֶׁהַתְּפַלֵּל עַל זֶה בִּקְשׂ אֶת ה' וְהַבְרָךְ עֲנֵנִי
שֶׁתִּרְד אִשׁ וְכו' וְעֲנֵנִי שְׁלֵא יֵאמְרוּ מַעֲשֵׂה
בְּשָׂפִים הֵם. כִּי כֵן דָּרָךְ הַבַּעַל דְּבַר
וְהַסְמָרָא אֲחֵרָא שֶׁבְּתַחֲלָה מִמַּטְעוֹן אֶת

הָאָדָם כְּמוֹ שְׁמַמְעוֹן עַל־יְדֵי שִׁקְרֵיהֶם
וְדַעוֹתֵיהֶם הַהַפּוּכּוֹת מִן הָאֱמֶת. וּבְשִׂרְאוֹן
שְׂבָא צְדִיק אֲמַתִּי שְׁמַנְגְלָה אֱלֹקוֹתוֹ בְּאֱמֶת
כְּמוֹ שֶׁהָיָה אִזּוּ בִּימֵי אֱלֹהֵי, וְאֵינֶם יְכוּלִים
לְסַתֵּר וּלְהַעֲלִים גַּם נִגְלָה וְנִפְלָא כְּזֶה. הֵם
מִהַפְּכִים הַדְּבָר וְאוֹמְרִים: מַה זֶה חֲדוּשׁ
הֲלֹא מַעֲשֵׂה בְּשָׂפִים הֵם, וְתוֹלִין אוֹתוֹ
כְּבִשׂוּף. וְזֶה הָיָה מִתּוֹרָא אֱלֹהֵי שְׁלֵא
יֵאמְרוּ שְׁאֱלֹהֵי הוּא בְּוֹדָי חֲכָם גְּדוֹל
וְיֹדֵעַ חֲכָמַת הַבְּשׂוּף יוֹתֵר מִנִּבְיֵאֵי הַבַּעַל,
וְכֵל הֵנֶם הָיָה עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂה בְּשָׂפִים. וְעַל
זֶה הַתְּפַלֵּל שִׁפְתָּהּ ה' אֶת לִבִּם וְעֵינֵיהֶם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁיִּתְּפַלּוּ עַל הָאֱמֶת לְאֲמֹתוֹ
שֶׁהוּא גַם מִן הַשָּׁמַיִם לְבַד בְּרַצוֹן ה' וְהַבְרָךְ
הַבּוֹרָא הַיְחִיד וְהַבְרָךְ שְׁשׂוֹמֵעַ תְּפִלַּת
הַצְּדִיקִים, וְלֹא יֵאמְרוּ מַעֲשֵׂה בְּשָׂפִים הֵם.
וְכֵן מִתְּנַהֵג עִתָּה כְּכֵל דוֹר שֶׁכְּשִׂבָּא צְדִיק
גְּדוֹל וְנוֹרָא שְׁמַנְגְלָה חֲדוּשִׁים שְׂאֵי אִפְשָׁר
לְסַתֵּרן בְּשׂוֹם אִפְּן, שְׂרׁוֹאִין שֶׁהוּא רַק
תּוֹרָה מִן הַשָּׁמַיִם שְׂאֵי אִפְשָׁר בְּשׂוֹם אִפְּן
לְגַלּוֹת כּוֹזָת בְּשִׁכְלֵל אֲנוּשֵׁי (וְכֵמוֹ שְׁבִיבָא מִזֶּה
בְּהַקְדָּמַת הַעֵין חַיִּים עַן שֶׁם). מִתְּחִלָּה חוֹתְרִים
לְהַתְלוּצֵץ מֵהֶם וְכו', אֲבָל כְּשִׂרְוֵאִים
שִׁשְׁנֵיהֶם קָהוֹת וְנִמְצָא שֶׁם חֲדוּשִׁים
נוֹרָאִים שְׂאֵי אִפְשָׁר לְהַתְלוּצֵץ מֵהֶם וְכו',
הֵם אוֹמְרִים מַה זֶה חֲדוּשׁ, בְּוֹדָי הָיָה
חֲכָם גְּדוֹל וְנִפְלָא וְיִכּוֹל לוֹמַר בְּשָׁמַיִם
וְחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וְגַם רֵאשֵׁי תִבּוֹת וְצְרִיפֵי
אוֹתִיּוֹת כְּמוֹ שְׁנִמְצָאִים כְּפִיָּה חֲכָמִים
וְלוֹמְדִים גְּדוֹלִים שְׂאֵינֶם צְדִיקִים כְּלָל
וְאוֹמְרִים תּוֹרָה בְּשִׁכְלֵם וְכו'. אֲבָל הַצְּדִיק
הָאֲמַתִּי מִתְּפַלֵּל עַל זֶה תְּמִיד: עֲנֵנִי ה' עֲנֵנִי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרלו

שתרד אש וכו', שהוא בחינת התגלות התורה אמתית מן השמים שהיא בחינת אש, כמו שכתוב "ידבריו שמענו מתוך האש וכו'", וגנני שלא יאמרו מעשה כשפים הם, שלא יוכלו להכחיש האמת לומר שנאמרו הדברים בתקנה בלי יראה אמתית וכו'. שהיה בחינת מעשה כשפים שהוא על-ידי תחבולות על-ידי הכח שנתן ה' ותברך לשכל אנושי בשביל הבחירה וכו'. רק ה' יתברך יפקח עיניהם ולכם ויראו בעיניהם ויבינו בלבם שאין זה שכל אנושי כלל רק היא תורה מן השמים שהיא אש אכלה דאכלי בלא ושצי בלא כל החולקים על זה. אבל הדברים בה מקבלים חיות לגנח משם, בבחינת "ואתם הדברים בה" אלקכם חיים בלבם היום", כמו שמבאר ענין שם:

ד וזה "ושרים בחללים כל מענין קד" המובא בהתורה הנ"ל, "בחללים" שני חללים חלל הימיני שבלב וחלל השמאלי, שכל עבודת האדם בעולם הזה להגביר בחינת חלל הימיני ששם משפן היצר טוב על חלל השמאלי ששם וכו', שהם מחשבות טובות ורעות וכו' פנ"ל. כי על-ידי מחשבות טובות או חלב בבחינת "ולבי חלל בקרבי" שהוא תקון החלל הפנוי שהיה בתחלת הבריאה שששם נמשכו כל העולמות שהם המדות, שהכל היה בשביל האדם שמישך בלבו כל המדות טובות וכו' שהם נעשים פני מה שמצמצם ההתלהבות וכו' ומתגבר במחשבות טובות וכו'. אבל בשחושב חם

ושלום מחשבות רעות וכו', נממטם החלל, כי נסתלק שכנית אלקותו מןו וחזר לבחינת אין סוף שהיה בחינת סוד שכירת פלים וכו', ואז נממטם החלל ממש שבלב האדם בבחינת ונממטם כם שאמרו רבותינו ו"ל וכו', כי מתגבר החלל השמאלי על החלל הימיני, ואז נממטם חלב בבחינת ערלת לב חרפת לב. אבל להפך על-ידי שחושב מחשבות טובות איך לעבד את ה' יתברך או מקים ומחזיק את בחינת החלל הפנוי הנ"ל. כי עקר קיום החלל הפנוי של תחלת הבריאה שלא יחזר האור כמו שהיה בבחינת אין סוף שעל-ידי זה היה חם ושלום נהרב העולם. עקר קיימו על-ידי עבודת הצדיקים על-ידי שנקמיון כל הנ"ל פראוי, שמצמצמו התלהבות אור אין סוף שבלבם פראוי ועושו חלל פנוי בלב, בבחינת "ולבי חלל בקרבי", ומתגברין בכל פהם על המחשבות רעות העוליים על חלב בכל פעם שרוצים לממטם חלב, שעל-ידי זה יסתלק האור אין סוף חם ושלום ויתפטר לפי בחינתו החלל הפנוי של תחלת הבריאה שהוא חרפן העולם. על-ידי מתגברין במחשבות טובות שעל-ידי זה נמשכו כל המדות שהם קיום כל העולמות שעל-ידי זה נתגלה מלכותו לכל באי עולם כי אין מלך בלא עם וכו'. אשר בשביל זה היה עקר התגלות אור אין סוף על-ידי הצמצום וכו' פנ"ל, ואז יש עליה גם לביתא עלאה, כי לא אבוא בעיר וכו'. כי דיקא אחר כך כשנתגלה מלכותו

על-ידי כל הנ"ל, אז דיקא חוזר ומאיר אור להביות הלב כראוי בלבבו בבחינת תקון באפן שיוכל לסבל ולא יתבטל רק ישתוקק לה' יתברך ברצון גפלא ונורא מאד כמעט עד אין סוף. אבל אף-על-פי כן הוא בבחינת צמצום בבחינת ולבי חלל וכו', שגהו בחינת "צמאה גפשי לאלקים וכו' בחינת לבי ובשרי ירננו אל אל חי". וכן בפסוקים הרבה שגה בחינת כל ספר תהלים של דוד המלך עליו השלום שהוא געם וזמרות ישראל, פי זה בחינת ' מיני נגינה שפבלם הם בחינת השתוקקות ורצון וכסופין חוקים ונוראים עד אין סוף וכו'. שגה בחינת כל הנגונים דקדשה שבועולם ואף-על-פי כן יתקיים פי כל הנגונים הם בחינת עולה ויורד וכו', בחינת "מי עלה שמים וירד", שגה כל אמנות וחכמות הנגינה וכו'. ועל-יבן חבר לשם בתורה הנ"ל יוד מיני נגינה וכו'.

ה פי מאן דזעיר הוא רב ומאן דרב הוא זעיר וכו' שמו שמקטין עצמו בבחינת צמצום האור, בחינת "ויסתר משה פניו וכו'", בחינת "פי אתם המעט וכו'". שאתם ממעיטין עצמכם בשאני משפיע לכם טובה הינו אפלו טובה אמתיית שגה עקר הטובה שהיא התנוצצות אור אין סוף אז גם-יבן אתם ממעיטין עצמכם בבחינת צמצום האור. ואז זוכה על-ידי כל הנ"ל לרצון גפלא וכו'. בחינת מאן דזעיר הוא רב. ולהפך למאן דהוא רב ורוצה להרם חס ושלום הוא זעיר פי נסתלק האור לגמרי וכו'.

ו וזה בחינת מעלת ישראל שהקדימו געשה לנשמע. געשה בחינת עבודת ועשית מצוות מעשיות, שהם בחינת המשכת המדות טובות שעל-ידי זה מתקנים ומאיר מלכותו לכל העולם שהוא בחינת געשה. פי מלכותו היא בחינת עשיה פידוע. פי העקר שאיר מלכותו בעולם העשיה על-ידי האדם שבשכיל זה נברא הכל. ואחר כך ונשמע בחינת דבקות ורצון וכו', פי שמועה בלבא תלוא וכו'. הינו שדיקא אחר בחינת געשה בחינת תקון המלכות תקון ביתא מתתא להמשיך שכונתו בתחתונים וכו', אז דיקא יהיה תקון הנשמע שתלוא בלבא שהוא בחינת עלית ביתא עלאה כנ"ל. אבל העוברי פוכבים הם להפך שרוצים תכף להשיג מה שאי אפשר להשיג שהוא נגדם בבחינת אין סוף, ואחר כך היו עושים וכו'. פי היו רואים מה שנעשה מכל מצוה וכו'. אבל ה' יתברך מואס בהם בשכיל זה, פי הוא חפץ שיתגבר האדם על-ידי בחירתו, ועקר הבחירה הוא על-ידי העלמת הדעת שהיא בחינת צמצום האור בתחלת הבדיאה. וכן צריך האדם להמשיך תקון הצמצום בבחירתו שבשמתלהב יותר מהראוי לו וצמצם ההתלהבות וכו', רק יתגבר בכל פחו על המחשבות רעות וכו'. לחשב מחשבות טובות וכו'. ואז דיקא ישיג מה ששיגי וכו'. שכל ההשגות העליונות הם על-ידי בחינת תקון ביתא עלאה שגהו בחינת השגת אוריתא דעתיקא סתימאה וכו'.

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרלט

הנזכר שם. ועל-ידי כל הנ"ל תוכל קצת לחבר התורה הנזכרת הנ"ל ועדו צריכין סיעתא דשמיא לכאר עוד בישועתו יתברך:

ז ועל-פן הצדיק צריך לקבל כל פחו מפנסת ישראל, שהם בחינת מלכות, בחינת אין מלך בלא עם. פי דקא עליהם נתגלה מלכותו ואז הצדיק מתגבר בהשגותיו העצומים שהם בחינת ביתא עלאה בחינת אורייתא דעתיקא סתימאה וכו'. והעקר על-ידי שישיראל יוצאים מחכמות חיצוניות של העובדי פוכבים שהם החפך מפל הנ"ל כנ"ל, ומחשבות רעות שהם הפך חכמה שבכל. פי הפל אחד, פי חכמות חיצוניות שלהם נקראים כסילות נגד חכמות התורה, פי גמשיכין מפששות הלב מחשבות רעות מערלת לב וכו'. ועל-פן באמת כל קיימוני על-ידי הצדיקים העוסקים בתקוננו, ואנו צריכין רק להתגבר על המחשבות רעות שהם בחינת חכמות חיצוניות וכו', ואז הצדיק "ישיש כגבור לרוין ארח" הוה שהיו ישראל יכולין לילך בזמן שהיו גופים, וזה עקר תקון התשובה של כל אחד שאי אפשר לו לשוב פי אם על-ידי הצדיק שהוא מורה דרך לשבים:

ח פי הפעל תשובה צריך לזה ביותר מחמת שפכר טמטם הלב על-ידי מפששות לב וכו', ותכף בשנתעורר בו איהו הרהור תשובה על-ידי העלמת הנקדה המסתתרת בלב שנשאר מהרשימו בשביל

קיימו, אז מתלהב הניצוץ מאד ורוצה להתדבק בשרשו באור האין סוף וכו', שמונה בא שרוצה מיד לקבל על עצמו כל התשובות שבעולם תעניתים וסגופים בלי שעור מחמת שידע בנפשו ששקלקל הרבה וכו'. אבל אף על פי שפך ראוי אבל לא בשביל זה ימנע מהתשובה חס ושלום, מחמת שתכף הוא נכונ אחר במחשבתו וחושב שאינו יכול לקיים סגופים וכו' כל כך ועל-פן גמנע מהתשובה לגמרי, וזה מצוי מאד בכמה בני אדם, פי ישראל עם קדוש הכל חפצים לשוב אבל רכס המניעה מחמת רבוי ההתלהבות הנ"ל שעל-ידי זה נכפה לגמרי רחמנא לצלן וכו'. ועל-פן עקר התשובה היא על-ידי הצדיקים ותלמידיהם וכו' ששקבלו דרכי אמת מרוב וכו'. פי באמת עקר התשובה היא כשפא האדם אל המקומות שהיה בהם מתחלה ושב מהם וכו', כמו ששמעתי מפיו הקדוש. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל היכי דמי תשובה וכו'. והעקר תלוי במחשבה כשהאדם מתגבר על המחשבות רעות ואפלו אם מתגברים עליו המחשבות כמו שמתגברים חס ושלום. אף-על-פי-כן בכל רגע שמתגברים כנגדם וכו', זהו בחינת תשובה וכו' וכמו שכתוב לרגעים התכוננו וכו'. ואם יהיה חזק בזה יוכל לזכות ברבות הימים לתשובה שלמה. ועל כל פנים לית רעיתא טבא דאתאבד וכו' כמבאר בדרךינו הרבה בזה. ואי אפשר לכאר הכל בכחב. ורק בשביל זה צריכין לנסע ולילך רגלי

לצדיקים ותלמידיהם ולקיים עשה לך רב וקנה לך חבר, הכל בשביל לקבל עצות אמתיות הנמשכים ממים עמוקים מאוד. שעל-ידי זה דיקא יש תקנה טובה לאחריתו. ועל-כן באמת עקר התקון של כל אחד הוא על-ידי מה שמבאר לקמן שה' יתברך גדול מאד ואין יודעין כלל וכו'. וצריך רק לכפול דעתו נגד הצדיק וכו'.

ביתא תתאה. שפל עליתי על ידי עליית ביתא תתאה שהם כלל ישראל. כי שתי בחינות אלו שהם ביתא עלאה וביתא תתאה הם בכלליה ובפרטייה וכו' וכמו שמבאר לקמן. ועל-כן אף-על-פי שהצדיק כבר זכה בעבודתו לתקון שני בתים הנ"ל. אף-על-פי-כן בכלליה העולמות הוא צריך לקבל כחו מכלל ישראל, בבחינת כלום נתתי לך גדרה וכו'. ועל-כן הם מתנגעים כל כך להחזיר ישראל בתשובה ובפרט הגוים ביותר, כי כל מה שמתנגדה מלכותו יתברך ביותר על הנמוכים יותר שהם בתכלית גשמיית העשיה ביותר, על-ידי זה עקר עליית מלכותו יתברך. כי זה בחינת מלכות מקנן בעשיה המובא בזה הקדוש ובכתבי האר"י ז"ל, כי עקר רצונו יתברך הוא לגלות מלכותו בתקף תחית העשיה וכו' פמוכא בדברינו הרבה בזה. ואז דיקא בשמלכותו עולה מפל המקומות הנמוכין, על-ידי שכלם מזיזין אותו יתברך ומזיזים במלכותו יתברך, שנתקים ויאימר כל אשר נשמה באפו ה' אלך ישראל מלך ומלכותו בכל משלה", שעל-ידי זה עקר עליית המלכות שהיא בחינת ביתא תתאה או יש עליה גם לביתא עלאה, שהיא בחינת השגת הצדיק שהשגתו בבחינת אוריתא דעתיקא סתימאה שהיא נגד כנסת ישראל בבחינת ביתא עלאה כנ"ל, בבחינת מי עם זאת עולה וכו' כנ"ל. וכל מה שמחזירים בתשובה הרחוקים ביותר יש להם עליה ביותר וכו', שהוה בחינת

לצדיקים ותלמידיהם ולקיים עשה לך רב וקנה לך חבר, הכל בשביל לקבל עצות אמתיות הנמשכים ממים עמוקים מאוד. שעל-ידי זה דיקא יש תקנה טובה לאחריתו. ועל-כן באמת עקר התקון של כל אחד הוא על-ידי מה שמבאר לקמן שה' יתברך גדול מאד ואין יודעין כלל וכו'. וצריך רק לכפול דעתו נגד הצדיק וכו'.

ט וזה מה שמבאר שם בהתורה הנ"ל באות ו' בענין תכלת דאכלי פלא ושצי פלא וכו', אבל ישראל הדבקים בה' וקבלו חיותם וכו'. כי העובדי פוכבים שאינם מתנגדים על מחשבות רעות, וגם ודפים אחר חכמות חיצוניות שנמשכים משכירת פלים שהיה על-ידי רבוי אור, כי רוצים רק לדעת הכל קדם שישברו שום מדה רעה ומחשבה רעה וכו"ל. על-כן מכלה אותם ושורף אותם בחינת רבוי אור, בבחינת דאכלי פלא ושצי פלא. אבל ישראל הדבקים בה' על-ידי בחינת תקונים הנ"ל שמצמצמין האור וכו' ומתגברין על המחשבות רעות וכו' עד שמגלין מלכותו וכו'. ואחר כך משיגין מה שמשגיגין על-ידי בחינת עליית ביתא תתאה עם ביתא עלאה וכו', הם מקבלים כל חיותם משם וכו'. וזה בחינת שהצדיק מקבל כחו מנסת ישראל על-ידי שמתגברין לצאת מחכמות חיצוניות ממחשבות רעות וכו'. כי הצדיק נגד כנסת ישראל הוא בבחינת ביתא עלאה נגד

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרמא

מה שמביא בסוף על פסוק "לשמש שם אהל בהם וכו'" שזריחתו של הצדיק הינו השגתו אינו אלא על-ידי ישראל וכו', ובשישראל יוצאין מתקמתן של העובדי כוכבים או הצדיק יוצא מהחפה והמכסה שהיה לו וכו'. ומביא שם ענין תכלת שמכילים ושיצים העובדי כוכבים וכו'. ועל-ידי זה זוכים להשגת אוריתא דעתיקא סתימאה וכו' עין שם כל זה היטב. ועל-ידי כל הנ"ל תוכל לחבר קצת כל דברי התורה הנ"ל שנתקבה ברמז ובקצור גדול פאשר הבנתי מפיו הקדוש שהתורה הזאת נאמרה וכן נכתבה בקצור וברמז. כי אמר שעקר התורה אמרה רק בשביל לכטל הגזרות וכו'. (כמו שמביא במקום אחר בספר

תי מורה):

י וזה בחינת פרשת שקלים, בחינת "מחצית השקל תרוכה לה", שהיה ההתלהבות במשקל וכו' פנ"ל. והכל בשביל בגן המשפן שהוא בחינת הבית-המקדש שהוא בחינת ביתא תתאה הנ"ל שעל-ידי זה נתתקן גם בחינת ביתא עלאה, כי על בחינת הבית-המקדש נאמר לא אבוא בעיר עד דבקררד קדוש, שלא יכנס בירושלים שלממלה וכו'. כי בגן המשפן היה בחינת תקון התשובה, כי נבנה בשביל לתקן חטא העגל כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וחטא העגל היה על-ידי שפגמו בתקונים הנ"ל שנמשך האור יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל והבא בפרוש רש"י פרשת כי תשא על

פסוק ואיש לא יעלה עמך, הראשונות על-ידי שהיו על-ידי תשואות וכו' שלמה בהם עין הרע אין לך יפה מן הצניעות. כי אף-על-פי שהזוהרים מאד אל תרשו וכו' פנ"ל והם קימו האוהרה, אף-על-פי-כן עדן היה האור מרבה מפתם פמובן בדברי רבנו ז"ל הנ"ל ובמקום אחר. וכמו שכתוב "ואל אציל בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלקים ואיכלו וישתו". ופרש רש"י: מכלל שהיו ראויים להשתלח בהם יד וכו', כי הסתכלו בו מתוך לב גם וכו'. וההמון עם בפרט הערב רב פגמו גם בגשמייות, שקלקלו מחשבתם במחשבות רעות והרהורים כמו שאמרו רבותינו ז"ל לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא כדי להתיר להם עריות וכו'. כי פאמת הכל תלוי זה בזה, כי כל המדות וכל העבודות של האדם כלם תלויים זה בזה. כי לפעמים מתלהב יותר מדאי וכו' ובתוך כך מתגברים עליו המחשבות והרהורים מאד. כי היצר הרע והספרא אחראי אורכים עליו מכל צד, כשמתעורר בו איזה הרהור תשובה לשוב לה' ותפרד, הוא חותר עליו לכלכלו בכל מיני כלבולים ומניעות, לפעמים כפשוטו שמתגבר עליו או דיקא בהתגברות גדול במחשבות רעות שהם עקר היצר הרע פנ"ל. ולפעמים כשהאדם מתגבר נגדו במה דאפשר, הוא מתגבר על-ידי התלהבות הלב יותר מדאי. ולפעמים בשעה אחת הוא מעררב ברגע אחת בווער לבו מאד וכו', ובתוך כך בווער לבו

ה

עו בכל דרכי העצות אמתיות להספיק
 דעתו מהם וכו' (פמב"א דבריו במקום אחר),
 ויאמין שכל תנועה ותנועה שהוא מנתק
 עצמו מהם יקר מאד אצל השם ותברך,
 וימשיך עצמו לתוך מחשבות טובות
 ויברח אל הספר לעסק בתורה וכו'. עד
 שיזכה להמשיך לפי בחינתו בחינת תפון
 המדות שהם כלל כל מצוות התורה לתוך
 לבו שהם בחינת תפון העולמות, ועל ידי
 זה יזכה לפי בחינתו לקבל עליו על
 מלכותו ותברך ולגלות מלכותו ותברך
 שמו לכמה נפשות, כי לךד נוצרת, כי חיב
 כל אדם לומר בשבילי נברא העולם,
 ואפלו הפחות שבישראל נברא שיהיה לו
 חלק בהתגלות מלכותו ותברך לכל באי
 עולם, והתגלות מלכותו זה בחינת תפון
 ביתא תתאה, ואז דיקא יש עליה גם
 לביתא עלאה וכו' כנ"ל. כי אז דיקא יכול
 להתלהב לה' ותברך בהדרגה ובמדה
 בראוי וכו' (פאה ד). אבל גם אחר כך
 צריך לזהר מאד בכל פעם לצמצם
 ההתלהבות כנ"ל, ומכל שכן לזהר מאד
 מאד ממחשבות רעות שהם אורבין
 וחותרין עליו מאד בכל יום ובכל עת ובכל
 שעה, כמו שכתוב "צופה רשע לצדיק
 וכו'", וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכמו
 שכתוב "ארב במסתר פאריה בספה
 יארב לחמף עני וחמף עני במשכו
 ברשותו":

והבין מאד מאד כל זה איך הוא אורב
 עליך אולי תחמל עליך להשתדל
 להציל ממנו. עליבן עקר התפון בכלל

לתאוות עולם הזה מאד וכו', שזה בחינת
 יעלו שמים ורדו תהומות פמוכא דבריו
 ז"ל, וכעין מה שמבאר בסיומן ע"ח על
 מאמר רבותינו ז"ל אלמלא נפני ראה
 שהם בחינת התורה היו לבא אוקיד כל
 גופא מרביי ההתלהבות אל ה' ותברך
 יותר מדאי ומרביי תבערת האש
 להתאוות וכו'. אך התורה מננה על זה
 עין שם. ומנה בא הטא העגל אחר מתן
 תורה בהתגלות אלקות פנים בפנים כזה
 באותות נוראות פאלו וכו' וכו'. כמו
 שהוכיחם משה הנביא דברך הגדול הזה
 וכו'. ואף על פ"יבן קלקלו כל כך תכף עד
 שהמלך במסבו וכו', והכל על ידי בחינת
 הנ"ל. על כן נצטוו משה אחר כך בבנין
 המשכן בשביל תשובה ותפון לחמא העגל
 שכולל כל החמאים. כי העקר שצריכין
 להשתדל בכח הצדיק אמת בחינת משה
 לצמצם ההתלהבות כל אחד ואחד לפי
 בחינתו ולא יהרס הגבול וכו'. ותברך
 ביותר על המחשבות רעות שהם עקר
 הציור הרע. וכוה צריך עקר ההתגרות, כי
 המחשבה ביד האדם תמיד להפנותה
 פראונו ותברך להפך הדבר לברך
 ממחשבות רעות ולחשב מחשבות טובות
 לחשב איזה פסוק מהתורה או איזה הלכה
 ומאמר רבותינו ז"ל וכו', ולפעמים צריך
 לפקח מחשבתו במלי דעלמא וכו', הכל
 כדי למלט נפשו מהרהורים שהם עקר
 קלקול המחשבה. ואפלו אם מחמת
 רגילותו נלכד במחשבות אלו מאד פמצי
 בכמה אנשים, אף על פ"יבן יתחזק בכל

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארח חיים תרמו

הוא על־ידי הבית־המקדש ששם עקר המקום לה' שעל זה התנוע דוד משיח כל ימיו. כמו שכתוב "אם אבוא באהל ביתי וכו'" עד אמצא מקום לה' וכו'", כי שם בבית המקדש הוא עקר בחינת תקון ביתא תתאה שעל־ידי זה נתתקן גם בחינת ביתא עלאה עלאה בבחינת לא אבוא בעיר שלמעלה עד דבקרפך קדוש שאמכר עקרו על הבית־המקדש, כי שם הוא המקום הנבחר להמשיך לשם שכינת עוז באפן שיתגלה מלכותו לכל באי עולם, ואפלו מי שהטא ופגם על־ידי היצר הרע שהם המחשבות רעות, כשבא לשם נתתקן על־ידי התקנת הבאים מבהמות וכו', שעל־ידי זה שהיו הפהנים מביאין בהמה לקרבן בבית המקדש נתגלה לכל כי מלכותו בכל משלה, ואפלו בבהמות ועופות יש קדושות גבוהות מאד עד שיכולין להעלותם לקרבן לריח ניחוח לה', שזה עקר בחינת תקון ביתא תתאה בשממשיכון הדעת אמתי לכל באי עולם עד שידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו'. ועלין על־ידי התקבן נתתקן פגם החטא שבא על־ידי מחשבות רעות שהם בחינת פגם התגלות מלכותו כנ"ל:

יא וזה בחינת המשכן שהקים משה במדבר. כי עקר התקון הוא בבית המקדש ששם עקר המקום הקדוש המסגל לזה לגלות מלכותו לכל באי עולם, ובשביל זה נתאזה משה כל כך לבוא לארץ־ישראל וכו' כדודע, ואם לא

היו מקלקלים בחטא העגל וכדגלים היו מוכנים לכנס לארץ־ישראל ולבנות הבית־המקדש תקף כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אבל מהמת רביו קלקולם נתעקבו, אבל ה' יתברך חמל עליהם וצוה להם לבנות המשכן במדבר שנבנה בקדשה בואת שיוכלו להמשיך קדשת הבית־המקדש גם במדבר, להכניע שם בחינת נחש שרף ועקרב וצמאון וכו', ועקר קדשת המשכן שהיא בחינת הבית־המקדש הוא, שעל־ידי בגון המשכן וכליו נמשך תקון פנה שכל מי שיש לו חלק בבגון המשכן על־ידי נדבת לבו הטוב שמסיע בבנינו בגופו ובממונו וברצונו ורשוקתו הטוב, על־ידי זה כל דבר מצוה וקדשה וכל הקדה ונקדה טובה שהוא חוטף מתוך כל הכלבולים והמניעות מתוך תקף תבערת האש שבה העולם וכו', הפל יכול להכניס לתוך מקום הקדוש הנה שהוא המשכן שהוא בחינת הבית־המקדש שהוא בחינת האהל מועד, שלשם מתאספין כל ישראל וישם מתפוסין כל נקודות טובות של כל קדשות ישראל שחוטף כל אחד בכל יום וככל עת, עד שעל־ידי זה יש פח לכל אחד לשאר על עמדו בקדשת ישראל ולהתחזק בכל פעם לשוב ממחשבות רעות וכו', ולצמצם ההתלהבות שכל זה היא בחינת תקון התשובה כנ"ל. ואז אפלו אם נעשה עמו כמו שנעשה שמתגברין עליו בכל פעם כמו שמתגברין, אף על־פיכך מה שחטף טוב מקדם כבר הוא נכנס ונגנו במקום

ל

קדוש ונורא מאד בהמשכן ובית המקדש, ונצטרף ונכלל זה הטוב עם כל הנקודות של כל ישראל שמתכנסין לשם, שעל-ידי זה אין פח לשום סמרא אחרא לקלקל את התקון הזה שכבר נעשה על-ידי נקודותיו הטובים שנקללו בתוך קדשת כלל ישראל בתוך המשכן שהוא אוצר בית ה' ששם אין שולטין ידי זרים. והכל עולה לה' למקום שעולה, עד שכבדו זה יכול להתחיל בכל פעם כל ימי חיו עד שישוב אל ה'. בבחינת ה' מעוז אמתה היית לנו בדור ודור וכו', שהוא בחינת המשכן ובית המקדש, על-ידי זה 'תשב אנוש עד דבא', עד דבדוכה של גפוש, שכל אחד יכול לשוב לה' ותברך אפלו בדכדוכה של גפוש בגשמיות ורוחניות:

יב ואפלו עתה בגלותנו הארץ הטהרה, כל חיותנו וקיומנו הוא על-ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת קדשת המשכן ובית המקדש בחינת מקדש מעט כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי זה עקר סוד בגין המשכן שמישה רבנו ראה עצם התגברות הפעל דבר והסמרא אחרא, שאחר מתן תורה בהתגלות אלקות בזה קלקלו כל ביד. על-יבן עשה תקון לדורות על-ידי בגין המשכן במדבר שבוהו המשיך תקון שאפלו פשיחרב הבית-המקדש שמי פעמים, אר-על-יבן יהיה לנו פח להמשיך קדשת הבית-המקדש אפלו בחוץ לארץ בארצות צפון במקומות הרחוקים מה'. ותברך מאד, גם שם נוכל להמשיך קדשת הבית-המקדש

על-ידי הבתי כנסיות ובתי מדרשות שמתכנסין שם ועוסקין בתורה ותפלה וכו'. כי כל הבתי כנסיות ובתי מדרשות שלנו בחוץ לארץ הם בבחינת קדשת המשכן שבמדבר. ובשביל זה נקרא משכן לשון המשכה, בחינת משכני וכו', הינו שעל-ידי קדשת המשכן שנבנה במדבר ואנו קורין אלו הפרשיות בתורה, על-ידי זה יש לנו פח להמשיך קדשת הבית-המקדש גם בגלות הזה בחוץ לארץ כמו שהמשיך משה קדשת הבית-המקדש על-ידי המשכן שבמדבר. ועל-יבן באמת עקר הכח לזה הוא על-ידי בחינת משה שהוא בחינת צדיקו אמת שאצרכין לבוא אליהם ולהתקשר להקבוצין שלהם בבתי מדרשות שנבנו על שמו. כי הם בגדל פחם עוסקים תמיד גם בדורות אלו בבחינת בגין המשכן, כמו שמבאר בהתורה "אזמרה וכו'" (בסיון רפב) שכל צדיק אמת בונה בחינת משכן וכו' עין שם. ושם יכול כל אחד לנגו כל נקדה ונקדה טובה שלו להכניסה לתוך השתפות הקדוש של כלל הקבוצין הקדוש, שעל-ידי זה לא יוכלו לחטפה ולקלקלה שום מחבל והסמרא אחרא חס ושלום, בבחינת "מי זה ערב את לבו לנגשת אלי וכו'", דהינו בבתי מדרשות שהם בחינת המשכן ובית המקדש ששם ה' ותברך:

וזה בחינת פרשת שקלים שקורין עתה ככל שנה להזויה העם על השקלים בשביל בגין המשכן, שעל-ידי זה ממשיכין בחינת קדשת המשכן ובית המקדש עלינו

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרמה

על-ידי הבתי מדרשות הנ"ל וכנ"ל שעל-
ידי זה עקר תקון התשובה וכו' פנ"ל:

וזו בחינת בראשית ראש בית, פי
בראשית כרמזו על תשובה בחינת
בראשית ירא שבת שהיא בחינת תשובה
כמו שמבאר שם. פי עקר התשובה היא
על-ידי הראש בית על-ידי בחינת הבית
שהוא בונה שהיא הבית המדרש שלו
שהיא בחינת המשכן וכו' וכנ"ל שעל-ידי
זה זוכין לבחינת אוריתא דעתיקא
שתימאה שהיא בחינת ענג שבת כמו
שמבאר שם:

יג גם שקלים הם בחינת צדקה נדבת לב,
בפרט צדקה שנותניו בשביל בנין
בית המדרש שהיא צדקה המתקיימת
ביותר, כמו שפרש רש"י על פסוק "ומי
אוהב בקמון לא תבואה וכו'" (פסוקים
אחר), פי צדקה בחינת תשובה בחינת תקון
הה' הנ"ל. פי עקר בחינת צדקה להמשיך
בחינת הה לעשות מצדק צדקה פמוכא
(פסוקים טו), פי ה' דלת הנות שמשם כל
העניות והדלות של העניים והאביונים
שנמשך מתקף הדיון של הצמצום הנ"ל.
וכשנותנין לו משפע עשירותו צדקה, בזה
ממשיכין יוד לתוך הה' על-ידי שמוציאין
העני מדלותו ומעלין אותו, בבחינת
"ועשירות האיפה סלת למנחה וכו'",
כמוכן שם בהתורה הנ"ל, פי המשכת
הקדשה על-ידי מחשבות קדושות
והמשכת שפע העשירות הקדשה לתוך
הדלת שהיתה דלה ועניה לעשותה בחינת

ה', כל זה בחינה אחת כמובן שם. וכל זה
היא בחינת צדקה לעני הגון שהוא בחינת
השכינה, בחינת "אשפן את דכא", כמו
שאמרו רבותינו ז"ל, בחינת "אל ישוב דך
נבלם", שעל-ידי השפע שמושפיעין לו
מעלין השכינה בכיכול מדלות ועניות
ואתחזרת ואתעבדת ה' פנ"ל. נמצא
שצדקה היא בחינת תקון הה' הנ"ל,
שהיא בחינת התקונים הנ"ל שזהו בחינת
תקון השקלים שהם בחינת תשובה פנ"ל:
יד וזה "כי תשא את ראש בני ישראל
וכו'" שנצטוו לתן השקלים בעת

המנין כדי שלא יהיה בהם נגף בפקד
אותם. וקשה למה לו למנותם ויש סנה
שלא ישלט בהם הנגף, ולא ימנה אותם
כלל. אך המנין היה הכרח בשביל בחינה
הנ"ל, פי המנין הוא בחינת צמצום
שמוצמצמין על-ידי זה את אור להביות
הלב של כל אחד מישראל שלא יתלהב
יותר מדאי, פי לפי אור להביות לבו עד
אין סוף, שם אין שיעד מנין ומספר כלל
בבחינת לפני אחד מה אותם סופר. ועקר
המנין והמספר מתחיל אחר הצמצום
כידוע. ועל-כן נצטוו למנותם דוקא, כדי
שיתיה נמנה כל אחד ואחד בפרטיות
שזהו בחינת צמצום האור ששם שיעד מנין
ומספר פנ"ל, וגם שלא יתערבבו יחד ולא
יבנם אחד בנבול חברו, פי כמו שצריכין
הצמצום שלא יתלהב יותר מדאי וכו'
פנ"ל, פן צריכין גם-כן לצמצם התלהבות
הלב שלא יצא מהנבול שלו לנבול חברו.
פי אף-על-פי שכל ישראל נחשבו כאיש

גבול ושעור בדרעתו להכיר את ה' יתברך ולעבדו בהדרגה ובמדרגה כפי מדרגתו וכב"ל. ועל-כן נצטוו למנותם במקספר שמות, כי כל אחד ואחד מישראל יש לו שם בפני עצמו כפי אחיזתו בשמא דקדשא בריך הוא כפי מדרגתו. כי השם בחינת כלי וצמצום ששם נגבל החיות שהיא הנפש (כמו שבבאר בתורה ויום הבפורים בסיון טו), ועל-כן היה ההכרח למנותם כב"ל. אבל על-ידי המנגן שהוא בחינת צמצום כב"ל, יכול לשלט התנף חס ושלום, כי בהצמצום שם אחיזת הדינים בידוע שמשם משתלשל סטרא דמותא חס ושלום בשאין נזהרין להמתיקו פראוי, על-כן נצטוו למנותם על-ידי השקלים שנותנין לנדבת המשפן שעל-ידי זה עקר תקון בחינת ביתא תתאה שעל-ידי זה יש עליה גם לביתא עלאה וכב"ל. כי בהמשפן שהוא האהל מועד, וכן בבית המקדש שם מתכנסין הכל כל ישראל כאיש אחד, ואף-על-פי-כן כל אחד עומד על גבולו, בבחינת עומדים צפופים ומשתחיים רוחים, שעומדים צפופים ורחוקים זה בזה כאיש אחד ואף-על-פי-כן משתחיים רוחים שלא ישמע אחד בודוי חברו כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי כל אחד צריך לשוב לה' כפי מדרגתו, כמו שכתוב בספר הא"ב כל אחד ינהג כמו ששמע מרבו, וכמו שאמרו אם אין אני לי מי לי וכו', כי כל אחד יש לו גבול בפני עצמו כב"ל. וזה התקון נעשה בבית המקדש ובמשפן. ועל-כן נצטוו למנותם על-ידי השקלים

אחד, כי בשרשם הם כלולים באחד כמו שאמרו רבותינו ז"ל שיעקב היו לו שבעים נפש וכלם נקראים נפש אחד, אף-על-פי-כן כל אחד ואחד מישראל יש לו צמצום וגבול בפני עצמו. כי דעת כל אחד מושגה מחברו כמו שאמרו רבותינו ז"ל לענין ברפת חכם הרזים. והכל כפי מה שמצמצם התלהבות לבו בבחינת חלל הפני וממשיך לשם מחשבות טובות שהם מדות טובות. ועל-ידי זה נתגלה מלכותו יתברך, כי כל אחד יש לו שעור בלבו לפי מדרגתו בבחינת נודע בשערים בעלה, כל חד כפום מה דמשער בלביה. וכן כל אחד עובד ה' כפי מדותיו הטובים, זה נזהר ביותר במצוה זאת שהיא בחינת תקון מדת חסד, וזה במצוה זאת שהיא בחינת תקון מדה אחרת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל אביך במאי זחור מפי וכו'. ואף-על-פי שבודאי צריך כל אחד מישראל לקבל מחברו מנגדתו הטובה שיש לו בפרטיות מה שאין בחברו כמו שבבאר בתורה ואתם תהיו לי ממלכת כהנים" עין שם, אף-על-פי-כן אסור להרם את הגבול שלא יתלהב יותר מדאי לכןם לגבול חברו, כי לפעמים גם בני ישראל הקשורים יכולין להפיל אחד את חברו על-ידי שנוי דעותיהם כמבאר במקום אחר על-ידי צדיכין הצמצום בכמה בחינות שלא יתלהב יותר מדאי וכו' כב"ל, וגם שלא יהרס הגבול שבינו לחברו. ובשביל זה נצטוו למנותם שיהיה נמנה כל אחד ואחד בפני עצמו. כי כל אחד יש לו

פ"ד

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרמו

שזוהי הנתיב המושקף על ידי זה
נתתן הכל כפי צרכיו, כי על שם זה נקראו
שקלים שגומשקף האור במדה ובמשקל לכל
אחד לפי מדרגתו וכנ"ל:

וּבְעֵלְבָן כָּל הַקְּלָקְלִים הָיוּ עַל־יְדֵי
הָעֶרֶב רַב, שְׁנֵקְרָאִים עֶרֶב

רב על שם התערובות שמשערבין דעתם
בתערובות שאינן טוב שרוצים לחקר
במפלא מהם במה שאסור לחקר בחינת
במפלא ממוך אל תדרוש, ואפלו במה
שהרשה להתבונן יש במה דברים שאסור
לעסוק בהם ברבים, כמו שאמרו רבותינו
ו"ל ולא במעשה בראשית בשנים ולא
במקדשה ביחיד אלא אם פן היה חכם
ומבין מדעתו. והרשעים והכופרים הרוצים
להשיגו ותפרד על ידי חקירות ומפתח
השכל הם בהפך מזה שנקנים בחקירות
שאסור לחקר כמו שאמרו רבותינו ו"ל כל
המקטפל בארבעה דברים וכו', וגם רוצים
לעסוק בזה ברבים בבתי גנסיות הרעים
שלהם שכל זה היא בחינת ערב רב
שמשערבין ומבלבלין הכל, שעל דם היה
עקר חטא העגל שהיא עבודה זרה
וכפירות כמו שאמרו רבותינו ו"ל. והתקון
לזה שקלים לנדבת המושקף וצדקה
לתלמידי חכמים שהם גם כן בחינת
שקלים כנ"ל. שעל ידי זה ממושיבין שפע
העשירות אל התדשה כנ"ל הפך הערב
רב שעל ידי רבוי העשירות עשו את
העגל כמו שכתוב ודי זהב כמו שאמרו
רבותינו ו"ל, כי בשזוהי צדקה בשפי
לעניים הגונים ולבנות התדשה שהיא

בחינת נדבת המושקף, על ידי זה נעשה
בחינת תקון הזה הנ"ל שהיא בחינת תקון
ביתא תתאה וביתא עלאה כנ"ל שעל ידי
זה נתתן הכל כפי צרכיו:

(ראשי פרכים שיך להלכות מנחה וכו' ענין פורים)

זו וזה בחינת פורים שהוא הכנה לפסח
שהוא הכנת המן עמלק. כי
איתא בכתבי הא"י ו"ל שעקר התגרות
המן עמלק היתה מחמת שראה שהיא
סוף הגלות וישראל רוצים לבנות הבית
המקדש וכו', כי עקר התקון לכל הנ"ל
הוא על ידי בית המקדש. כי לל הדבר
הוא כי יש בחינת ביתא עלאה וביתא
תתאה, והם בחינת בינה ומלכות שהם
בחינת לב ופה, כי בינה לבא ומלכות פה.
הינו מה שיודעים מה' ותפרד על ידי
התבוננות הלב כל חר כפום מה דמישער
בלביה, זה בחינת ביתא עלאה וזה בחינת
השגות אלקות על ידי בחינת אתגרותא
דלעלא שהיא על ידי קדשת הנשמה
בשרשה שהיא חלק אלוה ממעל
שמוטבעה לבער לה' ותפרד עד אין סוף
ואין תכלית כנ"ל. אבל אין זה שלמות
כנ"ל, כי העקר לצמצם ההתלהבות וכו'
ולעבד ה' ותפרד בהדרגה ובמדה שזה
בחינת בריאת העולמות שהם המדות.
והעקר על ידי התכמה שבלב שהיא על
די שמגביר היצר טוב על היצר הרע
שהיא על ידי שמגביר המחשבות טובות
על המחשבות רעות וכו', שעל ידי זה

תתאה. ואז דיקא יש עליה לביתא עלאה
שאז יכול לקבל אור התנוצצות אלקות
שבלב וכו' וכנ"ל:

זו וזה בחינת פסח ואסור חמין. כי אז
יצאו בחפזון כי לא היו ראויים
לגאולה על ידי אתערותא דלתמא שלא
היה בשלמות. על-כן הכרחו לצאת בחפזון
כפוכא שזה בחינת אסור חמין (כמו שפכא
בסוף אחר). ואפלו בשעת מתן תורה שפכר
היה להם איזה הכנות אף-על-פי-כן לא
היו ראויים עדן להתגלות נבואה כזה
פנים בפנים, כי היה ראוי לתן התורה
לאילוף דור וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל.
על-כן התגרה בהם הפעל דבר על-ידי
הסתת הערב רב עד שעשו להם אלהי
זהב שהיא העגל. כי אי אפשר להם
לביחית ביתא עלאה שהיא השגת אלקות
כי אם כפי תקון ביתא מתאה, שהיא
על-ידי עבודות ומעשים טובים, והעקר
על-ידי התגברות המחשבות טובות על
המחשבות רעות וכו' כנ"ל שעל-ידי זה
עקר התגלות מלכותו ותברך, בבחינת
"אודיע אמונתך כפי", שהיא בחינת ביתא
מתאה כנ"ל, שזהו בחינת שצריכין
להקדים נעשה לנשמע כנ"ל:

ועל-כן היה התקון על-ידי המשכן
שנעשה מספר זהב ונחשת
שהם גונין על-אין, כי עקר הנסיון והבחירה
היא בענין שמירת הברית שתלוי
במחשבה. וכשמתגבר על המחשבות
רעות והרהורים רעים, כמו כן זוכה לגלות

מגלה מלכותו ותברך לעין כל, שזה
בחינת הפלה שצריכין להוציאה בפה
דיקא ולשום כל לבו עליה להתגבר מאד
להתפלל במחשבות טהורות לקשר
המחשבה שבלב להדבור פה בקשר אמין
וחזק. ועל-ידי זה עקר התגלות מלכותו
שהיא התגלות האמונה הקדושה, בבחינת
"אודיע אמונתך כפי". ועל-ידי זה נכלל
ביתא עלאה וביחית מתאה ויש לשניהם
עליה וכו' שזהו בחינת עבודה שבלב זו
תפלה וכו', וזה עקר התקון, כי עקר תקון
הכל הוא על-ידי אתערותא דלתמא
דיקא, כי בשמגלין אלקותו ומלכותו
ותברך על-ידי אתערותא דלתמא שהיא
בחינת תקון ביתא מתאה אז דיקא יש
עליה גם לביחית עלאה כנ"ל:

נמצא שבלליות העולמות נקרא
אתערותא דלעלא, בחינת
ביתא עלאה, ואתערותא דלתמא, בחינת
ביתא מתאה, וכודאי גם למעלה למעלה
יש בחינת ביתא עלאה וביחית מתאה
שהם בינה ומלכות וכן בכל עולם ועולם
מתחלת אצילות עד עולם המעשה הנה
שבו הבחירה שבשביל זה נברא הכל. וכן
בכל אדם ואדם יש שתי בחינות אלו
בחינת ביתא עלאה וביחית מתאה שהם
בחינת לב ופה וכו' כנ"ל. אך הכל תלוי
בהאדם שהוא בעל בחירה. וכל
התנוצצות אלקות שמאיר בלב האדם
מלמעלה מאיזה בחינה שהיא הכל היא
בחינת ביתא עלאה. וכשמתגבר כנ"ל עד
שמגלה מלכותו כנ"ל זה בחינת ביתא

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרמט

וענין בוהר הקדוש בהקדמה בדרך י. 'פתח רבי אלעזר ואמר מי זאת עולה מן המדבר וכו', כמה דאת אמר ומדברך באנה וכו', בההיא מלא דפוקא היא סלקת ועאלת בין גרפי דאמא, ולבתר בדבורא היא נחתת ושריא על רישיהו דעמא קדישא' וכו'. כי עקר תקון הצמצום הג'ל הוא על-ידי הדבור שהיא הדבור של תפלה ושירות ותשקחות שנהו בחינת שלש תפלות ביום [ענין לקמון]:

יה ועל-בן חסידים הראשונים היו שזוהין שעה אחת ומתפללין וכו'. כי בתחלה היו מדבקין עצמן לאור האין סוף בדבקות גפלא, שזוהו בחינת השעה שהיו שזוהין בשתיקה קדם התפלה, ואחר כך כשראו שיכולין לעלות חס ושלום חוץ מהמדה צמצמו האור אין סוף שבלבם ועסקו בתפלה בדבורים, שזה עקר תקון הצמצום וכו' שעל-ידי זה דיקא מי עם זאת עולה בבחינת עבודה שבלב זו תפלה שהיא עקר התגלות מלכותו כמו שמבאר שם. ועל-בן אחר כך היו חוזרין ושזוהין שעה אחת אחר התפלה, כדי להעלות המלכות בחינת ביתא מתאה עם ביתא עלאה יחד בבחינת מי עם זאת עולה מן המדבר דיקא שהיא הדבור של התפלה. כי דיקא אחר התגלות מלכותו או יש עליה גם לביתא עלאה כג'ל:

וזה בחינת "חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש" עד שהיה כמעט גשרף מרפוי ההתלהבות וכו', שזוהו בחינת פגם נדב ואביהוא בקרבכם לפני ה' וכו'. ותתקון

מלכותו, וכמו בן יש עליה לבחינת ביתא עלאה וכו' כג'ל. וכשפוגם בזה ורוצה לכנס במחשבתו להבין השגת אלקותו יוכל לבוא לקולוים גדולים כמבאר במקום אחר. ואז מתגבר בו מאד תאוות כמון שהיא עבודה זרה בחינת אלקי כסף ואלקי זהב. כי המון בשרשו גבה מאד ושם אור השפע אינו מגשם כל כך כמו אור השפע הנמשכת בשביל הולדה שמתלבש בהגוף בהמפה זרעית וכו' ששם כל ההתגרות. וכפי הפגם בזה והעקר כשפוגם באסור חס ושלום, כי לא נתנה תורה למלאכי השרת, ועל-בן בהתר אף-על-פי שגם בזה יש כמה פגמים, אף-על-פי-כן הוא החר וכו' כמו שישמעתי וכו' וכו'. אכל כשפוגם באסור חס ושלום אז נפגם ביתא מתאה ואז מגיע הפגם לאור השפע של המון ביותר. כי המון שהוא הפרנסה נמשך במקום גבה מאד ואז פוגם בהגנין עלאין שהם בחינת ביתא עלאה עד שיובל להבשל בעבודה זרה ממש חס ושלום. או שנופל ביותר בתאוות כמון שהיא גם-כן בחינת עבודה זרה שזוהו בחינת חמא העגל על-ידי כל הג'ל. כי לא עבדו ישראל עבודה זרה אלא להתיר להם וכו'. ותתקון על-ידי המשכן שהיא בחינת הבית-המקדש שעשה משה על-ידי בצלאל ואהליאב וכל חכמי לב את המשכן וכליו בתקונים גפלאים כאלה עד שהמשיכו לשם התגלות אלקותו ומלכותו ויברך בבחינת מי עם זאת עולה וכו'.

"דברתי בלשוני", בחינת הדבור של התפלה ושירות ותשכחות וכנ"ל:

השְׂבִיחָה הִיא מְרֻבּוּי הָאוֹר, כְּמוֹ שֶׁהַחֵיִל סֵפֶר הָעֵץ חַיִּים בָּוָה פֶּשַׁעֲלָה בְּרֻצּוֹנוֹ וְכוּ' הִיא הָאוֹר אֵין סוֹף וְלֹא הִיא מְקוֹם לְבְרִיאַת הָעוֹלָם וְכוּ' וְצִמְצוּם וְכוּ'. וּמְרֻבּוּי הָאוֹר הִתְהַוְּהוּ שְׂבִיחַת פְּלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכֵי אֲדוּם שְׁמֹתוֹ וְכוּ'. וְכָל עֲבוֹדַתְנוּ לְתַקֵּן זֹאת. וְהָ עֵקֶר גְּפִלְאוֹת מַעֲלָתוֹ שֶׁל הַפֶּעַל בְּחִירָה וְכוּ'. כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְתַקֵּן כִּי אִם עַל-יְדֵי הַפֶּעַל בְּחִירָה שֵׁשׁ לוֹ יֵצֵר הָרַע בָּוָה שְׁעַל-יְדֵי זֶה יֵשׁ בְּחִירָה וְכוּ'. כִּי בְּהִכָּרַם שִׁדְדָה אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא. כִּי פֶל הַשְׂבִיחָה הִתְהַוְּהוּ עַל-יְדֵי שְׁלֵא הִתְהַוְּהוּ אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא וְעֵקֶר אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא הִיא עַל-יְדֵי הַפֶּעַל בְּחִירָה דִּיקָא. אֲבָל מִזֶּה בְּעֲצָמוֹ הִיא פֶל הַבְּחִירָה, כִּי פֶל כַּח הַיֵּצֵר הָרַע הוּא מִהַשְׂבִיחָה שֶׁהִתְהַוְּהוּ עַל-יְדֵי שְׁלֵא הִיא אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא וְהִבֵּן מְאֹד. וְעַל-כֵּן בְּכָל עַת וְרַנְנֵעַ שְׁמַתְעוֹרֵר הַפֶּעַל בְּחִירָה בְּאִיזָה נִקְדָּה בְּעֵלְמָא לְשׁוֹב לְמִקּוּרָו וְכוּ', נִתְעוֹרֵר תְּכַף כְּנִגְדוֹ הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁהוּא מְהַסִּיגִים וּמְכַלְכֵּל וּמוֹנֵעוּ בְּכַמָּה מִיַּנִּי בְּלִפְיֵלִים שׁוֹנִים, בְּבִחִינַת "יַעֲלוּ שְׁמַיִם יִרְדוּ תְּהוֹמוֹת", שֶׁהֵם בְּחִינַת רְבּוּי אוֹר שְׁמִסִּיתוֹ לְהַתְלַהֵב יוֹתֵר מִדְּאִי בְּלִי צִמְצוּם הָרְאוּי לוֹ, וּמְכַל שָׁבֵן וְכָל שָׁבֵן כְּשִׁמְסִיתוֹ לְהִסְתַּפֵּל בְּכּוֹה דְלִית לִיּוֹה רִשׁוֹ, בְּחִינַת מוֹה לְמַעֲלָה מוֹה לְמַטָּה וְכוּ', שִׁזָּה גַּם-כֵּן בְּחִינַת הַמְּתַקְדִּים וְכוּ'. וְכַתּוּב כִּד מִסִּיתוֹ בְּגִשְׁמִיית בְּהַרְהוּרִים רַעִים מְגַשְׁמִים וּמְוַהֲמִים מְאֹד וְכוּ'. וּמְחַמֵּת שֶׁהַמְּקַדֵּוֹת טוֹבוֹת שְׁבִלְפוֹ אִי אֶפְשֶׁר לְכַבּוֹתָם, בְּבִחִינַת "מִים רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֵהָבָה

יט וְכָל זֶה הוּא עֲנֵן פּוּרִים וּמְלַחֶמֶת הַמְּוַעֲמֶלְקָה, כִּי פֶל עֲבוֹדַת הַצִּדִּיק לְגִלוֹת מְלַכּוּתוֹ לְכָל בְּאִי עוֹלָם לְמַגְדוֹל וְעַד קָטָן מְרוּם כָּל דְּרָגִין עַד סוֹף סוֹף פֶּל דְּרָגִין, לְהוֹצִיא אֶפְלוֹ הַנְּשַׁמּוֹת וְהַנְּצִיזוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְמְקוֹם שֶׁנִּפְלוּ לְבָרָם וּלְקַצְצֵם וּלְמַתְהַרֵם וּלְזַכְּכֵם וְכוּ'. וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנ"ל, עַל-יְדֵי כְּנֵן הַתּוֹרָה הַנ"ל, שֶׁצָּרִיכִין לְצִמְצוּם אוֹר הַהַתְלַחֲבוֹת וְכוּ' וְלַהֲתַגְבֵּר מְאֹד לְהַמְשִׁיד מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת וּלְסַלֵּק הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם עֵקֶר הַיֵּצֵרִין וְכוּ', עַד שִׁתְּנֶגֶה מְלַכּוּתוֹ עַל-יְדֵי זֶה, וְאֶפְלוֹ מִי שֶׁפָּגַם בָּוָה כְּמוֹ שֶׁפָּגַם עַד שֶׁנִּפְלַ לְמַחְשְׁבוֹת רְעוֹת מְאֹד מְאֹד שֶׁהוּא מְהַעֲשִׂירִים וְאֶרְבָּעָה דְבָרִים הַמְּעַכְבִּין הַתְּשׁוּבָה כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, אֶרְבֵּי-עַל-פִּי-כֵן יֵאֵר בּוֹ גְּפִלְאוֹתָיו שֶׁיִּתְגַּבֵּר כְּכָל פַּעַם עַל הַמַּחְשְׁבוֹת רְעוֹת וְלֹא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִהַמַּחְשְׁבוֹת שְׁעוֹכְרִין עָלָיו וְכוּ', וְיַדַּע שֶׁכָּל נִקְדָּה וְהַעֲתִיקָה שֶׁנִּעְתַּק מִחֲשַׁבְתּוֹ מֵרַע לְטוֹב, הַכֹּל יִקֵּר מְאֹד גְּעִינּוֹ יִתְבַּרַךְ וְכֹלֵם יִתְקַבְּצוּ לְעוֹרָתוֹ וְכוּ'. וְהַמְּוַעֲמֶלְקָה שְׁכֻלּוֹ מְכָל הַקְּלָפוֹת כְּמוֹכָא הוּא בְּרַפְדּוֹ מְכָל זֶה, וְכָל כְּנֵנוֹת לְהַרַע מִתְחַלָּה וְעַד סוֹף. כִּי יוֹנֵק מִהַסִּיגִים שֶׁל בְּחִינַת שְׂבִיחַת פְּלִים שֶׁהֵם בְּחִינַת מַלְכֵי אֲדוּם שְׁכֻלּוֹ מְכָל הַסִּיגִים, שִׁזָּהוּ בְּחִינַת עֲשֶׂרֶת כְּנֵי הַמֶּן שֶׁהֵם עֲשֶׂר כְּתוּרִין דְּמִסְאֲבוֹתָא כְּמוֹכָא. כִּי זֶה יְדוּעַ בְּעֵץ חַיִּים מְעַנֵּן מַלְכֵי אֲדוּם וְכוּ' שֶׁעֲקָר

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרנא

וכו', על-כן מתעורר בלבו בכל פעם הרהורי תשובה ותכף שרוצה לשוב מבלבלו בבחינת רבוי אור. וגם בזה יש כמה בחינות וכו'. וכל זה מעשה הקוד עמלק שכלול מפל רע הנ"ל. פי הוא בבחינת (בראשית ו, ה) "וכל יצר מחשבות לבו רק רע" כל היום" סופי תבות 'עמלק', בבחינת (מסדר כד, כ) "ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד", שמתגבר מראשית ועד אחרית, והכל לרעתו פי על-ידי זה דיקא יהיה נמחה ונאבד לעד, בחינת עדי אבד, בחינת "עת אשר שלט וכו' לרע לו". ותכף כשרואה שהאדם רוצה לנתק מחשבתו מרע לטוב כנ"ל. מבלבלו כנ"ל. וזה בחינת כל מלחמת הצדיק עם עמלק בשביל החלושי כח שבישראל. וזה "זכור את אשר עשה לך עמלק וכו'", שצריכין לזכור היטב את כל אשר עשה וכו' "אשר קרד בדרך ויזנב בד' כל הנחשלים אחריו וכו'", שמקרה כל הנחשלים שהם החלושי כח וכו'.

ועל-כן אי אפשר לעמוד נגדו כי אם בכח הצדיקים הגדולים בחינת משה ויהושע רבי ותלמידים וכו'. פי אי אפשר להכניעו ולבטלו בפעם אחד, פי חנון ורחום הוא ותפוז חסד ורוצה בקיום העולם וכו' ושיחברו כל הניצוצות בבחינת אתערותא דלתתא דיקא לעשות עמהם נפלאות שיעלה מהם שעשועים לפניו ותבדד על-ידי בחינת בחירתם דיקא וכו' והעקר שיקנים בהם בחינת בקיאות המבאר בהתורה קרא את יהושע בחינת

בקי ברצוא בקי בשוב וכו', ושיצמצמו ההתלהבות וכו', ויהיה יקר בעיניהם כל העתקה ותנועה שמתקיים מחשבתם מרע לטוב וכו' שזה עקר התשובה כנ"ל. ועל-כן מלחמה לה' בעמלק מדור דור מדורו של משה עד דורו וכו'. פי אי אפשר למחות זכר עמלק בפעם אחד, פי סערה בורוע של הקדוש-ברוך-הוא וכו'. פי צריכין לחוס גם על הניצוצות הנעלמים בו בחינת פי ציד בפיו וכו'. שזה בחינת 'מבני בניו של הקן למדו תורה כבני ברק'. שמשם היה כל כחו. פי בכל מקום שנגעלם טוב הרבה מתגבר הקלפה הרבה וכו', ועמלק והקן רצו לעקר עצמן לגמרי אשר לא יזכר שם ישראל עוד, וכיזתר התגבר הרשע הקן להשמד להרג ולאבד וכו'. אבל ה' יתברך מפיר מחשבות ערומים, פי לא דבר ה' למחות שם ישראל. ואפלו הנשמות ששרשם מקדשת ישראל הכבושים אצלו לא ימחה אותם בשום אפן. על-כן אינו מוחה זכרו בפעם אחד רק מלחמה לה' בעמלק מדור דור, שעל-ידי זה יש בחירה לכל אחד, ועל-ידי זה דיקא יתבררו ויצאו הנשמות הכבושים אצלו כנ"ל ואז ימחה שמו וזכרו לגמרי מתחת השמים וכו', פי אז יהיה בלע הפנות לנצח וכו'. ועל-כן מלחמה לה' בעמלק מדור דור דיקא, פי עקר הברור על-ידי הדורות שגודרים:

כ פי עקר ההולדה על-ידי זה שבהכרח שתעבר הנשמה מרום כל דרגין מלמעלה מכל הארבעה עולמות אצילות

111

דוקא על-ידי הולדות הידורות שמודיעים להם אלקותו מדור לדור, בבחינת (תהלים ק, ה) "ועד דור ודור אמונתו", על-ידי זה דוקא הכנעת ומפלת עמלק מדור לדור וכו'. בחינת (שם קט, ז) "לדור דור אמונתך כוננת ארץ ותעמוד", "מחשבות לבו לדור ודור" (שם לב, יא) "מגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור", בחינת (שם קנח, ד) "דור לדור ישבח מעשך וכו'". ועד דור ודור אמונתו וכו'.

כא וזה 'אין דורשין בעריות בשלשה ולא במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה ביחיד, שנשמכו זה לזה כי הם שכיבים זה לזה, כי עקר הנסיון והבחירה היא בתאוה זאת, ואפלו בהתרש אלפים ורבי רבבות בחינות ומפל שפן באסור חס ושלום. וכלם כלולים בשלשה שהם הקדוש ביותר שאין למעלה ממנו, והפגום הגרוע ביותר מהכל, והבינונים שהם בחינת צדיקים בינונים רשעים, וכוונתם בכל בחינה יש פמה דרגות אבל כללותם הם שלשה. ואסור לדרש בזה ולחקר מה שנעשה בזה כי אי אפשר לדבר בזה הרבה, כי רבוי החושב אפלו לבחינת השולל וכו'. גם כל הולדות הידורות הם שלשה בחינות שהם האב והאם והנולד הנולד. ואיד הנשמה נמשכת דוקא על-ידי זה. בזה אסור לדרש כי נעלם מאד וכו'. ולא במעשה בראשית בשנים, כי מעשה בראשית הם שנים בחינת קדם הבריאה ואחר הבריאה. ובה אסור לדרש איד געשה ונמשך וכו'. ולא במרכבה ביחיד,

בריאה יצירה געשה מאתר דלית מחשבה תפיסא תפון פלל, ויורדת עד שנמשכת על-ידי יצר מחשבת לב האדם, עד שצריכה לעבר דרך הגוף הנשמי הנה עד שעוברת שתי פעמים דרך מעבר השתן (במקא לשון זה בבבא ספרי), ונולדת פתילים וצירים ועל-ידי רבוי דם נדה של הלדה. ומשם דוקא צריכה להתפרר להעביר העולה ביום השמיני ולבטל ערלת לב שהם מחשבות רעות שמממטמין הלב כנ"ל עד שצדקה לשבר יצר מחשבות לבו הרעים בכל יום עד שצדקה למה שצדקה כפי קדשתו. ועקר המלחמה עבור החלושי פח שגבשלו כמו שגבשלו, וגם עתה בכל פעם שמתעוררת נקדתם לשוב חותר עליהם בחינת עמלק בבחינת הנ"ל. וכו' וצריכים לחם עבורם להאיר בלבם ולעוררם ולהודיעם שכל נקדה ונקדה שמתקיים מחשבתם וכו' כנ"ל. והעקר לידע שאין יודעים כלל וכו', ושלא יתאשו מן הצעקה והתפלה לעולם וכו'. בבחינת 'ומרכב' בחינת הצדיק הידור הנ"ל ידע את כל אשר געשה בזה העולם את כל הנבילים והערמוניות וכו', שחותר בחינת עמלק וכו' בחמימות התאוות ובמחלקת בין איש לאשתו וכו', ובמחלקת שבעולם ובפרט להרחיק מהצדיק וכו', והכל מעשה עמלק כנ"ל. ועל-כן "וצא בתוך העיר וזעק וכו'". וכן הכנים בישוראל שבכל עיר ועיר צום וכבי וכו' בחינת ודברי הצומות וזעקתם וכו'. ועל-ידי זה נתהפך הכל למטובה. על-כן

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרנב

ועושה מזה בחינת איד נכלל הפעל והכח יחד, ואיד יצא הפעל מהכח על-ידי כח הממזע שביניהם שנקרא כח ההיולי (כמו שמבאר במקום אחר), ועל-יכן נקרא מעשה כרפכה וכו'. וזה בחינת אהדות, כי נכללים פלם באחד. ובה אסור לדרש אפלו ליחיד אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו וכו'. ועל-יכן אלו הדברים תלויים זה בזה, כי מחמת שאי אפשר לדרש בעריות בשלשה מחמת שנאחו שם כל האותם שנמשך מהסוגים הנ"ל שהם בחינת והמת עמלק. מחמת זה אסור לדרש במעשה בראשית ומעשה כרפכה ועל-יכן נקמד מיד במשנה כל המספיל בארבעה דברים וכו'.

ירושלמי שקלים פרק א. לפי שהטאו בחצי היום והנו מחצית השקל. מבאר שמחצית השקל הוא בבחינת התקון שצריכו בחצי היום שהיא בחינת תפלת המנחה:

כב ולבאר יותר ענין התורה הנ"ל וענין תפלת המנחה. כי כבר

נבאר שאדוננו מורנו ורבנו ז"ל מרמז בתורה הזאת שקל ענין הצמצום של חלל הפניי המבאר בזהר הקדוש ובענין חיים בתחלתו וכו', כל זה נעשה אצל כל אחד מישראל שהוא חלק אלוה ממעל, כי בצלם אלקים נעשה את האדם. כי כל ענין הצמצומים של תחלת הבריאה הכל היה רק בשביל האדם שהכל נברא בשבילו. שבשביל זה צמצם עצמו ותברך בכמה צמצומים שונים, והמשך התגלות אלקותו בתכמה נפלאה, הכל בשביל בריאת העולמות שהם המדות, והכל בשביל שיהיה נברא האדם בעולם העשיה הזה שיהיה לו בחירה פזאת שעל ידו עקר התגלות מלכותו שבשביל זה נברא הכל. כי ה' ותברך רצה שיהיה עקר התגלות מלכותו על-ידי אתערותא

מכרפכה זה בחינת איד נכלל הפעל והכח יחד, ואיד יצא הפעל מהכח על-ידי כח הממזע שביניהם שנקרא כח ההיולי (כמו שמבאר במקום אחר), ועל-יכן נקרא מעשה כרפכה וכו'. וזה בחינת אהדות, כי נכללים פלם באחד. ובה אסור לדרש אפלו ליחיד אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו וכו'. ועל-יכן אלו הדברים תלויים זה בזה, כי מחמת שאי אפשר לדרש בעריות בשלשה מחמת שנאחו שם כל האותם שנמשך מהסוגים הנ"ל שהם בחינת והמת עמלק. מחמת זה אסור לדרש במעשה בראשית ומעשה כרפכה ועל-יכן נקמד מיד במשנה כל המספיל בארבעה דברים וכו'.

א) ("ותקשרו מעט מאלהים" (תהלים ת, ו) בחינת הצמצום וכו', "וכבוד הדר תעשרנה" שעל-ידיה בא כל הכבוד היה וכו').

פרוים לשון פרוים, בחינת (ישעיה טו, יט) "פור התפוררה הארץ וכו'", כי עקר התקון על-ידי בחינת פרוים דקים שמתגבר כל אחד לחטף וכו'. כי עמלק מתגבר מאד ועקר התגברותו פגם הכרית שהוא פגם המחשבה, שהיא בחינת פרוים בבחינת מאן דזריק פרוין דנהמא וכו' כל שכן מאן דזריק פרוין דמחא. והתקון על-ידי הצדיק שכול לתגביה אלו הפרוין על-ידי שמלקט מעט המחשבות טובות שעמלק רוצה לדרסם ולבטלם. והצדיק מלקט אותם כנ"ל, כי זה בחינת תשובת המשקל וכו'.

דלחמא דיקא שהיא על-ידי האדם הפעל בחירה דיקא. ועל-כן לא נתתקנו ולא נתקנו כל הצמצומים והתגלות אלקות שהיתה על ידם עד שבא האדם. שזה בחינת סוד "וכל שיה השדה טרם יהיה בארץ וכו' כי לא המטיר ה' אלקים ואדם און לעבוד וכו'", פמוכן כל זה בספרים. שזה סוד תקון המתקלא. כי עקר תקון המתקלא הוא רק על-ידי האדם הפעל בחירה. כי הבחירה בחינת מתקלא שהיא במשקל ממש וכול להכריע לכאן או להפך חס ושלום. ועל-כן צריכין להבין מרחוק מו שיש לו לב להבין מדעתו בכתבי האר"י ז"ל ובזהר הקדוש ובספרי מפרשיהם ובספרים שיצאו לאור בדורות אלו שקל סודות הקבלה הכל נאמרו על בחינת צלם אלקים שנברא בו האדם. וכל הצמצומים של בחינת חלל הפנוי הכל נעשה עם כל אדם בכל זמן כדורתו וכמוכן בהתורה הזאת כנ"ל:

והנה מבאר בכתבי האר"י ז"ל מענין הצמצומים הנפלאים שהיו מקדם, שנקראים עולם המלבוש וכו' מה שלא מבאר כלל בספר העני חיים רק בשאר ספרי האחרונים מביאים הרבה בזה בשם האר"י ז"ל. ושם מבאר פמה בחינות צמצומים פרצוא ושוב בבחינת מטי ולא מטי וכו' שהיה קדם וכו'. והכל כלול פמה שכתב אדונינו מורנו ורבינו ז"ל בהתורה מישרא סימן ל', וזה לשונו: 'השגות אלקות אי אפשר להשיג כי אם על-ידי פמה צמצומים מעלה לעלול משקל עליון

לשכל תחתון וכו', וצריכין לזה רבי גדול וכו', עני שם. וכלל הדברים המבארים לענין הצמצומים של תחלת הבריאה לגלות אלקותו ותברך הוא שבתחלה צמצם האור, ואחר כך התחיל להמשיך איזה בחינת אור ואחר כך חזר האור למקומו והשאיר רק איזה רשימו, כי לא היה אפשר עדין לשכל זה האור. ואחר כך חזר והמשיך עוד הפעם איזה בחינת אור בצמצום חדש גפלא וחזר והעלימו שלא יהיה רבוי אור. וחזר והמשיך האור בדרך גפלא וכו' וכן פמה וכמה פעמים, שזה בחינת סוד הפהירו עלאה ופהירו סתם וכו', ועולם המלבוש שקבל האור וכו' עד שנעשה בחינת חלל הפנוי וכו'. ואחר כך המשיך אור המלכים ולא יכלו לקבל האור ונשברו ומתו וכו' עד שהתחיל עולם התקון וכו', והכל בשביל האדם. כי כל השכירה והפיתה היו מחמת שעדין לא היתה אתערותא דלחמא, כי אדם אין וכו' כנ"ל. ועל-כן בשבא האדם הפעל בחירה שנברא בצלם אלקים, בו תלויים תקון כל העולמות. ועל-כן נעשים אצל האדם כל הבחינות הנ"ל שהם בחינת הצמצומים הנ"ל, שזהו בחינת מה שמבאר בדרך כלל בהתורה הנ"ל שאור להביית הלב של איש הישראלי הוא בחינת אין סוף וכו', וצריכין לצמצם וכו'. ואלו הצמצומים בעצמן שאצמם עצמו ה' יתברך בצמצומים גפלאים שונים כנ"ל כדי לגלות אלקותו ותברך, כלם בתיבת שיעברו על האדם. כי כלם לא היה כי

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרנה

רועשים ובוטחים ומתנשאים וכו', אבל האדם שיש לו בחירה בשזוכה להטיב מעשיו שהם גדולי מבחרי הצדיקים, הוא מתקן הצמצום הנ"ל שאיך התגלות אלקותו ומלכותו לכל פאי עולם בהדרגה ובמדה בבחינת תקון. פי עקר התקון על-ידי אתערותא דלתתא שהוא על-ידי האדם המתחנן שבוה העולם דיקא וכו':

וזה נעשה בכל יום ויום כל ימי עולם, שזהו בחינת חדוש מעשה בראשית שבכל יום ויום שהוא יתברך מאפיל ומאיר יוצר אור ובורא חשך וכו' בהכמה פותח שערים ובהבונה משנה עתים וכו' וגולל אור מפני חשך וחשך מפני אור ומעביר יום ומביא לילה וכו', הכל בשביל מוכת ישראל להודיע אלקותו ומלכותו לכלם. ועל-כן אומרים כל זה קדם קריאת שמע שהיא התגלות יחודו ומלכותו לעולם ועד. פי עקר השנויים האלו שגולל אור מפני חשך וחשך מפני אור וכו', הכל נמשך מסוד הצמצומים הנ"ל של תחלת הבריאה שגלה האור והעלימו וחזר וגלה אותו בדרך חדש נפלא יותר וחזר והעלימו וכן כמה פעמים, והכל בדרכים נפלאים חדשים פמוכן בפתבים הנ"ל. וכל זה היה בשביל שיהיה נברא העולם ויתקיים עתה שעקרו האדם הפעל בחירה. ועל-כן געשין עתה כל בחינות הצמצומים הנ"ל. אבל עתה הפל תלוי בהאדם שאליו נמסר הכל, בבחינת "והארץ נתן לבני אדם", שמסר לו פח להמשיך אלקותו

אם בשביל האדם שהוא יתקן הכל על-ידי אתערותא דלתתא דיקא. פי כלל הצמצומים הם מה שה' יתברך מראה ומאיר פניו קצת, ואחר כך מסתיר אותו וכן כמה פעמים בכמה בחינות שונות [וכמו שמבאר בשיחה של פורים על פסוק "ואם מפאת פניו ימרט ראשו וכו'"]. וכמו שכתוב "אכן אתה אל מסתתר". וכתוב "פי רגע באפו חיים ברצונו וכו', ה' ברצונו העמדת להררי עו הסתרת פניו הייתי נבהל". וכתוב "קול דודי דופק וכו'", זה בחינת התגלות אלקותו, "ודודי חמק עבר" בחינת הסתרת אלקותו. וזה בחינת מה שפרש רש"י על פסוק "אתם נצבים היום", פיוס הזה שהוא מאפיל ומאיר כך עתיד להאפיל ולהאיר לכם וכו'. וכל זה נעשה בכל דור בכל אדם ובכל זמן הכל בשביל הבחירה. פי על-ידי זה עקר הבחירה על-ידי התגלות וההעלמה. ובשביל זה מו שרוצה לילך בדרך ה' צריך להיות בקי בהלכה בקי ברצוא ובקי בשוב בקי בעיל בקי בנפיק וכו' (כמו שמבאר בהתורה קרא את ה'ישע וכו'). פי כל הצמצומים הנ"ל הוא בחינת רצוא ושוב פמוכן, וכל המלאכים ושרפים וכו' כל השנתם את הבורא ויתברך הוא בבחינת רצוא ושוב, כמו שכתוב (תקאל א) "ותחיות רצוא ושוב", אבל עקר הוא האדם שהוא חלק אלוה ממעל ונברא שיהיה לו ממשלה עליהם. פי הרצוא ושוב של העליונים הוא בלי פח הבחירה, על-כן אין יכולים לתקן המושקל לעבדו בהדרגה וכו', על-כן הם

שִׁמְשִׁיכִין רַחֲמָיו יִתְבַּרַךְ בְּכֹל פֶּעַם
 וּמִשְׁשִׁיכִין תְּקוּנָהּ הַג' לְבָרְכִים וְנִפְלָאִים,
 בְּאֶפֶן שִׁמְשִׁיכוּ הָאָרֶת הַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
 יִתְבַּרַךְ בְּלֵב כָּל אֶחָד לְעוֹרְרוֹ לֵה' יִתְבַּרַךְ,
 וּמְאִירֵין בָּהֶם עֲצוֹת עֲמֻקוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת
 נִפְלָא בְּכֹל פֶּעַם בְּאֶפֶן שִׁיכּוֹ לְשׁוּב בְּכֹל
 פֶּעַם מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם. אֲבָל אֶף-עַל-פִּי־כֵן
 בְּהִכָּרַח שְׁתִּיהָ לָהֶם אִיזָה אֶתְעוֹרֶתָא
 דְּלִתְמָא כִּי בְּלֵא זֶה אִי אֶפְשָׁר בְּנ"ל. וְזֶהוּ
 בְּחִינַת כָּל הַעֲלִיּוֹת וְהַיִּרְדוֹת אֲלֵפִים
 וְרַבְבוֹת שְׁעוֹבְרִין עַל כָּל אֲדָם, וְאֶפְלוּ עַל
 הַרְחוּקִים מְאֹד מֵה' יִתְבַּרַךְ, יֵשׁ לָהֶם
 בְּחִינַת עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת, כִּי גַם אֲצֵלֶם אֵין
 יוֹם דְּוָמָה לְחִבְרוֹ. וְאֶפְלוּ בְּיוֹם אֶחָד יֵשׁ
 לְכָל אֶחָד פְּמָה שְׁנוּיִים לְאֵין מִסְפָּר. וּבִפְרָט
 אֵלוֹ הַמַּתְעוֹרְרִין לְשׁוּב לֵה' יִתְבַּרַךְ
 וְלִהְתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי אֲמֵת, וְהֵם חֲלוּשֵׁי כַּח
 וְכו' שְׁעֲלִיהֶם מִתְגַּבֵּר וְחוֹמֵר הַיִּצָּר הִרְעָה
 יוֹתֵר וְרוּצָה לְהַפִּילֶם חֵם וְשָׁלוֹם, וְהֵם
 מִתְגַּבְּרִים לְהַתְּגַבֵּר עֲלָיו וְיֵשׁ לָהֶם שְׁנוּיִים
 בְּחִינַת עֲלִיּוֹת וַיְרִידוֹת כְּלִי שְׁעוּר, בְּחִינַת
 "עֲלוּ שְׁמַיִם יִרְדוּ תְּהוֹמוֹת וְכו'". וְעַל כֵּן
 זֶה צְרִיכִין הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹל וְעֲצוּם מְאֹד,
 כִּפְרָט בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ וּבְדוֹרוֹת הַבָּאִים שֶׁהֵם
 סְמוּכִין לַיְמֹת הַמְּשִׁיחִית. כִּי כָּל מֵה
 שֶׁסְּמוּכִין יוֹתֵר אֶל הַקֵּץ הַבֶּעַל דְּבַר הוּא
 מִתְפַּשֵּׁט וּמִתְגַּבֵּר יוֹתֵר (כִּסוּ שְׂמֹכָאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר),
 וְעַל כֵּן לָנוּ לְהִשְׁעֵן כִּי אִם עַל אֲבִינוּ
 שְׂבִשְׂמַיִם. וְהַעֲקָר בְּכַח הַצַּדִּיקִים שְׂכַבֵּר
 עֲמָדוֹ בְּמִלְחָמָה שֶׁל זֶה הָעוֹלָם פְּרָאוּי
 בְּתַבְלִית הַשְּׁלֵמוֹת שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו,
 וְהֵם מוֹדִיעִים לָנוּ שְׂאִין שׁוֹם הַתְּעוֹרְרוֹת

וְהַתְּגַלּוֹת מְלֻכוֹתוֹ עַל-יְדֵי צִמְצוּמִים הַג' ל'
 כְּפִי בְּחִירוֹתוֹ. כִּי גִתָּן בּוֹ כַּח אֱלֹקֵי בְּלָבוֹ
 שְׁעַל-יְדֵי זֶה יָכוֹל לְבַעַר עַד אֵין סוּף, אֲבָל
 צִנְהָ עֲלָיו שִׁמְצָמִצִּים הָאוֹר שְׁלֵא יַעֲבֹר עַל
 "כֵּן יִתְרַסוּ וְכו'" בְּנ"ל. וְאַחֵר קֵד
 כְּשִׁמְצָמִצִּים הָאוֹר וּמִהַצְּמִצּוּם יֵשׁ אַחֲזִית
 הַדִּינִים שְׁמוֹהֶם כָּל כַּח הַיִּצָּר הִרְעָה שֶׁהוּא
 מִחֻשְׁבוֹת רַעוּת בְּנ"ל. וְעַל-כֵּן תַּכְּף
 כְּשִׁמְצָמִצִּים הָאוֹר וְכו' צְרִיךְ לְיִהָרֵר לְהַתְּגַבֵּר
 עַל הַמִּחֻשְׁבוֹת רַעוּת וְלִהְיֵשֶׁבֶת רַק
 מִחֻשְׁבוֹת טוֹבוֹת וְכו', עַד שִׁיַּעֲבֹד ה'
 יִתְבַּרַךְ הַתְּדַרְגָּה וּבְמִדָּה שְׁנֵיהֶם בְּחִינַת
 בְּרִיאַת קַיָּים הָעוֹלָמוֹת וְכו', וְעַל-יְדֵי זֶה
 יִגְלֶה מְלֻכוֹתוֹ וְכו' בְּנ"ל שְׁנֵיהֶם הַעֲקָר. וְאִין
 עֲקָר הַתְּקוּן כְּשִׁנְתַּגְּלָה מְלֻכוֹתוֹ יִתְבַּרַךְ
 עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֶתְעוֹרֶתָא דְּלִתְמָא שֶׁהוּא
 עַל-יְדֵי הָאָדָם הַבֶּעַל בְּחִירוֹ כְּשִׁזּוּכָה לְכַסֵּם
 וְלַצֵּאת כְּשָׁלוֹם. וְאִין יֵשׁ עֲלֶיהָ גַם לְבִיתָא
 עֲלֵאָה בְּנ"ל. וְאַחֵר קֵד צְרִיךְ לְחִזּוֹר וְלַעֲסֵק
 בְּתְּקוּנָה אֵלוֹ בְּמִדְרַגָּה הַגְּבוּהָ יוֹתֵר וְכו' וְכֵן
 מִיּוֹם לְיוֹם וּמִדְרַגָּא לְדְרַגָּא. וְזֶה בְּחִינַת כָּל
 חֲדוּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית שְׁנַעֲשֵׂה בְּכֹל יוֹם
 שְׁעָקְרוּ עַל-יְדֵי הָאָדָם שְׂבִשְׂבִילוֹ וּבְרֵא
 וּמִתְקַנֵּם הַכֹּל בְּנ"ל:

כַּן וְכָל זֶה נַעֲשֵׂה אֲצֵל הַצַּדִּיקִים בְּכֹל
 דְּרַגָּא וְדְרַגָּא. וּבְיוֹתֵר צְרִיכִין
 תְּקוּנָה אֵלוֹ לְאוֹתָן שְׂכַבֵּר עֲקָרוֹ עַל מַצּוֹת
 הַתּוֹרָה וְצְרִיכִין לְשׁוּב בְּתְּשׁוּבָה. כִּי זֶה
 יְדוּעָה שֶׁהַעֲבָרָה הִיא בְּחִינַת הַרְבֵּן הָעוֹלָמוֹת
 וְקֻלְקוּל הַתְּקוּנָה הַג' ל' אֵדך כָּל קַיָּים
 הָעוֹלָם הוּא עַל-יְדֵי גְדוּלֵי הַצַּדִּיקִים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרנו

לח' ותברך נאבך אפלו משאול תחתיות ומתחתיו. אדרבא על-ידי זה נעשין תקונים נפלאים על-פי כל הנ"ל. כי הלא סוף כל סוף הכל יתמקנו וכו', אך עקר התקון על-ידי מי שיתנה לו איזה חלק באתערותא דלתתא שבוה תלוי תקון כל העולמות עליונים ותחתונים, וכל דרי מעלה ודרי מטה מסתכלין ומצפין על התקון הנעשה על-ידי אתערותא דלתתא שהוא על-ידי האדם הבעל בחירה אפלו על-ידי הגורע שבגורעים, אדרבא על ידו דיקא נעשין תקונים נפלאים ונוראים מאד על-ידי כל התעוררות והתעוררות כל שהיא שמתעורר באיזה נקדה טובה באיזו יום ובאיזו שעה באיזו רגע וכו"ל. והכל בכח הצדיקים העוסקים בתקונים אלו, והעקר בכח הצדיקים שוכני עפר כנ"ל וקבלקמן. כי כל מיני עליות וירידות והתנוצצות אלקות והעלמותו וכו' שעוברין על כל אדם בכל עת אפלו על הגורעים והרחוקים מאד מאד, הכל נמשך מבחינת סוד הצמצומים הנפלאים הנ"ל שגלה אורו והעלימו וכו'. וכן כמה וכמה פעמים וכו' שמשם סוד השבירה, והתקון שמשם סוד הבחירה שאי אפשר לתקן כי אם על-ידי האדם הבעל בחירה. אבל בגי' אדם לא די שאינם מתקנים אף גם הם מזקלקלים הרבה בכל דוד המקום ורחם לתבא. על-כן עקר התקון על-ידי הצדיקי יסודי עולם שעמדו בנפסיון ולא קלקלו ותקנו הרבה, והם עוסקים לתקן כל העולם כלו. אבל אחר כל יגיעתם

העצומה שהם סובלין כל מיני יסורים וצער בשבילנו אף-על-פירכן אי אפשר לתקן כי אם על-ידי איזה התעוררות מאתנו. על-כן כל מה שחוזמים איזה התעוררות טוב אפלו מהגורע שבגורעים, הוא יקר מאד אצלם. והם מלקטים כל הנקודות טובות של כל מיני התעוררות כל שהיא ובונים מהם תקונים נפלאים. אך העקר שלא יהיו חולקים ולצים על העוסקים בתקונם, ויתחזקו לקנם דברייהם להתעורר בכל עת מחדש בכל מה שיוכלו כל זמן שהנשמה בקרבם, וימזמו עיני תמיד אל ה' וכו' עד 'שקוף וירא ה' משמים. ואז יכו סוף כל סוף לאחרית טוב ונפלא ויהיה להם חלק גדול בבחינת אתערותא דלתתא שעל-ידי זה תקון כל העולמות כנ"ל:

כד וכל זה הוא בחינת תפלת המנחה, שהיא בין יום ליום בין יציאת יום זה לכניסת יום השני שאחריו. שיש בזה סוד נפלא ונורא מאד, סוד תחלת הצמצום, שהוא בחינת בין השמשות פתח עין זה נכנס וזה יוצא ואי אפשר לעמוד עליו. כי הוא סוד נורא שאי אפשר לעמוד עליו סוד הצמצום הנ"ל. אבל עתה צריכין לתקן כל זה על-ידי אתערותא דלתתא, ועקר אתערותא דלתתא היא תפלה. על-כן תקנו אז תפלת המנחה שצריכין לזהר בה מאד. כי אז צריכין לזהר מאד להתפלל בכונה ולשום כל לבו עליה כדי לתקן הצמצום שבין יום ליום שהיא הסתלקות יום זה וכניסת יום אחר,

לח' ז

מלאים מצוות פרמון, ובודאי כבר עשה כמה מצוות טובו, ועל-כן אפלו אחר שנסתלק ונחשד האור על-ידי פגמיו, אז עקר העבודה להשתדל לשוב בתשובה לחזר ולהמשיך האור בתוספת מרבה. בבחינת "השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו פקדם". הינו פקדם כמו שהיה מקדם בתחלת הבריאה שהאיר האור ונתעלם וכן כמה פעמים, שהכל בשביל התקון ומשם כל הבחירה פנ"ל. כמו כן יחוס עלינו וישיבנו בתשובה לפניו ויחדש ימינו מיום אל יום שנובה ביום שגבא לעלות למדרגה גבה ויקא על-ידי הירידה בבחינת ירידה תכלית העליה. פי מאחר שכבר היה אזה אור ונסתלק יכולין אחר כך להמשיכו בתוספת מרבה בהתחדשות נפלא יותר, כמו שהיה בתחלת הבריאה כמוכן בספרים הנ"ל בענין הצמצומים. והכל היה בשביל האדם וכו' פנ"ל. אבל כל זה אי אפשר פי אם בכח הצדיקים הגדולים שזכו לכל זה בשלמות, רק שאריכו להתעורר להתקרב אליהם וכו', פי בלא אתערותא דלתתא כלל אי אפשר להתתקן וכו' ל:

כה וזה: "תפון תפילתי קמרת לפניך משאת פפי מנחת ערב".

שעקר התפלה היא בבחינת מנחת ערב בבחינת תפלה לעני, שזהו בבחינת התבודדות ושיחה בינו לבין קונו בבחינת ולפני ה' ישפך שירו, שבעת שרואה שהאור הולך להסתלק שזהו בבחינת בין הערבים, או צריך להתגבר בתפלה

שהיא בבחינת הסתלקות אור השכל של התגלות אלקותו ומלכותו ותברך שהוא בבחינת אור היום העובר, ובניסת צמצום ואור חדש של התגלות מלכותו ותברך של יום השני. פי אין שני ימים שוין, ובכל יום יום ה' ותברך מחדש בטובו מעשה בראשית כדי להפיר את עצמו עם העולם בשכל חדש באפן שכלם ידעו אותו וכו'. ואף-על-פי שגדמה שעוברים כמה ימים ששוכחין אותו ותברך יותר, אבל עקר התקון על-ידי גדולי הצדיקים שכל דור דור שמפירין אותו בכל יום מחדש, וממשיכין השגת אלקותו ותברך בכל יום בצמצומים נפלאים חדשים באפן שידעו אלקותו ומלכותו ותברך לכל באי עולם:

כי בבחינת בין הערבים שאז ומן תפלת המנחה, שהיא בין יום ליום שהיא בבחינת בין דרגא לדרגא בין השגת אלקות שביים זה להשגת אלקותו שביים שלאחריו, שבהכרח שיהיה ירידה קדם העליה שבין דרגא לדרגא. שאצל הצדיקים הירידה היא אזה הסתלקות דעתם הקדוש וכו' שהיא בבחינת עריבת וחשכת יום זה שהיא חשכת אור השכל וכו'. אבל אצל רב העולם יש ירדות ממש על-ידי הפגמים והעברות שלהם רחמנא לצלן, והצדיקים עוסקים בכמה תקונים להחזירם בתשובה, ועקר התשובה הוא בבחינת בין הערבים שהיא בבחינת תפלת המנחה. פי העברה והקלקול חס ושלום היא בבחינת הסתלקות האור. אבל מאחר שכבר היה קצת אור, פי גם פושעי ישראל

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרנט

ושיחה, בבחינת "ויצא יצחק לשוח בשדה". וישפך לבו כמים לפני ה' בטרם יעבר יום. בבחינת "אוי לנו כי פנה היום כי יצטו צללי ערב" (ירמיהו ו'). מפל שפן כשהאדם רואה שכבר עברו הרבה מימיו ומפל שפן מי שעברו רב ימיו והיום מתחיל לערב, כי לא ידע האדם את עתו וימינו כצל עובר, שצריך לקום וזכר את בוראך וכו' עד אשר לא תחשף השמש והאור וכו'. וכל זה היא בחינת תפלת המנחה שהיא בחינת תשובה וכו' ל:

שזה בחינת רבוי אור שהיא בחינת חרבן העולם, על-כן עמד וגנוז לצדיקים וכו'. כי רק הצדיקים הם כדאי וראויים להשתמש בו, כי הם יודעים לצמצם גם אור הגדול מאד. אבל שאר העולם אינם יכולים להשתמש באור פנה שלא יצאו חוץ מהמדה כנ"ל. כי כדאי כל אחד יש לו גבול ומדה כפי מדרגתו, כמו שפרש רש"י על פסוק "ועלית אתה ואהרן והכהנים והעם אל יהרסו לעלות" (שמות פרק יט), ופרש רש"י: אתה מחצה לעצמך ואהרן מחצה לעצמו וכו' והעם כל עקר אל

כו וזה בחינת פרשת החדש שקורין קדם פסח שהיא מצות קדוש החדש. כי מצות קדוש החדש היא לתקן פגמת הלבנה שמשפך מענני הבל התינו מפגם הצמצומים הנ"ל. כי עקר האור של שני המאורות שהם חמה ולבנה הוא אור ה' ותברך שהוא אור האין סוף שהוא אור כל האורות. כמו שכתוב "ה' אורי וכו'". ובתחלה ברא ה' ותברך את האור שהיה גדול מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "וירא אלקים את האור כי טוב", שאור שברא הקדוש-ברוך-הוא בשבעת ימי בראשית היה מאיר מסוף העולם ועד סופו. ראה רשעים שעתידין לצאת וכו' עמד וגנוז לצדיקים וכו'. הנין שרצה ה' ותברך שהאור יאיר באור גדול מאד, אך עמד וגנוז מפני שאין העולם כדאי להשתמש בו וכו'. כי ראה שרב העולם יפגמו אם יהיה האור גדול ביותר. כי ירצו להסתפל בו חוץ מהמדה עד אין סוף

יהרסו וכו'. (וכמו שכתב ארזנו מורנו ורמנו ז"ל בתורה תקנו אמונה על מאמר רבותינו ז"ל שיש די באלקותו לכל בריה וכו' עין שם בסיון ה' בלקוטי תנאים). ומשנגנו האור הראשון עשה ה' את שני המאורות, שהם חמה ולבנה להבדיל בין היום ובין הלילה ולהאיר על הארץ כמו שפרש רש"י שם בפרשת יהי מארת וכו'. ואז קמרה הירח ואמרה אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד וכו'. כי רצונה היה שיתגדל אורה ביותר, כי היתה מתאנה להאור הראשון שנגנו שהיו מסתפלין בו למרחוק מאד. ואמר לה ה' ותברך לבי ומעמי את עצמך. כי מאחר שאמה רוצה להסתפל למרחוק אתה צריך למעט עצמך יותר, כי מאן דאיהו רב הוא ועיר ומאן דאיהו ועיר הוא רב. כי מי שרוצה להסתפל חוץ מהמדה צריך לתקטין את עצמו ביותר, שזהו בחינת צמצום האור הנ"ל שלא יתלהב יותר מדאי וכו'. ואז נתרעמה הלבנה ומענה עם ה' ותברך כמו שאמרו

ובותינו ז"ל במאמר רבי שמעון בן פאי (כו' הלוי בפרק אלו מבימות), ואמר לה ה' יתברך צדיקים יקראו על שמך, ועלב הקטן, דוד הקטן, שמואל הקטן וכו', הנינו שאמר לה שזה עבודת הצדיקים הגדולים שהם מקמינים עצמן בבחינת "בי אתם המעט מכל העמים" - שאתם מזעיטין עצמכם וכו' פנ"ל. וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום: "ה' לא גבה לבי וכו' ולא הלכתי בגדולות ובגפלאות ממני אם לא שיתי ודומותי גפשי בגמול עלי אמו וכו'". שכל זה הוא בחינת מה שמצמצמין אור להביות לפם שלא יבער יותר מדאי וכו'. ועל-ידי זה דיקא וזכין להמשיך האור בהדרגה ובמדה וכו', עד שזוכין אחר כך להאיר בלבם אור גדול בבחינת תקון וכו' ל, שזה בחינת "מי זאת עולה" פנ"ל. שזהו בחינת תקון ומלוי פגימת הלבנה, כי כל הפגם של הלבנה היה על שרצתה לקבל האור שלא בהדרגה וכו'. ועל-כן התקון על-ידי הצדיקים הגדולים המקמינים עצמן פנ"ל זהו בחינת סוד קדוש החדש שנתקשה בו משה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והוא סוד העבוד שלא נמסר אלא לגדולים. כי הוא סוד תקון הצמצום שקשה מאד לעמוד עליו שזה בחינת בין השמשות בהרף עין וכו' ואי אפשר לעמוד עליו פנ"ל. ועל-כן מצות קדוש החדש שהוא פרישת החדש הנ"ל נאמרה למשה בין השמשות, כפי שפרש רש"י על פסוק החדש הזה, סמוך לשקיעת החמה נאמרה לו פרישה זו

ובותינו ז"ל במאמר רבי שמעון בן פאי (כו' הלוי בפרק אלו מבימות), ואמר לה ה' יתברך צדיקים יקראו על שמך, ועלב הקטן, דוד הקטן, שמואל הקטן וכו', הנינו שאמר לה שזה עבודת הצדיקים הגדולים שהם מקמינים עצמן בבחינת "בי אתם המעט מכל העמים" - שאתם מזעיטין עצמכם וכו' פנ"ל. וכמו שאמר דוד המלך עליו השלום: "ה' לא גבה לבי וכו' ולא הלכתי בגדולות ובגפלאות ממני אם לא שיתי ודומותי גפשי בגמול עלי אמו וכו'". שכל זה הוא בחינת מה שמצמצמין אור להביות לפם שלא יבער יותר מדאי וכו'. ועל-ידי זה דיקא וזכין להמשיך האור בהדרגה ובמדה וכו', עד שזוכין אחר כך להאיר בלבם אור גדול בבחינת תקון וכו' ל, שזה בחינת "מי זאת עולה" פנ"ל. שזהו בחינת תקון ומלוי פגימת הלבנה, כי כל הפגם של הלבנה היה על שרצתה לקבל האור שלא בהדרגה וכו'. ועל-כן התקון על-ידי הצדיקים הגדולים המקמינים עצמן פנ"ל זהו בחינת סוד קדוש החדש שנתקשה בו משה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, והוא סוד העבוד שלא נמסר אלא לגדולים. כי הוא סוד תקון הצמצום שקשה מאד לעמוד עליו שזה בחינת בין השמשות בהרף עין וכו' ואי אפשר לעמוד עליו פנ"ל. ועל-כן מצות קדוש החדש שהוא פרישת החדש הנ"ל נאמרה למשה בין השמשות, כפי שפרש רש"י על פסוק החדש הזה, סמוך לשקיעת החמה נאמרה לו פרישה זו

והראיהו עם חשכה. כי קדוש החדש הוא בחינת בין השמשות שאז עקר תקון הצמצום פנ"ל שזה בחינת תפלת המנחה שהיא אחר חצות היום בין הערפם בשמתחיל אור יום הקודם לצאת ושיכנס אור יום השני, שצריכין לתקן הצמצום של אור יום שלאחריו על-ידי בחינת אתערוחא דלתתא שזהו בחינת תפלת המנחה פנ"ל.

כו ועל-כן שם בפרשת קדוש החדש נצטוו על הקרבן פסח ומצות אכילת מצה ואסור חמין. כי עקר אסור חמין ומצות אכילת מצה הוא מחמת החפזון, כמו שכתוב "שבעת ימים תאכל מצות לחם עני כי בחפזון יצאת וכו'". וכתוב "ויאפו את הבצק עגות מצות כי לא חמין כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמחמה". ועקר החפזון היה מחמת בחינת הנ"ל, מחמת שאז לא היה עדין בחינת אתערוחא דלתתא בשלמות כי לא היו ראויים לגאלה וה' יתברך פסח ודלג על הקץ פמובא. כי ה' יתברך האיר עליהם אז אור גדול מאד שעל-ידי זה היתה הגאלה כמו שאיתא בפגנות. אבל הם לא יהיה להם פח על-ידי אתערוחא דלתתא לקבל אור כזה, רק שיה' יתברך יחול עליהם ונתן להם פח לקבל זה האור הגדול ונתן להם מצות פסח ומילה וכו' כדי שיהיה להם איזה זכות שהיא בחינת אתערוחא דלתתא מעט. אבל לא היה פדאי בהתעוררות שלהם לקבל אור כזה רק ברחמיו ובחמלתו. ומחמת זה הכריחו

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרסא

לקבל האור על-ידי איזה התעוררות. כי אף-על-פי שאין האתערותא דלתתא בשלמות פראוי בשביל אור גדול כזה, אף-על-פירבן צריכין איזה התעוררות על כל פנים מעט. וזה בחינת התקונים שנעשין על-ידי הקרבן פסח ואסור חמין או פדי שנוכל לקבל האור הגדול הזה פראוי. שהתחלת התקון הוא אחר חצות שהוא זמן מנחה וכנ"ל:

כח ועל-פן כל פגם הערב רב בעגל היה בזמן מנחה אחר חצות, כמו שכתוב "וירא העם כי כשש משה" כי פא שש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי כל פגם הערב רב היו פגמים הנ"ל שלא צמצמו האור פראוי ולא קדשו מחשבתם כלל רק רצו להסתפל ולראות מה שלא היה ראוי אליהם כלל. כי מחשבותם ומעשיהם לא היו זכים כלל, רק דעתם היה גדול והבינו בדתם גדלת משה על-ידי הדעת שהאור בהם ועל-ידי כל האותות והמופתים שעשה לעיניהם ומחמת זה הלכו אחריו. אבל עדן לא צמצמו האור כלל, ועדן לא עמדו במלחמה ונסיון של המלחמה שבמחשבה. ועל-פן באמת לא רצה ה' והפרד לקבלם, רק משה חשב שיתגדור באמת ואמר טוב שידבקו גרים בהשכינה. אבל הם שחתו והשחיתו על-ידי כל הפגמים הנ"ל פנ"ל עד שעשו על-ידי זה את העגל, שכל זה פא מרבו אור הנ"ל ומפגם המחשבה שלהם וכנ"ל (פאות יח). ועל-פן היה עקר הקלקול אחר שש בזמן

לצאת בחפזן ולא יכלו להתמקמה. ומחמת זה נאסר החמין או באסור חמין מאד, כי חמין הוא בחינת חמוץ המה שמושם יניקת החמין, ואי אפשר לתקן החמין כי אם על-ידי שצמצמו אור ההתלהבות פראוי וממשיכין האור בהדרגה, ומתגברין שלא לחמין המה במחשבות רעות רק לחמין המה במחשבות קדושות לחשב מחשבות איד לעבד את ה' ותברך עד שיגלה מלכותו ותברך על-ידי זה ואז יזק החמין מתקדשה. אבל עכשו שקבלו האור שלא בהדרגה, אסור לאכל חמין רק מצה שהיא בחינת חפזן, שלא ותגבר חמוץ המה דסמרא אחרא חס ושלום מאחר שעדן לא צמצמו האור פראוי ולא בררו עדן חמוץ המחשבה שיהיה רק בקדשה וכנ"ל. ועל-פן מצוות קרבן פסח ואסור חמין מתחיל אחר חצות אף על פי שהוא בין הערבים שאז מתחיל זמן מנחה. כי אז צריכין לעסק בתקון הצמצום שבין יום ליום פנ"ל. ובפרט עתה בערב פסח שמתחיל להתנוצץ האור של פסח שאז בחינת חדוש העולם, כי אז התחיל קיום העולם שהיה מתמוטט עד מתן תורה שהתחלתו ביציאת מצרים בפסח, ועל-פן צריכין עתה להמשיך האור של תחלת הבריאה בבחינת צמצום על-ידי קצת אתערותא דלתתא. על-פן צריכין בערב פסח אחר חצות שהוא זמן מנחה לעסק בתקונים הנ"ל על-ידי קרבן פסח ואסור חמין פדי

מנחה שאי צריכו לעסק בתקון הצמצום
כנ"ל והם פגמו בזה או דיקא:

כט ועל-כן עקר התקון הוא בראש
השנה שהוא בחינת פחד
יצחק שהוא בחינת תפלת המנחה, כי
יצחק תקן תפלת המנחה, כי בראש השנה
נברא העולם שאי היה הצמצום של
תחלת הבריאה. אבל מחמת שהיה בלי
אתערוחא דלתמא היה צריך תקון על-ידי
אדם הראשון שהיה צריך להתפלל
תפלתו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכנ"ל.
אבל הוא חטא אז בעין הדעת ולא
התפלל תפלתו בראוי, כי הסתפל במה
דלא הוי ליה רשוי, וגם חטא במחשבה
כמו שאיתא בזהר הקדוש: במחשבה
חאב. וה' יתברך חמל עליו ועסק בתקונו,
וכל זה היה אחר חצות בליל המנחה, כמו
שאמרו רבותינו ז"ל בעשריות סרחו וכו'.
ואז "וישמעו את קול ה' מתהלך בגן לרוח
היום" וכמו שפרש רש"י שם. כי כל
קלקולו ותקונו היה בענין הצמצום הנ"ל
וכנ"ל. ועל-כן היה בזמן המנחה כנ"ל.
ועל-כן עקר התקון הוא בראש השנה, כי
אז מקדימין ישראל לעסק בתשובה באלול
ובפרט הצדיקים והגוים אליהם. ועל-ידי
זה ממשכין תקון הצמצום של בריאת
העולם שהיה בראש השנה, ממשכין
עמה על-ידי אתערוחא דלתמא שעל-ידי
זה עקר התקון וכנ"ל:

ל והנה על-פי כל הדברים הנ"ל יתבאר
כל ענין הארבע פרישות שקורין

קדם פסח. כי "פרישת שקלים" כבר
נתבאר (באת ידי) שהוא בחינת תקון
המשקל לקבל האור בהדרגה וכו', שזה
בחינת בנין המשקן שהוא בחינת הבית
המקדש, שהוא בחינת ביתא מתאה
שעל-ידי זה יש עליה לביתא עלאה וכו'.
כנ"ל. שכל זה היא בחינת התקון של
תפלת המנחה כנ"ל. כי השקלים באו
לכפר עוון העגל שקטאו לאחר שש בזמן
המנחה. וכן מצאתי מבאר בירושלמי
שקלים פרק א וזה לשונו לפי שקטאו
בחצי היום יתנו מחצית השקל וכו' הינו
כנ"ל. אחר כך קורין "פרישת זכור" שהוא
בחינת מחית עמלק, שזה בחינת המלחמה
של המחשבה שצריכו להתגבר אחר
הצמצום בראוי. להגביר המחשבות טובות
על המחשבות רעות שהם בחינת קלפת
והמת עמלק שהוא עקר הרע והסטרוא
אחרא שרוצה בכל פעם להתגבר
במחשבות רעות והרהורים רעים, בבחינת
אשר קרד בקרד שהיא בחינת מקרה
כמוכא, שבא על-ידי מחשבות רעות שהם
עקר קלקול המחשבה. וכן מתגבר
בחכמות חיצוניות ובכמה מיני בלבולי
המחשבות, עד שרוצה להביא להרהר
אחר ה' יתברך ולבוא לקפירות חס
ושלום, שכל זה מעשה עמלק וצריכים
להתגבר פנגדו מאד מאד בכח הצדיקים
מישה ויהושע והנביאים שלוחמים עמו.
ועל-כן צריכו לזכר היטב את כל אשר
עשה לך עמלק כדי לזכר להזהר ממנו
שלא יתגבר לתוך מחשבתו חס ושלום, כי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרסג

מאד מאד, ואז דוקא יהיה עליה לשני הבתים וכו' וכנ"ל. והיה מלחמה לה' בעמלק מדור דור, כי הוא מתגבר מחדש בכל דור ודור בתחבולות עצומות עד שהיה קשה לעמד כנגדו. אבל ה' ותברך לוחם עמו ושולח ברחמיו בכל פעם צדיקים נוראים בחינת משה שלוחמים עמו וכו' וכנ"ל. והיה בחינת פורים שהיא מפלת המן עמלק וכנ"ל. וזה בחינת קימו וקבלו, בחינת נעשה ונשמע שצריכין להקדים הנעשה להנשמע כנ"ל (באת 1), שזהו בחינת קימו וקבלו, קימו בחינת נעשה בחינת קיום התורה, וקבלו בחינת נשמע ששומעין ומקבלין את התורה, והם וכו' אז על ידי מפלת המן עמלק לקבל את התורה מחדש כנ"ל. והעקר שכונו לבחינת קימו וקבלו להקדים קימו לקבלו הנעשה לנשמע שהיא בחינת צמצום האור בהדרגה ולהתגבר על המחשבות רעות עד שיקימו התורה בעבדא ומלוכלא ואחר כך ישמעו ויקבלו אור התנוצצות האין סוף בהדרגה ובמדה פראוי וכו' כנ"ל:

לא ואחר כך קורין פרושה פרה אדמה שהיא מותרת מפמאאת מת. כי עקר המיתה נתיחה מחמת רבוי האור שעל ידי זה היתה מיתת המלכים וכו' כמו שאיתא בכתבי האר"י ז"ל. ואדם הראשון היה צריך לתקן זאת וקלקל על ידי חטאו ואז נגזר המיתה. ותחנן על ידי המושבן שישם מעשה הקרבנות, שבלם באים לכפר על כל העוונות שעקרם נמשך מבחינת הנ"ל מבחינת פגם

דרבו לארב על האדם תמיד וכמבאר במקום אחר. וזה "כי יד על פס יה' מלחמה לה' בעמלק מדור דור" – 'נשבע ה' תברך שאין שמו שלם ואין פסאו שלם עד שימחה זכר עמלק'. שם וכפא זה בחינת ביתא תתאה וביתא עלאה. כי שם זה בחינת מלכות כמו שכתוב "ונעש דוד שם", וכמו שמבאר במקום אחר שזהו בחינת ביתא תתאה שהוא בחינת התגלות מלכותו כנ"ל. וכפא זה בחינת כפא המושפט שהוא בחינת ביתא עלאה פעין מלכותא דארעא. שעקר אימת המלכות בכל מדינות מלכותו למרחקים היא רק מחמת השם ששומעין שמו שהוא מושל עליהם, ועל ידי זה נושאין עליהם על מלכותו. אבל עקר כפא מלכותו הוא בבית המלכות הפנימי ששם יושב המלך על כפא מלכותו. ועל פן השם הוא בבחינת ביתא תתאה שמתפשט שמו עד למרחוק, והכפא הוא בבחינת ביתא עלאה בבית המלכות הפנימי כנ"ל. וכן הוא כביכול בבחינת מלכותא דרקיעא וכנ"ל. ונשבע הקדוש ברוך הוא שאין שמו וכפאו שלם עד שימחה זכר עמלק שמתגרה תמיד כנגד זה כנ"ל. ועל פן ה' ותברך בעצמו לוחם עמו, כי צופה רשע לצדיק וכו', ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו וכו'. שזהו בעצמו בחינת לא אבוא בעיר עד דבקרבר קדוש, שפכביכול אין הקדוש ברוך הוא נכנס בביתו לישוב על כפאו עד שימחה זכר עמלק ויגדל שם כבוד מלכותו בכל העולם בכל הרחוקים

נמצא שהעקר שבהכרח שתהיה לו צמזום שלא יתלהב יותר מדאי. אבל צריכין להמתיק הצמזום ולהתגבר שלא יינקו ממנו הסמרא אחרא על-ידי מחשבות רעות חס ושלום. וזה כל עבודת האדם. ומחמת המא אדם הראשון ופגם הדורות נגזר מיתה שבאה מפגם הצמזום שלא יתתקן בשלמות עד תחית המתים. ופרה אדמה היא בחינת התקון למהר משמאת המת. כי היא בחינת המתקת הדיון בשרשו שמביאין פרה שאחזיתה בשמאל בחינת פני שור מהשמאל, והיא אדמה המימה בתקף הארמוניות, שהיא בחינת תקף הדיון והצמזום. והפתח בעצם כחו והעקר בכח משה רבנו שכל הפרות נקראו על שמו כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על-ידי זה יש לו כח להוציאה אל מחוץ למחנה ולשחטה שם נכח פתח אהל מועד שהוא המשכן ובית המקדש שהוא בחינת תקון ביתא מתאה וביתא עלאה בני"ל. ועל-ידי זה דיקא יתקן כל הצמזומים מתחלה ועד סוף וממתיק הדינים בשרשו. ועל-יפן באמת אי אפשר להשיג זה הסוד של פרה אדמה. ועקר הדבר שממשיך מתחלת תקף הצמזום עד מחוץ למחנה בקדשה ובטהרה זואת, עד שגם משם שוחט אותה נכה פתח אהל מועד, שמעלה אותה בכונתו לשם שתהיה נכללת בבחינת תקון ביתא מתאה שעל-ידי זה נתתקן ביתא עלאה, שכל זה היא בחינת תקון כל הצמזומים בני"ל, שעל-ידי זה מכמלין סמרא דמותא שבא

הצמזום בני"ל. כי על-ידי התקרבנות שבבית המקדש מגלין כי מלכותו בכל משלה ואפלו בהמות ועופות יכולין להעלות לה' וכו' ובני"ל:

ופרה אדמה היא הדיש יותר כי מעשיה בחוץ, והיא בחינת תשובה, כי באה לכפר על עוון העגל כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי פגמו בפני שור מהשמאל וכו' פמוכא. שהוא בחינת פגם הצמזומים בני"ל. כי עקר כל העונות והתקולים נמשך על-ידי שאין גזירהו בענין תקון הצמזומים פראוי מתחלה ועד סוף. כי יש שלבו בוער ביותר חוץ מהפדה ואינו מצמצם אור להביית לבו פראוי, שזה בחינת רבוי אור שגורם שכירה חס ושלום, שמה באים פמה קלקולים חס ושלום וכו' ל. וכשמתגבר על זה ומצמצם האור פראוי צריך לזהר ביותר להמשיך חכמת לב בבחינת יצירה לטב, שהיא להתגבר להמשיך מחשבות טובות ולהגבירם על המחשבות רעות. כי המחשבות רעות נמשכין מהצמזום שהוא שרש הדיון שתהיה מוכרח פדי שלא יהיה רבוי אור בני"ל. אבל תקף בשנתהיה הצמזום התחיל להשתלשל ממנו אחיות סיני הדינים, שמהם כל כחות הסמרא אחרא והיצר הרע שהם המחשבות רעות. ועל-יפן צריכין להתגבר מאד על המחשבות רעות בני"ל עד שעבד ה' תפרך במדות ובמעשים טובים בפשימות ותמימות עד שיעלה מלכותו תפרך וכו' בני"ל:

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרסה

מפגם הצמזומים כנ"ל. ועל-כן באמת התמירו מאד רבותינו ז"ל בענין עשיית הפרה בטהרה נפלאה מה שלא עשו בן בשום דבר ובשום קרבן. כי היו מברחים להביא תינוקות גקיים על גבי שורים וכו' ושאר חמרות עצומות מאד בענין טהרת הפרה כמבאר במסכת פרה, הכל בבחינה הנ"ל. כי צריכין להמשיך הצמזומים מראש ועד סוף בבחינת טהרה נפלאה עד שיוכלו לשחטה נכח פתח אהל מועד להמשיך ההמתקה ממש וכו', באפן שעל ידה דיקא ויטהרו מטמאת מות, על-ידי שתקנו על ידה כל הצמזומים כנ"ל. וזה בחינת עין ארו ואוזב ושני תולעת שהשליכו לתוך שרפת הפרה שפרש רש"י שמרמו שהגבה בארו ישפיל את עצמו כאוזב וכשני תולעת. הינו כנ"ל בחינת 'מאן דאיהו רב איהו זעיר ומאן דאיהו זעיר איהו רב'. כי על-ידי זה עקר התקון על-ידי שמקמינים את עצמם בבחינת כי אתם המעט כנ"ל. ועל-כן היה עקר תקון הפרה אדמה על-ידי משה רבנו, וכל הפרות נקראו על שמו וצריכין לקדשם באפר הפרה של משה. כי עקר כל תקון הצמזומים הנ"ל היו על-ידי משה על-ידי שהיה ענו מאד מפל האדם וכו' וכנ"ל ואחר כך קורין פרשת החדש שהיא מצות קדוש החדש שהיא בחינת תקון ומלוי פנימת הלבנה שהיא תקון הצמזומים הנ"ל:

נמצא שקדם פסח קורין אלו הארבע פרשיות, שכלם בשביל להמשיך

קדשת פסח ושבעות שהיא יציאת מצרים ומתן תורה, שהיא בשביל לגלות אלקותו ויחברך בהדרגה ובמדה בבחינת תקון כדי שיתגלה מלכותו לכל באי עולם לעולם ועד. שהעקר על-ידי תקון הצמזומים הנ"ל בחינת אתערותא דלתתא כנ"ל. שכל זה הוא ענין ארבע פרשיות הנ"ל וכנ"ל:

לב וזה בחינת נחום אבלי. כי עקר הנחמה היא בחינת נחמות ציון

וירושלים כמו שנהגין לומר 'הקום ינחם' אתכם בתוך אבלי ציון וירושלים'. וכלל הנחמה היא שמאחר שכבר היה האור שהוא הנפש בעולם ונסתלק ומת ונתעלם, יש תקנה לתקנו שזה בחינת תחית המתים. כי עקר המיתה נמשך מבחינת מיתת המלכים שהיתה בתחלת הבריאה על-ידי רבוי אור וכו' וכנ"ל. אבל באמת לא היה אפשר שיתהוו העולמות כי אם על-ידי זה כמבאר בכתבים הרבה בזה. כי עקר הכבוד לגלות אורו ויחברך ולברא את העולמות היה רק מהמת רבוי אור, כי אין שום עולם שיוכל לסבל אורו ויחברך כי הוא אין סוף. וה' ויחברך רצה שיאיר אורו דיקא בעולם העשייה הזה, ששכאן עקר החירה שבשביל זה נברא הכל על-ידי צמצום אורו ויחברך בכמה וכמה מיני צמצומים, וכל הצמצומים היו על-ידי בחינת רצוא ושוב וכו' כנ"ל, ששכבול המשיך האור באיזה בחינה ואחר כך העלימו וכן כמה וכמה פעמים בכמה דרכים עד שברא את העולם

ובכו"ל. אבל עקר תלוי בהאדם שיתקן הכל על-ידי בחינת אתערותא דלתתא ככו"ל. אבל אדם הראשון הטא תכף וה' והברך עסק בתקונו לעוררו בתשובה, וכן היה ששׁב בתשובה כמו שאמרו רבותינו ז"ל. אבל מאן גנורה מיתה לדורות. אבל עתה המיתה היא טובה גדולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל "והנה טוב מאד" זה המות. כי מחמת קלקול אדם הראשון וכן מחמת קלקולי הדורות על-ידי זה אי אפשר שימבל האור שצריך לקבל בעודו בגופו זה בחיים חיותו, וההכרח שימות ויסתלק גופו, ואז יודפד ויחור ויקום בתחית המתים בתוספת אור חדש ונפלא כל אחד לפי מדרגתו. כי מאחר שכבר היה האור ומת ונסתלק, יכולין עתה לחדשו ולתקנו ולדפד הפלי שיוכל לקבל אור חדש גדול ביותר, כמו שהיה בתחלת הבריאה שדיקא על-ידי שהאיר האור כמה פעמים וסלקו, על-ידי זה דיקא נתהוו הפלים שיוכלו לקבל האור שכל זה הוא סוד מיתת המלכים ותקונם שדיקא על-ידי השבירה והמיתה גמשך אחר כך עולם התקון בתוספת אור נפלא יותר כמובן בכתבים. רק עתה העקר תלוי בתשובה של האדם, כי בהכרח שיתיה על כל פנים איזה התעוררות בעלמא שהיא בחינת אתערותא דלתתא. על-כן אין לך דבר שעומד בפני התשובה, ועד יום מותו תחפה לו אם ישוב וכו'. כי אפלו אם הטא כמו שהטא אלפי אלפים ורכבות פעמים, עם כל זה בכל פעם שמתעורר

באיזה התעוררות לשוב אל ה' אין שום התעוררות נאבד, כמו שאיתא בזהר הקדוש 'לית רעותא מבא דאתאבד'. וכפרט כמו שהארך אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בענין זה הרבה. וכמוכא בדברי הרבה בזה. כי על-ידי התשובה נתהפכין העונות לזכיות. כי געשה תקון על-ידי הקלקולים. כי כל מה שקלקל והמשיך האור למקום שהמשיך למקומות המזהמים רחמנא לצלן שזה עקר הקלקול. אבל אחר כך כשנתעורר בתשובה הוא מקום הכל, ואז געשה על-ידי זה דיקא פלים חדשים ונמשך לתוכן אור חדש נפלא. כי על-ידי שהמשיך האור למקומות נפים וכו', על-ידי זה נתעבו הפלים ויכולין אחר כך לזכבם שיתהפך לטובה, שדיקא על-ידי זה יתהוו פלים נפלאים לקבל האור חדש שלא היו יכולים לקבל מקדם. כי לא היה אפשר להתעבות הפלים כי אם על-ידי זה. שזהו בחינת וידה תכלית העליה, עונות נתהפכין לזכיות, התרחקות תכלית התקרבות. שכל זה הוא בחינת תקון מיתת המלכים, שדיקא על-ידי מיתתם ושבירתם גמשך אור מ"ה החדש הגדול ביותר כמובן בכתבים. אבל כל זה לאו כל אדם זוכה כי אם בכח הצדיקים הגדולים שיועיעם סוד זה לעמקו. שהם יכולים לעורר בני-אדם בתשובה ולחזק את כל אחד, ולהעלות כל מיני התעוררות בעלמא כל נקדה ונקדה טובה, ולתקן על-ידי זה פלים נפלאים באופן שיתקון כל אחד בותר

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרסו

אף-על-פי-כן מאחר שפבר יהוה אור הבית-המקדש בעולם אף-על-פי שפחרב ונסתלק נשאר רשימו. ועתה כל תקוננו שעל-ידי זה דיקא וינה הבית-המקדש בתקונים נפלאים יותר. כי גדול יהוה כבוד הבית יהוה האחרון וכו'. כמו הבעל מלאכה בשרוצה לעשות פלי נפלאה בלי שום חסרון שאי אפשר שניצא בשלמות בפעם הראשון, ועל-כן הוא עושה אותה ושוברה וחזור ועושה אותה וכן כמה פעמים. עד שפמקבה פראוי שפניצא לאור פרצונו בשלמות. כמו כן פביכול ה' והפברד, "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר וכו'". שזה סוד שהיה בונה עולמות ומחריבן, שהוא סוד שכירת

הפלים ותקונים פמוכא. ואף-על-פי שאין מי שישגי ויבין כל זה פי אם גדולי הצדיקים, אך זאת צריכין לדע הכל שכל זמן שהאדם מתעורר באיזה התעוררות בעלמא, יש לו תקנה לעולם בבח הצדיקים וכו'. שזהו פחינת "ושבת עד ה' אלקוד. בכל המקומות אשר הדיחך ה' אלקוד שמה וכו'. אם יהיה נדחך פקצה השמים משם ויבצע ה' אלקוד וכו' ואל ה' אלקוד את לבבך וכו'". שפמכל המקומות הרחוקים מאד מאד ושיבנו ה' והפברד ויהפך הכל למובה פנ"ל. וזה פחינת "חשב אנוש עד דפא" - עד דכדוכה של נפש. "וחאמר שובו בני-אדם וכו'". פי כל זמן שהאדם חי על פני האדמה יש לו פח לתקן הכל בבח הצדיקין אמת שיכולים להפך כל הירידות לעלות

שאת. על-כן פאמת מי שרוצה לחוס על חיו צריך לחפש ולבקש כל ימיו חיו נפשו לנצח, שפכה למצא צדיק פנה שיוכל לעסק בתקונו פנ"ל, והחפוש והפוקשה בעצמו היא טובה גדולה מאד אליו לנצח אפלו אם קלקל כמו שקלקל. פי ה' והפברד וצדיקין אמת עוסקין בתקון נפשות ישראל תמיד, רק אי אפשר כי אם על-ידי איזה התעוררות מלמטה פנ"ל. על-כן פחך שיש איזה התעוררות בעלמא הם עושין כמה תקונים נפלאים וכו'ל. וזהו מה שאמרו רבותינו ז"ל שרה' והפברד מבקש פתחו לי פמחט סדקית ואני אפתח לכם וכו'. (וען ויר תרש פרישת נח) הינו פנ"ל:

והעקר על-ידי פח הצדיקים. פי מאחר שפברד היו הצדיקים פנה העולם וישרו תאותם לגמרי ופעלו מה שפעלו וכו' למה שכונו על-ידי עבודתם על-ידי אתערותא דלתתא שלהם פחכילית השלמות, על-כן עשו פלים נפלאים ונוראים מאד שיכולים להועיל ולתקן כל המקוללים שבעולם והפנא לצלן. רק אף-על-פי-כן צריכין איזה התעוררות בעלמא של האדם בעצמו, פי בלי שום התעוררות כלל אי אפשר לתקנו פראוי. ועל כל פנים שלא יהיה לין וחולק ומתנגד על העוסק בתקונו, פמו שפחוב ועתה אל התלוצצו וכו' וכתיב ותועבת לאדם לין וכו'. וזה כל תקוננו ונחמתנו על הרפן בית-המקדש. פי מאחר שפברד יהוה הבית-המקדש אף-על-פי שפחרב שני פעמים,

שמצה בחינת גער תחת קנה וכו', דהינו מה שגוערין בהמשכות רעות וכו' ענין שם. וזה הא לחמא עניא' וכו', וזה בחינת מצה פרוסה מה דרבו' של עני בפרוסה וכו'. כי עקר התקון הוא דיקא פשוטאין מעניית ודלות שהוא חסרון הדעת לקדשת הדעת שזה עקר התקון התלוי בהאדם שהוא בחינת אתערותא דלתתא. דהינו פשמתגברין עליו המשכות רעות והוא משברין ומקדש מחשבתו, או דיקא נתגלה מלכותו ותברך בשלמותו. ואז דיקא יש לשני בתים עליה וכו' פנ"ל. שכל זה הוא בחינת הא, דלת הנית ואתחזרת ונעשית הא וכו' פנ"ל. שזהו בחינת מצה לחם עני שעקר קדשתה היא בחינת ה' הנ"ל וכו' פנ"ל:

לד גם מה שמבאר לעיל בענין קדוש החדש שהוא תקון פנימת הלבנה וכו'. צריכין לבאר עוד על-פי התורה הנ"ל, שזהו בחינת מה שבסוף כשלא נתפסה הלבנה אמר ה' ותברך הביאו עלי כפרה על שמעמתי את הירח וכו'. הינו שאמר לה שאי אפשר לתקן הדבר כי אם על-ידי ישראל שהם בזה העולם הבחירה שהם דיקא צריכין לכפר ולתקן ענין זה של פנימת הלבנה, שהיא בחינת פגם הצמצומים הנ"ל. כי בכיכול ה' ותברך בעצמו אי אפשר לתקנו, כי עקר התקון הוא על-ידי אתערותא דלתתא דיקא. כי עקר פגם הצמצומים שעל-ידי זה היתה השבורה שמשם כל

כל העונות לזכות. כי עושין על-ידי זה דיקא פלים ופלאים לקבל האור אין סוף פראוי בבחינת הנ"ל. רק העקר שישמע לדבריהם וילך בדרכיהם מעתה על כל פנים ויסלק חכמתו באלו אין לו שום שכל רק יבטל דעתו לגמרי נגדם שזהו בחינת כי אתם המעט וכו' הנ"ל. בחינת מאן דאיהו ועיר הוא רב וכו' פנ"ל:

אג וזהה מבאר לעיל שמוצות אכילת מצה היא בחינת תקון הצמצומים פנ"ל, ועל-פיו עקר החלוק שפיו חמוץ למצה היא באות ה' פמוכא. שזהו בחינת אין בין חמוץ למצה אלא משהו, שהוא המשהו של חלל הה. וכל זה הוא בחינת תקון הצמצומים הנ"ל המבאר בהתורה הנ"ל. כי מבאר שם שכל זה הוא בחינת ה', כי דלת היתה ואתחזרת ונעשית ה' וכו' עין שם. וזה בחינת מצה שנקראת לחם עני שעקר קדשתה בחינת הה, הינו פנ"ל. ובשביל זה נקראת לחם עני כי דלת היתה לשון דלה ועניה כמו שמבאר שם. כי עקר התקון הוא בבחינת תשובה, דהינו כשמתגברים עליו המשכות רעות שהם מפשות הלב, שזה עקר העניית והדלות, כי אין עני אלא מן הדעת, ואז היא בחינת דלת. ובשמתגבר ומקדש מחשבתו וכו' נעשית ה', שזהו בחינת הה' של מצה. כי מצה בחינת קדושות הפך חמוץ המוח במחשבות רעות חס ושלום כמו שמבאר בהתורה בחצרות בסימן ה'

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרסמ

הפגמים, הכל היה מחמת שלא היה או אתערותא דלתתא כנ"ל, ומשם היתה פגמות הלכנה כנ"ל. על-כן אי אפשר לתקן פי אם על-ידי בגי' אדם המתחוננים, שזהו בחינת הביאו עלי פפרה על שמעמתי את הירח. פי כביכול ה' יתברך בעצמו אי אפשר לתקן פי בהכרח שיהיה אתערותא דלתתא וכנ"ל. וזהו מה שמבאר לעיל שעקר התקון בראש השנה, פי ראש השנה הוא בראש חדש שאז אומר ה' יתברך הביאו עלי פפרה, והוא שרש התשובה, פי אז הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה וכו'. (כמו שמבאר כל זה בהתורה משפטים בסיון יד לקוטי חלק א, ובהתורה תקנו א בלקוטי תנאי סיון א עז שם). ועל-כן אז עוסקין הצדיקים עם כל הנלזים אליהם להמשיך תקון הצמצומים הנ"ל בבחינת אתערותא דלתתא, שזהו בחינת תקון פגמות הלכנה שבוה תלוי תקון כל העולמות כידוע ומוכן בספרים:

תורה בכרבת השופרות שהיא אמתה נגלית'. שכל זה בחינת שופר של אלו של יצחק. פי שבועות זמן מתן תורה הוא בחינת חדוש העולם, פי נחשב כאלו אז נברא העולם מחדש. פי העולם היה מתמוטט עד ששי בסיון שבו נתנה תורה כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "נמוגים ארץ וכל ישביה אנכי תפנתי עמודיה סלה". וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "יום הששי" שכל העולם היה תלוי עד ששי בסיון שבו נתנה תורה, ובריאת העולם הוא על-ידי בחינות הנ"ל, שהוא על-ידי שמאיר אור האין סוף ומצמצמן אותו בבחינת הצמצום הנ"ל וכו', ומתגברין להמשיך חכמת לב להגביר המחשבות טובות על המחשבות רעות להגביר היצר טוב על היצר הרע ולעבד את ה' במדות ומעשים טובים עד שיתגלה מלכותו יתברך לעין כל באי עולם. שכל זה הוא בחינת מתן תורה, שאז נתגלה מלכותו יתברך לעין כל פנים בפנים. ואז הזרו ביותר על הצמצומים הנ"ל, שזהו בחינת אזירת "פן יהרסו לעלות אל ה' וכו" כנ"ל. שהזרו אותם על זה מאד קדם מעשה ובשעת מעשה כמו שפרש רש"י שם בפירוש. וכן ההורו אותם על קדשה ופרישות כמו שכתוב "היו נכונים לשלשת ימים", שזהו בחינת קדשת המחשבה, שעקר קדשת המחשבה היא פתאווה זאת. וכל זה הוא בחינת תפלת המנחה כנ"ל. פי בהימים שקדם מתן תורה היו צריכין להכין עצמם לתקן

לה וזה בחינת שבועות בחינת קבלת התורה. פי חג השבועות הוא בבחינת תפלת המנחה. פי זה ידוע ששלישה רגלים הם בחינת אברהם יצחק ויעקב. פסח בחינת אברהם, שבועות בחינת יצחק, סכות בחינת יעקב. נמצא ששבועות בבחינת יצחק שהוא בחינת מנחה, יצחק תקן תפלת המנחה. וזה בחינת תורה מפי הגבורה נתנה, וזה קול השופר של מתן תורה שזה בחינת שופר של ראש השנה שאז מזכירין מתן

על־ידי בחינת אתערותא דלתמא וְעַל־פִּי סוֹפְרֵינִי לְעֵמֶד שֶׁהוּא קָרַבְנִי מִנְחָה שֶׁל שְׁעוּרִים, בְּחִינַת מִנְחַת בְּפוּרִים אָבִיב קְלוּי בָּאֵשׁ, כִּי עֵקֶר אֲזוּהַרַת הָאָבִיב כְּמוֹ שְׁכָתוּב שְׁמֹר אֶת הַרְשׁ הָאָבִיב, הוּא בְּשִׁבְלֵי הַעֲמֵר. כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שִׁיְהִי הָאָבִיב בְּזִמְנוֹ. כִּי אָבִיב בְּחִינַת תְּקוּן בֵּיתָא עֲלֵהָ וּבֵיתָא תִּתְקַח כְּמוֹ שְׁמִכְבָּר שֵׁם, וְעֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי בְּחִינַת מִנְחָה שֶׁהוּא מִנְחַת הַעֲמֵר שֶׁהוּא הַמִּתְקַת הַדִּינִים עַל־יְדֵי שְׁמִתְקָנִים בְּחִינַת הַצְּמֻצוּמִים הַגְּדוֹל עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא שְׁפָל זֶה בְּחִינַת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה כְּפִי ל:

לוּ נִזְחַ בְּחִינַת גְּדוֹל הַרְעֵשׁ וְהַפְחַד וְהַמּוֹרָא הַגְּדוֹל שֶׁהִיָּה בְּשַׁעַת מִתַּן תּוֹרָה כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שׁוֹפְטִים ה. ט.) "אֲרַץ רְעֵשָׁה גַם שְׁמוֹם נִטְפוֹ". וְכָתוּב (תְּהִלִּים יח. ט.) "וַתִּגְעַשׁ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְכוּ'", וְכֵמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת יט. טו.) "וַיְדַי קוֹלוֹת וּבְרָקִים וַעֲנַן כְּבֹד וְכוּ', וַיִּחַרַד כָּל הָעָם וְכוּ'", הַכֹּל מִחֲמַת שְׁהוּי צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ צְמֻצוּמִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים לְצֻמְצֵם אֹר הַגְּדוֹל הַזֶּה, וְהַצְּמֻצוּמִים הֵם בְּחִינַת דִּינִים, עַל־פִּי הַיָּה אֹ כָּל הַרְעֵשׁ הַגְּדוֹל הַזֶּה עַד שְׁסַכְרוּ שֶׁהַעוֹלָם נִחְרַב חֵם וְשָׁלוֹם כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, כִּי בְּאִמַּת הַיָּה קִשָּׁה אִז מְאֹד לְצֻמְצֵם אֹר גְּדוֹל וְנוֹרָא כְּזֶה, וְעַל־פִּי בְּאִמַּת אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שִׁיִּצְאוּ נִשְׁמַתָּן אִז, אִךְ ה' וַתִּבְרַךְ הַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם מַל שֶׁל תַּחֲיָה כְּמוֹ שְׁדָרְשׁוּ עַל פְּסוּק גִּשְׁם גְּדוֹת תַּחֲיָה אֱלֹקִים. תִּינּוּ שֶׁהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם בְּחִינַת תַּחֲיָה הַמַּתִּים

כֹּל הַגְּדוֹל עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא וְכְמִכְבָּר לְעוֹל מִזֶּה. כִּי בְּשַׁעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם יֵשׁ מֵאִין מִמֶּשׁ הִיָּה נַעֲשֶׂה כָּל זֶה עַל־יְדֵי בְּחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִעֲלָא, וְעַל־פִּי לֹא הִיָּה הַתְּקוּן בְּשָׁלוֹמוֹת. כִּי ה' וַתִּבְרַךְ בְּרָא כָּל הָעוֹלָמוֹת שִׁיְהִיָּה עֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי הָאָדָם הַבַּעַל בְּחִירָה וְכַג"ל. עַל־פִּי הִיָּה עֵקֶר הַתְּקוּן בְּשַׁעַת מִתַּן תּוֹרָה שְׁאִז נִחְפְּסִים וְנִתְקָנִים הָעוֹלָם. עַל־פִּי הַכְּרָחוּ לְהַמְשִׁיךְ אִז כָּל הַתְּקוּנִים הַגְּדוֹל עַל־יְדֵי אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא שְׁזֶה בְּחִינַת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה. שְׁקָרָם שִׁיִּצְאוּ תִימִים שְׁקָרָם מִתַּן תּוֹרָה, וְכִינּוּ עֲצָמָם לְתַקְּנֵן הַצְּמֻצוּמִים הַגְּדוֹל בְּבְחִינַת אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא, כְּדִי שִׁיּוֹכְלוּ לְקַבֵּל אֹר הָאִין סוֹף שִׁיִּאִיר עֲלֵיהֶם בְּשַׁעַת מִתַּן תּוֹרָה בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, וְגַם וַתִּגְבְּרוּ שְׁלֹא יִינְקוּ תַקְּף הַדִּינִים מִהַצְּמֻצוּמִים שְׁמוֹשֵׁם אַחִיזֵת הַיִּצְר הַרְעֵ שֶׁהֵם הַמְּחַשְׁבוֹת רְעוֹת. רַק וַתִּגְבְּרוּ לְהַמְשִׁיךְ מַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם לְקַנֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה, שְׁעֵקֶר תְּלוּי עַל־יְדֵי הַתִּגְבְּרוֹת הַיִּצְר טוֹב עַל הַיִּצְר הַרְעֵ שֶׁהוּא הַתִּגְבְּרוֹת מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת עַל מַחְשְׁבוֹת רְעוֹת כְּפִי ל:

לוּ נִזְחַ בְּחִינַת סְפִירַת הַעֲמֵר. שְׁכָלֵל בְּנוֹת הַסְּפִירָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַצְּמֻצוּמִים כְּמִבְּנֵי בְּנוֹת. כִּי הֵם יְמֵי דִין, וְעַל־פִּי אִסוּר לְגַלַּח הַשְּׁעָרוֹת בָּהֶם, כִּי כָּל יְמֵי הַסְּפִירָה שֶׁהֵם הַכְּנֶה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, הַכֹּל לְהַכִּין עֲצָמָם לְתַקְּנֵן הַצְּמֻצוּמִים כְּכִמְה וּבְחִינַת כְּדִי שְׁנוֹכֵל לְקַבֵּל אֹר הַגְּדוֹל וְהַמּוֹרָא שֶׁל קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרעא

כי יש צמצום שנהיה קדם הבריאה קדם התחלת שרשי האצילות שצמצם אורו הגדול כדי שיהיה מקום לבריאת העולם ונעשה חלל הפנוי, וגם בצמצום זה יש פמה וכמה בחינות פמוכן בכתבי האר"י.

(וכמובא לעיל קעטס מזה בענין המלבוש והקדוה וכו' שאינם מובאים כלל בספר הענין חיים רק בשאר ספרים מכתבי האר"י ו'ל והם מובאים בצדד האילן הקדוש עין שם). אבל גם

אחר כך בשהתחיל להמשיך האור הדרך קו בשביל בריאת העולמות שהם המדות, המשיך אור כל מדה הדרך פמה וכמה צמצומים עד שנתצמצם ונתהוה בחינת עולם האצילות וכו'. ואחר כך נעשה בחינת פרסה ונעשה בחינת עולם הבריאה וכו' עד שברא עולם הציירה ועולם העשייה הגשמי הזה שבו האדם הפעל בחירה שבו תלוי הכל, וכל המושכת האורות של כל מדה ומדה שהם בחינת בריאת העולמות, הכל היה על-ידי צמצומים רבים, שהמשיך האור הדרך צמצומים רבים בתוך בחינת החלל הפנוי שהוא כלל הצמצומים הראשונים של קדם הבריאה, ועל-ידי זה ברא את כל הבריאה שעסקה האדם הפעל בחירה. על-יכן כל זה עובר על כל אדם מישראל שהוא צריך לפי בחינתו לתקן ולהמשיך כל הצמצומים על-ידי בחינת אתגרותה דלתתא שזה עקר התקון כנ"ל. וזה כלל מתן תורה כנ"ל, וכלל קיום התורה של כל אדם ואדם בכל דור ודור, שזהו בחינת כלל התורה 'לשמש' הנ"ל שאנו עוסקין בה וכמבאר לעיל:

שאנו יתתקנו הכל ויקבלו כל אחד אור האין סוף בהדרגה כפי בחינתו, שזה יהיה עקר נעימות שעשוע עולם הבא. ואז יקיים "ויהי יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה ויהי לעת ערב ויהי אור", שזה בחינת מנחה שהיא לעת ערב, ומשם המשיך עליהם תקון הצמצומים כדי שיתקינו בעולם:

לח כפי זה עקר בחינת מתן תורה, שבשביל זה נברא העולם בכלל וכל אדם ואדם בפרט נברא בשביל זה. הכל בשביל שיתקן בזה העולם בחינת פלים ולבושים שיכל לקבל אור האין סוף בהדרגה, שזהו עקר שכר עולם הבא להשיג אותו ויתברך על-ידי אלו הפלים והלבושים שיתכנו אז בתכלית. ובענין תקון ועשיית פלים אלו שנעשין על-ידי הצמצומים הנ"ל, שם כל הבחירה של כל אדם. כי אורו ויתברך הוא אין סוף ומאיר תמיד, אך אי אפשר לקבלו מחמת רבוי אור, וצריכין לצמצמו כנ"ל כמו שהיה בתחלת הבריאה וכו' כנ"ל. ותכף שיש צמצום יש אחיזת הדין שמשם משתלשל כח אחיזת היצר הרע, שהם מושבות רעות ממשות לב בסילות, שהם בחינת חכמות היציגיות ודעות זרות ועצות נבערות של העולם וכו', וזה כל מלחמתו של האדם בזה העולם. ובשביל זה נתנה תורה שהיא פלה שעורים וצמצומים בחינת פלים לקבל ולהמשיך אור האין סוף על ידם כמו שמבאר במקום אחר. כי בענין הצמצומים יש פמה וכמה בחינות,

שזה בחינת תפון הכל בחינת תפון
התשובה כנ"ל:

מ כי בימי הספירה צריכין לטהר עצמנו
מזהמת מצרים שזהו בחינת
תשובה. וכן כל אדם בכל דור ובכל זמן
בכל שנה ושנה צריך לטהר עצמו בכל
עת מזהמתו שזהו עקר התשובה שזהו
עקר ההכנה לקבלת התורה, כי לא
המדרש הוא העקר אלא המעשה. ועקר
התשובה היא בבחינת תפלת המנחה
כנ"ל, שהיא בחינת "תפלה לעני כי
יעטר", שזהו בחינת קרבן מנחה שהיא
קרבן של עני ודל מאד שהיא עשירית
האיפה שבאה גדלי דלות. הינו כי ה'
יתברך מאיר אורו הגדול כלב כל אחד
בכל יום לעוררו בתשובה, שזהו בחינת
מה שמבאר בהתורה זכרון (סוף טו) שה'
יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין
תכלית וקרמו רמזים לכל אחד וכו'. אך
כל מה שמאיר בלבו מלמעלה הוא אצלו
בבחינת אור אין סוף, ועל-כן על פי רב
כשנתעורר קצת הוא מתעורר חוץ
מהמדה וכו'. וכשרוצה לצמצם האור
מתגברין בו המחשבות רעות שנינקתם
מהצמצומים וכו' שהם בחינת פח היצר
הרע וכו' כנ"ל. ומחמת זה נתרחקו כמה
מתשובה, ועל-כן עקר תפון התשובה הוא
בבחינת קרבן מנחה שהוא קרבן עני ודל
גדלי דלות. דהינו שיבטל גאותו לגמרי
ודע שפלותו פאמת, וכל דיעת והרגשת
שפלותו וקטנותו וקלקולו ופגמיו המרבים
מאד לא יחיו לרעה רק למטה, שלא

וזה בחינת פסח ושבעות. כי בפסח
בשעת יציאת מצרים היתה בחינת
התגלות אור האין סוף בהתגלות נפלא
גדול מאד, כמו שכתוב "ועברתי בארץ
מצרים", ותרומנו ואתגליתי וכו', אני ולא
מלאך אני ולא שרף וכו' אני ה' אני הוא
וכו', וכמו שאיתא בכתבים עצם האור
שמאיר בליל פסח מה שאין נמצא אפלו
בשבת ושבעות וכו'. ואף-על-פי שאי
אפשר בלי צמצום, אבל אלו הצמצומים
היו בחינת הצמצומים הקודמים מאד
וכו'. אבל עקר תפון הצמצומים מתחילין
ביום שני של פסח שאז מביאין קרבן
מנחה שהיא מנחת העמר שעורים, ואז
עוסקין בתפון כל הצמצומים של כל מדה
ומדה בכל שבעה שבועות של ימי
הספירה, עד שזוכין בשבעות לקבל
האור הגדול בהדרגה ובמדה, שזהו
בחינת קבלת התורה כנ"ל. שהיא כלל
המדות טובות. והכל בשביל לגלות
מלכותו, בחינת "אתם תהיו לי ממלכת
כהנים וכו'", שזהו בחינת שבעות
שנקרא עצרת לשון מלכות, כמו שכתוב
"זה יעצר בעמיו":

לט וכל מצות הספירה שהיא תפון
הצמצומים הנ"ל היא לכפר
הימים לעמר. כמו שכתוב "וספרתם לכם
ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר
התנופה וכו'", שהוא מנחת העמר
שעורים שהביאו ביום שני של פסח. כי
מנחה בחינת יצחק בחינת תפון
הצמצומים, שהוא בחינת המתקת הדינים,

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרעג

מאד בעצם מעלת יקרת קרבן מנחת עני אצל ה' יתברך:

כי עקר התקרבן עתה היא תפלה שזה עקר התשובה, בחינת "קחו עמכם

דברים ושובו אל ה'", וכמו שאמר רבותינו ז"ל איני מבקש מכם אלא דברים.

ועקר חשיבות התפלה והדבורים אצל ה' יתברך הם התפלה והדבורים של העני והדל, כמו שהאריכו רבותינו ז"ל בזה

הרבה. כמו שאיתא בזהר הקדוש על פסוק "תפלה לעני כי עטוף ולפני ה' ישפך

שיחו", כמה וכמה יקר אצל ה' יתברך תפלת העני, אפלו העני המתפלל על

צרכיו הנשמיים על חסרון פרנסתו, מכל

שכן וכל שכן בשהארם מרגיש עניותו

ושפלותו במעשיו שהוא עני ודל מן הדעת שזהו עקר העניות כמו שאמר רבותינו

ז"ל אין עני אלא בדעת, דהינו בשיש לו מעשים רעים שזהו עניות הדעת, כי אין

אדם עובר עברה אלא אם בן נגנס בו רוח שטות. מכל שכן בשינופלים עליו שני

מיני העניות שהוא עני מן הדעת מרובי קלקוליו העצומים וגם הוא עני ומחסר

פרנסה מאד, והעניות וחסרון פרנסתו מכלכל אותו מאד. וכשמשכיל על דרכיו

ומטה לבו להבחין והרמוזים שה' יתברך קורא אותו בכל יום ורואה שאין לו שום

תקנה, כי מימין ומשמאל אין סומך, מעשיו מקלקלים מאד, ופרנסתו דחוקה,

ואשתו ונניו צועקים לחם ופרנסה ומלבושים ושאר הצמרכות ההכרחיות,

יתרחק חס ושלום יותר על ידי שיכיר שפלותו וקלקוליו, רק יבטח בחסדי ה'

ורבוי רחמיו העצומים מאד שיש תקנה גם אליו שיכולין לזכות להתקרב לה' יתברך

מכל מקום שהוא על ידי בחינת קרבן עני שהיא מנחה. שהיא אף על פי שאין

החוטא יכול להביא פר ואל וכבש, ואפלו עופות תורים וגני יונה אין ידו משנת

להביאם, אף על פי כן מצא לו ה' יתברך תקנה ברחמיו הרבים, שיביא על כל

פנים עשירות האיפה קמת. ובזה גלה לנו ורמז לנו שרחמיו לא כלים לעולם. שאפלו

אם אין האדם יכול לשוב בתשובה כראוי לפי מעשיו כמו בעלי תשובה התקדמונים

שהיו מתענים ומסגפים עצמן הרבה מאד כדיע. אף על פי כן חליה חליה למגע

חס ושלום מחמת זה מתשובה. כי גם נקדה טובה אחת של בחינת תשובה יקר

מאד בעיני ה' יתברך. דהינו בשהארם מצמצם האור המאיר בלב ואינו הולך

בגדולות ונפלאות ממונו וממשיך האור על עצמו בהדרגה ובמדה. והעקר בששומר

מחשבתו ומנחת מחשבתו מרע לטוב וכו'. אף על פי שתשובתו בקמנות גדול, יקר

הוא בעיני ה' יתברך, כי היא בחינת קרבן עני ודל שהיא בחינת עשירות האיפה

שקר מאד בעיני ה' יתברך. כמו שהפליגו רבותינו ז"ל כמה וכמה יקר בעיני ה'

יתברך קרבן מנחת עני, כמו שאמר רבותינו ז"ל על פסוק "נגפשי בתקריב

קרבן מנחה וכו'". וכן במדרש שמפליג

ובקשהו מתגבר מכל זה ושוּפך שיחו לפני ה' ותִקְרָךְ מתוך עצם ענייתו ודחוקו, בבחינת "תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' יִשְׁפָךְ שיחו", שזהו בחינת קרבן עני בחינת עשירית האִיפָה שְׂבָאָה בְדִלֵי דְלוּת, זה יקר מאוד מאוד אצל ה' ותִקְרָךְ כּנ"ל. כמו שכתוב "כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע". מכלל שראוי לבזותו ולשקצו ולהסתיר פניו ממנו, אך רבים רחמיו מאוד מאד ואינו מבזהו ואינו משקצו וכו', וכמו שכתוב "אֲשַׁכֵּן אֶת דָּכָא", וכתוב "תִּשָּׁב אֲנֹשׁ עַד דָּכָא" עד דכדוכא של נפש:

מא וזה שכתב במדרש רבה פְּרִשְׁת ויקרא ובמדרש רבה פְּרִשְׁת לך לך: 'כל התקבנות גלה תקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו עליו השלום חוץ מעשירית האִיפָה'. כי זה הסוד של קרבן מנחה שהיא עשירית האִיפָה שהיא קרבן עני ודל בדלי דלות וכו', זה אי אפשר להשיג מחמת שהגאולה האחרונה תלויה בזה. כי בזה תלוי עקר תקון התשובה לכלי לֵיאֵשׁ עֲצָמוּ אֶפְלוּ בְדִלֵי דְלֵי דְלוּת וכו' בכל הבחינות כּנ"ל. אף על פי כן יתגבר עֲצָמוּ בְּמָה שְׂיֻכַּל שֶׁהִיא בְּחִינַת עשירית האִיפָה שהיא קרבן עני, דהינו שְׁתֻּשׁוּכְתוּ הִיא בְּקִנּוּנֵי עֲצוּם מֵאֹד. וכמו שֶׁאֲמָרוּ רבוּתוֹ וז"ל שְׁלֵמְדוּ מִזֶּה שְׁגָם מַעַט הַעֲבוּדָה וְהַתְּפִלָּה שֶׁל הַקְּטָנִים וְהַגְּמוּבִים בְּחִינַת עֲנִיּוּם וְדִלִּים יִקָּר אֶצֶל ה' ותִקְרָךְ. כמו שכתוב 'אמר בקרבן בהמה

ריח נוח ונאמר בעוף וכו', ונאמר במנחה ריח נוח ללפניך שאחד המנחה ואחד הממעיט וכו'. ועל כן זה הסוד לא נתגלה אפלו לאברהם אבינו עליו השלום, כי אי אפשר לגלות זה הסוד רק כל אחד צריך להבין מדעתו כי רחמיו לא פלים. כאשר גלו לנו הצדיקים בדורות אלה, כי עקר זה הענין אי אפשר לגלות כי אם על ידי הצדיקים שדורות האחרונים האלה שהסמרא אחרא התפשטה מאד. אבל ה' ותִקְרָךְ שולח בסוף צדיקים שהם בחינת התנוצצות משיח פמוכא בבחינת האר"י ז"ל הרבה בזה. כי עקר זה הענין לגלות ולהודיע עצם התקדד הזה שייכולין להתתקן אפלו על ידי בחינת עשירית האִיפָה, זה מתגלה רק בכל דור ודור על ידי הצדיקים הגדולים שמשמשינו ^ה התנוצצות משיח, שהוא בחינת דוד שעשה עֲצָמוּ תְּמִיד עֲנִי וְאֲבִיוֹ, כמו שכתוב "ואני עני ואביון וכו'". כי משיח הוא בחינת עני ורוב על החמור, ובו כתיב "יחסו בו עם עני ודל". וכתוב "יחסו על דל ואביון ונפשות אביונים ישיע". ובו יחסו עני עמו. וכתוב "כי אתה עם עני תושיע וכו'". ועל כן באמת יש דעה במדרש שגם לאברהם אבינו נתגלה סוד עשירית האִיפָה רק שהיה ברקו כמו שמוכא שם במפרשים. כי באמת אי אפשר לגלות זה הסוד כי אם ברקו שביין האדם בעצמו עד היכן צריך להתחזק, כי אי אפשר בשום אופן לגלות לו בפרוש, כי אם כן תתבטל הבחירה, כי בהכרח

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרעה

הוא יתברך מותר ליתח אמת משלו, בחינת "ואל אלקינו כי ירבה לסלוח". וזה הדבר אי אפשר לגלות בפרוש עד היכן רחמיו ורובו ליתחתו מגיע, רק כל אחד צריך להבין מעצמו שיחוס על עצמו תמיד ואל יתאש עצמו מן הרחמים. שכל זה סוד קרבן מנחה עשירית האיפה שזהו בחינת מנחת שעורים וכו' כנ"ל. ועל כן איתא בזהר הקדוש שמנחה של העומר היא בדיקו דאשת חיל שהיא ננסת ישראל. הינו שזה עקר הנסיון של כל אחד מישראל שצריכין להבין מרחוק על ידי הרמזים שמרמזים לו הצדיקי אמת שיש תקנה על ידי כל נקדה ונקדה טובה שהיא בחינת מנחת עמר שעורים וכו' ל. שעל ידי זה עקר ההתקרבות לה' ויתברך בחינת קבלת התורה כנ"ל:

מג וזה שאמר דוד "כי עני ואביון אנכי ולבי חלל בקרבי כצל כנמתו נהלכתי וכו'". ופרש רש"י: כצל כנמתו לעת ערב, שאז הוא זמן תפלת המנחה. כי דוד בחינת תשובה, כמו שאמרו רבותינו ו'ל לא היה דוד ראוי לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובה. והוא בחינת תפלה בחינת ואני תפלה כמו שמבאר בהתורה הנ"ל. כי עקר התשובה הוא על ידי דבורי התפלה וכו' ל. ועקר התשובה שהיא התפלה היא בבחינת תפלת המנחה שהיא לעת ערב, שהיא בחינת "תפלה לעני", בחינת קרבן עני שהיא מנחה כנ"ל. כי עקר התשובה היא

שישאר לו בחירה. וזה בחינת מנחת שעורים שהיא מנחת העמר שמביאין בתחלת ההתקרבות ישראל שהיא תחלת התשובה. כי עמר שעורים הוא פלא יותר, כי גם הקמין מנחה הוא משעורים שהוא מאכל בהמה, שהיא בחינת העדר הדעת בתכלית, בחינת תכלית הדלות והעניות. ומשם דיקא צריכין להביא מנחת שעורים שהיא בחינת תשובה ותפלה שהיא בתכלית הקטנות והשפלות. ועל ידי זה עקר התחלת התקרבות ישראל לאבותיהם שבשמים שעל ידי זה זוכין להבין עצמם בכל יום מימי הספירה עד שזוכין לקבלת התורה בשבעות:

מב וענין מה שאיתא שם במדרש ויקרא הנ"ל (פרשה ה) שאמר רב זעירא על פסוק "ואל אלקינו כי ירבה לסלוח", אף הקדוש ברוך הוא ותר לנו סליחה אחת משלו, ואיזו זו עשירית האיפה. והפרוש אינו מוכן לכאורה. אך הפונה היא שזה הסוד שפולח על ידי עשירית האיפה הוא יתברך מותר משלו כי לא גלה זאת לאברהם אבינו שידקה לרחם ולסלח כל כך. כי לא גלה רק הסוד והרחמים שמרחם על ידי בחינת שארי התקרנות הגדולים שמרמזים בעגלה משלשת ותוד וגזל, שהם בחינת פרים וכו' כמבאר במדרש. אבל סוד רבוי הסליחה של בחינת עשירית האיפה, זה לא גלה אפלו לאברהם אבינו, ואפלו למאן דאמר שגלה לו, היה רק ברמז. רק

"כִּצְלַב כְּנִמְתּוֹ וְנִלְכַמְתִּי וְכוּ", כַּנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן נִסְמְכוּ זֶה לַזֶּה וְכוּ"ל:

מִדּוּ וְעֵצֵן גַּם בְּמִדְרַשׁ רַבָּה (צוּ פֶרֶשׁה יח) שֶׁמְפָלֵיג שֵׁם גַּם־כֵּן בְּמַעֲלֵת

קָרְבַּן מִנְחָה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: 'וְלֹא עוֹד אֶלֶּא שֶׁכָּל הַקָּרְבָּנוֹת אֵינָם בָּאִים חֲצִיִּים וְזוֹ בָּאָה חֲצִיָּה, מִחֲצִיתָהּ בְּפֶקֶד וּמִחֲצִיתָהּ בְּעֶרְבּ.

וְלֹא עוֹד אֶלֶּא כֹּל מִי שֶׁמְקָרִיב אוֹתָהּ מַעֲלָה עָלָיו הַתְּתוּב בְּאֵלוֹ הוּא מְקָרִיב מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר "כִּי מִמְזוֹרַח שָׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ וְכוּ", וְסִפָּא

דְּקָרָא וּמִנְחָה מְהוֹרָה, עֵין שָׁם. הֵינּוּ כִּי בְּחֵינַת קָרְבַּן עֵינִי שֶׁהוּא עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה כַּנִּזְכָּר, הוּא נֹקֵב וְיוֹרֵד עַד הַתְּהוֹם וּמִגֵּעַ

מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ מִמְזוֹרַח שָׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, כִּי כָּל אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם כָּכֵל דְּרָגָא וְכָכֵל מְקוֹם שֶׁהוּא אֶפְלוֹ הֶרְחֹקִים מֵאֵד

מֵאֵד, גַּם לְשֵׁם מִגֵּיעַ הַתְּקוּן וְהַעֲצָה הַנִּזְכָּר שֶׁל בְּחֵינַת קָרְבַּן עֵינִי, שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֶחָד

הַמְּרַבֵּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וְכוּ". שְׁבָאִיָּה בְּחֵינַת הַתְּעוֹרְרוֹת כֹּל שֶׁהוּא כָּכֵל נִקְדָּה וְנִקְדָּה מוֹכָה יְכוּלִין לְשׁוּב לַה' וְתִבְרָךְ, רַק

שֶׁיִּבְטֵל גְּאוֹתוֹ וְיִרְגֵּשׁ שְׁפִלוּתוֹ בְּאֶמְתַּת וְיִרְגֵּיל עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל וּלְפָרֵשׁ שִׁיחַתוֹ לְפָנָיו וְתִבְרָךְ בְּבְחֵינַת "תִּפְלָה לְעֵינֵי כִּי יַעֲטֹף

וּלְפָנֵי ה' יִשְׁפָּד שִׁיחוֹ". שִׁישְׁפָּד שִׁיחוֹ כְּמוֹ הַשׁוֹפָד מִיּוֹם אֶפְלוֹ אִם נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא כְּלִי שֶׁכָּל וְכְלִי בְּפִנְיָה הָרְאוּ, אֶף־עַל־פִּירְסוֹן אֵת כֹּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ יִשְׁפָּד (שִׁיחוֹ) לְפָנָיו

וְתִבְרָךְ, בְּבְחֵינַת (אֶרְבָּה ב' יח) "שֶׁכֶּכִּי כְּמִים לִכְדָּ נִכַּח פְּנֵי ה' וְכוּ". וְזֶה יִקָּר מֵאֵד בְּעֵינֵי

עַל־יְדֵי בְּחֵינַת "כִּצְלַב כְּנִמְתּוֹ וְכוּ", שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְשׁוּם אֵל לְבוֹ כָּכֵל יוֹם שְׁהִיּוֹם יִפְנֶה הַשָּׁמֶשׁ יבֹּא וְיִפְנֶה, וְכֵן כֹּל יְמֵיו הֵם כִּצְלַב

עוֹבֵר, וּבְפֶרֶט בְּשִׂרְאוֹהָ וּמְכִין בְּעֲצָמוֹ מִה שֶׁנֶּעֱשֶׂה עִמּוֹ, וְרוֹאֶה שֶׁהִדְעַת שֶׁהוּא בְּחֵינַת אֹרֶחַ הַשָּׁמֶשׁ מִסְתַּלַּק מִפְּנֵי עַל־יְדֵי

רְבוּי עוֹנוֹתָיו, שֶׁמְחַמֵּת זֶה הוּא עֵינֵי מִן הַדְּעַת, רַק שִׁישׁ לוֹ אִיזָה רְשִׁימוֹ וְנִקְדָּה מִהִדְעַת שֶׁעַל־יְדֵי זֶה יֵשׁ בְּלָבוֹ עֲדוֹן אִיזָה הַתְּעוֹרְרוֹת לְשׁוּב לַה' וְתִבְרָךְ עַל־יְדֵי

שֶׁשׁוּמֵעַ עֲדוֹן קוֹל הַבְּרוֹ וְהַרְמִיזִים שֶׁה' יִתְבְּרָךְ קוֹרְאוֹ וְהַרְמִזוֹ לוֹ לְשׁוּב. וְצָרִיךְ לְשׁוּם אֵל לְבוֹ שֶׁרַק עֵתָהּ יֵשׁ לוֹ עַת לְמַהֵר

לְקַלֵּט עַל נַפְשׁוֹ. כִּי אוֹלֵי יִשְׁכַּח גַּם אֵת זַאת. וְכִמוֹ שֶׁכָּתֵב אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוֹ וְרַבְּנוֹ וְכוּ"ל

(בְּסִפּוּר יז) עַל פְּסוּק "תַּעֲיִיתִי בְּשָׂה אֲבָד וְכוּ" כִּי מִצְדָּתְךָ לֹא שִׁכַּחְתִּי", עֵין שָׁם. וְעַל־יְדֵי זֶה נִתְעוֹרֵר לְשׁוּב כָּכֵל מִה שֶׁיִּזְכָּל אֶפְלוֹ

בְּבְחֵינַת קָרְבַּן עֵינֵי כַּנִּזְכָּר. וְכֹל זֶה הוּא בְּחֵינַת מִנְחָה שֶׁהוּא לְעַת עֶרֶב בְּשִׁהִיּוֹם

מִתְחִיל לְעֶרֶב וְלֹהֶסְתַּלַּק, שֶׁזֶּה בְּחֵינַת "כִּצְלַב כְּנִמְתּוֹ וְנִלְכַמְתִּי", שֶׁזֶּה עֶקֶר בְּחֵינַת הַתְּעוֹרְרוֹת לְהִשְׁבָּה כַּנִּזְכָּר. וְעַל־כֵּן נִסְמְכוּ

לְפָסוּק "כִּי עֵינֵי וְאֶבְיֹון אֲנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקֶרְבִּי". כִּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל־יְדֵי שְׁמִרְגִישׁ עֲנִיּוֹת וְדִלוּתוֹ וְכוּ" כַּנִּזְכָּר, וּמִצְמִצְמִים הָאוֹר

בְּבְחֵינַת וְלִבִּי חָלַל בְּקֶרְבִּי כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתְּוֹרָה הַנִּזְכָּר, וּמְמַהֵר לְחוּם עַל נַפְשׁוֹ בְּבְחֵינַת "יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּחַ אֶרֶח" כְּמוֹ

שֶׁמְבַאֵר שָׁם. בְּמֶרֶס יִפְנֶה הַיּוֹם, עַד אֲשֶׁר לֹא תִחַשְׁדַּךְ הַשָּׁמֶשׁ וְכוּ" כַּנִּזְכָּר, שֶׁזֶּהוּ בְּחֵינַת

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרעו

מה וְכָל זֶה הוּא בְּחֵינַת סְפִירָה, שְׁצָרִיכִין לְסַפֵּר כָּל יוֹם וְיוֹם לְעֹמֶר. שְׁעָל־יְדֵי זֶה אֲנִי מְכַיֵּינִן עֲצָמָנִי לְמַהֵר עֲצָמָנִי לְקַבֵּלֵת הַתּוֹרָה שְׁזָהוּ בְּחֵינַת תְּשׁוּבָה כַּנֶּל. כִּי עֹשֶׂר בְּחֵינַת תְּקוּן הַסְּפִירָה כְּכֹל יוֹם הוּא עַל־יְדֵי כָּל הַנֶּל שְׁצָרִיכִין לְסַפֵּר אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה יוֹם, כָּל יוֹם וְיוֹם לְעֹמֶר שֶׁהֵיא מְנַחֵת עֲנִי וְדַל בְּדַלֵי דְלוּת, שְׁעַל־יְדֵי זֶה שִׁישְׁרָאֵל הָיוּ מְבֵיאִין מְנַחֵת הָעֹמֶר שְׁעוֹרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל־יְדֵי הַכֹּהֲנִים, עַל־יְדֵי זֶה תִּקְנִי כָּלֵל הַצְּמִצּוּמִים שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאֶפֶן שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִי שִׁירְצָה לְחַוֵּם עַל עֲצָמוֹ לְשׁוּב לַה' וְתִבְרָךְ יוֹכֵל לְשׁוּב עַל־יְדֵי כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה מִזְבֵּחַ כְּכֹל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּו. שְׁזָהוּ בְּחֵינַת קָרְבַּן עֲנִי בְּחֵינַת מְנַחֵת שְׁעוֹרִים. וְעַל־פִּי צָרִיכִין לְסַפֵּר אַחַר כֵּךְ כָּל יוֹם וְיוֹם לְעֹמֶר. כִּי כָּבֵר מְבֹאֵר לְעִיל שֶׁכָּבֵל יוֹם וְיוֹם צָרִיכִין לְתַקֵּן בְּחֵינַת הַצְּמִצּוּם שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם לְפִי תְּקוּן הַבְּרִיאָה שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, שְׁזָהוּ בְּחֵינַת שְׁלֹשׁ תְּפִלוֹת כְּכֹל יוֹם, כִּי עֹשֶׂר תְּקוּן הַצְּמִצּוּמִים הוּא עַל־יְדֵי הַדְּבֻרִים שֶׁל תְּפִלָּה וְכַנֶּל שְׁזָהוּ בְּחֵינַת מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר הַמְּבֹאֵר לְעִיל. שְׁעַל זֶה דִּרְשׁוּ בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ הַמְּבֹאֵר לְעִיל: מִי עִם זֹאת עוֹלָה? וְעֹשֶׂר הָעֲלִיָּה הֵיא מִן הַמִּדְבָּר, הֵינִי עַל־יְדֵי הַדְּבֻר מְמִבְּאֵר בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ (בְּהַתְּקַדְּשׁוּ בְּרַחֲמֵי) שֶׁפִּתַּח רַבִּי אֱלֵעָזָר וְאָמַר מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר וְכו', כְּמָה דְּאֵת אָמַר וְיִמְדְּבָרְךָ נֶאֱמָר וְכו', כִּי הוּא מְלֵא דְפִּימָא. הֵיא סִלְקַת וְעֲאֵלַת בֵּין גְּדַפִּי דְאִמָּא וְלִבְתֵּר דְּבִדְבָרָא הֵיא נְחִתָּת וְשִׁרְיָא

ה' וְתִבְרָךְ, וְעַל־יְדֵי זֶה יִזְכֵּה לְשׁוּב וְלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְתִבְרָךְ, בְּחֵינַת "וְאֵל אֱלֹקֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ" וְכַנֶּל. וְזֶה מִרְמָז כְּמָה שְׁאָמְרוּ בַּמִּדְבָּר שֶׁהַנֶּל: וְלֹא עוֹד אֱלֵא שְׁכָּל הַתְּקַבּוּת אֵינִים בְּאִים חֲצִים וְזָהוּ כְּמָה חֲצִיָּה וְכו', הֵינִי שְׁאֶפְלוּ גַם מַעֲט הַתְּפִלָּה הַעֲנִיָּה וְהַדְּלָה בְּחֵינַת מְנַחֵת עֲנִי עֲשִׂוִּית הַאִיפָה שְׁבֹאָה בְּדַלֵי דְלוּת וְכו', גַּם מַעֲט הַתְּפִלָּה הַדְּלָה הוּאֵת אֵינָה כְּמָה בְּשִׁלְמוֹת כִּי אִם בְּבְחֵינַת חֲצִיָּה וְכו', כִּי מְעַרְבֵת בְּמַחְשְׁבוֹת מְזַלְקָלוֹת הַרְבֵּה וְכו' שְׁבִדְוֵא אֵינָה רְאוּיָה לְעִלוֹת, אֶפֶר־עַל־פִּיכֵן זֶהוּ הַמַּעֲלָה שֶׁל בְּחֵינַת תְּפִלָּה לְעֲנִי הַנֶּל שֶׁהֵיא כְּמָה חֲצִיָּה, כִּי אֵיךְ שֶׁהֵיא הַקְּדוֹשׁ בְּרִדְדֵיהוּא מְרַחֵם וְיִמְקַבְּלָהּ, מֵאַחַר שְׁמִרְגִישׁ עֲנִיּוֹתוֹ וּמְתַבְּבֵר לְהַתְּפַלֵּל וְלְשׁוּב אֵיךְ שֶׁכּוֹל מִתּוֹךְ מְרִירוֹת דְּמִרְרוֹת עֲנִיּוֹתוֹ וְדִלוּתוֹ וְכו' וְכַנֶּל. וְזֶה שְׁמִסְמִים שֵׁם: וְלֹא עוֹד אֱלֵא כָּל מִי שְׁמַקְרִיב אוֹתָהּ מַעֲלָה עֲלֵיו הַתְּבוּב כְּאֵלוֹ הוּא מְקַרֵּב מְסוּפָה הָעוֹלָם וְעַד סוּפָה וְכו', הֵינִי כַּנֶּל. כִּי כְּכֹל זֶה גִּלּוּ לְנוּ חֲכִמָּנוּ וְ"ל שְׁדִיקָא תְּפִלָּה וְשִׁיחָה עֲנִיָּה וְדָלָה כּוֹאֵת מְנַעַת עַד אֵין מִן מְסוּפָה הָעוֹלָם וְעַד סוּפָה וְכו', מֵאַחַר שְׁמִתְחַזֵּק מְגוֹרְעוֹת וְעֲנִיּוֹת הַדַּעַת כְּזֶה לְצַעֵק וְלְהִתְחַנֵּן עַדִּין לְפָנֵי ה' וְתִבְרָךְ. כִּי זֶה יִקַּר מֵאֵד אֲצֵל ה' וְתִבְרָךְ. וְהוּא סוּד שְׁאֵי אֶפְשֶׁר לְחַשֵּׁיב עַד הֵיכֵן רַחֲמֵיו מְגוֹעִים כָּל זְמַן שְׁאֵינוֹ מְתִירָשׁ עֲצָמוֹ מִהַצְּעָקָה וְהַתְּפִלָּה כְּמֹה שְׁגִלָּה אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ וְ"ל בְּהִשְׁיחָה הַנֶּל הַמְּבֹאֵר לְעִיל. עַן שֵׁם הַיְּמִיב:

על רישיהו דעמא קדישא וכו'. ועל-כן צריכין בכל יום לספר הנמים בפה לעמר, להמשיך תקון הצמצום של אותו היום על-ידי כלל התקון של מנחת העמר שהקריבו ישראל. כי עקר תקון הצמצום של כל יום ויום הוא על-ידי בחינת קרבן עני שהיא בחינת מנחת העמר כנ"ל. שעל-ידי זה יכול כל אחד להתקרב לה' ותפרך מפל מקום שהוא בכל יום ויום. שצמצום מוח ודעתו באפן שאיר בו התנוצצות אלקותו ותפרך שהוא בחינת אור האין סוף בהדרגה ובמדה. ותגבר בכל כחו על המחשבות רעות עד שיעבד את ה' ותפרך בהדרגה במדות ומעשים טובים עד שיגלה מלכותו ותפרך. שזה בחינת כלל פגנות הספירה שהוא לתקן בחינת מלכות, פמוכן בפגנות (כמו שכתב

וזה בחינת שבת שאין שום בריאה רק התכלית של כל בריאה ובריאה של כל ששת ימי המעשה מאיר ומתגלה בשבת שהיא התגלות מלכותו ותפרך. ועל-כן נקרא שבת מלכתא. ואם לא היה חוטא אדם הראשון גערב שבת הראשון היה מתקן הכל בשבת הראשון כמובא. אך אפלו אחר שקלקל היה כל התקון על-ידי שבת, כי שבת אגין עלוהי כנ"ל. כי בכח קדשת שבת שנמשך אז, כי חטאו היה כמודד לכניסת שבת, על-ידי זה האיר עליהם התעוררות התשובה שנמשך בשבת עד שברחמיו התחיל תקונם תכף בשבת הראשון. כי בשבת מאירין כל האורות הגדולים על-ידי צמצומים זכים וקדושים שאין בהם אחיזת היגים כלל. כי הוא בחינת עולם הבא שאין לתקן

על רישיהו דעמא קדישא וכו'. ועל-כן צריכין בכל יום לספר הנמים בפה לעמר, להמשיך תקון הצמצום של אותו היום על-ידי כלל התקון של מנחת העמר שהקריבו ישראל. כי עקר תקון הצמצום של כל יום ויום הוא על-ידי בחינת קרבן עני שהיא בחינת מנחת העמר כנ"ל. שעל-ידי זה יכול כל אחד להתקרב לה' ותפרך מפל מקום שהוא בכל יום ויום. שצמצום מוח ודעתו באפן שאיר בו התנוצצות אלקותו ותפרך שהוא בחינת אור האין סוף בהדרגה ובמדה. ותגבר בכל כחו על המחשבות רעות עד שיעבד את ה' ותפרך בהדרגה במדות ומעשים טובים עד שיגלה מלכותו ותפרך. שזה בחינת כלל פגנות הספירה שהוא לתקן בחינת מלכות, פמוכן בפגנות (כמו שכתב

במקום אחר):

מו וזה בחינת עצם נוראות קדשת מנחה של שבת שאין נסתלק משה. כמו שאיתא בזהר הקדוש ובבתיבם גדל התגלות אלקות בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא. כי עקר כל התקונים הנ"ל שהם תקון כל העולמות, עקרים הוא על-ידי קדשת שבת קדש שהיא בחינת אורותא דעתיקא סתימאה כמבאר בהתורה הנ"ל. ומשם עקר כח התשובה, בחינת "ושבת עד ה' אלךך" כמו שמבאר שם. כי כבר מבאר שכל הקלילים והפגמים נמשכין מפגם הצמצומים הנ"ל, דהינו מה שאינו מצמצם האור בראוי וכו'. ובשמצמצום אינו נזהר מאחיזת היגים שבצמצומים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרעט

להמשיך הבריאה של ששת ימי המעשה בבחינת תקון. וזה נעשה בכל שבת ושבת על-ידי שישראל שומרים את השבת שהיא מתנה טובה שיש לו בבית גנזיו וכו'. כי בודאי היא מתנה גנוזה מאד, כי תקון הצמצומים הנ"ל אי אפשר להשיג כי הוא בחינת אור הגנוז מששת ימי בראשית שמאירין אותו הצדיקים הגנוזים בשבת בלב כל אחד ואחד כפי השתדלותו והתקרבותו אל הצדיקים ואל השבת, לקבל את השבת ככבוד גדול וכו', ולהתקרב לצדיקים שהם בחינת שבת. שעל-ידי זה עקר תקון הצמצומים שתכלית שלמות תקונם הוא במנחה של שבת כנ"ל, שעל-ידי זה עקר התעוררות התשובה וכו"ל. ועל-כן פאמת נוהגין הצדיקים לומר תורה בשבת יותר, והעקר בסעודה שלישית הכל לעורר העולם לתשובה שעקר ההתעוררות על-ידי מנחה של שבת וכו"ל:

זו ועל-כן אז נסתלק משה שנתנו לנו את התורה שנסתלק בשעתא דצלותא דמנחה דשבתא ברעוא דרעוין. כי משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע וכו' עד הדור הזה. וכל צערו ויגיעתו והשתדלותו בסוף סמוך להסתלקותו היה שיכניס בישראל קיום התורה שזה קשה מהכל. וכמבאר בהפרשיות של סוף ספר דברים שמרבה להוכיחם על זה, כמו שכתוב "הקהילו אלי וכו', כי ידעתי אחרי מותי כי השחת

הכל. כי מחמת שכבר היה בריאה וכבר היה האדם בזה העולם, על-ידי זה יכולין להמשיך האור בבחינת תקון פמוכא לעיל מזה. והעקר על-ידי כח הצדיקים שהם בבחינת שבת דכלהו יומי, כי הם לא פגמו כלל, ואף-על-פי-כן היו כל ימיהם בתשובה על השגתם הראשונה (כמו שמבאר בהתורה קרא את יהושע סימן ו'). על-ידי זה ממשכין קדשות שבת שהיא תקון הצמצומים הנ"ל לבטל מהם אחרית הדינים באפן שזכנו ישראל לתשובה ויתגלה מלכותו יתברך לעין כל על-ידי כל הבריאה שזה עקר התכלית בחינת שבת:

וזה בחינת עצם מעלת קדשת מנחה של שבת. שאז עולין העולמות בתכלית העליה עד תליסר תקוני דיקנא וכו' בחינת רעוא דרעוין וכו', פמוכא בכתיבים עצם עלית העולמות בשבת בערכית ובשחרית ובמוסף ובשלוש סעודות וכו', עד שבמנחה היא תכלית העליה וכו'. כי אז בחינת רעוא דרעוין תכלית בטול הדינים, כי זה המלת ה' שבמנחה של שבת שסמוך שיוסתלק אור יום שבת קדש ויכנסו התחלת ששת ימי המעשה, בחינת תחלת הבריאה שהיא בחינת תחלת הצמצום של הבריאה שהוא מתעורר בכל שבוע ובכל יום כנ"ל. על-כן התקון על-ידי שמקדם בשבת נתקנו הצמצומים בתכלית התקון עד שיכולים לקבל אור נורא, וכל הדינים שנאחזין בהצמצומים נתפסלין ונמתקין בשרשון. שעל-ידי זה יכולין אחר כך

תשחתון וסרתם מן הדרך וכו'. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וכו'. כי לא תשכח מפי זרעו וכו'. וה' יתברך גמור על ידו שזכה שנסתלק בשבת במנחה ברענא דרעיון. פי המיתה של האדם גמ'שך בשרשו ממיתת המלכים כמבאר בכתבי האר"י ז"ל, שהיה על ידי רבוי אור על ידי שלא היו הצמצומים מתקנים פראוי עין שם. ואדם הראשון היה צריך לתקן זאת וקלקל, ועל ידי זה חזר ונתעורר בחינת מיתת המלכים ומשם גזרת המיתה. אך עתה המיתה טובה מאד, כי מאחר שכבר היה אור הנשמה של זה האדם בעולם ומת ונסתלק יכולין לתקנו וכו' (פאת זב).

ועקר התקון על ידי גדולי הצדיקים שהם בחינת משה שנסתלק בשבת במנחה ברענא דרעיון, שאז תכלית תקון הצמצומים העליונים מאד שמקבלים אור נורא מאד מאד בבחינת תקון ושם נסתלק משה. ועל ידי הסתלקות אור נשמתו הנוראה לשם, הוא חוזר וממשיך משם התגלות אור האין סוף בכל כל אחד משראל בבחינת תקון הצמצומים והמתקתם באפן שסוף כל סוף וזכה את כל ישראל בתשובה. כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחינתם, כי כל ימי חייהם הקדושים היו מתנגעים מאד בעבודתם לגלות מלכותו ויתברך בעולם שזה עקר עבודת הצדיקים שהוא על ידי שממשיכין עליהם בכל פעם אור האין סוף בבחינת צמצומים מתקנים באפן שיעבדו את ה' ויתברך בהדרגה ובכמה לפי מדרגתם

הנבחר וכו'. באפן שיגלו מלכותו לעין כל כמו שכתוב "וחסידיו וברוכיה, כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו, להודיע לכני האדם גבורתו וכבוד הדר מלכותו וכו'". שהצדיקים והחסידים וברוכיה והם מודיעין ומגליין ואומרים לכל כבוד מלכותך וכו'. אבל מחמת גדל כח הבחינה של כל אחד ואחד שהסטרוא אחרת והיצר הרע שהם המחשבות רעות ורזות ומגנות וכו' מתנגדין מאד על כל אחד ואחד ואחד, בפרט על הרוצים להתקרב לה' ויתברך שעליהם אורב הפעל דבר וחותר ומתנגד יותר כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על-פני הצדיקים הם סובלים צער גדול מאתנו, שזהו בחינת מה שמוכא לעיל מה שמושה רבנו הצטער והוכיחם הרבה קדם מותו שיקימו התורה כז"ל. ועל-פני הם מתנגעים כל ימי חייהם להמשיך חדושי תורה באפן שייכלו לעורר לב בני ישראל לשוב לה' ויתברך. כי כל חדושי תורה האמתים הם בחינת כלים וצמצומים קדושים בבחינת תקון, שנוכל לקבל אור האין סוף על ידם בהדרגה וכו' בבחינת תקון וכו' אבל הפעל דבר מתגרה בכל פעם, אך אף-על-פי-כן הם גומרין את שלחם. וכל מה שלא יכלו לגמור בחייהם הם גומרים אחר מיתתם, כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחינתם כז"ל. כי אז נסתלקין למקום שנסתלקין, ויחכך שנסתלקין הם מתחילין לחיות בחינת חיים נצחיים של עולם הבא שהוא בחינת חיים של תחית המתים. כי

תשחתון וסרתם מן הדרך וכו'. ועתה כתבו לכם את השירה הזאת וכו'. כי לא תשכח מפי זרעו וכו'. וה' יתברך גמור על ידו שזכה שנסתלק בשבת במנחה ברענא דרעיון. פי המיתה של האדם גמ'שך בשרשו ממיתת המלכים כמבאר בכתבי האר"י ז"ל, שהיה על ידי רבוי אור על ידי שלא היו הצמצומים מתקנים פראוי עין שם. ואדם הראשון היה צריך לתקן זאת וקלקל, ועל ידי זה חזר ונתעורר בחינת מיתת המלכים ומשם גזרת המיתה. אך עתה המיתה טובה מאד, כי מאחר שכבר היה אור הנשמה של זה האדם בעולם ומת ונסתלק יכולין לתקנו וכו' (פאת זב).

ועקר התקון על ידי גדולי הצדיקים שהם בחינת משה שנסתלק בשבת במנחה ברענא דרעיון, שאז תכלית תקון הצמצומים העליונים מאד שמקבלים אור נורא מאד מאד בבחינת תקון ושם נסתלק משה. ועל ידי הסתלקות אור נשמתו הנוראה לשם, הוא חוזר וממשיך משם התגלות אור האין סוף בכל כל אחד משראל בבחינת תקון הצמצומים והמתקתם באפן שסוף כל סוף וזכה את כל ישראל בתשובה. כי גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחינתם, כי כל ימי חייהם הקדושים היו מתנגעים מאד בעבודתם לגלות מלכותו ויתברך בעולם שזה עקר עבודת הצדיקים שהוא על ידי שממשיכין עליהם בכל פעם אור האין סוף בבחינת צמצומים מתקנים באפן שיעבדו את ה' ויתברך בהדרגה ובכמה לפי מדרגתם

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארח חיים תרפא

שאר העולם אינם זוכים לאלו החיים עד אחר הנידון, ואז יזכו לחיי עולם הבא אחר התחיה כפי חלקם. אבל הצדיקים הגדולים שזוכו גופם בתכלית השלמות בחייהם הם זוכים אחר הסתלקותם מיד לחיים נצחיים של עולם הבא, שהיא בחינת שנקללים באור האין סוף בבחינת חיים נצחיים. וגם שם הם עובדים את ה' ותברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכל עבודתם היא להמשיך אור האין סוף בלב כל ישראל בבחינת תקון הצמצומים הנ"ל, באפן שיגלו מלכותו לעין כל שזהו עקר התכלית של כל הבריאה כנ"ל. וזהו בחינת גדל המעלה של השתתפות על קברי צדיקים, בפרט בערב ראש השנה. שאז צריכין להמשיך בחינת בריאת העולם שהיה בראש השנה, להמשיך בחינת תקון הבריאה מחדש לתקן חטא אדם הראשון שהיה אז. שכל זה נחתמן על-ידי בחינת תקון הצמצומים כנ"ל שזה נעשה על-ידי גדולי הצדיקים שנסתלקו וכנ"ל:

מח וזה בחינת לוחות ושברי לוחות, שבזה מסיימת התורה שמדברת שם מגדלת משה והסתלקותו, כמו שכתוב שם (דברים טז) 'ויצאת שם משה וכו', ולכל הדי החוקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל', ודרשו רבותינו ז"ל (שבת פז.) ששבר את הלוחות לעיניהם. פי שברי לוחות זה בחינת שבירת פלים בחינת מיתת המלכים. אבל על-ידי השבירה והמיתה

היא עקר התקון כנ"ל, שזהו בעצמו בחינת שברי לוחות שאף-על-פי שנשתברו, אף-על-פי-כן על ידם התקון, על-ידי שכבר היו ונשתברו וכנ"ל, שזהו בחינת לוחות ושברי לוחות מנחין בארון. פי הלוחות שניות שקבלם בתקון יותר ונאמר בהם טוב כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כל זה התקון היה על-ידי שכבר היו לוחות הראשונים ונשתברו. פי בפעם

הראשון קשה שיצא הדבר מתקון בשלמותו וכנ"ל. (שנה בחינת בונה עולמות ומהרבנו וכו' כנ"ל.)

שזהו בחינת המיתה והתחיה כנ"ל. אבל הצדיקים הגדולים מאד אינם מתים מצד עצמן כלל, רק כל מיתתו היא מסטרא דילן כמו שאיתא בזהר הקדוש (מובא בדרינו) משה לא מית (והר פ"ש תרוהו). וכן יעקב אבינו לא מת רק מיתתו הוא הסתלקות באור אין סוף, למען יתרו וימשיכו אור משם, בבחינת תקון לגלות מלכותו בעולם כנ"ל, כמו שהיה בתחלת הבריאה שהיא תחלת האצילות שהאיר האור והסתירו והאיר והסתירו כמה פעמים בכמה בחינות כנ"ל. אבל אז היה הכל בלי שום אתערותא דלתתא, אבל עכשו נעשו תקונים נפלאים בבחינה זאת. בבחינת אתערותא דלתתא על-ידי הצדיקים השלמים על-ידי הסתלקותם לחיים נצחיים וכנ"ל. שזהו בחינת הנד שוכב עם אבותיו וקם, שתכף שתשכב ותסתלק, תכף וקם שהיא בחינת תחית המתים כמו שאמרו רבותינו ז"ל, פי הצדיק תכף שנסתלק מתחיל לחיות חיים

גשתינה. כי אז מאיר אור האין סוף באור גדול וכו' שעל ידי זה היתה הנאילה. אך אף על פי כן בהכרח שיהיה איה צמצום וכו' ובג"ל. ועל כן אז חייב שישאלו הבנים קשיות דיקא, כי הקשיות הם בחינת צמצום. כי הקשיות הם הסתרת הדיעה, ועל ידי שמקשין ושואלין על ידי זה ממשיכין בחינת צמצום האור שלא יתלהב יותר מדאי בג"ל:

אך השאלה צריך שתהיה בדרך חכמה שהיא שאלת הבן החכם "מה העדות וכו'". שמודה בהתורה שהם העדות והתקום, אך הוא שואל על מה הכל כרמז וכו'. אבל חליקה לשאל כבן רשע. כי השאלה שהיא בחינת צמצום צריך שתהיה גם כן בשביל לגלות מלכותו יתברך. הינו בשמאיר אור להביות הלב של איש הישראלי בהתלהבות גדול שהוא בחינת אין סוף, וצריכין דיקא לצמצמו בג"ל, צריך שתהיה עקר פגנת הצמצום בשביל שיוכל לעבר ה' יתברך בהדרגה במדות ובעשים טובים וכו' בג"ל. אבל לא שיהיה הצמצום חס ושלום בבחינת הסתרה שרוצה להסתיר מאתו חס ושלום הארת אורו יתברך שזהו בחינת (נתיבות מ. כט) "ויתנו אליו כתף סוררת", בחינת "ואקרא אליכם השכם ודבר ולא שמעתם וכו'" (דקניית ג. ט). ועל זה מזהיר (תהלים לב. ח): "אשפילך ואורך וכו', איעצה עליך עיני אל תהיו כסוס כפרד וכו', וכן בפסוקים רבים שמזכיר את ישראל על שהוא

גשתיים של תחית המתים בג"ל. והכל בשביל לגלות מלכותו לכל באי עולם על ידי שמושיד האור בבחינת תקונים בג"ל. שעל ידי זה נמשך הארת המשוכה בג"ל, שישבו כל ישראל באמת אליו יתברך אמן בן הדי רצון:

מט וזה בחינת שלש פעמים 'צדקתך' שאומרים בשבת במנחה מחמת שנסתלקו או שלשה צדיקים יוסף משה דוד. כי עקר התקון הוא בבחינת צדקה שהיא בחינת תקון ההג"ל בחינת ה' דלת היות, בחינת עניות ודלות על ידי טפשות הלב, ואתחזרת ואתעבדת ה', על ידי המושכת הקדושה בחינת התגבורות המחשבות קדושות על המחשבות רעות בכח הצדיקים הגדולים שנסתלקו או ובג"ל. ועל כן מוזכרין אז שלש פעמים 'צדקתך', כי עקר התקון בבחינת צדקה שהיא תקון הרה' שנה בחינת תשובה, שמגדל העניות והדלות שהיא הטפשות שבלבו שנסממם כל כך יחזר וישוב בכח הצדיקים שנסתלקו. עד שיעשה מוד' ה', מצדק צדקה. עד שזכה להמשיך עשרה מיני נגינה כמו שמבאר שם, בחינת שמחה לשמח בה' בשמחת שבת קדש. כפרט בשבת במנחה בסעודה שלישית, בבחינת 'חדו השתא בהאי שעתא דבה רעוא וכו'.' בחינת 'ארי השתא במנחתא בהדחתא וכו'.' ברוך ה' לעולם אמן ואמן:

ג וזה בחינת מה שחובים גליל פסח שישאלו הבנים קשיות מה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארח היים תרפג

בינה שהוא תחלת הצמצום. ואחר כך משממשין בחכמה בלב בשביל בריאת העולמות שהם המדות וכו', זה בחינת שיר משלש שהוא יהו"ו, כי הנא"ו היא בחינת המשכת החכמה שבלב לברא ולציר את המדות שהם העולמות שהם כלל הבריאה שנברא בששת ימי המעשה. כי עקר הבנין מתחיל מבחינת הו' כדוע, ושם צריכין התגברות להמשיך על עצמו רק בחינת יצירה לטוב שהיא להגביר המחשבות טובות וכו' כנ"ל. כי שם יש אחיזה לבחינת עין הרעת טוב ורע שנאחו בהבריאה שנברא עלידי בחינת הוי"ו בששת ימי המעשה שהם בחינת ימי הבנין כדוע. וכשמתגבר כראוי נעשה בחינת שיר משלש. והעקר בשעבוד השם ותרדף עלידי זה עד שמגלה מלכותו שהיא בחינת ד', ואז נעשה שיר פשוט כפול משלש מרבע שהם עשרה מיני נגינה, שעלידי זה נמשך יוד בחינות קדש לתוך הד' ונעשית ה' וכו' כמו שמבאר שם. ועקר השיר פשוט כפול וכו', הוא שחזרין בכל פעם לבחינת היוד. כי השיר פשוט כפול וכו' הוא עלידי י"ה יהו"ו יהו"ה כדוע. כי בכל פעם צריכין לחזר לזכר באור האין סוף המאיר בלב, כי אף על פי שבהכרח לצמצמו, אבל חליצה להסתיר פנים ממנו, רק בכל פעם צריכין לקשר אור האין סוף בלב. ועל כן אפלו בשמצמצמין האור שהוא בחינת ה' כנ"ל, צריכין לקשר לשם היוד שהוא בחינת אור האין סוף וכן להלן וכו'. ועלידי זה יוכל

ויתברך מרמו להם ויעוררם בכל פעם ואינם שמים על לב. וכמו שכתוב (דברים ה, טז): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלהים וכו'". רק עקר הצמצום צריך שיהיה בשביל שיוכל לעבד את ה' ותרדף וכו' עד שמגלה מלכותו ותרדף כנ"ל. ועל כן שואלין ארבע קשיות, כי ה' ד' תוות, לשון דלה וענה בלא דעת, שהיא בחינת קשיות שהם הסתרת הדעת כנ"ל. כי כל עסקנו עתה לתקן בחינת הח', לעשות מדלת ה', שנה בחינת פגנת המצה פרוסה שעונין עליו דברים הרבה, שהיא בבחינת התורה של (משנ' הקא לחמא עניא די' אכלו אבהתנא, בחינת די' שהיא דלת יוד וכו', כפוקא בפגנות עין שם:

נא וכשמוקדשין מהשכתו עד שנתגלה מלכותו ונתתקנת בחינת הח' עלידי היוד בחינות קדש שממשין לתוכה, אז נעשה בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע, שהם עשרה מיני נגינה, שהם בחינת "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג" (ישעיהו ט), שהוא בחינת ליל פסח שאז נתפסד החלל ואנו גומרין אותו אז פמה פעמים. כי שיר פשוט כפול וכו' מרמו על כל מה שכתוב שם בענין הצמצומים וכו'. כי שיר פשוט זה בחינת הארת אור האין סוף שהוא פשוט בתכלית הפשוטות. ואחר כך בשמצמצמין אותו בשביל לגלות מלכותו כנ"ל, זה בחינת שיר פשוט שהוא י"ה, כי ה' בחינת

141

15

להגביר בכל פעם המחשבות טובות על המחשבות רעות על-ידי שזכר תמיד את ה' ותברך בחינת "בהתעטף עלי נפשי את ה' זכרתי וכו'". כי כל הצמצום היה רק בשביל זה כדי שנוכל לעבדו במדות וכו' כדי לגלות מלכותו. ועל-כן כל הצמצומים הם רק בבחינת "הספי עינד מנגדי וכו'". והם רק כדי שיקבל על מלכותו, ואז יהלכו ויחשק יותר לה' ותברך בחשק נמרץ יותר. כי המניעה בשביל החשק כמו שמבאר במקום אחר, שזהו בחינת 'מי עם זאת עולה'. כי אחר כך בשמקבל על מלכותו ותברך בשלמות או דיקא יכול לקבל התלהבות או האין סוף בלבד בהתלהבות והשתוקקות נפלא בבחינת תקון באפן שיוכל לקבלו, שזהו עלית ביתא עלאה על-ידי עלית ביתא תתאה, כי לא אבא בעיר עד דבקרברך קדוש. כי מה שהיה בתחלה בבחינת אין סוף אצלו, זה היה מחמת שעדין לא נתקדש בראוי ולא היה לו פלים לקבל האור על-ידי בחינת אתערותא דלתתא. אבל אחר כך בשצמצום האור והתגבר על המחשבות רעות וכו' עד שקבל מלכותו ותברך שזהו בחינת ביתא תתאה, אז נתעלה גם בחינת ביתא עלאה. כי אז יכול לקבל האור כנ"ל וכמבאר לעיל מזה. וכן צריך לעלות מדגא לדגא בכל פעם וכו' וכמובן לעיל:

נב וזה בחינת מעלת התשובה שמונעת עד כפא הכבוד שהיא אורותא

דעתיקא סתימאה. כי דיקא מחמת שידר למקומות גמורים ומגשמים וכו' באלה, והתגבר בכח הצדיק לעלות משם, על-ידי זה דיקא נעשין פלים נפלאים לקבל האור הנפלא מה שאין צדיקים גמורים יכולים לקבל אור כזה מחמת שאין להם פלים כאלו. כי כל מה שיודרין יותר, כשזוכין לעלות משם נתתקנין פלים נפלאים יותר לקבל אור חדש נפלא ונורא יותר וכו'". והכל בכח הצדיקים הגדולים שהם בחינת בעלי תשובה גספן. כי הצדיקים הגדולים הנוראים הם תמיד בבחינת בעלי תשובה אף-על-פי שלא מעטו שום מעט הטא חס ושלום מעולם. כי הם עושים תשובה בכל פעם על השגתם הראשונה כמו שמבאר בתורה 'קרא את יהושע' (בספן ג). וגם על-פי רב הם יורדים בכונה למקומות גמורים מאוד מאוד בשביל להעלות הנפשות משם להחזירם בתשובה, שזהו בחינת מה שאמר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל: ואני די מלכלכות ברם וכו' בשביל לטהר וכו'. וככה אלו הצדיקים יש תקנה לכל מי שיאחו כם, שיעלה מעמק וירדתו לעליה גדולה וכו' כנ"ל. כי אלו הצדיקים הגדולים הם עקר הבעלי תשובה, כי רק הם נקראים בעלי תשובה, כי הם הבעלים של התשובה. וכל מי שחם על חיו ורוצה לשוב בתשובה צריך לקבל מהם, וכמו שדברתי מזה עם אדוננו מורנו ורבנו ז"ל:

נג גם שיר פשוט כפול וכו' שנעשה על-ידי שמקדש מחשבתו עד

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרפה

שְׁעוּבָה ה' יתְבַרַךְ כְּרָאוּי וּמְגִלָּה מִלְכוּתוֹ
 וְתַבְרַךְ כְּפִי"ל, עָקְרוּ וַעֲשֵׂה עַל-יְדֵי הַשְּׁמִיחָה,
 עַל-יְדֵי שְׂמִיחָתְךָ לְשִׂמּוֹחַ אֶת נַפְשׁוֹ לְקָנִים
 עֲבֹדוּ אֶת ה' בַּשְּׂמִיחָה, שְׂזֶה עֵקֶר שְׂלֵמוֹת
 הַקְּדוּשָׁה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ
 ז"ל כְּמָה פְּעֻמִּים וְכַמְבֹאֵר כָּבֵל סִפְרֵי קִדְשׁ
 עֲצָם מַעֲלַת קִדְשֵׁי הַשְּׂמִיחָה שֶׁל מִצְוָה
 וְכו'. וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט כְּפֹל מְשֻׁלָּשׁ
 מְרַבֵּעַ וְכו'.

כִּי מוֹכֵן בְּתוֹךְ דְּבָרֵי אֲדוֹנָנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְנֵנוּ
 ז"ל שֶׁצָּרִיכִין לְשִׂמּוֹחַ נַפְשׁוֹ כְּבֵל מִיְיָ
 עֲצוּת, וְהַעֲקֹר עַל-יְדֵי שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי,
 וְעַל-יְדֵי שְׂמִיחָתְךָ לְצַדִּיקֵי אֱמֶת וְהַבְדִּילֵנוּ
 מִן הַתּוֹעִים הַחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם בְּחַנּוּם, וְכֵן
 עַל-יְדֵי שְׂמִיחָתְךָ בְּעֲצָמוֹ אִיזָה נְקֻדַּת טוֹבוֹת
 עֲדוֹן כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה אֲמִרָה לְאַלְקֵי
 בְּעוֹדֵי עֵין שָׁם. וְהַשְּׂמִיחָה הִיא בְּחִינַת שִׁיר
 וְנִגוֹן בְּחִינַת עֲשֵׂרָה מִיְיָ נִגְיָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 עַל־יְעֹשֶׂה וְעַל־נְבֵל, כִּי שְׂמִיחָתִי ה'
 בְּפִעֲלֶךָ כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּמִקּוּם אַחֵר. וְזֶה
 בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט כְּפֹל וְכו' כִּי עַל-יְדֵי
 שְׂשִׂמּוֹחַ עֲצָמוֹ בְּנִקְדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה
 שְׂהִיָּא שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי, זֶה בְּחִינַת שִׁיר
 פְּשׁוּט שְׂשִׂמּוֹחַ אֶת עֲצָמוֹ שְׂהִיָּא אִישׁ
 יְהוּדִי שְׂמִיחָתִי בַּה' יתְבַרַךְ שְׂהִיָּא פְּשׁוּט
 בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת כְּפִי"ל. וְשִׁיר פְּשׁוּט זֶה
 בְּחִינַת יוֹד כְּפִי"ל. שְׂזֶהוּ בְּחִינַת קִדְשֵׁי
 יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשַׁת שְׂנִקְרָאִים בְּלִם צַדִּיקִים,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב "וְעַמְּךָ כָּל־צַדִּיקִים"
 שְׂנִקְרָאִים עַל שֵׁם הַיּוֹד, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ
 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּנִחוֹת כ"ב), וְעַל־כֵּן נִקְרָא כָּל
 אֶחָד אִישׁ יְהוּדִי עַל שֵׁם הַיּוֹד. וְזֶה בְּחִינַת

שִׁיר פְּשׁוּט שְׂשִׂמּוֹחַ אֶת עֲצָמוֹ עַל שְׂהִיָּא
 אִישׁ יְהוּדִי וְלֹא עֲשֵׂנוּ גוֹי. וְאַחַר כֵּן יוֹסִיף
 לְשִׂמּוֹחַ אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׂזֶכֶה לְהַתְקַרֵּב
 לְהַצַּדִּיקֵי אֱמֶת וַעֲשֵׂה בְּחִינַת שִׁיר כְּפֹל
 שְׂהִיָּא בְּחִינַת י"ה. כִּי הַה' הִיא בִּינָה,
 בְּחִינַת הַתּוֹבָנוּת בְּגִדְלָתוֹ יתְבַרַךְ שְׂזֶה
 עֲבוֹדַת הַצַּדִּיק הָאֱמֶת שְׂהִיָּא אִישׁ תּוֹבָנוּת
 שְׂמִכְנִים בְּלֵב הַמְתַקְרָבִים אֵלָיו הַתּוֹבָנוּת
 בְּגִדְלָתוֹ יתְבַרַךְ. וְצָרִיךְ לְשִׂמּוֹחַ עֲצָמוֹ מְאֹד
 בְּזֶה שְׂזֶכֶה לְהַתְקַרֵּב לְהַצַּדִּיקֵי שְׂמִכְנִים כּו
 הַשְּׂנֵת אֲלֵקוּת, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה
 מִיִּשְׂרָאֵל (סִיפּוֹ 5 חֵלֶק א) שֶׁעָקַר הַשְּׂנֵת אֲלֵקוּת
 הוּא עַל-יְדֵי שְׂמִיחָתְךָ לְרַבִּי אֱמֶתִי שְׂהִיָּא
 צַדִּיק גְּדוֹל כְּמַעֲלָה מִפְּלִגַּת מְאֹד וְכו' עֵין
 שָׁם. וְעַל-יְדֵי זֶה נַעֲשֵׂה שִׁיר כְּפֹל וְכו'ל.
 וְאַחַר כֵּן צָרִיךְ לְהוֹסִיף לְשִׂמּוֹחַ אֶת עֲצָמוֹ
 גַּם בְּמָה שְׂמִיחָתְךָ בְּעֲצָמוֹ נְקֻדַּת טוֹבוֹת
 עֲדוֹן, כִּי אִךְ אֶפְשֶׁר שְׂלֵא עֲשֵׂה אִיזָה טוֹב
 מִיְיָ וְכו' כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר בְּהַתּוֹרָה 'אֲמִרָה'
 הַזֶּה"ל. וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר מְשֻׁלָּשׁ שְׂשִׂמּוֹחַתוֹ
 בְּשִׁלְשָׁה בְּחִינּוֹת, מַה שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי, וּמַה
 שְׂהַבְדִּילֵנוּ מִן הַתּוֹעִים הַחוֹלְקִים הַכֹּתְרִים
 מִהַצַּדִּיק הָאֱמֶת, וּמַה שְׂזֶכֶינוּ בְּעֲצָמוֹ כָּל
 אֶחָד לְאִיזוֹ נְקֻדַּת טוֹבוֹת. וְזֶה בְּחִינַת שִׁיר
 מְשֻׁלָּשׁ. וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׂאִיתָא (בְּמִדְרַשׁ חֵי"ת
 - שִׁיר הַשִּׁירִים) עַל פְּסוּק "שְׂחוֹרָה אֲנִי וְכו'",
 "שְׂחוֹרָה אֲנִי כְּמַעֲשֵׂי וְנִאוּה אֲנִי כְּמַעֲשֵׂה
 אֲבוֹתֵי וְכו'". זֶה בְּחִינַת מַה שְׂמִיחָתְךָ
 וּמְשִׂמּוֹחִים אֶת עֲצָמוֹ בְּמָה שְׂלֵא עֲשֵׂנוּ גוֹי
 רַק וְכִיתִי לְהִיֹּת מְזַרֵעַ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם
 יִצְחָק וְעַקֵּב שְׂהוֹדִישׁוּ לָנוּ יְרֻשָׁתְנוּ הַטּוֹבָה
 לְהֵאֱמִין בַּה' יתְבַרַךְ, כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ מִתְפָּאֲרִין

עקיבא רבם שְׁהִיהָ כְּמוֹ מִשְׁחָה רַבְנָה, כְּמוֹבָא
 בְּסַפְרִים עַל פְּסוּק וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד
 כְּמוֹשָׁה, נְבִיא לֹא קָם אֲבָל חֲכָם קָם וּמְנוֹ
 רַבִּי עַקִּיבָא. וְגַם בְּמִנְחוֹת (סו"ט) אָמְרוּ
 רְבוּתֵינוּ וְ"ל עֲצָם גְּדֻלַּת רַבִּי עַקִּיבָא עַד
 שְׁמִשְׁחָה לֹא יָדַע לְהַשִּׁיג תּוֹרָתוֹ וְכוּ' עַד
 שֶׁשָּׂאֵל רְאוּי שְׁתַּנְתֵּן תּוֹרָה עַל יָדוֹ וְכוּ'.
 וְעַקֵּר הַפֶּגֶם שֶׁל תַּלְמִידֵי רַבִּי עַקִּיבָא הָיָה
 שֶׁלֹּא הָיְתָה בִּינֵיהֶם אֲהָבָה וְהִתְחַבְּרוּת כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ וְ"ל. כִּי הֵם הָיוּ צְרִיכִים
 לְהַקְשִׁיף תּוֹרָה וּלְתַקֵּן צִמְצוּמִים וְכִלְיִם
 שֶׁיָּצְבוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אֹר הָאֵין סוֹף
 כְּרֵאוּי, כִּי עַל־יָדֵי כָּל אוֹת וְדַבּוּר וּפְרָשָׁה
 שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְעַל־יָדֵי כָּל הַלְבָּה
 וְהַלְבָּה גַּעֲשִׂים כִּלְיִם וְצִמְצוּמִים לְקַבֵּל אֹר
 הָאֵין סוֹף לְגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְתַבְרָךְ בְּעוֹלָם
 כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה 'מוֹשֶׁה דַּסְפִּינָא' (סו"ט ז)
 וּבִשְׂאֵרֵי מִקּוּמוֹת. וּבִשְׂבִיל זֶה הוּא חַיִּיב
 גְּדוּל עַל בְּעַלִּי תּוֹרָה לְהִתְנַגֵּעַ לְחַדֵּשׁ
 חַדוּשֵׁין דְּאוֹרְתָא אֲמִתִּים, וְכֵן הַצְּדִיקִים
 וּכְשֵׁרִים מִתְנַגְּעִים עַל זֶה מֵאֵד, כִּי כָּל מֵה
 דְּאִתְחַדֵּשׁ מֵלָה בְּאוֹרְתָא גַּעֲשִׂה בְּחִינַת
 כְּלִי וְצִמְצוּם לְקַבֵּל וְלַהֲקִישׁ אוֹרוֹ וְתַבְרָךְ
 לְגִלּוֹת אֲמִנּוּתוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּיֹתֵר, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת שְׁמֹם חֲדָשִׁים וְאַרְצֵן חֲדָשָׁה
 שֶׁנִּבְרָאִים עַל־יָדֵי חַדוּשֵׁין דְּאוֹרְתָא כְּמוֹ
 שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ (בְּהַקְדָּמָה ד' ח'), כִּי כָּל
 תְּכֵלִית הָעוֹלָמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמִים
 חֲדָשִׁים וְאַרְצֵן חֲדָשָׁה, הוּא לְגִלּוֹת עַל יָדֵם
 אֹר הָאֵין סוֹף כְּרוּךְ הוּא. בְּבְּחִינַת "לְנַטַע
 שְׁמִים וְלִיסֵד אֶרֶץ" שֶׁנֶּאֱמַר עַל זֶה כְּמוֹ
 שְׂאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ הַנ"ל, וּמִסּוּם שֶׁם

כֹּה כָּכֵל יוֹם שְׂאוּמֵרִים אֲשֶׁרֵינוּ מֵה טוֹב
 חֲלַקְנוּ וְכוּ' וְהֵה יָפֵה וְרִשְׁתָּנוּ וְכוּ'. וְזֶה
 בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט כְּנ"ל. עוֹד אִיתָא שֶׁם
 בְּמִדְרַשׁ הַנ"ל "שְׁחוּרָה אֵנִי בְּמַעֲשֵׂי וְנִאֻנָּה
 אֵנִי בְּמַעֲשֵׂה הַצְּדִיקִים". זֶה בְּחִינַת הַשְּׂמִיחָה
 מֵה שְׂאוֹן אֲנִי חוֹלְקִים וּמִתְנַגְּדִים עַל
 הַצְּדִיקִים שֶׁהוּוּ בְּחִינַת שִׁיר כְּפוֹל כְּנ"ל.
 וְעוֹד אִיתָא שֶׁם "שְׁחוּרָה אֵנִי בְּמַעֲשֵׂה
 הַעֲגֵל וְנִאֻנָּה אֵנִי בְּמַעֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן". הֵינוּ
 שֹׁגֵם בְּמַעֲשֵׂי נִמְצָאִים כְּמֵה נִקְדוֹת טוֹבוֹת
 וְכְמוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י עַל פְּסוּק זֶה עֵין
 שָׁם. זֶה בְּחִינַת שִׁיר מוֹשֶׁשׁ כְּנ"ל. וְעַל־יָדֵי
 כָּל זֶה שְׁמִשְׁמַח וּמְחֻזַּק עֲצָמוֹ עַל־יָדֵי כָּל
 הַנ"ל, עַל־יָדֵי זֶה הוּא מִתְנַבֵּר לְחֵטֵף גַּם
 עֵתָה אֵיזָה טוֹב, תּוֹרָה וְתַפְלָה וְצַדִּיקָה
 וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, שֶׁהוּוּ בְּחִינַת קַבְלַת עַל
 מַלְכוּתוֹ וְתַבְרָךְ, וְעַל־יָדֵי זֶה גַּעֲשִׂה שִׁיר
 מְרַבֵּעַ שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם יְהו"ה, שֶׁהוּא
 עַל־יָדֵי שְׁמִשְׁמַח עֲצָמוֹ בְּשִׁלֵּשׁ בְּחִינּוֹת
 הַנ"ל עַד שְׂמֻחָק עֲצָמוֹ גַּם עֵתָה עַל־יָדֵי
 זֶה לְסוּר מִרַע וְלַעֲשׂוֹת טוֹב לְקַבֵּל עַל
 מַלְכוּתוֹ וְתַבְרָךְ שֶׁהוּוּ עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַשֵּׁם.
 כִּי עַל־יָדֵי כָּל מֵה שְׁעוֹבְרִין אוֹתוֹ וְתַבְרָךְ
 כְּכִיכּוֹל נִשְׁלֵם שְׁמוֹ וְתַבְרָךְ כִּידוּעַ. וְזֶה
 בְּחִינַת שִׁיר מְרַבֵּעַ. וְנִשְׁלֵם הַשְּׂמִיחָה שֶׁהוּא
 בְּחִינַת עֲשֶׂרָה מִיְנוּ נִגְיָה וְכוּ'. אֲשֶׁרֵי
 שִׂיאָהוּ כֹּה עַד שֶׁיָּצֵה לְכָל הַנ"ל:

נַד וְזֶה בְּחִינַת תַּלְמִידֵי רַבִּי עַקִּיבָא שְׂמִתוֹ
 בֵּין פֶּסַח לְעֶצְרַת בִּמְיַי הַסְּפִירָה.
 כִּי הֵם הָיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְהָיוּ צְרִיכִים
 לְהַקְשִׁיף הַתּוֹרָה לְעוֹלָם שֶׁקִּבְלוּ מִרְבִּי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרפו

בפסוק ו'לאמר לציזן עמי אתה'. כי על-ידי אלו הצמצומים שנעשים על-ידי חדושי תורה שהם בחינת עולמות בחינת שמים וארץ חדשים, על-ידי זה מתגלה אלקותו ומלכותו ותברך עד שכל ישראל שהם בני ציון יתקברו וישובו אליו בשלמות, בחינת ו'לאמר לציזן עמי אתה'. ועל-כן אלו גדולי הצדיקים תלמידי רבי עקיבא היו צריכים להמשיך תורה לכל ישראל, שעל-ידי זה היו מתקנים צמצומים נפלאים לגלות מלכותו ותברך, אבל הפגם שלהם היה שלא היה בהם אהבה וכו'. כי לתקן הצמצומים הנ"ל להמשיך אור האין סוף בהדרגה פראוי, לזה צריכין שיתחברו באהבה כמה נפשות רבות מישראל יחד. כי צריכין לזה כלים רבים שאי אפשר שיתקנו כי אם על-ידי כמה וכמה אלפים נשמות שמתחברים יחד באהבה פראוי אור הגדול הזה, ועל-כן לא נתנה תורה עד שנתקבצו ששים רבוא ישראל יחד באהבה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל ומוכא בפרוש רש"י על פסוק ו'יחן שם ישראל נגד הדר', כלם באיש אחד וכו'. וכן אמרו רבותינו ז"ל על פסוק ו'שוכה ה' רבבות אלפי ישראל' לתמך שאין השכינה שורה על פחות משני רבבות ושני אלפים מישראל הרי שהיו ישראל חסרים וכו'. כי אי אפשר להמשיך בחינת הנשואת השכינה שהיא התגלות אלקותו אלא על-ידי קבוץ נפשות רבות מישראל, שזהו בחינת המגן שנצטוו

למנותם קדם מתן תורה וכן אחר הקמת המשכן כדי להשרות שכינתו עליהם. כי אי אפשר להמשיך קבלת התורה והנשואת השכינה כי אם על-ידי מספר כזה שהיה בישראל אז, שעל-ידי זה דיקא נתקנו כלים וצמצומים באלה לקבל אור האין סוף וכו' כנ"ל. וכמו שמבאר לעיל (פאת ד) בענין שקלים שעל-ידי המגן נמשך תקון הצמצומים כנ"ל, ועל-כן קורין קדם שבועות קדשת במדבר שמדבר ממגן בני ישראל וכמו שאמרו רבותינו ז"ל מנו ועצרו. כי עקר קדשת שבועות שהיא קבלת התורה, הוא על-ידי זה כנ"ל. ועל-כן נסתלקו תלמידי רבי עקיבא בימי הספירה שאז צריכין לתקן הצמצומים בשביל קבלת התורה, ובהם היה תלוי לתקן כל זה ביותר, כי הם היו צריכים להמשיך חדושי תורה נפלאים של רבי עקיבא רבם לעולם שהוא היה בחינת משה כנ"ל, והם פגמו בזה על-ידי שלא היתה אהבה ביניהם. על-כן מתי אז דיקא כנ"ל:

נה והיה העולם שמים כיום שנשברו בו הלוחות, עד שבא רבי עקיבא ושנאה לרבותינו שבדרום שהם רבי שמעון בן יוחאי וכו'. שהם חמשה תלמידים שהם קימו התורה בישראל. ועל-כן היו חמשה כי כל התקון של המשכת התורה שהוא לתקן הצמצומים הנ"ל, עקר התקון לתקן בחינת זה כמו שמבאר בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת חמשה חמשי תורה. ועל-כן היו חמשה

שזכינו שתהיה צדיק וקדוש כזה שגלה תורה נוראה בזאת ותקן תקונים כאלה בתורתו הקדושה, עד שעל-ידי זה אנו במוחים שלא תשכח התורה מפי ורענו. וזה גמר דיקא על-ידי הסתלקותו, שאז דיקא תקן הפגם של תלמידי רבי עקיבא שמתו קדם זמנם. וגלה אז האדרא וזמא, מלבד מה שגלה כל ימי חייו האדרא רבא וספרא דצניעותא וכל ספר זה הקדוש, שעל-ידי כל זה המושך תקונים כאלה שבכל דור ודור עד הסוף כל מי שיצדע לשוב יוכל להתקרב לה' ותברך מפל מקום שהוא על-ידי תקון הצמצומים שתקן בחייו ובפרט ביום הסתלקותו הקדוש, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, וכמבאר לעיל לענין הסתלקות משה בשבת במנחה עין שם:

כי עבשו כל קיים התורה וכל תקנתו הוא על-ידי גדולי הצדיקים שנסתלקו, וכמו שאיתא בזהר הקדוש אלמלא תפלת הצדיקים המתים על החיים לא היו עלמא מתנים אפלו רגעא חדא. וכמבאר לעיל מזה שמאחר שבכר היו אלו הצדיקים בעולם וגמרו התקון בשלמות, אף-על-פי שהכירו להסתלק מחמא אדם הראשון ומחמא הדורות, אבל מאחר שבכר היו ונסתלקו הם חזורים וממשיכים אור האין סוף בתקונים גפלאים ונוראים באפן שייכלו הפל להתתקן וכו'. ועל-כן רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו התקון של תלמידי רבי

תלמידים כי הם עסקו בתקונים הנ"ל שהוא תקון זה וכו' כנ"ל:

נו ועקר התקון היה על-ידי רבי שמעון בן יוחאי וחבריו שאמר תקן יאות הוי למדחל אגן בחיבותא תליא, כמובא בדברי אדוננו מורנו ורבינו ז"ל (בתורת הדי רבי שמעון סימן ס"א ע"ג שם), כי רבי שמעון בן יוחאי עסק כזה ביותר לתקן הצמצומים הנ"ל, לתקן בחינת בליים להקשיף אור האין סוף לגלות אלקותו בעולם, שזהו בחינת כל ספר זה הקדוש בפרט האדרא רבא ואדרא וזמא. שעל-ידי זה המושך ותקן וגלה צמצומים גפלאים שהם בחינת מצחא ועיניו ותקוני דיקנא קדישא וכו', שכלם בחינת צמצומים נוראים להשיג על-ידי זה אור האין סוף כידוע ומוכן לכל מחצדי חקלא. ועל-כן אמר: 'בוהר דא ופקון מן גלותא'. כי על-ידי תקון הצמצומים כנ"ל, על-ידי זה עקר תקון התשובה שעל-ידי זה עקר הגאלה כמו שאיתא בזהר הקדוש לית מלתא דא תליא אלא בתובתא'. ועל-כן הבטיח שהתורה לא תשתכח מישראל על ידו, כמו שכתוב "כי לא תשכח מפי ורעו" (כמו שגלה אדוננו מורנו ורבינו ז"ל על זה, עין בתחלת הספר) ועל-כן נסתלק רבי שמעון בן יוחאי בל"ג בעומר, וגוהגין בארץ-ישראל לעשות שמחה גדולה בהלולא דילית, מה שלבאורה היה ראוי לכבות ולהצטער מאד על הסתלקותו. אך בודאי מנהג ישראל תורה, כי כל השמחה היא מה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרפ

עקיבא שמתו אז. כי מיתת תלמידי רבי עקיבא זה בחינת מיתת המלכים בחינת שבירת בלים שמשם גזרת המיתה וכנ"ל. ורבי שמעון בן יוחאי וחרביו שהיו התקון ש'להם פעלו שחרזו ותקנו תקונים נפלאים ונוראים על-ידי נשמת הצדיקים תלמידי רבי עקיבא שמתו אז. שזה סוד תקון שבירת בלים ומיתת המלכים, שפאחר ש'היו כבר אורות האלה ונסתלקו, אבל על כל פנים רשימו נשאר, ועל-ידי זה יכולים ביותר לתקן בלים וצמצומים נפלאים ונוראים וכנ"ל. ועין בהאדרא רבא מבאר על פסוק "ואלה המלכים" ענין זה קצת, עין שם בדרף קל"ה מה שמבאר בענין מיתת המלכים: ואתבטלו ואתלקו מההוא תקונא עד דייתי תקונא דארם וכד אתא האי דיוקנא אתגלפו בלהו ואתחרזו לקיומא אחרא וכי עין שם:

וזה ארבעה נכנסו לפרדים. זה פגם שלא צמצם האור וכי, על-ידי הציץ ונפגע שפגם בשיר פשוט. וזה רצה לצמצם, אבל ראה תכף גדל הרעש של בחינת יצירה לכיש וכי ונתבהל, ועל-ידי לא רצה לאינסובי וכי, ועל-ידי זה הציץ ומת ופגם בשיר כפול וכי. ואחר נכנס למלחמה של היצרון ולא עמד במלחמה עד שקצץ בנטיעות על-ידי זה. ופגם בשיר משלש. ועל-ידי באמת אמרו: ומרא ויני לא פסק מפומיה, שפגם בשיר קדוש הנ"ל וכי. וכשתיה קם מבית המדרש כמה ספרי

מינין וכי, שפגם בחכמה שבלב, ונכנס על-ידי תאוותיו לחכמות חיצוניות על-ידי שלא כפול דעתו ונאותו נגד צדיקי אמת שהיו אז. רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום. כי נכנס למלחמה עצומה, כי היה לו נסיונות עצומים מאד כמו שאמרו רבותינו ו"ל בענין אשת מורנוסרופוס הרשע ימח שמו וכי, שבעה ושש ורק וכי ויצא בשלום אשרי לו. ועל-ידי באמת זכה שצתה נשמתו בד דאחד, ששם כלליות שיר פשוט כפול משלש רבוע שהם ד' מיני נגונא שכלול בד' דאחד שזכו הצדיקים אשרי להם. ועל-ידי היה ראוי שכל התקון הנ"ל יהיה על ידו. אבל תלמידיו פגמו על-ידי המחלוקת שביניהם, ועל-ידי מתו בין פסח לעצרת והתחיל התקון על-ידי רבי שמעון בן יוחאי וכי:

נו וזה בחינת סוד קריעת ים-סוף. כי מבאר בפרי עין חיים שהוא סוד מחין דקמנות מאד וכי שאי אפשר להמתיקם אלא על-ידי בחינת עתיקא שזהו בחינת מה תצעק אלי בעתיקא תליא מלתא וכי. עין שם היטב בכנינות שביעי של פסח שמפליג שם מאד מאד בעצם עמקות הסוד הזה וכי עין שם. ועל-פי דברים הנ"ל (באות סם מ"א וכי) יכולים להבין מזה רמזים נפלאים להתחזק בתפלה בכל מקום שהוא אפלו בקמנות דקמנות שאי אפשר לבאר כלל, אפלו אם נפל לבחינת קמנות מאד, המרמז בענין הספנה שתיה לישראל בשעמרו על הים

100

בתפלה ותחנונים משם, הוא מקים את
 בחינת המאור הקטן וכו', שיקים את שני
 המאורות הגדולים וכו' ועין מה שמבאר
 שם, וזהו בחינת ולחיש בחינת התפלה
 שהיא בלחש. הינו שלפעמים האדם
 בקטנות פוה עד שאינו יכול להרים קולו
 כלל, אף-על-פי-כן אל יתאש עצמו מן
 התפלה ותחנונים, ויקים "ושפלת מארץ
 תדברי וכו' ומעפר אמרתך תצפצף". שנהו
 בחינת ממעמקים קראתיד ה', מעמקי
 עמקי פנימיות הלב וכו', בחינת "צעק לבם
 אל ה'", שנהו בחינת תפלה בלחש שתקנו
 חכמינו ז"ל להתפלל בלחש, בשביל
 קטנים שבקטנים גרועים שבגרועים
 ובשביל גדולים שבגדולים. כי הקטנים
 מאד כל תפלתם היא בחינת תפלה בלחש
 כנ"ל, וכל תקונם על-ידי הגדולי צדיקים
 שמתפללים בלחש כי עולים עד עתיקא
 ששם בחינת לחש בחינת חכם הרשעים
 ונבון לחש כי שם בחינת סוג לחכמה
 שתיקה, כי אי אפשר לדבר באתגליא בזה
 הסוד עד היכן רחמיו מגיעים אפלו
 לגרועים כאלה וכו'. כי זה הסוד לא
 נתגלה אפלו לאברהם אבינו כי אם ברמו
 גדול וכו', וזהו "מה תצעק אלי וכו'", מה
 תצעק דיקא, בעתיקא תליא מלתא ששם
 אין צעקה וכו' כי שם סוד שתיקה ולחש
 וכו' וכו'.ל. ועלינו אמר לישראל ה' ולחם
 לכם ואתם תחרישון וכו', כי שם צריכין
 לצעק בלחש מעמק הלב וכו'. וזה בחינת
 תפלה בלחש ואחר כך בקול רם, כי
 בתחלה צריכין להתפלל בלחש ממעמים

על-פי פנינת האר"י הנ"ל בענין ההוא
 נחש וכו', אף-על-פי-כן אין יאוש בעולם
 ויש ויש תקוה על-ידי בחינת עתיקא וכו'.
 שמשם סוד מנחת העמר שעורים שהיא
 בחינת עשירית האיפה שלא נתגלה
 לאברהם אבינו וכו' וכמבאר לעיל שהוא
 בחינת שצריכין להתחזק (שקרו דער האלטי
 יוד) גם שם על-ידי חלק מאלף אלפים
 ורפי רבבות שיש לו, בבחינת מנחה
 שהיא קרבן עני שיכולין להביאו לחצאין
 וכן לכמה חלקים כמו מנחת העמר
 שעורים שבא קמין מנחה של שעורים
 מפל ישראל ועל-ידי תפלה שהיא אפלו
 בבחינה זו, גם על-ידי זה יכולין להישע.
 כי דיקא תפלה בזאת יקרה מאד אצל ה'
 יתפרך בנ"ל, כי היא בחינת תפלה לעני
 וכו', בחינת עשירית האיפה שלא נתגלה
 לאברהם. כי זה הסוד אי אפשר לגלות
 עד היכן רחמיו מגיעים בחינת ואל
 אלקינו כי ירבה לסלוח וכו', כמו שמבאר
 לעיל שנהו בחינת מה תצעק אלי וכו'
 בעתיקא תליא וכו'. כי זה הסוד הוא
 בבחינת עתיקא בחינת רעון דרעון ששם
 נסתלק יוסף משה דוד וכו' כמו שמבאר
 שם (באות מו):

וזה בחינת מה שמבאר בהתורה הנ"ל
 אתתך גוצא גחון ולחיש לה שהוא
 בחינת תפלה, הינו כשהמלכות בקטנות
 בבחינת אתתך גוצא בחינת המאור הקטן
 וכו', צריך להקים אותה וכו'. הינו על-פי
 הנ"ל שאפלו שתפלתו בתכלית הקטנות
 והשפלות, אף-על-פי-כן בשמתחזק

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרצא

הנ"ל. ואחר כך נתתקנים על-ידי הצדיק שמשעלה תפלותיהם וכו' כנ"ל. ואז מתפללין בקול רם, כי אז יכולין להרים קול בתפלה וכו'. כי צריכין להחיות ולחזק את עצמו בכל מיני דרכים, כי בודאי צריכים לצעק הרבה לה' והברך ממבאר בדבריגו הרבה בזה. אך לכל עת כי יש עתים שאי אפשר להרים קולו וצריכים רק להתחנן בלחש וכו':

נח וזה "עזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקיגו כי ירבה לסלוח". היגו שהעקר שיעזוב רשע דרכו מעתה, ואיש און מחשבותיו, כי המחשבות הם עקר היצרין וכו' כנ"ל. והעקר להתגבר על המחשבות לעזוב מעתה המחשבות רעות שהרגל בהם ואל יפל בדעתו לומר שאפס תקנה חס ושלוים מחמת שעד היום קלקל כל כך אלפים ורבבות פעמים. כי ישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקיגו כי ירבה לסלות, שהוא סוד מנחה שותר הקדוש-ברוך הוא מחילה אחת משלו וכו' כנ"ל. וזהו "כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכו' כי גברו דרכי מדרכיכם ומחשבותי מחשבותיכם וכו'". כי אי אפשר להבין אלו הסודות עד היכן רחמיו מגיעים אפלו אחר כל הקלוקלים שבעולם כי רחמיו לא פלים לעולם וכו' וכנ"ל:

ששה ימים לעמר. כי עקר הנס של קריעת ים-סוף היה על-ידי ספירת העמר שבבאר ספרו ששה ימים פמוכן בפגנות. היגו שעקר בחינת קריעת ים-סוף היה על-ידי בחינת מנחה וכו', שהיא תקון כל המחין דקמנות מאד מאד שמהם כל הקלוקלים והחמאים רחמנא לצלן פידוע. כי על-ידי עשירית האיפה שהיא מנחת העמר שהוא בחינת קרבן ותפלה של העני והדל מאד מאד בתכלית דלי דלות, על-ידי זה עקר התקון, כי הוא בחינת סוד עמק שלא נתגלה לאברהם אבינו, רק באחרית הימים האלה מרחם ה' והברך ומגלה זה הסוד על-ידי גדולי הצדיקים וכו' וכנ"ל, ומשם היה סוד קריעת ים סוף, בחינת בעתיקא תליא מלתא וכו' כנ"ל:

ס וזהו בחינת שירת תנ"ך, שנמשך מהשיר שלעתידי שהוא שיר פשוט וכו' שנמשך על-ידי תקון הצמצומים הנ"ל שהם בחינת תקון התפלה והתשובה וכו', כמו שמבאר בהתורה הנ"ל שעל-ידי זה זוכין לבחינת השיר הנ"ל, שהוא בחינת אורחא דעתיקא סתימאה שמשם היה הנס של קריעת ים-סוף כנ"ל. וזה שפיגמו השירה "מקדש ה' פוגגו ידך, ה' ימלך לעלם ועד". כי זה עקר התקון לגלות מלכותו בעולם על-ידי בחינת ביתא תמאה שהוא בחינת הבית-המקדש כנ"ל. ועל-כן כופלין זה הפסוק "ה' ימלך וכו'". כי על-ידי עליית ביתא תמאה עולה גם ביתא עלאה וכו' כנ"ל:

נט ועל-כן קריעת ים-סוף הוא בשביעי של פסח אחר שבבאר הביאו ישראל מנחת העמר שעורים וכבר ספרו

עד שבאים גרים ונתגזרו. כי זה עקר התגלות מלכותו על-ידי כל הנ"ל שגם הרחוקים מאד יבואו ויתגזרו ויכירו כח מלכותו. ועל-כן על-ידי קריעת ים סוף ומלחמת עמלק שמע יתרו ונתגזר וכנ"ל:

סב ועקר הגם של קריעת ים-סוף היה על-ידי זכות יוסף הצדיק, כמו שכתוב "הים ראה וינס". כי יוסף היה הראשון מהשלישה צדיקים שנסתלקו בשבת במנחה ברעוא דרעיון, בבחינת עתיקא, שמשם עקר הגם של קריעת ים-סוף כנ"ל. ועל-כן פגרת פגרת בשלח שספר מהגם של קריעת ים-סוף מוביר חכפ "ויקח משה את עצמות יוסף עמו", כי משם היה הגם של קריעת ים-סוף וכנ"ל:

סג וזה: "ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שרד בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעוב אותם וכו'", שנסמך לפרשה של העמר וספירה ושביעות. כי עקר בחינת שביעות שהוא מתן תורה, שנגמשה בכל שנה על-ידי בחינת משה שהוא הצדיק הדור האמתי שעוסק להכניס קיום התורה בישראל שלא תשכח מפי זרעו וכו', כל זה נעשה רק על-ידי בחינת לקטים, שנה בחינת יוסף הצדיק שהוא גספון בחינת משיח כדוע, שעל דו היה עקר הקיום לישראל במצרים שלא ישתקעו לנמרי פגרת מצרים עד שובו שהוציאם משם משה בכח עצמות יוסף. כי הצדיק אמת

וזה שאיתא במדרש שבזכות מצות ציצית היה הגם של קריעת ים-סוף. כי ציצית הם בחינת שר פשוט כפול וכו' כמו שכתב שם בהתורה הנ"ל שנה בחינת שירת הים שאמרו אז וכו' כנ"ל:

סא וזה בחינת "וישמע יתרו", מה שמועה שמע ובא, קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק. כי קריעת ים-סוף זה בחינת צמצום אור האין סוף הנ"ל. כי רבוי המים של הים שמתחת זה אי אפשר לעבר בו, זה נמשך מבחינת רבוי הדעת, כי המים בחינת דעת, בחינת "וימלאה הארץ דעה את ה' פנים לים מכסים". ומגדל רבוי הדעת שהוא בחינת אין סוף אי אפשר לעבר בו. והשם יתברך עשה גם שנקרע הים, זה בחינת צמצום האור לצדדיו. אך חכפ שיש צמצום נתעורר מיד אחיות הסמרא אחרא, שהם המחשבות רעות שהם בחינת קלפת עמלק שהוא מתגבר ביותר במחשבות רעות והרהורים רעים כמו שכתוב אשר קרד בדרך וכו'. ועל-כן נסמך קריעת ים סוף למלחמת עמלק. כי אחר קריעת ים-סוף שהוא בחינת צמצום האור אין סוף כנ"ל, צריכין מלחמת עמלק להכניע ולשפר המחשבות והרהורים רעים כנ"ל. וזה שמע יתרו ונתגזר כי על-ידי הגם של קריעת ים-סוף ומלחמת עמלק, שהוא בחינת צמצום האור שלא יתלהב יותר מדאי ולהתגבר במלחמת עמלק להכניע המחשבות רעות כנ"ל, על-ידי זה נתגלה מלכותו לעין כל

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרצו

עוסקים בזה ללקט לקוטים שהם בחינת ניצוצות קדושים המתבררים בכל עת על ידי כל נקדה ונקדה טובה של כל אחד מישראל, שהיה בחינת "ולקט יוסף את כל הכסף וכו'". כי עקר הנאמרה תלויה בזה לברר כל ניצוצות הקדושים שנפלו על ידי שבירת פלים פדוע. אבל אי אפשר לבררם כי אם על ידי אתערותא דלתתא וכו' וכו'. ובשכיל זה אריכת הגלות כל כך, כי הפעל דבר מתפשט בכל עת לאורך ולרחב בכלל ובפרט. וביותר כל מה שרואה שאחד רוצה להתקרב לה' ותברך וכו', אבל הצדיק האמת הוא בחינת "ישיש בגבור לרוץ ארה וכו'" כמו שמבאר שם, וכל התגברותו הוא רק על ידי בחינת "והוא כחן יוצא מחפתו", שהוא על ידי שכל אחד מישראל יוצא מחכמות חיוניות וממחשבות רעות והרהורים רעים וכו' כמוכן שם בהתורה הנ"ל. אבל הוא סביל מרעין ויסורים רבים מאתנו, בבחינת "והוא מחלל מפשעינו וכו'", מחמת שכל פעם שאחד מתעורר מעט לשוב לה' ותברך תכף מתגברין עליו וכו', והוא אינו מתגבר פראוי וכו', פדוע כל זה מה שעובר על כל אחד. אבל העקר הוא ההתחזקות בכח הצדיק שצריכין לידע שהצדיק הוא גבור כח פנה שכל נקדה ונקדה טובה שמתגבר כל אחד באיזה רגע, הוא חומץ אותה מיד ומכניסה לתוך בית הקדשה שהוא בונה, שהוא בחינת משכן ויבת המקדש שהוא בחינת ביתא

תתאה וכו' פנ"ל. ועל פני אפלו בשאחר כך יורד כמו שיוזר זה שרצה להתקרב, אף על פי כן אינו נאבד ההתעוררות המעט שלו, כי כבר נכנס לתוך בגן בית הקדשה שהצדיק עוסק בבנינו פנ"ל. על פן צריך כל אחד לכלי להניח את מקומו בשום אופן, בבחינת "מקומך אל תנח". ובכל פעם שמתגבר על מחשבתו הרעה ומנשא עצמו לחשב מחשבות טובות ומתגעגע וכוסף להתקרב לה' ותברך לית רעיותא טבא דאתאבד, מפל שכן מה שעושה בכל פעם איזה דבר שבקדשה. כי הלא אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמוז וכו' (ומבאר בדברי הרבה מנה ובפרט על פסוק אפרה לאלפי בעודי וכו' שהזהיר הוא ו'ל לידך עם זה מאד). והעקר הוא כח הצדיק שעוסק בתקון העולמות על ידי תקון גפשות ישראל, שהוא על ידי שמקבץ ומלקט בכל עת ורגע כל מחשבה ומחשבה טובה וכל דבור ומעשה טוב ומכניס אותם תכף לתוך בית הקדשה וכו' פנ"ל, עד שמתקבצים ומתלקטים כל הנקודות טובות של כל אחד ואחד, עד שיש לכל אחד ואחד חלק גדול בבנין הבית הקדשה, שעל ידי זה מתבררים הניצוצות ונעשים פלים לקבל האור אין סוף שמאיר בלב כל אחד בכל יום עד שסוף כל סוף ישבו תכל אל ה'.

וזה בחינת "אשרי יושבי ביתך" שנסמך לפסוק "אשרי אדם עו לו כך". כי עקר העו וההתחזקות לאהו עצמו בה' ותברך בכל מקום שהוא, הוא על ידי

שזוכה להיות בכלל יושבי ביתך שהם בחינת ביתא עלאה וביתא תתאה שהצדיק עוסק בבנינם כנ"ל. שעל-ידי זה עקר ההתחזקות, שעל זה נאמר "אשרי אדם עו לו כד", אשרי גודאי כי זה העקר כידוע. ועל-ידי זה עקר המשכת התורה שהצדיק ממשיך לישראל בכל דור שהעקר על-ידי בחינת לקוטים אלו, וכמוכן בתורה 'אשרי העם - השגחה' (סו"ט י' לקוטי חלק א) בחינת "ולקח נפשות חכם וכו'". בחינת "ארתיו מורי עם בשמי וכו'". שעל-ידי זה "עירי גברים עלה חכם וירד עז מבטחה". שגוהו בחינת ספירת העמוד ושבועות שהוא מתן תורה. כי סופרין הקמים לעמוד שהוא מנחת עני שמביאין בתחלת קצירת השדה, כמו שכתוב "כי תבאו אל הארץ וקצרתם את קצירה וקבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן וכו'". כי צריכין לתקן קצירת התבואה על-ידי מנחת העמר, להוציא את התבואה מפנים הטא אדם הראשון שחטא באכילה שנתקללה האדמה בעבורו וכו'. וישראל עוסקין בתקון זה, כי כל צמיחת התבואה היא על-ידי בחינת ניצוצות שמתבררין וכו' כידוע, ועקר התקון על-ידי המצוות שישראל מקיימין בהתבואה. ועל-ידי כל קבלת התורה בשבועות מלכת בתקון קצירת התבואה על-ידי העמר שאו מתחילין ימי הספירה. ועקר התקון על-ידי מנחת העמר שהוא בחינת קרבן עני וכו' כנזכר לעיל. שהוא על-ידי שהצדיק בגדל כחו מעלה בחינת

קרבן עני שהיא בחינת הנקודות טובות הנ"ל שמלקט מתוך עניות ודלות גדול גדלי דלות וכו', ועל-ידי זה דיקא הוא מברר ומלקט לקוטים עד שמחברם ובונה מהם בחינת ביתא הנ"ל, וממשיך תורה וכו' כנ"ל. ועל-ידי קורין אז רות שנתגברה בעת הזאת כמו שכתוב "והמה באו בית להם בימי קציר שעורים", ודרשו רבותינו ז"ל: בקצירת העמר הכתוב מדבר, כי מנחה יצא משיח שהוא עוסק בזה ביותר שהוא עני ורובב על החמור. בחינת דוד שקרא עצמו בכל פעם עני ואביון, כמו שכתוב "עני אני וגוע מצער וכו'", "כי עני ואביון אנכי וכו'", וכן הרבה. והוה בחינת "ותלך ותלקט בשדה וכו' אלכה ואלקטה וכו' ותלקט מאז הבקר ועד עתה וכו'". כי כל התקון של הצדיק אמת שהם בחינת משיח הוא על-ידי הלקוטים הנ"ל:

סד ועל-ידי זהו היריה תורה "ובקצרכם וכו' לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אותם וכו'". שצריכין להניח פאה ולקט לעניים, שגוהו בחינת צדקה שהיא תקון הח' הנ"ל, בחינת ה' דל"ת הוות וכו' כנ"ל. כי על-ידי שמניחים מפרנסתו וקצירו פאה ולקט לעניים, על-ידי זה מוסיף כח להשכינה שהיא עניה בגלותא ולהצדיק בחינת משיח שנקרא עני, שיש להם כח לילך בשדה העליונה וללקט לקוטים וברורים מכל התעוררות והתעוררות שמתעורר כל אחד בכל פעם

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרצה

שבועות כנ"ל. ועל-כן נמקד פסוק זה לפרשת העומר ושבועות וכן"ל:

וזה בחינת הספרים הקדושים שנקראים בשם לקוטים. וכן קרא אדוננו מורנו ורבנו ז"ל כל ספריו בשם לקוטים. כי כל התורה הקדושה שמגלים הצדיקי אמת, הם על-ידי בחינת לקוטים הנ"ל. ועל-כן קורין רות בשבועות, כי היא ראש לגרים שהם בחינת בעלי השובה, שכל תקונם על-ידי בחינת לקוטים הנ"ל שעל-ידי זה נעשה בחינת שבועות שהוא כותן תורה וכן"ל:

סה וזה שאמרו רבותינו ז"ל אם פגע בך מגול זה משכחו לבית המדרש וכו". שעקר התקון על-ידי הבית המדרש והחדשים חדושי תורה נפלאים בכל עת כפי הדור וכפי האדם והמקום והזמן, ומחזקין ומשיבין את נפש כל אחד אפלו הפגומים מאוד מאוד וכו'. וכשבורח לשם יכול לבטל המגול הזה, בבחינת אם אכן הוא נמוח ואם ברזל הוא מתפוצץ שנאמר "הלא כה דברי פאש וכו' וכפטיש יפוצץ סלע". שכל זה על-ידי הדרשות והחדושים הקדושים והנוראים של הצדיק האמת שכל הבתי מדרשות הקדושים מקבלים ממנו, כי כל דבריו נגהלי אש וכפטיש יפוצץ סלע מקרא אחד מתחלק לכמה מעמים, לכל אחד כפי מה שצריך לפי מקומו ושעתו. שעל-ידי זה מתפוצץ הסלע והאבן, בחינת "והסרתי לב האבן

לה' והברד ולבנות מהם בגן הקדשה וכו' כנ"ל. וכן מרמז על כל אחד בשעוסק בעסקי העולם הזה במשאל וזמן ואכילה ושתיה וכיוצא, שכל זה הוא בחינת קצירה שהוא תכלית הזריעה ועקרה בשביל האכילה. ועל-כן האכילה ושתיה בחינת קצירה שהיא התכלית וכו'. אבל באמת צריך האדם שיכון לעקר התכלית הנצחי שיפצה בזה העולם על-ידי מעשיו הטובים לקבל שכרו בשרה העליונה, בבחינת "בא יבא ברנה נושא אלמתיו",

(וען מה שפבאר בתורה "ויאמר בעו אל רוח" על פסוק עניד בשרה אשר קצרו וכו'). ועל-כן באמת אשריהם הצדיקים שאינם מקבלים גלום מזה העולם, וכל עבודתם ויגיעתם הכל בשביל התכלית הנצחי. אבל לאו כל אדם זוכה לזה. ועל-כן מזהיר את כלל ישראל שעל כל פנים לא יגמרו הקציר בשביל תאוות גופם לנגמרי חם ושלום, רק יגידו פאה ולקט לעני ולגר, שהוא בפשיטות לתן צדקה מכל מה שחננו ה'. וגם מרמז להניח פאה ולקט לעני שהוא נפשו שנקראת עניה בגלותא בחמות שהיא בגלות אצלו, וצריך לרחם על נפשו העניה להניח מואכלו ותאוותיו, על כל פנים פאה ולקט, שלא ימלא תאוותיו לנגמרי רק יניח מתאוותיו בשביל נפשו העניה, שזה בחינת פאה ולקט לעני וכו'. ועל-ידי זה הצדיק שהוא בחינת עני מקבץ ומלקט כל אלו הנקודות טובות של כל אחד ואחד ובונה מהם בנינים הנ"ל. ועל-ידי אלו הלקוטים ממשיך תורה שהיא בחינת

ויתקרב ישבן חצרוך נשבעה בטוב ביתך וכו', שהעקר לזכות לזה הוא על ידי בחינת הבית המקדש שהם הבתי מדרשות של הצדיקי אמת שהם בחינת מקדש מעט כמו שאמרו רבותינו ז"ל. כי אין מקום לברח ולנוס כי אם אל הבית המדרש לכלל בתוך הקבוץ הקדוש של הנפשות המקרבים עצמם להצדיק האמת שהוא בחינת הרבי של הישיבה. (ענין בהמורה תקנו אמנה' מה שפארא שם וזה בחינת ישיבה רבי עם תלמידים וכו'). כי כל הזוכה להתקרב לשבן בחצריהם ובביתם וכו', על ידי זה כל נקדה ונקדה טובה שחוטף בכל עת, וכל מה שמנתק עצמו מעט ממחשבות רעות למחשבות טובות, נגנו ונקלל תכף בתוך הבית המדרש הזה שהוא בחינת משכן בית המקדש שבונה הצדיק בכל דור וכו', כמו שכתוב בהמורה 'אמרה' וכו' וכמו שמבאר לעיל. והיו בחינת שנסמך לזה "נוראות בצדק תעננו אלקי ישענו מבטח כל קצנו ארץ וים רחוקים". שה' יתברך יעננו נוראות לקרב רחוקים פאלו מקצונו ארץ וים רחוקים, שהם הרחוקים מאד על ידי מחשבותם ומעשיהם הרעים מה' יתברך. אף על פירכונ גם להם יהיה מבטח ויענם נוראות על ידי פח הבית המדרש וכו' שברחו לשם וכו' וכו' ל:

סו וזה בחינת מה שכתבנו לעיל על פסוק 'אשרי אדם עו לו כד' שנסמך לפסוק 'אשרי יושבי ביתך וכו''. כי עקר העו וההתחזקות הוא על ידי

מבשרכם וכו''. וזה שדקדקו ואמרו אם פגע בך מגול זה, כי במקום אחר אמרו אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו יעסק בתורה וכו', אי אויל מוטב וכו'. וכאן אמרו בלשון זה אם פגע בך מגול זה וכו'. כי יש פמה בחינות ביצר הרע (כמו שאמר ארננו מרנו רבנו ויל בסיון עב עין שם היטב), עד שיש יצר הרע שהוא מגול ממש שהוא מאוס וקזוהם מאד, ועל כן נקרא מגול. והיו אם פגע בך, לישון פגע רע שהוא פוגע נגד האדם בכל עת, שעל זה אנו מבקשים להצילנו מפגע רע. ועקר התקון הוא משכחו לבית המדרש ושימשך מחשבתו לתוך בית המדרש הקדוש הנ"ל, שעל ידי זה בעצמו שזכיר את עצמו שהוא בכלל הקבוץ הנ"ל של הבית המדרש הנ"ל, על ידי זה אם אכן הוא נמוח וכו' כנ"ל:

סו וזה: "דברי עונות גברו מני פשעינו אתה תכפרם. אשרי תבחר ויתקרב ישבן חצרוך נשבעה בטוב ביתך קרש היכלך וכו'". הינו שהעונות גברו ממנו מאד ואין פחנו אלא פמה לבקש פשעינו אתה תכפרם. וכמו שאמר בפסוק הקודם לזה "שומע תפלה ערוך כל בשר יבואו", אפלו גרוע ופגום כמוני יכול לבוא ערוך על ידי תפלה. אך עקר ההתחזקות לזה, כי הלא הפעל דבר מתגבר בחלושי פח פאלו לרשל ידם ולהרחיקם חס ושלום גם מזה מלהתפלל ולצעק תמיד לה' יתברך מפל מקום שהוא בכל זמן ובכל מקום וכו'. על זה אמר 'אשרי תבחר

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תרצו

שהוא בכלל יושבי ביתך וכו'. ועל ידי זה זכה "עוד והללוך סלה", להללו ותברך סלה, שזה עקר התכלית הנצחי להודות ולהלל ה' ותברך לנצח (כמו שבאר בתורה ימי תנ"ך), וכן כל המזמור מברך שם מזה ממעלות הבתי מדרשות של ישראל שהם בחינת משפן ובית המקדש פנ"ל. כמו שכתוב שם "מה ידירות משפנתך ה' צבאות נכספה וגם כלתה גפשי לחצרות ה' וכו' גם צפור מצאה בית, כי יש גפשות שרחוקים מאד מה' ותברך שעליהם נאמר "בצפור נודדת מן קנה פן איש נודד ממקומו" כמובא במקום אחר. וגם הם מוצאים בית מנוחה על ידי משפנות ה' שהם הבתי מדרשות. כי על ידי זה יש להם גם כן הקנה לנצח פנ"ל. וזה "ודרוך קו לה", כי יש שששה לתפסם ולקרבם אל הקדושה, כמו צפור דרוך שנשכמט מאד ממקום למקום וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל. ועל ידי קדשת הבית המדרש גם הם מוצאים קו להם להתקרב ולשאר קנים בקדשת ישראל. וזה "אשר שטה אפרותיה את מנחתך ה' צבאות וכו'". אפרותים הם בחינת הנפשות הנפולין כמו שאיתא בזהר הקדוש בענין קו צפור דלית גרפין דלהון שלמים וכו'. וגם הם יתקרבו על ידי מנחתך שפמקריבין עליהם קרבנות, שהם בחינת הניגעות שמותגועין אלו הרחוקים להתקרב וללמד ולהתפלל, שכל זה הוא בחינת קרבנות בחינת פי עליך הרגנו כל היום נחשכנו בצאן מבחה כמו

שמבאר במקום אחר. וזה שממקד לזה "אשרי יושבי ביתך עוד והללוך סלה, אשרי אדם עו לו כד וכו' וכב"ל. והו "עברי בעמק הבקא מעין ישיתוהו וכו'". שעל ידי קדשת הבית המדרש הזה גם ה' אלו שהם עברי בעמק הבקא, שנפלו לעמק הבקא שהיו נופלים בעמק הגיהנום והשאלו תחתיות על ידי מעשיהם הרעים (כמו שפרש רש"י ז"ל על עמק הבקא), גם הם מעין ישיתוהו, שמיצאו מעין היוצא מבית ה', שנאמר עליו "ומעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השמים", שדרשו רבותינו ז"ל לכפר על מעשה שמים, שהוא רבוי תאוות נאוף שחטאו בשמים שזה עקר התתגברות על כל אחד, כמו שאיתא בזהר הקדוש: עקרא דיצרא בישא וכו'. אבל יש מעין היוצא מבית ה' שהוא הבית המקדש שהוא בחינת הבית המדרש הנ"ל שמטהר ומכפר עבודה זרה. וזה "גם ברכות יעטה מורה", שהוא הצדיק המורה הדרך וכו', וכמו שפרש רש"י שם לענינו שמורה נאמר על המוכיח ומורה אותם וכו' עין שם. הינו שגם משם מעמק הבקא יעלו ברכות שיעטה המורה לצדקה שהוא הצדיק ראש הבית המדרש, שהמשיך גם למקומם מעינות החכמה שנובע מהם עצות עמוקות גם להם להחזיקם ולהשיכם וכו'. כי כל התקון על ידו. ועל כן בקש שם "מגננו ראה אלקים" שנאמר על הבית המקדש כמו שפרש רש"י שם. "והבט פני משיחך" שעומק בזה לקרב כל

הרחוקים. כי כל צדיק הוא משיח שעוסק בבגני הבית המקדש, עלידי הקבוץ של הבית המקדש שעל ידי זה מקרב הרחוקים מאד מאד שעל ידי זה עקר הגאולה. כמו שכתוב "ובא לציון גאל ולשבי פשע בעקב וכו'". וזה "כי טוב יום בחצרוך מאלף בחרתי הסתופף בבית אלך מדור באהלי רשע". כי עקר התקון לכל הרחוקים מאד הוא עלידי הבתי מדרשות שהם בחינת חצרות ה' ובית אלקים וכו'":

סח וזה "ואני ברב חסדך אבוא ביתך".

סח וזה "ה' מעון אתה היית לנו בדור דור". מעון בחינת הבית המקדש שהוא בחינת הבית המקדש של הצדיק שהוא מקדש מעט ככו'. וזהו מעון אתה היית לנו בכל דור ודור. שבכל דור ודור נמצא ישיבה של תלמידים עם רבי אמת שעוסקין בבית המקדש שלהם בחדושי תורה אמתיים, שצריכין לילך אחר הבית המקדש והישיבה הזאת בכל דור ודור, כמבאר במאמר רבותינו ז"ל הנ"ל שאמרו שם: צדק צדק תרדוף הלך אחר חכמים בישיבה, אחר רבי אליעזר ללוד אחר רבי יוסי לצפורי אחר רבי לבית שערים וכו', וכן בכל דור ודור:

כי מתחלה אמר "תאבד דברי כוב איש דמים ומרמה יתעב ה'", ואחר כך הסמיד "ואני ברב חסדך אבוא ביתך". ואיתא במדרש שאמר דוד תאבד וכו' על דואג ואחיתפל והחולקים עליו. ועל זה אמר ואני באשר עשו בן עשיתי וכו'. אך ברב חסדך אבוא ביתך וכו' ענין שם. וכן צריך כל אדם לומר על עצמו כשיודע בנפשו פאב עוונותיו, וכל חיזתו וקיומו הוא על ידי שאינו חולק על הצדיק האמת וחותר ומתנגע להתקרב אליו באמת שצריך להחיות עצמו בזה. וכמו שכתבנו לעיל על פסוק "אשרי יושבי ביתך וכו'", שכל חיזתי הוא מה שאני זוכה להיות בכלל יושבי הבית המקדש של הצדיק האמת שהוא ענין "ואני ברב חסדך אבוא ביתך". הינו אף על פי שגם אני עשיתי כמו שעשו החולקים ככו' לענין דוד, אף על פי כן ברב חסדך שגמלת עלי

סח וזה "ה' מעון אתה היית לנו בדור דור". מעון בחינת הבית המקדש שהוא בחינת הבית המקדש של הצדיק שהוא מקדש מעט ככו'. וזהו מעון אתה היית לנו בכל דור ודור. שבכל דור ודור נמצא ישיבה של תלמידים עם רבי אמת שעוסקין בבית המקדש שלהם בחדושי תורה אמתיים, שצריכין לילך אחר הבית המקדש והישיבה הזאת בכל דור ודור, כמבאר במאמר רבותינו ז"ל הנ"ל שאמרו שם: צדק צדק תרדוף הלך אחר חכמים בישיבה, אחר רבי אליעזר ללוד אחר רבי יוסי לצפורי אחר רבי לבית שערים וכו', וכן בכל דור ודור:

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תרצט

כל אחר. ומי שאוחז עצמו בהצדיק ואינו מראש עצמו בשום אופן ומתחזק בכל פעם מחדש יש לו תקנה לעולם. והעקר בכח הבית המדרש הנ"ל כנ"ל:

וזה סמיכות הפסוקים הנ"ל שאחר שאמר "ה' מעון אתה היית לנו גדור ודור" שהוא בחינת הבית המדרש הנ"ל שהוא המעון להתחבא ולגנוס לשם בכל דור ודור כנ"ל. אמר אחר כך "במרים הרים יולדו ותחולל ארץ ותבל", הינו קדם התחלת הבריאה. "וימעולם ועד עולם אתה אל" הינו שאיתה הוא אחד קדם שבראת העולם ואתה אחד לעולם הבא לנצח. וכל הבריאה היתה רק על-ידי צמצומים הנ"ל. ומחמת זה "תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני-אדם". כי עקר תקון התשובה הוא על-ידי אמנה, על-ידי שיודעים ומאמינים "כי מעולם ועד עולם אתה אל" וסוף כל סוף ותתקן הכל רק צריכין איה התעוררות מלמטה וכו' וכן"ל. ועל-כן "תשב אנוש עד דכא עד דכדוכא של נפש, שאפלו עובר עליו מה שעובר עד דכדוכא של נפש, עם כל זה "ותאמר שובו בני-אדם". כי תמיד יש תקנה, כמו שכתוב "אני ה' לא שניתי ואתם בית יעקב לא כליתם". כי אלקי שנים בענין כיום אתמול כי יעבר וכו'". הינו שכל מה שעובר על האדם אפלו אם יהיה אלקי שנים כמו אדם הראשון הכל הוא "כיום אתמול כי יעבר", הינו כמו שחולפין תימים יום אחר יום ויום אתמול יעבר ובא יום שאחריו, וכן כל ימי עולם,

לילך אחריו וכו' וכנ"ל. ושם הוא מעון ובית דירה לברה לשם מהמנוגל הזה שפוגע בו בכל עת כנ"ל:

וזה "במרים הרים יולדו ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל, תשב אנוש עד דכא וכו'", כי עקר התשובה לכל אחד לכל הגורעים שבעולם הוא על-ידי המעון הזה שהוא הבית המדרש הנ"ל. וכמו שכתבנו לעיל מזה באות י"א י"ב, שאפלו אם מתעורר לשוב ואחר כך נופל חס ושלום וכן אלקים ורבבות פעמים, אף-על-פי-כן כל נקדה ונקדה טובה אינה נאכרת. כי הכל מאסף ומקבץ הצדיק האמת ומכניס הכל בתוך הקבוץ הקדוש של הבית המדרש הזה. שזהו בחינת תקון של המשפך שעשה משה לתקן מעשה העגל שכולל כל החטאים שבעולם וכנ"ל. כי תקון התשובה הוא תקון שבירת פלים שמושם כל הקלפות שמקם כל החטאים. וכל השבייה היתה מחמת רבוי אור פדוע. והתקון הוא רק על-ידי אתערותא דלתתא כנ"ל. ועל-כן בכל נקדה ונקדה טובה שמנתק עצמו מרע לטוב ממה שבוט רעות למחשבות טובות, נעשין מזה פלים נפלאים בכח אמונות הנפלא של הצדיק האמת וכו', וכמו שמובאר לעיל קצת מזה. ומבאר שם שגם כל הבריאה היתה על-ידי כחה צמצומים רבים לאין מספר שגלה האור והחורו וכו'. ולא נשאר רק רשם וכו', וכל זה עובר על האדם ומשם משתלשל כל רבוי העליות והורידות של

16

17

שנכללין בתוך בית מדרשו הקדוש שהוא
בחינת "מעון אהיה לנו וכו'" פנ"ל.
ועל-כן על-ידי זה "חשב אנוש עד רבא",
אפלו בתכלית הירידה, בדרבובא של גפוש
וכו' וכו"ל:

ע והעקר על-ידי שמרגיש עניותו וכו'
בחינת ה' דלת הוות. ואז
דיקא אתחזקת ואתעבדת ה'. וזה "פה
אמר ה' השמים פסאי וכו' איזה בית אשר
תבנו לי וכו' ואל זה אביט אל עני ונכה
רוח". כי עקר בגין הבית דקדשה וקיימו
הוא על-ידי זה על-ידי עני ונכה רוח וכו'.
שזהו בחינת מה שמבאר לעיל בענין קרבן
מנחה שהוא קרבן עני שהוא יקר מאד
בעיני ה' ותפרך שזהו בחינת מנחת העמר
וספירה וכו'. כי עקר תכלית הבית
המקדש והמשכן הם התקרבנות. ועקר
התקרבן המבחר מכלם הוא עשירית
האיפה שהיא קרבן עני ודל, שלא גלה
סוד זה אפלו לאברהם אבינו פנ"ל. ועל-
ידי זה עקר בגין הבית המקדש וקיימו,
שהוא על-ידי התקרבנות. וכן עתה עקר
בגין בית המדרש וקיימו הוא על-ידי
תפלה לעני הנ"ל שזהו בחינת מאן דזעיר
הוא רב. כי רק על-ידי זה שמרגיש
שפלותו באמת למובה ולא לרעה
להתקרב ולא להתרחק וכו', על-ידי זה
דיקא הוא בכלל אנשי הבית המדרש
שקבלו חדושי תורה הנפלאים שמלאים
עצות וכו', שעל-ידי זה זוכין לתפן בחינת
הצמיצומים הנ"ל לקבל אור האין סוף

שכל זה בחינת התגלות אור אין סוף
שמשם כל אור היום והעלמו וכו'. וכמו
שמבאר לעיל שזהו בחינת אתם נצבים
היום, כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר וכו'.
ומשם כל פח הוצר הרע להעלים, ומשם
כל הנסיונות והצרות של האדם. אבל
מדה טובה מרבה וה' ותפרך ברחמי
מצמצם עצמו בכל יום מאין סוף עד אין
תכלית ומאיר בלב האדם ומעוררו לשוב
וכו', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (פסקה פד)
החיל) בכל יום יצרו של אדם מתחדש עליו
ואלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו וכו'.
שזה נמשך מהתגלות האור והעלמו הנ"ל.
אבל עתה עקר תלוי בכל יום ויום בהאדם
הבעל בחירה שצריך לצמצם בעצמו אור
אין סוף וכו' ולזהר ממה שכות רעות וכו'.
וכל זה נעשה בכל יום ויום וכו' וכו"ל.
ועל-כן כל מה שעובר על האדם אפלו
באלף שנים שבודאי עובר עליו עליות
וירידות לאין מספר, הכל הוא "כיום
אתמול כי עבר". כי כל העליות וירידות
הם בחינת העלמת האור של יום אתמול
וחזור ומאיר יום שאחריו, שזה בחינת
תפלת המנחה שהיא בחינת תשובה. וכן
כל דרגא ודרגא הוא בחינת מדות ומים.
ובין מדה ומדה ובין דרגא ודרגא עובר
מה שעובר וכמו שמבאר במקום אחר.
והצדיק שעומד בנסיון בשלמות פראוי
אשרי לו. אבל שאר העולם שבאים
לנפילות וירידות גמורות חס ושלום על-
ידי זה וכו', אף-על-פי-כן לכלם יש תקנה
כל זמן שאוחזין בהצדיק האמת על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשא

על-ידי זה בהדרגה ובמדה ולהשמר
ממה שכות רעות וכו' עד שנגלה מלכותו
ויתברך בעולם וכו' פנ"ל. נמצא שעקר
בגן הבית-המקדש וכן בגן הבית
המקדש הנ"ל שהוא מקדש מעט, הוא
על-ידי עני ונכה רוח דיקא שרק הם
מזושיכים שכינתו עליהם כמו שכתוב
ואת דקא ושפל רוח וכו'. וזהו שאמר
הכתוב הנ"ל "השמים כסאי והארץ הרם
רגלי", ועל-כן בודאי לפי נוראות גדלתי
"איזה בית אשר תבנו לי ואיזה מקום
מגורתי וכו'". וכמו שאמר שלמה "הן
השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי
הבית הזה וכו'". אך "אל זה אביט אל
עני ונכה רוח", כי רק העניים ונכה רוח
הם מתקנים הצמצומים בכח הצדיק
האמת, שעל-ידי זה ממשיכין שכינת
אלקותו בהדרגה ובמדה שנהו עקר
קדשת הבית-המקדש וכו' וכן"ל. ועל-כן
אמר דוד "ואני בעניי הכינתי לבית אלקי
וכו'". "בעניי" דיקא, כי דיקא על-ידי
שהחזיק את עצמו תמיד לעני ואביון כמו
שכתוב בספר תהלים פעמים אין מספר
"ואני עני ואביון". "כי יחד ועני אני
וכו'", וכן הרבה. על-ידי זה דיקא הכינתי
לבית אלקי אלקי פגרים וכו' וכן"ל:

הארבע ציצית אצל והביאנו לשלום
מארבע פנפות הארץ וכו' כמו שכתוב
בפננות, וכמו שכתוב "והחזיקו עשרה
אנשים בכנף איש יהודי וכו'", שלמדו
רבותינו ז"ל מזה שכל אחד מישראל יהיה
לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים
על-ידי שחזיקו בארבע פנפות הפולית
וכו'. כי ציצית היא בחינת תקון
הצמצומים הנ"ל ששעשה על-ידי הקבוצין
של הבית המקדש הקדוש של הצדיק
האמת שנהו בחינת קדשת ארץ-ישראל
ובית המקדש וכו'. ועל-כן מבקשין אז
ותולכנו מהרה קוממית לארצנו וכו':

עב וזה בחינת הארבעה דגלים שהלכו
סביב למשכן ששם הארון עם
עשרת הדברות, והלכו בארבע רוחות
העולם ראובן לדרום ויהודה למזרח וכו'.
כל זה בחינת ציצית שהם בארבע פנפות
בנגד ארבע רוחות העולם, שהם נמשכין
מבחינת ד' דאחד, מבחינת ארבע אותיות
השם שהוא בחינת שיר פשוט כפול וכו',
שעל-ידי זה תקון הצמצומים הנ"ל,
שצדיכין לזה שיתקצו יחד כל נפשות
ישראל הפלולים בששים רבוא אותיות
התורה. ועל-כן ביניהם הלך הארון עם
התורה שפלולה בעשרת הדברות. כי
הארבעה דגלים עם העשרת הדברות, הם
בחינת שיר פשוט כפול משלש מרבע
ועשרה מיני נגינה, שכל זה בחינת ציצית
בחינת תקון הצמצום, שנובה להמשיך
ולהאיר בנו אור האין סוף בהדרגה ובמדה

עא נמצא שעקר כל התקונים הנ"ל הוא
על-ידי הקבוצין הקדוש וכו'
פנ"ל. ועל-כן כתב שם בתורה הנ"ל שכל
זה בחינת ציצית תכלת וכו'. כי ציצית
מקבץ נדחים שנהו בחינת מה שמקבצין

באפן שנוכח לקבלו לחיים ולא למות וכו', עד שנוכח לגלות מלכותו לכל באי עולם, שזהו ככלל קבלת התורה בשבועות שנקרא עצרת לשון מלכות כמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן קורין פְּרַשְׁת בְּמִדְבַר קֶדֶם עֲצֵרַת שֶׁנִּכְלְלוּ יְחִיד בְּאַהֲבָה שֶׁזֶה בְּחִינַת הָאֲרָבָעָה דְגָלִים הַתְּחוּבִים שֶׁם בְּפֶרֶשֶׁת בְּמִדְבַר. וענין בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פְּרַשְׁת בְּמִדְבַר וּבִשְׁאָרֵי דִבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מֵה שֶׁהֵלֵינוּ בְּמַעֲלַת הָאֲרָבָעָה דְגָלִים וְהַכֹּל שֶׁנֶּדְרַשׁ לְעֵנֵן הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

עג וזה בחינת שלש תפלות ביום. וזה בחינת קריאת שמע ותפלה. כי קריאת שמע בכלל היא בחינת יחודא עלאה בחינת ביתא עלאה. והתפלה בחינת יחודא וביחודא תתאה. כי כלל פונות קריאת שמע הוא בחינת יחוד אבא ואמא שהם חכמה ובינה כדי להמשיך המוחין (כמו שמבאר בגנותא) שזהו בחינת ביתא עלאה. כי על-ידי שאומרים שמע ישראל וכו', על-ידי זה אנו מגלין אלקותו יתברך שהוא יחיד ומיוחד. ואף על פי שעל-ידי זה אנו ממשיכין אמונתו בלבנו היטב, אבל עדן לא זכינו לגלות מלכותו לכל באי עולם. כי עקר התמצום שהיה בשביל הבריאה, העקר בשביל לגלות מלכותו. ועקר שלמות התגלות מלכותו הוא, בשביל באי עולם מקבלים על מלכותו באהבה, כמו שהיה בימות המשיח ולעתיד לבוא שיתקיים "ויהיה ה' למלך על כל הארץ וכו'", כי אין מלך בלא עם. ועל-כן כל מה

שמחתפשוט מלכותו ביותר על כל באי עולם, זה עקר שלמות המלכות שבשביל זה היו כל הצמצומים וכל הבריאה שהיתה בחכמה גפלאה וכו'. ועל-כן בקריאת שמע אף-על-פי שמגלין אלקותו ומלכותו על-ידי שאומרים ה' אלקינו ה' אחד, ומכניין בדי' דאחד להמליכו בכל הששה קצוות, אף-על-פי-כן הכל הוא בכח עדן, שאנו מאמינים זאת בלבנו היטב. אבל עדן אנו צריכין עבודה גדולה להמשיך החכמה שבלב לצד על-ידי זה כל המדות שהם העולמות, שהוא להגביר החכמה שבלב שהם מחשבות טובות שהם יצר טוב על הטפשות לב שהם חכמות רעות שהם היצר הרע, ולעבד את ה' יתברך בהדרגה ובמדה, שעל-ידי זה דקא יתגלה מלכותו בשלמות עלינו ועל כל באי עולם. וזה בחינת פְּרַשְׁתִּים שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע שְׁאוּמְרִים אַחַר כֵּךְ וְאַהֲבָתָה, וְהִיא אִם שְׁמוּעַ וְכוּ'. שְׁאוּנוּ מִקְבְּלִים עֲלֵינוּ עַל מַלְכוּת שְׁמִים בְּאוֹהֲבָתָה, וְאַחַר כֵּךְ עַל מִצְוֹת בְּוָהֳיָה אִם שְׁמוּעַ כְּמוֹ שְׁאוּמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. הֵינוּ שְׁאוּנוּ מִקְבְּלִים עֲלֵינוּ לֵילֵךְ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׁעַל-יְדֵי שְׁהַמְשִׁכְנוּ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּלִבְנוּ בַּפֶּסֶק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" שֶׁהוּא בְּחִינַת יְחִוּדָא עֲלָאָה, עַל-יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְקַבֵּל עֲלֵינוּ עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַרְךְ, עַל-יְדֵי שֶׁנִּקְבַּל עֲלֵינוּ עַל הַמִּצְוֹת וְלִשְׁמֹר עֲצֻמְנוּ מְאֹד מִמַּחְשַׁבֹת רַעוּת שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְכוּ'". כִּי כָל מִינֵי מַחְשַׁבֹת רַעוּת שֶׁהֵם הַיֵּצֵר הַרַע הֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה

עג וזה בחינת שלש תפלות ביום. וזה בחינת קריאת שמע ותפלה. כי קריאת שמע בכלל היא בחינת יחודא עלאה בחינת ביתא עלאה. והתפלה בחינת יחודא וביחודא תתאה. כי כלל פונות קריאת שמע הוא בחינת יחוד אבא ואמא שהם חכמה ובינה כדי להמשיך המוחין (כמו שמבאר בגנותא) שזהו בחינת ביתא עלאה. כי על-ידי שאומרים שמע ישראל וכו', על-ידי זה אנו מגלין אלקותו יתברך שהוא יחיד ומיוחד. ואף על פי שעל-ידי זה אנו ממשיכין אמונתו בלבנו היטב, אבל עדן לא זכינו לגלות מלכותו לכל באי עולם. כי עקר התמצום שהיה בשביל הבריאה, העקר בשביל לגלות מלכותו. ועקר שלמות התגלות מלכותו הוא, בשביל באי עולם מקבלים על מלכותו באהבה, כמו שהיה בימות המשיח ולעתיד לבוא שיתקיים "ויהיה ה' למלך על כל הארץ וכו'", כי אין מלך בלא עם. ועל-כן כל מה

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשנ

זרה וכו' כמו שמבאר במקום אחר. ואחר כך אומרים פ'שת ציצית בחינת תכלת דאכלי פלא וכו', אבל "ואתם הדבקים וכו'", שעל ידי זה עקר הכח להגביר היצר טוב על היצר הרע כמוכן בהתורה הנ"ל. ואחר כך אומרים "אמת ויציב וכו'" להסמיד גאולה לתפלה, שהוא בחינת שאנו מקבלין כח הצדיק האמת שהוא משה משיח שהוא הגואל הראשון, והוא יהיה הגואל האחרון, כי רק בכחו אנו יכולין להתגבר, עד שנגפה לגלות מלכותו בשלמות לכל באי עולם. כי כל ברפת אמת ויציב מדבר מזה שאנו מעדיין ומודים שאמת ויציב ויכון ויגם וכו' תדבר הזה וכו' ודבריו חיים וקמים וכו' על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו, שהם דברי התורה הזאת שקבלנו מפי משה ומפי הצדיקים שבאו אחריו שקבלו ממנו וכו'. וקדברים מוציאת מצרים וקריעת ים סוף שהיה על ידי משה, שעל ידי כל זה נתגלה מלכותו לכל באי עולם, כמו שמסמיו: יחד בלם הודו והמליכו ענו ואמרו ה' ימלך לעולם ועד וכו'. וכן בכרפת אמת ואמונה ערבית שאומרים: ומלכותו ברצון קבלו עליהם וכו'. וזה בחינת: משה ובני ישראל לך ענו שירה וכו', כי השירה מבחינת שיר פשוט כפול וכו' שנתגלה על ידי התגלות מלכותו בשלמות וכו' כמו שמבאר שם. ואז מתחילין להתפלל כי עקר שלמות מלכותו הוא בחינת תפלה, בחינת "ואני תפלה". כי עקר התגלות מלכותו יתברך לכל באי

עולם הוא על ידי תפלה שישארה מתפללין שעל ידי זה יכולין לשנות המבוע. שעל ידי זה יודעין כל באי עולם כי ה' הוא האלקים וישליט בעולמו ועושה רצון ישראל המתפללים לפניו (וכמו שמבאר במקום אחר):

עד ועל-כן אומרים תפלה אחר שמע ישראל 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' בלחש כי מודיעים שעל ידי זה שאנו מקבלים עלינו אלקותו על ידי שמע ישראל וכו' שהוא בחינת פיתא עלאה, על ידי זה נופה לגלות מלכותו לכל באי עולם לעולם ועד, אפלו להרחוקים מהקדשה מאד. שהיו עקר בחינת 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' שהוא בחינת ציון קדשה וכו' כמו שמבאר במקום אחר. ועל-כן אומרים בלחש כי עדן לא זכינו לזה, על-כן צריכין להסתיר הדבר שלא יתגרה עמנו חס ושלום. כי עדן צריכין לעמוד במלחמה להגביר המחשבות טובות שהם היצר טוב על ההפך וכו' כנ"ל. שפנה עוסקין באמירת ואהבת ויהיה אם שמוע וכו' ויאמר וכו' כנ"ל. ואחר כך באמת ויציב להמשיך כח הצדיק בחינת משה משיח שממנו הכל וכו' כנ"ל. אבל עקר התגלות המלכות הוא על ידי התפלה כנ"ל. וכן מוכן בפניות שבקריאת שמע ממשיכין מוחין כדי לבנותה. אבל עקר בנינה ויחודה וכו' הוא על ידי התפלה ועין שם והבן היטב:

בשלמות שעלידי זה יש לו פח להכניע כל הצדים והרודפים כל החוחים ותקוצים הסוככים וכו'. כי עקר המלחמה והפלי זון הוא עלידי התפלה (כמו שמבאר במקום אחר סימן ב' לקוטי חלק א). אבל אין מי שיזכה לזה לתפלה בשלמות כי אם הצדיק הגדול וכו', בבחינת 'פרוץ פרוץ בכל יומא מאן דקמיל לחוויא קרמא' והכין ליה ברמא דמלכא דאיהו צלותא, כמו שאיתא בתקוני זהר. אבל רב ישראל אפלו הכשרים, מפל שכן וכו' בודאי רחוקים מקלי זון הנה שהוא התפלה. רק כל פחם עלידי הצדיק הנה שעל ידו מבינים שיהיו בכלל בעלי תשובה, שעלידי זה מקבלים פח ללחם מלחמות ה', בבחינת אמא אופת מאנהא לברתא המופר בהתורה הנ"ל. הינו שאף-על-פי שאין לו בעצמו כלי זון מחמת שלא עמד במלחמה הנ"ל להגביר המחשבות טובות וכו', אף-על-פי-כן עתה מקבל פח ברחמיו מבחינת בינה לבא שהיא בחינת אמא שהיא אופת מאנהא לברתא לבחינת התפלה של הבעלי תשובה הנ"ל, שיהיה להם פח ללחם עם הצדים וכו', אף-על-פי שמצד עצמם אין להם כלי זון שהוא שלמות התפלה כנ"ל. וזה בחינת יום כפור שהוא עקר בחינת תשובה, שהוא יום הכפורים תרין אמא וברתא סלקין פחדא כמו שאיתא בזהר הקדוש, הינו כנ"ל שה' יתברך מוחל עוונות ישראל ביום הכפורים עלידי בחינת תשובה, שעלידי זה מרחם שאף-על-פי שלא זככו המדות טובות

עה ועקר התקון עלידי תשובה. ועקר התשובה הוא עלידי פח הצדיק, כי בלעדו אין אנו יכולין להרים ידנו ורגלנו. אבל גם הצדיק אי אפשר לו לגמור תפצו בשלמות עמנו כי אם על ידנו בשאנו מתגברים להתקרב אליו וכו', כי בהכרח שיהיה איה אתערותא דלתתא כל שהוא על כל פנים וכנ"ל. אבל כל מי שאותו את עצמו בהצדיק וככל מה שעובר עליו הוא מתחזק עצמו פאשר הזהיר בפה פעמים שאיד שהוא יתחזק וכו', אזי הוא תמיד בכלל בעלי תשובה, וכל הירדות והנפילות וההתרחקות נחפכים לעליות והתקרבות בבחינת ידונות נתהפכין לזכיות וכו'. כי דיקא מחמת שרד למקומות רעים ומגנים באלה בעוונותיו וגם משם אתה את עצמו בהצדיק ולא נתרחק ממנו חס ושלום, עלידי זה הצדיק מעלה אותו, ומעלה משם על ידו דיקא ניצוצות הנפולין מאד מאד שלא היה אפשר להעלותו וזלחתו וכו'. כי עלידי זה געשין בלים וכו' וכנ"ל: כי תשובה הוא בחינת אמא אופת מאנהא לברתא. הינו כי אמא היא בינה בחינת ביתא לעאה, וברתא בחינת מלכות בחינת ביתא תתאה שהיא בחינת תפלה, שאי אפשר למלכות בחינת ביתא תתאה להתגבר על כל הסטרא אחרא והחולקים וכו' כי אם עלידי זה הצדיק שזכה להגביר בשלמות היצר טוב על היצר הרע וכו', עד שזכה לקבל מלכותו יתברך בשלמות. והוא זוכה לתפלה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשה

שְׁצַרְיָכוֹן לְהַמְשִׁיד מִבֵּינָה לְמַלְכוּת וְכוּ',
שְׁעַל־יָדֵי זֶה עֵקֶר שְׁלֹמוֹת הַמַּלְכוּת כַּנִּל,
אֶף־עַל־פִּיכֶן בְּרַחֲמֵי אֲמֵא וּבְרַתָּא סִלְקִין
בְּחֻדָּא וְכַנִּל:

עו וְעַל־כֵּן מִסְמִינֵי בְּיוֹם הַפְּפוּרִים ה'
הוא הָאֱלֹקִים שְׁבַע פְּעָמִים,
וְאוֹמְרִים שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם בְּסוּף יוֹם כְּפוּר
אַחַר תְּפִלַּת גְּעִילָה בְּקוֹל רַם. שְׁכַל זֶה הוּא
בְּחִינַת מִי עִם זֹאת עוֹלָה, שֵׁישׁ לִשְׁנֵי
בְּתִים עֲלִיָּה, שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם
שְׁאוֹמְרִים עִתָּה בְּקוֹל רַם. כִּי אֵין מִתְנַרְאִין
מִהֶם עִתָּה, כִּי אֵז גַּסְלַח עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל.
וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׁבַע פְּעָמִים "ה' הוּא
הָאֱלֹקִים" כְּנֶגֶד כָּל הַשְּׂבָעָה מִדוֹת
שְׁצַרְיָכוֹן לִזְבָּכֶם כַּנִּל, וְעַל־יָדֵי זֶה עֵקֶר
הַתְּגִלוֹת מַלְכוּתוֹ כַּנִּל. אֲבָל אֲנַחְנוּ
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים לֹא זָכִינוּ לְבָרְרָם
וּקְלָמְנוּ הַכֵּל. אֲבָל עִתָּה בְּכַח יוֹם כְּפוּר
שְׁמַחֵל לָנוּ עוֹנוֹתֵינוּ וְנִתְהַכְּסוּ לִזְכוֹת,
נַחֲשָׁב פְּאֵלֵי בְּרַחְנוּ כָּל הַשְּׂבַע מִדוֹת עַד
שְׁאֲנוּ מְגִלֵי אֱלֻקוֹתָי וּמַלְכוּתוֹ לְכָל בְּאֵי
עוֹלָם, שְׁזֵהוּ בְּחִינַת שְׁבַע פְּעָמִים "ה' הוּא
הָאֱלֹקִים" שֶׁהוּא הַתְּגִלוֹת מַלְכוּתוֹ לְכָל
בְּאֵי עוֹלָם. וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים שְׁבַע פְּעָמִים
כְּנֶגֶד הַשְּׂבַע מִדוֹת שְׁעַל־יָדֵי זֶה שְׁמִכְרִינֵי
אוֹתָן בְּרֵאוּי נִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ כַּנִּל. וְעַכְשֵׁי
בְּכַח יוֹם כְּפוּר שֶׁהוּא סְלִיחַת עוֹנוֹת
שְׁנֹמְשָׁד בְּכַח הַצְּדִיק, עַל־יָדֵי זֶה נַחֲשָׁב
פְּאֵלֵי בְּרַחְנוּם וְכַנִּל:

עו וְעַל־כֵּן עֵקֶר שְׁלֹמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא
בְּיוֹם כְּפוּר שְׁמַתְפַּלְלִין אֵז

חֲמִשׁ תְּפִלוֹת מִה שְׁלֵא נִמְצָא בְּכָל הַשָּׁנָה.
כִּי הַתְּפִלָּה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, הִיא בְּחִינַת ה'
כְּמוֹ שְׁמַבְאָר שָׁם. וְעִתָּה בְּיוֹם כְּפוּר זֹכִינֵי
לְתַכְלִית שְׁלֹמוֹת הַתְּפִלָּה, וְעַל־כֵּן מִתְפַּלְלִין
חֲמִשׁ תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד בְּחִינַת ה' הַנִּל. וְעַל־כֵּן
הַתְּפִלָּה הַנוֹסֶפֶת הִיא גְּעִילָה שֶׁהִיא גַּם־כֵּן
בְּחִינַת תְּפִלַּת מְנַחָה, כִּי זְמַן תְּפִלַּת גְּעִילָה
הִיא בְּזְמַן תְּפִלַּת מְנַחָה כְּמוֹ שְׁאֲמֵרוּ
רַבּוּתֵינוּ וְנִל. כִּי כָּל תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה הִיא
בְּבְחִינַת תְּפִלַּת מְנַחָה כַּנִּל. וְעַל־כֵּן
מוֹסִיפִין לְהַתְּפַלֵּל בְּזְמַן הַמְּנַחָה שְׁתֵּי
פְּעָמִים לְיַחַד בֵּיתָא עֲלָאָה וּבֵיתָא תַּתָּאָה,
שְׁעֵקֶר בְּלִלּוֹתָם הוּא עַל־יָדֵי בְּחִינַת
תְּשׁוּבָה שֶׁהִיא בְּחִינַת תְּפִלַּת הַמְּנַחָה
וְכַנִּל. וְעַל־כֵּן אַחַר כֵּךְ אַחַר גְּעִילָה
אוֹמְרִים שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם בְּקוֹל רַם, וְשְׁבַע
פְּעָמִים ה' הוּא הָאֱלֹקִים שֶׁהֵם הַתְּגִלוֹת
מַלְכוּתוֹ בְּשְׁלֹמוֹת וְכוּ' וְכַנִּל:

עח וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁאוֹמְרִים בְּשְׂבֻעוֹת
הַהַתְּחַלָּה וְהַסּוּף שֶׁל כָּל סְדְרָא
וְשֶׁל כָּל מַסְבַּחְתָּא וְכוּ'. כִּי הַהַתְּחַלָּה שֶׁל כָּל
סְפָרֵי קִדְשׁ הוּא בְּחִינַת בֵּיתָא עֲלָאָה,
וְהַסּוּף הוּא בְּחִינַת בֵּיתָא תַּתָּאָה. כִּי כָּכָר
מִבְּאָר קִצֵּת שְׁבִיתָא עֲלָאָה זֶה בְּחִינַת בֵּינָה
לְבֵא שְׁמַצְמִצִּים אוֹר הָאֵין סוּף לְקַבְּלוֹ
בְּהַדְרָגָה וְכוּ'. אֲבָל עַדּוֹן אֵין זֶה שְׁלֹמוֹת עַד
שְׁמוֹתֵגְבֵר עַל הַמַּחֲשָׁבוֹת רְעוֹת שֶׁהֵם הַיְצֵר
הַרַע בְּרֵאוּי, וְעוֹבֵד ה' בְּהַדְרָגָה בְּרֵאוּי וְאֵן
מְגַלָּה מַלְכוּתוֹ וַיְתַבְּרָד שֶׁהוּא בְּחִינַת בֵּיתָא
תַּתָּאָה, וְאֵן דִּיקָא מִי עִם זֹאת עוֹלָה וְכוּ'
כַּנִּל. וְעַל־כֵּן הַהַתְּחַלָּה שֶׁל כָּל סְדְרָא
וְסַפְרֵי קִדְשׁ, הוּא בְּחִינַת בֵּיתָא עֲלָאָה, כִּי

ת"ת

היא בבחינת ביתא עלאה והסוף בבחינת ביתא תתאה. וכלל הסדר או המסכתא הוא בחינת המשכת האור בהדרגה ממדה למדה וכו' על ידי התנבחות יצירה לטוב על יצירה לבייש וכו'. ועל-פני עכשו בשבועות אחר שספרנו ארבעים ותשעה ימי הספירה, שהם בחינת ארבעים ותשעה שערי תשובה (כמו שמבאר במקום אחר), כדי לצאת מזהמת מצרים וכו'. וכן כל אחד צריך לצאת מזהמתו שהוא בחינת תשובה על-פני עתה אנו עוסקין רק בהתחלה והסוף שהם בחינת מי עם זאת עולה, ביתא עלאה עם ביתא תתאה. שהוא בחינת יום פפור שהוא בחינת יום החמישים בחינת יוכל שהוא בחינת תשובה פדוע. הינו מה שמבאר לעיל שבכת הצדיק יש לנו פח להעלות ביתא תתאה עם ביתא עלאה אף-על-פי שלא ברנו באמצע כל המדות פראוי שהוא בחינת יום פפור וכו' וכו' ל:

עט וזה בחינת מה שמבאר שם על פסוק "ישש פגבור לרוח ארח", שהצדיק רץ במהירות זה הדרך וכו' ענין שם. הינו שתקף בשיש-ראל יוצאין מהכמות חיצונית וממחשבות רעות כל אחד כפי מה שמתנבר לצאת מהם, תקף רץ הצדיק פגבור לרוח ארח וכו' פנ"ל, ומתקן את כל הדרך שהיה זה צריך לילך בזמן שהיה נוף וכו'. ואז מעלה אותו בבחינת מי עם זאת עולה. אף-על-פי שלא ברר המדות פראוי, אדרבא קלקל

כל ספרי קדש של התורה הקדושה הם בחינת המשכת אור האין סוף לגלות מלכותו פראוי שזה עקר תכלית ספרי התורה פנ"ל. ועל-פני התחלת הסדרא או המסכתא זה בחינת התחלת הארת אור האין סוף, על-ידי צמצומי אותיות התורה שזה בחינת ביתא עלאה. כי עדין לא נגמר המכון שבוה הסדר או המסכתא עד הגמר, שהוא בחינת שעדין לא נתברר הברור הטוב מן הרע שהוא לברר יצירה לטוב מן יצירה לבייש וכו', עד סוף הסדר או המסכתא שאז נגמר המכון בסדר זה או במסכתא זאת, שעל-ידי זה נתגלה מלכותו שהוא בחינת ביתא תתאה. וכן בכל סדרא ובכל מסכתא:

פי זה ידוע שכל התורה הקדושה היא בכל אדם ובכל זמן ובכל מקום. כי בכל אדם ובכל יום וכו' נעשה בחינות אלו המבארין בתורה הנ"ל, וכמו שנתבאר קצת לעיל מזה. כי בכל יום מאיר בלב האדם אור האין סוף לעוררו לשוב לה' ותפרד וכו', וזה בכל אדם ובכל דרגא ובכל זמן. וכל מה שאנו לומדין בהתורה הקדושה שבכתב ובקול פה מבראשית עד לעיני כל ישראל, וכן ספרי נביאים וכתובים ושי"ם משנה וכו', בכלם צריך שתהיה פנותנו בגין דישתמודעין ליה להכיר אותו ותברך שהוא על-ידי בחינת הנ"ל, על-ידי המשכת אור האין סוף בהדרגה ובמדה על-ידי צמצומי אותיות התורה הקדושה וכו'. ועל-פני ההתחלה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשו

הבורא ותברך שבשכיבו זה ברא הכל כפ"ל. אבל לגלות מלכותו אי אפשר כי אם על-ידי עבודת ומעשים טובים שבוה העולם וכפ"ל, ושם במקום הצדיק אין מעשה ועבדה. על-כן כל שעשועיו כשכא אדם השפיל מזה העולם אפלו אם הוא גרוע מאד ומשתמח על קברו ומבקש שישיבנו בתשובה ויתקנו, שאזי תכף על-ידי ההתעוררות הנה הוא עושה מזה שעושה ומעלהו בכחית 'מי עם זאת עולה' הנ"ל, שהוא מעלהו אף-על-פי שלא ברר המדות אדרבא קלקלם. כי הצדיק יש לו פח לזה לתקן הכל על-ידי עצם יגיעתו ומסירת נפשו בזה העולם בסיורים וסגופים קשים בשביל ה' ותברך ובשביל ישראל עד שעשה תשובה בשביל כל ישראל לדורות. וכמו שפיננו שאמר רבי שמעון בן יוחאי 'כולני לפטר כל העולם וכו'. ואלמלי יותם בן עזריה עמי, יכולני לפטר גם להבא עד הסוף וכו', רק העקר שיהיה להאדם שבוה העולם איזה אתערותא דלתמא מעט על כל פנים וכפ"ל. כי בלא אתערותא דלתמא כלל אי אפשר, כי כל השבירה היתה רק על-ידי זה שלא היה שום אתערותא דלתמא וכו'":

הרבה כמו שקלקל. כי הוא רץ ומדלג בכחו על הכל, בכחית "קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות וכו'". ומעלהו על-ידי בחינת אמא אופת מאנהא לברתא וכו' כפ"ל. הנה שמזכהו לגלות מלכותו ותברך בעולם ולהמשיך בלבו התנוצצות אור האין סוף, שזהו בחינת כלליות ביתא מתמא וביתא עלאה אף-על-פי שלא ברר המדות וכו' כפ"ל. רק העקר שעל כל פנים יהיה לו איזה אתערותא דלתמא קצת על-ידי שאוחז עצמו בהצדיק ומתנוגע בכל פעם לברח מהמחשבות רעות וכו', שגם זה יקר מאד אצל ה' ותברך כמו שמבאר במקום אחר שזהו בחינת "כי עריך הרננו כל היום וכו'", בחינת "בשוא גלוי אתה תשפחם וכו'", ענין שם:

פ וזה בחינת מה שמבאר לעיל בענין מדלת ההליכה על קברי צדיקים הגדולים, כי הצדיק עמד במלחמה בחייו וישרר כל הצדיק רעון וכו' עד שזכה על-ידי מעשיו לגלות מלכותו ותברך בעולם, שעל-ידי זה עולה גם ביתא עלאה כפ"ל. וזו זוכה ביום הסתלקותו להסתלק לעלא ולעלא למקום שנסתלק, ושם אין מעשה ועבדה לגלות מלכותו על-ידי זה רק מתענג על ה' וכו' אשרי לו. אבל כבר מבאר בסיון ו' שעקר שלמות הצדיק הוא שאפלו כשהוא למעלה מעלה שיהיה למטה גם-כן וכו'. כי חפצו ותשוקתו המיד לגלות מלכותו בעולם, שזה רצון

פא וזה "אמרת ליהוה אדני אתה" (תהלים 115, 2). 'הנה אדני' הם בחינת ביתא עלאה וביתא מתמא. כי 'הנה' הוא שם העצם שהוא בחינת אור אין סוף שמאיר על-ידי בחינת אהיה, שהוא בחינת

הצמצום שזה בחינת ביתא עלאה, אדני' בחינת ביתא תתאה בחינת מלכות. הינו שדוד אמר לנפשו שראוי לך לומר לה' לשם העצם, בחינת ביתא עלאה: אדני אתה, שהוא בחינת פליליות ביתא תתאה עם ביתא עלאה בחינת מי עם זאת עולה' שזה עקר השלמות. אך "טובתי כל עליך", כי לא יכתי לזה במעשים טובים שלי כי הלא אדרבא קלקלתי הרבה בעונותי הרבים. אך "לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם", שכל כחי לזה לכלל ביתא תתאה עם ביתא עלאה שהוא בחינת "אמרת יהוה אדני אתה" כנ"ל, הוא רק כח הצדיקים הקדושים אשר בארץ המה וכי. כי הם יכולים לכלל ביתא תתאה עם ביתא עלאה שזוכה לזה אפלו מי שלא תקון המדות, אדרבא קלקל הרבה. כי הם כבר עשו תשובה בשביל כל העולם רק שאנו צריכין לבוא אליהם כדי שיהיה לנו אזהר אתערותא דלתתא וכנ"ל:

הלכות תפלת ערבית

כב וזה בחינת תפלת ערבית שתקון עקב אבינו. כמו שכתוב "ויפגע במקום וכי", כמו שדרשו רבותינו ז"ל. כי השלשה אבות גלו אלקותו ומלכותו בעולם. ועקר התגלות אלקותו ומלכותו יתברך, הוא עלידי בחינת התקונים המבארים בתורה לשמש הנ"ל. שהוא עלידי שמצמצמן אור האין סוף וכי' ונקרין ממחשבות רעות וכי', שזהו בחינת

תפלה כמו שמבאר שם וכמבאר לעיל. ועליכן כל אחד מהאבות תקון תפלה אחת. אברהם תקון שחרית שאז מאיר אור יום שנמשך מאור אין סוף שהוא אור כל האורות. אכל אי אפשר לקבלו מרובי אור. ומחמת זה נכשל אדם הראשון על שלא צמצם האור פראוי והסתפל במה דלא הוי ליה רשו, כמו שאיתא בתקוני זהר. ובפרט מה שלא שמר המחשבה פראוי כמו שאיתא שם בתקוני זהר: אדם הראשון במחשבה חאב וכי'. ועלידי זה נפגמה תפלתו שהיה צריך להתפלל בשביל תקון העולמות כמו שאיתא בכתבי האר"י ז"ל. ואף עליפי ששב בתשובה אחר כך, וכן אחר כך היו כמה צדיקים גדולים, אכל לא עסקו בתקון העולם לגלות אלקותו ומלכותו בעולם הנשמי הזה כמו אברהם אבינו, שהוא היה הראשון שעסק בתקון הצמצומים הנ"ל באפן שיגלה אורו יתברך בהדרגה ובמדה וכי'. עד שגלה מלכותו לכל, כמו שפרש רש"י על פסוק "ה' אלקי השמים ואלקי הארץ", שבתחלה לא היה נקרא כי אם אלקי השמים רק עלידי אברהם נקרא ואלקי הארץ. כי הוא גלה אלקותו בעולם. ועליכן התחיל אברהם בתקון התפלה, כי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא עלידי תפלה כנ"ל. והוא תקון תפלת שחרית שאז נמשכין כל תקוני התפלה שהם עלית כל העולמות וכי' כמבאר בפנינות. ועקר התקון שתקון אברהם וכן כל האבות היה בשביל העולם. כי בודאי גם הצדיקים תקמונים

נח ומתוּשַׁלַח וְשֵׁם וְעֵבֶר וְכוּ' עֵסְקוּ
 בַתְּפִלָּה, אֲבָל לֹא הַמְשִׁיכוּ תַקְוֵן הַתְּפִלָּה
 לְכָל בָּאֵי עוֹלָם לְגִלּוֹת מַלְכוּתוֹ בְּעוֹלָם.
 וְאַבְרָהָם הוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁגִּלָּה מַלְכוּתוֹ לְכָל
 הָעוֹלָם, שָׁזָה עֵשֶׂר הַתְּגִלוֹת הַמַּלְכוּת בִּי
 אֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עִם כַּנִּ"ל. וְעַל-כֵּן הִתְחִיל
 בַּתְּקוּוֹן הַתְּפִלָּה וְתַקְוֵן תְּפִלַּת שְׁחֵרִית שֶׁהִיא
 בְּחֵינַת הַתְּגִלוֹת אֹרֹן וַתְּבָרַךְ עַל-יְדֵי כָל
 תְּקוּוֹנֵי הַתְּפִלָּה שֶׁבְּשְׁחֵרִית שָׂאוֹ עֵשֶׂר תַּקְוֵן
 הַתְּפִלָּה בְּכָל תְּקוּוֹנֶיהָ כַּמּוּבָן בַּפְּנּוּת. בִּי אִז
 גַּמְשִׁיכֵן הַמַּחֲזִין בְּכָל הַתְּקוּוֹנִים לְכָל הַזּוֹכִים
 לָזֶה בְּעֹבְדוֹתָם וְכוּ'. בִּי הַמַּחֲזִין הֵם בְּחֵינַת
 אֹרֹן יוֹם כִּדְעוּ, בִּי יֵשׁ יִתְרוֹן לַחֲכָמָה וְכוּ'
 כִּיתְרוֹן הָאֹרֹן וְכוּ', וְאַחַר כֵּךְ בֵּא יִצְחָק
 אָבִינוּ וְהוֹסִיף לְתַקְוֵן תְּפִלַּת הַמְּנַחֶה שָׂאוֹ
 כָּבֵד גַּסְתִּלְקוּ הַמַּחֲזִין וְלֹא גִשָּׂאָר בִּי אִם
 רְשִׁימוֹ, בִּי אִז מִתְחִיל הַיּוֹם לַעֲרֵב וְכוּ'
 וְכַמוֹ שֶׁמִּבְּאֵר לְעִיל. וְזֶה בְּחֵינַת הַסְּתַלְקוֹת
 הַמַּחֲזִין שֶׁהוּא אֶפְלוֹ אֶצֶל צְדִיקִים גְּמוּרִים
 בֵּין דְּרָגָא לְדְרָגָא וְכוּ' כַּנִּ"ל. וְהוּא הַמְּשִׁיד
 אִז תַּקְוֵן הַתְּפִלָּה כְּדִי לְהַתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה
 בְּעַת שְׁמִתְחִילוֹן הַמַּחֲזִין לְהַסְתַּלֵּק וְלֹא
 גִשָּׂאָר רַק רְשִׁימוֹ וְכוּ', וְעֵשֶׂר הַתַּקְוֵן הוּא
 בְּשִׁבְלֵי הַחֲלוּשֵׁי כַּח שְׁצָרִיכִין לְשׁוּב
 בַּתְּשׁוּבָה. וְעֵשֶׂר הַתְּשׁוּבָה הִיא בְּעַת
 שְׂרוּאִין שֶׁהִדְעַת גַּסְתִּלְקַת מַחֲמַת פְּגָמֵי כָל
 אֶחָד כִּפִּי מִה שֶׁפָּגַם וְלֹא גִשָּׂאָר רַק אֵיזָה
 רְשִׁימוֹ שֶׁזּוֹכֵר עֲדוֹן שְׁצָרִיכִין לְחָשֵׁב עַל
 תְּכִלְתּוֹ וְכוּ'. וְזֶה בְּחֵינַת תְּפִלַּת הַמְּנַחֶה
 שֶׁתַּקְוֵן יִצְחָק בְּעַת בִּי יִגְמוּ צְלִילֵי עֵרֵב עַד
 אֲשֶׁר לֹא תַחֲשֵׁד הַשְּׂמִשׁ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחֲזִין לְגַמְרֵי אֶפְלוֹ הַרְשִׁימוֹ

וְכוּ' וְכַמְבָּאָר מִזֶּה הַרְבֵּה לְעִיל. אֲבָל יַעֲקֹב
 כְּחִיר שֶׁבְּאֲבוֹת הוֹסִיף לְתַקְוֵן גַּם תְּפִלַּת
 עֲרֻבִית, שֶׁהִיא בְּחֻשְׁבַּת לִילָה אַחַר שֶׁכָּבֵד
 שָׁמְעָה הַחֲמָה וְנַחֲשָׁד הַשְּׂמִשׁ וְלִילָא
 פְּרִישָׁא גְּדַפְהָא עַל עֲלָמָא, שָׁזָה בְּחֵינַת
 הַסְּתַלְקוֹת הַמַּחֲזִין שֶׁהֵם אֹרֹן יוֹם, לְגַמְרֵי
 אֶפְלוֹ אֶצֶל הַצְּדִיקִים. וְתַקְוֵן אִז תְּפִלַּת
 עֲרֻבִית שֶׁנוֹכַח לְעַסֵּק בַּתַּקְוֵן הַתְּגִלוֹת
 מַלְכוּתוֹ גַּם אִז. וְעֵשֶׂר הַתַּקְוֵן בְּשִׁבְלֵי
 הָעוֹלָם. בִּי כָל הָאֲבוֹת עֵסְקוּ בַּתַּקְוֵן הָעוֹלָם
 לְהַחֲזִיר כָּל הָעוֹלָם בַּתְּשׁוּבָה לְהַשִּׁיב כָּל־
 אֱלֹוֵי וַתְּבָרַךְ שֶׁיִּקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּתוֹ
 מִכָּל מְקוֹם שֶׁהֵם. וְהָעֵשֶׂר הוּא יַעֲקֹב
 שֶׁהִיָּתָה מִסְתָּו שְׁלֵמָה וְזָכָה לְהַעֲמִיד כָּל־
 יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם. אֲבָל יְדַע בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
 שְׁעַתִּידִים לְחֹטָא, עַל־כֵּן הַתְּגַבֵּר וְתַקְוֵן
 תְּפִלַּת עֲרֻבִית שֶׁהִיא בְּעַת חֻשְׁבַּת לִילָה,
 שֶׁאֶפְלוֹ מִי שֶׁנִּפְלַח לְחַשְׁד מִמּוֹשֵׁ, שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת אֲרִיכַת הַגְּלוּת שֶׁל עֲכָשׁוֹ שֶׁהוּא
 בְּחֵינַת "וַחֲשָׁד עַל פְּנֵי תְּרוּם", בְּחֵינַת
 "בְּמַחְשָׁפִים הוֹשִׁיבֵנִי וְכוּ'", גַּם אִז נוֹכַח
 לְהַמְשִׁיד תַּקְוֵן הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא בְּחֵינַת
 תְּשׁוּבָה בְּחֵינַת הַתְּגִלוֹת מַלְכוּתוֹ כַּנִּ"ל. בִּי
 "גַּם חֲשָׁד לֹא יַחֲשֵׁד מִמְּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם
 יֵאִיר וְכוּ'". וְזֶה תַּקְוֵן בְּעַת שֶׁפָּגַע בַּמּוֹקֵם,
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב "וַיִּפְגַּע בַּמּוֹקֵם וַיִּלֵּן שֵׁם וְכוּ'",
 וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁתַּקְוֵן אִז תְּפִלַּת
 עֲרֻבִית. בִּי הַשִּׁיג שֶׁעֵשֶׂר כָּל הַתְּקוּוֹת
 גַּמְשִׁיכֵן מִרְבּוֹי אֹרֹן שְׁעַל־יְדֵי זֶה הִיָּתָה
 שְׁבִירַת פְּלִים וְכוּ', וְזֶה עַל־יְדֵי שֶׁלֹּא הִיָּתָה
 אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמָא. וְעַל־כֵּן צָרִיד כָּל אֶחָד
 לְצַמְצֵם הָאֹרֹן וְכוּ', אֲבָל צָרִיכִין שִׁיחֵי

הצמזומים בתקונן ושישמר עצמו מאד ממחשבות רעות שהם עקר הצדין רעים וכו' פנ"ל. ויעקב אבינו זכה לתקון המחשבה שהיא תקון הברית יותר מפל האבות, כי היתה מטוה שלמה עד שזכה לראשית אונו וכו' שזה עקר תקון המחשבה. ומעצם קדשות הגדולה זכה להוריד עצמו לעמק הנפילות של כל ישראל של כל אדם ואחד בכל דור ודור עד עקבות משיחא:

פי זה מוכן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות שכל מה שהצדיק גדול וקדוש יותר הוא יכול להוריד את עצמו יותר לכל הנפלים וכו' לעסק בתקונם. ועלפן יעקב דיקא תקן תפלת ערבית שהיא בעת החשך הגמור פנ"ל. ועקר התקון שהוא מאיר בלב ישראל שאפלו בתכלית החשך הגמור צריכין להתחזק לעסק בתפלה, כי לית רעותא מבא דאתאבדו. כי עקר התקון על ידי אתערוותא דלתמא, עלפן כל תנועה וכל נקדה ונקדה מוכה שהאדם מנתק עצמו מרע לטוב, הכל יכול להרים ולקבץ לתוך בית הקדשה, אף עלפי שבינו לבנו בין הנקודות טובות נעשה עמו מה שנעשה, אף עלפי כן צריך להתחזק לחטף בכל פעם נקודות טובות כל מה שיוכל כל ימי חייו מתוך עמק החשך. כי הצדיק בחינת יעקב מרים ומקבץ ומאסף הכל לתוך בית הקדשה ובונה מהם בנינים נפלאים על ידי שמעלה בחינת אתערוותא דלתמא

ממקומות נמוכים כאלה, שזה עקר שלמות חשיבות אתערוותא דלתמא. כי כל מה שהדקא נמוך יותר ויותר, כמו בן יקר וחשוב יותר ויותר בשעולה משם איזה התעוררות ונקדה טובה לה' ותברך, שהיא בחינת אתערוותא דלתמא שהוא עקר תקון העולמות וכו' פנ"ל. ועלפן עוסק יעקב בבנין הבית השלישי שאנו מקוים שיתקיים לצנח שזה עקר התקון של כל העולמות שכלם תלויים בזה העולם. והעקר בישראל על ידי שישבו לה' ותברך בכח הצדיק בחינת יעקב כלל ישראל העוסק בתקונם:

פנ פי עקר תקון כל הנ"ל הוא על ידי המשפן וביית המקדש שהוא בחינת הבית הנסת וביית מדרש של ישראל שהם מקדש מעט, ועקר הוא הבית המדרש הנקרא על שם הצדיק האמת שבכל דור וכו' (פאת סח טו) וכמו שמבאר במדרש בפתיחת איכה על פסוק "ואת כל בית גדול": זה בית מדרשו של רבי יוחנן בן זבאי וכו', ומקום הויכוח שם במדרש ארבע מאות שמונים ואחד פתי מדרשות שהיו בירושלים כמנן מלאתי וכו', אכל מדרשו של רבי יוחנן בן זבאי קורא בית גדול, כי כל קדשת הבתי מדרש כלולין בו וכו' פנ"ל. כי על ידי קדשת הבית המדרש של מי שזוכה להכלל בהקבוצת הקדושה הנה, על ידי זה כל נקדה ונקדה טובה שזוכה אפלו מתוך עמק החשך וכו', הכל מקבץ הצדיק לתוך

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשיא

בעבודת ה' ותברך כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "כי הגדיל לעשות" שפשיט ידו בגדולים וכו'. ועל-כן בהכרח שיהיה סיוע מלעלא, ובאמת הכל ממנו. ותברך כמו שכתוב "מי הקדימני ואשלים", ואף-על-פי-כן צריכין איהו התעוררות מלמטה על כל פנים, וזה אי אפשר להבין ללא איד הכל ממנו. ותברך ואף-על-פי-כן צריכין אתערוטא דלתתא, והו נפלאות תמים דעים וכמבאר מנה במקום אחר. ועל-כן יקר וחשוב מאד אצל ה' ותברך כל התעוררות והתעוררות של כל אדם מכל מקום שהוא. וכמוכא הרבה בדברי רבותינו ז"ל בנגרא ומדרישים שה' ותברך מבקש מישראל: פתחו לי פתח סדקת ואני אפתח לכם וכו'. כי חקף שהאדם מתעורר בתפלה ועבודה באמת כל שהוא מתעורר חקף אתערוטא דלעלא הרבה, כי הבא לטהר מסיעין אותו. ועל-ידי זה יש לו פח להתעורר עוד, וכמו בן נמשך אתערוטא דלעלא יותר וכו'. וזה עקר בחינת היותים הנעשים מכל התפלות והעבודות שהוא מה שמתיחד אתערוטא דלתתא עם אתערוטא דלעלא וכו' כמובן בפניות. וזה השיג או יעקב בשפגע במקום ההוא שהוא מקום הבית-המקדש, וכמוכן למשפיל בדברי רבותינו ז"ל שאמרו ומדוע לא עכבהו בשעבר שם, והשיבו: איהו לא יהיב דעתיה להתפלל ומן השמים יעכבהו. איהו עד חרן אויל, פד מט לשם אמר וכו'. יהיב דעתיה למתדר, וקפצה לו הארץ ובאה לקראתו ופגע במקום וכו'.

הבגן הקדוש שעומק בכנינו שהוא בחינת בגן המשפן ובית המקדש שבונה בכל עת. ועל-ידי זה גם הוא יהיה לעם ויהיה נכלל בתוך הקבוץ הקדוש, שעל-ידי זה עקר בגן הבית-המקדש שייבנה במהרה בימינו שיהיה נבנה בזכות יעקב אבינו. כמו שאמרו רבותינו ז"ל שפית ראשון ושני היו בזכות אברהם ויצחק, אבל בית-המקדש השלישי שאנו מקוים יהיה בזכות יעקב שיהיה מפתו שלמה ולא יחרב לעולם. ועל-כן תפן יעקב תפלת ערבית בשפגע במקום שהוא מקום הבית-המקדש שעסק או בתקונו וקראו בית, כמו שכתוב "אין זה כי אם בית אלקים", כמו שדרשו רבותינו ז"ל. כי עקר תפון בגן הבית השלישי שהוא בחינת הגאולה האחרונה שלא יהיה אחריה גלות, הוא על-ידי בחינת תפלת ערבית שתפן או שהיא בחינת שתפן שיהיה לנו פח להתעורר בתפלה שהיא בחינת תשובה בחינת התגלות מלכותו אפלו מתוך עמק החשך וכו' כנ"ל:

פד כי עקר כל התפונים הם על-ידי אתערוטא דלתתא כנ"ל, כי ה' ותברך רוצה שדקא אנהו נעבד אותו מנה העולם, וכמו שאמר אדונינו מורנו ורבנו לכמה מאנשו אם היה הקדוש-ברוך-הוא רוצה לעבד את עצמו בעצמו לא היה צריך אותך וכו'. אבל זה דיוע שקשה וכבד מאד להאדם לעבד את ה' ותברך כי הוצר הרע מתגבר ומתפשט מאד, וכפרט על כל מי שרוצה לכנס

שהוריד את עצמו לכל המקומות הנמוכים
הנ"ל, לברר ולהעלות הנפשות משם, ואז
"וַיְחַלֵּם וַהֲנֵה סֵלֶם מִצַּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ
מוֹנֵעַ הַשָּׁמַיְמָה". שהאדם צריך לצאת
מדרגא לדרגא כמו בסלם. והכל בשביל
תקון העולמות על-ידי אתערותא דלתתא
דיקא. "וַהֲנֵה מִלְאכֵי אֱלֹקִים עֹלִים וְיֹרְדִים
בו". מלאכי אלקים עולים בחינת
אתערותא דלתתא. מלאכי אלקים יורדים
בחינת אתערותא דלעלא שיוירד מלמעלה
לביע על-ידי שמקדם עלה מלמטה
למעלה אתערותא דלתתא. כי על-ידי כל
התעוררות והתעוררות דקדושה מלמטה
גבראים מלאכים שזוהו בחינת מלאכי
אלקים עלים מלמטה למעלה.

ובאתערותא דלתתא אתער לעלא, ואז
נמשך סיוע מלעלא שהוא מלאכי אלקים
היורדים מלמעלה למטה לסיועו. וזהו
בחינת "וַהֲנֵה מִלְאכֵי אֱלֹקִים עֹלִים וְיֹרְדִים
בו". ועל-ידי שגבולין אתערותא דלתתא
עם אתערותא דלעלא, על-ידי זה נעשים
כל היחודים והתקונים כידוע. ואז "וַיִּקְרַן
יעקב משנתו ויאמר אבן יש ה' במקום
הזה ואנכי לא ידעתי". כי אפלו יעקב
בקדשתו העצומה נעלם ממנו ולא ידע
מתחלה עצם קדשת המקום ההוא עד
שנתעורר מעצמו לחזור לכאן כנ"ל ואז
בא המקום לקראתו וילן שם, ואז השיג
עצם קדשת המקום הזה שבו תלוי תקון
כל הנפשות הנפולין וכל העולמות. וזוהו
תקון להכניס בלב כל הנפשות לדורות עד
היום הזה, שאפלו הנפשות הנפולין מאד

היו כי כל זמן שלא היה לו אתערותא
דלתתא להתעבב שם לא רצו לעכבו מן
השמים, עד אשר נתן אל לבו לחזור לשם,
ותכף נתעורר אתערותא דלעלא לקרבו
ובא המקום לקראתו. ואז ראה גדל עצם
גבלאות ענין אתערותא דלתתא שעל-ידי
זה נעשה אתערותא דלעלא ועקרן במקום
הזה ששם כל היחודים כידוע. ואז השיג
בעצם השנתו שגם כל התעוררות
והתעוררות מעמקי עמקי מקומות
הנפולים והרחוקים מאד גם זה יקר מאד.
ועל-כן תקון אז תפלת ערבית שהוא
בחינת תקון זה כנ"ל:

פה וזה: "וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי בא
השמש". כי כשפגע במקום
שבא לקראתו מקום הבית המקדש שהוא
הבגן השלישי שיתמנם ואז השיג עצם
מרירות אריכת הגלות שיהיה מקדם.
שזהו בחינת "וַיִּלֶן שָׁם כִּי בא השמש"
שמרמו על השבת מרירת הגלות בגוף
ונפש כמו שדרשו רבותינו ז"ל ומוכא
דבריו ז"ל. ועל-כן תקון אז תפלת ערבית
על-ידי שהבין אז עצם יקרת וחשיבות
אתערותא דלתתא אפלו מעמקי עמקי
החשך אפלה וכו' כנ"ל. ואז "וַיִּקְרַח מֵאֲבְנֵי
הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מְרֹאשׁוֹתָיו", בחינת
הניצוצות והנפשות הנפולין שהם בחינת
"תשפתכנה אבני קדש בראש כל חיצות",
וישם מראשותיו שהעלם וקשרם
במחשבתו הקדושה, כי בלא במוחשבה
אתברירו. ואז "וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא"

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשיב

שסוכרוין שפמקומם אין נמצא ה' ותברך, ידעו ויאמינו שגם במקומם יש ה' ותברך, כי מלא כל הארץ כבודו, רק שנעלם מהם. ושגם ההתעוררות שלהם יקר מאוד ושיוכלו למצא ה' ותברך בכל מקום שבעולם, כי פאמת יש ה' במקום הזה רק שאינו יודע מגדל העלמה בחינת ואנכי לא ידעתי. אבל אם יתעורר בבחינת אתערותא דלתתא ויזה למצאו וכו"ל, ואז יניח ויאמר מה נורא המקום הזה, שהשיג עצם נוראות המקום הזה ששם שרשי כל הפגשות, ומשם נמשך ההתעוררות לתשובה לכל ישראל. אך אף על פי כן צריכין התעוררות מלמטה כו"ל. ואז אמר "אין זה כי אם בית אלקים" שמרמז על הבית השלישי שיבנה בזכותו, שרק זה נקרא בית, לא כאברהם שקראו הר וכו' כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אבל אמר בלשון 'אין זה' שמרמז על החרבן של שני בתים הראשון והשני כמו שאמרו רבותינו ז"ל. להודיע שבנדאי עקר התקון על ידי בחינת בית השלישי, אבל עדן 'אין זה', כי עדן לא באנו לתקונו, "פי אם בית אלקים", פי עדן צריכים תקונים הרבה עד שנופה לבחינת בית אלקים. וכוה רמז שצריכין מקדם בתי פגסיות ובתי מדרשות הרבה שהם מקדש מעט שלשם מתקבצין כל התעוררות שלמטה וכו' כו"ל. שעל ידי זה הרבה וכו' לתשובה כו"ל. עד שיבנה בית אלקים זה, ואז ישבוה הכל אל ה' ויתתקן הכל במהרה בימינו אמן:

פו וזה: "תנו עו לאלקים וכו', אל ישראל הוא נתן עו ותעצמות לעם וכו'". ואיתא בדרבי אדוננו מורנו ורבנו ז"ל בסימן קמ"ז לענין עזות דקדשה שבתחלה צריך האדם להתחזק בעזות דקדשה שזהו בחינת 'תנו עו לאלקים'. ואז ה' ותברך משפיע עליו מלמעלה התחזקות ועזות דקדשה בחינת 'אל ישראל הוא נתן עו ותעצמות לעם' וכו' עין שם. נמצא שאלו הפסוקים מדרשים מענין הנ"ל שצריכין אתערותא דלתתא כדי לעורר אתערותא דלעלא שזה עקר התקון כו"ל. ועקר תקון זה הוא על ידי קדשת הבית המקדש שאנו מושבים עליו על ידי הבתי מדרשות וכו' שהם מקדש מעט כו"ל. וזה שכתוב שם "נורא אלקים ממקדשך אל ישראל הוא נתן עו ותעצמות לעם וכו'". הינו שבתחלה אמר "תנו עו לאלקים", שאנו צריכין להתעורר מלמטה לתת עו לאלקים, שזהו בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל: ישראל מוסיפין פה למעלה, בבחינת "באלקים נעשה חיל", וכמוכא בספרים הרבה מזה. וזהו "על ישראל גאותו וכו'". שעקר מלכותו וגאותו, בחינת "ה' מלך גאות לבש", הוא על ישראל, כי רק הם מגלין מלכותו לעולם על ידי עבודתם כו"ל. ונעזר בשחקים" שדיקא על ידי ישראל שנותנין עו לאלקים על ידי זה נתגלה עיו גם בשחקים בין מלאכי שחק. פי עקר התגלות עו נוראותיו ותברך הוא על ידי עבודת ישראל למטה פדוע. ועליבן נסמך

קִרְשֵׁת הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּמִי
מִדְרָשׁוֹת, שֶׁזֶה בְּחִינַת "נֹרָא אֱלֹקִים
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ וְכוּ" וְכוּ"ל:

פֹּה וְזֶהוּ: "אֱלֹקִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה",
שְׁמֵרָמוֹ עַל יְחִידֵי הַנְּעֻשִׁים
עַל־יְדֵי עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל שֶׁעָקֵר הַיַּחֲוֵד
וְהַתְּקוֹן עַל־יְדֵי שְׂבָבֶל אֲתֵּעְרוּתָא דְלִתְמָא
עִם אֲתֵּעְרוּתָא דְלֵעֲלָא פְּנֵי ל. וְזֶהוּ "אֱלֹקִים
מוֹשִׁיב יְחִידִים בֵּיתָה" דִּיקָא. כִּי עָקֵר
הַתְּקוֹן עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַבַּיִת הֵינּוּ בְּחִינַת
הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת הַבְּמִי
מִדְרָשׁוֹת שֶׁל צִדִּיקֵי אָמֶת פְּנֵי ל. וְזֶהוּ
"מוֹצִיא אֲסִירִים בְּפוֹשְׁרוֹת", שְׁגַם אֵלּוּ
הָאֲסִירִים בְּעוֹנוֹתֵיהֶם, בְּבְחִינַת "אֲשִׁבִי
הַשָּׂדֶה וְצִלְמוֹת אֲסִירֵי עֵינִי וּבְרֹל", גַּם אוֹתָם
הוּא מוֹצִיא בְּפוֹשְׁרוֹת שְׂבִיבֵרוֹ מֵעֵשִׂיהֶם
וְיִהְיוּ נְעֻשִׁים אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים. כִּי הַבְּמִי
כְּנִסְיוֹת וּבְמִי מִדְרָשׁוֹת מְטַהְרִין הַכֹּל, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל פְּסוּק "מִה פָּבּוּ
אֶהְיֶה יַעֲקֹב מִשְׁפַּנְתִּיךָ יִשְׂרָאֵל כְּנַחֲלִים
נְפוּי", מִה נַחַל מְטַהֵר אֶף בְּמִי כְּנִסְיוֹת
וּבְמִי מִדְרָשׁוֹת מְטַהְרִין וְכוּ. וְכֹל זֶה מִי
שֶׁחָפֵץ בְּאָמֶת וְחוֹתֵר לְהִתְקַרֵּב לָהּ יִתְקַרֵּב
וְלִצְדִיקִים אֲמִתִּים. אֲבָל הַסֵּר מִן הַדְרָד
לְגַמְרֵי וּמִקַּעַה אֶת עֵצְמוֹ וְכוּ, עֲלוּי נֶאֱמַר
"אֵד סוֹרְרִים שְׂכְנוֹ צַחִיחָה", כִּי בְּיָדָי מִי
שְׂאִינוֹ חָפֵץ לְהִתְעוֹרֵר אֶל הָאָמֶת פְּנֵי ל
מִרְחִין אוֹתוֹ וְשׁוֹבֵן צַחִיחָה:

פַּח וְכֹל זֶה מְבַאֵר בְּפִסְקֵי הַפְּטֵרַת תְּעִינַת
צְבוֹר שְׂמִסִּים "וּבְנֵי הַנְּבֵר הַנְּלוּיִם
עַל ה' וְכוּ. וְהַבְּיֹאוֹתִים אֶל הַר קְדִישִׁי

לָזֶה מִיֵּד "נֹרָא אֱלֹקִים מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל
יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן עֵז וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם",
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲתֵּעְרוּתָא דְלֵעֲלָא, שֶׁה'
יִתְקַרֵּב מוֹשִׁיבֵי וְנִתְּן עֵז וְתַעֲצוּמוֹת יִתְרָה
לְיִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק לְשָׂאֵר עַל עִמְדָם עַל־יְדֵי
שֶׁהִתְעוֹרְרוּ מִלְּמִטָּה לָתֵת עֵז לְאֱלֹקִים.
שְׁעַל־יְדֵי זֶה עָקֵר כֹּל הַיְחִידִים וְהַתְּקוֹנִים
כְּפֵי ל. שְׂבָבֶל זֶה נְעֻשֵׂה דִיקָא עַל־יְדֵי נֹרָאוֹת
קִרְשֵׁת הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ וְהַמְשָׁבֵן שְׂמֵרָמָא
אֶהֱל מוֹעֵד, בְּחִינַת "וְנִעַדְתִּי אֶלֶיךָ שֵׁם",
שְׁשֵׁם מִרְחִין וּמִתְקַשְׁרִין יִשְׂרָאֵל עִם ה'
יִתְקַרֵּב, שְׂבָבֶל אֲתֵּעְרוּתָא דְלִתְמָא עִם
אֲתֵּעְרוּתָא דְלֵעֲלָא בְּבְחִינַת "אֲנִי לְדוֹדֵי
וְדוֹדֵי לִי", בְּחִינַת "אֵת ה' הָאֲמַרְתָּ הַיּוֹם
וְה' הָאֲמַרְךָ וְכוּ". וְעָקֵר יַחֲוֵד זֶה הוּא
כְּבִיַת הַמִּקְדָּשׁ פְּנֵי ל. וְזֶהוּ "נֹרָא אֱלֹהִים
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ", בְּחִינַת "מִה נֹרָא הַמְּקוֹם
הַזֶּה". כִּי הוּא נֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת תְּמִים דְעִים
שְׁעַל־יְדֵי זֶה הוּא מְחִילַת וּכְפָרַת כֹּל
הַעוֹנוֹת שֶׁהִיָּה בְּבִית הַמִּקְדָּשׁ. וְעָקֵר הוּא
הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֵעֲתִיד שְׁהַצְדִּיקֵי אָמֶת
עוֹסְקוֹן כְּכֹל דוֹר וְדוֹר כְּבִנְיָנוּ עַל־יְדֵי
הַקְּפוּץ הַקְּדוּשׁ שְׁלֵהֶם בְּבְמִי מִדְרָשׁוֹת
שְׁלֵהֶם פְּנֵי ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה מְכַנְּסִים כָּל
כֹּל אֶחָד אֶפְלוּ בְּהַרְעוּעִים בְּיוֹתֵר לְהִתְעוֹרֵר
כְּכֹל פְּעַם מְחַדָּשׁ, וּמְקַבְּצִים לְתוֹךְ בֵּית
הַקְּדוּשָׁה שְׁלֵהֶם כֹּל נְקֻדָּה וְנְקֻדָּה טוֹבָה
כְּפֵי ל, עַד שְׁמַעְלִין מִזֶּה בְּחִינַת אֲתֵּעְרוּתָא
דְלִתְמָא, בְּחִינַת "תֵּנוּ עֵז לְאֱלֹקִים וְכוּ",
עַד שְׂנַמְשֵׁד עֲלֵיהֶם עֵז וְתַעֲצוּמוֹת
מִלְּמַעְלָה, בְּחִינַת "אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נָתַן עֵז
וְתַעֲצוּמוֹת לְעַם" כְּפֵי ל. וְכֹל זֶה עַל־יְדֵי פַח

לקוטי הגלות

הגלות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשמו

ושמחתים בבית תפילתי וכו' כי ביתי בית
תפלה יקרא לכל העמים. שאפלו בני נבר
ועמים יכולים להתקרב עלידי קדשת
הבית המקדש שהוא בית תפלה. וזה
שקמים שם "נאם ה' אלקים מקבץ גרתי
ישראל עוד אקבץ עליו לנקבציו". הינו כל
זה שכתבנו למעלה שבבית המקדש
שהוא בחינת הבית מדרש של צדיקי אמת
שם ה' והברך מקבץ גרתי ישראל. וכל
מה שמקבץ גרתיים לשם עלידי זה נתפסד
על מכונו הבית תפלה, עד שנתוספין בכל
פעם עוד גרתיים כהנה וכהנה הגלויים
אליהם בבחינת "עוד אקבץ עליו
לנקבציו". כי עקר בנין הבית תפלה הג'
הוא עלידי שמולקט נפשות ונקודות טובות
שעלידי זה הוא בונה בחינת משכן שהוא
בחינת בית תפלה. ולשם הוא מוסף
לקבץ גרתיים. וכל מה שנקבצים לשם
נפשות יותר כמו כן נתגדל ונתחזק כח
הבית תפלה עד שנקבצין עליו עוד יותר
ויותר וכו'ל:

כט וזה בחינת תפלת ערבית רשות. כי
תפלת ערבית היא מה שתתקן
יעקב אבינו להתחזק בתפלה אפלו מתוך
עמק החשך שהוא בתקף מרירת הגלות
בגוף ונפש וכו' כנ"ל, שעלידי זה עקר
בנין בית השלישי שאנו מקוים שיהיה
נבנה בזכות יעקב וכו' כנ"ל. ועלפן תפלת
ערבית רשות. ולכאורה קשה אם כן
כשזאת התפלה של ערבית היא רשות,
אם כן מה תקן יעקב אבינו, וכי יעלה על
הרעת שיש אסור להתפלל בלילה. אך

16

יעקב אבינו צפה וראה עמק ארבת
הגלות המור היה, אך הסמרא אררא
והיצר הרע מתפשט מאד מאד בכלל
ובפרט שזהו בחינת חשכת לילה כנ"ל,
והוא בעצם כחו תקן שגם אז נוכל
להתפלל ולשוב אל ה' שזהו בחינת תפלת
ערבית כנ"ל. אבל ראה שמעצם מרירת
התפשטות הסמרא אררא והקלפות על
כל אחד ואחד אי אפשר לתקן להטיל
עליו חיוב להתפלל אז, כי אז בבחינת
תקף מרירת חשכת לילה הוא בבחינת
העדר הדבור, בחינת יונה אלמת, בחינת
"נאלמתי לא אפתח פי", בחינת "נאלמתי
דומיה החשיתי מזוב וכו'", שזה נאמר
על זמן הגלות. עד שלולי כח הצדיקים
הגדולים בחינת יעקב כבר היו הכל
מתיאשים לגמרי מלהתפלל ולשוב אז
בהתפשטות התומות רעים וכו' באלה.
וזה תקן יעקב אבינו שהוא בחינת כלל
הצדיקים הגדולים כי ממנו יצאו כלם.
שבעצם כחו תקן תקנות נפלאות ונוראות
מאד בעת שלן שם במקום ההוא, וירד
למקום שירד בעת שנתו ומשם עלה
למקום שעלה, עד שתתקן שאפלו בחשכת
לילה ואפלה ממש יתעורר האדם
ברצונות חזקים להתפלל ולשוב לה'
והברך ולא יתיאש מן התפלה והצעקה
לעולם. כמו שהקויר אדונו מורנו ורבנו
ז"ל ואמר רק שלא יתיאש מן הצעקה
והתפלה. [אבי מע אזו יוד ניט מנאש פון
שרייאן, מע שרייט מע בייט וכו'], ואז
הכל מתהפך לטובה וכו'. וזה בחינת

התפלה ערבית רשות שתקן יעקב אבינו, כי קדשת יעקב המשרש בכל אחד מישראל שבא מזרעו, הוא בחינת נקדת האמת לאמתו, שהוא בחינת רצון, שהוא בחינת אור הפנים כמו שמבאר במקום אחר. וכמו שכתוב "תמן אמת ליעקב", בחינת "מבקשי פגוד יעקב סלה". על-פני יעקב אבינו בעצם כחו הכנים בלב כל ישראל עד סוף הדורות האחרונים האלה שהם עקבות משיחא שגם עתה במרירות הגלות שהוא בחינת תקופת השבת לילה יסתפל כל אחד על האמת לאמתו, עד שכל אחד יתחזק מפל מקום שהוא ברצונות חזקים וכסופין טובים לה' ותברך, בבחינת "זכרתי בלילה שמך ה'", בחינת "אברה נגינת בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי", מה יהיה הסוף והתכלית ממנו, בחינת "על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי". שיתחזק גם אז לחפש ולבקש את שאהבה נפשי שהיא קדשת יהדותו, ואף-על-פי שגדמה לו שאינו יכול לקצא, בחינת "בקשתי ולא מצאתיו", אף-על-פי-כן "אקימה נא ואסוכה בעיר בשוקים וברחבות וכו'". וזה עקר התקון שתקן יעקב אבינו שגם בתקופת השבת לילה, בחינת אריכות הגלות, נבקש ונחפש את ה' ותברך ברצונות חזקים מאוד, עד שעל-ידי זה ממוילא יתחזק לפתח פיו בדבורי תפלה גם אז בבחינת "גאלתי דימיה הישיתי משוב וכאבי נעפר חם לבי בקרפי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני". ובאמת בחינת דרך זה הוא עקר שלמות

כי יעקב נקרא על שם העקב והסוף, בחינת עקבות משיחא, בחינת 'ידו אהות בעקב עשו', שהוא אחו בעקב עשו ששם יש נשמות וניצוצות הנפולין שנפלו מאד עד העקב, שזהו בחינת רב הנשמות של דורות אלו שהם בחינת עקבות משיחא, פמוכן בכתבי האר"י ז"ל. ובאמת הם נשמות גבוהות ונעצומות מאוד רק שנפלו ונדרו מאוד במבאר מזה הרבה בספר הגלגולים. ויעקב אחו בעקב עשו שלא להניחו לגמור רצונו הרע חס ושלום לכבש אלו הנשמות לגמרי רחמנא לצלן, רק יציאם בכחו הגדול ויעלם למעלה עד הראש, וזכה לנצח המלחמה, עד שנקרא יש"ך א"ל פי שרית, וכו' שהוא בחינת ל"י ר"א ש', שהעלם מהעקב עד הראש

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשי

בבחינת ירידה תכלית העליה. אבל אף-על-פי-כן מתאריך הגלות מאד. כי אי אפשר להעלותם בשלמות כי אם על-ידי אתגרותא דלתתא כנ"ל. על-כן התנגע מאד עד שהתמיד מטה שלמה של בני ישראל שיצאו ממנו צדיקים נראים פאלו בכל דוד שהם בחינת התנוצצות משיח. עד שיהיה להם כח להכניס בישראל התחזקות אפלו בעקבות משיחא בעצם ירידתם, שגם משם אל יתיאשו מן הרחמים ויתחזקו בצרונות וכסופים טובים עד שיתעוררו לזעק ולהתפלל ולהתחנן לפני ה' ויתברך תמיד יהיה איד שיהיה, שזהו בחינת תפלת ערבית רשות שתקון יעקב אבינו. וזהו בודאי תקון גדול, אף-על-פי שהוא עדין רשות. כי לולא תקונו כבר היו מתאשים עצמן או מן התפלה לגמרי מעצם מרירת התפשטות הוצר הרע והקלפות כנ"ל. אבל עתה בכחו הכניס בנו להתפלל ולהתחנן גם אז וכנ"ל:

שעקר כח ישראל בכל הגליות בפרט הגלות האחרון האריך הנה הוא על ידם. כי בלעם ברוך את ישראל שלשה פעמים כנגד השלשה בנינים של בתי מקדשנו. כי בלק ובלעם היו קוסמים ונכשפים גדולים וראו גדל התרפנות שיהיה לישראל מחמת התגברות הסטרא אחרא להחמיאם בכל פעם. ועל-כן רצו לעקר את ישראל לגמרי חס ושלום. אבל ה' לא עזבנו בידם והפך הקללה לברכה. ועל-כן בשראה בלק שברכם ברכה הראשונה עדין לא שב מדעתו הרעה. מחמת שצפה שבית הראשון שהוא בחינת ברכה הראשונה של בלעם סופו לחרב. על-כן סבר שיתגבר עוד אולי תחול הקללה חס ושלום. וכמו שבאמת חשבו נבוכדנצר ומיטוס וכל הרשעים המחריבים, שמאחר שרואים שיש להם כח להחריב את הבית המקדש על-כן הם אומרים לכו ונכחידם מגוי ולא זכר שם ישראל עוד. וכן בפעם השני שהוסיף בלעם לברכם חזר והתחזק ברשעתו להוליכו למקום אחר אולי תחול הקללה חס ושלום משם. מחמת שראה שגם הבית השני יהיה נחרב וכנ"ל. ובפרט ששם אל המדבר פניו אל חמא העגל כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וגם בעצם רשעתו ראה שאי אפשר להשיג קץ האחרון כי הוא נעלם מאד מאד כי לביה לפומיה לא גלי, על-כן סבר שעתה בפעם השלישית תחול הקללה חס ושלום. אבל ה' יתברך בעצם רחמיו מאד באשר עקם את פיו עד שהכרח לברכם,

צ וכל זה הוא בכח הקבוצת הקדוש שעוסק הצדיק לקבץ ולאסוף בכל עת לקרבם לה' ויתברך, שזהו בחינת הבית המדרש הקדוש שלו שהוא בחינת מקדש מעט כנ"ל. שהוא בחינת בנין הבית השלישי שיהיה נבנה בזכות יעקב שלא יחרב לעולם וכו' כנ"ל. וזה "מה טובו אהליך יעקב משכנתיך ישראל", שהם הבתי גנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת המושבן ובית המקדש כנ"ל. שראה בלעם

מה שאין פן שארי גגות כשזרעין אותן
שצריכין להמתין עד יקפוף ה' משמים
להוריד עליהם גשמים ברכה להצמיחם.
כמו כן ממש הם הבתי גנסיות ובתי
מדרשות של ישראל שכל התפלות
והתורות והעבודות שעושים בהתקשרות
הקבוץ הקדוש שבבתי גנסיות ובתי
מדרשות, נמשך עליהם מיד מהנהר היצא
מעזן להשקות את הגן להצמיחם ולגדל
פרותיהם מרה. כי בחינת האתערותא
דלעלא יורד עליהם מיד בזכות הקבוץ
הקדוש שמתקבצים אל הצדיק האמת
וכנ"ל. כי היחוד וההתעודות של
האתערותא דלתתא הוא ממש כמו
צמיחת פרות הגנה. כי אף-על-פי שהשם
יתברך בורא ומקים הכל, כי הוא בורא
פרי העץ ופרי האדמה וכל מיני צמחים
שבבעולם, אף-על-פירכין ברא העולם
בהנהגה בואת שההכרח שהאדם יחוש
ויוזע הארץ והגנה, ואחר כך הוא מוריד
עליהם גשם מן השמים, ועל-ידי זאת
דיקא צומחים הפרות וכל הצמחים. וכל
זה הוא מחמת שכל מה שבבעולם הכל
נברא בשביל האדם הפעל בחירה, שעקר
גדלתו הוא מחמת בחינה הנ"ל, בחינת
אתערותא דלתתא שתלוי בהאדם הפעל
בחירה דיקא שבשביולו נברא הכל. ועל-ידי
כל הדברים שבבעולם הכל צריכין אל
האדם שעסק בתקונם, כמו שאמרו
רבותינו ז"ל על פסוק "אשר ברא אלקים
לעשות וכו'" (פסוק בדרךנו מזה במקום אחר). וכמו
שבבנין הצמחים של הגנות לפעמים אף-

פתח חכף בתחלת הברכה "מה מבו
אהליך יעקב משכנתיך ישראל". שהוא
מה שבכתבו לעיל שבכתב האהלים
הקדושים והמשכנות של יעקב וישראל
שהם הבתי גנסיות ובתי מדרשות של
הצדיקי אמת שהם בחינת מקדש מעט,
על-ידי זה לא יוכל לבלע את ישראל חס
ושלום, כי על-ידי זה והגברו עליו כח
הצדיקים האמתיים שבכל דור כנ"ל, והיו
"בנהלים גפוי", ודרשו רבותינו ז"ל "מה
נחלים מעליו את האדם מממאה לטהרה
אף הבתי מדרשות מעליו מממאה
לטהרה, הינו כנ"ל. והיו "פגנת עלי נהר".
זה בחינת מה שנתבאר לעיל שעקר תקון
הבית המדרש שהוא בחינת מקדש מעט,
הוא מה ששם מתקבצין כל הנקודות
טובות וכל התעוררות טוב של כל אחד
אפלו של הגורע שבגורעים. כי בתוך
הכלל הכל מצטרף יחד ונחשב אצלו
יתברך. כי "הן אל כביר לא ימאם", עד
שנחשב לאתערותא דלתתא שעל-ידי זה
עקר התקון. כי ה' יתברך מצפה לזה מאד
כנ"ל, ותכף מתעורר אתערותא דלעלא
לסיעם וכו' כנ"ל. כי שם בבית המדרש
בחינת הבית-המקדש מתועד ומתחדד
ביותר שלם ונפלא אתערותא דלתתא עם
אתערותא דלעלא כנ"ל:

וזה בחינת "פגנת עלי נהר", הינו כמו גן
שצומחים בו פרות כשהוא אצל
נהר שתכף כשזרעין בו נמשך עליו
מימי הנהר הנהר להשקותו ולהצמיחו מטהרה.

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשיב

על-פי שזרעין אינם צומחים או שמתעכב צמיחתם מחמת עפוב הגשמים, אבל בשה' יתברך נותן הגשם בעתו הם צומחים מיד. כמו כן הוא בענין האתערותא דלתתא ואתערותא דלעלא לפעמים בשאין האתערותא דלתתא כראוי מתעכב השפעת האור העליון לסייעו כראוי שהוא בחינת אתערותא דלעלא, ואזי אם אינו חזק בדתו כראוי יכול לפל על-ידי זה חס ושלום, ולפעמים יורד עליו בחינת האתערותא דלעלא מיד וכנ"ל לענין הצמחים. אבל בכח הצדיקים האמתיים על-ידי שגבולין בהקבוצת הקדוש של הבית המדרש שלהם, אזי מתחזק תמיד בכל מה שעובר עליו בכח הסייע דלעלא, שהוא בחינת אתערותא דלעלא שיוורד עליו מיד, בבחינת "בגנת עלי נהר", שאינם צריכים להמתין על גשמים. כי הנהר סמוך אליהם מיד. כמו כן שם באהלים ומושבות יעקב וישראל סמוך וקרוב מאוד האתערותא דלעלא לבחינת האתערותא דלתתא לסייעו בכל עז להתחזק תמיד וכנ"ל:

וזה שמחזק הנביא את ישראל שישבו, כמו שכתוב בהפסרת "דרשו ה' וכי" שממרום ומחזקם שם מאד מאד שישבו אל ה' אף אם חטאו כמו שחטאו, כמו שכתוב שם "יעוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמוהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח, כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכי". כי אתם חושבים

התרחקות חס ושלום ואני רוצה רק לקרב. וכמו שפרש רש"י שם, ואמר שם "כי פארץ תוציא צמחה וכגנה ורועיה תצמיח, כן ה' אלקים יצמיח וכי". הינו פנ"ל שהודיעם כי רבים רחמיו מאד שישפיע עליהם סייע דלעלא בחינת אתערותא דלעלא להצמיחם תכף וכנ"ל. וכמו שמבאר והולך שם "כי פארץ ירד הגשם והשלג מן השמים וכי", הינו פנ"ל, רק העקר שיהיה איה אתערותא דלתתא, בחינת "דרשו ה' בהמצאו וכי". והעקר בכח ראש השנה ועשרת ימי תשובה כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק זה. וזה שפים שם "וכני הנבר הנלויים על ה' וכי" והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפלתו וכי". כי הפל בכח הבית תפלה שהוא בחינת הבית המדרש שהוא מקדש מעט וכנ"ל. והוא "באהלים נטע ה'", שהם בחינת בשמים יקרים. והו בחינת "גרדי נתן ריחו" הנאמר על מעשה העגל, שרצה בלעם להתגבר חס ושלום בכח זה. אבל ה' יתברך כבר הקדים רפואה ומחל להם, עד שנאמר עליו "גרדי נתן ריחו", עוב לא נאמר אלא נתן כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומוכח בדבריו ז"ל בהתורה תקעו ג' לענין שהצדיק יכול להזכיר את ישראל בקול פיה שהוא בחינת קולו של משה, שעל-ידי זה יתפד עוונותיהם לזכיות עד שכל העוונות יתהפכו ויעלו ריח טוב, בבחינת "גרדי נתן ריחו וכי" פנ"ל. וזה בחינת באהלים נטע ה' וכי". והוא "בארזים עלי מים", בחינת כח הצדיק שנקרא ארו אשר

בלבנון בחינת "צדיק כמתור ופרח כארו
בלבנון ישגה", כי הכל בכחו וכב"ל:

צא וזה בחינת בראשית, בית ראשית.
ראשית בחינת ברור המחשבה
שהיא חכמה שבמח שנקרא ראשית
בחינת ראשית חכמה. שעקר בריאת
העולם שדומה לבית כמו שאמרו רבותינו
ו"ל, הוא בשביל ברור המחשבה, להגביר
היצר טוב על היצר הרע, שהוא להגביר
המחשבות טובות על המחשבות רעות
שהם עקר היצרין, שעל-ידי זה נבנה בית
הקדשה בחינת בית המקדש על-ידי
שמתקבצים לשם ברור המחשבות טובות
מתוך הרעות שזה עקר הברור כי בלא
במחשבה אתברורו. וזהו בעצמו מה
שהביא שם בהתורה לשמש הנ"ל,
בראשית ב' ראשית, שהם ניסן ותשרי כי
בניסן ותשרי נבנו הבתים דקדשה. כי
בניסן נגמר ונתחנך המשכן. ובתשרי
הבית המקדש. שהם עקר הבתים דקדשה
שכלולים מבחינת ביתא עלאה וביתא
תתאה, שעקר בנינם וקיימם הוא על-ידי
התנברות המחשבות טובות על
המחשבות רעות, שזהו בחינת ראשית
כנ"ל. כי ניסן ותשרי הם ימי תשובה כמו
שמבאר שם שעקר התשובה על-ידי
שמגביר המחשבות טובות על הרעות,
בבחינת "עוב רשע דרכו ואיש און
מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמנו וכו"
וכנ"ל, ועל-פני און בניסן ותשרי עקר תקון
הקבוצין דקדשה, כי בראש השנה הכל

מתקבצין אל הצדיקי אמת, ואן תוקעין
בשופר שהוא בשביל קבוצין הדיחים
לירושלים ובית המקדש, כמו שכתוב
"והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכאו
האבדים וכו' והדיחים וכו' והשתחויו לה'
בהר הקדש בירושלים". וכמו שמתפללין
או על זה: 'תקע בשופר גדול לחרותנו
ישא גם לקבץ גלותינו וכו''. וניסן הוא
ראש לרגלים, כי כל הרגלים הם זכר
ליציאת מצרים שהיה בניסן. וברגלים
נצטוינו לעלות אל הבית המקדש, נמצא
שגם או הוא בחינת קבוצין שמתקבצים
לעלות לרגל אל הבית המקדש. ועל-פני
הם בחינת בראשית בית ראשית כנ"ל
שבשביל זה ברא אלקים את השמים ואת
הארץ. כי הכל נברא בשביל האדם הבעל
בחינה שמגביר היצר טוב על היצר הרע.
ועקר היצרין הם המחשבות וכנ"ל. וזה
בחינת בחכמה יבנה בית שעקר בנין הבית
דקדשה הוא על-ידי חכמה שבמח שהיא
ברור המחשבה כנ"ל:

צב וזה יהי ביתך בית ועד לחכמים.
שעקר קביעות ביתך יהיה הבית
ועד לחכמים, שבמקום שהחכמים
אמתיים מתנעדים שהם הצדיקים
והבשרים המתנברים במחשבתם להגביר
המחשבות טובות על המחשבות רעות
שרק הם נקראים חכמים אמתיים, ובמקום
שהם מתנעדים רק שם יהיה ביתך כנ"ל.
וזה יהיו מתאבק בעפר רגליהם, שאמה
צריך לשבר מניעות רבות ולהתאבק

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשכא

בעפר רגליהם כדי להתקרב להם מתוך מניעות ויסורים. כי אי אפשר להתקרב אל הקדשה כי אם על ידי שבירת מניעות רבות, כמו שכתוב "טוב לי כי עניתי למען אלמד חקוד". כי עקר תקון התשובה לכל הוא על ידי בחינת הבית ועד לחכמים הנ"ל שהוא בחינת קדשת הבית המקדש וכו"ל:

צג וכל זה הוא בחינת חתנה. ופי זאת התורה לשמש וכו' והוא פתח וכו' נאמרה מפיו הקדוש על חתנת בתו ז"ל. והיא מדרגת הרבה מענין חתן וכלה וכו' וזה בחינת מה שקורין להתתן שיעלה לתורה בשבת שקדם החתנה והולכין עמו הרבה מישראל וכו' ועושים שמחה גדולה ומכבדין הכל במאכלי דבש וכו'. וגם הנשים זורקין על החתן מיני תרומות של דבש ואגוזים:

כי זה ידוע שחוד חתן וכלה בשרשו העליון הוא גבה מאד, גבה מעל גבה אשר לית מחשבה תפיסא תמן כלל. כי צריכין להמשיך גשמה של ישראל שנמשכה מבחינת ישראל עלה במחשבה תחלה, שהוא למעלה מכל הארבעה עולמות אצילות בריאה יצירה עשייה וכו'.

(וקמו שמבאר בספרו ז' על אגא ברה קלה שבס' וכו' עז שם) וכל זה הוא בחינת התורה הנ"ל שנאמרה על החתנה כנ"ל. כי אור להביות הלב של איש הישראלי הוא עד אין סוף וכו'. כי אור להביות לבו הוא בחינת שרש גשמתו שנמשכה ממנו ותברך בעצמו מאור האין

סוף. וכמו שאיתא בזהר הקדוש "ויפח באפיו נשמת חיים" מאן דנפח מתוכו נפח וכו' (וקמו שמבאר בספרו קדש מנה). אבל צריכין לצמצם ההתלהבות בשביל קיום הבריאה שהם המדות וכו'. אך תכף שיש צמצום יש אחיזת הדין שמשם התחלת שרש הקלפות והספרא אחרא כמבאר בעין חיים כמה פעמים. וכל התקון הוא רק

על ידי האדם הפעל בחירה דיקא וכו"ל. אבל אדם הראשון ביום הראשון לא עמד בפסיון וכו'. ומאן צריכין ברורים ופוכים וצרופים רבים עד אין חקר להוציא הסיגים מהכסף וכו'. וכל התקון הוא על ידי הצדיקי אמת הגדולים במעלה מאד שכל דור. והעקר הם בחינת השבעה רועים. וכל גמר התקון על ידי משיח שיתיה כלול מכלם, שהוא משיח בן דוד שהוא בחינת מלכות בחינת געים זמירות ישראל וכו'. והגדלת משיח גלה אדוננו מורנו ורבנו ז"ל מעט בהמעשה של הנין בעטלירש פומבין למשיביל ומעין בדברינו [וען בהלכות תפלוין הלכה ה על פי המעשה הנ"ל הנרפס בכרך ראשון]. וכל המעשה הנ"ל נאמרה על ענין חתנה של תולדים וכו' שברכם כל אחד בכרכתו. והראשון היה העור וכו' שנתן להם (הרשה ישיאק) שיתיו כמורה, זקנים כמורה וכו'. וספר להם מענין הזכרון, שכל הספור היה בענין המשכת נשמת האדם מתחלת אצילותו עד הסוף עד שגולד בזה העולם. שתקטן ששכלם התפאר שזוכר מה שנעשה עמו בעת התיכת הספור וכו',

ת"ת

משיח שנצח המלחמה כל כך ויגע
במסירת נפש כל כך כל כך עד שזכה
להתפאר (עד ידיוקט גאר גוט וכו') [גם במעשה היל]
שזוכר לאו כלום וכו':

כי הוא יודע מה שנעשה עם הנשמה
מקדם האצילות עד תחלת הצמצום.
עד כל הצמצומים שבכל עולם ודרגא
שכלולים בבחינת נפש רוח נשמה שהם
בחינת מראה טעם ריח, עד שהתחילו
להתגשם הפלים בבחינת אור מים רקוע
וכו' עד שיצא מבטן אמו לזה העולם
הגשמי וכו'. והוא עוסק בתקון העולם
יותר מכלם. פי פלם מתקנים הרבה מאד,
אבל עדין לא נגמר תקוים. ועלין עדין
הגלות מתארך ומלכות דסטרא אחרא
מתפשט שרצה להעלים מלכות דקדושה.
עלין כל שלמות התקון עלידי בחינת
מלכות משיח שיבוא במהרה ביימינו,
שהוא להמשיך סוף מעשה מנחשבה
תחלה. וסוף מעשה הוא בחינת התגלות
מלכותו שזה עלה במנחשבה תחלה. פי כל
התחלת הצמצום בשביל הבריאה היתה
בשביל זה לגלות מלכותו כנ"ל. אבל
ההכרח לגלות עלידי המדות שנתהוין
עלידי פנה צמצומים, ובכל צמצום ובכל
דרגא ובכל מדה צריכין מלחמה רבה.
והצדיק הגדול בחינת משיח זכה לזכך את
עצמו כל כך, עד שמתחלת המנחשבה
ומריש כל דרגין שהם למעלה מהמנחשבה
למעלה מנפש רוח נשמה עד תכלית סוף
המעשה, עמד במלחמה בכל הבחינות עד

אשר כל לב מכין וכול להבין שאין ערך
למעלת התפארות פנה וכו'. והוא הקטן
שבכלם. ואחר כך התפארו עוד ועוד גבה
מעל גבה. עד שהוא בעצמו התפאר
שאני זוכר כלום וכו', והוא גבה מכלם
אשר אין ערך להתפארות של פלם נגדו
וכו'. וכל זה הוא בחינת חתונה שהיא
בשביל הולדה בשביל שיתרבו בני ישראל.
ועקר הפונה בשביל לגלות מלכותו והפרד
בעולם שעקרה עלידי רבוי עם בני
ישראל בבחינת "ברב עם הדרת מלך",
פי אין מלך בלא עם וכו'. אבל אי אפשר
להמשיך התגלות מלכותו פי אם עלידי
צמצומים רבים מאד. ובכל צמצום
וצמצום מתחלה ועד סוף מריש כל דרגין
עד סוף כל דרגין צריכין לצמצם בהכמה
קדושה באופן שלא יתאווו הדינים שמהם
אחיזת הקלפות וכו'. וכל מה שיודרין
למטה לעולם נמוך יותר צריכין מלחמה
ושמירה יותר. פי בעולם אצילות אין להם
אחיזה כל כך פי אם מעט דמעט בקלות
נפלא וכו'. אבל בבריאה יצירה עשיה שם
אחיזתם ביותר עד שבעולם העשיה ששם
הגופים הגשמיים שאנו מלבישים בהם שם
אחיזת הקלפות ממש וכו'. אבל ה' יתברך
נתן פח להארץ לעמוד כנגדם, כמו שכתוב
"ואתה תמשל בו", ופרש רש"י: אם
תרצה תתנבר עליו וכו'. אבל ועדין אנו
שנצחו המלחמה בראוי. ואפלו הצדיקים
הגדולים מאד שעמדו במלחמה, אף על-
פיכך רבם לא נמלטו משגיאה דקה וכו'
כידוע. עלין כל התקון עלידי בחינת

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשכנ

ובשמחה גדולה. על-ידי כל זה ממשיכין פח הצדיק הגדול שהתפאר בכל הנ"ל שזוכר לאו כלום וכו', שבכחו נמתקין כל הצמזמים והדינים וכו' שבכל דרגא, עד שנתגלה מלכותו על-ידי זה, על-ידי חבור זה דיקא. כי עקר התגלות מלכותו הוא דיקא על-ידי הגשמיים הרחוקים מאד וכמו שמבאר במקום אחר. ועקר על-ידי פח הצדיק הנ"ל שעל ידו כל המשכת התורה שמתקנת הכל כנ"ל:

עד וזה בחינת "אתי מלבנון פלה אתי מלבנון תבואי וכו'". ופרש רש"י: "מראש ועד סוף, מעת וציאתך מהבית-המקדש אל הגלות וגם בתוך הגלות עד שתחזור ותשוב למקומך ללבנון וכו' אתי תהיה וכו'", עני שם. וכל זה מרמז לענינינו שמתחלת הלבן העליון עד כל הדרגות שצריכין לעבר בהם שבהם אחיזת הקלפות שהיו בחינת גליות עד שתחזור ותשוב בשלום לבחינת קדשת הבית-המקדש שהוא בחינת לבנון, הכל אתי תהיה וכו', שהיו בחינת "תבואי תשורי מראש אמה". כי עקר התקון על-ידי האמונה בה' ובמשה עבדו שהם הצדיקים שבכל דור וכו'. והיו "מראש שניד וחרמוזן ממענות אריות מהררי גמרים". שהם בחינת מקומות שיש בהם אחיזת החיצונים ותקלפות הקשות מאד שהם מעונות אריות והררי גמרים, שמקומם אצל הרי שניד וחרמוזן וכו' גם משם תעלה בכח ראש האמונה הנ"ל.

שזכה לגלות מלכותו בשלמות. אבל אין מלך בלא עם וצריכין להודיע מלכותו לכל באי עולם וכו', על-ידי עקר התקון של כל אחד בכלל ובפרט הוא על ידו. כי זה ידוע שבכל מה שהדרגה נמוכה יותר, שם אחיזת הקלפות יותר וכו' וכנ"ל. אבל על זה נחנה לנו התורה הקדושה אשר דרכיה דרכי נעם וכו', שאינה מכבדת עלינו ביותר וכו' (כמו שמבאר במקום אחר), "כי הוא ידע יצרנו וכו'". ועל-ידי כל מה דאסר לו שרי לו, שהיו בחינת מה שמוכרין בכרפת ארוסין ואסר לנו את הארוסות והתיר לנו את הנשואות וכו'. ועל-ידי על-ידי כל חתנה ועל-ידי כל הולדה של ישראל בהתר געשה תקון נפלא ונורא מאד, אף-על-פי שרב העולם אי אפשר שיהיה יד מאחיזת התאוה שמתגברת ביותר בענין זה. והוא מחמת שעל-ידי זה צריך שיהיה נמשך הולדת אדם מישראל, שבכל אדם מישראל נתגלה מלכותו ותפרד, כי תיב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם שהוא לגלות מלכותו על ידו. והתגלות המלכות אי אפשר כי אם על-ידי צמזמים רבים שמהם אחיזתם. ובכל דרגה נמוכה יותר מתפשטים ביותר עד שבתיחוד הגשמי שעל-ידי זה דיקא עקר ההולדה עקר התגלות מלכותו על-ידי שם התגברותם מאד. אבל התורה מגנת עלינו וקדשנו במצוותיו, שעל כל פנים בשגשגמרין מאסר ומתחברין על-ידי קדשת חפה וקדושתן בכרפת ארוסין ונשואין בקבוץ מגן עשרה לפחות

16 טב

וְהוּא לְבַבְתֵּנוּ בְּאֶחָד מֵעִנְיֹד בְּאֶחָד עֵנֶק
 מִצְוֵינֶיךָ, שֶׁהוּוּ בְּחִינַת שְׂמֵחַבֵּב אֶת
 יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה
 שְׂמוּצָא בָּהֶם אֶף־עַל־פִּי שְׂקָלְקְלוּ כִּמּוֹ
 שְׂקָלְקְלוּ בְּעַגְל וְכוּ', וְכֵן בְּכָל דוֹר וְכִמּוֹ
 שִׁפְרֵשׁ רִשִׁי שָׁם, שֶׁהוּוּ בְּחִינַת הַלְמוּד
 הַקְדוּשׁ שְׁגֵלָה אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ וְ"ל עַל
 פְּסוּק "אֹמְרָה לֹאֲלָכִי בְּעוֹדֵי וְכוּ" עֵין שָׁם
 וְכֵן בְּשִׂאָרֵי מְקוֹמוֹת. כִּי כָּל הַתְּקוּן עַל־יְדֵי
 זֶה הַצְּדִיק הַגָּ'ל שֶׁעָבַר בְּכָל הַדְּרָגוֹת
 מֵרֵאשִׁי וְעַד סוֹף וְכוּ' בַּגָּ'ל וְעַמּוֹד בְּכֻלָּם,
 שְׂבַכְחוּ וְכוּל לְהַעֲלוֹת הַכֹּל מִסּוֹף כָּל דְּרָגֵין
 עַד רִישׁ כָּל דְּרָגֵין בְּכַח הָאֵמוּנָה הַקְדוּשָׁה
 וְלִגְלוֹת מְלֻכּוֹתָ יִתְבָּרַךְ עַל דְּוֹ דִּיקָא
 וְכוּ'ל. וְכֵל זֶה הוּוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה הַגָּ'ל
 בְּחִינַת אוֹרֵיתָא דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה הַגָּ'ל
 וְכוּ' שְׂנֵאֲמָרָה עַל פְּסוּק וְהוּוּ בְּחִינַת יִצְא
 מִחֻפְתּוֹ וְכוּ':

זֶה וּבְשִׁבִיל זֶה עוֹלָה הַחֵתֵן לַתּוֹרָה. כִּי
 הַקּוֹרָא בְּתוֹרָה נִקְרָא עוֹלָה

לַתּוֹרָה, בְּחִינַת מִי עִם זֹאת עוֹלָה וְכוּ',
 בְּחִינַת תְּשׁוּבָה וְכוּ'. כִּי עַל־יְדֵי קְרִיאַת
 הַתּוֹרָה שֶׁעֲקָרָה בְּשִׁבְתָּ שְׂאֵז עוֹלֵין כָּל
 הַשְּׂבָעָה קְרוּאִים שְׂהֶם בְּחִינַת שְׂבָעָה
 רוּעִים כְּפִדּוּעַ, שְׂהֶם מְתַקְנִים שְׂבָעַת יְמֵי
 הַבְּנֵין שְׂהֶם כָּלֵל הַמּוֹדֵת וְהַעוֹלְמוֹת. עַל־
 יְדֵי זֶה מְקַבְּלִין בְּכַח הַצְּדִיק הַגָּ'ל הָאָרְה
 מִשְׂרִשֵׁי הַתּוֹרָה שְׂהִיא אוֹרֵיתָא דְּעִתִּיקָא
 סְתִימָאָה, שְׂהִיא בְּחִינַת שְׂבֵת, בְּחִינַת
 תְּשׁוּבָה, בְּחִינַת "תּוֹרַת ה' תְּמוּכָה מִשִּׁבִּית
 נֶפֶשׁ וְכוּ", שְׂשֵׁם נִתְתַּקֵּן הַכֹּל וְכוּ'ל.
 וּמִשָּׁם עָקַר הַתְּקוּן שֶׁל הַחֲתָמָה שְׂהִיא

בְּשִׁבִיל הַתְּגֻלוֹת מְלֻכּוֹתָ בַּגָּ'ל. וְעַל־פִּי
 הוֹלְכִין עִמּוֹ רַב עִם יִשְׂרָאֵל, כִּי "רַבֵּר עִם
 הַדְּרַת מְלֻךְ", בְּחִינַת "בְּרִבּוֹת צְדִיקִים
 יִשְׂמַח הָעָם", כִּי "עַמּוֹד כָּלֵם צְדִיקִים".
 שֶׁהוּוּ עֵצֶם הַשְּׂמֵחָה שְׂמַתְחִילִין אֹז,
 שְׂמַתְחִילִין לְעוֹרֵר בְּחִינַת שִׁיר פְּשׁוּט וְכוּ',
 שְׂמִשָּׁם כָּל הַשְּׂמֻחוֹת וְכוּ'. וְעַל־פִּי נוֹהֲגִין
 לְכַבֵּד אֹז, וְכֵן עַל הַחֲתָמָה כְּמִינֵי תְּרַנִּיקָא
 שֶׁל דְּבִשׁ. כִּי עַל הַתּוֹרָה נֵאֱמָר "הַנְּחַמְדִּים
 מִזֶּהֱב וּמִפּוֹ רַב וּמִתּוֹקִים מִדְּבִשׁ וְנִפְתַּת
 צוּפִים" שְׂנִסְמָךְ לְפָסוּקֵי "תּוֹרַת ה' תְּמוּכָה
 וְכוּ' עֲדוֹת ה' נֵאֱמָנָה וְכוּ'", שְׂמִדְּבִר מִשְׂבַּח
 הַתּוֹרָה עַד צְדָקוֹ יְהִדִּיו וְכוּ'. כִּי דְּבִשׁ
 בְּחִינַת תְּקוּף הַדִּינִים (כְּמִבְּאָר בְּבִגְוֹת שׁוֹפֵר)
 שְׂנֵאֲמָרִים בְּמִתְקוֹת הַתּוֹאוֹת שֶׁל זֶה
 הַעוֹלָם שֶׁעָקְרָם תּוֹאוֹת זֹאת (כִּי דְּבִשׁ יִסְמָרָא
 אִשָּׁה כְּמִבְּאָר) שְׂמִי שְׂאִינוּ נוֹהֵר כְּזֶה נֵאֱמָר

עַלְיוֹ "נִפְתַּת הַתּוֹפְנָה שְׂפִתֵי זָרָה וְכוּ'
 וְאַחֲרֵיתָהּ מְרָה כִּלְעָנָה וְכוּ'". שֶׁהוּוּ בְּחִינַת
 פְּגָם שְׂמִשׁוֹן שְׂהִלְךְ אַחַר עֵינָיו, כִּי סָבַר
 שְׂיִכּוֹל לְעַמּוֹד בְּנִסְיוֹן אֶפְלוּ בְּזוּגֵי שֶׁל אֶסּוּר
 מִחֻמַּת שְׂתוּהָ נוֹיֵר אֱלֻקִּים וְכוּ', וְזִכָּה לְמִצְא
 הַדְּבִשׁ בְּגִיַת הָאָרְזָה. אֲכָל לְסוֹף מְעַה כְּזֶה
 הַרְפָּה וְכוּ'. כִּי אֶפְלוּ בְּקִדְשָׁה נֵאֱמָר "דְּבִשׁ
 מִצְאָתָ אֲכָל דִּיקָ", שְׂנֵאֱמָר אֶפְלוּ עַל
 הַתְּלַבּוֹת הַלֵּב לַה' יִתְבָּרַךְ שְׂצִירִיכִין
 לְצִמְצוּמוֹ בַּגָּ'ל, שֶׁהוּוּ פְּגָם בֵּן עֲזוּאֵ וְכֵן
 זוֹמָא כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ וְ"ל, שְׂעִלְהֶם
 נֵאֱמָר "דְּבִשׁ מִצְאָתָ וְכוּ", מִכָּל שְׂכֵן בְּזוּג
 הַגָּ'שְׂמִי וְכוּ', מִכָּל שְׂכֵן וְכֵל שְׂכֵן כְּשֶׁהוּוּ
 בְּאֶסּוּר חֶסֶם וְשְׁלוּם, שְׂבָוָה פְּגָם אֶפְלוּ
 שְׂלִמּוֹה הַמְּלֻךְ עַלְיוֹ הַשְּׁלוּם וְשְׂמִשׁוֹן הַגְּבוּר.

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשכה

כי הקלפה שומר לפרי פדוע. כי כל הרפש והטיט המאוס מאד שמתגלגל האגוז בתוכם אין בו פח למאס את המאכל שפגנמיות האגוז מחמת שהקלפה הקשה מנגנת עליו וכו'. ולסוף ירחצו במים הרפש והטיט וישברו הקלפה הקשה ויוציאו המאכל גקי ווד והכל בכח הצדיק הנ"ל:

צו כי השבעה ברכות של חתן וכלה. הם בחינת המשכת התקדשה מהשבעה רועים שהם בחינת השבעה בעמלים הנ"ל. שמושם קרשת הולדת ישראל לגלות מלכותו ותברך. שנה בחינת השבעה קרואים שעולים לתורה בשבת כנ"ל. ועל כן על ידי שהחתן עולה לתורה בשבת שלפני הנשואין על ידי זה מקבל פח לזכות לבחינת השבעה ברכות וכו' כנ"ל:

ראשי פרקים להלכות תפלת המנחה על פי התורה "לשמש שם אהל בהם"

בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדיון ומשם ערש היצר הרע (כמו שמבאר בסיון עב עז שם). ואחר כך שבר היצר הרע ושתף מדת הרחמים במדת הדיון, זה בחינת תשובה ומשם ערש התשובה וערש הכח לשבר היצר הרע כמו שמבאר שם. ומדת הדיון היא מבחינת תחלת התמצום שלא היה אפשר לגלות אלקותו לברא כל העולמות

ובן עזאי וכן זומא ונרדב ואביהוא פגמו להפך שלא רצו להוריד עצמן כלל להחבור הגשמי ורצו להשיג אלקותו ותברך על ידי תבערת לבם לבד לה' ותברך בלי צמצומים ומלחמה הנ"ל, שעליהם נאמר "בקרבתם לפני ה' ומתו". אבל עתה שהחתן עולה לתורה וזוכין לחתנה של מצוה של ישראל עם קדוש, עתה מצוה לאכל תרנימא של דבש ולרמו שבכח הצדיק שהוא שרש התורה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, על ידו נמקת אחיות הדינים שפדבש כנ"ל. אדרבא על ידי זה דיקא יתיה הולדה דקדשה שעל ידי זה יתגלה מלכותו ותברך שנה כל פגנת הכריאה וכו' כנ"ל:

ובשביל זה נהגות הנשים שזורקין אז על החתן לעקוד של דבש ואגוזים. כי דבש הוא כנ"ל. ואגוזים זה בחינת "אל גנת אגוז ירדתי וכו'", ופרש רש"י: למה נמשלו ישראל כאגוז, מה אגוז קלפתו קשה ובתוכו מגורות של מאכל פך ישראל וכו', אפלו פושעי ישראל מלאים מצוות פרמון וכו', דבר אחר, מה אגוז אף על פי שאתה משליכו בתוך הרפש והטיט אין מה שבתוכו נמאס אף ישראל וכו'. הינו כנ"ל שאף על פי שכל אחד מישראל עובר בגלות שעקרם גלות התאוות כמו שעוברים, אף על פי כן אין מה שבתוכם נמאס, כי אדרבא דיקא על ידי הקלפה הקשה שעל האגוז שקשה מאד מאד לשברה, על ידי זה דיקא אין מה שבתוכם נמאס כמובן מהמשל בחוש.

יתברך את האדם ומרמז לו לשוב על כל פנים ממחשבות רעות שהם הניצר הרע וכו' ועקר התקון על-ידי ששים אל לבו שאינו יודע כלל וכו':

וכל זה כלול בשיחתו הקדושה: גאט איז גרויס מע וויסט גאר ניט וכו'. גדול ה' זה בחינת אור האין סוף המאיר בלב האדם וכו'. ואין יודעין כלל זה בחינת תקון הצמצום. סע טוהין יוד אוף דער וועלט אזוי זאכין מע וויסט גאר ניט. זה בחינת המשיכת העולמות שהם המדות שבגן-אדם ממשכין בכל יום ובכל עת בתוך הצמצום בתוך החלל וכו'. אבל אין יודעין כלל. כי בכל פעם צריכין לחזור לבחינת צמצום הרעות שאין יודעין כלל. כי חכף שיחשב שידעו נפגם הכל, כמו שמבאר על פסוק "שלוש לרחוק ולקרוב" (בסיון ס"ג לקוטי ח"א). ואפלו העסק שלכם וכו'. אבל יש ענין וכו', כי אין יודעין כלל. אך אין באין לזה הוא על-ידי צעקה ותפלה וכו'. כי עקר התקון על-ידי שמכינים בלבם שאין יודעין כלל ומתחזקים על-ידי זה ויקא לצעק ולצעק ולהתפלל ולבקש רחמים, ואפלו אם געשה פן אלפים ורבבות פעמים. כי אפלו ביום אחד עוברים על האדם מה שעובר בלי שעור. והעקר לידע שאין יודעין כלל. והפה הקדוש שאסר לנו כל האסורים, הוא בעצמו אמר שהכל יכולין לתקן על-ידי פה הצדיק שידע כל זה והגיע לתכלית הדיעה דלא גרע ברום המעלה וכו'.

כי אם על-ידי זה, אבל חכף בשנתו צמצום בחינת דין והמשיכת האור לתוך הצמצום שהוא בחינת רחמים שמשניהם יוקא נתינה הכריאה. אבל היה בחינת רבוי אור וכו', ומשם אחיזת הסמרא אחרא שמשם כל המחשבות רעות והרהורים והעקר הם הכפירות רחמנא לצלן וכו'. ואדם הראשון היה צריך לתקן כל זה על-ידי מצוה אחת שלא לאכל מעין הרעת וכו' ולכלי להסתכל במה דלא היו ליה רעות בחינת רבוי האור בחינת התלכדות הלב יותר מדאי וכו' רק לעסק בתפלה בחינת מלכות דוד שזה עקר התקון פמוכן בתורה ה"א. אבל הוא פגם בכל זה, על-ידי עצת הנחש שאמר להם "הייתם פאלקים" שזהו בחינת רבוי אור וכו'. וגם לא המתין בזוגו עד שבת וכו'. והיא הסיתה אותו לאכל וכו', שזהו בחינת פגם המחשבות עד שבא לפגם המעשים וכו'. וכל הפגמים האלו תלוים זה בזה. ועל-ידי זה כמעט שגחרב העולם כלו שנקרא רק בשבילו כי היה ראוי למות ביום אכלו וכו', אך רבים רחמיו ונתגלה אליו כמו שכתוב "וישמעו את קול ה' אלקים מתהלך בגן לרוח היום", שהוא לפנות ערב בזמן מנחה, ואמר לו "איכה", בחינת איכה ישבה וכו'. בחינת צמצום, וכו'. בחינת אי"ה וכו'. ואז נהעורר בתשובה שעקר התשובה להתחיל בכל עת מחדש בכל יום ובכל שעה ואפלו בכל רגע בבחינת להגיעים תבחנונו. שבכל רגע מבחין ומנסה ה'

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשכו

ויקום על כל פנים "אל תרשע הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם וכו'". כי לגדלתו אין חקר. כי כמו שאי אפשר להבין התחברות יש ואין של תחלת הצמצום של חלל הפניו כמו שמבאר במקום אחר, כמו כן אי אפשר להבין כל הנ"ל, שכל העברות פוגמין מאד מאד, אבל אין לה דבר שעומד בפני התשובה, ועקר התשובה היא כשישב בדעתו ובורח ממוחשבות רעות להפכם למוחשבות טובות וכו'. וזה יכול לזכות בכל רגע אם ירצה, והעקר עלידי שיכפול דעתו נגד אנשי אמת שיונקים מהצדיק האמת וכו' שצעק שאין שום יאוש בעולם כלל. והפל עליפי הנ"ל ועליפן חבר שם בתורה הנ"ל תשובה ותפלה שהכל נעשה עלידי צמצום הלב וכו' ולהמשיך לתוכו מוחשבות טובות וכו'. עד שיקבל על מלכות שלמה וכו':

וזה בחינת שלש תפלות. ערבית בחינת צמצום. שחרית בחינת המושבת האור. ובשניהם יש קריאת שמע בחינת מחוץ. כי גם בהצמצום יש מחוץ גפלאים וכמוכן מזה למשפיל בכתבי האר"י. ובכרטי בהספרים שמדברים מעולם המלפוש וכו'. ובאמת יש עוד ועוד גבה מעל גבה וכו'. באשר הבנתי משיחותיו הקדושים כי לגדלתו אין חקר. אבל בכל יום ויום יש גריאה חדשה, ובין כל יום ויום צריכין הצמצום כמו שמבאר במקום אחר. וזה בחינת בין השמשות שהרף עין זה נכנס וזה יוצא ואי אפשר לעמוד עליו

וכו'. אבל התחלתו מפי יצמו צללי ערב שהוא אחר הצות שנקרא בין הערבים. ואז התקון עלידי תפלת המנחה שאין בו קריאת שמע. כי אי אפשר להמשיך אז מחוץ מחדש רק עלידי הרשימו של המחין של בקר קדם שמוסתלקין לגמרי בערב צריכין אז להתחזק רק בתפלה לבר, וצריכין להזר בתפלה זאת מאד כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי שם סוד הצמצום והמושבת האור איד כלולין יחד בחינת ה' הוא האלקים שתי פעמים שגלו אז וישאל עלידי אליהו כמו שכתוב "וירא כל העם ויפלו על פניהם". כי שם בחינת גפילת אפים, בחינת "ויסתר משה פניו כי רוא וכו'", ועלידי זה דיקא ויאמרו שתי פעמים ה' הוא האלקים וכו'. לתמן ביתא עלאה וביתא תתאה שעקר התקון עלידי הצעקה ותפלה שהיא עקר התשובה:

וכל זה הוא בחינת מתן תורה שעקר האזנה היתה פן יתרו וכו' שהזהירם מאד שתי פעמים. הינו בחינת צמצום האור וכו', ועלידי זה הודיעם "וידבר וכו' אנכי ה' אלוקיך וכו'" וכל העשרת הדברות, שהם בחינת עשרה מיני נגינה בחינת שיר פשוט וכו'. כי כל זה אי אפשר להבין פנ"ל רק לכל חד בפום מה דמשער בלביה, שזה בחינת נגון פמוכן למשפיל פח הנגון וכו', שמרמז לו בלב כמו שמרמז וכו', למי שחפץ באמת לאמתו, בחינת "אזברה נגינתי בלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי וכו'. ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע קולי. או

ביתא מתתא שהוא הבית האחרון שאנו מקוים ואז דיקא ותתקן ביתא עלאה. ועליבן לא גלה האדרא וזמא עד יום הסתלקותו, אחר שגלה האדרא רבא וכו'. כי משה רבנו לא ידע איש את קבורתו בשביל מעשה שמים פמובא. כי כל פחו וזכותו היו צריכים בשביל שיפנסו ישראל לארץ ישראל ויבנו בית המקדש שכל זה בחינת לא אבוא בעיר וכו'. אבל אף על פירבן כל זה בחינת ביתא עלאה ולא נשלם תקון ביתא מתתא, שעלידי זה אין שלמות. ועליבן נחרב פעמים. כי משה בנה המשכן שנגמר בניסן בחינת ביתא עלאה נגד הבית המקדש שהוא ביתא מתתא שנגמר בתשרי שאז עקר תקון החשובה, אבל גם בבית המקדש עדין לא נגמר תקון ביתא מתתא וכו'. ונחרב פעמים וכו'. ועליבן אי אפשר לידע קבורתו שלא ידחקו את הקץ וכו'. אבל אחר שפבר נחרב הבית המקדש פעם שניה ולא יבנה בגין שיחרב עוד חס ושלום רק אנו ממתנינים ומצפים עד שיבנה בגין עולם. עליבן התחיל רבי שמעון בן יוחאי לעסק מיד בתקון ביתא מתתא עלידי האדרא רבא וכו'. אבל לא גלה האדרא וזמא שהוא תקון אבא ואמא כמו שאיתא בכתבי האר"י ז"ל עד יום הסתלקותו, כי אז דיקא אחר שגלה האדרא רבא ותקן בחינת ביתא מתתא אז עסק בתקון ביתא עלאה שהוא בחינת תקון, עלידי התגלות סוד אבא ואמא וכו' ועליבן אז ירדו כל גשמות הצדיקים

לנו כי פנה היום כי יגמו צללי ערב. תבון תפלתו קמרת לפניך משאת כפי מנחת ערב. וצריבין לחור ולבאר התורה הנ"ל על פני מה שפבר עניני ה' ותפרד לבאר מעט. בנדרפם במקומו. ועוד לאלק מלין. והעקר לידע ולהבין שאין יודעין כלל. ואף על פירבן יתיה עצמו בכל דבור של הצדיק שמכפיל דעתו נגדו, בבחינת "תורת ה' תמומה" דא אוריתא דעתיקא סתמא שהיא תמומה ואין יודעין בה כלל. אף על פירבן משיבת נפש וכו'.

לבאר קצת מאמר רבותינו ז"ל של רבי אילעא אם רואה אדם וכו' ולבש שחורים וכו' וילך למקום שאין מבידין אותו שהוא בחינת הנ"ל שאין יודעין שם כלל, ששם אין מבידין אותו אם פגם. כי אין מגיע שם שום פגם כלל. ועלידי זה שיקים דברי רבותינו ז"ל שעל כל פנים לא יחלל שם שמים בפרהסיא, עלידי זה יוכל לזכות לתשובה פמובא בספרים על ויעשה מה שלבסו חפץ וכו'. ועל כל פנים לא יהיה נאבד לגמרי. כי בודאי בשיש בו עדין נקדה טובה שלא יחלל שם שמים בפרהסיא בודאי עדין צועק לה' ותפרד וכו'. ועלידי זה זוכה לתשובה עד שיתכפו העוונות לזכות בכח הצדיקים אמתיים וכו' וכו"ל. ענני ה' ענני ענני שתדד אש וכו' וענני שלא יאמרו מעשה בשפים הם:

רבי שמעון בן יוחאי היה תכף אחר החרבון, וכל תקונו בבחינת תקון

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשכט

שנסתלקו. כי זה עקר התקון עתה על-ידי הצדיקים שנסתלקו וכו' כנ"ל ומאז עוסקים גדולי הצדיקים בתקון זה כמו האר"י ז"ל ותבעל שם טוב וכו' עד הסוף עד שיגמרו מה שהתחילו לגלות אלקותו ומלכותו בעולם. כי תכף ביום שנחרב הבית המקדש ונתמעט בחינת התגלות מלכותו בתכלית המעוט, התחיל תכף המלוי והתקון, שזהו בחינת מה שמושיח נולד בתשעה באב. שזה בחינת מלוי פגומת הלבנה שמתחיל דוקא בעת שהיא מגיעה לתכלית המעוט שהוא ראש חודש שאז שרש התשובה וכו':

אז דיקא אין להם בעצמן עבדא ועשיה בזה העולם, רק כל עבודתם שם לתקון הצמצומים מבחינת עולם הבא לזה העולם באפן שזכרו כל הרהוקים להביר אותו ותברך. כי כל מה שעולין במעלה עליונה, הם ממושיכין צמצומים בתקונים באלה עד שיגלו אלקותו ותברך לבל הרהוקים מאד, ואז דיקא יהיה נשלם תקון העולמות ויהיה נבנה הבית המקדש השלישי בתכלית שלמות תקון ביתא מתאה עד שיעלו יחד בשלמות ביתא עלאה עם ביתא מתאה:

כי עקר התקון על-ידי המושפן והבית המקדש שהוא עקר בחינת ביתא מתאה שנקרא אהל מועד, ששם נתערו ונתכנסו כל נפשות ישראל יחד, שעל-ידי זה דיקא יכולים לעשות פלים לקבל אור האין סוף וכו' כנ"ל. שזהו בחינת תקון השקלים שנתנו בשעת המגן וכו':

כי רבי עקיבא היה בעת החרבן ועל דו התחיל מיד עקר התקון הנ"ל על-ידי שנסתלק על קדוש ה', שזהו בחינת מה שצריכין לבנו בכל יום שתי פעמים אל נקמות ה' לעשרה חרוגי מלכות שעקרבם רבי עקיבא וכו'. כי גדולים מעשי ה'. כי רבי עקיבא סרקו את בשרו וכו' ומכרהו במקולין, שעל זה שאל משה זו תורה וכו'. ועתה כל תקוננו על-ידי אלו הצדיקים שנתגלה קבורתם שהם יעוררו את משה רעיא מהימנא שיתחברו יחד לעסק בתקוננו:

התגלות מלכותו שהוא בחינת ביתא מתאה. זה צריכין לגלות על-ידי העבודה בעולם הזה שנקרא בשביל זה כנ"ל. אבל השנת אוריתא דעתיקא פתיקאה שהיא בחינת בן עזאי, זה בחינת עולם הבא שהיא בחינת בינה, עלמא דאתי וכו'. אבל אי אפשר לבוא לעולם הבא כי אם על-ידי העבודה שבה העולם. כי מו שפירח בערב שבת יאכל בשבת. ועליבן עקר עבודת הצדיקים לגלות בחינת מלכות שזה כל עבודתם בזה העולם. ואף-על-פי-כן שכל פעם זוכין על-ידי זה להעלות גם בחינת ביתא עלאה כנ"ל, אף-על-פי-כן עקר שלמות עליית ביתא עלאה וכו' הוא בעת הסתלקותם, שאז גסתלקין לחיי עולם הבא. אבל אז דיקא הם שכיחי יתיר בהאי עלמא (כמו שאיתא בזה הקדוש פירשת אתרי דף ע' כי

המקדש. אבל עדן צריכין ויגיעה עצומה שיבנסו ישראל לארץ ישראל ויבנה הבית המקדש על כל פנים שאף על פי שיתרב אחר כך ויגלו ישראל וכו', אף על פירבן יהיה תקון גדול על ידי שפבר בבנה וכו'. אדרבא גם החרבן יתהפך לתקון וכו'. וזה בחינת מזמור לאסף, קינה לאסף מפניא ליה. אלא ששפך חמתו על עצים ואבנים וכו'. וקשה הלא נזכר שם גם מיתת הצדיקים - "נתנו את נבלת עבדיך מאכל וכו' בשר חסדיך וכו'?" אך כל זה הוא תקון על ידי כל הניל, ועל כן קדם בגין בית המקדש הראשון כל ויגיעתו של משה היה שיבנה וכו'. ועל כן לא דע איש את קבורתו, מעצם גדלתו לא נתעסק בו אלא הקדוש ברוך הוא, ומעצם פגמינו וכו'. שאם דעו קבורתו היה בחינת רבוי אור שגורם חרבן וכו', על כן לא דע איש וכו'. וזה שאמרו רבותינו ז"ל, שזה מחמת מעשה שמים, שניהם אמת. פי היה מחמת גדלתו ומחמת קלקולם וכו' פנ"ל. והכל מחמת שעדן לא נכנסו לארץ ישראל ולא נבנה הבית המקדש וכו' פנ"ל. אבל אחר החרבן השני התחיל תכף הבנין השלישי פנ"ל, כי אז הגיעו לתכלית הפועים שהוא הגלות הארץ המד היה וכו'. ועל כן התחיל תכף התקון. ועל כן ה' יתברך ברחמיו העצומים סבב שאז היה רבי עקיבא שאמרו רבותינו ז"ל שיהיה גדול ממושה בחכמה, כמו שאמרו בגביאים לא קם וכו', והוא הקושי התורה לישראל וכו'. ובגנן מיתתו היה בהפך

פי משה רבנו עליו השלום לא דע איש את קבורתו. פי מי לנו גדול ממושה שלא נתעסק בו אלא הקדוש ברוך הוא לבדו. ועל כן אי אפשר לבוא על קבורתו, פי הוא בבחינת אור אין סוף נגדנו וכו'. וכל זה מחמת פגם מעשה שמים, שעל ידי זה פגמו כל כך עד שמושה בעצמו צריך לעסק בתקון עוון פעור אשר לא הפורנו ממנו וכו'. אבל אי אפשר לנו לבוא על קברו, פי על ידי רבוי פגמינו הוא בבחינת אין סוף נגדנו שאי אפשר לנו לצמצמו וכו'. וכל זה מחמת שאז עדן לא נכנסו לארץ ישראל ולא נבנה הבית המקדש שהוא עקר ביתא תתאה וכו'. ועל כן היה באמת עסק הגאולה שיהיה על ידי משה קשה מאד. פי אי אפשר להמשיך האור בפעם אחת, פי אם על ידי פמה התגלות והעלמות בדרכים נפלאים פנ"ל. וכשצריכים לתקן כל זה על ידי הפעל בחירה דיקא, קשה מאד. פי לא די שאינו מתקן פראוי הוא מקלקל בכל פעם וכו', רק שקיים העולם על ידי הצדיקים שעומדים בנסיון הבחירה. אבל "העשק יהולל חכם וכו'", שגם הם שוגים על ידי זה איזה שגיאה דקה וכו' כמו ששנה משה בהפאת הצור וכו', "וסביכו נשערה מאד וכו'". ועל כן יש להם ויגיעות עצומות מאד מאד לתקננו וכו'. ובפרט משה שיהיה הראשון שאז קשה מאד לתקן העצומים פראוי וכו' ז"ל ואלו לא חטאו ישראל וכו', אבל חטאו בעשרה נסיונות וכו'. על כן בהכרח שיתרב הבית

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשלא

ממשה שלא נתעסק בו אלא הקדוש ברוך הוא, ובו לא התעסקו אפלו ישראל אדרבא סרקו את בשרו וכו', ומכרו את בשרו במקולין, וזה מעצם גדלתו וכו'. ומאחר שכבר היה הבית המקדש פעמים וכו', אז התקון דיקא על ידי הגוף של הצדיק שנשארה גוה העולם וכו', ועל כן עתה עושין הולא של רבי שמעון בן יוחאי שהוא מתלמידי רבי עקיבא ששמחים על שבאים על קברו. כי עתה עקר התקון על ידי קברי צדיקים כאלו וכו'. שאנו זוכים לתקן הצמצומים וכו', על ידי שבאים על קבריהם הקדושים, כי כבר עשו פעולות נוראות כאלו מאז ועד עתה שיכולים לבוא על קברם אפלו הגורע שבגורעים הרשע שברשעים ולהתתקן על ידי זה. כמו שרואים ששלטנו זרים בבשרו הקדוש של רבי עקיבא שאי אפשר להבין זאת כלל. אבל על כל פנים הכל היה לטובת ישראל לנצח וכו'. וגם כבר היה הבית המקדש פעמים, וישראל ירשו כבר ארץ ישראל בקרשה ראשונה וקדשה שניה, וכבר היה רבי עקיבא ותלמידיו וצדיקים כאלה בעולם, על כן עתה כל התקון על ידי קבריהם הקדושים. והכל בכחו של משה שלא ידע איש. כי הוא היה הראשון שאי אפשר לידע את קבורתו וכו'. אבל הוא בעצמו יהיה הגואל האחרון שיבוא על ידי זכות הצדיקים שיחיו ישראל בתשובה על ידי חרשי תורתם הקדושה שחדשו בתורת משה, ועל ידי קבריהם הקדושים, שעל ידי זה

אנו ממשיכים עלינו קיום תורת משה וכו'. וכמו שכתוב "לקדושים אשר בארץ יהודה וכו'". ועל ידי זה יתבאר מאמר רבותינו ז"ל במנחות: אמר רבי יהודה אמר רב בשעה שעלה משה למרום וכו' בעגן רבי עקיבא. ובעגן ששקלו בשרו במקולין. עין כל המאמר:

"וורח השמש ובא השמש". עד שלא שקעה שמשו של עלי ורחה שמשו של שמואל וכו'. ביום שנפטר רבי וכו' נולד רב אשי וכו'. הנינו בחינת הג"ל בחינת זה ובגם וזה יוצא וכו'.

והעקר שיקבלו מלכותו מעצמם על ידי בחירתם, בבחינת ומלכותו ברצון קבלו עליהם וכו', כי עקר התקון על ידי אתערותא דלתתא. וזה בחינת אין האשה מתקדשת אלא מדעתה. ועל כן הרבה המופתים ביציאת מצרים, כי יכול היה הקדוש ברוך הוא לשלח ברק אחד וכו'. ואף על פי כן היו רשעים שמתו בשלישת ימי אפלה וכו'. כי היה להם בחירה שבשכול זה רדף פרעה וכו'. וכן ישראל ומרו על ים כים סוף וכו'. ועל כן עקר השלמות יהיה על ידי משיח שיגלה מלכותו שיקבלו עליהם מרצון על ידי חרשי תורתו, כמו שאיתא: ובגלותא קדמאה וכו'. ובגלותא בתראה בקנה דילך וכו'. ואז יהיה עקר שלמות המלכות, שיתקנם "ויהיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד", בחינת יחידא עלאה, "וישמו אחד" בחינת יחידא תתאה

ל"ד

וכו'. כי עקר השלמות הוא מלכות משיח
 שיתקיים "וישתחוו לו מלכים כל גוים
 ועבדוהו וכו'". וכל ישראל יהיו מלכים
 כמו שכתוב "והיו מלכים אמנדק וכו'
 אפים ארץ ושתחוו לך ועפר רגלך ילחכו
 וכו'". כי יתקיים 'ישראל ממשלותיו' שיהיו
 מחיין מתים וכו' כמו שכתוב "עוד ישבו
 וכו'". אבל אין מקבלין גרים לימות
 המשיח. כי כל זה בחינת תבלת האכלי
 בלא וכו'. כי עתה שכתב הנה משה רבנו
 וכו' וכן גדולי הצדיקים וכו', אי אפשר
 כי אם על ידי התורה ועל ידי הצדיקים
 שהמשיכו קיום התורה וכו'. ועל ידי
 שהתקרבו להם במרירות הגלות בבנין
 כזה, כמו שכתוב: "נבזה וחדל אישים
 וכו' ולא חשבוניהו וכו' זאת דורו כי
 ישוחח וכו'", באשר רואין בחוש עתה.
 ועליהם נאמר "ואתם הדבקים וכו'",
 שהם הדבקים בהצדיק האמת, כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל: וכו' אפשר לדבק בו
 והלא אש אכלה הוא, אלא הדבק
 בתלמידי חכמים וכו' וכו'. ועל-כן בכל
 דור דור העקר המלחמה והנסיון של
 האדם וגדולה מכל מיני מלחמות שיש
 להאדם בעולם הנה הוא בענין התקרבות
 להצדיק, כמו שהיה בימי משה רבנו
 שעקר התלקולים והנסיונות של ישראל
 היו על ידי דתן ואבירם. וכן בימי דוד
 וכו', וכן סמוך לדורותינו בימי האר"י ז"ל
 והבעל שם טוב וכו'. ובפרט בנימינו כי

כל התקרבות הרחוקים וכו'. והתעוררות
 השנה אפילו תשובה שעקרה בחינת
 התחדשות שנעשה על ידי זה הצדיק
 וכו'. וכל זה בחינת שבת, בחינת התגלות
 אוריות דעתיקא סתימאה שזוכין על ידי
 תשובה שקדמה לעולם שעולה עד פסא
 הכבוד וכו'. וזה בחינת הדלוג המובא
 בפגנות קדשת פתר בעת שאומרים 'איה'
 וכו'. זה בחינת: פד איה סליקת שאלין
 איה וכו', מחמת שמדלגת וכו'. שהיו
 בחינת תשובה כג"ל. שהיא בחינת שבת.
 וכן ביום טוב שמתפללין מוסף. כי גם
 הם ימי תשובה וכו'. וזה בחינת שבע
 שבתות תמימות, מפורת השבת עד
 מפורת השבת. מחרת השבת בחינת
 תשובה בחינת יום אתמול בחינת מנחה
 וכו'. וזה בחינת שמטה ויובל שהם ביתא
 תתאה וביתא עלאה. שמתחלה היא
 שמטה. ואז דקא זוכין ליובל. כי לא
 אבא בעיר וכו'. ואז הכל הפקר. שהיה
 בחינת מה שקורין שבת בשעת חתונה
 וכו'. ועקר קדשת יובל הוא ביום פפור,
 כמו שכתוב "ביום הפפורים תעבירו
 שופר". שמשם בחינת השופר של ראש
 השנה שהוא התחלת התשובה. שאז
 צריכין ביותר הקבוץ הקדוש וכו'. וזה
 שאיתא בזהר הקדוש ששמטה ויובל הם
 ברא דה'. הינו בחינת ה' הנ"ל שהיא
 בחינת מי עם זאת עולה. וענין שם בזהר
 הקדוש בענין לאה ורחל וכו':

לקוטי הלכות

הלכות תפלות המנחה ז

ארה חיים תשלח

**ראשי פְּרָקִים לְהִלְכוֹת תְּפִלַּת
הַמְּנַחָה וְבו עֲנִינ פֶּסַח עַל-פִּי
הַתּוֹרָה הַגּוֹל**

שְׁאֵלַת 'מה גִּשְׁתַּנְהוּ' בחינת צִמְצוּם הדעת, שהיא בחינת קְשִׁיּוֹת, אֲרַבַּע קְשִׁיּוֹת, בִּי ד' הוֹט וְכוּ'. אֵד הַשְּׂאֵלָה צְרִיךְ שְׁתַּהֲיֶה בְּדֶרֶךְ חֻקְמָה מַה הַעֲדוֹת וְכוּ'. אֲכַל לֹא כֵּן הִרְשָׁעִי וְכוּ'. בִּי הַצִּמְצוּם מִתְחַלֵּה צְרִיךְ שְׁתַּהֲיֶה גַם-כֵּן בְּשִׁבְלֵי לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ. אֲכַל לֹא יִהְיֶה חֵם וְשָׁלוֹם בְּמִסְתִּיר פְּנִים, בְּחִינַת "וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כֶּתֶף סוּרְרַת", בְּחִינַת "וְאֶקְרָא אֲלֵיכֶם וְכוּ'. וְאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשֶּׁפֶם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְכוּ'". בְּחִינַת הַשְּׁמֵן לֵב. רַק שְׁתַּהֲיֶה בְּחִינַת "הַסִּפִּי עֲנִידִךְ מִנְגְדִי וְכוּ'" כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם. וְאֵן תִּקּוֹן הֵה בְּחִינַת 'ד'י אֲכַל', שֶׁנַּעֲשֶׂה מִד' יוֹד ה' וְכוּ'. שִׁיר פְּשׁוּט וְכוּ'. בְּשִׁמְאֹרִיר אֹרֵר הַאֵין סוֹף הֵה בְּחִינַת אֹרֵר פְּשׁוּט וְכִשְׁמֻצְמֻצְמוֹ הֵה בְּחִינַת שִׁיר כְּפֹל. בִּי הַצִּמְצוּם עַל-יְדֵי בְּחִינַת ה' עֲלָאָה וְשֵׁם הוּא לְמַעְלָה מִימֵי הַבְּגִין שֶׁהֵם הַמְּדוּת, וְאַחֵר כִּד בְּשִׁמְמֻשְׁוֹד הַאֹרֵר בְּשִׁבְלֵי הַמְּדוּת הֵה בְּחִינַת ו', שֶׁהֵם כֻּלָּל הַבְּגִין שֶׁהֵם הַמְּדוּת שֶׁהַכֵּל נִבְרָא בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. וְשֵׁם עֶקֶר הַבְּרִיר מִמַּחְשְׁבוֹת רַעוֹת שֶׁלֹּא יִתְאַחוּ עֵץ הַרְעַת שְׁתִּינְקָתוֹ מִזִּשֵׁם. וְכִשְׁמַתְקַדֵּשׁ פְּרָאוֹי שְׁזַהוּ בְּחִינַת מִשְׁלֵשׁ וְאֵן נִשְׁלָם הֵה' שְׁתַּהֲיֶה ד', בִּי גִתְּלָה מַלְכוּתוֹ שְׁזַה כֵּל שְׁלֹמֹת הַשְּׁמֻחָה, בְּחִינַת "ה' מִלְּךְ תִּגַּל הָאֲרִץ", בְּחִינַת "וַיִּשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְכוּ'". וְכַכֵּל פַּעַם צְרִיכִין

לְחֹרֵר לְאַחֹר שֶׁלֹּא יִתְגַבֵּר הַצִּמְצוּם לְשִׁכַח בְּה' יִתְבַּרְךְ חֵם וְשָׁלוֹם, רַק לְזַכֵּר תְּמִיד אֵת ה' יִתְבַּרְךְ. בְּחִינַת "בְּהַתְּעַטְּפוּ עָלַי נִפְשִׁי אֵת ה' זְכַרְתִּי". בְּחִינַת "הַשְּׁמֵר לְךָ כֵּן תִּשְׁכַּח וְכוּ'". בְּפֶסַח הֵהוּ בְּחִינַת הַתְּגִלוֹת אֹרֵר אֵין סוֹף בְּהַתְּגִלוֹת גְּדוֹל מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וְעִבְרַתִּי, וְאַתְּגִלְתִּי וְכוּ' אֵני וְלֹא מִלְּאֵךְ וְכוּ'. וְכִמוֹ שֶׁאֵיתָא בְּפִתְכֵים עֲצִם הַאֹרֵר וְכוּ', וְאַף-עַל-פִּי שֶׁאֵי אֲפָשָׁר בְּלִי צִמְצוּם, אֲכַל אֵלוֹ הַצִּמְצוּמִים הֵיוּ בְּחִינַת הַצִּמְצוּמִים הַקּוֹדְמִים מְאֹד מִבְּחִינַת עוֹלָם הַמְּלַבּוּשׁ וְהַתְּהִירוֹ וְכוּ'. וְכֵל הֵה מִחֻמַּת שֶׁלֹּא הֵה עֲדִין אֲתַעְרוּתָא דְלִתְמַת בְּשִׁלְמוֹת. אֲכַל אַחֵר כִּד סוֹפְרִין אֲרַבְעִים וְתִשְׁעָה יְמֵי הַסְּפִירָה. וְאֵן מִקְבָּלִין בְּשִׁבְעוֹת הַאֹרֵר הַגְּדוֹל בְּהַדְרָגָה כְּאַפְּן שְׁנוּכָה לְקַבֵּל הַתּוֹרָה וְכוּ' שֶׁהֵם כֻּלָּל הַמְּדוּת וְכוּ'. לְגִלוֹת מַלְכוּתוֹ, בְּחִינַת עֲצָרָת, "הֵה יַעֲזֹר בְּעַמּוֹ":

כֵּל הַתְּקַבְּנוֹת גְּלָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם חוּץ מִעֲשִׂירֵי הָאִיפָה (בְּפִרְשָׁה לֵד לֵד וּבִפְרִשַׁת וַתְּרָא). "וְאֵל אֲלַכְנִי בִי יִרְבֶּה לְסִלּוּחַ", אֵף הַקְּדוּשׁ-בְּרִוּוֹדֵהוּ הוּא וְתֵר לָנו סְלִיחָה אַחַת מִשָּׁלוֹ, וְאֵזוֹ זֹ עֲשִׂירֵי הָאִיפָה. בִּי הֵה הַסּוּד שֶׁל קֶרְפֵן מְנַחֵה, קֶרְפֵן עֵנִי וְדֵל בְּדִלֵי דְלוֹת וְכוּ', הֵה אֵי אֲפָשָׁר לְהַשִּׁיג מִחֻמַּת שֶׁהַגְּאֵלָה הַאֲחֻרְוֹנָה תְּלוּיָה בְּזוֹה. בִּי כְּזוֹ תְּלוּי עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה לְכֵלִי לְיָאֵשׁ עֲצִמוֹ אֲפִלוּ בְּדִלֵי דְלוֹת וְכוּ', כֵּכֵל הַבְּחִינֹת שֶׁהוּא עֵנִי וְדֵל מִן הַרְעַת וּמִפְּעוּשִׁים טוֹבִים, וְהוּא עֵנִי מִמִּשׁ שֶׁאֵין לוֹ פְּרִנְסָה וְיֵשׁ לוֹ מְנִיעוֹת וּבְקִלּוּבִים עֲצוּמִים

לזה, "מי עזר כי אם עבדי וחרש כמלאכי אשלה", שהם הצדיקים הגדולים המרמזים בהמעשה של השבעה בעמלקים שנקראים עזר וחרש וכו'. שעל דם נתתמן הכל וכו'.

ענין בזהר הקדוש בתקדמה (דף ב) רבי אלעזר פתח שאו כרום עיניכם וראו מי ברא אלה וכו', ששקד להתורה 'לשמש' הנ"ל. ענין שם מה שכתב על פסוק "ירושלים הבנויה פעור וכו'", ומה שכתוב: נכון ואמא אופת מאנהא לברתא וכו' שזה נזכר שם בהתורה הנ"ל:

גם מה שמבאר שם מענין 'מי' ו'מה' מה חמית וכו'. שיש לו מעט שיכות להתורה "כי ברחמם" בענין דרי מעלה ודרון מטה. אך צריכים לענין ולבאר היטב, כי שם בזהר הקדוש מבאר ש'מה' הוא לתתא וכו'. והדברים עמוקים:

וזה בחינת מנחה של שבת שאו הסתלקות משה. כי על ידי זה עקר חסון התשובה, שדיקא אחר הסתלקות הצדיק למקום שנסתלק, משם ומשך הארת האור בבחינת צמצומים גפלאים וכו' לעורר הכל לתשובה. שזהו בחינת שלש פעמים 'צדקתך' שאומרים. צדקה בחינת עני שמושיעין בו הדעת בבחינת ה' דלת הנות וכו'. בחינת "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", ואז נסתלקו יוסף משה דוד, שעל דם כל הגאלות וכו'.

וזה בחינת רבוי ספרים אמתיים שצריכין עתה בחינת עשות ספרים הרבה אין

מזה וכו'. ואף על פירכין הוא מתגבר להביא על כל פנים מנחת עני עשירות האפה, בפרט מנחת העמר שהיה משוערים מאכל בהמה, זה לא הראה אפלו לאברהם אבינו עליו השלום עצם נוראות הענין הזה עד היכן צריכין להתחזק וכו', כי עקר זה הענין מאירין הצדיקים שהם בחינת משיח בחינת דוד שאמר כמה פעמים "ואני עני ואביון", כי הוא עני ורוכב על התמור. ובו כתיב "חסו בו עם עני ודל", וכתיב "יחוס על דל ואביון ונפשות אביונים יושיע". ובו יחסו עניי עמי. כי אתה עם עניי תושיע. אשכון את דבא, שזה בחינת "תפלה לעני פי יעמר" בצרתו, שיקרה מאד מאד, ואפלו מאן דאמר שגלה זאת לאברהם אבינו, היה רק ברמז וכו'. כי מעשירות האפה קרבו עני למדו רבותינו ז"ל שאפלו תפלה קמנה אינה נמאסת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל בסוף מנחות נאמר בבבבמה ריח ניהוח ונאמר בעוף וכו' ונאמר במנחה ריח ניהוח ללמדך שאחד המרובה ואחד הממעיט וכו'. שזהו בחינת "כי לא גוה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו מפניו ובשועו אליו שמע", מכלל שתייה ראוי לבזותו ולשקצו ולהסתיר פניו מפניו. אך רבים רחמיו והוא מרבה לסלח ויותר סליחה אחת משלו וכו' כנ"ל:

"החרשים שמעו והעורים הביטו לראות", אך איד אפשר לעזר לראות ולחרש לשמע ועל כן נסמך

לקוטי הלכות

הלכות תפלת המנחה ז

ארה חיים תשלה

וזה יהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה וכו'. כי "בית גאים יפח ה". וזה ואני בעניי הכינתי לבית אלפי. בעניי דקא, כי דקא על ידי ענייתי וזיתי להכין לבית אלפי וכו' וכמו שכתוב "אשפון את דבא וכו'". כי על ידי עניית וקמנות יכול לתקן הצמצומים פראוי לקבל האור אין סוף וכו' וכו'". ל שזה בחינת מאן דעיר הוא רב וכו' וכו'":

כל התורה היא גלוּלה בבראשית ראש בית. בית דבראשית. בית ישראל פרכו וכו'. ב' ראשית, ביתא עלאה וביחא תמאה. הצדיק יכול להגביה למעלה מפרגתו כאלו עשה תשובה, שעל ידי זה עולה ביתא תמאה עם ביתא עלאה אף על פי שלא זכך בעצמו המדות שזה בחינת יום פפור וכו' כנ"ל. ועקר התקון על ידי הקבוצין עם הראש האמתי שלהם שהוא בחינת ראש בית וכו'. כמו שכתוב בהפטרת במדבר: "ויהי במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי". ומפרש הפסוק על ידי מה זכו לזה, על ידי "ונקבצו בני ישראל ובני יהודה יחדו וישמו להם ראש אחד", הינו כנ"ל. כי על ידי זה זכו הכל לבחינת תשובה, שעל ידי זה "במקום אשר יאמר להם לא עמי יאמר להם בני אל חי". כי על ידי זה עונות ותהפכו לזכות וכו'":

וזה בחינת מעלת קברי הצדיקים הגדולים. כי אז הם בגן עדן העליון שהוא בחינת ביתא עלאה, ואין להם שום

קין. שזה בחינת מעלת הדפוס. כי כל החדושים הם בחינת פלים וכו'. וזה בחינת לוחות ושברי לוחות. בחינת סיום התורה בענין הסתלקות משה, שפסים "ולכל ה' החזקה וכו' אשר עשה משה לעיני כל ישראל" - ששבר את הלוחות לעיניהם. ואחר כך מתחילין מיד "בראשית ברא וכו'", כי שברי לוחות בחינת שבירת פלים שהם מיתת המלכים וכו'. ואף על פי שגשבתרו, אף על פי כן על דם התקון על ידי ששבר היו ונשתברו וכו'". ל שזה בחינת לוחות ושברי לוחות מנחים בארון. כי הלוחות השניות היו על ידי ששבר היו הלוחות הראשונות ונשתברו, שזה בחינת הסתלקות הצדיק וקיומו בתורה. בחינת הקד שכב עם אבותיו וכן וכו'. ועל ידי זה דקא ותתקנו כל הקוללים בחינת ונה אחרי אלפי נכר וכו'. כי על ידי הסתלקותו למקום שנסתלק, הוא עוסק רק להמשיך האור בבחינת תקון על ידי אתערותא דלתתא על ידי ששבר היה בעולם המעשה ויצא בשלום וכו'. שעל ידי זה צדיק מושל בו יתברך. כי יש לו כח יותר להמשיך בכל פעם בחינת בריאת העולמות מתדש בבחינת תקון. באפן שזאיור אור האין סוף בלב כל אחד בבחינת תקון שיתגבר על המחשבות רעות וכו'. עד שיתגלה מלכותו שזה בחינת שבת. וזה בחינת מעלת ההליכה על קברי הצדיקים בפרט בערב ראש השנה שאז היה תחלת הבריאה וכו':

הלכות תפלת ערבית

הלקה א

תפלת ערבית רשות והאדנא קבעיה
עליהו חובה:

על-פי מה שכתב רבנו במאמר 'פתיח רבי שמעון' בסיומן ס' שעל-ידי יראה וזכין לעשירות גדול, שעל-ידי העשירות הזאת באין להתפוננות התורה. כי על-ידי יראה מבינין בחינת "שקר החן והכל היפי", ענין שם היטב:

והנה יעקב שהוא בחינת יראה, כמו שאיתא בזהר: 'ביראתך' בזכות יעקב שאמר "מה נורא". ועל-פני לא היה מתנרא כלל מבחינת הכל היפי. ועל-פני לא מצינו בעקב שאסר עליו וזווגו אפלו בשעה שירד למצרים, כי אם אדרבא ה' יתברך הבטיחו "אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך וכו'". כי יעקב מסתו שלמה והיה שומר הברית ביותר ולא היה לו שום אחיזה ופחד מבחינת הכל היפי. וכל זה היה מחמת שזכה לבחינת יראה שהיא מכניעת בחינת הכל היפי כנ"ל. ומחמת זה זכה יעקב לעשירות מכלג מאד כמו שכתוב "ופרצת יפה וקדמה וכו'", היינו נחלה בלי מצרים, היינו בחינת כל הון דעלקא, כי כל האבות זכו לעשירות גדול לפי בחינת יראתם לפי בחינת הכניעתם את הכל היפי. אבל יעקב שהיה שלמות היראה וזכה להכניע לממרי בחינת הכל

עבדא מעולם הנה, כי היום לעשותם וכו'. רק הם שכחי יתיר וכו' בשביל טובות ישראל. ותקף מי שלומד הלכות שלהם ומשתטח על קבריהם הם מעלין אותו בבחינת הנ"ל. כי יש להם פח גדול מחמת שהיו בזה העולם ונצחו המלחמה פראוי וכו'. רק אף-על-פי-כן צריך זה האדם הרוצה להתתקן על דם שיהיה לו על כל פנים איזה אתערותא דלתתא וכו' כנ"ל. בכל פעם שמתקן ואוחז עצמו בהם, כי לגדלתו אין חקר, כמו שנתבאר בהשיחה הנ"ל. ה' יתברך גדול מאד וכו'. אפלו כמו שנעשה עמכם לכל מקום שנפל כל אחד וכו'. אבל יש ענין וכו'.

וזה 'אמרת לה' אדני אמה', 'הנה' בחינת אור אין סוף נגד שאר שמות שעקר הארתו בבחינת 'אמה' תחלת הצמצום בחינת ביתא עלאה. 'אדני' נכתב כאן בקלף דלת בחינת ביתא תתאה, מלכות. היינו שאמה צריך לומר להשם העצם בחינת ביתא עלאה 'אדני אמה' שזה בחינת 'מי עם זאת עולה'. 'טובתי כל עלך', כי לא זכיתי להעלותם במעשים טובים שלי שפך היא המדה כנ"ל. אבל אני 'טובתי כל עלך' כי פגמתי וכו'. אך 'לקדושים אשר בארץ הנה' וכו', כי הם יכולים להעלות למעלה מהמדות בחינת יום-כפור, בבחינת אפא אוזפת מנהא לקרתא, שזהו בחינת 'גיש כבוד לרוין ארה' וזה בכל פעם כל עוד נפשו בו. וזה בחינת 'בראשית' - בית ראשית. ראש בית, ששניהם נכללים יחד:

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית א

ארה חיים תשלו

היפי כנ"ל. ועל-כן זכה לתכלית העשירות, הינו כל הון דעלמא, נחלה בלי מצרים כנ"ל. ועל-כן תפלת ערבית רשות. כי תפלת ערבית היא בחינת יעקב, כי הוא תקנה, והוא בחינת יראה כנ"ל שעל ידה זוכין לעשירות גדול, שעל ידה זוכין להתבוננות גדול הנ"ל. ועל-כן היא רשות, כי כשזוכין להתבוננות הזאת או אין חובה להתפלל. כי זה ההתבוננות היא בחינת השגת רבי שמעון בן יוחאי שזכה לזה. ועל-כן היה פטור מתפלה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי התבוננות הזאת היא בחינת 'תורתו אמנותו'. הינו שכל אמנות והעשירות שלו הוא רק מהתורה, בחינת פסלת של רוחות שמשם נתעשר משה, כמו שכתב ארוננו מורנו ורבינו שם עין שם. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: לא שגנו אלא כגון רבי שמעון בן יוחאי וחבריו שתורתן אמנותן וכו'. ולפי פשוטו תמוה, כי הלא גם עתה נמצאים בני-אדם שאין להם שום אמנות רק עוסקים בתורה, מפל שכן וכל שכן בימי הש"ס. אך העקר תלוי בהתבוננות הנ"ל שתלוי בעשירות. ועל-כן נקרא תורתן אמנותן כנ"ל:

ועל-כן יעקב תקן תפלת ערבית דיקא, כי אז פלילה הימן מסגל יותר להשגות והתבוננות כמו שכתוב בשוחר טוב שרב חדושי תורה זוכין בליקה. וכמו שכתב רבינו (בסיון ב) שפליקה מסגל יותר לכטול עין שם. גם הליקה היא בחינת עשירות, בחינת (משלי א, יח) "טעמה כי טוב סתרה לא יכבה בליקה גרה". כי עשירות

כא משם, כדמשמע בכמה מקומות בדברי רבינו למעין שם. ועל-כן תפלת ערבית רשות כנ"ל. אבל האדינא קבעיה עליהו חובה, כי עקשו אין זוכין לבחינת השגה זו אפלו בליקה, ועל-כן חובה להתפלל כנ"ל:

ועל-כן בערב מברך שמים לפני קריאת שמע ושמים לאחריה. אבל בשחר אין מברכין כי אם שלש ברכות שמים לפנייה ואחת לאחריה. כי ערבית שהיא כנגד יעקב שזכה לנחלה בלי מצרים בחינת ופרצת ימה וקדמה צפנה ונגבה. וכנגד זה מברכין ארבע ברכות לפני קריאת שמע ולאחריה כנגד רוחות העולם. כי זוכין אז לנחלת יעקב נחלה בלי מצרים. אבל בשחרית אין מברכין כי אם שלש ברכות כנגד שלש רוחות של בגן העולם, כי צפון חסר. ושם התגברות הסטרא אחרא בחינת מצפון תפתח וכו'. כי שחרית הוא כנגד אברהם, שהוא בימיו עדין לא הכניע לגמרי הסטרא אחרא ולא זכה עדין לנחלה בלי מצרים. אבל יעקב זכה להכניעה לגמרי וזכה לכבש כל ארבע רוחות העולם אפלו רוח צפון. ומאחר שהכניע את רוח צפון על-כן זכה לעשירות גדול שעקרו כא משם, בחינת מצפון זהב ואתה, ועל-כן הוסיפו ברכה רביעית בערבית שהיא נחמנה כנגד בחינת יעקב כנ"ל, והיא ברכת השפיכנו. ועל-כן מבקשין אז ופרוס עלינו ספת שלומך, שהוא בחינת יעקב, בחינת ויעקב נסע סבתה. וזהו שמבקשין

ז"ל (שם) ועל־כן מתפללין תפלה אחת בלילה, כנגד בחינת אהר תרגום שהוא בחינת לילה כפ"ל. ועל־כן יעקב תקן תפלת ערבית. כי עקר בגן בחינת חנה אשה, הוא על־ידי תרדמה. הניו עקר בגן ושלמות לשון הקדש הוא דיקא על־ידי לשון תרגום כמו שמבאר שם. ויעקב זכה לזה דהינו שזכה לשלמות לשון הקדש על־ידי התרגום. דהינו על־ידי שגלחם והכניע אחיות הרע שבתרגום. שהוא בחינת עין הדעת טוב ורע וברר הטוב משם. ועל־ידי זה זכה לשלמות לשון הקדש. ועל־כן יעקב חזר שבאבות ומתו שלמה בלי שום פסול. שזה בחינת שלמות לשון הקדש, שהיא בחינת מטה שלמה, בחינת שמירת הברית בשלמות שזוכין על־ידי שלמות לשון הקדש על־ידי התרגום כמבאר שם. וכמו שכתוב ביעקב שאמר "בחי וראשית אוני". דהינו שמירת הברית שזוכין על־ידי זה כפ"ל. ועל־כן זכה להעמיד שנים עשר שבטים שהם בחינת שנים עשר בקר שמלכות דקדשה עומדת עליהם. הינו בחינת שלמות לשון הקדש בחינת שמירת הברית. וזה בחינת שבטים נפש שיצאו מייעקב. שזכה לזה על־ידי בחינת שלמות לשון הקדש. שעל־ידי זה מכניעין רע הכולל של שבטים אמון. ועל־כן זכה להעמיד שבטים נפשות בית יעקב. וכל זה העקר על־ידי לשון תרגום שהוא בחינת עין הדעת. שיעקב היה עוסק לתקן ולברר העין הדעת לתקן פנים אדם הראשון כמבואר. כי השבטים

או על התעוררות השנה כמו שאומרים 'והעמידנו מלפניו וכו''. כי על־ידי זה זוכין לבחינת יראה כמו שמבאר שם בדברי רבנו עזר שם היטב. והיו ותקננו בעצה טובה מלפניו. כי על־ידי התעוררות השנה בא פח הדבור לכלי החולדה שהם בליות יועצות. עין שם היטב:

הלכה ב

ענין שלש תפלות ביום. דהינו שתיים ביום ואחד בלילה:

זה בחינת שלמות לשון הקדש על־ידי לשון תרגום. שהיא בחינת שנים מקרא ואחד תרגום. כמבאר בפאמר 'תפלה לחבוק' לקוטי חלק א סימן יט:

כי התפלה היא בחינת מלכות כמבואר בחינת חנה אשה. בחינת שלמות לשון הקדש ועל־כן מתפללין שתי תפלות ביום ואחד בלילה. בבחינת שנים מקרא ואחד תרגום כפ"ל. כי שנים מקרא זה בחינת תורה שבכתב שהיא בחינת יום כמבואר בדברי רבנו ז"ל (שם סימן ג). וכנגד זה מתפללין שתי תפלות ביום, ואחד תרגום זה בחינת לילה שהוא בחינת שנה תרדמה, בחינת תרגום. כמבאר היטב בפאמר הנ"ל. והיא בחינת תורה שבעל פה. כי התרגום הוא פרוש התורה, והוא בכלל תורה שבעל פה. גם רב תורה שבעל פה דהינו התלמוד נחקן בלשון תרגום. כי תרגום הוא בחינת תורה שבעל פה שהיא בחינת לילה כמו שכתב רבנו

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ב

ארה חיים תשלט

נפשות בית יעקב ולהפך השבועים עממין פלם נאחיים בבחינת שרש אחיות העין הרעת ששם הוא בחינת יעקב כמובא בפתבים. ועל־כן עקר מלחמות יעקב היה עם חותנו לָבָן הארמי. כי לָבָן הארמי הוא בחינת תרגום, שהוא לשון ארמי. וכמו שכתב רבנו ז"ל במאמר הנ"ל. שלָבָן קרא לו יגד שהדותא, כדרי להמשיך וליגד מן התקדשה עלידי לשון תרגום. ויעקב קרא לו גלעד כדרי להשלים לשון התקדש עני שם:

יעקב ברח מעשו לָבָן, דהינו שייעקב היה יודע שאי אפשר להכניע את עשו שהוא זהמת הנחש רע הכולל, כי אם על־ידי שיבטל וינקחו, דהינו שיכניע הרע שבתרגום שמשם הם יונקים ויעלה הטוב ללשון הקדש. ואזי עשו שהוא בחינת רע הכולל ממילא יהיה נופל ונתבטל כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל. ועל־כן ברח יעקב לָבָן דיקא כדרי לתקן לשון תרגום ואזי יפל עשו ממילא כנ"ל. וזכה לנצח אותו והוציא משם דיקא בחינת לשון הקדש, דהינו תוה אשה כנ"ל. ועל־כן אמר אעבדך שבע שנים, כנגד בחינת השבועים עממין שכוללים בשבע, שיניקתם מבחינת לָבָן מבחינת תרגום כנ"ל. ועל־כן הצדק לעבד לו דיקא אותן השבע שנים. כי כשרוצין לברר הטוב מתוך הרע צריכין לעבד שם ולסבל גלות ועבדות שלהם, ולעמוד בנסיון לשפרם ולהכניעם, ואזי דיקא מבררין הטוב משם. ועל־כן אחר גלות השבע שנים שזה בחינת גלות שבועים עממין כנ"ל, אז זכה לבחינת שלמות לשון הקדש שהיא בחינת רחל ולאח כנ"ל. ועל־כן היה מצפה עד שגולד יוסף שהוא בחינת תקון הברית. ואזי כאשר ילדה רחל את יוסף, אז נתחזק דעתו והבין שזכה לשלמות לשון הקדש עלידי תרגום, עד שזכה עלידי זה ליוסף דהינו שמירת הברית. ועל־כן אמר אז "שלחני וכי". ואמרו רבותינו ז"ל שלא היה מתנרא עוד מעשו מאחר שגולד יוסף שהוא שטנו וכי. הינו כי בודאי אין לו

נמצא שייעקב שעקרו לתקן העין הרעת, על־כן היה עוסק להכניע בחינת לָבָן הארמי, הינו להכניע הרע שבתרגום ולהעלות הטוב לבנות שלמות לשון הקדש, בחינת תוה אשה עלידי זה דיקא כנ"ל. ועל־כן לקח יעקב את נשיו מבנות לָבָן דיקא. הינו שזכה לבחינת תוה אשה שהיא בחינת לאה ורחל, על־ידי תרגום שהוא בחינת לָבָן כנ"ל. דהינו שהכניע הרע והוציא הטוב, שעלידי זה דיקא נבנה בחינת שלמות לשון הקדש, בחינת תוה אשה בחינת לאה ורחל. ועל־כן זכה יעקב לתכלית השלמות והיתה מפתו שלמה, והעמיד שנים עשר שבטים ושבועים נפש. כי זכה להכניע הרע שבתרגום ולברר הטוב, עד שזכה לבחינת שלמות לשון הקדש עלידי תרגום דיקא. דהינו שזכה לקח לאה ורחל מבית לָבָן דיקא, שהוא בחינת תרגום כנ"ל. וזה ששלח יעקב לעשו: עם לָבָן גרתו וכי. כי

161

זה כנ"ל. וזה היה בחינת תקוני יעקב כנ"ל. ועל-כן ערבית מרמז בע' רבתי של שמע', שהוא ראשי תבות שחרית מנחה ערבית כמו שאיתא בזהר הקדוש. כי ערבית היא בבחינת תרגום בבחינת עין הדעת שמשם זוכין להכניע השבעים עממין ולזכות לבחינת שבעים נפשות בית יעקב כנ"ל. והיא כנגד ספות שהוא בחינת יעקב. כי בספות מכניעין השבעים אמין שמתמעטין והולכין כפרי החג:

וזהו בחינת תפלת ערבית רשות. כי תרגום הוא בחינת רשות בחינת החר שהיא בבחינת עין הדעת נגה בחינת תרגום פמוכא. כי חיוב מצינה ואסור הם בבחינת קדש והפכו. אבל החרת ורשות הם בבחינת תרגום עין הדעת פמוכא. ועל-כן תפלת ערבית רשות כנ"ל:

וזהו בחינת חצות. כי הלילה נחלקת לשתיים כי היא בבחינת עין הדעת טוב ורע. ועל-כן נחלקת לשתיים, כי חצות לילה הראשונה אז הוא בחינת אחיזת הסמרא אחרא פמוכא. ואנחנו עושין מצוות ותקונים גם בחצי לילה הראשונה דהינו תפלת ערבית וקריאת שמע, וקריאת שמע שעל המטה. ואז מכניעין הרע ומבקרין הטוב, ואז זוכין לחצות דהינו לחלק את הלילה שיתחפף חצות לילה האחרונה לטוב גמור, ולהכליל ביום, "ולילה ביום יאיר" (תהלים קל"ט). כי בחצות ואילך מתגלה בחינת חסד שהוא אור היום. ועל-כן דוד המלך עליו השלום היה

להתנרא עתה מאחר שזכה להעמיד את יוסף על-ידי רחל בת לבן הארמי. שזה בחינת שמירת הברית על-ידי שאוכין ללשון הקדש שבנין אותו על-ידי תרגום דיקא כנ"ל. וזה שכתוב 'באשר ילדה רחל את יוסף, רחל דיקא. שהיא בחינת לשון הקדש והיא בת לבן. כי בניה מתרגום כנ"ל. ועל-ידי זה דיקא נולד יוסף בחינת שמירת הברית כנ"ל. כי שמירת הברית זוכין על-ידי שלמות לשון הקדש על-ידי תרגום, כמו שמבאר הטוב בפמאר הנ"ל עין שם. ואז בודאי לא נתנרא עוד מעשו שהוא רע הפולל, כי הוא נופל ממילא, בבחינת לשון נופל על לשון, כמו שמבאר שם עין שם. ועל-כן תחלת דברי יעקב ששלח לעשו הוא עם לבן גרתי, עם לבן דיקא, שהוא לשון תרגום. שהכניע הרע משם וברר הטוב. ואז עשו נופל ממילא כנ"ל. וזהו "ויהי לי שור וחמור צאן וכו'". הינו בחינת ניצוצות טובות ועשירות שפרר משם. ועל-כן הלך עשו אל ישמעאל. כי הכל הולך למינו. הינו כי איתא שעשו וישמעאל הם כלליות השבעים אמין. ועל-כן הלך לשם כדי שיתחברו יחד הרע של כלליות השבעים אמין, כדי להתגבר על יעקב חס ושלום. אבל יעקב על-ידי שהכניע את לבן היה מתגבר עליהם כנ"ל:

ועל-כן יעקב דיקא תקן תפלת ערבית. כי תפלת ערבית היא בחינת תרגום שעקר שלמות לשון הקדש על-ידי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ג

ארה היים תשמא

העולם הוא בבחינת מחיב המציאות. ועל ידי שישאל עושים רצונו ותברך ונקלל בו שבשביל זה נברא כל העולם. ועל ידי זה נכלל כל העולם עם נפשות ישראל בה' ותברך, שהוא ותברך הוא מחיב המציאות ואז נעשה כל העולם מחיב המציאות. והוא הנעור בליה וכו' הרי זה מתחייב בנפשו. עין שם היטב:

וזה בחינת תפלת ערבית רשות. פי יעקב תמן תפלת ערבית. פי התפלה היא

בחינת חידוש העולם פמבאר ומוכן בדברי רבנו ז"ל בכמה מקומות. פי התפלה היא

אחדותו ותברך, בבחינת "הוא תהלתך והוא אלקיך". והדבור של התפלה הוא

בחינת דבר ה' שעל ידו נעשו שמים וארץ. בבחינת "בדבר ה' שמים נעשו",

פמבאר בדברי רבנו ז"ל במקום אחר. וזה בחינת 'אדני שפתי תפתח' שאומרים קדם

התפלה, פי הדבור של התפלה הוא דבר ה' פנ"ל. נמצא שהתפלה היא בחינת

חידוש העולם בחינת דבר ה' וכו' פנ"ל. ועלין תפלת ערבית רשות. פי התגלות

הבריאה היא בחינת אור, בחינת "ויאמר אלקים יהי אור וכו'". וקדם הבריאה זה

בחינת חשך. פי קדם הבריאה אי אפשר להשיג, ועלין נקרא בחינת חשך מעמק

המשג. בבחינת יוצר אור ובורא חשך. כמו שאיתא בפגזות, שיצירה נקרא אור

ובריאה חשך, מחמת שבריאה למעלה מיצירה ואי אפשר להשיג שם, עלין נקרא חשך מעמק המשג. בחינת ישת

חשך סתרו. ועלין גם בשעת הבריאה

נוקר בחצות. פי והו שלמות המלכות שהוא בחינת שלמות לשון הקדש על ידי

תרגום, שהוא בחינת חצות פנ"ל. ועלין זמן הווג אחר חצות. פי אז נבנה בחינת

חיה אשה על ידי תקון עין הדעת. שהוא בחינת תרדמה ושנה שנעשה על ידי

חצות שהוא שבירת השנה שבירת הלילה. בחינת שבירת עין הדעת. ואזי

נקלל פטוב, וליה פיום יאיר. ועלין מחצות מתגלה חסד אור היום פנ"ל:

הלקה ג

ענין תפלת ערבית רשות:

על פי המאמר 'הנעור בליה וכו' הרי זה מתחייב בנפשו' בסיון ג"ב,

עין שם היטב היטב:

פי יש אפיקורסים שאומרים שהעולם הוא מחיב המציאות חם ושלום. אבל

באמת העולם הוא אפשרי המציאות, רק אחר שנאצלו נשמות ישראל כבר היה

מכרח בכחול ה' ותברך לברא את העולם וכל אשר בה בשביל ישראל. פי הפל

נברא בשבילנו. נמצא שעבשו שנמצאים נשמות ישראל בעולם, בודאי העולם הוא

מחייב המציאות. ומזה בא טעותם ואפיקורסות שלהם פנ"ל. אבל באמת

קדם שנאצלו נשמות ישראל אז היה העולם אפשרי המציאות. רק תכף

שנאצלו נשמות ישראל תכף הצרף השם ותברך לברא את העולם בשבילם פנ"ל.

ועלין אחר שנבראו נשמות ישראל אז

המזוג כנ"ל ושם עדין העולם בבחינת אפשרי המציאות. ועל-כן שם התפלה היא בבחינת רשות. כי כביכול עדין אין חובה לדבר דברי התפלה שהם בחינת דבר ה' שמים נעשו וכו' כנ"ל. כי עדין העולם הוא אפשרי המציאות בחינת רשות, כי עדין לא נבראו ישראל רק שעלה במחשבה כנ"ל. ועל-כן בעת שמתחיל להתגלות בחינת עקב או התפלה היא רשות בחינת תפלת ערבית רשות וכו' וכנ"ל. אבל אחר כך שתקן עקב תפלת ערבית ונתגלו נשמות ישראל, כי בלידה נבראים נשמות ישראל בבחינת חדשים לבקרים וכו', ועל-כן באור הבקר שמתגלה אור הבריאה, כי עקר הבריאה היא בחינת אור כנ"ל, על-כן או התפלה היא בחינת חובה. כי או כשפבר נתגלו נשמות ישראל ה' יתברך כביכול מתיב לדבר ולברא את העולם בשביל ישראל כנ"ל. ועל-כן או ביום שהוא עקר הבריאה אחר שפבר יצאו נשמות ישראל, או התפלה שהיא דבר ה' היא בחינת חובה. כי כביכול ה' יתברך מתיב לדבר בחינת תפלה שהיא בחינת דבר ה' ולברא את העולם בשביל ישראל שהכל נברא בשביל ישראל כנ"ל:

ועל-כן אין להאמות שהם ישמעאל ועשו אחיה רק באברהם ויצחק. כי עקר אחיותם הוא מהפירות כידוע. כי אחיותם מהפטרא אחרא שנקרא אל אחר - כפירות. ועקר הפירות

ברא ה' יתברך החשך קדם להאור ברישא חשוכא ודדר גהורא. כי החשך שקדם להאור מרמו על קדם הבריאה שהוא בחינת "ישת חשך סתרו". ואז בבחינת חשך בבחינת קדם הבריאה דהינו קדם שנאצלו נשמות ישראל, אז היה העולם בחינת אפשרי המציאות מאחר שעדין לא נבראו נשמות ישראל וכנ"ל. וזה בחינת תפלת ערבית רשות. כי התפלה היא בחינת בריאת העולם. כי התפלה יש לה שרש למעלה, כי גם ה' יתברך מתפלל כמו שאמרו רבותינו ו"ל: מנין שהקדוש ברוך הוא מתפלל וכו'. ואז בערבית או התפלה היא בחינת רשות בחינת אפשרי המציאות, כי עדין אין חובה חס ושלום לברא את העולם מאחר שגם נשמות ישראל עדין לא נבראו. ועל-כן יעקב תקן תפלת ערבית. כי ישראל עלה במחשבה תחלה, כמו שכתוב: "בראשית ברא וכו'", בשביל ישראל שנקראו ראשית וכו'. נמצא שראשית המחשבה של הבריאה היה ישראל, ואז בבחינת ראשית המחשבה היה העולם אפשרי המציאות כנ"ל, מאחר שעדין לא נבראו נשמות ישראל רק שעלה במחשבה, והיה הדבר ברצונו יתברך. ועל-כן או בתחלת הבריאה דהינו בשעלה ישראל במחשבה תחלה או היה העולם אפשרי המציאות כנ"ל:

ועל-כן יעקב תקן תפלת ערבית שהיא רשות. כי ראשית המחשבה אי אפשר להשיג והיא בחינת חשך מעמק

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ג

ארה היים תשמוג

הוא אפיקורסות הנ"ל שמהפכים דברי אלקים היים ואומרים שהם ושלום העולם הוא מחיב המציאות. וטעות זה נמשך ונשתלשל להם מחמת שבאמת העולם הוא מחיב המציאות אחר שנבראו ישראל כנ"ל. נמצא שעקר אחיזתם היא מבחינת אחר הבריאה, אחר שנבראו נשמות ישראל, שאו געשה העולם על ידי נשמות ישראל בחינת מחיב המציאות. ועל ידי זה נמשך ונשתלשל אפיקורסית וטעות שלהם. אבל בשורש נשמות ישראל למעלה בשורשם אין להם אחיזה כלל. כי שם העולם עדיו אפשרי המציאות ואין להם שום אחיזה שם. ועל כן בעקב אין להם שום אחיזה, כי ישראל עלה במחשבה תחלה. כי גם עקר קדשת אברהם ויצחק הוא רק בחינת ישראל שהוא כלול משלשה אבות. ושם עקר כלליות קדשת השלשה אבות, כמו שכתוב כי יצחק יקרא לך וכו' ולא בכל יצחק וכו', כי העקר הוא ישראל שעלה במחשבה תחלה. וזה בחינת ויזכרתי את בריתי ועבד ואחר כך ואף את בריתי יצחק וכו'". נמצא שתחלת המחשבה היה ישראל, ואז היה העולם אפשרי המציאות בחינת תפלת ערבית רשות שהיא תפלת יעקב, ושם אין להם עדיו שום אחיזה כנ"ל. אבל תכף שכתב עלה ישראל במחשבה והתחילו להתגלות נשמות ישראל, געשה תכף העולם בחינת מחיב המציאות. ואז בשנבראו אברהם ויצחק שכלם לא נבראו רק בשביל ישראל, כמו

שכתוב "כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם", כמו שאמרו רבותינו ו"ל במדרש. ואז העולם הוא בחינת מחיב המציאות כנ"ל, מאחר שכתב נתגלה בחינת נשמות ישראל כנ"ל. ועל כן אז ביים שהוא עקר הבריאה אז התפלה היא חובה כנ"ל. וזה בחינת "בהבראם" - באברהם. כי "בראשית ברא", בשביל ישראל שנקרא ראשית שעלה במחשבה תחלה, אז ברא ה', זה בחינת אפשרי המציאות, אבל אחר כך שכתב עלה ישראל במחשבה ונאצלו נשמות ישראל אז נאמר "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", "בהבראם" דיקא. זה בחינת מחיב המציאות, כי אחר כך געשה העולם בחינת מחיב המציאות בשביל ישראל. ואז ביים הוא תפלת אברהם ויצחק שציאו אחר יעקב, כי ישראל עלה במחשבה תחלה. כמו שכתוב "כה אמר ה' בראד יעקב וכו'", עולמי עולמי מי בראד ישראל, ועל כן אז ביים שכתב נתגלו נשמות ישראל אז התפלה בבחינת חובה כנ"ל. ועל כן שם יש אחיזה להאמות, כי עקר אחיזתם משם כנ"ל. כי באמת עקר שלמות התפלה היא ביים דיקא. כי באמת זה עקר השלמות בשעהעולם הוא בבחינת מחיב המציאות. דחינו פשה' ותברך עושה רצון ישראל ובורא ומקנם כל העולם בשבילם כאלו היה מחיב בדרך. שזהו בחינת מה שגעשה העולם מחיב המציאות בשביל ישראל כנ"ל. ובודאי זה עקר השלמות, ועקר פונת הבריאה היתה

א וְזוּה בְחִינַת תְּפִלַּת עֶרְבִית שֶׁתִּמְקַן יַעֲקֹב
אָבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם שֶׁהוּא הַבְּחִיר
שֶׁבְּאֲבוֹת. וְהוּא הַתְּפִלָּה הַקּוֹדֶמֶת שֶׁל כָּל
הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת שְׁבִיבוּם, כִּי הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלֵּילָה וּבִתְחִלָּה הוּא לֵילָה וְאַחֵר כִּד הַיּוֹם
כִּמְבָאָר בְּדַבְּרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל. נִמְצָא שֶׁתְּפִלַּת
עֶרְבִית הִיא הֶרְאֵשׁוּנָה מֵהַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת. כִּי
עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הִיא דִּיקָא עַל-יְדֵי
הַכְּפוּל שֶׁנִּגְלָלִין בְּבְחִינַת כְּלוּ אֶחָד כְּלוּ
טוֹב. שְׁעַל-יְדֵי זֶה זְכוּיִן לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל
הַתְּפִלָּה. וְכַשְׁעוֹמֵד בְּסוֹף הַתְּפִלָּה יִהְיֶה
זוֹכֵר עֲדוֹן תְּבָה הֶרְאֵשׁוּנָה שֶׁל הַתְּפִלָּה
וְכו'. כִּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר:

כִּי בְשֶׁאֲדָם עוֹמֵד לְהַתְּפַלֵּל אִין הוּא הוֹלֵךְ
בְּשֶׁדָּה הַעֲלוּיִן וְיִמְלָקֵט צִיצִים וּפְרָחִים
וְשׁוֹשְׁנִים וְעֵשְׂבִים נְאִים וְיָפִים וְכו'. וְתַכְּפָה
כְּשֶׁמוֹצִיא אוֹת רֵאשׁוּנָה וְכו' מִכָּל שֶׁבֶן
כְּשֶׁגוֹמֵר תְּבָה אַחַת אִין הַתְּבָה תּוֹפְסֵת אֶת
הַנֶּפֶשׁ שֶׁמִּמֶּנָּה יוֹצֵא הַדְּבוּר וְיִחַבֵּק וְאוֹתוֹ
אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּאַהֲבָה עֲצוּמָה, וְאִינוּ מְנִיחַ אֶת
הַנֶּפֶשׁ לֵילֵךְ לְחֵלֶן יוֹתֵר וְכו'. אֲבָל אִין זֶה
שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה, כִּי צְרִיכִין לְגַמֵּר כָּל
הַתְּפִלָּה וְלוֹמַר אַחֵר כִּד עוֹד שִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת וְתַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת וְכו'. עַל-יָפֵן
עֶקֶר שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה הוּא רַק כְּשֶׁזְכוּיִן
לַעֲשׂוֹת אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה. דִּהֲיֵנוּ שֶׁאִפְלוּ
כְּשֶׁיִּלְךְ מִזֶּה הַדְּבוּר וְיִדְבֵּר דְּבוּרִים אֲחֵרִים
אֶף-עַל-פִּיכֵן לֹא יִשְׁפַח הַדְּבוּר הֶרְאֵשׁוּן
לְעוֹלָם. וְאִפְלוּ כְּשֶׁיַּעֲמֵד בְּסוֹף הַתְּפִלָּה
יִהְיֶה זוֹכֵר עֲדוֹן אִפְלוּ הַדְּבוּר הֶרְאֵשׁוּן שֶׁל
הַתְּפִלָּה. עַד אֲשֶׁר אִפְלוּ בַּתְּבָה הַאֲחֵרוֹנָה
שֶׁל הַתְּפִלָּה יִהְיֶה עוֹמֵד עֲדוֹן בַּתְּבָה

בְּשֶׁבִיל זֶה כְּדֵי שִׁיְהִי נִגְלָל הַעוֹלָם אַחֵר
כִּד בְּחִיב הַמִּצְוִיאוֹת עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל וְכו"ל
כִּמְבָאָר הַנִּזְכָּר עַן שָׁם. אֲבָל אֶף-עַל-פִּיכֵן
עַכְשָׁיו יֵשׁ לָהֶם אַחִיזָה מִבְּחִינָה זוֹ דִּיקָא,
מִבְּחִינַת אַחֵר הַבְּרִיאָה דִּהֲיֵנוּ אַחֵר שֶׁנִּבְרָא
הַעוֹלָם בְּשֶׁבִיל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱצְלוּ
תְּחִלָּה. וְאִין אַחֵר שֶׁנֶּאֱצְלוּ נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
אִין הַעוֹלָם בְּחִינַת כְּתוּב הַמִּצְוִיאוֹת כִּנ"ל.
וְנִשְׁמֵם מִשְׁתַּלְשֵׁל לָהֶם אַחִיזָה לְאַפְיִקוּרְסוֹת
וְשִׁמוֹת שֶׁלָּהֶם כִּנ"ל. כִּי ה' יִתְבַּרַךְ נוֹתֵן
לָהֶם מְקוֹם לְטַעוֹת כְּדֵי שִׁיְהִי בְּחִינָה
בְּעוֹלָם. אֲבָל בְּבְחִינַת יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל שֶׁעָלָה
בְּמַחְשָׁבָה תְּחִלָּה שָׁם אִין לָהֶם שׁוֹם
אַחִיזָה. כִּי בְּאֵמֶת כְּשֶׁנֶּאֱצְלוּ נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּמַחְשָׁבָה תְּחִלָּה, הָיָה הַעוֹלָם אֶפְשָׁר
הַמִּצְוִיאוֹת וּבְרִצוֹנוֹ הַטּוֹב הֶאֱצִיל נְשִׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל וְאַחֵר כִּד בְּרָא הַעוֹלָם בְּשֶׁבִילֵם
וְכו' וְכו"ל:

כְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

(ה' הַטּוֹב וְכָפָר. ה' הַטּוֹב וְכָפָר. כִּי הַדְּבָרִים נִבְּוִים
מֵאֵד לְמִי שֶׁיְבִינֵם עַל נִבּוֹן בְּאֵמֶת וּבְאֵמוּנָה):

הַלְבָּחָה ד

וְכו' יִתְבַּאֵר עֲנֵן רֵאשׁ הַשְּׁנָה וְעִשְׂרֵת יָמֵי
תְּשׁוּבָה יוֹם הַכַּפּוּרִים וְסִבּוֹת
וְאַרְבַּעַה מִיּוֹם. וְהוֹשְׁעָנָא רַבָּא וְשְׁמִינִי
עֲצֵרַת וְשִׁמְחַת תּוֹרָה:

עַל-פִּי הַתּוֹרָה יִיאָמַר כַּעַן אֵל רוּח'
בְּלִקוּטֵי א' בְּסִימָן ס"ה, עַן שָׁם
כָּל הַתּוֹרָה מֵרֵאשִׁי לְסוֹפָה:

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשמה

דף תלמי

הראשונה של התפלה כי פלו אחד וכו' עין שם. וזה אין זוכין כי אם על-ידי שזוכין להסתפל על התכלית שהוא פלו אחד פלו טוב וכו' עין שם, ולהסתפל על התכלית אי אפשר כי אם על-ידי בטול, על-ידי סתימת עינים לגמרי, דהיינו שיתם עיניו מחוץ דהאי עקמא לגמרי עד שיבוא לתכלית הבטול, ואז יהיה נקל להתכלית שהוא פלו אחד פלו טוב. ועל-ידי זה יזכה לעשות אחד מכל התפלה שזה עקר שלמות התפלה כנ"ל. עין שם כל זה היטב. ומבאר שם שזה בחינת מה שמטבע בטבע האדם שבשיש לו ישורים גדולים חס ושלום הוא סותם ועוצם עיניו בחזקה מאד. כי שם בשמסתכלין על התכלית רואין שם שאין שום ישורים ורעות בעולם כלל, כי הכל לטובה. כי תכלית היסורין היא טובה גדולה מאד. אבל אי אפשר להסתפל על התכלית כי אם בסתימו דעיניו וכו'. כי בשרוצין לראות דבר הרחוק מעיניו צריך לצמצם את הראות וכו'. כמו כן בשרוצין להסתפל על התכלית שהוא רחוק מאד מעיני האדם, צריכין לסתם עיניו לגמרי ולדחקם באצבע, דהיינו שצריכין לסתם עיניו מחוץ דהאי עקמא לגמרי. ואז דיקא יכולים להסתפל על התכלית שהוא פלו אחד פלו טוב וישם נתבטלין היסורים לגמרי כנ"ל. ועל-כן מטבע בטבע האדם לסתם עיניו בחזקה בשעת היסורים הקשים כדי לברח מהיסורים. כי על-ידי סתימת עיניו בשעת היסורים, על-ידי זה

הוא נקל להתכלית שישם נתבטלין כל היסורין כנ"ל. אבל אי אפשר שישאר שם, כי יתבטל במציאות ובהכרח שיהיה הבטול בבחינת רצוא ושוב. ואז בשחזור מהבטול או חוזרים ומתגברים היסורים ביותר חס ושלום וכו'. אבל אחר כך מקררין היסורים על-ידי התורה שממשך מבחינת הבטול, כי על-ידי הבטול נקל בבחינת פלו אחד פלו טוב, וישם רואין שכל היסורין הם טובות גדולות. ועל-ידי זה נמשך עליו שמחה. ואז בשחזור מהבטול, ונשאר רשימה מהבטול, אזי נעשה מהשמחה כלי לקבלת התורה. וזכה לתשנת התורה על-ידי אור התורה והתנוצצות של הרשימה מהבטול שמאיר ומזריח לתוך המחין שנעשו פלים לקבלת התורה על-ידי השמחה וכו'. עין שם כל זה היטב. ומבאר שם שכל זה נעשה על-ידי בעל השדה שעוסק בתקון השדה העליונה שגדלים שם כל הנשמות, שהוא עוסק להביא את הכל אל התכלית שיהיו נכללין ונתבטלים ברצוא ושוב בבחינת פלו אחד פלו טוב. שעל-ידי זה זוכין לעשות אחד מכל התפלה שזה עקר שלמות התפלה כנ"ל. עין שם כל זה הדיק היטב:

ב וזה בחינת תפלת ערבית. כי בליקה מתחילין הדינים להתגבר וקרין כל השרדיני נמוסין נפקין וכו' כמבאר בזהר הקדוש. וצריכין לברח מהם ולבטולם. על-כן צריכים אז לסתם עיניו

ולקחתפל על התכלית, שעל־ידי זה נתבטלון כל הדינים כנ"ל. וזה בחינת השנה והדורמטא המובא בכנינת ראש השנה דאפיל דורמטא על זעיר אנפין וכו' עין שם. הינו בחינת בטול הנ"ל. כי שנה היא בחינת בטול שמסלק ומבטל דעתו ונכלל בהתכלית שהוא בחינת עלמא דאתי, שהוא בחינת אור האין סוף. ושם כשזוכין להכלל שם ולקחתפל על התכלית שהוא כפול טוב, על־ידי זה נתבטלון כל הדינים ותיסורין כנ"ל, שזה צריכין בראש השנה שזאו הוא ימא דדינא כנ"ל. וזה בחינת שופר. כי כשמסתכלים שם בהתכלית מחמת תקף הדין שמתעורר אז כנ"ל, אי אפשר להיות נשאר שם, כי יתבטל במציאות. ובהכרח שיהיה הפטול בבחינת רצוא ושוב כנ"ל. וכשחזור מהבטול אזי רוצים הדינים להתגבר יותר וכו' כנ"ל, ואזי מקררין ומבטלון הדינים על־ידי התורה שממשיכין מאור הזריחה של הפטול על־ידי הרשימה שנשאר מהבטול וכו' כנ"ל. ועל־ידי זה מבטלון הדינים בעת שחוזרין מהבטול כמבאר כל זה בהתורה הנ"ל. וזה בחינת מצות שופר, כי שופר הוא בחינת קבלת התורה שנתנה בקול שופר. וכן מוכררין קבלת התורה בראש השנה בכרפת שופרות, כמו שאומרים 'אתה נגלית בענן כבודך וכו''. כי על־ידי קול שופר מעוררין בחינת פח קבלת התורה, דהינו בחינת המשכת התורה שממשיכין מאור הזריחה והתנוצצות של הרשימה של הפטול.

לגמרי כדי להיות נכלל ומתבטל בבחינת כפול אחד כפול טוב ששם נתבטלון כל היסורים והדינים. וכשזוכין להכלל שם, על־ידי זה עקר שלמות התפלה. כי על־ידי שנכללון בהתכלית על־ידי זה יכולין לעשות אחד מכל התפלה כנ"ל. וזה בחינת תפלת ערבית שתמן נעקב שהיא התפלה הראשונה מכל השלש תפלות. כי אז בליה מגדל תקף הדינים רחמנא לצלן שמתעוררים אז, צריכין להתבטל לגמרי. דהינו לסתם עיניו ולכלל בהתכלית, שזהו בחינת חשכת לילה, בחינת שנה שהיא בחינת בטול. ועל־ידי הפטול אל התכלית, על־ידי זה עקר תקון התפלה, דהינו לעשות אחד מכל התפלה כנ"ל. ועל־פן תפלת ערבית היא הראשונה מהשלש תפלות שביום. כי על־ידי תפלת ערבית ממשיכין תקון התפלה כנ"ל, כי אז בליה מתקף הדינים רחמנא לצלן נכללון בהתכלית בסתימו דעיניו שהוא כפול אחד כפול טוב שמשם עקר תקון התפלה כנ"ל. וזה שמוכא בכתבי האר"י ז"ל. שבכל תפלת ערבית יסתם עיניו מראשה לסופה עין שם. כי אז בשעת תפלת ערבית הוא בחינת סתימו דעיניו כדי לכלל בהתכלית כדי לבטל הדינים המתגברים אז כנ"ל:

ג וזה בחינת ראש השנה. כי ראש השנה הוא יום הדין הגדול והנורא. ואז מתקף הדין שמתעורר אזי צריכין לבטל עצמו לגמרי בבחינה הנ"ל. עד שיבוא לתכלית הפטול להיות נכלל באין סוף

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשמו

ועל־ידי זה מבטלין הדינים בעת שחוזרין מהבטול פנ"ל. ועל־כן מבאר בספרים שעקר המתקת הדין בראש השנה הוא על־ידי מצות קול שופר. כי עקר המתקת הדינים הוא ההמתקה שממתיקים אותם על־ידי התורה שממשיכים מהרשימו הנ"ל בעת שחוזרין מהבטול שזהו בחינת קול שופר. כי אף־על־פי שבשעת הבטול אל התכלית נחבטלין הדינים שם לגמרי, אף־על־פי־כן עדן אין הדינים נמתקים במקומם, כי אחר כך בשחוזרין מהבטול חוזרים הדינים ומתגברים ביותר פנ"ל. אבל עקר ההמתקה הוא פשוטין להמתיק הדינים במקומן ושרשן, דהינו בשחוזרין מהבטול ושם יש כח להדינים להתעורר. ואז מתעוררים להתגבר ביותר, מחמת שרואין שרצוים לבטלם על־ידי הבטול, כדרך שני אנשים שגלחתיים זה בזה, שכשאתה רואה שהשני מתגבר הוא מתגבר ביותר מבאר בהתורה הנ"ל. ואזי פשוטים לבטל הדינים על־ידי התורה שממשיכין מהרשימה הנ"ל, שזהו בחינת מצות שופר פנ"ל, והו עקר המתקת הדינים, בחינת המתקת הדינים בשרשן ומקומן. כי בבחינת הבטול שם הדינים בטלים לגמרי ואין להם שם שום אחיזה כלל. רק עקר אחותם הוא בבחינת ושוב בבחינת החזרה מהבטול, ששם מתחיל אחותם, וכשמתבטלין אותם שם במקומן על־ידי התורה שממשיכין מהרשימו פנ"ל, והו עקר בחינת המתקת הדינים פנ"ל. ועל־כן עקר המתקת הדינים בראש השנה

16 147

הוא על־ידי מצות שופר שהיא בחינת כח קבלת התורה שנתנה בקול שופר שממשיכין בראש השנה מאוד הנריחה של הרשימו של הבטול. שעל־ידי זה עקר שלמות המתקת הדינים במקומן פנ"ל:

ד וזהו בחינת מה שנקרא ראש השנה יום הזכרון. כי על־ידי כל הנ"ל דהינו על־ידי הבטול ועל־ידי התורה שממשיכין מהרשימו שזה בחינת שופר, על־ידי זה מתקנים את התפלה. כי על־ידי זה ממשיכין אור האחרות לדעת כי פלו אחד. ועל־ידי זה זוכין זוכין לעשות אחד מפל התפלה, שאפלו פשעומד בסוף התפלה יהיה זוכר עדן תבה הראשונה של התפלה וכו' שזהו בחינת שכחום וחזרו ויסדום כמבאר שם בסוף התורה הנ"ל. וזה בחינת הנסירה שנגעשית בראש השנה על־ידי השנה והדורמיטא דאפיל על זעיר אנפין, ועל־ידי השופר שהוא התעוררות השנה, שעל־ידי זה מנסרין ובזין את המלכות שתהיה ננסרת מבחינת אחר באחר וכו', כמבאר בפניות. הינו בחינה הנ"ל המבאר בהתורה הנ"ל על פסוק ויאמר בעו אל רות הלא שמעת בתי וכו', שהדבור אינו מניח מניח את הנפש שתלך ממנו וכו'. וזה נמשך מחמת שעדן לא נמשך אור האחרות למטה בשלמות, ויש עדן אחיות הקלפות, ומתראים שכשמתלך הנפש להלן תשפח את הדבור הראשון. כי יש כח להשכחה שהיא מהחיצונים להתגבר. ואזי

הַמְדוּת הַעֲלוּיִים הֵם עֵדוּן בְּחֵינַת אַחֹר
בְּאֲחֹר מִמְבָּאָר בְּפָנֹת שְׁפָל זְמַן שֵׁשׁ
לָהֶם אַחִיזָה הֵם צָרִיכִין לְהִיּוֹת אַחֹר
בְּאֲחֹר. וְאִזּוּ מַחְמַת שְׁהֵם דְּבוּקִים בְּכַתֵּל
אֶחָד לְשֵׁנֵיהֶם בְּחֵינַת אַחֹר בְּאֲחֹר. אוֹי
הַדְּבֹר הַנִּמְשָׁךְ מִשֵּׁם אֵינּוּ מְנִיחַ אֶת הַנֶּפֶשׁ
לְיָדָה לְהֵלֵן יוֹתֵר. שְׁנֵי נִמְשָׁךְ מַחְמַת שְׁגֵם
לְמַעַלָּה הֵם אַחֻזִים יַחַד, בְּחֵינַת כַּתֵּל
אֶחָד לְשֵׁנֵיהֶם בְּחֵינַת אַחֹר בְּאֲחֹר
מִחֲשֵׁשׁ אַחִיזָה הַקְּלָפוֹת שְׁהֵם בְּחֵינַת
שְׂכָחָה. כִּי שָׂרַשׁ הַדְּבֹר מִהַדְּעָת כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב מִפּוֹ דַּעַת וְתוֹבֵנָה. אֵךְ יִצְיָאָהוּ
לְעוֹלָם הוּא עַל־יְדֵי הַנֶּפֶשׁ, כִּי הַנֶּפֶשׁ
מוֹצֵיָאָה וּמוֹלֵדָת כֹּל הַדְּבֹרִים שְׁנִמְשָׁכִין
בְּשָׂרְשָׁן מִהַדְּעָת. וְכֹל זְמַן שְׂאִין נִמְשָׁךְ אוֹר
הָאֲחֻזִּית לְמַטָּה עַל־יְדֵי הַבְּטוּל הַנִּל, אוֹי
הַדְּעָת וְהַנֶּפֶשׁ שְׁהֵם בְּחֵינַת תַּפְאֵרֶת
וּמְלֻכּוּת אַחֻזִים וְדְבוּקִים יַחַד. וְאִזּוּ אִין
מְנִיחַ הַדְּבֹר אֶת הַנֶּפֶשׁ שְׂתַלְךְ לְהֵלֵן יוֹתֵר,
בְּחֵינַת "וַיֹּאמֶר בְּעֵז אֵל רוּחַ וְכוּ". וְעַל־כֵּן
צָרִיכִין גְּסִירָה. וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
עַל־יְדֵי הַבְּטוּל הַנִּל, וְעַל־יְדֵי הַתּוֹרָה
שְׂמִמְשָׁכִין מִקְרָשִׁימוֹ וְכוּ' שְׁנֵי בְּחֵינַת
שׁוֹפֵר וְכוּ' כְּנִל. שְׂעַל־יְדֵי זֶה מִמְשָׁכִין אוֹר
הָאֲחֻזִּית לְדַע שְׁפָלוֹ אַחֵר. שְׂעַל־יְדֵי זֶה
זוֹכִין לְעִשׂוֹת אַחֵר מִכֵּל הַתַּפְּלָה שְׂאֵפְלוֹ
כְּשֵׁעֲמֵד בְּתַבָּה הָאֲחֻזָּנָה שֶׁל הַתַּפְּלָה
יִהְיֶה זוֹכֵר עֲדוּן תַּבָּה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל
הַתַּפְּלָה. כִּי אִין לְהַשְׂכָּחָה שְׁלִיטָה כֹּלֵל. וְאִזּוּ
מְנִיחַ הַדְּעָת וְהַדְּבֹר אֶת הַנֶּפֶשׁ שְׂתַלְךְ
לְהֵלֵן יוֹתֵר, וְאִינֵם גְּאֲחֻזִים וְגִדְקִים עוֹד
כִּיחַד מִחֲשֵׁשׁ הַשְׂכָּחָה שְׁהֵם הַקְּלָפוֹת. וְזֶה

בְּחֵינַת הַנְּסִירָה הַנִּל. וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֵאשׁ
הַשָּׁנָה יוֹם הַזְּכָרוֹן, כִּי אִזּוּ מִמְשָׁכִין זְכָרוֹן.
שְׂעַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין אַחֵר מִכֵּל הַתַּפְּלָה
שְׂאֵפְלוֹ כְּשֵׁעֲמֵד בְּסוֹף הַתַּפְּלָה יִהְיֶה זוֹכֵר
עֲדוּן תַּבָּה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַתַּפְּלָה כְּנִל.
כְּדִי שְׂנוֹכַל לְדַבֵּר כֹּל הַדְּבֹרִים שֶׁל הַתַּפְּלָה
וְלֹאמֹר אַחֵר כִּדְ עוֹד כְּפִיָּה תַּחֲנוּת וּבְקִשׁוֹת
כְּנִל. וְזֶה אֵנּוּ צָרִיכִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְעִשְׂרֵת
יְמֵי תְּשׁוּבָה שְׂאֵנּוּ צָרִיכִין לְהִרְבוֹת בְּתַפְלוֹת
וּתַחֲנוּת וּבְקִשׁוֹת, עַל־כֵּן אֵנּוּ מִתְקַנְּנִין אוֹי
אֶת הַתַּפְּלָה עַל־יְדֵי בְּחֵינַת הַזְּכָרוֹן הַנִּל
שְׂמִמְשָׁכִין עַל־יְדֵי הַבְּטוּל וְעַל־יְדֵי
הַרְשִׁימָה שְׂנִשְׂאָרָה בְּשִׁחוּזָרִין מִהַבְּטוּל
שְׂמִשְׁשֵׁם קְבֵלַת הַתּוֹרָה, שְׁנֵי בְּחֵינַת שׁוֹפֵר
כְּנִל, שְׂעַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין אַחֵר מִכֵּל
הַתַּפְּלָה. שְׁנֵי עַקֵר תַּקוּן הַתַּפְּלָה שְׂאֵנּוּ
עוֹסְקִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה לְתַקְנָהּ בְּשִׁלְמוֹת:

הַ וְזֶה בְּחֵינַת הַתְּשׁוּבָה שְׂמִתְחַלֵּת בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל
עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה. כִּי עַקֵר הַתְּשׁוּבָה
עַל־יְדֵי הַבְּטוּל הַנִּל. וְזֶה עַקֵר הַתְּגִלוֹת
אֶלְקוּתוֹ וּמְלֻכּוּתוֹ וְהַזְּכָרוֹ שְׂאֵנּוּ עוֹסְקִין
לְגִלוֹת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁנֵי עַקֵר בְּחֵינַת
רֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּדִי לְגִלוֹת אֶלְקוּתוֹ וּמְלֻכּוּתוֹ
בְּעוֹלָם. שְׂיִדְעוּ הַכֹּל שֵׁשׁ אַרְוֹן יַחִיד שְׁלִיט
וּמוֹשֵׁל בְּעוֹלָמוֹ כְּרַצּוֹנוֹ. כְּמוֹ שְׂאֵנּוּ אוֹמְרִים
בְּכָל הַתַּפְּלוֹת: וַיְבַן תַּן פְּתַדָּךְ וְכוּ'.
וְתַמְלוֹךְ אֶתְהָ ה' לְבָדָךְ וְכוּ'. כְּלוֹד עַל כֵּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדָךְ וְכוּ' וַיְדַע כֹּל פְּעוּל כִּי
אֶתְהָ פְּעַלְתָּ וַיְבַן כֹּל יַצּוֹר כִּי אֶתְהָ יַצְרַתָּ
וְכוּ'. כִּי עַקֵר הַתְּגִלוֹת מְלֻכּוּתוֹ וְאֶלְקוּתוֹ

פ"א ס"ב

דף ק"ד

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשמט

יתברך הוא על-ידי בחינת זכרון שצריכין לשמור את הזכרון מאוד. ועקר בחינת הזכרון הוא להתגבר מאד שיהיה נשאר קצם במחו ודעתו ולבו אור הזריחה של הרשימו מהבטול הנ"ל, שיהיה זוכר היטב התנוצצות וזריחת אור הקדוש והנורא הזה ולא ישבח אותו לעולם. כי עקר כל ידעת אלקותו ואדגותו יתברך ויתעלה, גמשיך על-ידי אור הרשימו הזאת. כי ה' יתברך מרומם ונשא ונשגב ונעלה מאד מכל העולמות ומכל המחשבות כי לית מהשבה תפיסא ביה כלל. ואי אפשר לדעת ממנו יתברך כי אם על-ידי הבטול הנ"ל, על-ידי שיבטל עצמו לגמרי לגמרי מחיוו דהאי עלמא בתכלית הבטול. ואז זוכה להכלל בו יתברך. אבל בשעה שנתבטל שם באור האין סוף שהוא התכלית. זה אינו נקרא בשם ידעה. כי שם הוא למעלה מהדעת. וכמו שמבאר במקום אחר (בס"ק ד) על פסוק "ולא ידע איש", אפלו הוא עצמו לא ידע וכו'. ועקר הדיעה הוא פשוטור מהבטול וזוכה להמשיך תורה מאור התנוצצות של הרשימו מהבטול זה עקר הדעת. ועל-ידי זה עקר התגלות אלקותו יתברך לכל באי עולם. כי רב העולם אין זוכין לבחינת הבטול הנ"ל. ואין ידיעתם כי אם על-ידי התורה שממשיכין להם הצדיקים אמתים מהרשימו הנ"ל. כי השגת כל הנביאים והחכמים, וכל התורה הקדושה שקבלנו מפי משה רבנו עליו השלום, וכל התורה שממשיכין הצדיקים האמתים שבכל דור

ודור, הכל נמשך משם מבחינת אור התנוצצות של הרשימו של הבטול, שממש נמשכין כל ההשגות של נבואה ורוח הקדש של כל החכמים אמתים. כי עקר ידיעת אלקותו הוא משם, והוא עקר התכלית של העולם הבא, בבחינת עתיד הקדוש-ברוך-הוא לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבא וכל אחד ואחד מראה באצבעו וכו', כמו שפרש רבנו ז"ל שם בהתורה הנ"ל. ועקר הוא הזכרון, כמו שכתוב "רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך יום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב וכו'", כי מחמת שאור השגת אלקותו נבה ונשגב ונעלה מאד, ולית מהשבה תפיסא ביה כלל כי אם למעלה מהמחשבה, בבחינת תכלית הבטול שם זוכין שאיור וזריח לו אור האין סוף כפי מה שזוכה אשרי לו. על-כן בעת שחזור מהבטול צריך לשמור את הזכרון מאד, דהינו שיקדש כלי מחו כדי שיהיו פלים ראויים לקבל אור הזריחה של הרשימה כדי שקבל תורה משם, שעל-ידי זה עקר השגת אלקותו הנ"ל. כי מגדל עצם האור אינו יכול לנגס לתוך הפלים אם אינם ראויים לקדו. ואז חס ושלום נשכח ממנו אור הגדול הזה. וזה בחינת פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך. כי אף-על-פי שבשעת הבטול ראה בעיניו מה שראה, אף-על-פי-כן אחר כך בקל יכול לשכח מה שראה בעיניו בעצמו. ועל-כן הזהיר הכתוב על זה מאד לשמור את הזכרון.

דהנינו שנקדש כלי מוח ודעתו כדו שייכל לקבל תורה על ידי אור הרשימו כדו שזכר היטב אור היריחה והתנוצצות של הכפול שעל ידי זה עקר השגות אלקותו ותברך כנ"ל. וזה בחינת ראש השנה שנקרא יום הזכרון, וזרון דיקא, כי עקר התגלות אלקותו שממשיכין בראש השנה כנ"ל, הוא על ידי בחינת זכרון כנ"ל:

ו ועקר שמירת הזכרון הוא על ידי שלמות הדבור של התפלה שממשיכין בראש השנה, דהינו מה שעושים אחר מכל התפלה, שעל ידי זה יכולין לדבר הרבה תפלות ותחנות ובקשות, שעל ידי זה נשמר הזכרון

בבחינת כי מדי דברי בו זכור אפרנו עוד וכו'. כי מחמת עצם נוראות גדלת האור האין סוף שמשיגין בעת הכפול על-פני אי אפשר לקבלו בשום כלי. ואפלו אור ההתנוצצות והיריחה של הרשימו הנשאר מהכפול בשהוא בבחינת ושוב, גם-כן אי אפשר לקבלו כל פי אם על ידי כמה תפונים, שהם בחינת כמה וכמה פלים קדושים ונוראים שעל ידם מקבלין האור כדו שנוכל לקבל השגות אלקותו ותברך.

פי צריכין כמה וכמה פלים רבים מאד כדו לקבל על ידם אור ההתנוצצות והיריחה של הרשימו של הכפול הנ"ל. על-פני צריכין לזה כמה אהיות ודבורים הרבה מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב. שכלם הם בחינת פלים וצמצומים לקבל על ידם אור הרשימו של הכפול

הנ"ל. וזה בחינת כלליות התורה הקדושה שקבלה מכ"ב אותיות וה' אותיות מנצפ"ד כפולים, שמצטרפים ומתגלגלים בכמה וכמה צדדים עד שצטרפו באלו הדבורים של כלליות התורה הקדושה, שכלם הם בחינת פלים וצמצומים לקבל על ידם אור היריחה של הרשימו הנ"ל שממשם נמשך כל התורה כנ"ל. ועל-פני אין להתורה שלמות כי אם כשיש בה כל האותיות והתבות והפרשיות, ואם חסר בהספר תורה אהת הספר תורה כפולה. פי ה' ותברך שער ברעתו שאי אפשר לקבל אור היריחה של התגלות אלקותו ותברך הנמשך על ידי הרשימו הנ"ל כי אם על ידי כל הפלים האלו דיקא כחבניתם וצלמם, שהם כל האותיות והתבות והפרשיות של התורה הקדושה. וזה בחינת כל התנו"ג מצוות וכל המצוות דרבנן, כי כלם הם בחינת פלים וצמצומים לקבל על ידם אור האין סוף הנמשך על ידי היריחה של הרשימו הנ"ל. על-פני צריכין לקום כל מצוה ומצוה כפי דיניה בכל הפרטים והדקדוקים כפי מה שקבלו רבותינו ז"ל. פי ה' ותברך שער ברעתו שאי אפשר להמשיך התגלות אלקותו בעולם כי אם על ידי פלים אלו דיקא הנעשים על ידי המצוות אלו דיקא כפי דיניהם ופרטיהם. על-פני צריכין לדבר דבורים הרבה בתורה ותפלה יום ולילה, ואל יחוש ואל ישקט ואל יתן דמי לו. פי צריכים דבורים קדושים הרבה הרבה מאד כדו לתקן על ידם פלים קדושים. כדו

לקוטי הַלְכוֹת

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשנא

שְׁיִקְּבָה לְקַבֵּל אור הַתְּנוּצָצוֹת וְהִזְרִיחָהּ הַנ"ל, כְּדֵי שְׁיִקְּבָה לְהַפְרִיז אֶת הַבּוֹרָא וְיִתְבַּרְךְ שְׁמוֹ. נִמְצָא שְׁעַל־יְדֵי הַזְכָּרוֹן בְּעֶצְמוֹ שָׂאֵנוּ מִמְּשִׁיכֵי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְּהֵינּוּ עַל־יְדֵי הַבְּטוּל הַנ"ל וְעַל־יְדֵי מִצְוֹת שׁוֹפֵר שְׁעַל־יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיכֵי בְּחִינַת הַמְּשֻׁכָּת הַתּוֹרָה מִהַרְשִׁימוּ וְכו'. כְּנ"ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה מִמְּשִׁיכֵי אור הַאֲחֵרוֹת שְׁעַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין אֶחָד מִכָּל הַתְּפִלָּה שְׁהֵיוּ בְּחִינַת זְכָרוֹן. דְּהֵינּוּ שְׂאֵפְלוּ בְּשֵׁהוּא עוֹמֵד בְּסוֹף הַתְּכַבָּה הַאֲחֵרוֹנָה שֶׁל הַתְּפִלָּה יִהְיֶה עוֹמֵד עֲרוֹן בְּתַכְבָּה הַרְאִשׁוֹנָה. כִּי הוּא זוֹכֵר עֲרוֹן תְּכַבָּה הַרְאִשׁוֹנָה שֶׁל הַתְּפִלָּה כְּנ"ל. שְׁעַל־יְדֵי זֶה הוּא יְכוֹל לְדַבֵּר דְּבוּרִים הַרְבֵּה וְכו' כְּנ"ל, עַל־יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ נִשְׁמָר הַזְכָּרוֹן. דְּהֵינּוּ שְׁיִקְּבָר אֱלֹקוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ וְלֹא יִשְׁכַּח אוֹתוֹ לְעוֹלָם. כִּי כָּל מִי שֶׁמְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים הַרְבֵּה יוֹתֵר הוּא מְקַוֶּה הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יוֹתֵר, וְזוֹכֵר לְזֵכֶר אוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ יוֹתֵר כְּנ"ל. וְכֵן זֶה אֵנוּ מִתְקַנִּים בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַזְכָּרוֹן. כִּי עֵקֶר רֵאשׁ הַשָּׁנָה הוּא לְגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ שְׁנִמְשֵׁךְ עַל־יְדֵי אור הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַבְּטוּל כְּנ"ל. וְעֵקֶר הוּא הַזְכָּרוֹן שְׁיִקְּבָה שְׁיִקְּשֵׁר הַיָּמֵב אור הַתְּנוּצָצוֹת וְהִזְרִיחָהּ הוּאֵת בְּמַחוּ וְלָבוּ הַיָּמֵב הַיָּמֵב שְׁלֵא יִשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינָיו. כִּי רַב בְּגִי' אֲדָם בְּפִרְט הַאֲנָשִׁים שֶׁהִתְחִילוּ לְכַנֵּם קִצָּת בְּעִבְדוּת ה' וְיִתְבַּרְךְ, עַל־פִּי רַב מוֹדֵמֵן שְׂפֵא עֲלֵיהֶם אִיזָה הַתְּנוּצָצוֹת מִה' וְיִתְבַּרְךְ וְאִין בּוֹעֵר לָבֵם מֵאֵד מֵאֵד לֵה' וְיִתְבַּרְךְ בְּכָלוֹת הַנְּפִשׁ. אֲכָל אַחַר כֵּךְ עוֹבֵר מִדַּעְתּוֹ

אור הַתְּנוּצָצוֹת הוּאֵת, וְאִין שׁוֹכֵחַ לְגַמְרֵי כְּאֵלֵי לֹא רָאָה מְאֹדוֹת מִיָּמָיו. עַל־כֵּן צְרִיכִין הַתְּנַבְּרוֹת גְּדוֹל לְהוֹפִיר אֶת עֶצְמוֹ תְּמִיד. וְלִקְשֵׁר בְּדַעְתּוֹ וְלָבוּ הַיָּמֵב הַיָּמֵב בְּקִשֵׁר אֲמִין וְחֻק אֶת כָּל הַתְּנוּצָצוֹת וְהִזְרִיחוֹת שֶׁהִזְרִיחַ לוֹ ה' וְיִתְבַּרְךְ בְּיָמֵי קְדָם מִיּוֹם הַיּוֹתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. כְּדֵי שְׁיִקְּבָה לְהַתְּבַר בְּעִבְדוּתוֹ וְיִתְבַּרְךְ לְהַמְשִׁיךְ עַל עֶצְמוֹ הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ וְיִתְבַּרְךְ (וּבְכִסְאֵי מִזָּה בְּלִקְוֵי א' בְּסִיּוֹן רַבֵּי). וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁנִקְרָא יוֹם הַזְכָּרוֹן, וְזָכוֹן דִּיקָא. כִּי אִין עֵקֶר הַמְּשֻׁכָּת הַתְּגִלוֹת אֱלֹקוֹתוֹ עַל־יְדֵי הַרְשִׁימוֹ הַנ"ל שְׁזָה בְּחִינַת זְכָרוֹן כְּנ"ל:

וְזֶה בְּחִינַת הַתְּשׁוּבָה שְׁמִתְחַלֵּת בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לְעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה. כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַבְּטוּל הַנ"ל שְׁזָהוּ בְּחִינַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה כְּנ"ל. וְזֶהוּ בְּחִינַת כָּל הַתְּעִנּוּתִים וְהַסְּגוּפִים שְׁגוֹזְרִין עַל הַבְּעִלִי תְּשׁוּבָה כָּל אֶחָד כְּפִי חֻסָּא, כִּי הוּא צְרִיךְ לְקַבֵּל עַל עֶצְמוֹ תְּעִנּוּתִים וְיִסּוּרִים כְּדֵי לְסַתֵּם עֵינָיו מִחִזּוֹ דְּהֵאֵי עֲלָמָא לְגַמְרֵי, כְּדֵי שְׁיִקְּבָה עַל־יְדֵי זֶה לְבְּחִינַת בְּטוּל שְׁזָהוּ עֵקֶר בְּחִינַת תְּשׁוּבָה:

כִּי בְּאֵמַת צְרִיךְ כָּל אָדָם לְמַסַּר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי ה' וְיִתְבַּרְךְ וְלְסַתֵּם עֵינָיו מִחִזּוֹ דְּהֵאֵי עֲלָמָא לְגַמְרֵי, דְּהֵינּוּ שְׁיִשְׁבֵּר כָּל הַתְּאֵאוֹת לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי וְיִקַּבֵּל עַל עֶצְמוֹ כָּל הַעֲנִוּוּתִים וְהַסְּגוּפִים בְּשִׁבְלֵי ה' וְיִתְבַּרְךְ, כְּמוֹ רַבִּי עֲקִיבָא שְׁפָרְקוּ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָקוֹת שֶׁל בְּרִזָּל עַד שֶׁצִּיָּתָהּ נִשְׁמָתוֹ בְּאֶחָד, וְאִין

ח"א

והיסורים מבטליו עצמן לגמרי כדי להסתפל ולקבל בהתכלית ששם נתבטליו היסורים והדינים כנ"ל שזהו בחינת ראש השנה כנ"ל. ואז היו זוכים לשלמות תכלית העליון להשיג אותו והתברך בהשגה עצומה ונוראה מאד שזוכין על-ידי הפטול האמתי שנמשך על-ידי מדת הדיון דיקא כנ"ל. ובשכיל זה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדיון. כי זה היה רחמנות עצום ונדול ביותר, כדי לזכות על-ידי זה דיקא לפטול הנ"ל כנ"ל. אבל ראה שאין העולם מתקיים, כי רב העולם אין יכולים לעמוד בזה לבטל עצמן לגמרי מזה העולם. ואפלו בשבא עליהם מדת הדיון חס ושלום אין זוכין לבטל עצמן לגמרי באמת כראוי. כמו שכתוב (כא"ב ב' 5) "והנפי לב גשמו אף לא ישועו כי אסרם". וכמו שכתוב "ותלחמהו מסביב ולא ידע ותבער בו ולא ישום על לב". כי מה שכתב רבנו ז"ל שם בהתורה הנ"ל שמה שמטבע פטבע האדם לשתם עיניו בהזקה בשעת יסורין וכאבים עצומים רחמנא לזקן, זה נמשך מבחינת פטול הנ"ל אל התכלית שהוא בסתימו דעיניו דיקא וכו' כמו שמבאר שם ענין שם, זהו רק בחינה בעלמא מבחינת פטול הנ"ל לפי שעה קלה, והוא מסתרי פלאי הנהגותיו והתברך שמשם נמשך טבע הנ"ל כמו שמבאר שם. אבל לזכות על-ידי היסורים והדינים חס ושלום לבחינת פטול הנ"ל כראוי עד שישג התכלית הפטול על-ידי זה וכו' כנ"ל. זה לאו כל אדם

דיקא וזה להשיג אלקותו והתברך בתכלית ההשגה, אשרי מי שזוכה לזה. אבל אין כל אדם יכול לעמוד בזה לשבר הכל ולבטל עצמו מכל וכל. על-יכן חמל עלינו ה' והתברך ונתן לנו את תורתו שהיא עין חיים למחזיקים בה וכו' ודרבקה דרכי נעם. הינו כי על-ידי התורה זוכין להפיר אותו והתברך על-ידי שקיים כל המצוות ועסק בתורה כל ימיו. שאז יכול לזכות לחיים נצחיים אף-על-פי שלא שבר את כל התאוות בשלמות:

וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "בראשית ברא אלקים וכו'":
בתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדיון, ראה שאין העולם מתקיים עמד ושתף מדת הרחמים למדת הדיון ולכאורה הדבר תמיה הלא זה ידוע ומבאר בכל הספרים שעקר כל הבריאה היה מחמת רחמנותו וטובו כדי לגלות טובו ורחמיו לעולם. ולכאורה זה סותר למאמר הנ"ל שאמרו שבתחלה עלה במחשבה לברא את העולם במדת הדיון, אך באמת הכל ניקא על-פי הנ"ל. כי ה' והתברך ברוך הוא מוגדל רחמיו וטובו שרצה להטיב לנבראיו בתכלית הטובה שבכל הטובות, על-יכן עלה במחשבה בתחלה לברא את העולם במדת הדיון, הינו שיתנהג העולם על-פי מדת הדיון, כדי שעל-ידי תקף הדיון ובטלו העולם עצמו אצלו והתברך בתכלית הפטול. כמבאר לעיל שעל-ידי תקף הדינים

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשנב

זוכה, וכמבאר שם זה סימן אם פעל פעלה טובה על-ידי תיסורין אם זוכה להשיג תורה על-ידי תיסורין וכו'. וזה שכתוב "אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתרתך תלמדנו וכו'", ענין שם. נמצא מבאר שם במקומו שלא כל אדם זוכה על-ידי תיסורין לבטול הנ"ל בשלמות כראוי, כי אם צדיקים וכשרים אשרי להם. כהניית "אשרי הגבר אשר תיסרנו וכו'", "אשרי" דקא. כי לאו כל אדם זוכה לזה. וצריך כל אדם להזק את עצמו מאד ולבקש ולהתחנן מאד מה' ותברך שזכה על-ידי תיסורין לבטל עצמו לה' ותברך בבחינה הנ"ל עד שזכה להשיג על דם וכו' כנ"ל:

על-ידי זה שתי בחינות ומדרגות כדי שיוכל להתקיים העולם, וזוהו הכל לתכלית הנצחית. כי ברחמי העצומים בשביל קיום העולם שתר מדת הרחמים במדת הדיון שיתנהג העולם על-ידי שניהם. דהינו שיתנהג ויתקיים העולם על-ידי התורה הקדושה שכלולה משניהם מימין ושמאל מחסד ודין, כי אוריתא עמודא דאמצעיתא. דהינו שיתנהג העולם על-ידי התורה הקדושה. כי התורה הקדושה היא בלתי עצות קדושות כהניית תר"ג עטין דאוריתא. שעל-ידי שזוכין לקיים את התורה לקיים כל מצוה ומצוה בפשיטות כפי דיניה כמו שקבלו רבותינו ז"ל, על-ידי זה יכולים לזכות להמשיך על עצמו קדושה וטהרה, כמו שאמרים אשר קדשנו במצוותיו. שעל-ידי זה זוכין להכיר אותו ותברך על-ידי אור הרישומי הקדושה הנ"ל שמישם נמשך כל התורה הקדושה כנ"ל. אף-על-פי שלא זכה עדין לכהניית בטול הנ"ל בשלמות כנ"ל. וגם על-ידי קיום התורה והמצוות בפשוטן ממשיכין על עצמן קדושה וטהרה בכל פעם. על-ידי כל מצוה ומצוה ועל-ידי כל תבה ותבה מדבורי תורה ותפלה ויראת שמים. עד שזוכין על-ידי זה לעלות מדרגא לדרגא, עד שיתעורר לבו לבטל עצמו לגמרי לגמרי לה' ותברך להם ענינו מחיזו דהאי עלקא לגמרי, עד שזכה לכהניית הבטול הנ"ל בשלמות כנ"ל. כי התורה "דרבקה דרבי נעם" ולא הכביד על עלינו בשום מצוה, כמו שכתוב "שדי לא מצאנוהו

ומחמת זה ראה ה' ותברך שאין העולם מתקיים על-ידי מדת הדיון, כי אף-על-פי שפונת ה' ותברך שרצה לברא העולם במדת הדיון היתה לטובה עצומה מאד כנ"ל ואלקים חשבה לטובה, אבל ראה שאין העולם מתקיים בזה, כי רב העולם אין יכולים לעמוד ולהתקיים בזה לזכות לבטול הנ"ל על-ידי הדין ותיסורין כנ"ל. וכשאין זוכין לבטול הנ"ל, בודאי אי אפשר להתקיים אם היה העולם מתנהג על-ידי מדת הדיון לבד חס ושלום. על-כן הקדים מדת הרחמים ושתפה למדת הדיון. הינו שברחמי העצומים חשב מהשבות לכל ידח ממנו נדח. על-כן חשב בתחלה לברא במדת הדיון ואחר כך שתף מדת הרחמים במדת הדיון. כדי שימשיך

16

שגיא פת וכו'"/, כמו שפרש רש"י שם שלא הקריח את ברייתו ביותר כי אם ברחמים וכו', קמין מנחה, מחצית השקל, תורים ובני יונה, בקר וצאן, ולא מרח לבקש ראם ורחמור וכו' עין שם פרש"י (א"ב טו), וכל המצוות קלים ונעימים לעשותן. והעסק הקל שבקלים מעסקי העולם הזה כבר יותר וכן במרחא ויגיעה יותר מהמצוה הגדולה שבגדולות. כי מצות ציצית שהיא מהמצוות הגדולות קונים אותם בגדול אחד. וכן תפלין אין צרכין לעבר בימים ומדבריות למצאן רק קונים אותם בדרמים מעטים. וכן שארי כל המצוות. וכמו שכתוב "כי המצוה הזאת וכו' לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא לא בשמים היא לאמר וכו' ולא מעבר לים היא וכו' כי קרוב אליך הדבר מאד וכו'".

וכמו ששמענו פעם אחת משיחותיו הקדושים, שאמר בפיו הקדוש בצחות מתיקות נעימות שיתתו הקדושה והנוראה מאד מאד עד אין סוף ואין תקלית, שהעבודה הגדולה שבגדולות בעבודת ה' והבדק קלה ביותר לעשות מעסק קבון שמטריחין עצמן בשביל פרנסה ועסקי העולם הזה. כי הלא אנו רואין כמה יגיעות יגע אדם בשביל לנסע על איזה יריד, שתקף במוצאי שבת צריך לתרה ולחפש אחר עגלה ונחפו מאד לטען סחורתו על העגלה ביגיעה גדולה. ואחר כך צריך לנסע כל הלילה ולגדד שנה מעניו. ומשפר כל גופו מחמת

שצריך לישוב על עגלה טעונה ושאך מרחות ויגיעות ביוצא בהן פדוע להעולם. ואחר כך צריך לעמוד כל היום על הגליו וכו' ובפרט בימות הקור העצום וכו', וכל אלו היגיעות והמרחות הכבדות והקשות הוא מטרין עצמו על ספק. כי ספק אם ירויח איזה רווח קטן וספק אם יאבד ההוצאות פדוע להעולם. נמצא שעל עסקי פרנסת העולם הזה מטרין עצמן כל כך ביגיעות כאלה על ספק רווח קטן. והעבודה הגדולה שבגדולות היא התפלה, ואף על-פי-כן בשעומדין להתפלל מתפללין וגומרין התפלה. נמצא שעל-ידי התורה הקדושה יכול כל אדם ליכות אל התכלית כנ"ל. וזה בחינת ראה שאין העולם מתקיים עמד ושתף מדת הרחמים במדת הדין. הינו שיתנהג העולם על-ידי התורה שנומשכת מאור הרשימו הנ"ל שהיא בחינת שתוף מדת הרחמים במדת הדין. כי התורה כלולה משניהם כנ"ל. אבל יש צדיקים גדולים ונוראים מאד שהם מקדשים עצמם ביותר, ויבטלין עצמן לגמרי וסוחמין עניהם מחיוו דהאי עלמא לגמרי, עד שזוכין באמת לתכלית הפסול הנ"ל בשלמות, וזוכין באמת לעלות בתחלת המחשבה, ולכות לתכלית העליון ומשיגין מה שמשיגין אשרי להם. והנהגה זאת נמשכת מבחינת מה שעלה במחשבה בתחלה לברא את העולם במדת הדין שעל-ידי זה זוכין לתכלית הפסול בשלמות שהוא בחינת מדרגות הצדיקים הגדולים. וצדיקים כאלו

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשנה

במדת הדין, שמשם נמשכין כל הדינים והיסורים הקשים של הצדיקים הנוראים שה' יתברך מוקדם עמהם בחוט השערה. כי הם זוכין לבחינת ההנהגה הנ"ל שעלה במחשבה תחלה. שעל-ידי זה זוכין לתכלית העליון הנבונה ביותר ומשיגין מה שמושיגין. כי זוכין על-ידי הדינים והיסורים לבחינת הכפול הנ"ל בשלמות כנ"ל. וזהו שתקן כדן עלה במחשבה. כדן עלה במחשבה דיקא כנ"ל:

וזהו "ירא אלקים את האור כי טוב ויברך אור". ודרשו רבותינו ז"ל:

ראה את האור כי טוב ואין העולם גרמי להשתמש בו ועמד ונגזר לצדיקים לעתיד לבוא. הינו בחינת הנ"ל. כי אור שהיה מאיר בשבעת ימי בראשית שהיה אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו, זה האור נמשך מבחינת כפול הנ"ל אל האין סוף למי שאזכה לזה בשלמות. ועל-כן ראה ה' יתברך שאין העולם גרמי להשתמש בו, הינו כנ"ל, כי ראה שאין העולם זוכין לכפול עצמן כל כדן עד שיהיו ראויים לקבל אור הגדול והנורא הזה, וכשאין ראויים לקבלו אינו הוא בחינת רבוי אור חס ושלום שגורם חס ושלום שבירת פלים שמשם אחיות כל הקלפות פדוע. על-כן מעט האור, ולא המשיך לזה העולם כי אם אור מעט בהדרגה שגמשיך מאור הרשמו הנ"ל כנ"ל. שמשם אור התורה שמוכשרת עכשו כלבושין אלו פרי שנוכל לקבלו. והאור של שבעת ימי

נקראים חסידים בחינת איהו חסיד המתחפר עם קונו. שעושים חסד עם קוניהם ומקדשין עצמן בקדושה יתרה, ומקבלין על עצמן כל היסורים והענויים קשים ומרים בשביל ה' יתברך מה שלא נצטוו על זה כלל. והם זוכים באמת לתכלית העליון וכו'. כנ"ל. כי אלו הצדיקים הם מתנהגים בבחינת ההנהגה שעלה במחשבה תחלה לברא את העולם במדת הדין. כי בגדל כחם הם יכולים להתקיים על-פי ההנהגה הזאת. על-כן זוכים באמת למה שזוכים אשרי להם:

ח וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל ששאל משה רבנו עליו השלום על מיתת רבי עקיבא כשראה שפסקין את בשרו במקדשות של ברזל: זו תורה וזו שכרה, אמר לו ה' יתברך שתקן כדן עלה במחשבה. הינו כנ"ל, שמושה שאל זו תורה וזו שכרה. זו תורה דיקא, כי על-פי ההנהגה שעל-ידי התורה הקדושה שהיא בחינת שתוף מדת הרמזים במדת הדין גורמי אין מניע לרבי עקיבא דינים קשים כאלה לפרק את בשרו וכו'. וזהו זו תורה וזו שכרה. זו תורה וזו שכרה דיקא כנ"ל. השיב לו ה' יתברך שתקן כדן עלה במחשבה. כדן עלה במחשבה דיקא כי רבי עקיבא רבב חסידותו וקדושתו העצומה וכה לעלות במחשבה תחלה. הינו שזכה לתכלית העליון שזוכין מי שזוכין, שהוא בחינת התכלית שזוכין על-ידי ההנהגה שעלה במחשבה תחלה לברא את העולם

בראשית שהוא אור הפטול הנ"ל, עמד ונגזו לצדיקים לעתיד לבוא. הינו שיש צדיקים גדולים שמבטלין עצמן בפטול גמור. פי הם סומזין את עיניהם מחיו דהאי עלמא לגמרי וכו' פנ"ל. והם באמת זוכין לזה האור הנגזו שהוא אור הפטול הנ"ל בהארה גפלאה וכו' ל:

ט נמצא שהתורה היא דרך חיים וכו', שעל ידה זוכין להפיר את הבורא ותברך, אף-על-פי שלא יזה ערין לבחינת הפטול הנ"ל בשלמות וכו' ל. וגם על-ידי התורה הקדושה יכול לעלות מדרגא לדרגא עד שיתעורר לבו לקדש עצמו בקדושה יתרה ולסתם עיניו מחיו דהאי עלמא לגמרי עד שיבוא לבחינת פטול הנ"ל. פי התורה היא דרך חיים תוכחת מוסר, ודרכיה דרכי נעם, וכו'. ואינה מכבדת עלינו בשום דבר, וכל מה דאסר לן שרי לן וכו' וכו' ל:

אבל בשאדם חס ושלום עובר על איזה דבר מדברי תורה, ואזי מקלקל הצנור והפלי שמקבלין על ידו אור התגלות אלקותו מהרשימו הנ"ל. ואם פן איד אפשר לתמן זאת, וצריך להתתקן על-ידי התשובה, והתשובה היא למעלה מהתורה, הינו שמחמת שעבר על התורה הוא צריך לעשות תשובה. והתשובה היא שיתם עיניו מחיו דהאי עלמא לגמרי. וזה בחינת התעניתים והסגופים שפוסקין על תבעלי תשובה. פי מחמת שעבר על דברי תורה הוא צריך לעלות לבחינת

פטול גמור לקבל על עצמו תעניתים וסגופים ולסתם עיניו מחיו דהאי עלמא לגמרי, עד שיזכה לבוא לבחינת פטול הנ"ל, ולהסתפל על התכלית שהוא פלו טוב פלו אחר. ושם בבחינת פטול הנ"ל, שם הוא למעלה מהתורה. ועל-פן שם דיקא יכול לתמן מה שפגם וקלקל על-ידי שעבר על התורה. פי שם הוא למעלה מהתורה, פי כל התורה נמשך משם. ועל-פן הוא יכול להמשיך משם אורות ותקונים לתמן מה שפגם בדברי תורה וכו' ל. ועל-פן אמרו רבותינו ז"ל: 'במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד'. פי מי שמקום את התורה בפשיטות נקרא צדיק גמור. אבל תבעלי תשובה עלו לבחינת פטול אל התכלית ששם הוא למעלה מהתורה, שכל התורה נמשך משם. שהוא בחינת אור הנגזו משבעת ימי בראשית וכו' ל:

וזה בחינת ראש השנה, שאז עקר התחלת התשובה. פי הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. פי בראש השנה עולין לבחינת פטול הנ"ל פנ"ל. שנה עקר התשובה פנ"ל:

י ואנו עוסקין בתקון זה של בחינת פטול הנ"ל, שהוא בחינת תשובה פנ"ל מראש השנה עד יום הכפורים שהם עשרת ימי תשובה. פי אי אפשר לתמן ביום אחד שלא יתה בחינת רבוי אור, על-פן צריכין לתמן בכמה תקונים מעט מעט, וכמוא בבתי האר"ז שמתחמת חסא

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

ה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים

יום הכפורים. כי אז נגמר התקון שהוא בחינת געילה, דהינו שנועליו וסגוריו ומקשרין כל התפלה ביחד, דהינו שעושין אחד מכל התפלה. שזה עקר התקון שזוכין ביום הכפורים על ידי בטול שזוכין אז בשלמות כנ"ל. וזה שאומרים בסוף תפלת געילה: "שמע ישראל ה' יאלינו ה' אחד". דהינו שאנו נכללים אז בתכלית האחדות שישם בלוי אחד, הן חסד הן דין, הכל אחד וכו' כנ"ל. וזה בחינת "ה' הוא האלקים" שאומרים אז, הינו שהכל אחד בין חסד בין דין, שזה בחינת ה' הוא האלקים. שזהו עקר השלמות שזוכין על ידי בטול כנ"ל בהתורה הנ"ל. וזה בחינת קבלת התורה שמקבלין ביום הכפורים כי אז נתנו לוחות האחרונות, הינו בחינת התורה שמקבלין מאור היריקה של ה' שמינו מהבטול כשהוא בבחינת ושוב וכו' כנ"ל:

יב כי עקר בטול נגמר בשלמות ביום הכפורים. ואז מקבלין כל הענויים, שזה בחינת שפוטמין עניניהם מחיו דהאי עלמא לגמרי. כי אף על פי שבראש השנה מתקף הדין שנתעורר אז מבטלין עצמן אל התכלית וכו' כנ"ל. אף על פי רבן או אי אפשר לגמר התקון בשלמות. כי אי אפשר לזכות לבחינת בטול בשלמות תקף בתחלת התשובה, כדי שלא יהיה בבחינת רבוי אור. וכמבאר בכתבים שאם לא חטא אדם הראשון היה יכל לגמר התקון תקף ביום אחד. אך עקשו אחר החטא אי אפשר לתקן ביום אחד וכו' ענין שם.

אדם הראשון צריכו להתממה ולשהות בתקון המלכות שהוא תקון העלמות מראש השנה עד שמיני עצרת.

וזה בחינת עשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום הכפורים. ועקר בחינת בטול הוא ביום כפור, וזה בחינת כל החמשה ענויים שמקבלים ביום כפור. כי אז סותמין עניניהם מחיו דהאי עלמא לגמרי, ומקבלין על עצמן כל הענויים. ועל פי זה זוכין להכלל בעלמא דאמי בבחינת בטול הנ"ל. כי יום הכפורים הוא בחינת עלמא דאמי כפידע. בחינת הסתלקות ובטול אל התכלית שהוא עלמא דאמי. ועל פי זה נכנס הבהן הגדול לפני ולפנים לבית קדשי קדשים שישם הוא עקר בחינת בטול אל התכלית. ועל פי זה ביום הכפורים עקר שלמות התפלה, כי מתפללין אז חמש תפלות מה שאין נמצא בשום יום. כי אז עקר בחינת בטול שעל ידי זה עקר שלמות התפלה שיכולין להתפלל הרבה תפלות על ידי שעושין אחד מכל התפלה כנ"ל:

יא וזה בחינת תפלת געילה שמתפללין ביום הכפורים, שאז עקר נגמר התקון הנעשה ביום הכפורים. כי עקר התקון על ידי בטול שזוכין ביום הכפורים הוא לקשר כל התפלה ביחד לעשות אחד מכל התפלה, שאפלו כשעומד בסוף תבה האחרונה של התפלה יהיה עומד עדין בתבה הראשונה של התפלה כנ"ל. וזה בחינת געילה של

וְעַל־כֵּן אֶפְרָעֵל־פִּי שֶׁמִּבְטָלִין עֲצָמָן בְּרֵאשׁ
הַשָּׁנָה וְכוּ' פנ"ל, אִי אֶפְשֶׁר לְשֹׁהוֹת שֵׁם
הַרְבֵּה בְּחֵינַת הַבְּטוּל, כְּדִי שְׂלֵא יִהְיֶה
בְּחֵינַת רַבּוּי אִזְו' וְעַל־כֵּן צְרִיכִין תַּכְפֵּר
לְהַמְשִׁיךְ הַתַּקְוָן הַנִּמְשָׁךְ עַל־יְדֵי מַצּוֹת
שׁוֹפָר, שֶׁהִיא בְּחֵינַת הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה,
שֶׁהִיא בְּחֵינַת וְשׁוּב, שְׂאֵנו חוֹרְרִין מִהַבְּטוּל
וּמִמְשִׁיכֵין אִזְו' הַזְרִיחָה וְהַתְּנוּצָצוֹת שֶׁל
הַרְשִׁימו וְכוּ'. שֶׁהָ בְּחֵינַת פַּח קָבְלַת
הַתּוֹרָה וְכוּ' פנ"ל. אֲבָל מַחְמַת שְׁעָדִין לֹא
נִגְמַר הַתַּקְוָן בְּשִׁלְמוֹת, עַל־כֵּן אִין יְכוּלִין
לְגַמֵּר בְּחֵינַת קָבְלַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא בְּחֵינַת
הַמְשִׁכַת אִזְו' הַרְשִׁימו וְכוּ', אִין יְכוּלִין
לְגַמֵּר בְּשִׁלְמוֹת מִיַּד בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי עָדִין
לֹא נִגְמַר הַתַּקְוָן בְּשִׁלְמוֹת פנ"ל. רַק
שֶׁבְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עַל־יְדֵי הַשׁוֹפָר מִמְשִׁיכִין
בְּחֵינַת פַּח שֶׁרַשׁ קָבְלַת הַתּוֹרָה. אֲבָל עָדִין
אִינוּ נִגְמַר הַמְשִׁכַת הַתּוֹרָה בַּפֶּעַל בְּעוֹלָם,
רַק אִזְוֵה הָאָרָה מִהַרְשִׁימו הַנ"ל, כְּדִי לְתַקֵּן
עַל־יְדֵי זֶה פְּלִים לְקַבֵּל הָאוֹר. כְּדִי שְׁעַל־יְדֵי
זֶה יִהְיֶה לָנוּ עוֹד פַּח לְעֹלוֹת בְּחֵינַת בְּטוּל
כְּרִצּוֹא וְשׁוּב לְהַמְשִׁיךְ עוֹד בְּכָל פַּעַם
הָאוֹרוֹת מִהַרְשִׁימו פנ"ל. עַד שֶׁנִּזְכָּה
לְבְּחֵינַת בְּטוּל בְּשִׁלְמוֹת, שְׁנֵהוּ בְּחֵינַת יוֹם
הַכַּפּוּרִים שְׂאֵוּ נִגְמַר בְּחֵינַת קָבְלַת הַתּוֹרָה,
כִּי בְיוֹם הַכַּפּוּרִים נִתְּנָה הַלּוּחוֹת שְׁנִיּוֹת:

יג כִּי זֶה פֶּלַח וּמִבְאֵר לְעֵיל שֶׁכָּל הַהָאֲרוֹת
וְהַהֲשָׁנוֹת וְהַתְּגִלוֹת אֲלֻקוֹת נִמְשָׁכִין
רַק עַל־יְדֵי הָאוֹר שֶׁמְשִׁינִין הַצְּדִיקִים
אֲמִתִּים עַל־יְדֵי הַבְּטוּל פנ"ל. אֲבָל אִזְו'
הַדּוֹל וְהַנּוֹרָא הִזָּה אִי אֶפְשֶׁר לְקַבְּלוֹ כִּי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשנ"ט

אי אפשר שיהיה געשה בשלמות כי אם על-ידי מעשה בני-אדם התחתונים דיקא. והעקר על-ידי שהם פעלי בחירה. כי ה' יתברך צמצם עצמו בכביכול בכמה צמצומים שהם בחינת פלים, בדרך הפלא ופלא פדי לברא העולמות פדי לגלות אלקותו בעולם. אבל כל זמן שלא נברא האדם הפעל בחירה עדן לא נגמר שום תקון וכלי וצמצום בשלמות, כי עדן פלו אחד כמו שהיה קדם הבריאה. כי כל זמן שלא נמשך הצמצום עד שיתהיה הפעל בחירה בעולם שהוא האדם התחתון היה. אף-על-פי שכבר נתהוו על-ידי הצמצום כמה וכמה עולמות ובריות שונות, אף-על-פירבן עדן הכל אחד בכתחלה. מאחר שכלם מברחים פדעותיהם להתנהג פרצון הבזרא יתברך שמו, ואין להם בחירה ונסיון לשנות דבר מרצונו. ואם פן עדן הכל רצון אחד ודעה אחת. ועל-פן עדן אין הפלים והצמצומים נחשבים לכלים, מאחר שעדן לא נגמר תקון המתקלא שהוא בחינת הנסיון והבחירה שהוא בחינת מתקלא. כי הבחירה היא בחינת משקל שהיא בחינת נסיון ובחירה, כמו תולה במשקל שיש לו פח להכריע לכאן או לכאן. וכל זמן שלא נגמר זה התקון עדן אין שום כלי נגמר בשלמות, מאחר שלא נברא עדן בריאה שיהיה לה פח לעשות כנגד רצונו חס ושלום, שהוא האדם הפעל בחירה, כי עקר הוא הדעת והרצון. כי עקר בחינת הפלים והצמצומים הוא בחינת הסתלקות והתעלמות, שה'

111

יתברך בכביכול צמצם אורו עד שנתהוו בחינת פלים ותקונים לקבל האור על ידם. ועל-ידי זה התקון של התהוות הפלים שעל ידם המושכת האור, על-ידי זה נבראו כל העולמות וכל הנבראים פלם. אבל כל זמן שפל הנבראים מתנהגים רק כפי דעתו ורצונו לבר, נמצא שעדן הפל כמו קדם הבריאה. ועל-פן עדן אין להם פח לקבל האור אין סוף בשלמות, מאחר שעדן אינם נחשבים לכלים, כי עדן פלם כלולים ומתחדים כרצונו יתברך כמו קדם הבריאה, מאחר שאין להם בחירה לגמות מרצונו. על-פן עקר נגמר תקון הפלים והבריאה היה על-ידי האדם הפעל בחירה שבשכילו נברא הכל. והוא עקר שלמות הבריאה והוא מקום פל הבריאה. כי כשיש בעל בחירה דהינו שיש לו רשות לעשות כרצונו וכבחרתו נגד רצון הבזרא חס ושלום, אז דיקא פלליית הבריאה נפרדת ונגסרת מאתו יתברך, מאחר שכבר יש בריאה שיש לו פח לעשות כרצונו. וכשהבריאה נגסרת מאתו יתברך על-ידי הבחירה פניל, אז עקר נגמר תקון הפלים. כי אז בחינת הצמצום והפלים בשלמות, כי אז דיקא הצמצום נקרא צמצום, מאחר שנתצמצם אורו שהוא דעתו ותכמתו יתברך, כל פד עד שנתהיה בריאה שיש לו פח הבחירה שיכול לעשות כנגד רצונו חס ושלום. וזה הענין מוכן מאד למי שיש לו מוח בקדקדו. כי עקר הצמצום הוא צמצום הרצון והדעת שהוא אורו יתברך. ועל-פן באמת פל

להשם ותברך, אזי הוא דיקא כחד ומקשר כל העולמות לה' ותברך וממשיך עליהם אור היריחה מאור האין סוף ומגלה אלקותו בעולם, כי הוא דיקא יכול להמשיך אורו ותברך על ידי הכלים שנתתקנים על ידו דיקא על ידי שהוא בעל בחירה פנ"ל. אבל "אדם ביקר כל ילד", כי הוא פגם תכף על ידי אכילת עין הרעת טוב ורע, ואז לא די שלא תקן בחינת הכלים ולא המשיך התגלות אור אלקותו ותברך בעולם, אף גם אדרבא חזר וגרם בחינת שבירת פלים מחדש. כי קלקל כל הצנורות וכל הכלים וכל התקונים על ידי הטאוו. כי עקר קיום וחיית כל הכלים הוא על ידי האור שממשיכין לתוכם על ידי התורה והמצוות. אבל על ידי החטאים גסתלקין האורות מהכלים וגרם שבירת פלים חס ושלום. וכן הוא בכל דור ודור שכל אחד על ידי הטאוו חס ושלום גרם הסתלקות אורו ותברך, שעל ידי זה אין יכולין לדע מה' ותברך חס ושלום, ובראש השנה הוא התקון של חטא אדם הראשון ושל כל החטאים שכלל דור ודור. כי ראש השנה בו פיוס נברא אדם הראשון וקטא בעין הרעת. והוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה יום ראשון בשנה. ואז עקר התקון על ידי הצדיק האמת שבדור, אשר בנגד צדקתו וקדשתו הוא יכול לכפול עצמו בתכלית הכפול, כי הוא סותם עיניו מחוץ דחאי עלמא לגמרי, ואין לו שום הסתכלות בזה העולם כלל. אף גם הוא

הבריאה תלויה בהאדם ממואר בכל הפסדים. כי כל התגלות אלקות הוא רק על ידו דיקא מאחר שהוא בעל בחירה שעל ידו עקר גמר תקון הכלים פנ"ל. וזה בחינת מה מה שאיתא בבתבים שעקר כל התקונים תלויים בתקון המתקלא. כי עקר כל התקונים על ידי האדם הבעל בחירה שהוא בחינת מתקלא פנ"ל:

יד ועל פני תכף בשברא אדם הראשון שהוא בעל בחירה היו תלויים בו כל העולמות. כי עקר התקון על ידי הבעל בחירה דיקא פנ"ל. כי ההתרחקות תכלית ההתקרבות, הינו כי מחמת ששהאדם יש לו זה הכח לרחק עצמו מה' ותברך חס ושלום מחמת שיש לו בחירה, על פני יש לו כח לקרב עצמו לה' ותברך יותר מכל העולמות וכל המלאכים והשרפים וכו'. כי הוא דיקא יכול לתקן פלים לקבל אורו ותברך, מאחר שיש לו בחינת התרחקות כל כך עד שיכול בבחירתו לעשות פרצון עצמו כנגד רצון הבורא ותברך שמו. ועל פני הכל הנה תלוי באדם הראשון, שאם היה שומר מצות ה' ותברך לכלי לאכל מעין הרעת טוב ורע, והיה מתפלל תפלתו, אז הנה מתקן הכל. כי עקר התקון על ידו דיקא. דהינו בששהאדם בבחירתו שיש לו כח הבחירה שנהו בחינת תכלית הצמצום שאין צמצום אחריו פנ"ל, כשהוא האדם מטה דעתו ורצונו לה' ותברך, ומקנים רצונו ומצוותיו ותברך, ומדבק עצמו

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשסא

מקבל על עצמו כל הענויים וכל היסורים קשים ממות בשביל ה' ותברך ובשביל ישראל, עד שזוכה לעלות ולהסתכל על התכלית בתכלית הבטול, במדרגה גבה ונפלאה מאד מאד. עד שזוכה להמשיך תפונים משם לגלות אלקותו עד שיעורר בתשובה גם כל הרהוקים מאד מאד. ועקר נפלאות עבודתו הוא בראש השנה. כי העקר הוא ההתחלה, שהוא בחינת ראש השנה שהוא ראשון לבריאה ראשון לתשובה. כי הוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה. כי אז עבודתו נפלאה ונוראה מאד מחמת בחינת הנ"ל. מחמת שצריכון להמשיך כל התפונים מחדש. ונעלם ונפלא מדיכון ההתחלה, כי אי אפשר להמשיך אורות כי אם על ידי פלים. ואי אפשר לעשות פלים כי אם על ידי המושכת האורות וכו"ל. ואם לא תמא אדם הראשון היה מתקן כל זה ביום אחד. אבל עכשו אחר החטא שחזר וקלקל הכל, ולא די שלא תקן אף גם קלקל יותר. על כן אי אפשר לתקן עתה ביום אחד כנ"ל. וצריכון לעשות התקון בהדרגה בכמה ימים. וזה בחינת עשרת ימי תשובה מראש השנה עד יום כפור. שבראש השנה הוא ההתחלה שקשה וכבדה ונפלאה מאד מאד, שצריכון לעלות לתכלית הבטול ולחזור משם מיד ולהמשיך האור בהדרגה ובצמצום רק בשביל להתחיל לתקן איזה כלי בדיקות כדי שנוכל להתחיל להמשיך התגלות אורו ותברך. ואחר כך בכל פעם ופעם

בכל יום מעשרת ימי תשובה ממשיכון אחר כך האור יותר ויותר. מאחר שפבר יש איזה בחינת כלי על כן יכולין אחר כך לבטל עצמו יותר, כי פבר יש בחינת כלי לקבל האור. וכן בכל יום ויום. וכל מה שממשיכון האור יותר מתקנים הפלים יותר עד שפכל תשעה ימי תשובה מראש השנה עד ערב יום כפור נגמרון תקון כל הפלים. ואז דיקא יכולים אחר כך ביום הכפורים לבטל עצמן פלים לקבל עלינו כל החמשה ענויים, שהוא בחינת שפכל ישראל סותמין עיניהם מחיו דהאי עלמא, וכלם זוכין לבחינת בטול אל התכלית. ואז נמשך התגלות אורו ותברך על ידי אור הרשימו כנ"ל. כי פבר יש פלים לקבל האור, כי נתתקנו הפלים מראש השנה עד יום כפור. ועל כן ביום הכפורים מקבלים האורות פנימיים כפכאר כפגנות. ועל כן אז ביום הכפורים הוא קבלת התורה. כי בו נתנו לוחות שניות. כי התורה נמשך משם מאור הרשימו של הבטול כנ"ל שנגמר כל זה בשלמות ביום כפור כנ"ל. ועל כן אז עקר תקון התפלה וכו' כנ"ל:

טו וזה בחינת העקדה שהיא בחינת ראש השנה. כי בראש השנה אנו עוסקין לתקור בכל פעם זכות העקדה כמו שאומרים ועקדת יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור וכו'. וכן קורין בראש השנה פרשת העקדה. כי כל ענין ראש השנה הוא בחינת העקדה. כי יצחק הוא תקף הדין בחינת פחד יצחק. ולפי תקף

זה זוכין לשמחה בחינת שחוק ותודה ושמחה. שעלידי זה מקבלין תורה שזה בחינת קרבן האיל כנ"ל, שעלידי זה עקר ההמתקה כנ"ל. וזה וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר גאחו בסבד בקרניו. "בקרניו" דיקא, שהוא בחינת קרן השופר, בחינת שופר של איל - אילו של יצחק. כי ההמתקה של האיל הוא הוא בחינת ההמתקה של השופר בראש השנה. כי שופר הוא גם כן בחינת המשכת כח קבלת התורה כדי להמתיק הדיו בעת שחוזרין מהבטול, שזה בעצמו בחינת ההמתקה של האיל שהקריב במקום יצחק אחר הבטול כנ"ל:

ועל כן חותמין ברבת זכרונות נכזות העקדה. כמו שאומרים "נעקדת יצחק וכו' תזכור". כי עקר ראש השנה הוא בחינת זכרון, ועל כן נקרא יום הזכרון וכו"ל, ועקר המשכת הזכרון הוא עלידי אור הרישמו שנמשך עלידי השופר וכו' כנ"ל. שזהו בחינת העקדה כנ"ל:

מז **ועל כן** בכל יום קדם התפלה אומרים פרשת העקדה. כי עקר שלמות התפלה הוא עלידי בחינת ראש השנה, עלידי בחינת העקדה שהוא בחינת הבטול הנ"ל ברצוא ושוב, שעלידי זה מומשיבין בחינת זכרון ועושיין אחר מפל התפלה שזהו עקר שלמות התפלה כנ"ל. ועל כן אומרים פרשת העקדה בכל יום קדם התפלה, כי עקר תקון התפלה הוא עלידי זה כנ"ל. ובה

דינו חס ושלום אי אפשר שיתקיים העולם. על כן מחמת תקף הדיון של יצחק היה מברר לבטל עצמו לגמרי בתכלית הבטול כנ"ל. וזה בחינת העקדה שהיה צריך לעלות על המזבח לקרבן למסר נפשו לה' יתברך בתכלית הבטול עד שפרחה נשמתו, כמו שאמרו רבותינו ו"ל שבשעת העקדה פרחה נשמתו, שזהו בחינת תכלית הבטול בשלמות. אבל אף על פי כן לא הפץ ה' יתברך שיהיה יצחק נשאר שם חס ושלום דהינו שיתמלק אז חס ושלום. כי ה' יתברך הפץ בקיום העולם. על כן תכף שיצחק מסר נפשו לשחיטה בשביל ה' יתברך ובטל את עצמו בתכלית כנ"ל, תכף ומיד אמר לו ה' יתברך לאברהם "אל תשלח ידך אל הנער וכו'". אסקתיה אחמיה. כי אין רצונו יתברך שישאר שם כנ"ל רק תכף צריכין לחזור מהבטול בבחינת רצוא ושוב כנ"ל. ואז ממתיקין הדיון בחינת פחד יצחק עלידי אור הרישמו עלידי התורה שממשיבין משם עלידי השמחה וכו' ל:

וזה בחינת הקרבן שהזמין לו ה' יתברך מיד להעלות במקום יצחק שהוא האיל שהקריב מתניו. כי הקרבנות הם בחינת קלילות התורה כמו שכתוב "זאת התורה לעלה ולמנוחה וכו'". הנוו כי עלידי קרבן האיל, עלידי זה המשיך אור הרישמו שעלידי זה עקר ההמתקה של פחד יצחק בעת שחוזרין מהבטול כנ"ל. וזה בחינת יצחק יצחק, שצריכין להמתיק פחד יצחק עלידי הבטול הנ"ל, שעלידי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשסג

מיִשָּׁב מה שנקראת זאת הפרשה פרשת העקדה דיקא, והלא עשה כמה עבודת בשביל לשחמו. כי ערף את העצים וגם העלהו על המזבחה. ולמה לא נקרא העגן על שם ההערכה או על שם ההעלאה? אך על-פי הנ"ל נראה היטב, כי נקראת עקדה דיקא, לשון קשירה, כי זה עקר התקון שנמשך על-ידי זכות העקדה. דהינו שזוכין על-ידי זה לקשר ולחבר כל התפלה ביחד. כי על-ידי זה ממשיכין כח הזכרון שאפילו בשעומד בסוף התפלה והיה עומד עדין בתחלת התפלה. שעל-ידי זה עושין אחד מכל התפלה. וכל התפלה עקדה וקשורה ביחד שזה עקר התקון שזוכין על-ידי הפטול ברצוא ושוב שזהו בחינת העקדה וכו"ל:

וכו". כי הדבור הוא קומה שלמה. ועקר שלמות התפלה שיתרה הכל אחד שאפילו הדבור האחרון של התפלה יהיה עדין מקשר בראשו. בחינת העקדה שמקשר הרגליו למעלה להידיים שמגיעין עד הראש, ואז הכל מקשר יחד. כי זה עקר שלמות התפלה שיהיו כל הדבורים מקשרים יחד שזה בחינת עקדה כנ"ל:

זו נזה בחינת "זכור אלקים את נח וכו' וישבו המים", שאומרים אותו בראש השנה בתחלת פסוקי זכרונות. כמו שאומרים: "וגם את נח באהבה וזכרת וכו' בהביאך את מי המבול וכו' על-יכן זכרנו בא לפגוד וכו'". כי אז בימי נח בדרך המבול היה תקף הדין בעולם מרובי מעשיהם הרעים, עד שלגדל עצם תקף הדין שהיה אז, היו צריכין לבטל עצמן לגמרי בתכלית הפטול ברצוא ושוב בבחינת הנ"ל. כמבאר לעיל שישמנתגברים הידינים והיפורים חס ושלום צריכין לבטל עצמן בתכלית הפטול לאור האין סוף ולהסתפל על התכלית וכו' כנ"ל. וכל מה שהדין והיפורים גדולים ביותר חס ושלום צריך שיתנה הפטול בשלמותו יותר. ולגדל תקף הידינים שהיה אז בדרך המבול היו צריכים פטול גפלא ונורא להמתיק הדין העצום אז. ולבטול כזה צריכים צדיק גדול כמו משה רבנו עליו השלום דיקא וכמבאר בזהר הקדוש בענין נח אברהם ומשה שאין מי שמסר נפשו בעד העולם כמו משה רבנו

וזו בחינת "ועקד את יצחק בנו". כי עקדה היא בחינת קשור ידים ורגלים ביחד. הינו בחינת קשור וחבור דבורי סוף התפלה בראשה. כי הדבור הוא קומה שלמה. כי יש דבור שהוא בחינת ראש, בחינת (תהלים קט) "ראש דברך אמת". ויש דבור שהוא בחינת ידים, בחינת "באשר דבר ה' ביד משה". בחינת "לעולם ה' דברך נצב בשמים", שהוא אש ומים. בחינת יד ימין ויד שמאל (כמבאר במקום אחר). ויש דבור שהוא בחינת רגליו, בחינת "צר לרגלי דברך". בחינת "צדק תדברון", בחינת "צדק יקראוהו לרגלו". ויש דבורים שהם בחינת כלליות העצמות שהם עקר בנין האדם, בחינת "כל עצמותי תאמרנה

בבחינת הפטול בעצמו לית מחשבה תפיסא ביה כלל. וכשיש תקף הדיו חס ושלום אזי הצדיק שהוא בבחינת משה שהוא סתם עניו מחזיו דהאי עלמא לגמרי הוא מבטל את עצמו בתכלית הפטול ששם הוא בלו טוב. אבל אחר כך בשחזור משם מתגבר הדיו ביותר כנ"ל. רק שהוא מתניק הדיו אחר כך על ידי התורה שממשיך מרשימו כנ"ל:

וזה שאמר משה "אם תשא הטאתם" הרי טוב. הינו אם יש לי פח על ידי הפטול להמשיך אחרי כן המתקה על ידי התורה שמקבלין מרשימו, הרי טוב. "ואם אין מחני נא מספרך וכו'". הינו שאם הדיו חזק כל כך עד שאי אפשר לי להמתיקו על ידי התורה שאני מקבל תמיד מרשימו, שמשם כל תורת משה והנביאים וכו' כנ"ל, אזי מחני נא. הינו שאני מרצה לבטל עצמי לגמרי באור האין סוף ולא אחזר משם ברצוא ושוב כדרך תמיד רק אני מרצה לשאר שם לגמרי, שזהו בחינת מחני נא. כי שם הוא למעלה מהשמות:

וזהו "מחני נא מספרך אשר כתבת", שהוא התורה. כי שם הוא למעלה מהתורה כנ"ל. ומגדל המסירות נפש שהיה למשה אז שנתרצה למות ולהסתלק מזה העולם לגמרי בשביל ישראל. על-כן נתרצה לו ה' לתקן באמת ומחל לישראל, ונמתק הדיו העצום בוכותו בחינת ויגמם ה' על הרעה וכו'. וזה בחינת

עליו השלום עני שם. כי משה כשראה תקף הדיו כשעשו את העגל מסר נפשו לגמרי ובטל עצמו בתכלית ואמר "אם תשא הטאתם ואם אין מחני נא". "ואם אין מחני נא" זה בחינת תכלית הפטול שמסר נפשו לגמרי. וזה "מחני נא מספרך אשר כתבת", שמסר נפשו ונתרצה למחות שמו חס ושלום מן התורה, שזהו בחינת תכלית הפטול. כי בשנתבטלין ונקללין באורו האין סוף ותברך, שם הוא למעלה מכל השמות והכנויים. כי כל השמות והכנויים הם אחר הצמיח והתהוות הספירות שאז דקא אנו יכולין לקרותו ותברך בשמות וכנויים, שמשם נמשכין השמות של כל הנבראים וכו' שהם חיותם. כי השם הוא הנפש והחיות, בחינת נפש חיה הוא שמו כמבאר במקום אחר. אבל בבחינת הפטול באור האין סוף, שם הוא למעלה מהספירות למעלה מהשמות בחינת לפני אחד מה אתה סופר. על-כן אי אפשר להתמקמה שם הרבה בבחינת הפטול כדי שלא יתבטל במציאות חס ושלום. על-כן צריכין לחזר משם בבחינת ותחיות רצוא ושוב. ואז מקבלין עקר החיות מרשימו שמשאר מהפטול שמשם עקר התגלות אלקותו ותברך. כי משם בחינת הרשימו מהפטול, משם נמשכין כל הספירות, שהם כל השמות והכנויים שמהם נבראו כל העולמות מתחלת האצילות עד סוף העולם. כי הכל נמשך מרשימו הנ"ל שמשם מתחיל התהוות הכלים. כי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשסה

שֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁנִּתְגַּלּוּ לְמוֹשֶׁה אָז. כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם בְּפָרְשֵׁה "וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבֹר כָּל טוֹבֵי עַל פְּנֵיךָ וַיִּקְרָאתִי בְשֵׁם ה' לְפָנֶיךָ וַיֹּדֶר ה' בְּעֵינָי וַיֹּעֲבֹר ה' עַל פְּנָיו וַיִּקְרָא וַיֹּבֵ". כִּי כָּל הַשֶּׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם מִמְּתִיקֵן כָּל הַדֵּינִים שֶׁבְּעוֹלָם, בְּלִים נִמְשָׁכֵן מֵאוֹר הַרְשִׁימוֹ שֶׁל הַבְּטוּל הַנִּל, שְׁעַל דֹּ מִמְּתִיקֵן כָּל הַדֵּינִים בְּנִל, וְזֶה בְּחֵינֵת "אֲנִי אֶעֱבֹר כָּל טוֹבֵי וַיֹּבֵ". וְעַבְדֵּי ה' עַל פְּנָיו וַיֹּבֵ, זֶה בְּחֵינֵת אוֹר הַרְשִׁימוֹ שְׁעוֹבֶרֶת עַל פְּנָיו שֶׁל מִי שֶׁזוֹכֵה לָזֶה בְּעַת שְׁחֹזֵר מִהַבְּטוּל, שְׁאֵז עוֹבֵר עַל פְּנָיו הַזְרִיקָה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת שְׁמֵאוֹר וּמִזְרִיחַ לוֹ מִהַבְּטוּל עַל־יְדֵי הַרְשִׁימוֹ שְׁנִשְׁאָר מִהַבְּטוּל. שְׁזֶה הָאוֹר הַגְּדוֹל וְהַגּוֹרָא חוֹלֵף וְעוֹבֵר עַל פְּנָיו, בְּחֵינֵת "וַיֹּדֶר עַל פְּנֵי יְחִלָּה", בְּחֵינֵת "וַיֹּעֲבֹר ה' עַל פְּנָיו וַיֹּבֵ". וְזֶה בְּחֵינֵת "אֲנִי אֶעֱבֹר כָּל טוֹבֵי עַל פְּנֵיךָ", "כָּל טוֹבֵי" דִּיקָא. כִּי שֵׁם בְּבְחֵינֵת הַבְּטוּל הוּא כְּלוֹ טוֹב בְּנִל. וְאַחַר כֵּן עַל־יְדֵי אוֹר הַרְשִׁימוֹ שְׁמִקְבְּלֵן מִשֵּׁם מְמִשְׁכִּינֵן עַל עֵצְמוֹ גַּם־כֵּן בְּחֵינֵת אוֹר הַבְּטוּל לִידַע שֶׁכְּלוֹ טוֹב עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שְׁמִקְבְּלֵן שְׁעַל־יְדֵי זֶה נִמְתַּקֵּן כָּל הַדֵּינִים וְהַיְסוּרִים בְּנִל:

הַתּוֹרָה בְּנִל, בְּחֵינֵת שֶׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁהַתּוֹרָה נִדְרָשֶׁת בְּהֵן שֶׁהֵם כְּלָל הַתּוֹרָה. כִּי מִשֵּׁם מֵאוֹר הַרְשִׁימוֹ הַנִּל נִמְשָׁךְ כָּל הַתּוֹרָה בְּנִל:

וְעַל־כֵּן מוֹשֶׁה רִבְּנוֹ שְׁמִסֵּר נַפְשׁוֹ וְזָכָה לְכַפּוּל כְּזֶה, עַל־כֵּן בְּאַמַּת הַמְּתִיקֵן כָּל הַדֵּינִים שֶׁבְּעוֹלָם אִפְלוּ בְּעַת תַּקְּף הַתְּנַבְּרוֹת הַדֵּינֵן מֵאוֹר הַרְמִנָא לְצִלָּן. אֲבָל נַח לֹא זָכָה לְכַפּוּל כְּזֶה, וְעַל־כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְכַפּוּל הַדֵּינֵן לְגַמְרֵי, וְעַל־כֵּן הָיָה מִבּוּל בְּעוֹלָם. עַל־כֵּן הִכְרַח לְפָנֵם בְּחֵיבָה לְהַתְּחַבֵּא שֵׁם מִפְּנֵי תַקְּף הַדֵּינֵן וְהַמְּשַׁחֲתִים מִמְּבָאָר בְּזֶהֱרַח הַקְּדוּשׁ. וְהַעֲנִין כִּי מִחֲמַת שֶׁנַּח לֹא זָכָה לְכַפּוּל עֵצְמוֹ כְּרָאוּי עַד שֶׁיִּכַּפּוּל הַדֵּינֵן מִכָּל הָעוֹלָם. עַל־כֵּן הִכְרַח לְפָנֵם בְּחֵיבָה לְזָכּוֹת שֵׁם לְבְחֵינֵת בְּטוּל. כִּי תִבֵּת נַח דָּא יוֹם הַכַּפּוּרִים כְּמוֹ שְׁאִיתָא בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן ו' דף כ"ב) וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא בְּטוּל שְׁאֵז סוֹתְמִין עֵינֵיהֶם מִחִזּוֹ דְּהָאֵי עֲלֵמָא, שְׁזֶה בְּחֵינֵת הַתְּעִינִית וְהַחֲמוּשָׁה עֵנּוּיִים שֶׁל יוֹם כַּפּוּר בְּנִל. הֵינּוּ כִּי נַח לֹא זָכָה לְבְחֵינֵת בְּטוּל כִּי אִם עַל־יְדֵי בְּנִסְתּוֹ לְחֵיבָה וְנִסְתֵּר וְנִתְחַבֵּא שֵׁם וְסַתֵּם עֵינָיו מִהָעוֹלָם. כִּי זֶה בְּחֵינֵת הַהִסְתָּרָה שְׁצָרִיכֵן לְהִסְתִּיר וְלְהַתְּחַבֵּא עֵצְמוֹ בְּשַׁעַת תַּקְּף הַדֵּינֵן חֵם וְשִׁלּוּם, שְׁזֶהוּ בְּחֵינֵת הַתְּחַבֵּא מִמְּבָאָר בְּזֶהֱרַח הַקְּדוּשׁ. הֵינּוּ כִּי בְּשַׁעַת שֶׁהֵדִין גּוֹבֵר צְרִיכִים לְכַפּוּל בְּנִל. וְהַבְּטוּל הוּא לְסַתֵּם עֵינָיו מִחִזּוֹ דְּהָאֵי עֲלֵמָא. וְעַל־כֵּן צְרִיכֵן לְהַתְּחַבֵּא וְלְהִסְתִּיר עֵצְמוֹ בְּתוֹךְ הַבֵּית וְלְכַלֵּי לְצִאת חוּצָה כְּרִי שְׁלֹא יִשׁוּטְט עֵינָיו בְּרֵאשִׁית הָעוֹלָם הַזֶּה. רַק יִשָּׁב

15
לפ
הוא

להסתיר עצמו מפני הדין. כי מחצות הבית הם בבחינת בטול אל התכלית, מחמת שהם סותמין בפני העינים שלא יסתכל אל החוץ. ועל-כן שם אין הדין יכול לשלט. כי עקר בטול הדינים הוא על-ידי בחינת התכלית פנ"ל, שזהו בחינת סתימת העינים בשעת תקף היסורים רחמנא לצלן כמבאר בהתורה הנ"ל. והו בחינת התכה פנ"ל, כי הצדיק השלם כמו משה רבנו יכול לבטל עצמו אל התכלית תמיד אפלו בלא בניסתו לתכה. ועל-כן צדיק כזה באמת הוא יכול לבטל הדין לגמרי מכל העולם. אבל שאר צדיקים אין יכולין לבטל עצמן כי אם בשפותמין עצמן ונסגרים בתדרים, בבחינת לך עמי בא בתדרך. והו בחינת בניסת נח בתכה פנ"ל, שמחמת שלא זכה לתכלית הבטול בשלמות על-כן לא היה יכול להמתיק הדין מכל העולם. וגם הוא עצמו וביתו לא נצולו כי אם על-ידי שנתן לו ה' ותברך עצה שיפגם בתכה, ושם דיקא זכה לבחינת בטול. כי הוא לא היה יכל לבוא לבחינת בטול כי אם על-ידי בניסתו לתכה פנ"ל. ועל-ידי בטול זה זכה על כל פנים לבטל הדין מעצמו וביתו ולקיים העולם על-ידי זה פנ"ל. נמצא שבתת נח זה בחינת בטול בחינת יום הכפורים פנ"ל. וזה בחינת "צחר מעשה לתכה ואל אמה תכלה מלמעלה". הינו שעשה צחר וחלוץ למעלה פרי שכל הסתכלותו והבטתו יהיה רק למעלה, שזהו בחינת הסתכלות אל התכלית העליון שהוא

נסתר ונחבא בתוך ביתו, ששם המקום מסגל יותר לבטל עצמו לה' ותברך פרי להמתיק הדין על-ידי זה. והו בחינת "לך עמי בא בתדרך וסגר דלתך בעדך, חבי כמעט רגע עד עבר ועם". נמצא שבתת נח זה בחינת בטול. כי נח לא זכה לבטול בשלמות להמתיק הדין מכל העולם לגמרי. רק שה' ותברך ברחמיו ציהו לכנס בתכה להסתיר עצמו שם ולסתם עיניו מהעולם. כי מחצות התכה סותמין בפני העינים שלא יתפור הראות לחוץ, פרי שיוכל להסתכל על התכלית ולקבל פאין סוף. כמבאר בהתורה הנ"ל שבשביל זה צריכין לסתם עיניו בשרוצין להסתכל על התכלית פרי שלא יתפור הראות מן הצד וכו' עין שם. והו בחינת מעלת ההתבודדות שצריך האדם שיתבודד בתוך ביתו ויקשר עצמו לה' ותברך בתפלות ותחנונים, פרי שיקתם עיניו מחוץ דהא עלמא ולא יתפור ראות עיניו בחוץ, ובשביל זה בעצמו מסגלין מחצות הבית להסתיר עצמו בהן מפני המשחיתים בעת תקף הדין רחמנא לצלן כמובא בזהר הקדוש, כי מחצות הבית הם מחצות בפני העינים פרי להסתכל על התכלית ששם פלו טוב ששם כל הדינים והיסורים בטלים במוציאות. על-כן פשאין צדיק הדור השלם כל כך שיוכל על-ידי בטולו אל התכלית לבטל הדין לגמרי מכל העולם. או הצדיקים והקשרים צריכין להסתיר עצמן בתוך מחצות ביתם, בבחינת "לך עמי בא בתדרך וכו'", פרי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשמו

דף תת

למעלה למעלה. וזה בחינת "והיה פאשר ירים משה ידו וכו'", וכי ידיו של משה וכו' אלא בזמן שישראל מסתכלין בלפי מעלה הם נזחזחין וכו'. וכן לעגן הנחש: בזמן שישראל מסתכלין בלפי מעלה הם מתרפאין. כי עקר בטול הדינים והיסורים ונזחזחון המלקמה לעמוד כנגד המתנגדים אל הקדשה, הוא על ידי הסתכלות בלפי מעלה שהוא בחינת בטול אל התכלית כנ"ל:

ועל ידי תבת נח שהוא בחינת בטול, שעל ידי זה נסתר מפני הדין ונחמקים העולם ולא נהרב לגמרי. על ידי זה זכה נח אחר כך בשחזור מהבטול בבחינת רצוא ושוב, להמשיך תורה מהרשימו כנ"ל. וזה בחינת מה שזכה נח אחר יציאתו מהתבה להשיג בהכמתו וברוח קדשו להקריב קרבנות מפל הבהמה הטהורה וכו'. כי זה זכה לקבל ולהשיג בבחינת השגת התורה מהרשימו שנשאר לו מהבטול בעת יציאתו מהתבה שהוא בחינת יום הפפורים בחינת בטול כנ"ל. וזה בחינת "ויזכר אלקים את נח". "ויזכר" דקא, בחינת זכרון שהוא בחינת הרשימה, שזה בחינת ראש השנה שעקר ההתמקח על ידי השופר שהוא בחינת זכרון בחינת זכרון תרועה וכו' כנ"ל. ועל כן מוזכרין פסוק זה בראש השנה בתחלת פסוקי זכרונות. כי כל זה הוא כל ענין ראש השנה כנ"ל:

יח וזה בחינת "ה' למבול ישב" הנאמר בסוף השבעה קולות שאמר דוד על המים, שהם בחינת הקולות של מתן תורה שנתנה בקולות. כמבאר בפסרים שמוזר זה מדבר ממתן תורה. כי המבול מים שבא לעולם אז, זה נמשך מבחינת רבוי אור שגורים שבירת בלים שמושם כל הדינים והצרות חס ושלום. הינו כי אז היה תקף הדין מאד מפני רע מעלליהם, והיו צריכים אז לבטול בשלמות עד שזוכו לבטל הדין. ואז היו ממושיכים השגת התורה שהיא בחינת מים, מהרשימו שנשאר מהבטול כנ"ל. אבל מחמת שלא זכו לזה ולא נתעוררו בתשובה שהיא בחינת בטול כנ"ל. על כן נעשה מבחינת המים כנ"ל שהם בחינת השגת התורה, נעשה מהם בחינת מימי הפבול, מחמת שלא היה להם פלים לקבל האור מחמת קלקול מעשיהם. על כן היה אצלם בבחינת רבוי אור שמושם כל הדינים שנה מימי המבול. ועל כן אמרו רבותינו ז"ל באמת על פסוק "ויהי הגשם על הארץ" שאם היו מתעוררים לתשובה היו גשמי ברכה ונדרה, הינו כנ"ל. שאם היו זוכים אז לתשובה בחינת בטול כנ"ל, היו יכולים לקבל השגת מימי התורה שהם בחינת גשמי ברכה ונדרה. בחינת "גשם נדבות מניף אלקים" הנאמר במתן תורה. אבל מחמת שלא זכו לתשובה, נעשה אצלם מבול מבחינת מימי התורה מבחינת גשמי ברכה כנ"ל. וזה שפרש רש"י על פסוק

בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר הַקְּדוֹשׁ בְּחִינַת גְּנוּן
גְּהִרִין דְּקִשְׁתָּהּ וְכוּ"ל:

כ וְזֶה בְּחִינַת "וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וַיְמִי
הַמְּבּוּל הָיוּ וְכוּ", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ
ז"ל שֶׁתֵּלָה לָהֶם שִׁבְעַת יָמֵי אָבְלוֹ שֶׁל
מִתּוֹשֶׁלַח הַצַּדִּיק. כִּי מִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה הַזֶּה
בְּתַחֲלֹתוֹ בְּעֵינָיו בַּעַל הַשְּׂדֵה שְׁעוֹסֵק בְּתַקּוּן
הַשְּׂדֵה שֶׁהוּא תְּקוּנֵי הַנְּשֻׁמוֹת וְכוּ, שֶׁזֶה
הַבַּעַל הַשְּׂדֵה צָרִיךְ לְהִיטֵת גְּדוּל בְּמַעֲלָה
מְאֹד מְאֹד, וְצָרִיךְ לִסְבֹּל כְּפֹה צָרוֹת וְיִסּוּרִין
חֵם וְשִׁלּוּם רַחֲמָנָא לְצִלָּן. וַיֵּשׁ לַפְּעֻמִּים
שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִסְתַּלֵּק בְּשִׁבּוּל זֶה וְכוּ בַּז"ל.

כִּי לַפְּעֻמִּים הַדִּין גּוֹבֵר כֹּל קֵד עַד שְׁאִין
מוֹעִיל לְהַמְתִּיק הַדִּין עַל־יְדֵי שׁוּם בְּטוֹל כִּי
אִם עַל־יְדֵי הַסְּתַלְקוֹת הַצַּדִּיק לְגַמְרֵי חֵם
וְשִׁלּוּם. וְאֵין צָרִיכִין הַעוֹלָם לְהַתְּעוֹרֵר מְאֹד
בְּתַשׁוּבָה וּלְהַסְתַּלֵּק עַל עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּכֵן
חֵם בְּעוֹלָם מֵהַ שְׁגָרָמוֹ בְּעוֹנוֹתֵיהֶם עַד
שֶׁנִּסְתַּלְק הַצַּדִּיק בְּשִׁבּוּלָם. וְזֶה בְּחִינַת
שְׁצַעֵק הַנְּבִיא "הַצַּדִּיק אָבֵד וְאִין אִישׁ שֶׁם
עַל לֵב וְאִנְשֵׁי חֶסֶד נְאֻסְפִים בְּאִין מִבֵּין כִּי
מִפְּנֵי הַרְעָה נְאֻסֵף הַצַּדִּיק וְכוּ". כִּי אֵין
כְּשִׁחַם וְשִׁלּוּם נִסְתַּלֵּק הַצַּדִּיק. צָרִיכִין
לְשִׁים עַל לֵב מְאֹד וּלְהַבִּין כִּי מִפְּנֵי הַרְעָה
נְאֻסֵף הַצַּדִּיק. שְׁעָר הַסְּתַלְקוֹתוֹ הוּא מִפְּנֵי
הַרְעָה מִפְּנֵי הַקֹּף הַדִּין שֶׁתִּיהָ בְּעוֹלָם, עַד
שֶׁלֹּא תִּהְיֶה יָכֵל לְכַבֵּל הַדִּין בְּשׁוּם בְּטוֹל
בְּרִצּוֹא וְשׁוּב וְכוּ בַּז"ל, רַק הַכְּרַח לְכַבֵּל
עֲצָמוֹ בְּכַבּוּל כְּפֹה עַד שֶׁיִּסְתַּלֵּק לְגַמְרֵי. וְאֵין
הַכֹּל הַלְוִי בְּהַדּוּר שֶׁנִּשְׁאַרְו אַחֲרָיו,
שְׁצַרִּיכִין לְשׁוּם עַל לֵב מְאֹד הַסְּתַלְקוֹת
הַצַּדִּיק וּלְהַתְּעוֹרֵר בְּתַשׁוּבָה שֶׁלְמָה עַל־יְדֵי

"כִּי כִּם יְדִין עַמִּים" לְעֵינֵי הַנְּשֻׁמִּים, מִשָּׁל
לְנַחְתוּם וְכוּ, שֶׁכֹּל הַעֲנֻשִׁים עַל־יְדֵי הַפִּיִם
וְכָל הַכְּרֻכּוֹת וְהַהֲשַׁפְּעוֹת עַל־יְדֵי הַפִּיִם.
בְּחִינַת יִתְּן אֶכָּל לְמַכְבִּיר. הֵינּוּ בַּז"ל, כִּי
הַנְּשֻׁמִּים וְהַפִּיִם נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת מִימֵי
הַדַּעַת וְהַהֲשַׁגוֹת הַעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁלוּ לְמוֹם,
כְּמוֹ שֶׁתּוֹב "כִּי מִלֵּאָה הָאָרֶץ יֵדַע אֵת ה'
כְּפִיִם וְכוּ". וְעַל־כֵּן יֵשׁ בְּהֵם שְׁמֵי בְּחִינַת
לְטוֹב וּלְהַפְּדָה כְּפִי הַמְּקַבְּלִים. כִּי מִי שֶׁזִּוְכָה
עַל־יְדֵי מַעֲשָׂיו לְתַקּוּן כְּלִים טוֹבִים הוּא
זוֹכֵה לְהַשְׁגַּת מִימֵי הַדַּעַת עַל־יְדֵי זֶה
וּלְהַפְּדָה לְהַפְּדָה בַּז"ל:

יֵשׁ זֶה בְּחִינַת מֵה שֶׁזִּוְכָה נַח אַחַר קֵד
עַל־יְדֵי הַקְּרַבְנוֹת שֶׁהִשִּׁיג
לְהַקְרִיב בַּז"ל, זֶכֶה שֶׁנִּתֵּן לוֹ אוֹת הַקִּשְׁתָּה
לְהַגִּין חֲמוּד, בְּחִינַת (בְּרַשִׁית כו, יג) "אֵת
קִשְׁתִּי נָתַתִּי בְּעֵינָיו". כִּי הַקִּשְׁתָּה הִיא בְּחִינַת
גְּנוּן גְּהִרִין, בְּחִינַת אוֹר הַזִּרְיָה
וְהַתְּנוּצָצוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִהַרְשִׁימוֹ שֶׁל
הַבְּטוֹל שְׁעַל־יְדֵי זֶה עָקַר הַתְּמַקָּה בַּז"ל.
וְזֶה בְּחִינַת "וַיִּאֲחִיזָהּ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם".
לְזֹכֵר דְּקָא, בְּחִינַת הוֹצֵרֵן הַז"ל, בְּחִינַת
רֵאשׁ הַשְּׁנָה יוֹם הוֹצֵרֵן שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר
הַרְשִׁימוֹ בַּז"ל. וְזֶה בְּחִינַת קוֹלוֹת הַשׁוֹפֵר
הַקְּדוֹשׁ שֶׁסִּימָנֵם קוֹשִׁתָּה כְּמוֹכָא. הֵינּוּ
בְּחִינַת אוֹת הַקִּשְׁתָּה שֶׁהוּא בְּחִינַת אוֹר
הַזִּרְיָה שֶׁל הַרְשִׁימָה שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת שׁוֹפֵר
בַּז"ל. וְזֶה בְּחִינַת הַתְּאֻדְמוֹת פְּנֵי הַתּוֹקַע
שֶׁנִּמְשָׁךְ מֵאוֹרוֹת הַעֲלִיּוֹנִים כְּמוֹכָא. הֵינּוּ
מִבְּחִינַת אוֹר הַזִּרְיָה שֶׁל הַרְשִׁימוֹ שֶׁמִּשָּׁם
כֹּל הָאוֹרוֹת וְהַצְּחָצְחוֹת וְהַסְּפִירוֹת. שֶׁזֶה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשסמ

וה. ואז זוכין להמשיך אור מהרשימו של הצדיק שגשאר ממנו. כי כל צדיק וצדיק בשנסתלק בודאי משאר בעולם איזה רשימה טובה על-ידי תורתו ומעשיו הטובים. ואז עקר ההמתקה על-ידי הדור יתום שגשאריו אחריו, שששמתעוררים בתשובה או ממשכין אור גדול מהרשימו שלו, שעל-ידי זה נמתקין ונתבטלון כל הדינים שבעולם. כי מחמת שהצדיק נסתלק למעלה והוא עכשו בחכלית הפטול, על-כן נמשך משם בכל פעם אור גדול ונפלא להרשימו שלו שגשאר בזה העולם. אבל צריכין על כל פנים איזה אתערוטא דלתמא על-ידי מעשי הדור הטובים להמשיך על-ידי זה אור הרשימו הקדושה שלו. כי על-ידי מעשיהם הטובים אף-על-פי שהם בכחינת קמנות ואין להם כח לקבל השגת התורה להמתיק דינים, אף-על-פירכן בכח הצדיק שנסתלק יכולים על-ידי מעשיהם הטובים להמשיך אור גדול ונפלא מהרשימו שלו המאירה עתה באור גדול ונורא, מחמת שהצדיק הוא בחכלית הפטול בשלמות. אבל אז בימי דור הפטול לא יכו להתעורר לתשובה, על-כן גבר הדין עד שבא הפטול שגשעה ממימי הדעת בחינת מובל וכו' כנ"ל:

16

בנו את הבית-המקדש. כי עקר שלמות השגת התורה הוא בבית-המקדש ששם הוא בחינת תכלית הפטול לפני ולפנים בבית [קדשי קדשים] ששם נכנס הפהן הגדול פעם אחת בשנה ביום הפפורים וכו', ששם היה עומד על האבן שתיה הארון עם הלוחות שהם כלל התורה כי משם תצא תורה וכו'. ועל-כן עקר תקון העולמות שנמשך על-ידי קבלת התורה לא נשלם עד שנבנה הבית בימי שלמה, כמו שאיתא בכתבי הא"י ו"ל שבימי משה לא חזרה השכינה כי אם בכחינת אבא, ולא נתחדה בכחינת פנים בפנים עד ימי שלמה שנבנה הבית וכו' עין שם. וזה בחינת "ביום חתנתו", זה מתן תורה. "וביום שמחת לבו", זה בנין בית-המקדש. כי עקר שלמות השגת התורה בחינת מתן תורה הוא בבית המקדש ששם תכלית הפטול לפני ולפנים שמשם כל התורה וכו' כנ"ל. ועל-כן דוד שרצה לגמור תקון זה לבנות הבית-המקדש ששם עקר בחינת הפטול עקר השגת התורה וכו' כנ"ל. השיב לו ה' ותברך שתקון נפלא ונורא בזה אי אפשר שתקון בחינתו. רק הוא צריך להסתלק תחלה. ואז על-ידי הסתלקותו דיקא זכה בנו להמשיך אור מהרשימו שלו לבנות הבית-המקדש ולתקן כל התקון הזה בשלמות. הינו כנ"ל. ועל-כן באמת נקרא כל הבית-המקדש על שם דוד, כמו שכתוב "ראה ביתך דוד". כי הכל על ידו. כי גדולים צדיקים במיתקן יותר מבחתיהם. ומה שאינו יכול לגמור

כא וזה בחינת מה שאמר ה' ותברך לדוד המלך עליו השלום (שמואל ב' ג' יב) "והיה כי ימלאו ימך וכו'" שדוד רצה לבנות הבית והשיב לו ה' ותברך שבחינו לא זכה לזה כי אם אחר הסתלקותו ויבנה

בתינו הוא גומר לאחר הסתלקותו דיקא וכב"ל. כמו דוד המלך עליו השלום לעגן בגן בית-המקדש ששם עקר הפטול ששם תקון כל העולמות וכב"ל. וכן מצינו במושה רבנו עליו השלום שרצה לכנס לארץ-ישראל ולכבש ארץ-ישראל בעצמו. ולא הניחו ה' ותברך ואמר "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה". כי לכבש ארץ-ישראל להוציאה מהשבעה עממין ולמסרה לישראל שזה עקר התקון, כי שם בארץ-ישראל הם כל הקדשות ושם הבית-המקדש ששם עקר הפטול וכו'. ולנצח מלחמה בואת בפרט בתחלה להוציא כל ארץ-ישראל מהספרא אחרא להתורה אל הקדשה שבוה תלוי הפל. על-כן גם משה רבנו עליו השלום לא היה בכל לנצח מלחמה זאת בתינו. כי אם לאחר הסתלקותו דיקא. שדיקא אחר הסתלקותו כבש והושע תלמידו את כל ארץ-ישראל בכחו של משה בעצמו. אשר לכאורה הדבר תמוה רבי לא שנה רבי היא מגליה. אם משה לא היה לו פח לכנס ולכבש ארץ-ישראל איד וכה יהושע תלמידו לזה. אך על פי הנ"ל נראה היטב. כי בודאי גם כל מה שכבש יהושע הפל כבש משה בעצמו. כי הפל על-ידי משה דיקא. רק שדבר גדול פנה לכבש ארץ-ישראל בתחלה וכו' אפלו משה לא היה יכל לגמר בתינו כי אם על-ידי הסתלקותו דיקא. שדיקא על-ידי הסתלקותו שנה לתכלית הפטול שנסתלק בבחינת רעוא דרעוין וכו' על-ידי זה דיקא וכה יהושע

כבש הסתלקותו דיקא לכבש ארץ-ישראל להכניע הספרא אחרא ולהעלות הקדשה ולתקן כל העולמות. כי לתקן גדול ונורא כזה שזה בחינת תקון השדה העליונה היה צריך משה להסתלק דיקא. ועל-ידי זה דיקא נגמר התקון וכב"ל. וזה בחינת "על משפכי פלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו וכו' מצאתי השמרים", פרש רש"י: משה ואהרן וכו'. "כמעט שעברתי מהם", פרש רש"י: קרוב לפרשותם ממני לוסף ארבעים שנה, הינו כסמוך אחר שנסתלקו, "עד שמצאתי", שהיה עמי בימי יהושע לכבש שלשים ואחד מלכים, "אחזתיו ולא ארפנו וכו'", עין שם בפרוש רש"י. הינו כנ"ל שדיקא אחר הסתלקות הצדיק הגדול האמתי יכולין למצא את ה' ותברך אף-על-פי שבתחלה לא וכו' למצוא והיו גופים בחינת בקשתי ולא מצאתיו וכמו שפרש רש"י עין שם. אף-על-פ"כ אחר הסתלקותו דיקא יכולין למצוא ותברך, בבחינת "כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי וכו'", שפרשו ל'אחר הסתלקותם כנ"ל. הינו כמו שמבאר למעלה שדיקא כבש הסתלקות הצדיק שזכה לפטול פנה כדי להמתיק תקף עצם הדינים הקשין מכלל ישראל שלא היה אפשר לפטול בשום פטול אל האין סוף ברצוא ושוב כי אם על-ידי הסתלקותו ממש. ואז דיקא נמתק הדין ויכולין להתקרב לה' ותברך אז דיקא כבש הסתלקותו. כי הצדיק נסתלק בשביל זה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשעא

דיקא כּדי שׁיגמור בּמותו מה שׁלא היה יכל לגמור בחייו כּמו משה ואהרן ודוד וכנ"ל:

קבלו כּל התורה שהיא בחינת מימי הדעת בחינת גשמי ברכה שגמשה מאור הרשימו בשחזרון מהבטול וכנ"ל:

כב וזה בחינת ה' למבול ישב הנאמר לענין מתן תורה כנ"ל. כי כל מתן תורה נמשך מבחינת הנ"ל מבחינת הבטול הנ"ל שגמשה על ידי תקף הדיו חס ושלום. ועל כן פאמת אז בשעת מתן תורה היה תקף הדיו כּמו שאמרו רבותינו ו"ל שבקש הקדוש ברוך הוא להחזיר את העולם לתהו ובהו. וזה בחינת תורה מפי הגבורה נתנה. מפי הגבורה דיקא. וזה בחינת מה שפפה עליהם הר כגיגית וכו'. הינו שאז נתעורר דין גדול בחינת הדיו הגדול של ראש השנה. וישראל היו קדושים אז מאד וכוז אז בשעת תקף הדיו לבטל עצמן לגמרי בתכלית הבטול. ואז וכוז על ידי הבטול להמשיך התורה מאור הרשימו שמשם כל התורה כנ"ל שזהו בחינת קול שופר בחינת שופר של קבלת התורה וכוז כנ"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ו"ל שבכל דבור ודבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא יצתה גשמתו והקדוש ברוך הוא המשיך עליהם גשמי ברכה והחיה אותם, שנאמר "גשם נדבות תניף אלקים", הינו כנ"ל. כי מה שיצאה גשמתו ככל דבור זה בחינת הבטול הנ"ל. והם וכוז לבטול פנה עד שנסתלקו על ידי זה. אבל ה' יתברך רחם עליהם והמשיך עליהם גשמי ברכה עד שחזרו משם בבחינת רצוא ושוב. ומשם

כג וזה בחינת ספה, בחינת עניי כבוד שגמשה מאור הבטול של יום הכפורים שנאמר בו "ואל יבא ככל עת אל הקדש וכוז" פי כענין אראה וכוז בואת יבא אהרן אל הקדש". ומענין הקדש הזה אשר על הכפרת שנגמם לשם הכהן הגדול ביום כפור משם נמשך בחינת ספה, בחינת עניי כבוד שזוכין ישראל לכנס בהם אחר יום הכפורים על ידי מצות ספה הקדושה שהיא בחינת עניי כבוד, מכאן בדברי רבותינו ו"ל:

כי הענין שעל הכפרת משם נדבר ה' יתברך עם משה. ומשם קבל כל התורה הקדושה, כּמו שכתוב "וכבא משה אל אהל מועד וכוז" וישמע את הקול כו' מבין שני הכרבים וידבר אליו". כי זה הענין הקדוש זה בחינת "וישת חשך סתרו סביבותיו סבתו חשכת כיום וכוז", כי מחמת שאור האין סוף אי אפשר לקבל מחמת רבוי אור. על כן ה' יתברך בחסדו הסתיר אורו האין סוף הגדול והנורא בתוך הענין והחשך, בבחינת "וישת חשך סתרו", כּדי שעל ידי זה הענין והחשך יתמצם האור כּדי שייכלו לקבלו בהדרגה ובכמה וזה הענין והחשך הוא בחינת שומר כפני האור הגדול האין סוף שלא יתקרב אליו מי שאינו ראוי אליו. ועל כן הזהיר ה' יתברך את אהרן ואל

אור האין סוף גרשם ממונו רשימו קדושה בתוך הענן הקדוש הזה ששם דיקא נצטיר וגרשם אור הרשימו של אור האין סוף מחמת הענן והחשך דיקא שהוא בחינת צמצום. כי בלעדו לא היה יכל האור להצטיר כלל. ועל-כן כל הנבואות וכל ההשגות של כל הנביאים והחכמים מקבלים דיקא דרך הענן הקדוש הזה, כמו שכתוב "בעמוד ענן ודבר אליהם". כי שם דיקא נצטיר וגרשם אור הרשימו שמשם כל השגתם. כי משם עקר קבלת התורה והנבואה כנ"ל. וישראל עם קדוש בכלליות זוכין ביום הפפורים להקבל ולהתבטל באור האין סוף ביום הפפורים על-ידי הכהן הגדול שנכנס בשליחותם לפני ולפנים וכו' כנ"ל ואין מאור הרשימו הקדושה שצצטירה בתוך הענן הקדוש הנ"ל זוכין לבחינת לקבלת הלוחות ביום הפפורים שהיא כלל התורה כנ"ל. ואין זוכין אחר יום הפפורים שימשך על כלל ישראל בחינת הענן הקדוש הזה שגדו בחינת ספה שהיא בחינת ענני כבוד שצמטין משם. ועל-ידי הענני כבוד האלו בחינת ספה על-ידי זה ממושיכין עליהם אור השגת התורה מאור הרשימו הקדושה בכל שבעת ימי הספות עד שזוכין בשמיני עצרת ושמחת תורה לקבל השגת התורה בשלמות להשלימה ולהתחילה ולשמח בשמחתה כי אז זוכין לבחינת קבלת התורה בשלמות. על-ידי שזכינו בכל שבעת ימי הספה לקבל אור הרשימו שהיא שרש התורה. על-ידי

יבא בכל עת אל הקדש וכו' ולא ימות כי בענן אראה על הפפרת". ופרש רש"י: שלא ימות בדרך שמתו בניו כדי שיוכלו לקבלו בהדרגה ובמדה וזה הענן והחשך הוא בחינת שומר בפני האור הגדול האין סוף שלא יתקרב אליו מי שאינו ראוי אליו. ועל-כן הזהיר ה' יתברך את אהרן "ואל יבא בכל עת אל הקדש וכו' ולא ימות כי בענן אראה על הפפרת". ופרש רש"י: שלא ימות בדרך שמתו בניו שנכנסו לפני ולפנים שלא ברשות. על-כן שלטה בהם סטרא דמותא שגמשה ונשתלשל מבחינת הענן והחשך הזה שמשם בחינת דינים כשאין יודעין איד לכנס לשם. כי הפפול אל התכלית הנ"ל זה בחינת ארבעה שנכנסו לפרדם שנכנסו למקום שנכנסו ורצו לכלל ולהסתכל באור האין סוף שהוא בחינת התכלית אבל לא היו כלם ראויים לזה. על-כן לא יצאו משם בשלום. זה הציץ ונפגע וזה הציץ וזכת. ואחר שקצין בנטיעות לגמרי. בלתי רבי עקיבא לבדו שנכנס בשלום ויצא בשלום, כי ה' יתברך בעצמו הצילו, שהשיב למלאכי השרת: ראוי הוא וכן זה שישתמש בכבודי. כי מי שזוכה לכנס לשם ברשות כמו רבי עקיבא וכיוצא. אין זה הענן והחשך הוא טובה גדולה אליו. כי על-ידי הענן והחשך הזה שסביב האור האין סוף כנ"ל. על-ידי זה דיקא הוא זוכה להקבל ולהסתכל באור האין סוף ואינו נתבטל שם במציאות. ואין זוכה בשחזור מהפפול שיהיה נשאר לו אור הרשימו. כי

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשעג

הענינו כבוד שנמשכו עלינו על ידי הספה הקדושה כנ"ל. וזה בחינת השבעה אושפיון על און קדושו שהם השבעה רועים שנכנסין לתוך הספה שהם אברהם יצחק יעקב וכו'. כי אלו השבעה רועים הם בחינת פלליות כל הצדיקים שבכל דור שעל ידם עקר המושכת התגלות אלקותו בעולם שנמשך מאור הרשימו של הפטול שזוכין הצדיקים כנ"ל. כי כל אחד מהשבעה רועים הנ"ל כל אחד תקן והמשיך ונלה מדה קדושה אחת ממדותיו ותברך שנמשך מאור הרשימו הנ"ל שעל ידי מדות אלו עקר התגלות אלקותו ותברך. כי בחינת הפטול הנ"ל שם הוא למעלה מכל המדות ומכל הספירות כנ"ל. רק בשחורין מהפטול בבחינת ושוב מקבלין אור הרשימו כנ"ל. מושם מתחילין התגלות המדות והספירות שהם כלל כל התורה כלל כל השמות הקדושים פלליות כל העולמות שעל ידם עקר התגלות אלקותו ותברך כנ"ל. והאבות הקדושים כל אחד זכה לבחינת פטול עד שזכה אחר כך על ידי הרשימו שהמשיך בשחור מהפטול לתקן ולגלות מדה אחת ממדותיו ותברך. דהינו אברהם תקן ונלה על ידי אור הרשימו שלו שהמשיך על ידי פטול שלו. על ידי זה תקן ונלה בחינת מדת החסד. וכן יצחק מדת הפחד. וכן יעקב מדת התפארת וכו'. כי כל אלו השבעה מדות שהם כלל הכל כנ"ל בלם נמשכין מאור הרשימו שהמשיכו הצדיקים

הנ"ל על ידי בחינת הפטול כנ"ל. ועל כן כחג הספות הקדוש שאנו עוסקים להמשיך עלינו אור הרשימו הקדושה על ידי הענינו כבוד שהרשימו הואת מאירה עלינו על ידי הפטול שזכינו ביום הפפורים. על כן אז נכנסין אצלנו לתוך הספה הקדושה שהיא בחינת עני כבוד נכנסין לתוכה כל השבעה רועים שעל ידם עקר המושכת אור הרשימו הקדושה שעל ידי זה עקר התגלות אלקותו שנתגלה על ידם בעולם כנ"ל:

ועל כן נקראים רועים. כי אלו הצדיקים הנוראים הם הם בחינת בעלי השדה שעוסקים לתקן השדה העליונה הנ"ל שעקר תקוניה על ידי בחינת הפטול וההסתכלות אל התכלית פמוכן בהתורה הנ"ל. ועל כן נקראים רועים. כי הם בחינת רועים בתוך השדה העליונה. כי כמו הרועה הנשמי שכל עסקו ומלאכתו בתוך השדה. כמו כן אלו הצדיקים הם בחינת רועים בתוך השדה העליונה. כי הם בחינת בעלי השדה שעוסקין בתקן השדה העליונה על ידי הפטול אל התכלית וכנ"ל. ועל כן פאמת היו כל הצדיקים הנ"ל רועים בשדה ממש. כי זה דיוע שהשדה המתחנן הוא דגמות השדה העליונה וכל העשבים והצמחים ושיח השדה כלם הם ניצוצי נשמות עליונות והאבות בהיותם רועים בשדה היו מתקנים את השדה בשרשה העליון. כי הם בעלי השדה העליון כנ"ל:

כד וזה בחינת ארבעה מינים שלוקחין בספנות. וכב' אנו שומחים לפניו ו'תברך. כמו שכתוב ו'לקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו' ושמתם לפני ה' אלוקיכם וכו'". פי עכשיו אנו מראין כחנו מה שפעלנו בראש השנה ויום הכפורים שזכינו עלידי כל התפלות הנ"ל לתקן את התפלה עד שאנו יכולין לקבץ ולקטף בדינו צמחים ונפלאים מהשדה העליון שזהו בחינת כל הארבעה מינים שהם כלליית כל הצמחי השדה בקדושה כי אלו הו' מינים הם כלולים כל הנשמות שגדלים בהשדה הנ"ל וכמו שאמרו רבותינו ו'ל שהארבעה מינים הם בחינת כל הכחות שיש בנשמות ישראל שהם בחינת צדיקים שיש בהם תורה ומעשים טובים שהם בחינת בעלי ריח וטעם בחינת אתרוג. ויש בעלי ריח ולא טעם בחינת הדס. ובעלי טעם ולא ריח. בחינת לולב כפת תמרים. ויש שאין בהם לא טעם ולא ריח, שהם פושעי ישראל שהם בחינת ערבי נחל. ונמצא שהארבעה מינים הם כלולים מכל הכחות של כל ישראל כלל כל הנשמות. ועל כן הם כלם צמחי השדה. כי כל הנשמות הם בחינת צמחי השדה העליונה כנ"ל. ועל ידי שאנו לוקחין בספנות אלו הארבעה מינים מצמחי השדה. בזה אנו מראין גדל כחנו מה שפעלנו בראש השנה ויום הכפורים שזכינו עלידי בחינת הפטול וכו' כנ"ל לתקן את התפלה עד שאנו זוכין לקבץ בדינו כלליית כל צמחי השדה הנפלאים שמלקטים ומקבצים אותם בשזוכין לתפלה בשלמות, שהם בחינת אלו הארבעה מינים הקדושים והנוראים שכלם הם מיני צמחים שהתורה הקדושה צותה עלינו לקח בימי חג הספנות אלו הארבעה מינים מצמחי השדה שהם בחינת כלליית התפלה. כלליית הנשמות הקדושות שהם

כד וזה בחינת ארבעה מינים שלוקחין בספנות. וכב' אנו שומחים לפניו ו'תברך. כמו שכתוב ו'לקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכו' ושמתם לפני ה' אלוקיכם וכו'". פי עכשיו אנו מראין כחנו מה שפעלנו בראש השנה ויום הכפורים שזכינו עלידי כל התפלות הנ"ל לתקן את התפלה. דהינו לעשות אחד מכל התפלה. שכל זה הוא בחינת תקון השדה העליונה הנ"ל כמבאר שם שבשארם עומד להתפלל הוא הולך בתוך השדה העליון והולך ומלקט ציצים ועשבים ופרחים נאים וכו' עין שם והיוצא משם. שכל זמן שאין זוכין להסתפל על התכלית שהיא בחינת הפטול הנ"ל. אין התפלה מתקנת בשלמות כי אין הדבור מניח את הנפש לילך להלן יותר ולקטף עשבים ופרחים וצמחים ונפלאים מהשדה וכו'. ועקר התקון עלידי הסתפלות על התכלית וכו'. שעל ידי זה עושין אחד מכל התפלה ואז דיקא זוכין התקון עלידי הסתפלות על התכלית וכו'. שעל ידי זה עושין אחד מכל התפלה ואז דיקא זוכין לתפלה בשלמות. ואז יכול לילך בתפלתו בהשדה העליון ולקטף שושנים וצמחים ונפלאים עלידי דבורי התפלה הקדושה וכו' כנ"ל. וזה בחינת ארבעה מינים הקדושים והנוראים שכלם הם מיני צמחים שהתורה הקדושה צותה עלינו לקח בימי חג הספנות אלו הארבעה מינים מצמחי השדה שהם בחינת כלליית התפלה. כלליית הנשמות הקדושות שהם

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשעה

בחנית צמחי השרה העליונה וכ"ל. וזה בחנית מה מזה שאיתא בזהר הקדוש 'מאן נצח מאן דאחיד מאני קרבא בידוהי/ שהם הארבעה מינים הקדושים. כי עקר נצחון המלחמה שנצחנו ביום הכפורים גבר ונתגלה על ידי הארבעה מינים הקדושים שהם בחנית כלליות צמחי השרה העליונה שזה עקר בחנית תקון התפלה שפעלנו על ידי הכפול של ראש השנה ויום הכפורים וכ' כנ"ל:

רצוא ושוב שמעוררין אור הדעת שנמשך מהרשימו של הכפול על ידי הנענועים כידוע בכתבים. כי אור הרשימו של הכפול נמשכת על ידי בחנית רצוא ושוב כנ"ל. ועל כן על ידי הנענועים של הלולב שהיא בחנית רצוא ושוב מעוררין אור הרשימו הזאת שעל ידי זה עקר תקון התפלה לעשות אחד מכל התפלה שבתבה האחרונה עדין עומדים בתבה הראשונה שזהו בחנית 'הודו לה' תחלה וסוף. ועל כן שם מנגנעין בהארבעה מינים כנ"ל:

כה ועל כן עקר נטילת הארבעה מינים הם בשעת ההלל. כי הם בחנית תקון התפלה שהיא בחנית הלל שהם כלליות התפלה, כי הלל הוא כלליות התפלה וכל השירות והשפחות כמו שפרש רש"י: "אספרה כל גפלאותיך" זה הלל שיש בו לשעבר וכ' ויש בו לעתיד לבוא וכ'. כי כל הארבעה מינים הם בחנית העשבים הנפלאים שמלקטים מתוך השרה העליונה על ידי תקון התפלה כנ"ל. וזה בחנית מה שמנגנעים בהודו לה' תחלה וסוף. כי 'הודו' תחלה וסוף זה בחנית תקון התפלה שעקר תקונת כשזוכין לעשות אחד מכל התפלה עד אשר אפלו בשעומדין בסוף התפלה, עדין עומדים בתבה הראשונה של התפלה. שזהו בחנית הודו לה' תחלה וסוף. כי אפלו בשעומדין בסוף עדין עומדים בתבה הראשונה שהיא הודו. כי כל אחד כנ"ל. ושם עקר הנענועים של הלולב ומינוי. כי הנענועים הם בחנית

כו וזה בחנית שמחת בית השואבה בסבות. ועל כן אז הוא זמן שמחתנו. כי עקר המשכת מימי הדעת מהרשימו הנ"ל הוא על ידי השמחה שהיא כלי לקבלת התורה, כנ"ל בהתורה הנ"ל עז שם:

כו ועל כן נטלין הארבעה מינים בידים דיקא. זה בחנית וכל אחד מראה באצבעו דיקא, שהיא בחנית התורה שנמשכת מאור ההיריחה של הכפול, שהיא בחנית אצבע אלקים, כמבאר בסוף התורה הנ"ל. ובהו אנו מראין גדל בחנו שיש לנו ישראל עם קדוש שפעלנו על ידי קדשת ראש השנה ויום הכפורים שהם בבחינת פטול וכ' כנ"ל. הינו שפעלנו שעל ידי זה זוכים לאחו אותו והכרד בדינו ממש בכיכול. כמבאר בזהר הקדוש שעל ידי נטילת הארבעה מינים אנו לוקחין אותו והכרד

"כחותם על לבך", הינו שמקשרין אור הרשימו בתוך לבו. כי כל זמן שאין ממשיכין הדעת שהוא אור הרשימו לתוך הלב, ואין נמשך הדעת כי אם במח, עדן אין יודעין ממנו ותברך כלל. כי עקר הדעת הוא כשנמשך הדעת לתוך הלב, בבחינת "יודעת היום והשבת אל לבך וכו'", כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים. וזה בחינת חותם הלב, בחינת "כחותם על לבך וכו'". אבל אף על פי שמקשרין אור הרשימו בלב עדן חוששין שלא יסתלק האור חס ושלום לגדל עצם גדלת אורו. על כן צריכין להמשיך עוד חותם על חותם בחינת כחותם על לבך בחותם על זרועך. שאנו מתקנים עוד חותם אחד על חותם הלב כנ"ל. כי אנו ממשיכין אלקותו ותברך בדינו ממש, על ידי גטילת הארבעה מינים בידים. שזהו בחינת כחותם על זרועך. כדי לקשר היטב אור הרשימו הנ"ל, כדי שלא נשפח אותו ותברך לעולם ועד:

כח וזה בחינת הושענא רבא. כי אנו עוסקין בתקון זה כל ימי הספוד להמשיך אור הרשימו ולקבל ממש השגת התורה ולתקן את התפלה וכו' על ידי מצות סבה וארבעה מינים כנ"ל. ובכל יום יום משבעת ימי הספוד נמשך עלינו אור הרשימו הקדושה מאחד מהשבעה רועים. שעל ידי זה נתתקן ונתגלה אותה המדה של אותו הצדיק שתקן על ידי הכפול שלו וכו' כנ"ל. דהינו

כבכול עין שם. הינו כי על ידי גטילת הארבעה מינים בדינו אנו ממשיכין עלינו אור הרשימו הקדושה עד שנצטרך ונרשמת בדינו ממש. בבחינת שימי כחותם על לבך כחותם על זרועך וכו'. וזהו אנו מראין גדל כחנו של ישראל, כי ה' ותברך מרומם ומגשא מכל המחשבות של כל החיות ושרפים ואופני הקדש, ומכל הרוחניות של כל העולמות כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל. וישראל עם קדוש וזכין להמשיך אלקותו בידים ממש על ידי גטילת הארבעה מינים, שעל ידי זה לוקחין אותו ותברך כבכול בידים ממש כמובן בזהר הקדוש וכו' ל. כי אור התגלות אלקותו מרומם ונשגב מאד, על כן אי אפשר לקבל אפלו אור הרשימו כי אם על ידי פלים רבים וכו' כנ"ל. ועל כן צריכין לשמור את הזכרון מאד, לזכור אור הרשימו הזאת היטב וכו' ל. ועל כן צריכין לשמרו ולקשרו בבחינת חותם בתוך חותם. בחינת "שימי כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמות אהבה וכו'". הינו שהאהבה וההשתוקקות להכלל באור האין סוף, הוא חזק כל כך עד שיכולין למות ולהסתלק על ידי זה על ידי רבוי האור וכו' ל. על כן צריכין לצמצם האור בכמה צמצומים וכלים, ולקשר אור הרשימו הנ"ל בשני חותמות בבחינת חותם בתוך חותם, שזהו בחינת שני החותמות שאנו עוסקין לתקן מראש השנה עד הושענא רבא בדיע. כי מתחלה מתקנים חותם אחד, בחינת

לקוטי הלכות

הלכות תפלות ערבית ד

ארה חיים תשעו

ביום ראשון מדת החסד שהיא מדתו של אברהם, וכן ביום שני וביום שלישי וכו' כמו שאיתא בפגנות. עד אשר מגיעים ליום שביעי שהוא בבחינת דוד, ואז גשלים תקון התפלה שהיא בבחינת דוד שזה עקר התקון. כי כל עסקנו הוא לתקן את התפלה לעשות אחד מפל התפלה כדי שנוכל לדבר תפלות ושירות ותשבחות הרבה. שזהו בחינת דוד שהיא געים זמירות ישראל, שכל התפלות והשירות והתשבחות הכל נקראים על שם דוד. כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכמבאר בסוף התורה הנ"ל על פסוק "ויאמר בעוז אל רות", שרות היא בחינת הנפש שממנה יוצאין דבורי התפלה. והביא ראיה לזה כמה שאמרו רבותינו ז"ל למה נקרא שמה רות, שצא ממנה דוד שרזה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות. נמצא שדוד הוא בחינת תקון התפלה הנ"ל. כי דוד הוא הרועה השביעי, שאז בימיו נגמר התקון הנ"ל, עד שזכה לכבודו זה עד שתקן את התפלה בבחינת הנ"ל דהינו שרזה וכל לעשות אחד מפל התפלה, שעל ידי זה יכולין לדבר הרבה תפלות ושירות ותשבחות הנ"ל. ועל כן היה דוד באמת מרבה בתפלות ושירות ותשבחות יותר מכלם ורזה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות. כי זכה לתקון התפלה שעל ידי זה יכולין לדבר הרבה הנ"ל וזהו בחינת הושענא רבא שהוא בחינת דוד שאז דיקא נגמר התקון. כי עקר התקון הוא בחינת תקון התפלה על ידי

תקון הכפול וכו' כנ"ל, שזהו בחינת דוד כנ"ל. ועל כן אז בהושענא רבא נגמר בחינת תקון החותם בתוך חותם, כי אז הוא בחינת דוד שעל ידו נגמר התקון כנ"ל. ועל כן דוד דיקא זכה למצא מקום הבית המקדש. כי בבית המקדש שם עקר תקון התפלה, כמו שכתוב כי ביתי בית תפלה, כי כל התפלות עולים דרך שם. כי שם הוא בית קדשי קדשים שישם עקר שלמות הכפול לפני ולפנים וכו' כנ"ל. שזהו בחינת דוד שזכה לתקון התפלה בשלמות כנ"ל:

ועל כן נעורין בליל הושענא רבא. כי אז צריכין לגמר התקון הנ"ל, דהינו להמשיך ולקשר היטב אור הרשימו בלבנו ובדינו כנ"ל. על כן צריכין לגדל שנה מענייני, כי אור הרשימו נמשכת בבחינת התעוררות השנה, כמבאר לעיל לענין שופר שהוא בחינת התעוררות השנה שעל ידו מומשיכין אור הרשימו וכו' כנ"ל. ועכשו בשעת הגמר החותם בתוך חותם בהושענא רבא, צריכין לגדל שנה לגמרי כדי להמשיך אור הרשימו בשלמות שהוא בחינת התעוררות השנה כנ"ל. וזהו מה שכתוב בזה הקדוש: בההוא יומא וישב יצחק ויחפר את בארות המים וכו'. כי בראש השנה על ידי הכפול פרצוא ושוב חזרין בארות המים, דהינו שממשיכין מימי הדעת והתורה שגמשיכת מאור הרשימו, שזהו בחינת שופר בחינת קבלת התורה כנ"ל. אבל אז עדין לא נתגלה התורה בפעל, כי אי אפשר לתקן בפעם

16

הוא אמת. ועל־כן בתחלת התורה נרשם אמת, כמו שכתוב "בראשית ברא אלקים" סופי תבות אמת, שהוא בחינת חוהם. ומשנה תורה היא בחינת חוהם על חוהם. שמשנה רבנו עליו השלום שנה וחזר את התורה לפני ישראל, כדי לקשר חוהם התורה בלב ישראל היטב בבחינת חוהם על חוהם. ועל־כן רב דברי משנה תורה מדרשים מענין זה, מה שמשנה מזהיר את ישראל בכמה וכמה אזהרות על אזהרות שיזכרו היטב את כל אשר עשה ה' יתברך עמכם את כל הגדולות והנוראות אשר ראו עיניהם, כמבאר בכל ספר משנה תורה ובפרט בסופו שהוא שירת האוינו. שכל דברי השירה הזאת כדי שלא תשכח התורה מפי ירענו. כמו שכתוב "וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי ירעו". ועל־כן אומרים בליל הושענא

דף רמח:

רבא משנה תורה, כי כל עקר הושענא רבא הוא לקשר אור הרשימו היטב בלבנו בבחינת חוהם בתוך חוהם כדי שלא נשכח אותו יתברך לעולם, שנהו בחינת משנה תורה כנ"ל:

ל וזהו בחינת ספר תהלים שאומרים אן. הינו בחינת תקון התפלה שזוכים אן בגמר התקון בהושענא רבה כנ"ל. שנהו בחינת תהלים שהוא כולל כל התפלות ושירות ותשבחות. כי אנו זוכין עכשו לומר שירות ותשבחות הרבה שפלים כלולים בספר תהלים. כי אנו זוכין על־ידי התקונים הנ"ל לעשות אחד מכל

אחד וכמבאר לעיל באריכות. ועכשו בהושענא רבא שהוא גמר התקון, אן חזרין וחזרין בארות המים. כי אן נמשכין מימי הדעת והתורה בפעל עד שזוכין לעשות שמחת תורה להשלים ולהתחיל התורה ולשמוח בשמחתה. כי אן אחר גמר התקון על־ידי כל המצוות הנ"ל אשר בתדוש הקדוש הזה, זוכין להמשיך בחינת קבלת התורה בשלמות בפעל ממש שנה בחינת שמחת תורה וכנ"ל:

כט ועל־כן עוסקין בליל הושענא רבא בספר משנה תורה. כי משנה תורה הוא בחינת מה שמקשרין אור הרשימו היטב בבחינת חוהם בתוך חוהם למען לא נשכח אותו יתברך לעולם. כי התורה היא בחינת חוהם, כי על ידה מקשרין אור הרשימו בלבנו היטב. כי עקר הדיעה מה' יתברך הוא על־ידי התורה שנמשכת מאור הרשימו שנכנסת ונקשרת בלב על־ידי התורה הקדושה וכנ"ל. אבל גם התורה בעצמה צריכין לחזר היטב שלא לשכח אותה כדי שלא נשכח אותו יתברך חס ושלום. וזה בחינת גדל האהבה שהזהיר אותנו משה רבנו עליו השלום: "רק השמר לך ישמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים וכו' ופן יסורו מלבבך כל ימי תיך והודעתם לבניך ולבני בניך". וזהו בחינת משנה תורה, בחינת חוהם בתוך חוהם. כי התורה היא בחינת חוהם, כי נקראת תורת אמת שהיא בחינת חוהם, כי חוהמו של הקדוש ברוך

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשעט

בחנינת התקפות שעושים עם הספר תורה. זה בחינת מקיפים ועגולים, בחינת שמחת המחול שעתיד הקדוש-ברוך-הוא לעשות לצדיקים לעתיד לבוא. כי המחול הוא מה שמרקדו בעגול. וזה בחינת פלו אחד הנ"ל, שהסוף מחבר בראש. שזהו בחינת עגול כי בהעגול אין נפר בו ראש וסוף. וזה עקר השמחה שנתגלה אור האחדות, שעל-ידי זה נכלל ונתחבר הסוף בראש שזהו בחינת עגול בחינת מחול הנ"ל:

לב וזהו בחינת מעלת נסיעת ארץ ישראל. וזה בחינת מה שמצינו במה צדיקים וישרים נוסעים לארץ-ישראל וחוזרים, ולפעמים נוסעים וחוזרים במה פעמים כמו שראינו בדורותינו מפמה צדיקים וישרים. וכן מצינו באבינו הראשון אברהם עליו השלום שהוא הראשון שגלה קדשת ארץ-ישראל. וה' יתברך אמר לו "לך לך מארצך וכו' אל הארץ וכו'", וזה היה אחד מהנסיונות שלו. וכתפ בשבא לארץ ישראל סבב ה' יתברך שיצא ממנה, כמו שכתוב: "ויהי רעב בארץ ויבד אברהם מצרומה וכו'". וגם הציאה מארץ-ישראל לחוץ לארץ היה נסיון מהנסיונות שלו. כמו שפרש רש"י שם לנסותו אם יתרחק אחר דבריו של הקדוש-ברוך-הוא שאמר לו ללכת אל ארץ כנען ועבשו משיאו לצאת ממנה. ובאמת הוא נסיון גדול, כי הוא דבר פלא לכאורה מאחר שארץ-ישראל קדושה ונוראה כל כך וה' יתברך

התפלה, שעל-ידי זה יכולים לדבר תפלות הרבה שהם כל ספר תהלים שסוד דוד המלך עליו השלום שרצה להקדוש-ברוך-הוא בשירות ותשבחות הרבה שכלם כלולים בספר תהלים. וזה בחינת עשרה הללויה שמסים בהם ספר תהלים, שהם הללויה בתחלה ובסוף. זה בחינת תקון התפלה שפשעומדין בתבה האחרונה של התפלה עדן עומדין בתבה הראשונה כנ"ל. שזהו בחינת הללויה בתחלה, הללויה בסוף, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-כן אומרים אלו העשרה הללויה בכל יום בפסוקי דומרה קדם התפלה, כי עקר תקון התפלה הוא על-ידי שעושים אחד מכל התפלה שפשעומדין בסוף התבה וכו' שזהו בחינת העשרה הללויה. הללויה בתחלה הללויה בסוף כנ"ל:

לא וזהו בחינת שמחת תורה. כי עקר המשכת התורה מהרשימו כנ"ל, הוא על-ידי השמחה שהיא פלי לקבלת התורה כנ"ל. ועל-כן אחר שנגמרו כל התקונים הנ"ל בסוף ימי הפסות בהושענא רבא, אז אנו עושים שמחת תורה. כי זה עקר גמור התקון שאנו זוכין להמשיך בחינת קבלת התורה בשלמות, שעקר הקבלה הוא על-ידי השמחה כנ"ל. ועל-כן אז מסימן התורה ומתחילין מיד לקשר ולחבר סופה בראשה, וזהו בחינת הנ"ל של תקון התפלה, שפשעומדין בסוף התבה האחרונה עדן עומדין בתחלת התבה הראשונה. כי פלו אחד כנ"ל. וזהו

אדם קדם שבא לארץ-ישראל, וכל מי שגדול יותר המניעות שלו גדולים ביותר. עד שהצדיקים הגדולים יש להם מניעות עצומות בלי שעור שקשה לשברם. כי עקר קבוצת כל הנדחים שהם בחינת כל הניצוצות שנפלו ונתפזרו בין הקלפות, עקר תקונם וקבוצם הוא לארץ-ישראל. כמו שכתוב "אם יהיה נדבך בקצה השמים משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחה והביאך ה' אלקיך אל הארץ וכו'". וכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכאז האבדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים". ואי אפשר להצדיק לבא לארץ-ישראל כי אם על-ידי קבוצת נדחים. אבל אלו הניצוצות והנשמות הנדחים אי אפשר לקבצם כי אם על-ידי קדשת ארץ-ישראל. כי הניצוצות והנשמות הנדחים הם נמשכין משבירת כלים שאז נפלו ניצוצות קדושות בעמקי הקלפות. ואדם הראשון אם לא היה חוטא באבילת עץ הדעת טוב ורע והיה מתפלל תפלתו היה מתקן אותם. ועל-ידי חטאו, ובפרט שפגם אז בבירת קדש גספן כמו שאמרו רבותינו ז"ל אדם הראשון משוך בערלתו היה, וכמוכא בכתבי האר"י עין שם. על-ידי זה לא די שלא הגביה ותקן את הניצוצות הנפולין משבירת כלים, אף גם הפיל אותם יותר ויותר. וכן כל אחד על-ידי חטאיו שהוא גורם לפזר ולהפיל הניצוצות יותר רחמנא לצלן. והצדיקים האמתיים הגדולים במעלה עוסקים בכל

בעצמו צוה לאברהם לטלטל עצמו מארצו ומפולדתו מבית אביו לילך אל ארץ-ישראל, ועכשו בשבא לשם הוא מסבב סבות שיצא משם ממקום קדוש ונורא כזה. אבל באמת על-פי הנ"ל מבאר הענין היטב. כי באמת עקר תקון כל העולמות וכל הנשמות הוא בארץ-ישראל דיקא, כי שם עקר התגלות אלקותו יתברך אשר זה עקר התקון והתכלית להפיר אותו ויתברך באמת. כי עקר ההסתכלות על התכלית שהוא בחינת בטול אל האזר אין סוף הנ"ל, הוא בארץ-ישראל דיקא, ששם הבית המקדש וקדשי קדשים, ששם נקדח האבן שתיה ששם נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים ביום הכפורים, ששם עקר הבטול אל התכלית וכו'". אבל אי אפשר לבוא לארץ-ישראל ולזכות שם לבחינת בטול הנ"ל, כי אם על-ידי שמתקנים מתחלה כלים כדי לקבל לשם אור הרשימו של הבטול, בבחינת רצוא ושוב, שמשם עקר השגת הדעת והתורה כנ"ל. ואי אפשר לעשות ולתקן הכלים כי אם על-ידי קדשת ארץ-ישראל על-ידי אור הרשימו של הבטול וכו'". ומחמת זה קשה מאד לבוא לארץ-ישראל, כי זהו בחינת העבודה של ראש השנה הנ"ל, שעקר הגיעה הוא מחמת שנה תלוי בזה ואם מן מהיכן ותחילו וכמבאר לעיל באריכות. כי תקון הכלים תלוי בקדשת ארץ-ישראל, ואי אפשר לבוא לקדשת ארץ-ישראל כי אם על-ידי כלים וכו'". ומזה נמשכין כל המניעות הגדולות והעצומות שיש על כל

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה היים תשפא

דור ודור לתמן ולהעלות אלו הניצוצות והנשמות הנדחות, שזוהו עקר וגיעתו וטרחתו העצומה של בעל השדה הנ"ל, כדי לתמן הנשמות הנדחות להניקום לתוך השדה הקדושה. אבל עקר תקונם על-ידי קדשת ארץ-ישראל, ששם עקר ההסתכלות על התכלית פנ"ל. שזוהו עקר התקון שממשיך בעל השדה וכנ"ל. אבל אי אפשר לבוא לארץ-ישראל עד שיעלה אלו הנדחים ויקבץ אותם לארץ-ישראל וכנ"ל. כי באמת עקר תקון הכלים כדי לקבל אור הפטול כדי להשיג אלקותו ותברך, הוא על-ידי העלאת הניצוצות הנדחים הנ"ל:

וּכְמוּכֵן בכתבי האר"י ז"ל שתקון הכלים והעולמות מחדש הוא על-ידי שמעלין הניצוצות שנפלו מעמקי הקלפות וממשיכין אור רב מלמעלה בחינת אור מ"ה החדש. ועל-ידי זה גורמים יהוד עליון על-ידי בחינת העלאת מיון נוקבין. ועל-ידי זה נתתקנים העולמות והכלים וכו'. ועקר זה התקון הוא בארץ-ישראל פנ"ל. אבל איך זוכין לבוא לארץ-ישראל, כי הא בקה תלוי, כי אי אפשר להעלות אלו הניצוצות כי אם על-ידי שממשיכין אור רב מלמעלה שממשיך מבחינת הפטול וההסתכלות אל התכלית פנ"ל. שזוהו זוכין בארץ-ישראל דיקא פנ"ל. ולארץ-ישראל אי אפשר לבוא כי אם על-ידי תקון הכלים שנגעשין על-ידי העלאת אלו הניצוצות וכנ"ל. ואם פן מהיכן ההתחלה. ועל-ידי מתגברין המניעות מאד קדם

שבאין לארץ-ישראל. כי הקלפות וסמרין אחרנין הנאחזין מאד באלו הניצוצות הנפולין שהם בחינת הנשמות הנדחות, הם מתגברין במניעות עצומות נגד זה שרוצה לבוא לארץ-ישראל להוציא הנשמות והניצוצות מהם. ועל-ידי צריכין להתגבר מאד מאד לשבר המניעות העצומות במסירת נפש. ואזי על-ידי המסירת נפש שמוסר נפשו בשביל לבוא לארץ-ישראל על-ידי זה נמשך עליו איזה הארה מקדשת ארץ-ישראל לחיזק לארץ כדי שיהיה לו פה לשבר הקלפות שמהם המניעות ולהעלות משם ניצוצות קדושות, ועל-ידי זה יש לו פה לבוא לארץ-ישראל להתבטל שם בתכלית הפטול, ולהסתכל על התכלית ברצוא ושוב, ולקבל משם הארות והשגות התורה הנפלאות ונוראות על-ידי הכלים שזכה לתמן על-ידי העלאת הניצוצות שהעלה, על-ידי שבירת המניעות על-ידי גדל מסירת נפשו בשביל לבוא לארץ-ישראל. ועל-ידי על-פי רב צריכין לחזק מארץ-ישראל כי מחמת שכל זמן הקלות כל זמן שלא פא עדון משיח צדקנו, עדן אי אפשר לברר כל הניצוצות בשלמות פדוע בפתכים. והצדיק אף-על-פי שברר ותמן והעלה ניצוצות רבות על-ידי נסיעתו לארץ-ישראל על-ידי מסירת נפשו העצום, אף-על-פי-כן עדן נשאר הרבה בחיזק לארץ שצריכין להעלותם ולבררם, כי אי אפשר לבררם כי אם על-ידי שיהיה תחלה בארץ-ישראל וכנ"ל. על-ידי הוא צריך לחזק מארץ-

מה שמעלים ניצוצות יותר מתקנים פלים יותר. וכל מה שמתקנים פלים יותר יכולים להעלות ניצוצות יותר ויותר. פי הא ביהא תליא וכנ"ל:

לג ובשביל זה נתרצה משה רבנו בשליחות המרגלים. וזה היה טעות של ישראל שרצו לשלח מרגלים לארץ ישראל, פי מחמת שראו שאי אפשר לבוא לארץ ישראל פי אם על ידי קבוץ נדחים שהם הניצוצות הנפולין, ואי אפשר להעלותם פי אם על ידי קדשת ארץ ישראל, ואם פן אוד אפשר לבוא לארץ ישראל. על פן נתחכמו לשלח מרגלים שהיו צדיקים גדולים כדי שהם בקדשתם ישגרו המגיעות ויבואו לארץ ישראל ויכלו שם קדשת ארץ ישראל, ואחר כך יחזרו משם מיד. ובפח הזה יוכלו ישראל לתקן פלים להעלות שאר הניצוצות מאחר שבכר יש להם פח להמשיך עליהם קדשת ארץ ישראל על ידי המרגלים שבכר היו בארץ ישראל וחזרו. ועל ידי זה יוכלו כל ישראל לבוא לארץ ישראל בנקל. ובאמת הוא לבאורה עצה נפלאה. אבל אז התגברה הסטרא אחרא בהתגברות גדול מאד, מאחר שראתה שכל ישראל רוצים פלם לפנים לכבש ארץ ישראל שבוה היו מעלים פל הניצוצות והיו מכניעים הקלפות והסטרא אחרא לגמרי. על פן התגברה בהתגברות גדול על המרגלים עד שנסתו אחריה להוציא דבה על הארץ הקדושה. ועל ידי

ישראל לחזק לארץ כדי לחזור ולבקר ולהעלות ולתקן פל הניצוצות והנשמות הנדחים והנפולים. פי עתה דיקא הוא יכול לתקנם ולהעלותם על ידי אור קדשת הכפול שהוא קדשת ארץ ישראל שוכה לקבל שם. שעל ידי זה עקר תקונם ועליהם וכנ"ל. וזהו בעצמו בחינת רצוא ושוב. הינו שהצדיק הולך במריצה במסירת נפש לארץ ישראל, ואחר כך ושוב ששב משם. וכל זה בשביל תקון העולמות בשביל העלאת הניצוצות והנשמות שגפלו על ידי בחינת שכירת פלים שגמרו בחטאיהם רחמנא לצלן. וזהו בחינת והחיות רצוא ושוב במראה הבזק. במראה הבזק דיקא, שהם בחינת פלי חרם שגשגרו. הינו כפי בחינת השכירת פלים שהם בחינת מראה הבזק, כמו כן צריכין לחזור מהכפול פמה פעמים בבחינת רצוא ושוב. שזהו בחינת מה שחזרין מארץ ישראל ששם עקר הכפול. וזהו "והחיות רצוא ושוב במראה הבזק", שצריכין לקבל החיות מאור הכפול בבחינת רצוא ושוב פמה פעמים במראה הבזק, ופרש רש"י באור היוצא מבין החרסים שהוא אור התנוצצות הניצוצות שגפלו בבחינת שכירת פלים כנ"ל. הינו כפי מראה הבזק, הינו כפי הניצוצות שגפלו בבחינת שכירת פלים. פי אי אפשר להעלות הניצוצות בפעם אחת, על פן צריכין לחזור ולעלות פמה פעמים בבחינת רצוא ושוב כדי לתקן בכל פעם פלים כדי להעלותם בהדרגה ובמדה פסדר. פי כל

זו גרמו מה שגרמו, שגרמו בכזה לדורות הרבן בית המקדש וכל הגליות. פי באמת ישראל טעו בזה, פי אם אין להם בעצמם פה לשבר המניעות לבוא לארץ ישראל שהם ששים רבוא נשמות קדושות, איד יהיה פה לשנים עשר מרגלים לשבר תקף הסטרא אחרא. אדרבא היו צריכים למסר נפשם פלם לילך לארץ ישראל בלי שום מרגלים רק במסירת נפש ממש. ואז על ידי מסירת נפש בודאי היו משברים כל המניעות וכנ"ל, והיו באים לארץ ישראל בשלום. ומחמת פגם שלהם גרמו שגם משה רבנו עליו השלום לא היה יכל לבוא לארץ ישראל. פי משה רבנו עליו השלום לפי עצם גדלותו ומעלתו הנוראה אם היה פא לארץ ישראל היה מעלה כל הניצוצות וכל הנשמות והיה מתקן כל העולמות, וכלי זה לא היה יכל לפגם. אבל מחמת חטא המרגלים הנ"ל, שעל ידי זה נגזר על כל הדור לכלי לפגם לארץ ישראל, על ידי זה לא היה פה למשה להעלות כל הניצוצות והנשמות. על פן נתגלגל הדבר שפגם במו מריבה, שזה בחינת הפגם שפגם בהמשכת התורה שממשיכון מאור הרשימו של הכפול, שלא המשיך מימי הדעת והתורה משם בראוי לפי מדרגתו העצומה באפן שנוכל לבוא לארץ ישראל. ועל ידי זה לא היה יכל לבוא לארץ ישראל. פי משה לא היה יכל לבוא על מנת לחזר משם לפי עצם קדושתו העצומה, שאם היה פא לשם לארץ ישראל והיה נכלל ונתכפול

שם במקום שהיה נכלל ונתכפול והיה מתקן מה שהיה מתקן, לא היה יכל עוד לחזר משם לחזן לארץ. ואם היה נשאר שם משה רבנו היה בקהרם שיעלה לשם כל הניצוצות הנפולין שבעולם, שמהם נעשים הכלים לקבל אור הכפול בארץ ישראל, ואז עדיו לא היה הזמן לזה. על פן גזר עליו ה' ותברך שלא יבגם לארץ ישראל. רק יראה אותה מרחוק. ועל ידי הראיה בעצמה ימשיך קדשת ארץ ישראל לחזן לארץ כדי שיהיה פה לישראל בכל דור ודור לברר ניצוצות ולקבץ נדחים ולבוא לארץ ישראל. ועל פן מסבב ה' ותברך שכל דור ודור הולכים בני ישראל לארץ ישראל וחוזרים. פי עכשו קדם ביאת משיח אי אפשר לברר הניצוצות, פי אם על ידי בחינת זאת שהולכים לארץ ישראל וחוזרים כדי לברר הניצוצות הנשארים שאי אפשר לבררם פי אם על ידי שהולכין תחלה לארץ ישראל וחוזרין משם וכנ"ל. וזה נעשה בכל דור ודור על ידי הצדיקים האמתיים ואנשיהם עד שיבוא משיח צדקנו ויגמר הכבוד בשלמות. ואז נשוב לארצנו בלנו ונשב שם לעולם. פי אז באמת יגמר הכבוד של כל הניצוצות. ויקים בשלמות "אם יהיה נדחך וכו' והביאך ה' אלךך אל הארץ וכו'", במהרה בימינו אמן:

לד וזהו בחינת כל הגליות של כלל ישראל. שפבר היינו בארץ ישראל כמה פעמים וחזרנו משם בעת הגליות. וכל זה הוא בחינת הנ"ל. פי

מ"ד

מחמת שהניצוצות נפלו בעמקי הקלפות צריכים לבררם בתחבולות רבות. ועקר הוא ההתחלה, כי כל התחלות קשות. וזה מחמת בחינה הנ"ל, מחמת שזה תלוי בזה ואין יודעין מהיכן להתחלה. כי אי אפשר לבררם כי אם על ידי ארץ ישראל, ואי אפשר לבוא לארץ ישראל כי אם על ידי שמבררים אותם וכו"ל. וכן הוא בכל ההתחלות שצריכין להתחיל לשוב לה' יתברך. שאי אפשר להתעורר בתשובה כי אם על ידי שיתגוצץ לו אור ה' יתברך כדי שיתעורר לשוב. ואי אפשר להזריח לו מאורו יתברך כי אם בפשיטתו בתשובה, כי "כל זר לא יאכל קדש". ואם פן מהיכן להתחלה. ולפעמים כשה' יתברך מרחם עליו ומזריח לו אורו יתברך לתוך עמק חשכות שלו ונפילתו הגדולה כדי לעוררו בתשובה, הוא אינו יכול לקבל האור הזה. כי לפי עצם שכירתו לשברי שברים על ידי מעשיו הרעים הכל הוא אצלו בחינת רבוי אור. ועליהם באמת מודמן על פי רב שמתעורר האדם בתשובה איזה זמן ואחר כך נופל מזה. וכן יודמן כמה פעמים. וזהו בחינת כל הגליות בכלליות ישראל, שדשבאו לארץ ישראל נפלו יותר מחמת שלא נהרו להתקדש ביותר פראוי לפי קדשת ארץ ישראל. כי בהיכל המלך בנדאי צריכים לזהר להיות בנקיות ובטהרה יותר ויותר. ומחמת שלא נהרו בזה, עליהם היה אצלם שם הכל בבחינת רבוי אור. שעל ידי זה עקר שכירת פלים שמשם התגברות הסטרא אחרא. עליהם

הטאו שם יותר, עד אשר מפני הטאנו גלינו מארצנו זה כמה פעמים. אבל אף על פי כן ימין ה' רוממה. "ואתה מרום לעולם ה'", ופרש רש"י: לעולם ידך על העליונה. כי אף על פי כן בכל הגאלות הראשונות שהיו ישראל בארץ ישראל תקנו בכל פעם תקונים הרבה, ונשאר רשימות הרבה כדי שיהיה פח לתקן פלים לקבל אור השגת אלקותו. כי אף על פי שאחר כך בשחטאו נתקלקלו יותר כל התקונים שתקנו קדם, אף על פי כן נשאר מהם רשימות הרבה, אשר בפתח היה אנו חיים בגלות ויש לנו פח לקבל איזה התגוצצות מידעת אלקותו יתברך ואמונתו הקדושה. וכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן. שאף על פי שמתחיל פעמים הרבה אין מספר בעבודת ה' יתברך ונפול בכל פעם, אפלו אם נפילתו גדולה מאד רחמנא לצלן אפלו מי שנופל חס ושלום לעברות ממש רחמנא לצלן, אף על פי כן כל מה שהתחיל איזה התחלה בכל פעם אינו נאכד לעולם, כי אף על פי שבשעת הנפילה נתקלקל הכל אף על פי כן נשאר המיד רשימה מכל עבודה ועבודה ומכל התחלה והתחלה. ואלו הרשימות הם תקונים גפלאים והם נצרכים ומכרחים מאוד אל בנין הקדשה שצריכין להקים. כי אנחנו צריכין עכשו שצבוא משיח צדקנו שיהיה גאלה שלמה שאין אחריה גלות. וצריכין להקים בנין הקדשה בנין שלם בדרך גפלא שלא יהרס לעולם. וצריכין לאסוף כל גרמי ישראל ולקבצם יחד

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשפה

בַּקְדֻשָּׁה שְׁנִית. וְלֹא יִשָּׂאֵר שׁוֹם נִרְצוּן וְנִשְׁמָה נִדַּח בַּחוּץ, כִּי הוּא יִתְבַּרְךְ בְּרַחֲמָיו חוֹשֵׁב מַחְשָׁבוֹת לְכָל יָדָח מִמֶּנּוּ נִדַּח. עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַגֵּן זֶה פְּלִים רַבִּים לְאִין מִסְפָּר. וְצְרִיכִין לָהֶם כְּלֵי אֲמֻנַת הַרְבֵּה בְּלֵי שְׁעוֹר:

וְכִמּוֹ שִׁשְׁמַעְתִּי פַעַם אַחַת מִפִּי רַבְנֵי הַקְדוּשָׁה ז"ל שֶׁאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן: אֲנִי יוֹכֵל לַעֲשׂוֹת פְּלִים נִפְלְאִים אֲבָל הַחֶסְרוֹן שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת גַּם אֶת הַכְּלֵי אֲמֻנַת שְׁקוּרִין (צ"ח), עַל-כֵּן עֲבָשׁוּ בַּדוֹרוֹת הַלְלוּ בְּעֻקְבָא דְּמִשְׁחָא שֶׁהַסְמָרָא אַחֲרָא הַתְּפִשְׁטָה וְהַתְּגַבְרָה מְאֹד מְאֹד לְאַרְבֵּה וְלִרְחִיבָה מִחֲמַת שֶׁהִיא רוֹאֶה שְׁעוֹד מַעֲט מַעֲט יָבֹוא מִשִּׁיחַ וְיוֹצֵיא בְּלַעֲזָה מִפְּיָה. עַל-כֵּן כָּל מִה שֶׁאֲחַד מִיִּשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה לַפְעָמִים אִזְוֶה דְּבַר שֶׁבַקְדֻשָּׁה הֵן לְמוֹד הַתּוֹרָה אוֹ תַפְלָה אוֹ צְדָקָה וְגִמְלוֹת חֲסִדִים אוֹ שְׂאָרֵי אִזְוֶה מִצְוֹת. הַכֵּל הוּא יָקָר מְאֹד מְאֹד בְּעֵינֵי ה' יִתְבַּרְךְ. וְהוּא נִצְרָךְ מְאֹד מְאֹד לְבַעַל הַשְּׂדֵה הָעוֹסֵק בְּתַקוּנֵי הַשְּׂדֵה, שֶׁהוּא תַקוּן כָּל הַנִּשְׁמוֹת וְכָל הָעוֹלָמוֹת. כִּי כָּל דְּבַר שֶׁבַקְדֻשָּׁה גְדוֹל אוֹ קָטָן הַכֵּל נִצְרָךְ לוֹ מְאֹד לְבַגֵּן הַקְדֻשָּׁה שֶׁהוּא עוֹסֵק לְכַנּוֹת. וְעַל-כֵּן אַף-עַל-פִּי שֶׁהוּא הָאֲדָם שֶׁעֲשֶׂה הַדְּבָר שֶׁבַקְדֻשָּׁה אוֹ עֵסֵק כְּבֵר קִצַּת בְּעַבְדַּת ה' יָמִים אוֹ שְׁנַיִם נִפְל אַחַר כָּךְ. אֲפִלּוֹ אִם נִפְלְתָה גְדוֹלָה מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאֲפִלּוֹ אִם חוֹר וְנִתְעוֹרֵר לְעַבְדַּת ה' יִתְבַּרְךְ וְחוֹר וְנִפְל וְכֵן הִיָּה כְּמִה פְעָמִים אִין מִסְפָּר, אֲפִלּוֹ אִם תִּהְיֶה אִיד שְׂתִיתָה, אַף-עַל-פִּי כֵּן תַרְעֵ

וְתַמְאִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שְׂאִין שׁוֹם דְּבוֹר וְלֹא שׁוֹם עַבְדָּה קְלָה נֶאֱכָד לְעוֹלָם. וְאֲפִלּוֹ הַתְעוֹרְרוֹת בְּעֻלְמָא וּמַחְשָׁבָה טוֹבָה אִינוּ נֶאֱכָד לְעוֹלָם. וְכִמּוֹ שְׂאִיתָא בְּזִהַר הַקְדוּשָׁה לִית רְעוּתָא מְבָא דְאַתְאֲבָד וְכו'. כִּי תַכְף בְּשַׁנְתְּעוֹרֵר בְּאִזְוֶה הַתְעוֹרְרוֹת בְּעֻלְמָא מְכַל שְׁכֵן בְּשַׁעוֹשָׂה אִזְוֶה עֲבָדָא דְקַדְשָׁה, תַכְף חוֹטֵף אוֹתוֹ הַצְדִּיק הָאֲמַת שְׂכָכֵל דוֹר הָעוֹסֵק בְּתַקוּן הַשְּׂדֵה, הוּא חוֹטֵף אוֹתוֹ וּמְכַנִּים אוֹתוֹ לְמָקוֹם שֶׁמְכַנִּים לְצַרְךְ הַבְּגִין הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁהוּא עוֹסֵק לְכַנּוֹת לְהַכְנִים לְשֵׁם כָּל הַנְּדָחִים שֶׁבְּעוֹלָם וְלֹא יִשָּׂאֵר אַחַד מִהֶם בַּחוּץ. וְכִמּוֹכֵן מְדַבְּרֵי רַבְנֵי ז"ל בְּהַתּוֹרָה "תַקְעוּרָג" (בְּלִשׁוֹן תַנְיָא סִיפּוּן) בְּעַגְנֵן רַבְוֵי הַבְּתִים הַנִּפְלְאִים שֶׁנִּתְּסַפְּרִין כְּלֵי שְׁעוֹר בְּשַׁנְתוֹסַף שְׁכֵן אַחַד לְדָבָר שֶׁבַקְדֻשָּׁה. עַיִן שֵׁם עַל פְּסוּק וְכַל יֹאמַר שְׁכֵן חֲלִיתִי וְכו'. מוֹכֵן וּמִבְּאָר שֵׁם שֶׁבְּשִׂישׁ לְמִשְׁלַל עֲשָׂרִים אֲנָשִׁים עוֹסְקִים בְּתַפְלָה בְּשִׁבְאָ וְנִתּוֹסַף לָהֶם עוֹד אַחַד, אִזְוֶה נִתְּרַבִּין הַבְּתִים שֶׁל הַתַּפְלָה כְּלֵי שְׁעוֹר, כִּי בְּשַׁנְתוֹסַף אוֹת אַחַד עַל צִדִּיף שֶׁל עֲשָׂרִים אוֹתִיתִי אִזְוֶה נִצְטַרְפִּין כָּל הָאוֹתִיתִי אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַבֵּי רַבְּבוֹת פְּעָמִים מִה שְׂאִין תַּפְּה יוֹכֵל לְדָבָר וְהַלֵּב לְחֹשֵׁב וְכו' עַיִן שֵׁם. וְרַבְנֵי ז"ל דְּקִדְקָ וְקָרָא הַנְּתוֹסַף בְּשֵׁם שְׁכֵן, וְכִמּוֹרְמוֹ בְּפִסּוּק "וְכַל יֹאמַר שְׁכֵן חֲלִיתִי", "שְׁכֵן דִּיקָא. כִּמּוֹ מִי שֶׁדָּר בְּשִׁכְנוֹת אֲצִל אִזְוֶה בְּעַל הַבַּיִת שֶׁהוּא רַק לְפִי שְׁעָה, וְאַחַר כָּךְ בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יוֹצֵא מִשֵׁם. כִּמּוֹ כֵּן בְּשַׁנְתוֹסַף אֲדָם אֵל הַקְדֻשָּׁה, אַף-עַל-פִּי שֶׁהוּא בְּכַחֲנוֹת שְׁכֵנוֹת שְׂאִינוּ נִקְבַע עִמָּהֶם

16 Lu:

עשרים כו' וכו') מה שאין הפה יכול לדבר
והלכ לחשב'. עין שם והבן היטב:

נמצא שכל מה שהאדם עושה אינה
עבדא בעלמא בעבודתו ותפלתו,
אף-על-פי שאחר כך עושה מה שעושה
חס ושלום, אף-על-פירבן זאת העבדא
אינה נאכרת לעולם וכבר נצטרפה אל
הבגן הנפלא, ונרמה תקון גדול לבגן
הקדשה, ונתרפה פמה אלפים ורבי רבבות
בתים על ידה וכו'ל'. ואם יחזק את עצמו
בכל פעם כל ימי חייו להתחיל בכל פעם
מחדש אפלו אם יעבר עליו מה שיעבר,
אזי סוף כל סוף יתקבצו כל אלו התקונים
שגורם בכל עבודה ובכל התחלה, וכלם
יתקבצו לעזרתו לחזקו ולאמצו לשוב לה'
יתברך באמת. ואם ראשיתו מצער
אחריתו ישנא מאד, ואז יראה מה שפעל
על-ידי כל עבדא שבקדשה שאין שום
דבר נאכד לעולם. וכן הוא בכלליית
ישראל שכל התקונים שנעשו על-ידי
הגאלות הראשונות אף-על-פי שאחר כך
נתקלקלו בחטאינו, אף-על-פירבן נשארו
מהם רשימות נפלאות. ומשיח צדקנו
משתמש עמהם לצורך הבגן האחרון
שעוסק לבנות שכלם מכרחים לו.
וכשיגמר בנינו ויבוא ויגאלנו במהרה
במינו, אז יראה עינינו וישמח לבנו מוגדל
התקונים שנעשו על-ידי כל גאולה וגאולה
ועל-ידי כל עבודה ועבודה בכלליית
ובפרטיית. כמו שכתוב "וכרתי לך חסד
נעורך אהבת פוליתוך לכתך אחרי

בקביעות, אף-על-פירבן על-ידי שכן
בעלמא לדבר שבקדשה שהוא רק לפי
שעה. נתוספו גס-רבן הבתים של התפלה
בלי שעור וערך ומספר וכו' במבאר שם.
ונעשה על ידו שעשועים גדולים למעלה
בלי שעור אף-על-פי שאחר כך נתרחק
כמו השכן:

וכן רואין בחוש למשל כשיש תשעה
אנשים וצריכין לומר דבר שבקדשה
קדיש או קדשה אפלו אם בלם צדיקים
גדולים אינם יכולים לומר הקדשה
בתשעה, וכשבא אצלם אחד אפלו
הפחות שבפחותים מן השוק לפי שעה
ומצדדים אותו למגן אף-על-פי שתכף
ומיד חוזר אל השוק, אף-על-פירבן פמה
שעשועים גרם לה' ותברך, כי כל הקדשה
נגמר על ידו ואפלו אם היה שם מגן
בלעדו, ואפלו אם היו שם פמה מגנים,
אף-על-פירבן כל מה שנתוסף נפש אחת
מישראל נתוסף קדשתו וקבדו ותברך
יותר ויותר, כי ברב עם הדרת מלך,
על-כן תכף כשיצטרף עמהם עוד אחד
נתרבה הקדשה יותר ויותר. אדרבה כל
מה שמתחברין יותר אנשים בקדשה
כשנתוסף עליהם עוד אחד נעשה על ידו
תקונים ובנינים נפלאים הרבה הרבה יותר
ויותר אלפי אלפים ורבי רבבות בלי שעור.
כמוכן היטב בהתורה 'תקעו' הנ"ל בענין
'שש אבנים בזות ששה בתים וכו'.
חמיש, מאה ועשרים שש, שבע מאות

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשפו

במדבר וכו'. וכתוב "תבוא תשורי מראש אִמְנָה מראש שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְעוֹנוֹת אַרְיוֹת מִהַרְרֵי נְמָרִים, שְׁפָרוּשׁוֹ שְׁבֹסוֹף זִכְרֵנוּ לְנוּ ה' וְתִבְרַךְ אֶת כָּל הַחֲסָדִים וְהַזְכִּיּוֹת שִׁישׁ לְנוּ מִן הַהִתְחַלָּה שֶׁהִלְכְּנוּ אַחֲרָיו בְּמִדְבַר בְּאַרְצָא לֹא זָרְעָה. וְעִבְרָנוּ מִמְעוֹנוֹת אַרְיוֹת בְּהַרְרֵי נְמָרִים וְכו'. נִמְצָא שְׁאִף־עַלְפֵי שְׁאִחַר כִּד עֲשׂוֹ יִשְׂרָאֵל מִה שֶׁעָשׂוּ, עַד שֶׁחֲרַב הַבַּיִת־הַמִּקְדָּשׁ בַּעֲוֹנוֹתֵיהֶם וְנָלוּ מֵאַרְצָם. וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל הַנְּזִיּוֹת הָאֵלֶּה, מֵאַחַר שֶׁמִּתְחַקֵּם כָּל כִּד בְּנִזְיוֹת פְּאֵלָה בְּצִדוֹת פְּאֵלָה שֶׁעִבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּלִי שְׁעוֹר רַחֲמֵינָא לְצַלּוֹ. וְכִמּוֹ שְׁבַתוֹב "לִמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וְכו' נִסְתַּרְהָ דְרַפֵּי מַה' וּמֵאֲלָקִי מִשְׁפָּטֵי עֵבֶר". וְכַתִּיב "אַף זָנַחְתָּ וּתְקַלְמֵנוּ וְכו'". וְכַתִּיב "וְתֹאמַר צִיּוֹן עֲזַבְנִי ה' וְאֲדֹנָי שְׁכַחְנִי". אֲבָל בְּאִמְתֵּי אֵינִי בּוֹ, וְכִמּוֹ שֶׁמְסוּסֵי הַפְּסוּקִי: "הַתְּשַׁכַּח אִשָּׁה עוֹלָה וְכו' גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאֲנִי לֹא אֲשַׁבְּחֶךָ". הֵינִי שְׂסוֹף כָּל סוֹף נְשׁוּב לַה' וְתִבְרַךְ בְּאִמְתֵּי, וְכָל הַמַּעֲשִׂים רְעִים שְׁלָנוּ יִשְׁכַּח ה' וְתִבְרַךְ. אֲבָל כָּל הַמַּעֲשִׂים מוֹבִים כָּל תְּנוּעָה וְהִנְעָה מוֹבִיחַ לֹא יִשְׁכַּח ה' וְתִבְרַךְ, בְּחֵינֵי גַּם אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה וְאֲנִי לֹא אֲשַׁבְּחֶךָ" שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁמַּעֲשֵׂה הַעֲגָל שְׁאִמְרוּ אֵלֶּה אֵלֶּקְדוּ וְכו' יִשְׁכַּח ה' וְתִבְרַךְ, אֲבָל זְכוֹת קִבְלַת הַתּוֹרָה שֶׁקִּבְּלוּ אֵלֶּקְדוּ וְתִבְרַךְ עֲלֵיהֶם בְּחֵינֵי 'אֲנִי ה' אֵלֶּקְדוּ' זֶה לֹא יִשְׁכַּח ה' וְתִבְרַךְ לְעוֹלָם. וְכֵן הוּא בְּפִרְטוּיֹת כָּל אֶרֶם וְכָל זְמוֹ, שְׁאִף־עַלְפֵי שְׁעוֹבֵר עֲלָיו מִה שְׁעוֹבֵר, וְנִדְמָה לוֹ כְּפֹאֵל אֵין מוֹעִיל כָּלֵל חֵם וְשְׁלוֹם

מִה שֶׁהִתְחַל לַפְעָמִים מְעַט בַּעֲבוּרַת ה', מֵאַחַר שְׁרוּאָה שְׁרוּחֹק כָּל כִּד, אִף־עַל־פִּי כֵן כְּסוֹף יִרְאֶה מִה שֶׁפָּעַל בְּתַחֲלָה, בְּבַחֲיַת "תְּבֹאֵי תִשׁוּרֵי מֵרֹאשׁ אִמְנָה" כַּנ"ל. עַל־כֵּן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק תְּמִיד כָּל יְמֵי חַיָּו לְהִתְחַל כָּלֵל פֶּעַם מִחֲדָשׁ. "כִּי לֹא יִנַּח לְעוֹלָם אֲדֹנָי". וְלִית רְעוּתָא מְבֵא דְאִתְאֲבֵר. וְכִמּוֹ שְׁאִמְרוּ רַבְנֵי ז"ל עַל פְּסוּק "בְּשׂוֹא גִלְיוֹ אֶתְהָ תִשְׁכַּחְסֵם", שֶׁכָּל מִה שֶׁהִאֲדָם מִנְשֵׂא עֲצָמוֹ כָּלֵל פֶּעַם לַה' וְתִבְרַךְ אִף־עַל־פִּי שְׁאֵינוֹ עוֹלָה בְּיָדוֹ חֵם וְשְׁלוֹם לְהִתְקַרֵּב לַה' וְתִבְרַךְ כִּי נִפְלֵ אַחַר כִּד רַחֲמֵינָא לְצַלּוֹ, אִף־עַל־פִּי־כֵן זֶה בַּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק וּמְבַיְהֵ וּמִנְשֵׂא עֲצָמוֹ כָּלֵל פֶּעַם לַה' וְתִבְרַךְ, זֶהוּ שְׁבַחָא דִּילֵיהּ וְיִקְרֵא דִּילֵיהּ:

ה' וְתִבְרַךְ יְהִיָּה בְּעוֹרְנוֹ לְהִתְחַזֵּק תְּמִיד עַד שְׁנִזְכֵּה לְשׁוּב אֵלָיו וְתִבְרַךְ בְּאִמְתֵּי בְּמַתְרָה בְּמַתְרָה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רַצוֹן:

(יִבְחֹר לְעֵזְרוֹ רֵאשׁוֹן לְעֵזְרַת תְּפִלַּת עֲרִבִית)

לֹא זֶה בְּחֵינֵי וְיִפְגַּע בְּמִקּוּם וְיִלֵּן שֵׁם כִּי בָּא הַשָּׁמַשׁ וְכו', וְאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁתִּקּוֹן תְּפִלַּת עֲרִבִית, וְזֶהוּ וְיִקְח מֵאֲבֵי הַמִּקּוּם וַיִּשֶׂם מֵרֹאשְׁתּוֹ וְכו'. כִּי מְבֹאֵר לְעִיל שֶׁתְּפִלַּת עֲרִבִית הִיא בְּחֵינֵי הַבְּטוּל אֵל הַתְּכִלִּיּוֹת שֶׁמְבַטְלִין עֲצָמוֹ בְּלִילָה מִחֲמַת תְּקִיף הַדִּין שֶׁהוּא בְּחֵינֵי חֲשֵׁכַת לִילָה כַּנ"ל. וְיִבְאֵר שֵׁם שֶׁעָקֵר תִּקּוֹן הַתְּפִלָּה הוּא עַל־יְדֵי בְּחֵינֵי זֹאת. כִּי עַל־יְדֵי זֶה עוֹשִׂין אַחַד מִכָּל הַתְּפִלָּה. כִּי כָּל זְמוֹ שְׁאֵין זְכוּיִן לְהִסְתַּבֵּל עַל הַתְּכִלִּיּוֹת אֵין

התפלה בשלמות, ואזי כל אות ודבור שמוציאין בתפלה אינו מניח את האדם לדבר שאר אותיות ודבורים. כי הדבור והאות תופס את האדם בתוקף ומחבק ומגפף אותו ואינו מניח אותו לילך להלך יותר לדבר עוד דבורים וכו' כנ"ל. והו' "יחזק מאבני המקום וישם מראשתי", ודרשו רבותינו ז"ל שהתחילו האבנים מריבות זו עם זו זאת אומרת עלי יניח צדיק את ראשו וכו', מיד עשאן הקדוש ברוך הוא אבן אחד. כי האבנים הם אותיות פדיע, כמו שאמרו בספר יצירה: שתי אבנים בונות שתי בתים, שלש אבנים וכו'. הינו שקדם שאזכין אל הבטול אל התכלית שהוא בחינת תפלת ערבית שתקן יעקב אבינו אז, אזי האותיות והדבורים אינם מניחים את האדם לילך מהם לדבר עוד וכל אחת אומרת שישאר האדם אצלם כנ"ל. וזה בחינת מה שהיו האבנים שהם בחינת האותיות מריבות זו עם זו זאת אומרת עלי יניח צדיק את ראשו. שכל אות ואת הפצה שהצדיק יבנים כל ראשו ומחשבתו בתוכה לבר, ויהיה נשאר שם ולא ילך להלך לשאר האותיות, וכן כל אות ואות. אבל בזכות וכן יעקב אבינו שזכה אז להתבטל אל התכלית ולתקן תפלת ערבית, על-ידי זה עשה ה' ותברך גם, ונעשה מכל האבנים אבן אחת, הינו שמכל האותיות נעשה אות אחת, הינו כנ"ל שקשזוכין לבטול אל התכלית, אזי נעשה אחד מכל דבורי התפלה שאפלו בשעומד באות האחרון

של התפלה עדן הוא באות הראשון כי כלו אחד. והו' בחינת שנעשה מכל האבנים שהם האותיות אבן אחד הינו אות אחת כי כלו אחד. שהיו עקר תקון התפלה שזוכין על-ידי הבטול שהוא בחינת תפלת ערבית שתקן יעקב אבינו אז בשפגע במקום ההוא וכו' ל. וכל זה היה במקום האבן שתיה ששם נכנס הכהן הגדול לפני ולפנים ביום הכפורים ששם עקר הבטול וכו' ל. נמצא שתפלת ערבית היא בחינת בטול אל התכלית בסתימו דעיני וכו' כנ"ל:

לו וזהו בחינת השנה של לילה. כי השנה היא בחינת בטול שפוטמין העינים ונכלליו בהתכלית שהיא בחינת עלמא דאתי וכמוכא בהתורה ויהי מקץ זכרון (בספר טו) עזן שם. אבל צריכין לזה זכיה שזכה האדם בשעת השנה להתבטל אל התכלית. וזה בחינת מי יעלה בהר ה' וכו' הנאמר על הנשמה בשעת השנה כמו שאיתא בהר הקדוש. והו' מי יעלה בהר ה' ויבא. הינו בחינת הבית המקדש ששם נקדחת האבן שתיה בבית קדש קדשים ששם עקר הבטול וכו' ל. ואחר כך בבקר הוא התעוררות השנה, זה בחינת רצוא ושוב מה שהזורים מהבטול. ואז עקר ההמתקה על-ידי התורה שמקבלין אז מהרשימו של הבטול. וזה בחינת אור התפלין היוצאים בבקר שהם בחינת אור הרשימו הנ"ל בחינת שימני כחותם על לבך וכו' פדיע. כי עקר מבלת התורה

לקוטי הלכות

הלכות תפלת ערבית ד

ארה חיים תשפט

הוא ביום כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "ביום צוותו" מלמד שלא נדבר עמו אלא ביום. כי באור בקר זה בחינת שחזורין מהבטול של הלילה, ואז הוא בחינת המשכת התורה מהרשימו כנ"ל. ועל ידי זה עקר המתקת הדינים בשלמות, כמבאר לעיל שעקר ההמתקה הוא גשחזורין מהבטול, שזהו בחינת שופר של ראש השנה שאז עקר ההמתקה בשלמות. ועל כן עקר תקון סדר התפלה הוא בשחרית שאז מרבין בשבחות ובזמירות ומסדרין כל סדר התפלה קרבנות ופסוקי דזמרה וכו', כי עקר השלמות של התפלה הוא על ידי אור הרשימו שזוכין לקבל געת שחזורין מהבטול שזהו בחינת תפלת שחרית כנ"ל:

הבטול הנ"ל ברצוא ושוב, שעל ידי זה יכולין להרבות בברכות והודאות והפלות ובקשות שכלם כלולים בבחינת מאה ברכות וכו"ל. וזהו "מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה וכו'". כי עקר הבטול בחינת מה שעל ידי זה זוכין אחר כך להמשיך ממה למאה, כל זה אין זוכין כי אם על ידי היראה שהיא בחינת דין. כי ממת פחד הדין מבטלין עצמן לנגמרי אל התכלית עד שזוכין אחר כך להמשיך בחינת נבטת התורה מהרשימו. שזהו בחינת שעושים ממה מאה כנ"ל (וכמבאר מזה בתורה אנו בסיק ד). ועל כן יצחק דיקא מאה המאה שערים, כמו שכתוב "ויזרע יצחק וכו' בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה'". ואיתא בספרים שהמאה שערים הם בחינת המאה ברכות. ויצחק דיקא זכה למצאם ולהשיגם. זה בחינת "מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה". שדיקא על ידי יראה שהוא בחינת פחד יצחק על ידי זה דיקא זוכין לבחינת מה. הינו אל תיקרי מה אלא מאה, בחינת מאה ברכות שהם בחינת מאה שערים וכו"ל:

לזו וזה בחינת מאה ברכות שצריכין לברך בכל יום, שלמדו רבותינו ז"ל מפסוק: "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל: אל תיקרי מה אלא מאה. כי המאה ברכות שהם כלליות התפלה כלליות השירות והתשבחות, שכלם נכללים עשר בעשר עד בחינת מאה ברכות. כל זה נמשך מבחינת הבטול הנ"ל ברצוא ושוב, שעל ידי זה עקר תקון התפלה כנ"ל. וזה בחינת אל תיקרי מה אלא מאה, מה הוא בחינת הבטול שמשם ממשכין האור על ידי הרשימו מבחינת מה לבחינת מאה, שהם בחינת המאה ברכות שעקר תקונם על ידי

לח וזה בחינת מאה קולות של השופר שתוקעין בראש השנה כי עקר כל בחינת תקון הבטול הנ"ל הוא בראש השנה כנ"ל. ואז זוכין להמשיך מהרשימו על ידי השופר ממה למאה, בחינת מאה קולות, שהם בחינת מאה שערים, בחינת מאה ברכות. כי ממת שאור הבטול נבטה

תפלה, כי בכל פעם מבין ומשיג בחינת הנסתר יותר שזוהו בחינת שעושה מהתפלה תורה, ומכניס בחינת התפלה בחינת הנסתר לתוך התורה. ועל־כן בכל פעם נכלל ונחשב התורה בבחינת תפלה. וכן צריכין לחזור עד מאה פעמים מלבד הלמוד הראשון, ואז נכנס בשלמות בחינת אור התפלה שכלולה במאה ברכות לתוך למוד התורה, ואז בודאי יזכרהו היטב. כי עקר הזכרון נמשך על־ידי בחינת המאה ברכות שהם שלמות התפלה, על־ידי שעושים כמה מאה שעקר השלמות על־ידי בחינת הזכרון שממשיכין וכו"ל. שזוהו בחינת ראש השנה שנקרא יום הזכרון שאז תוקעין המאה קולות שהם בחינת המאה ברכות וכמבאר לעיל באריכות ענין שם:

לט וזה בחינת תפלת ערבית רשות כי תפלת ערבית היא בבחינת הפסול ששם הוא למעלה מהתורה. כי עקר קבלת התורה הוא מבחינת הרשימו שמאירה בשחזורין מהפסול פנ"ל. ועל־כן תפלת ערבית רשות, כי שם אין שניד חיוב, כי הוא בבחינת למעלה מהתורה שזוהו בחינת תשובה מבבאר לעיל:

הַלְכָה ה נבְלָלַת בְּהַלְבוֹת תְּפִלַּת מְנַחֵה הַלְכָה ו:

והַלְכָה ו נבְלָלַת בְּהַלְבוֹת תְּפִלַּת מְנַחֵה הַלְכָה ז:

ונשגב מאד מאד פנ"ל. על־כן בשחזורין מהפסול וממשיכין אור הרשימו פנ"ל, צריכין לקשרה הדק היטב אל הלב בכמה וכמה בלים הרבה, שהם בחינת רבוי הקולות של השופר שמהם נמשכין בחינת מאה ברכות שהם בחינת מאה קולות, כדי שלא יעבר מלבנו חס ושלום אור הגדול הנה מגדל עצם אורו וכו"ל. וזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל לחזור פרקו מאה ואחד פעמים בשביל זכרון, כי כל מה שחזיר פרקו יותר ויותר בכל פעם נכלל התורה בתפלה. כי בשלומד הפרק בפעם ראשון עדן אין מבינו היטב ולא נכנס בלבו היטב. וכשלומד וחזיר אותו פעם שניה מבינו יותר ומבין בתוכו מה שלא הבין בתחלה, שזוהו בחינת השגת הנסתר שהוא בחינת תפלה. (וכמבאר בהתורה וזאת ספירה.)

וחם בתוך חוקם בסימן כב) וכן בכל פעם ופעם, נמצא בשחזור פרקו מאה ואחד פעמים או מקבלת התורה שהיא הפרק שלומד מקבלת אור שלמות התפלה שהיא בחינת מאה ברכות שמשם עקר הזכרון על־ידי שנגמשת אור הרשימו כמה למאה פנ"ל. ועל־כן אז בודאי יזכר התורה היטב. ועל־כן בלמוד התורה צריכין מאה פעמים ואחד דקא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד פעמים. כי פעם הראשון שלומד הפרק נחשב בבחינת למוד התורה לבר. ומפעם שניה ואילך כל מה שלומד יותר נחשב הלמוד בבחינת

לקוטי הלכות

הלכות קריאת שמע א

ארה חיים תשצא

הלכות קריאת שמע שעל המפה

הלכה א

על-פי המאמר 'בקרוב עלי מרעים' וכו' בפספר הראשון בסיומן ל"ו, ענן שם כל המאמר:

והכלל כי כל נפש מישראל הוא משרש בשבעים נפש של בית יעקב, והם משרשים בשבעים פנים של תורה וכו'. וזה לעמית זה וכו' הם השבעים לשון וכו'. ודע שתאות נאוף היא בלליות מדות רעות של שבעים לשון וכו'. ובשביל זה דרשו חכמינו ז"ל "ולא תתורו וכו' ואחרו עיניכם" על תאות נאוף וכו', מחמת שהיא בלליות מדה רעה של מדות רעות של שבעים לשון וכו'. ודע כי תקון של הרהורי זנות שבא לאדם שיאמר שמע וברוך שם וכו', כי תאות נאוף היא באה מעכירת דמים וכו' שהיא מלכות דסטרא אחרא. ומלכותא דשמאי היא בבחינת גבירתה אשה יראת ה', שהיא בבחינת ים של שלמה העומדת על שנים עשר בקר שנים עשר שבטי יה. וכשארם מקבל עליו על מלכות שמים באלו הפסוקים, שבולל את נשמתו בשנים עשר שבטי יה ומפריש את נשמתו מנשמת ערב רב הפאים מאשה זונה וכו' שהיא שפחה בישא, שהיא בבחינת "מפני שרי גבירתי אנכי בורחת וכו'", שהתאנה בורחת ונפרדת

ממנו וכו'. כי בשני פסוקים אלו שהם שמע וברוך שם יש שנים עשר תבות כנגד שנים עשר שבטי יה. וארבעים ותשע אותיות כנגד ארבעים ותשע אותיות שבשמות שבטי יה וכו'. ובקבלת על מלכות שמים וכו' נכלל נשמתו מנשמות שבטי יה, בחינת אשה יראת ה', או היא בחינת סגירת עינים בשעת קריאת שמע להורות שעל-ידי קבלת על מלכות שמים היא בבחינת עולמיתא שפירתא דלית לה עיניו, שהיא המתאנה שבוללת המדות רעות של שבעים לשון וכו' וכשכא להתגלות התורה נעשה מההתגלות נשמות חדשות וכו' לכל אחד לפי בחינתו ותפסתו. כי התורה יש לה שני פחות וכו'. וזה הוא כלל גדול כי מפי עליון לא תצא כי אם אור פשוט, אך לפי בחינת הפלי המקבל את האור כך נצטטר האור בתוכו וכו'. וזה בחינת "הנה ברוך לקחתי וברך ולא אשיבנה וכו'". ועקר תקון ושלמות הפלי הוא על-ידי שמירת הברית. ואזי זוכה לקבל האור ולצירו בבחינת ברכה וכו' ענן שם כל זה היטב: **נמצא** שעל-ידי קריאת שמע מכניעין הרהורי זנות. כי על-ידי קריאת שמע נכללין במלכות דקדושה בשנים עשר שבטי יה וכו'. וזה הוא בחינת קריאת שמע שעל המפה. כי עקר תקון השנה הוא להנצל מהרהורים רעים. כמו שאנו מתפללין ומבקשים מה' יתברך בברכת המפיל קדם השנה: יאל זכה ליני רעיוני ותלומות רעים והרהורים רעים' וכו'. כי

זה ידוע שעקר התגבורת פגם הנ"ל דהינו פגם תאור נאוף הוא בבחינת שנה, בחינת מקרה לילה חס ושלום. ועל-כן צריכין קדם השנה להקניע אלו התרהורים הנ"ל. ובשביל זה תקנו לנו חכמינו ז"ל קדם השנה לקרות קריאת שמע שעל המטה, שהוא תקון גדול מאד לפגם תאור הנ"ל פמבאר בפתבים. כי על-ידי שקורין קריאת שמע ומקבלין על עצמן על מלכות שמים על-ידי זה הוא מפריש את נשמתו מנשמת ערב רב וכו' פנ"ל. וכלל נשמתו בשנים עשר שבטי יה וכו' שהוא בחינת אשה יראת ה', בחינת מלכות דקדושה, בחינת גבירותה. שעל-ידי זה נכנעים ובורחים ממנו התרהורים הבאים מאשה זונה פנ"ל, בבחינת "מפני שרי גבירתי אנכי בורחת". פמבאר היטב בפאמר הנ"ל ענין שם. וזה בחינת מה שאומרים ותחי מטתי שלמה לפנדק וכו'. מטה שלמה זה בחינת מטתי של יעקב של שנים עשר שבטי יה שהיתה מטה שלמה. כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "וישתחו ישראל על ראש המטה", שהיתה מטתי שלמה של שנים עשר שבטי יה בלי שום פסקת וכו'. וזה אנו מבקשים קדם השנה שתהא מטתי שלמה וכו' הינו פנ"ל. שהיה נצול מהתרהורים רעים וכו' פנ"ל שתהיה נכלל נשמתנו בנשמת שנים עשר שבטי יה וכו' שהם בחינת מטה שלמה. וכו' שזכה שתהיה נשמתו נכללת עמהם בשעת שנה. מטתי שלמה גם-כן וכו' פנ"ל. וזה בחינת והאר עיני וכו', כי עקר

פגם תאור הנ"ל הוא בבחינת עינים פנ"ל, כי הוא פלילית של שבועים אמות פנ"ל שהם בחינת שבועים אנפין חשוכין וכו' פנ"ל. וכלשזכה שעל-ידי השנה תהיה נכללת נשמתו בשנים עשר שבטי יה פנ"ל, שהם משרשים בשבועים פנים של תורה שהם שבועים אנפין גהירין, או זוכה על-ידי השנה לנשמה חדשה להתגלות חדשה בתורה, כי הנשמה בתחודשת בשעת שנה בתוך האמונה שהיא בחינת קריאת שמע בבחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך". וכו' שזוכה יכול להשיג בשעת שנה התגלות חדש בתורה. כמו שמצינו בכמה צדיקים שהשיגו השגות גדולות בשעת שנה וכו'. וזה שאנו מבקשים קדם השנה: ואל יבהלני רעיוני וכו'. והתרהורים רעים ותהיה מטתי שלמה לפנדק והאר עיני פן אישן המטה, כי הכל אחד, דהינו להנצל מהתרהורים רעים הבאים מאשה זונה וכו' פנ"ל. ולזכות שתהיה נכללת נשמתו בשנים עשר שבטי יה על-ידי קריאת שמע שהם בחינת מטה שלמה פנ"ל. ואז זוכה לבחינת שבועים אנפין גהירין בחינת והאר עיני וכו', הפך שבועים אמות שהם שבועים אנפין חשוכין שהם סמרא דמותא. רק לזכות להקריש נשמתו מהם בשעת שנה על-ידי קריאת שמע שעל המטה, שעל-ידי זה נכנעין השבועים אמות הינו תאור הנ"ל שכוללת אותם וכו' פנ"ל. כי על-ידי קריאת שמע נכלל נשמתו בשנים עשר שבטי יה שהם משרשים בשבועים אנפין גהירין, בחינת

לקוטי הלכות

הלכות קריאת שמע א

ארה חיים תשצג

שבועים פנים לתורה, בחינת והאר עיני וכו' פנ"ל:

לעלות ולהכלל בנשמות שנים עשר שבמי יה שהם בחינת שבועים אנפין גהרון בחינת שבועים פנים לתורה וכו' וכו' ל:

וזה שאמרו רבותינו ו"ל שתלמיד חכם הדבוק בתורה תמיד הוא פטור מקריאת שמע שעל המטה. כי עקר קריאת שמע שעל המטה הוא בשביל להציל מהרהורים רעים וכו' ולקבות לבחינת שבועים פנים לתורה פנ"ל. ועל-כן תלמיד חכם הדבוק בתורה גודאי אינו צריך לזה. כי אין לו שום הרהור גודאי מאחר שהוא דבוק בהתורה תמיד, והוא מקשר תמיד בבחינת שבועים פנים לתורה, כי מחשבתו קדושה תמיד, והוא איסתמור מהרהורא בישא מהרהורא דמשקרא אילנא דתני. ועל-כן גודאי הוא זוכה ממילא להתגלות התורה בשעת שנה, ואינו צריך לקריאת שמע שעל המטה להכניע הרהורים רעים קדם השנה וכו' פנ"ל. כי הוא דבוק בהתורה תמיד ואין לו שום הרהור רע, כי מחשבתו קשורה בהתורה תמיד:

וזה בחינת ויהי נעם שאומרים קדם השנה, בחינת נעם העליון שהיא בחינת השנת התורה בחינת שבועים פנים לתורה שנה עקר הנעם, בחינת "הרבה הרבה נעם":

וזה בחינת מה שאומרים 'הנה מטותו שלשלמה ששים גברים' וכו' וכן אומרים אז ברפת פהנים. כי פשמןקליון האור מלמעלה הוא אור פשוט ונצטרך לכל אחד לפי בחינתו וכו' פנ"ל. ועל-כן אומרים ברפת פהנים כדי לציר האור בבחינת ברכה. כי האור הפא מלמעלה הוא קמין וסתים, בחינת "קמין הפהן". ועל-כן הפהנים יש להם פח לציר האור ההוא שהוא בחינת 'קמין הפהן' לצירו בבחינת ברכה. ועל-כן הם מצויים לברך את ישראל בברפת פהנים פמבאר כל זה בהלכות נשיאת פנים עין שם. וזהו בחינת ברפת פהנים שאומרים קדם השנה כדי לציר האור בבחינת ברכה. וכו' ל:

וזה בחינת ששים גברים וכו'. כי רבותינו ו"ל דרשו פסוק זה על התורה פמוכא פפרוש רש"י שם על פסוק זה. "הנה מטותו שלשלמה", הינו הארון ששים התורה מנחת "ששים גברים סביב לה", הם ששים רבוא ישראל וכו', "מלמד מלחמה איש חרבו על ירכו" שהם עושים סימנים בתורה שלא תשכח מהם, והם

וזה בחינת מה שמתודין על העוונות קדם השנה. כי כל העוונות והחטאים הם באין מהשבועים מדות ותאוות רעות של השבועים אמות שהם אנפין חשוכין שהם ההפך משבועים פנים לתורה. ועל-כן קדם השנה מתודין על העוונות וימבקשין מה' ויתברך בפרה עליהם, כדי להפריש נשמותינו מנשמות ערב רב מהשבועים אמות שממם באין כל החטאים פנ"ל, כדי שייכלו נשמותינו

ל

"שִׁבְטֵי יִהּ וְכוּ'" שְׁמִי מֵעִד עֲלֵיהֶם וְכוּ',
עַל־כֵּן אִוּ דִּיקָא וְכוּ' לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה, כִּי
הָיָה לָהֶם כַּח לְצַיֵּר אֶת כָּל הַתּוֹרָה
שֶׁבְּלִילָה מִנּוֹשְׁמוֹתֶיהֶן לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.
וְעַל־כֵּן נִקְרָאִים 'שְׁשִׁים גְּבוּרִים', כִּי צִוּר
הָאוֹר זֶה בְּחֵינַת גְּבוּרָה שְׁמִצְמִצְמַת
וּמְצַיֶּרֶת אֶת הָאוֹר בְּמִדָּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה
כְּדוּעַ. וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים פְּסוּק זֶה קָדַם
הַשְּׁנָה כְּדֵי לְזַכֵּר לְצַיֵּר הָאוֹר לְטוֹבָה
וְלִבְרָכָה אָמֵן:

הַלְכָּה ב

**עַל־פִּי הַתּוֹרָה 'אֲשֶׁר־יֵעָם וְרָקָא' בְּסִימָן
ל"ה עֵין שָׁם:**

וְהַכֹּלֵל שְׁצִרְךָ כָּל אֶחָד לְשֹׁמֵר אֶת שְׁכֹלו
מִשְׁכֻּלֵיית חִצּוֹנִיּוֹת וּמְפֻחֵשְׁבוֹת
זְרוֹת, וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן לְשֹׁמֵר מִשְׁכֻּבוֹתוֹ
מְאֹד מְאֹד מִהֲרֹהֲרוֹרִים רְעִים וְכוּ'. כִּי
כְּשֶׁאֲדָם מְכַנִּים בַּתּוֹךְ שְׁכֹלוֹ הַקְּדוֹשׁ
מִחֻשְׁבוֹת חִצּוֹנִיּוֹת הֵם חֲכָמוֹת חִצּוֹנִיּוֹת
אִוּ נִתְמַעֵט קִדְשָׁת שְׁכֹלוֹ וְכוּ'. וְאַחַר כֵּן
כְּשֶׁאֲדָם שׁוֹמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִשְׁכֻּלֵיית
חִצּוֹנִים לֹא זֶה אִף זֶה שְׁצִרְךָ לְחַדֵּשׁ הַשְּׁכֵל
כָּכֵל עַת וְכוּ'. וְחִדּוּשׁ הַשְּׁכֵל הֵינּוּ חִדּוּשׁ
הַנְּשֻׁמָּה הוּא עַל־יְדֵי שְׁנָה, בְּחֵינַת "הַדְּשִׁים
לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוֹנְתְךָ וְכוּ'", וּבִשְׁעַת
הַשְּׁנָה הַמַּחֲזִין הֵינּוּ הַנְּשֻׁמָּה בְּאֵה בַּתּוֹךְ
אֲמוֹנָה, בְּחֵינַת "הַדְּשִׁים לְבָקָרִים וְכוּ'". וַיֵּשׁ
כְּפֹה בְּחֵינַת שְׁנָה וְכוּ'. אֲכָל כְּשֶׁאֲדָם
מְכַנִּים שְׁכֹלוֹ הֵינּוּ נִשְׁמָתוֹ בַּתּוֹךְ הָאֲמוֹנָה
הֵינּוּ בְּשִׁטּוֹ אוֹרְחָא הֵינּוּ מִשָּׂא וּמְתוֹ,

מְלַמְדֵי מִלְחַמְתָּהּ שֶׁל תּוֹרָה וְכוּ' עֵין שָׁם
כְּפֹרֵשׁ רַש"י. הֵינּוּ כְּכ"ל, כִּי הַתּוֹרָה יֵשׁ לָהּ
שְׁנֵי כַּחוֹת וְכוּ', וְכָל אֶחָד מְצַיֵּר הָאוֹר לְפִי
בְּחֵינַתוֹ. וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת סִימָנִים
בְּהַתּוֹרָה שְׁלֵא תִשְׁכַּח. דְּהֵינּוּ לַעֲשׂוֹת
סִימָנִים בְּחֵינַת פְּלִים לְקַבֵּל הָאוֹר בְּבְחֵינַת
טוֹבָה וְבְרָכָה שְׁלֵא תִשְׁכַּח. דְּהֵינּוּ שְׁלֵא
יִשְׁכַּח אֶת הַתּוֹרָה וְחַס וְשְׁלוֹם יִהְיֶה דְבָרֵי
אֱלֹקִים חַיִּים וַיֹּאמֶר עַל אֶסּוֹר מִתּוֹר וְכוּ',
שֶׁהוּא בְּחֵינַת שְׁמִצְיֵר הָאוֹר לְהַפְּדֵי. וְעַל־כֵּן
צְרִיכִין לְהִוִּית מְלַמְדֵי מִלְחָמָה וְלְהִוִּית חֲרָבוֹ
עַל יְרֻכּוֹ שְׁזֵרוֹ בְּחֵינַת שְׁמִירַת הַבְּרִית
כְּדוּעַ. וְעַל־יְדֵי זֶה בְּעֲצֻמוֹ זֹכִין לַעֲשׂוֹת
סִימָנִים בְּהַתּוֹרָה שֶׁהֵם בְּחֵינַת פְּלִים
דְּקַדְשָׁה לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר בְּבְחֵינַת אוֹר
מְלֵא בְּבְחֵינַת בְּרָכָה וְלְהַנְּצִל מִשְׁכַּחָה.
דְּהֵינּוּ מִלְּהַפְּדֵי חַס וְשְׁלוֹם דְּבָרֵי אֱלֹקִים
חַיִּים דְּהֵינּוּ שְׁלֵא לְצַיֵּר הָאוֹר לְהַפְּדֵי חַס
וְשְׁלוֹם. וְזֶה בְּחֵינַת שְׁשִׁים גְּבוּרִים שֶׁהֵם
שְׁשִׁים רְבוּא יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה,
כִּי הַתּוֹרָה לֹא נִתְּנָה עַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
שְׁשִׁים רְבוּא. כִּי יֵשׁ שְׁשִׁים רְבוּא אוֹתִיוֹת
לְתוֹרָה כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רְבוּא נְשֻׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ אוֹת בַּתּוֹרָה.
וְעַל־כֵּן לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה
עַד שֶׁהָיוּ שְׁשִׁים רְבוּא יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל לְפִי אֲחִיזְתוֹ בְּהַתּוֹרָה כֵּן יֵשׁ לוֹ
כַּח לְצַיֵּר אֶת אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה לְפִי בְּחֵינַתוֹ.

וְעַל־כֵּן בְּמַעֲמַד הַר סִינַי שֶׁהָיוּ שְׁשִׁים
רְבוּא יִשְׂרָאֵל כְּלָם קְדוֹשִׁים
בְּקַדְשַׁת הַבְּרִית, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (תְּהִלִּים קכב, ד):

לקוטי הלכות

הלכות קריאת שמע ב

ארה חיים תשצה

בבחינת "חדשים לבקרים", בבחינת שנה, או צריך לשמור האמונה שלא יינקו ממנה החיצונים, כי היא שוכנת בתוך החיצונים וכו'. וצריך להמשיך בחינת חשמ"ל מעולם הבינה להלביש את המלכות הינו אמונה שלא יינקו ממנה העובדי פוכבים והארצות שסביבותיו. וכשאדם עוסק במשא ומתן באמונה כל כך כמו רב ספרא ומקום "ודבר אמת בלבבו", זו הבחינה נעשה חשמ"ל, הינו מלבוש סביב האמונה, ואז מספקת על בנהא שלא יינקו ממנה וכו' וכו'. והוה בחינת הקרבת קרבן התמיד והקטרת הקטרת וכו' עין שם כל זה היטב:

והנה על פי זה מבאר היטב ענין קריאת שמע שעל המפה. שהיא אמונת היחוד שצריכין לקבל עליו קדם השנה כי השנה היא תקון המחין כנ"ל, שאז נכנסין המחין בתוך בחינת אמונה ונתחדשין שם בבחינת חדשים לבקרים רבה אמונתך וכו' כנ"ל. על-כן קדם השנה צריכין לומר קריאת שמע שעל המפה שהיא עקר האמונה, כדי שיזכה על-ידי זה שיהיה מוחו הינו נשמתו לתוך האמונה בשעת שנה, כדי שיתחדש שם, בבחינת "חדשים לבקרים וכו'" כנ"ל. אבל בשמכנים שכלו הינו נשמתו בתוך האמונה בשעת שנה צריך לזהר לשמור את האמונה בעצמה שלא יינקו ממנה החיצונים כנ"ל. ועל-כן צריכין להמשיך בחינת חשמ"ל מעולם הבינה וכו' כנ"ל. והוה בחינת מה שצריכין לקרות קריאת

שמע במסירת נפש על קדוש השם. כי על-ידי מסירת נפש על קדוש השם על-ידי זה נכללת נשמתו בבחינת בינה אימה עלאה במבאר בפגוזה. ואז הוא זוכה להמשיך משם מבחינת בינה הוא ממשיך משם בחינת חשמ"ל הנ"ל כדי לשמור את האמונה בשעת שנה שלא יינקו ממנה החיצונים כנ"ל:

וזה בחינת הודוים שצריכין לומר בקריאת שמע שעל המפה קדם השנה. כי הודו שאומרים זה בחינת אמת, בחינת "ודבר אמת בלבבו". כי עקר מעלת הודו שהשוב בעיני ה' ותברך בשמחונך לפניו הוא האמת, דהינו מה שהוא מודה על האמת. שהוה עקר לשון הודו מלשון מודה. דהינו שהוא מודה ומתודה שהטא ופשה נגדו ותברך וקואת וקואת עשה. שהוה יקר בעיני ה' ותברך מאחר שעל כל פנים מביר הטא ומכניע את עצמו לפניו ותברך. ומודה ומתודה על האמת שעשה כך וכך נגדו ותברך. וכמו שכתוב "מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוב רחם". דהינו מי שהוא שקרן ומכסה פשעיו לא יצליח. אבל ההפך כשאינו שקרן ואינו מכסה פשעיו בשקר רק שהוא מודה ומתודה על האמת ומביר הטא ועוב אותם רחם. והוה שאמר דוד כשהתודה הטא לפניו ותברך כמו שכתוב שם "לך לבדך חטאתי וכו'", אמר שם "הן אמת חפצת כפחות" לענין הודו, כמו שפרש רש"י שם על פסוק זה "הן אמת חפצת וכו'" והיינו מודה על האמת

כי הטאתי. נמצא שעקר הדין הוא בחינת אמת וזהו בחינת "ורבר אמת בלבבו". פי צריך להתנדות בכל לבבו ולקבל עליו באמת בכל לב שלא יעשה עוד ולא ישוב עוד לכסלה. פי עקר התשובה בלב, כמו שפתיב "ולבבו יבין ושב". ועל-כן על-ידי שמתודה הטאו קדם השנה שנהו בחינת תשובה, בחינת אמת שבלב פנ"ל, שנהו בחינת בינה שעשם עקר התשובה והדין כידוע שנה בחינת יום הכפורים כידוע. על-כן על-ידי זה הוא ממשיך בחינת חשמי"ל מעולם הבינה לשמור את האמונה שלא יתגברו החיצונים עליו ולא ינקו ממנה. ואזי השנה היא טובה גדולה אליו, פי וכה על-ידי השנה לחדש מחו ושכלו הניו נשמתו בתוך האמונה, בבחינת "חדשים לבקרים רבה אמונתך" פנ"ל:

וזה שמוכא בכתבי הארי"ז"ל שקריאת שמע שעל המטה היא תקון גדול מאד לעוון החמור שהוא הוצאת זרע לבמלה רחמנא לצלן. פי עקר פגם עוון זה הוא פגם המחשבה כידוע שעל-ידי שאינו שומר את מחשבתו מלהרהר בנה הוא בא חס ושלום לידי עוון זה רחמנא לצלן. ועל-כן עקר תקונו על-ידי קריאת שמע שעל המטה שהיא עקר תקון המחין, פי עקר תקון המחין הוא על-ידי שנה פנ"ל. פי צריכין לשמור את המח מאד מאד ממחשבות זרות, אכל אפי-על-פי ששומר אותו היטב, אפי-על-פירבן באיזה משך זמן נתנגע המח וצריכין לחדש אותו על-ידי

שנה דיקא שהיא נוחא למחין וכו' פנ"ל. ואז עקר תקון המח על-ידי האמונה שזוכה אז בשעת שנה שכינס מחו לתוך בחינת אמונה בבחינת החדשים לבקרים וכו' פנ"ל. אכל האמונה בעצמה צריכה שמור מהחיצונים וכו' פנ"ל, ועל-כן צריכין להמשיך בחינת חשמי"ל וכו' פנ"ל, ואז בשממשיך בחינת חשמי"ל לשמור את האמונה, אזי השנה היא טובה גדולה למחין, פי נתחדשין המחין בתוך האמונה על-ידי השנה פנ"ל. ויכול לשמור מחו היטב ממחשבות חיצוניות זרות שנהו עקר התשובה בחינת וקא דאודריקת לאתר דאתנמלת מתמין וכו' פנ"ל. ובפרט מי שפכר נכשל במחו חס ושלום שהכניס צרה בתוך קדשת שכלו והרהר הרהורים רעים עד שבא לידי עוון זה חס ושלום שאזי קשה עליו מאד לשמור שכלו. ואפלו אם מתגבר עצמו בכל בחו לשמור שכלו ממחשבות זרות והרהורים, אפי-על-פירבן נתנגע מחו בכל פעם מחמת שמחו הרגל בהרהורים רעים ומחשבות חיצוניות. ועכשן כשכא לעשות תשובה ומכריח את מחו ביגיעה גדולה לכל יצא מהשיטה חס ושלום ולא יתרהר שום הרהור ומחשבה חיצונה, אזי הוא צריך יגיעה גדולה ומלחמה גדולה במחו, מחמת שהרגל במחשבות רעות כל כך. ועל-כן מחמת זה נתנגע מחו בכל פעם מאד. ועל-כן צריך בחינת שנה לתת נוחא למחו, ועל-ידי זה נתתקן ונתחדש מחו. ועקר תקון השנה הוא על-ידי קריאת שמע שעל המטה

לקוטי הלכות

הלכות שבת א

ארה חיים תשצו

כ"ל. ועל-כן קריאת שמע שעל המטה היא עקר תקון עוון זה. כי על-ידי קריאת שמע שעל המטה בכונה ובמסירת נפש, זוכה לתקן ולחדש מחו כ"ל. שזהו עקר תשובתו ותקונו כמבאר לעיל שעקר התשובה לשמר את המוח וכו' כ"ל. שזה זוכין על-ידי תקון השנה על-ידי קריאת שמע שעל המטה וכו' ל:

וזה "הן אמת חפצת בטחות". הינו על-ידי הודוי שהוא בחינת אמת כ"ל וכמו שפרש רש"י שם, על-ידי זה "ובסתם חכמה תודיעני", שעל-ידי זה זוכה לחכמה, דהינו בחינת תקון המחין. כי על-ידי הודוי בחינת אמת שבלב זוכה לחדש חכמתו ומחו בשעת שנה כ"ל. והו' "ובסתם", בחינת שנה שהיא סתומו דמחין שהמחין נסתמין ונעלמין אז בתוך בחינת אמונה. ואז דיקא זוכה למחין חדשים בחינת חכמה תודיעני. כי אז דיקא בשעת שנה נתחדשין המחין והחכמה כ"ל:

וזה שאומרים קדם השנה: בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' אל אמת. בידך אפקיד רוחי, זה בחינת שאנו מוסרים רוחנו ונשמתינו לתוך האמונה הקדושה, שהיא בחינת ידים בחינת ויהי דיו אמונה. אבל עדן אנו חוששין שלא לתגברו החיצונים חס ושלום ליגן מהאמונה בעצמה כ"ל. על זה אנו אומרים "פדיתה אותי ה' אל אמת". אמת דיקא כי על-ידי בחינת אמת משיכון בחינת חש"מ ל

מעולם הבינה, ועל-ידי זה ה' יתברך פודה ושומר אותנו מן החיצונים. כי החש"מ ל שומר את האמונה כ"ל. והו' "פדיתה אותי ה' אל אמת וכו'":

וזהו שאנו אומרים בברכת 'השפוכנו' ^פ שהיא בקשה על שמירה בלידה ובשנה, אנו מבקשים שם: 'אפרוס עלינו סבת שלומך'. סבת שלום זה בחינת אמת דמסבבא על בגין, שהוא בחינת חש"מ ל כמבאר בהתורה הנ"ל. ועל-כן חש"מ ל בגימטריא בשלום כמובא, בחינת סבת שלום. כי עקר השמירה בלידה בשנה הוא על-ידי בחינת חש"מ ל בחינת אמת דמסבבא על בגין שעל-ידי זה נשמרת האמונה כ"ל. שעל-ידי זה נתחדשין ונתתקנן המחין והנשמה. וזוכה לשמר מחו ממשכות רעות ולחשב רק ממשכות קדושות שזהו עקר התשובה וכו' ל:

אמן ואמן:

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

הלכות שבת

הלכה א

ענין ענג שבת, דהינו שחיבים
לאכל שלש סעודות בשבת:

על-פי מה שכתב אדונינו מורנו ורבינו
במאמר 'פתח רבי שמעון' (בש"ס)

שְׁזוּכִין דְּקָא עַל-יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת. הַפֶּךְ אֲכִילַת חַל שְׁעַל-יְדֵי זֶה אוֹבְדִין חַס וְשְׁלוֹם הַפְּנִים, כַּמּוּבָא בַּמַּאמָר 'שְׂאֵלוּ אֶת רַבִּי יוֹסֵי בֶן חִסְמָא אֵימַתִּי בֶן דְּרוד כְּא' (בבבא 107א), עֵינֵי שָׂם. נִמְצָא בְּשִׁזְבוּכֵי לְהַפְּנִים עַל-יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת. נִמְצָא שֶׁהָאֲכִילָה שֶׁל שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה, כִּי הַחֲזֵרַת הַפְּנִים הוּא הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה, כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר שָׂם.

וְעַל-בֵּן כִּשְׁחַל רֹאשׁ הַשְּׁנָה בְּשֶׁבֶת אֵין תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, כִּי שׁוֹפָר הוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר שָׂם. זֶה בְּחִינַת הַתְּאֵדְמוּת פְּנֵי הַתּוֹקֵעַ, בְּחִינַת הַחֲזֵרַת הַפְּנִים עַל-יְדֵי הַשׁוֹפָר. וְעַל-יְדֵי זֶה נִפְלֵ יִרְאָה כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר שָׂם. וּבְשֶׁבֶת אֵין צְרִיכִים לֹוּה, כִּי שֶׁבֶת כַּעֲצוּמוֹ הוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה עַל-יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת כַּמּוּבָא.

נִמְצָא שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת זוֹכִין לִירְאָה. כִּי הַתְּגַלּוֹת הִירְאָה עַל-יְדֵי הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה, כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר שָׂם. וְעַל-בֵּן חַיִּים לְאֵכָל בְּשֶׁבֶת שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, כַּנֶּגֶד שְׁלֹשָׁה קְנֵי הִירְאָה שֶׁהֵם שְׁלֵמוֹת הִירְאָה. כִּי הַשְּׁלֹשׁ סְעוּדוֹת הֵם בְּחִינַת עֲתִיקָא וְזַעֲרִי אֲנַפְיָן וְהַקָּל תַּפְחוּיָן כַּפִּידוּעַ לְכָל. וְהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשָׁה קְנֵי הִירְאָה. כִּי מוֹרְאָ שֶׁל הַרְבֵּי שֶׁהוּא מוֹרְאָ שְׁמִים שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲכִמָּה בִּינָה דַּעַת כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר שָׂם, זֶה בְּחִינַת עֲתִיקָא שֶׁהוּא בְּחִינַת מַחֲוֵן. וּמוֹרְאָ שֶׁל הַתְּלִמִּיד שֶׁהוּא נִמְשָׁכַת בְּכָל חֲלָקֵי הַלְמוּד בְּחִינַת אוֹרְתָא תְּלִיתָא, זֶה

עֵינֵי שָׂם הַיֵּטֵב כָּל הַמַּאמָר. כִּי בְּשֶׁבֶת זוֹכִין לְבְּחִינַת הַתְּבוּנָנוּת הַזֹּאת, שֶׁהוּא אוֹרְתָא דְעֲתִיקָא שְׁזוּכִין עַל-יְדֵי שֶׁבֶת, בְּחִינַת "אֵין תַּתְּעַנֵּג עַל ה'" הַנֶּאמָר בְּשֶׁבֶת, כַּמּוּבָא שְׁכַתְבֵּי רַבְנֵי בְּמָקוֹם אַחֵר. וְעַל-בֵּן נִקְרָא הַתְּבוּנָנוּת הַזֹּאת אוֹרְתָא דְעֲתִיקָא, הֵינֵי שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שְׁזוּכִין עַל-יְדֵי בְּחִינַת עֲתִיק, בְּחִינַת אֲרִיכוּת יָמִים, כַּמּוּבָא בַּמַּאמָר הַגָּלוּל, עֵינֵי שָׂם. וְעַל-בֵּן זוֹכִין לֹוּה בְּשֶׁבֶת, כִּי שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת יִרְאָה, בְּחִינַת יִרְאָ שֶׁבֶת. וְזֶהוּ 'בְּרֵאשִׁית - יִרְאָ שֶׁבֶת'. עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יִרְאָ שֶׁבֶת' הַגָּלוּל זוֹכִין לְבְּחִינַת הַתּוֹרָה הַגָּלוּל, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית. כִּי בְּרֵאשִׁית הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה עֲלוֹיָהּ מֵאֵד, בְּחִינַת תּוֹרַת ה', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּבוּנָנוּת הַגָּלוּל, כַּמּוּבָא בַּמַּאמָר הַחֲתוּמוֹת (בבבא 107ב): 'בְּרֵאשִׁית בְּרֵא - מַאמָר וְחֲצֵי מַאמָר', בְּחִינַת תּוֹרַת ה' וְתוֹרַתוֹ, עֵינֵי שָׂם. וְעַל-בֵּן עַל-יְדֵי שֶׁבֶת זוֹכִין לְעִשְׂרוֹת גְּדוּל, כַּמּוּבָא שְׁאֵמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְל': 'כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשֶּׁבֶת זוֹכֵה לְנַחֲלָה בְּלִי מִצְרִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת נַחֲלַת יַעֲקֹב שְׁזוֹכֵה לֹוּה גַם בֶּן עַל-יְדֵי בְּחִינַת יִרְאָה כַּמּוּבָא שְׁמַבְאָר לְמַעֲלָה.

וְעַקְרֵי תְּלוֹי בַּעֲנַג שֶׁבֶת דְּקָא, הֵינֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת, כַּמּוּבָא שְׁאֵמְרוּ רַבּוּתֵינוּ וְל': 'כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשֶּׁבֶת וְכו'.' 'הַמַּעֲנֵג' דְּקָא, הֵינֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת. כִּי אֲכִילַת שֶׁבֶת הוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשְּׁנָה, כִּי עַל-יְדֵי אֲכִילַת שֶׁבֶת זוֹכִין לְהַפְּנִים, בְּחִינַת "חֲכִמַת אָדָם תֵּאִיר פְּנָיו", בְּחִינַת אֲנַפְיָן נְהִירוֹן

לקוטי הלכות

הלכות שבת ב

ארה חיים תשצט

תרנ"ח

אלמים' ענין שם. ועל-ידי זה וזכין ליראה, שעל-ידי זה בחינת 'נשמת כל חי תבדד', בחינת נשמה יתרה, בחינת אריכות הנשמה כנ"ל. ועל-כן זמן הוויג כליל שבת, כי פח הדבור בא לכלי הולדה, בחינת 'להתיר פה עקרות'. ענין שם היטב כל המאמר:

הלכה ב

על-פי המאמר 'יביום הכפורים' של רבי יהודה הינדראה משתעי' (בלקיש תניא סימן ט), ענין שם כל המאמר היטב:

והנה על-פי הנאמר שם מוכן היטב. מעם אסור ל"ט מלאכות בשבת, כי בשבת הוא התגלות 'שרש הרצון מצח הרצון' שנתגלה בשבת במנחה, שאז היתה הסתלקות משה. ומאחר שאז נתגלה הרצון מזה נעשה יראה, וזה בחינת ירא שבת, כי בשבת נעשה יראת על-ידי התגלות הרצון כנ"ל, ועל-ידי היראה נשפע חסד, ואזי אין צריכין לעשות שום מלאכה כי נתקים העולם בחסדו. ועל-כן אסור לעשות שום מלאכה בשבת, כי פוגם בכבוד שבת, שאז נשפע חסד גדול ונתקים העולם כלי אתערותא דלתתא כלל. נמצא כמו שבחדוש העולם בעת שברא ה' ותברך את העולם ברא בששת ימי המעשה ויביום השביעי שבת ונת, כמו כן עתה בקיום העולם אנו עושין מלאכות בששת ימי המעשה שהוא בחינת אתערותא דלתתא קיום העולם, ובשבת

בחינת ועיר אנפין שמשם התורה, כמובא בפתכים. ובחינת מורא ה' שהיא נמשכת בהעשירות זה בחינת חקל תפוחין שהוא בחינת מלכות שמשם העשירות. וזה שאמרו רבותינו ז"ל 'כל המענג את השבת', הינו אכילת שלש סעודות שהם בחינת ענג שבת, בחינת ע'דן ג'הר ג', שהם בחינת שלשה קווי היראה הנ"ל כנ"ל, על-ידי זה וזכין לנחלת נעקב, נחלה בלי מצרים, הינו עשירות מכלל. שנמשך לתוך בחינת (משל י, טו): "יראת ה' תוסיף ימים", כמו שמבאר שם, ענין שם. נמצא שהשלש סעודות הם בחינת התגלות שלמות היראה שהוא בחינת שופר כנ"ל. ועל-כן השלש סעודות מכונים כנגד שלשה אבות, כמו תקיעה שברים תרועה שהם גם כן כנגד השלשה אבות, כי הם בחינה אחת כנ"ל. ועל-כן בשבת אין תוקעין בשופר, כי בחינת תקיעת שופר שהם תקיעה שברים תרועה נעשה על-ידי שלש סעודות, הינו אכילת שבת, בחינת ענג שבת כנ"ל:

וזה בחינת נשמה יתרה שזכין בשבת, הינו בחינת אריכות הנשמה. שפא על-ידי בחינת יראה, בחינת ירא שבת. ועל-כן כלילי שבת הוא זמן גשמים כי הם באים מאריכות הנשמה. וזה שאנו אומרים בגשמת: 'המעורר ישנים והמקיץ גרדמים', ועל-ידי זה 'המשיח אלמים', כמו שמבאר שם, על-ידי התעוררות השנה. ועל-ידי זה נעשה בחינת 'להתיר פה

אסור לנו לעשות מלאכה, כי אז נשפע החסד ואין צריכין לאתערותא דלתתא כלל בשביל קיום העולם, כי נתקנים העולם בחסדו. ועל-כן חיב לאכל שלש סעודות בשבת, כי אלו השלש סעודות הם כנגד השלשה ימים טובים שהם בחינת התגלות הרצון, כמו שמבאר שם. כי איהא ששלש סעודות של שבת הם כנגד שלשה אבות, וכן שלשה ימים טובים הם גם כן כנגד שלשה אבות אברהם יצחק ויעקב, כי כל הימים טובים מקבלים משבת, ובשביל זה נקרא שבת 'תחלה למקראי קדש'. כי שבת הוא ראש ונתחלה לכל המקראי קדש שכלם מקבלים משבת. כי הימים טובים הם בחינת התגלות הרצון פמבאר שם, ושבת הוא בחינת רצון שברצונות, שרש הרצון, ששם מקשרים כל הרצונות, כמו שמבאר שם. נמצא שכל הימים טובים שהם בחינת 'מקראי קדש' בחמת שהם קוראים את הרצון, הם מקבלים משבת שהוא בחינת שרש הרצון כנ"ל. והוה שנקרא שבת 'תחלה למקראי קדש', 'למקראי קדש' דיקא, כי הימים טובים נקראים 'מקראי קדש' על-ידי שהם קוראים את הרצון כמו שמבאר שם, ושבת הוא 'תחלה למקראי קדש'. כי התגלות הרצון שזה בחינת מקרא קדש, הם צריכים לקבל כח משבת שהוא שרש הרצון כנ"ל נמצא שכל השלשה ימים טובים מקבלים משבת. ועל-כן גם בשבת בעצמו מקנימים

שלש סעודות כנגד שלשה הימים טובים הנ"ל. כי שלש סעודות של שבת הם בחינת התגלות הרצון. כי שלש סעודות הם נלמדו מן מסוק "אכלוהו היום וכו'" הנאמר במן. נמצא שאכילת שבת הוא זכר למן, שמשם אנו למדין השלש סעודות. וכמבאר בשלחן ערוך שראוי לעשות בסעודות שבת זכר למן כגון לאכל מולייתא, וכן הפת בין שני מפות כמו הפון. נמצא כשאנו אוכלין בשבת אנו מעידין שאכלו ישראל את הפון שהיה בו אותות נוראות שירד בששת ימים ובשבת לא ירד. ועל-כן על-ידי אכילת שבת נתגלה הרצון שהכל ברצונו יתברך. כי עקר קדשת שבת הוא האכילה של שבת, פמוכא בדברי רבנו נרו יאיר, ושבת הוא התגלות הרצון כנ"ל. כי שבת מורה על הדיש העולם שה' יתברך ברא את העולם ברצונו פמוכא. נמצא שעל-ידי אכילת שבת שזהו עקר כבוד שבת. כי על-ידי כבוד מלאכה לבר אין נכר כבוד שבת כל כך על-ידי שב ואל תעשה. רק על-ידי כבוד שבת דהינו שלש סעודות של שבת כזה נתגלה כבוד קדשת שבת שהוא מורה על הדיש העולם כי הוא זכר למן שהיה בו אותות נוראות. נמצא שנתגלה כזה הרצון. שהכל ברצונו יתברך. כי הוא יתברך חדש העולם ברצונו. ועושה בה ברצונו כנ"ל. ועל-כן הם שלש סעודות כנגד שלשה ימים טובים שהם התגלות הרצון שכלם מקבלים משבת כנ"ל:

לקוטי הלכות

הלכות שבת ג

ארה חיים תתא

הלקה ג

ענין קדשת שבת וענין ל"ט
מלאכות:

על פי המאמר 'יהי מקץ - כי מרחמם
ינהגם וכו' ענין שם כל המאמר
כלו מראשו לסופו. וכבר דברנו ממנו כמה
פעמים. והכל בקצור כי ישראל עם
קדוש צריכין מנהיג אמתו שיהיה לו
רחמנות גדול עליהם, ועקר רחמנות הוא
להאיר בהם הרעת ולהוציאם מעונות
הבאים עלידי הרוח שטות, כי זה עקר
הרחמנות. ואפלו בשהנשמה מסתלקת
למעלה למעלה עקר שלמותה הוא
שתהיה למטה גם כן וכו' וכו'. ועל-כן
צריך כל אחד להשתדל להשאיר דעתו
אחריו בעולם הזה וכו' ועל-כן צריכין
להשאיר בעולם הזה כן ותלמיד שיאיר
בהם דעתו וכו' וכו'. ועל-די זה זוכין
להארת המקיפין שהם עקר שעשוע עולם
הבא, בחינת שפע הכתר. בחינת 'מה רב
מוקד וכו'', 'מה' דיקא. בחינת 'מה חמית
מה ששפשת וכו''. וצריך שיהיה לו בחינת
כל שייכל להאיר בדי מועלה ודרי מטה
וכו'. כי צריך להראות להגדולים בחינת
דרי מעלה שעדין אינם יודעין כלל
בידיעתו ותפודה, בחינת 'מה חמית וכו'',
בחינת 'איה מקום פבודו וכו''. ולהפך
לדרי מטה שהם בחינת בני אדם השוכנים
במדרגה התחתונה מאד חם ושלום,
צריכין לעוררם ולהקצים שלא יתראשו חם

ושלום, ולגלות להם כי ה' עמם ואצלם
וכו' כי 'מלא כל הארץ פבודו' וכו'. וצריך
לכלל עליון בתחתון ותחתון בעליון וכו',
שהתלמיד יהיה נכלל בבו והפן בתלמיד
וכו'. ועל-די פליות בן ותלמיד על-די זה
זוכין לקבל בשעת האכילה הארת הרצון
וכו', כי עקר הפרנסה נמשך על-די
המלכות שהיא בחינת יראה שמקבלת
הפרנסה מהידים שיש בים החכמה
שנעשה מהארת בן ותלמיד, ושם מאיר
בחינת הרצון שהוא בחינת המקיפין הנ"ל
וכו', על-כן יכולין לקבל בשעת האכילה
הארת הרצון, בחינת 'עני כל אלף
ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו
וכו'', עני שם כל זה היטב היטב בספר
לקוטי מוהר"ן תנינא (בספר י):

א וזה בחינת שבת קדש, כי שבת הוא
מעין עולם הבא, ואז מאירין
בחינת המקיפים הנ"ל, שהם בחינת שפע
הכתר, שהם עקר שעשוע עולם הבא וכו'
כנ"ל, כי בשבת עולין עד הכתר, בחינת
'איה מקום פבודו' וכו' פידוע, כי עקר
הארת הדעת שהוא בחינת הארת בן
ותלמיד הוא בשבת, כי שבת הוא בחינת
דעת פידוע, בחינת (שמות לא, י): "לדעת כי
אני ה' מקדישכם". כי ששת ימי החל הם
בחינת (פסדרי יא, ח): "שטו העם ולקטבו" -
'בשמותא, כמו שאיתא בזר הקדוש
(בשולח סג), ובשבת מאיר הדעת, בחינת
(דברים ד, לה): "אתה הראת לדעת כי ה' הוא
אלהים", כי עקר התגלות ודבקות אלקות

שבת, כי על-ידי האכילה של שבת וזכין לקבל הארת הרצון שהוא בחינת עולם הבא, שזה עקר בחינת ענג שבת שהוא מעין עולם הבא, בחינת (שעה נח): "אז התענג על ה' והאכלתיו וכו'":

ג ועל-כך עקר הפרנסה והפרכה נמשכת משבת על-ידי אכילה של

שבת שהיא ענג שבת, כמו שאיתא בזהר הקדוש (תרו דף נח): 'בגין דמנה מתברכין כל שתא יומין ובגין כך בעי לסדרא פתורא בלילה דשבתא בנהמי ומוזני בגין דיתברכין מנה כל שתא יומין עלאין וכו', כי עקר הפרנסה נמשך מבחינת הארת הרצון, הינו מבחינת הארת בן ותלמיד שהוא בחינת ים החכמה, שמשם מקבלת שיש בים החכמה כנ"ל ועל-כך על-ידי ענג

שבת שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון על-ידי זה מתברכין כל הששת ימים, כי עקר הפרנסה נמשך משם, מבחינת הארת הרצון, בחינת "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון", כמבאר בפאמר הנ"ל:

ד ומחמת שששבת זוכין להארת הרצון ומשם נמשך כל הפרכה והפרנסה לכל ששת ימי המעשה, על-כך אסור בשבת לעשות שום מלאכה בעולם, כי אז הוא בחינת פטול כי אז הוא רק בחינת רצון, בחינת 'אֶהְבֶּה וּבְרָצוֹן הַנְּחַלְתֵּנִי, וְאֵז מְקַבְּלִין כָּל הַפְּרִנְסָה רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּטוּל, שְׂאֵין שָׁם עֲבָדָא וְשׁוּם עֲשִׂיָה בְּעוֹלָם כָּלל, וּמִשָּׁם דִּיקָא, מִבְּחִינַת הָאֲרֵת

הוא בשבת, כי 'ב'יה ב'יומא ישראל מתארתין ב'יה במלכא וכו'. ועל-כך עקר הלמוד שהרב מאיר בכניו ותלמידיו דעתו הוא בשבת, כי אז עקר התגלות חדושי תורה שמגלה החכם והרב שבדור, שעל-ידי זה מאיר בהם דעתו ומגלה להם כי ה' הוא האלקים, כי עקר הארת הדעת הוא בשבת. כי שבת היא בחינת משה, בחינת 'שִׁמַּח מֹשֶׁה בְּמַתְנַת חִלְקוֹ וכו' שאומרים בשבת. ומשה הוא בחינת הרב שבדור שמאיר הדעת בבן ותלמיד, כמבאר בפאמר הנ"ל, נמצא שבשבת זוכין לבחינת המקיפים הנ"ל שהם שפע הבהר, בחינת עולם הבא, בחינת איה, בחינת מה וכו'. כי אז הוא בחינת הארת בן ותלמיד כנ"ל, שעל זה זוכין למקיפים וכו' הנ"ל:

ב ועל-ידי הארת בן ותלמיד על-ידי זה זוכין לקבל בשעת האכילה הארת הרצון כנ"ל, כמבאר היטב בפאמר הנ"ל עין שם. וזה בחינת אכילת שבת שהוא עקר כבוד שבת, בחינת ענג שבת, כי אז בשבת קדש האכילה יקרה מאד מאד, כי אז זוכין על-ידי האכילה להארת הרצון, כי אז בשבת מאיר בחינת הארת בן ותלמיד. שעל-ידי זה זוכין להארת הרצון כנ"ל. ועקר הארת הרצון זוכין לקבל בשעת האכילה דיקא, כמבאר בפאמר הנ"ל. ועל-כך בשבת האכילה יקרה מאד, כי אז מקבלין בשעת האכילה הארת הרצון שהוא בחינת עולם הבא, ועל-כך עקר ענג שבת היא האכילה של

לקוטי הלכות

הלכות שבת ג

ארה חיים תתג

הרצון שהוא בחינת שבת, בחינת בטול כל המלאכות, משם דיקא מקבלין כל הפרנסה כנ"ל. כי עקר הפרנסה הוא רק מבחינת הארת הרצון כנ"ל, וכל שש"ת ימי המעשה אין להם שום חיות ושפע ובכרה כי אם על-ידי מה שמקבלין השפע בשבת מבחינת הארת הרצון שמשם עקר הכרחה והפרנסה. נמצא שכל הל"ט מלאכות וכל העבודות והעשיות שעושין בשש"ת ימי המעשה. אין להם שום חיות ואי אפשר להמשיך הפרנסה על דם, כי אם על-ידי שמקבלין ממשבת מבחינת הארת הרצון שהוא בחינת בטול כל המלאכות כנ"ל, שמשם עקר הפרנסה כנ"ל וזה צריך כל אדם לדעת ולהאמין באמונה שלמה "כי לא בכח יגבר איש", שאין המושבת הפרנסה על-ידי העבודות והעשיות גשמיות חס ושלום, על-ידי המשא ומתן והל"ט מלאכות חס ושלום, רק עקר הפרנסה הוא על-ידי ברפת ה' שנמשך מושבת דיקא, מבחינת הארת הרצון כנ"ל ובש"י דעין זאת באמת ובאמונה שלמה שכל העבודות והעשיות שעושין בימי החל בשביל פרנסה אי אפשר להמשיך הפרנסה על דם, כי אם על-ידי מה שמקבלין ממשבת, מבחינת הארת הרצון ששם הוא בחינת בטול כל המלאכות כנ"ל, על-ידי זה ממשיכין הקדשה של שבת לשש"ת ימי החל, ועל-ידי זה מקדשין שש"ת ימי המעשה מבחינת קדשת שבת. ועל-ידי זה מבררין ומזככין כל הל"ט מלאכות מזוהמת הנחש, מבחינת ל"ט

קללות, כי זוכין על-ידי זה שיהיו כל הל"ט מלאכות בבחינת מלאכת המשכן ששם היו כל הל"ט מלאכות. וכשעושין הל"ט מלאכות בבחינת מלאכת המשכן אינו כל הל"ט מלאכות הם בבחינת ט"ל אורות כמובא בדברי רבנו ז"ל במקום אחר. ט"ל אורות זה בחינת הארת הרצון, בחינת טללי רצון, כי זוכין לקבל הארת הרצון משבת לשש"ת ימי המעשה ועל-ידי זה כל הל"ט מלאכות הם בבחינת רצון שמשם עקר הפרנסה כנ"ל, בבחינת ט"ל אורות שהם בחינת רצון כנ"ל. ואינו כשזוכין לעשות כל המשא ומתן והל"ט מלאכות בבחינה זו, אף-על-פי שעושה משא ומתן ול"ט מלאכות אינו נחשב בשם עשייה כלל, כי בבחינה זו צריכין לעשות משא ומתן ול"ט מלאכות, להרים ידיו לה'. ולשעבד כל מחשבתו ודבורו ועשיתו לה' והבדל, בבחינת "גול על ה' דרפך ויבנו מעשיך" (משל' טו), להאמין באמונה שלמה שאין האדם עושה כלל, רק שאנו מחיבים לעשות איהו עסק במשא ומתן ומלאכה מחמת שכן רצונו. כי יש פנה סודות וכוונות גדולות בכל עניני משא ומתן ומלאכות. וכמו שיש פנות וסודות בכל המצות שבתורה כמו כן יש סודות נוראות ונפלאות בכל הל"ט מלאכות, כי מבררין פרויים וגיזצות הקדושים על-ידי המשא ומתן ומלאכות פדויע. ובשביל זה לבד צריכין לעשות מעט משא ומתן או איהו מלאכה, כי פן צוה ה' יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: 'טוב תורה עם דרך

100

ה"ט מלאכות, על-ידי בחינת שבת, בחינת הארת הרצון, ובבחינה זו צריכין לעשות ה"ט מלאכות והמשא ומתן בששת ימי המעשה, בבחינת הארת הרצון שפמשיכון משבת לששת ימי החל, בבחינת (דברים לו) "ופעל ידיו תרצה", שצריכין להמשיך הארת הרצון על תנאים שהם כלי המעשה של כל ה"ט מלאכות, ועל-ידיה דיקא "ברך ה' חילו", כי עקר הברכה משם מבחינת הארת הרצון שמשם עקר הפרנסה כנ"ל. ואזו כל המלאכה של ששת ימי החל נעשית מאליה, בבחינת מלאכת המשכן כנ"ל וזה בחינת (תקרא לו) "ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת", 'תעשה' דיקא, כי על-ידי שבת זוכין שתהיה המלאכה נעשית מאליה כנ"ל. כי עקר קיום של כל ששת ימי המעשה הוא על-ידי שבת דהינו על-ידי השכיחה והמנוחה של שבת על-ידי זה עקר חיות ופעל וקיום של כל ששת ימי המעשה, כמו שכתוב "ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וכו'", ודרשו רבותינו ז"ל 'מה היה העולם חסר מנוחה, בא שבת בא מנוחה, בלתי ונגמרה המלאכה', כי עקר קיום כל המלאכות אשר עשה ה' ותברך בכבודו בששת ימי בראשית הכל הוא רק על-ידי המנוחה והשכיחה של שבת וכו', וזה בחינת: "ויכל אלהים וכו'", 'ויכל' לשון רצון, כמו שכתוב (תהלים עז): "יגמרה וגם בלתי נפשי", וכמו שכתוב: "ותכל נפש דוד" וכו'.

ארץ, אבל באמת אין האדם עושה כלל, ואין הפרנסה נמשכת על-ידי עשיות המעשיות כלל, כי אם אדרבא עקר הפרנסה והפרכה נמשכת על-ידי בטול ה"ט מלאכות, דהינו על-ידי הארת הרצון שהוא בחינת שבת, דמנה מתברכין כל שתא יומין. נמצא שכל ה"ט מלאכות דקדשה שהם בחינת מ"ל אורות, בחינת מלאכת המשכן, הם מקבלין הפרנסה מבחינת בטול ה"ט מלאכות, דהינו מבחינת הארת הרצון שמשם עקר הפרנסה שהוא בחינת שבת כנ"ל. ועל-כן נאמר במלאכת המשכן "הוקם המשכן" (שמות טו), "תעשה המנוחה וכו'" (שם טז), וכיצא בזה. כי המלאכה היתה נעשית מאליה, כמו שאמרנו רבותינו ז"ל (במדבר רבה טו ד), וכמבאר הטוב בזה הקדוש (פסוקי דה רב) על פסוק (מלכים א' ו) "והבית בהבנותו" וכו', ענין שם, שכל מלאכת בית-המקדש והמשכן היתה נעשית מאליה, רק שהם היו מונגים לעשות המלאכה והמלאכה היתה עולה בדם מאליה. וזה שכתוב בכל מלאכת המשכן לשון רצון וגדיבות לב, כמו שכתוב (שמות לו): "כל אשר נדבה רוחו אותו וכו'", 'ויכל אשר נשאו לבו לבא לכל המלאכה לעשות וכו'" (שם טז), כי כל מלאכת המשכן היתה בבחינת גדיבות לב ונשיאות רוח. דהינו בחינת רצון, ועל-ידי זה היתה כל מלאכת המשכן נעשית מאליה, על-ידי שהיה מאיר שם הארת הרצון, כי כל ה"ט מלאכות נעשים רק על-ידי בחינת בטול

לקוטי הַלְכוּת

הלכות שבת ג

אָרְחַת חַיִּים תַּתָּה

וְזֶה בְּחִינַת: "לֹא בְּגִבּוֹרֵת הַסּוּם יִחַפֵּן לֹא בְּשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצָה רֹצֵחַ ה' אֵת יִרְאָיו" (תהלים קמ"ו). כִּי בְּתַחֲלָה מְדַבֵּר הַמְּזוּמָר מִבְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַשֹּׁפֵעַ וְהַפְּרָנָסָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב שָׁם מִפְּרָסִים: "הַמְכִּינִי לְאַרְצֵי מִצְרַיִם וְכו' גוֹתֵן לְבַהֲמָה לְחֶמְהָ וְכו'". וְאַחֵר כִּד מְפָרֵשׁ הַפְּסוּק שֶׁכָּל זֶה אֵינוֹ תְלוּי חַס וְשְׁלוֹם בְּפַעֲלוֹת הָאָדָם, רַק הַכֹּל בְּרִצּוֹן ה' לְבַד. וְזֶהוּ: "לֹא בְּגִבּוֹרֵת הַסּוּם יִחַפֵּן לֹא בְּשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצָה רֹצֵחַ ה' אֵת יִרְאָיו", כִּי עֵקֶר הַשֹּׁפֵעַ וְהַפְּרָנָסָה אֵינֶה עַל-יְדֵי הַשְּׁתַדְּלוֹת הָאָדָם חַס וְשְׁלוֹם בְּגִבּוֹרֵת הַסּוּם וּבְשׂוֹקֵי הָאִישׁ שֶׁהוֹלֵךְ וְגוֹסֵעַ וּמִשְׁתַּדֵּל בְּשִׁבְלֵי פְרָנָסָה, רַק הָעֵקֶר הַפְּרָנָסָה הוּא עַל-יְדֵי הָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁמִּמְשַׁכֵּינִי מִשְׁפַּת לְשִׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל כְּכֹל. וְזֶהוּ "רֹצֵחַ ה' אֵת יִרְאָיו", שֶׁעֵקֶר הַפְּרָנָסָה הוּא רַק עַל-יְדֵי הָאֵרֶת הַרְצוֹן כְּכֹל. וְעֵקֶר הַפְּרָנָסָה מִקְבֵּלַת הַמְּלָכוֹת שֶׁהוּא בְּחִינַת יִרְאָה, מִבְּחִינַת הַרְצוֹן הַעֲלִיּוֹן עַל-יְדֵי הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד, בְּחִינַת (שם טו, י): "כֹּלֵם אֵלֶיךָ יִשְׁפְּרוּ" וְכו', כִּמְבָאָר בַּמֶּאֱמָר הַזֶּה. וְזֶהוּ "רֹצֵחַ ה' אֵת יִרְאָיו", אֵת יִרְאָיו דִּיקָא, כִּי הָעֵקֶר תְלוּי בִּירְאָה, כִּמְבָאָר בַּמֶּאֱמָר הַזֶּה, שֶׁעֵקֶר הָאֵרֶת בֵּן וְתַלְמִיד שֶׁעַל יָדָם מֵאִיר הַרְצוֹן שֶׁמִּשּׁוּם מִקְבֵּלַת הַמְּלָכוֹת הַפְּרָנָסָה הַכֹּל תְלוּי בִּירְאָה עֵין שָׁם.

(שמואל ב' י). כִּי עֵקֶר קִיּוּם יְמֵי הַחֹל הוּא רַק עַל יְדֵי הָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁמֵאִיר בְּשַׁבַּת כְּכֹל. וּבְבְחִינָה זוֹ צְרִיךְ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְּלָאכוֹת וְהַמְּשָׂא וּמִתֵּן בְּשִׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה, לִידַע וּלְהֶאֱמִין בְּאֵמַת שֶׁהוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה כָּלָל, רַק הַכֹּל בְּכַח ה'. כְּמוֹ שֶׁהוֹדִיר אוֹתָנוּ ה' וְיַחַבְדֵּךְ עַל זֶה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב "פֶּן תֵּאֱכַל וְשִׁכַּעְתָּ וְכו', וְאִמְרַתְּ בְּלִבְךָ כִּחֵי וְעַצֵּם יְדֵי עֲשֵׂה לִי אֵת הַחֵיל הַזֶּה וְכו'". כִּי צְרִיכִין לִזְכֹּר זֹאת מְאֹד מְאֹד, לְכַלֵּי לְמַעוֹת וּלְשַׁכַּח חַס וְשְׁלוֹם לְאִמֹר בְּלִבּוֹ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ עוֹשֶׂה אִיָּה עֲשִׂיהָ וְעֵבְרָא חַס וְשְׁלוֹם, כִּי זֶה בְּחִינַת "כִּחֵי וְעַצֵּם יְדֵי עֲשֵׂה וְכו'". רַק צְרִיכִין לִזְכֹּר אֵת ה', כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב "וּזְכַרְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. כִּי הוּא הַנוֹתֵן לָךְ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל". כִּי הַכֹּל בְּכַח ה' לְבַד. וְהַמְּלָאכָה נְעִשִׂית מֵאִלְיָה, בְּבְחִינַת "שִׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וְכו'". כְּכֹל, בְּבְחִינַת מְלָאכַת הַמְּשַׁבֵּן. כִּי כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת נַעֲשִׂין וְנִתְפָּרְקִין רַק עַל-יְדֵי שַׁבַּת, שְׂאֵז הוּא כְּמוֹל כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת עַל-יְדֵי שְׁמֻקְבֵּלִין אֵז הָאֵרֶת הַרְצוֹן שֶׁמִּשּׁוּם כָּל הַפְּרָנָסָה, בְּחִינַת "פּוֹתֵחַ אֵת יְרֵדְךָ וְכו'". כְּכֹל. כִּי הַיָּדִים הֵם כְּלֵי הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל כָּל הַל"ט מְלָאכוֹת, וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַיָּדִים לְהַמְשִׁיךְ הַפְּרָנָסָה עַל-יְדֵי הַל"ט מְלָאכוֹת כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׁמֻקְבֵּלִין וְנִתְפָּרְקִין מִשְׁרָשָׁם. דְּהֵינּוּ מִבְּחִינַת הַיָּדִים שֶׁיֵּשׁ בָּיָם הַחֲכֵמָה שֶׁמִּשּׁוּם עֵקֶר הַפְּרָנָסָה, בְּחִינַת "פּוֹתֵחַ אֵת יְרֵדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן" כְּכֹל. וְכִמְבָאָר בַּמֶּאֱמָר הַזֶּה:

וְזֶהוּ: "אֵת הַמִּנְחִלִים לְחֶסֶדוֹ", דְּהֵינּוּ מִה שֶׁל אֶחָד מִנְחֵל לְחֶסֶדוֹ וּבוֹטֵחַ בּוֹ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עוֹלָה הַיָּרְאָה

החל. דהינו שממשיכין הארת הרצון לכל העובדין דחל, לכל הל"ט מלאכות. ונקללין כל הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות, שזוהו בחינת מלאכת המשכן. נמצא שאי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן וכו' פנ"ל כי אם על-ידי שבת וכו' פנ"ל. וזהו שהקדים שבת למלאכת המשכן, ובכל מקום שמזכיר מלאכת המשכן מקדים אסור מלאכה בשבת, כי מלאכת המשכן אינו דוחה שבת, אדרבא אי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן, דהינו שיתיה כל הל"ט מלאכות בחינת ט"ל אורות, בבחינת הארת הרצון, כי אם על-ידי קדשת שבת שהוא בחינת רצון שפרצונות, בחינת רעוא דרעיון פנ"ל:

בחינת מלכות ומקבלת הפרנסה מהארץ הרצון שהיא בחינת שבת פנ"ל. כי שבת היא בחינת יראה, בחינת ירא שבת, שעקר הארת בן ותלמיד נעקר הפרנסה היא על-ידי היראה דיקא פנ"ל, וזה בחינת שבת מלכתא וכו' פנ"ל:

ה וזה שהזהיר ה' יתברך על שבת קדם מלאכת המשכן להורות שאין מלאכת המשכן דוחה שבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל, כי מאחר שמלאכת המשכן הוא רק בבחינת הארת הרצון פנ"ל והמלאכה היתה נעשית מאליה פנ"ל. היו יכולים למעות ולומר שדוחה שבת מאחר שאין עושים כלל, רק כל המלאכות הם בבחינת הארת הרצון פנ"ל, ועל-כן הזהיר אותנו ה' יתברך שלא נטעה בזה, כי אף-על-פי-כן אין מלאכת המשכן דוחה שבת, כי שבת הוא למעלה מזה. למעלה מבחינת הארת הרצון שמהלבש בבחינת הל"ט מלאכות. כי שבת היא בחינת בטול לגמרי, בחינת רעוא דרעיון, רצון שפרצונות. ואן אין שום עבדא ועשיה כלל, אדרבא אי אפשר לעשות בחינת מלאכת המשכן, דהינו לעשות כל הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות, בבחינת הארת הרצון, כי אם על-ידי שבת, דהינו על-ידי השביתה והמנוחה של שבת. כי דיקא על-ידי שבת. על-ידי ששבותין או ממלאכה לגמרי, ואן זוכין להארת הרצון בשלמות פנ"ל, על-ידי זה דיקא זוכין להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי

ועל-ידי זה בעצמו שממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל, בחינת זכרהו מאחד בשבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומקדשין את הל"ט מלאכות בקדשת שבת, בבחינת ט"ל אורות, בבחינת מלאכת המשכן, על-ידי שמאמינים שכל הפרנסה היא רק מה' יתברך לבד, על-ידי הארת הרצון לבד שמאיר בשבת פנ"ל, על-ידי זה בעצמו נכלל התלמיד בבן. כי שבת הוא בחינת בן, כמו שכתב רבנו ז"ל במקום אחר. וששת ימי החל זה בחינת תלמיד. הינו הקדשה שנמשך משבת על ששת ימי המשעה זה בחינת הארת התלמיד, כי התלמיד צריך לשמש את רבו בכל המלאכות שהעבד עושה לרבו. ושמש

תלמיד חכם זה בחינת הלכות כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וההלכות הם בחינת שישה סדרי משנה. שהם בחינת ששת ימי המעשה פמואב. וכשהתלמיד זוכה לשמש את רבו ולקבל ממנו הלכות שהם בחינת שישה סדרי משנה, שעל-ידי זה דיקא נקרא תלמוד, על-ידי זה נתבררין ונודקבין כל ששת ימי המעשה מזהמת הנחש שנתערב טוב ורע על-ידי הטא אדם הראשון, כי נתברר הטוב מן הרע הכשר מן הפסול וכו' על-ידי למוד הלכות שהם בחינת כשר ופסול וכו', בחינת שישה סדרי משנה שהתלמוד מקבל מרבו. שזה בחינת שמוש תלמיד חכם, בחינת עשיה ועבודת שעושה ומשמש את רבו, בחינת קדשת של ששת ימי המעשה. וזהו בעצמו בחינה הנ"ל שממשיכין הקדשה של שבת, דהינו הארת הריצון שגמשידיק ותרב שפדור שמאיר בשבת פנ"ל, וממשיכין קדשה זו לששת ימי החל לקדש את כל הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, שיהיו כל הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות פנ"ל. וזה בחינת הארת התלמוד שהוא בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר וכו'", בחינת "מלא כל הארץ כבודו". שהצדיק האמת ממשיך הארת הדעת לעורר ולהקין את בחינת השוכני עפר, שהן אותן שמנחים בשפלה המדרגה התחתונה, לגלות להם כי ה' עמם, כי "מלא כל הארץ כבודו" וכו', כמבאר במאמר הנ"ל. וזה בחינה הנ"ל, בחינת הקדשה שממשיכין בשבת על הל"ט מלאכות של ימי החל, שהם כולל

כל העבודות והמשא ומתן שעושה כל אחד ואחד בששת ימי המעשה. וכשאדם נכנס בעובדין דחל כל"ט מלאכות יכול למעות חס ושלום ולדמות בדתו ששם כל"ט מלאכות במשא ומתן ובעובדין דחל אין נמצא שם ה' ותברך חס ושלום, וכאלו הוא רחוק אז מה' ותברך בשעת עשיית המשא ומתן. על-כן צריכין לעוררו ולהקיצו ולגלות לו כי ה' עמו ואצלו גם בשעת עשיית המשא ומתן, כי גם שם כל"ט מלאכות נמצא ה' ותברך, כי "מלא כל הארץ כבודו". כי הל"ט מלאכות בשרשם הם קדושים מאד, בחינת ט"ל אורות, בחינת מלאכת המשפן פנ"ל. וזהו בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר. כי ט"ל אורות מליך". הינו שמעורין ומקיצין את בחינת השוכני עפר את העוסקים במשא ומתן ובעובדין דחל בשביל פרנסה וממון שהוא בחינת "עפרות ורב", ושם בבחינת עפר שהיא ארציות ונשמיות, בחינת ל"ט מלאכות, יש אחיזת הסמרא אחרא, בחינת "ועפר תאכל וכו'". אכל פשמאמינים בה' בשעת עשיית המשא ומתן ויודעין שהכל מאתו ותברך לבד וכו' פנ"ל, או מקדשין את הל"ט מלאכות בקדשת שבת, ואזי הל"ט מלאכות הם בבחינת ט"ל אורות וכו' פנ"ל. וזה בחינת "הקיצו ורננו שכני עפר, כי ט"ל אורות מליך". הינו אף-על-פי שאמה עוסק במשא ומתן אף-על-פירכין גם שם ה' ותברך נמצא, כי מלא כל הארץ כבודו, וכל המשא ומתן שהיא בחינת ל"ט

מלאכות הוא בחינת ט"ל אורות, בחינת מלאכת המשכן וכו' כנ"ל:

וזה בחינת אבות מלאכות וכו'. אבות מכלל דאיכא תולדות וכו'. הך דהני במשכן חשיבא קרויה אב וכו'. כי מלאכת המשכן הם בחינת ט"ל אורות, בחינת הארת הרצון שמקבלין משבת, מבחינת הארת בן ותלמיד וכו' כנ"ל. ועליפן הם קרוין אב, כי משם הם מקבלין מהצדיק הדור שמאיר בן ותלמיד. והצדיק נקרא אב, כמו שכתוב "אבי אבי רכב ישראל", כי אבי לשון רצון. כמו שכתוב "אבי יבן איוב" (איוב טו). כי על-ידי הארת הצדיק שהוא אבי ישראל שמאיר בן ותלמיד על דו נמשך הארת הרצון כנ"ל. ועל-ידי זה זוכין לטהר ולזכך כל הל"ט מלאכות שיהיה בבחינת ט"ל אורות, בבחינת מלאכת המשכן כנ"ל. ועליפן נקראים הל"ט מלאכות שהיו במשכן בחינת אבות וכו' כנ"ל:

ו ועל-כן אפלו על-ידי עבו"ם אסור לעשות מלאכה בשבת, כי אמירה לעבו"ם שבות, כי גם בששת ימי החל צריכין לבוא לבחינה זו לכלי לעשות כלל. רק שתהיה המלאכה נעשית מאליה על-ידי בחינת הארת הרצון שממשיכין משבת לששת ימי החל וכו' כנ"ל. וכשוזוכין לזה או באמת אין צריכין לעשות שום עבדא ושום מלאכה כלל. כי בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתו נעשית על-ידי אחרים. כמו

שכתוב "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'". כי המלאכה נעשית ברצונו לבד, על-ידי שובה לבחינת הארת הרצון. בבחינת "ברצות ה' דרכו איש גם אויביו ישלים אתו". "ברצות" דיקא, דהנינו על-ידי הארת הרצון כנ"ל, על-ידי זה גם אויביו ישלים אתו, כי מלאכתו נעשית על-ידי אחרים, על-ידי רצונו לבד וכו' כנ"ל. אבל בשבת גם זה אסור, כי בשבת הוא כפול לגמרי, בחינת רעוא דרעוין, ואסור שתהיה נעשית מלאכתו אפלו ברצונו לבד. כי בשבת אסור אפלו להרהר אחר מלאכה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שתהא בעיניך כאלו כל מלאכתך עשויה שלא תהרהר אחריה. כי בשבת אסור שיהיה הרצון מלבש בשום מלאכה. כי אז הוא דן רצון לבד, בחינת רעוא דרעוין כנ"ל. והווי בחינת אמירה לנכרי שבות, שבות זה בחינת הקדשה של שבת שנמשך משבת לששת ימי החל, שהווי לשון שבות, לשון המשכת השביתה. כי שבת היא בחינת עצם השביתה והמנוחה, ושבות הוא לשון פעול, בחינת המשכת השביתה, הינו בחינת המשכת השביתה משבת לששת ימי החל. והווי אמירה לנכרי שבות. הינו כי זאת הבחינה שתהיה מלאכתו נעשית על-ידי אחרים, בחינת "ועמדו זרים ורעו צאנכם", זה בחינת שבות, בחינת עובדין דחל, בחינת הקדשה של שבת שנמשך לששת ימי החל, שעל-ידי זה זוכין לזה, בחינת "ועמדו זרים וכו'". אבל בשבת בעצמו גם

לקוטי הלכות

הלכות שבת ג

ארה חיים תתט

זה אסור. כי אז נצטם השביתה. ואז רק התגלוות הרצון לבד וכו' כנ"ל. וזה "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו' ואתם כהני ה' תקראו". כהן זה בחינת כלליות בן ותלמיד, כמבאר במאמר הנ"ל. פי על ידי זה זוכין לבחינת "ועמדו זרים וכו'" על ידי הארת הרצון שנמשך מבחינת כהן, מבחינת כלליות בן ותלמיד וכו' כנ"ל:

וזה בחינת (תהלים פח): "רצית ה' ארצך שבת שבות יעקב וכו'". הינו שצריכין להמשיך הארת הרצון לבחינת ארציות, דהינו לעוברין החל, בחינת ל"ט מלאכות שצריכין לקדשם בקדשת שבת, בבחינת הארת הרצון כנ"ל. וזה זוכין על ידי שממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל. וזהו "שבת שבות יעקב". פי יעקב הוא בחינת שבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל "ויחן פני העיר" שקבע תחומין וכו'. בחינת "והאכלתיך נחלת יעקב אביך וכו'". וזהו "שבת שבות יעקב". שממשיכין הקדשה של שבת לימי החל. שזהו בחינת "שבות יעקב", ששכין מן הכפול. בבחינת "והחיות רצוא ושוב". פי בשבת שאז הוא הארת הרצון הוא בחינת כפול, וכשיוצא השבת אז שכין מן הכפול לבחינת ששת ימי המעשה, אז צריכין להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החל. וזה בחינת "שבות יעקב" כנ"ל. ועל ידי זה ממשיכין הארת הרצון לכל הל"ט מלאכות, בחינת "רצית ה' ארצך וכו'". כנ"ל, בחינת "ופעל דיו תרצה וכו'".

כנ"ל. ועל ידי זה "נשאת עון עמך וכו'". בחינת כל השומר שבת בהלכתו מוחלין לו כל עונותיו. פי כל העונות הם מחסרון הדעת, מבחינת רוח שטות. שזהו בחינת פגם כל הל"ט מלאכות, שהם בחינת "שטו העם ולקטו" בשטותא, שהם בחינת והמת הנחש שמשם באים כל העונות פדוע. אבל בשזוכין לקדשת שבת שהוא בחינת הארת הרצון שנמשך מכלליות בן ותלמיד, שהוא בחינת הארת הדעת שמאיר הצדיק שבדור ומציל את ישראל מעונות, כמבאר במאמר הנ"ל. על ידי זה זוכין להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל, לקדש ולטהר ולקבץ את בחינת הל"ט מלאכות מזהמת הנחש. פי זוכין שיהיה הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות וכו' כנ"ל. ועל ידי זה נתפסלין ונמחלין כל העונות הבאים משם, מבחינת ל"ט מלאכות פדוע. פי זוכין לקדש את הל"ט מלאכות בבחינת ט"ל אורות, שזהו בחינת הארת בן ותלמיד, שהוא הכף מעונות כנ"ל. ועל כן על ידי הארת הרצון כנ"ל, על ידי זה "נשאת עון עמך וכו'". כנ"ל:

ח ועל כן לא היה שום אחד יכל להקים את המשכן פי אם משה לבדו, כמו שכתוב "יגמם משה את המשכן וכו'", כמו שאמרו רבותינו ז"ל. פי עקר הארת הרצון הוא מאיר רק על ידי בחינת משה שהוא בחינת הצדיק והרב האמת שבדור כמבאר במאמר הנ"ל ועל-

זוכה לבחינת הארת הרצון, בבחינת פתח מרי נכסיה ציבי מ'שוד' (בבא מצאעא ע"א) שהרצון נמשך אל העשיר מחמת ששם בשפע העשירות והפרנסה שם מלבש בחינת הארת הרצון כנ"ל, בבחינת "שבע רצון ומלא ברפת ה'". וכשהעשיר משפיע להעני מממונו וכוה הוא מחיה אותו ממש זה בחינת "הקיצו ורגנו שכני עפר", כי העני שאין לו פרנסה אין הדעת בשלמות. והו' אין עני אלא מן הדעת, כי הכל אחד, וכשמזכירין לו שפע ונותנין לו פרנסה, כוה ממשכין לו בחינת הארת הדעת, בחינת הארת הרצון הנ"ל שמשם נמשך פרנסה דקדושה. ואין נכלל העני והעשיר יחד, שהם משפיע ומקבל שהם בחינת דרי מעלה ודרי מטה, ונכללין יחד. ויותר ממה שבעל הבית עושה עם העני העני עושה עם הבעל הבית. כי על-ידי זה בעצמו שנותן מממונו צדקה לעני הגון על-ידי זה בעצמו נמשך הרצון אליו, כי בודאי לאו כל אדם זוכה שיתגלה לו בחינת הארת הרצון על-ידי הפרנסה שמקבל, ועל-ידי צדקה נחתמן כל ממונו וזכה שיתגלה ויאיר הארת הרצון שהוא מלבש ומתעלם בתוך הפרנסה, כי משם נמשכת הפרנסה כנ"ל. כי עקר הצדקה הוא רק הרצון, בחינת נדיבות לב. כמו שכתוב "ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר היה יברכך ה' אלקיך", "בגלל הדבר הזה" דיקא. הינו על-ידי הרצון הטוב שלא ירע לבבו וכו' רק יתן לו הרצון טוב. על-ידי זה זוכה שאיור הארת הרצון

כן עקר גמור בגון מלאכת המשכן דהינו הקמתו אי אפשר כי אם על-ידי משה. כי כל אחד עשה איזה מלאכה במשכן כפי מדרגתו, כפי מה שזכה לאיזה בחינת מהארת הרצון. כי בודאי לאו כל אחד זוכה לבחינת הארת הרצון בשנה, כמבאר בדברי רבנו ו"ל במקום אחר. ועל-כן כל אחד היה עושה מלאכה במשכן כפי מה שהיה לו חלק בבחינת הארת הרצון, כי לא היה אפשר לעשות שום מלאכה במשכן כי אם על-ידי בחינת הארת הרצון. בבחינת "כל אשר נדבה רוחו וכו'" כנ"ל. ועל-כן שלמות גמור בגון המשכן לא היה באפשר כי אם על-ידי משה שזכה בשלמות לבחינת הארת הרצון. כי הוא היה מאיר הארת הרצון לכל מלאכת המשכן. כי כל הארת הרצון נמשך ממנו ועל-כן משה לבד היה יכל להקים את המשכן וכו"ל. וזה בחינת הוקם המשכן כי עקר הקמת המשכן שהקים משה היה רק על-ידי בחינת הארת הרצון שעל-ידי זה הוקם המשכן מאליו וכו"ל:

ט וזה בחינת פורים, בחינת שקלים, בחינת צדקה. כי צדקה שנותן העשיר לעני, על-ידי זה נכללין העולמות גליון בתחתון ותחתון גליון, כי העני הוא בבחינת "שכני עפר", בבחינת "מקום מעפר דל", והעשיר שיש לו שפע הפרנסה שנמשך מרצון העליון מבחינת הארת הרצון כנ"ל זה בחינת דרי מעלה, כמובן במאמר הנ"ל. נמצא כשהעשירות בקדושה

עליו. ועל־ידי זה "יברכך ה' אֱלֹהֶיךָ". כי עקר הברכה והפרנסה נמשכת משם מבחינת הארת הרצון וכו' כנ"ל. כי על־ידי שנותן העשיר מממונו צדקה לעני על־ידי זה נעשה שני הבחינות הנ"ל שהם בחינת הארת בן ותלמיד, בחינת הארת דרי מעלה ודרי מטה, כמבאר בפאמר הנ"ל, עני שם. כי העשר שהוא בחינת משפיע הוא בבחינת דרי מעלה כנ"ל וכמובא, והעני שהוא בחינת מקבל הוא בבחינת דרי מטה, בחינת אספקלריא שאינה מאירה דלית לה מגרמה כלום כידוע. וכמובא בפאמר הנ"ל שהארת דרי מעלה ודרי מטה הם בחינת אספקלריא המאירה בחינת השגת מטה ואספקלריא שאינה מאירה, עני שם. והעני שהוא בבחינת דרי מטה, בבחינת שכני עפר, ולפעמים יכול העניות להעבירו על דעת קונו חס ושלום, כי מאחר שאין לו שפע פרנסה שנמשך מבחינת הארת הרצון שהוא בחינת השגת הדעת, על־כן מאחר שאינו מקבל השפעה זו נפגם חס ושלום הדעת גם בן, ועל־ידי שממשיכין לו שפע פרנסה וכוה מאירין עליו הארת הרצון בחינת הדעת כנ"ל. וזה בחינת "תקיצו ורגנו שכני עפר". כי "מלא כל הארץ כבודו", כבודו הוא בחינת רצון כמו שכתב רבנו ז"ל, בחינת רצונו של אדם זה כבודו, וזהו בחינת "מלא כל הארץ כבודו". אדרבא שם בבחינת ארציות, בחינת עניות, שם מלא כבודו ורצונו. כי העני סמוך אל ה' ותברך ביותר מכל העולם כמובא. ולהפך את

העשיר צריכין לעורר בבחינת השגת דרי מעלה שהוא בחינת "איה מקום כבודו" וכו'. כי שפע העשירות בשורשו הוא ממקום גבה מאד, מבחינת הארת הרצון, והנה ראוי באמת שהאדם שיש לו עשירות וכל טוב יהיה מקרב מאד לה' ותברך, אך מה שאנו רואין להפך, שעל פי הרב על־ידי העשירות האדם נתרחק מאד מה' ותברך, זה בא מבחינת רבוי האור, בחינת "ותכהין עיניו מראות". שאינו יכול לקבל רב טוב מה' ותברך. ועל־ידי זה נפגם ביותר ונתרחק מה' ותברך, כשאנו זוכה לקדש ולטהר עצמו לזכות לקבל העשירות כקדשה פראוי, וכמבאר כל זה בדברי רבנו ז"ל במקום אחר. בפאמר 'כי תצא למלחמה' בלקוטי תנינא (סיק' 26) עני שם. נמצא שפגם העשר הוא על־ידי בחינת רבוי אור. ועל־כן צריכין להמשיך הארה מבחינת השגת דרי מעלה דהינו בחינת איה מקום כבודו. בחינת מה חמות. כדי שלא יזיק לו רבוי האור וכו' כנ"ל. וזה נעשה על־ידי הצדקה. כי על־ידי שנותן צדקה מממונו ומחסר ממונו על־ידי זה זוכה שישמשך עליו בחינת הארת דרי מעלה שהוא בחינת איה וכו', בחינת מעוט האור בצמצום ומדה. כדי שייכל לקבלו בהדרגה פראוי. נמצא שעל־ידי צדקה שמחסר ממונו ומשפיע לעני, על־ידי זה נמשך בחינת הארת דרי מעלה ודרי מטה כנ"ל. וזה בחינת שקלים שהם בחינת צדקה שנאמר בהם "העשיר לא ירבה והדל לא

ימעוט", "העשיר לא ירבה" זה בחינת השגת דרי מעלה, בחינת איה וכו', שלא יזיק לו רבוי האור וכו' פנ"ל, וזה בחינת "העשיר לא ירבה וידל לא ימעוט", זה בחינת השגת דרי מטה שהוא בחינת "מלא כל הארץ כבודו". והו' "ידל לא ימעוט". פי אין שם בבחינת עניית, בבחינת דרי מטה, שום מעוט וחסרון חס ושלום, פי "מלא כל הארץ כבודו". וזה געשה על-ידי צדקה פנ"ל שהוא בחינת "זה ישפיל וזה ירים", שמשפיל לזה ומרים לזה, פמוכא במקום אחר וכו' ל:

ועל-כן נקראים שקלים, לשון משקל.
שעל-ידי הצדקה בחינת שקלים על-ידי זה מאירין בדרו מעלה ודרי מטה ובעמידן אותם על המשקל, דהינו בדרו מעלה מאירין שלא ימעו שהם יודעין באלקותו וכו' ויהפך בדרו מטה מאירין שלא ימעו שהם רחוקים ביותר ולגלות להם פי הם סמוכין לה' ויחברו. נמצא שפעמיד שניהם על המשקל הישר, וזה בחינת שקלים, בחינת צדקה וכו' ל, ועל-ידי זה מאיר הרצון, פי על-ידי פלילות בן ותלמיד שהם דרי מעלה ודרי מטה מאיר הרצון, ועל-כן עקר הוא בחינת הרצון, בחינת גדיבת לב פנ"ל. ועל-כן עקר הצדקה מאורה בשבת פמו שכתב רבנו ז"ל (פסיו לא) שעל-ידי בן פתח התנא בתחלת מסכת שבת 'ציאות השבת וכו' פשט העני וכו', פי עקר הארת הצדקה שהוא בחינת הארת הרצון, בחינת הארת בן ותלמיד, זה מאיר בשבת דיקא וכו' ל:

יא וזה בחינת פורים, פי המן הוא זהמת הנחש, בחינת פגם הל"ט מלאכות של הסמרא אחרא, בחינת "המן העץ וכו'", שמשם נמשכין כל הל"ט מלאכות של הסמרא אחרא, שהם ל"ט קללות וכו' פדוע, ועל-כן עקר קנאתו על ישראל היה על שהם משמרים את השבת ומבטלים את הל"ט מלאכות, שבוה מכניעים ומשפילים אותו פנ"ל. ועל-כן זה היה עקר מסירתו, פמו שכתוב (אסתר ג, ח): "והתיהם שונות מכל עם ואת דתי המקד אינם עושים" - שפדחין בשה" פח"ה, שבת היום, פסח היום. פי על זה גברה קנאתו וכעסו מאד על שמבטלים את הל"ט מלאכות בשבת שעל-ידי זה דוחים זהמת הנחש שהוא בחינת המן פנ"ל. ועל-כן רצה לשקל עשרת אלפים פפר כסף וכו' לבטל פח השקלים של ישראל פמו שאמרו רבותינו ז"ל. פי השקלים שבאו בשביל מלאכת המשכן הם בחינת קדשת הל"ט מלאכות אפלו בימי החל פנ"ל. ועל-ידי זה וזכין שאין עושין כלל שום מלאכה אפלו פשעוסיקים באזה עסק ומלאכה רק המלאכה געשית מאליה וכו' וכו' ל, והוא היה מקנא על זה פנ"ל ורצה לבטל זאת, וזה שאמר "ועשרת אלפים וכו'. אשקל על-ידי עשי המלאכה", "על-ידי עשי המלאכה" דיקא. פי רצה להמשיך דיקא בחינת עשיה בחינת עשית מלאכות פגשמיית שהם בחינת זהמת הנחש וכו' פנ"ל. הפך קדשת ישראל שאינם עושים כלל שום מלאכה אפלו

לקוטי הלכות

הלכות שבת ג

ארה חיים תתיו

בימי החל. רק המלאכה געשית מאליה פנ"ל, בחינת "ואת דתי המקדף אינם עושים" וכנ"ל. ומפלתו היה על-ידי מרדכי ואסתר. שהם בחינת קלילות בן ותלמיד, דרי מעלה ודרי מטה, מרדכי הוא בחינת מר דרור, בחינת ריח הטוב של שמן המושקה, ריח הטוב זה בחינת השגת דרי מעלה שהוא בחינת איה וכו', בחינת מה חמית וכו', רק כמאן דארח ריחא, בחינת "לריח שמניך טובים וכו'" (שר השמים א), כמבאר לעיל בהלכות ברפת הריח (הלכה ה). כי מדרגת מרדכי גבה מאד מאד כמובא, שהוא בחינת משה וכו' וכנ"ל, אסתר היא בחינת השגת דרי מטה, בחינת ההארה שמאירין על כל השוכני עפר, דהינו על כל בני אדם שמגנים במדרגה התחתונה מאד, בתכלית ההסתרה, שמגליו להם שיה עמם. שזה בחינת אסתר, בחינת "ואנכי הסתר אסתיר", שאפלו בתכלית ההסתרה בהסתרה שבתוך הסתרה גם שם הוא אנכי, כי גם שם נמצא ה' ותברך כי מלא כל הארץ כבודו. ואסתר היא ההפך מושתי המרשעת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "תחת הסרפד יעלה הדם וכו'", כי ושתי בגולה את השבת כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וקמה אסתר במקומה ששמרה את השבת. כמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק "ואת שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המקדף", שמגתה בהן את ימי השבת, כדי שלא תשפח את השבת וה' יתברך ברחמיו סבב סבות.

ומנה ובה אבא לזיל בה נרנא, שהמן הרשע בעצמו יעץ להרוג את ושתי שחללה את השבת, ועל-ידי זה בעצמו היתה מפלתו שמלכה תחמיה אסתר המלכה שהיא בחינת שבת מלכתא, ועל-ידי זה הכניעה את המן שהוא זממת הנחש, פגם ל"ט מלאכות וכנ"ל:

וזה בחינת פורים, כי באמת פורים הוא חודש גדול מאד, כי אז בפורים מאיר הארה גדולה מאד מאד, בחינת הארת שבת ויותר כמובא בפגנות, ואף על-פירכן מתר בפורים כל הל"ט מלאכות. והדבר תמוה לכאורה. אך באמת זה עקר בחינת מפלת המן זממת הנחש, שהוא פגם הל"ט מלאכות של ימי החל, כי המן רצה להתגבר על ישראל חס ושלום על-ידי פגם הל"ט מלאכות של ימי החל ולכבול את השבת כנ"ל. גם רצה לכבול את בנין בית-המקדש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ששם בבית המקדש היה כל הל"ט מלאכות בקדשה, בבחינת ט"ל אורות, והוא רצה לכבול את כל זה ונהפכה מחשבתו הרעה על ראשו כי געשה ההפך. כי אדרבא הם הפילו את המן לגמרי. ואדרבא המשיכו הארה גדולה ביום זה בכל דור דור. והארה גדולה ונפלאה כל קד עד שאפלו כשעושין כל הל"ט מלאכות אף-על-פירכן אין בהם שום אחיזה להסמרא אחרא חס ושלום, כי כל הל"ט מלאכות גבלין בקדשת שבת כנ"ל. נמצא שהפכה מחשבתו הרעה ממש מהפך אל הפך, כי

1611

בְּחִינַת קְדֻשַׁת שַׁבָּת וְיוֹתֵר, בְּזֶה נִתְגַּלָּה כִּי
 ה' יִתְבָּרֵךְ בְּכָל מְקוֹם, כִּי מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ. וְדַרְי מִטָּה עִם דְּרֵי מַעֲלָה בְּלֹא חֵד
 כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִחֵיה אֶת בְּלֵם:

וְעַל-בֵּן מְרַבֵּין פִּסְעָדָה בְּפוּרִים וְנוֹתָנִין
 צְדָקָה לְעַנְיִים שְׂכָל זֶה הוּא
 בְּחִינַת הָאֲרֵת הַרְצוֹן שְׁנִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת
 בְּלָלִיּוֹת בֵּן וְתַלְמִיד בְּחִינַת מְרַדְכֵי
 וְאַסְתֵּר בְּנ"ל:

עַל-יְדֵי קְדֻשַׁת פּוּרִים שֶׁהוּא בִּימֵי הַחַל
 וּמִתְרִין בּוֹ כָּל הַמְּלָאכּוֹת עַל-יְדֵי זֶה עֵקֶר
 הַתְּגַלּוֹת הָאֲרֵת קְדֻשַׁת שַׁבָּת. כִּי עִבְשׁוּ
 מְגַלִּין שְׂנִיש לָנוּ כַּח אֶפְלוֹ בִּימֵי הַחַל לְדַחּוֹת
 וְהַמַּת הַנְּחָשׁ מִן הַל"ט מְלָאכּוֹת אֶף-עַל-פִּי
 שְׁעוֹשִׁין אוֹתָן בִּימֵי הַחַל, עַל-יְדֵי
 שְׁמִמְשִׁיכִין עֲלֵיהֶם הַקְּדוּשָׁה שֶׁל שַׁבָּת וְכו'
 כְּנ"ל. כִּי בַּיּוֹם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה אָנוּ רוֹאִין זֹאת
 בְּחוּשׁ. שְׁמִתְרִין בּוֹ כָּל הַמְּלָאכּוֹת וְאֶף-עַל-
 פִּי-כֵן מֵאִיר בּוֹ הָאֲרֵה גְדוֹלָה וְעִצּוּמָה מְאֹד

להצלחה
ברוחניות
ובגשמיות
של התורם
ובני משפחתו

ורפואה שלמה
לנורית בת שושנה

לרפואת
כל חולי
ישראל

ובכללם לדנה
שרה בת פרזי

רפואה
שלמה
בגוף ונפש

בועז ברק
בן לאה

לעילוי נשמת

יצחק אלטר בן ישראל,

שרה בת רפאל

לעילוי נשמות

מרת בן גרגורי

לעילוי נשמות

בתיבת
ירחמיאל

לעילוי נשמות

אהרון בן יעקב
פי"ז צ"ל

לעילוי נשמת

פרומה בת מרדכי, יפה שיינדל הדסה בת
יהושע, עליזה בת דוד ואסתר, פרחת בת
אברהם, מרסל בת סוליקה, שמול בן
ישראל דוד הכהן, חיים יהודה לייב בן
נחום יצחק שמעון.

להצלחת בית מדרש אהבת השם פתח
תקוה שנזכה להפיץ דעת רבנו בכל העיר
ולישר אותם לחסידי ברסלב האפויים
בלב הצדיק.

רחוב חנקין 16 פ"ת, שיעורים בספרי
רבינו ותפילות במקום, הציבור מוזמן.